
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Hs. 683.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

saec. XV. ?

4306.

F 28

de Bonnensis

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Hs. 683

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

Liber xxvij

BIBL. SENCKENBERG. MS No. 217.

VOCIENS · IN SCI

uiri hystoria pnoiā uolumen enodare
mīsteriū typice expositionis aggredim⁹:
optet ut eiusdem uiri ul' nomine ul'
passione significatione mistica pferā
mus p'incipal'r: quatenus habitaculoꝝ
more dum sup'scripnē tituli mipsa
posths fronte p̄figimus · qua cuius
est domus agnoscatur: securus intret:
Crebro autem dixisse me memini: qm̄
beatus iob passiones redemptoris nr̄i ·
eiusq; corpis idest ecclie & passione sua
signant · & nomine iob quippe intrpatur dolens · Et quis alius
in hoc dolente figurat: nisi is de quo scr̄iptum ē · uere languores nr̄os
ipse tulit · & dolores nr̄os ipse portauit: De quo rursum dicit: Li
re eius sanati sumus · Anima uero eius hereticoꝝ spem tenent · qui
ut sepe iam diximus deum diu defendere nituntur offendunt · Scs
g' uir & uulnera uerba sic loquitur sua · ut etiam nra significet:
& plerumq; p̄ phetae spm uentura narret pena tm̄ ostendat: nonnū
q̄ uero sic de pnīs differat ut de futuro reticescat · Cognita itaq; dis
cretionis huius custodia · cum immutatione uocis illius nra quoq;
intelligentia altinet: ut tanto uerius cuius sensibus congruat q̄nto
se & anim eius uoibus immutat · Verb itaq; p̄cedentibus scs uir p dis̄cre
tas prudentie carnis sententias inquin cuiuslibet culpas ptulit · &
qua sit dampnanda eius actio expressit de cuius pena mox subiecit
dicens · Non sit in recordatione: sed conteratur q̄ ligno infructuo
sum · In recordatione enim conditoris non reducat: quisq; usq; ad
finem uite uiris subiugat: Nam si hunc sup̄m respectus memo
ria tangeret · p̄culdubio abinquitate reuocaret · Cuius quippe me
rita exigimt timoris: ut abauctoris recordatione deleatur · Scē
dum uero q̄ recordari deus neq; q̄; p̄terit dicit: Qui obliuisci nō
p̄t: quo pacto recordari potest: Sz quia eos nos quoꝝ recordam:
amplectimur · abhis autē quoꝝ obliuiscimur elongam: humanō
usu & recordari deus dicit: cum dona tribuit & obliuisci cum mal
pa derelinquit · Sz quia cuncta pensat cuncta sine intermissionis
altinatione considerat: & recordat bonoꝝ quoꝝ tamen nūq; obli
uiscit: & nullatenus recordat malorꝝ quos tamen punitiui semp
intuet: Qui em̄ redit ad bonoꝝ memoriā · qua tamen nūq; dese
ruit · & qui nequaq; malos respicit quoꝝ tamen facta considerat:
si sup hec damnationis iudicium ultimus sermat · hinc em̄ scr̄ip
tum est · Oculi dni contemplant bonos & malos · hinc p̄ ps: ta

diat. Vultus domini sup facientes mala: ut pdat de terra memoriā eor. Considerat g quos punat: ꝛ eosdem ipos ante non iudit quos nesciat. Nam quibusdā in fine dicturꝰ e. nescio uos unde sitis: discedite ame omnes operarij iniquitatis. Muro igit modo prauor unitā mutat. ⁊ obliuiscit. quia quos pdistinctione sententie iudicat. qui tum e. ad memoriā misericordie ignorat. Qui quo meus recordationem non uemunt: qui in fructuosiz ligni exemus iudicio continet. Terra g eos tempali sumptu aliud pdicationis desup pluuia infudit ꝛ q̄a eor. unita neq; fructū bone opis ptulit iratus hanc agricola abscidit: ut mixta uicinitatis sententiaz locum no occupet que tenere aliuꝰ ad fructuz ualz. Deboc in fructuoso ligno p iohannem dr. Iam securis ad radicem arbor posita e. Omnis ergo arbor que non facit fructū bonū excidetur: ⁊ in igne mittet. Hoc aute loco ut eterna rebi supplicia designent. neq; ligni diat. abscidi ꝛ conteri: quia in delictis rebos mos quidem carnis abscidit. ꝛ pena subsequens conterit. qui em hic in dit. cum a pnti uita sepat. ꝛ in gehenna conterit. ai pe tua dampnatione ruinat. Vir aute sps quia distincta puersi penam ptulit. primus ad culpam recurrit: ut exemplum immensitate edoceat q tanta eius dampnatio non sit iniusta. paulo em sterilem ⁊ que non parit: ⁊ in due bn non fert. Que hoc loco sterilis nisi caro nominat. que diuina sola pnia appetit. bonas gignere cogitationes nescit. Que aute in dua nisi anima in corrupta? Qua quia sibi conditor coniungere uolut ad thalamū uteri carnalis ueit: psalmista attestante qui ait. Et ipse tanquā sponsꝰ procedens de thalamo suo Que recte in dua dr: quia eius ur pea morte ptulit. ⁊ nunc occulti penetrabilibz abeuntis oculis occultus qui in parte alteriꝰ regionis uiuit Iniquus g sterilem pascit. ⁊ in due bene facere negligit: quia carnis desideriis seruiens curam aie intamq; contempnit. Tota namq; intentione omniq; studio cogitat qua sine ullis necessitatibz caro mortalis subsistat. ⁊ curare anime uitam despicit. que ul immorte ul in beatitudine pculdubio in petuū uiuit. Recte aut cū diceret paulo sterile primus adiungit. ⁊ que non pit. Quasdam namq; exactra hystoria feminas nouimꝰ steriles exstitisse: ꝛ tamen in tempe extremo pepisse. Caro aute non solum sterilis ꝛ enaz que non pit dr. quia suo sensu bonas cogitationes gignere nec in ultimis ualet. Iungore em iam ipo defec. ⁊ tamen adhuc tristitia contupiscere non desistit. Iamq; a pristino robore lassata pene a ipso quem diligit mundo repellit. ⁊ tamen adhuc amissu in pbo optinere tempalia conatur. Agere iam p usa non sufficiat: ꝛ tame cogitare ul que non agit. neq; desistit. Recte aute non solum sterilis. sed etiam non piens dit. que suo sensu ut diximus ad bone cogitationis plem nec cum infirmata fuit uegetat. Q tamen intelligi enaz deheretius pdicantibz potest. Unus

quisq; em̄ pdicator errorus dum plebē extra unitatē ecclie posita docet
pfecto sterilem & eam que pere non ualz pasūt · quia ei usum sui labo
ris impendit · que spūtales fructus neq̄q̄ reddit · Bene aut̄ unde nō
sant : quia indelicet stē unūsāli ecclie cuius uir aduersa mortis ptu
lit · uuere ac deseruire contempnit · Uidue em̄ bene facere ē : in eius
que mortu uiri sui amore attenit consolatione laborare · Vnde & psāl
mista noce hec eadē uidua stulz stā ecclia queritᵛ dicens · Consolante
me quesiui & non inuem : Tunc solum q̄ consolantē inuenit : cū exea
morte quā uir ei? ptulit · multos intra semetipsāz surgere aduitā ce
rnit · Sepe autē pdicator errorus huius mundi diuitiz iungit qui peo
qd terrens occupationiz inuolant dictor? deprehendere astutias ignorāt
& cum potentes esse exteriꝰ ambiunt puersē pdicationis laqō sine labo
re capiunt · Vnde & subditur · Detraxit fortes in fortitudine sua · In for
titudine uō siue pūtatis fortes quosq; detrahit · cum pstiu errorus astu
cā mundi huius potentes rapit · Quos cont̄ p paulum dr · Infirma
mundi elegit ds ut confunderet fortia · fortitudo autē puersi pdicato
ris ē elata semina locutionis : qua inflatus ceteros despicit atq; in
contemptu omniū qī singulariter apud sē pitus nimmesūt · Qui magis
dese sentiens · sz uera de dnō ignorans : longe a fidei agnitione dis
iungit · & tamen uidet fidei predicator conat · Vnde adhuc subdit
Et cum steterit non credit uite sue · Stat in hoc mundo pūsus q̄sq;
pdicator · quo usq; terreno uiuit more : sz uite sue credere renuit ·
quia dedeo uera cognoscē contempnit · Dicit em̄ sue crederet · si de con
ditoris sui substantia recta sentiret · hec itaq; supi? dequolibet mi
quo plata dicebamus · sz repente ad errorus pdicatione intellectus
uertim? · Unde timendū ē : quia sic ad speciem duram? ut neq̄quā
tamen a genere fimditus euellam? · Nam puersus quisq; etiam si rec
tam fidem in simu uniuersalis ecclie tenere uideat? · stat & uite sue
non credit : quia recta quidem sunt que p fidem de conditore intelli
git sz tamen fidei opa tenere contempnit · & incredulitatis redarguit
qua abeo qd se o[illegible] stendit credere unendo repbat? · Hinc em̄
p iohannem dr · Qui dicit se nosse deum & mandata eius nō custodit
mendax ē · Hinc paulus ait · Confitent̄ se nosse deū : factis aut̄
negant · Hinc iacobꝰ dicit · fides sine opibz mortua ē · Si ut̄ hec
conditor mira dispensatione consiliz & culpas respicit · & inuendi
tempa impendit : ut longiora uite sue spatia aut conūsō fiant
aduitoriū munis · aut non conūsō augmentū dampnationis · Vnde
adhuc subdit? · Dedit ei deus locum penitentie : & ille abutit eo
in superbia · Quisq;s delinquit & uiuit · idarco huic diuina dis
pensatio in iniquitate tolerat ut ab iniquitate compescat · Sz q̄
diutius tolerat̄ nec tamē ab iniquitate compescit? · minus qui
dem supne patientie pcipit · sz ceatis sui uinculis exipsō se mu

neve arcus astringit · Nam qui accepta penitentie tempa diuertit
ad culpas districtus multimis iudex impensa argumenta misericordie
conuertat ad penam · hinc namq; p paulum dr · An ignoras quia
patientia dei ad penitentiam te adducat · Tu aute scdm duritiam tua
& cor impenitens · thesaurizas tibi iram in die ire · & revelationis
iusti iudicij dei · hinc ysaias ait · Puer centum annor morietur &
peccator centum annor maledictus erit · Ac si apte nos detrahat di
cens · Vita quidem pueri in longum trahit · ut a factis pueriliby
corrigat · & si a pcto ppetrande nec tempis longinquitate compel
lat · hec ipa iuste longinqtas qua p misericordia accepit ei adau
mulu maledictiois vertit · Vnde necesse e · ut cu nos diuinus
expectatj conspiciam · ipa progate pietatis tempa · qi argumen
ta dampnationis timeamus · ne ex clementia indulgentis vertat sup
plicium peccatoris · & inde quisq; amore expi poterat in grauio
admone tendat · Qd scdm co plerumq; agit · qua neqq; a primis
mentis odis sepat · Considerare namq; peccator redemptoris mas
negligit · & idco in suis itineribus sine cessatione uetere sit · Vnde
& subdit · Oculi eni eius sunt in viis illius · Vias eni suas pcto
rum tuet · qua sola cernere mtt · que sibi ad comodu temporale suffra
gent · hinc & em paulus dicit Oms que sua sunt querunt · no
que sunt ie ihu · Ysia namq; elati superbia sua raptoris auaritia ·
sua e luxuria concupiscentia carnalis · Inuis g sius inquio qsq;
oculos depmit · qua solis vanis · ut phec ammolitates fugiat in
tendit · Vnde & p salomone dicit · oculi stultor in finibus terre · qua
hoc solum tota cordis intentione conspiciunt · pqd ad finem ter
rem desidery pducant · Nequaq; uero sue considerationis obtutu
in terra peccator figeret · si ad sta sui redemptoris itinera mentis
oculos leuaret · Vnde p salomone dicit · oculi sapientis in capite ei
qua videlicet sapiens quisq; illu tota intentione considerat · cui
se membru ee p fidem pensat · has namq; humane conuersationis u
as videre contempserat qui dicebat · In [illegible] mandatis tuis me
exercebo · & considerabo vias tuas · Ac si apte spondeat dicens Que
mea sunt iam videre refugio · qua p mutationis tue via pgere
consultationis gressibus meditabor · Qui eni iam puncti mundo cont
dicit · amoris exultatione continua redemptoris sui vias cordis
oculis obtuit · ut mens prospera fugiat · & adaduersa ppareat · nichil
qd deterrere credit · ptimescat · mercede gaudiu deputet · punctis ute
tumeat · & phec manentis glie locum querat · has & eni vias se
quentiu monstrabat odis veritas · cum dicebat · Siquis mihi mi
nistrat · me sequat · Adhas vias timentia discipulor corda reuo
cabat · cum locu iam glie quererent · & eisdem glie iter ignora

rent dicens · Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum ? Consol
sionis g̃ illius celsitudinẽ adexcus sinistrisq; quesierant · ꝙ quia
adhanc eẽt itineris angustia non inuebant · Vnde ⁊ eor̃ mox odis
imitandus calix passionis obiat̃ ut inueniret si ad sublimitatis
gaudia tenderent · penis uia humilitatis inuenirent · Quia igit
considerare peccator uias dei negligit · ꝙ solis inquib; carnalit̃ de
lectet̃ intendit · recte nunc dicit̃ · Oculi enī eius sunt in ys illis ·
Sequitur · Eleuati sunt admodum · ⁊ non subsistent · Inq; glia
tum plerumq; in animor̃ multitudine tendit̃ ab infirmor̃ mentib;
ee longa ⁊ qui stabilis estimat̃ · ꝙ cum repentinus hanc finis in
terapit · breuem paulo dubio fuisse redarguit quo determinas inno
uestit quia qd̃ preterire potuit modicum fuit · Eleuant̃ g̃ admodum
⁊ minime subsistunt · quia eo ipo quo inde alti appetunt · auera dei
ea̅ longe pelatione fiunt · Subsiste ⁊ enī nequeunt quia abetine
essentie soliditate diuidunt̃ · atq; hanc p̃inas rimas tolerant · q̃a
p̃ p̃uatam gliam in semetipis cadunt · hinc enī p̃ psalmista dicit̃
Deiecisti eos dum alleuarent̃ quia eo intus ceus corruunt · quo ma
le extus ceus surgunt · Hanc breuitatẽ glie temporalis aspiciens ite
dicit · Vidi impiū sup exaltatū · ⁊ eleuatū sup cedros lybani · ⁊
trāsiui ⁊ ecce non erat · Hinc rursum ait · Pusillum adhuc ⁊ nō
erit peccator · hinc iacob; ait · Que ē enī uita ura · Vapor ē admodum
parens · Hinc p̃pha breuitatẽ glie carnalis pensans denuntiat dices
Omnis caro fenū ⁊ omnis glia eius sicut flos feni · Siquidem quippe
potenua fen̄ flori compatur quia minus carnis glia dum inter ca
dit : dum apud se extollit̃ · repentino intercepta fine finit̃ · Sic
namq; auraī flatu in altum stipula rapit̃ · ꝙ casu contacto ad
ima reuocat̃ · Sic adnubila fumus attollit̃ · ꝙ repente in nichilū
tumescendo dissipat̃ · Sic abinfimis nebula densescendo se erigit ·
ꝙ exortus hanc solis radius ac si non fuerit abstergit · Sic m̃
barī supfine nocturnus roris humor aspicit · ꝙ diurnis lumin̄is subi
to calore sicat̃ · Sic spumo se aquar̃ bulle michoantib; plumis
exultate animus certatī pdeunt · ꝙ eo celerius disrupte depeunt
quo inflate altius extendunt̃ · animq; tescunt ut appeant tes
cendo pagunt ne subsistant · De inquis igit̃ temporalis glie ela
tione tumentib; ꝙ tamen nulla soliditate hec durantib; dicat̃
recte · Eleuati sunt admodum ⁊ non subsistunt · Deqb; adhuc
subdit̃ · Et humiliabunt̃ sunt omnia ⁊ auferent̃ · Sic p̃uecte
ee contemplationis debet · ut expauens admultas exmultis ad
omnia consideranda rapiat̃ · quatenus gradatim ducta p̃sinat
⁊ tēsitoria omnia comprehendendo diiudicans · ipa pene in comp
hensibili excrescat · Vnde ste ur tum p̃uor̃ gliam defectumq;
distineret · ad tumulta p̃tinus mentis oculū detendit dicens ··

humiliabunt· sicut omnia ·e· auferent· omnia· pfecto terrena· Ac
si apte dicat· Stare ullomō neq̄unt quia ipā quoq; fugiunt· q̄b;
inuitunt· dumq; tēpalia diligunt cum hys extemplis nolubi
litate pereunt· Sz quia pt̄ cum psalmone· dr· generatio pteat
·e· generatio aduenit· terra uero meternū stat: aut beatus iob oia
humiliari asserat· ·e· auferri· Qd tamen tale dicatum· si ·e·
ra ·e· celum ul qualr tñ sit· ul qualit· maneat distinguamus
Ustraq; namq; hec peam quā nunc hūt ymaginem transeunt
sz tamen pcēnaz sine fine sublistunt· hinc namq; p paulū
dr· Pteriit enī figura huius mundi· hinc psemetipā; ueritas dr·
Celum ·e· terra trāsibunt: uerba autem mea non trāsibunt· hinc
ad iobem angelica uoce phibet· ·ne· celū nouū ·e· terra noua· Qre
celum nouū dr· ·e· terra noua: quequidē non alia condenda sr· sz
hec ipā renouant· Celum g· ·e· terra ·e· transit ·e· ·ne·: qua ·e· abea
quā nunc hz speae pigmeū tergit· ·e· tamē mstua semp natura ser
uat· Vnde p psalmistā dr· Mutabis ea ·e· mutabunt· Quā
quidē ultimaz cōmutatione suam ipis nob nunc mastitudinis
mūtant· quibz nrīs usibz mdesinent· alternant· Nam terra
a sua speae hyemali ariditate defint uernali humore uiridesit·
celū cottidie caligine noctis obduit· ·e· diurna claritate renouat·
Hinc g· hinc fidelis quisq; colligat· ·e· interire hec· ·e· tamē per
mmutationē refia: que constat· nunc assidue ueluti exdefectu
reparī· Inter hec igitur sīs uirtutum puoz cursum conspirat· q̄n
ta q̄doq; ammad uersione defigant· immotesūt· dum ptimus subdit
Et sicut simitates spicarū conterent· Spicarū g· simitates aristę
sunt· Aristę aut̄ communite mspica pdeunt: sr· crescendo pauli sp
alē hirsutę ·e· rigide disiungunt̄· Sic nimiz sic adhuius mun
di gliaz· peam diuites sugunt· Hature sibi cū cōmunione con
iuncti sunt: sr· cont· sē uisim crescendo diuidunt· Alius uero
alū despiat· ·e· alt· maltez mundie facibz igneſūt· Qui g· extu
more mentis ardi· a caritate iuitate sē sepārant: qi aristaz more
cont· sē rigidi stant· Quid g· puos huius mundi diuites dixerī
nisi aristas quasdaz generis humāi: qui dum cont· sē supbiunt
sz bonoz uitā unanimit· affligunt aduersum sē quidē diuisi sr·
sz tamē concordit· grana deo sūm pmunt· Nunc igit· aristę
adalta psiliunt grana latent: quia reprobōz potentia emmet· ·e·
electoz gl̄ia non apparet· Illi sē honoz fastibz ondunt· ish in hu
militate sē depmunt· sed triture tempus aduenet: qd· ·e· aristaz
rigiditate frangat· ·e· solida grana nō conterat· Tunc g· supbia
mniquoz cōmunit· tunc electoz uita q̄ta integritate fulgeat
declarat· quia cū minsti defiunt· exhac ipa aristaz contrio de
agit· ut grana appeant que latebant· Cumq; aristę frangunt·

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

granor candor ostendit · qui a mquis msupplia eterna cadentibꝫ
Scōr mstina quanta ueritate candeat demonstrat · Vnde recte p
rohem dicit · Cuius ventilabr mmanu sua ē · ⁊ pmundabit aream
suā · ⁊ tritici quidem recondet m horreo · paleas aute comburet
igni mextinguibili · Hīs igit iob pranor elatio qñta animadu
sione frangat · aspicat · eosdꝫ aristis penitꝫ comparans dicat
Sicut simitates spicar conterent · quia mmr rigiditas supbor
tritura ultime fortitudine frangit · que nunc elector uitā despi
ciens elevat · Sequit · Qđ si non ita est · quis me potest arguere
ē mentitū · ⁊ ponere ante deū uerba mea · · Si ita non ē · ut loq̄
tur · pfecto de falsitate hc arguere omnes possimt · Cur g đr si ita
non ē · mentitū me arguere quis potest · dum stultꝫ noueri mꝰ
qđ fallacem reprehendē iudicib licet · Sꝫ si loquentis sensū subtili
interrogatione discutim · quam sint recta que protulit agnis m
nemm · Justus uero ⁊ siquid umq̄ delinquendo loquit digni
nō ē · ut abmustis ⁊ prave intuentibꝫ iudicet · Vnde sēs nir animor
supbiā deprimens non solum si ita ē · uerū etiam si ita non ē ut ptu
lit nequaq̄ sē reprehendi posse confidit · quia mmr illi recte videar
guere falsa possimt · qui falsa agere nesciunt · Iam correptoīs
ausum cont fallaciam pdimt · qui adhuc fallaciter mmunt · Aut
g · Qđ si non ita ē · quis me potest arguere ē mentitū · Ac si
apte dicat · Ita sint cuncta ut protuli · que tame si ita non ē int
a nob redargui neq̄q̄ possem · quia dū adhuc pene sit crūbitis · ali
quam reprehendere fallaciā non valetis · Vbi ⁊ apte subdit · Et po
nere ante deū uerba mea · Quisq̄s dicta fallacia veraci reprehendit
audita cogitans atq; hec exregula veritatis pensans uerba ante deum
ponit · quia apud se mconspectu veritatis examinat · quid ꝓtus cor
fallaciam decernat · Ante deum nō uerba ponere est · considerato i
timo iudice exteriora dicta pensare · Vir g sēs abmmimus supbien
tibꝫ verba sua ante deum pōm posse nō estimat · Ac si apte dicat
Idcirco que loquor ponere ante iudicē non valetis · quia eius nob
fallaciem pertantes absconditus · Qđ tame ⁊ extypo Scē ecclie ml
obstat intelligi · que cū de mfirmis suis abjector irrisione rep
hendit · ipām irrisionis eor astutiā dedignat · quia tolerabilius
deo ē · ut mmfirmitate quis atq; ignorātia cum humilitate ta
ceat · quā cum elatione alta comphendat · Sꝫ quia uir sēs multa
cont eos protulit · qui fugitiua potestate supbiunt · ⁊ ventosis ho
noribꝫ intumescunt · baldath suites exeius correptione pfitens
apud quē vera sit potentia agnoscit dicens · potestas ⁊ terror apd
eum ē · qui facit concordiā in sublimibꝫ suis · Ac si apte dicat · So
lus corda mortaliū veraci terret · qui hec exhumanitatis sue po
tentia veraci possidet · humana em potentia que terror ē mutat

que iure eiusdē potestate quando careat · nescit · ¶ Recte autē dicit · qui facit concordiā in sublimibus suis : quia multa sibimet infernus dissident : et ad concordiam superiorū plenitudinē currunt · et exempli gratia causā agit · ut sepe ea que sunt exterius sine pace disponant · Nam bonos omnipotens deus admeritū puehit cum contra eorū iustitiam malos seuire permittit : atque in concordia componit · summa diuinis infima : quia inde celestibus electos suos angelorum choros ordinat · unde terrenis et infimis reproborum mores suis mutibus aduersantes portat · Set inter hec libet inquirere si pax in sublimibus summa retinetur · Quid est quod angelum dameli de · ego nemo pugnat ter sermones tuos princeps autē persarum restitit mihi uiginti et uno diebus et ecce michahel unus de principibus primis uenit in adiutorium mihi : et paulo post : nunc autē reuertar ut pugnem aduersum principem persarum : cum eo egrederer · apparuit princeps grecorum demonis Quos itaque alios principes gentium nisi angelos appellat : qui sibi resistere exercitui potuissent · Que igitur ee pax in sublimibus potest esse inter ipsos quoque angelicos Spe pugnandi certamen agit · qui semper conspectu ueritatis assistunt · Set quia certa angelorum ministeria dispensandis singulis quibusque gentibus sunt prelata : tum subiectorum mores aduersum se maxime oppositos spiritu ope merentur · ipsi qui pugnant · spe contra se uenire referunt · Is namque angelus qui dameli loquebatur · Captiuus israelitici populi in perside constitutus prelatus agnoscit · michahel autē eorum qui eadem plebe in iudea terra remanserant positus inuenit · Unde ab hoc eodem angelo paulo post dameli dicit · Nemo est adiutor meus in his nisi michahel princeps uestrum · Deque et hoc quod premisimus dicit · Et ecce michahel unus de principibus primis uenit in adiutorium mihi · Qui dum nequaquam simul esse set uenire in adiutorium dicit · apte ei populo prelato agnoscitur qui captus in alia parte tenebatur · Quid igitur est angelum dicere · ego uenio propter sermones tuos princeps autē regni persarum restitit mihi nisi tua subditus opa nunciare · Ac si aperte dicat pene quidem tuas merita exigunt · ut israelitici populus a iugo sue captiuitatis exeat set est adhuc quod in eodem populo persarum domino purgari debeat · unde de eruptione illius persarum princeps mihi iure contradicat · quamuis preces tuas eorum quoque lacrime qui in iudea relicti sunt · adiuuent · Unde hoc quoque quod diximus adiungit · Michahel princeps uester uenit in adiutorium mihi · Cumque ut aduersum principem pugnetur egredior · graecorum sibi princeps aduenisse apparet · Qua ex re manifestum est · quod aduersum grecos quoque aliquid in dea commouerat · quod profecto causa eruptionis illius resistebat · Propterea igitur preces angelo exaudit set persarum princeps resistit : quia et si ita iusta in his depereuntis eruptionem · populi exigit eiusdem tamen populi adhuc iusta

contēdiat · ut quia nec dum plene hi qui incaptuitatem fuerant ducti
purgati sint · nunc eis adhuc pſē dominant · Michahel adiuuat · ſ
grecor̄ pncps ad pliandū uenit : quia meriti quidem nemā tam lon
ga oppſſor̄ captiuitas poterat ſ exercitiones eor̄ bñficio hoc quoq;
q̄ in grecos deliquerant obuiabant · Recte g̃ dr · qō cont̄ se angeli ne
muit : quia subiectar̄ sibi gentiū uiolenta contēdit · Nam
sublimes spūs eisdem gentib; pnncipantes · neq̄q̄ pmuste agentib; de
certant · ſ eorum facta iuste iudicantes examinant · Cumq; unius
cuiusq; gentis ul culpa ul iustitia adsupne cunctis consiliis diuina
eiusdem gentis pōsitus ul obtinuisse in certamine ul non obtinuisse
se phibetur · Quor̄ tamen omniū una uictoria est sūa supne se opifi
cis uoluntas suma : quā dū semp aspiciunt · q̄ obtinere non ualēt ·
nunquā uolunt · Bene g̃ dr qui fant contrariā in sublimib; sius
sequit̄ nunq̄ ē numer⁹ militū eius · In cognitione humane ra
tionis supnor̄ spūū numerus non ē : quia q̄nta illa sit frequentia
mirabilis exercitus nesciat · Dequo p̄ damelem dr · Milia milium
ministrabant ei · ē decies milies centena milia assistebant ei · Su
pnor̄ ciuitatū numerus infinitus · ē definitus exp̄mit̄ · ut qui deo est
numerabilis cē nob̄ innumerabilis demonstret̄ · quāuis aliud ē assi
stere · aliud ministrare : assistunt enī ille pauldubio potestates · que
ad quedā hominib; mandata non exeunt : ministrant uero hi
qui ad explenda officia minor̄ mittunt : ſ tamē ipsi quoq; con
templatione animarum non recedunt · Et quia plures sunt qui mi
nistrant quā hi qui p̄ncipatus assistunt · assistentiū numerus q̄
definitus · ministrantiū uero infinitus ondit̄ · Angelicos uero spi
rituū milites diximus : quia decertare eos cont̄ potestates aerias
non ignoramus · Que tamen certamina non labore · ſ impio
pagunt̄ · quia q̄quid agendo contra immundos spūs appetunt · ex
adiutorio inuicta regentis possunt · Debac namq; militia nascen
te rege nō scriptum est · Subito facta ē · cum angelo multitudo mi
litie celestis · Cui tamen militie elector̄ quoq; hom̄ numerus iun
git̄ · qui p sublime mentis desiderium · a terrene conuersationis se
ruitute liberant̄ · Dequib; p paulū dr · Nemo militans deo impli
cat · se negotiis secularib; · Qui licet nunc pauci appeant in mun
dibili tamen patria innumerabiles regnant · quia ē · si excompa
tione pauor̄ pauci sint · in congregationis sue frequentia meti
ri neq̄q̄ possint · Quia uero eorundem militum uirtus non p̄uis
ſ supne gratie infusione roborat̄ · Recte subiungit̄ · Et super
quem non surgit lumen illius · Lumen g̃ dei ē gra p̄ueniens : q̄
si mirō corde neq̄q̄ gratuito consurgeret · pfecto mens nra in
pcor̄ suor̄ tenebris obscura remaneret · Unde ē subdit̄ · Num
quid iustificari potest homo compatus deo : aut appere mund⁹

natus de muliere ⁊ Versus iste sūptus a beato Iob dicit ⁊ nunc
in eius expōne replicat ⁊ Omnis namq; iur iustus dei illu
stratione iustus ē non compatione humana g̃ iustus est ⁊ q;
⁊ si ipsā sua condicione homo psisteret creator non posset
eē creatura · Cum tamen ad grauiora defectus pondera accessit
⁊ culpa · quam serpens insidians intulit · mulier infirmata
psuasit : unde nunc quia homo p̃ mulierē culpe subditā nasc̃ ⁊
creatus pmi infirmitas mple̊ propagatur · Et quia in radice putrui
humani generis ramus · in condicione sua mundicie minime sub
sistit · Vnde recte nunc dr · Numquid iustificari potest homo com
pat̃ deo : aut apparere mundus natus de muliere ⁊ Ac si apte dicat ⁊
Ne cont̃ auctorem suū homo superbiat · consideret unde huc uenit :
⁊ intelligit quid sit · Sz ecce nonnulli p̃ donum spē adiuti contra
infirmitatē sue carnis eruunt ⁊ uirtutib; emicant · signoz quoq;
miraculis coruscant · nullus tamen est qui sine culpa uitā trāseat
quousq; carnem corruptionis portat · Vnde adhuc subdit ⁊ Ecce eñ
luna non splendet : ⁊ stelle non sunt munde in conspectu ei⁹ · Qd
p luna nisi cuncta simul ecclia · Quid p stellas nisi singuloz bñ
uiuentiū animе designant ⁊ qui inter praua hominū conuersā
tiones dum magnis uirtutib; eminent · q̃ in tenebris noctis lucent ⁊
Vnde ⁊ p paulum quoq; discipulis dicit ⁊ Inter quos lucetis sicut
luminaria in mundo · Quia eñ stā ecclā lume appellatione expmit
pheta testat ⁊ dicens · Elevatus ē sol : ⁊ luna stetit mordme suo
Elevato ⁊ eñ sole mordme suo luna statuit ⁊ quia ascendente ad
celos dño scā primus ecclia mpdicationis auctoritate roboratur · Et
qua stellarū nomine electi signant ⁊ rursum paul⁹ insinuat di
cens · Stella eñ a stella differt in claritate · luna g̃ non splendet
⁊ stelle non sūt munde in conspectu eius : qua nec stā ecclia uirtu
te pprīa tot miraculis emicat · nisi hanc preuenius gratie dona
pfundant nec singuloz bene uiuentiū mentes a peccoz maculis
munde sint · si remota pietate iudicent ⁊ qua apud districti iu
dicis oculos sua unumquēq; corruptibilitas inquinat · nisi hāc
cottidie gratia prevenis tergat · Electoz uero animis pdire ad lib
tatē iustitie nitit ⁊ Sz adhuc compede infirmitatis tenet ⁊ et culpas
quidem subigere pfecte desiderat sz quousq; corruptione carnis
affligit ⁊ eius inimicis etiam cū nō inuit ligat ⁊ Hinc itaq; colli
gat · quito peccoz ponderе pressi sūt · qui cont̃ hec decertare negligit
si plene culpam nec illi supant · qui cont̃ inimici pugnant ·
Vnde ⁊ postq̃ dictū ē · ecce eñ luna non splendet ⁊ stelle non sūt
munde in conspectu ei⁹ ptimus adiungit ⁊ Quito magis homo
putredo ⁊ filius hominis uermis ⁊ Ac si apte diceret ⁊ Si ipsi q̃

esse sine contagione non ualent · qui inter pnas uite tenebras uirtuti
bꝰ lucent · quanto reatu iniquitatis obstricti sint qui adhuc carnali
uitiꝰ · Si a pcō ee liberi neqnt qui iam mœlestiꝭ desideriis con
sentiunt · que pcōrꝫ pondera tolerant · qui carnis sue uoluptatibus
dediti adhuc putredinis nugi portant · hinc petrus ait · Si iustꝰ
uix saluabitur : e impius e peccator ubi pebunt · hinc ysaiā
pphām dicit · Sup humū ppli mei spine e uepres ascendent : qñ
to magis sup omnē domū gaudij exultatis exultantis humū g
ppli sui dns electorꝫ omniū mentē uocat : sup qꝰ spinas ac uepres
ascendere phibet · quia nec ipa quoq; ee absq; punctionibꝰ uitiorꝫ
uidet · Domus uero gaudij exultatis exultantis ē mens pauorꝫ
que dum uentā supplicia conspicē negligit · mcarnis uoluptate se
deserens mamē hylarescit · Ait g · Sup humū ppli mei spine e
uepres ascendunt : qñto magis sup omnē domū gaudij exultatis
exultantis · Ac si apte dicat · si e illorꝫ mentē uitiā depmūt · qui se
pcelsis patrie desiderio affligunt : quibꝰ culpis subtracti sint · q
sine ulla formidine se mcarnis uoluptate derelinquūt · Hotan
diū uero in sermone suo qñtum baldath ordinē conditionis nrē
tenuit · e natiuitatis : qui hominē non uerinē sꝫ putredinem fi
liū uero hominis ūmen uocat · Oriuntur namq; humāi generis
parens · homo nō filius homis : exquo quisq; pdit non solum
homo · sꝫ filius quoq; homis fiunt · Sicut g ex homine filius hois
ita exputredine nascit · uermis · Vnde recte homo putredo · filiꝰ
uero homis ūmis uocat · Primus g homo putredo non uermis
quia e si pmortē putruit non tamen exputredine p natiuitatē
uenit · Qui autē filiꝰ e hominis uermis dr · quia iam exmortaliū
corruptione corpū ppagat · Igitur qz amicorꝫ uerba finita sint
beatus iob alioꝝ acumine pstantioris instruit · cuiusq; dicta tā
sint nalia qꝫ extrema : quia e insius ee uirisperorꝫ solet · ut ar
gumentū quo aduersarius suis eminē se pmunient · ad pstantiois
conclusione seruent · Sequit · Respondens autē iob dixit · Cui
adiutor es · Humqd imbecilli · Et sustentas brachiū eius qui
non e fortis · Admirare in bealle cautatis e : Admirare uero po
tentē uelle elationis · Qua igit amicaꝝ hereticorꝫ speciem tenē
tes · qi admirantes deū · sapientiaz suam ondere conabant · iuste
baldath reprehendit · ut dicat · Cuius adiutor es · numquid in
becilli · e sustentas brachiū eius qui nō e fortis · Ac si apte dicat
Dum eum uniuerse uiteris subtilius magnitudiē sentimbis :
omne qꝫ impendis solatiū de ostentatiōe est · non de pietate · Sz i
e hec sentiendē : quia plerumqz etiam deū qui indelicet imbecill
non e humiliter agentes adiuuam · Vnde e p paulū dr · Adiu
tores eiꝰ dei sumꝰ · Nam cum ei quē ipe pinterna gratia infim

dit nos exhortationis uoce contristemus: hoc qđ ille pſpm agit in
tñſeuis nos extremus ministerio uoris adiuuam⁹. Et tunc solum
nra exhortando ad pfectionē dunt⁹. cum meorde deus fuerit qui
adiuuat⁹. Vnde & alias dicit. Neq; qui plantat est aliquid neq;
qui rigat: sz qui incrementū dat deus. Plantare g⁹ & rigare &
adiuuare utrumq; nr̄m est ministeriū: si meorde deus nō dat
incrementū. Sz qui de sensu suo alta sapiunt ee humilit⁹ dei ad
iutores nolunt: quia dum se deo utiles ee estimant a fructu se uti
litatis alienant. Vnde & ueritatis uoce discipul⁹ dr̄. cum feceritis oīa
que pcepta st̄ uob dicite. seru inutiles sumus: q⁹ debuimus facē
fecim⁹. Sequit⁹. Cui dedisti consiliū⁹ fortitan illi qui non habet
sapientiā. Dare stulto consiliū caritatis est. dare sapienti ostentatiōis
oms: dare uero ipsi sapientie. puersitatis. Et quia hi quos tenere
hereticor⁹ speciem dixim⁹ plerumq; ē suā ostentatiōi potius q⁹ utili⁹
seruiebant: recte adhuc cont⁹ baldach subdit⁹. Et prudentiā tuam
oīdis plurimā. Omnis tñ prudentia recta est. plurima nō est: q⁹
uxta pauli uocem non plus appetit sapere q⁹ opz sape. Cui uero
ē. plurima non ē recta: quia dū ult⁹ modū tendit⁹. inquolibet la
bere tulpe declinat⁹. Prudentiaz uero suam plurimā oīdunt: qui
uidem p̄alijs prudentiores appetunt. Vnde fit plerumq; ut dum
moderate sapere nesciunt etiam fatua loquant⁹. Proqua re ipse
adhuc excessius prudentie subiungit⁹ ut dicat⁹. Que docere uolui
sti⁹. Nonne cum qui sint spiramenti⁹ spiramenti⁹ inimicus
p prudentiā sapientes simus. Opus autem nr̄m ē. uincere posse
mod sapere: quia ut sapientes ee valeamus prius agit⁹ ut simus
Qui g⁹ uitam dedit: ipe pulchrio & prudentiā contulit. Baldath
g⁹ qui beatum iob flagellatum pulpa credidit occultū dei iudiciū
qđ ueneran humilit⁹ debuit. superba missus est temeritate penetrare.
Ipi g⁹ se p prudentiaz ptulit. cuius iudiciū non intelligendo iudica
uit. ipi se p prudentiaz ptulit. aquo inuendi spiraculum accepit:
ac si plus ipso ee sapiens. aquo habebat ut ee⁹. Sz quia beatus iob
sce ecclie typum tenens. pauca in superbor⁹ correptione ptulit. quos
tenere hereticor⁹ speciem non ignorauit. Sicut supi⁹ dixit. disputare
ti deo tupio. prius uos oīdens fabricatores mendaciⁿ. & cul
tores puersor⁹ dogmatū: repente se addoctrinam erigit. & contra
elator⁹ impinaz. Stulte sue latitudinē p sententiaz expandit di
cens. Ecce gygantes gemunt subaquis. Dignum g⁹ erat: ut p
intrepationem prius tumore ē sapientie terrene retunderet & per
doctrinaz postmod ad plena mysteriis uerba tñsiret. Gigantes
em ul apostatas angelos ul superbos quosq; homines obstat intel
ligi. hinc em p pphām dicit⁹. Mortui nō uiuunt: gygantes nō
resurgunt. Quos namq; mortuos. nisi peccatores nominat⁹. Et

quos gygantes · nisi eos qui de pcō etiam sup̄bium appellat · Illi aut̄ non timuit quia pectando nūq̄ ultra ultione pōiderunt : isti etiam resurgere post mortem neq̄unt quia post culpam sua inflati p sup̄bia ad penitentie remedia non recurrunt · Hinc rursum sp̄tū est · Cur qui erigebat auia doctine metu gygantū cōmorabit · quia quisq̄s iter rectitudinis deserit · quor se nimio nisi sup̄bor spūū iungitur · Bene aut̄ cont̄ elatos dr · Ecce gygantes gemunt subaquis Ac si apte diceret · Cur de superna homo sup̄biat : cum ignorantie abyssus · et ipos sup̄bissimos angelor spes p̄mat · Si aut̄ gygantū nomine potentes huius seculi designat · maquis possint ip̄li figurari iohanne attestante qui ait : aque eni sunt pli · Bene aut̄ cont̄ sup̄bientē dr · Ecce gygantes gemunt subaquis : quia etiā omnes dni in hac uita assequi bonor celsitudinē cupiunt · subpondens̄ plor gemunt · Nam quāto quisq̄s hic altius erigit · tanto eum grauior̄ onerat · eisq̄ ipis plis mente et cogitatione subpont · quib̄ sup pont̄ dignitate · Et bene his uerbis ac breuit̄ indicat · quia omnis sup̄bia eo ipo imo iacet · quo malta se erigit : ut inde magis cuncta subposita sit · unde cunctis appetit sup̄ee · homo quippe in sublimib̄ elevatus · tantos sup se sustinet : quantos subpositos regit · hi aut̄ qui talib̄ sōuant · ipi etiam laboris eor̄ pparatione deprimunt · Nam cū eis laborem etiam tolerant ponderis : dum pit̄ gliam affectant · honoris · Unde cum diceret · ecce gygantes gemunt sub aquis ptinus adiunxit · Et qui habitant cum eis · Ac si dicat · Pit̄ gemunt qui eor glie exdelectatione sōuant · Spā aut̄ occupatio secularium dignitatū tanto fatigatiorib̄ uigilijs p̄mit̄ · quāto maiorib̄ curis grauat̄ · Humanus namq̄ animus uidere et deuitare pcā utinam ualeat · ul quietus · Qā ergo audit desideratas rez celsitudines absq̄ pcīs ministrari non posse · et quia diuine ire nō absōdit̄ · q̄t illicitū ꝑpetrat̄ · apte secutus adiunxit · Nudus e infero coram illo : et nullū est operimentū pditionis · Qđ paul⁹ quoq̄ ait apl̄s : omnia eni nuda et apta sunt oculis ei⁹ · Infernū ū et pditionis nōie diabolū omesq̄ dampnationis eius sōcios designant · Quis uero iste sit coram quo infernus nudus est · Sequit̄ dicens · Qui extendit aquilone supuacuū · Aquilonis nomine insanus dogo appellari diabolus solet · qui ut corpis frigore genuū corda constringeret · dixit · Sedebo in monte testamenti : in lateribus aquilonis · Qui supuacuū extendit · quia illa corda possidet · que diuinā amoris gratia non replent · Sz tamen omnipotenti deo suppetit etiam uasa diaboli cunctis uirtutib̄ uacua sic gratie munere implere : meisq̄ diuini amoris soliditate ponere quos nulla conspirat rectitudinis actione roborari · Unde apte subiungit ·

Et appendit terram sup nihilū Quid enī terre nomine nisi sancta
ecclia designatur que dum uerba pdicationis suscipit · fructū bon
opis reddit · Dequa pmoisen dr · Audiat terra uerba exore meo · Ex
pectet sicut pluuia eloquiū meū · Et quid pnihilū nisi gentiles
ppli designant · Dequibꝫ p ysaiam dr · Omnes gentes uelud nihi
lū · & inane reputate sunt · Iu eo g nihilo terra suspendit · qđ
prius natiū ab aquilone tenebat · quia illa corda gentiliū reple
ta sunt caritate dei · que pressa prius fuerant turpe diaboli potest · nō
· & pboc natiū iudee infidelitas · & pterram sunt dimmus ste ecc̄ie
fructificatio designari · Surgat sts · & casum iudee penitus aspiciat · &
gentilitatis merita aduenas redemptus cernat ac dicat · Qui exten
dit aquilonem supuacuū · & appendit terram sup nihil · Nam q
undoꝝ corda a fide uana diabolo sunt subdita · extendit aquilo
nem supuacuū · Quia uero nullis existentibꝫ meritis sunt dicti
est · pnihilo saluos fecit eos · sup gentes dns fundauit ecclias
que p ppheta nihilum sunt · uocate · apte sensus aduenit ·
Appendit terram sup nihil · hoc uero quo ordine factum sit · mira
bica subdens ratione contexit · Ait enī qui ligat aquas in nubi
bꝫ suis · ut non erumpant piter deorsum · Qui hic loco aquā
nisi sapientiā quid nubes nisi predicatores appellat · Nam quia
nisancto eloquio aliquando aquā sapientie dicit · Salomone attesta
te didicim⁹ qui ait · Aqua profunda uerba exore uiri · & torrentes
redundans fons sapientie · Aquā signari sapientiā dauid ppheta
testat · dicens · Tenebrosa aqua in nubibꝫ aeris id e occulta sua
in ppbis · quia ante aduentū dni dū occultis sacramentis gran
di misteria in mente gestarent · intuentiū oculis coꝝ intelligen
cia caligabat · Nubium uero nomine quid hoc in loco aliud q̄
pdicatores sancti idest apli designant · qui p mundi partes ut
ammqꝫ tūlimissi · & uerbis nouerant pluere · & miraculis co
ruscare · Quos ysaias ppha longe ante intuens dixit · Qui sunt
isti qui ut nubes uolant · Quia g uir iste ppbico plenus spū
in hac locutione sua ad laudem dei mira nascentis ecclie deside
rat · exordiū · studet eius ordine ab aplōꝝ pdicatione narrare ·
qui tuauerunt · simo ope rudibꝫ populis plana & capabilia
nō simplā atꝫ arduā pdicare · Nam si sapientiā istam que hic a
que noie designatur · ut hauriebant corde ita ore funderent
in mentibus eius auditores suos oppleuerat · potius q̄ riga
rent · Unde religata intus aeris sapientia · ut non piter deorsum
erumpet auditores suos distillatione uerboꝝ nutriens nubes
illa loquebatur dicens · Non potui uob loqui q̄ spiritalibꝫ · sed
q̄ carnalibꝫ tanq̄ paruulis in xpo lac uob potū dedi non escam
Quis enī ferre potuisset · si raptus ad tertiū celū raptus in pa

radisſim: eaꝝ archana uerba audiens · que diu homi non licuerat·
tam immensos ſupne ſcientie ſinus aperet: Aut cui non uirtute
auditoris oppmeret ſi ea que mtis ſenis haurire potuerat· mq̃tum
carnis lingua ſufficeret· extis ſenis mundans· aque hui⁹ immensi
tas emanaſſet: Ist uero auditores rudes non mundatione ſcientie
ſed moderata pdicatois diſtillatione foueant· ligat deus aquas
in nubib⁹ ut non erumpant· piter deorſum· quia doctor pdicatio
nem tempat· ut auditor mfirmitas· ductor uoce nutrita conua
leſcat· Qd bene in euangelio myſtica delpatione narrat· ci dicit·
Aſcendit ihus in nauicula petri· & rogauit ut a terra reduceret
puſillu: & ita ſedens pdicabat turbis· Pnam petri quid aliud q̃
comiſſa petro eccla deſignatur· Dequa ut dns turbis confluenti
bus pdicet eam a terra paululu reduci iubet qua nec multu duci· &
tamen aterra pcipit remoueri: pfecto ſignificans pdicatores ſuos
rudib⁹ debere, pplis nec alta mmiſ de celeſtib⁹ nec tame trena pdi
care· Aqua g ligat in nubib⁹· qua pdicator ſcientia mfirmor
mentib⁹ loquens· q̃tum ſentire ualet docere phibetur· Nam ple
rumq⁹ ſi auditor cor uerbi immensitate corrumpit· Imgiua do
centi indiſcretois pena multat· Vnde ſcptu eſt Siquis aperuit
ciſterna· & fodent· & non operuerit eam· cecideritq⁹ bos ul aſinus mea
dns ciſterne reddet pciu mmentor· Quid e eim aperire ciſternam
niſi intellectu ualido ſcpture ſacre archana penetrare· Quid aute
p bouē & aſinu idest mundu immundiq⁹ animal niſi fidelis quiſq⁹
ul infidelis accipit· Qui g ciſternam fodit eam cooperiat ne illuc
bos ul aſinus ruat· idest qui mſacro eloquio iam alta intelligit·
ſublimes ſenſus coram non capientib⁹ pſilentiu tegat· ne pſtan
dalum mentis aut fidelem piculu· aut infidelem qui credere
potuiſſet interimat· Exmorte eim mmentor debet priu: quia illud
ſtulticie amiſiſſe cognoſcit· Vnde adagenda pmam reus tenet·
Operienda e itaq⁹ ciſterna quia coram puulis mentib⁹ tegenda e·
alta ſcientia: ne inde cor docentiu adſuma attollit· inde mfir
mitas auditor adima delabat· Dicat igit recte qui ligat aq̃s
in nubib⁹: ut non erumpant· pariter deorſum· Pariter nam⁹q⁹
aque erumpent: ſi coram mfirmis auditoribus q̃ta e ſcientia
exore loquentis emanaret· ſi ſimul ſe omis plenitudo pdicatois
effunderet· & inl ſibi tum pfectib⁹ reſeruaret· Dignu uero
eſt ut qui pdicat· audientis modu conſideret· qis ipa pdicatõ
tum auditoris ſui mcrementis treſcat· Sic uero agere muſq⁹
q̃ pdicator debet· ſicut ci illo diuinitus agit· ut ne eqq̃ cuncta
que ſentit· mfirmis inſinuet: quia & quoniq⁹ ipe carne mor
talitatis infirmus eſt ea que ſupna ſunt cuncta nõ ſentit·
Predicare g rudib⁹ non debet quantu cognoſcit: quia & ipe

de sup̄nis mist̄ijs cognoscē non uals quīta sint. ℣ſine ē eiꝰ q̄ pau
lus apls postq̄ mist̄ijs cognoscē non ualet quīta sint mſint dicit
Videmus nunc p̄ speculū in enigmate: tunc aut̄ facie ad faciem
Vnde ē hic continuo sequit: Qui tenet multū sol̄ sui: ē expan
dit sup illud nebulā suam. ℣multū sol̄ cognitio demonstrari.
Sol̄ gⁱ eius multus tenet: quia anob mhac uita regni eius glia
nō quīta mīsenis habet agnoscit. Sup quo recte expandi nebula
dr. quia sint ē illa cœlestis regni glia non uidet. Nam corpus qđ
cœrumpit aggūat animā ē deprimit terrena mhabitatio sensum
multa cogitantē. Audendo gⁱ nebula aspḡmur quia ipā nrē ig
norantie obscuritate caligamur. Vnde recte p̄ psalmista dr. Caligo
sub pedibꝰ eius ē ascendit sup cherubm ē uolauit: uolauit sup
pennas uentorū: ē posuit tenebras latibulū suū. Caligo ē namq;
ei subpedibꝰ: quia non ea claritate abmsenoribꝰ cernitur. qua in
supnoribꝰ dominat. Ascendit em sup cherubm ē uolauit. Cheru
bin uero plenitudo sciene dicit. Vnde sup plenitudinē sciene
ascendisse phibet ē uolasse: quia maiestatis eius cœlsitudinem
sciena nulla comphendit. ℣olauit gⁱ: qui longe mltū abmtel
lectu nrō sē rapuit. Volauit sup pennas uentorū: qua scientā
trīscendit amma. Qui posuit tenebras latibulū suū: qua dū
caligine nrē infirmitatis obscuram pignorantā nrām nobis
abscondit. ne anob modo meterna ē mīnima claritate uideatur.
Vnde ei ē mantuus canticoꝝ absponsā dr. fuge dilecte mi fuge
fugit nos dicimus: quotiens mentis nrē id qđ reminiscī uolu
mus non occurrit. fugit nos dictum? quando hoc q̄ uolumus
memoria nō tenem⁹. Sca gⁱ ecclia postq̄ mortem ac resurrectio
nem dñi Ascensionemq; dēstruit: clamat ei ꝑphico plena spū
fuge dilecte mi fuge. Ac si diceret tu qui excarne comphensibil
factus es. exōmunitate tua mtelligentiā nrī sensus excede: ē
mte ipō nob incomphensibilis pmane. Tenet gⁱ multū sol̄ sui:
qui maiestatis sue potentiā mortalibꝰ abscondit. Si eius si solū
angelicas uirtutes accipimus: ipis quippe uelud sedi regie p̄sidet
Sol̄ sui nob multū tenet: qua qua diu mhac mortali cāne sub
sistimus que q̄ntaq; sint illa angelorū ministeria non uidemus
Et expandit sup illud nebulā suaꝝ: qua ꝓcul dubio ē cernim ad
quem uidendū sublenāt. ē tamen occulta moderatōe agit: ut ipa re
gni sui ois sue immensitate repimatur. Vnde sēptuin ē. Dedit ab
yssus uocē suam abaltitudine fantasie sue. exclamare em̄ mens
humana madmiratōe compellit. dum altitudine consideratā
oms mrequisitoibꝰ suis eo ipō quo latius extendit. angustia
Vel certe qua solū dei ipi nos sumus multū sol̄ sui non m

mento tenere dr · dū nrā sciencia pgredi ad altiora phibet · Sup
q̄ soluī sinī nebulā suam deus aspgere dicit · quia mutabilis ma
nens occulta sup nos undiq̄ excit · ut · fiat mpmtus qđ videre
possimus · & tamen ouigo facti lateat m altius · ut aut fiat nesare
debeamus · Unde · & apte subdit · Terminū aquis dedit aquis · usq̄
dū finant · lux · & tenebre · Quia plerumq̄ m sacro eloquio ut sup̄
diximus aquaz nomine ppli designant · aquas dns termino ar
mndat · quia humano generi sciencias moderat · ut quo usq̄
malitiaudines altiauniū tempū tūseat · pfecte adcogmcionē da
tatis mtime non ptingat · Sm uero luis noiē mstos atq̄ mū
tenebraū uero appellatione pcatores · unde · & paulus dicit · era
tis aliq̄do tenebre nunc aute lux mdomino hoc ipsum qđ dixi ·
sentiri ml obstat · quia pfecta eternitatis sciencia nulli tribuit ·
quo usq̄ aut̄sus iustoz minstoz̄q̄ finat · Sz quia miruī est nō
nō carnales pplos sup̄na nesare · Scs ut meipsem diuine pote
tie āmiracione sē erigit · & qđ ipām quoq̄ angeloz pfectoz̄q̄
hominū sciencias tūseat · mtuet · dicens · Columpne celi contre
miscunt · & pauent admutū eius · Quid aliud columpnas celi quā
ul angelos ul sanctos ecclē pdicatores appellat · sup quos mcelesti
bz celestem · immensā spiritalis fabrice structura surrexit · sicut
alias sacra scptura testat · dicens · Qui mcerit faciam illū colup
nam in templo dei mei · Nam quisq̄s mdei ope recta mtencione
firmat · columna mstructura fabrice spiritalis erigit · ut in hoc
templo qđ ē ecclia positus · & utilitati sit · & decori Eos uero iob co
lumnas celi · quos apls columpnas ecclie uocat · dicens · Petr9
& iacobus & iohannes qui uidebant · columpne eē dextras dederit
michi · Possumus eaz columnas celi · & ipas ecclias non mō
nemen · accipe · que multe unam catholicam fauit toto trāz
orbe diffusam · Unde · & septem ecclis scribit apls iohannes · ut
unā catholicam septiformis gratie plenaz spū designaret · Et de
dnō nouimus dixisse salomone · Sapientia edificauit sibi domū
excidit columpnas septem · Qui ut se ad de septem ecclis dixisse
mnotesceret · Seruatis eaā sacramenta ipa diligent · mseruit
dicens · Immolauit uictimas miscuit · uinū · & posuit men
sam · misit ancillas suas ut uocaret ad arcē · & mema cuitatis
siquis ē paulus uenat adme Immolauit em dns uictimas · se
ipsum offerendo pnob · Miscuit uinū · p̄ceptoz suoz poculū
exnarracione hystorica · & mtelligencia spiritali con tempans
Unde alias dictum ē · Calix mmanu dñi uinum meu · plenus mixto
Et posuit mensam idest scpturam sacrā · que fessos adse · atq̄
a seculi oneribz uementes pane uerbi nos refitiat · & cont aduer
sarios sua refectione nos roborat · Unde alias ab ecclia dicitur ·

Posuisti me conspectu mensa aduersus eos qui tribulant me · Misit an
gillas suas aplorum udelis aias mpo nmo suo mfirmas · ut uocat
ad artem e mema tuitatis : qua dn mtenam mta denuntiant ·
ad alta nos mema supne tuitatis leuant · Que pfecto mema n
humiles non ascendunt · Unde illic e abeadem sapienta subdit
Siquis e puulus uemat adme ac si apte dicat · Quisquis se apud
se magnus estimat aditu sibi mei acessus angustat : qua tanto
adme altius ptingitur · quto unusquisq; mens apud se ueruus
humiliat : sz qutalibz quisq; uirtute pfiat · qutalibz scientia ex
celsat : penetrare non suffitat · quo nos conditor modeamine u
dnor regit · Dicat g. Columne celi contremiscut · e pauent ad
nutu eus : qua mplerisq; nec ipi ptinge ad uoluntatis eus celsi
tudine pualent · qui eusdem uoluntatis pmia denuntiantes u
dent · Qd sicut supi dixim de sis quoq; angelis nl obstat intelligi
qua ipe quoq; uirtutes celestu que hunc sine cessatione conspiciut
in ipa sua contemplatoe contremiscunt · Sz idest tremor ne eis pe
nalis sit · non timoris e sz admiratois · Qua uero quantus pauor
sit ammiratois eus mtulit · nunc ordine nre salutis narrat · Se
quit Infortitudine illius repente maria congregata s : e prude
eus pulsit supbu · Quid aliud maris noe qua pns seculu delig
natur : inquo corda hominu tirena quecentiu diuersis cogitationu
fluctibz intumescunt : Qui elatione supbie conmtati · du altna in
tentione se impetunt · quasi aduersanti se unda collidunt · Sz iam
fortitudine illius maria congregata sunt : qua incarnato domino
discordantia seculariu corda concorditer credunt · Iam petrus in mari
ambulat · qua mmrz xpi pdicatoribz illa quonda tumida humi
li auditu corda substrata sunt : ut recte eia in euangelio huius
mundi mansuetudine figurauerit · qd pcellosa maris aqua dn
pedibz pso tumore calcata e · Sz quomo id actu sit apitur du dz
Et prudentia eus pulsit supbuz · Quis hic supbz alius appellat
nisi ille qui dixit · ascendam sup altitudine nubiu · similis ero altis
simo : e dequo uoce dei dicitur · qui factus e · ut nullu timeret · e
ipe e rex sup omnes filios supbie : Dequo etiam hunc sententie
dauid ipha concordat dicens · Tu humiliasti sicut mulneratu su
pbum · Sz quanus simplici natie diuinitatis non sit aliud ee ali
sape nec aliud sape e aliud fortem esse · qua quippe ipa fortitudo
que sapientia e ipa sapientia que diuinitatis essentia e · ingilat
tamen intuendu puto · q mr iste ipsico plenus spu · supbum diabo
lum prudentia dei potius maluit dicere qua fortitudine ee pulsu
Hon enim ait fortitudo sz prudentia eus pulsit supbum · Nam q
uis sicut dictum e ipter naturam simplice dei fortitudo sapientia
sit : dns tamen diabolum qutum ad factum spectat · non uirtute

ꝙ ratione supant · Ipse namq; diabolus milla nos pcntis ꝑmi tadi
ce supplantatis · subcaptiuitate sua qi iuste tenuit homine : qui li
bero arbitrio conditus ei inuita suadenti consensit · Admitam nam
q; conditus : in libertate ꝓprie uolimtatis sponte sua factus ē debitor
mortis · Delenda g⁹ erat talis culpa : ꝙ nisi ꝑ sacrificiū deleri non pote
rat · Querendū erat sacrificiū · & quale sacrificiū poterat ꝓ absol
uendis hominib; inuenir : Hecq; ē eni iustū fiut : ut prationali
homine brutor aialiū uictime cederent · Vnde ait apls Impossibile ē
g⁹ exemplaia celestium his mundari · ipa aute celestia melioribs
hostijs qua istis ergo sī bruta aīalia ꝓpter rationale animal · idest
ꝓ hominē digne uictime non fuerunt requirend⁹ · Erat homo qui
ꝓ hominib; offerri debuisset : ut prationali peccante rationalis ho
stia mactaret · & quid q̄ homo sine peccō inuenir non poterat
ē oblata ꝓ nob hostia quando nos a peccō mundare potuiss : si ipa
ꝑ cōtagione non careret · Inquinata g⁹ inquinatos mundare
non poss · Ergo ut rationalis ēet hostia homo fuerat offerendus
ut uero a ꝑis mundaret hominē · homo ē sine peccō : si exper
cōmixtione defenderet · Vnde uenit ꝓpter nos in utero uirginis
filius dei · ibi ꝓ nob factus ē homo · Sumpta ē a illo natā non
culpa fecit ꝓ nob sacrificiū corpus suū · exhibuit ꝓpeccatoribs uic
timam sine peccō : que ē humanitate mori ē iustitia mundare
potuiss · hinc g⁹ cum post baptisma indit antiquus hostis mox
temptationib; impenit · ē p diuersos aditus admteriora eius mo
litus irrepe · uictus est : atq; ipa inexpugnabil' mentis eius in
tegritate ꝑstratus · & quia admteriora non ualuit · adeius sē exte
ra conuertit · ut quia mentis uirtute uictus ē · eum que deꝑere
temptatione non ualuit · carnis saltē inderet · morte supare : atq;
ut ante nos dictū ē · pmiss ē · in illud qd ex nob mortalibs medi
ator acrepat · & ubi potuit aliquid facere ibi ex om ꝑte deuictus
ē : ē unde accepit exterius potestate dīce carnis occidende inde ī
terior potestas eius qua nos tenebat occisa ē · Ipe namq; interius
uictus ē · dum qi uicit exterius · Et qui nos iure debitores mortis
tenuit · iure in nob ius mortis tenuit amisit · quia ꝑ satellites
suos eius carnem ꝑmenda appenit iniquo in ul exculpe debito in
uenit · Dns ergo in ꝓ nob mortem solut indebitam : ut nobis
mors debita non noceret · Bñ itaq; dictū ē prudentia eius ꝑcussit
superbiam : quia antiquus hostis ꝓ excessu ꝑsumptois sue eum
etiam ꝓdidit · que inique ꝑsuasionis lege possedit : ē dū audac
ter eum iniquo inchil sibi competebat appenit iure illū quem
qi iuste tenebat amisit · Prudentia itaq; non uirtute ꝑcussus
ē · qui dum ad temptandū deū soluit · ab homine possidendo re
ligatus · ut inde eū · qui subipo erat ꝓderet · inde cum illo · qui sē

ipm̄ est · congredi p̄sumpsissē · Occiso autē carne dn̄o : que p̄di
catores eius uirtutū glia sit · secuta tū subditur narrat⁹ · Spūs
eius ornauit celos · Quos celos nisi eos dequbꝫ scptū ē : celi enar
rant gliam dei · Quos tunc ornauit spūs cum repleuit · Qđ
luca referente didicimus qui ait factus ē · repente decelo sonus
tamq̄ aduenientis · Spūs uehementis : & replenit totam domū
ubi erant sedentes · Et appuerunt illis diuptite lingue tamq̄
ignis : sedit⁹q; sup singulos eoꝝ · Et repleti sunt omnes spū sco
& cepunt loqui uarijs linguis · put spūs scs dabat eloqui illis
Ex eo g̃ acceperunt ornamenta uirtutis : quos in mensa ante
possederat feditas timoris · Sūmus em̄ ille aplōꝝ ideſt celorum
p̄mus ante accepta huius spē gratiaꝫ quoties dum mox timuit
uitam negauit · qui non penis · non afflictionibꝫ · non terribili
ptāte cuiusquā : ſ; unius mancipij sola ē interrogatione pstrate
Equidem mancipiū ne sexus firmior terribile demonstraret :
Ancilla ē · inquirente temptatus · Rursusq; ut talis sexus infir
mitas etiam offitij sui detectione uiolesteret · non abancilla tan
tūmodo · ſ; abostiaria ē ancilla requisitus · Ecce quā nullis est ad
temptandus ps̄ona requisita : ut apte p̄deret⁹ · quanta eū timoris
infirmitas possideret · qui nec ante uocem ostiarie ancille sub
sisteret · Sz iam hic paulo ante timidus · qualis post aduentū
spūs exhiterit uideamus · Certe teste luca didicimus cont̄ sacerdo
tes ac p̄ncipes · quanta dn̄m auctoritate p̄dicaut · Nam cum
facto miraculo questio fuisſ; exorta · & sacerdotū p̄ncipes semi
ores ac scribe maplōꝝ p̄secutione concurreret : eos in medio sta
tuentes inqua uirtute miraculū fecerint p̄contari curauerunt
Quibus repletus spū sco petrus dixit · P̄ncipes ppli & seniores
si nos hodie diudicam⁹ in benefacto hominis infirmi · inquo iste
salvus factus ē · notum sit omnibꝫ uob & omi plebi isrl · quia
in noīe ihu xpi nazareni quē uos crucifixistis · quē deus suscitauit
a mortuis in hoc iste astat coram uob salvus · Cumq; ergo hec
p̄sequentiū furor excresceret · eosq; sacerdotes ac p̄ncipes ihesu
predicare phiberent : cont̄ iram p̄ncipū qua auctoritate petrus
extenuerit indicatur cū illic p̄timus subdit⁹ · Petrus uō & apli
dixerunt · Obedire optz deo magis quā hominibꝫ · Sz cū aiicte
p̄dicantiū resistentiū p̄cepta non timerent : ad flagella ruerit⁹
Nam subdit⁹ · Tunc p̄ncipes sacerdotū celis demum inierunt ne
loquerent⁹ in noīe ihesu : & dimiserunt eos · Sz quia aplōꝝ vir
tute timere nec flagella ualuerunt patenter ondit⁹ · cui p̄timus
subinfert⁹ · Et illi quidē ibant gaudentes a conspectu conciliꝫ :
quin digni habiti sūt · p nomine ihu contumeliā pati · Mox etiā post
flagellorum gaudia quid agerent indicat⁹ · Omni autē die in templo

& circa domos

& circa domos non cessabant docentes · & euangelizantes ybm xpm ·
Ecce ille paulo ante timidus · tam lingwis loquitur · confortat mirantur
infidelitate sacerdotu ac populum libera uoce incepat adpdicandu ihm
exemplu auctoritatis ceteris pstat : ne inmoderate eius loq debeat uerbei
hs phibetur · nec tamen compescit · Contempnit flagella cedentium
qui paulo ante reprehentu uerba timuerat · & qui antelle mires requi
situs expauit mires populum celsus pmit · Sa enim iam spe uirtute so
lidatus · huius mundi altitudines libertatis calce dpmebat : ut mi
mo ee deterreret · quitqt contra creatoris gram altu timeret : hec sc
ornamenta celoz · hec sunt dona spe · que diuersis manifestari uir
tutibs solent · quas occulte dispensationis munere diuisas paulus
enumerat dicens · Alij quide pspm dat sermo sapiente alij autem
sermo sciente · secundu eundes spm alti fides in eode spu : alij gra
sanitatu in uno spu alij operatio uirtutu : alij pphetia · alij discretio
spuu : alij genera lingwaz · alij interpretatio sermonu · Que mox
generali diffinitione concludens ait · Hec aut omnia unus operat
atqz idem spe : diuidens singul put uult · De his etia celis in psalmo
dictu e · Verbo dni celi firmati sunt · Debis quoqz ornamentis spe
subdit · Et spu oris eius omis uirtus eoz · Bene itaqz dr · spe eius or
nauit celos : quia pdicatores sci missi promissa pacti dona prepent
nullo fortitudinis decore darentur · Sz quia scis aplis uirtutu gra
decoratis unte pdicatio contra infideliu corda conualuit · & antiquus
hostis obsessas infideliu mentes · pdicatoz uocibs expulsus relict
post ornamenta celoz apte subiungit · Et obstetricante manu ei
eductus e · columbe tortuosus · Quis enim columba appellat nomine
nisi antiquus hostis & lubricus & tortuosus : qui decipiendo homi
columbi ore locutus e · Deque pphm dr · leuiathan serpente · necte
tortuosu · Qui idcirco loqui serpentis ore permissus e : ut exipso uafe
cius homo cognoscereret qualis esset qui intus habitaret · Serpens uo
non solu tortuosus e : sz etiam lubricus Qua uero inuestitatis recti
tudine non stetit · tortuosus animal intrauit · Qua uero suggesti
oni eius si prime non restitit · repente totus admissa cordis diu no
sensit · illabit · uerba adhominem pannal lubricu fecit · Cauene
uero hui columba corda fuerunt inquoz : que quia ad pfectu pcia
traxit qi meoz hitatione requiescunt · Sz obstricante manu dni tor
tuosus columbe de pcordijs cauearis expulsus e · quia du nob diuina gra
medente · si qui nos tenuerat · antiquus anob hostis exit · sicut mica
nata ueritas dixit · Hinc princeps huius mundi eiit foras · Unde
etiam nunc Scos omnes non tenendo possidet · sz temptando psequit ·
Iam quia non eis intus regnat contra eos pugnat extrinsecus
Et quia intus dominu perdidit · bella molit foras · Ille enim eum
de carnalibs hominu cordibs expulit qui pter homines admcarnatus

uenit · Dumq; corda infideliū tenuit · quasi manū adlatibula serpentis
misit · Vnde recte p̄phām dicit · delectabit infans ad ubere sup foramine aspidis : & in caverna reguli qui ablactatus fuit manū suam
mittet · Non nocebunt & non occidunt in universo monte sco meo
Quē namq; infantē ad ubere · ul' eū qui ablactatus fuit ā deū appellat · Quid uero foramine aspidis ul' cauernę reguli nisi corda significant iniquor : quia antiquus hostis dum totū sē eor consensu contulit · quasi in foramine p̄ncipio colub' tortuosus suis astutę colligendo glomerauit · Quem & aspidis appellat nomine colligendo occultę seuientē · & reguli apte feriente · Manū g' suam dns in foramine reguli atq; aspidis misit : quando iniquor corda diuina potestate tenuit · Et comphensus exinde aspidem ul' regulū · idcapti uū dyabulū traxit : ut in monte sco eius qđ ē · ecclia electis fidelibus non noceret · Hinc namq; incautus cantico sponso uementi dī · Coronabeas decapite amana deuertite samr · & hemon de cubilibus leonū · Quid enī leonū nomine nisi demona designant · que nra cont nos atrocissime crudelitatis insecuunt · Et quia peccatores ad fidem uocati sunt · quor quonda corda · quor leonū cubilia fuerunt · dum uitiosē morte dns eor confessione credit · qui de leonū cubilibus coronat · Remmerando uero uictoue corona est · Totes g' coronam fideles dño offerunt : quoties hunc uitiosē morte ex resurrectione confitent · Leo de suis cubilibus pellit · quia obstetricante manu dñi · tortuosus colub' incautos quos tenuerat habitare phibet · nam uictus a fideliū cordibus exut qui sup hec antea sceptro p̄fidie regnauit · Ecce inpauus breuibusq; sententiis · Scs uir aduentus dñi ordinē retulit pondera expressit : quid ex eius incarnatione fieri potuit ammirando narrauit · Si qui mira fecit in humilitate uenies : considerari non potest · cum quanto terrore uenturus sit · in manifestatus sue fortitudine apparens · Ordo p̄mi aduentus illius pensari & conspici incauti potuit : inquantū ad redimendos carnales nemo eius · diuinitatis sue magnitudinē carnalibus oculis tempauit · Qs uero eius celsitudinis terrorem ferat · cū seculi aduentus potentia pigne iudicii exercens · inpotestatis sue maiestate canduerit · Vn sanctus aduentū illius narrat p̄mū · si lassat ad secundū dicens · Ecce hec expte dicta sunt uiar eius · Et cū tanq; puam stillā sermonū eius audierim⁹ · quis poterit tonitruū magnitudinis intueri · Qđ hoc loco uiarū nomine nisi actiones dni appellat · Vnde & p̄phas dns dicit non enī sunt uie mee sicut uie ure · Aduentū g' dñm tum narrans uias dei expte retulerat : quia alia ei⁹ actio fuit · qua nos condidit alia qua redemit · Ea itaq; que de dñi actione narrauit · extrema iudicii cōpatione leuigans · Ecce hec expte dicta sunt uiarū eius · qđ & puam stillā sermonū eius appellat : qa

quitq; altū · quitq; terribile mhac uita positi de eius consideratione cog
nosūm? · exmmensitate secretor? celestiū · uelut tenuis? ad nos gutta
supm liquoris emanat · Et quis poterit tomtruū magnitudinis illi?
intuer? · Ac si apte dicat · Si humilitatis eius āmiranda nix ferim?
sonor? atq; terribilem maiestatis eius aduentū qua uirtute toleramus
Hunc tomtruū aduentus illius etiam dauid psālmista insonat dicens
Deus manifestus uenet deus nr · & non silebit : & mrruntu eius tem
pestas ualida hunc sophonias pheta denuntiat dicens · Juxta e dies dō
magnus uxta & uelox nimis · Vox diei dni amara : tribulabit ibi for
tis · Dies ire dies illa dies tribulatiōis & angustie : dies calamitatis &
miserie : dies tenebraru & caligims : dies nebule & turbims : dies tube
& clangoris · Terrorem g; districti examinis que sophomas tubam : Hūs
iob tomtruū appellat · Que iobel quoq; considerans ait · Conturbent
omnes habitatores terre qua uenit dies dni : quia ppe e dies tenebrar.
& caligims dies nub & turbims · Magnus enī dies · dies dni & terribilis
nalde : & quis sustinebit eū : Sz quām incomprehensibilis sit · atq; in
considerabil illa magnitudo quā in seula ōnsione uentur? est : bene
ut tunq; ppendim? · si pmi aduentus pondera sollicita consideratione
pensamus · Certe ut nos a morte rediment · mor dns uenit : & defec
tum nr carnis nsrio corpe penasq; tolleramt · Qui prius q; adtinas
patibulū puenret · teneri conspm · illudi alapis se cedi ptulit · Ecce
adqūta ppter nos uenire pbra consensit · & tamen prius q; se teneri p
mitteret · plectores suos requisiut · dicens · Que quenitis · Cui illi
co rnderunt · Yhesum nazarenū · Quib; cum repente diceret · ego sū
uocem solūmodo mtulisse mīsionis edidit · & armatos plectores
suos, ptinus mterrā straut · Quid g; facture e cum mdicatur? ue
nerit : qui una uoce hostes suos ptulit · etiam cū mdicand? uenit :
Quid est illud mdicū qd mmortalis exerit · qui mina uoce non
potuit ferri moritur? · Quis eius ram toleret au? & ipā non potuit
mansuetudo tolerari · Consideret g; ur Scs & dicat Cum nix pua
stillam sermonū eius audierimus : quis poterit tomtruū magn
tudinis illius intuer? ·

LERVM. CP̄B. INSA°

eloquio sic non nulla mistica describūt
ut tamen mxta narratione · hystorica
plata mdeant · Sz sepe dicta talia m
eadem hystorica narratione pmixta
st : pque supfines hystorice cmeta
cassent · Que dum michil hystoriam
resonant : aliud meis mquirere lecto
rem cogimt · His em dictis que apta

ardimus: cum intecta aliqua obscurius inuenimus. quasi quibus
dam stimulis pungim^r. ut adaliqua altius intelligenda vigilemus
& obscurius plata sentiamus ea etiam que apte dicta putauimus
Cum g^s hūs iob de sermone domini & magnitudine tonitrui loq
ret^r. eisdem verb^s ptinus subiunxit^r. Addidit quoq; iob assumens
pabolam suam. & ait. Quo pfecto uersu oñditur huius stillimi ui
dicta quam mystice sint plata: dum pabola. idest similitudo assūp
ta narrat^r. abeo qui nichil inferius p̄compatione ul' similitudine
loquit^r. Absit em̄ ne hoc loco pabolam illud musice organū sentia
mus. Neq; em̄ fas e. credere. q̄ in afflictione penar: musicis uteret^r
cum p̄ceptorem suam uitas dicat. Musica in luctu importuna
narratio est. Hommata uero pabola: ecce textu ipō loquente iam
disimus. ne nūcta textui tantūmodo eius verba pensemus. Adeas
itaq; similitudine amicta trahenda st: qua figurate ecclia designat^r
Et in ipō quidem locutionis exordio dicta apte plata sunt. & subnec
tis obscuritatib^s implicant^r. nam plana ut sol^s locutione inchoat. &
verba sua p̄mysticos sensus grauida narratione consimat. Itaq; ait
Vnus deus qui absulit iudiciū meū: & omp̄s qui adamaritudine
addixit animā meā. Quibus minus verb^s iob. & sua narrat: &
ste ecclie tempa afflicte significat inquib^s apta in fideliū pmixta
p̄mit^r. & p̄sentionis amaritudine p̄turbatur. Duob^s nāq; modis
temptari ecclia a aduersarius sol^s: ut fidelius p̄sentionem aut verbis
pauat^r. aut gladius. Sā uero ecclia simoope habere sapientiā & pa
tientiā studet: & exerceatur eius sapientia cum temptat^r verb^s. exerceat^r
eius patientia cum temptat^r gladius. Nunc uero de ea p̄sentione loq^r
inquā non gladius & falsis assertionib^s lacessit^r. Multos aut̄ nou
mus: qui cum in hac uita aliqua aduersa patiunt^r. deū ee non ce
dunt. Nonnulli uero ee deum estimant. & res humanas minime
curare. De illis quippe p̄dicit dic^r. Dixit insipiens in corde suo no
e deus. Isti no^s apud eum dicunt. Quomodo sit deus: & si e sua i
excelso^r. Et rursus. Et dixerunt non videbit dns: nec intelligit
deus iacob. Vir g^s iste ste ecclie typum gestans: in pa afflictionis
sue amaritudine constituit^r. cont̄ utrosq; in dit. Nam qua essen
tiam uita hr mors non hr: ut deum ee fateret^r. ait. Vnus deus.
Ut uero eum rel humanas curare phiberet subdidit. Qui absulit
iudiciū meū. & adamaritudine addixit. animā meā. Ista e em̄
que patit^r non casus e. p̄ceti. sed deo omnia disponente testatur:
nec temptatori suo amaritudinis sue potestate tribuit & auctor.
Scit namq; qua dyabolus licet afflictione iustor semp appetat: ta
men si abauctore nro potestate non accipit. ad temptationis articulū
nullatenus conualescit. Vnde & omnis uoluntas dyaboli iniusta e.
& tame p̄mittente deo omnis potestas iusta. Esse em̄ temptare q̄s

libet iniuste appetit · ꝙ eos qui temptandi sunt · ꝙ put temptandi
sunt · non nisi temptari deus iuste permittit · Vnde etiam in libris regū
de diabolo scriptum est · quia spūs dñi malus irruebat in saul · Vbi iuste
queritur si dñi · cur malus : si malus cur dominum dicat · Ꝙ duobus uer
bis comprehensa ē · ꝙ potestas iusta a dño ꝙ indyabulo uoluntas iniu
sta · Nam ipse dicit spūs malus pnequissimā uoluntatē : ꝙ idem
spūs dñi pceptam iustissimam potestatē · Bene ꝙ dicit uunt dns
qui abstulit iudiciū meū · ꝙ omps qui adamarunt dnē adduxit aias
meas : quia ꝙ si hostis seuit · qui ferire appetit · creator tamen est ·
qui enim ad aliquid pnalere permittit · Ꝙ quia dēs ur ad aliquid in
nocata dei uita sēstinxit : audiamus quid sēsē constringendo subiūgit
Sequit · Quia donec sup ē · altus mihi ꝙ spūs dei in naribus meis · nō
loquent labia mea iniquitatē : nec lingua mea meditabit inen
datiū · Qđ prius iniquitatē hoc postmodū repetens mendatiū dicit
nam ꝙ omne mendatiū dicit · iniquitas est · ꝙ omis iniquitas men
datiū : quia pfecto abequitate discrepat · quicquid aueritate discordat
Ꝙ inter hoc qđ ait loqui ꝙ postmodū subdidit meditari : magna di
stantia ē · Hominiq̄ enim pene est mendatiū meditari q̄ loq̄ · Nam
loqui plerūmq; papitationis ē : meditari nō studiosē pramitatis ·
Et quis ignorat inq̄ta distantia culpa distinguit · utrū papitatione
aliquis an studio mentiat · Deus ur ut pfecte adhereat ueritati : nec
phibz · nec papitatione mentit · Summoope em̄ cauendū ē omne me
datiū · quatus nonniq̄ sit aliqđ mendatij genus culpe leuioris : si
quisq̄ pstando mentiat · Ꝙ quia scriptum ē · os qđ mentit occidit aiam
ꝙ pdes omnes qui loquunt mendatiū · hoc uero mendatij genus pfecti
uri simmoope fugiunt : ut nec ulla minusliz peccz fallatiaz defen
dat · ne sue animē nocent · dum pstare earum nituntur alienē · quā
q̄ hoc ipsum pcti genus facillime credimus relaxari : nam si quelz
culpa sequenti solz pia operatione purgari · q̄nto magis hec facile ab
stergit · quā mater bonoꝝ operis pietas ipā comitat · Nonnulli uero
exobstetricū fallacia conantur asserere · hoc mendatij genus non ee
peccatū : maxime q; ill' mentientibz scriptum ē · quia edificant eis
dns domos · suq̄ recompensatione cognoscat quid mendatij culpa
meruerat · Nam benignitatis earum merces que eis meterna potuit
uita retribui · p admixta culpa mendatij interrena ē recompensā
tione deminata : ut munera sua q̄ mentiendo tuen noluerunt · eaq̄
fecerunt · bona reapent · ꝙ ulterius mercedis sue primū nō haberet
Nam ꝙ si subtilit ppendat amore uite prius mentite sunt · non
intentione mercedis · Parcendo uero conate ſt infantū uitā tegē
mentiendo suaz · Et licet testamento ueti · nonnulla possint talia
repiri · pene nunq̄ tamen hoc ul' tale genus mendatij a pfectis
admissiz studiosis ubi lector in uenies · quanis mendaciuz q̄ndaz

tenere ueritatis ymaginem indeatur: & subneteu forsitan testamē
to · minoris culpe eē potuit · inquo p tantor hircorumq; uictimas
sacrificiū non fiut ipsā ueritas sz umbra ueritatis · Nam intestamē
to nouo p̄ceptis aliquibz manifestata p carnē ueritate p̄stimus: u
stumq; è ut facta quedam que nullo p̄cepto umbē ueritatis deseruerat
deseramus · Siquis nō p testamentū ueteris mult suū tuea menda
cū quia minus illic quibusdā forsalle noueat: dicat necesse est
rez alienarū rapinā · dicat retributionē minime que infirmis illic
concessa sint · sibi nocere non posse que omnia cunctis liquet · qñ
ta animaduersione ueritas insequitur: que nob iam significationis
sue umbē p̄ posita inuera carne declarat · Sz quia sts uir nec loq
se nec meditari mendacū spondet · hec ipa inquibz ueritati congit
sequendo subiungat: absit a me ut iustos uos esse iudicē: donec
deficiam non recedaz ab innocentia mea · Ab innocentia uero rece
deret si bona de malis estimaret · salomone attestante qui ait · Q
iustificat impiū · & qui condempnat iustū: utraq; abhomina
bilis è ante deum · Sunt namq; nonnulli: qua dū mala facta
hominū laudibz efferunt · augent que merepare debuerunt · hic
em̄ p̄phaz dr · Ve qui consumit pusillos subomni cubito ma
nus: & faciunt ceruicalia subcapite uniuerse etatis · Adhoc q̄
pusillis ponit: ut mollius quiescat · Quisquis q̄ male agenti
bz adulat: pusillū subcapite · ul cubito tacentis ponit: ut qui
corripi exculpa debuerat · mea fultus laudibz mollit quiescat ·
Hinc mirius septim è · ipe edificabat parietē · Illi autem linieba
eum · Parietis nō nomine peccati duruia designat · Edificare q̄
è parietē: cum se quempiaz obstacula peccati construere · Sz pa
rietem liniunt · qui peccata ppetuis adulant: ut qd illi pueris
agentes edificant ipi adulantes qi mundū reddant · Sz sts uir sic
mala deboris non estimat ut indicare bona de malis reuelat dices
absit a me ut iustos uos iudicē: donec deficiaz non recedaz ab in
nocentia mea · Vnde & apte subiungit · Iustificationē meaz quā
cepi tenere non deseraz · Ceptam namq; iustificationē deseueret
si in peccatoū laude declinaret · Sz quia time uerus a peccatis
alienus absistimus · cum p̄uz nos a p̄uis custodim? · cur de eis
peccare ptimescat · rationes causas insinuat · cum subiungit ·
Neq; reprehendit em̄ me cor meū in omni uita mea · Ac si apte
dicat · Quod non debeo ad culpā ptrahi: qui peccare in p̄uis flo
re mdam · Sciendū nō è · q̄ quisq; a p̄ceptis dnis discordat ope
quidues ea audit corde suo reprehendit · atq; confundit · qua id qd
non facit memorat · Nam inquo erraſſe considerat: ipa se latenti
consciā amisit · Vnde dauid p̄pha dep̄cat dicens · Tunc nō confun
dar dum respicio in omnia mandata tua · Creauit namq; omnē

quisq; confundit: quando mandata dei · ul' legendo ul' audiendo respi
at que inuendo contemplit: Hinc enī iohannis uoce dicat: Si cor
nrm non reprehenderit nos · fiduciam habemus ad deum · & quicq;
petierim⁹ abeo accipiemus: ac si diceret si id qđ prapit factum⁹ id q⁹
petimus obtinebīm? Valde namq; apud dīm utraq; hec sibi nrīo
congruunt: ut oratione operatio & operatione filiat oratio · Hinc
& enī ieremias ait · Sanitatem inas nras: & queramus & reuertam
ad dīm · Leuemus corda nra cum manib; ad deum mcelo: Vias
& enī nras sanitati & cogitationū interna disputere · Corda uo cum
manib; leuat: qui oratione suam opib; roborat · Nam quisq; ora
& opari dissimulat: cor leuat · & manus non leuat · Quisq; uero
opatur & non orat: manus leuat · Juxta g⁹ iobis uocem nunc cor
fiducia in oratione amp · cum sibi inte prauitas nulla conscia dicat ·
De qua recte fiducia · adiō uiro nunc dr · Neq; enī reprehendit me cor
meum · in omni uita mea · Ac si apte dicat neqq; se fecisse reminis
unde mimus pabus confundat: & queri pt quo pacto a corde suo re
prehendi se negat: qui se peccasse supius accusat dicens · Peccaui: qđ
facuam t · custos hominū? Certe si iustificare me uoluero: os me
ū condempnabit me · Sz sciendum e · q⁹ sint pcā que a iustis uitari
possint: & non sint · nonnulla que etiaz a iustis uitari non possit
Cuius enī in hac corruptibili carne consistens mimus cogitatione cor
non labit? ul' si usq; ad consensus foueam non mergat? Et tamen
hec ipsa prana cogitare peccare e: & dū cogitationi resistit · a confusi
one sua animus liberat? Deus g⁹ iustor & si libera e · a puerso ope:
aliqn tñ corruit in pua cogitatione · & in pcō g⁹ labit? qui saltem
in cogitatione cedimat? & tñ unde semetipz postmodū flendo rep
hendat non hz · quia ante se repat · quā p consensus cadat · Recte
g⁹ is qui pcōrem se confessus est neqq; se a suo corde reprehendi con
fitet? q⁹a & si qua illicita fortasse cogitando defint nunq; recti tu
dim · forti tamen mentis certamine resistit cogitationi · Sequit?
Sicut impius inimicus meus: & aduersarius meus qui iniquus · In
sac eloquio sicut & qui aliqn nō p similitudie ponit? & pueritate
Vnde & illud · Vidimus gliam eius gliam qi unigeniti a pre · Vnde
hic quoq; sicut & qui p affirmatione potius qi p similitudine dictū
indet? Inter impiū uero & iniquū · hoc distare nonnulli solet: q⁹a
omis impius iniquus · non tñ omis iniquus & impi? · Impius nam
& pmfidelis ponit? id est a pietate religionis alienus · Jniquus uo
diat? qui p̄itate operis a bequitate discordat: ul' si fortasse xpiane
fidei nome portat · Bñ igit iob uoce typica sta ecclia quia alios
recte fidei cont dicentes tolerat · impiū se habere fatet? inimicū:
quia uo alios sub p̄textu fidei intus positos impius operis patit?
iniquū suū aduersariū detestat? Si ante & sic & qui optet mag

ut p similitudine positū sentiam⁹. Sca ecclia eos quos nouentes carnalit̄ inter sē tolerat · de similitudine impior̄ · notat · Intus uō ei minimus ē · qui fidel̄ se dū affirmat uocib⁹ moribⁿ negat · & quia tum uelud infidel̄ estimat · qui illā spē tenus intus posit⁹ uitio p̄ue actionis impugnat · recte dicit · Sicut impi⁹ minim⁹ meus · & aduersarius meus q̄ iniquus · Ac si apte dicat · ame etā fide distrepat · qui michi opē non concordat · Sequit̄ Que em̄ spes ē ypocte · si auare rapiat : & non liberet deus aiam eius ? ypocrita qui latina dicit̄ lingua simulator · iustus non ee appetit · sz inden · Et idarco auarus raptor ē : quia dū iniq; agens desiderat de alitate uenerai · laudem uite rapit alene · Studiū uero ee ypocrar̄ solet : ut qđ sint oppimant & hoc q̄ non sit ee se hominib⁹ innotescant · quatenus mentira suam pestimatione tñ seant · & pire se ceteros actionis noie ostendant · Refugiunt uideri qđ sint : & ante oculos hominū sup ducta quadā innocentie honestate se nescīt · Vnde recte p euāgeliū uoce nr̄i redemptoris increpant̄ cū eis dicit̄ · Ve uob̄ ypocrite quia similes facti estis sepulchris dealbatis · que foris quidem hominib⁹ appent speciosa intus uō plena sūt ossib⁹ mortuo r & omī spurtia : ita & uos foris quidē appetis hominib⁹ iusti int⁹ uero plem estis auaritia & iniquitate · Quo cont̄ omēs uerantes sti non solū gliam sup̄ modū suā omnō non appetunt · sz etiam h̄ ipsum uidei refugiunt qđ meruerūt · Vnde ille p̄dicator egregius ueritatis cont̄plendo aplos loquens · dum uirtutes eximias opationis sue p̄disaplor̄ euidentione narraret · dū se plura tollerasse tacere na ta p̄tentione destiberet · & post hec usq; ad tertiū celum rursumq; in paradisum raptū se ee memoraret · ubi tanta cognoscere potuisse q̄nta loq; omnō non possit erat desē adhuc fortasse admirabiliora lo cuturo · sz abhumana laude alta consideratiōe se tempans subdidit : p̄co aut̄ nequis me existimet sup̄ id qđ uidet me · aut aliquid audit exme habebat g⁹ adhuc dicendū de se aliquid qui pot dicere · sz egit utriq; docto⁹ egregius · ut & loquendo que egerat · disaplos instru ret & tacendo se nr̄ humilitatis limite custoduret · Hmis namq; ee mgra⁹ · si de se disapulis tota reticēt · & fortasse mmus incaut⁹ si de se tota ul' disapul' p̄deret : sz mirabil̄ ut dictum ē · egit utriq; ut loquendo eruduret utam audientiū · tacendo custoduret suam · dicendū uō ē · qđ sti uiri quotes de se aliqđ sequentib⁹ innotescunt · morem sui creatoris imitant̄ Nam deus qui nos p̄hib⁹ ne ip̄sius ore laudem⁹ p̄sc̄ptura sacra laudes suas loquit̄ non qā ipe eis m diget · qui placere laudib⁹ nesciat : sz dum suas nob̄ magnitudines narrat nras adse inpiam subleuat : & bona sua loquendo nos edocet que omnō homo non cognosceret si de se tacere uoluisset · Idarco laudes suas indicat : ut naleamus eum audientes cognosce

cognoscentes amare: amantes sequi · sequentes adipisci: adipiscentes
uero eius uisione plenu. Vnde psalmista ait. Virtute operis tui a
nunciabit populo suo: ut det illis hereditate gentiu. Ac si apte dicat.
Idcirco fortitudine sue operationis insinuat: ut eu qui audiendo dis
testat. Horrem g' sibi tractatus imitantes. sibi uiri nonnulq' que
dam dese ut audientes instruant. no ut ipi proficiant manifestant
& tamen mbis alta se consideratione custodiunt ne dn alios a ter
rena intentione erigunt ipi interrene laudis appetitione mergant
Quor plerumq; dicta imitant. hypocrite & dictor sensus penit
ignorant. quia qd ipsi agunt adutilitate proxim hoc ipi fatiunt
ad extensionem nois sui. Scs aut uir hypocritas intuens. neq; q'
gloriam futura appetit & cupe plentem tenere. ait Que em spes e
hypocrite: qui du prua diligunt. futura minime sperat. Scptum
namq; e. Qd em indet. qs. quod spat. Idcirco g' ab hypocrita adet
na pma prspe minime tendit. quia qd alio querendu fuerat. hic
tenere gliatur. Cuius quia culpa plata e. etiam pena subiungitur.
cui ptinus subiungit. Numquid clamore eius audiet deus: cum
uenerit sup illum angustia. Clamore eius angustie tempe dns
n audit. quia tu quisquis tempe inceptis suis ipe clamantem
dum non audiuit. Scptum e em. Qui auertit aurem sua ne
audiat legem: oratio ei exit in execrabilis. Deus q' uir intuens q
omis qui nunc opari recte contempnit. extremo se tempe adpeti
tioms uerba conuertit. dicat. Numqd clamore eius audiet. deus
Quibz profecto uerbis nonnulli nri redemptoris obsequit qui ait.
Nouissime uenerunt. fatue uirgines dicentes dne dne ape nobis
& respondet eis. amen dico uob. nescio uos: quia tanto magis
tunc exercet. seueritas quito nunc maior misericordia prorogatur.
& dicite tunc iudicii non correctis exerit. qui pietate nunc de
linquentibz parcit impendit. Hinc & em ppha ait. Querite dnm
dum inueniri potest: invocate eum du ppe e: tunc iudebit & ipe
non erit. Nec dum mundo appet. & si querit inuenit. Nam
intro modo cu mundo appuerit. & inueni potest & non pt inue
niri. hinc salomon sapientiam refert. & suauit blandiente & ter
ribilit iudicante dicens. Sapientia foris predicat: in plateis dat
uocem suam. Cuius uoce quoq; insinuat subdens. Vsq; quo par
uuli diligitis infantiam & stulti eaq; sibi sint noxia cupient: &
imprudentes odibunt. sententiam. Conuertimi ad correptione mea
En proferam uob spm meu: & ostendam uerba mea. En q'bz uerbis
aperta e. dulcedo uocantis. Videamus nunc quibz instruat
modis benignitas increpantis ut finem quisq; se exercat. distincto
puncto. Quia uocaui inquit & renuistis. extendi manu
meam. & non fuit qui aspiceret: despexistis omne consiliu meu

⁊ increpationes meas neglexistis · Dicat iam qualit̃ feriat · quos adsc nullatenus inuertentes tanta longanimitate sustentat Ego quoq; in sterim uñ uidebo ⁊ subsannabo cũ uob qđ timeba tis aduenerit : cum irruerit repentina calamitas · ⁊ intentus q̃ tempestas ingruerit · q̃n uenerit sup uos tribulatio ⁊ angu stia : tunc inuocabunt me ⁊ non exaudiaz ; mane consurgẽt ⁊ non inuenient me Ore itaq; sapientissim salomonis cuncta de supno mdno diligent expressa sunt : quia ⁊ prius dulcit̃ uocat · ⁊ postmoduz terribilit̃ increpat : ⁊ ad extremũ in re tractabilit̃ dampnat · Bene q̃r dr · Numquid clamore eius ex audiet deus q̃n uenerit sup illum angustia : quia mmuz ois ypocrita tunc remediũ in clamore non inuenit q̃ nẽ temp⁹ congruũ clamoris pdit · Dcmus adhuc pñtate subiugit : aut potuit ĩ ompẽ delectaĩ ? Qui eñ terrenaz rerum amore un tat̃ mdeo nullatenus delectat̃ · Esse quidẽ sine delectatione anima nũq̃ potest : nam aut infimis delectat̃ aut summis ⁊ q̃nto alteri studio exercet̃ adsumã tanto maiori fastidio re pellit adinfima : q̃ntoq; amori cura mandat adinfima tã to tepore dampnabili frigescit a summis · Vtraq; enĩ simul ⁊ equa lit̃ amari non possunt · Vnde iohannes apls stiens inter spmas amorem secularẽ supne caritatis messem g̃minaẽ non posse prudẽ etem amoris femina pferat de audiẽtiũ cordibz sta uer bi manu amorem secularẽ spmas eradicat dicens · nolite dili gere mundũ : neq; ea q̃ in mundo st̃ · moxq; subiũgit quia si q̃s diligit mundũ · non e caritas patris in eo · ac si apte dicat · u triq; se amores in uno corde non capiunt · nec in eo segel supne caritis pullulat · in quo illaz spme infime delectatiõis necant · atq; ipas exhac infima delectatiõe nascentes enumerat pme tationes dicens · Quia omne qđ in mundo e · concupiscentia carnis e · ⁊ concupiscentia oculoz ⁊ superbia uite que non e expatre sz ex mũ do e · ⁊ mund⁹ trãsit ⁊ concupiscentia ei⁹ · Delectaĩ g̃ mdnõ hypo crita nõ nalz : quia in eius mente desidera supna non pdeunt · q̃ p fecto spme terrem amoris pmit · Dequo apte subdit̃ Et inuocare deũ in omi tempe · Tunc g̃ deũ hypocta inuocat · cũ huc terrenaz rerũ tribulatio angustat · Nam cum in hoc sedo effectũ quelite felicitatis inuenit ; auctoreq; qui hanc ipaz felicitatẽ tribuit · non requirit · Quia nõ ut pdiximꝰ cẽ ars docendi debet ut mauditoz suoz mentibz prius studeant puersa destruere · ⁊ postmod recta pdicare ne bonũ st̃ pdicatiõis semẽ plena malis corda non capi ant · Vnde adihemiam dr · ecce constituite hodie sup gentes ⁊ reg na ut euallas · ⁊ dispdas ⁊ dissipes ⁊ edifices ⁊ plantes · pri⁹ itaq; iubetur ut destruat · postmod ut edificet · prius ut euellat̃

ꝯ postmod plantet · quia neqꝫ recte uitatis fundamētū ponit
nisi prius erroris fabrica destruat · Huis iob posthꝫ causas nimi
salis ecclie amicoꝝ suoꝝ dictis qī cont hereticoꝝ uerba īdit eo
ꝝq; elationē multimoda rīsione destruxit · iam docere se phibz ·
ut fidelz apte uideatur in his que subdidit recte plantare mbis
uō q̄ pmisit eum fuisse puersa · Sequitur docebo uos pmanū dei ·
q̄ omps habeat : nec abstondā sic · Sic beatus iob loquit uerb
suis · ut aliquid signet exīs : nam sta ecclia docens mq̄tum
cognoscē expedit · nil uitatis abscondit · Quia em manus dei no
cat filiꝰ omnia quippe pipm facta sunt : pmanū dei docere se phi
bz · eos quos in ꝓpria sapientia remanere fatuos uidet · Ac si apte
dicat Ego exime aliquid nescio : sz quitqd de ueritate sentio : hoc
exeuscēm ueritatis largitate comphendo · Vos idcirco recta non
sapitis : quia hanc eandem nram sapientiaz non dei manu · sz
uob metipis datis · Nam hostes ste ecclie siquid ueri aliqī sentiūt
id ꝓprijs uirbz tribuunt : ꝫ tanto magis se puant · supna sapia
qīto illā qī exsilio mgemo habē puatā uolunt · Quibz aliqī dat
adiudicū suū · ut recta quidē aliq̄ sciant : sz exipā hac sententia
obligationes adpenā fiant · Vnde apte subdit Certe uos omnes
nostis : ꝫ quid sine causa uana loquimini · Septum ē · seruus
qui cognouit uoluntatē dīi sui ꝫ non ꝓpauit · ꝫ non fecit sedm
uoluntatē eius uapulabit plagis multis · qui aut non cognouit ·
ꝫ non fecit digne plagi uapulabit paucis · Rursumq; sōptū est ·
Scienti igit bonū facere ꝫ non facienti peccatū ē illi · Admonens
g̃ culpe cumulū hostes suos sta ecclia phibet · ꝫ stare qd sequi
debeant · ꝫ q sequi nolle qd sciant · Dequibz alias dictum ē · Deficien
dant mi fermū uimentes · Vnū st qui sentiunt que erga illos
fiunt · mortui em nescīunt omio nec sentiunt · Mortui ita q; q̄
non sentiunt · pnescientibz uimentes uō qui sentiunt pscientibz
poni solent · Viuentes g̃ ē imm fermū defendē · scientes sentien
tesq; peccare · Sequit hec pars hominis impij apud deū · ꝫ hēdi
tas molentoꝝ q̄ abompte suscipiunt · Quā pfecto hereditatē pri
mus mfringat · cum subiungit · Si multiplicati fuerint filij eius
in gladio erunt · ꝫ nepotes eius non saturabunt pane · Non ab
surde impij uocant hereticos qui p errorē pīm dogmatis a cogni
tione sunt · ueritatis alienos · Quos sequenti uerbo etiam molen
tos appellat : quippe qui scripture sacre sententias recta dogmata
continentes adintellectū pīm conant inolent mflectē · molen
ti g̃ sunt · ꝫ si non rebz hominū certe sensibz ꝑceptoꝝ · filij aut
uolentoꝝ sunt sequaces hereticoꝝ : Qui dīi errori consentiunt ·
qī exeoꝝ ꝑditatione generant · Sz multiplicati in gladio erunt :
quia q̄nis mō in mensa multitudine inpta libertate surrexerit

Venti tñ iudiq̄ sententia ferunt: Unde p̄moysen dñs dic̄. Gladi⁹ meus manducabit carnes. Dei gladius carnes cōmedit: qui me tremo iudicio eius sūa eos qui carnalit sapiunt omdit. Qua mre querend̄ e: iurdicat: qō hanc partem atq; hereditatē suam p̄in abominōpotenti p̄paruit. Sz recte cōsiderantib⁹ liquet: quia e si a seipsis habuerunt iuste agere. supne tñ equitatis subpetit m iuste acta iuste iudicare: ut diuina sententia ordinet in pena qs mordmata sua amo trahit adulpā. De quibus apte subiungit: Et nepotes eius non saturabunt pane. Nepotes quippe hēticoz sunt. qui de errantiū filioz p̄dicatione nascunt. Quos nequa q̄ pans sanat. qua dum in sacri uerbo pabulo plus queunt sentire q̄ capiunt semp a ueritatis cognitione remanant: e p̄dicamenta doctrine que studeant adquestionē querere habere nō ualēt adrefectionē. Qua uero nonnullos exeisdem hēticis stā exilia colligit. nonnullos in malitia sua primates relinquit: primus addit. Qui reliqui fuerint exeo sepelient in interitu. Exeo videl hereticoz plō derelicti sepelient in iterit: qua dū adlucē unitatis non redeunt. pfecto in pena ppetua terrena intelligentia depimit. Et qua nonnūq̄ dū auctoz errantiū plebiū rapit. adpenam sē dicte plebes reformant. aduersitatis sue causa. e tunc aduersa cognitione redeunt subditi. cum adeterna supplicia pueniūt. hi qui male. fuerant plati. apte subiungit. Et undue illi⁹ non ploraba bunt. Quas undas eius ampiu⁹: nisi subiectas plebes morte illius feliciter destitutas. Qua sepe ut dictū e. dū p̄dicatoz erroris adeterna supplicia rapit. subiecte plebes illius ad cognitionis uere gratiam reuertunt. his em plebib⁹ quelibet p̄dicatoz. qī maniq̄ p̄fuit. qua male eis cōmictus in heserat. corruptor mentis. Neq̄q̄ g undue ul destitute ploraut: qua morte prauo doctoris uiam ueritatis inuenerunt. extinus mitti affligi posse undebant. Vel certe non ploraut undue: quia in suo errore remanentes. dum stin fuisse estimant p̄dicatorē suū. spe falsa ne lugeant ostolant. Sequit. Si comportauit qī terra argentū: e sicut lutū p̄parauit uestimenta. Preparat quidem. sz iustus uestiet. illis: e argentū innocens diuidet. Argentū intelligi sancti eloquij claritas solz. sicut alias dict. Eloquia dñi eloquia casta: argentū igne examinatū. Et qua nonnulli eloquiū dei non interius perhibiti onem sz extius posionem habere concupiscunt: idcirco p̄phas dicit. dispicerunt omnes inuoluti argento. hi mmuz qui eloquio dei non intōn refectione se replent sz extioz ostione se uestiunt. Unde e hoz argentū idest hereticoz eloquium terre e compatū. qa de scriptura sacra ut aliquid sciant exappetitu terrene laudis elaborant. Qui etiam sicut lutū p̄parant uestimenta: qua fluxe e m

q̄nabilit̄ ea quib⁹ se tuer̄i nolunt · sc̄ptur̄e sanc̄te cōtexerunt testimonia
ꝓ̄unt quidem q̄ iustus uelhet̄ illis · quia uir recta fide plenus que
stis sol⁹ aduersuā deputari · ea ipsa sc̄ptur̄e sanc̄te que hereticus affert
testimonia colliget · & errorus eius ꝓmanaz inde cōuincat · Cont̄ nos
namq⁹ dum sanc̄te legis testimonia apportant : secū nob̄ afferunt unde
uincant̄ Vnde & dauid typū dn̄i · golias uero hereticor̄ superbiā sig
nans : hoc reb⁹ locus sunt · qd̄ nos uerbis agimus · Golias g̃ cū gla
dio dauid nō cum pera pastorali uenerat adp̄liū : q̄ eundem golia⁹
dauid supans suo gladio occidit · Qd̄ nos quoq⁹ agimus : qui ꝓmis
sā dauid membra exerus fieri dignatione meruim⁹ · Nam cū superbi
entes hereticos & sanc̄te sc̄ptur̄e sententias deferentes · eisdem uerb⁹ atq⁹
sententijs quas ꝓferunt · uincim⁹ : qui elatū goliam suo gladio detrun
camus · Justus g̃ uelhet̄ eis uestimentis que pat minus̄tis : quia uir
tis eisdem sententijs aduersitate unit̄ · quib⁹ se puersus quisq⁹ doctū
oñdere cont̄ uitatem conat̄ · Et argentū mnocens diuidit · Argen
tū ē · innocentē diuidē · eloquia dn̄i minute districteq⁹ exponere : &
unicuiq⁹ quid digne congruat · coaptare · Nam eloquium dn̄i qd̄ hic
argentū uel uestimenta · hoc alibi spolia nominant̄ Qd̄ eaz ps̄a
testat̄ · p compationē dicens · letabor ego super eloquia tua : sicut qui
inuenit spolia multa · Que spolia idcirco uocata s̄ · quia ad fidem
dn̄i gentilitate tūc temte uidei sanctis eloquijs quibus indui fuerant
exuunt̄ Debac quoq⁹ argenta uel spolior̄ diuisione alias dr · Bema
min lupus rapax · mane cōmedit p̄daz : uespe diuidit spolia · Quib⁹
p̄fecto dictis paulus apl̄s designat̄ · de beniamin stirpe ꝓgenit⁹ : qui
mane p̄dam cōmedit · quia & in p̄mordijs suis · fideles quos potuit
rapiens · crudelitati ꝓprie satisfecit · Vespe spolia diuisit · quia fidelis
postmodū factus · sancta eloquia exponendo distribuit : q̄ius hoc ar
gentū qd̄ diuidit innocens · intelligi & aliter potest · hereticū namq⁹
ut facile ualeant puersa suadere dictis suis quedā recta p̄misc̄ent ·
ut animas audientiū exercitis sensib⁹ trahant · & expuersis feriant
Qui p̄ceptis dei quia sana insanaq⁹ locutione uariant̄ · bene in
euangelio decem legisdor̄ simt specie designati · quor̄ color sano uino
suis color aspicit̄ · immoderato hoc candore fedant̄ Vnde ammonem
non plus sape q̄ opt⁹ sape · q̄ sape adsobrietatē · Qui eaz quia nec
deū diligunt̄ de quo male sentiunt nec ꝓximū a quo diuidunt̄ decа
logi p̄ceptis aduersi sunt : atq⁹ ideo adp̄dicandū dn̄m dere ueniunt
Pro autē q̄ sanus insana intuerent : colorus diuersitate uariant̄
Et quia in eius p̄ceptis offenderant nocant̄ dicentes · ihu p̄ceptor
unde & mox curari meruerit̄ · Ergo quia uir catholicus que ab eis
recte ul̄ que p̄ue sentiant̄ · intelligit argentū mnocens diuidit : id̄ē ·
ab eis salubrit̄ · ul̄ que pestifere fuerint dicta discernit · Sequit̄ · Edifi
cauit sibi turrea domū suā : & sicut custos fert umbraculū · Turrea

sibi domū corrumpendo edificat · Hec melior potuit compatione here
ticis demonstrari : qui loci sue pfidie non mīi mmentibꝫ qꝫ corrum
pit fauit · qui etiaꝫ sequaces suos abeterno ē igne liberos pollicetur
Spondet nō eis refrigerii quietis eterne : ⁊ uerbā eius soliditatē non
hīt · quia plenitudine ueritatis carent · Vnde subiungit · Et sicut
custos fert umbracula · Vmbracula namqꝫ custodis nullo firma
mento solidat · ⁊ tempe mox tēpestate destruit · ē pmissā abbetiaꝫ
requies ei tempe destrueret · que post hanc mtā nullatenus mutā
tur · Et quia sepe heretici in contemptu unīūsal' ecclie potentū sedi
patrociniꝫ fulciunt · eisqꝫ diutes pfectione atqꝫ amministrōne
qūta pīalent opitulaī non cessant : ipe etiaꝫ quibꝫ diues · cont'
conditorē suū rebꝫ temporalibꝫ intumescens · sti uiri nunc sēten
cia tangit · atqꝫ adspecialī hereticoꝝ intentu · ad generalē electoꝝ
oīm diffinitionē sermo dirigat · cum subdit · Diues cū dormierit
nichil secū auferet : ē aperit oculos suos ē nichil inuenet · Cui
nunc sententie psalmista continens dicit · Turbati sunt omes
insipientes corde · Dormierūt somnū suū : ē nichil inuenerūt
omnes uiri diuiciaꝝ manibꝫ suis · Vt enī in sua manu diutes
post mortē quicq̄ inuenāt · eis ante mortē dē · diuicias suas in
quoꝝ manibꝫ ponant · facite uob amicos de māmona iniquitatis
ut cum defecerītis recipiant uos eterna tabernacula · Diues cū
dormierit · nichil secū auferet · Rel' suas cum moreret · secū tollet
si appetentis uocē cū inuēt : sibi tulisse · Nam terrena oīa que
seruando āmittimus largiendo seruamus : patrociniumqꝫ nūm
retentū pdit · manet erogatū · Dū enī cum rebꝫ nris durare nō
possumus : quia aut nos illas moriendo deserimus · aut ille nos
uiuentes qī deserunt pcurando · Argentū g nob ē · ut res absolute
pituras īmortem cogamur tūsire mercede · Sꝫ miranduꝫ
ualde ē · q dī · Cum dormierit · aperit oculos suos : ē nichil inuenet
Vt dormiamus quippe oculos clāudim⁹ · ē uigilantes aperimus ·
Sꝫ in hac re quia homo constat examina ē corpe · cum inmus
rei sōmpnus dē · alterius uigilie demonstrīt · quia cū corp⁹ obdor
mīsit in morte tunc anima euigilat · in uera cognitione · Et
dormit g diues ē oculos aperit : quia cum carne mouit · eius
aīa uidere cogit · q pudere contemplit · Tunc pfecto uera
cognitione euigilat : tunc nichil conspicit q tenebat · Tunc se na
tiuaꝫ inuenit · que plenam sē rebus pcris hoībꝫ se ē letabatur ·
Dormit ē nichil secum auferet nichil inuīt de rebus quas tenuit
nam culpa rez simul ducit · q̄ius hic oīa pquibus culpa ptrata ē · relinquitur · Eat g nunc ē acceptis rebꝫ tumeat · seseqꝫ
sup ceteros extollat · glietur se habere qō pxemus non hꝫ : ueniet
q̄ndoqꝫ tempus ut euigilet · ē tunc cognoscit q̄n uanū fuerit

q̄ m sōmpno tenuāt · Sepe namq; contingit dormienti inopi · ut
se plōmpnū diuitem ideat · atq; eisdem rebus animū extollat
letet se habere q̄ non habuit · iamq; dedignari querat a quib; de
dignatū ee se doluit · Et repente euigilans euigilasse doleat · qui in
terim diuitiaz ymaginem ul dormiens tenebat · Gemit g̃ ptin
sub pauptatis pondere inopie sue angustijs p̄mit · & eo penis q̄
ad tempus breuissimū ul' nature diues fuit · Sic mimiz huius mū
di sunt diuites · qui rebz acceptis tument · bene opari de sua habun
dantia nesciunt · Qi dormientes sunt diuites : Et pauptate sua;
euigilantes inuenunt · quia nichil secum ad illud iudicū qd̄
p̄manet ferunt : & q̄to nunc ad breue tempus sublimius elati
sunt · tanto cont se mp̄etuū grauius ingemiscūt · Dicat g̃ apit
ocl̄os suos & nichil inueniet · quia illic apit ad supplicia · quos
hic admisc̄diam clausos tenebat · Aperit ocl̄os & pietatis fructū nō
inuenit · quos hic clausos tenuit cum fuerit · Tarde nō illi oculos
aperit : qui teste sapientia dampnationis sue tempe dicturi re
ferunt · Quid nob̄ p̄fuit superbia : & diuitia iactantia quid con
tulit nob̄ · Tranlierunt omia illata tamq̄ umbr & tamq̄ nūtiꝰ
p̄currens · Vilia & fugitiua fuisse tenuerūt que iam amissa
cognoscunt : que q̄diu aderant stultis eorum cordibz magna
& mansura videbant · Si uero diues aperit oculos · qñ lazarum
requiescentē vidit : quē iacentē ante ianuaz videre strempsit
Intellexit qui hic facere noluit · in dampnatione sua cognoscere
compulsus · e · quid fuit qd̄ perdidit · qñ indigentē p̄xīmū non
agnouit · Dequo adhuc subdit · Apprehendit eū qui aq̄ inopia : noc
te oppimit eum tempestas · Videamus nunc inopiam ardentis
inimi tanta habuit dantia fuit epulantis · Ait em · Pater abra
ham miserē mei : & mitte lazarum ut intinguat extremū di
giti sui in aq̄ ut refrigeret linguaz meaz · quia crucior in hac
flamma · Quibz uerbis nob̄ in hoc innotescit · quia illic mtā
to ardore ima tunc ad sufficiendaz refrigerij · aque stilla requi
rat · Et q̄ is qui de habundantia petauerit illic estuanti in
imis tremet · inopia · Videmus em inuerb diuitis ex subtilissi
mo dei iudicio · quā digna tali culpe pena respondeat · Agente
namq; inopia illic adminima petenda compulsꝰ est · qui hic
agente tenacia usq; adminima negauda pueint · Quid retribui
subtilius : quid districtius potest · Guttam aque petit : qui mi
cas panis negauit · Apprehendit eum qui aq̄ inopia · Non immito
aque tunc illa inopia compat · quia immisericordi crudiat · qui
suscreptos inp̄fundis absorbens · solet latus nomē designari
Vnde p̄phām nō humanam genus uoce dr · Lapsa e in latum
uita mea · Ereptoz uero exultatione cantat · Dñe deus meus

Clamaui ad te & sanasti me · Dñe abstraxisti ab inferis animā meā: saluasti me a descendentibꝫ in lacū · Hoc opꝓmit cum tempestas · Qđ hic noctem · nisi absconditū temp⁹ repentinū ventus appellat · Tempestatis uero noīe nubium turbine designet · Q̄ etiam psalmista testat dicens · Deus manifestus ueniet deus nr & non silebit: ignis in conspectu eius ardebit · & in circuitu eius tempestas ualida · De qua tempestate etiam sapientia p salomonem dicit · Ego ri in mti tu uro ridebo · & subsannabo cum uob · qđ timebatis aduenerit: cū irruerit · repentina calamitas & in⁹tus qñ tempestas ingruerit Et qua ipā uentum ventus ignorantia nox uocat: nocte opꝓmit eum tempestas: id ē eum turbo diuini nubium dum ignorat apꝓhendit · Hinc ē namq; qđ pſemetipā uentus dicit · Si sciret pat familias qua hora fur uenīret: uigilaret utiq; & non sineret p fodi domū suam & uos estote parati: quia q̄ hora non putatis filius hominis uenit · Hinc etiam cont malū seruū dr · Si aut dixerit malus ille seruus in corde suo: moram facit dñs meus uenire · & cepit percutere conseruos suos manducet aut & bibat cū ebriis: ueniet dñs serui illius in die q̄ non sperat · & hora q̄ ignorat · Hinc disputans paulus dicit · Vos uero fres non estis in tenebris: ut nos dies illa tanq̄ fur comprehendat · Omnes enī uos filii lucis estis · & filii diei: non sumus noctis neq; tenebraꝝ · Hinc supbienti diuini dei uoce dr · Stulte hac nocte repetunt aīam tuā a te · Que q⁹ apꝓhensa sunt · & nocte aīaꝝ reddere phibet: qui morte non prudens intenebris cordis abstrahit: Aut q⁹ nocte opꝓmit eum tempestas Quia enī non uult agere bona que uidet: deprehendit interitus sui tempestate q̄ non uidet · Deq̄ adhuc subdit: Tollit enī uentus urens & auferet · Quis hoc loco uentus urens nisi malign⁹ sp̄s nocat: qui desideriorū flamas in corde excitat ut ad determinatem supplioꝝ trahat · Puerili q⁹ quelibꝫ uentus urens tollē dicit: qa insidiat malignus sp̄s · qui uniuersē quemq; attendit aduersa mo uentē trahit ad tormenta · Flam quia uentus immund⁹ spūs solz · intelligi · qui male suggestionis flatu ad terrena desideria mq̄ corda suscitat · ihēmias pphā testat: dicens · Ollam succensam uideo: & facie eius a facie aquilonis · Olla namq; succensa ē: cor humanū secularium curaꝝ ardoribꝫ · desideriorūq; anxietatibꝫ feruēs Que a facie aq̄lonis suscendit: id est diaboli suggestionibꝫ in flammat: Spūs enī nocari nomine aquilonis solz qui dic · Sedebo in monte testamenti · in latibus aquilonis: ascendaꝝ sup altitudinem nubiū · Abhinc ig⁹ urentis uenti unus tamulq; electi mens aduſtione tempat: qui mea uitiorū feruor extinguit: & desideriorū carnaliū flamma frigefacit · Vnde & sta ecclia in psonis sui laudibꝫ leta clamat · Subiunb illius que desideraueraz sedi · de huius

ardoris tempie ei pysaiam pmittente dño dr: Psalumca gs mea as
cendet abies & purtica arefiet murtus: Psalumca gs mea ascendet
abies: dum mstoz corde pabiectione terrene cogitatois altitudo
supne contemplatois excut. Ortica ui ignee omno natē ē. Mur
tum namq; tempatine ferunt ee murtus: Purtica gs arefit mur
tus cum mstoz mentes aprurigine & ardore uitioz adcogitatio
nū tempiem trīquillitateq; puemunt: dū iam trena non appetūt
dū flāmas carnis desideris celestibz extingunt: ppter hoc quoq;
mentis refrigerii celitus datū marie dr murtus altissimi obumb
bit. ḡnus hac mre pumbatois uocabulū incarnandi dei utq;
potuit natura signari. Umbra em alumine formatur & corpe/dns
autē pdiuinitatis lumen ē qui mediante anima mea uco fieri dig
natus ē phumanitatē corpus. Quia gs lumē incorpeū meus eat
uco corpandū ei que incorpeū concepit adcorpa dr murtus altissimi
obumbrabit. idest corpus unte humanitatis accipiet incorpeū
lumē diuinitatis. Sz iam demiquo quolibz quo cepim exeḡm.
Tollit gs eum uentus urens. quia uidelicz maligni spe eū que nūc
fluctendebat igne puerse concupiscentie rapit postmodū ad flāmas
gehenne. Sequit. Et uelud turbo rapiet eū de loco suo. Locus p
ulsoz e tempal unte delectatio. & carnis uoluptas. Quasi turbine
gs unusquisq; de loco suo rapit. cū animis suis delectationibz ex
tremo territi die sepat. Dequo extremo die apte mox subdit. &
mittit sup eū. & non pat. Peccatore deus quotiens feriendo corri
git. adhoc flagellū emittit ut parcat: cum uō eius uita inpcto p
manete. feriendo concludit. Flagellum emittit si neq; parcit.
Qui em flagellū emisit ut pceret. adhoc emittit. qñq; ne parcat.
Inhac namq; uita dns tanto magis studet. ut pcat. qūto magis
expectando flagellat: sicut ipe uoce angeli adiohannē ait. Ego
quos amo redarguo & castigo. & sicut alias dr. que dilig dns
castigat flagellat omne filiū que recipit. Econtra autē de flagel
lo dampnatois scptum ē. mopibus manuū suaz cophensus est
pcoz. Dequo dns pihemiaz dicit. dū incorrigibili delinquitibz pplis
indet. quos non iam subdisciplina filios. sz subdissecta pcussione
hostes intuet. plaga immiti pcussi te: castigatione crudeli. Et q
hic dr non pceret. ibi quoq; uerbis alys declarat. Quid clamas sup
contione tua. Insanabilis ē dolor tuus. Unde hoc semp electi pti
dent ut ante adiudicii ul'ultiōā redeant. quā sēpe ira indignis
inextinguibilis attendat: ne ultimo flagello dephensi. simul
eis finat uita cū culpa. Flagellū namq; tunc diluit culpam
cū mutauit uitā. nam cui mores non mutat nō expiat actu
ones. Oīs gs diuina pcussio aut purgatio in nob unte pfectus ē.
aut minui pene seq̄tus. Ppter eos nō qui ex flagello pficiunt.

dictū ē · qui fingis dolorē imperato quia dū flagellat iniquus ⁊ cor
git · audire p̄ceptū nolunt auditū dolorē · Dolor g̃ imperato fingit ei ·
qui a maligns opib; q̄ p̄cepti uice dolore cohibet · Debis uō quos dāp
nāt flagella non liberant de · passisti eos nec doluerunt : attriuisti
eos · ⁊ renuerūt accipe disciplinaz · hec flagella abbac iuta inchoant
⁊ meterna passione pdurant · Vnde p̄mouisēn dns dicit · Ignis ex
arsit abira mea : ⁊ ardebit adinferos deorsum · Quātum adp̄item
⁊ eā passionē spectat recte dē · ignis exarsit abira mea : q̄ntū uero
adetnam dampnatione apte inox subdit · Et ardebit usq; adin
feros deorsū · licet aquibusdam diu sōleat illud qđ scr̄iptum est : nō
indicat deus bis in ipsū · Qui tū hoc q̄ de iniquis p̄phām dicit ·
nō attendunt · ⁊ duplia confusione contē eos · ⁊ id qđ alias scr̄iptū
ē · ihs p̄clin deterra egipti saluans scō eos qui nō crediderūt pdidit · secundo
Quibz tū si consensū p̄bemus · q̄nlibz culpaz bis ferire non posse
hoc expectato passis · atq; imperio suo morientibz debz estimari ·
quia eorum passio hic cepta · illic pficit · ut meorreptus unū flagel
lū sit · qđ temp̄alit̄ inspit & meternis supplicijs consūmat · quatenꝰ
eis qui omō corrigi renuunt · iam p̄cuū flagellorū passio · sequen
tiū sit initiū tormentorū : emittit q̄ sup eū · ⁊ nō pot · Sequit · De
manu eius fugiens fugiet · Ille ⁊ cū fugit demanu ferientis : qui p̄
uitatem sue cōtēplationis · Vel certe quia insancto eloquio manus
opaco solz intelligi · demanu passi fugit · q̄ dū piam initiū conspi
cit · uias p̄uitatis relinquit · Vnde adhuc subdit · Stringe sup eū
manus suas · Manus g̃ stringere ē : uite sue opa inrectitudine
confirmare · Vnde etiam paulus dicit Remissas manus ⁊ dissolu
luta genua erigite · Dum itaq; alienū initiū conspicit reuocant
adcor ut recogitent suū ; ⁊ inde alius adtormenta dicit · a tor
mento alius inde liberat · Stringe g̃ sup eum manus suas · q̄a
conspicit in aliena pena quid timeat : ⁊ dū delinquente sic pas
sum respicit dissoluta sua opa instinc ungore constringit · sicq; fit
ut qua iniquis mnens multos adculpaz traxerat delectatione
pecū · quosdaz moriens a culpa reuocet terrore tormenti · Qđ etiam
puenire boms psalmista testat dicens · Letabit iustus cū uiderit um
dictaz impioz : manus suas lauabit in sanguine pcōz · In pcōz
morientiū sanguine ista lauant manus : quia dū eoz pena cō
spicit · conspientis uita mundat · Sequit · ⁊ sibilabit sup eū
intuens locū eius · Quid insibilo fortasse alia significatio queat
morientē pcōrē hi qui interitū eius aspiciunt · os insibilo strin
git dum adeaq; contemplerant · uerba spiritalia conūtunt · ut ia
credere ⁊ p̄dicare inpiant · que prius dū iniquū florere cernēt
non credebant · Nam fit plerumq; · ut infirmoz aīmus eo
magis de auditu ueritatis trepidet : quo florere contemptoꝛe uer

tatis indet: Et cum iusta ultio iniustos subtrahit: alios a pietate compescit. Vnde et psalmo dr. Multato pestilente: sapiencior erit populus. Virgit. Ses postq potenti penas. qui extollunt in seculo sufficienter expleunt: iursus adhetico sup bia. qui extollunt in eloquio uerba comittit. Nam sequit. habz argenti ue nas suas principia: et auro locus e. in quo conflat. In argento eloquii. auro inte ul sapiene claritas designari solet. Et qa heretici sic de eloquio sin intore supbiunt. ut nulla sacro libro auctoritate soliciti qui libri ad loquendu nob qi queda argenti uene sint. quia de ipis locionis me origine trahimus eos ad sa cre auctoritatis paginas reuocat: ut si nere loqui desiderant. inde sumere debeant. quid loquit. Et ait hz argenti uenas suas principia Ac si apte dicat. Qui adhuc pdicationis uerba se pat necesse est ut causas origines a sacris paginis sumat: ut omne qd loquitur ad diuine auctoritatis fundamentu reuocet. atq meo edificiu sue locionis firmet. Vt em pdiximus sepe heretici dn sua student puersa altruere: ea pferunt que pfecto in sacro libro pagnis non tenent. Vnde et discipulu sun pdicator egregius admonet dicens. O thimothee depositum custodi deuitans pfanas nouitates: quia dum laudat heretica tamq de excellenti ingemo supiunt. qi noua queda pferunt. que in antiq patru libris ueri hz non tenent. Sicq fit: ut dn indeu sapientes desiderant. in seruis sus auditoribz stultitie semina spargant. Bene aut sub dit. Et auro locus e in quo conflat. Ac si apte dicat. Vera fidelu sapientia. cu inuisal ecclia locus e. tribulacione nob psequenti hz patit. Et a cunctis peccatoru sordibz pfectionis ure igne purgat Vnde sepn e. In igne pbatur auru et argentu. hommes nr recep tabiles in camino humiliacois. Quo in loco potest hoc quoq co nement intelligi. ut desina heretica stulta passione indeant. inte pari: nam sepe pibu xpi dn ac redemptoris nri noie multa pa tiunt. sele eq isdem passionibz eius fieri mires sperant. Quibz sn uiri noce inc dr. Auro locus e in quo conflat. Nam ineta h qd iam et ante nos dictu e. quisquis ext ecclie unitate patit penas pt. martyr fieri non pot. quia auro locus e in quo conflat. Quid itaq adhec heretica dicitis. Conflari pfluctos carnis ul ecia pmiru multis. Et locu quo debeatis conflari nesci tis. Audite qd. Sn pdicatoris noce dr. Auro locus e in quo con flat. hinc uero conflationis locu querite. hanc formace qua auru apte purgari ualeat inuente. Vna e ecclia in qua quisq conflari ualuerit. abomin etia potit petru sorde purgari. Si quid pdeo amaritudis. si quid tribulacois extra hanc positu sustinetis. inueni potestis tantumo no purgari. Dicat ibemias

dicat · quomō conflationis ure igns omī urtute sit uatinſ ·
frustra conflatum cōflatoꝛ : malitie em̄ eoꝝ non sint consupte
ecce igns exterus conflans · ⁊ dure passiois amonet penam
⁊ tamen erroꝛis non excoquit culpaz : ⁊ tormenta crudelit dat
penaꝛ · ⁊ bonoꝝ non sant incremenꝫ mitoꝝ · huius etiam cō
flationis igns que ext catholicam tolerat ecclia : qm̄ nullus
ommō sit urtutis : paulus apls mīmat dicens · Si tradidero
corpus meū ut ardeat caritate non habeaz : michil mi pdest · Alij
quippe prana dedeo sentiunt · alij recta de auctoꝛe tenent · ſ; im
tate tam fidē non tenent · illi erroꝛe fidei ish nō sūsinatis ꝓpter
tione dimſi sint · Vnde ⁊ ipa pma pte decalogi · utrarūq; pmā
culpe repmunt · cum dīna uoce dr · diliges dīm deū tuū · extoto
corde tuo et extota aīa tua · ⁊ extota urtute tua atq; mox sub
dit · Diliges pximū tuū sicut teipm̄ · Qui em̄ dedeo puersa sen
tit : liquet pfecto qua deum non diligit · Qui nō dedeo recta
sentiens · a ste ecclie unitate dimſus ē · constat qua pximū no
amat quem habere socīū renūsat · Quisquis g abbac unitate
mīs ecie sine pheresim dedeo puersa sentiendo · sen erroꝛe
sūsinatis pximū nō diligendo dīm dit · caritatis huius grana
pnatur de qua hoc q pmīsim paulus dicat · Si tradidero coꝛ
pus meum ut ardeat caritate aut non habeā : michil mihi
pdest · Ac si apta uoce diceret · Ext locū sim̄ conflationis mi
ignis adhibitus tormento me cruciat : mundatione nō purgat
hc omnes ste pnas amatoꝛes sūmo studio locū querunt · hc
querentes inuenīt · hc inuenientes tenent · scientes petoꝝ
remissio ul ubi ul qm̄ ul qualibz det · Vbi quippe ī unitate
matris sūm · qm̄ nisi ante uentī exitus diem · Quia ecce nunc
tempus acceptabile ecce nunc dies salutis · Et qte dīm dum
inuenīri potest · inuocate eū dū ꝓpe ē · Qualibz ī conuersis qui
adpuloꝝ mutationē magistra humilitate formant · quibz de
simte puulo nemie adme talīū ē em̄ regnū celoꝝ · Et nisi con
uersi fueritis ⁊ effi ammi sicut puuli : non intrabitis in regnū
celoꝝ · Quia g nō nisi catholica ecclia ueri mīes fiunt dicat
recte auro locus ē · in quo conflat · quō non clarescat anima ī
fulgore eterne pulchitudinis · nisi ut ita dicam prius hic arsert
in ōfitima caritatis · Pensandū pterea ē : qd occulto consilio
omps deus quosdam abipis exordijs suis innocentes custodi
ens usq; adurtutū summa puehit · ut etate crescente simul ī
eis pficiat · ⁊ amoꝝ numerositas ⁊ celsitudo meritoꝝ : alios
uero in exordijs suis deserens · statuentibz uijs ur p abrup
ta pmittit · Plerumq; tamen eaz eos respicit · ⁊ ad sequendū
se sūa amoris igne succendit atq; molitas in eoꝝ cordibz pru

rigmey

rgines maiorū ut in feruorem uirtutū : & eo magis ignescunt ad
desiderū requirende pietatis dei quo magis exuberant · memoriā mi
tatis sue · Sicut sepe contingit ut pugnis certamine miles ante duris
sui oculos constitutus hostili uirtute turpit cedat · & ereuntē plebs
terga ferat · qui tamen hoc ipsum q turpit cessit · exuberans ante
duris sui oculos maiores exipā uerecundia uires sumit · tantoq;
post fortia exerceat · quito & pristinā gliam uirtutis pagat · & preritā
ignominiā debilitatis tegat · sic & nō nūq quidam in dei seruitio
exante acta actus debilitate roborant · eosq; ad custodienda man
data & fiuuiorū trahit desideriū & impellit memoria preteritorū : ut
hinc aduentā amor puocet · illinc de preteritis uerecundia instiget ·
Quos tñ aduersarij ecclie dñi sumus positos uirtutibz uiderunt · eisq;
in pñti uita unde derogent quia mutare neq; possunt · accusare
illos de pteritis molunt · sicut moysen nrm manicheus impetyt in
quo sequentiū uirtutū gram tñ sacti hominis conat culpa fedare
in quo nō attendit postmodū quam patiens ad sustinend · & pulsq;
preceps ad feriendū fuerit · Talibz & aduersarijs beatus iob subtilissiā
consideratione obuians · postq; dixit · hz argentū uenaz suaz pi
cipia & auro locus e · in quo conflat · apte subdit · ferrum de terra
tollit · Solent heretici de ustione sue contricionis elatione gliari · atq;
opa sua ostentatione inflatione iactare : nosq; in quos ut dixim
aut ee aut fuisse existimant · Phumilimā & confessione · & uera
cem defensione contra eos uir sōs loqtur dicens · ferrū de terra tol
lit · Ac si apte dicat · fortes uiri qui acutissimis lingwaz gla
dijs in hac ānc defendende fidei ferri fiunt · aliqn terra in mi
nis actionibz fuerunt · Peccanti nō homini dictū e : terra es &
in terrā ibis · Sz de terra ferrū tollit · cum fortis ppugnator ec
die a terrena q; prius tenuit actione sepat · Non & meo debet
despui q̄quid fuit : qui iam cepit ee q; non fuit · An nō matheo
in terra iuentus e · qui terrenis negotijs implicatus theloneo
usib; sedebat · Sz de terra tulit in fortitudine ferri comalium :
cum uidelicet lingua qi acutissimo gladio euangelij animas
ssione dñs infideliū corda trafixit · Et qui infirmus prius de
spectuq; fuerat pterrena negotia · fortis postmodum factus est
ad celestia pdicamenta · Unde adhuc subiungit · Et lapis solut
calore mes ut · Lunc lapis calore soluitur · cum cor durū atq;
duum amoris igne tangit · & in feruore sps liquat · ut ad se
quente uitam desideriorū estu ardeat · qui prius audiens insen
sibilis manebat · Exquo ardore salis & emollit · ad amore · &
roborat ad opatione : ut sicut prius durus fuerat in amorem
seculi · ita se postmodū forte exerat in amore dei : & q antea au
dire remebat · iam credere & predicare inpiat · Lapis & solut

caloꝛe mes ueꝛit· quia dura mens supni amoꝛis igne liquefacta
adueram foꝛtitudine cõmutat· ut pauoꝛ qui prius insensibilis
exhibeꝛat· postmodũ & pauctoritate foꝛtis & p ꝓdicatione sonoꝛus
fiat· Qd bene p ysaiam dicit· Qui confidunt mdño mutabunt
foꝛtitudine· foꝛtitudinem mutamus· cum cõuersi tanta utilitate
pius figimus sedin· qũta hoc ante q̃rebamus· Qua aut male ab
aduersaꝛijs catholicoꝛum moꝛibꝫ ante acta uita reputat· Recte subdit· Tempus posiut tenebꝛis· & umbꝛaꝛum finem ipe considerat
Tempus posiut tenebꝛis· iniquus iudeus modũ· quo iniqui esse
delistant· Vnde eis paplin dr· eratis aliq̃ tenebꝛe nunc aut lux
indño· sicut alys uero discipulis isdem doctoꝛ egregius dicit· Hoꝛ
pcessit· dies aute appinquabit· abiciamus g opa tenebꝛaꝛũ· &
induamur arma lucis· sicut idie honeste ambulemus· Vnde &
incantus canticoꝛ· ecclie nementi dr· Que ẽ ista que pgredit
qi auꝛoꝛa consurgens· Ipse enim ecclia auꝛoꝛe compata detꝛibuit
que pcognitionem fidei a pauoꝛe suoꝛ tenebꝛis mutata luce ustitie
cõmutat· Tempus uõ posiut tenebꝛis· & umbꝛaꝛum finem ipe con
siderat· Vmbꝛaꝛum nomine & electos uoluit & ꝛepbos compheno
di· nam bona faciens & ordinans deus mala uõ non faciens· ꝛ
abiiciens facta ne inordinate eneniant· ipe disponens consi
derat umbꝛaꝛum finem· & patient tolerat omia atq; intuet electoꝛum timoꝛi· quo exmalo mutent· adbonũ· Intuet etiam ꝛepboꝛum finem· quo de malo ope digni trahant· ad supplicii· Vidit
finem psequentis saiuli· quo pstratus diceret· Dne q̃d uis me
facere· Vid finem qi obsequentis discipli q; p cõmissũ scelere
guttur laqo stringeret· seq; & peccantem plangeret· & detestans pe
niendo deplet· Vidit mnciutas delinquentes· ꝛ consideraũ·
finem ardoꝛis delinquentiũ & pemtentiaꝫ coꝛrectoꝛ· Vidit q;
sodomam delinquente· ꝛ consideraut finem ardoꝛis luxurie
ignem gehenne· Vidit gentilitatis finem· q; possessa iniquitatis
tenebꝛis q̃q; fidei luce clarescꝛet· Vidit etiam iudee timoꝛis· q;
abea luce fidei quam tenebat obdurate pfidie se tenebꝛis occaret·
Vnde adhuc congrue subdit· lapidem q; caligmis & umbꝛe mortis
diuidit toꝛrens applo pegrinante· Quid diuus ille pfidus iudeoꝛ
ꝑplꝰ· qui auctoꝛem iuste inde pfidem uolunt· quẽ p ꝓphetaꝫ pdixit
nisi lapis caligmis fiut· quia & crudelitate diuus exhibuit· & infi
delitate nebulosꝰ· Qui alio quoq; uocabulo iumb mortis dicit·
Vmb g talis expimit· qualia ei uel deq̃ trahit· fuerit limamẽ
ta· Quis aute mortis noie nisi diabolus uocat· Dequo pqiidaꝫ
ministerij siu significatione dr· Et nomen illi mors· Cuius ille
ꝑplꝰ umbꝛa exhibuit· qui iniquitate illius sequens eius imse vma
gmem expressit· Quid uõ toꝛrentis noie· nisi ille a conspectu

tremendi iudicis p ultimū examen egrediens · atq; electos ⁊ reprobos diuidens · ignis uocat · Vnde p̄phām dicit · Fluuius igneus rapidusq; egrediebat a facie eius · Quis aut̄ in hoc mundo peregrinat̄ plus nisi qui ad sed̄e cēlestiū currens habere se patriam nouit · mœstis lectibus ⁊ tanto magis illic sperat inuenire se p̄mia q̄nto hic cuncta que p̄terunt cē a se deputat aliena · Peregrinus itaq; ē p̄lis omnium numerus electorū : qui hanc uitā q̄dam sibi exiliū deputantes ad suam patriam tota cordis intentione suspirant · De quibus paulus dicit · Confitentes quia peregrini ⁊ hospites sunt sup terras · Qui e nī hec dicunt : significant patriam se inquirere : hanc peregrinationis eandem quoq; ap̄ls tolerabat cum diceret : dum sumus in corpe peregrinamur a dño · Per fidem enī ambulamus ⁊ non per speciē · Huius peregrinationis eumpnas satagebat euadē cū dicebat · desiderium habens dissolui ⁊ cē cum xpō : ⁊ rursus : mihi uiuere xps̄ ē · ⁊ mox lucrum huius peregrinationis pondus graue sentiebat · ps̄s cum diceret · heu me q̄ incolatus meus prolongatus est · habitauit cū habitantibus cedar · multū incola fuit aīa mea · Abhac erupi q̄nto cū? anhelabat cū suprīs desideriis flagrans diceret · Sitiuit aīa mea ad deū uiuū q̄n ueniā ⁊ apparebo ante faciem dei ? Set hoc desiderium nesciunt qui cor interrenis uoluntatibus defigūt · Dū enī sola que sunt uisibilia diligunt · p̄fecto inuisibilia ul si credunt cē non diligunt · quia dum mentis se extremis sternunt ? etiaz mente carnales fiunt · Simul etiam hac uita utiq; p̄lis currit · set non simul ad p̄etuam puenit quia lapidem caliginis ⁊ umbrā mortis dicit · torrens a p̄lo peg̃nante · Ac si apte dicat · Eos quos modo ul infidelitas excecat uel crudelitas obdurat · flāmarum fluuius a conspectu eterne uidentis eius abelectorū tunc p̄lo sep̄at · ut tunc aboms ignis districti examinis dicat · quos nunc in sinis concupiscentiis tenebre uitiorū excecant · Potest fortasse intorrentis nomine ipa irrigatio ste p̄dicationis intelligi : iuxta id q̄d psalmone dr · Odin q̄m subsannat patre · ⁊ q̄m despicit partum matris sue : effodiant illū corui de torrentibus · Pueri quippe dum diuina iudicia reprehendunt : subsannat patrem · ⁊ quilibs heretici dum p̄dicationē ste ecclie seu ditate q; illius deridendo contempnūt · quid aliud q̄m p̄cū matris despiciunt · Q̄m non immerito eos mirem dicimus · quia de ipā exeunt qui cont ipām locunt ? iohanne attestante qui ait · A nob exierūt sed non erant ex nob : nam si fuissent ex nob mansissent utiq; nobiscum · Corui nō de torrentibus nemunt : cum p̄dicatores ueri adde fensionē ste ecclie a sacroz libroz fluentis p̄cedunt · Qui recte etiam corui uocati sunt : qua neq; q̄ de nuptie luce superbiunt · set p humilitatis grauā pcoz inse ingredine confitent · Vnde etiaz abelectorū ecclia dr · Nigra sum sed formosa · Et iohes

aut · Si dixim⁹ qua pcm non habemus : nosipos seduamus · Qui
udeliꝰ coꝝ subsanantis oculꝝ effodunt : qua ꝓuoꝝ ac pua
cꝝ hoīm intentionē uitant · Exhoc itaq; testimoio · si hic
q̄ torrens pdicatio debꝰ intelligi · lapidem caligmis · & umbram
mortis diuidit torrens apl̄o pegrinante : quia stoꝝ pdicatio ob
duratas mentes repboꝝ defecit · & adpia humiliū se corda cōue
rtit · Vnde adhuc subdit · Eos quos oblitus ē pes egentis homis
& mnos · Quis hoc loco alius accipit egens homo · nisi ille deq;
p paulū dr · qui ꝓpt nos egenus factus est dū dines cet · Cuiꝰ
udeliꝰ egentis hoīs pedes sti pdicatores fuerunt · p quoꝝ
pfecto pnaꝝ gentilitatem euangelizans · mundū pambulauit uni
uersum · Dequibꝰ ꝓpha dicit · Et mambulabo meis · An pes
eius non erat : qui tentis mcompedibꝰ dicebat · pquo legatione
fungor mcatena · Sꝫ eoīm qui umbra mortis & lapis caligmis
exstiterunt · pes hoīs egentis oblitus ē · quia mpo mino nas
centis ecclie · dum sti apli celoꝝ regnū uidē · pdicare noluissent
uidentes qd eis mchil ommo ꝓficerent adpdicandū gentibꝰ defluxe
runt : sicut ipi mlius actibꝰ dicunt · Vob oportebat pmū loqui uer
bum dei : sꝫ qm repulistis illud · & mdignos uos udicastis eterne
uite · Ecce conuertimur adgentes · Dequibꝰ & p psalmistaꝫ dicitur
Transferent montes mcor maris qua repulli a iudea apli mhoc
gentilitatis salo st̄ · tpslati · Qui sunt q̄ qui mmensā diuitia ꝓ
obscuritate cordis · qī quidaꝫ lapis caligmis · & umbra mortis a pegri
nante stoīum ꝓlo diuidunt · nisi hi quos pes egentis hoīs est
oblitus · id est quos pdicatores dm udeliꝰ ꝓhumanitatē paupis
ꝓsuꝑbie sue timore reliquerunt coꝝmq; ommo oblti sunt · dū
pdicationis sue semina adolam fructificationē gentiū tñstulerit ·
Quos recte quoq; & mnos uocat : qua dū mfidelitate sua obdu
rati sunt · uerb mte adeoꝝ uiam pbere noluerunt · Sꝫ iudea hec
que sic obdurauit · ul qual dudū fuerit · ul q̄d postmod audiamꝰ
Sequit · Terra dequa orebat · panis mloco suo igne subusta est ·
Panem iudea dare consueuerat : que legis uerba ꝓferebat · Qm̄
udeliꝰ · legem qua mtelligere iam repbi atq; explanare non
poterant · ꝓpha ieremias m lamentis deploꝝat dicens : puuli pe
tierunt panem · & qui frangeret eis non erat · Sꝫ hec terra mloco
suo igne subuersa ē · qua fideliū signa conspiciens mundie se
face contemnant · Qua em̄ semp mundie de superbia nasci solet
mloco suo igne pit : que idcirco asserit mundia · qua superbia
non reliquit · Terra q̄ que prius panem habuit · post igne sub
uersa ē · quo synagoga que mandata dei plegem ꝓtulit · nasten
tem ecclia ꝓsequens mundie se igne consumpsit · An nō emu
lationis sue flabꝰ ardebat : cum redemptoris uri signa conspi

eus · p quosdam suos diceret · quid facimus qua hic homo mlta
signa facit · ul certe videtis qua nihil ꝑficim⁹ · Ecce totus mund⁹
post eum uadit · Videbant unde conuerti debuerant : atq; eorum
uersiones fiebant · Querebant extinguere : quem cernebant mor
tuos mundare · In ore tenebant legem · & legis ꝓsequebant⁹ auc
tore · Terra g⁹ equa oriebat⁹ panis in loco suo igne subuersa est :
qua in dea semetipa · & prius habuit legem · que reficeret · &
post inundia que contremaret · Deum⁹ adhuc delꝯatione subiungit⁹
lapis saphir lapides eius : & glebe illius auru · Auget reatu culpe
sequentis · ꝓcomu glie ꝓcedentis · Nam um⁹ cuiq; casus tanto
maioris ceciderunt : quo prius qui caderet · maioris potuit esse
uirtutis · Dicatur g⁹ de iudea dicat⁹ quid fuerit : & ꝓcedentium
magnitudo uirtutu crescat · Ad cumulu sequentiu delictoꝝ · lapis
saphir lapides eius & glebe illius auru · Quid enim hoc loco ꝓ lapides
nisi stoꝝ ac fortiu mentes accipim⁹ · Insepta enim sancta aliqui
lapides in malo : aliqui uero in bono accipi solent · Nam ut lapis
ꝓ insensibilitate ponit⁹ : dura ꝓ lapides corda signant⁹ · Unde &
ꝓ iohem dicit⁹ · Potens e deus de lapidibus istis suscitare filios isrl ·
Qui infelicis noie lapidum corda gentiliu designat : dura tunc
atq; insensibilia ꝓ infidelitate · Et ꝓ ezechiam dominus pollicetur
dicens · Auferam cor lapideu de carne mea : & dabo uob cor carneu ·
Et rursum ꝓ lapides mentes fortiu designari solent · Unde & ꝓ
petru scis dicit⁹ · Et nos tamq; lapides uiui sup edificamini domos
spirituales · Et ꝓ ezechiam dns uementi ecclie pollicet⁹ dicens · Ecce ego
sterna pordinem lapides tuos · & fundabo te in saphiris : & ponam
iaspidem ꝓpugnacula tua & portas tuas in lapides sculptos · &
omes terminos tuos in lapides desiderabiles · unusquisq; filios tuos
doctos a dno · Struant namq; nulla pordinem lapides : qua mea
stas animas meritoꝝ diuersitate distinxit · Fundant eam in sa
phiris qui scilicet lapides coloris aerei in se similitudine tenent : q⁹
robur ecclie in animabus celestia appetentibus solidat⁹ · Et quo iaspis
uiridis e colorus · iaspidem ꝓpugnacula eius posuit : quia illi
cont⁹ aduersarios ꝓ ste ecclie defensione obiecti st · qui in terrenis
desideriis mentes nulla temporis ꝛpbi ariditate arescunt · Portas
no eius posuit in lapides sculptos hi qui ꝑ que porte sunt ecclie ꝓ
quoꝝ uitam atq; doctrinam · intrat eam multitudo credentiu q⁹
,peo etiam qd magis opibus pollent · & id qd loquentes asserunt in
uentas odiunt · non puri & sculpti lapides ee memorant⁹ · In
quoꝝ enim uita recta opatio ceruit⁹ · qi in eisdem ipis exprimitur
qd egerunt · Ubi omnem q; stoꝝ numeru generali collectione
concludens subdidit · Omnes terminos tuos in lapides desidera
biles · Et tamq; si audientes ista peteremus · ut hos lapides quos

diceret mdicaret: adiunxit· Vniuſos filios tuos doctos a dño·qa
igit de mdea nūq̄ ſtē aīe que celestem mtam dulcēt defuerunt
dint: lotus ſaphiri lapides ei⁹· Et quia magna mte ac ſapiencie
dantate pfidem fulſit adiungit: Et glebe illius aurū· Quid p
glebas· niſi collectiones ſingulor⁹ exdimū ac multitudines delig
nant: Glebe aut exhumote ⁊ puluere conſtingunt· Omnes
g⁹ qui tote grē mfuſi exmortis debito ſē puluerē ee nerant cogn
tione ꝺfeſſi ſt· cum mte mrtute darelreuerent· q̄ auree milla
glebe tamen· Glebas hec terra habuit mpphis· glebas mdoctor
bꝫ glebas mpatrib⁹ antiquis: qui magna ſē mfuſione grē· m
pfeſſionis ⁊ operis mammitate tenuer· Dicat g⁹ Et glebe illius au
rū: quia mea multitudo ſpūtaliū tanto maiori mrtute darunt
q̄to ſē mdeū ac primū maiori mammitate cōſtrinx⁹· Sꝫ hoc
aurū pfidie ē poſtmodū tenebras obſcuratū· Cui⁹ pfecto migredi
nem ihēremias pphā mtuens deplorat dicens· Quomō obſcura
tū ē aurū: mutatus ē color optimus· Aurū namq; obſcuratū
ē: quia meis antiquis ille fidei atq; mnocentie ſplendor irruen
te pfidia malūe ſe nocte fuſcauit· Quia igit q̄d fuit andnum⁹
lotus ſtꝫ ſaphiri lapides ei⁹· ⁊ glebe illius aurū: nunc iam dilcts
ille deo pphs· cur tanta bona pdiderit· audiam⁹· Sequit· Semi
tam ignorauī· auſ: nec mtuit⁹ ē oculos multuris· Quis hoc loco
auis noīe niſi ille ſignat· q̄ corpus carneū q̄d aſſumpſit aſtē
dendo adethera libauit· Qui apte quoq; etiam multis appellati
one exprimit· Vultur quippe dum uolat ſi tacens cadauer con
ſpicit· adeſum ſe cadaueris depoīt: ⁊ plerumq; ſic mmorte ca
pit· dum admortuū animal deſiimus nemt· Recte g⁹ media
tor dei ⁊ hominū redemptor nr multuris appellatione ſignat·
qui manens maiestatis dnīe mmutatus hīe q̄ quodaz uolatu ſub
limi cadauer mortalitatis nre conſpexit mmitimis· ⁊ ſe ſe de ce
leſtibz adima ſubmſit· Fieri quippe pter nos homo dignatus
ē· ⁊ dū mortuū animal petit· mortem apud nos qui apud ſe eāt
mmortalis muent· Sꝫ huius multuris oculos fiunt· ipa mtentio
nre reſurrectionis: qua ipe adtriduū mortuus abeterna nos mor
te liberauit· Ille uo pfidus iudex pphs mortale iudit: ſꝫ q̄d mortē
ſua nraz morte deſtruet mmime attendit· Conſpexit quidem
uulture· ſꝫ oculos multuris non aſpexit· qui dū humilitatis eius
uias· quibz nos adalta ſublenauit conſiderare nolunt· ſemitaz
auis ignorauit· Nec⁹ em penſare ſtudut: q̄d eius nos humi
litas leuaret adceleſtia· ⁊ mortis eius mtentio reformaut ad
uita· Semita g⁹ ignorauit auis nec mtuit⁹ ē oculos multuris:
qua ⁊ ſi uidit eum q̄ mmorte tenuit uidere nolunt q̄ta
mte mrē glia de eius morte ſequeret· Vnde acrudelitatē q⁹

ꝑsecutionis exarsit · Verba mtr papę rẽmit : ꝓdicatores regni cę
loꝝ ꝓhibendo sęuiendo · feriendo repulit · Qui filiꝫ repulsi nudeaꝫ
adq̃ missi fuerant delęrentes ingentilitatis collectione dispsi sũ ·
Vnde adhuc subdit : Non calcauerũt eam filij mstroꝝ : nec ꝑtran
siuit ꝑeam leena · In sanctis latinis codicibꝫ mstores positos reꝑi
mus : ingręs nõ negociatores inuenim⁹ · Exq̃ re colligi ualꝫ · qđ
hoc mloco ꝑmstoribꝫ · mstitutores sẽptores quicꝫ ignorando posue
rũt · Institores enĩ negociatores dicimus : ꝑeo qđ exercendo operi
mstant · Sz utraq; lẽtio licet mnoce dissonet · in intellectu nõ
discrepat : quia omes qui fideliũ mores mstituunt · spiritale ne
gociuꝫ gerunt : ut cũ ꝓdicatione sue auditoribꝫ ꝑbent abeis fidẽ
& opa recta ꝓpiant · sicut de stã ecclia scptum ẽ · Syndone ẽmit &
uendidit · deq̃ & paulo post illic dicit : Videt qđ bona negociatio
ei⁹ · Qui hoc loco mstores nisi ꝓphe stũ uocati sũ · qui synagoge
mores ad fidem mstituere ꝓpiando curauerũt : Quoꝝ mmoriuꝫ
filij stĩ apli nũcupant : qui ut deũ hominẽ credęrent · adeande fidẽ
exeoꝝ s · ꝓdicatione generati deq̃bꝫ ecclie ꝑ ps̃⁹ dicit : P patribꝫ
tuis nati sunt tibi filij : cõstitues eos pncipes sup omnẽ terraꝫ · Sz
quia repulsi apli a synagoge limbꝫ sũ egressi : recte nunc dr · Hon cal
cauer⁹ eam filij mstroꝝ · Calcarent quippe eaꝫ mstroꝝ filij · si ꝓdi
catores stĩ eiusdẽ synagoge mala · calce iurtutis ꝑmerent · Si autẽ
mstitores eosdem stẽ ecclie ꝓdicatores accipimus : mstroꝝ filios
pastores & doctores · qui aploꝝ uiaꝫ secuti sunt · nil obstat mtelli
gi · Qui synagogã mmime calcauerũt : quia dũ eoꝝ ꝑes ideſt
apli abilla repulsi sũ · ipi quoq; abeius uocatione cessauerũt ·
P quã melius synagoga leena non ptinsijt : quia stã ecclia collec
tionem gentiũ dedita neq̃q̃ sẽ adillũ inde ꝓpin diuinus occupauit
Recte autẽ ecclia leena nũcupat : quia male inuentes in uiaꝫ
ore stẽ ꝓdicationis mterfiat · Vnde & ipi ꝑmo pastor qi leene huiꝰ
ore dr · macta & manduca · Qđ mactatur quippe anta occidit :
id uõ qđ cõmedit : mcõmedentis corpus cõmutat : Macta ergo
& manduca dr · ideſt a pcto eos inquo uiuunt mterfice : & ale
ipis mtia illos membra conuerte · Et quia hec ecclia corpis ẽ dni
ipe eiaꝫ dns iacob uoce leo exẽ leena uocat : ex ore : dn ei sub
inde spem dr · Ad ꝑdam fili mi astendisti : requiestens accubui
sti · ut leo & quasi leena · Quis suscitauit eũ : hec igit leena
nequaq̃ dicit : quia pudeaꝫ tũsit · sz nõ ptinsijt · Aplis quippe
ꝓdicantibꝫ prius exilla tria mlia · postmodũ quicꝫ mlia credidit
Ecclia itaq; ꝑsynagogã tũsit · sz non ptinsijt : quia exilla adfidẽ
pauos rapuit · sz tũ illũ mfidelem ꝓpin apstdia fiendi⁹ non
extinxit · Sz qđ sępe iam dixim⁹ · repulsã ab infidelitate indeoꝝ

deflexit · adnocationē gentiū · Vnde adhuc de eadem leena dicit · Adsi
licē extendit manū suā : subūtit aradiabz montes · Manū quippe
ad silicem extendit : quia additamaz gentiū fine brachiū predicationis
misit · Vnde & idem beatus iob passionis sue hystoriaz pscens gentibz
immolandā dicit · Scribant hec stilo ferreo in plūbi lamina : uel
certe sculpant in silice · Quid nō hoc loco montes · nisi hui⁹ seculi
potentes accipimus : qui p terrena substantia altum tument · De
quibz psalmista ait · Tange montes & fumigabunt · Et montes a
radicibz sunt cōsi : quia predicante stā ecclīa sime hui⁹ seculi po
testates · mādacatū omipotentis abintima cogitatione ceciderunt
Radices em montiū st · cogitationes mtime superboz · Et a radici
bz montes cadunt : quia adcolendū deum ptātes seculi abimis co
gitationibz psternunt · Recte em pradicē cogitatio occulta signat ·
quia phoc qđ intus non cernit · exumpit qđ uideat foris · Vnde &
m bonaz ptem p pphām dicit · Et mittet id qđ saluatū fuit de domo
uida · & qđ reliquū e mittet radicē deorsum : & faciet fructū sursū
Ac si apte dicētur · Summis cogitatio nasūt · ut m simus retributo
reddat · Dicat g adsilicē extendit manū subūtit aradiabz mon
tes : quia dū diuinam gentiū stā pdicatio petit superboz altitu
dinem findit & straut · Qua nō eos quos a cogitationibz terrenis
euacuat · doms celestibz replet · & quos mimis curis exhaurit su
pnis rigat fluentis : mox sequit · Impetris tuos exaudit · idest m
duris gentiliū cordibz flumios pdicationis aperit · sicut p pphetam
qq de irriganda dē · anditate gentiliū : posuit desertū in stagnū
aque & terram sine aq in exitus aquaz : atq m euangelio promittit
dns ditens · Qui credit in me sicut dicit scptura : flumina aque m
ue de uentre eius fluent · Qđ promissū tunc audiuim⁹ ; etiam nē
completum uidemus · Exte em mstis pdicatoribz · & nō exundea
pgemtq · pannctaz ecclīaz toto orbe diffusam fluenta celestiū manda
toz ubiq manant · ore gentiliū : quia impetris tuos aperit · du
ris uero cordibz flumina stē pdicationis emanant · Sequit · & omne
pulchrum uidit oculos ei⁹ · Sacrū magnope ē : quia quito maquiq;
aīa fit pulchior ante oculos suos · hinc ad saul dē · Nonne tū puil⁹
es in oculis tuis caput te constituit in tribubz isrl · Ac si apte dicer;
Magnus mihi fuisti · quia despectus es : & nunc qa magnus
tibi es factus es despectus mi · Vnde p pphām dicit · Ve qui sapien
tes estis in oculis uris : & coram nobis ipis prudentes · Tanto em
fit quisq; uilior deo · quito pulchior sibi · tanto pulchior deo · quito
apter eum uilior sibi : quia humilia respicit · & alta a longe cog
nosit · Omne itaq pulchrum uidit oculus eius · In scptura sacra
uidere dei aliqn eligē ponit · sicut in euangelio scptū ē · ui ees
subsistu uidere : idest positū te subumbra legis elegi · Vidit g

* ante oculos quos habuit fuit

ꝑnosim : qua humilia elegit · Infirma enī mundi elegit deus : ut
confunderet fortia · Vidit ꝑnosim nim humanā aiaꝫ cē sē abiectā
sapientē grē siue illustratōe respexit · Dequa in delis amma ꝓphe
tam dicit · Si sepaueris ꝑnosim a mli : qī os meū eris · Vilis q̄si
deo ē mundꝰ pīs : ꝑnosa nō ei ē aīa humana · Qui g̃ aūli ꝑnosi
sepat · qī os dīi uocat · qua ꝑ eū deus uerba sua exerit qui ab amōe
pīnt seculi que potest humanā amma euellit · Et qua testamē
ti nou doctores adhoc usq; ꝓducti sint · ut occultas quoq; allego
riaꝝ caligines in ueti testamento rimarent · recte subdit · Plm
da quoq; fluuioꝝ fortitudo ē · e abscondita ꝓduxit · in lucem ·
Quid namq; hic aliud flumina · nisi antiquoꝝ patrū dicta mīa
pant · Quis enī pensare suffinet : qīn uehemens fluuꝰ dū lege
conderet expectoe moysi cepit · qīn uehemens fluuꝰ exdauid cor
de deflux̄ qīta sālomōis ore atq; omniū ꝓphaꝝ fluminū fluenta
manauit · Sz boꝝ fluminū undā spēm tenuit · dū litē supstitem
seruans · coꝝ ꝑfinda nesūt : nōs uero qui uemente dnō meis spi
ritalia mīa querim⁹ · coꝝ ꝑfinda nesūt : nos nō qui uemente
dnō meis spūtalia mīa querim⁹ · coꝝ ꝑfinda rimam · Qd
ipē dīs facere dr · qua id nos agere · ipō donante ualemus · Q
nos g̃ qui nō litteraꝝ que occidit sz spīm qui uiuificat sequimur ·
ꝑfinda fluuioꝝ dīs strutat · e abscondita lucē ꝓduxit : qua
dicta legis que caligosā mīs hystō obscurat · nunc exposīno
spūtalis illuminat · Vnde e loquens in pabolis p euangelium
ueritas discipl̄ sūpit dicens · Qd dico uobis in tenebris dicite in
lumine : e qd mane audītis ꝑdicate sup tecta · Apta namq; dic
ta exponentiū fecit · nob ē iam conspitas sententias antiqū
patrū · Vnde ysaias ꝓpha plana ste ecclesie exposītōis uerba conspi
ciens · e non allegoriaꝝ tenebras obscura · exclamauit dicens loc⁹
fluuioꝝ ruu latissīm · e patentes · Testamenti enī ueteris dicta
qī angusti e dausi riui fuerant : qui mīmeias sue in sen
tentiaꝫ collectione obscurissima constīgebant · At cont doctia
ste ecclie ruu e lati e patentes sunt : qua eius dicta e imem
coribꝫ multa sunt · e quecoribꝫ plana · Aut g̃ ꝑfinda fluuioꝝ
fortitudo ē · e abscondita ꝓduxit in lucē : qua dū sūt exposi
toribꝫ intelligentie spīm infudit · antiquas ꝓphaꝝ obscuri
tates aperit · Et hoc iam sta ecclia pspīm agnouit : qd synago
ga prius plusq; intelligē omō non ualuit · Vnde e moyses
cum ꝓpō loqueret faciem uelabat : ut infidelis deliguaret · qd
ille indeoꝝ ꝓpīs legis uerba cognosceret · sz eiusdem claritatē legis
omō non uideret · Vnde recte e p paulū dr · Vsq; in hodiernū
enī diem cū legit moyses : uelamen ē · positū sup cor eoꝝ · Sz
qua dicta dei nullatenꝰ sine eius sapientia penetrāt · nisi eam

qui spm̃ eius accepit · eius nullomo verba cognoscit : sic̃ ut de in
vestiganda eadem dei sapientia verba subiungit dicēs · Sapientia
aũ ubi inuenit̃ · & quis est locus intelligentie ei⁹ · Nescit homo pciũ
eius : nec inuenit̃ in terra suauit̃ viventiũ · Abyssus dicit no est
mecũ : & mare loquit̃ no est mecũ · Non dabit̃ aurũ obrizum pro
nec appendet̃ argentũ mcõmutatiõe eius · Notandũ primus ẽ qđ duo
sibi ꝓposuit : & duo subdidit rñdendo · Quid namq; q̃ supius dixit̃
sapientia aũ ũ inuenit̃ · & quis ẽ locus intellectus isto ũsu re
spondit · abyssus dicit · non ẽ mecũ · & mare loquit̃ non ẽ mecũ
quid aũ q̃ dixerat nescit homo pciũ eius · nec inuenit̃ inter
ra suauiter inuentiũ inferiorem ũsum reddidit dicens : non
dabit̃ aurum obrizũ pro · nec appendet̃ argentũ mcõmutatiõe
eius · Quintaq; q̃ rñdit : sc̃ augendo q̃ obiecerat non soluendo · Cũ
sapientie namq; locũ quereret̃ ac deinde inferius rñderet · abyssus
dicit · non ẽ mecũ : non ubi est sc̃ ubi non est rndicauit · Rursũ
cũ abhomine eius pciũ diceret̃ ignorari · atq; adhoc inferius red
deret · non dabit̃ aurũ obrizum pro : non quid est pciũ · sc̃ quid
non est quidit · Cuncta aute liquet : qđ neq; hec humana sapi
entia ul' teneri loco · ul' eni diuinũ potest · Et ut sic̃ mystica
sensibꝰ plenus · adalia nos intelligenda trãsmittit : ut nõ ea
ta sc̃ tantẽ sapientiam requiramus · Nam si in verb ustis al
legoriaꝝ secreta rimem̃ · ea utiq; que sentim̃ · omõ sunt dig̃
despectu · sc̃ exsola hystorica narratione pensent̃ · Paulo p⁹
namq; dicit · Non adequabit̃ ei aurũ ul' vitrũ · Et cũ sicut no
mmus vitru longe atq; dissimili auro sit uli⁹ : cur post auri
nomen metalli vitriq; ꝓnsi ꝓmmensã laude vitrũ quoq; dix
sapientie non eqri · Spã q̃ littere difficultate compellim̃ · ut ad
sententias horum verboꝝ mysticas vigilemus · Vir itaq; sic̃
qui sapientiã contemplat̃ · nisi eam deq̃ paulus dicit · xpm̃ dei
virtutẽ & dei sapientiã · Dequa p salomonẽ scptum ẽ · sapien
tia edificauit sibi domũ : & deq̃ psalmista ait · omnia in sapia
fecisti · huius nimiꝝ sapientie homo pciũ nescit : quia nil
digniꝰ estimatiõe illius inuenit̃ · Non aut̃ hoc sapientie pciũ
& dẽ dici · & nescire sc̃ idcirco nescire quia de ẽ · eo salubꝰ loquendi
genere q̃ manifestius quisq; deprehensa · cum remediũ subuenire
nus non inuenit̃ · fateri solet · quia qđ sanat nescit · huius q̃
sapientie pciũ nescire ẽ · digna opis meritũ qđ illaꝝ propiat · nõ
inuenire · Adhoc namq; primum damnꝰ : ut eius uicere quã
appetimus possidere debeamus · Quidaut̃ nos dedim⁹ : ut
hanc sapientiã que xps ẽ · prope merem̃ · Gratia quippe re
empti sumus · Illa namq; sola opa male inuendo dedim⁹
quibꝰ si iusta retributio fuisset̃ non xpc̃ sc̃ supplicia reddent̃

Sz aliud homo pinsthaz mernit aliud pgraz accepit · Testat pan
lus paulsp̃ meus illius semen gratuite ueritatis accepit : quib;
sentib; p̃nebat erroris · Qm p̃ius mq̃t filiu plasphemus e ple
nitor · e contumelios̃ · sz misericordiam cõsecutus sit : qua ig
norans fec in incredulitate · Testat p qualib; xp̃us mor dignat
e · Cum adhuc mquit peccatores eramus : secdm tempus xp̃c pro
pius mortuus e · Qm g nemente sapientia impij mueni simus
quid bom opis dedimus · quo accepe eande sapientiaz mer-
uerem hu
itaq; sapiente homo p̃ri nesciat : quia quisquis abrupis anima
lib; rationis intellectu distrectus e · quo sius meritis non sit salua
tus intelligit : nichil se dedisse bom opis · ut adfidem ueniret agno
scat · Qi em ad capiendã sapientiã p̃ri dare e · cognoscendi dñi
nationis sue mercede p̃euenit · Non ee hui sapientie p̃ri cogno
uerat qui dicebat · Quis prius dedit illi · e retribuet ei : Hinc
uterq; septum e · Gratia salui facti estis p fidem · e nõ hoc exuob;
dei em donu est non exopib; · nequis glier hinc de semetipso lo
quat : iterz dicens · Gra dei sum id qd sum · Exhibuit mirifica
aspiratione gre · quia uirtutu opa p̃inus in corde generant
ut exlibero uero arbitrio subsequat actio cui p hãc uita retri
butio eterna respondeat : illico adsint · Et gratia eius in me na
ua nõ fuit · Sz sunt nonnulli : qui sanos se uiribus exultant
suisq; p̃cedentib; meritis redemptos se ee gliant : Quor pfec
to asserto inuent sibi metipi contria : qua du e innocen
tes se asserunt e redemptos hoc ipsu inse redemptionis nom
enuatiat · Omis namq; qui redimit ex aliq; peidubio cap
tiuitate liberat · Vnde g quilib; iste redempt e · si prius nõ
fuit subiulpa captiuus : liquet itaq; quia multu delip: qsq;
hec sapit : hominis quippe meritu signa gia nõ ut nemat
inuent · sz postq̃ ueneat fiant : atq; admdigna mente nem
eius · deus dignaz sibi exhibe uemendo : e fiat mea meritu
qd remunet · qui hoc solum inuenerat qd puniret · libet mi
hec mentis oculos adillu latronem duce : qui de fraude aste
dit truce · de truce paradisum · Intueam qualis ad patibu
lu ueneat : e apatibulo qual ablesserit · Venit reus fratino
sanguine uent cruentus · sz mtina gia e comutat intrute
e ille qui morte fri intulit morientis dñi mta pdicauit di
cens · Memento mei dne du ueneris in regnu tuu · Intrute
clau manus eius pedesq; ligauerant : nichil meo a peius
liberu ui coz e ligua remanserat · Inspirante deo totu illi ob
tulit q̃ mse liberu inuent : ut uxta hoc q̃ septum e corde
crederet admustiam ore confiteret ad salute · Incorde aut

fidelū tres simōpe manē ūtutes testat apls dicens · Nūc autē manent spes · fides caritas · Quas tm̄tas subita repletus grātia ℰ accepit latro ℰ sēuauit mtrūcē fidē namq; habuit · qui regna turū dīm credidit quē sēcū pīt moriente vidit · Spem habuit q̄ regn eius aditum postulauit dicens · Memento mei dū veneris in regnū tuū · Caritatem quoq; mmorte sua mmanit tenuit qui fūrem ℰ cōlatronem plīmi sclē moriente ℰ demiquitate sua arguit · ℰ ei uitā q̄ cognouerat p̄dicauit dicens · neq; tu times deūm qō meadem dāpnatōe es · Et nos quidē iuste nam dig na factis recipim⁹ · hic nō mhil mali gessit · Ille qui talis ad trūcē uenit exculpa : ecce qualis a trūcē recedit exgratia · Confite bat dīm quē videbat sēcū humana infirmitāte moriente qui negabant apli eum quē miracula viderant diuina virtu te facientē · Sz hi qui sālnari hominē ꝑ pris uiris astruunt candē confessionē hominis abipsis eē virtute hominis suspicant · Qō si ita ēet : in dei laude psalmista non diceret · Confessio ℰ magnificentia opus eius · Abeo itaq; accepim⁹ recta confiteri aquo nob ℰ magna opari dant · Quia q⁹ nil bon dedimus opis · quo hanc sapiēaz acupe mereremur dicat recte · nesciat homo p̄tiū eius : quo quisq; ratione utit tanto alt⁹ subhim⁹ sapiētie intellectu se despicit · q̄nto eiusdem sapie ueri⁹ ētia cognoscit · ut indignū se adhanc puenisse videat · pq̄ gratius agit ut dignus fiat · Deq̄ mox bene subdit : Nec mvenit me trā suauit mventiū · Quid hoc mloco terre signat noīe · nisi aīa humana deq̄ psalmista dicit · Aīa mea sicut terra sine aq̄ · Hec aut sapīa muenit in terra suauit mventiū non valz : qa quisq; adhuc humus nte voluptatibz pascit · abeterne sapien tie intellectu sepat · Nam si uere sapet · expulsō abinteritis gau dijs de ea mq̄ ccidit exilij sui ccitatē lugeret · Hinc namq; p salomonē dr · Qui appoit sciēa appoit dolorem : quia q̄nto plus homo cepit scire quid pdidit · tanto plus lugere in cipit corruptōis sue sententiaz quā minuit · Considerat nam q; unde · quo lapsus ē · qō a paradisi gaudijs ad erumpnas mte p̄ntis ab angelor⁹ sōcietatibz venit ād curās necessitatū : pen sat mq̄ iam piculis iacet · qui pri⁹ sine piculo stare contēp sit · Luget exilīz qō dampnat⁹ patriz · ℰ suspirat ad celestis glie statū · quo p̄stin sēcurus possz · si peccare noluisz · Qō bene psalmista considerans ait · Ego dixi mpauore meo : ꝑiec tus sum a multu oculor tuor⁹ · contemplat⁹ quippe interna gau dia visionis dei ℰ sōciale frequentiaz angelor⁹ plisteriū re dixit · oculos adima : videt qo iaceret · qui adhoc conditus fuerat · ut celestibz stare potuisz · Pensant ubi ēet · ℰ q̄

de cet · ingemuit : Precipuusq; amultu odo2 dei doluit : quia in
compatione luas intime ginozes senserat exilij sui tenebras
qs tollerabat · hinc e qp adanimu sui expitu uita nullius gia
consolatois admittit dicens · Negauit consolai anima meaz ·
Nam plerumq; huius seculi diuites solent mentis tedio affec
ti bona tempaliter accepta conspicat e tristiaz dedmare · Cui ei
memore quoda tangi se sentiut · equos aspiciunt · auri argentiq;
sui uascula contemplant · pdia arruerunt : animq; phec tempa
lia odos libent trahunt obortu amme memore · unitur · Unde
eis e in euangelio ueritas dicat · Ve nob diuitib; qui habetis
consolatione uram · Bs ts ur qui hoc luget · quia abeternis
gaudijs excidit : consolatione de tempalibus no admittit dics
Negauit cosolari aiam meaz · Ac si apte dicat · Qui de tempaliu
amissione non lugeo : de tempaliu habundaiu consolai neq;q;
possum Cui tamq; si nos audientes ista dicem · quid igi que
ris · qui consolari, mbijs q mundi sunt renuis : illico adiecat ·
Memor fui dei e delectatus sum · Ac si apte dicat · Terrenaru re
ru me nec habundaiu refouet : auctoris aut mei quem adhuc
uidere no ualeo · ul sola memoria delectat · Hec e igit amai
tudo sapientium : quia dum spe malta erecti sunt · multis hic
gaudijs animu sternunt · hinc em stultu e cor sapientiu ubi
tristiaa e : e cor stultoz ubi letiaa · hinc iacob dicit · Miseri
estote e lugete e plorate e risus ur in luctu conitat e gau
diu in merore · hinc plemenpaz ueritas attestat dicens · Beati
qui lugent : quo ipi consolabunt · Inueniri g sapientia meoz
terra non pt · qui suaui uiuunt : quia tanto ueri stulti sunt
quto maiora pdentes minimis letant · hinc petrus eandem
puoz stultiaz reprehendit dicens · Voluntate existimantes dei
deliciaz cotidiaa · e macule : hinc salomon ait · Risum
deputaui errore : e gaudio dixi · Quid frustra decipis · dicat
itaq; ur ts de sapientia · nec muent interra suaui uiuunt
cui : quia mmoz qui mhoc mundo suaui uiuunt · ita adhuc
stulti st · ut hoc ipsi quoq; nesciant unde ceciderunt · Sequit
Abyssus dicit non e mme Quid hoc loco abyssum ni corda
hominu uocat : que e plapsum fluuida e pduplicitatis st
caliginem tenebrosa · Que mmoz abyssus ni ee · nse hanc sa
pientia pfitet · quia miqua mens dui esse sapiens carnaliter
appetit stulta se adspiritalia ondit · Nam q teste paulo sa
pientia hui mudi stultitia e apud deu : tanto quisq; ampli
mius stultus sit quto conat exterius sapiens uidei Dehoc ab
isso p iohannem de Vidi angelu dei descendente de celo hntem cla
ue abyssi · e cathena magz in manu sua : Et apphendit draco

nē serpentē antiquū · qui ē dyabol⁹ ⁊ satbanas ⁊ ligauit eū p
annos mille ⁊ misit in abyssum ⁊ clausit ⁊ signauit sup
illū · ut non seducat ampli⁹ gentes · donec consummentur mille
anni · Millenario eñ numero nō q̄ntitatē tempis : sz unū
sitatē q̄ regnat ecclia designauit · Antiquus aut serpens ligat⁹
cathena in abyssum mittit : quia religatus a bonoꝝ cordibꝫ apd
reprobos mentes reduſ⁹ eis attorq⁹ dīnat : Qui paulo p⁹ quoq;
deputeo abyssi eduti delebit : quia de iniquoꝝ cordibꝫ nunc
occulte seuientibꝫ · tunc accepta cont ecclīaz potestate manifm
p sectatoms erumpit · Hec itaq; abyssus iniqua nūc dyabol⁹
senuat : occultus · non ē inse sapientiā dicit · quia alienam
se auera sapientia iniquis opibꝫ ondit · Dū eñ malitiā q̄s
tegit corde more autē blandimenta exhibz dū cogitationes
suas duplicitate obnubilat · dū puritatis uerba quasi fatui
tatē deuitat · dū uias simplicis innocentie declinat : q̄i habē
abyssus dei sapientiā recusat · Et quia huic mundo mentes
dedite pntis uite curis ⁊ sollicitudinibꝫ perturbant : ⁊ idcirco
eisdem sapiente tiquillitate pfrui neq; possunt : recte
subiungit : Et mare loq̄tur non ē meuz · Quid eñ maris
nomine nisi secularium mentiū amara inquietudo signat
Que dū se inuicem immanius impetunt · q̄ aduersantes
se inde collidunt · Recte ⁊ eñ mare iuita secularū dr : quia
dum pcellosis animoꝝ motibꝫ conatat abstine sapientie
q̄dē atq; stabilitate disiungit : Quo cont bene ꝑpheta dicit
Sup quē requiescat · spc meus nisi sup humilez ⁊ quetz
⁊ trementē sermones meos · Atrens aut mentibꝫ tanto lō
gius spc fugit : q̄nto apud has quiete non mouent · hinc
est em q⁹ deq̄busdam p psalmista dr · Contrito ⁊ infelix
tas manus eoꝝ · ⁊ uiaz pacis non cognouerūt · Aq̄ mirū
contritōe perturbatiois nos dns reuocat dicens · Venite adme
omnes qui laboratis ⁊ onerati estis : ⁊ ego uos reficiam ·
Tollite iugū meū sup uos · ⁊ discite ame quia mitis sum ⁊
humilis cōde : ⁊ inuenietis requiē animabz uris · Quid eñ
mhac uita laboriosius q̄ terrenis desideriis estuare : aut q̄d
hic quietis · q̄n huius seculi nichil appetere : Hinc ē quod
iudaicus ꝑplis custodiaz sabbati accepit in mimē · hinc ecce
egipti⁹ multaz multitudiē pauisa · Poplis namq; qui deū
sequit : accepit sabbatū · idest requiē mentis : ut nullo m
hac uita desideriorum carnaliū appetitu fatiget : Egiptus nō
que huius mūdi speciem tenent · mulctis pcurit : Mulcta em
animis insidens · ⁊ inquietū animal est · inq̄ quid aliud q̄n
insolentes aure desideriorum carnaliū designant : Vnde alias

dr mulie morientes pdunt suauitate unguenti : quia cogitationes supflue que assidue in anima carnalia cogitante & nascuntur & deficiunt cum suauitate q̄ unusq̄sq; intus eius pfum unctus e pdunt · quo integritate eius pfectu non permittunt · Egiptus ergo mulus pauitu : quia eor corda qui terrena intam diligunt · desideriorum suorum mjetudinib; feriunt & turbis cogitationu; carnaliu adima depssa s · ut adquietis intime desideriu; non leuent & Vnde ei mira ope pietatis ador ueritas uenit : p abeo cogitationu carnaliu estus cuat · & post meo uirtutu dona disponit · Qd bene nob facta ewangelij historia innuit : inqua du adresuscitandā filiā principis · mutatus dns ductor & pauus addit & Et ei eiecta eet turba : intrauit & tenuit manu ei & surrexit puella · foras q turba erat & ut puella suscitaret · qua si non prius a terrenoribz cordis expellit & importuna secularu multitudo curaru · aia que intus erat & iacet mortua non resurgit · Ham du se p mininerias terrenor desideriorum cogitationes spargit : ad consideratione sui sese nullatenus colligit · Inbis itaq; inique tudinu fluctib; habitare sapientiaz non posse cognoscens ait · Et mare loquit & non e mecu · Nullus q eam plene recipit : nisi qui abomn se abstrahe actionu carnaliu; fluctuanoe contendit Vnde alias de · Sapientiaz stribe intempe oaj : & qui minorat actu ipe pupiet eam · Et rursum · Vacate & uidete q̄m ego sum deus · Sz quid qd plerosq; antiquor patru nouum hanc sapiaz & intus eius inuante tenuisse & curas mundi extrinsecus sollem pnt & ministrasse & An pceptione huius sapientie ioseph puati ditim : qui famis tempe totius egipti curas suscipiens · non solu egipcijs alimenta pbuit · sz uitaz quoq; extior aduenetiu ministeriu siu arte seruauit & An abhac sapientia daniel alien exstitit : qui achaldeor rege in babyloma pnceps magistratiu effectis tanto maioribz curis occupatus est · q̄nto & sublimioi dignitate omib; platus & Cum igit constet plerumq; etiam bonos non terreno studio terrenis curis implicari : patent ag nostimus quia sic nonnūq; tues urbm angarias soluunt babylome sicut sepe tues babylome impendunt angarias iheru sale & Iam sunt nonnulli · qui uerbu mte; sapientie ontatione pdicant : elemosinaz opem p appetitu uane glie subtrahunt · Eqnde iheusale uident & ee que agunt : sz tame babilome tues sunt · Sic itaq; aliqn contingit · ut qui sola celestem patria diligunt · terrene patrie curis subiacere uideant & qz tamen ministeriu a piorum opib; plerumq; mactu · nonnūq; uero ante suprnu uidetem mola cogitatoe distrent & plem q̄pe supna sapientia distrenit qualit debeant · & ad aliud uacare

mtiſcetis · ⁊ ad aliud extiſcetis occupai: ut ſi forte occulta dei or
dinatione aliquid eis non appetentibꝫ de huius ſedi curis impoſit
cedant deo quem diligunt · ⁊ p amore eius mtiſcetis ſolam illius
deſiderent uiſionē p timore uero eius impoſitam ſibi extiſcetis
humilit expleant actionē: ut ⁊ uacare deo appetant exgrauia
dilectois · ⁊ rurſum curas ſup impoſitas exconditione expleant
ſcientiis · Cumqꝫ occupatione extiſcetis pſtrepimt · mtiſcꝰ
in amore pacatiſſima quies tenet: atqꝫ occupatiōe tumultus
exteꝛnus pſtrepentes diſpenſat · interius pſidens ordo rationi
extiquillo moderamine · ea que circa ſe minus ſunt · tiquilla
diſponit · Sicut enī uigor mentis frenandis pſt motibꝫ car
nis: ſic ſepe ſup impoſitos tumultus occupationis bene regit
amor quietis · qui exteꝛiores cure ſi puerſo amore nō appetūt
non confuſo ſꝫ ordinato animo miniſtrari queunt · Sa ⁊ em
uri neqꝫ eas appetunt · ſꝫ occulto ordine ſibi impoſitas gemūt
⁊ q̄nus illas pmeliore mtentione fugiant · tī p ſubditāꝫ men
tem portant · Quas quidē ſimiope ſi liceat utare feſtinant
ſꝫ timentes occultas diſpenſationes dei tenent qđ fugiunt exer
cent qđ mtant · Intrant em adoꝛ ſuū ⁊ ibi conſulunt quid ue
lit occulta uoluntas dei · ſe ſeqꝫ ſubditos debere eſſe ſumis ordina
tionibꝫ cognoſcentes · humiliant ſemtē cordis uigo diuine diſ
penſationis · Quiſqꝫs nō talis ē · quilibꝫ tumultꝰ uſent: extiſcetis
nīqꝫ adeuis mtiora puenunt · ſtaqꝫ agit: ut aliud mtiſcetis
uoto aliud extiſcetis teneat: offitio: ⁊ hac ſapienia nō iam
turbulenta atqꝫ confuſa · ſꝫ tiquilla corda repleant: Bene gꝫ de
ea dr: quia abyſſus dicit · non ē mme ⁊ mare loquit: non eſt
mecū · Ac ſi apte diceret: pturbate mentes ſeculaīū eo ipo cla
mant quo aueꝛa ſapia longe diuiſe ſunt: quo quiete non ſunt
Qua uero hec dei ſapia maneus cum pre ante ſecula meditanda
erat mfine ſeculoꝝ · ut adredimendū genus humanū non ſtos
angelos non uſtos homines mitteret · ſꝫ in mam feſtatione uſi
onis pſentia ꝫ uenret: recte ſubiungit: Non dabit auꝝ ob
riſum pea · Quid uero p auꝝ obriſiꝫ niſi ſti angeli deſignant:
Qui recte ⁊ auꝝ uocant: ⁊ obriſū auꝝ · qua fulgent clari
uſtie: obriſū · qua nullū habuerit · unqꝫ contagiꝫ culpe · ho
mines uero uſti qui diu mhac carne coꝛruptibili moꝛtaliter u
iunt · auꝝ quidem ee poſſunt · obriſum omō non poſſunt:
qua coꝛpꝰ qđ coꝛrumpit aggūat aiam · ⁊ deprimit terrena m
hitatio ſenſū multa cogitante · Nam quiſqꝫs mhac uita exmag
uſtie claritate reſplendeat · neqꝫ tame adpuꝝ pctoꝝ ſoꝛdibꝫ
caret · iohe aplō atteſtante qui ait · ſi dixerim⁹ qua pctm non
habemus nos ipos ſeducim⁹ · ⁊ ueritas in nob nō eſt: affirmā

te quoq; iacobo qui asserunt dicens · in multis enī omīs offendim⁹
ꝑphā etiam deꝑcante qui ait · Ne intres in iudicio cū seruo tuo :
quia non iustificabit in conspectu tuo omīs uiuens · Aurū q⁹
obrizū illi numerupant : qui mea mq̄ sunt condita innocentia
pdurantes · ⁊ fulgent claritate iustitie · ⁊ nullis ul' minimis
maculant sordibus culpe · Sz quia phac sapientia nullus ange
lor⁹ redemptor humanī generis mittend⁹ fuit · nequis spem mhijs
quos maduitorio hominū sepius apposse didicimus · angelis
poneret diuīe · non dabit aurū obriziz pea · Ac si apte diceret
Plēmetipā sapia manifestat · ut humanū genus a culpa re
dimat · Hullus huc eius angelus mittit · quia p̄creatores nre
ē · ut creatura liberet · Vnde ⁊ in euangelio dīs dicit · Si nos filij
liberauerit : uere liberi eritis · Sz uir ītis spū eiusdem sapientie re
pletus quosdaz inuida pūdet non ee defuturos qui spem ī legis
latorem ponerent · ⁊ huc salutis auctorē moysen putarent : sic
⁊ eudaz sanato maledicentes dicunt · tu sis discipulus ei⁹ · nos
enī moysi discipuli sumus · Vnde adhuc congrue subinfertur
Hec appendet argentū in cōmutatione eius · Quia enī argento
sepe eloquia diuina signant · possunt argenti uocabulo etiaz
eisdem eloquij scp̄tores intelligi : quor⁹ uita inter turbas homi
nū resplendūt luce uirtutū · Sz quia lex peccata mdicare potuit
non auferre : nō quisq̄ nostr⁹ patrū non legislator moyses hu
mani generis redemptor extitit · Argentum q⁹ in cōmutatione hui⁹
sapientie non appendit : quia quilibz sti ee potuerūt in compara
one uingenti filij nullius meriti fuisse pensant : qui nisi huius
sapientie seruos se cognouerint : Sā nullatenus fuissent · Adhoc
nō illi missi sunt : ut in cordibz hominū uiaz huic sapientie p
dicando ꝑpararent · neq; ut pea sz peam subiectos ꝑplos regerent
Quia enī certū erat · q⁹ paucissimum tempū defluentis secli langwo
res excresterent · actū e ut eterna dei sapientia in fine seculor⁹ p
semetipaz uenret · ad quā quidem huc ⁊ immie infirmitatis egrotū
ideſt p totū mundū iacens languidū genus humanū : ut transmissis
pius pdicatoribz qī quibusda iustitatoribz tanto postmod
maior nemret potentia media quāto magis morbis tremuisset
egroti · Quia nō null⁹ in re ei⁹ adsaluandos nos mittit · dicat
recte nec appendet argentū in cōmutatione ei⁹ · quō uita iustor⁹
pdicantiū qualibz sanctis luce polleat · aduentū nobi supne sapi
entie psuam pīnaz non cōmutat · Sz fuere multi gentiliū : qui
mundi huius sapientū disciplinis dediti · ea que sunt int' homines
honesta seruarent ⁊ saluandos seruata honestate se crederent ne
iam mediatorē dei ⁊ hominū quererent · cū qī sufficientem
sibi philosophor⁹ doctrinā tenerent : inquor⁹ despectū mox sub

dit: Non cōfert tinctis mdie coloribꝫ · Quid enī ꝑ mdiam que mgr
ꝑfin mutat nisi hic mund⁹ accipit: mquo mta hominū ꝓfalsam
obstura generat: Tincti uero colores sunt mdie huius immdi sapi
entes: quia q̄nus ꝑ infidelitatē & plerumq; ꝑ ambitionē fēdi sunt an
humanos ī oculos supinducte honestatis colore ficant: Sz cor
na dei sapīa tinctis mdiē coloribꝫ nō confert: quia q̄sq; hanc uerac
mtelligit · abhis hominibꝫ quos immd⁹ sapientes colunt · q̄n longe
distet āgnoscit: ipāgꝫ eius mandatoꝝ uerba abhui⁹ immdi sapi
entibꝫ differīt · qui dū mtendunt eloquentie eoꝝ dicta q̄ pulchꝫ appa
rent · specie & ficatiōe tincture · & cū rerum uirtute careant · ali⁹
sē ēē q̄n s uerboꝝ compositionibꝫ q̄ supductis coloribꝫ mentiunt
Ar cont doctīa sapientie & ꝓdicatione pulchꝫ est · & pura ueritate
conspicua: nec aliud se ꝑfallacā ꝓtendit exterius · & aliud sēnat
mterius: neq; mdictis suis pulchra undiq; appetit mtore sermois
sz mtegritate ueritatis · sīmandatis igit sīs dei sapientia non
conferīt · tinctis mdie coloribꝫ: quia dū ficata eloquentie ornā
menta non hz q̄ uestis sine tinctura placet · Qui ficatione tincte
bene paul⁹ despexerat cum dicebat · Que & loquium non mdoctis
humane sapientie uerbꝫ · sz mdoctīa spī · Malebat quippe hanc
sapientiā · sola puritate ueritatis oīdere: non aut eloquij tinctiōe
ficare · Sequit: Hec sardonico lapidi ꝑciosissimo ul saphiro Sar
donici ul Saphiri lapides ꝑciosꝫ non ēē quis negat: Et dum
multi alij ꝑciosi sint lapides · qui longe istos estimatiōe magni
tudinis antecellant · Cur saphir⁹ ul sardonicus potissimū ꝑciosꝫ
notatus ē · cum utq; lapis sit aliox lapidū compatione nullius⁹
nisi ut eos lapides qui ꝑciosi describunt dū ꝑciosꝫ non ēē cogno
scimus meox mtelligentia aliud exquiram⁹ · Sardonicus ergo
terre rubre similitudinē tenent · saphir⁹ uero aeriaz habet specie
possint q̄ m sardonico ꝓterrā rubram hommes · m saphiro aut
ꝑ aeriā uisionē angeli designari · Nam cum terre rubre speciem
lapis sardonicus habeat · non immerito hominē designant q̄a
& adam qui ꝓmus ē condit⁹ latino sermone terra rubra nōiat
Quid ē g̃ qđ dr quia hec sapientia lapidi sardonico ul saphiro
non confert: nisi q̄s qui est dei uirtus & dei sapientia · media
tor filiꝫ dei & hominū homo xp̄c ihs tanta magnitudīe excel
lat omīa ut ei nec mterra ꝓmi homīes nec mcelo angeli com
pent: Vnde & ꝑ psalmistā dicit: Quis in nubib⁹ equabit dño
aut quis similis erit deo inter filios dei: possunt aute ꝑ sar
donicū lapidē patres testamenti ueteris: ꝑ saphir uero ꝓdicato
res exp̄ni testamenti nouī Illi g̃ q̄nus māgnā iustitie mitam
tenēnt: carnali tī ꝓpagini seruiebant · Quia igit constat qđ
queda terrena augerent: non immerito ꝑ sardonicū lapidem

qui ut sup̄ diximus · terre rubre tenet spēm̄ designant. Saphir
uero qua aery ē colorꝭ testamenti nouꝰ congrue p̄dicatores attri
buimus: qui carnalis ꝑagionis desideria p̄ponentes celestia sola
sectati sunt · Vnde ē ꝑphā conspiciens cuncta carnis desideria stōs
aplōs spiritali ardore trānscendere: admiratus ait · Qui sunt isti
qui ut nubes uolant · Ac si apte dicat nos ꝑterrā gradim̄: qui
adhuc cōiugijs implicam̄: ē ꝑpagande sōboli opām carnis im
pendim̄ · isti uero intra non ambulant sz ut nūbes uolant: q̄
dū celestia appetunt de terrenis desideryꝭ nichil tangunt · Ait g̈
quia dei sapientia sardonico ul' saphiro lapidi non conferꝫ: ac
si patēt insinuat dicens · Et qui homo inter hominꝭ cernit
nec in antiquis quisq̄ nec in nouis patribꝰ equat: quia ex dei
tate hz qd̄ in humanitate quēq̄ simile non hz · Vnde adhuc sub
dit: Non adequabit ei auru ul' utrū · Quis hoc sānū sapiens
uē litterā sentire dignet: Vitrū g̈ ut supius diximꝰ · auro longe
ē uliꝰ · Et postq̄ dictum ē · q̄ auruꝫ huic sapientie nō equabitur
adhuc q̄ crescendo subūgit q̄ ei quoq; nec utrū possit equari
sz ipa nos littera adhystōuaꝫ intellectu defluens · admdagan
dū allegorie misteriū mittit · Aurū namq; metallū · nouimus
potiori metallis ommbꝰ claritate fulgere · Vitri uero natura
ē: ut extrinsecus infusum pura mūsēꝰ pspicuitate pluceat ·
in alio metallo quicq̄ intrinsecus continet: abscondit: in utro
uero quilibꝫ liquor qualis continet: interiꝰ talis exterius de
monstrat: atq; ut rita dicerem oīs liquor in utreo uasculo clau
sus patz · Quid g̈ aliud in auro ul' utro attipimꝰ · nisi illam sū
pnam patriā · illam bteꝝ ciuiū societatē · quoꝝ corda sibi inuicē
ē claritate fulgent · ē puritate tūi lucent · Cū iohēs in apoc̄
conspexerat tum dicebat · Et erat structura muri eiꝰ exlapide
iaspide · ipa uero ciuitas auro mundo: similis utro mundo
Quia cū sti omnes simia mea beatitudinis claritate fulgebit
instructa auro dr · Et quō ipa coꝝ claritas intimissim sibi mal
teriꝰ cordibꝫ patz · ē cum unusquisq; multis adtendit: simul
ē conscientia penetrat: hoc ipsiꝰ auru utro mundo simile
ee memorat: Ibi g̈ unusquisq; mentē ab alterius oculis mē
broꝝ corpulentia non abscond · sz patebit animus patebit corpa
libꝫ odis ipa eqam corpis armonia: sicq; unusquisq; tunc erit
conspicabilis alteri sicut nunc ee non pt conspicabilis sibi ·
Hinc aut corda nra q̄ndiu mhac uita sumus quia a altero
in alterū uideri non possunt: non utra utrea sz mt lutea
nasula concludimt · Cui salus luto p passionē mentis m
herere ꝑphā form dabat cum dicebat · Eripe me de luto ut nō
heream · Qd nimiꝝ habitaculū corpis · paulus domus terrestris

noāt dicens · Scimus quō si tres tas domus nra huius hitationis
dissoluatur · qđ edificationē ex deo hēmus domū nō manufactam
etiam mēlis · Inhac eñ terrestri domo quouisq; iudim? : ipm
ut ita dicā corruptionis nrē pietē mentis oculo nullatenus penetr̄
mus · Et maxim in alijs iudere occulta non possum? · Vnde sta
cclia sponsi sin speciem iudere mdumitate desiderans · nec tñ
ualens · qua ex ētitatis illius formas · cū intuēri concupiscat
ab eius ocul' assumpta humanitas abscondebat · In canticor can
tibus merens dicit · En ipe stat post pietē nrm · Ac si apte dicat
ego hunc mdumitatis suę iā speciē iudere desidero : Sz adhuc
a unione illius assumpte carnis pietem excludor : Quisq;
itaq; mhac corruptibili carne uiuim? : cogitationes mas in
alterutrū non iudem? · Vnde rursum peindem psalm dr · Quis
stat hom̄ que sit homis : nisi spe homims qui mpo ē · Et rur
sum · Nolite iudicare ante tempus donec ueniat dns · qui ē
illuminabit abscondita tenebraru · ē manifestabit consilia cor
diū · Illa itaq; cunctas que sic maxim singulis corda manife
stat exauo mundo similis uero dr : ut deligent auro clara
uero pspicua · Sz qnus mea sti omnes tanta claritate fulge
ant · tanta pspicuitate tñ fluxerant : ei tñ sapiente deum
ymagine hūt omne qđ s · equari non possunt · Bene g dr · Non
adequabit ei auru nl' utru · Adhoc eñ sti omes ad illa gaudia
eterna puenūt · ut eē deo similes possint · sicut spūs ē · ei app
unt · Similes ei erimus quō uidemus eū sicuti ē : ē tamē spūs
ē · Quē quis similis t · Et iterū · Aut quis similis erit deo inter
filios dei · Vnde g similes : ē unde non similes · nisi quia huic
sapientie ē similes erunt · ad ymaginē · ē tñ non erunt similes
adeqlitatē : Aspiciendo uō eternitatē dei sit eis ut eterni sint ·
ē dum uisionis eius dulcedinē percipiunt · exceptione būtudinis
imitant · qđ uident · Et similes g sunt · qui bti sunt : ē tñ
creatori similes nō sunt · qā creati s · Et hūt itaq; quāda dei si
militudinē quia nō hūt finē : ē tamen mirum spūs eqlita
tem non hūt · qui hūt cum spūs onē · Dicat igit recte non
adequabitur ei auru nl' utru : quia qntalibz sti claritate ē p
spicuitate fulgeant · aliud ē homines eē sapientes in deo · atq;
aliud eē homines sapientiaz dei qm̄ profecto sapientiaz ille uerā
agnouit · qui mediatori dei ē hominū aliquem compare sibi
minime p̄simpsit · Vnde ē subdit · Non commutabitur p
ea nasa auri elias extitit : excelsum auri nas ieremias excel
sa atq; eminentia auri nasa pores patres fuere · Sz hec dei sa
pientia ut a carnali nos conversatione reduceret apparuit in car
ne : ē qui illa uerant non agnouī · mediatorē dei ē hom̄ · Ho

excelsi a eminentia Aura excelsa nas

mine xpi ·

mme xpm ihesum ee unu exphis putaut: que electoz oculi fide te
nuerunt deum dum uiderent hominem. Unde abeo discipulis dicit:
Quem dicunt homines ee filiu hominis? Qui cum ptinus respondē
rent alij iohannem baptistā. alij autē helyam alij uero ihemiaz. aut
unu exphis: de suo mox sensu requirunt: Vos autē quem me esse
dicitis? Cui petrus totius ecclie uoce rndens ait: Tu es xpe filius dei vi
ui. Quia igitur iuxta pauli uocem xpm nouimus dei uirtutē et dei
sapientiaz: petrus phac sapientia nasā auri excelsā et eminentia co
mutare noluit quia de illa no aliud qm erat intellexit. Magnu
g ut dictum e uas auri iohannes: magnu uas auri helyas ul ihemi
as fuit. Sz quisqs eundē deu quemlibz eoz ee credidit: uas auri excel
sum et eminens sapientia comutauit. Ecclia no phac sapientia
uas auri excelsā et eminentia non comutat: quia xpm dei filium
non unu ee phaz. sz unu phaz dim credit: ipam uero adhe ue
russe sapientiaz uidens noluit se millis aureis uasis figere. sz ea
studuit fide certissima ptinere. Unde mcantatis canticoz dixit. In
uenerunt me uigiles: qui custodiunt ciuitatē. Iam que dilexit
amma mea uidistis? Paululu cu ptinuissem eos. inuem que dilex
amma. Quos em uigiles qui ciuitatē custodiunt nisi pozes pēs
ul phas accipim? qui studuerit adcustodiaz mām sce pdicatois
uoce uigilare? Sz cum redemptoe suu ecclia quereret: inpis an
tiquis predicatoribz spem figere noluit que dicit paululuz cum
ptinuissem eos. inuem quem diligit aia mea. Illu g inuenire no
possz: si illos tenere noluisset. In istis se custodibz infideles fixe
rant: qui xpm dei filiu unu quemlibz ee illoz credebant. Voce
g ac fide petri inuentos uigiles sca ecclia tenuit: que phaz do
unu quemlibz exphis credere contemplit. Dicat: g nec comu
tabunt pea uasa auri excelsa et eminentia: quia electi quiqs
stoz mtam et generant exsublimitate et ti non sustinuit ad
errore. Quos em puros ee homines sciunt: deo homi omino
non conferunt. Unde adhuc subdit: Non comemorabit in
compatione eius. Omnes em sipne patrie electi. sti quidem
et iusti sc. de ptinpatione sapientie non copatione. Ad em sunt
homines deo compati. lumen no sapientia: lumen et serenus
sapientie uocari solent. Sz illa lumen illuminans: isti lume
illuminati sunt sipti e. Erat lux uera: que illuminat omez
hominē nemente mhunc mundu. Istis aut tantumo dicit:
Vos estis lux mundi. Iustitia quide sapientia: iustitia et serenu
sapientie nuncupant. Sz illa iustitia iustificans: isti iustitia
iustificata. Dedeo no qui sapientia e dicit: ut sit ipe iustus et
iustificans: isti no dicunt ut nos efficemur iustitia dei i ipo.
Alit g uenerand e. lumen illuminans alit lum illuminatu

alit' iustitia iustificans alit' iustitia iustificata · Sapientia uero ē
ℰ sapit · nec habz aliud ee aliud sape : sem aut sapientie ee quide
sapientes possimt · nec tame hoc hīt ee qđ sape · nam ℰ ee possē
ℰ sapientes non ee · Habet uita sapientia : ꝫ non aliud hz · ℰ
aliud ē · uero tu hoc ē ee qđ uiuere · Sem aut sapientie tu hīt
uitam aliud s · ℰ aliud hīt : quippe quibz non ē hoc ee q uiuē ·
nam possimt uiuere aliquid ee nec uiuē · Aliud uo illis ē ee ali
uiuē : quia ipo parente pmo eem animam pmam uitā habuere
p accessum · quomaz pius deterra factus est homo : ℰ postmodo
sptum ē · inspirauit in faciem ei · ℰ factus ē homo in animaz
uiuentē · Sapientia uo hīt eem naz hz uitā : ꝫ hoc qđ hz ipa est ·
Pinde incōmutabilis uiuit · quia no ex accidenti ꝫ eem aliq uiuit · Sola q tum pre ℰ tu sto spū uere ē · cuius eem
tu ee nr non ee est : Hinc si cōmunicem : sim uiuim sapim
hinc si compamur nec sapim · nec uiuim ommno nec sim ·
Hinc ē qđ sc omnes qui mdei inspone pficiunt · quito magis diu
nitatis eterna conspiciunt ; tanto magis se michil ee cognoscunt
Nusq uo legit qđ abraham timere ℰ puluem se ee pfectius est :
nisi tim habe meruit collocutione · Ait em loqr ad dim meū
tum sim pulus ℰ cinis · Esse em se aliquē coram se credere · si
nere ee eam que sup ipsim ē · minime sensisset · At uo ubi
ad incōmutabilem contemplando sup se raptus ē · impletus
tante cōtemplationis potentia diu indet illū : michil se esse nisi
puluem indit · Hinc ē eaz q pha repletus eadem sapientia ex
clamat : memento dne qđ pulus sim · Qui rursus eiusdem
incōmutabilitate ee contemplatus ait · omia sicut nesti
mentū netere sent : ℰ sicut optimū mutabis eos ℰ mutabū
tur : tu aute idem ipe es : ℰ anni tui non deficient · hinc ad moy
sen dr : Ego sim qui sū · Et dices filys isrl · Qui e misit me ad
nos · Solus q nerauit ē · qui solus incōmutabilr pmanz · Nam
omne qđ modo sic ℰ mo alit ē : uiuere non ee ē : Pmanē em
in statu suo non pt atq alio mō ad nō ee uiuere dum habeo qđ fue
rat semp aliud pmomenta temp durat · Vt q imptinpatione
illius ee aliquid sim · cognoscamus nos in tpe quia pre
michil sumus · Ex ita q de · non cōmemorabunt compatione
ei · quia uasa auri excelsa ℰ eminentia que exptinpatione sa
pientie nob ueneranda sunt · in cōpatione sapientie eia meō
randa non sunt · Quia uo hec sapientia humanis cordibz latet
infundit · sic de sto quoq spū dictū ē · Spe u multi spirat · ℰ
uocē ei audis ℰ non ubi unde uenat · ℰ quo uadat : ideirco
subiungit · Trahit em sapientia de occultis · De occultis sapia
trahit · quia ui sit inuisibil non u inuisibili inuenit · Que

recte nō trahi dr: qua sicut flatū trahimus ut corp' uiuat sic
abintimis sapientie spē diuin' ut adunta amma subsistat. Dñi
psalmista ait. Os meū apui. & attraxi spm. Que inuisibilis
sapientia humana carne cū amma rationali suscepta dū abin
timis appuisse impiorum: mundo hic qui auctore suū inuisibi
lem uidere non potuit. quē uisibilem conspexe homine cū quoq;
& inuisibilē agnouit deū. conuersa ē abinfidelitatis sue tenebris si
pba prius sua auersione gentilitas: ostensis signis atq; pdigijs
meruit fides: ppagata aute fide immutatione omnium ste ecclie cul
men emicuit. Cui ci decent apti aduersarij temptari cepit a suis
nam multe quoq; mee hereses exorte cont eam duri certaminis
bella pauerunt. Exercenda nō ē hoc tempe plabore: que sequē
tendit ad remuniatione. Qua exre actū est ut mea nonnulli
pdicent. qui mediatore dei & hominū hominē xpm ihm puz
hominē creatū dicerent. sz exgrana dei fattū: tantusq; eis sanita
tis tribuerent qūtū de ceteris suis eius uidelicz famulis agnouis
sent. Quos bts iob pphetie spū afflatus sciencie sue definitione
redarguit dicens. Non adequabit ei topazius de ethyopia. Qd p
ethyopiam. nisi pfectem mundi accipimus: que coloris nigre
dine designat pctorem pplin feditate mentis. Aliqn nō ethyo
pie nomine specialit gentilitas designari solz: infidelitatis pri
migra pctis. Qui nequente dnō abacuc pphā indit timore pter
ritaz & ait. Tabernacula ethyopū expauescent. tabernacula nō
terre madian. Dauid quoq; pphā iudens qd adunderaz redimendā
nequiret dns. sz ante gentilitas crederet. & postmodū iudea sequē
t. sicut scptuum ē. donec plenitudo gentiū introiret. & sic oīs
isrl' saluus fieret. dicit ethyopia puenient manus eius deo: id ē
pulsq; iudea credat. saluandaz se offert ompti dnō pctis nigra
gentilitas. Topazius nō paos lapis ē. & quia greca lingua pan
omne dr. peo q; omi colore resplendet. topazius qi topandimn
uocat. Dum nō iudeū contra gentilitas credit. exea multi uta
sunt deno spē locupletati: ut qi multis coloribz sic multis uir
tutibz luceant. Sz ne acceptis quisq; uirtutibz extollat. astō u
ro mīc dr. Non adequabit ei topazius de ethiopia. Ac si apte di
cet. Nullus stoz qui bustibz uirtutibz plenus exista tame in
gremio mundi collectus eqri pt ei equo dictū est. qd nasceti
exte stus uocabit filius dei. Nos uero & sti efficiam non ti
nasum. quia ipa nature corruptibil' conditione constringim
ut ci pphā dicamus. Ecce enī iniquitatibz conceptus sum. & in
delictis pepit me mr mea. Ille aute solus uerant natus stus
ē. qui ut ipam conditionē nate corruptibil' nuncet excomix
tione carnalis copule nō ē. Hinc se sapie qi quodda topazius

de ethyopia equari uolunt : cui quidam hēsi arches dixit · Non tuū deo xpō deo facto : si nolo · & ipe possum fieri · Qui ihesum dnm nrm n ꝓmisteriū conceptionis · sz ꝓ puerili grē dm putant puerila allegatione astruens eū puz hominē natū · sz ut deus eet ꝓmeritū ꝓ fecisse · atq; obhoc estimans · & se · & quoslibz alios ei posse coequari · q filij dei p gratiam fiunt · nō intelligens nec attendens quia non adeq bit · ei topazium ethiopia · Aliud e eū · natos homines grām adoptionis pape : aliud unū singulariter pdominatus potentiaz deum exipō conceptu ꝓdidisse · Hec equari pt glia ungenti hita p naturā : aliis accepta p gratiaz · Mediatore dei · & hominū homo xpe ihs nō sicut iste hēticus delirat · alt inhumanitate alt indeitate e · non purus homo conceptus atq; editus · post ꝓmeritū ut deus eet accepit : sz nuntiante angelo · & aduenente spu mox uerbū mutuo mox mr uteri uerbū caro · & manente incōmutabili ecia · que ei e cum pre · & tu sto spu coeterna assumpsit mr uirginea uiscera ubi · & impassibilis pati · & immortalis mori · & eternus ante secula tempal posz ee infine seculoz · & ineffabile sacramentū conceptu sto · & ptu immolabili sanctificū neitate utriusq; nature eadem uirgo · & ancilla dm eet · & mr · Sic quippe ei adhelisabeth · dr · Vnde hoc mi ut ueniat mr dm mei ad me ? Et ipa uirgo conspiciens dixit · Ecce ancilla dm : fiat michi scdm uerbū tuū · Et qmuis ipe aliud expre · aliud exurgie non tn aliud expatre · aliud exutero : sz ipe e eternus expre ipe tempal exmre · ipse qui erat · ipe qui factus est ipe speciosꝰ forma ꝓ filijs hominū pdominate : & ipe de quo dictū e · Vidimus eum & non erat aspectus : & non e species ei neq; decor · P humanitate ipse ante secula de pre sine matre : ipe infine seculoz de mre sine pre : ipse templū ipe conditor templi ipe auctor operis · ipe auctoris opꝰ manens inꝰ exutraq; & intraq; natā : nec naturaz copulatione confusius nec natāz distinctione geminatꝰ · Sz qz nō hec tractanda suscepim ? adexponendi ordinem redeamus · Notandū nob e · qd sps ur ut longe distare abbac sapientia angelos de monstret dixit · non dabit aurū obrizum pea · Qui ut antiqs etiaz pres sacri eloquij tractatores ruinosos onderet · adiunxit · Nec appendet argentū incōmutatione ei ? Vt phylosophoz quoq; sapiaz huic monstraret longe sub ee intulit · Non conferet tinctis indie coloribz · atq; subiunxit · Hec lapidi sardonico pciosissimo ul saphiro · Vt in illa quoq; supna ciuitate nullū ꝓemire adiungenti equalitate demonstret : addidit · Non adequabit ei auruz ul uitrū · Vt ypbas quoq; subee onderet : adiunxit · nō cōmutabunt pea uasa auri excelsa & eminentia · nec cōmemorabunt compatione ei ? trahit em sapia de occultis adextremū uo ut ipos in ecclia hereticos intraparet · q agentilitatis errore

uementes fidem qñ pparunt · p̄ superbiaꝫ stundunt : addidit · Non ad
equabit ei topazium de ethiopia · Ac si patenter mſinuet dicens · hy
qui exp̄a ingredine ad conuersionē uenunt · equari deo homini nō
posse : qñuis multis colorꝫ uirtutib; resplendere uideant . Quorū
ut superbia refutet apte subiungit . Hec tincture mundissime compo
nent . Tincture enī mundissime uocant hi · qui ueraces sunt hu
miles · & ueraciter sti : qui stunt quidem quia exp̄is uirtutū spēm
non hñt · ſ; hanc exdono gr̄e supuenientis tenent · Tincti enī non es
sent : si sli tatem naturaliter habuissent · Sz mundissime tincture ꝙ ·
quia humilit custodiunt supuenientē mſe uirtutū grām qñ acce
punt · hinc ē enī qđ sponsi uoce de stā ecclia dicit . Que ē ista que
ascendit de albata . Quia enī stā ecclia celestem uitā naturaliter nō
habet · ſ; supuenientē sp̄m pulchritudine donoꝝ componit . nō alba
ſ; albata memorat . Et notandū qđ supra cū dixiſſ; · non contexet tinc
tis mdie coloribus eosdem colores non intulit mundos : hoc nō mloco
ut tinctura ueracium uirtutū · abilla philosophoꝝ fucatione distin
weret tincturas dicens · addidit mundissimas . Tincte enī mundiſ
sime recte nomīant hy qui prius p p̄ua opa fedi fuerant · supue
niente cū sp̄u intrare gr̄e uelint . ut longe aliud appeant ee qñ
erant · Vnde etiam baptisma idest tinctō dr̄ · ipa nra in aqñ descen
sio : Lingwim quippe · & qui prius indecori eram ꝙ deformitate u
itioꝝ · accepta fide reddim ꝙ pulchꝝ grā & ornamento uirtutū · Sequi
Vnde g sapia uenit · & quis est locus intelligentie · Abscondita
ē ab oculis ommū inuentū · Pensāndū magnopere ē : qđ a sto nro
requirit . Vnde sapientia uenat · Ideo enī uenit aquo orta ē ·
Sz quia abmutabili & coeterno patre nata . eius uia occulta ē ·
Vnde & p̄phām dr̄ · Gr̄atione illius qui enarrabit · Locus uero
intelligentie eius ē humana mens : qñ hec dei sapia dū repleuit
stam tāt · Quia g & mutabilis ē dequo pdyt & incertū nob est
mutabilis mente intellecta requiescat : recte nunc dr̄ · Vnde g sapia
uenet · ubi quis ē locus intelligentie · Sz hoc ualde mirū ē · qđ ptin ꝙ
subiunxit . Abscondita ē ab oculis omniꝫ inuentū · Sapientia
quippe que deus ē si ommū inuentū odis occulta eet : hanc p
uulgi dubio stoꝝ nemo uidiſſ; · Sz ecce huic sententie iobannē audio
concordantē qui ait · Deū nemo uidit umq̄ Rursumq; ui testa
menti ueteris patres intueor : multos horꝝ teste ipa sacre eloqu
ionis hystō deum uidisse cognosco · Vidit g iacob dñm qui ait ·
Vidi dominū facie ad faciem & salua facta ē anima mea Vidit
Moyses deū dequo scptū ē · loquebatur dns ad moysen facie ad
faciem · sicut loqui solz homo ad amicū suū · Vidit idem iob dō
qui dicit · Auditu auris audiui te dne : nūc aut oc̄s meus u
idet te · Vidit ysaias dñm qui ait · Anno quo mortuus ē rex

ozias: vidi dñm sedentē sup soliū excelsum & elevatū. Vidit michas dominū qui dicit. Vidit dñm sedentē sup suū solium: & omnē exercitū celi assistentē ei a dextris & a sinistris. Quid g̃ē. qđ tot testamēta nequeūt prēs deum se vidisse testari sint: & tamen de hac sapientia que deus ē dr. abscondita ē. aboculis omniū viventiū & iohannes ait. deū nemo vidit unq̃: nisi hoc qđ patenter datur intelligi. quia q̃ diu hic mortaliter vivit. videri p qualdaz ymagines deus potest sz pias nature sue speciem non potest: ut anima q̃a spē afflata p figuras quasdam deū videat. sz a dias unum eius ēentie nō ptingat. hinc ē enī qđ iacob qui deū se vidisse testatur. hē non in imaginulo vidit. hinc ē qđ moyses qui cū deo facie ad faciē loquit. sicut solz loqui cum amico suo: et mpō verbo sue locutionis dicit. Si inveni gratiam in conspectu tuo: ondē ni temetipm manifeste ut videam te. Certe enī si deus non erat cum loquebat. oīde michi deū diceret. & nō ostende temetipsum. Si autē deus erat cui quo facie ad faciem loquebat. cur se petebat videre quē videbat. Sz ex hac ei petitione colligit. quia cum sciebat p naturā sūpte nature sue claritatē ēcipere quē iam ēpat p qualdaz ymagines videre: ut sic supna ēcepta mentis oculis adesset. quatenus ei adeptis tantis visionem nulla ymago creata tempalit interēet. Et videant g̃ prēs testamenti veteris dñm. & tñ mixta vobis nocē. deū nemo vidit unq̃: & mixta bti iob sententiaz. Sapientia que deus ē. abscondita ē. aboculis omniū viventiū: quia in hac mortali carne consistentibz & videri potuit. p q̃s creatūs sūptas ymagines. & videri n pt p naturā sūptū lumē eternitatis. Sm vo a quibus daz potest in hac adhuc corruptibili carne viventibz. sz tñ mestimabili vite crescentibz quoda contemplationis acumine eterna dei dantas videri: hoc quoq; bti iob sententia non abhorret qui ait. abscondita ē aboculis omniū viventiū: quo quisq̃s sapiam que ds ē videt hinc vite fundit⁹ mors. ne iam eius amore teneatur. Nullus g̃ eam vidit qui adhuc carnaliter vivit. quia nemo pt amplecti deū. simul & sedim. Qui enī deū videt. eo ipo moritur. quo ul intentione cordis ul affectu opis abhuius vite delectationibz tota mente sepat. Unde adeunde nō moysen dr. Non enī videbit me homo & vivet. Ac si apte diceret. Nullus unq̃ deū spiritaliter videt & mundo carnaliter vivit. Unde paul⁹ quoq; qui adhuc dei invisibilia sicut ipe testatur. expte cognoverat. iam huic mūdo totū se mortuū ēe phibet dicens. Michi mundus crucifixus ē. & ego mūdo. Sicut enī iam longe supi dixim⁹. nō sufficiat ut diceret mundo crucifixus sum nisi eaz pmutteret. michi mundus crucifixus ē. & non solū se mūdo mortuū sz eaz mundū sibi mortuū ēe testaret. quatenus

nec ipsē mundū nec ipsum iam mund⁹ appeteret · Si autē duo for
tasse mimo loco sint · quor⁹ unus unus alt⁹ nō mortuus sit : & si
mortuus uiuentē non uidet unus aut⁹ mortuū uidet · Pdicator
autē dei ut oñderet qua pabiectionem qua sē humiliando dilectat
talis iam factus cēt · ut nec ipē mundū nec mund⁹ ipsum conci
pisteret · non sōlum ait sē mundo crucifixū ut ipē mundi gliam
appeteret & tamq̄ mortuus non uideret · ꝫ iam mundū sibi as
serut crucifixū : inquo tanta sē humilitate dilectat · ut & ipsē mū
dus tamq̄ adeū mortuus · paulū humilē atq; despectū · iam uidere
nequaq̄ possē · Sciendū nō est : qō fiere nonnulli qui deū dicerent
eā in illa regione beatitudinis · intuitate quidem sua conspici · ꝫ
in natā minime uideri · Quos minor⁹ inquisitionis subtili
tas fefellit : neq; em illi simplia & incōmutabili eēnie aliud est
claritas aliud natā · ꝫ ipā ei natura sua claritas ipā claritas natā
ē · Qua em sūs dilectoubꝫ hec dei sapientia sē quiq; oñderet mse pol
liteť dicens · Qui diligit me diliget ā pē meo : & ego diligar eum
& manifestabo meipm illi · Ac si patent⁹ dicat · Qui mirā me cer
nitis : restat ut in mea me natura uideatis · Hinc rursus ait · Bī
mundo corde : qm ipi deum uidebunt · Hinc paulus dicit · Hunc in
demus pspeculū in enigmate : tunc aut facie adfacē · Hunc cog
nosco exptē · tunc cognoscā sicut & cognitus sum · Sz quia deo per
primū ecclie pdicatorem dr · inquē desiderant angeli pspicere · sunt
nōnulli qui neq; deum uidere ul angelos suspicant⁹ · & tm dictū
puitatis sententiaz sumus · Angeli eor⁹ meelis semp uident facē
patris mei qui meelis ē · Numquid g⁹ aliud ueritas aliud pdica
tor⁹ insonat ueritatis · Sz si sententia utraq; confert⁹ · quia sibi ne
q̄q̄ discordet agnoscit⁹ · Deum quippe angeli & uident & uidere
desiderant : & intuitu sicunt & intuient⁹ · Si em sic inē deside
rant · ut effectu situ desidery minime pfruant⁹ · desiderū sine finitu
anxietatē hr · & anxietas pena · Bī uero angeli abomī pena anxie
tatis longe sunt · quia nunq; simul pena & beatitudo cōuenunt
Rursum tī eos dicimus dei uisione sānari quia psalmista ait ·
sanabor dum manifestabit⁹ gla tua : considerand nob ē quō sanc
tatem solet fastidiū subsequi · Ut g⁹ recte sibi utraq; conueniant ·
dicat ueritas · quia semp uident · Dicat g⁹ pdicator egregius · q;
semp uidere desiderant · Hic em sit indesiderio anxietas · desidera
tes sānant⁹ : ne aut sit in sanctate fastidiū sānati desiderant ·
Et desiderant igit⁹ sine labore · quia desiderū sanctas comitatur
& sānant⁹ sine fastidio quia ipa sanctas exdesiderio semp attem
dit⁹ · Sic quoq; & nos cum⁹ : qñ adipsum fontem uite ueneri⁹
Erit nob delectabilit⁹ impsta sitis simul atq; sanctas · Sz longe
abest a siti uanitas · longe a sanctate fastidiū : quia & sitientes

sanabim⁹ ⁊ sanati sumus · Videbimus igit⁹ deum : ipsumq; erit finis labor⁹ nr̄i ut p⁹ mortalitatis · hui⁹ tenebr⁹ accessa eius luce gaudeam⁹ · Sz cum ei⁹ luce dicam⁹ accessz : obstitit animo qđ paulus dixit · Qui luce habitat inaccessibile : quē nidet nullus hom̄ sz nec videri potest · Ecce rursum audio qđ psalmista ait Accedite ad eum ⁊ illuminamini · Quomō g⁹ accedendo illuminam⁹ ? si ipsam lucem q̄ illuminari possim⁹ non videm⁹ ? Si nō accedendo adeum ipz qua illuminam⁹ ? luce videm⁹ · quomō inaccessibilis ee phibet ? Qua mre pensand⁹ ē : q⁹ inaccessibile dixit · sz humanō hominū · sz humana sapienti · Scptura g⁹ sancta omnes carnaliū sectatores humanitatis noīe notare solz : unde idem apls quibz dam discordantibz dixit · Cum em̄ sit inf⁹ nos zelus ⁊ contentio nonne carnales estis ⁊ secm̄ hominē ambulatis quibz paulo p⁹ subiecit nonne homines estis : ⁊ unde alias testimoīm ptulit · q⁹ oculis non vidit nec auris audivit · nec in cor hominis ascendit que ꝓparavit deus diligentibz se · Et cum hoc hominibz dixiss abscondit⁹ mox subdidit · nob aut⁹ revelabit deus pspm suū : ipm sc̄ abhominis vocatione discernens qui raptus sup̄ hominē · divina nam saperet · Sta etiam hoc loco cum luce dei inaccessibilem phiberet ut oīderet quibus subdidit · que nidit nullus hominū sz nec videri potest : more suo homines vocans omīs humana sapientes : Qua qui divina sapiunt videliz sup̄ homines simt · Videbim⁹ igit⁹ deū si celeste conversatione sup̄ homines cē merear⁹ : nec tū ita videbim⁹ · sicut videt ipe se ipsum · Longe quippe dispaliter videt creator se cū creatura creatore · Nam qntum admensitate dei quidaz nob modus figit⁹ contemplationis : qua ipo pond⁹ circumscribim⁹ : quo creata sumus · Sic pfecto non ita conspicim⁹ deo q⁹ admod⁹ ipse requiescit mse : nam visio nra vl requies eit ut tamq; simil visio vl requies illius sz equal non erit · Hoc em̄ vacuamus immob · ut ita dicam contemplationis pena subleuat atq; anob adillum exigim⁹ intuendū : raptiq; intentione cordis ⁊ dulcedine contemplationis · aliq̄mō anob inipsum ⁊ ia hoc ipsū ire nitim⁹ · minus ē requiescē : ⁊ tū sic ire · pfecte requiescē est · qua deus ceim⁹ : ⁊ tū equanda nō ē requies illius · qua non iam asē maliū tū sit · ut requiescat · Est itaq; requies ut ita dicam similis atq; dissimilis qua qđ illius requiesc ē hoc nra imitat⁹ · Hamq; ut bū atq; eterni sumus meterni mutemur meterni · Et magna nob est eternitas mutatio eternitatis nec exortes simus ei⁹ quē mutari possimus · qua ⁊ videntes ꝓficimur ⁊ ꝓficientes mutamur · Que mmz visio nunc fide inchoat⁹ : sz tunc inspecie pficiat⁹ : qui eternā deo sapientiaz qui mō poza pdicamus qui pdecurrentia flumia simim⁹ in ipo suo fonte bibemus ·

VIO MIRVM SI
cterna dei sapientia conspici non ualz
qñ ipsa quoqz inuisibilia que peam s
condita humanis oculis comphendi nō
possint: Inuebz g̃ creatis disamus
creatorem omniuz qüta humilitate
uenerem: ut inhac uita usurpare sibi
de omptis dei spetie mens humana nl
audeat. qd solum electis suis primum
in subsequti remuneratione seruat. Vñ
postq̃ dictū est abstondita e aboculis
omniū inuentū: illico subiecit: Volucres celi quoqz latz. Inscp
tura eñ sacra uolucres aliqñ in malis: aliqñ in bono dant: intel
ligi. Puolucres quippe nonnūq̃ potestates aere designant: bo
nōz studijs aduersē. Vnde ueritatis ore dr. qñ semen qd serus ma
ndit. uenerunt uolucres & comederunt illud: quia mimz
maligni spē humanas mentes obsidentes. dñi cogitationes
nocias ingrauant uerbum uite a memoria euellunt. Hinc rur
sum audam dimti superba sapienti dr. Vulpes foueas habent
& uolucres celi mdos: filius aute hominis non hz ú caput suū
reclinet. Vulpes ualde fraudulenta sunt animalia. que infossis
ul in speculis absondunt: animqz apprehendunt. nūq̃ rectis itineribz
sz tortuosis an fractibz currunt. Volucres uō ut nouim. alto
uolatu sē in aera subleuant. Homine g̃ uulpiū dolosā atqz frau
dulenta: nomine aute uolucriz hec eadem superba demonia de
signant: Ac si dicat fraudulenta & elata demonia mente uro
idest cogitatione superbie inuenimt habitatione sua: filius
autē hominis ubi caput suū reclinet non hz. idest humilitas mea
requiē in superba mente uā non inuenit. Cui inquoda uolatu
uolucris illa prima se extulit: que pelatam cogitationē dixit. In
celū conscendā supastra celi exaltabo soliū meū: sedebo in mon
te testamenti in lateribz aquiloms ascendā supaltitudinē nu
biū & ero similis altissimo. Ecce qñ alta superbe uolando petiit
que etiā uolatum & primus hominibz psuasit. Ipi uō uolando qui
pse ire conati sunt. qñ eis dictū e ut gustarent. & erent sicut dij
animqz similitudinē diuinitatis appetiint. immortalitatis munia
poiderunt: qui interra morendo non iissent. si sup terras humili
stare noluissent. At contra bono uolucres pomi solent sicut in
euangelio dns cum similitudinem regni celestis grano synapis
denominaret dicens. cui simile e regnū dei. & cui simile estima
bo illud? Simile grano synapis qd acceptū homo misit in ortū

sum ⁊ ceciderunt ⁊ factu ē · in arborem magnā : ⁊ uolucres celi requie
uerunt in ramis ei⁹ · Spē g⁹ ē granū synapis · qui mortis sepultā
plantat⁹ arbor magna surrexit · Granū nanq; sunt tū moreret
arbor cum resurgeret · granū phumilitate carnis arbor p pote
tiam maiestatis · Granū qua uidimus ei ⁊ non erat aspect⁹
arbor aut⁹ · qua speciosus forma p filijs hominū · huius arboris
rami sū pdicatores sunt · Et uideamus qm late tendant⁹ · Ad
eū dehijs dict⁹ · In omnē terrā exijt sonus eor · ⁊ in fines orbis
terre uerba eor · Iustis ramis uolucres requiescunt · quia spē
animē que quibusdā uirtutū pēnis a terrena cogitatione sē sub
leuant in eor dictis atq; consolationibus abbinuis ite fatiga
tione respirant · Vbi igit⁹ in loco postqua de sapientia dictū ē · ab
scondita ē ab oculis omniū uiuentiū · recte subiungit⁹ · uolucres
celi q; latz · qua in hac corruptibili carne constituti nate · eius
potentiaz ipi nō uidendo non penetrant · qui iam pmeritz
spē cōtemplationis uolant · Vbi apte subiungit⁹ · pditio ⁊ mors
dixerunt · Auribus nris audiuim⁹ famā ei⁹ · Qui pditionis ⁊
mortis nomine nisi maligni spūs designant⁹ · qui inuentores
mortis ⁊ pditionis exhtiterunt · sicut de ipo eor principe subm
nistri eius spem p inobedientiam dr · Et nomen illi mors · Cui sub
iecti omnes superbie spē de hac sapientia que deus ē dicunt · Au
ribus nris audiuimus famam ei⁹ · qua uidelz inuisione illius
plena beatitudine habere nequiuerūt · Videre g⁹ p certe coeternaz
dei sapientiaz : hoc ē q⁹ habere · Vnde adiobem dicitur · Ne
tis dr · Dabo tibi calculū candidū · ⁊ in calculo nomē nouū
scriptū · q⁹ nemo scit nisi qui accep⁹ · Inhac ⁊ enī uita siue aliq̄d
ul' uidere possim⁹ · etiā q⁹ non accepim⁹ habē : nomē ū nouū
in calculo scriptuz · idest in eterno primo notitiaz dei humanis
mentibz multitudinaz qm siue non p̄t · nisi qui hanc etiā accepit
habē · Qua itaq; ut dixim⁹ uidere deū hoc est q̄ habē · ideo in
iqui spē hanc sapiam non uident : qua repulsi p superbiam
nequaq̄ eam habere potuerunt · Adhuc g⁹ eius claudunt
oculos cordis superfusis eius radijs repugnantes : sicut intel
ligi etiam de eisdem maligns spiritibz potest · q⁹ scriptū ē · ipi
fuerunt rebelles luminis · Famam g⁹ sapientie maligns spi
ritibz audisse ē · sz eandem sapientiā non uidisse · ⁊ eius poten
tiaz ex uirtute · illius cognouisse ⁊ tamen subea humilr stare
noluisse · Vnde necessitatis uoce de ipo maligno⁹ spūs capite
dr · Ille hominda erat abinitio : ⁊ in ueritate non stetit · Sequit⁹
Deus intelligit uiam ei⁹ · ⁊ ipe nouit locū illius : hec coetna
deo sapientia aliter hz uiaz aliū locū · Locum ū siquis intelli
gat non localem nām teneri corpaliū non p̄t deus · sz sicut

dictum ē · locus intelligit non localis · locus sapientie pat' est:
locus pat's sapientia · sicut ipa sapientia attestante dr · ego in pre
ē pater in me · Alit' g' sapientia habet mas atq; alit' locum ·
locum nō pstatum ē' iam humanitatis tuisitu · loci uero
pstatu diuinitatis · Inde em non tuisit · unde eterna ē: sz unde
tuisit · unde ppter nos apparuit tempal' · Sic namq; in euange
sptu ē: quia egrediens abiencto dns tuisibat · Duo aute cci
sedentes uxta uiam: clamauerunt dicentes · Domine miserē
nr filii dauid · adquor noce sicut illic sptum ē · stetit ihs:
ē' reddidit lumen · Quid ē aute tuisemdo audire stando lum
restituere: nisi id qd p humanitate suam nob misertus ē ·
qui p diuinitatis potentiaz a nob mentis nre tenebras exclu
sit · Qd em ppter nos natus ē' passus ē qui resurrexit · ascen
dit meliu qi tuisit ihc · qua hec mmm annio tempal' ē · Sz
stans eos tetigit ē' illuminauit · qua nō sicut illa dispensa
no tempalis · ita ubi eternitas tuisit · que mse manens innouat
omnia · Stare em dei ē · incōmutabili cogitatione mutabilia
uincta disponere · Qui g' uoces petentiu tuisens audiuit · stans
luine reddidit · qua ē' si ppter nos tempalia ptulit · inde ti
nobis lucē tribuit · unde habere mutabilitatis transitu nesciat
Qua g' qn parne apparet hominibz incerti sunt: recte nic
dicit: Deus intelligit uiam eius: ē' ipe nouit locu illi' · Ac si
apte diceret: humane cogitationi occulta sunt · ul' qn parne
adhominem sapientia ueniat · ul' quomodo apud prem mu
tibil' etiam ni foris appareat pstat: qnis hoc intelligi ē' alit'
potest · Nam uiam eius non incōmente attingimus hoc ipz
qd uenit adeor: sepe nob intuitus infundit · Locus nō ei
fit cor: adqd uenens pmanet · Debac quippe ma illius dicit'
nox clamantis indeserto pate uiam dnō: idest incorde nro ppate;
uenienti sapientie aditu reserate · sicut alias dr · Iter fiate ei qui
ascendit sup occasum · Sup occasum fiunt ascendere: ipam mor
te qm ptulerat surgendo supasse · Alit g'. Ei qui ascendit sup
occasum iter fiate: idest resurgenti dnō uris cordibz pfidem
uiam pbete · Hinc iobi pspm dr · pibis ante faciem dm parare
uias eius · Quisquis ē' em · pdicando asordibz mentiu cordia audi
entiu mundat · uenienti sapientie uias qua uenit locis quo ma
net · sicut ipsa ait · Siquis diligit me sermone meu seruabit.
ē' pater meus diliget eum · ē' adeum uenem' ē' mansione apud
eu faciem'. Via est igitur qua uenit: locus quo manet · Sz
quo uenit: que ubiq; ē: In uenire ē sapientie p illuminatione
mentis nre · indicare pritam maiestatis sue: Et qua hom
nibz incerti ē · ul' mtiu corde uenat · ul' inquo postp uenit.

uiā ꝑnat habet go uiā ista ꝑpria habet ce locum

pmanendo requiescat: recte nūc dr. deus intelligitur iam ei⁹. e⁹
ipē nouit locum illius. quia solus diuine misiōis est cernere
ul quibz modis intellectus sapientie adcor hominis nemat. ul
animus mens intellectū mte quem pcepit mortifers cogitatio
nibz non amittat. Et quia hec eadem sapientia phumāntatis
grām manifestata mentibz mundi pūbz electorū fuerat cor
da repletura: recte subdit. Ipē em fines mundi intuet. e⁹
omnia que subcelo sunt respicit. Respicere g⁹ dei est: ea que
amissa ac pdita fuerant. adsuā gratiā reformare. Vnde scptū
ē. Rex qui sedet msolio iudicij: dissipat omnem malū intu
tu suo. Respiciendo namq; leuitatis nre mala coertant: e⁹
magna merita maturitatis dedit. Vnde adhuc subdit. Qui
fecit uentis pondus. Velocitate em ac subtilitate uentorū m
scptura sacra solent animē designari. sicut p psalmista dicit
dr. Qui ambulat sup pennas uentorū: idest qui tuis gredit.
uirtutes aiarū. fecit g⁹ uentis pond⁹. quia dū supna sapia re
plet animas eas maturitate indita graues reddit. nulla gra
uitate q̄ dr. filij hominū usq; quo graui corde. Aliud namq;
ē graue ee pconsiliū. aliud graue esse pconstantia aliud p
culpā. Ista em gravitas pondus hz oneris: illa uirtutis
pondus g⁹ impiunt animē: ut abintentione dei non iam
leui motu dissiliant. sz mēti fixa constantie gravitate con
sistant. adhuc ille pls leuit mouebat. deq; p ypheta dicit.
Abiit uagus mutaz cordis sui: uanam eius mdi. e⁹ dum sicut
Graue em consiliū cordis omnē inconstantiaz uagationis
expellit. Et quo sint animē que leui motu. nc ista nūc illa
desiderent omps deus quia ipas leues fluctuationes mentiū
no leuiter pensat. uagatione cordis relinquendo diiudicat
sz ai pgrāz respicit uagā mentē. in consiliū stabilitate figit
Recte ergo nunc dr. qui fecit uentis pondus. quia ai leues
motus animi inspicit dignat. aspicere. hinc ptinus adeo
stantie maturitate formāt. Vel certe uentis pondus ē facē
contestās hic electis de uirtutibz gliaz pmixta infirmitate
temperare. Vnde e⁹ subdit. Et aquas appendit mensura dq̄
inscptura sacra aliqñ stīm spīm. aliqñ scientiaz praua. aliqñ
sciaz bona. aliqñ tribulatione. aliqñ defluentes ypos aliqñ
mentes fide sequentiū designare solent. p aquā g⁹ sti spē in
sio designant. sicut me vangelio dr. Qui credit inme sicut
scptum ē. Flumina aque uiue de uentre eius fluent. Vbi e
wangelista fecundis adiunxit. hoc aute dixit de spū quem
accepturi erant credentes meū. Rursum p aquā sta scientia
designat. sic dr. Aqua sapientie salutaris potauit eos. p

aquā quoq; prana ſuenna appellari ſolz : ſicut apud ſalomonem
mulier que typum hereſeos tenet : callidis ſuaſionibz blanditur
dicens · aque furtiue dulciores ſunt · Aquarū etiaz nomine non
nūq; ſolent tribulationes intelligi : ſicut p pſalmiſtaz dr · Saluū
me deus fac qm intrauerunt aque uſq; adanimā meā · Paquā
pli deſignant : ſicut p ihaiamen dr · Aque uō ſunt pli · Paquā
quoq; non ſolū · fluxus decurrentiū ploz · ſz etiam bonoz mēn
tes fidei pdicamenta ſequentiū deſignant : ſicut pha ait Bti
qui ſeminantis ſup omnes aqs · Et p pſalmiſtā dicit : Vox dñi
ſup aquas · hoc g; in loco quid aquaz nomine · niſi electoz corda
ſignant : que p intellectū ſapientie auditū iam ſupne uocis acce
piūt · Dequibz recte dr · e; aquas appendit in menſura qua ſti ipi
qui ſubleuante ſpū ad ſūma rapiunt : qm̄ dū in hac uita ſunt ·
ne aliq; elatione ſuperbiant quibuſdā temptationibz reprimunt : ut
neq; q; tamq; pficere ualeant · q̄ntū uolunt · Sz ne extollant ſu
pbia : fit in eis ipaz quedaz menſura uirtutū · hinc e; e; em̄ q
helyas dū tot uirtutibz malta pferiſſz · quada menſura ſuſpenſa
eſt : dum iezabel poſtmod q̄nis reginaz tū mulierculā fugit ·
Ppendo g; hinc mire uirtutis uiz igne de celo trahere · e; ſecdo
q̄nquagenarios uiros cū ſuis omnibz petitione ſubita contemnere
uerbo celos aplurus claudere uerbo celos ad pluuias aperire : ſuſti
tante moztuos uentura queq; p̄uidente · Et ecce rurſus aio occur
rit quo pauore ante imaz mulierculā fugerat · Conſidero uiri
timore paulſum demanu dei morte peté nec accipe : de manu mu
lieris morte fugiendo uitare · Querebat em̄ morte dū fugeret
dicens · Suffiat ui dñe tolle anima meā : neq; em̄ melioz ſum
qm̄ pres mei · Vnde g; ſic potens · ut tot illas uirtutes fanat
Vnde ſic infirmus ut ita femina ptimeſcat · niſi qua aque
appendunt in menſura ut ipi ſti dei homines · e; multū ualeant
p potentiam dei · e; rurſū quada menſura moderati ſint pinfir
mitate ſua : Inillis uirtutibz helyas quid de deo acceperat · in
illis infirmitatibz quid de ee poterat agnoſcebat · Illa poten
tia uirtus fuit : iſta infirmitas cuſtos uirtutis · In illis uirtu
tibz oñebat quid acceperat · in illis infirmitatibz hoc qd acceperat
cuſtodiebat · Miraculis monſtrabat helias in infirmitatibus
ſeruabat : Sic paulū inde o flummiū e; latronū cruciatus e; ſoli
tudinis · maris ac terre pericula ſuſtinente : frenante ieiunys
ac uigilijs corpus ſuſtinente frigoris e; nuditatis erumpnaz :
ad eccleſiaz cuſtodiā uigilant ſe ac paſtoralit exercente : ad ter
tiū celū raptū : rurſumq; eum in paradiſo raptū · e; audiſſe ar
cana uerba que non licet homini loqui · e; tamen ſathane
angelo ad temptandū contedit : orat ut eximi debeat · e; non

exaudit. Cuius cum ipa mira consolationis aspiratio · ppendo qd
ei supna pietas celos apit seseq; illi ihs desublimi ondit: qui lu
men corpis ad temp' pdidit lumē cordis impetum accepit · Ada
mans mittit' in as electionis vocat'. & tamen de cunctate eade;
qm post unionem ihu impressus fuerat · fugiens recedit: sicut ipe
testat' dicens · Damasci positus gentis a rethe regis custodiebt
ciuitate damascenor; ut me comprehenderet · & p fenestra in spor
ta demissus sum per murū & sic effugi manus eius · Cu hinc
dicam · O paule melo iam ihm conspitus & interra adhuc hoie;
fugis? & in paradisum duceris secreta dei verba cognoscis: & adhuc
a sathane angelo temptaris? Vnde sic fortis ut a decelestia rapi
aris · unde sic infirmus ut interra homine fugias & adhuc a
sathane angelo aduersa tolleres: nisi qua ipe qui te sublevat.
rursū te sublimissima mensura moderat? ut & immanitatis tuis
nob' pditres dei virtute: & rursū intimore tuo reminisci nos
fatuas infirmitatis nre? Que tū infirmitas ne in desperatione
nos prabat · cum pulsat dum de infirmitate tua din; rogares
qua auditus non es · nob' quoq; locutus es quid audisti · Sufficit
& grā mea · nam virtus in infirmitate pficit? Apta ergo
voce dei ondit? qua custos est virtutis infirmitas · Hinc qppe
bene interp' custodiam? cum p dispensatione dei tollerabili temp
tam? exterius aliqū vitijs aliqū pressuris · Nam eas vero qs
vitios nouim? fuisse virtutū: temptationes atq; certamina
non defuisse minor; · Hinc e enī qd ad consolationē mā; idem
p dicator egregius de se queda talia pdere dignat? dicens · Vi
deo aliā legem in membris meis repugnantē legi mentis mee
& captiuā me ducentē in lege pcti que e in membris meis Anima
g' trahit caro ne extollat spe · & ad ima trahit spe · ne pster
nat caro: & spe leuat ne iaceamus in infimis · caro aggrauat
ne extollamur ex simus · Si ī sublevante spū nos caro temp
taret · pfectione paulo dubio temptationis sue minima diceret ·
Rursum vo si non temptante carne ad summa nos spe sublena
ret: in superbie casū ipa nos pena sublevatione psterneret ·
Sz fit certo moderamine: ut dū imusq; sor; iam quide in
teriora ad sima rapit? & adhuc temptat? exterius ne desperatio
lapsum nec elationis meritū · qm nec temptatio exterior
culpa pficit · qua interior intentio surſum trahit: nec rur
sū intentio interior in superbiā eleuat · qua temptatio exte
ior humiliat dū granat · Sicq; magno ordine cognoscimus
minor; profectus quid ampimus: in exterior defectu quid su
mo · Et miro mō agit? ut ne de virtute quisq; extolli debeat
nec de temptatione desperet · qua dum spe trahit · & caro

retinabit subtilissimo iudicij mtiu moderamine mtra sūma · ℰ sūp
mfima inquodam medio anima liberatur · Bene g dicit · Et aqs
appendit mensura · Sequitur · Qūdo ponebat pluuijs legem ℰ uiā
pcell sonantibs : tunc audit illas ℰ enarrauit ℰ ꝑparauit ℰ mue
stigauit · Solent p pluuias pdicantiū dicta signari · Vnde pmoy
sen dicit · Expectet · sicut pluuia eloquiū meum · Quos udelis
uerba dū blandit suadent pluuia sint · cum nō terribilia denen
tiuo iudino intonant sonantes pcelle · Et nōndū q pluuijs lex
ponit · ut uia pcellis sonantibs apiat · lex g ē ipis pdicatoribs
posita : ut iudicando impleant · qđ loquendo suadere festinant · Ha
loqđi auctoritas pditur : qū nox ope non adimuat · Hinc em
p psalmistā dicit · Peccatori autē dixit deus · quare tu enarras
iustitias meas : ℰ assumis testamentū meū pos tuū · Tu uero
odisti disciplinā : ℰ proiecisti sermones meos post te · Sermones
ℰ em dei pdicator post se pijt : cum hoc qđ dicit facere contemp
nit · Qui autē dictis eius alt obediat · dum ipe despit ope qđ
pdicat uoce ℰ dissimulat audire qđ narrat · De ista pdicatois
lege sptum ē · Qui soluent unū demandatis istis minimis
ℰ docuit sic homines minim uocabit in regno celoz · Qui
aut fecerit ℰ docuit magnus uocabit in regno celoz · Regnū
celoz udelicet pītem eccliam appellat : de qua sptū est · ℰ
colligent de regno eius omnia scandala · Insipiens ℰ em regno
scandala que dco colligi debeant non bitur · Qui g solut ope
ℰ sic docet uoce : minio regno celoz erit minim? · In illo nec
minim? · Viam aute pcellis sonantibs posuit : ut pdicatoribs
suis ad credā hominū terrore ueniū iudicij pulsā aditū fecit
prius itaq lex ponit · ut postmodū uia pandat · quia illa nox
cor audientis penetrat · que hoc qđ sonuerit ope conseruat ·
Tunc aute cum legem pluuijs ℰ uiā pcellis sonantibs ponet ·
hanc sapientiaz deus audit : enarrauit · ꝑparauit ℰ mueſtigauit
Visitata satis eloquij locutione audere dei dicit · audere nos facē
sicut iusto uiro dns dicit · Hunc cognom q timeas deū · Et
utilit pmonent · temptat uos dns deus uē · ut sciat si diliga
tis eū : idest ut sine nos fatuat · Tunc g cum legem pluuijs po
nerit · hoc ē mandatū custodie pdicatoribs docet · hanc incar
nata sapientiaz audiri ℰ enarrari a pdicatoribs ꝑparari ℰ mueſti
gari abanditoribs fecit · Sibi g illam ꝑparat : quibs illam bene
intendo indē iudicij ꝑpinam parat · Et nōndū que dicta qua
tuor dicta sint · dit em audit enarrauit ꝑparauit mueſtigauit
Vidit namqs quia spes est : enarrauit quia uerbū ꝑparauit
quia remediū mueſtigauit · quia occultū · Sz hoc qđ eterna di
sapientia spes patris ℰ uerbū dei · qū abhumana mente

penetrat. Qñus namq; intelligat ul' uerbū sine tempe · ul' spe
ciem sine tramsl̄atione. Dicendum g̃ erat aliquid: qđ de illa hō
cognosceret msē · Vnde apte subdit. Et dixit homini ecce timor dñi
ipa ē sapientia: & recedere a malo intelligentia · Ac si apte dicēt
Ad temetipm homo reuertere: & cordis tui secreta pscrutare · Si deū
timere te depbendis: pfecto constat · quia hac sapientia plenus
es · Quam si adhuc cognoscere non potes quid sit msē: iam cog
nosas interim quid sit inte · Que em apud se abangelis meris
apud te timor dñi uocat. quia hanc habere te certum ē · si te ti
mere dñm incerti nō est · hinc etiam p psalmista dr · initiū
sapientie timor dñi: quia time penetrare cor incboat · ti hoc
extremi iudicij panor pturbat · adparitate igit. mam diui
nus sermo se attrahit sicut pat' cum puncto filio loquit. ut
abeo possit intelligi sponte balbutit · Quia em naturam sa
pientie penetrare non possim. quid sit msē: exea descensione
dei audiam. quid sit inob tim dr · Ecce timor dñi: ipa est
sapientia · Sed quia ille uerantes nim dnmi amoris intelli
git qui se a — amictis pnis opib; tuslodit: recte subdit. Et
recedere a malo intelligentia · Ea g' que scripsit. quia pphetie
spūs plena sunt · ipa sacre hystorie uerba testantur ti dicitur
Addidit qq; iob assumens pabolaz suam · Quia em pabolam
suam · Quia em pabola similitudo nominat. apte constat
qđ p exteriora uerboz formas misteria loquit. qui adloquend
pabolam assumpsisse memorat. Cum etem sua narrat qq;
sunt ste ecclie uentura denuntiat · & p hoc qđ ipe patitur
indicat quid illa patiat. Nonnūq; nō sic sue hystorie uerba
pmittet ut nichil allegorici sonet: nonnūq; sic suos dolo
res loquit. ac si exuoce dolentis ecclie loquat. In hac ū ultia
sui pte sermonis ultimū temp designat ecclie: qñ aduersarios
suos idest carnales quosq; ul' hereticos atq; gentiles quos nunc
stulti sapientie auctoritate cōprimere · effrenata iactantia cla
ros cogitur irrisa tollerare · Vnde in hoc quoq; sermone dicit.
Nunc aute dentes mei timores tempe: quoz non dignabar
patres ponere cū cambz gregis mei · Et ipa ordinis ratio expos
cit ut uerba bti iob ultima extremi ste ecclie designent dies: qñ
pscutione crescente aptas hereticoz uoces tollerare compellit
cum motus sui cordis quos nunc intra cogitationū sinus con
tegunt tunc in uoce manifestati erroris apiunt: nunc enim
sicut p iohannē dr · draco in abysso clausis tenet. quia dyabo
lica malicia in eoz subdolis cordib; occultat. Sz sicut illic dic
tū ē · eduxit draco de puteo abyssi: quia qđ modo pfunde te
git. tunc cont ecclesiaz publice de iniquoz cordib; serpentinū

uirtus aperit. Nunc enim abscondit se sub blandiente lingua semens
consciencia: et malicia calliditatis. qui quodam se tegit abusso simula
cionis. Nunc dns sicut psalmiste uoce dr. congregat sicut mittit
aquas maris. Ister quippe e carnalis cogitacio. Atque g maris mul
congregate sunt: cum amaritudo pueri se mentis non exumpserit
in uocem pue libertatis. Ipsemet profecto temp qui cont hanc pui si
atq; carnales apta uoce pdicent. q nunc occulta cogitacione mo
liunt. Uemet temp qui catholicam ecclia non solum multis no
uis. Sz etiam crudelibz plagis pmant. Ab aduersarijs namq; sua
duobz modis ecclia pssionem sustinet. Saluz aut uerb aut gladijs
Sz cum verb pssionem patit. exercet eius sapiencia: cum uo gla
dijs exercet eius paciencia. Sz verboz pssiones abhereticis nunc
etiaz cottidie tolleramus: cum ipi hereticu linguis nob subdolis. et fal
sa humilitate blandiunt. pssiones nd gladioz uincta fine mun
di sentiure sr: ut grana celestibz horreis recondenda tanto nexus a
pcoz paleis exuant. quinto arctius affligunt. Tunc electi omnes qui
milla fuerint tribulacione comphensi remmiscunt. hoz tempum.
inquibz nunc ecclesia fidei patrem tenet. et supba hereticoz colla com
pmit non potentatu culminis. Sz ingeracionis: remmiscunt. nri
qui quieta fidei tempa duximus qui e si in bellis coartam genaz
non tui mdictis expugnam. patriz. Hinc g iob ste ecclie typum te
nens que tunc in illis angustijs inuent. et tui nre ut dixi quietis
remmisit. sua tui facta narrat. et alijs uentura denuntiat dicens
Quis mi tribuat ut sim uincta dies pstinos. Multa enim talia sta
ecclia doloribz pressa dicturia e. Tantis g illam futuz e tribulacoi
bz angustari: ut hec tempa cum magno suspirio desidet. que nos
cum magno dolore tolleramus. dicat g: dicat puoce iob. Quis mi
tribuat ut sim uincta dies pstinos. Quia enim statut dieu numer
menses uocant. quid nomine designat mensiu nisi collectiones
animaz. Dies quippe dum colliguntur in mensibz subtrahuntur
quia et in hoc tempe sta ecclia dum uitatis lute resplendentes aias
colligi. mmtimus abscondit. Aliqn etiaz mensis p pfectione ponit
sicut ppha ait. erit mensis exemense pfectio uidelis eis mvequi
quibz nunc pfectio fuit mopacione. Remmiscat g pssionis
pristine reducat admemoriaz qnta pdicacois sue collectis anima
bz reportabat lucra: et angustata tribulacionibz dicat. Quis mi
tribuat. ut sim uincta mensibz pstinos. inquibz pfecto mensibz
qualis fuit enumerando subiungit dicens. Sedm dies quibz ds
custodiebat me: qui splendebat lucerna eius sup caput meu. et
ad lumen eius ambulabam in tenebris. Tunc g uidelis uidet ecle
pssione cogente in firmoz multos cadi. quos nunc ut mat
uitra pacis sinu paulos fouet. et inter tiquillas fidei tumas

continet: quia admixti fortibz ipa fidei tranquillitate mutant. Et uo tales multa calum simt. et pusillora caritatis quotq; in damp pnulor sustinet se ppeti animus pitor dolz. Infirmor et eum dampna adcorda fortiu pcompassione tuseunt. Vnde p paulu dr. Quis infirmat et ego infirmor? Quis scandalizat? et ego n uror? tanto em quisq; pfectus e. quto pfecte sentit dolores alie nos? Vnde sta ecclia infirmis tunc cadentibz angustata. cum hor remmsat tempu ure dicturа e. scdz dies quibz deus custo diebat me: qua se tunc multis estimat cadere que se nunc mustis respic custodiri. Bene aut dr. Quando splendebat lucna eus sup capud meu: et adlumen ei ambulaba tenebs. lucne uo signa nomme sacre lum sptur: deq ipe ecclie pastor dicit. Habemus firmore pphetcu sermone. cui bene facitis attendentes. qi luc ne lucenti in caliginoso loco donec dies lucescat et lucifer oriat in cordibz uris. Et psalmista ait. lucna pedibz meis uerbum tuu dne. Qua uo principale urm mens est: appellatione capi tis mens uocat? Vnde et p psalmista dr. Inpinguasti in oleo caput meu. Ac si apte dicat. Caritatis pinguedine repleti me tem Hunc g lucna sup capud ecclie splendet. qua sac eloqua tenebras me mentis irradiant. ut in hoc caliginoso ute prius loco du uerbor dei luce papim. que simt agenda uideamus Hunc adlume in tenebs ambulat: quo sta immusal ecclia. et si aliene occulta cogitations non penetrat. qua qi facie non cognoscit in nocte: ponit tn gressus bom opis directa lumine supne locutionis. Sequit. sicut fui in diebz adolescentie mee: qn secreto deus erat in tabernaculo meo. Sicut ium tanq; hoies sic ste ecclie etas describit? Pnula quippe tunc erat: tu anatim tate recens uerbu ute pdicare non poterat: hinc et em della dr. Soror nra pnula e. et ubera no hz: qua mmor sta ecclia pulsq; pficet p incrementa uirtutis infirmis quibusq; audito ribz plere no potuit ubera pdicationis. Adulta uo ecclia dicit qn dei uerbo copulata sto repleta spu pdicationis mysteriu in filior conceptione fetat? quos exhortando parit. et hac eius etate dno dicit? Adolescentule dilexerut te Vnuisse uo ecclie que unaz catholicam faciunt adolescentule uocant? non iam uetuste paulpaz sz nouelle p gra; non semo steriles sz etate mentis adspiritale congrue fecunditate? Tunc g cum in diebz ill ecclia qi quodam semo debilitata p pdicatio ne filios pere non ualet: remmsat fecunditatis antique dicens. sicut fui in diebz adolescencie mee: quamus post eosde dies quibz dep mit? iam tn circa ipm fine temp grandi p dicationis uirtute roboret? Iam susceptis ad plenu gentibz

gentibz ifidelitatē ꝓplin qui tunc inuentus fuit infidei similē trahit · Scꝑ
tum ē ḡ · Donec plenitudo gentium intraret : ⁊ sic omnis isrl salua
fieret · Et ante illa tempa erunt dies inquibz ab aduersarijs pau
lulū indebit⁹ oppressa · cum ⁊ horē diez remmisit⁹ dicens · sicut
fui in diebz adolescentie mee qñ secreto deus erat intabernaculo
meo · Quid hoc loco tabernaculū · nisi habitationē mentis acci
pim⁹ : qua ꝑ omne q̄ cogitando agimus in consilio cordis nri
habitam⁹ · Et iusq3 aut⁹ mandata dei tacitus cogitat · secreto ds
illi intabernaculo ē habitationē ⁊ em̄ cordis sui ante dei ē oc̄u
los inderat · qui dicebat · Et meditatio cordis mei in conspectu tuo
semp · Exteriora namq3 opa patent oculis hominū : longe uero
incomparabilr interiores ac subtilissime cogitationes nrē patent
oculis dei · Omnia em̄ sicut scriptum ē · nuda ⁊ apta sūt oculis eius
Et sepe in exteriori ope ante oculos hominū mordinati apparere metu
mus · ⁊ intīori cogitatione illius respectū non metuim⁹ · quem
indente omnia non indemus · Multo em̄ magis intus est deo · qñ
extus est hominibz conspicabiles sumus · Vnde sūt omnes foris
se intus3 animi spiritum : ⁊ nil reprehendi se exterius nil inquos
se interius inderi inuisibilr timent : Hinc ē em̄ q̄ammalia que
ꝓpham indent⁹ · intrinsecu ⁊ intus plena oculis ee memorant⁹
Quisq3 em̄ exteriora sua honeste dispont · sed intīora negligit :
intrinsecu oculos habz · et intus non bz · Sed nō omnes quia ex
teriora sua curiosi spiritum · ut bona dese exempla fūbz ꝓbeant
⁊ intīora sua vigilanr attendunt · quia sese irreprehensibiles i tm
undis obtutibz pant : ⁊ intrinsecu oculos ⁊ intus habere pro
bent⁹ · magisq3 se quo deo placeant in intīa sua componūnt ·
sicut ꝑ psalmistaz de ecclia stā dicit⁹ · Omnis glia eius filie regis
ab intus · Et quia exteriora sua etiam irreprehensibilia custodit
unde ei subdidit infimbrijs aureis circūamicta varietate · ut
⁊ pulchra intus sibi sit · ⁊ alijs foris ⁊ se ꝓbens p intīam
gliam ⁊ alios erudiens ꝑ exteriora opum exempla · Beatus ergo
iob dicat esse dicat exp̄sona omnis salus ecclie : qñ secreto deus
erat intabernaculo meo · Vt em̄ demonstret quantum intus pfi
ceret · secreto deū fuisse intabernaculo suo phibz · ut etiam oñ
dat rectitudinis opa · quātum extus est custodiunt adumgit
Quando erat omps metum : ⁊ intrinsecu meo pueri mei · Os
aut⁹ qui diuina ꝓcepta metuunt · dei tabernaculuz fiunt : ut ſ
iam diximus · Hinc plemetipaz veritas dicit · de eo qui illius
mandata custodit · Ego ⁊ pater meus inueniem⁹ : ⁊ mansio
nem apud eum faciemus · Quo cont⁹ pueri si quoq3 dū intīa
non appetunt intus se cogitationibz foras fundunt · Vnde
eis ꝓpham dicit⁹ · Redite ꝓuaricatores ad cor ⁊ rursum Ve

qui cogitatus inutile · In atriomb⁹ suis uerent⁹ hominem quos corpa
lit⁹ uident deū sibi pūtem non ee estimant quē non uident · Quo
cont⁹ in laude iusti dicit⁹ dum egipti regem contempnet · & dei ma
datis obediret qua inuisibilē tamq̄ uidens sustinuit · Puersus
q⁹ terre pūtpem qī non uidit : quem aboīl' sui cordis abiecit
Regem nō inuisibilem tamq̄ uidens sustinuit : qua abeus ti
moris intuitu mentis odiū non deflexit · Sca itaq⁹ ecclia in mag
nis tunc tribulationib⁹ deprehensa tum multos a deo conspicit p̄
ua cogitatione discedere uidet · pfecto mentis eor habitaculū disce
dente deo natiuū remanere : & iure deplorans dicit · Qn secreto
deus erat in tabernaculo meo · Quib⁹ uerb⁹ non immerito etiam
simulatio religionis plangit · qua nōnulli etiam nūc xp̄iam
ee non appetunt · si uidea · hys uidelic⁹ deus in publico ē non in
secreto · Si sta ecclia deū in secreto habere deliderat · q̄a illos uere
fideles respic · quos aduitam fidei corde pleno pmanere cognoscit :
que iuxta exteriorem quoq⁹ uigorem sui rectitudine dicit · Qn
erat omps mecū · & in tabernaculo meo puer mei · Puer scilicet
uocant⁹ qui celestib⁹ mandatis seruiunt · Vnde p̄phetam do⁹
dicit · Ecce ego & puer mei quos mihi dedit deus : & rursus
in euangelio · Puer numquid pulmentariū habetis · Hinc
q⁹ in tabernaculo eius s· puer · qua in cunctis fere gentib⁹ reprim⁹
qui celestia mandata custodiunt spiritalis discipline regulis
obsequunt · Qui pfecto tunc a dobsequio puer deerunt : qn p̄m
qui repti fuerunt spiritalia eius mandata contempnit · Sequi
qn lauabā pedes meos butyro · Quia xp̄m & ecclia una esse
pōnam trebo iam diximus · illū uidelicet hui⁹ corpis capiid
hanc aut illius capitis corp⁹ · alit hec uerba iuxta uocē capitis
accipi atq⁹ aliter iuxta uocem corpis debent · Quos q⁹ pedes dm
nisi sos predicatores accipim⁹ : De quib⁹ dr · Et in ambulabo
meis · Butyro q⁹ lauant⁹ pedes : quia p̄dicatores sui bonor⁹ opū
pinguedine replent · Vt em & sup iam diximus · nec ipa pre
dicatio sine aliquo tumore subsistit · admisso : nam quib⁹ p̄dicans aut
quibuslacunq⁹ indignatione trahit⁹ si contempnit⁹ aut q̄tu
lacunq⁹ gloria si abaudientib⁹ uenerat⁹ · Vnde & apl⁹ pedes loti
s· ut ab quamlib⁹ puo contagio mūdā p̄dicatione contracto qī
aquoda⁹ imbre collecto puluere mundarent⁹ · Et b⁹us iacob dic⁹
Holite plures magistri fieri fres mei · Et paulo post · In multis
em omnes offendim⁹ · Pedes q⁹ lauant⁹ butyro : qua pinguie
dine bone opis mūndit⁹ atq⁹ mundat⁹ collectus pulvis de gla
p̄dicatōis · Vel certe butiro pedes lauant⁹ · dū sūs p̄dicatorib⁹
debita abaudientib⁹ stipendia conferunt⁹ · Et quos fatigat in
uncte⁹ p̄dicatōis labor exhibita adiūpul' pinguedo bone opis

fouet

fouet : non qđ ideo p̄dicent ut alant · ſ̄ ideo alant ut p̄dicent · idē
ut p̄dicare ſubſiſtant : non ut intentionē ſumendi victus tūſcat
amo p̄dicationis · ſ̄ adutilitatem deſerunt ministeria ſuſcenta
tionis · Vnde g̃ abomis p̄dicatorib; non causā victus p̄dicatio im
pendit · ſ̄ causā p̄dicationis accipit victus · Et quoties p̄dicantib;
necessaria abundientib; conferunt · non solent de rerū munere · ſ̄
de conferentiū grandē mercede · Vnde p̃ paulū dicit · Non quero da
tū : ſ̄ requiro fructū · Datum g̃ est res ipa que impendit · fruct⁹
uero datu ē · si bona mente future mercedis studio aliquid impē
dat · Ergo datū mire accipimus : fructū meorde · Et quia discipu
lor̄ suor̄ apl's mercede pocius q̃m munē pascebat · nequaq̃ datū
ſ̄ fructū se quere fateat · Vnde & subdidit ptinus dicens · habeo
aut omnia & abundo · Butyro igitur lauant pedes : cum p̄dica
tores ſc̄i ut diximus ipa p̄dicatiōe fatigati auditor̄ suor̄ bonis opi
b; fouent · fessos namq; pedes butyro unxerat ille qui audiebat · Vil
cera ſtor̄ requieuerūt pte fi · hoc butyro inctus fuerat pes · qui in
catbena tenebat dicens : det mīas dīs onesifori domui · quia sepe
me refrigerauit & catbenam meā non erubuit · Si g̃ exuoce capi
tis hec nerba pensamus · recte pedes sancti dictū ē · p̄dicatores accipi
mus : si autem sentire ista exuoce solus corpis debemus mmm̄ pe
des ecclie sunt mīstror̄ opum ministri : qui dn̄ adusus necessarios
eaque sunt exterius exercent · p extremū ministeriū uelud pedes
terre inherent · Sz debent hij q̃ui p̄sunt · qui doctrine studio mu
gilant · solleri cura occupator̄ corda requirere eisq; eā quā ipi na
cando p̄pumt crebre āmonitionis uoce infusionē pinguedinis
ministrare · Nam qua mimo corpe munce pse membra sollicita
sunt · sicut illor̄ ministerijs nra extrema fulciunt · ita necesse
ē · ut nris studijs illor̄ interiora repleant · Qn̄ igit sc̄i doctores
quibusdam adextrema ministria deditos unctionē dōmmce incarna
tionis p̄dicant : butyro eloquij pedes ipa itineris aspitate lacerati · dī
& omnio difficile ē · interim amonib; huius unte ut agere · & nul
la exlabore itineris mulnera sustinere · Cum g̃ vigilantes p̃positi au
ditores suos curis exteriorib; intentos adcor̄ reuocant · ut que mt
ipa lucta opa admiserunt mala cognoscant · & que cognouerant
defleant · pedes butyro lauant · quia eor̄ vulneribus penitencie vng
uenta subministrāt · Remmiscat igit ecclia tuc uehement af
flicta quomo patris sue tempe p exhortationis uerbū membra
sue etiam extrema mandabat · & dicat · Qn̄ lauabam pedes me
os butyro · Qđ de bto iob ammirabile libet intueri · qui mt tott
curas rer̄ · inter tott affectus pigner̄ · inter tot studia sc̄or̄ū
subiectis suis q̃mlib; extremis · bona sequentis unte p̄dicabat ·
ut eos de celestib; imbueret · qui sibi adterrena opa deserueret · Qđ

adhec nos epi dicimus qui cōmissis nob uerba uite impendē non
timamus: qñ conmigatū uirū phibere non ualuit a bitiro pdica
tiōis · nl' secularis habitus · nl' magne occupatio facultatis ·. Sz
seruata ueritate hystorie a stē ecclie iam uerba uideamus que pbeatū
iob idest pos membri sui loquit·. qīta sint que tempe extremo pa
tietur rum tūsattor suoꝝ remmisit·. cum pea indelitz uerbi ping
wedinem opantiū uita lauabit·. Que ipāz uero pdicatoꝝ suoꝝ ui
gilantiaz plenius exequens subdit · Et petra fundebat mi rmos olei
Quia petre nomine xpc accipit·. pdicator egregius fatet·. dicens
Petra aute erat xpc · Que indelitz petra nūc aduersum ecclie stē olei
rmos fundit: qua mea loquens dns pdicamenta unctionis i
time emanat · Debac pet olei rimus exijt liber mathei · lib marci
liber luce · liber iohannis · mdiuersis hūius mundi ptibz · Quot
pdicamenta edidit·. tot petra hec pora aplōrum ommiū rmos olei
fundit · Tones adhuc de petra hac rimus olei fundit·. quotiens stō
spūs ungiendis mentibz auditoꝝ eaque mlibus uetetibz de xpō
dicta sunt explanant·. Et rmi uocant·. olei · qua decurrunt · e·
ungiunt: inquibz quisq; tingit·. ungit·. quisq; tingitur
uetetus impingiat·. Dequa rursuz pingwedine psalmista ait
Sunt adipe e· pingwedine repleatur aia mea · pt nomine olei
ipa stī spc unctio designari · deq; p ppham dr · Computrefat ungū
a facie olei · ungū uo afacie olei computrefat: quia dū stī spc
gra ungimur·. a captiuitatis seruitute nre liberam·. dumq; ma
ligni spūs dominatio supba repellit·. ungū contrit·. quo liber
tatis nre colla pmebant·. De hoc rursus oleo scptum est · Vinea
facta e · dilecto meo in cornu filij olei · filius quippe olei fidelis
pls dicit·. qua adfidem dei nra stī spc unctione generat·. Al
tis g· time stā ecclia tribulationibz depressa dona spc · e· mira q·
nunc hz · pdicamenta admemoriā reuocet: e· suū silentiū deplo
ret dicens · Petra fundebat michi rmos olei · Quibz uerb congc
subiuat · Cū procedebam adportam ciuitatis: e· implatea pabam
cathedram michi · Videbant me iuuenes e· abscondebant·. e· senes
assurgentes stabant: principes cessabant loqui · e· digitū super
ponebant ori suo · Vocem suam cohibebant duces: e· lingua eoꝝ
gutturi suo adherebat · Mos ueterū fuit · ut semotes inportā co
listerent e· causas nouerimā iudicarent: quatenus tanto cet
pacitus urbis pls · q̄to adhanc distordes ingredi nō liceret · Sz
nos sacram hystoriā uenerantes hec egisse beatum iob; psultu in
stitue certū tenem·. atq; admdagandā allegoric misteria dicim·.
Quid g· p ciuitatis portam · nisi bona quecq; actio designat·. p
qūi anima ad commentū regni celestis ingredit·. Vnde ppha
ait · Mui exaltas me deportis mortis: ut annuntiē omnes lau

des mportis filie syon · Porte g̃ mortis sunt : amones p̃ue que ad
mtentum trahunt · Qua autem syon speculatio dicit : portas
syon amones bonas ampimus : p quas supnam patriaz mgre
dimur · ut regis nr̄i gl̃iam contemplemur · Quid nō p cathedr̄a
nisi magisterij auctōitas designatur · Greca aut uoce platea
platitudine dicit : Nunc g̃ sta ecclia adunitatis porta p̃cedit : qa
ut a ditū celestis regni papiat · mssis sē amombz exeut · Cui ī pla
tea parat cathed̄ · quia in magne auctōitatis latitudine sui ma
gisterij exhibet libertatē · que cū recta que sentit publica uoce
pdicat : qi mplatea sup cathedraz sedet · cum nullū de sua pdica
tione metuit · nullius pressa terroribz se subsilentio abscondit ·
An non mpublico addocendū psidet : qū simul · & sentiendi ne
utas · & docendi potestas fuit : Si cum adporta p̃cederet · & m
platea sup cathedrā sederet : quid a leuibz quid ne agraubz agēt
adimgit dicens · Videbant me iuuenes & abscondebant : & se
nes assurgentes stabant · Si hystoriam mtendimus · que dic̃
credimus · Si allegoriam · que pdixit uidemus · Juuenes namq;
diu solent : qui nulla consilij grauitate depmunt · Senes nō
non eos scptura sacra uocare consueuit : qui sola qūitate tem
pū · sz mor̄ gūdemtate maturi st̄ · Vnde p quenda dicit : Senec
tus uenerabil̄ ē · non diuturna : neq; numero anior̄ cōputata
Cum sint aut̄ sensus hominis : & etas senectutis uita imma
culata · Vnde recte admoysen dns dicit · Congrega michi septua
ginta uiros de seniorib; isr̄l · quos tu nosti qō senes ppli sunt ·
Juquibz quid aliud q̄ senectus cordis requirit : cum tales ui
dent : eligi qui senes fiunt · Si em senectus meis corpis que
rit : a tantis fieri poterant a q̄ntis uideri · Cum nō de quos tu
nosti q senes ppli sunt : pfecto liquet · qua senectus mentis
non corpis eligenda nūciat · Scamnō ecclie uident nūc iuue
nes & abscondunt : senes nō ei assurgentes assistunt · qua
uigorē eius atq; rectitudinē imaturi formidant gūdem
glorificant · Iuuenes quoq; qui s̄ fugiunt graues uō atq; pfecti
hanc uite sue mentis assurgendo uenerant · Disciplinam
uō illius pfecti diligunt · imperfecti reprehendunt · Vident g̃
hanc & abscondunt : qua deprehendi in suis occultis actibz
metuunt · Senes uō assurgentes stant : qua pfecti quiq;
exhumilitate mdicant · q̄tum in bona opatione pfecerunt
Si qua hec de suis loquuntur : narret uero qualr abexteris ti
meat · Principes cessabant loqui : digitū sup ponebant ori
suo · & uocem suā cohibebant duces : & lingua eor̄ gutturi
suo adherebat · Qui hoc loco alij duces mtelligi nisi principes
possunt nisi hereticē pūitatis auctores · de q̄bus p psalmū

dr · Effusa est contentio sup principes eor : & sedixerunt eos immuno & non muta · Ipi & em dum dispensatione dm puersi intptari nō metuunt pfecto plebes subditas non mea una que xpc e · sz mmuiū trahunt · Sup quos recte uō effusa contentio dr : quia suus sibi mal sim allegationibz contradixerunt · Arrius uō tres plonas mdumitate suisapiens : tres etā deos credidit quē cont sabellius unū deū susci piens : una credidit ee plonam · Quos mt sta ecclia rectu pdica tois sue tramite indeclinabilit tenens · & unū deū pdicans tres plonas cont sabelliumasserit · & tres plonas asserens · unū deū cont arriū confitet · Qua aut mlatio eloquio manichei uirgi nitate laudari compit : connugia dampnaut · At cont iouin anus qua concedi connugia cognouit : uirginitatis mundiciā despexit · Unde fit : ut semp hereticus puersa intelligentia consi sis uicissim sibi eor nequitiā · & mutua concordet & insentēa discrepet · At cont sta ecclia pmedias utrasq; pau lites ordinata pace gradit · & sic suā sapiora bona susapit · ut nouit etiam m feriora uenerari : quatenus nec suma equet infimis · nec rursū ima despiciat · ei suma uenerat · Nunc g hereticor plebium principes auctoritate ste ecclie ppendentes cessant loq : & q̄si ori suo digitū sup ponunt · dū callis queret non narratione uocis se repimi · sz uirtutis manu significant · Uocē suam duces cohi bent : quia nimiz hi qui post se errantes plos trahere conant ne loq puersa nunc audeant · & auctoritatis frenant pondere & uirtute rationis · Quor lingua suo gutti adheret : quia & si puersa loqui libera uoce non audent · intus tn apud se conte gunt tincta que cont recta fidem ppone re falsa molimt · hor ergo tempū sequenti tribulatione depbensa reminiscens ecclia deplorat dicens · Qn̄ pcedeba adporta ciuitatis & mplatea pa bant cathedraz mi : uidebant me iuuenes & ablondebant · & assurgentes stabant · principes cessabant loqui · & digitū sup po nebant or · Vocem suam cohibebant duces : & lingua eor gutti suo adherebat · Ac si apte dicat tum pdicare mi uoce publica liti ut omnis me qui uitatu nō fiunt subiectus expauit · Illo namq; tempe ei sta ecclia aduersitate pmit · prauis quibusq; pdicato ribz · licentia locutionis dat · Qd longe ante ihemias intuens ait · Sz & lamie nudauerūt mamā · lactauerūt catulos suos · Quid namq; lamias nisi hereticos appellat : humanaz quide fame · sz beluina pimpietate corda gestantes · Qui time mā mā nudant : quia errorem suū libere pdicant · Time catulos lactant : quia male sequaces puilor ammal dū puersa in sinuant · adimpietate nutriendo confirmat · Sequit · Au ris audiens buticabat me : & ocls uidens testimoniū reddebat

ih · Cum bñficari se abaudientibꝫ · sibiq; testimoñ reddi audenti
bꝫ fatet · beatus iob · qualis mſermone · qlis mope fuit oñditur.
Neq; em̄ aut mope iam pfectus e · aut adhuc lingua p̄iutatis
contradiat : aut mſermone laudabilis qui hoc qđ loquit · ope nō
oñdit · Negit · bñs iob amicoꝝ suoꝝ murepāonibus exactus ·
utraq; sehabuisse phibeat : sese audientibꝫ · e · audentibꝫ uenerationi
fuisse manifestat · Qđ si aduocem ste ecie referam ? · ille eius
uba beatificat · qui ea que audierat ope consimat : ille ei testiōm
reddit · qui exemplis ute illi ? bene mūendo respondet · Scam · e ·
em̄ ecclam ille uerau · audet : cuius testat · inta que audet · Adhoc
namq; bonoꝝ mtra eam rectitudo cernit · : ut quiq; hanc uiderint
a suis pauitatibꝫ cerigant · Nec dū quo mt · ecclia · audet bonos :
qui non e emendat · amalis · Sꝫ unde ei testimoñ reddat · oñdit ·
cū subiung · Eo qđ liberassem paupē uociferantē : e · pupillum
cui nō erat adiutor · Benedicmo pituri sup me uemebat : e · cor u
due consolatus sum · Magne mſedie ista sunt opa : liberatem
paupem pupillo adiutoriū mīstrare : pituriū erupe · cor uidue
consolai · Supius em̄ dictū e · quid exhibuit pdoctrinam · ait nā
qz auris audiens bñficabat me : nunc aut narrat que pmiscui
am impendit dicens · Eo qđ liberassem paupem uociferantē : e ·
pupillū cui non erat adiutor · Vox quippe cum ope sibi ntio co
cordat · Hec beatus iob exhibuit subditis : e · tñ pstam ecclia ex
hibenda signauit · Que utrumq; nunc mſessabilē exerceat · ut
udelicꝫ filios suos · e · loquendo pascat · e · defendendo ptegat :
quatenus e · uerba boms sanet · e · p patrocinia tueat · a malis
Bene aut sptum e : gmmet terra herbā uirentē · e · faciente sem̄ ·
e · lignū fructiferū faciens fructū uxta genus suū · Qđ sic est
uerau · factū : ut significaret aliquđ uerau · faciendū · Pterrā
g · figurat · ecclia : que · e · uerbi nos pabulo refiat · e · patrocinij
umbraculo custodit · que · e · loquendo pasat · e · opitulando pte
git : ut non solū herbam refectionis pferat · sꝫ etiam cū fructu opis
arborem ptectionis · P pendendū nō uideo his qui plebiū gubnato
ribꝫ psunt · qđ supius dixi · uidebant me iuuenes · e · abscondebat ·
nunc astruit · cor uidue consolat · sum qūta disciplina regimis
ut ante eū iuuenes abscondant · qūta mansuetudo pietatis · ut
pen uiduaꝝ corda consolent · Sunt namq; nonnulli · ita districti
ut omnē eaꝝ mansuetudinē benignitatis amittant : e · sunt
nonnulli ita mansueti · ut pdant districti uira regiminis · Vnde
tunctis rectoribꝫ utraq; sūnopē sunt tenenda : ut nec mdisciplī
ne uigore benignitatē mansuetudinis · nec rursum in mansue
tudine distrctionē delerant disciplīe : quatꝫ nec acompassione
pietatis obduresant cū contumace corrigt · nec disciplīe uigo

* maiestas omnes vigore ex sic alteri
ipsum dentur ex alterio ut nec vigor
sic rigidus nec

rem molliant · cum infirmor animos consolant · Regat q̄ disci
pline vigor mansuetudinē · et mansuetudo dissoluta · hec aut
que supdiximus pietatis opa scā ecclia · et cōpalit exhibet · et spi
ritalit exhibere non cessat · Nam paupere nō ferante liberat
cū pcōrū uenias deprecanti eas quas cōmiserat culpas relaxat
Detalibz q̄ pauperibz dr · Bñ paupes spū quoniā ipor ē regnū ce
lor · Et taliū pauperū clamor ē psalmiste uoce dicentiū · Cito nos
anticipet miserōia tua quia pauperes facti sumus nimis · Pupil
lum nō cui non ē adiutor liberat · dum unusquisq; mortuo anti
quo patre dyabulo · adste ecclie sinū currens · mea exhortationis
adiutoriū imprimit · qui iam desideria mundi plequentis fugit
Potest pupilli nomine fidel quisq; etiā pter morte bom patris in
telligi : animus adtemptatione destitutus ē · qui solacio destituit
non est · Benedictio etiā pitum sup ea uenit : cū pcōrīs mutū pue
nit · et cum suis exhortationibz a culpe fouea reducit · Vnde scptū
ē · Qui conuerti fecerit pcōrem aberrore uie sue saluabit animā ei
a morte : et opit multitudinē pcōrr · Si em magne mercedis est
a morte eripe carnē quoq; mortālē : qui ē meriti a morte aiam
liberare · in celesti patria sine fine nocturā : Cor aut indue consō
lat · dum fideli cuiq; anime qua eternas dñi retributiones nar
rat · qi mri sui bom admemoriā renocat : cui qua spiritualiter
aia uncta ē · eo mortuo indua dr · q̄ ste ecclie uocabz exemplis re
surrectione resonet · Magnā q̄ consolationē cor indue sustinet
qñ fidel anima inter ecclie de aduentu illius aliquid cui spi
talit ē cōmuncta cognoscit · Sequit · Justicia indutus sit · et ue
stimenta mea sicut uestimetu · Vestimento utiq; cui uestim · exoi
pte ornamenta · Ille q̄ iustitia sunt nestimento uestit · qui se
indigq; bono ope ptegit · et nulla pte actionis sue pcō indam
relinquit · Nam qui malis actionibz iustus ē · malis iniust
qi hoc latus cooperit · illud indauit · Nec iam sint bona opa · q̄
suboctis alis pijs opibz inquinant · Hinc et em psalmone
dr · Qui inimo offenderit : multa bona pdet · Hinc iacob dicit ·
Quicumq; totā legem seruauit · offendat aute in uno : factus
ē omniū reus · Quāz indelicta sententias sua ipe diligent exposuit
cui subiunxit · Qui em dixit non mechabeus dix · et nō occides
Qđ si nō mechabeus occidas aut factus el trāsgressor legis · Cor
dis q̄ oculi cuiuslibet porrectis : indigq; nob adhibenda custo
dia est · Vnde recte quoq; psalmone dr · Omni custodia serua
cor tuū : qua expo uita pcedit · Dicturus em custodiā pmisit
omni ut indelicta inquisitor hinc inde se diligent inspiciat ·
et qñ dum mhac uita ē · contra spiritales inimicos manu posi
tu se suat · ne mercedem qñ phac actiones colligit : palias

amittat: ne hinc hosti fores obstruat. & alunde aditū pandat. Siqua & ēm̄ tuitas cont̄ insidiantes inimicos magno ualletur aggere foribꝫ cingat̄ inimis. insimis minat̄ custodia. unū ti mea foramē tantūmō minimū pnegligenciā relinq̄t̄. inde ꝓuidubio hostis ingredit̄ qui indigꝫ excluſus eē debat̄. pha riseus namꝫ qui in templo oratur⁹ ascendit. tantus sue q̄ta minutione uallauit audiam⁹. Jeiunio q̄t bis in sabbato: de cunas do om̄ que possideo. Qui p̄mulsit granas t̄ago. magna certe munimina adhibuit: ſꝫ indeamus tibi insidianti hosti in minimū foramen reliquit. quia non sū sicut publicanus iste Ecce tuitate cordis sui insidiantibꝫ hostibꝫ pelatione apuit: q̄m frustra pecuniā & elemosinas clausit. Jncaſſū minuta sunt cetera: cum locus unus dequo hosti pateret aditus minut⁹ non ē. Granas recte egit: ſꝫ puersè sesup publicanū extulit. Cui tate cordis sui extollendo ꝓdidit. q̄m abstinendo & largiendo seruauit. Victa ē pabstinencia; gula. destructa uentꝫ ingluuies / sopata ē largitatē tenaua auaricia depssa. Quibꝫ hoc laboribꝫ actū credim⁹? Sꝫ o q̄t labores uno minuto ꝓcidi cernimus: q̄ta bona unus culpe gladio sunt pempta. Unde & magnope opt; & bona sēp agere & abipis nos bonis opibꝫ caute incogitatiōe custodire: ne si mente eleuent bona nō sunt que nō auctor⁹ mu litant ſꝫ elation. Deḡre non mordinate agimus: si exhibus liꝫ nō canonicis. ſꝫ in ædificatione ecclie editus testimoniū pfe ramus. Eleazar namꝫ inclio elephantē feriens stramit. ſꝫ sub ipo quem extinxit occubuit. Qs ergo iste significat. quē sua uictoria oppressit: nisi eos qui uitia sopant. ſꝫ subipa que subi gunt. supbiendo sucumbunt. Qi em̄ subhoste que pstrauit mouit. qui de culpa q̄m sopat eleuat. Pensandū q⁹ magnope ē: quia bona opa ꝓdesse nequeunt. si mala que surripuit non cauent. pit omne qd agit. si non sollicite in humilitate custo dit. Vnde bene quoꝫ de ipo p̄mo pente dr. Posuit eū dns inpa diso uoluptatis: ut operaret & custodiret. Operat⁹ quippe qui a git bonū qd ꝓcipit. ſꝫ qd opatus fuit non custodit. cui hoc sur ripit qd̄ phibet. Dns iob quia excom̄ pte bono se texerat dicat Justicia indutus sum: & uestiui me sicut uestimentū. Ubi & ꝓmul subdit. Et sicut dyademate iudicio meo. Justorum iudicia recte dyademati compant. quia p magni opis gliaꝫ adretribuciōis diuit coronā. que minuꝫ iudicia secū cotidie intro suis agunt. quid deo qd̄ p̄mio debeant sollert aspiciunt atꝫ ad agenda bona se uehement accendūt. & de ꝓfectis ma lis districte redarguunt. Unde bene g⁹ p salomonē dr. Cogitaciones iustor⁹ iudicia. Intus nō abomi strepitu seculi adcorda sua

redeunt ibiq; ascendunt tribunal mentis atq; ocl'os sē ⁊ p̄mū
statuunt: deducūt admediū regulā testamenti q̄ dr. Que multis
ut fatuant uob̄ hominēs: ⁊ uos eadē fatue illis. Tulerunt mlē
plouam p̄cum ⁊ sōllicite attendunt quid sibi si ita cēt facu ul'
non facu uiste noluissent: sicq; districto iure atq; iudicio causam
suā ⁊ p̄cm iuxta tabulas diuine legis mforo cordis examinat
Sū g̃ diat: cogitationes uistoꝝ iudicia: quia ipē eoꝝ itim⁹ mot⁹
cordis. qī quedam lib' est iudicare ptatis. Quib; pactis. quia re
tributione mferius non requirunt. recte eoꝝ iudicia compant
dyademati. Dyadema quippe mperioꝝ pte corpis ponit. Iustoꝝ
g̃ iudiū dyadema dr. quia phec non interrems ⁊ infimis sz sur
sum remunāri contupistuit. Sequit. Odis fm ceco ⁊ pes clau
do. pat' erā paupē ⁊ causām qm nesciebaz diligentissime iuesti
gabam. Iuxta hec lectoris animꝰ forsitan queat: cur btus iob
suas tā subtilit' uirtutes enumat. Scoꝝ g̃ uiroꝝ bona que
fecerunt occultare ē. ne contingat eos lapsum elatois incurrere
Vnde pscm tpaz neritas dicit. attendite ne iustitiā uā coram
hominib; ut uideamini abeas: hinc ē cui dō duos ceros
iuxta mam sedentes illuminans papit dicens. Videte nequis
sciat. Dequib; ilico sc̃ptū ē. quia illi abeuntes diffamauerūt en
ptotā terrā illaz. Sz quēndū nob ē: quid sit hoc q̄ ipe omps cu
hoc ē uelle dō posse. ⁊ taceri uirtutes suas nolunt ⁊ tū abbis
qui illuminati sunt. qī multis indicat. misi dō seruis suis
sequentib; exemplū dedit. ut ipī quide uirtutes suas occul
tari desiderent. ⁊ tū ut alii eoꝝ exemplo pficiant pdant. muti:
⁊ facta sua quide occultando sepos custodiant. ⁊ dū pdunt
muti. bona ad p̄cmos suos exempla tūsimittant. Occulten
g̃ studio nūtate publicent. ⁊ eoꝝ occultatio sit custodia ppā
eoꝝ publicatio sit utilitas aliena. Rursum q̄a sc̃ptū ē. neq;
accendūt lucernā. ⁊ ponunt ea submodio. sz sup candelabrum
ut luceat omnib; qui mdomo sūt. sic luceat lux uā coram homi
bz ut uideant opa uā bona ⁊ glificent p̄cm uīm qui mcel'
ē: aliqū sti uri ⁊ coram hominib; cōpellunt bona facē aut
cadē hominib; sua facta narrare: sz ad eū finē referentes. ut n
ipi eisdē opib; sz pī eoꝝ qui mcelis ē. debeat glificari. Cui eni
sti pdicant. ipa pdicatio eoꝝ fortasse despiatur. quoꝝ uita nesciū
Compelluntur g̃ uita sua dicē. ut auditoꝝ suoꝝ ualeant uita
mutare: ⁊ facta sua referunt ut uenationi sint: uenāri ap
petunt ut ueniēt audiant. Sc̃ptum quippe ē. cū eleuaret
ala deterra eleuabant. pit ⁊ pte: quia uidelicet cū audito
rū mentes pdicantiū intam sublapsunt. necessario utiq; etiā
in pdicationis admittant. hinc ē g̃ qd pdicatores bom ⁊

honorē ꝓp̄t elationē fugiunt: ⁊ honorati tñ ꝓpter imitationē uo
lunt· Sic inuit paulus apls discipul' loquens ⁊ honorē fugit
⁊ tñ qñtū cēt honorand' ondit· Nam cū thessalonicensibz dicēt·
neqz em̄ aliqñ fuimus in sermone adulationis sicut scitis·
neqz in occasione auaritie deus testis ē: sēcutus aduersit· Nec
requirentes abhominibz gliam neqz a uob· neqz ab aliis cum
possimus honorē ē ut xp̄i apli: sed facti sum⁹ paruli in medio
uīm· Rursus corinthijs honorē fugiens dicat· Non em̄ nosmet
ipos p̄dicam⁹· sz ih̄m xp̄m dñm nr̄m· nos aut̄ seruos uros p
ih̄m xp̄m· Quos tñ uidens falsoz aplorū psuasionibz a uere fidei
tramite deuiare: cū similiter qñtū cēt uenerand' ondit dicens· In
quo q̄s audet insipiencia dico audeo ⁊ ego hebrei sunt ⁊ ego israhelite
s': ⁊ ego· Sem abrahe s· ⁊ ego: Minist̄ xp̄i s': ⁊ ego· Ut minus
sapiens dico: plus ego· Quibz etiā subiūgit· qđ ei quoqz tcy celi
secreta patuerint: qđ raptus etiam paradisi archana penetrauit·
Ecce honorē fugiens serui sē disciploz p̄dicat· Ecce honorē puuli
audiencia querens: falsis aplis uite sue merita sup̄ ponit· Egit
g' doctor egregius: ut dum ipse qualis cēt agnosceret: ⁊ uita ⁊ lin
gua male p̄dicantiū eius compatione uitesceret· Illos uidelicet cō
mendaret si se absconderet: animqz se non ostenderet· errori locū de
disset· (O uiro g' modo ⁊ humilitatis exhibz gratiā ⁊ utilitatis q̄rit
incrementa: ut seruū sē discipul' p̄dicet· ⁊ aduersarijs porrorē de
monstret· ondit discipul' quid humilitatis acceperit: ondit aduer
sarijs· quid sublimitatis inroteserit cont' aduersarios quid habet
exemplē: inroteserat discipul' qualis apud se maneat meditatiōe
sā g' uiri cū cogunt· bona narrare que fecerunt: non elationē ser
uiunt sz utilitati· Vnde beatus iob animas se minuste macerantibz
atqz idcirco nescientibz bona sua loq̄do aperit· ut inuit discerent
non cont' eius uitam macerantes emi· sz hanc tacentes imitari
q̄nnus ut sup̄ iā diximus· huic admemoriā facta sua reducere
inuecta abmacerantibz despacio compellebat· Nam uitot dolores
uulneris ⁊ uerba desperationis cū bona que fecerat narrat: qī colapsū
uerb' ⁊ uerberibz adspem animū reformat· Dicat g' bona que fe
cit: ut nō cogat· int' tot mala desē despare que audit· Ods sin ceco
⁊ pes claudo· Cum igit· sti opis exēpla pensamus intuendū
nob̄ p̄us ē· qīn rectus narrandi ordo seruetur· ut ante uisitare ⁊ post
misēdie opa desiderant· Ille g' bene agit· que pia sunt· qui sit p̄
seruare que iusta sunt· ut collatus in p̄xīmis ruinis mīe deuitare
fonte ducat· Nam multa p̄xīmis qī opa mīe impendit· sz iusti
tie facta non deseruit: qui si neglexit p̄xīmi miam facē studet
sibi ipis p̄us debuerant iuste uiuendo misereri· Vnde scptū est·
Miserē anime tue placens deo· Qui g' misereri iuste p̄xīmo: a se

trahat necesse ē · originem miserendi · Scptum namq; ē · diliges pxi
mū tuū sicut teipsum · Quomō g̃ alteri miserendo pius ē · qui ad
huc inuste uiuendo sit inpius sibi metipi ? · Vnde pquendaz sapi
entē dr · Qui sibi nequā ē · cuius bonꝰ erit ? adexhibendā nō miam
ut indigentibz plene exterius ualeat inpendi : duo sibi nāia con
gruunt · idest homo qui pbeat · ⁊ ies q̄ pbeatur · Sz longe incompa
bilit melior ē homo qm̄ res · Qui itaq; indigenti proximo exteriorem
substantiā pbet · sz uitam suam a nequitia non custodit : item suā
deo tribuit · ⁊ sē pcō hoc q̄ minus ē · obtulit auctori : ⁊ hoc manus
seruauit iniquitati · Bene itaq; pbeatū iob prius dixit · iustitia in
duitus sum · ⁊ uestiuit me sicut uestimentū · ⁊ sicut dyadema
te iudicio meo · ac deinde subiungit · Odis fui ceco ⁊ pes claudo
quia tunc ē apud deū oblatio uere rectitudinis · cum de radice in
fidē pcedit tanti pietatis · Sz quia in ipō mē ope plus sōlz apō
nitiui iudicem animus pensari q̄ factuz : nomē qđ ceci odio fuis
sē se asserit · pedem claudi · hec ⁊ em̄ dicens pfecto indicat : quia
⁊ illi pximetipm manū pbuerat · ⁊ hc portando sustinebat · ex
qua re colligit · Sup egenos ac debiles q̄ntū misericordie illi⁹ misceā
fundebant · Vnde ⁊ subdit · Pater eram paupū · Que iudelicet
uba si ad nocē ste ecclie typica intptatione referamus : ipa ē odis
ceco · quia puerbū lucet · ipa pes claudo quia p adiutoriuz contin
Cecos em̄ predicando illuminat : claudos nō opitulando sustenta
tat · Ceciis g̃ ē qui adhuc quo pgat non uidet : claud⁹ aut ē · qui
nō pot ire quo uidet · Crebro namq; pctm aut ignoātia aut infir
mitate ꝑpetrat · ut ul' nesciat homo quid nelle debeat · ul' nō om̄e
q̄ uoluit possit · Quo cont recte p psalmista dr · Dns illuminatio
mea ⁊ salus mea quē timebo · Quia em̄ ⁊ scientiaz dns ⁊ uirtu
te pbet ⁊ cont ignorantiā illuminatio · ⁊ cont infirmitatem
salus uocat · hinc etiaz de iniquis dr · fiant uie eoz tenebre ⁊ lub'
cū : ut scilicet ptenebras quo ire debeant non uideant · qui ⁊ si
recta uiderint · meis tm̄ pluribz stare nō possint · Iste itaq; per
lubricū mē bona claudicat : ille p tenebras que bona sequūtur ig
norat · Sc̄a itaq; ecclia extremis tribulationibz depressa · antiq;
remissat tempū · q̄ndo ⁊ docendo illuminare consueuerat · ⁊
admonendo firmare : ⁊ pcedentis membri sui ore loquit · dicens
Odis fui ceco ⁊ pes claudo · Que quia duos in se pplos colligit · iu
daicū scz atq; gentile · recte etiaz potest ceco gentil' · claudo aut
iudaicus ppls designari · Gentil' g̃ gī odios nō habuit · q̄a nō accep
ta lege non iudicat quo ire debuisz · At cont iudaicus hīs oculos
claudus fuit : quia legem quidem sciendo tenuit · sz mea gressū
recti operis non tetendit · Si em̄ gentil' pplus cecus in mme fuisz
pphia non diceret · pplus qui sedebat in tenebris lucē uidit magnaz

Rursum ille litteris ꝑplis a bono ope si minime claudicasset: neq; q̄
uoce dñi psalmista dixisset · filij alieni mentiti sunt mi · filij alieni
inueteraueriit · & claudicauerunt a semitis suis · Qui mmm ꝑplis
claudus idcirco nominat · quia sanū gressum mopatione nō ha
buit: quippe qui utroq; pede uti noluit dñi unū testamentū recipit
aliud spnit · Quem cū adse uenientē sta ecclia suscepit: qua ei
iam uetus tenenti · eā nouū testamentū misit ad dirigendos
gressus illius qi alterū pedem ungit · Qui fidel ste ecclie ꝑplis adhuc
recte subiungit · Pater eram paupum: quia uidelicz humiles qui
paupes spū dicti sunt · exeus pdicatione generant · Sz opte ut in
hys omnibus ipa hystorie subtilitē uerba pensemus · Ait em̄ · pat
eram paupū: & causam qm̄ nesciebā diligentissime inuestigabaz
plerumq; em̄ multa homines paupibz largiunt · nō qua eosdem
paupes diligunt · sz qua si minime tribuant iram iudicij supni
formidant · Qui si deū non meuerent: que hñt dare noluissent
Et quidē in bono ope primus sapientiū gradus e · ut qui adhuc
nesciūt premiū sinit se diligere · iam tñ sapiat iudicia supna fo
rmidare · Quia igit aliud e bonū opus excepto aliud nō etiam
ex affectu facere · Ille uir ut mente nob siue opationis insinuet
dicat · Pater eram paupū · Non q̄ se pronū ul premiū ul auditore
paupum · sz prem̄ fuisse testatur: quia mmm magne caritatis of
ficio studiū mie utit affectū nature: ut eos qi filios cerneret p
amore · quibus qi pater erat p protectione · Quia q̄ uis mie · illis
natam fierat mutata: prem se paupum cōmemorat fuisse · Vbi
etiam subdit · Et causam qm̄ nesciebam diligentissime inuestiga
bam · Inquibz uidelicz uerb pensanda sint omnia qm̄ distincte
narrant: qō nulla abeo merces ꝑmittat · Iustus uero e in actionibz
suis: prius in infirmitatibz premoz strenuus in negotijs paup
um · Qui em̄ eterne retributionis bona cogitat: necesse e ut
ad omne se causam seruture mercedis extendat · Hinc em̄ psalo
mone dr · Qui deū timet · nichil negligit · Hinc em̄ paul⁹ ait ·
Ad omne opus bonū pati · Sz mt hec faciendi e · qua aliq in
actionibz nris minora bona ꝑtermittenda sint · putilitate ma
ioz · Nam quis ignoret ee bom opis meritū · mortuū sepelire
Et tñ cuidaz qui ad sepeliendū patre se dimitti popposcerat dictu
e · sine ut mortui sepeliant mortuos suos: tu aute uade & a
nuntia regnū dei · Postponend namq; erat obsequiū hui⁹ mi
nisterij officio pdicationis · quia illo carne mortuos iterraz con
deret · isto aute alia mortuos aduita resuscitaret · P. ꝑphā q̄z
pinatibz synagoge dr · Querite iudicium: subuenite oꝑsso · Et
tñ paul⁹ apls dicat · Contemptibiles qui sunt mecclia · illos co
stituite aduocand · Auditores & em̄ suos aduirtute sapiēe

ad lingua⁹ genera · ad ꝓphetie nō mdaganda mysteria suscrebat
dicens emulamini spiritalia · magnanīe ut ꝓphetes : ſz quia spi
talia dona non capent · si terrena eoꝝ negocia depſſissent · longe
eos aīe ꝑmisit dicens · Contemptibiles qui sunt in ecclia illos
constituite adiudicandū · Acsi apte dicat · q̄ mmoris meriti ſt
in ecclia & mullis magnoꝝ donoꝝ uirtutibꝫ pollent · ipi detrems
negocijs iudicent · quatenus ꝑ quos magna nequeunt · bona
mīnora supplean⁹ · Qs & contemptibiles nominat · & tamen
sapientes uocat cum dicit · Sic non ē sapiens qui sqm mt uos
qui possit iudicare mt frm suū · Qua exre quid colligit · ñ ut ter
renas causas examinent · qui exteriꝝ rez sapientiaꝫ ꝓcipiunt
qui aut spiritalibꝫ doms ditati sunt · pfecto terrems non debent
negocijs implicari : ut dī non cogunt · inferiora bona dispone
exercitati ualeant · doms deseruire · Sz curandū magnope ē : ut hy
qui bonis spiritalibꝫ emicant · neq̄ ꝓximoꝝ infirmantiū negō
cia funditus deserant · ſz hec alijs quibꝫ dignū est tractanda cōmittant
Vnde moyses quoq; ad ꝑfm uiros ꝑfē septuaginta constituit : ut
q̄nto se ab exteriorib⁹ causis absconderet · tanto ardentius mēa pe
netraret · Sicq; fit : ut sūm uiri magis adspiritalia dona ꝑfiat
dī eoꝝ mente rel mfime non cōtulcant : & rursum uiri mecia
ultim sine bono ope non iuuant dī mrebꝫ exteriorib⁹ inuenīt
recta que agant · Sca g ecia sic cōsistit unitate fidelī : sicut cor
pꝰ nrm unitaꝫ ē · compage membroꝝ · Alia namq; ſt membꝝ · in
corpe que intuende lua deseruunt · alia q̄ ateree tactu minime
disiungunt · Ods quippe lua intendit · & ne oculi ualeat a pul
uere custodit · Pes nō sibi officiū tunc recte pagit : cū sublapien
dī terre puluem nō refugit · Que tī corpis membꝝ maxīm sibi
sua officia impaendo copulant · ut pes odis currat · & ods pedi
ꝑspiaat · Sic itaq; sic ste ecie membꝝ debent · & officio ee distincta
& caritate cōiuncta : ut sūm uiri eoꝝ uitaꝫ puideant · qui interre
nis negocijs iuuunt · quatenus nelid adhuc odoꝝ pambulent
& rursum quisq; terrems negocijs implicati agunt · hoc ad maio
ꝝ utilitate referant : ut pes ruins sua ꝑspiat · nisi sibi tantūmō
sed etiam odis gradiat · Cum itaq; sibi inuice altrna adminiſtīoe
cōuenīunt : uno modo agit · ut qua electi quoq; maxīm sibi
met impendendo qd ualent faciunt eoꝝ fiant opa etiaꝫ que fa
ce ipi nō possunt · Sz inter hec faiendē · quia tū ꝓximoꝝ causis
exteriorib⁹ qui apte deseruiant desint · debent hy quoq; qui
spiritalibꝫ doms plem sunt · eoꝝ infirmitati condescendē · ter
renisq; illoꝝ rebꝫ inq̄tum decent ualeant cautatis conde
scensione seruire : nec tedere aīmū debet · si sensus eius cōtem
platom spiritaliū semp intentꝰ aliq̄n despandis rebꝫ mum

mus qui minoratus inflectit · qui illud uerbum pqđ constant omnia creata · ut pdesse hominibus assumpta humanitate noluit · paulo minus angelis minorari · Quid q' mirum si homo se ꝑ hominem attrahit : dum creator hominum & angelorum formam hominis ꝑ hominem suscepit : Nec tm minorat sensus cum sic attrahit · quia quanto subtilius supiora penetrat quanto humilius pamore conditoris nec inferiora contempnit · Quod indignum nob ul difficile e · si sup infra animum dnum qui cadem manu corpis lauamus fratrem q' eam calcamus pedem · Hinc q' iob quia cum magna ageret minima non despexit dicat · Et causam quam nesciebam diligentissime inuestigabam Q' mirum nondum video ne ad pferendam sententiam unusquisq papites ee debeam · nec tenet indiscussa iudicem ne q'libet mala audita nos moueant ne passim dicta sine pbatione credam · Qđ pro certo ꝑpetrare ptimescimus · si auctoris nri subtilitas facta pensem · Spse ergo ut nos a papitata sententie platione compesceret cui omnia nuda & apta sunt · quid ei · mala cum sodome noluit audita iudicare · qui ait · Clamor sodomorum & gomorreorum multiplicatus e · ptum eorum aggrauatum e nimis · Descendam & uidebo utrum clamorem qui uenit ad me opere compleuerint an no e ita : ut sciam Omps itaq dns & omnia sciens cur ante pbatione qui dubitat · nisi ut ciuitatis nob exemplum ꝑponat · ne mala homini ante plenam rem credat · quin pbare · Ecce angelos ad cognoscenda mala descendit moxq; flammorosos ꝑcutit : atq; ille patiens ille mitis · ille deq septimo e · tu aut dne cum tanquillitate iudicas · ille dequo cursu e septum · dns patiens & reddito intanto crimine inuolutos inuenies · qui patientiam ptermisit & die extremi iudicij expectare admonita noluit : q eos igne ante iudicij diem premunt · Ecce malum & qui difficultate credidit cui audiunt · & cum lene tarditate parsit · cum uerum cognoscendo reppit : ut nob iudicio daret · exemplum qđ maiora crimina · & tarde credenda sunt cum audiunt · & cum punienda s · cum uerant agnoscunt · Hinc q' diligentie beatus iob sollicitudinem gerens ait · Et causas q' nesciebam diligentissime inuestigabas · Que stulti uerba etiam prouide cautim admittere ꝑtantes typica possum no mouement referre · Spsa q' p electos suos cum mala carnalium iudicat · hoc q' nescit inuestigat : quia mala que nescit opando · inuestigat prudenti in corrigendo · Sca itaq; ecclia cum imperfectos fuit ad tempus impbitate compassa · remmisit · dicens · Causam quam nesciebam · diligentissime inuestigabam · Ac si apte dicat · Mala que in electis meis agendo no nouera : in quibus hominibus dissimulando complectebas · Et qua nunc iustitie pdica

aonis siue dyabolū contentū · atq; de ore eius unū cumulūq; que sūl
cepit animā rapit : sequit : Contriebā molas iniqui : & de den
tibus illius auferebā pdā · Qualē dyaboli ore pdam tulit : qñ
ipsum raptorē saulum comitendo rapuit · qñ adhuc spirans
minaz · acceptis epīs pgebat damasci : & dū plequendo fideles
congregaret · plebem dyabolo cognoscendo fidem ipse aggrega
tus est xpo : Tones eximiqui dentibus ecclia pdam tulit : quotes
evertens morsu animaz pdicando diripuit · Quis namq; in
quus uerus diu potest qñ dyabolus : cuius molas contrim?
quotes differendo conf? insidias occulta illi? machinamenta mō
stramus · Ac de eius dentibus pdā tollimus qua mente qñ iā ad pec
catū frangendo momorderat · adsalute mte conuertendo revocam?
Pmolas uero occulte eius insidie : pdentes nō apte iam culpe pe
trano demonstrat? · Dequibus mmz molis ac dentibus p psalmista
scptum e · Deus nō conterruit dentes eoz more upoz : molas leo
nū confriget dns · Sz sic̄ ur ante se asserit molas conterere · ut
post dentibus illius pdam potuiss auferre : qua tunc uerant pdā
de eius ore tollim? cum prius molas illius conterere stud? · prius
em necesse e · occulta consiliorz illius machinamenta pdere : ut
anditorus nr animā valeamus postmodū ab apto lapsu revocare
huius iniqui molas upe simus pastor ecclie pdicando coterebat
ni diceret · Sobry estote & uigilate : qua aduersarius ur dyabol?
tamq; leo rugiens circuit querens que devoret · Cui restite fortes
in fide Cui hunc leonem sta ecclia qua ei? insidias conspicit ·
fidei caulas munit : cuius dentes molas frangit quotiens he
reticoz argumenta destruit · totiensq; abeuntibus dentibus pdam diripit
quotiens aberrore quempia pdicando coīnit · Et qua plerisq; mistoz
tunc erant qui se ecclie statue patis tempe abhoc mundo exituros
ee credidernt · btus iob dū sua narrat · noces q? mistoz sequen
tiū indicat dicens · Dicebamq; in nidulo meo moriar & sicut
palma multiplicabo dies · Quid hoc loco pnidi nome exprimit
nisi tiquilla quies fidei : qua un?quisq; infirmus mitt? · Ol
titudo q? illa bonoz que pfectionū tempibus fuit deprensa ·
mutinentoz suoz dies qui in mundo sic in loco quietis expleve se cre
didit : ia nisi sta ecclia infirmos quosq; filios nunc in mundo
patis emittret psalmista non diceret · Et em passer inuenit
domū : & turt? idū ubi reponat pullos suos · Jam quippe do
mū inuenit sibi passer : qua eternū celi habitaculū ur redep
tor intranit · Et turt? inuenit idū : qua sta ecclia amore
conditoris affectata crebris gemitibus utitur & uelud idū sibi
de pacatissima fidei quietē construit : mq; crescentes filios
qui plumescentes pullos quo usq; ad sinpiora evolent · caritatis

gremio calefactos fouet · Sgit quia tunc erunt qui patrie tempe
re ad supna migrare · ideſt animo euolare crediderunt : eos uox
bis iob uoce puenit · cum ait · Dicebamq; in mundulo meo moriar
Quia uo hoc ipsum sibi patres otiu exmultor diez longitudine
promittebant : recte subiungit dicens · Et sicut palma multipli
cabo dies · Palma enim tarde pfert : sz diu in uiriditate subsistit ·
Cum multis autem difficultatibz sancta ecclia ad fidei statu uenit :
et p collectione plurimor meritor eidem fidei glia diutius stare cotu
pisit · Sicut palma ge multiplicare se dies credidit : que emer
gente subite temptationis articulo · patris sue grauz et tarde a fideli
bz adempta · et citius abinfidelibz intercepta dolz · Nec immerito
iustor uita palme compat · quia scilicz palma inferius tota a
spa e · et qi arctis cortibz obuoluta · Summa ista qi multis cor
ticibz obuoluit · diu minimis tribulationibz angustat · Summa
uero illa qi pulchre uiriditatis foliis amplitudine retributionis
expandit · Supius u et insu et fructibz pulchra inferius cortica
suarum uoluntatibz angustat · sz supi amplitudie pulchre
uiriditatis expanditur · Sic quippe elector uita despecta infe
rius : Supius pulchr habet quide aliud palma : quo cunctis ar
bor generibz differt · Omis namq; arbor in suo robore iuxta e
ram nasta subsistit · sz crescendo supius angustat · et quo
paulisp sublimior · tanto multu subtilior redit · palma uero
minoris altitudinis abimis inchoat · et iuxta ramos ac fruc
tus amplior robore exurgit · et que tenuis abimis pfert · na
sce ad summa surrexit · Quibz itaq; alia arbusta misi terreis
mentibz inuenit · ee similia inferius nasta supi angusta
qua nimiz omnes huius seculi delectatores interrem rebz
fortes sunt · mundanis debiles · Nam ptempali glia usq; ad
mortem deludare appetunt : et pspe pretia nec pauz quidez in la
bore subsistunt · Pterreni lucris quallibz iniurias tollerant
et pcelesti mercede ul tenuissimi ubi ferre cotumelias recusat ·
Terreno uidelicet tota eaz die assistere fortes sunt : oratione u
coram dno ul unius hore momento lassant · Sepe inuitatem
delectione fame · padquirendis diuitijs atq; honoribz tolerant
et earum rez se abstinentia trimant atq; ad adipiscenda ter
rena festinant · supna aut laboriosa querere tanto magis dissi
mulant · quo ea retribui tardius putant · Hij itaq; qi aliar
arbor more deorsu nasti s. sursum anguisti : quia fortes inferio
ra subsistunt · sz ad supiora deficiunt · Ac cont equalitate pal
marum designat · pfitens uita iustor qui neq; q sunt interrem
studijs fortes et mundanis debiles : sz longius atq; distantius
studiosos se deo exhibent · qm seculo fuisse meminer · Nam

cī quibusdaꝫ p p̄dicatorem nr̄m dr̄. humanū dico ꝓpt infirmitatē carnis nr̄e. sicut exhibuistis membra uestra seruire immūditie & iniquitati ad iniquitatē: ita nunc exhibete membra uestra seruire iustitie in sanctificationē: eoꝝ paulo dubio infirmitati condescēdit. ac si eis apertius diceret. Si neq; amplius potestis. saltē tales e stote in fructu bonoꝝ opū. q̄les fuistis dudū in actione uitioꝝ: ne debiliores uos habeat sta libertas aeris quos in carne nalidos habuit usus terrene uoluptatis. Sunt nō nōnulli: qui cū celestia appetunt atq; huius mundi noxia facta derelinquūt. ab inchoatione sua cottidie in constantie pusillanimitate deficiunt. Quibꝫ hos mīi arbustis reliquis similes dixerī: que neq; tales supra surgunt. quales in ferus ornant. Hi quippe ad cōmissationem uementes non tales quales cepint p̄seuerant. & q̄ more arboꝝ in inchoatione nasti sunt. temuiscescunt: qua paulisp p augmenta temp̄ patiunt. detrimenta uirtuti. Sensim quippe mens desideria supna languescunt: & qui robusta ac fortia ꝓfuerant. debilia atq; infirma consumant: dumq; etatis augmento p̄ficiunt. q̄ flexibiles fiunt. Palma uo sicut dictū e. nasticus in summitate c̄ q̄m cē cepit qualitatis exradice: qa sepe electoꝝ cōmissio plus timendo p̄agit. q̄m ꝓfecit inchoando & si tepidi? prima inchoat feruenti? extrema consumat: iudex semp inchoare se estimat. & idcirco infatigabil' in montate p durat. hanc scilicet iustorū constantia ꝓphēta intuens ait. Qui cōfidunt in dō mutabunt fortitudinē sua: assument pennas ut aquile current. & non laborabunt: ambulabunt & non deficient. Mutant quippe fortitudinē: qua fortes studēt ee in spiritali ope qui dudū fuerant fortes in carne. Assumunt aut pennas ut aquile qua contemplando uolant. Currunt & non laborant: qua uelocitate magna celeritate p̄dicant. Ambulant. & non deficiunt: qua intellectus sui uelocitatem retinent. ut tardioribꝫ condescendant. Inanitas nō bona q̄ arripuint. q̄nto aliis libent accomodant tanto ipi in cōmutabiles in montate p̄durant: & qui tenues a radice inchoationis exeunt. fortes in culminis p̄fectione cōualescunt. Dicat ita q; beatus iob exp̄sona sua dicat exuoce ste ecclie. phis quos patis tempe adse cōmissos habuerat atq; in bonis moribꝫ p̄seueraturos credebat. Dicebamq; in modulo meo moriar: & sicut palma multiplicabo dies. Quasi em palma multiplicare sedies credidit: que mentes fideliū ad extremū usq; robustiores exeugere putabat. Cum em multoꝝ corda p̄fectiones cepint lassata mollescere dolꝫ iam mse q̄ in debilitate tendē: quos mirat fortia ꝓposuisse. Et qua semp mentes

spiritalis sciencie intendit: Recte subiungit: Radix mea apta
e secus aquas. Juxta aquas e enim radix apit: qñ adpapienda hu
tans fluenta latent cogitatio mentis expandit: ut enim supior
libro iam dixim?: solet in sacro eloquio radius noie occulta cogita
tio designari. Radice igit nram secus aquas apimus: cui insisi
om intime cogitatione tanti operis intendim?. Que salus iba
si aduoce ste ecclie ducamus radix illius ipa debet incarnatio re
demptoris intelligi: que iuxta aquas apta e dū deus inuisibilis
assumptione humanitatis sue patuit aspectib; uisionis nre
Creator quippe qui in diuinitate uideri no poterat: assumpsit a
nob unde uideret a nob. Radix g secus aquas aperitur: quia auc
tor humani generis p humanitate sua hominib; demonstrat. Un
recte qs psalmista dicit. Et erit tamq; lignū q plantatū e secus de
cursus aquarū. Decursus quippe aquarū sunt: cottidiani tui fit?.
defluentiū plor. Et de semetipa veritas dicit. Si in uiridi lmgno hec
faciunt: in arido quid fiet? Lignū g secus decursus aquar? e: qa
fructū e p passione sua nob umbraculi p ferens apparuit creatori
carne: ut humanū genus presurrectione muniret. qd p defectū
cottidie ibat in morte. Sequit. Et vos morabit in messione
mea subaudis dicebam. Messio em ste ecclie non in cōuement
arripit: nam p fide ante mie corpib; abstracte ueluti mature sege
tes a terra diuise. ad celestia horrea demigrant. Qd quia no nra
uirtute sed celesti gra largiente agit? bn ait. Et vos morabit? in
messione mea. Ros nāq; desup cadit: messis deorsum colligi?
Ergo vos morabit in messione: quia gra desup uenens agit ut
digni simus qui de inferioribus colligamur. Spa quippe nos uel desup
uel insup infundente fructū bonor? opum ferimus. Unde recte
qs p paulū dicit: Gra dei sum id qd sum e gratia eius in me ua
cua non fuit. Si em quecumq; vos desup uenens. gra dei su
id q sum. Si intueamur messem subrore celestis ait. Et
gra eius in me uacua non fuit. sed habim dantius illis omnib;
laborauī. Sequit. Gloria mea semp innouabit? e arcus mis
in manu mea instaurabit? subaudis dicebā. Superior quippe
sententie cōiungit? qd lotionem cōtinua subinfert. cui ait di
cebamq; in modulo meo moriar? Et sicut palma multiplicabo
dies. Ac deinde subiungit. Radix mea apta e secus aquas? e
morabit? vos in messione mea. Gloria mea semp innouabit?
e arcus meus in manu mea instaurabit? Cunctis uerasiuen
tib; liquet qd aduersitatem uita uitia pcinent. uirtutes ad no
uam. hinc e em paulus dicit. Exuentes nos ueteres homies
cū actibus suis? e induentes nouū? hinc e em paulus dicit
Vetus homo nr simul crucifixus e. hinc ps. typo humani ge

neus loquens: mt̄ malignos spē deprehens⁹ dicit. Inueterauī inter
omnes inimicos meos. Aferuore ē em mentis ul' mt̄ spiritales
inimicos. ul' mt̄ carnales quoslīb; primos ipō aliquomō uinen
di usu ueterescūt: ē assimpte nouitatis spem fiscam. Aqua
tī uetustate cottidie si studia tram spemois mutilent. oran
do legendo. bene uiuendo renouam. qua uita nra cū lacrimis la
uatur. boms opib; exercet. sīs meditatoīb; tendit. adnonita
tē sua sine cessatione repat. Btus igit iob sic sua narret ut
nra significet: qua sta ecclia cum fideles suos cōspicit adhuc te
renis culpas redire/eos quos nouitatē mentis mutuet pdere co
gitur plorare. Pdicatōr quippe egregius discipulis dicit. Que ē
em nra spes aut gaudiī aut coronā glie. nonne nos ante dm
Sca ecclia qī amissā gloriam deplorat: cum fideles suos aduta
netere redire considerat. Ait em direbam glia mea semp mnoua
bit: qua eos quos mse none uite militatē credidit uetustis de
sideriis seruire cognoscit. Arcus aut nomine in sacro eloquio
aliqn malor̄ insidie. aliqn dies iudicij aliqn nō ipa cade sacra
designant. Parcī quippe insidie figurantur sicut p psalmista
dr. Intenderunt arcū rem amarā. Parcī qz dies extremi iudicij
designat. sicut peundem rursum psalmista dr. Ostendisti ppl̄o
tuo dura. potasti nos uino compunctionis. In arcu em qīto lon
ge trahit corda: tanto de eo districtior exit sagitta. Sic nimir
sic extremi iudicij dies qīto longe differt. ut nemat. tanto
ti uenient de illo districtior sententia pcedit. Idcirco aut duris
nunc gladiis pcutim. ut hi correcti paratiores tunc inueniri
ualeam⁹. Vnde illic pmissum ē ondisti ppl̄o tuo dura: flagella
uidelicet sedi que seuitutis grauius iudicij die patiuntur. potasti
nos uino compunctionis ut terrena gaudia in lacrimas uterent.
Dedisti metuentib; te significationē ut fugiant a facie arcus. ac
si diceret. hoc temp⁹ nūc ē. illud temp⁹ iudicij erit. Pista g⁹ hu⁹
temporis flagella significas quomō tūc pcutiur⁹. qī nō pcens iu
dicas qui sic districte mō pcutis qī pcs. Aliqn aut parcī eam
sacra scriptura signat. Ipa quippe arcus ē ecclie. ipa arcus ē dm:
de quo adcorda hominū sicut ferientes sagitte. sic terrentes sen
tentie nemunt. Vnde recte p psalmista dicit. Arcū suū tetendit
ē paraut. illū: ē in ipso pcutiunt uasa mortis: sagittas suas ar
dentib; effecat. Arcū namq; suū dns tetendit: qa timoris pcorib;
p scripturam sacra minas exhibuit. Inquo arcu saluti uasa mortis
ptat: qua sedm eloquiū suū sententiā eos qui nūc corrigi negligūt
reprobos dampnat. Inquo eam sagittas suas ardentib; effecit: qa
adeos quos pterrorem corrigit. accensas uidor̄ sententias emittit
de hoc pdicator̄ arcū pysaiam dicit. Cū sagittis ē arcū migre

dient: illuc: qua mmiz. Sū apli ad ferendaz gentibus ute duritaꝫ
tum distītis uerboꝝ spīuꝰ uenerunt· Qd igit: hoc m loco arcus noīe
nisi sacrū eloquiū debet intelligi: Inchorda ·e· em testamentū nouū
in cornu uō testamentū ueterꝰ accipit: In arcu aut dū corda trahit
cornu curuat: sīnit mhoc loco eodē sacro eloquio dū testamentū
nouū legit: duritiaꝫ testamenti ueteris emollit: Ad eius namqꝫ
spīualia ·e· blanda p̄cepta· illius luctere sē rigor mdmat: quia
testamētū nouū dū qī quodam bone operationis brachio trahitur
intestamento ueteris seueritatis ura flectunt· Hec mdecenter
dicimus· chordam testamento nouo congruē: qō de incarnatiōe
dnica certū ē· extitisse· Qī corda gꝫ trahitur· ·e· cornua curuant:
qua dum intestamento nouo incarnatio mediatoris agnoscit
ad spīritale intelligentiaꝫ rigor testamenti ueteris mdmat· Ait
igitur sīc mr· Dicebam· Gloria mea semp immanebit· ·e· arcus
meus in manu mea instaurabit· Arcus in manu ē· scīptura sac
operatione· manum ·e· em arcū tenet· qui dīuina eloquia que
intellectu cognoscit· operatione pficit· Instaurat gꝫ arcus in ma
nu: dū quicquid de sacro eloquio studendo cognoscit· imendo
complet· hinc etiam salomon dū fortes spīritalis pugne desi
dēt bellatores ait· Omnes tenentes gladios ·e· bella doctissimi·
Quid namqꝫ mdiuina scīptura de hac dr· Non antē de omibꝰ ita
despant: sī tamē plerumqꝫ contingit· ut hi quibꝰ maiore
fidei fiduciam habuerunt· ipi eiusdem fidei hostes atrociores
fiant: ut eos tunc mdeant cont sac eloquia agere equoꝝ sē
operatione trediderant· hec ea dē sac eloquia ad predicationis
gram restaurare· Que tū tempa iam nūc inchoasse mgemi
scimus: iam multos intra eccliaz positos cernim· qui aut no
lunt opari q intelligūt aut hoc ipsū q sacrū eloqū intelligere
ac nosse contempnūt· Auertate ·e· em auertentes auditū· ad fa
bulas conuertunt: dū omis q sua s· quer no q sunt ihu xpi·
Scīpta dei ubiqꝫ rcepta opponunt· odis· sī hec cognoscē hominēs
dedignant: pene nullus qerit sare q credidit· Hinitando gꝫ
bonoꝝ p̄decessoꝝ arcū suū destrui doleat: que sacrū eloquiū
restaurari semp pstudiū obsequentiū credebat··

Madm̄ solū hoc omissū est

Damus omnes sentencias atq; doctrinā
sptūra sac̄ sine aliq̄ compūctōe tūs
cendat · ut taceam q̄ uera p̄dicat · qđ
adcelestem patriam uocat · qđ ardens
desiderijs adsupna amplectenda corle
gentis īmutat · qđ dictis obscurioribs
& exercet fortes · & paulos humili ser
mone blandit · qđ nec sic clausa est
ut paueſn̄ debeat · nec sic patet ut ni
lescat · qđ usu fastidiū tollit · & tanto
amplius diligit · quāto amplius meditat
q̄ legentis animū humilibs uerb̄ ad
unat · sublimibs sensibs leuat · q̄
aliquō cum legentibs crescit · qđ arudibs lectoribs q̄ recognoscit · &
tū doctis semp noua reppit · ut · q̄ diez̄ pondē taceam · sūcias tū
atq; omnes doctrinas upō eam locutionis sue more tūscendit · quia
uno eodēq; sermone dū narrat textū p̄dit mysteriū · & sic scit p̄
terita dicere · ut eo ipō nouit futura p̄dicare · & nō mutato di
cendi ordine · eisdem ipis sermombs nouit · & acta describē · & ā
genda nunciare · sicut hec eadem bt̄i iob uerba sunt · quia dū
sua dicit nra p̄dicat · dumq; lamenta ppria p sermone mdicat
causas sē ecclie p intellectū sonat · Ait em̄ · Qui me audiebant
expectabant sententias · & intenti tacebant · ad consiliū meū ·
Verb̄ meis addere nchil audiebant · & sup illos stillabat eloq̄ū
meū · Expectabant me sicut pluuiā · & os suū apiebant · q̄ ad
imbrē serotinū · hanc & em̄ apud bt̄m iob fuisse subiectoz̄ re
uēnāā mdubitanter credimus · sz̄ sicut sepe iam dixim? sc̄a eccl̄ia
hereticoz̄ uel carnaliū tribulationibs pressa · pteritoz̄ remmiscat
tempū mquibs omne qđ abea dē · cū metu a fidelibs audit · &
adūlarioz̄ suoz̄ pterunas deplorans dicat · Qui me audiebant
expectabant · sententiā & intenti tacebant ad consiliū meum
Ac si apte dicat · nō ut hi pterm ac timidi · q̄ dū ueritatis ner
ba susape remmuunt · p̄dicationis mee sententias q̄ docendo
patrunt · Cui? nunc discipuli adeius intenti consiliū tacent ·
quia uerba ei? non audent mpugnare sz̄ credere · Vt em̄ plicē
expis possint · ea pauldubio non mdicaturi sz̄ secuturi audiūt
Sequibs recte subiungit · meis uerb̄ addē nchil audebant · q̄a
nimiz̄ tunc hereticā ei cont hanc libertatē pessimā fuerit esse
nati · dictis eius addere aliquid plumunt cū p̄dicamentoz̄ ei?
rectitudinē q̄ emendare moliunt · Que adhuc deboms audi
toribs subdit · Et sup illos stillabat eloq̄ū meū · Inhac stillatiōe
eloquij · quid aliud q̄m mensura p̄dicationis attigit · quia o

optet ut exhortationis gratia singulis iuxta capacitatē ingenij conferat. ꝓhoc g̃ qđ dr. uerbi meis addere mihil audebant. ꝙ euēnia laudat audiē tiū: ꝓhoc ū qđ subdit. ⁊ sup illos stillabat eloq̃um meū. indicat. dispensatio magistroꝝ. Debet em̃ subtulit is qui docet ꝑspicere ne plus studeat q̃m audiente capit. ꝑdicare: debet admīrmitatē audiē tiū semetipsū cont̃hendo descendere ne dū ꝑius sublimia. ⁊ idcirco ꝑfunda loquit. se magis curet ondere q̃m auditoribꝫ ꝓdesse. Suben te aut dño non solū fiale admensāꝫ tabernaculi. ſ ⁊ etiam nati ꝑara t. Quid em̃ ꝑfialas nisi larga ꝑdicatio: quid ū p natos ñ minima ac tenuis dedō locutio designat. Immensā igit dm̃ ⁊ fiale ꝑmanent ⁊ nati: quia indeliꝫ indoctrina sācti eloquij non solū exhibenda sūt magna ⁊ arcana que debeant. ſ ⁊ etiam pua ⁊ subtilia que q̃ p gu stū notitiam ꝑstant. huius g̃ distrctissime dispensatiois sine stā ec clesia. extremis ꝑsā temꝑibꝫ remmiscat. ⁊ dicat. Et sup illos stilla bat eloquiū meū. Ubi apte quoq; subiungit. Expectabañ me sicut pluuiā. ⁊ os meū apiebant q̃ adymbrē serotinū. Verba quippe stē ꝑdicationis sicut pluuiā susstinemus: ni nera humilitate ariditatē nri cordis agnoscamus ut potu stē ꝑdicationis irrigemur. Unde rec te de deo p psalmistā dicit. Anima mea sicut terra sine aq̃ tibi: his doctrine fluentis mfimdi ꝓbia nos admonet dicens. Sitientes ueni te ad aquas. Qui dū in extrema pte iam sedi uerba stē ꝑdicationis accipim? q̃ adymbrem serotinus os cordis apimus. Nam si os mee de non eēt psalmista non diceꝫ. labia dolosā mtede ⁊ corde locuti st̃ mala. Os igit cord qua ūb mtendim? ultime ꝑdicationis: hoc ne lud serotinus apimus fluentis. Que mmiꝫ ꝑdicatio eius adnos sacrificiū ꝑdixt qui p psalmistā dicit. Elevatio manuū meaꝝ sac rificiū uesptinū. Qua em̃ redemptor nr iuxta mundi fine nī pse quentiū ꝑtulit: semetipsū ꝓnobis sacrificiū uesptinū dedit. Dehoc ymbre serotino alias sapti ē. Dabo nob pluuiā temporiā ⁊ serotinā Tempiā quippe pluuiaꝫ dedit: quia electis suis ꝓiori tempe legis mtellectū contulit. Serotinā quoq; pluuiā tribuit: quia ꝑdicari diebꝫ ultimis incarnatiois sue mysteriū fecit. Qđ qua stā ecclia cotidie annuntiare non desinit: ora cordis audientiū uelud ex ym bre serotino infimdit. Sequit. Si qñ ridebam adeos nō credebant ⁊ lux uultus mei non cadebat interra. Hoc si iuxta hystorie ver ba ꝓpim? credi nrē ē. qđ nr stūs talem se exhibuit subditis. ut etiaꝫ ridens tim[illegible]eri potuiſſ. Sz tū supius prēm paupū. indiaꝫ ū consolatores [illegible] se fuisse ꝓhibet. magna ualde distrctione res indiget: quo [illegible]mō intanto terrore regimus. tanta quoq; affluent lenitas [illegible] ⁊ mansuetudo pietatis. Sine magna em̃ benig tatis lenitate nō sint. hoc qđ se patrē paupū ⁊ indiaꝫ consolatorē dixit. ſ ⁊ rursum sine magna seueritate non potuit. etiā ridens ti meri. Qua ire quid aliud docem? nisi qđ talis debet dispensatio

ē regimur: ut is qui pest ea se circa subditos mensura moderet
quatenus ⁊ arridens timeri debeat · ⁊ iratus amari: ut eū nec m
ma letitia ulem reddat · nec immoderata lenitas odiosū · Sepe eū
subiectos frangimus: dū plus iusto rigorē iustitie tenemus · Q
pfecto rigor iam iustitie non erat: si se subiusto moderamine nō
custodit · Et sepe a disciplie metu resolutos subditos · si nō regi
mine hylaritatis frena laxamus: quia dū nos qī litent letos aspi
ciunt audacter ipi ad illicita resoluunt · Sz ut rectoris multis etiaz
letus debeat timeri: necesse ē ut ipe multū sin conditoris sine ces
satione timeat · Illi ⁊ em menti difficile de letitia credit: que qđ
se p amore dni continue affligat a subditis stat · Que em mes
santi estu spiritalis desiderij supna appetit: valde de ea mdubiū ueit
hoc q aliqn ante homines hylaresit · Vnde ⁊ isdem bris iob nō
longe post dicturus ē · Semp em qī timentes sup me fluct timu
deū · Sic g metuebat indicē suū: qī submmmentes impet fluc
tuū: iam iamq; mergitur · Cuius g ita mente merore diuini timo is
mfuderat · recte hylaritati illius subditi non credebant: quia cogē
bant ridentiū credere cuius cor mtimore conditoris noverant · qm
continuā mestitiā tenebat · hoc quoq; iuxta hystoriā nō incōuem
ent attpit: qđ ptimus subiungit · Et lux multus mei non cadebat
in terra · Septim ē g oculi stultoz mfimis terre · Rursumq; peim
de salomone dicit · Oculi sapientis in capite eius · Paul ai · Ca
put uir xps · Oculi g sapientis in capite ei sunt · dū redemptoris
sui semp opa que imitari debeat contemplat: lux g multus hui
usmodi terrenā non cernit: quia eaque terrena sunt p concupiscentiā nō
aspexit · Sz quia supfluē hystorie subbreuitate discussimus: quid
mhis de intellectu mystico lateat pendam · Vnā ē plōnā xpm
⁊ ecclesiam plerumq; iam diximus ⁊ sepe uox capitis ad uocē corpis
sepe uox corpis ad uocē capitis tūsit · Qui em st in carne una: nl
obstat · ut commutent etiā mutuo una · dicat g cernuo ce capitis de
electis suis dicat ecclia · Si qī videbā ad eos non credebant · Videre em
dei ē · stolā suas plegi fauore sperari: sicut dehis ī pusillis di
quos in hoc seculo felicitatis blandimenta comitant · arrisit illis
temp · Vnde ⁊ eccl ira appellat dns abomis actiombz mfirmai
sicut scriptum ē · neqn irascat dns · ⁊ beatis deus insta · Si igit
iusti dns phibet tam iuā iustitie homines pdunt · recte arridere
dns dicit tam bona irā opa fauor grē supne ⁊ comitat · Sz
electi quoq; quamdiu mhac uita sunt: securi tatis sibi confi
dentiaz non pmittunt · horis em omibz cont temptamenta
suspecti · occulti hostis insidias metuunt: qui etiaz temptatioē
cessante ul sola graui suspectione turbant · Nam sepe multis
grane periculū incauta securitas fuit: ut callidi hostis insidias
nō temptati sz etiaz pstrati cognoscerent · Vigilandū g semp ē

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

ut continue solluta nunq̃ relaxet intentione supna · & laboro
sa deserens cogitationib; fluxis qi in quibusda mollib; stramentis
latens nemente corruptor diabolo mente resoluta psumat · Sem
p ũ e · adcertamen adusariꝰ exigendus animus · semp cont occultas
insidias cautela prudenda · hinc & em abacuc pha ait · Sup custo
diam meam stabo · hinc rursum scptum e · Statue tibi specula po
ne tibi amaritudines · qui euangelizas syon · hinc psalmone dr.
Beatus uir qui semp e pauidus qui aute mentis e dure corruet in
malu · hinc iterum dicit · Vmus cuiusq; ensis sup femur suu · ppter
timores nocturnos · Nocturni g timores sunt : insidie temptationis
occulte ensis aute sup femur e custodia uigilans carnis illecebras p
mens · Ne g nocturnus timor desit occulta & repentina temptatio
surrepat : semp ucte e · ut femur mum sup positus custodie ensis
pmat · Sti & enim uiri sic despe certi sunt · ut ni semp sint de temp
tatione suspecti : quib; uero dicit · Lemte dno intimore & exultate
ei mtremore : & ut desipe exultatio · & desuspitione nascat · tremor
quor uoce iteru psalmista dicit letetur cor meu ut timeat nomen
tuu · Qui notandu qd non ait letet ut lemat sit : & letet ut timeat
Memmerunt namq; quius cor arto pspexit · quia adhuc inhac
uita sunt · deq̃ peinde iob dicit · temptatio e uita humana sup
terra · Memmerunt rursu qd scptum e · corpus qd corrumpit ag
gnat animam · & deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogi
tante · Memmerunt & metuunt · & certi tudine sibi nse pmitte
non psumunt · sz posiu inter gaudiu spei · & temptationis metum
confidunt & timent : confortant & timbant : certificant & sus
pecti sunt · Bene g pn occe electi membri · subfigura nri capitis dr ·
si qn ridebam adeos non credebant : quia redemptor mo qi arri
denti non credimus · du multis iam donis testantib; & grauam
fauoris ei accepimus · & tu adhuc subeus iudicio de ura infirmi
tate turbamus · Videamus qualit paulo & arridet · iam psupna
grana : & ipe adhuc qi non credit psuspitionis metu · Iam ecclo illi
dns loquens · ensq; interius oculos apiens eternus clamens · poten
tiam sue maiestatis ondebat : iam de eo a name dixerat · uas electionis
mihi e : iam adternu celum sup se raptus fuerat : iam in paradiso
duct; archana uerba que dicere non posset audierat · & tu adhuc
timidus dicit · Castigo corpus meu & inseruitute redigo : ne forte
alijs pdicans ipe reprobus effiar · Ecce arridenti sibi dnime gre etiaz
credit pspem : nec dum tu credidit pseuitate · Nam quia bene
hec uerba redemptoris nri nobis congruunt : etiam subiuncta te
stant tum dicit · Et lux multus mei non cadebat interra · Quid
namq; terra nisi pcos uocat · tu pma sententia dictu e · terra
es & interra ibis · lux g multus din interra neq̃q̃ cadit quia u

sionis eius claritas pcoribꝫ non appet · Sꝑnum ē namq; tollatur impius ne uideat gliam dei · Qī em̄ lux interrā cadent : si mextremo iudicio uemens · claritatē maiestatis sue pcoribꝫ appiret · Qđ si hec uerba exstē ecclie uoce susꝑpimus · non mō grue intelligere potimus lucem multis eius interram nō cadere : quia occupatis terrenis animꝫ uitat sima contemplationis sue mysteria pdicare Dia em̄ infirmis forma phibet : ne dīi incapabilia audiunt pdicationis iuꝫ quibꝫ subleuari debuerant oppmant · Lux g ipa corpea que oculos suos sanos irradiat · infirmos obscurat : ⁊ dīm lippientibꝫ oculis claritati solis intendit · plerumq; eis ceritas exluce generat · Scā itaq; ecclia oppssa pstationis tempe memor aut ptrahte distractionis sue dicat : lux multis mei non cadebat interra · Sz qua exei capite hec uerba intelligere cepimus : inpsō adhuc qđ sequit sequamur · Nam subdit · Si uoluissem ire adeos sedebam pmus · Quia incorde reproꝝ post loco actiones carnis sunt · ⁊ posteriꝰ actiones animē : incorꝝ paulo dubio cogitationibꝫ xpc nō pmus sed ultimus sedet · Sz electi quiq; qua ca pommbꝫ que etna sunt cogitant · ⁊ posteriꝰ cura ac minima si qua sunt disponunt tempalia quibꝫ ⁊ magistra uoce ueritatis dr · querite pmū regnū dei · ⁊ iustitiā eius ⁊ hec omnia uobꝭ adicient · In eoꝝ corde dns pmus sedet · Vbi apte pmittit · Si uoluissem ire adeos · Quia em̄ sicut scptū ē · omnia opat · secm consiliū uoluntatis sue · nō secm nrm meritū · Sz quia ipe ita multa infitatione sua nos dns illustrat : itaq; ⁊ cū multa uenit · ⁊ cum uenit pmus sedet quia aduentus eius incorde nrō g tuus ē · ⁊ appetitus eius desiderij incogitatione nrā equal' ceteris desideriis non ē · Sequit · Cumq; sederem qī rex circumstante exercitu : eram tī merentiū consolator · Qī rex dns sedet incorde : quia circūstrepentes regit animoꝝ motus munda cogitatione · Sapiente g qm̄ inhabitat · dum torpentia excitat · inquieta frenat · frigida accendit · moderat · emollit rigida fluxa restringit : exipā hac diuisitate cogitationū · qī quida illum exercitus circumstat · Sue cte qī rex sedet circumstante exercitu : quia psidente illū mentibꝫ electoꝝ circumstat turba uirtutū · Qui ecā merentiū consolatorē ea promissione qua dicit beati qui lugent qm̄ ipi consolabunt · ⁊ iterum uidebo uos ⁊ gaudebit cor nrm : ⁊ gaudiū nrm nemo tollet auobꝭ · Ea nō que deste ecclie capite dixim̄ nil obstat si ad uocē quoq; eiusdem ecclie referam̄ · Inea g ordo doctoꝝ qī rex psidet que fideliuꝫ suoꝝ turba circūstat · Que sublimet multitudo fideliū recte quoq; exercitus dr · quia inpetitu bonoꝝ opum indesinenter cottidie cont temptationū bella ꝓpant · Corda quoq; merentiū sta ecclia consolat · dū pnus peghationis crumpnas palluctas mentes electoꝝ pensat · ⁊ has eterne pacis promissione sentificat · Consi

derat etiam qđ cogitationes fidelium diuino sint timore pauisse: & quos
de deo conspirat distincte audisse ut timeant· agit quoq; quatenus &
mansuetudinē pietatis eius audiant ut plumant· Sic namq; scā
ecclia fidelibq; suis de pietate & iustitia redemptoris mpdicationis serie
spē misceat· & metu: quatenus nec meante de misceria confidant nec
despate iustitiā timeant· Iam ūb sin capitis formidantes reuouet
dicens· nolite timere pusillus grex· quia complacuit patri uro dare
uob regnū: atq; iterū plimentes terret dū dicit· Vigilate & orate
ut nō intretis intemptationē· Rursum formidantes reuouet dicēs
gaudete quia nomina urā scripta sunt mcelo: sz misemetipis plumē
tes deterret cū ait· Videbam satan· sicut fulgur decelo cadentē· formi
dantes reuouet cum dicit· oues mee uocē meā audiunt· & ego cog
nosco eas· & sequunt me· & ego uitā eternā do eis· & non pibunt
meternū· & nō rapiet eas quisq; de manu mea sz misemetipis p
simentes deterret dicens· Dabunt signa magna & pdigia: ita ut i
errorē mducant si fieri potest etiam electi· formidantes reuouet cū
dicit· qui pseuerauit usq; mfinem hic saluus erit: plimentes de
terret dicens· Cū uenerit filius hominis· putas inuenet· fidē sup
terrā: Metuens reuouet cū latrom dicit: hodie meū eris mparadyso: sz terret plimens cū midas exaplatus glia mtartarū labitur de
quo psentem definitionē dr· Duodecim uos elegi: & unus exuob
diabolus est· formidantes reuouet cū dicit· si dimiserit uir uxorem
suā & recedes abea duxerit uirū alterū· nūquid reuertet adeā ultra
nūquid non polluta & contaminata erit mulier illa· tu aut formi
cata es cū amatoribq; multis tū reuertere adme dicit dns: sz plume
tē deterret cū dicit· Quid clamas sup contritione tua: Insanabilis
est dolor tuus· formidantē reuouet dicens q; saltē amodo uoca me
pr meus· dux uirginitatis mee tu es: sz plumentē deterret dicens·
Pat tuus amorē & mat tua cethea· formidantē reuouet cū dicit
reuertē aduersatrix isti· & non aūtam faciem meā auob quia ego
sm sū dicit dns· & non irascar mpetuū· sz plimentes deterret cū
pphām suū abintercessione phibet dicens· Hos assumas peis lau
dem & oratione quia non exaudiaz mtempe clamoris eoz adme
intempe afflictioms· quia si steterint coram me moyses & samu
hel non e gmma mea adpplin istū· Scā ecclia itaq; auditoz suoz
mentē & demisdie bengnitate subleuat· & de iudicij distinctione
pturbat: quatenus mpdicatione sua dū bene utrumq; pmiscet·
electi eius nec de exhibita iustitia plumant nec de pterita iniqui
desperent· Sz hoc qđ ait cumq; sedere qi rex circumstante exercitu era
tū meretricū consolatore: sciendū nobis e· qđ valde edificare lectorē
etiaz uxta hystoriam pt si ppendet quomō bonis rectoribq; mixta
sit· & regendi auctoritas· & benignitas consolandi· ait enī Cumq;

sederem qī rex circumstante exercitu · ecce auctoritas regiminis : ecā tamē merentiū consolatoꝛ · ecce ministeriū pietatis · Disciplina emī uł misēdia multū destituit : si una sine altera teneat : Sz turca sub ditos suos messē rectoribꝫ debet · ꝫ iuste consulens misēdia · ꝫ pie seuiens disciplina · Hinc ē qđ semi uiui illius uulneribꝫ quia samaritano mistabulū ductus ē · ꝫ uinū adhibet · ꝫ oleū ut pri mū mordeant uulnera · poleū foueant : quatenus inuisq; iuscꝫ qui sanandis uulneribꝫ pest · minno mortū distillioms adhibeat m oleo mollitiem pietatis · Primū mundent putrida : poleuꝫ sananda foueant · Misenda g ē leuitas cū seueritate · faciendꝫ quodda exutroqꝫ tempamentū · ut neqꝫ multa aspritate exulceret subditi neqꝫ nimia benignitate soluant : Hoc nimiꝫ illa tabna culi archa significat · inqua cum tabulis uirga simul · ꝫ manna ē · quia cū sciptura sacre scientia in bom rectoris pectoꝛe · si ē uirga distri ctioms · sit ꝫ manna dulcedinis · Hinc etiaꝫ dauid ait · Virga tua ꝫ baculus tuus ipa me consolata sunt · Virga em pastum · ꝫ baculo sustentam : Si g ē districtio urge que feriat · sit ꝫ consola tio baculi que sustentat · Sit itaqꝫ amoꝛ sz non emolliens : sit ugoꝛ sz non exaspans : sit zelus sz non immoderate seuiens : sit pietas · sz non plusq; expediat parcens · Intuen libet in moysi pec toꝛe misēdiaꝫ cū seueritate sociata · Videam amante pie : distri cte seuiente · Certe cū israhitarū plus ante dei oculos pene inuenī abile cōtrexisset offensaꝫ ita ut eius rectoꝛ audiret dicente ppeca plus tuus · ac si ei diuina uoꝛ diceret · qui intali pcto laplus ē · iam mis nō ē · atqꝫ subiungeret · dimitte me ut iracscat furoꝛ meus cont eos ꝫ delea eos faciamqꝫ te in gente magna : ille seml ꝫ iterū p pplo tm peraꝛ · obice se adimpetuꝫ dei iracscentis opponēs ait · aut dimitte eis hanc noxia · aut si nō facis · dele me de libro tuo quē scripsisti · Pensemus g quibꝫ uiscerib; eundē pplm ama uit : pauus uita de libro uite delen se petijt · sz cū iste qui tanto eius ppli amoꝛe constrictus : cont eius culpas pensemus quo zelo rec titudinis accendat · Mox em penitone prna · culpe nemiaꝫ ne deleret obtinuit · Ad eundē uō pplm uemens ait · Ponat uir gladiū super femur suū · ste ꝫ redite de porta usqꝫ adporta m̄ per medium castroꝛ : occidat unus quisqꝫ fratrē ꝫ amicū · ꝫ proximū suū · Ceciderūntqꝫ die illo qī uiginti tria milia hominū · Ecce qui uita omniū etiaꝫ cū sua morte petijt : paucoꝛ uitam gladio extinxit · Intus arsit ignibꝫ amoris : foris accensꝰ est zelo seueritatis · Tanta fuit pietas ut se pillis coram dño morti offerre non dubitaret · tanta seueritas ut eos quos diuinitꝰ ferri timuerat · ipe uindicꝫ gladio feriret · Sic amant eos quibꝫ pfuit ut peris nec sibi pceret · ꝫ cū delinqntes sic pseuerus ē · quos amant · ut eos etiā dño parcente psternēt ··

Vtrobiq; legat⁹ fœtus utrobiq; mediator admirabilis · causam ꝓpli apud deum ꝑnbus · causam dei apud ꝓplm gladijs alligant · Justus amans diume ure supplicando obstitit · fœtis sœuiens culpa ferien do consimpsit · Succurrit actus omnib; oñsa morte pauco⁹ : ⁊ id circo omnipotens deus fidelem famulu suu actus exaudiut agen tem p ꝓplo · quia audit qđ sup ꝓplm acturus eet ipe p dño · Jnuegi mine g⁹ ꝓpli utrumq; moyses misit : ut nec disciplma de eet im sœdie · nec mia disciplme · Vnde hic quoq; mixta utraq; uirtute dr · Cumq; sœdere qi rex utrumstante exercitu : eram tu merentiu conso lator · Sedere g⁹ utrumstante exercitu mgo⁹ e · ac disciplma regimis merentiu uero corda consolai mministreui pietatis · Sz quia mter hec necesse e · ut expositioms sermo ad spiritale mtelligentia reuirat sta ecclia ab aduisarys suis extremis temp⁹ pressa · reminisat⁹ tran sacti mra regimmis remmisat⁹ : ⁊ quita afflictis exhibuerit bene fica pietatis⁹ cuius mdeliet disciplma ⁊ misœdia tunc a leuib; ura detur · Vnde ⁊ subdit⁹ : Nunc aute dicent me umores tempe · Os hereticu etatis umuersalis ecclie computati · umores tempe congrue uocant⁹ · qua ipi abea · non aut ipa egressa e abillis · Vnde recte nõ p iohannem dint⁹ : Anob exierunt : sz non erant exnob · Nam si fuis sent exnob : pmansissent nobisu utiq; · Jumores g⁹ tempe stam eccle siam urident : ui hy qui abea egressi sunt · doctine eius uerba despici unt · dequibus adhuc subditur · Quo⁹ non dignabar patres pone tum cambs gregis mei · Quid e grex ste ecclie · nisi multitudo fideliu uel qui aly huius gregis canes uocant⁹ : nisi doctores sti · qui eorumde fideliu custodes extiterunt⁹ : Qm du ꝓdño suo diurns noctumisq; ingilijs mtenti clamauerunt : magnos ut ita dixerim latratus p dicatioms dederunt · dequib; eidem ecclie p psalmista dr · Lingua caniu tuo⁹ eximmus · Nonnulli g⁹ abydolo⁹ cultib; reuocati facti st pdicatores dei · Lingua g⁹ caniu ecclie eximmus ꝓdijt : qua comisos gentiles dommus etiam pdicatores fecit · Vnde mdeo⁹ tarditas q ꝓdeo loqui noluerunt mrepante ꝓpheta reprhendit⁹ : qui ait · Canes muti non ualentes latrare · Patres uero hereticoꝝ dicimus · eos mdeliz quos hereſiarches uocamus : dequo⁹ pusa pdicatione idest locutioms semme sequentes sunt ꝓpli m errore generati · Sca ergo ecclia cum cambs siu gregis hereticoꝝ patres ponere dedignat⁹ : quia muentores erro⁹ diudicando respuit · cosq; mt uetos pres numeraé contempmt qui ⁊ si quolda misi sunt a gentilitatis errore reuocat se quoruda mores adhoneſta agenda docuisse · peo ui qđ recta de dño non senserunt · eos ui cambs gregis siu non pomt · qua ui rec tis pdicatoribs nõ astribit · liquet enim qđ arrius fotinus · mache domus · nestoriꝰ euthicius · dioscoꝝ seuerus · multiq; hys simi les docendo atq; suadendo conati sunt patres uideri : sz errores eo⁹ sta uniuersalis ecclia districta necitate diudicans eos mter ui

flodes gregis sui non ummeat · quos eiusdē gregis unitatē dissipan
tes dampnat · Dequibꝫ uoce pauli ephesijs dicit · Scio quia post dis
cessum meū ingredient aduos lupi graues : non pcentes gregi ·
Et quia nonnūq̄ hereticū qūto magis impfidie errore dilabūnt · qi
tanto amplius meretricis sē sē opatione custodiunt ita ut agere pceūs
magna uideant · stā unūsalis ecclia cuncta eoꝝ opa despicit · que ex
auctoritate fidei non pdire ppendit · Vnde recte quoq; bti iob uoce
subiungit · Quoꝝ uirtus manuū erat mihi pmchilo : & uita ipa
putabant indigna · Virtus namq; manu est : magnitudo m
opatione · Sz uirtus manuū hereticoꝝ stē ecclie pmchilo ducit · q̄a
nullius ē meriti conspicit · uera fide pdita quitqd opant · Caritatē
g̃ dei & pximi diuiserunt : qui & de deo falsa sentiunt · & a pximis
iurgando diuidunt · Sz uirtutē manuū sine caritate testatur pdica
tor egregius nil ualere qui ait · Si distribuero omnes facultates
meas in cibos paupū & si tradidero corpus meū ut ardeat caritā
te autē non habeā · michil mihi pdest · Nōnūq̄ nō hereticī signa q̄s
& miracula faciunt : sz ut hic pmia afflictionis sine abstinentie que te
nuiant melius laudes quas querunt · Vnde & redemptoris uoce dr
Multi dicent mihi in illa die die die nonne in nomine tuo pphauim
us ? · & in noīe tuo demonia eiecimus · & in noīe tuo uirtutes multas
fecim ? · Et tunc confitebor illis quia nūq̄ noui uos · Discedite ame
qui operamini iniquitatē · Qua immr sententia quid dat intelligi
nisi ut in omnibꝫ caritatis humilitas nō aut debeant ututū sig
na uenerari · Vnde nunc scā ecclia cuas si q̄ fiant hereticoꝝ miracu
la despicit : quia hec sctitatis speciem nō ē cognoscunt · pbatio g̃
sctitatis nō ē signa facē · sz unūquēq; ut se diligē · de deo aut uera
de pximo uero meliora q̄m de semet ipso sentire · Nam quūuera ui
rtus in amore ē · non autē mostensione miraculi ueritas demōstr
que ait · In hoc cognoscent omnes quia mei estis discipuli : si dilec
tionē habuitis adinuicē · Qui enī non ait in hoc cognoscut quia
mei discipuli estis si signa feceritis · sz ait si dilectionē habuitis ad
inuicē : apte indicat · quia ueros dei famulos nō miracula · sz sola
caritas pbat · Telhimonū g̃ super discipulat ē : donū sine dilecti
oms · Quā indicet dilectionē quia oīs hereticī habē refugiunt
dū abunūsalis ecclie unitate diuidunt · iure de eis dicit · Quoꝝ
uirtus manuū erat · erat mihi pmchilo · Et quia abeadem signa
que exhibent nulla humilitate concordant : recte subdit · Et uita
ipa putabant indigna · Vel certe omnes hereticos stā ecclia uita ipa
fatetur indignos : quia immr sub nomine xpi militant cont no
mē xpi · dequibꝫ adhuc subdit · Egestate & fame steriles · Omes
hēsi · dum insano eloquio plus secreta dei student pscrutari quam
capiunt : fame sua steriles fiunt · Neq; enī ea querunt · exquibꝫ se
metipos adhumilitatē erudiant mores intiquillitate disponāt

panentiã ſeruent · longanimitate exhibeant : ſ̄ ea ſōlūmō que eos
doctos ac loquaces demonſtrent · illa ſiue appetunt · exquibꝫ ſingu
larit' eruditi rideant'. Plerumq; em̄ audacter de natã diuinitatis
tractant : cum ſemetipos miſeri neſciunt · Egeſtate g' ac fame
ſua ſteriles fiunt : quia ea pſcrutari deſiderant · exquibꝫ bone mẽ
germina non ꝓduxerunt · Vlt' ſe quippe ſunt que pſcrutant'. diuq;
adhoc tendunt'. qd' comp̄hendẽ nequeunt · ea cognoſcere negligunt
exquibꝫ eruditi poterunt · Quã bene eoꝝ audacias p̄dicator egregi⁹
refrenat dicens · Hō plus ſapere qm̄ oportet ſapere · ſ̄ ſapere ad ſobrietatem
hinc ſalomon ait · Prudentie tue pone mod' · hinc rurſum dicit ·
Vel inueniſti cõmedere qd' ſufficit ne forte ſaturatus euomas illud ·
Dulcedinem quidẽ ſpiritalis intelligentie qui ult' q̄ capit cõmedere
appetit · etiam qd' cõmederat euomit : quia dñi ſiũa intelligere ult'
uires queuit etiam que bene intellexerat amittit · hinc rurſũ dicit
Sicut qui mel multũ cõmedit · non ẽ ei bonũ ſic qui ſcrutator eſt
maieſtatis oppimet' aglia · Gloria quippe inuiſibilis conditoris q'
moderate inquiſita nos erigit · ult' uires pſcrutari p̄mit · ſtaq;
hereticã quia de ſublimi intelligentia q̃ſito ampli⁹ ambiunt replei
tanto amplius ſ̄ uacuant · bene eis dicit'. Egeſtate e' fame ſteri
les · Immoderatis namq; auſibꝫ cognitionis ſupne ſcientã quo pl⁹
appetunt plus amittunt · At contra hi qui in ſancta eccl̃ia uerant'
ſunt humiles e' uera' aut' docti nouerunt · de ſecretis celeſtibꝫ e' que
dam conſiderata m[illegible]telligere · e' quedã non intellecta uenari · ut
e' que intelligunt uenerant' teneant · e' que nõ dñi intelligunt hu
milit' expectent · Vnde nob̄ p̄moyſen dicit'. ut cõmedentes agnum
quidſt de eo reliquũ fuerit igni cõburamus · Agnũ g' cõmedimus :
ſi multa dñice humanitatis intelligendo recolidimus mente
mentis · Exquo quedã nob̄ remanerit que cõmedi nequint : quia
multa adhuc de illo reſtant · que intelligi neq̃q̄ poſſunt · Que ſi
igni comburenda ſunt · quia ea que capẽ de illo nõ poſſumus · hinc
liber ſ̄ō ſpũ reſeruamus · Que plerumq; humilitas ea etiã electoꝝ
ſenſibꝫ aperit : que adintelligendũ impoſſibilia ee̊ iudebant'. Nam
puerſe hereticoꝝ mentes dñm ſibi ſupbe intellectũ tribuunt : q̃
certas dare ſententias etiã de incognitas p̄ſumunt · Vnde fit · ut ipa
eos elatio que intus apud ſemetipos elevat auenitate foras repellat
uiroq; maledictis dei exteriora capiant · qui ſeſecreta ſpiritalia penetrare
ſe ſingularit' putabant · Vnde hic g' ſubdit'. Qui rodebant in ſoli
tudine ſqualentes calamitate e' miſeria : e' manducabant arbo-
rum cortices · Rodi ſolꝫ qd' cõmedi non p̄t · hereticã aut' quia ſc̄ripturã ſanctã
intelligẽ ſua uirtute molunt'. eam pruldubio poſſint neq̃q̄ ap
phendere : qm̄ dñi nõ intelligunt q̃ non edunt · Et quia p̄ſuper
biã gr̃am nõ adiuti · hanc edere nequint : q̃ quibuſdã miſibꝫ ro
dunt · Illam exterius quippe otrectant : cum quidẽ conant'. ſ̄ nõ

adeius mtōra pnemunt · Qui quia abiumūsalis ecclie sotietate
disiunctis · nō q̄libz rodere · ꝫ insolitudine memorant · Adqñ in
mmū solitudinē quia p̄dicatores falsi sequaces suos traherent lon
ge ante ueritas p̄monuit dicens · Si dixerint uob ecce in deserto ē
nolite exire · Qui recte phibent calamitate ⁊ miseria squalidi : qa
⁊ mozz sunt pmte ⁊ sensuū p̄untate despecti · Qui herbas q̄z ⁊ ar
bozz cortices mandunt : quia elationis siue obice repulsi insacro e
loquio magna ⁊ intima patre nequnt · ꝫ uix in illa quedā tenera
⁊ exteriora cognoscunt · Per herbas g̃ dicta plamora : p arbozz corti
ces patrū eloquia exteriora signant · Qui g̃ ea sine appetunt sequib;
docti neq̄q̄ sint · ꝫ ea uideant · dū insactis nolūmib; uim caritatis
erga deū ac pximū medullitus non exq̄runt q̄ herba il cortice pas
cunt · quia il una sunt il exteriora q̄ mentes superbientiū mutūt
Vel certe herbas mandere ē : despta sancta minima p̄cepta suare
maioza contempne · Quos bene ueritas increpat dicens · Ve uob scri
be ⁊ pharisei hypocrite : quia decimatis mīta ⁊ anetū ⁊ cumū ⁊
reliquistis q̄ grauiora sunt legis q̄ arbozz quoq; cortices manduni
quia s nonnulli qui insactis uoluminib; solam litē sup fine uene
rant · nec quitp̄ despirali intellectu custodiunt : cum nichil in
uerbis dei amplius nisi hoc qd exterius audierint ea suspicant · Os
tū maculis erroribz suis mams glie appetitus possidet · eosq; honoiz
ambitus captiuos tenet : ⁊ plerumq; p̄pa · que locunt nichil ali
q̄ terrena litē appetunt · Quibz p paulum · de · Humsmoi eni xpo
dño ñ seruiunt · ꝫ suo uent · Vnde recte g̃ subiungit · Et radix u
nipozz erat abus eozz · Arbor namq; unūpi pfolijs punctiones hab;
Sic g̃ sunt hirsuta que pfert : ut spinis similia contrectantē pun
gere naleant · Spina uero ē omne peccatū quia dū trahit addelecta
tionē q̄ pungendo lacerat mentē · Vnde nisi noce ⁊ pemtentis de
confusis sū in exēmpna mea dū configit spina : quia stulta mens
adlamentū uertit · ut pcti punctio pemtendo frangat · Intūllati
one uō alia non confringi · ꝫ configi spina phibet · Qd fidelis ab
eodem sensu non dissonat · quia pemtentis anim adluctū ducitur ·
dū pretrata culpa immemoria fixa retinet · Quid g̃ pradice unipi
i auaritia designat · equa peccatorum ommū spinē p̄dicunt · Dequa
⁊ p paulū dicit · Radix ommū malozz cupiditas ipsa quippe laten
ter ocitur in mente · ꝫ compunctiones peccozz ommū patent p̄dicat
more · Quas fidelis punctiones ab hac radice surgentes statim
p̄dicator egregius insinuat · cū subdit · Qñ quidā appetentes er
rauerunt a fide : ⁊ inseruerunt se doloribz multis · Qui em multos
dolores dixit · q̄ nascentes innotuit · ex hac radice cōpunctiones ·
Inumperis g̃ peccā : in tradite nō imperozz · quid aliud qñ auari
am idest materiā intelligimus peccoz · Quia plerumq; hereticu
sola uerba sine exteriora litē sectant · nec ignorant quia pfecta

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

astruūt · ꝫ errorꝭ ꝓdicamenta non deseruūt dū simptuꝰ papere
qī doctoꝝ uolumt : bene de eis stūuri nūc uoce dr · & tadiu ūmpoꝝ
erat abus eoꝝ : qua dū totis mentis siue sensibꝫ animā cogitant
qī eo alimento uesuntᵘ · dequo nasu pauldubio pcōꝝ sequentiꝫ
puntiones solent · Qui si qū insano eloquio quedā qī prudēter
muenerunt que dū nō mtelligunt plius ee · asserentibꝫ suspicā
tᵘ · mox miseris auditoribꝫ suis quoꝝ nō aīmas ꝫ substantias ap
petunt · hec uoaferantes aspgunt · Vnde congrue subinfert · Qui de
conuallibus ista rapientes cum singula reppillent : adea cū clamoe
currebant · de conuallibꝫ illa rapiunt · qua hec de humilibꝫ dictis pa
trū supbo spū colligunt que dū plius se partibꝫ muenisse gliant
adea cum clamoribꝫ murmurt : qua undiqꝫ omne q̄ sentiūt appe
titu laudis adaures hominū diffamare conant · Sequt · Indesertis
habitant torrentū & incauis terre · ul' sup glaream · Torrentes di
cimus riuos qui aquis memalibꝫ colligunt · qui certis etiam tempi
bꝫ aresunt · Iure itaqꝫ muentores puerꝝ dogmatū torrentes no
cant · qua acalore caritatis frigidi qī mtorpe tempus hyemalis ex
tresunt : qui nō ꝑpetua plenitudine pfluunt : ꝫ catholicoꝝ allega
tionibꝫ qī estibꝫ solis exicant · Equidem muentores puerꝝ dogma
tū cont stām ecclīa extorti iam feruore ueritatis extūcti sunt · ꝫ
tū eoꝝ discipuli ea que illi docuerunt · tenere ac defendere nō desistūt
hy g' qui illoꝝ sentiunt errores indesertis habitant torrentū : idest
in eoꝝ ꝑdicatione confidunt · quoꝝ eloquia catholicoꝝ nō ia respon
sione & ratiocinatione siccata sunt · Quid nō aliud cauas terre ·
qū occultas hereticoꝝ ꝑdicationes accipimus · Sic eū int' se hetia
clandestinis conuenticulis coeunt : ut errori suo reuelata qū exera
tione non ualent · ꝑdeant exoccultatione : & infirmis animabꝫ piu
tatis sermo tanto reuelnd' appeat · qūto secretus · Vnde apud salomo
ne mulier extypo hereseos suadet dicens · Aque furtiue dulciores
sunt · & panis absconditᵘ suauior · Que occulta sibiꝫ ꝑdicamen
ta detestat · ueritas dicens · Siquis uob dixerit · ecce hic est xp̄s aut
illic nolite credere : & rursum si dixerint uob ecce indeserto e nolite ex
ire ; ecce inpenetrabilibꝫ nolite credē sicut em fulgur exit aboriente ·
& paret usqꝫ occidente : ita erit & aduentus filij hominis · Hoc
itaqꝫ illic inpenetrabilibꝫ qđ hic dr · incauis ꝫ incauis g' heretici
habitant : qua plerumqꝫ errore sibi secretis ꝑdicationibꝫ occultāt
ut quo se domoribꝫ prudentioribusqꝫ non mdicant · eo adse uehe
mentius impitos trahant · Vnde bene etiam subinfert · ul' sup
glareā · Glaream quippe illos minutissimos lapides dicimus :
quos aq̄ fluuial' trahit · Doctores igit · puerꝝ dogmatū super
glareā habitant : qua illas hominū mentes trahunt · que nul
la grauitatis stabilitate solidant · quas uelud de loco semp adlo
cū fluuina errorꝝ ducunt · Vnde & ꝑdicator egregius cū audito

rſ̄ ſuos nō tēpalit᷑ duri & fœni cupet grauitate ſōlidari admonuit
dicens: ut iam non ſim⁹ pmli fluctuantes · nec circūferam᷑ oī
uento doctīe · Scā itaq; ecclia ab adūſarijs admodū deprelſa cū
ſibi audaces errantū mentes inſultare conſpexerit: que eor̄ cōuerſa
no fuit · admemoriā reduc̄ dicens · Inde ſertis habitabant torrentū
& in cauīs terre ul᷑ ſup glaream · Quia em̄ eor̄ puerſa p̄dicatio
amiſſo igne caritatis exrigore mentis conualuit · pfecto in torren
tū deſertis habitant: quia nō apta & libera non ſunt · in cauīs
latent: quia plebem non fixaz & mobilem tenent non ſup petrā
& ſup glaream manſit · Dequib; adhuc ſubdit᷑: Qui mt᷑ huiꝰ
modi ſetabant᷑ & eē ſubſentib; delicias computabant · Quid noīe
ſentū niſi eas q̄s iam ſupdiximꝰ pmtiones intelligimꝰ p̄cōrum
Cū aut̄ puerſe mentes gaudent imiquitatib; quas flere debuer̄
omnes hertu tanto ſe fiam letiua extollunt · q̄nto magis adpei
ora conualeſcunt: atq; eē ſubſentib; delicias deputant · quia inde
puerſaz mentē adgaudiū ſublenant · inde ſpinas p̄cōr̄ portant
Nam ſi q̄ndo ad errorē ſuū ualuerint quēpiaz trahere ſe ſe pleniā
iactant: atq; inde ſibi p̄ca cottidie etiam alios p̄dendo congre
gant · inde ſe q̄ eē duces aduſtuā exultant · Bene g̃ dr · qui int᷑
huiuſmoi letabant᷑ & eē ſubſentib; delicias computabant · Trahit
em̄ quos ualent adp̄itionē ſuā: & ſub peccatis eē ul᷑ culpis culpas
addere credunt ſe uirtutū opulentiaz cumulare · Sequit᷑ filij ſtul
tor̄ & ignobiliū · & interra pentus non pentes eor̄ in delicijs · filij
qui fuerunt error̄ magiſtri · filij igit᷑ dicunt᷑ nō de eor̄ ſemine
& de mixtione generāti: qui docendo p̄ua ſtulti fuerūt · p ignō
rantiaz inuendo nequit᷑ ignobiles p actionē: qui redemptōr nō
ſtro nulla ſapientie nulla inte cogitatione communicati ſunt · Deq̄
Salomons uoce in laude ſc̄e eccliē dicit᷑: Nobilis in portis uir ei⁹
Hij itaq; qui puerſa errantū exempla ſecuti ſunt: filij ſtultor̄
& ignobiliū eē memorāt᷑: Recte aut̄ ſubiungit᷑ & intra pen
tus non pentes: quia dū hic inderi aliquid appetunt · inmirū
a terra inuentū exortes fiunt · Sz hoc q̄d in hereticor̄ typo dixiꝰ
omnīo in̄ obſtat · ſi etiam de p̄uſis atq; carnalib; q̄nus in recta
fide poſitis ſentiamus · Neq; em̄ elector̄ ſcā eccliā ſolos ſibi ad
uſarios deputat · qui abeꝰ fide poſiti exᵉ diſſentiunt & eos q̄s
qui uitā illius male imendo interius p̄munt · Contempletur
igitur exumpnaz irruentis aduerſitatis afflicta quomō pſpita
tis ſue tempe imq; & in̄ ſe inuentū p̄iutate granata ſit: cō
templet᷑ q̄d exigentib; meritis quor̄daz nō immiſte milla uitat᷑
bata ſit omniū & dicat · Qui rodebant inſolitudine ſqualen
tes calamitate & inſenia · Sic inp̄ma huius opis pte p̄fatus
ſum: p uirtute contemplationis nō nisi ſolz intelligi ſolitudo
mentis · & in hoc loco cū ſolitudo poburgationē dr · quid aliud

q̄ bom destituao demonstr̄atur · Vnde ℭ subundee typo ih̄emias peccā
tōis aīmā exploꝛat dicens · Quomō sedet sola ciuitas plena ꝓlo:
Sꝫ cum p beatū iob dīc̄t: rodebant m solitudine: libet mtue
rī hoc etiam q p psalmistā dictū ē · immitt eius terram lmgent·
Duo q̄ sunt genera hominū ambitiom sine sermonū: unūꝫ unde
licet · qđ semp ad animā blandimentis utit: lmgue aliud ut quod
apta ui mtendit rapine · Nam rodimus cum aliquid exteꝛnus foꝛti
amisū atteꝛimus · Lambit em̄: qn̄ hoc qđ edi facile nō p̄t · mpl
sa lmgue lenitate gustat: Omnes igit ecc̄a subspene fidei p̄ue ui
uentes · qui aliena appetunt · sꝫ ea que appetunt rape neq̄q̄ possunt
blandis aut sermonibꝫ · ℭ qui mollitie dulcedinis concupita abst
here conant: quid aliud q̄ terram lmgunt: qua terrena quecꝫ q̄
uirtute neq̄unt aufferre mollitie lmgue molunt: Qui ut mhoc
mundo aliqua potestate suffulti sunt · ℭ concupiscentes aliena blā
dimi quide extraude despiciunt · qua etiaꝫ minsto roboꝛe possunt
implere qđ uolunt: hi hoc qđ appetunt non lambunt sꝫ rodunt
quo ꝑpinquoꝛ uita foꝛtitudine uirtū uelud āmisu dentū demoliūt
Conspiꝛat nō sta ecclia ueras diuinas eterne patrie conspiꝛat fir
quenta supnoꝛ ciuiū · conspiꝛat m electis suis cultū mentis · ℭ i
mmiabiliuꝫ bona uirtutū atqꝫ abeis adp̄uoꝛ uita omī bono dest
tuta mentis odin reuocet: ℭ exilloꝛ compatione mdeat · q̄ut ista
cunctis uirtutibꝫ sit uacua · quia supna deserut · mfima cōcupiut
mdeat quomō plerumqꝫ id qđ appetit · si foꝛtasse p̄ualet ecc̄a uolent
rapit: mdeat tales se q̄ mt̄ positos diu tollerasse atqꝫ exeoꝛ culpis
usqꝫ ad bonoꝛ quoqꝫ pcula ac detimento puenisse ℭ dicat · Qui
rodebant m solitudine · ac si apte conquerat dicens · Aliena etiam
uolent rapiendo non roderent: nisi p̄us ipi mtoꝛibꝫ sius soli ac na
tu a uirtutū cultā remanent · Bene aut eoꝛ qualitatē explicat dicēs
Squalentes calamitate ℭ miseria · Egta namqꝫ caro si studiose curaī
negligit: squaloꝛe sup mducto mfirmitate deteꝛius granat: ℭ cū
calamitate egritudinis negligentie miseria addit: grauioꝛ molestia
aboꝛto squaloꝛe telerat: Natura igit humana bene condita · sꝫ adm
firmitatē mtio ꝑpe uoluntatis lapsa mcalamitatē cecidit · qua pssa
mmmeꝛis necessitatibꝫ · michil mhac uita misi unde affligeret: m
uenit · Sꝫ cum emsde nature mē mtūbꝫ plerumqꝫ pluſq̄ expedit dese:
uim? · mentisqꝫ curam negligimus: exmiseria negligentie mfirmi
tati mē addim? squaloꝛem culpe · Necessitates namqꝫ natales hoc
habere ualde periculosum solent · qđ sepe meis mmme distrauit · quid
circa illas putilitatis studiū ℭ quid ꝓuoluntatis uitiū agat: Crebro
em̄ occasione seductionis munera du mutati debita reddim? · nolum
tatis mtio deseruim? : ℭ mfirmitatis uelamine ante distrationis ocu
los excusatio mā se palliat · ac q̄ sub patrimū explende utilitatis oc

cultat · ſnfirmitatem ů nature nr̃e pnegligentiã relaxare nichil est
aliud : qñ calamitati miſerias addere ac minor̃ ſqualore excadẽ mi
ſeria multiplicare · Vnde ſñ mri momme qđ agunt · ſtudioſiſſima
mtentione diſcernunt : nequid plus abeis nature ſue mfirmitas
q̃ ſibi debet̃ exigat · ne ſubnecceſſitatis tegmine meis mtuĩ uolup
tatis excreſcat · Aliud em̃ ẽ infirmitate aliud extemptationis
ſuggeſtione ſuſtinent : ⁊ qĩ quidã rectiſſimi arbitri mĩ nr̃ãte uo
luptatẽq; conſtituũ hãc conſulendo ſubleuant illã pmendo firmãt
Vnde fit · ut ⁊ ſi mfirmitatis ſue calamitatẽ tolerant · tñ ad ſq̃
loxẽ miſere pnegligentias non deſcenderat · hoc ipſum em̃ ẽ m
calamitate eſt · necceſſitates nature excarms adhuc corruptibilis
mfirmitate ſuſtinẽ · Quas mdelicet neccesſitates cupiebat eua
dere qui dicebat · De nr̃itatibs meis eripe me · Sciebat em̃ plerumq;
uoluptatum culpas exnecceſſitatũ occaſione prumpe : ⁊ nequid
ſponte illicitum admitteret · hoc ipſum ſatagebat euelli qđ nolẽs
exradice tollerabat · At cont̃ pram gaudent · mbis corruptionis ſue
nr̃ib; : quia nimirũ eas aduſum uoluptatũ retorquent · Cũ em̃
reſtuendis abo corpib; nature ſeruiunt : pdelectationẽ gule muo
luptatis mglumie diſtentant̃ · Cum tegendis membris neſtimẽ
ta querunt · non ſolũ que tegant · ſz etiã que extollant expetũt
⁊ cont̃ torporem frigoris nõ ſolum que p pinguedinẽ mimant
ſz etiam que pmollitiem delectent : non ſolũ que pmollitiẽ tactũ
mulceant ſz etiam que pcolorem oculos ſeducant · Neceſſitatis igit̃
cauſam muſtum uoluptatis ůtere · quid ẽ aliud : qñ calamitatis
ſue ſqlorem miſere ſanare : Preſſa itaq; tempe aduſitatis ecclia
remmiſcat̃ eor̃ exquor̃ merito tanta ſuſtinet · ⁊ dicat · Qui rode
bant mſolitudine : ſqualentes calamitate · ⁊ miſeria · Calam
tate ſtulc; nõ ſqlerent · ſi muſitatis nr̃itatib; uoluptatũ miſerias
nõ ſup̃ adderent · quas mdelic; neceſſitates expertis pm culpa
merum? · hi uõ qui calamitati ſue miſerias adiungunt : extru
natu pene adaugmenta prumpunt culpe · Sz utinã; tales tum
admelius pmutari deſpicunt · ita pũſa agerent : ut non ea etiã;
alijs ꝓpmarent · Vtinam illis mors ſua ſola ſufficeret : ⁊ non
nimlentis pſuaſionib; aliena etiam uita necarent · ſmuident
em̃ alios ee qđ non ſunt : dolent alios adipiſci qđ pdunt · Nam
ſiq; forte m alior̃ actib; exortu bona conſpicunt mox ea manu
peſtifere exprobrationis euellunt · Vnde ⁊ ſequit̃ · Et mãdebat
herbas ⁊ arbor̃ cortices · Quid em̃ pherbas · niſi tenera ac tre
pnia bene mchoantiũ uita · ⁊ quid p arbor̃ cortices niſi extio
ra opa eor̃ qui iam ſublimia appetunt deſignant̃ · Prauu nã
q; tum recta mpientes aſpiciunt aut irridendo aut qĩ cõſu
lendo contdicunt · cũ uero iam quoſdaz penſant adſima pro

ficé · quia eor̄ pnect⁹ fumdit⁹ dissipare nequeūt aquibusdā illos suis
opib⁹ duitunt · herbas itaq⁹ eis ⁊ arbor̄ cortices mandé ē · ul studia
bona mchoantū ul opationes quor̄dā iam more arbor̄ ad supiora
tendentū pestiferis pluasiomb⁹ · q̄ quibusdaz malitie sue dentib⁹ dissi
pare · herbas mandunt ꝛpbi : tum infirmor̄ mtia urrendo consū
mūt · Arbor̄ namq⁹ cortices mandunt : tū manu pueri cōsilij a mi
ta recte ꝛcstentū tegmen bonor̄ opum subtrahunt · hos aut mqui
busdā actib⁹ uelud arbores exspoliant : illos uero uelud herbas qua
despicientes trahunt · q̄ que calcant · comedunt · Quor̄undā iaz forti
tudme malta surgētem expte demolunt · quor̄daz uo teneritudme
⁊ adhuc mmis positā pemtus conterunt · Dicat igit mandabāt
herbas ⁊ arbor̄ cortices : quia p̄ius mrsiomb⁹ i nōnullis exteora opa
in nonnullis aut pspem urrenna corda dissipabant · Vel certe herbas
mandé est : lenia quedā ac tenera de antiquis patrib⁹ imitari : arbor̄
uo cortices edere ē · eor̄ opa supfluetemus agere · sz intentione rectam
meisdem opib⁹ non tenere · Sunt em nōnulli · qui dū p̄ius mundi gli
am · eiusdem mundi actiombus adipisci non possunt spenem stabilitatis
appetunt : habitum uenerationis sumunt · imitatores antiq⁹ patr̄
uidem contempsūt : ⁊ quedam quidē pua ac lenia pagunt · sz eor̄
fortia ⁊ que exsolutis caritatis radice pdeunt imitari contemp
nunt · hy mdeliz herbas edunt : quia magna negligunt · ⁊ nullis
sanant · Plerumq⁹ tū enaz quedaz q̄ rubustiora opa exercent : sz
intentione rectam meisdē opib⁹ non tenent · Quib⁹ pfecto arbor̄
cortices mandere ē · exteores elector̄ actus assimé · ⁊ intentione rec
tam meisdem opib⁹ non tenent · Dum em phumana laude recta
opa exqrunt · sz imitai correcte opanū negligunt : exsolis arbor̄ cor
ticib⁹ replent · Loco namq⁹ deliderio p̄ius uite gliam ul habundā
tiam querunt · Vnde ⁊ recte subiungit · ⁊ radice umpor̄ erat ab⁹
illor̄ · intus em q̄nus pfidem positi dū plerumq⁹ auāritie cogita
tiombus sequunt · q̄ illud cōmedunt unde in extremo mte supplī
tior̄ aspa pferant · Qui dum non fruge dnum eloqi contempsūt
sz ⁊ rerum tempalium ambitu sequunt · neq̄q̄ pane terai · sz
radice umpi sanant · ipa g eos abmis atq⁹ mfimis oborta oc
cupant · que illos more umpi sanant · Ipa g eos abmis atq⁹ in
fimis oborta occupant : que illos more umpi postmodū exduritia
retributionū uelud exaspitate fol̄ior̄ pungūt · Contempnentes
namq⁹ deum : hic mmme sentiunt · q̄ntuz sit mali qd agunt · Ad
huc em umpi radicem cōmedunt · sz huī radius q̄n sint tam
aspi non attendunt : quia mmtrū p̄ua actio modo q̄ exradice de
lectat mulpa · sz postmodū q̄ ex ramis pungunt mpena · Vbi ⁊ bñ
subiungit · Qui de comallib⁹ ista rapientes : tum singula ꝛpp
ssent · adea tum clamore currebant · In compatione mdeliz sup

nor · Omns pñs uita conuallis est · hi aut qui a sublimia montiū
idest forma acta stor contemplari nesciunt · semp m oblectatioe infima
qī in conuallibz conuisant · et dū qlibet lucrū ul' parū stipendij mue
unt · cum clamore currunt : quia hoc abstrahere etiam murgando mo
liunt · Jn conualle em̄ reptas singulis cum clamore currere est : subor
tis causarū occasiombz etiam ꝓpria stipe litigare · Plerumq; aut quē
stim̄ bona actio ostentat : oborta terrem cōmodi occasio exanimat · Di
cas namq; nonnullos iam sublimia agere iam abstinentie iam̄
doctine ope patrū precedentiū exempla sectari : ꝫ cum repente pūctis
uite lucrū qī fructū conuallis inuenerunt · adhoc cum clamore cur
runt : qī disrupta ad illud sup̄ ducte stratis tiquillitate ꝑsiliunt
Posilunt namq; ꝓherbas atq; arbor cortices non solū ut sup̄ dictū e·
bonor opa · ꝫ mhac uita consolationes ac ꝓsperitates mtelligi · Sepe
em̄ omps de electos suos cum doms mtioribz ditat · exteriorib; etiā hono
ribz sublenat · Cumq; eos ꝓferendo ceteris honorabiles reddit · latius mu
tabiles ostendit : et nonnumq; ꝓcau eor quide uitā despiciunt · ꝫ feli
citate mhoc mundo allequi concupiscunt · Quia q' blandimenta hic
tū sitorie consolationis querunt herbas cōmedunt · quia mcogitatoibz
suis exteriorem eor gliam meditant · arbor cortices mandunt : et quo
mhis ommbz soli animne tota mtentione deseruiunt · radice unupi
replent · Qui cuncta de conuallibz rapiunt quia examore huius
infime et corruptibilis uite mmensis cupiditatibz mardescunt : et
cum singula reppiunt adea cū clamoribz currunt : quia indelis stor
patrū quor merita adipisci non queunt · loca atq; regimina app
hendere satagunt : et cum tiquille nequnt · hec plerumq; allequi
etiam disrupta concordie pace molunt · Qui ꝓeo qd longe a patrū
ꝓcedentiū actione disiuncti sunt : recte subiungit · Jndesertis ha
bitabant torrentiū · et meauims terre ul' sup glaream · Jn bona et
em̄ parte recte torrentes stos ꝓdicatores accipim' qui dū mpnti uita
diuinis nob eloquijs mfluunt aquarum multitudine qī mhieme
colligunt · qui et estuo sole aduemente se subtrahunt quia tū etiae
patrie lux emicuit · ꝓdicare cessabunt : hor torrentiū deserta sunt ·
uite tempal' cōmoda · Ea namq; deserunt : et ad huc se celestia adipis
cenda conitunt · Cuncta aute hec torrens ille reliquerat qui dicebat
ꝓpter que omnia detimentū feci : et arbitror ut stercora · Sz quia p'
uor mentes ea mhac uita adipisci appetunt · que despicientes uilli
derelinquunt indesertis torrentiū habitare referunt · Jlla em̄ que
stis indigna sunt · ipi papę ꝓmagno concupiscunt · Caute aute
terre sunt cogitationes prauę inquib; se abhominabs oculis abscon
dunt · Pūn ergo ut sunt abhominabz uideri refugiunt : dumq; ali'
qm̄ sunt simulant sese in constientie siue latibulis qī mterre cauer
nis occultant · Qui cuncta hec non agerent · nisi de eterna et solida

uita desparent · non mō merito tempalitatis amorē figerent · Vnde bñ
subditur ul' sup glareā · Glarea namq; ē uita pñs : que indesinenter
adterimur sicuti ipō defectu mutabilitatis qī impulsu fluminis ruunt
Sup glaream itaq; habitare ē · fluxu uite pñtis inherere · ē ibi mtē
tionem ponere · ubi grassim nequeat fixe stando solidare · Est aliud
in glarea qō neq; q; debeat tacendo pterire : quia tū pes mentis superficie
ponit · ipa eius nolubilitate labitur · atq; anima deuorat · Cui ñdelis
rei in nullo distrepat uita prauor : quia tū amore mundi alīq; stu
dent licita atq; honesta · qī planū in superfice pedem ponunt · Sz repē
te pes anime labit · quia eor actio dum plura semp appetit · usq; ad
imq; ē illicita descendit · Cum q; sta ecclia huius temporis contria tol
lerat · aduersam carnaliū quos adūsos sibi etiam in ipsis sustinuit
p memoriaz recurrat : ē quor merito hec patit agnoscat dicens · In
desertis habitabant torrentū ē meatibus terre ul' sup glareā · Quia em
patrū doctrina destituti sunt in desertis torrentū : quia in occultis se cog
tationibz tegunt · meatibus terre : quia nō in pñtis seculi mobilitate
intentionē suam figere appetunt sup glareā habitare referunt · Sz uti
nam tales quia pcā nolunt impugnare temptationa flendo terge
rent · ul' cōmissa utinā mala sua saltem ppetua cognoscēt : atq; sicu
li simulnee cophinū stercoris ul' infructuose mentis pinguedinē lame
tationis admonerent · Sz hīt hoc pleumq; humanis animis ppriuz :
qō mox ut in culpa labit · a sui adhuc longius cognitione sepatur · hoc
ipsum namq; malū qō agit mentis se obicē · ante odin oationis in
tueat · Vnde fit : ut anima pus uoluntarijs tenebris obsessa · postmo
dum bonū iam nec qō queat agnoscat · Quīto em magis malis ad
heret : tanto minus intelligit bona que pdit · Iux g; ueritatis quia
subtilit reprobor culpas examinat : quo habitare negligit · eo pmittit
distimus indignans · ut nec amissa requirat · Et cū actu repellitur
fugit a sensu : ut cui qī fames mope contempnit · cuius p recorda
tionem iam nec terga uideant · Hinc itaq; ē : qō reprobi subiecti flen
dis sceleribz gaudent · equibus psalmonem dicat · Qui letantur cū
male fecerint : ē exultant in rebz pessimis · Hinc ē qō lacrimaru can
sas tripudiantes pagunt · Hinc ē qō mortis sine negotiū ridentes ex
eunt · Vnde hic quoq; apte subiungit · Qui int' huiuscemodi leta
bant · ē ee subsentib; delitias computabant · Int' huiuscemodi leta
t' quia minus attendunt tristitia que patiunt : ē intuen negli
gunt · pmanenta bona que pdunt · Cumq; amore temporalū flagrat
ueram letitiaz nolentes ignorant · Qui si studiose cognoste queire
rent : qui flenda sunt gaudia que appetunt inderent · Sz dū meliora
sine contempnunt : sola sibi uelud summa eligunt que insibiliter
oculis fugan seductione blandiunt · Visibilia satis sequentes cor
fugiunt · ē tanto extrinsecus gaudent quīto recordatione sui intri
secus non hīt · Nisi tent · in cor gaudijs plerumq; tribulationes

atq; exrebꝰ ipīs exquibꝰ supbiunt· flagellant· Neq; enī sine gīubꝰ
tuar molestijs possint tēpalia que appetunt· ul' nō habita queré
ul' quesita seruare mterequales pstantioré gliam expeté annoribꝰ
veneranam plusq; optz exigere· é' minus q; debent eandē maioribꝰ
exhibé· plerumq; potenciaz p minustraz ondere semp pua agere· ut
tī ne opinione puitatis habeant formidolosē custodire· hec pfecto
omnia miseros pungunt· sz eaidem punctiones ipō rez tēpaliū
uctu amore non sentiunt· Vnde é' recte nunc dicit· é' cē subsentibꝰ
delinas computabant· quia pcorū delectationibꝰ pressi exaffectu
ute pītis qm sint aspa que patiunt· ignorant· letant· itaq; sz
subsentibꝰ· quia rebꝰ quidem tēpalibꝰ gaudent· sz tī dū dispen
sare sine tribulatione eadem tēpalia non ualent· ea cura pungit·
miseri q; pmunt· Manent subsentibꝰ é' hoc ipm delinas estimat·
quia é' dura quidē expītis ute amore tollerant· é' tī affectu mmie
nipiditatis obligati eusdem labore tollerande uoluptate putant·
Vnde recte iémias totis mse humane comisationis speciem sim
ens plamentū queri dicens· mebriauit me absinthio· Vt enim
msipion iam pte pdiximus· ebrius quisq; qd patit nesit· Qui
nō absinthio debat· é' qd simplit hoc amarū est· é' tī nō mtelli
git eandē amaritudme qua replet· humanū igit gemis recte
dei iudicio muoluntatibꝰ suis sibi dmissum· atq; pe eisdem uolu
tates spontaneis tribulationibꝰ traditū absinthio est ebrius· qua é'
amara sunt que phibus ute amore tollerat· é' tī eandē amari
tudme cecitate cupiditatis q; msensibilitate ebrietatis ignorat·
Mundi em gliam sitiens· dum multas pe tribulationes reppit·
amarū e· qd bibit· Sz qua hoc mmis mbiant sumpsit· eisdem
amaritudmis malū distenere iam pīpa ebrietate non sufficiunt·
Amant pueri homines phibus mundi glia etiam tribulationes
cum tuisq; pe suoribꝰ libent sentiunt· é' graue labor ingo de
uotissime colla subiectunt· Qd bene sub effraim spe osee pban
te describit· qui ait· Effraim mtula· docta diligé tritura· Vitula
em triture laboribꝰ assueta· relaxata plerumq; ademde labor
usum· etiā ñ compulsa reuit· ita pior mens hui mundi ser
uitijs dedita é' rez tēpaliū fatigationibꝰ assueta· etiam si sibi
libere uacare liceat subesse tī terrens suoribꝰ festinat· é' usu
misere comisationis trituras laboris queri· ut a iugo mundane
seruitutis cessare nō libeat· etiam si liceat· Qd mdeliꝰ iugū do
mini adisupulor ceruice subleuat· cū diceret· attendite uob ne
forte grauent corda urā in crapula é' ebrietate· illico adiunxit·
é' im curis huius ute· é' supueniat in uos repentina dies illa·
é' rursum· uenite adme omnes qui laboratis é' onerati estis· é'
ego uos reficiam· tollite iugū meū sup uos· é' discite ame quia
mitis sū· é' humilis corde· Qd e enim dño mittē se in magistio

atq; humilem dicē: ñ relictis exercende elationis difficultatibꝫ · plana quedam bene uiuendi itinera demonstrē · Sꝫ quia p̄uoꝝ mentes plus pascua elationis qm̄ p blanda humilitatis ac mansuetudinis delectat cē subsentibꝫ delicias deputant · Dura em̄ p amore seculi qi quedam mollia ac delectabilia terre pati sunt: dū mhac uita rez culmina apphendē conant: Cessatione dīs a mundi laboribus impat · sē q̄tꝫ dulcedinē psuadet · e tū nefaria iniquoꝝ mens plus se assequi aspa carnalit · qm̄ tenere blanda spiritalit gaudet: plus acerbitate fatigationis qm̄ quietis dulcedine pascit: Qd apte msemetipō nob̄ isrlita ep̄ pplius oñdit: qui dum refectione manne desup̄ papet · abegypto ollas carnū · pepones porros cepasq; concupiunt · Quid em̄ signat manna: nisi esca grate suauis · sapiens adrefectione mtiōis ute bene uacantibꝫ desup̄ data: Et quid p ollas carnū: nisi carnalia opa uix tribulationis laboribꝫ qi igniꝫ exquoquenda: Quid p pepones nisi terrene dulcedines Quid p porros ac cepas expimitur q plerumq; qui comedunt latinas emittunt nisi difficultates ute pītis: que adilectorib̄ suis e nonsine lucru agit: e tū ū latinis amat: Manna igit deserentes cum pepombꝫ ac carnibꝫ porros ce pasq; querierunt: qui a udelibꝫ puersē mentes dulcia p grāz dei dona despiciunt · e; pcarnalibꝫ uoluntatibꝫ laboriosa huius ute uitā etiam latinis plena concupiscunt: contemnunt hīe ubi spiritaliter gaudeant: e desiderant appetunt ubi e carnaliter gemant · hoz itaq; necordiā uendica iob uoce reprehendit: qua nimiꝝ puerilo uidelo p turbata tranquillitas · dura lembꝫ · aspa mutibꝫ tristitia eterne felicitatis spectacula securis ante ponunt · hoz necordie stā etiā recordet tū seuis exteriꝰ seuis aduersitatibꝫ p̄mit: quos mt se uelud fideles commit · sꝫ eoz uitā aduersantem fidei diu tolleranter e dicat · Qui miter humiseemoi letabant: e cē subsentibꝫ delicias computabant: quia minuꝝ mala que agunt · exemplioꝝ p̄cedentiū p̄auitate didicerunt · Vnde e bñ subiungit: filij stultoꝝ e ignobiliū · Stulti nob̄ ē · qd aly mtra stā etiam uocant: stulti · sꝫ tū nobiles: aly uō sunt stulti e ignobiles Stulti namq; dicunt: sꝫ cē ignobiles nequiunt: qui carnis prudentiam contempnentes · pfectura sibi stultitiaz appetunt · e adnobilitate mtine plus uirtutis nomitate sublenant: qui stultam sapientiaz mundi despiciunt e sapientie dei stultitiaz concupiscunt · Septimū ē g · qd stulti ē dei sapientia ē hominibꝫ · hanc nos stultitiaz paul cōphendere āmonet dicens · Siquis uidet mt uos sapiens cē mhoc seculo: stultus fiat · ut sit sapiens · hanc stultitiaz qui pfecte seruiunt: uoce sapientie audire meruerūt · Vos qui secuti estis me ingeneratione cum sederit filius hominis m sede maiestatis sue sedebitis e uos sup̄ duodecim thronos iudicantes duodecim tribꝫ isrl · Cete relinquentes temporalia gliam ptātis etne mercati sunt · Quid itaq; mhoc mundo stulti qm̄ sua de

serere ⁊ Et quid meteritate nobili⁹ qñ cū deo iudices uenire ⁊ Hoc
filius iudicū nobilitas salomone attestante memorat ⁊ cū hoc qđ iam
pfatus sim dr · Nobil' mportis urbis eius : qñ sedebat cū senatoribus ciu
Valde g⁹ nobiles considerat · quos senatores uocat · hanc mse nobili
tatē paulus aspexerat cum cognitorē conditorē p spm unctus
dicebat · Genus g⁹ cū sim⁹ dei : non debem⁹ estimare auro aut argē
to · aut lapidi sculpture artis ⁊ cogitationis hominis diuinū esse
simile · Genus nobilis dei dicim⁹ ⁊ non exei⁹ nata editi · ⁊ adoptiue
uocati · Tanto ergo adhanc nobilitatē · quisq; erigit ⁊ qñto p accep
tam ymaginē ad similitudinē illius exemitatione renouat ⁊ At
cont⁹ sint stulti ⁊ ignobiles qui dum supnā sapientia semetipos
sequentes fugiunt · mstia ignorantia qī in abiecte plis utilitate
sopiunt ⁊ Quo em id ad qđ conditi sint nō mtelligunt : eo etiam
cognatione accepte p ymaginē generositatis pdunt · Stulti st ergo
⁊ ignobiles : quos abetne hereditatis consortio repellit seruitus mēn
tis · Saptum est g⁹ Omnis qui facit peccatū seruus e pcī · Et uoce
egregij pdicatoris dr · Sapientia huius mundi stultitia e apud deū :
Qui g⁹ dū terrena sapent · abnitima generositate repulsi sunt · stulti
sunt · ⁊ ignobiles fuerunt · Qui dū pleriq; actus mitant ⁊ filij stul
toꝝ ⁊ ignobiliū fiunt · dumq; eos sensibus ac moribus seruāt ⁊ stulti
sunt · quia uerā sapientiā nō mtelligunt ⁊ ignobiles quia nulla
spe libertate renouant ⁊ Sz hij qñtus mquoꝝ actus exercēant
pleriumq; tū mhac mta occupant loca mstoꝝ · atq; eoꝝ se filios
estimant · quoꝝ phonoris contemptū · offina exterius ammi
ratiō · Quos sancta correptō ad cognitionē sui uocat : ut mdelis
mpius desideriis positi · quoꝝ sint filij attendant · Non em eoꝝ st
filij quoꝝ loca tenent · ⁊ quoꝝ opa exercent · Dicat ⁊ igit recte :
filij stultoꝝ ⁊ ignobiliū · Vbi apte subumgit ⁊ Et mterra pentus
non pentes · Sunt em plerumq; mterra sunt · ⁊ a cogitatione hu
manū abiectione ultatis fue · qī quadaꝝ supbutione uelaminis
absondunt ⁊ ita nonnulli sunt mcolia qui dū abiectioi se piuoꝝ
opum subdunt · dumno conspectu noti non sunt · quibꝫ ⁊ qñq;
dicendū e · Amen dico uob nescio uos · Esse uero mterra ⁊ appere
e · mfide recta p uirtutē opis nobilitatē mentis oīdere · Esse uero
mterā ⁊ pentus non appere e · m ecclie quidē fide consistere · ⁊
nichil dignū fide mopedemonstre · hij itaq; mtra stām ecclam
duumitatis odis ⁊ udent ⁊ pudicū · ⁊ cū p bone uite meritū non
udent ⁊ qua eaq confitendo tenent · uuendo nō exhibent · Deq
bꝫ paulus dicat · Confitent ⁊ se nosse deū : factis aut negant · hi
m sta ecclia fidem qū se tenere asserunt · pmunt potius qñ uene
rant ⁊ dū sua magis illius nomiē qñ eius adipisti lucra conti
pisunt · Electi aute dum seruare fidei meritū rectis opibꝫ curant ·
Ad auctoris sui notiā eaq; mt⁹ reproꝝ tumultus appmqüt · Qđ

bene m euan⁹

bene in euange· muliere sanguinis fluxu laborante signatū est: dequa cū dns diceret· quis me tetigit· petrus rationando respondit· Turbe te comprimunt· & affligunt· & dicis quis me tetigit· Sz audire cau sas ueneracionis merit· cū ei dns dixit· Tetigit me aliquis· Nam ego nouī ūtute de me exisse· Ecce turbe p̄mebant dn̄m· sz tū sola te tigit· que ad illum humiliter uenit· quia mmz multi etiam in sta ecclia rebi ueritate cognoscendo p̄munt qm̄ bene uiuendo tan gere negligunt· Premunt et longe s· quia diuna notitia pfectio nis sequi fugiunt· Premunt inqm̄ sz longe sunt· quia eidem fidei qm̄ loqdo astruunt agendo cont dicunt· Sicut g̃ hoc testimonio docemur· quia nonnulli dn̄m tangendo nō tangunt: ita nonnl li non uident a dn̄o etiam cū uident· quia oculus eius obtutibz ad dampnacionis supplitiū appet· & ad electionis meritū non appet· Dicat igit recte· & intra pentus nō parentes· quia & si illos spacietenus ecclia tenuit· eos tū intra illā conditor qī nō uidit qs ignorant· qui tm̄quillitatis tempe rdarco fidē ūboten tenent· quia eandem fidē florere generalē uident· Sz cū repentina cont illam pcella aduersitatis tempe oborta· mox abea negatione publica disiungunt· & quidā prius qī uenerantes tenuerant· co tra hoc postmodum deridentes pugnat· Vnde & apte subdit· Nuc meor cautum nesciū· & factus sum eis puerbiū· Quibz undis uerbis illud ste ecclie tempus exprimit· qd publice a reprobis uidet qm̄ inquis celestibz mysteriis· fides & ueritas erit in crimine· Ta to g̃ unusquisq; despectior erit· quanto iustior ee potuerit: tanto abho minabilis quanto laudabilis· Sca itaq; elector ecclia afflictionis tpe puerbiū pnis efficit· quia cū bonos mora tormenta conspiciunt aliis similitudine maledictionis sument· Quo enī tūsitoriam mor te uident· sz pmanente uitā nō uident: tanto derideno mala psen tia fugiunt· quanto pntellectū intuitus adbona pmanentia non per tingunt· Sz ea que subiuncta sunt qua obscuriorib; sententijs im plicata non sunt· debemus subbrietate tūsauire: ut adea equib; laborandū e ualeamus aptius peuenire· Sequit· Abhominant me & longe fugiunt a me: & faciem meaz conspuere nō uerent· longe a sta ecclia fugiunt omnes iniqui: non passibz gressiū· sz qualitati bz mor· longe fiunt non loco sz merito: dū celestem superbia apta eam exprobratione contemptuunt· faciem namq; eius conspuere e· non tantū in absentia bonis detrahere· sz unūquemq; iustū etiam inpnaa confutare· Quos tunc p̄ius dum apte irridendo despicit mor contumelijs fluxa uerbi qī defluentes salubres mittunt· Sz stat sta ecclia in passionib; celestem atq; inter obprobria bonor abi lem uitam tene: stat nec de aduersis deū nec de pspers gliari: nouit cont pspa mente suas in electione sternere· nouit contra

aduersā ammī adspem supm culmmis exaltare: sūt bona sua mīsdie redemptoris · sūt mala sua īnstīne tribuere indigis: qđ ē bona illo largiente habeat et mala illo pmittente patiat. Vnde ē mox de dnō subiungit dicens · faretrā em̄ suā apuit ē afflixit me · Quid faretram dei nīsi occultū consiliū designat. Sagittā uero defaretre dīs eiunt qī de occulto consilio aptā sententiā emittit · qua em̄ flagellat quisq; cognoscim⁹ · sz q̄ ex causā flagellū uemat ignoramus · Cum uero post flagella mte correctio sequit. etiam ipā consilij ūtis apit. faretra ūo clausā ē · consiliū occultū: sz apta faret affligimur · qn p id qđ post flagellū sequit. quo consilio flagellamur idemus · Cum poā dns idet ē tū manum aduersitā nō cōmouet · qī clausā pharetrā tenet: sz ferendo mdicat qūtū ei m nob displiuat · hoc qđ diu idendo toleram⁹ Scā itaq; elector ecclia tribulationīb; pressā dicat · pharetram em̄ suā apuit ē afflixit me: que aduersāior uoces īsolentes sustinens dī cerīt qđ eius pdicatio non admittit. quorundā diuinam deserens pdicationis siue uerba moderat. Ppendens ē em̄ psentores suos adexhortationis siue uocem deteriores existere magis eligit tacere: animq; mdignos qui audiant conspicit · pdicationē · suam obducto silentio astringit · Vnde apte subiungit · Et frenū posuit in os meū · frenū sibi apd quosdam positū cognouerat qui dicebant · Vobis optebat pmū loq uerbū dei · sz quo repellitis illud · ē indignos uos iudicastis eterne uite · ecce cōuertimur adgentes · frenū sibi silenq; sup impositū sū uidet apud dura reprob⁹ corda conspiciunt: qui p ppbam dicunt · Quomō cantabim⁹ canticū dm̄ in terra aliena. frenū pom etiam paulus āmonuit qui discipulo pcepit dicens · hereticū post primam ē secūdā correptionē deuita stiens · quia pūsus ē qui eusmodi ē · ē delinqt ppio iudicio condempnat⁹ · Sā uero doctores plerumq; alta considerando resistentiū corda conspiciunt: ē dū ea derelicta diuinit⁹ uident afflicti gementesq; contiescunt · An nō aliqn frenū salomon doctoribz impont qui dicit: noli arguere derisorem ne oderit te. Sz si abmrepatione idcirco reticemus quia cont nos m surgē derisores odia formidamus: non iam luc dei sz nīa querim⁹ · Quā mre stien dī est: qđ nonnūq; tam redarguunt. pui detores existunt · Spūs ē non nob pamus: si aboz redargutione p eoz amore cessamus Vnde nce est ut aliqn tolleramus tacendo qđ sunt qfs in nob discant iudendo qđ nō sint · Qua igit sta ecclia que uerba sua semp pcaritate exerit · ea nonnūq; etiam excaritate restringit dicat · frenū posuit mos meū · Ac si apte dicat · Quia mquibusdā p uectū non idi · pdicationis abeis impetū tempam: ut utam mea saltem p patientiā discerent aī uerba mea admittē poblatā pdicationem nollent · Sz plus nob hoc pleumq; mtribulationīb; dolz: qđ eas abillis patimur · mquibz germano amore idebam⁹

Vnde ⁊ subdit. Addexteram orientis calamitates mee illico surrexerunt. Adsinistram nō calamitates surgerent. si aquibuslibet extē religionē positis ⁊ apte xpīm negantibꝫ pſēcutionis aduersa sustinet. Cū uero abaliquibꝫ qī fidelibꝫ temptationē trumamentoꝝ patit. qī addexterā illi calamitates orīunt. quia hij qui sub xpī noīe militāt xpi mea nomen impugnāt. Ipō em locutionis usu pdexteram habere dicim. qđ. pmagno pensamus. psinistro nō id qđ despicimus: qđ zacharias apte insinuat dicens. Et ondit michi ihm sacerdotē magnū stantē coram angelo dñi ⁊ satan stabat addextris eius. ut adū saret. ei. Qui ut patientius hoc qđ pmisit oīderet: secutus adiunxit. Et dixit dñs ad satan. Increpet dñs satan inte qui elegit iherusalem Numqt non est iste torris erutus de igne. Et ihs indutus erat uestibꝫ sordidis. Sordibus em̄ uestibꝫ ihs indutus ē. qua quāus alienus abomī pcō. tū insimilitudinē uent carnis pcī. Cui nementi sata a dextris stetit. pmagno namqꝫ dñs indaicū pplm. ⁊ pmchilo gentes habere indebat. Sz postqꝫ incarnat. apparuit. gentilitas que p sinistro habita fuerat credidit. indaicus nō ppls in pfidia pmansit. Satan nō addextris stetit: quia illū ei pplm rapuit. qui dudū dilectus fuit. Sz quia ipe indaicus ppls inō pditus in fine ē qīqꝫ creditur. ppha testante qui ait. reliquie salue fiunt: satan addextris suis dns remouet dicens Increpet dñs inte satan. Et eusdem ppli liberationem indicans subdit: qui elegit iherusalem. Qui mmoꝝ ppls qua ā gehenne incendia pfidia duce defluebat. sz dū ad fidem redunt. abeodem etiā ignis incendio liberat. statim de eo illic subdit. Numqđ nō iste ē torris erutus de igne. Sicut g. illic pdexteram plebs indaica: ita hoc inloco dextere uocabulo fidelis ppls ste ecclie designat. Vnde ⁊ uenturus iudex hedos ad sinistram agnos addexteram ponit. Sz ut stabilem ecclesiam aduersitatis tempe ipi quoqꝫ lacessiunt qui fideles ee indebant. ei paulo dubio calamitates addexteram surgunt. Bene aut hec ipa dexta orientis uocat. De ipo nō eius capite scptum est: oriens ē. nomen ei. Nam qua ab oriente lux surgit. recte oriens dr: cuius ustinc lumine nre inustinc nox illustrat. Adorientis g. dexteram calamitates surgunt: quia hij ad pſēcutionē pstiuunt. qui electa membꝝ redemptois nri ee credebant. Quas indelicz calamitates recte illico asserit surgere: quia dū erant extranei qui pſecuti. abeis repente mala ⁊ illico fiunt. Sin nō dextera hij qui ueraut fideles appellant. calamitates addexteram orientis surgunt. quia eum pente pſēcutionis articulo crudeles puoꝝ impetus ustri patiunt. Sequitur. pedes meos subiuerunt ⁊ oppſecuti qī fluctibꝫ semitas suas. Quid p pedes ecclie nisi extrema illius membra designant. que dum adopa terrena deseruunt tanto scelerius ab aduersarijs falli possunt. quito sublimia minus intelligunt Hos itaqꝫ pedes aduersarij subiuunt: indelicz cum extrema membra

illius ad sin dogmatis errorem ẽbiunt · Subũsi pedes uam tenere neq̃ unt· cum infirmi quiq; plẽtuor suor ul' promissionibꝫ psuasi · ul' nimis territi ul' tribulatiõibꝫ fracti abstinere recto deuiant · Bene aut' aduersarior semite fluctibꝫ compantur cum dicit' & oppressi eunt quasi fluctibꝫ semitas suas : qua scilicet uita puor insolenti inquietudine molesta adobruendam ut ita dixim nauim cordis qi tempestas illa bit' · De qua infideli tempestate psalmone dicit' · qi tempestas tui sicens non erit impius · Cumq; infirmus quisq; puerlos florere conspicit : hẽ inpuersitatis pelagus unda misere imitationis mergunt · Sequit' · dissipauerunt itinera mea insidianti sunt michi & ꝑ ualuerunt : & non fuit qui ferret auxiliu · Dicat hec beatus iob de malignis spiritibꝫ infidelibꝫ hostibꝫ occultis : dicat immusa ecclia de ꝑsequentibꝫ scismaticis aduersarijs apis · Ipsi nõ eius itinera dissipant · infirmor cum infunda; mentibꝫ ueritatis uias callida psuasione pturbant · Ipi insidiantes ꝑualent : cum eos quos apte admalu trahere nequint · bona simulando puertunt · Sz murũ valde qd subiit nõ fuit qui ferret auxiliu cum de diuino adiutorio psalmista clamat · Adiutor inoptunitatibꝫ intribulatione : & sperent inte omnes qui nouerunt nomen tuu · qm̃ non derelinqs quẽtes te dne · Et cũ turbu sp̃ũ est quus speraut mdo & confusus ẽ · pmansit immandatis eius & derelictus est & quis innocaut illũ · & derelictus ẽ · qua itaq; ratione nunc dr · non fuit qui ferret auxiliu nisi qua omps deus eos quos meteriu diligit aliqn adtempus relinquit · Vnde sptum est ad punctu immo dico derelinqui te · & in miserationibꝫ magnis congregabo te : in momẽto indignationis abscondi faciem mea parumꝑ a te : & in misericordia sempna miserabor tui · hinc etia psalmista depcat' dicens non me derelinqs usq; qq; · Derelinq etiam sese admodiu posse utilit' nouerat qui ne usq; qq; relinqret' petebat · Seos etiam suos dis nemendo adiuuat derelinquendo pbat : doms firmat tribulationibꝫ temptat · Vnde recte uo pquenda sapiente dr · Sup̃nus elegit eu · timore & pbationem & meu induit sup illu · et exercuuit illu intribulatione donec temptet illum meditationibꝫ suis · Sustu uo animã grauat nocat temptando interrogat · Et omps deus elector suor aduersaios tempalit' pmittit exarescere ut pmalor sentias purgetur uita bonor · Nunq; g' dis aduersos eu bonis ee · pmitteret · nisi etiam quitu ꝓesset uidet ? Nam dum mundi semunt undi purgant · & utilitati innocentiu militat uita puor : dum hanc & pmendo humiliat & humiliando semꝑ admelius formar · Vnde recte g' psalmone dr · Qui stultus e sero et sapienti · Et tu sepe conspiamus sapientes subee · stultos uo arcem dnij tenere : sapientes seruilit' obsequi stultos tyrannica elatione dnari · Quomõ igitur diffinitione diuine sententie sapienti stultus seruit : dum plerumq; hunc iure tempalis dnij compmit' · Sz sciendu

ē quia cont̄ sapientis mīā dum stultus p̄munet terrorem potestatis
exercet dum huic laboribꝫ fatigat contumelijs lacerat ꝓfecto hō abomi
nationꝝ rubigine urendo purgat Stultus g̈ sapienti eas dn̄ando ser
uit : quem ad melioꝛē statū p̄mendo ducit · Sic nonnūq̄ puppil
lis dīs addisciplīe magistrōꝝ seruꝰ p̄sumit terrent p̄ munt ⁊ fe
riunt ⁊ tū ēē seruꝰ nullomō desistunt quia adhoc ipm̄ ordinati sūt
ut ꝓficientibꝫ dīs etiam ferendo famulent · Quia igit̄ mala re
pbꝝ bonos dū cruciant purgant : utilitati iustoꝝ nūlitat etiam
potestas iniquoꝝ · Sz plerumq̄ iusti tribulatione deprehensi tardam
manū subuenientis estimant : cui se psequendo i mamtas paulo
longius angustat · Et conata quidem sunt ereptoris remedia : sz
hoc qđ abereptore actus agit dolenti tardū inde · Cumq̄ adēē po
stulatiom auxiliū queritur : si uocem non statim sequit : quia de
sit estimat · Vnde nūc dr ⁊ non sint qui ferret auxiliū · quia u
delicet in uoce ipa uis passionis exp̄mit : quia sup̄nū auxiliū ⁊
si adest q̄ntū ad ordinatā̄ puidentiā̄ ꝓtectoris de ēē tū credit : q̄ntū
ad cōcita uota patientis · Sequit · Qui rupto muro ⁊ apta ianua
irruerūt sr̄ me ⁊ ad meas miserias deuoluti sunt · Quid hoc loco
muri noīe · nisi redemptor humani generis appellat · Deq̄ pst̄ ecclie e
dificatione ꝓphetam dr · Ponet in ea murus · ⁊ ante murale · Ipē
uō em̄ murus ē quia corda nr̄a ptingere maligno spūi curritur
uetat : qui nr̄ē uero fidei etiam ante murale posuit · quia prius q̄
se p carnem oīm deret p̄dicatores sui misterij ꝓphās misit · Recte g̈ ante
muralis nomine uocant · qui dū subsequtem p̄dicauerunt dīm q̄
ante murum steterunt · Sz qui murus rumpit · tum p̄nor̄ p̄sua si
oīb̄ fides q̄ in redemptore nr̄o est inquerenda corde destruere dissi
pat · Cumq̄ puersis mhac uita potestas tribuit · quid aliud q̄m ia
nua erroris aperit · Qui rupto g̈ muro ⁊ apta ianua sup bonos ma
li irruunt : tum accepta tēpalis potestate puersi ipa uō inquo
rendā corde destruere munimina fidei conant · Dequibꝫ apte dicit
⁊ ad meas miserias deuoluti sunt quia uidelicet prius ad suas · Ni
si em̄ puersē uiuendo ad suas ante miserias caderent : neq̄q̄ ad
eas postmodū ⁊ alios suaderent · Sz post suas rep̄bi ⁊ ad nr̄as mi
serias deuoluūt · q̄n ad ea mala inquibꝫ iam ipi implicati sunt etiā
quosdaz nob̄ uinctos trahunt · Potest uō intelligi muri nomine mu
nitio disciplīe : salomone attestante qui ait · Pagrum hominis
pigri uīsiui · ⁊ puineam uiri stulti : et ecce totū repleuerant urtice
operuerant superficiem eius spine ⁊ materia lapidū destructa erat
Pagrū em̄ hominis pig̈ atq̄ puineaz uiri stulti · ⁊ ecce totū reple
uerāt urtice operuerant superficiem eius spine : ⁊ materia lapidū
destructa erat · Pagrum em̄ hominis pigri · atq̄ puineaz uiri stul
ti tūsive est · animū subz uitam negligentis inspicere eiusq̄ opa cō

sideraue · Qñ urtice ul spine replent : qua mcorde negligentiñ pruric
ta terrena desideria ⁊ punctiones pullulant mctoꝝ · Quippe qua
sptum ē · mdesideriꝭ ē omnis oaolis macerja lapidum destructa erat
id ē · disciplina patrum abeuis corde dissoluta · Nam qua destructa ma
ceria lapidiñ dissoluta cē disciplinaꝭ mdit illic ptinus serpentis adiun
xit · Qđ cum audissem : posui mcorde meo ⁊ exemplo didici disci pli
nam · Qui g rupto muro hostis mgredit : cui ul maligno spiritum
ul puoꝝ hominu psuasione callida disciplme minimma mcorde dis
sipant : Sꝫ cum eisdem disciplme ingoꝝ mcorde reproꝝ soluit : ante
eoꝝ oculos cuncta bonoꝝ opa despectiu habent · mchilq cē estimant
quidq de uirtutibꝫ electoꝝ audent · Vnde apte subdit : Redactus sum
in mchilo · Apud estimationē uero maloꝝ in mchilū redigimur : qñ
ea q sibi ipi qui sumā diligunt bona tēpalia non tenemus · Despectis
namq supnis promissionibꝫ terrena desiderant ⁊ si qñ in coꝝ mente
aliquid de appetitu eternitatis orit : suborta cura tñ sitoria delecta
tione dissipat : Vnde ⁊ statim subiungit : Ablatuli qui uent? desi de
riu meu · fidelis g pplus se pati denūciat : qm eos quos dilig pati
dolet · Ventus g desideriū tollit : cui quelibꝫ tñ sitoria eternitatis appe
titu destruit · Vbi adhuc congrue subinfert : Et uelud nubes ptransit sa
lus mea · Nubes quippe in alto emmet : sꝫ hanc ad ursū flatus impel
lit · Sic mimꝝ sic sunt tempalia miquoꝝ bona uelud in alto quidem
p honoris celsitudinē degere uident : sꝫ ad ursum uite cottidie quasi
quibusdā mortalitatis sue flatibꝫ impellunt : Salus g ut nubes tñ
sit · qua puerꝝ glia quo alta est · fix non ē · Sꝫ expletis desideriis ac
tibusq in firmitatiñ · adelectoꝝ uocem sermo conuitit : cum ptinus
subinfertur · Nunc aut in memetipo marcescat anima mea : ⁊
possident me dies afflictionis · Electoꝝ g anima nūc marcescit : qua
milla postmod eterna exultatione uiridescit · Modo eos dies afflictionis
possident : qua dies letitie post sequunt : Sptum ē g · Timenti dñm
bene erit in extremis · Et rursum de ecclia dr · Ridebit in die nouissio
Nunc em tempus afflictionis ē bonis : ut sequit : eos exultatio qnq
sine tempe · hinc abeis alias dr : humiliasti nos in loco afflictionis
locus namq afflictionis ē uita plens · Iusti g hic id ē in loco afflictio
nis humiliati simus : qua meterna uita id est in loco gaudij subli
mant : Cum uo marcescere animā diceret recte etiam pmisit in se
metipso : qua in nob metipis quide affligam : sꝫ in deo mens nra re
fouet : tantoq amenitate gaudij longe fit · quanto adhuc abauctoris
repulsa lumine a se recedit · Tunc aute aduerse letitie uiriditate pueit
qñ peterne contemplationis subleuata gram · etiam ad semetipsam
tñsilit · Sꝫ hec que allegoica indagatione tñsiurrimus : optꝫ ut pomā
etiam mixta hystoriam teneamus · Que tñ nūc idarco pterео : qua
hec apta cē legentibꝫ non ignoro · Diebus aut plenationis ultime

qua multi sunt · qui pereunt · & pauci sunt qui saluant · ideo cum ista
passionis sue tempe · & pauca de bonis · & multa de pueris loquit · Vn
de & mox ad eor psonam qui cernunt uerba conuertit · sicq; sua nsi
nuat ut cadentibus possint congruere que narrat · Nam sequit · Nocte
os meu pforat · doloribus · & qui me comedunt non dormiunt · Si ipi
hystorie intendimus : patet causa quo sti uiri corpus pfunt ulceru
scaturiens unius multitudo lacerabat · Si uo allegorie misteriu pstruta
m · quid possit nsi fortes quiq; mistice ecclie corpe designant · que qi suo
robore membr continent · dum mores nfirmantiu stabilit portant ·
Sz cum tribulationis ultime cont eam feruor exercuit in nocte os illius
pforat · doloribus : qua non minimi tormenti uicti · etiam ipi ad pfidiam de
fluunt qui ad fidem alios tenere uidebant · Ait g · Nocte os meu pforat ·
doloribus · Ac si apte dicat · Tribulationis tenebris pssi ita afflictione tene
brant · ut & ipi qui nunc habebant ingorem fortitudinis · qi iam quod
dam habeant foramen timoris · Bene aut dr & qui me comedunt non
dormiunt qua maligni spe qui carnales quosq; de ecclia consumunt
tanto magis quiescere a temptatione nesciunt · qito minus carnis pon
dere grauant · Sz pfectores ste ecclie qua ualde pueri sunt : ecce un
nam panis · Sequit · in multitudine consumit · uestimentu meu : &
qi capitio timore fugam inierunt me si hystorie intendim · quid aliud
uestimentu beati iob qm corpus eius accipimus · Cuius indelicz uestime
tu consumit · dum caro crucifat · Iuxta allegorie uero misteriu · uesti
mentu e · ste ecclie fidelium uita nam sicut tota simul ecclia uestimentu
xpi ita fideles quiq; eiusdem ecclie uestimentu deputant · Si enim sta ecclia
uestimentu xpi non esset paulus pfecto non diceret · ut exhiberet sibi glo
riosam ecclesiam non habentem maculam nec rugam : id est nec p peccm ha
bente maculam · nec pplicitate rugam : qua & pfusa in munda e
et p simplice intentionem censa · Que g abluta e ne maculam tensa est ·
ne habeat rugam : utiq; uestis e · Sicut g indumentu xpi tota generalit
ecclia dr · sic indumenta sunt ecclie singulor anime que aberroe conuer
se eandem ecclesiam credendo eamq; fideliter inhendo carnem dant · Deq; bus
eide ecclie p yphetam dns dixit · Vino ego : qua omnibus his uelut orna
mento uestieris · Sz cum procella sepe pcussionis oborit · plerisq; fideliu
a bonis amore sepant · qui ei sedule inhererе uidebant · dicat g · in mul
titudine eor · consumit · uestimentu meu : qua dum multi sunt qui
tristant destruit · plurimi qui ei conexione amoris inherebant · Ben
aut subdit · & qi capitio timore fugam inierunt me timore g capitu collu
tur am dat indumentis · Collum uo si stringitur : uocis usus & uitalis
flatus necatur · Sccm g ecclam rebi qi capitio timore constringunt :
qua mea pcussionibus suis unitam fidei & pdicationis uocem extinguе
conant · hoc g conari pcussores eius specialit solent ut aliqa ante
omnia uerbis predicationis tollant · Vnde & hi qui ste fidei primordiis

rēsistebant · ēsis aplis denūciabant dicentes · P̄apiendo p̄cepimus uo
b̄ ne docerētis in nomine isto : et ecce repleuis iherusalē doctrina uā Co
pus g̃ſtē ecclie qī capino tumce tenerant : qui constrictis p̄dicatorib;
uelud eius collum p̄mentes · mea dandere iter uoras nolebant · S; electi
quiq; p̄sentionis siue tempe paratior es sunt eniꝛ qm̄ tacere · Qui dū
in morte corpalit cernunt · absolutas quibusq; e carnalib; despecti · ac
uiles estimant : quia dū uidere rep̄bi neq̄nt · que electi bona spiritalit
teneant · quos carnalit extingui conspiciunt · infelices arbitrant : Vñ
e subdit : Compatus sum luto e assimilatus sum fauille e cineri · In
rep̄bor g̃ indino stā elector ecclia luto compat : quia tempalit conculcata
despiat : fauille assimilat e cineri : quia dum bona eius intuenꝛa nō
uident · adsola hanc mala puenisse estimant · que mea exhibi corpali
uident · fidelis tī electoꝛ p̄lis cum multos exse cadē conspicit · optat si
obtinē ualeat aduersitatis siue tempa mutari · Hinus quia oratio differ
t : gemitus auget : Vnde adhuc subdit : Clamabo adte e non exaudi
es : sto e non respices me · Scā g̃ etiā p̄sentionis siue tempe fide stat
desideriꝛ damat : s; dol; se qī non respici dū sua uidet intribulationib;
uota differri · Alto namq; consilio omps deus · cum sti eius aduersaꝛioꝛ
p̄sentionibus compmit : cumq; assiduis ut liberent interpellatio
nibus clamant differre solet uoces petentiū · ut merita patientiū cres
cant : quatenus eo magis exaudiant admentū quo cas non exaudiūt
aduotum · Vnde alias scptum e · Deus meus clamabo p diem nec exau
dies · e nocte Atq; ipā utilitas de exaudiendi moꝛa mox subdit : cū illic
ptinus subinferꝛ · Et non admsipienā michi · Admultiplicandaꝛ
g̃ stoꝛ sapienā p̄fiat qđ postulata tarde p̄piunt · ut exdilatione crestat
desideriū exdesidero intellectus augeat : Intellectus nō cum tendit : ei
ideū ardentioꝛ affectus apit : Affectus aut adp̄merenda celestia tanto
fit capax : qnto fuit expectando longanimis · S; tū mi hec stoꝛ patien
tia doloꝛ urget aduocem : e cū dilatū p̄fiunt metuunt ne defuentib;
uiribus despecti rep̄bent : Sequit : mutatus es michi in crudelem : e
in duritia manus tue aduersaꝛis michi · Longe abhac sententia uetus
tas iudaico dissonat : quia qđ in hac de dnō dicit : hoc in illa de aduersaꝛis
ac p̄sentib; memoꝛat : S; tū quia hec noua tās latio exhebet eo nob
arabicoq; eloquio amicta uetus tās studisse phibet : credendū est quodꝫ
mea dicit : e oportet ut uerba illius tā expositio sublit timetur
Aut g̃ Mutatus es michi in crudele : e in duritia manus tue aduersa
ris michi in scptura sac cum de deo aliquid indignū de mouet legen
tis animꝰ uelud si aliqī de deo aliqđ dignū dicat : Pene omne nō qđ
de deo dicit : eo ipō iam indignū e · quo potuit dici : nam cuius laude nō
sufficit obstupescens Mentia · qm̄ sufficiet loquens lingua : S; aut
spē hoc ipm hominib; intelligentib; insinuans qđ sint ineffabilia
summa diuina his etiam uerbis nōnunq; de deo utit : que apud ho

mnes hñt: mundo: ut exhijs que indigna uident hominibꝫ. ꝙ
tñ dicunt de deo ām̃oneant: stare hominem. qđ nec illa iam deo dig
na sint. que dñ digna habent apud homines indigna putant deo
Dicat: em̃ deus zelans sicut scptñ ē. dñs zelotes nomē eius. dicit
natus unde scptum ē. natus ē dñs cont istl. dicit deus pentens
sicut scptñ ē pentet me hominē feisse sup terrā: ꝙ rursus. pentet
me qđ constituerim saul regem misl: dr misericors sicut scptñ est
misericors ꝙ miserator dñs patiens ꝙ multū misericors: dr pñs
sicut de illo aut aplꝰ. quos pscit ꝙ pdestinauit conformes fieri
ymaginis filij sui: dum nec zelus nec ira. nec pententia nec ipe
misđia nec pscientia ē possit indeo: hec namqꝫ oīa abhumanis
millium qualitatibꝫ tracta sunt. dum admē infirmitatis uerba de
scendit: ut qñ quibusdaꝫ nob gradibꝫ factis ꝙ iuxta nos positis pea
que nob minima conspicimus. ād simā eius ascendere qñqꝫ ualeam
Zelari em̃ dicit: qui cū custodia mentis castitatē custodit uxoris.
Irasci dr: qui feruore animi contra peccatū accendit: Pentē
dicit: cui id qđ fecit displicet. ꝙ cont mutando aliquid aliud facit
Misericors dicit: qui pietate ād prohibendū pmouet: Misđia autē a
misero corde nocata est: eo qđ miseriā quālibꝫ miseri
atqꝫ ei compatiens dum dolore tangit: animū ipē cor miserū facit. ut
eū a miseria liberet cui intendit. pscire dr quia unāqꝫqꝫ rem anteq̃
nemat nouit. ꝙ id qđ futurū ē prouisq̃ pñs fiat preuidet. Deus g̃ quō
zelans ē. qui custodienda caritate nīā nullo mentis turbatu tan
git: quomō iratus: qui mutationis motus nīs nulla perturbatiōe
animū cōmouet: Quomō est pentens qui qđ semel fecit se fecisse ne
q̃q̃ dolet. Quomō hic nām: qui cor miserū neq̃q̃ habet: Quomō est
pscius: dum nulla nisi que futura sunt prouidet: Et sciamus quia deo
futurū nichil ē. ante enim oculos preterita nulla sunt. pterita non tñ sē
per futura non nesciunt: quippe quia omne qđ nob fuit ꝙ erit mei
aspectu psto est ꝙ omne qđ pñs est sui pte potius qñ pñs. Et tñ dr
zelans dicit iratus dr pentens dr misericors dr pscius. ut quia casti
tatem animę cuiuslꝫ custodit humano mō zelans uocet: quāmus men
tis turbatu non tangat: Et quia culpas punit dr iratus: qñmus nulla
animi perturbatione moueat: Et quia ipe immutabilis id qđ noluerat
mutat pentere dr: qñmis re mutet consiliū non mutet. Et cū misē
rie mē subuenit misericors uocat: qñmis miseris subuenit. ꝙ cor mi
serū nunqꝫ facit. Et quia ea que futura sunt nob nouit. que semper
psta sunt pscius dr. qñmis nequaqꝫ futura preuideat qđ psens nouit. Illā
ꝙ queqꝫ sunt non meternitate eius. ideo nouit. quia sunt: Sz ideo
sz quia nouit. Dū g̃ aduerba immutabilitatis mē destendit. exeis q̃
busdam gradibus factis ascendat qui potest ad incommutabilitatem
dei: ut uideat sine zelo zelantem sine ira irascentē. sine dolore. ꝙ pe

mtentaa penitentē sine mīa misericordē · sine pulsionbꝫ plaentē · In illo enī nec ptenta nec futura tepꝰ quīt & cuncta mutabilia immutabilit duant : & que mseipis simul existere non possīnt · illi simul omīa assistunt michilq; illum ptent qđ tūsit quia metintate eius mō quodaꝫ incomphensibili cuncta uolumina sēculoꝝ tūsēmta manent curren tia stant · Sicut gͣ atrpimus sine zelo zelantē · sine ira nascentē : ita ast̄ uiro etiam sine crudelitate dr potuit crudelis · Crudelis gͣ dicit qui distrīte feriendo non parat : ut uidelicꝫ hoc mloco crudelis distrīte feriens possit mtelligi · & ulciscende culpe non parcens · Vnde & ysaias quoq; cum uidrit ultimū uidiq; diem : non iam tū uenia & cum distrī tione eē uenturū ait · Ecce dies dīi uenit crudelis & indignationis ple nus · & ire furoꝛisq; eius : adponenda terram insolitudinē et peccatoꝛes eius conterendos de ea · Sēs igitur uir ut hanc eandem crudelitatē sibi po tius afferre congruere posse qīn deo : ait · Mutatus es michi in crude lem · ac si apte dicat · Qui intemetipō crudelitatis michil habes : michi quem respirare a plectione non sinis · crudelis uideris · sta enī deus eē crudelis non potest : sicut nec mutari ullatenus potest · Sz quō ideo unq; nec crudelitas nec mutabilitas uenit dīi michi dicit : qđ in se metipō deum nec crudelem nec mutabilem sentiat · ondit · Nam dī tuta nos quedam pspa & aduersa uariant · in eo quo nos mutamur qī eius tuta nos mutatū animū suspicam̄ : ipe uō inse incōmutabi lis pmanens · aliter atq; alit̄ incogitatione sentit̄ homo · pqualitate mentoꝛ · Nam & lux solis cum neq; q̄ē sibimet ipi dissimilis infir mis aspa · sānis aut oculis lenis uidet̄ · eoꝛ uideliꝫ imutatione non sua · Vnde ut & diximus dicens mutatus es aduersus mi : ut ipā hec crudelitas atq; mutatio non sit inqualitate uidis · & immente pa cientis qđ uerbō quoq; aliis retexit dicens · Et indurasti manus tue aduersāris michi · Manus & enī dei dura credit̄ cum uoluntati nre cō tūre hoc qđ ei in nob displiceret ferendo plequit̄ · Et flagella ingeminat cum dolentis ad clementiaꝫ expectat · Que tū iuxta allegoriē mistiꝫ bene sē ecclie uerbis congruunt exuocabꝫ infirmoꝛ · qui plerumq; se plus ferui estimant quīn merere putant : & qī crudelitatē arbitrīt uidis districtionē equissimā sectioms : quia & cum uulnꝰ egri medi cinali ferramento abscidit̄ medicus crudelis uocat̄ : qui tū plectantis manus duriciam aduersat̄ uulneri & consolat̄ salutī · Sequit̄ · Ele uasti me : & qī sup uentū ponens elisti me ualde · Quia pūtis uite glia · qī alto cernit̄ & nulla stabilitate solidat̄ · uelud eleuatus sup uentū pomt̄ quia psperitate tūsitoria letat̄ · qui adhoc solū huc fugi tiue felicitatis aura subleuat ut repente interius in infimis sternat · Quia enī stā ecclia cunctis in honore e : infirmi quoq; in ea qui tūsi toꝛys succussionbꝫ letant̄ · quo mstī sup uentū positi uident̄ elati : quia subsequente plectionis tempe dīi psperitatis aura ptūsit eoꝛ

ptinus elato corruit · & repente cadentes dixerunt · quia elati prius mine
to sederunt · Que mdelicz uerba etiam sci uiri plone speciali congruunt
non adid qd erat · & ad id qd ee mdebat · Neqz enim mente illius pspi
tas fugitiua leuauerat : qui mtot rerum affluentias muo semper
mrtutis pondé pmebat · Sed mxta hoc qd mdeu extrinsecus potuit : qui
mtus humilis · alienis oculis eleuatus fuit · Et qi sup uentu posito
disus est ualide : qui a rebz extrioribus fultus unde estimabat · surgé
mdebat · mde ceadisse · Que mdelicz casum sc̃s nr mmente nó ptu
lit : quia nulla adúsitas deiit · quem psperitas nulla corrupit · Qui
enim ueritati mhaeret · uamtati nullomó succumbit : quia dñi fortí
pede cogitationis mtus mtentionem fixerat · omne qd foris mutabili
agit · ad arcem mentis mmme ptingit · Sequit · Sino quia morti
trádas me · ubi constituta e domus omm mmenti · Insupioi hui⁹
opis parte tractatum est · qd ante aduentu dñi admferm recepta
cula etiam usti descenderent · qñuc non supplicijs · & mrequie ser
uarent · Qd nunc testimonijs edocere negligimus · quia mea iam
sufficient pbatum putam⁹ · hoc g qd dr · Sino quia morti me tradas
ubi constituta e domus omm mmenti · Insupioi hui⁹ opis pte tracta
tu est · & recte beato iob eaz mxta hystoriaz congruit : dum mmmu
constat qua ante redemptoris gratiam ad mferm claustra etiaz usti
ducerent · Ipa nó mferm receptio domus ommu mmenti dr : qua
nullus huc uenit · qui ante mediatoris aduentu nó illuc ipa corrup
tionis sue conditione ptulit : nullus huc uenit qui adcarnis morte
eusdem corruptionis sue gressibz non tetendit · Dequa mdelicz morte
p psalmistam dr · Quis e homo qui uiuit & nó mdebit morte · Nam
& si adcelum raptus helyas ee phibet · mortem tm distulit non eua
sit · De ipo enim oze ueritatis dr · helyas quidem uentur⁹ e · & restituet
omia · Uenit enim restituturus omia · qua adhoc mmuz huc mundo
restituit · ut & pdicationis munia impleat · & carnis debitu solua
Que tñ sci uiri sententia mxta allegoriae misteriu sce ecclie uocabz ex
psona congruit mfirmoz · qui fidem uerbotenus tenent · & cont
pcepta fidei suis desideriis famulant · Ait enim · Sino quia morti tra
das me : ubi constituta domus e omm mmenti · Qua enim multos
mse uoluptatibz deditos conspicat eoz iam mteritu plat · pensat
qd in ma pnitis mte suis quide desideriis seruiunt · & tu admortus
domu puenimt omnes qui mea carnalit mmunt · Sut nonulli nó
qui m uoluptatu suaz foueam corruunt : & tu plamenta penite
tie abmis animis pedem reduxerunt · Quos sipne praui⁹ uerba
ad eruditionem potius qm adextinctionem secant · Exquibz & apte sub
iungit · Ueruntu nó ad consumptionem eoz emitis manu tua : &
si conuerserint ipe saluabis · Inquibz pfecto uerb hoc sollt debet intel
ligi : qd beatus iob dum sua narrat mse alios figurat · Veluti

cū de se specialit dicebat · Eleuasti me : & qui supuentū ponens alibi me ualide · Ne quia morti tradas me : ubi constituta ē domus omī inuen ti · Et tī non de se sz de alijs adiungit · Veruntī non ad consumpcōz eorum emittis manum tuā · Dum enī de se loquens rationando cau sas de alijs subdit · qm̄ multoz plōnas in se significet oīndit · Ma num itaq; suam dns ad consumptionē peccantiū non immittit tum ferendo a peccīs corripit : & corruentes saluat · dum cadentes ad culpam in salutē corpis mulnerat ut prostrati exterius interius sur gant : quatenus iacentes corpe ad meliorem statū redeant · q stantes exterius abstatu mentis iacebant · Sequit · Flebam quondā sup eo qui afflictus erat : et compatiebat · anima mea paupi Qm̄us uera compassio ē · passionem proximi exlargitate contuī : nonūq tī tum exteriora queq; abunde ad largiendū suppetunt celerius da tis manus dationem mouent · quaz animus dolorem · Vnde scire ntē ē · qua ille profecte tribuit · qui tī eo qd afflicti mse animū simut ut pius mse dolentis passionem tulerat · & tūc cont dolorem illius proximi ferūi contristat · Nam sepe ut pdiximus largitorem muneris rerum facit habundantia · & nō uirtus compassionis · Qui enī af flicto profecte compatit · plerumq; & hoc indigenti tribuit quo ipe si deesset angustat · & time plena ē cordis uri compassio · cum malū mopie p proximo sustinet non metuimus ut illum a passione liberem? Qm̄ uidelicet pietatis formam mediator nob dei & hominū dedit · qui posset nob etiam non moriendo conferre subuenire tī moriendo homi bz uoluit · qua nos uidelicet minus amasset · misi & mulnera nra sus tinet · nec um nob sue dilectionis onderet · nisi hoc q a nob tolleret · ad tempus ipe sustineret · passibiles g mortalesq; nos repit & qui nos ex istere fecit · exnichilo reuocare uidelicet ena sine sua morte potuit a pas sione sz ut quita eet uirtus compassionis onderet fieri pnob dignatus ē · q ee nos nolunt : ut in semetipo temptat morte sustinet qm̄ a nob in petuū fugaret · An non mdumitatis sue dnus nob mutabil' pmanens muris nos potuit uirtutibz ditare ? Sz ut adinternas di uitias rediret homo : foris appere dignatus ē · paup deus · Vnde & p dicator egregius ut ad largitatis grām uiscera nra compassionis ac cenderet dixit · Propter uos egenus factus est · cū diues eet · Qui si ena dixit non ut alijs sit remissio · nob aute tribulatio hec pauldubio con descendendo infirmis intulit : quo quibusda mopiam ferre no ua lentibus tollerabilius ē minus tribuere · qm̄ post largitatem suam exmopie angustia murmurare : nam ut ad magna largiendi studia audientiū mentes accenderet paulo post intulit dicens · Hoc aut dico : qui pce seminat pce & metet · Plus aut non unq ee dico compati exorde qm̄ dare : qua quisq; profecte indigenti compatit minus estimat omne qd aut dat · Nisi enī dantis manū bona uo

lumtas mmceret : ideꝫ pdicatoꝛ egregius discipulis non dixisset · Qui non solū facere sḋ et uelle cepistis abamo pore · facile uō est m bono ope obedire eam nolentem sed hec magna mdiscipul' mrtus extenteat : eos bonum qđ illis pceptum e · e' ante noluisse · Qua itaq; mr sḋ apud omnem deum aliqñ manus datū nouerat mentis ee quam mmis dicat · flebam quondā sup eo qui afflictus erat · e' compatiebat' amma mea paupi · Extenuorem e' em largiens rem extra se metipm pbuit : qui autem fletū e' compassionem mo primo tribuit ei aliquid eaā de semetipō dedit · sdarco aut' plus compassione qm datū diamus qua rem qñlibz plerumq; dat eam qui nō compatit' nūq; aut' qui nere compatit' q; nc̄ium primo conspirat negat · Que mmuꝛ sententia bene quoq; sce ecie uocibus congruit : que dū afflictos quosq; plamenta pementie conspicat · suos eis oratione contmua fletus ung' e' tonens egeno compatit' quotiens menti mrtutibz mdate mtuentiones sue pabz opitulat' · Sup afflictū uō compatientes plangimus : qñ aliena dampna mā deputam⁹ · e' culpas delmq̄tum mis mundare fletibz mtimur · Qđ indelicet agentes plus plerumq; nob qm̄ bijs pquibus agit' subuemm⁹ quia apud mtimū arbitrium e' gram caritatis aspirante cōmissa queq; pfecte diluit pꝑa qui pure plangit aliena · Plenionis g' ultime sta ecclia tribulatione depbensa · reducat admemoriā patis tempe bō que gessit e' dicat · flebam quondā sup eo qui afflictus erat : e' compatiebat' amma mea paupi · Que mtine luas gaudia etna deliderans · sḋ tñ adhuc dilata quia malis extioribz pmit' sti uiri nocibz adiungat Expectabam bona e' uenerūt michi mala : pstolabar lucē e' ecce tenebre · fidelis aut' pꝑ plus expectabat bona sed suscepit mala : pstolat' lucē e' tenebras mmrit : quia premiā̄onis gram inter ce iam iamq; angelor se gaudijs sperat e' tñ diuinus dilatus manus plectum collerat · Et qui se qtoꝝ⁹ estimat · eterne luas ret' buone pfrui : hic adhuc compellit' plctor suor tenebras pati Que indelicet mala plequentiū minus dolerent · si abm fidelibz aduersarijsq; consurgerent : sḋ eo deterius mente electoꝝ cruciant quo abillis nemunt' dequibz bona plimebant · Unde adhuc subdit' · Intestina mea efferbuerant absq; ulla requie Sce g' ecclesie mtiora efferuescē e · ipos quoq; quos pamorem fidei nchil mlcta ante gestauerat mplentiones acrotate tollerare qui secreta pꝑ illius cognoscentes · qñto stuunt ubi magis doleat · tanto deterius ab afflictione eius mmme quiescunt · Quos tñ e' pans sue tpe grauit' tollerat : qua sins pdicationibz eoꝝ mores contrios pensat · Gemit em cum eoꝝ mtam sibi dissimilem conspicat · deq; bz e' apte subungit' · Preuenerunt me dies afflictionis · Stat namq; sta electoꝝ ecclia qđ plentione ultima mala multa passura

sit · Sz hanc afflictionis sue dies pmemunt : quia malor uitam mt̃
se grauit̃ etiam tempe pacis portat · Nam quãuis dibus ultimis apta
infideliũ plenino sequit̃ : hanc tamen e pmisq; appeat hi qui ea
uerbotenus fideles sint pius moribz antecurrunt · Sequit̃ · Merens
merebã : sine liuore consurgens inturba clamau · Notand̃ sollicite
iuxta hystoriam uideo : qđ sts nr qui paulo supius dixit · Elevasti me
infernis adumxit merens merebam · Duo em̃ ordine imo eodemq;
tempe cõuenire mactis bonor solet : e foris honor culminis · e mt̃
afflicte meror humilitatis · Vnde sts nr elevatis rebz e honoribz me
rens merebat : quia e si hunc plati hominibz glia potestatis osten
derat · interius tñ merore suo secretũ sacrificiũ dño contriti cordis of
ferebat · Sacrificiũ uõ e spe contribulatus · Sciunt aut̃ electi quiq; cõ
sideratione intima cont̃ exteriorus excellentie temptamenta pũgnare
Qui si adexteriorem felicitatẽ suam cor ponerent : nisi pfecto nõ essent
Sz quia cor hominũ non pt de ipis psperitatis rerum · qũtulacumq;
glia nullomõ temptari cont̃ ipam psperitatẽ suã sti nri mtis ecus di
micant : non dico ne melatione · sz ne m eius saltem amore sinum
bant · Cui nalde similimbisse e : captuam mente eius desideriis subdi
disse · Quis aut̃ terrena sapiens tempalia amplectens · beatũ iob mt̃
tot pspera letũ non crederet : cum ei suppeteret salus corpis · uita fi
lior m colomitas famlie integritas gregũ ? Sz quia mbis omibz
non gauderet : ipe sibi testis est qui ait · Merens merebam · Scõ
em̃ uiro adhuc mhac pegrinatione posito omne qđ sine dei misiõe
habundat · inopia e : quia nĩ sibi omnia electi adesse uident gemit
qđ omniũ auctorem non uident : eisq; totum hoc minus e · quia ad
huc spetes unus de est · Sicq; eos foris exaltat grana supne dispen
sationis ut tñ intus subdisciplina teneat meror magistre caritatis
p hanc uidelicet distinct ut de his que exterius acpiunt apud semz
ipos semp amplius humilient̃ mente subiugo discipline teneant :
nimiq; exptatis licentia admpatientiaz eumpant · Vnde e apte sub
iungit̃ · Sine liuore consurgens inturba clamau · Sepe namq; se
diuersor tumultus ppositor suor mente lacessiunt : sinq; ordinis
limitem · ordinatis motibz excedunt · e plerumq; qui plus nisi m
ore cordis sti spe freno teneant̃ murate retributionis acvatate psiliunt
quitumq; pualent agere · tanti sibi nisubditus estimant licere · Amica
e eni ptati pene semp impatientia e · ei etiam male subiecte impat
quia qđ ipa sentit potestas exequit̃ · Sz sti nri plus se interius pa
tientie iugo subiicimt qui foris hominibz psimt : e eo uiorem pti
patum foris exhibent quo humbiore deo intus famulatu tenent
atq; idcirco sepe plus quosdaz tolerant quos se de eis ultasti amplius
possimt ; ac ne umq; ad illicita tui sciant plerumq; nolunt pse exe
qui etiam qđ licet · Subiector strepitus suffermit · pauorem in

crepant quos pmansuetudinē portant · Vnde recte nunc dr · sine furōe
consurgens mturba clamau : quia nimiꝝ bon cōt tumultus m
solentiū clamorem hnt · ꝫ furorem nō hnt ; quō eos quos clement
tollerant docere non cessant · Sz hec que mxta hystoriā de mo dixi
mxta allegoriam nrē ē · ut de diuersis electis ecclie sentiamus · ipā
g̃ in electis suis etiam pspa mredit merens ; quia mchil sibi neve
pspeꝝ deputat · quousqꝫ bonū qđ singulariter queꝝt apphendat
fideles g̃ illius tempali quidem pace p̄fruunt ꝫ petue suspirant
honorant ꝫ afflicti sint · quia sepe ibi indent mculmine ubi
ames non sint · Spā etiam mturba sine furore consurgit ꝫ clamat
quia p̄uoꝝ mitam studio recte emulationis · non aut uelāma furo
ris msequitur · Jrascit ꝫ amat seuit ꝫ tū quilla ē ; quatenus m
firmos suos ꝫ corrigat · exemulatiōe ꝫ foueat expietate · Sequi
fē fm draconū et sodus strutionū · Quid draconū nosse · ñ malin
olōꝝ hominū mita signat ? De quibz ꝫ p̄phetam dr Traxerunt
uentū qi dracones · Puersi em quiqꝫ uentū qi dracones trahūt
cum malinosā supbia mflant ? Qui aut strutionū appellatiōe
mtelligi nisi simulatores solent ? Struthio ꝫ em pennas habet ꝫ
uolatum non hz ; quia simulatores quiqꝫ speciem sctitatis hnt sz
mrtutē sctitatis non hnt · Visio igr eos bone actioms decorat · sz
a terra mimme penna mrtutis eleuat · Electus itaqꝫ ste ecclie po
pul⁹ · quia pacis sine tempe mtra sē quosdam malignos ac simul
atores patitur dicat · fē fm draconū ꝫ sodus strutionū · Qđ bti
nō iob noabz spialit congruit ; qui ad culmē magne fortitudi
nis bonus mt malos fuit · Hullus g̃ pfectus est · qui mt pxi
moꝝ mala patiens nō ē · Qui em equanimit aliena mala nō
tolerat · ipē sibi pmpatientia testis est · quia abom plenitudie
longe distat · Abel g̃ cē remmit ; que cum malitia non exercet
Sic mtritura arce grana subpaleis pmmt ? sic flores mter spi
nas pdeunt · ꝫ rosā que redolz tresat cum spma que pungit ·
Duos namqꝫ filios habuit pmus homo ; sz unus electus alter
repbus fuit ; Tres quoqꝫ filios arca continuit · sz duobz mhumilita
te pfistentibz unus adpatris irrisionē ruit · Duos filios abraham
habuit ; sz unus innocens alius nō frīs pfecutor fuit · Duos quoqꝫ
ysaac filios habuit ; unus in humilitate seruatus · alt nō ꝫ primꝰ
qi nasceret ? repbatus ē · Duodecim iacob genuit ; sz exhys unus
p̄innocentiaꝝ uendit⁹ ceti uero pmalitiaꝝ uenditores frīs fuerunt
Duodecim uō apli mstā ecclia sunt · electi ; sz ne mpbati remanerent
unus eis admixt⁹ ē · qui eos plequens pbaret · Sic namqꝫ msto
pcōe cum malitia mmgit ? sic m fornace auro palea cum igne soci
at ? ut quo ardet palea purget aurū · hij nō uerant bom sint ;
qui m bomtate p̄sistere etiam mt malos possunt ? hmc etiaꝝ spō

si uoce ecclie ste dr · Sicut lilii mr spinas sic amica mea mr filias · hinc
ad Ezechielem dns dicit · fili hominis mercduli & habitas · hinc petrus uitam bi loth glorificat dicens
& iustu loth oppssim a nephandor iniuria conuersatione eripuit · Aspec
tu enim & auditu iustus erat · habitans apud eos qui de die mdiem diaz
uasti iniquis operibz cruciabant · hinc paulus discipulor uita glificat
& glificando confirmat dicens · Immedio natiois pue & puerle : int
quos lucetis sicut luminaria in mundo · uerbu uite continentes · hinc
p iohannem angelus pgami ecclie attestat dicens : scio ubi habitas
ubi sedes est satane : & tenes nomen meu & non negasti fidem meam
Stus igit iob · ut ondat cunas fortunoms fiut & infirmet cu quibz
uixit dicens · fr fui draconu & socius struthionu : quia minus cet q ipe
bona ageret · nisi & ad bonitatis siue cumulu abalijs mala toleraret
Sequit · Cutis mea denigrata e sup me : & ossa mea aruerut pcau
mate · hec iuxta hystoriam pensare negligimus · quia uidelic sermo
ms uirtus patet expena passioms · Sz quia ut sepe iam diximus
plerumq; btis iob sic narrat gesta · ut uenenda pnunciet · bene hoc
ste ecclie uocabus congruit que dolore plerunoms ultime infirmis
grauit sentit : cumq; abilia alij pcunt · ualentiores quiq; meroze tru
ciant · Exterior igit causa e · cuius terrena dispensatio intior uo cura
celestis · Cutis g nomine infirmi signant · qui nic mea exteriori utili
deseruunt · ossa uero fortes eius figurati sunt : inquibz corpis ul
lius tota compago solidat · Quia igit aut puocati inimicis aut ple
rumqz afflicti · multi mea abstatu fidei infirmi cadunt · eamq;
ipi postq; ceciderunt plerunt · quid aliud q cutis siue ingredinem
patit · ut inimicis postmod feda appeat inquibz prius pulchra inde
bat · Dum enim hi qui prius exteriora bene dispensare consueuerat · cot
electos dei postmod seruunt · qi cutis ecclie ante acte uitiose colorem p
didit · que adingredine iniquitatis uenit · Qd ibemias etiam subpre
apiu metalli spetie deplorat dicens · Quomo obscuratu e aurum : inuta
tus est color optimus · Puerli aut dum abeuns sacramentis exeunt
plerumq; int reprobos locum honoris sumunt · ut ipi cont stam ecclie
grauitate semant · qui hanc atuans qi studio contempnit · Vnde
& cum diceret · cutis mea denigrata e · addidit sup me : quia hos quos
prius addecorem uitiose qi candidos habuit · post deterius nigros por
tat · Sz cum cutis adingredinem uertat · fortes qui in illa sunt zelo
fidei contabescunt · Vnde & apte subiungit · Et ossa mea aruerunt
pcaumate · Sic namq; & pcr tempe os fortissimu ste ecclie quada
anditate tedij paulus estimabat · cum quibusdaz cadentibz diceret
Quis infirmat & ego non infirmor · Quis scandalizat & ego no
uror · Cutis g denigrat & ossa pcaumate arescunt : quia du in
firmu adinquitatem psiliunt · fortes quiq; zeli sui igne cruciant

Sequit⁹. Uersa est in luctū cithara mea : ⁊ organū meū in uocē flentium
Quia organū pfistulas · ⁊ cithara p cordas sonat : potest p cytharam recta
opatio p organū stā pdicatio designari · P fistulas g⁹ organa ora pdican
tiū : p cordas nō cithare intentionē recte inuentiū non incōuenient⁹ ac
aptimus · Que dum adunatā aliam patrimonē carnis tendit⁹ : qī exte
nuata corda · ut congruū in cythara cantū reddat · quia ⁊ sti uim ca
stigant corpus suū · ⁊ seruituti subiiciunt atq; ab infimis ad supiora
tendunt⁹ · Pensandū quoq; ē qđ corda in cythara si nimis tendit⁹ · non
sonat si amplius laxus sonat : quia nimiū uirtus abstinentie · aut oio
nulla ē · si tantū quisq; corp⁹ non edomat · q̄tum ualz : aut ualde i
ordinata est si corpus attent⁹ plusq; ualz · P abstinentiaz g⁹ carnis in
ra s̄ · extinguenda non caro : ⁊ tanto quisq; sibimet debet modera
mine p ce ut ⁊ ad mlpā caro non superbiat · ⁊ tū ad effectū rectitudis
in opatione subsistat · Intuen mt⁹ hec egregium pdicatorē libet · q̄ita arte
magistra fideliū animas ueluti in cythara chordas tensas · alias ampli⁹
tendendo extenuat : atq; alias atensione sua relaxando conseruat · A
lys ⁊ cū dicat non in cōmessationib; ⁊ ebrietatib; · non in cubilibus
et in pudicijs : ⁊ rursum aut mortificate membr̄a q̄ sunt sup
terraz : ⁊ tū pdicatori Ruffino scribit dicens · Noli adhuc aquā bibere : s̄
modico uino utere ꝓpter stomachum tuū · ⁊ frequentes tuas in fir
mitates · Illas g⁹ chordas extenuando tendit · ne non tense omnō non
sonent hanc i attensione tenpat · ne dum plus tendit⁹ · minus sonet
Sunt aut sti pdicatores in ecclia seu quilibz simplices ⁊ abstinentes put
mires adpiunt mea · pxmis suis cantiū bone exhortationis reddit
nam ⁊ prudentes quiq; ad pdicationis fructum sollert⁹ mugilant
atq; ut alios admitam ptrahant · sono magne psuasionis elaborant
⁊ qui in ea tardiores ingenij uident⁹ · explō uite merito inquitū se
posse conspiciūt · exhortationis erga alios auctoritate simunt : atq;
adcelestem patriam qs ualent trahere non desistunt · S̄ sta ecclia ex
tremis pfectionib; pssa tū uerba sua arcebis contempm considerat
amoris sui gratiaz ad solum lamentū formal · quia nimiū deflet qs
exhortando trahē non ualz · Dicat g⁹ : Uersa ē in luctum cythara mea
⁊ organū meū in uocē flentiū · Ac si apte fatear⁹ dicens · Patis qui
dem mee tempe palios · parua uoce cythare · palios nō uoce organa
magna ⁊ sonora pdicabaz : s̄ nunc in luctū cythara ⁊ organum
uersum ē · quia dū me contempm conspicio eos qui pdicationis
cantū non audiunt deploro · hec p quoldam sca ecclia infine facta
est · hec p quoldaz in suis iam exordijs fert · Martir nō Stephanus
uideis psequentib; pdesse pdicando conatus est⁹ qui tū post uerba
pdicationis dum uideret⁹ adiacentes lapides consolasse · fixis gen
bus orabat dicens · Dne ihu : ne statuas illis hoc pctm · Quid ergo
hunc qui dū ⁊ prana ⁊ magna narrauerat · nisi iam sue cythare ·

atq; organ cantus silebat · atq; adluctu uersa fuerant: quia eos quos
pdicando non traxerat amando flebat ·" Quod mmz cottidie sta ec
clia agere non desistit que pdicationis uerbum pene ubiq; continuis
se iam conspicit · Alij namq; loqui dissimulant: alij recta audire
contempnunt · Sz electoz mens diu tacere cantu pdicationis conspi
cit: gemens ac tanta ad fletus redit · Dicat g" uersa e · mluctu tytha
ra mea · e" organum meu in uoce flentu quia electus quisq; quo ste
pdicationis uox silet · dampna ecclie grauius plangit · huicusq; bts
iob desipsit mala que ptulit · hoc no de loco mapit narrare subtili
bona que fecit · Sz doloris uerba hystorica atq; allegorica expositioe
tm̃ sturrimus · uirtutu no opa exmagna pte uxta solius hystorie
textum tenemus: ne si hec admodagandā mistia trahimus ueritā
tem forta se opis naufragare indeamur ·

INTELLECTVS · Sacri eloquij · Inter textu e" mysteriu
tanta est liberatione pensandus: ut utriusq; partis lance moderata
hunc neq; nimie discussionis pondus deprimat · neq; rursus torpor
mentie naufragiu relinquat · Multe g" eius sententie tanta allegori
arum conceptione sunt grauide: ut quisq's eas adsolam tenere hy
storia; putet" earum notitia pfuam mentia puet" · Nonnulle no
ta exteriorib; preceptis miscuimt: ut siquis eas subtilius penetre
desiderat · mtis quidem ml nuemat · Sz hoc sibi etiam qd foris lo
cumt" abscondat · Unde bene no in narratione hystorica psignifica
tione dicit" · Tollens iacob uirgas populeas uirides e" amigdalinas
e" explatanas exparte decorticauit eas · detractis q; cortic; mbus
que expoliate fuerant candor appuit illa u que mtegra erant uiri
dia pmanserunt: atq; imbue modu color effectus est · uarius · Ubi
e" subdit" · posuitq; eas mcanalibus inquib; effundebat" aqua: ut
cum uenissent greges adbibendu ante oculos haberent uirgas e"
in aspectu earu decipent · factumq; e · mpo calore coitus ut
oues intuerent" uirgas e" parerent · maculosa e" uaria e" diuer
so colore respersa · Quid e enim uirgas uirides amigdalinas atq;
explatanas ante oculos gregum ponere · nisi scripture p latere serie
antiquoz patrum uitas atq; sententias in exemplu ipis pbere" ·
Que mmm quia mxta rationis examen recte sunt · urge noia
tur · Quibus exparte corticem subtrahit ut in bys que expoliat"

mmis candor appeat ⁊ expte corticem seruat · ut sunt fuerant exte
nus munditate pmaneant : uarusq; margarū color effingt · dum
cortex exparte subtrahit · ⁊ exparte retinetur · Ante consideratois
eni nrē oculos p̄cedentiū patrum sententie q̄ margine uarie ponunt
unquibus dum plerumq; intellectū litte figimus q̄ corticem reser
namus : dumq; abipsis cortex litte subducit · allegorie candor intior
demonstrat · ⁊ dum cortex relinq̄t · exteriorus intelligentie murenna
exempla monstrat · Quas bene iacob maque canalibus posuit : quia
⁊ redemptor nr eas in libris sacre scientie quibus nos intuitus in
fundimur fixit · has aspicientes arietes cum ouibus coeunt : quia ra
tionales nri spē dum meam intentione defixi sunt · singulis qui
busq; actionibus p̄mittent · ut tales fetus opum p̄creent · qualia
exempla p̄cedentium muneribus p̄ceptor indent · ⁊ diuersum colorē ples
bom opis habeat quia ⁊ nonnūq; subducto litē cortice animus intra con
sideret · ⁊ reseruato nonnūq; hystorie tegumine · bene se in extioribus
formet · Nam quia diuine sententie aliqui interius rimande sunt
aliqui exterius obseruande p salomonē quoq; dr qui fortē p̄mit ubera
ad eliciendū exp̄imit butyrum : ⁊ qui uehemēter emulgit · elicit sāg
uinem · Ubera uō fortis p̄mimus · cum uerba sacri eloquij subtili intel
lectu pensamus · Qua p̄ssione dum lac queritur butyrū inuenim⁹
qua dum mutri ul'tenui intellectu querimus ubertate interne pin
uedinis imgnim · q' tū nec nimie nec semp agendū est : ne dum
lac queritur · ububeribus sanguis sequat · plerumq; ⁊ eni quidam
dum uerba sacri eloquij plusq̄ debent distringunt : incarnale intel
lectū cadunt sanguinem uō elicit qui uehemēter emulgit · quia
carnale effingt · hoc qd̄ extrema spūs dissultione sentit · Vnde nece
est · ut btūs iob opa que inter exspandū amicor uerba idturo nar
rat · ne afflicta mens illi⁹ indesperatione defecat · iuxta pondus
hystorie p̄struens · ne si hec animus plusq̄ necē est spūtalit' in
uestigat · uerbor eius uberib; sanguis nob; platte respondeat ·
Si q̄s uō quedā mistica in suor narratione p̄misceat : adhec nece
nece ē · ut mens comota redeat ad que hanc ipe ut dat intelligi
ordo loq̄tus uocat · Nam sūs ur postq̄ eaq; sibi p flagellū dñi fuerant
inflicta narrauit : nūc ppnas poēmen enumerando uirtutes q̄bus
ante flagellū fuit inmolestus : sic ute sue hystoriam texens ut ei p
rar aliquid qd̄ allegorice intelligi possit interserat : quatenus ⁊ ee mag
na pte hystorica sint que memorat · ⁊ tū aliqn̄ p hec eadem adspiri
talem intelligentiā consingat · Qua utaq; fortitudine abomni lapsu
exteriora sua custodie interioris disciplina constituerit insinuat dicēs
Pepigi fedus cum oculis meis ut ne cogitarē quidē de uirgine · Cum sit
inuisibilis anima neq̄ q̄ corpea rei delectatione tangit · ut q̄ inhe
rens corpi q̄ quedam egrediendi foras anima eiusdem corpis sensus ha

Visus g̃ auditus gustus odoratus · ⁊ tactus q̃ queda̅ mentis ꝑ. quib⁹ foras nemat ⁊ ea q̃ extra eius sunt substanna̅ concupiscat · ꝓ hos ⁊ em̅ corpis sensus q̃ ꝑ fenestras quasdam exteriora que anima respirat · respiciens concupisit · hinc ⁊ em̅ ihemias ait · ascendit mors ꝑ fenestras nras · ingressa est domos nras · Mors g̃ ꝑ fenestras ascendit · ⁊ domos ingredit · cum ꝑ sensus corpis concupiscentia nemens habitaculū mentis intrat · Quo cont̃ hoc qđ sepe iam diximus de illis ꝓ ysaiam dr̃ · Qui sunt hi qui ut nubes nolant : ⁊ q̃ columbe adfenestras suas · Justi em̅ nolare ut nubes dicti sunt · qua a terrenis contagijs subleuant · ⁊ q̃ columbe adfenestras suas sunt · qua ꝑ sensus corpis exteriora quecq; intentione non respiciunt rapacitatis cosq; foris non rapit concupiscentia carnalis · Qs quis nō phas corpis fenestras incaute extremus respicit plerumq; indelectatione pcī cui⁹ nolens cadit : atq; obligatus delicijs incipit velle qđ nolut pceps nō anima dū ante nō pudet · ne incaute indeat qđ concupiscat : ce ca post incipit delectare qđ indet · Unde ⁊ ꝓphete mens que subleuata sepe misterijs interius intereat quia alienam cōiugem incaute indit obtenebrata postmodū sibi illicite cōiunxit · Scs aut̃ nr̃ qua acceptis corpis sensib⁹ velud subiectis inimicis quibus equissimus index ꝓ est · culpas conspicit anteqũ nemant : ⁊ velud insidianti morti fenestras corpis claudit dicens pepigi fedus cum oculis meis ut ne cogitare nō de virgine · Ut em̅ cogitationes cordis caste suauiter potuisset fedus cum oculis pepigit : ne prius incaute aspiceret quod postmodū in uitus amaret · Valde namq; ē q̃ caro deorsum trahit : ⁊ semel species forme cordi ꝓcul⁹ illigata nix magn luctaminis manu solui nt̃ · Ne g̃ quedam lubrica incogitatione insidemus : ꝓuidend nob̃ est quia intuen non decet · qđ nō licet concupisci · Ut em̅ munda mens incogitatione seruet̃ · a lasciua uoluptatis siue dep̃mendi simt oculi q̃ quōdam raptores adculpā · Neq; em̅ eua lignū uetitū contigisset nisi hoc prius incaute respiceret · Scptū ē em̅ · Vidit mulier qđ bonum ēet lignum ad uescendū · ⁊ pulchr̃ oculis aspectuq; delectabile · ⁊ tulit de fructu illius ⁊ comedit · Hinc g̃ pensandū est q̃nti debemus moderamine g̃ illicita nisum restringere nos qui mortalē inimicū ꝓculos admorte nemt̃ · Hinc etiam subinde noce que exteriora indendo concupiscens bona interiora pdiderat ꝓphā dicit · Oculs meus depdatus est anime meā · Concupiscendo em̅ insibilia inuisibiles virtutes amisit · Que g̃ interiorem fructū pexteriore nisum pdidit : ꝓculū corpis ptulit predam cordis · Unde nob̃ adcustodiendas cordis inundinam exteriora quoq; sensuū disciplina seruanda ē · nam q̃talib⁹ virtute mens polleat q̃talib⁹ q̃ntate ingreat carnales tui sensus puerule quoddam exterius pstrepunt · ⁊ nisi interioris grauitatis pondē ⁊ quasi innemli quodam igore refrenent̃ adfluxa·

quecq; ꝯ lenia mente enecuem trahunt · Videamus g̃ quomõ beatus
iob [illegible] qđ meo fluxum ac pueule caro sapere potuit unquam sapiẽ
[illegible]ntẽ [illegible]ac ingore restingit · Ait Pepigi fedus cum oculis meis ꝯ
[illegible]onẽ quia non mse amone tantũmõ sz etiã cogitatone luxurie
extinxit : seruus adiunxit · Vt ne cogitarem quidem de ingie
Suebat immũ luxuriam meorde ẽ refrenandam : suebat p sti spũs
domi · qđ redemptor nr uenens legis pcepta tñscendẽt · ꝯ abelectis suis nõ
solũ luxuriã carnis sz etiam cordis aboleret dicens · Septum ẽ : non adul
terab · Ego aut dico uob : quõ omis qui uiderit mulierẽ adconcupiscen
dã ea : iam mechatus ẽ eam meorde suo Q moysen g̃ luxuria ꝑpetrata
pauctorem uõ mundie luxuria cogitata dampnat : Hmc ẽ enĩ qđ
discipulis pmus ecclie pastor dicit : ꝓpter qđ suscincti lumbos mentis
ure sobrij pfecte sperate meam q offert uob graĩam · lumbos uõ carnis
suscingere est · luxuriaz ab affectu refrenare · lumbos uõ mentis suc
cingẽ est · hanc etiam a cogitatone restingẽ : hmc ẽ qđ angelus qui iohẽ
alloquit : Zona aurea sup mamillas cinctus ee phibet · Qua enĩ testa
menti nouu mundicia etiam cordis luxuriam refrenat angelus qui
meo apput mpectore cinctus uenit · Quem bene zona aurea stingit :
qua quisq; supne patr̃ cuius ẽ · non iam timore supplicij · sz amore
claritatis immundiciã deserit · Malũ uõ luxurie aut cogitatone ꝑpe
trat aut ope · Callidius uõ aduersarius nr̃ cum abeffectu opis expelli
secreta cogitationis pollue molit : Vnde ꝯ serpenti a dnõ dicit : pecto
re ꝯ uentre repes · Serpens udelis uentre repit : qñ hostis lubricus p
humana membra sibimet subdita · usq; ad explenonẽ opis luxuriaz
exercet · Serpens autem repit pectore : qñ eos quos in ope luxurie nõ
ualet polluet mcogitatone · Alius namq; luxuriam ꝑpetrat actione
huic serpens repit exuentre · Alius namq; autẽ ꝑpetrandaz usat mmete
huic serpens repit expectore · Sz qua p cogitationem adopa explenda p
uenit : recte serpens prius pectore · ꝯ postmod repe uentre describit :
Vnde beatus iob qua disciplinam mcogitatone tenuit : ima custodia
serpentis pectus uentremq; cinxisse dicens · Pepigi fedus cum oculis
meis : ut ne cogitarẽ quidem de igne quã immũ cordis mundiciam
quisquis adipisci non appetit : qđ aliud qñ eiusdem a se mundie
auctorem repellit : Vnde ꝯ beatis iob ptinus subdidit · Qñ enĩ ptem
habet deus mme desig : ꝯ hereditatem omps de excelsis : Ac si apte di
cat · Si mentẽ in cogitatone polluere : eius qui mundie auctor ẽ ee
hereditas neq; possim · Nulla enĩ bona sunt etã si occulta iudicis oc
culos castitatis testimonio non arbitrant : Omnes g̃ uirtutes in con
spectu conditoris sin ucaria ope se sublenant : ut qua una uirtus sine
alia ul nulla ẽ omnõ ul minima uissim sua communione fulciat :
Si enĩ castitatem humilitas deserat ul humilitatẽ castitas relinq;t
apud auctorẽ humilitatis ꝯ mundie pdesse quid ꝑualet · ul superba

castitas ul' humilitas mquinata · Scs g' ait ut auctore suo m boms
reliquis possideri mereat' cordis mundiā custodiens dicat · pn̄ · pe
pigi fedus oculis meis : ut ne cogitare quidē de virgine · q̄ · · · em
ptem habet deus mme desiup : & hereditate omnps de ex · · ·
celsis ·' Ac si apte dicat : habere me possessione suam excellor' con
ditor' renuit : si mens mea ante conspectū illius mfirmis desi
rijs tabescit · Sz mē hec sentiendū e aliud ce qđ anim' detemptatōe car
nis patit' · aliud nō cum pconsensu delectationib; obligat' · plerumq;
em cogitatione prava pulsat' · sz remittit' · Plerumq; aut' ci puersus
qđ corrupit hoc mē sementipm etiam p desiderū uolut · Et mirū me
tem neq; cogitatio mmunda mquat · cū pulsat : sz cum hanc sibi p
delectationes subiungit · Hinc & em pdicator egregius dicit · Temptatō
nos non apphendat nisi humana · humana g' temptatio e qua ple
rumq; mcogitatione tangim' · eras · nolentes qua ut nonnūq; &
illicita ad animū uenant · hoc utiq; m nob mentipis exhumanitatis
corruptibilis pondē habemus · Jam nō demonica e & nō humana temp
tatio : cum adhoc qđ caro corruptibilis suggerit · p consensu se animus
astringit · hinc iterum dicit · Non regnet pccm mmortali nrō corpe · Pec
catū g' immortali non ce · sz regnare phibuit : qua in carne corrupti
bili nō regnare potest · sz non ce nō pt · hoc ipm namq; ei de pcō rep
tari pccm e quo qua q̄mdiu mumus pfecte ommodo non carem'
Sca uero pdicatio quō hoc explere plene non potuit ei de mī cordis ha
bitaculū regnū tulit : ut appetitus illicitus & sipleumq; boms nris
cogitationib; occulte · se q̄i fur insilit · saltē si ingredit' non dimittit
Vir g' sts dicens pepigi fedus cū oculis meis · ut ne cogitarem quidē
de virgine : neq; q̄ uult intelligi qua eius animū culpa mcogitatōe
nō contingit · sz qua nūq; hinc exconsensu supant · Jam uelud
integerrimam possessionē dei mentē suaz contra adūsarij depdatio
nem mdicat · qui primus adiungit · Qm̄ em pte haberet deus mme
desiup & hereditate omps de excelsis ·' Ac si apte dicat · Carne g' mor
tali corruptionis conditionē subiacco : sz auctor' mde sermo · si ei
integrū a consensu culpe animū nō defendo ·' Sequit' · Numqđ
non pditio e inquo & alienatio opantib; inquitate ·' festina conso
latio bonor' : e consideratus finis malor' · Dū em exeor' interitu ma
li conspiciunt qđ euadunt : leue existimant quidq̄d aduersum in hac
vita patiunt' · Cant g' nūc repbi · & delectationū suar' desideria
compleant : infinis sin dampnatione sinsuri sunt · qua morte
male mmentes amauerūt · Transitorio aut' uerbē affligant' electi
ut a pīntate flagella corrigant · quos patria pietas adhereditate
seruat · Hinc & em flagellat' · nisus & uerbē disciplinato corrigit'
qua a deterne hereditatis pīmonia ppat' · Insius aut' uoluptatib;

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

relaxat · mustus quia tanto ei tempalia bona suppetunt · qñto eterna denegant · Jnustus addebitam mortem aurens effrenatus uoluptati bꝫ uiuit · quia ⁊ uituli qui mactandi sũt inliberis partibꝫ relinquit · at cont iustus a delectationis tñi sitorie iocunditate restringit · quia ⁊ mmũ inulus ad labores usum uite deputatus subiugo rẽtmet · Negant electis mhac uita bona trena · quia ⁊ egris quibꝫ spes inuendi est neq̃q̃ a medico cuncta que appetunt concedunt · Dant autem reprobis bona que mhac uita appetunt quia ⁊ desperatis egris omẽ qđ desiderant non negat · ꝑpendant iusti que sunt mala que miqs pmanent · ⁊ neq̃q̃ eoꝝ felicitati inuideant que pereunt · Quid ẽ em qđ de eoꝝ gaudijs admirent · qñ ⁊ ipi pit aspium ad salutis patam aurium · ⁊ illi qi pamena prata ad bonea tendunt · Dicat g̃ uir iustus · Numquid g̃ non pdno ẽ miquo ⁊ alienato opanubꝫ im quitatem · Qđ indelicet alienationis uerbũ diuinus sonaret : si hoc in terpres suę lingue uoce tenuisset · Qđ em apud nos alienato : hoc apud hebreos anathema dr · Tunc g̃ alienato erit reprobis : cum abbere ditate districti iudicis se anathema cẽ conspiciunt · quia hic eũ pi sis moribꝫ contempserunt · floreant g̃ iniqui a floce eterne hereditatis alieni iusti uo semetipos tollere inspicant · ⁊ iniunctis actionibꝫ sui is a dño se iudici ptimescant · Vnde ⁊ apte mox subdit · Nonne ipe cogitabat uias meas ⁊ cunctos gressus meos dinumerat · Quid uias noie nisi actiones denũciat · hinc em p ihemiam dicit · bonas sancte uias uias ⁊ studia nra · Quid nõ appellatione gressuũ nisi ul motu mentis ul puectus animi meritoꝝ · Quibꝫ pfecto gressibꝫ ad semetipam nos uitas uocat dicens · Venite ad me omnes qui laborati ⁊ onerati estis · Jd se g̃ uenire nos dns papit : nunq̃ non gressibꝫ corpis · sꝫ puectibꝫ cordis · Ipe namqꝫ ait neinet hora qñ neqꝫ in monte hoc neqꝫ in hierosolimis adorabitis patrem : ⁊ paulo post : ueri adoratores adorabunt patrem in spũ ⁊ ueritate · Nam ⁊ pater tales quat qui adorent eum in corde g̃ cẽ gressus inspicit : qñ ⁊ ut nemam uocat ⁊ tñi motu corpis · neq̃q̃ nos tñi sire denunciat · Sicut dns iniustitiꝫ consiliat uias sic denumerat gressus · ut ne minutissime quide cogitationes eius iudicio ac ultã tenuissima que ap nos uoluerunt usu inordinata remaneant · Hinc ⁊ em dicit · Qui uacauit frī suo reus erit iudicio : qui dixerit frī suo racha reus erit cõsilio · qui dixerit fatue reus erit ihehenne igni · Racha g̃ in hebreo eloquio uox inrectionis ẽ · que quidem animũ iracundis ondit · nec tñ plenũ uerbum iracundie exprimit · Prius g̃ ira reprehendit sine uoce postmodũ uo ira cum uoce sꝫ nec dum pleno uo formata · adex tremũ qꝫ cũ dr fatue ira redarguit que cũ excessu uocis expletur etiam pfectione sermonis · Ee notandũ qđ ira phibet reum ee iudicio inuocere qđ ẽ racha reum consilio : in uerbo uocis qđ ẽ fatue reũ

geheme igis · ꝓgradus ⁊ em culpe erunt ordo sententie : qua inu
dino adhuc causa disiuit⁹ inconsilio aut iam cause sententia defini
t⁹ in gehenna ū igis eaque de consilio egredit⁹ sententia explet⁹. Qua
igitur humanoꝝ actuū dns subtili exāmine gressus enumerat ira
sine noce iudicio · ira innoce consilio ira nō innoce atq; in sermone
geheme ignibz manapat⁹. Hanc subtilitate consideationis eius
ꝑpha aspexerat cum dicebat fortissime magne potens dns · exercitu
um nomen tibi magnus consilio inrephensibil cogitatu · cuius
oculi apti sunt sup omnes uias filioꝝ adam : ut reddas unicuiq;
scdm uias suas ⁊ scdm fructū adinuentionū eius. Sic eadem uias
dns subtili exammatione considerat ut in uno quoq; nrm nec ea
q; remunerat bona ꝑtereat nec mala que indelicta displicet · sine
intrepatione derelinq̄t · Hinc e em qd angelū ecclie pgami · ⁊ in
quibusdam dns laudat ⁊ in quibusdam redargut dicens · Scio
ubi habitas ubi e sedes satane · ⁊ tenes nomen meū ⁊ nō negasti
fidem meam ⁊ paulo post · sz habeo aduersum te pauca · quia hꝫ
illic tenentes doctrinam balaam · Hinc angelo tyathire dr · Noui
opa tua ⁊ caritatem ⁊ fidem ⁊ mmisteriū ⁊ patientia tua ⁊ opa
tua nouissima plura ꝑioribz · sz hēo aduersum te · quia ptmittis mu
lieri iezabel que se dicit ꝓpheten docere ⁊ seducere seruos meos ⁊
fornicare ⁊ manducare ydolothitū · Ecce bona memorat nec tū
resecanda mala sine pententia relaxat : quia uidelicet sic singlor
uias considerat sic gressus enumerans pensat ut subtili exāmine
ꝑpendat · ul q̄ntū quisq; adbona ꝓficiat · ul q̄ntū admala deuians
suis pectoribz contradicat · Incrementū g mentoꝝ qd bone mte stu
dijs auget⁹ plerumq; mali admixtione retrahit⁹ ⁊ bonū quod ani
mus opando construit hoc alia ꝑpetrando pcutit · Vnde sti uiri ta
to se subtilius incogitatione constigunt q̄nto ⁊ a supno iudice
districtius considerari conspiciunt · Mentem g distringunt meticu
losq; deligunt q̄nt ut tanto fiant inrephensibiles iudici · q̄nto se
metipos cotidie ⁊ sine cessatione repbendunt · Hec tū hac de re
iam gaudia securitatis summit⁹ quia abillo se uideq; considerant q̄
meis ⁊ illa uidet que uidere ipi insemetipis non ualent · Et qui
dem beatus iob pfectionis uitam mt⁹ ueteres tenuit · sz quia eius
intentio adredemptoris aduentū ꝓphetico spū cumpit⁹ in illius p
ceptis pensat · ipe q̄ multa de pfectione minus habeat · Vnde ⁊
subdidit · Si ambulaui iniamitate ⁊ festinauit in dolo pes meus
appendant me in statera iusta ⁊ sciat deus simplicitate meam
Scire dei dicit⁹ siue nos facē usitato nre locutionis modo qui le
tum diem dicimus · exquo contigit ut letemur · Hinc e em qd
ad abraham dns dixit · Nunc cognoui qd deū timeas · Neq; em e
ator temporum quitq̄ cognouit extempe : sz cognosce eius e · ex

cumlibeth cauſe emergentis articulo nob cognitione p̄bere · Qm
uero ſtatere nomine niſi mediatoꝛ dei & hominū deſignat · mq
eq̄ lance omma merita mā penſant · & manus p̄ceptis agnoſh
mus · quid mrā uita minus habeamus · In hac aut ſtatera ap
pendimus : quoties aduite eius inuocamur exempla · hinc namq;
ſcriptum e xp̄s paſſus e pro nob · nob relinq̄s exempla ut ſeq̄mur ue
ſtigia ei⁹ qui peccatū non fecit nec dolus inuent e ore eius · Q
cum non maledicebat · cum pateret non cōminabat · hinc p pau
lum dicit p patientiam curramus · ꝓpositum nob certamen ·
aſpicientes in auctorē fidei · & conſummatoꝛē ihesū · qui ꝓpoſito ſ
gaudio ſuſtinuit crucem confuſione contempta Adhoc itaq; do⁹
apuit meame ut humanam uitā admonendo excitaret exempla
p̄bendo accenderet : monendo redimeret reſurgendo reparet · Cum
g nulla mſe btis iob ure redarguenda reppit · adexcedentē omīa
redemptoris uitā mentis oculos tendit : ut in illa cognoſcat ipe
quid minus habeat cum dicit · Si ambulaui in uanitate & feſtina
uit in dolo pes meus : appendat me in ſtatera iuſta & ſciat deus ſim
plicitatē meam · ac ſi apte dicat · ſiq̄ unq̄ leuit ſi q̄ pruoſe ꝓpe
tram dei & hominū mediatoꝛ appeat · ut in eius uita cognoſcā an
go ueraciter ſimplex fui · Qui em ut diximꝰ ſuoꝝ temporū uitos
excellerat · mediatorem dei & hominū querebat : ut in illo penſa
tus agnoſcet ſi uitā ſimplicē uere tenuiſſet · Dicat g appendat me
in iuſta & ſciat deus ſimplicitatē meā qd e ſcire me fatear · ac ſi pate
r fateat dicens · Quīn adhumane uite modū nulla me imme re
p̄hendi iam uideo : ſz niſi mediatoꝛ dei & hominū cum ſubtilioꝛis
uite p̄ceptis appeat · quātum adhuc a uera ſimplicitate diſcrepē nō
cognoſco · Rectus uō ordo ſeruat · ſi p̄us innocentate & poſtmodū
pēs in dolo feſtinaſſe dicat · Vanitas g adlenitatē : dolus uō admo
nitā premet · Et plerumq; nōnulli adq̄edam poſt malignā puen
iunt : quia prius lenia non declinauerūt · Sequit · Si declinauit gſ
ſus meus deuia · Totes greſſus deuia declinat : quoties mā cogi
tatio iter rectitudinis p̄oſenſū relinquit erroꝛis · Qui uō tot greſ
ſus erꝛoꝝ habemus : qt puerſis deſideriis abeceleſtis uite delecta
tione ſeparamur · Vt em p̄fecti ſimus adhuc carnis corruptibilis
pondꝰ grauati neq̄q̄ ualemus ſic uite ut nulla nos poſſit culpe
delectatio pulſare · Sz aliud e nolente tangi : aliud conſentientem
animū pūm · Sci aut uiri tanto uigilantioꝛ ſe animi ſpeculatione
cuſtodiunt : quāto ſe pulſari ſimſtis motibꝰ uident ſuggeſtionis
Vnde adhuc ſubdit · Si ſecutus e oculus meus cor meū · Ecce iterū
punctiuus ungulus cuſtodiam adextioꝝ membroꝝ diſciplinā re
dit : ut ſi quid fortaſſe ex illicitis concupiſceret · preſſius p diſci
pline magiſtrum oculis uidere recuſaret · Sicut em ſepe temptato

ponulos trahit. sic nonnumq; concepta in tus seruus compellit sibi extin
serus oculos deserere. Nam plerumq; res quelibz innocenti mente re
spiat. s; ipo conspectu anim? contaminis ense gladio confodit. No
eni exempli causa iam diximus Qd dauid uxie coniuge ideo studio
se respexit quia contaminauerat. s; potius ideo contaminauit quia mean
te respexit. fit no recte retributionis examine: ut qui extiora negli
gent ututur-mtioi oclo no minus ceceat. Sepe aut iam intus seruus
contaminis ensa dnat. & illecebrosius anim? adustis suos sensus cor
poos famulari more tyrannidis exigit siusq; uoluptatibz oculos semie
compellit: atq; ut ita dicam fenestras luminis. ad tenebs apit cecita
tis. Vnde sti uiri cu simul pulsari delectatione se sentiut ipa q; que
forme species admente ingredit. disciplme magistio lumina restri
guunt ne pue cogitationis usio lenocinata famulet. que si inmq;
subtulit custodiri negligit. cogitationis usio lenocinata famulet.
que si inmq; subtulit custodiri negligit. cogitationis immundicia
ptinus adoptione tenuit. Vnde & mox subdit. Et immaculatus meis
adhesit macula. Scs g. uir stiens qd plerumq; pua cogitatio poc
los nemat admente. paulo supi? ait pepigi fedus cu oculis meis
ne cogitare quide de uirgine. ppendens etiam qd nonnq; immente
orit. s; huic oborte oculi puse famulant. ait si seruus e oclis meus
cor meu. ac si patent dicat. Hec passim uidere uolui que contamis
serem: nec uidendo unq; seruus sum que contamino. Dicat g.
si seruus est oclis meus cor meus: qua & siquid unq; illicitu
eius mens uidetur humana concepit altioris disciplme magistio
constitutus. sequi se pullulata sibiq; famulari oculos nolunt. Pense
mus adhec conscientias nras: & quia culmmis uir iste fuerit
exmi cordis de rectione uideam?. Ecce si q; illicita aliqu cogitant
qua ea actus mt archana cordis sti ingressi gladio extinxit. pue
nire illa usq; adopta non pmisit. Vnde ut pmissim? illico subiun
git. Et si immaculatus meis adhesit macula. Qu em maculamma
culatus. idest culpa animo inhereret: quam censura disciplne no
sinebat incogitatione pficere. Neq; em culpa adoptus pdue pmitti
si mtus ubi nasat extinguat. Si ante temptationi mcorde nas
centi festine non resistit. hec eadem qua intrat inora roborat. &
existens foris mopibz intus uix pualz qua ipa mtus membroz
dna mente captiua tenet. Qua no uir sts supiora omnia subcon
ditione mtulit: si hec unq; petranerat Sententia se maledicti
onis astrigit dicens. Seram & alius comedat: & pgenies mea
eradicet. Si more satri eloqui seruire ditamus uerba uite pdicare.
Hinc & em pha ait. beati qui seminatis sup omnes aquas semi
nare conspexit: qui mictis late plis uite uerba qi celestis pa
nis grana tradebant. Comede aut e bonis opibz saturari. Vnde

ꝑsemetipaz ueritas dicat. Meus cibus ē ut faciam uoluntatē eius
qui me misit. Si q̄ eaq̄ ꝓfuit facere ꝑter misit aut. Seram ꝛ̄ alius
cōmedat. ac si aplē dicat. Qđ os meus loquitur non ego sz alius ope-
Predicator q̄ qui aliis uoabz moribz distrepat. ieiunꝰ serit. qđ alius
manducat. qua suo semine ipe non pasc̄. qñ uerbi siu rectitu
dme ꝑua actione uiolat. Et quia plerumq; discipuli meassiū bō
audiunt. cū ex magistri uita opū exemplo destruūt. recte subiūgit. Et ꝓgenies mea eradicetur. Doctoris em̄ ꝓgenies eradicat.
qñ is qui uerbū nasc̄. ꝓ exemplū necat. quia quē lingua uigi
lans genuit uite negligentia occidit. Ilecz em̄ torpenti nob̄ est mente
tūi eiusdū. qđ apud salomonem mulier filiū quē uigilans lactare
consueuerat. dormiens intēmit. quia nimiz magistri uigilantes
quidem sūt sz uita dormientes. auditores suos quos pugili
as p̄dicationis nutriunt. dū qđ dicunt facere negligunt p̄ domini
corpis occidunt. ꝛ̄ negligendo oꝑimunt quos alere uerboz lacte
uidebant. Vnde plerumq; dum ipi reprehensibilit uiuūt. ꝛ̄ habere
discipulos uite laudabilis nequunt alienos sibi attrahē conantur
quatenus dum bonos se habere sequaces oñdunt apud indiga ho
minū excusent mala que agunt. ꝛ̄ qi ꝓ subditoz uitam mortife
ram tegant negligentiaz. Vnde illic mulier filiū quia extinxit ꝑ
um quesiit alienum. Sz tm̄ uerā matrē salomonis gladius ineit
quia indelibz animis fructus uiuat. ul animus intēat. extremo exāie
nia discrīmi indicis demonstr̄. Vbi ꝛ̄ illud ē sollert̄ intuend. qđ u
uens filius ꝑ̄s dumdi ꝑapit ut soli postmodū mat̄ reddat. quia
in hac uita qi ꝓfuit concedit. uita discipuli dum exilia nōnūq; alt̄
apud deum meritū. alt̄ ui apud homines laudem habere ꝓmitti.
Sz falsa mr̄ eius quem non genuit occidi non metuit. quia
arrogantes magistri. ꝛ̄ caritatis ignari. si plenissimū nomen laud
exaliens discipulis consequi nequit eoz uitam crudelit̄ insequūt.
Immdie em̄ face succensi. nolunt alios iuuē quos se conspiciunt nō
posse possidere. Vnde illic ꝑsa mulier clamat. nec sit mīs nec istius
vt em̄ dixim⁹ quos sibi obsecꝙ non uident adgliz tempale. eos alios
mundi uidere ꝓficit. Vera aut̄ mr̄ satagit ut eius filius sal
tem apud extraneum sit. ꝛ̄ uiuat qua concedunt ueraces magist̄
ut ex eoz discipul̄ alq; quidem magisterij laudem habeant. si tm̄ in
tegritatē uite idest discipuli non amittant. Perque pietatis uiscera
hec eadem uera mr̄ cognoscit. qua omne magisteriū in examine ca
ritatis approbatur. ꝛ̄ sola totum reape meruit quem qi totū quesiit.
qua fideles ꝓpositi peo qđ exhoms discipulis suis. non solum alios
laudē non uiuent. sz utilitatē eis eaz ꝓfectus exorant. ꝛ̄ ipi in
tegros. ꝛ̄ uiuentes filios reapiunt. qñ in supīmo examine exeoz in
ta ꝓfecte retributionis gaudia consequunt. Hec pauis ꝓ excessu

diximus · ut auditor⁹ pgenies p̄doctor⁹ negligentiā qualit⁹ extinguit⁹
monstr̄em⁹ quia quisq⁹ uxorē hoc qđ loquit⁹ non timet quos uerbo
gemmit abstabilitate rectitudinis ope euellit · Sz b̄tūs iob q⁹ p̄dicatōē
emgilans edidit neq⁹q⁹ actione dormiens extinxit : atq⁹ ideo fidenter
dicit · si q⁹mmus p̄dicta compleuit ſeram ⁊ alijs cōmedat : ⁊ pge
nies mea eradicetur · Qui adhuc ſe de mquinatione p̄ui opis diſcu
tiens ſubdidit · Si deceptū ē cor meū ſup muliere : ⁊ ſi adoſtiū am
ici mei mſidiatus ſum · Qm̄us nōnumq⁹ a reatu adulterij neq⁹
q⁹ diſcrepet culpa formicationis cū ueritas dicit · qui mderit mulie
rem ad concupiſcendā eam iam mechatus ē eam · in corde ſuo · Q⁹
em̄ greco ubo mech⁹ adult⁹ dr · cum nō aliena cōiunx ſz mulier u
deo phibet⁹ apte ūitas oñdit · qua etiam ſolo uiſu cum turpiter
ul' in nupta concupiſcit⁹ adulterū p̄petrat⁹ · Qđ tū plerumq⁹ exlo
co ul' ordine concupiſcentis diſterunt⁹ · qua ſicut hunc mſacro or
dine ſtudioſā cōcupiſcentia · ſic illaz adulterij mquinat culpa mp
ſons tū non diſſimilibz · eidem luxurie diſtinguit⁹ reatus : inqū
bz formicationis culpa q⁹ a badulterij reatu diſcernit⁹ · p̄dicatoris
egregij lingua teſtat⁹ · que mt⁹ cetera aſſerit dicens neq⁹ formicari
neq⁹ ydolis ſeruientes · neq⁹ adulterij dei regnū poſſidebunt · Qđ
em̄ diſiunctē reatus ſententie ſubdidit : quō nalde aſē diſſideat
oñdit · Phoc g⁹ qđ dr · non deceptū ē cor meū ſup muliere : necnō
cogitaſſe ur ſtis · de formicationis macula demōſtrat⁹ · Phoc aut⁹
q⁹ ſubiūt ⁊ ſi adoſtium mmm mei mſidiatus ſū : patent⁹ m
notesc̄t qđ a reatu adulterij liber fiunt · Sz adhec fortaſſe aliq⁹
dicat · quid de ſe mr ſtis nr aſſerit ſi nō ſolū a badulterij crimine
neū etiam a formicationis mquinatione ſe libez ſeruant · hec au
t⁹ p̄ nr pendimus : ſi uirtutū eius tempa mmmme penſam⁹ · Hec
dum em̄ adrestrictionē carnis reuelata gr̄ē diſtrictor⁹ censura p̄ce
ſerat⁹ que non ſolū corpis : ſz ⁊ cordis laſciuias reprehendit · Hec
dum multor⁹ continentiā caſtitatis bona mitanda p̄dicarant
⁊ tū beatus iob exempla mundicie que non accepat tradebat⁹
a multis autem nūc etiaz post phibitionē dei carnis mmūdicia
p̄petrat⁹ · hmc g⁹ colligendū ē⁹ : qua tū q̄nta culpa nunc etiaz
p⁹ceptū in gramb⁹ delinq⁹t⁹ cum tanta laude antea ag̃inibus
abstinebat⁹ · Qm g⁹ hoc ſi unq⁹ fecerit : candē culpā ūti ſibi expetit
m penaz · dicens Seq⁹tū ſit alterus uxor mea · ⁊ ſup illaz in
cumbant⁹ alij · Et qua plerumq⁹ hoc qđ patiendo non p̄pendim⁹
q̄m graue ſit patiendo penſamus eiusdem uim flagellis qđ
ſe pāti ſi reus ſit debere denunciat exp̄mendo manifeſtat dicēs
Hoc em̄ nephas ē · ⁊ inquitas maxima · Ignis uſq⁹ ē · ad p̄dictio
nem deuorans : ⁊ omnia eradicans genimina · Hoc inter p̄cz
diſtat ⁊ crimen · qđ omne crimen p̄cm̄ · non tū omne p̄cz crimē

est · Et in hac uita multi sine crimine · nullus sine peccatis esse ualet · Vnde et
pdicator sctus · cui uiri digni gra sacerdotali desiderat · neque dixit · si quis
sine peccato est · si si quis sine crimine est · Quis u esse sine peccato ualeat : cui iobes
dicat si dixerim quia peccm non habemus nos ipos seducim et ueritas in
nob non est : Inq̃ uidelicet peccor et crimin distinctione pensandu est : qz
nonnulla peccata animam polluunt · nam crimina extinguunt · Vnde bts
iob crimen luxurie desimens ait · ignis est usq; adperditionem deuorans : qa
nimirz beatus castoris non usq; adinquinationes maculat · si usq; ad
perditionem deuorat · Et quia quibz alia fuerint bona opa · si luxurie ste
lus non ablunt · immensitate huius criminis obruunt · Secutus adiu
xit : et omnia eradicans gemmina · Gemmina g sit anime opatio
nes bone : cui si pulso ordine caro dominatur · igne luxurie omnia bo
plata conterunt · Nulla g ante omnipotis dei oculos iustitie pietatisq;
s opa · que corruptionis contagio monstrat · immunda · Quid enim
prodest si pie quisq; uitia compat · prem : qui impie insemetipo destruit
habitationem dei · Si g pcordis mundiciaz libidinis flamma non ex
tinguit · necessium quelibz uirtutes omnes · sicut primoysen dicit ·
ignis exarsit abundia mea : et ardebit usq; adinferos deorsum Come
dit tia et nascentia eius · ignis uo terram et nascentia eius comedit ·
cui libido carnem atq; pbanc omnia bene acta consumit · Nam quicq
quid erit extrue rectitudinis : hoc mirz contremat flamma corruptio
nis · Dicat g ignis est · usq; adperditionem deuorans et omnia eradicans
gemmina : quia si corruptionis malo non resistit · et illa pauldubio
perimit que bona uidebant · Sz solent nonnullos adhumilitate mea
sternere : atq; ad tumorem mentis uirtutes elenare · Quandiu g nob est
si btis iob tanta castitatis mundicia humilis etia fuit · Sz sctus
uirtutum alta uirtutu teneat · qui desse humilia sentiat repente apit
tum subiungit · Si contempsi iudicium subire cum seruo meo · et an
cilla mea cum disceptarent adusum me · Quid enim iudicat cui seruus
ancillisq; non remint : liquido indicat qd cont unq; peccmus ap
se tumidis sunt · Int hec aut libet mtuere · mta sua in omnibz quita
uir sctus distrctione custodit · Non enim longe supius dixit · uidebant
me iuuenes et absondebant · et senes assurgentes stabant pdi
pes cessabant loqui · et digitum sup ponebant os suo nocte sua
cohibebant duces et lingua eoz guttur suo adherebant : nunc
uo aut si contempsi iudicium subire cui seruo meo et ancilla mea cui
disceptarent aduersus me · Quis enim digne considerare ualeat huius
uiri tam sublima uirtutu moderamina : uq; tanta est auctoritas regi
minis ut adsilentiu uestigant duces : tanta humilitas cordis · ut
exequo admodiciu uenire pmittant ancille · Ecce appret uno modo
mpotestate pncipibz pauor mœtamine seruis eccls mœtu pncipu
memor regiminis · in flamme uo famulor memor conditionis · De
quoq; subiu dno famulu conspicit : ideo altitudine cordis se sup

famulos non extollit. Unde primus subdidit. Quid enim faciaz cum surrexerit ad iudicandū dns: & cum quesierit quid rndebo ei? Qui uenturū iudicē cogitat rdeliment. cotidie rationē suaz: melius causas pat: qua dum etenim deum timore cordis intuet: iura temporalis dnij sup subiectos moderari compellit. Ppendit enim nichil ee qd temporaliter pest ceteris: qñ illi adreddendaz rationē subest. qui sine fine dnatur. Sepe namq; temporal' ul' tñ sitoria potestas pabrupta elationis animū rapit: & qua eo quisq; extollit: quo se esse sup alios uidet illum optz qui sup se ee est semp aspirat. ut eius metu qui sup' omnia est. trepidante intrinsecus animi tumor ee' primat. Sntue at' enim qui subipō sint. & consideret. ipse subquo: ut excolideratione ueri dñi deprescat tumor falsē dnationis. Unde btus Iob qua eius iudiciū qui sup omnia ē metuit. hic adtempale iudiciū famulis equalis uenit dicens: Si contempsi iudiciū subire cum seruo meo & ancilla mea cum disceptaret aduersum me. quid enim faciaz cū surrexerit ad iudicand' dns: & cum quesierit quid rndebo illi. Qui ut semper ee inhumilitate deprimat: neq; q̄ meisdem famul' colpiat. qd sibi status ē dispar. sed quod natura cōmunis. Unde etiaz subdidit. Nū quid nō in utero fecit me qui & illum operatus ē. & formauit me in unlua unus. Potentibz uris magna ē uirtus humilitatis: considerata equalitas conditionis. Omnes namq; homines natā equales sumus: & accessit dispensatorio ordine. ut quibzdam plati uideamur. Si q' hoc amente deprimim' qd tempalit' accessit: memem' natus qd naturalit' sumus. Plerumq; enim se aio acepta ptās obit' eumq; tumidis cogitationibz fallit. Manu enim humilime considerationis deprimendus ē tumor elationis. Si enim apud semetipsū mens ultiōe descendit culmnis: natus muenit planitiem natalis equalitatis. Nam ut plati sumus omnes homines natā equales genuit: & uariante meritoz ordine alios alijs dispensatio occulta postponit. Spā autē diuersitas que accessit exterio recte ē exdumus iudicijs ordinata: ut qua omis homo iter uite non gditur. eque alt' abalio regat. Sā autē uiri tum plunt. non mse ptātem ordinis & equalitatē condicionis attendunt: nec pee gaudent hominib; & pdesse. Sciunt enim qd antiqui pres nri non tam reges hominū q̄ pastores pecoz fuisse memorant. Et cū noe dns filijsq; eius diceret. crescite & multiplicamini & implete terram. subdidit & timor ur hac treno: sit sup cuncta animalia terre. non enim ait sit sup homines qui futuri sē. & sit sup cuncta aialia terre. homo quippe animalib; irrationalib; non aut' cetis hominib; natura platus est. & idcirco ei dr. ut abaīalib; & non abhomine timeat: qua cont' naturā sup bire ē. abequali uelle timeri: q̄nus plerumq; a subditis etiā sti uri timeri appetunt sed qū abeisdem subditis deus minime timet; depbē

dunt · ut humana saltem formidine peccare metuant qui diuina
mdina non formidant · Neq; g' ppositi ex hoc quesito timore super
biunt mq' non suas gliam sz subditor' iustitias querunt · In eo em
qd' metu sibi a puerse minentib; exigunt · qi non hominib; sz bestis
animalib; dnant' · quia infidelis exqua pte bestiales sunt subditi · ex
ea debent etiam formidine nasce subiectio · Cum uo de e mtio qd
corrigat' · non de excellentia potestatis sz de equalitate condicois gau
dent · e' non solum abeis metu sz etiam plusq; nre est honorari re
fugiunt · Neq; em leue se peti dampnu humilitatis credunt · si ab
eis pmerito fortasse ordinis pluris estiment' · hinc e em qd' primus
pastor' ecclie cum adorante se cornelio sup se sibi honore inderet ob
latu · adequalitate condicois sue citius recurrit dicens · Surge ·
e' ego ipe homo sii · Quis em nesciat · qd' conditori suo homo debeat
e' non homini psterni' · Quia em humiliari sibi plusq; debuit pri
mu indit ne ult' humanitatis metas mens mtumesceret ee se ho
mine recognouit · quatenus illati sibi honoris elationem frangeret
exconsiderata equalitate condicois · hinc a iohe angelus adoratus
creatura se ee cognouit dicens · inde nefreceris · conseruus tuus sum · e'
frm tuor' hmc ppha cum adnidenda sublimia rapit' · filius homis
uocatur · ut ductus adcelestia homine se ee memineat · Ac si em
diuina uoce uerb aptoribz admoneat dicens · Memento quid sis
ne de his adque rapis extollaris · sz altitudine reuelatois tempa
memoria condicois · Exeo g' colligendu e · qta cmunis nature
memoria mcorde dpm debeat terrene potestatis tumor · Si ex hu
manitatis uocabulo agitur · ne cogitatois elatio exterretis ce
lestib; generet' · Cuius indeliret humanitatis bene btus iob semp
recordationem tenuit · qui ait · Numquid no mutor fecit me q
e' illu opatus est · e' formauit mmulua unus · Ac si apte · Cur
no eque debemus mmslib; negotij indmo distare · qui p cndi
toris potentiam sumus equalit' facti · Sz qua castitatis eius atq;
humilitatis acta cognouimus · nunc liberalitatis opa cognos
camus · Sequit' · Si negaui qd' uolebant paupib; · e' odos indue
expectare feci · p hec dicta mr sis ondit' · non solum admopias
paupib; sz etiam adhabendi desiderium deseruisse · Sz quid si ipa
uellent paupes que fortasse accipe non expediret' · An qua m scp
tura sancta dia paupes humiles solent · ea sola estimanda s' · qa
accipe paupes uolunt · que humiles petunt · e' p dubio optet
ut mancant' detur quidq; di uera humilitate requirit' · idest
qd' non exdesiderio sz ex necessitate postulat' · nam valde iam super
bire e extra metas mopie aliquid desiderare · Vnde e' subpe pe
tentib; dicit' · Petitis e' non accipitis · eo qd' male petatis · Qa
g' illi sunt verant' paupes qui inflati superbie spu no sunt qs
apte ueritas exprimit cu dicit · Bti paupes spu · recte nic p scm

mrū dr· Si negam qđ nolebant paupibꝫ: qñ qui ea nolunt que ꝓfecto liquet qđ eis non expediunt· eo ipō qđ simꝑ habundat spū iam pau pes non sunt· Sz btūs iob dum paupes humiles appellat· q̄quid abeo accipe paup noluit non negauit· qua uerauter quisq̄s humi lis qđ non potuit obtinē nec uoluit· Sz cum largitate meritis sue mdicat· qua aduotum sē paupibꝫ contulisse manifestat: ncē est ut queramus ne lumē mīe dationis tarditate fuscauit· Vnde subiū git· Et si odꝫ mdue expectare fec· Petentē sē mdua expectare se nolunt: ut non solū exmmere· sz etiam excellentate munis bonoꝝ opum merita augeret· Vnde alias sptum e· Ne dicas amico tuo uade e reuertere e cras dabo tibi· cum statim possis dare· Sz non nulli solent exteris multa largiri cōmums ante mte grā repellē tes habere paupes locos mdomestica comūsatione refugiunt· Vn de btūs iob ut non solū se mſinnet exteris multa ꝑ buisse· sz apud se quosq̄ mopes etā mdomestica comūsatione recepisse ꝑ timus adiungit· si cōmedi buccellam meā solus· e non cōmedit pupillus exea: sulus pietati semp uidnū facē estimans· si sol9 cōmederet· qđ dns omnū cōmumt creasꝫ· Que cōmuno ꝓfec to conuersationis ee cum talibꝫ mte domesticos pietes debet: equi bꝫ eterne ꝓfuant merita retributionis· Vnde sīs mr non que libꝫ· sz admanducandō socū pupillū habuisse se phibꝫ· Sz tanta hec pietatis uisera utrū a semetipso habuit an a conditoris su grā sit consentius mmotestat· Sequit· Quia abmfantia mea creuit mecū miserato: e dentero mūs mee creuit mecū· Miseratio e eni e si eius sunt arbitrij non sunt ut tū ipō exutero exuret· Con stat g quia sue nututi nil tribuit· qui ꝓfecto testat· qua hoc exconditionis minē accepit· Homī igit qđ a conditione ha buisse sentiat liquet ꝓculdubio quia adlaudē conditoris nar rat: mdicans abipō se accepisse ut pius eet aquo accepit ut eet qua situit suo ope mutō conditus non fuit· ita nec sua nutute abutō pius fuit· Sz pensandū nob e: qđ asserit creuit mecū Nōnulli enī qđ adetatem crescunt abinnocentia decrescunt: e lectis uō cum fous etas corpis· mtus si diu liceat· crescit etas i tutis· Sequit· Si despexi pereunte· eo qđ non mdumentū habu erit· e abstꝫ opimento paupem· si non bene dixet· michi lata eius e de uellerib oiū meaꝝ calefactus e· Qđ paupe non de spexit· nutute humilitatis exhibuit: qđ aut opuit pietatis Due g iste nututes ita sibimet ee cōnexe debent· ut uicario sp se ope fulciant: quatenus nec humilitas cū generat ꝓximū largitatis grām delerat· nec pietas cū largit mtumescat· Et ga indigentiaꝫ itaq; ꝓximi humilitate pietas· humilitas pie tatem fulciat· ut cum indigente rebꝫ mtijs nature tue consoꝛ

cē mdes nec ꝓ impietatē delinas tegē nec ꝓ superbiaꝫ negligas ueneā
quē tegis · Nam sunt nonnulli qui nox ut abegens fribus fuerunt
nūa postulati post dona largituri · ī eis prius cōtumelioſa uerba ia
culant · Qui ē rebꝫ ministeriū pietatis ꝓfitunt · ubis mī gratiam
humilitatis pdunt : ita ut plerumqꝫ uideant · quia illate iam mu
rie satisfactionē soluunt dū pꝰ contumelias dona largiunt · Hec
magn ē opis qđ postulata tribuunt : quia ipō datoris sue mine
uix eundem excessum sermons tegunt · Quibꝫ bñ p ecclīastīū lib
dr · omm dato non des tristiaꝫ uerbi mali : ē rursum : ecce ubi
sup datū bonum ē utraqꝫ cum homine ustificato : indeliꝫ ut da
tum exhibeꝝ debeat ꝓ pietatem ē bonū uerbū tribui ꝓ humilitate
Ar cōt alij egenos fres non student rebꝫ fulcire cum possint · ſꝫ blā
dis tantū sermonibꝫ fouere · Quos uehemēt iacobi pdicatio sta
reprehendit dicens · Si aut fr aut sor nudi sint · ē indigent uic
tu cottidiano dicat aut aliquis exuob illis ite in pace ē calefamī
ē saturamini non dederitis aut eis q̄ nūa sunt corpi : quid pde
rit · Qs iohannes uo aplis āmonet dicens filioli mei : non dili
gamus uerbo neq lingua · ſꝫ ope ē ueritate · Dilectio itaqꝫ mā sp
exhibenda ē · ē ueneranda sermons ē minisō largitatis · Multū
uo ad edomandaꝫ dantis superbiam ualet : si cum terrena tribuit
penset uerba sollicite magistri celestis qui ait facite uob amicos
de mamona miquitatis : ut cū defeceritis recipiant uos meterna
tabnacula · Si em eoꝝ amicitiaꝫ eterna tabernacula acquirimus ;
dantes ꝓculdubio pensare debemus · quia patrīs potius munā
offerimus qm̄ egenis dona largimur · Hinc ꝓ paulū dr una habun
dantia · illoꝝ inopiā supleat · ut ē illoꝝ habundantia ure inopie
sit supplementū : ut indeliꝫ sollicite ꝓpendamus : quia ē eos quos
nūc inopes cernim habundantes aspicim · si largiri negligim
qm̄qꝫ inopes eimus · Qui itaqꝫ nunc tempale subsidiuꝫ paupi
tribuit : abeo postmodō ꝓpetua recepturis ut ita dicā qī ad fruges
terrā extolit · que qđ accepit uberius reddit · Restat gr ut nimiq ē
lanio surgat exmunere : qm̄ indeliꝫ dnes exeo qđ paupi tribuit agr
ut in ꝓpetuū paup nō sit · Btus g iob ut diligent oñderet humili
tas atqꝫ misericordia qūta meū fuerint consideratione sonata : ait
si despexi pterimtē eo qđ nō habuit indumentū ē absqꝫ opimento
paupem si non bñdixerunt michi latā eius · ē de uellerib ouiuꝫ
meaꝝ calefactus est · ac si diceret maiore ꝓximi mo eodemqꝫ or
dine ē superbie mtuī ē impietatis pmens ꝓterimtē quēpiam ·
ē humiliter aspicens non despexi · ē misericordit calefeci · Qs
em sup eū cū aliquid tribuit fastu se elationis extollit maiorem
culpaꝫ mtuisceus superbiendo pagit · qm̄ mtuisceus largiendo mer
cedem : fitqꝫ ipe bonis mtionibꝫ nudus cū nudū despicit : nesciēs
qđ agit · ut se ipō deteriorē fiat quo se indigenti ꝓximo meliorē

putat· Minus quippe mops ē· qui nesciē non hz qñ qui humili
tatē· Vnde nāe ē: ut cū nature nre consortes exteriora non hre conspi
mus· qñ multa nob desint bona mtiora pensemus· qfs se se sē
mopes cogitano mā nō eleuet· cum sollert' uidet· qua nos tanto
uerius q̄sto ē' mterius mdigentes sum⁹· Et qua sunt nōnulli
qui pietatis siue miserā tendere usq; ad mcognitos nesciunt· sz solis
quos pssidnitatē notitie didicerint· miserent· apud quos mmuz
plus familiaritas qñ natura ualet· dum quibusdā ntīa nisi qa
homines· sz qua non sint largiunt· bene nunc p btm iob dr
si despexi p̄tereuntē· eo qd nō habuit indumentū· ignoto em̄ prio
miserū sēm dicat quem p̄tereuntē· eo qd non habuerit· qua u
delicz apud piam mentem plus natā ualz· qñ notitia· Nam ē' un⁹
quisq; qui mdiget· eo ipo quo homo ē· ei iam mcognitus nō est
Sequit· Si leuaui sup puppillum manū meā· ea am cū uidere
me mporta supiorem· Mos apud ueteres fuit· ut ad portam se
mores sederent· qui certantiū iurgia iudiciaria examinatiōe disti
guerent· q̄tenus urbem mq̄ cōcorditer opteret· uiue discordes mi
nime mtrarent· Vnde ē' p ppham dns dicit· Constitui tem porta
iudicem· hoc itaq; loco quid porte nomine exprmit· nisi id qd a
gebat· mporta· Sicut em̄ pugnare castra dicim⁹· peo qd pug
nat· ex castris· ita iudicū qd in porta agi cōsueuerat· porta nōiat·
In porta g' se superiorē uidet· qui se meliōris partis ē miudicio e
quitatis merito conspicit· Btūs igit· iob qua nec tunc cont' pup
pillū manū exercuit· tam se ea; pulsune meritū potiorē uidet
nob timoris regulam mfimans dicit· si leuaui sup puppillum
manū meā· cum uidere me mporta superiorē· Ac si patent' dicat
Neq; tunc utilitatis mee negotia uirtute cont' puppillū exequi
uolui· qñ me mudicio ea; exuscita potiorē uidi· Sā ē' em̄ ui
qñ tā plōms minoribz cōtentionū negotia subeunt· dū q̄uare l'
minimis tument· ipi cont' iustitia q̄ iari neq; q̄ refugiunt· Sa
unt q' qua omnis humana iustitia iniustitia ee reprehenditur
si dubitat' districte iudicet· Vnde hoc qd sibi competit cauent ne
hement' exigere ne cor; artius supna; rectitudinis contingat sub
tilit' examinare· Sz ut meminerit iusti mdiuino examine uale
ant· plerumq; apud humana iudicia q̄uari se· ē' iuste pa
tiunt· Btūs autē iob uite sue celsitudine narrans· ē' multa
sint· ē' mira que dixe· Sz qua plerumq; humana mens ven
nuit· bona credē que nesciit opari maledicti sibi sententia; pti
nus subiit· si qua hoz que dixerat ope nō impleuit dicens
Humerus meus a iunctura sua cadat· ē' brachiū meū cū suis
ossibz conteratur· Qua opatio corpea p humeru ac brachiū agi
bona que ore ptulit· si ope non impleuit· cadere sibi humerū
ē' conteri brachiū exoptat· Ac si apte dicat· Si eaq̄ dixi opari

remuit · ipsum qđ michi adoptandū datum est corpis membr pdam
ut medicine cadat a corpe · qđ exercere nolui adutilitāte · Si uō hec ma
ledicti sententia ad spiritalem ē intelligentiaz referenda : liquet
pfecto qđ brachium corpis phumerū ungit · Et sinit pbrachiū boa
opatio : ita phumer⁹ sōalis unte concordia designat · Unde ppha
qz intuens stōs unūsal'ecie pplōs deo concordit' seruturos · ait · Et ser
uient ei humero uno · In eo g' qđ dicat · si lenam sup pupillū meā ma
nū · cū uideré me imporia supioré · mirā útutē patientie seruasse sē
asserit : q' gūari se a plōmis nūnus nec contra hoc qđ sibi iuste cō
petere poterat declinauit · Qđ cū si minime fecerit · adiungit humer⁹
meus a iunctā sua cadat : qua nimiz qui patientiā seruare contēp
nit sōalem unitā actus p impatientiaz deserit · Iunctura ē em
humer⁹ cadit · cum aduersitatis aliqđ ferre animus nō ualens ·
frenam concordiam relinquit : ē' qui membr sepat' a corpe cū is q
opari bona potat · a bonoz omniū absindit' unuersitate · Hecz em
seruari unicui concordia n plōlam patientiam ualet · Crebro namqz
inhumana actione nascit' · unde mentes hominū unusquisq a sua unitate
ac dilectione sepant' · Et nisi ad aduersa tollerada se animus pparet · p
culdubio humerus corpi nō inheret · hinc ē em paulus ait · Alter
onera nra portate : ē' sic adimplebitis legem xpi · hinc p semetipam
neitas dicit · In patientia ura possidebitis animas uras · Recte aut'
humero cadente subiungit' · ē' brachiū meū cū suis ossibz conterat'
qua nimiz iuncta opatio mea cū quibusdibz uideat' · in ē uirtuti
bz solut' · ni pcaritatis uinculū patientia cōseruet' · Sua em bo
na pdit opari : qui aliena mala remuit ppeti · ferocie quippe ira
tunci spe ihesus quisq a dilectione resilit · ē' cū se extremis granaē
non tollerat · mtis se p amissum limē caritatis obscurat' · nec u
det iam quo tendat pedem bom opis · qui odiu pdidit dilectionis ·
Si sti uir humerus iunctura sua non cadit · qua uidelicz eius
dilectio a sōalis unte concordia p impatientiaz non recedit · eiusq
brachiū minime frangit' · qua oīs eius opatio in cōiunctione
humeri idest in caritatis cōnexione custodit' · Si qua consid
ratione bona hec tanta egerit atqz amabilis oībz sese abstinūt
adiungit dicens · Sempem qi timentes sup me fluctus timu
deum · ē' pondus eius sustinere non potui · a pauore tante simul
tudinis · Pensemus si possimus : qui cū in sto uiro fuit ius ti
moris fluctus em cū timentes desup imminent · animoqz eam
qi deferūt morte minant' · nulla tunc nauigantibz cura rez
temporaliū · nulla carnis delectatio a mentem reducit' · Ea ipa
uero exenam patiunt · p quibus longa nauigia simplent' : anc
tere mdespectum mentis nemunt' amore inuendi · Qi g' ti
mentes sup se fluctus deū metunt · qui diū nerā uitā desiderat

oīa despīnt · que hic possidens portat · Nam quid tempestate dēp
hensi pondus naus abinimus · qī ab oppssa mente desidēria ter
rena remouem⁹: fitq; ut sublenata nauis enatet · que merge
bat⁹ onerata: qua nimiz aure que mhac uita mente dēp'mimt
mente mpfundū trahunt · Que udelicet mens tanto altius
mt⁹ temptationū fluctus attollit⁹ qīto sollicitus abhinis sedi
cogitatione natat⁹: Est ū ⁊ aliud qđ demans contusione de
beat sollert⁹ mtuen · Tempestas g⁹ cū ort⁹ prius leues unde ⁊
postmodū uolumina maiora cōcitat⁹ adextremū fluctus se m
alta erigunt · ⁊ naugantes quosq; ipa sua altitudine subūtūt
Sic sic nimiz extrema illa ppetat⁹: que unūsū mundū sub
ruat tempestas animaz · Nunc enī bellis ⁊ cladibz qī quibus
dam undis sua nob exordia ōndit⁹: ⁊ qīto adfine cotidie ppi
quiores effimur tanto gīuora urruere tribulationū uolumi
na uidem⁹ · Adextremū uero cōmotis ommbz elementis sup
nus undex uemens · finem oīm apportat · qua udelicz time
tempestas · fluctūs mcelū lenat · Unde ⁊ dicit⁹: Adhuc modicū
⁊ ego mouebo nō solū terraz: sz etiaz celū · Qm stulticz tempestate
quia sū uri ungilant⁹ aspiciunt · qī timentes sup se cotidie
fluctus expauescunt: atq; exhis tribulationibz que mundū
feriunt punident q sequnt⁹ · Bene aut⁹ subdit⁹ ⁊ pondus eius fer
re non potui: quo qui extrem undicz aduentū intenta men
te considerat · pfecto uidet qua tantis panor immet· qītum
non solum time udere · sz se etiā nunc pundere ptimescat ··
Consideratione namq; tanti terroris metu animus palpitat
⁊ intentionis fine odos dedmans mtuen qđ pundet reculsat·
Hū g⁹ dr ⁊ pondus eius sustinere non potui: qua tū supne ma
iestatis uim adundi tū uementis terroremq; tanti examinis
considerando animus conat⁹ exquirere mox adsemetipsū re
fugiens sese expauescit muenisse · Sz nr hec pensand⁹ est· qa
btūs iob ista de se loquit⁹ laudatus ⁊ flagellatus · Si g⁹ saltem
admeritoz puectū ita pusillis est · qui sic timnt: qīnodo te
riend⁹ e · qui contempnt⁹ Quomō depsūra sint dei undicia
eos qui se elenant · si ⁊ illos adtempus dēp'mimt · qui hec sem
p mhumilitate formidant⁹ Quomō pondus dei sustinē po
terit qui despint: si hoc ⁊ ille ubere ptulit qui ptimore punit
Unde sumopē formidand⁹ est nob illud tante districtionis exa
men · Constat aut⁹ qua mhac uita trumpunt si pusillone
correptio sequit⁹ disciplina pūs e · non ira undicis: amor co
rigentis e non districtio punientis · Expō g⁹ pūs uerbē undicia
eterna pensanda sunt · hinc enī ppendē sumopē debemus
quomō ferat⁹ illa que repbat · si ferri mō unx ualz ei⁹ ira q⁹

pgat·

QVOD AME⁹ Sepe iam dictum est · hoc me crebro repetē oneroſū non est: quia ē p̄dicator egregius dic⁹ Eadem uob ſcribere multi non pigrum: uob aut̄ nr̄ūm · Hūs iob idcirco geſtas uirtutes narrat: quia mīt̄ marepanoms uerba ē paſſioms uerbera depheñ ſus abſpei fiduīa mentē ſuā labefactari conſiderat · Multa g⁹ egiſſe ſe mala ab imarepantis animas audierat · ē ne ú bis pit̄ ē flagellis preſſa mdeſperatione mens corruat hanc pſnaz uirtutū memoriā adſpem reformat: ut ne q̄q̄ ſe debeat mcalamitate deicere · que tm̄quillitatis ſue tempe ſe meminerat · tam ſublimia egiſſe · Qua igit̄ intentioms eius cautam dixim⁹ reſtat ut auditas uirtutes illius ſublimit̄ ꝑpendam⁹. hoc aut̄ p̄mū ſtiendū ē · qua quiſq⁹ ūtute aliq̄ pollere credit̄ · tunc ueraut̄ pollet cum uris exalia pte non ſubiacet: nam ſi exalia uris ſubdit̄ · nec hoc ē ſolidū ubi ſtare putabat̄ · Vnaquēq; em̄ uirtus tanto minor ē · q̄nto de ſt̄ cetere · Nam ſepe quosdam pudicos qui dem uidiſſe nos contigit · ſ̄ non humiles: quosdā nō q̄ humiles ſ̄ nō miſericordes: quosdam q̄ miſericordes · ſ̄ neq̄q̄ iuſtos · quosdam nō q̄ iuſtos · ſ̄ mſe ponus q̄ñ mdnō confidentes · Et certū eſt: quia nec caſtitas mōre eius uera ē · cui humilitas de ē: quippe qua ſuperbia ſe mtūſcens cōrumpente ſemetipm̄ diligens ad uimo amōre formicat̄ · hec humilitas ē · cui nīa communicā nō eſt quia nec debet humilitas dici que adcompaſſionem trīne miſerie neſcit mdmari: nec nīa uera ē · que a certitudme iuſtitie exiſtit aliena: quia que poteſt puſillanam pollui neſcit ꝓculdubio ſibi metipi miſereri · nec iuſtitia uera ē · que fiduīaz ſuaz non m conditōre ommū · ſ̄ mſe fortaſſe aut̄ mrebus conditis ponit: qui dum a creatōre ſpem ſubtrahit · ipē ſibi pīncipalis iuſtitie ordinē ſubūtit · Vna em̄ uirtus ſine alys aut omnō nulla ē · aut m pfecta · Vt em̄ ſicut quibuſdam uſum ē de p̄nis quatuor uirtutibz logī: prudentia temperantia fortitudo atq; iuſtitia · tanto p fecte ſunt ſingule q̄nto mutuum ſibimet nmcte · Diſiunctе aut̄ pfecte ē neq̄q̄ poſſunt: quia nec prudentia uera ē · q̄ iuſta temperans ē fortis non ē: nec pfecta temperantia que fortis iuſta ē prudens non eſt · nec fortitudo mtegra que prudens temperans ē iuſta non ē · nec fortitudo uera iuſtitia que prudens fortis ē temperans non ē · Hūs g⁹ iob qd̄ nō imaz ſine alia · ſ̄ cōmictas mſe uirtutes habuit enumerando ſingulas nmoteſcit: nam

bona pudicie nisimians dicat· si deceptū ē cor meū sup muliere atq; ut eidem pudicie demonstret humilitatis gratiā nullatenus defuisse post cetā subiungit· Si contempsi iudiciū subire cum seruo meo Q' ut humilitati oīderet sue miāz fuisse cōmunicā paulop' dicat· si negauī qđ uolebant pauperibz· utq; miāz suam oīderet deradice ulcus ne destendere· paulo sup' p'misit· dicens· si ambulauī mea mitate e' festinauit in dolo pes meus: atq; ut monstraret qm̄ fuit ad cuncta paucus· ad omnia circumspectus inferius assent dicens· Semp enī qi timentes sup me fluctus timui deū· Qui sz in p'speris positus· atq; habundantia rez stultus si spem aut in suis actibus aut in caducis rebus poneret· p'fecto iustus nō eēt· Sz qñ iste uir stz in se spem posuit: qui apte dicat· ecce nō ē auxiliū m̄ in me? Quid g' nunc sup ē· nisi ut ipās quoq; diuitias que mente possederat in̄testatas· dicat enī si putauī aurum robur meū obrize dixi fiducia mea· Obrizum dicimus obrude aurū· Sēs g' uir nec aurū robur· nec sibi ee obrizam ideſt rudē auri molē fiduciam credidit: qua spem atq; dilectionē suam in solius cōditoris figens neq; de q̄litate auri neq; de spe peccauit· De creatore uero desperasse fuerat: spem in creatura posuisse· Inrebz aut' dubijs spē fixerat· diues ille qui dicebat anime hes multa bona posita in annos plurimos: requiesce comede· bibe epulare· Sz hūc sup̄na uox increpat dicens· Stulte hac nocte animā tuam repetent· atque aut' ip̄aparata cuius erunt· Eadem enī nocte sublenatus ē qui in rez sibi habundaū multa tempa fuerat· p'stolatus: ut scilicet qui in longū sibi subsidia colligendo p'spiceret· subsequentē diem ul' imū minime uideret· Qi enī in aquis defluentibz fundamentū ponere ē· in rebus labentibz spei fiduciam uelle solidare· Stante enī in petuū deo trāseunt omnia· Quid g' insi abstante figere ē· trāseuntibz rebus inhere· Quis namq; inq; decurrentiū flumini tumidis undis raptis manere ip̄e fixus potuit deorsum unda defluente· Quisquis g' defluere dentat· sup ē· ut qđ defluit fugiat· ne p hoc q' amat in hoc cogat· p uenire qđ nitat· Qui enī rebz labentibz inhaeret: illo melius trahit' quo tendit· qđ tene· Prius itaq; uirandū ē· nequisz tempalia diligat ac deinde ne in eisdem tempalibz que non ad delectationē· sibi· sz ad usuz p'tinent· fiduciaz ponat· quō cōmunctus decurrentibz mox statū sinū· animus p̄det· Iam in te p̄ius fluctus trahit· quē leuat· e' ualde demens est· qui munda uolunt· e' planta figere conatus ē· Sz sz pleriq; : qui e' si in rebz trāseuntibz fiduciam neq; q' ponit cum ti sibi met aduersus necessarios habunde assint· mente tanta letent· Qua re dubiū non ē: qua tanto quisq; minus dolet· qđ desint etna q̄to magis gaudet qđ assint tempalia· Et qui minus dolet qđ desz tempalia· certus expectat ut assint eterna

Hoc itaq; deterrens rebq; gaudiū beatus iob · non se habuisse testi
catus subiungit dicens Si letatus sum sup multis diuitijs meis
& quia plura reppit manus mea · Sā g̃ uiri uhemis pegrinatiōis
exumpna quomodo eam qm̃ appetunt adhuc creatoris sui speā cō
templari minime sinunt · omnē p̃ntis uite copiam ueluti mopiaq;
deputant : quia uidelicet ml ext̃ deū sufficit mentē que uerat̃ deū
queunt · & plenumq; eis ipa sua habundantia fit uehement̃ onerosa
qua hoc ipm̃ grauit̃ tolerant · qđ festinantes ad priam mitinere ml
ta portant · Vnde fit · ut hec cū indigentibq; pximis deuote partiant̃
quatis dū sumit iste qđ non hq; depomt ille qđ amplius habebat ·
nec cōuiator uacuus ambulet · nec eū quē retardare inuia potāt
minuī onus g̃uet · Electi uō de multa habundanī mimme letantur
quia uidelicet pamore celestis patimonij aut largiendo dispgunt · aut
despiciendo deserunt · Sequit̃ Si uidi solem cū fulgeret̃ & lunā
mcedentē clare & letatus est mabscondito cor meū · & osculatus
sum manū meā ore meo : que & iniquitas maxima & negatio
cont̃ deū altissimū · Incertū non & qđ utraq; hec luminaia huma
nis ministerijs deputata celi milite nocant̃ mquor cultu mul
tos nouimus scr̃ptura teste cecidisse sicut scr̃ptum & · Adorauerūt om
nē militiam celi · Et quia sol & luna alit̃ uident̃ adulū · alit̃
adueneratiōē eo more quo amicis suis uenerari solent : so
lem & lunam beatus iob neq; q̃ se uidisse phibet · nec letatū fuis
se cor sui nec osculatū manū ore suo · Inq̃ uidelicet osculatione qđ
aliud qm̃ gra ueneratiōis exp̃mit̃ · Qđ si factū unq; : hanc iniqui
tatē maximā & dei negatiōē nocat · Sz postq̃ tanta de se bona supe
rioribq; uirtutū culmina narrauit · qđ nūc mirū memorat · si solem &
lunam non se adorasse manifestat̃ · Vnde pensand̃ est : qđ postq̃
in auro non habuisse fiduciam nec i multis diuitijs letatū fuisse
testat̃ · adhuc ad sublimiora duat̃ · ut tanto magis nos eruditq;
qm̃to de se aliqua subtilius narrat · Ait em̃ si uidi solem cū fulget
& lunaz mcedentē clare : & letatus & mabscondito cor meū · Quid
em̃ hoc loco uidere & · nisi desiderant̃ mtueri · Vnde & psalmista
ait · Si iniquitatē si aspexi mcorde meo : non exaudiet ds · Que ni
mirū iniquitas more exp̃ni non posset si non cōspiceret̃ · mcorde
sed aliud est uidere iudicū aliud p̃petuum · Btus igit̃ iob ful
gentem solem & clare mcedentē lunam neq; q̃ uidisse phibet :
ut se demonstret p̃ntis lucis speciem nō appetisse ac si post des
petū terrene siue habundantie patent̃ insinuet · Quid dicam
quia neq; q̃ in auro letatus sū : qui m ipa quoq; luce corpea de
lectatus non sū · Sā & em̃ uiri postq̃ omnia p̃ntis uite oblectamē
ta despiciunt · p illius lucis interne dulcedine abhaç extōi luce
animū q̃ a tenebris auertunt · multāq; secū intuentis con
tē dunt · ne humis lucis que fulgz extinsecus delectatione rapiant̃

lux quippe visibil' si meante diligit' aluce mvisibili ce cecat' qñ
qñto extra se inhians ammus fundit' tanto amplio intimis op
timis reverberat' Vnde sñ quiq; ne corpeis sensib; minis ad exteora
dilabant' cotinuo studio intra mentē suā occulta custodie disciplīa
se colligunt: ut tanto magis immemant' interius integ' q'to min9
sunt extius fixi· hoc e' em ingere disciplme mē mentis sue se archā
constituerat: qui exteriorus inte appetitū fugiens dicebat· Diem hois
non concupivi tu scis· hoc a semetipō bīs iob verb' aliis assert· qa
fulgentē solem e' lunam meedentē clare nō videt· atq; exhis in
cordis abditis non letatus sit: quia nimiu gaudē non poterat de hijs
que p delectationis desideriū non videbat· Si ū cuncta hec q' inveta hy
storiam tētando discurrimus p allegorie q; misteria p'strutem' qđ
hoc in loco aurum accipim9· nisi p'clari intellectus ingeniū· qđ obri
zam mēs mentē: que diu igne amoris excoquit' semp mse seruat
claritatem pulchitudinis cotidiana innouatione feruous' Nesciat
em mens p'cipem neteresce: que studet p desideriū semp inchoare
hinc namq; p paulū dr· Renouamini spū mentis ure· hinc ps'ta
qui ad p'fectionis iam culmen puenerat· qī inchoans dicebat dixi
nūc cepi: quia videlicet si lacesscere abinchoatis bonis nolumus·
valde necesse e ut inchoare nos cotidie credamus Nec abhoret ora
tionis ordime· qđ auro dicimus ingeniū designari: quia sicut mor
namento auri suppoit' ut gemmar' desup ordo disponat' ita
clara sōr ingenia diuinis munib; humiliter substernunt' e' dis
cta sup se gratuita dona p'pumt· Et si quid simile auriū ci sapia
haberet: quidam sapiens minime dixisset· sapientia absconsa· e'
thesaurus absconditus que utilitas in utrisq;? Sci aute uiri robur
sun auriū non deputant· quia qñtolibet ingenio fulgeant· nichil se ee
ex suis uiribus pensant· e' cum sentire omia valeāt possint· prius
intelligere semetipōs cupiunt· quatenus lume ingenij more solis
prius illustret loci in quo orit' e' postmod cetera adque p'cedendo
dilatat' ne si intendendo cognoscendis aliis semetipōs nesciant ibi
solis radius ubi oritur obtenebrescat· Ingeniū itaq; virtute adcog
noscendā p'priam infirmitate dirigit· atq; ex infirmitatis sue me
dius cognitione cōvalescunt· Aurū g' robur non credit' si mactepto
ingenio fiducia non habet' Q; bene salomon āmonens ait· habe
fiduciaz mdō extoto corde tuo: e' ne imitaris prudentie tue· dicat
g' Si putau auriū robur meū: e' obrize dixi fiducia mea· Ac si a
p'te fateat' dicens· Hec que videbar intellexi· meo ingenio tribui:
nec menti p'pe siq' egisse me bona contigit· hec p'cipali deputau
Qui adhuc subtilius humilitate nob' sui cordis insinuans adiu
git dicens· Si letatus sum sup multis diuitijs meis e' quia plurima
reppit manus mea· Quid multas diuitias appellatas p significa
tionem credimus· nisi habundantia culmina consilioz: que qre

tis manus mueant · cum hec cogitatio tractantis gignit · Has etenim
salomon sapientie diuitias contemplatus ait · Corona sapientiū diui
tie eor̄ · Qui quia diuitias non metalla terrena · sz̄ prudentiaz̄ nominat
illico p̄contrarietatē subdit · fatuitas stultor̄ imprudentia · Si em̄
coronas sapientiū terrenas diuitias diceret · paulo dubio fatuitatem
stultor̄ pauptatē p̄cuis · q̄m imprudentiaz̄ fateret · Sz̄ dum fatui
tatē stultor̄ imprudentiaz̄ subdidit : sapientiū diuitias quia pruden
tiaz̄ dixerit indicauit · Has mse paulus diuitias sapientie contemplat⁹
e⁹ contemplationē suaz̄ consideratione humane fragilitatis humi
lians ait · Habemus thesaurū istū in uasis fictilibꝫ · Multas ita
q̄z apud nos diuitias reperimus : cū dona habundantis intelligē
tie sacra eloquia in uestigando p̄cipimus · atq̄z inhys · plura n̄
tū sibimet diuersa sentimus · Non e aut⁹ secura letitia in diui
nis paginis · ul' forcia · ul' multa cognoscere : sz̄ cognita custodire
Nam q̄ui bñ intelligit : q̄d intelligendo debeat agnoscit · Quīto em̄
intellectu latius extendit · tanto ad' explenda opa diuinis ligatur ·
Vnde in euangelio ueritas dicit · Cui multū datū e · multum que
rit ab eo : e⁹ cui cōmendauerunt multū plus petunt ab eo · depute
mus igit intelligentiam datā q̄i petimuz̄ mutuā : quo plus nob
redit' exhemgntate eo debitores amplius tenem̄ inope · Et ple
rumq̄z eadem intelligentie p̄cepta accepta cū adiuisimus andito
ubꝫ datur amittit' · nisi caute tribuat' · Neq̄z negligent' intuen
dū est : q̄d iphū filij cū inordinate ligna cederent · iuuenes
ex manubrio inp̄fundū lapsa diuauit · ferrū quippe in manubrio
e donū intellectus inorde : ligna ū p̄hoc cedere est · prauе agentes
inexpare · Qd̄ nonnūq̄ dum fluxe agit' · dum lapsus uane glo
rie in accepta eadem scientia non intat' : ferrum maq̄ p̄dit' · quia ex
dissoluto ope intelligentia fatuat' · Qm̄ p̄fecto intelligentia adhoc
nobis data : ut ante dantis oculos ex bona debeat actione restitui
Vnde e⁹ recte is qui ferrū amiserat clamabat · Heu heu heu dñe m̄i
e⁹ hoc ipsum mutuū accepam : hūt em̄ hoc electi p̄pium : ut si q̄n
eis in sua scientia fortuna uane glie culpa surripit · adeor̄ uelocit'
redeant : e⁹ q̄cq̄d inse ante districti uidebis oculos dampnabile mue
unt · lachrymis inseq̄ūt' · Qui flentes non solū cante inspiciunt q̄
mala cōmiserunt · sz̄ accepto munere que reddere eiuz̄ bona debue
runt · quia inmuz̄ tanto se amplius peccatores sentiunt · quīto
exneglectis bonis que agere potérant debitores tenent' · Recte g⁹
qui ferrū p̄diderat clamat · heu heu heu e⁹ hoc mutuū accepam
ac si dicat · Illud p̄dissolutione negligentie p̄didi : q̄d ut p̄bona
opa reddere · exgratia creatoris accepi · Sz̄ nūq̄ deus mente deseruit
que in peccatis se ueratē agnoscit · Vnde e⁹ mox heliseus neiens
lignū deorsum mittit · e⁹ ferrū relenat quia cor insuperbiem

attollit: qua indelicis redemptor nr pie nos respiciens cor peccatoris humiliat. & ei qui amiserat intelligentiaz reformat. ligni mergit. & ferri relevat: qua cor afflixit. & suetudinem repat. Unde bene alia trinslatione dr. qd confregit ligni atq; iactaut: & sic ferri sustulit. lignum namq; confringe est. cor abelatione contere: ligni admiratare e elatu cor in cognitione ut diximus. ppe infirmitatis humiliare: atq; illico ferri ad superficiem redit. qua adusu exercitationis pstine intelligentia recurrit. Igit quo domi intellectus qd accipit nix cum tot difficultatibz custodit. curandi quippe e ne cito corpeat. curand ne in exercitatione opis uno elationis euanescat. Sc uiri mirme exultant. ci cognoscunt que faciunt. & cum faciunt que cognouerunt. Et si intelligendo congaudent munere largitoris. merentes ei considerant debitu opis: ut inde licet actione psoluat. qd eis progatum e in cognitione. Stultus namq; e debitor: qui gaudens pecuniam multiplicem accipit. & tempus qd reddere debeat non attendit. Moderatur ant letitia accipiendi: qn solerti prudentia eius constituti temporis reddendi cogitat. Qua igit iusti uiri in his que uigilant intelligunt. seculari letitia non extollunt. dicatur recte. Si letatus sum sup multis diuitiis meis: & qua plurima reperit manus mea. Ac si aptius diceret. Neq; me in eo locupletem existima credidi quo recta que agere debui. etiam multa cognoui: nec intelligentia cor extulit. qua illud consideratio debite operationis pstitit. Sciendu uo e qd plerumq; contingit: ut cum intelligentie altitudo capit. intra semetipsu animus valde sollicitus ab elationis lapsu teneat. Si cum mira que intelligunt etiam operari cepit: eo ipo nonnulla q foris ondit. labit atq; intus actibz se extos pire gliatur. Beatus iob sciut intelligentie aurium non extulit: nec lumen quoq; ante humanos oculos mire operationis elevauit. Unde & aptius subiungit Si uidi solem cum fulgeret. Sol quippe in fulgore e: bonu opus in manifestatione Sptu namq; est. luceat lux ura coram hominibz. ut uideant opa ura bona & glificent pem un qui in cel e: & rursum: sint lumbi uri precincti & lucerne ardentes. Qd cum hoc loco fulgente sole: id in euangelio lucernis ardentibz deligna. Bonu quippe opus cum in medio pfectu lucet lucna ardet in nocte: cum uo medio resplendet sol fulget in die. Bonu opus si adhuc tale e. qd soli mali mirent. lucerna indelicet in nocte est. si autem ita pficit ut mirari aliis ac pfectionibz possit. imitat sol e in die. Bonu opus ei participium uita corpis lucet qi lucerne more lume extesta resplendet: ei uo pfecta mentis in contemplatione attollit. qi more solis de celo uemens lux uidet. Qa igitur multa beatus iob hospitalitatis ac mie de se bona narrauerat. que pfecto tanto adhuc minima quanto & corpalit no

uerat gesta : ad uirtutū spūtaliū culmen · mentis odm̄ reuocans pfec
tionis sue celsitudinē memmit · ⁊ lucem exemplo⁹ qm̄ de sē aliis tri
buit solem uocauit · Sunt ū nonnulli : qui tam bona alīq̄ faciunt · im
quitatū sua⁹ ptinus oblinisc̄nt · ⁊ cordis oculum m consideratione
bono⁹ opum que exhibent figunt : atq; eo se iam stos existimant · q̄
mt bona que agunt · malo⁹ suo⁹ m quib; ⁊ fortasse adhuc implicati
sint memoria⁹ dedinant · Q̄ scilicet si districtione iudicis vigilanter
attenderent · plus de malis suis metuerent · qm̄ de mpfectis bonis exul
tarent : plus mspicerent qd̄ de hijs que adhuc eis agenda sunt debitores
tenent · qm̄ qd̄ opantes quedam iam debita ptē soluant · Neq; em̄ ab
solutus ē debitor qui multa reddit · sz q̄ omnia : nec ad bravū victoria
puenit qui m magna pte spectaculi felonē curnit · sz iuxta metas
nemens m hoc qd̄ ē reliquū desinit : nec adquelib; destinata loco pgen
tib; medoando pdest longum iter carpe · si non etiam totum valent
consummare · Qm̄ g̃ eterna nram q̄rimus quid aliud qm̄ quedā inna
agimus pque adpatam festinamus · Sz quid pdest qd̄ carpimus mul
ta : si eaque adquemend̄ restant negligimus relīq̄ · Hoc itaq; uator⁹
neq̄q̄ debemus aspicere q̄ tū iam uter egimus · sz q̄tū sup ē · ut paga
mus : ut paulisp fiat ptentū qd̄ mdelmentē ⁊ timide adhuc attendi
mus · Amplius igit · debemus respicere que bona nec dū tenemus
qm̄ ea q̄iam nos tenuisse gaudemus · Sz hz hoc humana mfirmitas ꝓpū
ut plus ei mtuen libeat qd̄ sibi mse placet · qm̄ q̄ sibi mse displicet ·
Eger quippe oculis cordis dum laborare m consideratione sua metuit ·
quasi quodda⁹ statum delectationis mammo ubi mollit iacear re
quirit : atq; idarco que cōmoda de pactis bonis sit acturus mtelligit ·
sz que dampna de negligentijs patitur nesciit · plerumq; em̄ hoc uino
temptant · etiam electi : plerumq; cor⁹ cordi suggerit · ut bona que fe
cerint ad animū reuocent · ⁊ securitatis iam letitia exultent · Sz si
ueri electi sint : abeo mquo placent mentis oculis diutius · omne mse
de pactis bonis letitiam dēmunt · ⁊ de hijs que se minus egisse mtelli
gunt · tristitiam mtelligunt requirunt : indignos se estimant · ⁊ pe
ne soli bona sua non uident que mse videnda omnib; adexemplū
pbent · Hinc ē qd̄ paulus dū expleta mse bona postponeret · ⁊ sola
adhuc reliqua que cernt explenda cogitaret dicit · Ego non arbitror
apphendisse · Hinc ē q̄ ut possit se de bonis que agebat humiliare stude
bat ad animū ptenta mala reducē dicens · Qui prius fui blasphem⁹
⁊ psecutor · ⁊ contumelios⁹ · Qui ⁊ si aliqui do dixit Bonū etame
certam cursum consummam fidem seruaui · mtuendū simoope est :
qua eo illud tempe mtulit quo iam exore pe discessurū se ee cognot
Ibi quippe pmisit dicens · Ego em̄ iam delibor · ⁊ tempus mee resolu
tionis mstat · Hinc g̃ ad memoria pfectionē reduxit opis : cum iam
pmdit adlargitatis spatium minime sibi ee temp⁹ operationis Sic

ēm dī nūmus debemus bona nr̄a a memoria repellere ne extollant
ita appinquante exitu plerumq; admemoriā uiste reuocamus: ut
uidelic̄ fiduciam p̄beant. & desperatī timore p̄imant. Qui & si co
mthijs bona sua enumerando narrauit. illos confirmare studuit
non se oñdere: nam quia eadem bona nō in se attenderet patefa
tribulatione ꝑte temptationis edocuit q̄ expressa subiunxit. ꝑt'
qđ placeo michi in infirmitatib; meis. Vt q̄ discipulos instrueret
de se summa referebat: ut uero se in humilitate custoditet. consi
derationis odiū non in uirtutib; suis. sz in infirmitatib; fixerat.
hīt itaq; hoc ꝑtī sī uri. ut bona quidem que agunt uideant. &
ī tī cū pegerint aboz memoria oculos auertant. Vnde recte ꝑbeatum
iob dicit. Si uidi solem cum fulgeret. & si apte diceret. Opus meū
etiam cū alijs exemploz lucem tribueret ad p̄simptionis grām nō atte
di. quia dum de eo extolli timui. abstinendo eos oculos auerti. Sequit.
Et lunā mœdentem clare. Post p̄missum solem apte q̄ mœdentē clare
lunā subdidit: quia uidelic̄ post opus bonū fama laudabilis sequit
p quā celebre nomen in hac p̄ntis uite nocte possidetur. Si enī nec
& qđ quidā putant illustrationem lunam occultī circuli radio
solis accipe. ut possit lucem nocturnis curſib; exhibere: ab hinc
significationis ordine: hec q̄ suspicio non abhoꝛret; fama quippe
a bono ope ires accipit. & fauoris gratiam q̄ claritate lucis
aspicit. Est aliud in luna: qđ si p similitudinē bonam spargenti
iam fame conicimat. lux nāmq; eius tenebraz ea tempe iterā
bulantib; oñdit: quia & dū de aliena uita lux laudis enicat. alios
adexercendū bone opis illustrat: cuiq; illius opimo clara cognoscitur
hinc q̄ pgenti imitanere exempli lumen p̄bet. Sz nonnūq; opus
qđ ab aliena opinione sumit. inimus mundo desiderio in animo
formatur. nam infirme mentes cum bona de alijs audiunt. aliq̄n
se adoptionem rectam non amoꝛe uirtutis. sz delectatione laud
accendunt. Et pfecto liquet quia sicut natā solis e. ut queq; alti
gerit accendat & sicet. ita lunaris ignis e ꝑtium. ut quicquid
contigerit exurat quidem. sz exurendo humidū reddat. Adiuta
igitur bona alios p amoꝛe dei affectus recti opis: alios nō amoꝛ lau
dis inflamat. Sz cum recti opis accendimur affectu q̄ pigriem so
lis animoz humoꝛe siccamur. Cum nō que adoptus bonum lau
dis amoꝛ prouocat contupita flamma q̄ luna attingit. quia in
delic̄ ei⁹ animū & accendit & resoluit: accendit illius adexer
citū opis resoluit uero ad contupistentiā fauoris. Plerumq;
tī adexercenda opa aliena nos utilit exempla p̄suadent. & cum
mente humili opimoms aliene bona suscipimus. nr̄a ul' ad
melius bona p̄dimus ul' ad bonū mala p̄mutamus. Cumq;
nos de uita p̄ximi flamme splendor irradiat: mens nr̄a ut p̄

diximus que ad obtinendū uirtutis iter se dirigit · qī mlune lumine grec
sus pomt · Sz sicut ꝯ aliena opinione ꝓficimus · sic plerumqꝫ si lau
dibus fame nr̄e mtendim⁹ auirtute uacuamus : qua dī delectat
animus in hoc qđ de se extrinseus habere considerat illud oblinisc̄ ad
qđ introrsus anhelabat · Qua igit̄ sūm uirī mtelligentie scientia
non corrupit · demultis diuitijs gaudere despexit : quia enim uā magⁿ
tudo opis nō mflauit · solem fulgentem non uidit : quia aut̄ illum
nec fama laudabil̄ extulit clare mcedentē lunam minime attendit ·
Sunt enī nonnulli : qui eo m elatione corruunt · quo ꝑ subtile mtel
ligentiaz · ul'que non faciunt bona cognoscunt · hȳ minꝰ sup multis
diuitijs letant̄ : cū quelibz summa mtelligendo rep̄iunt · atqꝫ m
elatione ipis muentionibz corrumpunt̄ · Sunt uo nonnulli quos
mtelligentia quidem non elevat · sz exhibita opatio exaltat · qui dī
ationes suas respiciunt apud mentē suā sibi ceteros dedignando post
ponunt · hȳ uidelicz ꝯ si minutas diuitijs non gaudent̄ · solem tȳ
fulgentē uident · Et sunt nonnulli quos nec opatio ꝓpa extollit : sz
cū laudari abhominibz ꝓhac eadem bona opatione cepit · ipī hom̄
fauoribz deuicti qī magnos se quosdā msua cogitatione conspiciūt
atqꝫ a cordis custodia dissoluunt̄ · hȳ ꝓfecto ꝯ si fulgentē solem mde
noluerunt lunam tamen clare mcedentē respiciunt · quia mⁱ huius
mte tenebras dī in opinioms siue claritate animi defigunt · huī
litatis granam qī exnocturno lumine amittunt : ꝯ mtuentes lunā
se non uident · quia semetipos uestire mapiunt · dum mentis ocu
los mtūitorū fauorem defigunt · Sic aut̄ puectus ē hom̄ : sic
mcrementa conspicamus arbustor̄ · Dis quippe future arboris · ꝑ⁹
msemine ē postmodū mortu · adqꝫ adextremū ꝑduat̄ mramis ·
Sic minuꝫ sic unus cuiusqꝫ uirtus surrexerat opantis Seminat̄
uamqꝫ mintelligentia out̄ · in opatione : atqꝫ adultamī comalesc̄at
usqꝫ ad puectus magn latitudinē · Sz cū quemlibz sua mtelligentia
extollit : arbor̄que dum poterat · in semine putrint · Cum uō post
opationē bonā elationis peste corrumpit̄ : qī iam siccat̄ orta · Cī
aut̄ neqꝫ mtelligentia · nec opatio corrumpit · sz excrescentē magⁿ
tudinē dī fauor laudantiū sequit̄ · adulando decapit · ipāz a vane
glie culmine cadentē sanat · atqꝫ abstatu suo bū opantis animi e
uertit : ligneaz uentos arbor ꝑtulit · ꝯ omne qđ mea robustū creue
rat · tempestas fame radicit⁹ euulsit quo em̄ arbor altius adsupio
ra surrexit · eo uentiꝰ uim uehementius sentit : quia quo plus
quisqꝫ in bona opa attollit̄ · eo ampliori abore laudantiū flatu fa
tigat̄ · Si itaqꝫ adhuc arbor in semine ē : metuendū ē ne ipā sluen
ne cogitatione putrescat · Si iam adiustitiā ꝑdixit mirandū est
ne hanc manus elationis tangat · atqꝫ a uiriditatis siue actione
arefaciat · Si aut̄ ualenti robore iam adalta se sublevat · valde

formidand est ne hanc admote laud uentus ḡnor radicatus euellat
Sz mt hec stiendū est: qua ne immoderatis laudib; exigamur · ple
rumq; miro rectoris nr moderamine etiam detractoīb; lacerari
pmittimur: ut cum nos uox laudantis eleuat · lingua detrahentis
humiliet: qua ⁊ arbor sepe que unus uenti impulsu ita impel
lit ⁊ ut penetiam eius posse uideatur alterius eduso uementis flatu
exigit ⁊ que hac exparte inflexionem ptulit abalia adstatu redit
Vnde ⁊ illa arbor alta radicata qi mt aduersantes uentos fixa ste
terat que dicebat · Pgliam ⁊ ignobilitate pm famias ⁊ bona fama
Sepe enī laus bene agentis auris insolert admota dum fons sermo
nis pstrepit · intus qnda mentis ptanta; elationis tempestate gig
nit fitq; ut hoc qd animus de humanis fauoribus gaudet non satis
eterna ondat · Sz tm corruptionis uim no tenuit mteius sentiat
Et sint nonnulli: quos ita laus inflat ut usq; aduerba elationis
ptrahat · Quidam no ut pdiximus · hoc ipm patefacere quo eleuant
erubescunt atq; auditis suis pconijs extollunt ⁊ Sz tm usq; adelationis
uerba non exeunt · ⁊ gaudere se intalib; non ondunt · Vnde btus
Iob qui a noverat arroganter se non solum nullomo muerb Sz ea
am in cogitatione quoq; tanta minime fuisse posseq; dixit · Si uidi
solem cum fulgeret · ⁊ luna mcedente clare · ulco subdidit: ⁊ letatus
est in abscondito cor meum · Qua videlicet attestatione qd nob innuit ⁊ n
qd magno metu ⁊ animi spectione opus est: ne mens mia unq;
de suis laudib; ul tanta letet ⁊ Quisq; enī qi dantate lume fame siue
magnitudine conspicit · sibiq; in occulto mentis gaudiū facit: cui
iste nisi auctori se ptulit · cuius dono ut bene opetur pcipit · ⁊ tm in
eius minere de grana siue laudis hylaresc ⁊ despecto enī honore con
ditoris · semetipsum plus amare comminat ⁊ cuius pconijs letatur ·
qius nonnūq; etiam sm uim de bona sua etaz opinione gaudent · Sz
tm phanc admeliora pficere audientes pensant: nec tam de opinio
ne sua · Sz de pximor gaudent utilitate: quia aliud ⁊ fauores qre
⁊ aliud de pfectib; exultare · Qua mre necesse ⁊: ut tm audientiū
utilitati non pficit mentem mia; fama laudabilis non eleuet · Sz
fatiget · Cum enī humane lingue attestatione laudam ⁊ occulta
pulsatione requirim ⁊ · quid de nob ipis sentiam ⁊ · Supba ⁊ enī
mens etiam cum de se falsa bona dicunt ⁊ exultat: quia non apd
deum qualit unuat · Sz apud homines qualit immoderat excogitat
Iudicium ⁊ enī de se omptis dei despiciens · ⁊ solummodo hominū qrens
mt auditas laudes attollit ⁊ · ⁊ que hoc solum qsierat · qi de bo
no opis letat ⁊ · At cont si cor uerarat humile ⁊ · bona que de se audit
aut minime recognoscit · ⁊ qua falsa dicunt ⁊ metuit aut certe
si adee ea sibi uerarat sint: eo ipo formidat · ne abeterna dei retribu
tione sint pdita · qd hec considerat hominib; diuulgata: panetq;

uehement' · ne spes futuri minis in mercedem pmutet' · tñ sitoz fa
uoris · Qua exre agit' ut electoz animus magno laudñ suaz igne cru
cet' atq; abomni torpis siu rubigine mentis cogitationis excoquat'
Cauta em̄ consideratione trepidat' · ne aut de hijs inquib; laudat' · e'
non sint manus dei indignū inuenat · aut de hijs inquib; laudatur
e' non sint competens pmiū pdat · Vnde plerumq; fit · ut sicut in
iustus exlaude sua polluit' · ita iur iustus audita laude sua purgetur
Nam dū bona que egit abhominib; pferri cognoscit · subtile cons'ē
ut dictū ē extremū iudicij examen metuit ac trepid' ad conscientiaz
reuertit · e' quidqd illic in est reprehensibile corrigit · Dū em̄ bona sua
inotuisse formidat · subtilitatē scrutuni examinis ptimescens
si q̄ inse mala occulta sint amputat · Pauet namq; si saltem tal'
deo non oñdit' qual' ab hominib; putat' · e' neq; contentus ē ut q̄
potuit inotestere in hoc debeat remanē · Jam deboris suis q̄ retbu
none sibi facta estimat · nisi eis e' alia q̄ abhominib; nesciunt' ad
iungat · Vnde bene p salomonē dr · sicut pbat' in conflatorio argentū
e' in fornace aurum · ita pbat' homo ore laudantis · Argentū uero
aut aurum si reprobum ē igne consumit' · si pbum uo igne pbatur
Sic inmunū ē · e' sensus opantis · Nam qualis sit in eo qd laudat'
oñditur · Si em̄ se auditis suis laudib; extollit · quid aliud iste q̄n
autū ul'argentū reprobum fuit · quem indelitz fornax linguve con
sumpsit' · Si aut̄ fauores suos audiens · ad supbiā inditij cōsi
derationē redeat · Ac ne de hijs apud occultū arbitrū q̄uet' metuit
q̄ expurgationis igne ad magnitudinē claritatis excrescit' · e'
unde mendū trepidationis sustinet · inde clarius fulget · Buis
igit' iob quia nequaq̄ de opatione se ptulit fident' dicit' · si iudi co
lem eum fulgere · Qua uero hunc a iudicij intentionis intuitu fa
ma laudabilis nō diuitit adiungit · e' lunam precedente claue · Qā
opinionis sue gratia animū delinit · nec tanta cogitatione pmi
sit · ptinus subdidit · e' si letatū ē · in abscondito cōr meū Et q'a
plerumq; in considerata mens dum tñ sitorio fauori non remittit'
adhoc usq; ptrahit' · ut laudet ipā q̄ fiunt · conditionē q̄ pmissā ē
q̄ dr · si letatū ē in abscondito cōr meū congrue subinfert' · Et o
sculatus sum manū meā ore · Pmanū ñ opā · pos.ut' locutio
designatur · sicut p salomonē dicit' · Abscondit pig' manū suā
sub ascella sua · e' laborat si ados finem porrigit eam · Pigro labor
e' ados manū suam porrigē · quia delidios quisq; pdicatoz nec h'
uult opari qd dicit · Manum g' ados porrigere ē · uoci sue ope concor
dare · Manū g' suā ostulat' ore suo qui laudat qd facit · e' tesdoio
ppe locutionis sibi iuuitē tribuit opis · Qua mre quis despicitur ·
nisi is qui ipā opandi munā largit' · Vnde bene p egregiū pdica
torē dr · Quid aut̄ hes qd non accepisti' · Si aut̄ accepisti · quid
gliaris q̄ non accepis · Sci autē uiri sciunt post pmia parentis

lapsum decorruptibili sturpe se editos · & non uirtute ꝓpa : sꝫ ꝑmemen
te supna grauia admeliora se nota ul'opa cõmutatos : & quitꝫ sibi
mali messe cognoscunt · demortali ꝓpagine sentiunt meritũ : qt
qđ uõ mse bom inspirauit · t mortalis grẽ cognoscunt donũ : eiꝫ
de acepto mmẽ debitores fiunt qui & ꝑmendo dedit eis bonũ
nelle qđ noluerant · & subsequendo conferit bonũ posse qđ uolẽ
Vnde bene p iobem dr · Adorauerunt uiuentẽ in secla seculoꝝ : mittẽ
tes coronas suas ante thronũ dñi · Coronas namꝫ suas ante thro
nũ dñi mittẽ e certaminũ suoꝝ uictorias nõ sibi tribuẽ · sꝫ auctoꝛ
ut ad illũ referant gliam laudis a quo se sanctꝰ mres accepisse &
tamen̄ſ · Hanc igitur iob qua sic bona q̃ opatus e narrat · ut tm
hec sue opationi non tribuat · sꝫ auctoris laudem recurrat : ma
nũ suã ore suo obstulatũ se finsse denegat · Ac si patent' dicat · ego
mea opa tamꝫ mea non pfero : quã auctoꝛ suo grãm negare
cõmuniter · qs qs sibi tribuit qđ opat · Vnde ptinus subdit Que e
niquitas maxima : & negatio cont deũ altissimũ · Liquet · e enim
qua illum negat : cuius despecta grã sibi mres bom opis arrogat
Qđ recte ñ · & iniquitas maxima uocat · quõ omne pccm qđ
ex infirmitate e · spem neqꝫ pdit · qua a supno iudice uemam
requirit · Presumptio autꝫ uirtutis ꝓpe tanto grauius desperа
tione e : quãto longiꝰ abhumilitate · Cumꝫ mres sibi tribuit opis
adadiutoꝛũ non recurrit auctoꝛis · fitꝫ ut eo grauius pccꝰ peat
quo & ipm hoc qua pccꝰ e ignorat · Sequit · si gaudius fuim ad
ruinã eius qui me oderat · & exultaui qđ inuenissꝫ eũ malum ·
Omnis dei nos ee discipulos · sola custodia caritatis ꝓbat · Hinc
e em qđ plemetipam ueritas dicit · In hoc cognoscent omnes qa
mei estis discipuli : si dilcõnem habueritis admunẽ · Que mmꝛ
dilectio si cor nrm uerace replet · duobꝫ modis oñdi solet : scilicꝫ
si & amicos in deo · & mmicos diligimus ꝓpe deũ · Sz sciendũ est
qua mmia dilcõ tunc uerace custoditur · cũ de puectu affiamur
nec de ruina illius letamur : nam sepe in dilectionis ymagine
erga mmicũ animus fallit · seꝫ hẽ diligere estimat · si eius
uite cõtrꝰ non existat · Sz dilectionis nim occulte & uerace aut
puectus immia aut casus interrogat · Hac & em de re adplenũ
semetipam mens hominis nescit : nisi eũ que sibi aduersarium
credit · in defectu ul puectu mutasse modũ sui status inuenit ·
Si em de spiritale affiatur & de calamitate se odientis letat · constat
qa non amat que non uult ee meliore : eiꝫ stante noto pseqt
quem ee odisse gratulat · Sz mt hec sciend e · qua euemire plenũ
qꝫ solꝫ : ut nam mussa caritate & immia nos ruina letificet ·
& rursum eiꝰ gliа sine iudice culpa contristet : cum & ruente eo
quotidiã bene erigi credim̄ & pstente illo plerosqꝫ in iuste oppm

formidamus · Qua mre mentē nr̄am nec eius iam defectus erigit: nec eius puectus affiat · Si recta ē nr̄a cogitatio nō q̄d mip̄o · sz̄ quid de ip̄o circa alios agat attendit · Sz̄ adhēc seruanda ualde ē nr̄ūm subtilissime districtois examen: ne cum nr̄a odia exeq̄mur · fallam subspecie utilitatis alienę · Si autē de inimici morte gaudendū omīo non cēt: psalmista non dicēt · Letabit̄ iustus cum uiderit ultionē impiorū · Sz̄ aliud ē impiū · aliud ū inimicū ꝑpetui · Nam sunt plerūq; inimici · qui non sint impij: & sunt nonnulli impij qui nob specialiter non uident inimici Humana autē mens omnē quē inimicū tolerat etiam impiū & miquū putat · quia eius culpas ap cogitationem suam iuste actusatoꝛ exaggerat · Quib⁹ libꝛ uō flagi q̄s p̄mat: minus iniquus creditꝛ si aduersarius minime sentiat Qua mre discernendū ē · aliud cē q̄d nob · aliud uō q̄d sibi & ceteris nr̄i inimicis nocet · nam si alijs bonus ē · sine nr̄a fōrsitan culpa cē non pt nob malus: nec omnīo iam deꝛ⁹ ruina gaudend ē · cui⁹ nos solos certum ē · aduersa tollerare · Cum uō nr̄ ac multoꝛ hostis p̄imit: de excessione p̄rimoꝛ poenas q̄m de inimici interitu nr̄ē ē ut a minus letet: Optet namq; ut peiuste · aduīsāio subtilr̄ pensāre de beamus · & q̄d debemus ruine peccatoris · & q̄d ultrice ferientis: nā cum piissim⁹ quemq; omnīpotentis patit · & condolend ē miserie peiuste & congaudendū ultrice iudicis: ut nob & iniuctu sit pena mouentis p̄ius · & rursus mgandū uemat · exhibita equitas iudicantis dei: quatenus n⁹ peiuti homini existamus aduīsarij · nec iudicanti deo inuemam⁹ mgīu · Hūtus igit iob quia iniecta m ad usitate odia pferre calcant dicat · si gauisus sim aduersa eius q̄ me oderat · & exultauī q̄d inuenisset eum malū · quia uidelicꝛ & inimicū diligens · dū aduersario ꝓdolut menti m malis illius ipē adbonū tendunt: ut mde iste adbemgnitatē creſceret · unde illū mala que merebat⁹ inuenissent · Qua uō sepe nonnulli eos q̄s sibi aduersarios estimant · maledictione ferunt · quo uirtute ne q̄q̄ possint · mquib⁹ patent appet · que mala si possint facerent qua que facē nequeunt ꝑcari minime desistunt: beatus iob ondens se a culpa eā maledictionis alienū securus admixꝛ · Non em dedi ad peccandum guttā meū: ut expetere maledicens am mam eiꝰ · Peccauet g⁹ si hoc peteret adeo fieri q̄d ipe facere ul omnino non possz̄: ul si posset minime dicēt Nam qui maledicti onib⁹ inimici impetunt: quid aliud illo facē deū uolunt. nisi q̄d ipi facere aut nequunt aut erubescunt · & Morte namq; aduersario exoptant qua & si possint inferre metuunt: ne aut ꝑpetui hominū rei teneant⁹ aut miqui appeant eā ui sit Q̄d g⁹ deo dicere · occide quē odi: nisi apus ei uocib⁹ clamare · hoc fac meo aduersario · q̄d me illū facere nec peccare decet⁹ Inq̄

bz ꝑfecto uerb̄ pensandū nob̄ ē · ubi iste ur legerit · diligite mmi cos uros : ubi legerit benedicte ⁊ nolite maledicē : ⁊ rursum : n̄ reddentes malum ꝓmalo · nec maledictū ꝓ maledicto · Sz exti non audita supne grē ꝑcepta seruabat : qua hec in mente illius sc̄i spū afflatus scribebat · Cū tū minus ēet qđ positos ext̄ dilige ret : nisi ⁊ interius uiuentes seaumq; cottidie conuisantes eaz familiares aduersarios tolleraret · Vnde subiungit · Si nō dixerē uiri tabnaculi mei : quis det de carnibz eius ut saturem̄ · Que mmiz sēntenaa pt̄ uero ꝑmisterū ex noce redemptoris mtelli gi Uiri g̃ eius tabernaculi de carnibz illius saturari cupier̄ ul' indei salis ꝓsequentes ul' gentiles credentes : qua ⁊ illi moliti sunt corpus illius qđ cōsumendo extinguere · ⁊ ista elmentem mentē sua desiderant ꝓ cottidianū mmolationis satisfactū de eo carnibz saaare · Sz nunc solius hystorie uirtutē sequentes : pensemus qūta fortitudme sc̄i uiri animo ext̄ utq; solliatus ad omma parat̄ · Qui si in iste agentibz aut mmq; ꝓsilentiū cederet · aut p rectitudmē non cōtuet̄ : ꝑfecto aduersarios non habuisset · Sz meo q̄ uias ute tenuit · exoptatores sue mortis muent̄ : foris patentes aduersarios ptulit · mtus latentes Mi nor ē aut̄ uirtus certammis · foris quempia uidere mala que supe ⁊ intus q̄ toleret nō habere · Pfecte aut̄ magtudinis laus ē aduersa ꝑpeti · et exterius fortit̄ ⁊ interius clement̄ : nā sunt nonulla que in ipa quoq; familiarū cōuersatione corrigi neq unt sine culpa corrigentis · atq; ideo eā ul' corrigendo mīgnant ul' nō omno hec agentes grauant · magna magisterij arte dissimu landa sunt ipa hac dissimulatione tolleranda : que cott̄ nos il lata cautus accde laxamus · si nra cura ꝓximos errata cognosc̄i · Vnde bñ quoq; ꝑ salomonē dr̄ · Cunctis sermombz qui dicunt̄ ne accmodes cor tuū : ne forte audias seruū tuū maledicentē tibi · Sat em̄ tua conscia : quia ⁊ tu crebro maledixisti alys · Dum g̃ pensamus quales g̃ alios mmus dolemus : qđ aliena m ulcia mnob̄ mdicat · qđ mse iuste nra conscientia accu sat · Sequitur · foris non mansit pegrinus ostiū meū uato ri patuit · Qua teste paulo caritas paciens benigna describi ꝑ paciaz aliena mala equammit̄ tolerat : ꝑ benignitatē quoq; bona mlcdit̄ mpendit · sua · Vnde btūs iob ⁊ patent̄ domesticos mala dicentes ptulit · ⁊ uatores ⁊ pegnos apd se benigne suscepit : illis mox exempla tribuens · istis extiox ope conurrens : illis pmansivetudmē non cōtus aduersen dū istis pmiam adsubuemendō patus · Vir ⁊ em̄ sc̄s redemp tous generis humam ꝑ ppheae spm̄ mtuens pdicamenta quoq; illius m ope seruabat : quibz nos amonet dicens ·

Dimittite ⁊ dimittet᷑ nob᷑ : date ⁊ dabit᷑ nob᷑. Dare namq; nr̄m
ad ꝛes ptinet quas extrinus habemus : dimittere aut᷑ ad relaxand
dolorem quē interius exaliena culpa contrimus · Sz sciendū est
quia qui dimittit ⁊ non dat · ⁊ si non plene opatus ē · meliorē
tm̄ ptem misēdie tenuit · Qui aut᷑ dat ⁊ non dimittit omīo mi
sēdiam nulla fant · quia abompte deo mun᷑ exmanu nō accipit᷑
qđ corde obligato m malicia pfert᷑ · Mundari ⁊ em̄ debz prius a
mmus qui elemosinam p̄bet : quia omne qđ dat᷑ deo · exdantis
mente pensat᷑ · Cuncta itaq; malicie macula abintio nr̄o ho
mine cogitationis īmutatione tergenda ē · quia iram uidtis
placare nēsāt oblato · nisi exmundicia placeat offerentis · Vn
de scptum ē · Respexit deus ad abel ⁊ ad mun᷑a eius : ad cam aut᷑
⁊ ad mun᷑a eius non respexit · Neq; em̄ sacrum eloquiū dicit · re
spexit ad mun᷑a abel ad cam mun᷑a non respexit · sz prius ait · q̄a
respex᷑ ad abel · ac demde subiunxit ⁊ ad mun᷑a ei᷑ · ⁊ rursum
dicat quia non respex᷑ ad cam : ac demde subdidit · nec ad mun᷑a
eius · Exdantis q̄ corde id qđ datur accipit᷑ · idcirco non abel ex
mun̄ibz · sz ex abel munera oblata placuerunt᷑ pus namq; ad
eū legit᷑ dns respexisse qui dabat : q̄m ad illa que dabat · Vn̄
bn̄ btus iob dr̄ : nob᷑ m hospitalitatis grā largitatē · pus ecra
aduersarios ptulit patiencia ⁊ benignitatē sua · qđ ruina non ex
ultant mima · qđ uerb᷑ maledicis p̄ceptores suos nō impetit :
qđ seuientes mtr̄secus eī mimic᷑ toleraut · ⁊ tunc demū hospita
litatis sue munificencia ptulit : ut audito sblis narrationis ei᷑
ordine discamus · quia exteriora mun᷑a exintima cordis mundicia
cōdiunt᷑ · ⁊ mrtutū eius contexio lectorē doceat · q̄lis apud se
ee debeat · nī exteriora bona alijs subministr᷑ · Sz quis se inter tā
ta mrtutū culmina sbm ee nō crederet᷑ · Quis nō ut aliq;
ipis tot meritis temptaret᷑ · ut si q̄n ut homo delinq̄ret de he
tu suū nollet hominibz innotescr̄e : ⁊ leue ee crederet · si q̄d
īmmimus peccaret · culpamq; suam mallet silencio tegere ·
q̄m uoce cōfessionis aperire᷑ · Sepe namq; contingit : ut elatus
mrtutibz animus dū multa bona mestimatione p̄mor
dese spargi cognouerit · agnosci non uelit · siquid ē qđ reprhen
sibile᷑ fant · Quas medijs erroris tenebras idcirco meis tolerat
quia cordis odin timor ḡnat · Vnde btus iob mt᷑ tot crimina
facta mrtutū qui tā simplus extitit m opatione · ut demonstret
q̄ humilis fuit mmente ptinus admigit · Si abscondi q̄ hō
pccm̄ meū : ⁊ celaui m sinu meo miquitatē meā · Hec sunt
namq; uere humilitatis testimonia : ⁊ miquitatē sua quecq;
agnoscere · ⁊ cogitam uoce confessionis aperire · At cont᷑ usi
tatū humani gēneris mtū est᷑ : ⁊ labendo pccm̄ cōmittere ·

ꝯ cōmissū negando abscondere · ꝯ cōtactū defendendo multiplicat
Exillo ū lapsu ꝑmi hominis hec augmenta nequitie duxim⁹ · eq̄uo
ipam radicē traximus culpe · Sic namq; ille dum lignū uetitū cō
tigisset; abscondit se a facie dñi mⁱ ligna paradysi : nq̄ absconsioē
sibi licet quia deū latere non poterat non latendi effectus describitur
sz affectus notat⁹ · Qui cum arguer⁹ a dño · qđ de ligno uetito cō-
tigisset : illico respondit · Mulier q̄m dedisti mⁱ sociam-pā mihi
dedit de ligno ꝯ cōmedi · Ipa uero mulier mq̄sita rndit · S'pens
decepit me · ꝯ cōmedi · Adhoc g⁹ requisiti fuerant · ut pccm qđ
trīsgrediendo cōmiserant · confitendo delerent · Unde ꝯ serpens
ille ꝓsua soc qui nō erat reuocandus aduema nō ē de culpa req̄sit⁹
Interrogat⁹ itaq; homo ē · ubi erat ut ꝑpetrata culpā respiceret : ꝯ
confitendo cognosceret · q̄m longe a conditoris sui facie abeat : sz ad
hibeu sibimet utriq; defensionis solacia · q̄m confessionis elegerūt ·
Cumq; excusare pcm noluit · nr ꝓmulierē mulier ꝑ serpentē
auxerūt culpā q̄ tuen conati sunt · oblique adam dnm tangens
qđ ipe pcī eor auctor exstiterit · qui mulierē fecit : ꝯ eua culpā ad
dnm referens · qui serpentē in paradyso posuisz · Que em ore dya⁹
fallentis audierant · eritis sicut dij : quia deo cē similes mdinum
tate nequeunt · aduersus sui cumulū deū sibi facere simile in
culpa conati sunt · Sic g⁹ creatū suū dū defendē molunt⁹ addidit
ut culpa eor atrocior dissuasa fieret q̄m fuerat ꝑpetta · Unde nūc
quoq; humanū generis ramū exhac adhuc radice amaritudinē
trahunt : ꝯ cum deum sibi quisq; arguit⁹ subdefensionū uba
q̄ subquedā se arbor folia abscondit : ꝯ uelud adquedā excusā
tionis siue opaca secreta fugit dū nō multū cog
nosci qđ sceat · Inq̄ tudelicz occultatione nō se dño sz dnm abscondit
sibi · Agit g⁹ ne omnia uidentē uideat : non aut ne ipe uideatur
Quo cōit cuiq; peccatori iam exordiū illuminationis ē · humilitas
confessionis : quia sibimet ipi iam pene uenit · qui malū nō
erubescit confiteri qđ sceat · ꝯ qui defendendo accusare potuit
accusando se celerime defendit · Unde ꝯ mortuo lazaro qui mole
magna ꝑmebat⁹ neq̄q̄ dr reuiuisce : sz uem foras · Exq̄ stulti re
surrectione que gesta est in illius corpe signat⁹ quali nos resur
rectem⁹ mcorde dū tudelicz mortuo dr · uem foras ut mmuz homo
mpcō suo mortuus · ꝯ ꝑmole male consuetudinis iam sepult⁹
quia mⁱ consuetudis suam absconsā facit ꝓ nequitiaz · a sepō foras
exeat ꝑ confessionē · Mortuo em uem foras dr · ut a bona excusatione
atq; occultatione pcī · ad accusationē sua ore ꝓpio exire ꝓuocet⁹
Unde dauid ꝓpha a bulla tanti mortis fetoris reuiuiscens adno
cem deū q̄ foras exijt : dum ꝑ nathan correptus qđ fecerat acu
sauit · Qua g⁹ hec occultationis culpa in humano genē uehe

mentē extenuit: bene btūs iob dūm diceret · si abscondi peccā meū·
mē posuit qī homo · homīs g̃ ꝑpeccā ēe conspicit: qđ expertus ne
teus imitatione descendat. Vbi apte subdit ꝯ · celauī in sinu meo
iniquitatē meā · Septā ēm sācta plenitudinē sinū ponē ꝓmittē
ostendunt · sic uoce ecclie de plenitudinē ūrīs qui nob̄ natā cōmunicāt
ꝫ uita dissimuli s · p psālmistā dr · Redde uicinis nrīs septuplum
in sinū eoꝝ · ac si apte diceret ꝯ mente sua recipiant · hoc qđ in no
strīs corpib̄ semētes optant ꝯ · ut dū nos exparte punimur extinc
ipi interius ꝑfecte puniant ꝯ Quia igr̄ sinus secretū mentis accī
pit ꝯ · in sinu iniquitatē celare ē · hanc in conscientie latibulis occul
tare · nec p confessionem detegere · ꝫ ꝑ defensionē uelare · Quo
cōtr iacobus dicit · Confitemini alterutrū pcā uīa ꝯ · et orate ꝓ
inuicē ut saluemini · Salomon uō ait · Qui abscondit scelera·
sua non diriget ꝯ · qui aut confessis fuerit et dereliquerit ea · mi
ēdiaꝫ cōsequet ꝯ · Sz mē hec scīendū ē q̄ plerumq̄ hominēs · et culpaꝫ
confitent ꝯ · et humiles non sunt · nam multos nouimus qui
arguente nullo pccōres sē ēe confitent ꝯ · Cum uō de culpa sua fuerint
fortasse correpti defensionis p̄tinaū querunt: ne pccōres ēe uī
deant ꝯ · Qui si tunc cum uō sponte dicunt peccatores sē ēe ueram
humilitate cognoscerent: cum arguunt ab aliis ēe sē confessi fue
rant non negarent · Qua ꝛe iudicia uere confessionis sunt
si cū quisq̄ se peccōrē dicit · idē se dicenti alteri non cōdicit · nam
quia ꝓprium ē · ultiis ꝛpīnquio accusatore ēe suū · nī magr̄ pccōre ꝫ
ultius uidem appetit cum pccōre se quisq̄ nullo arguente confitet ꝯ
Sz confessionis ueritatē ꝓbat: cū alt malū qđ fecīm? mutat·
Q: si supbe defendimus: liquet quia pccōres nos exnob̄ ficte di
cebamus · Vnde sinūoope uirandū est: ut mala que fecimus · et
sponte fateamur · et hec aliis arguentib̄ nō negem? · Supbie g̃
uitiū ē: ut qđ de se fateri quisq̄ qī sua sponte dignat ꝯ hoc sibi
dīa ab aliis dedignetur · Hūis itaq̄ iob q̄nte fuerit humilitatis ostē
dit: qui se et inter aduersarios nouerat uiuere · et tñ nī uerebat ꝯ
culpas uoce confessionis aperire · Sz nonn̄ q̄ supius uirtutes suas
loquit ꝯ · inferius pcām fatetur · hinc ēm liquido demonstr̄ q̄m uā
de bonis suis dixerat · qui nolunt tacere de malis · Modo uirtutes
suas mdicat: mō culpā quia et ꝓpetrauit et non tacuit manife
stat · Vnde certissime apparet · q̄nte mundicie in omipotentis dei
oculis fuerit · qui et uitauit mala ne cōmitteret et tm̄ que ēi com
mittē contigit · hominib̄ nī abscondit · quatenus ei iustitie sit
ad gliam dei masse pcām et iustitie custodia qđ non potuit de
clinare ꝓdidisse uideatur · Vir iste cunctis magnus in uirtutib̄
sanctis nī certe sublimis apparet ecclam in pcīs suis · Mirent ꝯ in
eo qui nolunt castitatis continentiaꝫ: mirent integritatē iu
stitie mirent ꝯ · uiscera pietatis: ego in eo nō minime āmiror cō

fessionem humillimā · pcōz qñ tot sublimia gesta uirtutū · Sic em̄
qua pinfirmitatis uerecundiaz plerumq; grauioris ē certaminis cō
missā pcā pdere · qñ nō admissā utare · Et umq; qđq; malū qñ
uis robustꝰ uitet · nī humiliꝰ pdit · Btus gr̄ iob qui tot magnis
opibus fulnis · ꝓfiteri culpas non erubuit : ōndit in uirtutib; qñ hu
milis fuit · Sz qua exhumilitate uera securitas semp auītas nasc̄
ut tanto fortis nil metuat · qñto adtrem̄ culmina animus p elati
oms desideriū non anhelat : expressā confessione pcī recte subiū
git · Si capaū admultitudinē mmiā ē despectio ꝑpriq; trist me :
ē nō magis tacui · nec egressus sum ostiū · Magnā est securitas cordis
nil cōupiscentie hīe secularis : nam si adtrena adipiscenda cor mbi
ac securū tīquillūq; ē nullatenus potest : qua aut nī habita cō
tupiscat · ut habeat aut metuit ne amittat : ē dū m aduersis spe
rat pspera m̄ psperis formidat aduersa : huc illucq; qī quibusdā
fluctib; uoluit · ac pmodos uarios rez alternanciū mutabilitate
uīsatur · Sm nō semel inappetitione supne patrie fortis stabilitate
animꝰ figit · minus terrā tempaliū pturbatione uexatur · Tamc
tis gr̄ extrīns motib; eandem mtentionē suā qī quendā secretissi
mū secessum petit · ibiq; cōmutabili inherens ē mutabilia tunc
ta trānscendens · ipā iam trāquillitate quietis sue mmundo ext̄
mundū est : excedit pfecto mta omīa mtentione simīoz ē tunc
tis rebz quas non appetit · libertate quadā sup ē se sentit · nec pā
tem uerum tempaliū mtus sustinet qñ mtuet̄ fortis : qa terrena
omnia q̄ concupita oppmere mentē poterant despecta subtē iacēt ·
Vnde bene ꝑ ppham dr̄ : stabo tibi speculā : ut dū quisq; speculat̄
sūma sup eminear mtimis · hinc etiam abacuc dicit · sup custo
diam meam stabo · Stat gr̄ sup custodiam suam qui p̄sollertiaz
disciplīne terrenis desideriis non succumbit · sz supeminet : ut
dum semp stantē appetit eternitatē · mtia sit ei omne qđ trānsit ·
Tam qa uir sīs qūtalibz uirtute p̄fecit · cum mhac uita positū
adhuc extrinsecus carnis infirmitas p̄mit · unde scptū ē qñ qñ
in ymagine dei ambulet homo · tīn nane conturbabit̄ plerumq;
agitur ut ē turbet̄ exterius ē mpturbabil' duret interius ē
qđ nane cōturbari pt̄ · de infirmitate carnis sit qīnus qđ in ima
gine dei ambulet de uirtute mentis : quatenus ē roboretur mt̄
dnīno adiutorio · ē tīn adhuc fortis sarcina p̄mat̄ humana ·
Vnde bene abacuc iterum unam sententiaz ptulit · aduersaq; sen
tentē · ait em̄ Et intrauit tremor in ossa mea : ē subtus me
turbata est uirtus mea · ac si dicēt · Non mea uirtus ē mḡ sup̄i
raptus mpturbabilis maneo : ē mea uirtus ē · mḡ supius tur
bor · Ipē gr̄ sup se mpturbabilis · ipē subtē pturbabilis : qua sr̄
se ascenderat mqūtum adhuc reliquas trahebat in infima
Ipē sup se mpturbabil' · quia mdei iam cōtemplatione trānsierat ·

ipē subsē ꝑturbabil' · quia subsē metipō adhuc mfirm⁹ homo rema
nebat · hinc sententie dauid, pha ꝺnens ait · ego dixi mexcessu
mentis mee · omis homo mendax · Cui ꝙ rnderi potest : si omis
ꝙ tu · falsa iam erit sententia : qui mendax ꝑtulisti · Si ui ipē non
mendax uera iā sententia non erit · quia dū tu uerax es · non ois
homo cognoscit mendax · Sz notandū qđ ꝑmittit ꝙ : ego dixi in
excessu mentis mee · ꝑ excessum g mentis etiam semetipm tm̄sit ·
cum de hois qualitate definuit · ac si patent dicat · de falsitate om
nū hominū · ipē mde ueram sententiā ꝑtuli : unde ego ipē super
hominē sm · Intantū uero ꝙ ipē mendax mqitū homo : intantū
autē omīo non mendax mqitū ꝑ excessum mentis sup hominē
sunt · Sic itaq; sic ꝑfecti omis qiuis adhuc aliquid turbolentū
de mfirmitate carnis tolerant · tū intuscens tīquillissimo secreto
ꝑfruunt ꝑ contemplationem mentis : ut quicqđ accidit exterius
in nullo turbe interius · Unde bs̄ iob securitate sē mentis ondens
postꝝ de se tot uirtutū ꝑdicamenta ꝑtulit · hoc qđ ꝑmissimus secuto
adiunxit · Si expauit admultitudinē mmā · ꝙ despectio ꝓpinq;
terruit me · ꝙ non mag tacui nec egressus sim ostiū · ac si apte
dicat · Turbatis cont me extrinsecus alys : ipē in me intrinsecus in
ꝑturbabil' mansi · Quid namq; hoc loco ostiū nisi os debemus acci
pe : ꝑ hoc g qi egredimur · dū uerb quibus possumus secreta nr̄i
cordis apimus : ꝙ quales intus manem⁹ in conscientia · tales
foras egredimur · ꝑ lingwam · Sunt uō nonnulli qui omīo despi
ci metuunt : ac ne uilēs fortasse iudicent sapientes uideri appe
tunt · hi cogunt ostiū egredi : quia pulsati cōtumelijs qui mag
apud se latent · loquentes denuntiant : dumq; ꝑ impatientiā nue
ri · queda de se que nescuebant aperiunt tamq; ꝑ ostiū egrediunt
Unde bt̄us iob dicturus qđ oris ostiū non fuisset egressus ꝑmisit
tacui : melius quia impatientia turbatus ad omīo conscientie exitū
si tacere nesciss · Sā ꝙ em uiri mcōmodis temptatione semet
ipos ondere omīo refugiunt : ꝙ ui audientibꝫ ꝓdesse nequeunt
etiam despiti tacentes uolunt · ne de sapientie fine ontatione glient
Cumq; aliquid prudent dicunt · non quer suam gliaz sz auditoꝝ
utilitatem · Cum uō conspiciunt · qa auditoꝝ utiz loquendo luc̄ri
non possunt : tacendo abscondunt scientiā suaz · Admittendū
g uitam dm̄ qi adquodaz nob ꝓpositū signū currimus · Ipē em̄
qua heredem uidit non puectū querē sz signa ul' scientiaz uelle
mirari · requisitus abeo tacuit : ꝙ quia cōstant abeo uilissus
erunt · Scptum namq; ē · heredes aut⁹ uso ihu gaudius est ·
erat em̄ stupiens exemulto tpe uidere eū eo qđ audierat multa
de illo ꝙ sperabat aliqđ signum uidere abeo fieri : ubi ꝙ subdi
Interrogabat eū multis sermonibꝫ · At ille michil illi rndebat
Tacens uero dns qm̄ despectus sit ondit ꝙ : ui illic ꝑtinus sub

mfert. Spūs aut illū herodes cum execratu suo. & illusit. Qd nobis factū optet nos audientes distere: ut quoties auditores nrī nrā uoluit qī laudanda cognoscē. non aut sua pūsā mutare omō tacea mus: ne si oīa nr̄oms studio uerbū dī loquimur. & illoz culpa que erat cē non desinat. & nrā que nō erat fiat: Dicat fortasse aliquis. Vnde nouimus quo corde quis audiat. Sz multa sunt que audientis animū pdē. maxime. si auditores nrī & semp laudent qd audiunt. & numq̄ qd laudant sequūtur. hanc mane locp̄di gliam p̄dicator egregius fugerat cum dicebat. Non enī sumus sic plurimi adulterantes uerbum dei. sz ex sinceritate sicut ex deo. cora deo mxpō loqmur Adultari namq; ē uerbum dei. aut aliud de illo sentire qm̄ est aut exco non spiritales fructus sz adulterinos fetq̄ uerere laudis humane. Ex sinceritate uō loqui ē: ml me loqo ext qm̄ optet querere. Sicut ex deo aut loquit qui sūt nō sē a sē habē sz ex deo accepisse qd dicat. Coram deo uō loquitur q̄ ī omē qd dicat n humanos fauores appetit. sz omptis dei pmae intendit. non suas sz auctoris gliam requirit. Qui aut sāt quide accepisse se ex deo qd dicat. & tm dicendo ppam gliam quesit. sz ex deo loquit. sz non coram deo: quia eū que corde suo n ppomt. aī p̄dicat qī absentē putat. Sz sm nrm. & ex deo locamt. & cora deo: quia abeo se sciunt habere qd dicunt. & ipsū suis sermonibz adesse indice auditoreq; considerant. Vnde fit: ut cū se apxims despiā agnoscunt. suaq; dicta uite audiencū non pdesse abscondant. qūte uirtutis sunt ne si secretum cordis mutilū sermo platus apiat. admane gliam prumpat. Huīs itaq; iob mter obstinatas mentes. nō appetens ex uirtutis patefactione clarescē ait. Si despexo ppm quoz timui me & non mag tacui nec egressus sum ostiū. Qui enī p humilitatē solidā neq̄q̄ despia timuit. hē ut foras lingua eiceret. m patientiaz non emtet. Vbi bene pmittit. si expauit admultitudinē mmiaz. ut cuius constantie fuerit cognoscat. quia indelis neq̄q̄ tret externus numer hominū. quē nō euasat mterius turba uitioz. Jnhac & ēm uita qui nulla pspera appetit nulla pauldubio aduersa ptimescunt. Que sūlis uerba si admtellectu mysti cī trahimus: meis actus opatione nrī redemptoris ī uemmus Jpē g̃ admultitudinē nimiaz nō expauit: qui pfectores suos cum gladijs & fustibz uementes una tantū rūsione ptulit. dicens. Ego sū. Jpsum despexo ppm quoz n timui. qui nos aeternis supplicijs liberans palmas mfane equanimit accepit. Jpē tanut & ostiū egressus nō ē. qui subipā iam hora passionis ei humanitatis mfirma pateret. diuinitatis potentiaz exercere noluit. Mediator g̃ dei & hominū qī egredi ostiū fugā: si cī teneret. ut homo maiestatis sue potentiam ondē noluisse. &

pdominitatis magtudinē susrepte carnis mfirma trīsire · Ut enī ap
tus homo mori posset · deus mansit occultus : qua si cognouissent
nunqd dnm glie crucifixissent · Non ē g egressus ostium : qua e
requisitus a pilato tacuit · atq; mt plēntoz manus e corpus pas
sioni obtulit · qd electis assumpserat : e resistentibz nolut demō
strare qd erat · Vnde ena; p psalmista dr · Posuerunt me mabho
minationē sibi : traditus sum · e non egrediebar · Cum enī despice
tur · qua homo videbat : egressus eet si occulta maiestatē suaz o
stentare voluisset · Sz quia mfirmitatē pdidit · potentiaz abscondit
in eo q plentoribz suis mcognitus mansit · adeos minime exiuit
Qui tū adelectos exiit : quia dnitatis sue suauitatē qrentibus
apuit · Vnde ei p pphetam dr · Existi msalutē ppli tui : ut saluos faciaz
xpōs tuos · Sequit · Quis michi tribuat adiutoriē : ut desideriū
meū omptēs audiatur · Sōs nr postqm tot virtutū suaz sublimia
gesta narrauit : sciens qd suis meritis adsumā puenire nequeat
aditoriē queat · Et quē nimirū nisi vngentū dei filiū contempla
t · qui humanā naturā mhac mortalitate laborantē dū susrepit
adunauit · Ipē g adunit hominē factus homo : ut qua puro
homini mia redemdi non patebat · addeū ma redemdi fieret per
hominē dm · longe igitur distabamus a iusto e immortali nos
mortales e mustis · Sz inter m mortalē e iustū · e mortales nos
e mustos · apt mediatoz dei e hom mortalis e iustus : qui
e morte haberet cum hominibz e iustitiaz cum deo : ut qua pma
nra longe distabamus a summis · in sepō vno vngeret · ma tu
summus : atq; exeo ma redemdi fieret · quo summis suis ma nra
copularet · Hinc g btus iob p totius ecclie significationē loquens
mediatoriē requirit · Qui cum dixisset · quis michi tribuat · aditoz
rem apte subdidit : ut desiderū meū omptēs audiat · Sciebat g qd
adrequiem liberationis eterne humane pces · nisi p aduocatū suū
audiri non possent · Dequo p iohannē dr : Si quis peccauerit aduo
catū habemus apud prem yhesum xpm iustū : e ipē e propitiatio
ptōs nrōs · Non p nrōs aut tantū : sz etiam p totius mundi · Deq
paulus apls dicit · Xps ihs qui mortuus e · imo qui e resurrex
qui e ad dextā dei : qui etiam interpellat pnob · Vngento enī filio
phomine interpellare e apud eternū prem sepin hominē de
monstre : eiq; phumana natura rogasse est eandem naturā indi
uisitatis sue celsitudine susceptisse · Interpellat igit pnob dns
nr nocē sz miseratione : qua qd damnari electis nolut iusti
piendo liberauit · Aditoz g queat ut desiderū exaudiat · qa
nisi p nob interpellato mediatoris intercedet · absurde dei pauli
bio mia; pcm noces silerent · Notandū uo e : qd neqq; dicit
pces sz desiderū meū omptēs audiat · Vera g postulatio nō moris
est vocibus sz in cogitationibz cordis · Vasentiores namq; voces

apud secretissimas aures dei non fatiunt uerba nra sz desideria: et
nã e enī si uitã ore petimus nec tī corde desideram⁹ clamantes ta
cemus · Si uo desideramus excorde: etiam tī ore cōticesim⁹ tacentes
clamamus · hmc e qd mbēmo pls uocabz pstrepit e moyses a
strepitu uerboz tacet: e tī silens aure diuine pietatis audit⁹ tu dr;
Quid clamas adme e: Intus e g⁹ mdesiderio clamor secretus: qua ad
humanas aures puenit · e tī auditū conditoris replet · hmc e qd
anna adtemplū pgens · ore quidē tantū · e tī tot sīn desideriy uoces
emisit · hmc m euangel⁹ dns dicit · Intē maubiculū tuū e clauso
ostio ora patrē tuū in abscondito e pr tuus qui uidet i abscondito
reddet t. Clauso g⁹ ostio petit maubiculo: qui tacenti ore m cōspectu
supne pietatis fundit affectū mentis · Et uox audit⁹ m abscondi
to: tī psta desideria silenti clamat⁹: Vnde recte quoq; p psalmista
dr: Desiderū pauperum exaudiuit dns: desideria cordi eoz exaudiuit
auris tua · Et hūs iob que sibi m exaudiendo desiderio admtre que
rat: subiunctis uerb apiat dicens · Et librū scribat ipe qui mdicat
Quia em adhuc timenti pplo lex e tīs missa pstruit · diligentiz nō
filys euangelij gratia e collata pdīm · qui adredemptionē nrā
uemens nouū nob testamentū condidit · sz de eiusde nos testamē
ti mandato distringens · qnq; etas mdex uenit: necessariū nō est
ut p expositionem clarescat · quia librū scribit ipe qui mdicat · Spe
em pse ueritas dicit · Pater nō mdicat quemq; sz omne mdiciū dedit
filio · Erit g⁹ time auctor mdicij · qui nūc e cōditor libri: ut time
districtus exigat · qd modo mansuet⁹ mbet · Sic namq; cottidie
conspicimus qd mgri pueris elementa liāz blandientes imponūt
sz hec abeis sementes exigunt · e que dant cum mansuetudine
tī uerbi requirunt · Blanda namq; nunc consonant eloquijdiui
na mandata: sz erunt aspa m exactione sententia · Mansueta mi
e ammonitio uocantis sz time districta uentura ultrix mdicis:
eoq; certū e quia ml ul minimi mandati mdiscussione pereat
quo mdelis constat · quia librū sēpsit ipe qui mdicat · Que scīs
libz noui testamenti · quia ipe pse hūmanam gnīs redemptor mex
tremo cōderet · bī ezechiel pphēta denūciat dicens · Ecce sex uri
uembant de uia porte superioris · que respicit ad aquilonem: e
unus cuiq; uas interitus in manu ei⁹ · Vir quoq; unus in medio
eoz · Sneis uestitus: e attramentariū scriptoris ad renes eius · Qd
namq; aliud in sex uiris uementibz ñ sex etates humanam gnīs de
signant⁹: Que dena porte superioris uemunt · qui a conditione
paradisi sicut ab ingressu mundi a superioribz gnationibz euoluūt⁹
Que porta ad aquilonē respicit: quia mdelis mens humanī generis
unqs apta nisi calorem caritatis deserens torpre mentis appetet
ad hanc mortalitatis latitudinē nō exiliz · Et un⁹ quisq; uas i
teritus in manu ei⁹: quia una quisq; generatio singlis dbusz

etatibꝫ euoluta · ante aduentū redemptoris in sua opatione habuit
unde penam dampnationis simplsit · Vix quoqꝫ unus in medio eoꝝ
uestitus limeis : qua redemptor nr eam de sacerdotali tribu uxta
carne pentes habere dignatus e · Vestitus limeis nemre phibet · nel
certe qua limū de terra · non aut sicut lana decorruptibili carne nas
citur : qui indumentū sui corpis exmatre virgine non excorruptae
cōmixtionis simpsit · pfecto agnos uestitus limeis nemt · Et attra
mentariū sptoris adrenes ei⁹ · Juremibus posterior corpis ps est
Et qua ipe dns postꝫ pnob mortuus e · resurrexit · e astendit mce
lī time testamentū nouū paplos scpsit : uir iste attramentariū
adrenes habuit · Qui em scptura testamenti noui postꝫ discessit
condidit · attramentariū qi atergo portauit · hoc g⁹ attramentariū
uiro limeis uestito mherere considerat qui dicit : e libri scribat
ipe qui iudicat · Sz air bte iob abeo qui index e · libri scribi desideras
Sequit · Ut mhimmero meo ponte illū : e tiaram de illum qi coronā
michi · libri uo mhimmero portare e : scptura sacram opando pfice
Et nond qm ordmate destribit · e prius mhimo portare · e postmod
sicut corona tiaram dai : qua iudelis sacri eloquij mandata · sim
bn portant · inope post nob coronā uictorie exhibent mretribuoe
Hūs aut iob air scribi libri audire postulat : qui ad testamenti
nom puenire tempa no ualebat · Sz sicut sepe iam dictū e electoꝝ
nobus unt · atqꝫ exeoꝝ significatione postulat qd fituꝝ eis ponia
pindebat · Ipe namqꝫ pspm hc apud se libri iam dudū tenebat : que
p gratiaꝫ aspirationis accepat · e unendo cognoste · e pindendo nūc
uare · Sz inter hec stendum e : qua cū eisdem sacri eloquij pcepta
cogitamus · animqꝫ mente aute corruptibilis amore dubitamus qi
quibusda cordis passibus admtiora ppera⁹ · Nemo aut imfima
deserens repente fit sumus : qua adobtinend pfectionis meritū
dum cotidie mens maltū dirut · adhoc prauidubio nelud astensionis
aliquidam gradibꝫ puent · Vnde hic quoqꝫ apte subiungit · Per
singulos gradus meos pnuntiabo illū · Debis g⁹ meritoꝝ gradibꝫ
p psalmista dr : Ambulabimt de uirtute in uirtute · Debis iterū
statū ecclie contemplatus ait · Deus in gdibus eius dnostet · dū
suspiet eam · Necꝫ em sicut dictū e repente adsumma puent · Sz
adiuuatū celsitudne pmouementa mens diuit · Hinc namqꝫ e
qd ypheta idem iterū dicat · Exercitatus sum e defecit spūs meus
paulisp · Quid e itaqꝫ qd ait spe meus : misi spe hominis indelis
spūs elationis · Et qua pomulta gram ad amore dei tempata desup
mensura pficimus : quo in nobis cotidie de dei spū uirtus crel
cit tanto nr spe defint : qui spe erroris qua a nob no subito pe
mtus amputat · Bn paulisper defecisse phibet · Time no indeo
plene pficimus : cum anob pemtus defecerimus · He itaqꝫ crel

ennaū mensure uirtutū · sīc uiri uocabr gradus diamt' Electo
ꝙ eī quis arridimenti siu prius teneritudine mchoans : adrobu
sta postmodꝫ ꝙ fortia connalescit · Qđ apte in evangelio demonstt
ueritas dicens · sic est regnū dei quemadmodū si iaciat homo semen
tē interra · ꝙ dormiat ꝙ exurgat nocte ac die ꝙ semen gīminet
ꝙ maiestat · dum nescit ille · Cuius mmis semmis incrementa
denūcians adiungit · Vltro em̄ tra fructificat : pmū herbaz deīn
de spicas : deīnde plenū frumentū in spica · Cuius puecty quoq;
eam fine subrogat dicens · Et cum se pduxerit fructus : statim
mittit falcē quīa uenit temps messis · Ecce uitatis noce p quali
tatis frugum distincta st incrementa meritoz · dit em̄ primū
herbam deīnde spicas · deīnde plenū frumentū in spica · An non
herba adhuc time fuerat petrus : cum anaille ore subito unus
flatu sermonis inflexus est · iam quidē pdenotatione uiridis · ꝛ
adhuc p infirmitatē tenet' Plenū uero frumentū in spica in
uentus est : qui plequentibz pinapibus resistebat dicens Obedie
optz deo magis qui hominibz · Plenū frumentū inuentus est
qui in tribulatione plecutionis tot uerbera ptulit : ꝙ tñ neqq; paleaꝝ
more imumtus e · ꝛ granū integrū mansit · Paulisp uero in
una quaq; aīa ut ita dicā intīc qē humor exuberat · ut herba
in frugem crescat · Nemo g' quelibz pximū qui adhuc herbam
uidet de frumento desperet · ablherbaꝝ g' folijs que huc illucq;
mollit de fluunt · surgeī frugum gīna solidant' Bene autem
damel, pphā loquente ad se dnō dum' positione nob' siu corpis in
sinuare studuit : hec meritoz incrementa signauit · Ait enim
auduu uocē uerboz : ꝙ audiens iacebam consternatus interra
sup faciem meā : multusq; meus inhrebat terre · Et ecce manus
tetigit me : ꝙ erexit me sup genua me ꝙ sup articulos manuū
meaz · ꝙ dixit ad me · damel uir desideriozz intelige uerba que
loqr ad te : ꝙ sta in gradu tuo · Nūc em̄ missus sum ad te · Cumq;
dixisset m̄ sermonem istū : steti tremens Et dixit ad me · Noli
metuere · Quam uidelicz positione siu corpis dū uerba intelec
loquentis audiret : neqq; nob' tanta cura exprimeret · si amplius
uacare cognouisset · Inscriptura em̄ sancta uisu uiri nō solū qđ di
cunt pphetā e : ꝛ plerumq; qđ agunt · Vsu itaq; sēs intus multe
rys plenus p positionē quoq; corpis expmit uirtutē uoas : ꝙ p
hoc qđ pmū in terra prostratus iacuit · phoc qđ se postmodū in manuū
suaz articulis ꝙ genibz erexit · phoc qđ extremū erectus quidem
ꝛ tremens constitit · in semetipō nobis omnē ordinē nīm pueri
in notescit · Verba em̄ dei in terra iacentes audim⁹ cum in pcis
positi · cum terrene pollutioni cōmixti sumꝰ noce spiritalia pcepta
cognoscimus · Audiens pcepta qī sup genua · ꝙ sup manuū niaz

articulos enim

articulos erigimur : qui a terrenis contagijs recedentes qĩ iam abnfimis
uentrem nrm leuamus · Sicut enĩ totus terre inheret · qui constrictus
iacet : ita qui ingemb; & manuũ suar articul' mturnat' : inchoante p
nectu exmagna tam parte a terra suspendit' · Ad extremũ uero uoci
dñice erecti quidẽ ꝙ trementes assistimus : tñ a terrenis desideriis pfecte
sublenati · uerba dei quo plenius cognoscimus plus timem⁹ · adhuc
enĩ qĩ interna iacet · qui adecclesia terrenor desideriis erigi negligit :
qĩ sublenatus autem adhuc in manib; & gemb; manibit · qui que
dam iam contagia deserit · ꝙ quibusdã adhuc terrenis opib; non cõ
dimit · Iam nõ aduerba dei erectus assistit : qui pfecte mentẽ ad subli
mia erig' · & pmmunda desidena mturnari contempnit · Bene aut'
trementẽ se stetisse indicat · quia examẽ subtilitatis mtime quo pl⁹
ad illud pfint' ampli⁹ formidat' : Ubi apte dnica nocte subiungit'
noli metuere : quia nĩ pl⁹ ipi qđ timeamus agnoscim? : plus nõb
de deo p interna grãm mfundit' : qđ amem⁹ · quatenus & ꝛtempt⁹
nr paulisp trisceat mtimore · & timor tristeat mcaritate : ut qua ꝙren
ti nos deo p contemptũ restitum' p timorem fugimus & contemptu qnq;
& timore postposito solo ei amore iungam' · Paulisp enĩ ena timere
discimus : eiq; in solius dilectionis inherem⁹ · Apositis ꝙ qĩ quibus
dã gradib; ꝓiectis nrã mentis pedem ꝑ pus p timore ĩmmo pommus
& postmodũ p caritatẽ ad alta amoris leuamus · ut abeo qđ quisq; ti
met repimatur ut timeat · & abeo qđ iam timet subleuet' · ut pximat
hos aut' nrtutũ gradus non magn laboris ẽ prendere · cum abima ad
alterã trisit' · ꝙ subtilissima disputatione rel m dig; cum mens pensã
re mtit' · in una eademq; nrtute quibus ꝓiectis sin gradib; eleuet' ·
ut enĩ ꝑma elementa nrtutũ fidem shis & sapiennã loquar obtineri
singula pfecte nequeunt · nisi adhec distinctis ordinatisq; modis qĩ q
busdã gradimus ascendamus · Ipã & enĩ fides que adbona alia pfecte
capessenda nos mbuit · pleumq; in exordijs sims & mutat & solida ẽ ·
& iam certissime habet' · & tñ de ei⁹ fidnia adhuc subdubitatione
trepidat' : Pars namq; eius ꝑus accipit' · ut in nob postmodũ pfecte
compleat' · Si enĩ certo gradu mredentis mente non pficeret : req
situs in euange⁹ pr sanandi pueu nõ dixiss · Credo dñe : aduma mae
dulitatem meam · Adhuc ꝙ ascendebat ad fidem · quam iam accepat :
qui uno eodemq; tempe clamabat & iam se credere · & adhuc excredu
litate dubitare · hmc est etiam qđ redemptor nr̃ a discipul' dr : auge
nob fidem : ut que iam accepta p mnaĩ fuerat qĩ p augmenta gra
dnĩ adpfectionem ueniret · Ipã nõ sapiennia que esse bonor opum
solet magistra · anhelanti menti pmarementa tribuit' · ut adeam p
culdubio magn moderamnis gradib; ascendat' · Q bene ezechiel
ꝓpheta figuratiue narratione denuntiat' : qui de eo uiro quẽ in excelsõ
monte uiderat narrat dicens · Mensus est cubitos mille & transf

duxit me p aquā usq; ad talos : rursumq; mensus ē mille ·ē· trīs duxit me p aquas usq; ad genua : ·ē· mensus ē mille ·ē· trīs duxit me p a qīn usq; ad renes ·ē· mensus ē mille · torrentem quē nō potui per trāsire · qm̄ intumuerant aque, pfunde torrentis qui non pt trānsiri dari · Quid em̄ millenario numero · nisi collata munera plenitudo signat· Ur itaq; qui apparuit · mille cubitos metit· ·ē· pphā p aquas usq; ad talos duat· quia redemptor nr̄ anim nob ad sē conuersis bonor ordy plenitudinē tribuit · dono spiritalis sapiencie p̄ma nr̄i operis uestigia mfundit · aquā uero usq; ad talos uenire ē · iam nos p accep tam sapiencia ꝺ̄ sīderate rectitudinis uestigia tenere · Qui rursum mille metit· ·ē· pphā usq; ad genua p aquas duat· quia trī bonī operis plenitudo tribuit· adhoc usq; nra sapientia auget· ut m p̄uis iam actibz minime flectat· hinc namq; p paulū dīat· Remissas manꝰ ·ē· dissoluta genua erigite · ·ē· gressus rectos facite pedibz uris · aqua gꝰ ad genua p̄uenit · anim nos p̄cepta sententia pfecte ad bonī operis rectitudinē stīngit · Qui iterū metit· mille ·ē· pphēta p aquā usq; ad renes duat· quia mdelior time in nob plenitudo operis excrescit· qm̄ in nob p̄cepta sapientia omnē quoq; inquinatum ē possibile delecta tione carnis extinxit · Nisi em̄ delectatio cēt in membz psalmista minime dixisset · Ure renes meos ·ē· cor meū āq̄ gꝰ ad renes uenit anim dulcedo sapientie etiā mentima carnis intrinsecus · ut eaq; utere mentē poterant delectationis incendia frigefacant · Qui adhuc mensus ē mille · torrentē mdelior quem pphā pānsire non potuit· de quo etiam dīat · quō intumuerant aque · pfunde torrentis · qui non pt trānsiri · Precepta namq; p frenone operis · ad contemplationē uenit· · inquia ilhis contemplatione dum mens maltū duat· sub leuata uidet mdeo · quia non pt penetrare qd̄ uidet · Et qī tangit aqm̄ torrentis qm̄ ptānsire non ualet : quia intuet· speculando qd̄ libeat ·ē· tī hoc ipm̄ pfecte non ualet intuen qd̄ libet · pphā gꝰ ad aquā q̄nq; p̄uenit · qm̄ non ptānsit · quia ad contemplacō sapientie anim ad ex tremū duamur · ipā eius immensitas · que ex se hominē subleuat ad sē humano animo plenam cogitatione negat : ut hanc ·ē· tangen do amet ·ē· tī nequaq; ptānseundo penetret · Hanc igit iob hec mira menta uirtutū quia distincte hominibz supno mimē tribui cōspex gradus uocauit : quō pipōs ascendit· ut ad celestia obtinenda ue niat· Sacri itaq; libri ideſt diuini eloquij memoria canens dīat · p singulos gradus meos p̄mittabo illū : quia immr ille ad doctri naz dei uerant· ascendit · qui ad obtinendaz hanc gradibus ste opan oms erumpit· ·ē· qī p singulos gradus meos suos · librū p̄nūciat qui p̄cepisse se eius sciencias non uerba tantūmō · sz etiam p opa demonstt· Vnde adhuc subdit· Et qī primapi offeram eū · Omne em̄ qd̄ offerimus manibz tenemus Uementi gꝰ ad uindictā p̄napij

libri offerre ē · uerba ꝓceptoꝝ eius in actione tenuisse · Sequit · Si ad uersum me terra mea clamat ⁊ cum ipa sula eius deflent · ⁊ si fructe eius cōmedi absq; pecunia ⁊ aīa agricolaꝝ eius affluxi : ꝓ frumento oriatur in tribulus ⁊ ꝓ hordeo spīa · Quid ē clamare terraꝝ deflere sulcos · ⁊ fructus ꝓpios emendo cōmedere ? Cui unq; necesse ē sua emē ? Quis clamante audiuit tra ? Quis sulcos deflentes uidit ? Et cum sula terre semp exterra sint : quid ē pnunciatione distincta ⁊ clamat terra · ⁊ sula eius cum ea deflesse denegant ? Cum enī nichil sit aliud sulcus terre · qm̄ terra · magne distinctiois ratione nō caret dū subiungit · ⁊ aī ea sula eius deflent · Qua udelicz mre qua ordo hystorie desinat : sese nob intellectus mysticus qī aptis iam foribz ondit Ac si apte clamet · Qua ratione littere defecisse cognoscitis : mmz restat · ut adme sine dubitatione redeatis · Omnis enī qui ul ꝑ uita domesticaꝝ familiam regit · ul ꝑ utilitate cōmuni · fidelibz plebibz ꝑest : nboc qd̄ mra regimis mcōmissis sibi fidelibz possidz quid aliud qī molendā terra tenet ? Adhoc g dīna dispensatione ceteris unusquisq; ꝓpont : ut subiectoꝝ animus qī substrata terra ꝑdicationis illius femine fecundet · Sz terra cont posse sedere clamat : si cont eī qui sibi ꝑest · aliquid ubi ul ꝑuata domus ul stā ecclia murmurat · Clamare g terre ē cont regentis mestiaꝝ rationabiliꝝ subiectos dolere · ubi recte subiungitur · Et cum ea sula eius deflent · terra enī etiam nullis opibus exculta plerumq; adusum hominī aliqd alimentū ꝓfert : exarata uero fruges adsanctate ꝓuit · Et sunt nōnul li : qui nullo lectionis nullo exhortationis nomere ꝓfuisse · quedam bona qūmis minima tñ exemplis ꝓferunt qī terra nec dum exarata : Sunt uō nonnulli : qui ad audiendū semp atq; retinendū stis ꝑdica nonbus ac meditationibz intenti aperire mentis diuina qī quodā lmg ne nomere fuisse · semina exhortationis ampliant : ⁊ fruges bone opis ꝓsulcos uoluntarie afflictionis reddunt · Sepe uō contingit ut hi q ꝑfuit in usta aliqua faciant : sitq; ut ipi subiectis nocerant qui ꝓdesse debuerunt · Que dū rudes quiq; conspiciunt · cōmoti cont rectorē murmurant : nec tñ ualde ꝓximis ꝓ compassionē dolent · Cum uō hy qui iam aratro lectionis arari sunt · atq; adfruge bone opis exculti · grauari ul in minimis innocentes aspiciunt · ꝓcompassione ꝓximis adlamenta ūtunt : quia uelud sua plangunt · eaq; ꝓxim in iuste patiuntur · Ꝓfecti namq; cum semp despiritalibz monent : tanto sciunt de alijs corpalibz dampnis mgemiscē qūto iam edocti sunt ñ dolere de suis Omnis g qui ꝑest si ꝓuersa insubditis exerceat · cont hāc terrā clamat ⁊ sula deflent qua cont ei in iustitia ; rudes quidē ꝓpli murmurationis uoabz eumpunt · Sz ꝓfecti quiq; ꝓ ꝓuo eius ope sese inflentibus affligunt : qdq; inpiti clamant · ⁊ non dolent · hoc ꝓphetis uite subiecti deflent · ⁊ tacent · Cum clamante g terra sulcos plangē est ·

ꝓhoc unde multitudo fideliū iuste cont̄ rectorem queunt̄ uberiorus inte
homines adlamenta ꝓcurre · Iusti itaq; & ꝯ exterra sint · & tm̄ a
terre uocabulo distinguunt̄ · qua hꝫ mstā ecclia mentē suā labore
sancte meditationis excolunt · ut ceteris fidelibꝫ tanto meliores sint
qñto ꝑ accepta semina fecundiores opum fruges reddunt · Et sint
nōnulli : qui sūs plebibꝫ ꝓlati iuste quidem stipendia exdesiastica
largitate consequunt̄ sꝫ exhortationis mīsteria debita non impen
dunt · Cont̄ quos adhuc exemplū sti uiri recte subiungit̄ · cum abeo
ptinus subuertit̄ · Si cōmedi fructus ei⁹ absq; peccunia · fructus
& em̄ terre absq; peccunia cōmedere e · Et ecclia quidē simptus acci
pe · sꝫ eidem ecclie ꝑdicationis ꝓuum non ꝓbere · Deq; uō ꝑdicatiōe
auctoris uoce dr · Optunt te cōmittere peccuniā meā nummularijs :
& iemens ego recepissem utiq; qd̄ meū erat cum usura · Terre igi
fruges absq; peccunia commedit : qui ecclasticā cōmoda aduisum cor
pis ꝓcurat · sꝫ exhortationis mīsteriū ꝓlō non impendit · Quid
adhec nos pastores dicimus : qui aduentū districti undiq; ꝑturben
tes officiū quidē ꝑcoris susapimus · sꝫ alimenta ecclasticā muti
manducamus : exigimus qd̄ nō debet̄ corpi · sꝫ non impendim⁹
qd̄ subiectoꝝ debet̄ cordi · & ecce uir stūs tot mhoc seculo pignoribus
obstrictus : inter occupatione mīnumias · liber adstudiū ꝑdicationis
fuit · Quis fructus terre unquā sine peccunia cōmedit : quia mīnis
subditis uerbū bone āmonitionis reddidit · aquibꝫ fructū corpee se
ruitutis accepit · hoc namq; debet omnipotenti deo omis qui ꝑ est ꝓlō
hoc qui multis · hoc qui paucoribꝫ ꝑ est · ut sic debita mīsteria a
subditis exigat : quatenus ipe cuaꝫ quid semp āmonitionis debeat
sollicitus attendat · Omis namq; qui subdispensatione conditoris ·
uocatio nob mīsterio iungim̄ · subiuno ac uō dnō : quid nob aliud
nisi mercem seruu sumus · Cum g̃ is qui subē seruit adobsequium
restat paulubio ut is qui subē ꝑest seruat aduerbum · Cum is q̄
subest missis obtempat : optꝫ ut qui ꝑest curam sollicitudinis ac pie
tatis impendat · Sicq; fit : ut dū studiose nunc seruire nob mercem
pcaritatem mtimur · qñq; cum uō dnō cōmuni exultatione dicem̄
Sꝫ sunt nōnulli : qui meo qd̄ officiū ꝑdicationis exhibent · alijs m
uident bonū qd̄ habent : atq; ideo iam uerant̄ non hūt · Quibꝫ rec
te ꝓcobū dr · Qd̄ si zelum amarū habetis mtuos & contentiones
sint mcordibꝫ uris : non ē ista sapienta desursū descendens sꝫ ter
rena · animalis dyabolica · Unde hic quoq; postꝫ dictum ē · si fructꝰ
eius cōmedi absq; peccunia : recte subiungit̄ · Et aiam̄ agricolaꝝ
eius afflixi · Agricole g̃ humus terre s hi : qui minori loco positi quo
ualent zelo · quanto possunt ope aderuditionē ste ecclie m ꝑdican
tis grā coopant̄ · Quos udelicꝫ humus terre agcolas hoc ē nō af
fligere cor̄ laboribꝫ non iudere : nec rector ecclie dum sibi soli ius

pdicationis uendicat · etiam aliis recte pdicantibz mundia se mordente
cont dicat · Pia e enī pastor mens quia nō ꝓpriam gliaz sz auctoris q̄
rit · abomnibus mult admiari qđ agit · fidelis namq; pdicator optat
si fieri ualeat : ut ueritatē q̄n loqui solus non sufficit · ora tuctor
sonent · Vnde cū iosue duob; mansuris remanentibz atq; ꝓphantibz
uellet obsistere : recte pmoysen dr · Quid emularis pme : Quis t
buat ut omīs pplūs ꝓphetet · e det eis dns spūz suū : ꝓphare g omīs
uoluit : qui bonū qđ habuit alis non inuidit · Quia g beatus iob
tuncta hec suspensa tulit : e si ea minime fecerit · sententia se ma
ledictionis astrigit · Sequit · ꝓ frumento oriat michi tribulus e
ꝓ hordeo spīa · Ac si apte dicat · Si mustū quid g subditos gessi · si
exegi debita · e ipē qđ debui impendi si exercitationē bonī opis alis
mundi : ꝓ bonis que meterni retribuant michi mundi
no mala que pungunt : ꝓ frumento quippe tribulus e ꝓ hordeo
spīa orit : ī retributione ultima dequa remuneratio laboris q̄rit
puncto doloris muent · Et notandū · qđ sic a frumento hordeum
distat · q̄nus utrumq; refectat · sic a tribulo spīa q̄nus sit utriq;
qđ pungat : quia tribulus mollior e adpungendū semp e durior
spīa · dit g · ꝓ frumento michi oriatur tribul : e ꝓ hordeo spīa
Ac si patenter dicat · Egisse quidē e magna me bona e minima sed
z si ita nō e ꝓ bonis magnis mala minima e ꝓ bonis minimis mi
nideant mala maiora : quātus hoc intelligi e aliter pt · Infrumento
g spīritale opus qđ mentē refectat : in hordeo aut terrenaz rerū dis
pensatio figurat · Inqua sepe dum seruire infirmis atq; carnalibz
cogimur · qī sua iumentis alimenta ꝓpamus atq; ipē nīoz usus o
pum qī more hordei habet aliquid de admixtione palearum Et plerq;
contingit : ut rector qui pest dum mustica cont subditos exercet · dū
multo bonos blandimento refouet · dum qđ e grauius bene opantes
quosq; exmmodia affligit · etiam queda bona aliqn fatiat ac si fru
mentū serat : seseq; in dispensandis terrenis rebus nonnūq; non
auaritie studio z putilitate carnalū misceat · e sic eiusdem labo
ris fructū uelut messem hordei expectet · Sz subiecti quiq; peo qđ
in maximis grauant gaudere meus bonis minimis nequeunt :
qua nec hoc opus placet qđ alterius opis mustica pollunt : nec
ipa terrenaz rez dispensatio putilis subditoz sustapi credit : qn is
qui pest anhelare panariam uidetur · Vnde fit : ut a dipa etiam
pauca bona que fieri inter multa mala considerant · non laudes
z gemitus reddant · atq; infirmantes murmurat dum ꝓpendunt
piam opis non ee qđ uident · Dit g · Si aduersum terra mea clamat
e sulci eius deflent : si fructus ei cōmedi absq; pecunia
e animam agricolarum ei afflixi : ꝓ frumento oriat michi ti
bulus e ꝓ hordeo spīa · Ac si apte dicat · Si magna que debui sol

Incipit liber vicesimus tricesimus

lnate non fert : punitiones murmuris a subiectis reapiam etiam debo no q̄ fert Si neglexi exhibere q̄d foueat iste : inquela p̄siliens cor lig wa me pungat · Qua mre semp sollicita consideratione pensandū est ne aut hi qui p̄sunt exempla mali operis subiectis p̄beant cor ruta siue gladio prauitatis extinguant · aut hi qui alieno regimini sub iacent facile iudicare audeant facta rector : atq; hoc q̄d de hys qui sibi p̄lati sunt murmurat · non humano sz ei qui tacta dispont di uino ordine cont̄dicant · Illis namq; dic̄t Oues mee hys que conculcata pedibus mis fuerant pascebant · & que pedes uri turbauerat hec bibebant · Oues em̄ turbata pedibus bibunt · cū subiecti ea ad ex emplum uiuendi appetunt : que p̄lati quiq; prauo ope puertunt At contra a p̄latis hi audiunt · Hos em̄ quid sim⁹ · Nec cont̄ nos ē murmur urm : sz cont̄ dn̄m · Qui em̄ cont̄ sup positaz sibi potes tatē murmurat : liquet q̄d illū redarguit · qui cande hominī pā tem dedit · Tandem bti iob plenas mystica uirtute sentenciaas · in qui bus cont̄ amicor uerba vīdit · deo largiente digessim⁹ nunc sup ē ut adhelu uerba uemamus : que tanto g̃uior⁊ cautela inspectione pensanda sunt · q̄to ē p̄uenturis audaciaz spū feruentiore p̄ferimtur ·

RELATIONES HVI9.

opis toties n̄ro repeto · quoties hoc in distinctione uolumin̄ū locutionis mee pulsationē suscedo : ut cum legendi exordiū sumit · prius ipā memoria exercitionis causā renouet · & tanto robustius surgat doctine edificiū · q̄i to exconsiderate cause origē studiosius ponit · in mente fundamētū Beatus iob deo soli sibi cognitus in tū quillitate adn̄am notitiaz p̄dicendus tactus ē uerbere : ut odore suarū uirtū tanto lacius spar geret · q̄to more aromatū melius exercitione fragrare · Noluit in bonis pie subditos regere : & amaris distrīte custodire · Nouerat bene uti rebz habitis sed nesciebamus si patiens permaneret ablatis · No uerat cotidiana deo p̄sentis pigneribz sacrificia soluere : sz incertum erat si ei gratiaz suarū sacrificiū · & orbat⁹ immolaret · Nequid g̃ uitaz salus tegeret · dignū fuit ut hoc dolor aperet · Data itaq; ē cont̄ stin uirū hosti callido temptandi licentia : qui dum bona eius multis cogita interimē appetit · etiam bonū patientie q̄d latebat o n̄dit · & que se angustare p̄sequendo credidit · flagell' auctū · & mexemplo di latauit : nec sine grauī arte exercuit licentiā q̄i accepit · Nam cō

bussit greges extinxit familias orbauit heredes prosslit salutē corpis
⁊ admitoquendō grauiorus temptationis iaculū lingwā seruauit uxoris
quatenus sñi uiri fortē ac solidū pectus ⁊ pdampnā rez dolor sterneret
⁊ uerba conuiq; maledictio pforaret · Sed quod unlna seuiens intulit
tot stō uiro nesciens victorias ministrauit · Nam fidel' dei famulus
uno eodemq; tempe mt' uulnera ⁊ uerba depbensus · ⁊ dolentē carnē
equanimit' ptulit · ⁊ desipientem cōiugē prudent' mrepauit · Anti
quus hostis itaq; quia una sē mdomestius dolut : ptimus exteriora
requisiuit · Amicos namq; eius deloris singulis qī pexercenda caritate
cōmouet · eorumq; ora sub spē consolationis apuit · sed pbec iacula
mrepationis mtorsit : que eo durius cor seuiorum audientis mfige
rent · quo mt' oīsē ⁊ non seruate caritatis tenebras impulsē uulnera
rent · Post hos quoq; adcōtumelias etiam belu uimor exeitat' · ut tū
quillitatē tante mansuetudinis saltē dedignata lenitas pturbaret ·
etatis · Sed conē tot antiqui hostis machinas stetit uincta constan
tia : stetit equanimitas mfracta · Nam uno eodemq; tempe uerbis ad
uersantibz opposuit · pdenaz : rebz uitā · Nemo g' shm uirū qīnus
de illo apte post flagella sptum ē · in ommbz hys nō peccauit iob labijs
suis saltem postmodū mcontentione amicor estimet mt' uerbera de
liquisse · Satan quippe temptationem illi' expetyt · Sz deus qui hūc
laudauit mse ipo eius intentionē certaminis accepit · Quisquis g'
btm iob deliquisse suis sermombz queut' : quid aliud qī deū qui p
illo ꝓposuit deliquisse confitet' · Qua nō antiqui pres fructiferis
arboribz similes · non solum pulcri simt pspectu · sz etiā utiles pul
tatem : sic cor uita pensanda ē · ut cōmiramur que sit uiuacitas
mhysto mnemamus qīta sit ubertas in allegoria : quatenus cum
blandū ē quod in foliis redolet cognoscam' · ⁊ quā dulce sit qd mfruc
tibz sapit · Nullus quippe sine adoptionis grāz habuit : nisi qui hāc
pcognitionez unguenti accepit · Dignū itaq; est : ut ipe in cor uita
⁊ lingua resplendeat : qui eos ut splendere mererent illustrē · Nam
cum intenebris lumen lucerne accendit' · prius lucerna eadem que
uideri cetera effici uidet' · Vnde nobis ē : ut si uere intendim' illumi
nata cernere studeamus mentis oculos adipm illuminans lumē apire
quo ⁊ meisdem bū iob sermombz · etiam remotis allegoriaz umbris
qī depressis alte noctis tenebris cognite lucis more ptinsemus iter
micat · cum dr · Scio qd redemptor meus uiuit · ⁊ in carne mea
uidebo deum · hoc nimiz in nocte hystorie paulus lumen inuenerat
cum dicebat · Omnes in moysē baptizati sunt · in nube ⁊ in mari :
omnes eandem escam spiritalē manducauer' · omnes eundē potū
spiritalem biberunt : bibebant aut de spiritali consequente eos
petra petra aut' erat · xpc · Si igit' redemptoris speciem pe' tenuit
cur nō figuraz illius beatus iob insinuet · qui eum quē uoce ptulit

eiā passione signant. Vnde ⁊ non immerito iob iudeis dolens dr: qua illius mīe ymaginem exp̄mit de quo ysaias longe ante nūcī at. qđ dolores nr̄os ipe portauit. Sacrđ quoq; ē. qđ redemptor nr̄ se p sonam unam cū stā ecclia qm assumpsit exhibuit. De ipo em dicit qui ē caput xp̄e. Rursumq; de eius ecclia sp̄aliter. ⁊ corp⁹ xp̄i qđ ē ec clia. Hīs igit iob qui mediatoris typum eo uerius tenuit quo pas sionē illius loquendo tantūmodo: sz etiam patiendo p̄phauit. aī m dictis factisq; suis. expressiorem redemptoris īmitat. repente ad signifi cationē corp̄is aliq̄ndo derivat. ut qđ xp̄m ⁊ ecclīam unam p̄sonam credimus hoc etiam unius p̄sone actibz significare videamus. Vxor ei⁹ eius que eī admaledicendo p̄uocat quid aliud q̄m p̄uitatē carnalīū significat. qui intra stam ecclīam mercetricis moribz positi: eo duri⁹ unitam fideliū quo uiuaciꝰ p̄munt: quia dum unitas a fidelibz q̄ fideles neq̄unt: tanto grauiꝰ q̄nto ⁊ uiteriꝰ tollerant. Anima uō eius qui q̄ dum consolant mouemur hereticoꝝ figuras exp̄mit qui subspecie consulendi agunt negocīū seducendi. Vnde ⁊ ad btm iob dum p̄dnō uerba faciunt a dnō reprobant. quia iudeis omnes hereticī dum deū defendere putant offendunt: Vnde eis apte ⁊ alegorice sto uiro dr. Disputare cum deo aspio: prius nos oīdens fabricatores mendaq; ⁊ auctores puersoꝝ dogmatū deserunt. Quia igit iob intpta dolens quo uiuaciꝰ dolore uel mediatoris passio uel stē ecclie labor exp̄mit que multiplici p̄tis inte fatigatione cruciat. anīa eius quoq; exuo cabulo nomis meritū siue mdicant actionis. Nam chaldeal latina lin gua dr dñi contempt⁹. Et quid aliud hereticī faciunt: nisi qđ dū fal sa de deo sentiunt tam superbiendo contempnunt. Baldad interp̄tat uetustas sola. Bene aut omnes hereticī mbis que de deo loquunt. dū non intentione recta sz appetitione temporal glie uidēt p̄dicatores appetunt uetustas sola nominat. adloquend quippe n zelo noui hois sz inte ueteris p̄uitate conantur. Sophar quoq; latino sermone dr dissipatio speculi uel speculationē dissipans. Mentes namq; fideli um ad contemplanda supna se erigunt. sz dum hereticoꝝ uerba p ūtere recta contemplantes appetunt. speculū dissipare conant. In tribus itaq; amicoꝝ iob nomibz tres mhereticas p̄dictionū casus exp̄munt. Nisi deum contēpnerent nequaq̄ de illo puersa sentirēt ⁊ nisi uetustates contraherent mutione uite mtelligentia non erra rent: ⁊ nisi speculationē bonoꝝ destruerent. nequaq̄m eos supi na iudicia tā districto examine puersoꝝ suoꝝ culpa reprobarent. Contempnendo igitur deū mueteres se retinent: sz mueteres te retinendo praui sui sermonibz speculationem rectoꝝ nocent. Post hos quoq; heliu tertius mbeati iob exprobratione subiungit. extraneus p̄sona iudeis species quorūdā doctoꝝ fideliū: sz tamē arrogantiū designat. Cuius uerba non facile mtelligimus: ñ

ea ex subsequēti dñica correptione pensemus. Ait namq; de illo dñs
Quis iste ē multiplicans sententias sermonibꝫ impijs? Cum nō dic̄
sententias. sz non addidit. ꝓinus quales. multꝫ pculdubio bonas
intelligi: nam cum sententie nominant. nisi eaz mala dicant. ma
la sentire non possunt. Inbono em̄ semp sententias accipimus. que
sine reprehensionis abiectione ponunt. sicut scptum ē. Sapientioz sibi
uidetur pig̃ septem uiris loquentibꝫ sententias. Quod u̾ dr. quia eius
sententie impijs sermonibꝫ inuoluūt. hoc sum̄ope oñdit. quia ab
eo cum elationis fastuitate ꝓferunt. Magna quippe in eo impia
ē: humilit̾ dicere nesire quod dic̾ ē. necessitatis sensibꝫ elationis ver
ba miscere. Omne em̄ qđ dr q̄dapenta potest qualitate distingui:
si aut mala male: aut bona bene aut mala maledicant. Malum
em̄ male dr. cum res peruersa suadet. sicut scptum ē benedic deo ē
morere. Bene bonū dr: cum recta p̄dicant. sic̾ iohannes ait. Agite
penitentiā. appinquabit em̄ regnum celoz. Malum bene dicitur qñ
do pos dicentis id arco mentē exprimit. ut reprobet. sicut paulus ait
Femine eoz immutauerunt naturalē usum. meū usum qui ē contra
naturā. Quo loco execranda quoq; uiroz facinora subdidit. sz ho
neste inhonesta narrant: ut multos adhonestatis formā inhone
sta narrando reuocaret. Bonū aut̾ male dr cum rectū aliquid recto
studio non pfert. sicut illuminato ceco pharisei dixisse phibentur
tu sis discipulus ei9. quod maledictionis utiq; dixerunt studio nar
rationis noto ul' sic̾ cayphas ait. expedit unū mori ꝓlō ut nō tota
gens pcat. Bonū quippe: sz nō bene locutus ē: quia dum crudelitatē
meris appetit redemptionis gram̄ ꝓphauit. hoc mō helm quoq; dicē
non bn̄ bona reprehendit. quia inhijs que nerant loquit̾ arrogant
inflat̾. Qui eo spem̄ arrogantiū signat: quo p sensum rectitudis
immunis uerba se eleuat. Sz quid est quod tres amicos reconciliai
p septem sacrificia nox diuina precepit. helm ū sublimē tantū mō
sententie intemperatione reliquid nisi quod nonnūq; hereticis diuine
grē largitate pfuit. adunitatē scē ecclie redeunt. Quod bene ipā
amicoz reconciliatione signat̾. ꝓquibus tamen bn̄is iob exorare
ꝓpit̾. quia mmiz hereticoz sacrificia accepta deo ee non possūt
nisi ꝓcis unuersalis ecclie manibus offerant̾. ut eius meritis
remediū salutis muenant. quam uerboz suoz iaculis impug
nando feriebant. Vnde ē septem pecs sacrificia memorant̾ ob
lata: quia dum septiformis grē spm̄ confitentes accipiunt. qī sep
tē oblationibꝫ expiant̾. hinc in iohannis apocal'. p septenariū
ecclias numez unuersal' ecclia designat̾. hinc p salomonē de
sapientia dr. Sapientia edificauit sibi domū: excidit columnas
septem. spō g̃ sacrificioz numero reconciliati heretici. quid pius
fierent exprimunt: qui pfectionem septiformis grē: ū nisi redeundo

unguntᵛ. Bene aut tauros ꝑsē ⁊ arietes obtulisse dēstabuntᵛ. In tauro quippe cornu superbie: in ariete autē ducatus gregi sequentiū dēsignatᵛ. Quid itaq; ē ꝑcs tauros arietesq; macfare nisi eorū superbum ducatū interficere ut dese humilia sentiant ⁊ post se iā corda innocentiū nō seducantᵛ. Cornua em̄ tumenti aecclie unitate resiliebant: ⁊ infirmos post se ꝓfectos qui sequentes greges tractabant. Veniant igitᵛ ad beatū iob ideſt ut uertantᵛ adecclias ⁊ septenario sacrificio tauros ⁊ arietes mactandos offerantᵛ: qui ut unusquisq; ecclie communicantur. humilitate intumescente mitigant. qđqđ prius tumidū de superbo ducatu sapiebant. Helyu uō ꝑque uane glie amatores signati sunt. etiam intra scām ecclias constituti qui ea que recte sentiunt humilit ꝑferre contemnunt. neq; ꝑ sacrificiū recōciliari ꝑaitᵛ. quia arrogantes quidē sz tamē fideles ꝑco qđ ia mti sunt. ꝑ septē sacrificia reuocari non possunt. Quos tamē sub helyu specie sententia diuina redarguit. atq; meis non ueritatis sententias sz elationis mentem ac uerba reprehendit. Que minus reprehensio. qđ aliud signat. nisi qđ eos intra ecclias positos supne districtionis manu aut ꝑ flagellum corrigit: ut sibimetipsis prudū examen relinquit. Tales quippe mē ecclam recta quidē ꝑdicant: sz tamē deo indice audire merentᵛ aduersa: quia pe bona que nō ꝓpria ꝑferunt non auctoris siu gliaz. sz ꝓpriam laudem quirunt. Vnde hoc quoq; caute pensandū ē. quod diuina uoce de helyu dr quis ē iste. Prima q̄ppe expbratio ē talis interrogatio. Nam q̄s ē iste non dicamus ñ de eo utiq; quē nescimusᵛ: nescire aut dei reprobare ē. Vnde quibusdam quos reprobat infine dicturus est. nescio uos unde sitis. Discedite ame oēs qui operamini iniquitatē. Quid ē g̃ de hoc arrogante requirere quis est iste. nisi apte dicere ego arrogantes nescio ideſt eorū uitā insapientie mee uirtute non approbo: quia dū laudibz humanis inflantᵛ aeterna glia eterne retributionis manetur. Cuius dū sententias minime respuit. sz tamē ei ipm̄ qui illas ꝓtulit reprehendit: qui apte insinuat dicens. Noui que dicat. sz ignoro quis dicat quia uerauit ꝓlata approbo. sz enim qui de bonis que ꝓfert extollitᵛ non agnosco ut uō apertius oñdamus melationis iactantia helyu qui in turpitᵛ defluat formam prius oñdere bonis ꝑdicatoribus debemus quatenus extasi huius rectitudinis monstretᵛ. liquido tortitudo quam reprobat sit mutationis. Sē uniuersalis ecclie spiritalis quisq; ꝑdicator in sanctis que dicat. sollerti cura se inspiciat. ne in eo qđ recta ꝑdicat. uitio se elationis extollat. ne uita a lingua discordet. ne pacē quā in ecclia animicat. inse ipō dū bn̄ dicit ⁊ male uiuit amittat: sz studet simoope cont maledicos rumores aduersantiū ⁊ defendere loqdo quod uiuit. ⁊ ornare uiuendo qđ dicat nec mbis omnibz sua sz auctoris gliam quit

atq; omnē sapiē gram qm̄ ut loq̄ret accepit · nō sins se estimat meritis : sz eor̄ intercessiombz ꝓquibus loquit accepisse Sicq; dn̄ se mitiā dicit · sup ē qua sua nimiz magis mercede ꝓfint qd bona que exercere ꝑualz · alienis meritis reddit : indignū se omnibz indicat etiā cū dignus animis uinat · Sat em̄ quod bō que innotescunt hominibz sine periculo ēe nix possunt · Et quā uis sapientē se ēe sentiat · multū tamē ēe sapiens nec uideri : atq; hoc sibi omodo qd loquendo ꝓdit ptimescit · Et si liceat tacere appetit · dn̄ ēe multis tutius silentiz cernit · eosq; feliciores putat · quos intra stām ecclīam locus inferior ꝓsilentiū occultat e tamē ut stā ecclia defendat quia adloquendū in caritatis impellit ex mitate quidem officiū locutionis suscipit · sz ex magno desiderio oīū tacturnitatis querit · Hoc seruat uoto : illud exercet ministrio · hanc aut dicendi formulā arrogantes ignorant · Neq; em̄ locunt qua causē eueniunt · sz causam euenire appetunt ut loquant Quor̄ nunc heliu speciē signat · qui in locutione sua in mensō sē intio elationis exaltat · Igitur finitis beati iob sermonibz subdit Omisserunt aut tres uiri isti mīdē iob : eo qd iustus sibi uidet hoc qd de eo dr eo qd iustus sibi uidet sacre huius scriptor hystorie ad amicor̄ iudiciū retulit · non aut̄ bti iob de elationis tumore reprobauit · Sequit Et iratus indignatusq; heliu filius barachiel buchites de cognatione ram · Bene hec ipsā nl'eius nl' pentis nl' loci nl' cognationis nomina notā ꝓprie exprimunt actionis · Heliu quippe interpretatiū sonat ds ms iste nl' deus dns : ꝓquem sicut supius diximus designat recte fides arrogantiū : inter ecclias positor̄ · Vnde eis e hoc ipsū eius etiā nomen congruit : nā qīnus uxta dnica precepta non uiuant deum tamē ēe dnm recognoscunt · quia meritate carnis etiam formaz deitatis intelligunt · sicut p̄ ꝓphetā dr · Satote quō dns ipē ē deus Barachiel uero interpretatur dr · benedictio dei : bubites aut contemptibilis · Quod arrogant pdicantibz bene utrūq; contingat : quia pdicationis facundia bndictionē quidē gre diuine capiunt : sz melatis suis moribz ēe eam contemptibilē oīndunt · Ipā quippe que receperunt bona eo despicabilia faciūt quo neq; qm̄ eis bene uti nouer · Apte aut etiā de cognatione ram dr · Ram quippe interpretat Excelsus Excelsus namq; est fideliū ꝓpls : qui huius uite infima e abiecta contempnit · Excelsi sunt qui dicē cum paulo nouerunt : nra conuersatio celi e · Heliu itaq; de cognatione ram dr : quia unusquisq; pdicator arrogans mē uniuersalē ecclīam positus suis ꝓpls fidei ueritate sonat quā uis aboz uita elationis p̄iutate dissimulat Sequit Iratus e aut aduersum iob : eo qd iustū se diceret coram deo · Porro ad

ūsus amicos eius indignatus ē : eo q̄d non inuenissent responsionē
rationabilē : ſ̄ tantūmodo condempnassent iob · Sollerter intuendū
ē : quod btūs iob ideo reprehendit · quod coram deo iustū eē se dixerat
Amicos uō eius ideo redarguit : quod condempnātes eū · responsionē
cont̄ eū rationabilē non dederunt · Istis namq; uidetur apte colligit̄
quod p̄ eū spes amatōr uane glie designat̄ · Iob quippe de p̄sumpta
iustitia : amicos uō eius de stulta responsione redarguit · Cuncti em̄
uane glie sectatores dum se mōnib; p̄ferunt alios quidē defatuus sen
sib; : alios autē de indigne meritis reprehendunt · deest alios censent
nichil sine alios non bene uiuere · Et q̄uis iuste oīs ext̄ ecclie
positos prana sentire redarguant : tamen etiā eos qui mitius sunt ·
punite despectu contempnūt : & cont̄ illos exemplū indē recte sen
tiendi · cont̄ istos uō q̄ exemplo bene inuendi superbiunt · Bene aut̄
heliu modo btūm iob mō amicos eius increpare phibet̄ · quia amatores
uane glie aliquando intra stām ecclie constituti · & aduersarios i
tuite dicti p̄mūnt dum uā p̄dicant : & eiusdē ste ecclie moribz contra
dicunt : dum de ipa p̄dicatione gliant̄ · Premunt aduersarios uirtute
dicti : p̄mūnt stām ecclīam qualitate dicendi · Illos p̄dicatione uitatis
istam uno elatiōnis impugnant · Sequit̄ · Igit̄ heliu expectauit
iob · loquētē : eo q̄d semotes eēnt qui loq̄bant̄ · Cum aut̄ uidiss̄ quod
rūdere non possent · iratus ē uehement̄ · Quīnus stā ecclia sit̄ preiudū
aduersarijs suis antiquior · quia de illa ipī n̄ aut̄ exist ipa de illis :
sic̄ de eis p̄iohannem dr̄ · exnob̄ exierunt · ſ̄ n̄ erant exnob̄ recte tam
eisdem aduersarijs · heliu iuniōr fuisse describit̄ · quia iuniōr post
exorta hereticor bella eē intra stām ecclīam fastu sciētie inflati arro
gantes cōperunt · Cum em̄ grauiora hostiū p̄dicte certamina : tunc
ſ̄ p̄fecto subtiliora sensuū spicula requisita · tunc argumentor ob
stacula tunc p̄plexior indago uerbor : que sēpe uiri feruentes inge
nio dum congrue inueniūt arrogant̄ intimescunt : & q̄d p elatiō
oīs inanis plerumq; cōtingit · hisdem acutis sensib; quib; hostem
feriunt , pterunt̄ · dum inhijs que recte de eo sentiunt · non dei ſ̄
suam gliam q̄runt · Vnde heliu quoq; multa quidē recte loquit̄ · &
tamen diuina uoce ac si puersā dixerit · increpat̄ · Cum uō dicit̄
quia heliu expectauit iob loquentē eo quod semotes eēnt qui loq̄
bant̄ · apte btūm iob n̄ p̄sua sed patrum reuerentia reseruasse mon
strat̄ · quia melius arrogantes & int̄ positi eandē stām ecclīam q̄m
defendunt despiciunt · Et plerumq; contingit : ut plus ingenia ma
le sapientiū q̄m simplicē uitam innocentiū uenerent̄ · plus ref
uet lingue extra loquentiū · q̄m mentis int̄ positor q̄uis utrisq;
edoctō obtulent ei & abillis rectitudine sensum & a stā ecclia
moni p̄uitate discordent · Sequit̄ · Rūdensq; heliu filius barachiel
buhites dixit · Iunior sum ep̄r : uos aut̄ antiquiores : idarco

dimisso capite ueritus sim mdicare uob meā sententiā · Sperabā em̄ quod etas plixior loq̄ret · & amor multitudo doceret sapientiā Cuncta hec que abeo ptumor̄ supbie pferunt · rursum pcuis pstringenda sunt quam attentius exponenda · Que em̄ soliditate grauitatis carent : ex positionis subtilitate non mdigent · Si solum puto breuit mtimand q̄d belua quādiu petatis sue respectu tacuit sapientia fuit : tum uō m alys amor multitudme semetipm̄ pferens despicit : quam puerilit desipiat oñdit : nā contra eius sententiam & etas plixior loquitur : & p amor multitudmem sapientia docet · quia & si longeuitas sensum non pbet · usus tamen uehement exercet · Sequit · Sed ut uideo spūs ē mhominibz : & mspiratio omnipotis dat mtelligentiā · Hec recte dicerz si eande mtelligentiaz sibi pceteris non arrogaret · Neqz em̄ pua condēp natio ē · exco bono q̄d cōmunit dat · puare p gliam · sure bonū unde acce pit · & nesure quomō uti bono debeat q̄d accepit · Quatuor quippe sunt species · quibus omnis tumor arrogantiā demonstrat · cum bonū aut a semetipis habere se estimant aut sibi datū desup pfinis se hoc accepisse meritis putant : aut certe cū iactant se hre quod nō hnt · aut de spectis ceteris singularit uideri appetunt habere quod hnt · A semetipo em̄ bonū se hre iactabant · cum p aplm dr · Quid aut hes q̄ non ac cepisti · Si aut accepisti · quid gloris q̄ non accepis · Rursus ne dari nob bonum grē pris pcedentibz meritis crederemus : idem a pls admonet dicens · Grā estis saluati p fidem · & hoc n̄ exnob ⁊ dei do nū ē non exopibz : nequis gliet · Qui etiam de semetipo ait · Qui p̄ fiu plasphemus & pcutor & contumelios ⁊ māz consecutus sū Quibz uerb apte declarat · quod grā non pmeritis tribuat · dum ex se ipo donat · & quid de malicia meruit · & quid de benuolentia acce pit · Rursum nōnulli iactant se habere quod nō hnt sic diuina uoce p aphiam de moab dr : superbiam eius & arrogantiaz eius agnou · & q̄d non sit iuxta eū iustus eius : & sicut angelo laodicie ecclie dicit · quia dicis q̄d diues sum · & locuples & nullius egeo · nescis quia tu es miser · & miserabilis & paup & ceus · & nudus · Rursum nōnul li despectis ceteris uideri appetunt singularit bonū hre q̄d hnt · Vnde & pharisēus idarco detemplo absqz iustificatione descendit · quia bonoz opum merita sibi q̄ singularit tribuens oranti publicano se ptulit · Sā quoqz apli abhoc elationis uno reuocant · qui de p dicatione redeuntes cum elati dicerent · dne in nomine tuo etiam demonia nob subiecta sunt · ne de hoc miraculo singularit gaude rent · illico eis rndit dns dicens · Videbam satanan uelud fulgur de celo cadentem · Ipe quippe singularit elatus dixerat Sup astra celi exaltabo solium meum sedebo in monte testamenti in lateribz aquilonis similis ero altissimo · Et ut mire dns indisciplinatoz cordibz elationē pmoueret · mox indignū rumne retulit · q̄d ipe magr

elationis accepit: ut magistrorē superbie discerent. quid de elationis uitio formidarent. Sic hac itaq; arrogantie quīta spēe crebro humanus animus labit: ut id qđ habet hēre sē singularit' glietur. Sicq; tamē dyabolice similitudīm uitamus appmquat: quia quisq's bonū se habere singularit' gaudet quisq's uideri sublimior ceteris queritillū uidelicz mutat: qui despecto bono sōcietatis angelor. sedem suam ad aquilonē ponens: et altissimi similitudinē superbe appetens primi quī desiderū qī ad quoddaz culmen conatus ē singularitatis erimpe. Helihu qīnus g'dan a dño sapientiā confitet: Sic hac tamē elationis spēe labit: ut sapientiorē sē ceteris gaudeat: et qī de singulari bono sese mauit extollat. Quod uerb' sequentibz indicat dicens Non sint longeui sapientes: nec senes intelligint iudiciū. Ideo dicam audite me: ondam uob' ea; ego meam sciētiaz Expectaui enī sermones uros audiui prudentiaz usqz donec discepta;rent in sermombz et donec putabā uos aliquid dicere considerabā. Cuius admentionē lie spectat: loquens helihu indicat qīn superbe tacueat Cum em dicat expectaui sermones uros et putabam uos aliquid dicere: apte declarat se aduerba senum. iudicantis pocius studio qīn discentis uoto tacuisse: quāuis hi minus uitam arroganciū sigment qui aliqñdo intra scām ecclam posit. cum eiusdē sē ecclie aduersarios conspiciunt non meis annos tempū. sz intentionē solent pensare: uerboz. Nam qūtūlibet sint eisdem arrogantibz antiquiores heretici: eos audacter compimūt inquoz uerb' dogmata puerla reprehendunt. Sequit: Sz ut indeo non ē qui arguere possit iob et uidere ex uobis sermombz eoz. ne forte dicatis inuenimus sapientiā: deus pellat eū non homo. Sepe heretica phoc qđ ee hominibz despicabiles solent. ci a cunctis fere gentibz scām ecclia; uenerari conspiciunt: opinionē eius quibz nalent obtrectationibz lacerare contendunt dicentes. Idarco illi cuncta tēpalia suppetunt: quia ei pmia eternoz munera subtrahunt? Quoz noce helihu obuiat dicens. Ne forte dicatis inuenimus sapientiā: deus pellat eum nō homo. de si arrogantes mē scām ecclam. Sz tamē fideles cōt hereticos dicant. Phoc scāz ecclia; in honore hominū florere tēpali cernitis: pecta eam a dño nō exedatis. Sat em redemptor eius et in hoc itinere solacia nementi tribuere et pciencia adeternam patriā supna pmia reseruare Sicut sum igit' dicatis quia eam deus et non homo peccerit. ci nerai illā cunctis fere hominibz indetis: quia sic ei et terrene glie adumentū tribuit? ut phoc multiplicius eā adcelestia subuehat? Sequit: michil locutus ē m̄: et ego nō sdm uros sermones rndebo illi. Quid ē qđ ait michil locutus ē michi. Numquid scā ecclia predicatores uistos cum intra sē arrogantes conspiciat. erudire ac re darguere ptermittit. Exercet hec et cottidie exercere non cessat

Sed beliu qu loquente publice btm̃ iob audierat dicat · mchil locutus ē
mchi : quia mmi⁊ omnes arrogantes · uoces quidē stē ecclie audiunt
ꝫ sibi eas dri dissimulant · quando elationis mal̃ emendare contemp
nunt : nec sēde supbia redargui estimant · quia esse se humiles putant
Qui etiam redargui despiciunt dum semetipsos sapientiores redargu
entibꝫ arbitrant. Quid uō ait ē ego nō sēdm sermones uros rūdebo ei
btō iob non sēdm sermones eo⁊ rūdere se dicat · Arrogantes em̃ mē stāz
ecclīaz positi rūdent cont eam : ꝫ nunc sit heretica externus constituti
Neqꝫ em̃ cont dicant ei pua pdicando · ꝫ puerse uiuendo : quia nec de uo
ut heretica mdigna senciūt · ꝫ de se plusquā ntē ē · digna suspicant. Se
extimuer nec rūderunt ulr. abstulerunt̄qꝫ a se eloquiū · Bene adbeliu
uerba amici iob extimuisse referunt · quia ñ nūquaz arrogantes ecie
defensores · qñ uis ordinem dicendi non teneant · tamen aduersarios
ipā dictoꝝ uirtute pturbant · Sequit. Quō igit expectau ē nō sūt
locuti steterunt nec rūderunt ulr · finis ē locutionis sapiencie solet :
ut eo usqꝫ dicant quo aduersarijs silencii mponant · Non em̃ se o
stendere · ꝫ prana docentes compescere cupiunt · Postqñ uō de amicis
iob dictū est · extimuer nec rūderunt ulr abstulerunt̄qꝫ a se eloqm
beliu subiungens ait expectau ē non sunt locuti : steterunt nec re
sponderunt ultra · Et illis iam silentibꝫ adhuc uerba multiplicat : qa
uidelicꝫ uir arrogans ē fema s mse arrogancii intentans · non
aduersarioꝝ dicta supare ꝫ sua sapiencia ostentare festinat · Vnde
ē sequit. Respondebo ē ego ptem meā ē oñdam sapiencia meā · hāc
em̃ ptem sua omis arrogans estimat · si scienciā non tā habeat qñ
ostendat · quia mmi⁊ omnes elati scienciā non hre appetunt ꝫ osten
dere · Quo cont bene pmoysen dr · Vas qd non habuerit operculū · nec
ligaturā desup mmundū erit · Tegmen quippe operis ul ligatura ē ·
displme ul censura silencij : quia quisqs non pmit · qñ uas mmū
dū pollutumqꝫ repbat. An non uas sine operculo beliu fuerat : qui
hanc nec ē ptem sua estimauerat · si non oñderat scienciā quam
habebat ? Quasi em̃ uas sine operculo ul ligatura pollui. qui per
studiū ostentationis patens nullo uelamine tanturmtatis opitur
Predicatores autē sti ptem sua reputant : si mr quidē ipi de sapia
gaudeant · fotus aut alios aberroe compescant · Neqꝫ em̃ ase ita loqꝫ
do exeunt · ut gaudiū mentis in ostensione ponant diserte locutionis
ꝫ bonū scienciē meoꝝ secreto meditant · e ibi gaudent u hoc perpiū
nō ubi inter tot temptationū laqos mnotescere compellunt · quāius
tum bonū qd accipiunt mnotescant : media mtinemente caritate ex
pectu audiencii ē non ex pua ostensione gratulant. Arrogantes
em̃ tum scienciā accipiunt michil se accepisse estimant : si hanc eos
occultam hre contingat · Nullqꝫ quippe suū gaudiū nisi in honore
hominū ponunt · Vnde e fatue virgines in uasculis suis oleū non sup

sumpsisse referunt: quia arrogantes omnes cum se ab aliquibus forte audiri
uidisse continent · bonū glie mētis cōsuetudinis hēre non possunt · Inuasse
autē ppō sumpserat paulus oleum qui dicebat glia nra hec ē testimōn
consciencie nre · Inane g' uasculū ferre ē · mtus corde uanus foris huma
nis hoīs iudiciū queri · Oleum itaq; quia gliam exterius querit: mē
uos oleum non hīt dicens · Respondebo ē' ego parte mea: ē' oīdam
scientiam meā · Vnde ē' hoc ipm qđ deferuore uane glie mtus patie'
uerb sequentibus apit dicens · plenus sum sermonibus: ē' coartat me
spūs uteri mei · En uenit meus qī mustū absq; spiraculo: qđ lagunas
nouas disrumpit · loquar ē' rīdebo paululū: apiam labia mea
ē' rīdebo · Nonnūq; arrogantes uiri dum pdicatores suos magna loq'
ac p locutione sua uenerari conspiciunt · locutionis eor celsitudinē
ē' non utilitatē mtentionis imitant': neq; hoc amant · qđ illi appe
tunt · si hoc simoope appetunt qđ elati hominibus oīdant': Nam sepe
contingit ut sapientes uiri cum se non audiri considerant ora sua si
lentiū indicant · Sz plerumq; dum conspiciūt: quod mi quor facta
nora ipis tacentibus ē' non corripientibus cernunt nim qīdā spūs
sui sustinent · ut in locutione apte correptionis erumpant · Vnde p
pheta ieremias cum sibi pdicationis silentiū indixisset dicens · nō
recordabor eius · nec loquar ult' in nomine illius: illico adiunxit · Et
factus ē · mcordē meo qī ignis estuans clausus q; in ossibus meis: ē' de
fēre non sustinens · Audim em̄ contumelias multor · Pro eo
em̄ quod se minime audiri conspexit · silentiū appetit · Sed cum cele
brem mala cerneret eodem silentio non pmansit: quia em̄ foris
tacuit extedio locutionis mtus ignem paulī de zelo caritatis inflāma
tur quippe pcordia uidor cum non correpta celestia conspiciunt mala
acta malor eorumq; culpe se ptinere credunt · quos in iniquitatib;
celeste silendo pmittunt · Dauid pphā postquam silentiū indixerat
dicens · posui ori meo custodiā cū consisteret peccator aduersū me · ob
mutui ē' humiliatus sum: ē' silui a bonis: in ipō suo silentio iusto
zelo caritatis exarsit · Cui illico subdidit ē' dolor meus renouatus
ē · concaluit cor meū intra me ē' in meditatione mea exardescet
ignis · Intus cor cōcaluit: quia dilectionis ardor p admonitionē lo
quendi exterius emanare retusauit · Ignis in meditatione cordis ex
arsit quia imparatio delinquentiū se a correptione oris infixit Caritatis
em̄ zelus consolationē admirabili augendo se tempat · q̄ndo cōtē
mptor opa puocē correptionis emanat: ut que corrigere nō ualet
imparare non delinquat nec se ptinē delinquentiū excommūnicationi tantur
mitatis addicat · Sz quia sepe nōnulla mala uirtutis se ē mentiun
tur: sic effusio nonnūq; misericordie ē' tenacia nōnūq; primonie
ē' crudelitas aliq̄ndo iustitia iudicii: itaq; plerumq; mentē
ad loquendi impetum ira ne anxietas neq; se mē silentiū capi

ens · qĩ zelus caritatis inflamat atq; appetite oñsioms ins defrenato
nem locuaoms impellit · ℰ qĩ subsstudio conſilendi libido erumpit.
appendi · Non em̃ aurat loquendo quod ꝓſit · ſ̃ quod appeat nec stud
ut malum quod cernit corrigat ſ̃ bonũ q' sentit ostendat · Vnde be
lu quoq; spũ elaoms extensus ℰ sese mẽ silentij claustra non ca
piens ait · Plenus sim sermombz : ℰ coartat me spẽ uteri mei · Et
uent' meus qĩ musti abſq; spiraculo quod lagunculas nouas disrũ
pit · Quod si intelligere spiritalit' debemus hoc loco undel; uentrẽ simũ
cord' appellat : musto ũ spẽ sti feruor accipit' · dequo m ewange dic' do'
Vinũ nouũ mittes nouos ℰ quo dũ repente replent' apli dum lingwis
ommbz loqrent' audeis nesrentibz : ſ̃ tamẽ nere astantibz dictũ est
Hij musto pleni sunt · lagunculas uo infirmas ipa humanitate cõ
stitutas · ul certe terrena corpum uasula · nõ mouement' accipimus
dequibz paulus aplus dicit · Habemus thesaurũ istũ in uasis fictilibz · he
lu aut' qua sicut supius dixi · sic inflamone elaoms extendit' · ac si
adloquendi ꝑcaritatis granam ardore sti spẽ accendat' · sensus sui spĩ
in eo quod tacuit · qĩ musto absq; spiraculo compauit · Et bñ ait quod
lagunculas nouas disrumpit · qua sti spũs feruor nõ solum ueteri ·
ſ̃ etiam noua uita uix capit' · Musti g' lagunculas nouas disrum
pit : qua feruoris eius potenna spiritalia corda tũscendit · loquar ℰ
respirabo paululũ apiam labia mea et rñdebo · Bene ait respirabo :
qua sic' labor iustoz ẽ indere prana nec corrigẽ ita grauis est labor
arroganaĩ si qd sapiunt nõ oñdunt · Vim quippe intuleris estuan
tem ferre uix possunt · si omne qd sentiunt paulo tardius inotes
cant · Vnde necesse ẽ · ut cum res bona agitur prius eius elaio in
corde uincat' · ne si ara dicte misere intentioms ꝑdeat amaros neq;e
fructus ꝑducat · Hij g' qui adhuc minoz bello subiacent neq;ĝ ꝑ
ꝑdicaoms usum pesse magisterio ceteroz debent · Hinc ẽ em̃ quod
iuxta diuine dispensaonem uocas abaimo ingesimo ℰ quinto
lente tabnaculo seruiunt : ſ̃ a quinquagenario custodes uasoz fiunt
Quid em̃ pannũ ingesimũ ac quintũ inquo flos iumentitus obo
ritur : nisi ipa cont' iniquodq; initũ bella signant' · Et quid per
quinq;genariũ inquo inbilei requies continet' · nisi intima quies
edomito bello mentis expiunt' · Quid g' puasa tabernaculi nisi fide
liũ animẽ figurant' · Lente g' abaimo ingesimo ℰ quinto tabernaculo
seruant a quinquagenario custodes uasoz fiant : ut melius qui ad
huc impugnantiũ minoz certamina ꝑsensiũ delectaoms tol
lerant alioz curã suscipe non ꝑsumant' · Cum uo temptaoniũ bel
la subegerunt quo apud sẽ iam de intima tiquillitate securi sunt
animaĩ custodiã soreant' · Sed quis hec temptaoniũ plia sibi p
fecte subigat · cum paulus dicat : iudeo aliã legem in membris
meis repugnantẽ legi mentis mee ℰ captiuũ me ducentẽ i lege

pcī que ē in membris meis .ꝛ. Sꝫ aliud ē bella fortit' ꝓpeti : aliud bellis
enerut' expugnari · In illis exercet' uirtus nec extolli debeant :
in illis omnimodo extingwit' ne subsistant · Qui q' sāt fortiter
temptationē ferre certamina : ē' cū temptatione cōcutit' multa
arte pūdet quietis · Qui enꝫ apud semetipm subsemetipo conten
tiones animoꝝ conspicit : quibus nulla fractus delectatione consentit
Sequit' Non ampiā pōnam uiri : ē' deum hominē non equabo ·
Nescio enī quādiu subsistā : ē' si post modicū tollat me factor meus
Recta consideratio qđ deū homini idcirco non equat quia qm diu
hic subsistat · ul' quādo ad dei iudicū tollatur ignorat · Et bñ ait
post modicū tollat me factor meus : quia q'nulꝫ longū fuerit tē
pus ante pūtis eo ipō breue ē quo pmanens non ē · Neqꝫ enī dignū
ē : ut diuturnū iudicet' qđ fine cito transibit' · Sꝫ inter has sentē
tias quas exercitate solidas pfert · aduerba rursum elationis erū
pit dicens · Audi igitur iob eloquia mea : ē' omēs sermones meos
ausculta · Ecce apiō os meū : loquetur lingwa mea in faucibꝫ meis
Pensemus deq elatione defendit quod beatum iob audire se admonꝫ
quod os aperire se phibꝫ : quod lingwā suā loqui in faucibꝫ ꝓmittit
hoc hꝫ enī ꝓprī doctina arrogantiā : ut humilit' nescant inferre
que docent ē' recta que sapiunt recte ministrare nō possint · Imo
bis enī eoꝝ pdit' quod cum docent qī cum quodā sibi indent' sum
mi tatis culmine residere cosqꝫ quos docent ut longe infra se positos
uelut imo respiciunt · quibus non consulendo loqui : sꝫ inꝫ
diando dignant' Recte aut' hijs ꝓpheta dr · Vos aut' cū austita
te imperabatis eis · ē' cū potentia imperant : qui subditos suos nō tāqm
le rationando corrigere : sꝫ aspe inflectere diando festinant · At
cont' ria doctina tanto uehementiꝰ hoc elationis malū progitatione
fugit : qnto ardentius uerboꝝ iaculis ipm igrīm elationis mse
quit' · Cauet enī ne eī magis elationibꝫ pdiret : quem mente audi
endo sacris sermonibꝫ infectat' · Humilitatē namqꝫ que magīa
ē oīm : inqꝫ uirtutū ē' loqndo dicere ē' tacendo conando ondere
ut eam apud discipulos ueritatis plus moribus qī sermonibꝫ elo
quat' · Vnde paul' thessalonicensibꝫ loquens · qī ceteris ꝓfuit a
postolatus oblitus ait · facti sumus paruli in medio uīm · Vnde
ē' petrus aplūs cum diceret · parati semp ad satisfactionē omni pos
centi nos rationē de eadem que in nob ē spe : in pa doctina scientie
qualitatē docendi asserit · ee seruandā subdens sed cū modestia
ē' timore conscientiā bōnā · Hoc aut' quod discipulo paulus
ait · pape hec ē' doce cum omī imperio quippe docet' quod pus
agitur qm dicatur · Nam doctine subtrahit fidūā q'ndo cōscien
tiaꝫ ꝓdit lingwā · Non g' ei ptātem elate locutionis · sꝫ bone fidu
ciam insinuant actionis · Vnde etiam de dño scptū ē · Erat enī

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

docens sicut ptāt̄ hīs: non sicut scribe & phansei: Singularit̄ nam
q; ac p̄napalit̄ solus exptāte bona locutus ē· qua exm firmitate ma
la nulla cōmisit· Exdiuinitatis quippe potencia habuit: quod nob̄
p humanitatis sue innocenciā ministrauit· Nos em̄ qua infirmi ho
mines sumus cum dedeo hominib; loquim̄· debemus p̄mū me
minisse quod sumus: ut exp̄pria infirmitate pensemus quod
docendi ordinē infirmis fratrib; consulimus· Consideremꝰ q̄
qua aut tales sumus quales nonnullos corrigimus aut tales
aliquando fuimus etiam si diuina gr̄ā opante non sumꝰ· ut
tanto tenpantius cure corde humili corrigamus q̄to nosmet
ipos uerius in his quos emendamꝰ agnoscamꝰ· Si aut̄ tales nō
sumꝰ nec fuimus quales adhuc illi sunt· quos emendare cura
mus nec cor nr̄m forte supbiat & de ipa innocencia peiꝰ ruat· q;
mala corrigimus· alia cō; bona nobis ante oculos reuocemꝰ· Que
si ommō nulla sint· adocculta dei iudicia reuertamur: qua sic
nos nullis meritis hoc ipm bonū quod habemus accepimus· ita
illis quoq; p̄t gracia supne uirtutis infundere ut exutati postꝰ
etiam adipa possint bona que nos ante accepimus puenire· Q;s
em̄ crederet qd̄ p̄aplatus meritū saulus lapidatū stephanū pcs
surus erat· qui immorte eius lapidantiū uestimenta seruabat:
his g̃ p̄mum cogitationib; humiliari cor debet: & tunc demū de
inquitatē iniquitas mirepari· Si hinc ut sepe dictū ē· locutois
modū bene ignorare oñdit: qui in locutione sua elationis typo
q̄ potencia animā auctoritatis inflat̄ dicens· Audi igitur iob
eloquia mea: & omnes sermones meos ausculta· Ecce ap̄ri os meū
loquatur lingwa mea in faucib; meis· Infaucib; uero loq̄ē· silent̄
dicere & nō clamorib; uociferare· Quibus uerb̄ arrogantes intra
sanctā ecclias positos signant· Hij em̄ uelud in faucib; loqui dicit̄
q̄ndo in cont̄ aduersarios extra tumentes clamant· Si quoda mē
brum sce ecclie quasi uanos ac uxta positos increpant· Sepe nō
arrogantes candē quā tenent arrogantiā se fugere oñdunt: & dū
sic cuncta agant· ut nullū lateant hec p̄uate singulis q̄ silent̄
narrant: quatenus nō solū de sensu intelligentie sed de ipo apud
homines etiā arrogantie contemptu glientur· Unde nē dr: loqua
lingwa mea in faucib; meis· Ac si apte dicat̄· Que cont̄ te pu
dent̄ sencio: ecce silent̄ narro· Aliquando aut̄ intanta impudentie
elatione p̄siliunt· ut alijs tacentib; ipi soleant laudare qd̄ dicūt
Unde subiungit· Simplicia corde meo sermones mei: & sentēciā
labia mea puram loquent̄· Magne uirtutis laus ē: simplici
tas locutionis· Quū qua arrogantes non hūt· hinc se hanc sol
licitus asserit· ut securus audiant̄· & pure se locuturos de
nuntiant· quia duplicitatis siue malicie deprehendi formidant

Sepe aut ℰ falsis uera pmiscent: ut mdc cor mendacio atus creda
Vnde m eis ē asserto ueritatis agnoscit. Quia igr helu ℰ pure se
locutu phibuit ℰ dicta sua appellando sententias fauore pairit:
candē iam sententiā quā pmisit adiungit dicens. Spūs dei fec me:
ℰ spiraculū omnipotentis uiuificauit me. Subditur uera pmisit
elata: ℰ dicturus hoc qđ recta saperet. ante mmotuit qntum tumet
Sic nimiū sic arroganciā mentes mlamunt. ut ℰ m eis que recte
sencūt elationis sue tortitudine depiuent. Vnde fit ut etiā cor recta
auditores nequaq̄ instruant. quia pfecto illos pua que timide sen
tiunt. non ad sui reuerentiā. sz adcontemptū uocāt. Dumq; dictis
prudentibus stultine uerba misceat. quia dū stultitia abaudiente
despicit. etiā prudencia non tenet. Hinc enī pmoysen dr: Vir qui
fluxū semmis sustinet mmundus erit. Quid enī ē semo. nisi
semē. Qui dum ordinate mittit. mens audientis qđ conapientis u
terus. adbom opis plem fetat. Si u importune difflunt emittente
polluens generandi uirtutē pdit. Nam si semo semen nō cet: de
pdicante paulo nequaq̄ athenienses dicerent. Quid sibi mult se
mim uerbius hic dicere. dequo ℰ lucas ait. Ipse enī erat dux ubi
Semē g̃ sin̄ ppagmis ducatu mcompetent fluens cetera membr
comq̄nat. dum sermo pquem maudiencū sensibz nasū sua salus
debuit. si mordinate pdeat eam que recta sensit fedat. Vnde he
liu quoq; que recta potest sentire cōmaculat. dum cu uel quid loqr
ignorat. Et qđ fluxum semmis sustinet: qui lngvam utilitatis
congruā puerba uane locutionis mouet. Bono aut ordine ℰ fac
tū se astrmt ℰ ammatū: pspm factū ℰ p spiraculū ise narrat
ammatū. facto quippe adam spūs ē mspirauit. i facē eius spira
culū unte. ℰ factus ē homo mamma uiuentē. Sed hec que recte
astrmt utrū recte exequat audiam. Sequit. Si pot rūde michi
ℰ aduersus faciem meā consiste. Ecce dū narrat ordinē uere con
ditionis mfastū supbe elationis erumpit. alijs uerb hoc idem re
plicat dicens. Ecce ℰ me sic. ℰ te fecit deus: ℰ de eodem luto ego
quoq; formatus sum. Veruntamē miraculū meū non te deterreat
ℰ eloquencia mea non sit t̃ grauis. Quid ē hoc quod helu ordi
nē uere condicionis agnoscit: ℰ modū recte locutionis ignorat
Quid ē qđ se bō iob ℰ condit exequat. ℰ locuturus exaltat: n̄
hoc qđ arrogantes omnes cunctis quidē hominib equalit con
ditos memmerit: sed pfastū suenie auditores suos equales sibi
ul ee ul credere dedignant. eisq; se p nature condicionē cōfrmāt
sz ptimoē suenie sup ponunt: Equales quidē se udicant ex
titisse nascendo. sz non equales se remansisse uiuendo. atq; in eo
quod equales qđ uiuendo non sunt illud admanus miraculū re
uocant qđ equales nascendo fuerūt. Vnde mflatus helu dicit. Ecce

ℰ me sic ℰ te

ꝯ me sinat ꝯ te terat deus · ꝯ de eodem luto : ego quoq; formatus sū. Uerū tamen miraculū meū · non te terreat · ꝯ eloquentia mea non sit tibi grauis hūt hoc etiam arrogantes ꝓpter quod plerīq; dicant mira sē dicē sentp estimant ꝯ locutionē suam admirando ꝓmunt · quia ul' m actus sensibus ipā elatio q̄ta sit fatuitas ignorant · Notandū quoq; ē : q̄d paulus dum mire hebetes āmonerent admixit · Rogo aut nos fis ut sufferatis uerbū solatij : ꝯ enī p pauas stulti nob. Hebetant' mama ꝓtulit : ꝯ qī consulendo subiungit · Miraculū meū non te terreat : ꝯ eloquentia mea non sit tibi grauis · Ille dicta sua uerbum solatij : hec uo eloquētiā ꝯ miraculū uocat · Ecce qm distincte sapores ꝓdeunt · fructu ū · exdiuersa radice cogitationū · Ille de magnis humilr sentit : iste de minimis se mant' cogit · Q̄d g' mt' hec nisi hoc ē sollert' mtuendū q̄d ꝯ astensura minno se cē considerant ꝯ cassura semp m pāpino stant salomone attestante qui ait · ante ruinā exaltatur cor · ꝯ ante gliam humiliat' spē ·' Sequit' Dixisti g' m auribus meis : ꝯ uocē subiungēs ait · Atq; eandem uocem subiungens ait · Mundus sum ego ꝯ absq; delicto : immaculatus ꝯ non ē iniquitas in me : quia querelas m me reppit : ideo arbitratus ē me inimicū sibi · Posuerit in neruo pe des meos : custodiunt omnes semitas meas · Mox quoq; cont' hec uerba q̄ beatum iob dixisse narrauit sententiā suā ꝓferens ait · Hoc ē g' mq' nō es iustificatus · Ꝑfecto beatus iob uecanter dixerat : quod absq; cul pa fuerat flagellatus · Hoc enī ipe de se : quod de illo ad diabolum dns dix' Cōmouisti me aduersus eum : ut affligerem eū frustr' · Et belua non arrisit cessante culpa potuisse eum ꝓ grā flagellari · Nesciebat enī fla gell' eius non deleri uitiū · et meritū augeri : ꝯ pco quod sine delicto se dix erat flagellatum · hac eum sententia increpat dicens · Hoc ē g' mquo nō es iustificatus · Hūt enī hoc arrogantes ꝓpter ut plus arguere appetant quam consolari : ꝯ quoq; hominibus euenire cognoscant' euenisse ex lis iniquitatibus arbitrent' · Nesciunt quippe occulta iudicia subtilit' que rere atq; id q̄d non intelligunt humilit' ꝑscrutari : quia eos sepe a secretis inuestigationibus iudicior' dei · ipa scientie sue elatio eruit · dū extollit · Obstaculū namq; ueritatis timor ē mentis quia dū inflat obnubilat qui ꝯ si q̄ndo scientiā indent' adipisci q̄ de quadā rerū cortice · ꝯ non de secrete dulcedinis medulla pascant' · mucantibusq; ingenijs sepe ex tiora tantūmō attingunt et interiora gustū saporis ignorant · indelicet foris acuti intus ceci sunt · Neq; dedo sentiūt · q̄d dulce interius sapiat · et q̄d exasperim exterius sonat · Qui ꝯ si secreta quedā intelligenda ꝓ apiunt : eor dulcedinē exprī non possunt · Et si nouerint quomō sunt : ignorant ut dixi quomodo sapiunt · Et fit plerumq; ut foris' dicant · et tamen uxta ea que diuinit' uidere nescient · Unde bene qui das sapiens dixit · Michi aut' dedit deus hoc dicē ex sententia · Senten tia quippe a sensu uocat' · ꝯ recte que intelligit non exsola scientia

ſ etiam exſententia dicere appetit : qui neq; tantū modo dicere · ſ ſen
tiendo deſiderat expm quod dicat · Sed mens arrogantiū dictor̄ ſuor̄ · nō
penetrat ſenſum : qua abſtīno guſtu recto iudicio meor̄ fauores vel
dit quos foris amat · Vera aut̄ ſtentia affligat non extollit : nec ſuperbi
entes quos impleuerit ſ lamentantes faciat · Qua quiſq; cum repletꝰ
fuerit p̄or loco ſe ſtare appetit : & iam ſin conſtinus tanto pullū robuſtio
ſapit · quanto ſe infirmū milla ueritas recognoſcit · atq; ampliorem
uiam humⁱ ſtentie ipa humilitas apit : dumq; imbecillitate ſua conſpi
cit · ipa ei cognitio ſecretor̄ ſublimiū abſconditos ſinus pandit : qua
cognitōe preſſius ſubtilior reddit · qui adocculta capiat · Heliu g̃m
flagellis beati iob idirco uitacē rationē non ſuem̄t · quia eā q̄rere hu
milit̄ neſciit : & intrepare potius q̄m conſolari paratior erat · hoc ē g̃
inquo non es uſtificatus · Notandū quoq; ē : quod btūs iob in uerbo
pedem ſuū poſitū dixit · ſ nequaq; ſe mundū hoc modo quo ei obiit
abſq; pcō · & immaculatū & ſine iniquitate fuiſſe memorant · Sed
heliu dum ei auſtitate ſtuduit intrepare que dicta ſunt · mendā
addidit · que dicta n̄ ſunt · Qui em̄ ſemp intrepare appetunt · & nū
q̄ fouere : multa plerumq; mentiunt · Nam ut arguere docte inde
antur · fingunt nōnūq; que redarguant : & cum ipi equino more
inquieti ſue oſtentationis inferueant · & ſubiector̄ uerberibꝫ
erfectis ſibi iniquitatibꝫ campum pant · Dicendo ē ꝓterea ſicut & ſupi⁹
dixi · quod arrogantes uiri inflati ſuis ſermonibꝫ ſepe uera dicta per
miſcent : nec conſiderant aliquādo quid loquant · ſed penſant ſtudioſe
quid docerant · Quor̄ nunc heliu ſpectem tenet qui non recte unde
appetit · ſ docē · Quia g̃ ſtiens ſ arrogans loquit̄ · taceamus iam
quod timide uiuit · & audiamus quod ſolide dic̄ · Poſt tot itaq; e
lationis uerba tandē ſtentiā ſuā ondere inchoans ait · Reſpondebo
tibi : quod maior ſit deus homine · Dicat̄ forteaſſe aliquis · Quis iſta
ul' cum audit ignorat · Sed minime hec ſententia nullis credit̄ · ſi nō
exipſa intentionis ſue radice penſet̄ · Flagellato melius loquebat̄
& paſſionis ſue uerbera accepat · & cauſas uerber̄ neſciebat · Idirco
g̃ intulit reſpondebo tibi · quod maior ſit deus homine : ut flagel
latus homo conſideret · quia illo maior ē deus · In omne quod patit̄
eius iudicio · ſ poſtponat ſua ſe minorē ee non dubitat · & quod a
meliore patitur iuſtū credat · etiam ſi eiuſdem iuſtitie cauſas igno
rat · Quiſquis en̄ ena p pcō patit̄ · niſi murmurādo reintat̄
eo ipō iam iuſtis ee incoat quo ferientis iuſtitiā nō accuſat · Ho
mo namq; ſubdeo e conditus & adconditionis ordinem redit · q̄n
do ſibi equitate iudicis ſua etiam q̄m non intelligit ante ponit ·
Bene g̃ dic · rñdebo tibi quod maior ſit deus homine : ut conſiderata
potentia creatoris · deferueat timor mentis p memoriā conditionis
Vnde dauid ꝓpheta cum paſſionis pondere in excelſū uocis erumpe

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

cogeret · ad consideracõne condicoms sue se recolligens ait · Obmutu & non apiu os meũ : qm tu fecisti me · Pensaut eñ condicoms sue se recolligens ordinem & iustiaã passioms mueñt : quia cum benigne cum qui nõ erat condidit cum pfecto qui erat nõ nisi iuste passit · Sequitur Aduersus eum contendis : quod non adomma rñdeat tibi · Semel loquitur deus : & sẽdo ipsum id nõ repiet Afflicti cordis & pcussi : ut in omne qd appetit · & tamẽ rerũ ordinem contrariũ sentit · sit fieri tur ita possit ul non ita sit diuinis sibi rñdere noabz uelit : ut deum de cuncta rerũ controuersia consolat · & rñsioms eius cognita racione conquiescat · Helui aut pudens quod sptuam sacrã dns si conderet & mea ul publias ul occultas auctoz questionibz rñderet ait · Aduersus eũ contendis : quod non adomma uerba rñdeat tibi · Semel loquit deus & sẽdo idipm nõ repetit · Ac si diceret · Deus in singulorz cordibz puatis noabz non rñdit · z tale eloquiũ construit · p quod auctoz questionibz satisfaciat · Inspture quippe eius eloquio · causas mas singuli si requirimus inuenimus : nec opus est ut in eo qd specialit quilibz tolerat rñdere sibi diuina uoce specialit querat · Sbi eñ nob oibus in eo quod specialit patimur · communit rñdet · ubi uta pcedenciũ sit forma sequenciũ · Vt eñ imũ expluribz pferamus : ecce dñ passione aliqua ul molestia carnis affligimur · siue forte se occultas causas passioms eiusdem ul molestie optamus quatenus in eo quod patim ex ipsa rez suauitate consolemur · Sed quia de specialibz temptacionibz nris · neqq nob singulis specialit rñdetur ad sptuam stãm recurri mus : ibi uidelicet inuenim quod paulus carnis infirmitate tem ptatus audiuit · Sufficit tibi gracia mea : nam uirtus in infirmitate pficit · Idarco illi in infirmitate ppa dictũ e : ne singillatim nob oi bz diceret · Inspitura igit sacra uoce dei afflicto ul paulo audiuim ne ei forte se affligimur · singuli ea audire puata consolatione qué remus · Non g dns adomna nob uerba rñdet · quia semel loquitur & sẽdo idipm non repetit : id e mbis que psptura sacra ad pres nros ptulit · nos erudire curauit · Dicant itaq sti doctores ecclie dicant enim arrogantes cum me eam laborare quosda pusillanimi te conspiciunt quia deus nob aduerba omnia non rñdet · quia semel loquit & sẽdo idipm non repetit : id e mbis que psptura sacra ad pres nros ptulit · nos erudire curauit · Dicant itaq sti doctores ecclie dicant enim arrogantes cum me eam laborare quosda pusillanimi tate conspiciunt quia deus nob aduerba omnia non respondet quia semel loquit deus · & idipm sẽdo non repetit : id e cogitacionibz ul temptacionibz singulorz · non ia passim p ppharz uoces nõ p ange lica officia satisfacit · quia in sptura sacra quicqd pot singul eue nire comphendi · atq in illa p exempla pcedenciũ · eã uitam seq cũ informare curauit : quamuis qd ait semel loquit deus . &

sēdō id ipm̄ non repetit · hoc mtelligi subtalus pot quod pat unge
mtū consubstantiale sibi filiū genuit · Loqui em̄ dei est : uerbū
genuisse · Semel aut loqui ē uerbū aliud p̄ter ungentū non ha
bere · Vnde ⁊ apte subdit ⁊ sēdō id ipm̄ non repetit · quia indeliz
hoc ipm̄ uerbum id est filiū unctū genuit · Quod aut non aut
locutus ē : sz loquit non indeliz tempus p̄teritū · sz p̄s ponēs
liquet omnib; quia deo tempus nec p̄teritū congruit nec futurū
tanto g̃ in eo qdlibz tempus ponit libere q̃to nullū uere · Hecz
em̄ quodlibz libere dia poterat : si saltem unū ppe diceret · Iu
de itaqz dia in dño tempus audacter quodlibz licet unde in eo dia
ppe nullum libet · Verbum namqz pat sine tempe genuit · Et
quis digne fari queat · illam meffabilem natiuitatem · quod de
eterno · natus ē coeternus quod existens ante scula genuit · eq̃
lem quod gignenti natus posterior non ē · Que indeliz nos mutari
possumus · sz immomme tueri minime ualemus · Illius aut nati
uitatis unq̃ iam mutari posse aliq̃tenus uidere ē · Sed quomodo
uidemus : qđ neq̃q̃ comprehendimus · Est aut quod de usu car
nis trahere adsensū debemus sps · Nam siquis intenebris clausis
oculis iacet atqz cum lucine lumē erumpat : clausi oculi eius ipo
aduentu luminis feriunt ut patefiant · Cur g̃ turbati sint : si
clausi nichil uiderunt : Nec tamē pfectū aliquid fiut : quod uidē
clausi potuerunt · Nam si clausi pfecti totū uidissent : cur apti q̃
rerent quod uiderent · Sic itaqz sic sumus : cum de mcomphen
sibili natiuitate intueri aliquid conamur · Eo ipo em̄ quo fulgoē
āmirationis patit animus · ⁊ q̃ uidet quod uidere non ualz : ue
lud intenebris positus cum lucis oculis clausis uidet · Quia uero
hec diuine nature secreta āmiratio non facile occupatis p terrea
desideria mentib; intuetur : apte dei locutio qualit adnos fiat in
notescit : apte dei locutio qualit adnos fiat mstimat dicens · Per
somnium mutatione nocturna : q̃ndo irruit sopor sup homines ⁊
dormiunt inlectulo · Quid ē quod nob; p somnium locutio diuini
tatis innotescit : nisi quod dei secreta non cognoscimus si inter
rens desideriis uigilemus : Insomnio em̄ exteriores sensus dor
miunt · ⁊ interiora cernunt · Si g̃ interna contemplari nolu
mus abexterna implicatione dormiamus · Vox indeliz dei q̃ per
somniū audit q̃ndo tranquilla mente abeius seculi actione qui
escit · ⁊ in pō mentis silentio diuina p̄cepta pensat · Cum em̄
ab exterius actionib; mens sopit · tunc plenius mandator dei
pondus agnoscit · Tunc uerba dei mens uacuus penetrat : cū
adse admittere curas sēcularū tumultus reuocat · Male aut homo
uigilat : q̃ndo cum sēcularū negotior estus msolent inquietat
aurem quippe cordis terrenar cogitationū turba pstrepit dau

dit : atq; in secretario mentis q̄nto minus curax tumultuantiū sonꝰ
cōpescatur tanto amplius uox p̄sidentis iudicis nō auditᵉ. Neq; enī
p̄fecte homo suffragat adintraq; diuisus · ꝫ dū sic interius eruditi appetit
ut tamen exterius implicetur unde exterius obturbescit. Moyses admix
tus egyptijs q̄ migilabat : ꝰ idcirco uocem dñi in egypto positus non
audiebat · Et extincto egypcio postquā in deserti fugit. Illic dū qua
draginta annis degit · q̄ ab inquietis terrenoꝝ desideriorꝝ · tumulti
bꝰ obdormiunt atq; idcirco diuinā uocē p̄pe meruit : quia p̄ supnā
gratiam q̄nto magis ab appetendis exterioribꝰ torpuit · tanto uerius
ad cognoscenda interiora migilauit · Rursus israhelitica p̄pls turbis p̄latꝰ
ut legis p̄cepta p̄pulat · in monte diuinᵉ. atq; ut intima penetraret ab
extremis tumultibꝰ occultatᵉ. Unde ꝰ sti uiri qui exterioribꝰ ministrijs
deseruire officij necessitate cogunᵗ. studiose semp adcordis secreta
refugiunt · ibiq; cogitationis intime caecum aspiciunt : ꝰ legem q̄ i
monte papiuit dum postpositis in multis actionū temporaliꝰ incon
templationis sue uertice supne uoluntatis sententiā p̄struitᵗ. Hinc
e q̄d idem moyses crebro de rebꝰ dubijs ad tabernaculū redit : ibiq; secre
to dñm consulit · ꝰ quod certus discernet agnoscit · Relictis quippe
turbis ad tabernaculū redire e : post positis exterioꝝ tumultibꝰ secretū
mentis intrare ubi em dñs consulitᵗ. ꝰ quod foris agendū e publice
intus silentᵗ audit. Hoc cottidie bni rectores faciunt qui se res dubias
cernere nō posse cognoscunt · ad secretū mentis uelud adquoddā taber
naculū reuertuntur diuina lege p̄cepta quasi coram posita archa dñm
consulunt. ꝰ q̄d prius intus tacentes audiunt · hic foris postmodū
agentes inmoleruntᵗ. Ut em exterioribꝰ officijs minime offense deseruiant
ad secreta cordis recurrere mirabiliter curant : ꝰ sic uocem dei q̄ per
sompnū audiunt dum in meditatione mentis a carnalibꝰ sensibus
abstrahuntᵗ. Hinc e quod sponsa in canticoꝝ sponsi uocem
q̄ p̄ somnū audierat · que dicebat · Ego dormio : ꝰ cor meū migilat ·
Ac si diceret · Dum exteriores sensus ab huius uite sollicitudinibꝰ so
pio : uacante mente internus in deo uigilo · foris dormio : sed mtᵉ
cor migilat : quia dum exteriora q̄ non sentio intiora sentio intiora
sollertᵉ apprehendo · Bene ꝫ helin ait quia p̄sompnū loquit deus : atq;
apte subdidit in uisione nocturna · Nocturna em in uisio apere con
templationi mentis subinbuisse ymaginationibꝰ solet · Inditurna
aut luce certa certimus · in nocturna uō in uisione cuncta indem
Et quia sti omnes q̄m diu in hac uita sunt · diuine nature secreta
q̄ subquadaꝫ ymaginatione conspiciunt · infidelis q. nec dū sic siit
ea manifesta contemplantᵗ. bene helin postq̄ dixit dñm nob per
sompnū loqui subdidit in uisione nocturna · Nox quippe e inta p
sens : in qua q̄ diu sumus p hoc quod intima conspiciimus subinter
ta ymaginatione caligamus · Apta namq; ad inidendū dñm quadaꝫ

se p̄m caligine sentiebat dicens · Anima mea desiderauit te in nocte
ac si diceret · Inhac obscuritate inte p̄tis uidere te appeto: & adhuc
infirmitatis nebula tranſtribor · Dauid quoq; huius noctis caligi
nem uitans · claritatē ueri luminis p̄stolatus ait · Mane astabo ti
bi & uidebo · Adhuc g̃ in nocte minus se uideri conspicit: qui adui
dendū deum finitum mane conspicit: qui aduidendū Quia nō ut dixi?
ab exteriore actione cessare dormire ē: bene helim subdidit q̃ndo irruit
sopor sup̄ homines · Quia aut̄ sī uiri cum actiom non deseruiunt i
tra mentis cubicula conquiescunt: apte subiunxit & dormiunt in
lectulo · Sās em̄ uirs dormire in lectulo ē · mē mentis siue cubile qui
escē · Vnde sc̄ptum ē · Exultabunt sī in gl̄ia letabunt̄ in cubilibꝫ suis
Dicatur g̃ quod semel nob̄ loquit̄ deus p̄ompmū mutatione noc
turna q̃ndo irruit sopor sup̄ homines & dormiunt in lectulo · Sās
em̄ uirs quia nimiū tunc secreta diuinitatis agnoscim9 · cum ab
huius mundi tumultuosā concupiscentia intra mentis nr̄ cubicu
la segregamur · Quia nō ut sepe iam diximus a nr̄e cordis tumultus
secularīū negotiorū claudit: & quia secrete considerationis intentio
apit apte subiungit: Tunc apiet aures uiroꝝ: & erudiens eos instr̄
it disc̄plina · Cum em̄ abexterioribꝫ actionibꝫ sopiunt̄ apte aure
interni examinis causis audiunt qui dum subtilit̄ ul' flagella pub
lica ul' uidua occulta considerant semetipos affice flendo nō cessant
Vnde bene dictū ē & erudiens eos instruit disc̄plina: quia considerā
ti menti & sese p pemtentiaz lacerantī q̄ quedā plage passionis
sunt lamenta compunctionis · Vnde etiaz salomon recte uim passi
onis utriusq; contingens dic̄ · Liuor uulneris abstergit macula: &
plage in secretioribꝫ uentris · Liuor quippe uulneris disc̄plinaz
insinuat corpee passionis: plage uō in secretioribꝫ uentris · s' inter
na mentis uulnera que p compunctionē fiunt · Sicut em̄ uenter
cibis repletus extenditur: ita mens prauis cogitationibꝫ dilata sub
leuat̄ · Abstergunt igit̄ mala & liuor uulneris · & plage in secreti
oribꝫ uentris: quia & disc̄plina exterior culpas diluit · & extensaz
mentē compunctio pemtentie ultione tr̄ifigit · Sz hoc inter se
utraq; hec differunt · q̃d plage passionū dolent lamenta compū
ctionū sapiunt · Ille affligentes ceruicant: iste refrenant dū affligūt
per illas in afflictione meror ē · phec in merore letitia · Quia tamē
ipa compunctio mentē lacerat: eandē compunctionē non in con
grue disciplinam nocat · Quatuor quippe sunt qualitates quibꝫ
iusti uiri amma compunctionē nehement̄ afficit̄: cum aut malorū
suoꝝ reminisc̄t̄ · considerans ubi fuit: aut iudicioꝝ dei senten
tiaz metuens · & scīa querens cogitat ubi erit: aut cū mala inte
p̄tis sollert̄ attendens · merens considerat · ū ē · aut cū bona sup
ne patr̄ contemplat̄ · Que quia nec dū adipiscitur: lugens con

spiat ú non ẽ · ⁊ Malo⁹ suo⁹ paulus meminerat : ⁊ exeis se mqu
bꝫ fuerat affligebat · cum diceret · Non sum dignus uocaꝛ apls : qua
plecutus sum eccliaꝫ dei · Rursum diuinũ mdiciũ subtulit pensans
m futuro male eẽ metuebat dicens · Castigo corpus meũ ⁊ seruitu
ti subigo : ne forte alijs pdicans ipe reprobus effician · Rursus ma
la pñtis uite pensabat cum diceret · Diu sumus mcorpe pegrinan⁹
a dño : ⁊ uideo aliã legem in membris meis repugnantẽ legi
mentis mee · ⁊ captiuũ me ducentẽ mlege pcti que ẽ in membꝫ
meis ⁊infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis hui⁹ ? Et
rursum bona eterne patrie considerabat dicens · Videmus nũc p
speculũ ⁊ enigmate · tunc aut facie ad faciem n cognosco expte
tũc aut cognoscã sicꝫ ⁊ cognitus sũ · Atqꝫ iteꝛ sumus quo si terre
stris domus mã huius habitacionis dissoluat⁹ quod edificacionem
exdeo habeamus domũ nõ manufactũ ꝫ eternã mcelis cuius dom⁹
bona mtuens ephesijs dicẽ · Vt sciatis que sit spes uocacionis eius ⁊
que diuine glie hereditatis eius mstis : ⁊ que sit sempeminens magn
tudo uirtutis eius in nos qui credidimus · Mala uite pñtis btus
iob · considerans ait · Temptacio ẽ uita hominis sup terram · Vnde
dauid quoqꝫ ait · Vmisa uanitas omnis homo uiuens : ⁊ q̃ꝫ̃ m
ymagine dei ambulet homo · tamen uane conturbabit⁹ . Qui nu
sum eternã patꝛiã contemplatus : ⁊ hec mala pensans mquibꝫ erat
atqꝫ illa bona considerans mquibꝫ adhuc nõ erat ait · Heu me qđ
mcolatus meus plongatus ẽ : Et ego dixi mpauore meo : piectus
sũ a multu oculoꝛ tuoꝛ · Sublenatus mextasi quod nũ mterptes pa
uoꝛẽ non ꝓprie uocauerunt : a multu dei · uidit se eẽ piectũ · Post m
term quippe luminis uisionẽ · que mei aiã pcontemplacõis gr
tiã radio claritatis emisit · ad semetipsiꝫ rediit ⁊ cognicione p
cepta · ul' quibꝫ illic bonis decet · ul' quibꝫ malis · hic ãdesset mueit
Neqꝫ enĩ quis pñtis uite mala sicut sunt conspicere ꝑualꝫ : si bõ
eterne pꝛie contemplacionis gustũ contingere nec dũ ualꝫ · Vñ
a multu oculoꝛ dei piectũ se eẽ cognouit · Sublenatus quippe uidit
quod se hic uidere nõ posse ad se relapsus mgemuit · pfectaꝫ saluet
aiam̃ ista compunctio afficere familiariꝫ solet : quia omnes y
magiacones corpeas m̃olent sibi obuiantes disturit · ⁊ cordis
oculũ figere impõ radio circũspte lucis intendit · Has quippe figu
raꝛ corpaliũ species ad se mtus exm firmitate corpis traxit · ꝫ p
fecte compuncta hoc sumope mungilat ne cum ueritate q̃at eã
ymaginatio circumspte uisionis illudat · tunctaliꝫ sibi obuian
tes ymagines respuit · Qua enĩ pillas mfra se lapsa ẽ : sine ull
sup se ire conat⁹ . Et postq̃ pmulta mdecent sparsa ẽ · in unũ se
colligẽ mtat⁹ . ut si magna ui amoris ꝑualꝫ ecce unũ atqꝫ incorpeũ
contemplet⁹ . Vnde aliq̃ndo adq̃ndaꝫ mnsitatã dulcedinẽ inter

m sapoꝛis admitat· ⁊ rapt̄ aliquodo ardenti spū afflata renouatur
tantoq; magis mhiat· q̄ tomag⁹ quod amet degustat: atq; adhoc
intrare appetit· quod sibi dulta sapoꝛe intus sentit· quia indelꝛ
eius amoꝛe dulcedinis sibi cor̄ se inluit: ⁊ postq̄ hanc utrumq;
pape potuit quid sine illa dndū finisꝛ muent: an mherere conat⁹
ꝛ ab eius foꝛtitudine sua adhuc infirmitate repellit⁹· Et quia eius
mundina contemplat non nalꝛ: flere dulce hꝛ sibiq; adse cadenti in
firmitatis sue lacrimas sternere· Neq; em̄ potest mentis oculū in
id q̄d intra se raptim conspexerat figere quia ipō infirmitatis sue ipsi
deoꝛsum ire compellit⁹· Inter hec anhelat estuat sup se ire conat⁹· ꝛ
adfamiliares tenebras suas nutta fatigatione relabit⁹· Qua g⁹ sic
affecta amma cont⁹ semetipā graue certamen tolerat· ⁊ quia omis
hec de nob controuisia tū nos affint quāmis delectatione pmixta nō
modina dolorem pit· Helm postq̄ dixit deum nob p sompnm loqui
⁊ locutione eius mās aures apire· non m merito eande aptionem
auris disciplinam nocat: quia eo magis nos affingendo content· q̄
mag⁹ adnos poculiram in eius inspiratione grām· interne inter
ne intelligentie sompnus erumpit· Neq; em̄ fleret extrinsecus quisq;
quod ē: si non intrinsecus potuisset sentire· quod non dū ē· Iamq;
tū nos metipos inspiamus bene conditos ꝛ ad psuasionē diabolica
pestifera consensione deceptos: in nob ipis attendimus aliud ee q̄d
femus aliud quod facti sumus· conditione nos integros· ꝛ culpa
inuatos· Pinde compuncti appetim⁹ nitare que fem⁹· ut adid q̄d
facti sumus reformem⁹· Vnde ⁊ apte sequit⁹· Vt auertat homine
abhis que fcat· ⁊ liberet eum de suphia· Quid em̄ homo de ꝓpo
nisi pecm̄ fcat· Saptum ē· Iman̄ omis pcī suphia· Hū g⁹ dr q;
homo tū abhis que fcat auertit⁹ de suphia liberat⁹· Cont⁹ condi
torem quippe suphire ē· precepta eius peccando tendere: quia q̄
ase ingum dnationis eius exuit· an pobedientiaz sub ee contendit
Ar cont⁹ qui quod fcat nitare appetit id quod a deo factus ē recognoscat
ad condnois sue ordinē humilit⁹ redit· dū sua opa fugiens talem
se qual adeo factus ē recognoscat: adcondnionis sue ordinē humi
lit⁹ redit· dum sua opa fugiens talem se qualis a deo factus ē diligit
Qua nō phanc intelligentiā glia supna repit⁹· supplicia eterna
nitant⁹· apte subinmgit· Eruens amma eius de corruptione ⁊ inta
illius ne tendat mgladio· Omnis quippe peccator ablhac corruptōe
nitor illuc ad gladium compellit⁹ tūsire penaz: ut unde hic mq
delectatus ē· inde illic iuste cruciet⁹· Notandū ē g⁹ q̄d ds nob p sompn
ū loquens· prius nos a corruptione ⁊ postmod agladio liberet: q̄a
minuz illius nitam illic eripit· a bulatione supplicij cuius hic men
te subtrahit· adelectatione pcī· Neq; em̄ illic habz quod formidare
debeat· degladio sententie: quem hic post emendationē sua polluto

non corrupit culpe · Bene g̃ dr eruens aiam̃ ei⁹ de corruptione ⁊ uitã illius ne tñ scat in gladio · De corruptione nam̃q; ad gladium tñ situr ẽ: post pacta uitã attoleranda uita pueniꝛ · Sequit̃ · Inue pat quoq; p dolorẽ in lectulo: ⁊ oia ossa marcescẽ faciũt · Insuꝑta sac̃ lectus siue grabbatus · seu stratũ aliq̃ndo uoluptas carnis · aliq̃ndo repausatio in boris opibz · aliq̃ndo requies tempalis arripit̃ Quid ẽ em̃ quod in euangelio sanato cui dns dicat · surge tolle lectũ tuũ · ⁊ uade in domũ tuã: ñ quod p grabbatũ uoluptas corpis designat̃ · Et iubet̃ utiq; ut hoc sanus portet · ubi infirmus iacuerat quia plerumq; omnis qui adhuc uitijs delectat̃ infirmus iacet in uoluptatibz carnis · Sz sanus hoc portat ubi iacuerat quia diuino adiutorio ereptus animis eiusdem carnis contumelias postmodũ tollerat mau⁹ prius desideryis requiescebat · Rursum plectũ ul' stratũ repausatio in boris opibz designat̃ · Vnde in actibz petrus a plis dicit · Enea: sanet te dns ihs xps: surge sterne tibi · Quid ẽ dicere surge ñ mala que ꝑpetrasti de relinq̃ · et quid ẽ dicẽ sterne tibi nisi mercedis causas in quibz requiescere debeas opare: ut ⁊ deseras surgendo quod fecit ⁊ muemat sternendo quod fecerit · Quod u trumq; ꝑphia breuiter cõplẽdit dicens dedina amalo ⁊ facio Dedinare quippe amalo ẽ abeo quo iacuit surgẽ: bonũ ẽ nó facẽ mercedis opa in quibz requiescere debeat sternere · Qui em̃ dediãt mala sz bona adhuc non faciũt: surrex̃ quidẽ abeo quo iacuit sz ꝑ requiescere debeat nec diu straut · Et rursum lectus ul' stratũ req̃ es tempalis arripit̃ sicut scptũ ẽ · Vnusquisq; stratũ ei⁹ uersasti in infirmitate eius Cũ em̃ quisq; curis secularibz fatigat⁹ deserere p diuinam grãm huiusmodi itinera laboriosa compungit̃ cogi tare solet quomodo pñtis uite desideria fugiat · ⁊ abeuntis laboribz requiescat · sibiq; mox desiderate quietis ordinem querit ⁊ uel⁹ quodã stratũ sic actactis laboribz cessationis locũ inuenire cõcu piscẽ · Sz quia in hac uita adhuc homo posit⁹ in tanuslibz ordinis loco in tanuslibz secreti secessũ inuenire sine temptationibz nulla ten⁹ pot̃ plerumq; in id qđ adrequiẽ constituit̃ maior dolor tempta tiois inuenit̃ · Vnde recte ꝑ ꝑphã dr · Vnusquisq; stratũ eius uersasti in infirmitate ei⁹ · ac si diceret · Omne qđ sibi parauit adrequiem: hoc ei mutasti occulto in dino ad ꝑturbatiõe · Quod pio quidem consilio agit̃: ut huius pegrinatiois tẽp⁹ electo⁹ uita turbet̃ · Via quippe ẽ uita pñs: qua ad ꝑtriã tenim⁹ · Et id arcto hic occulto in dino · frequenti ꝑturbatione conterim̃ · ne uã ꝑpatria diligamus · Solent em̃ nonnulli uiatores tum amena fortasse in itinere ꝑta conspiciunt · pgendi moras in nectere ⁊ acepti itineris rectitudine dedinare: eoq; gressus tardat pul chritudo itineris dum delectat · Electis g̃ adsit dns pgentibz dns

huius mundi iter aspum fiat : nec dū quisq; uite pñtis requie qī
me amentate pasūr: magis eū diu pgere · qm̄ tutius puemre delectet
ne dū oblectat: mua obliuiscat que desiderabat mpatria · Qua g' in
hac uita omns nrā quam fortasse parauimus requies pturbat: recte
dr · mrepat quoq; pdolore mlectulo : ide in pñtis uite requie ul'tp
tationis nos stimulis ul' flagelli afflictione conturbat · Nam sepe hu
manus animus q'libet breui tempe sine temptatoe m boms studijs
fuerit: mox de eisdem studijs mquibus quiescendo se erexit · de ipis
uirtutibz quibz multiplicati mat: dum pfice se sentire eleuat: Vnde
pio rectoris nri moderamine mpulsu temptationis affligat: ut meo
puectus sin elevatio compmat: Quapter postqua dixit mrepat
quoq; pdolore mlectulo : apte subiunxit · Et omna ossa ei' marcescere
fiant · Ossa in scptura sacra uirtutes accipim'. sicut scptum e · dns
custodit omna ossa eoz : unū exeis non conteret: Quod utiq; no
de ossibz corpis sz de uirtutibz dr mentis · Nam certe nonnus quod e'
multoz martz corpalr ossa fracta sint: e' pcauiores dm latroms
illius cui dictū est · hodie mecū eris mparadiso · sic latrus alterius m
cruce crura fregerunt · Cum g' mrepat pdolore mlectulo omna ossa
fiant marcescere : qua tū mea requie qm̄ nob abhoc scło pcamus · fla
gello temptationis affligimur : qui fortasse de uirtutibz nris mflari po
tuimus cognita mfirmitate nra tedio extenuamur · Cum em̄ cu
pim' addeum pficere : si pfectū nrm temptatio nulla pulsaz aliqu'
nos fortiudinis ee credеremus · Sz qua nobiscū supna dispensatoe
agit: ut mfirmitates nras quas pficientes obliuiscim': temptati
recolamus mpfectu nro · quid de diuino munere · e' mtemptatoe
cognoscamus · quid de ppijs uirtutibus sumus · que nos pfecto temp
tatio ad plenū rapet · nisi pcepto supna seruavet · sz pulsat nec fra
git · pellit nec monet · qm̄ nec deiat : ut de nra mfirmitate sentiamus
ee quod quatim': e' de diuino munere ee quod stamus e' quia sepe alia
alienus bom sibi cista cum uirtutes suas sibi admemoras revocat
quada dilectione ul' delectatione pasūr: e' qī gratulatione ppie ple
nitudinis mpinguat: bene dr · quod temptatione pulsante mar
cescunt ossa · quia dū ppria mfirmitas temptatione interrogante
cognoscit: omns illa nraz uirtū uelud pinguis uiriditas gratula
subito anxietatis merore siccat: e' qui nos alienis ee momenti bona
nra pensando credidimus · pulsati paulo amplius pituos nos
iam iamq; formidamus · Tunc omne bonoz nroz gaudiū utit
mpauore penaz : tunc miquos nos ee deprehendimus quia paulo
ante bonos credebamus · Labefit mens · stupent oculi omne quod
prius pspe arridebat euanescit : lux ipa fastidiosa e : sole se m aio
tenebre meroris effundunt · nichil quod delectet aspiat: triste est
qcqd occurrit · Vnde e' apte sequit: Abhominabil' ei fit in uita

sua pans: ⁊ anime illius abus ante desiderabilis · Ac si apte dicat· Afflicta mens sibi amaritudinē uerti considerat: quādō sē ante blande libenterq; saiabat· Inscripta enī sacē pans aliquādo ipē dns · aliquādo spiritalī grā aliquādo diuine doctrine eruditio · aliquādo hereticoꝝ pdicatio aliquādo subsidiū unte pūtis aliquando iocunditas himanē delectationis accipit· Inpane dns designat· sicut ipē in euangelio dic· Ego sum pans uiuus qui de celo descendi · Rursum p panem grauadom spālis accipit· sicut p apliaz dicit· Qui obturat aures suas ne audiat sāgwinem ⁊ claudit oculos suos ne uideat mala ī ste excelsis habitabit: munimēta saxoꝝ sublimitas eius: pans ei datus ē · Quid ē enī obturare aures suas ne audiat sangwinē: nisi pcis suadentibz · que de sangwine ⁊ carne nascunt· non pbere consensū· ⁊ quid ē ne malū uideat oculos claudere: nisi omne quod rectitudine aduersum ē non appbare· Iste in excelsis habitabit: qua qīuis cum adhuc caro mmferioribz reteneat · mentē iam in sublimibz fixit· Munimenta saxoꝝ sublimitas eius: qua tī abiecta desideria terrene conuersationis caleat ad supnā patriā p pcedentiū patrū exempla mentē subleuat· Et q p contemplationis donī grā spāli saciatur· apte subiungit· pans ei datus est idest refectionē specialē grē pcepit qua alioms infimis celestia sperando suspendō · hinc etiā de sca ecclia pdicatio dns dicit· panes eius saturabo pauperes: qua in illa posite mentes humiliū spiritaliū implent refectione donoꝝ · Rursū p panem diuine doctrine eruditio designatur · p apha dicit· Qui habitatis interra austri: cum pabz occurrite fugienti · Interra quippe austri habitant qui in sta ecclia positi supnē spē caritate pflant· fugit aut: qui huius mundi mala euadere contempsit · Qui g interra austri habitat fugienti cum pabz occurrat: idest is qui iam stō spū intra stam ecclam plenus ē· eī qui mala sua euadere intt eruditionis alloquio consolet fugienti stulticiā cum pabz occurrē ē: metuenti eterna supplicia doctrine sacre estas offerre · ⁊ modo timore terore compimere modo panore exhortatione fouere · Quia pans refectio scripture sacre non mouement accipit· peinde pphām inducis solam litterā seruantibz dicit· Quare appenditis argentū non in panibz ·? Ac si diceret· Pensatis sacē eloquia · ⁊ nō in refectione: quia dū solā speciem litterē custoditis despecialī intelligentia pmg wedinē intīe refectionis amittitis · Vnde illic apte subiungit· Et laborē uestrum nō in saturitate · Rursum p panē hereticoꝝ pdicatio designat· sicut psalomonē mulier heretice ecclie typū gestans ⁊ stultos conuocans dicit· panes occultos libenter edite: ut sicut in nra tribulatione scriptum ē · Aque furtiue dulciores sunt: ⁊ panis absconditus suauior· Sunt enī nonnulle hereses que apte

metuunt p̄dicare quod sentiunt: & apud infirmor̄ mentes uerba sua tanto magis condiunt q̄nto q̄ amplius uerent abscondunt Vnde non immerito dr. Panes occultos libent edite. Miseris enim cordibz occulta hereticor̄ uerba eo magis sapiunt: quo ea reliquis comunia non hñt. Rursum p panem subsidiū unte p̄ntis acpit sicut iacob adlaban tibi iens ait dñe deus si dederis michi panem admanducandū uestem adinduendū: & sicut in ewangeo dns turbis sequentibz dicit. Quentis me n̄ quia uidistis signa. & manducastis expanibus et saturati estis. de septem enim panibz fuerant sanati. Et peor̄ pdonam dns illos intra stām ecclīaz detestat qui p sanctos ordines addnm ꝓmq̄ntes. non meisdē ordinibz uirtutū merita. sed subsidia unte p̄ntis exquirunt: nec cogitant qui undendo imitari debeant. sed que compendia rapiendo patant Sanatos quippe depambz dnm sequi est. de stā ecclia tempalia alimenta simplisse: & nō pligimus ē dnm. & p pambz querere adre ligioms officiū nō pangendis uirtutibz & p requirendis subsidijs mbiare. Rursum p panem iocunditas humane delectacioms accipit. Vnde ibemias ꝓpha cum synagoge pditos mores defleret dixit. Omns ꝓplus eius gemens & querens panem. Gemens enim ꝓplus querit panem: quia cum p̄na hominū multitudo affligi non aduerti de p̄ntis unte iocunditate sanat. & ē paosā quedz pabo dat quia uirtutes in appetitu tēsitorie delectacioms nidmat. & refocilare animā nititur. quia uersis suis desideriis satisfacē conat. Vnde bene mox & uoce illic electe multitudinis subdit. Vide dñe & considera: quia factus sum uilis. Vilis quippe plebs dei effinat. q̄ndo pranor̄ numero excrescente meis. non sūma & celestia & abiecta & terrena sectat. Heliu itaq; quid aliud panem q̄m p̄ntis unte delectacionē uocat. Qui postq̄ unum temptacioms expsit. illico subdit. abhominabilis ei fit in unta sua pans. & amme illius alz ante desiderabilis: quia indeliz omne quod prius de ipa pspitate uiuendi sapiebat. postmodū per unum temptacioms amaresnit. Nomnq̄ uō quicquid gaudij qđ uirtutis habere uidebat. subito inpauore temptacioms amittitur & q̄ exantlatis eisdem uirtutibz tristis animus solo meore possidet. Cum enim paulo uehemen? inpulsu tempta cioms affint. exercere uum solite fortitudinis non ualz eam iam uelud pdita dolz sequ ex se uacuū sentiens infirmitate sua erpā sua in amitate cognoscit Vnde abominē mox iocunditate q̄ frangit. & estas poris letitie re spuens. eo quem solum libent appetit luctu sanatur. Vnusquisq; enim ea sibi bene uiuendi pspectas arridet hylaresit. atq; ipa hylaritas animū uelud desiderabilis abus refint: sed cum temptacōe paulo amplius imminente pulsat. a mente ei? pimeoris fastidiū gaudiū omne? respuit. que prius eodem gaudio q̄ sanata

letabat. Quia igr homo temptatus ardore cordis · omne abū respuit de
lectationis mchilq; ei aliud qū semetipm cognoscere delectat: benedi
citur abhominabilis ei fit minta sua pans · & amme illius abus
ante desiderabilis · Et sic supius dixim⁹ idcirco moderamine occulte
dispensationis ita temptari pmittim⁹: ut qui exdmino munere
virtute pficimus · etiā quid simus exdmina virtute memorem⁹
& quia expcpatione mimis opa virtutis mferimus · exmfirmita
tis nre memoria sanctorū humilitatis offeram⁹ · Aliqūdo autem
post pfectum virū non solū temptant mina · & etiā flagella casti
gant · Cum aut temptamur minis · pia dispensatione nobcū agit
ne hijs virtutibz quibus pficimus extollamur · cū ii flagellis atte
rimur · malis increpantibz admonemur ne in mundo blandiente se
ducamur · Dina dum nos temptant pficientes in nos virtutes
humliant: flagella dum temptant surgentes merede huius mū
di voluptates eradicant · P temptationa vina distimus · quid de
nob simus: p ferenna flagella cognoscimus · quid de hoc mundo
fugiam⁹ · Pilla restringimur (ne mirum sec⁹) extollamur · pista com
primimur ne quid extrinsecus appetamus · In hac g⁹ vita dū sum⁹
& flagellis atteri · & aliqūdo magis temptari necē · Sine em mla
boribz flagellor seu certamine virtutū non solū nob mā mfirmi
tas inmotescit · & etiam mqūta virtute pficimus agnoscim⁹ · Ne
mo quippe vires suas in pace cognoscit · Si em bella desint: virtu
tū exprimenta non pdeunt · Inpunctus miles ē: qui forte sē pace
gloriat. Quia g⁹ sepe virū menta p flagellor aduersa patefiunt
apte beluid subiungit dicens · Tabescit caro illius & ossa q tecta
fuerant nudabunt. Cum em flagellis pmentibz omnis exte
rior voluptas atterit: mtūc fortiudinis ossa nudant. Quid autem
hoc loco carnis nomine: nisi ipa delectatio carnalis accipit. Vel
quid per ossa: nisi virtutes animi designant. Tabescit g⁹ caro ut
ossa nudent. quia dū flagellis urgentibz carnalis delectatio exte
nuat. ea que dudū qi subcarne latuerant virtutū forma patescunt
Nemo quippe qūtū pficerit · nisi int aduersa cognoscat · Cum em
assumit pspera: cerm virtutū documenta non possumt · Vnde alias
scptum ē · Indie mandauit dns miam suā · & nocte declarauit:
quia indelicto vnusquisq; supm dom gram mtū quillitate quietis
capit · & qūtū pcepit · in aduersitate pturbationis ondit. Tabes
cat g⁹ caro · ut nudent ossa: fateamur patris correptionibz ut
qūtum pficimus agnoscamus flagellis em dm pmigwedo car
nalis delectationis atterit. sed virtutū nrā ossa patefiunt dec⁹
nrm exterius ipa humilis mundi aduersitate fedat. sed quid in
nob mtūsecus latebat ondit. Celis namq; aplis denunciatū ē.
ne ulr loquerent. in noīe ihu: sed magna exultatione gaudii

sunt · quod dign habuit sunt p eius nomīe cōtumelias pati : sinsq;
adūsarijs cū fiducia rīdetur · dedine optz deo magr qñ hominibus
Ecce mr aduersā ualidus fidei robur emicuit : ecce contsā e mteg
tas carnīū ꝛ patefacte sunt ossā uirtutī · hinc de eis p sapientiā dr
Deus temptauit illos : & inuenit illos dignosse · Temptati sunt
aduersitatr plagarū : sed dign sunt inuenti nuditate ossiū ꝛ iam
qua hec eoz temptatio e · que exflagellis adhibet illic apte declarat
dum sequitur · Tamqm aurū in fornace pbauit illos : & qi holocau
sta hostie accepit illos · Qua g umusquisq; nres n ñ p aduersā
patefiunt · bene dr · tabefiat caro eius · & ossā que tecta fuerant nu
dabunt · Tabefiat enī caro : dum omne quod fluxū infirmiq; est
flagellis atterit · Nudant ossā dum phec mnob ea quod ualidū
latet aperit · Qua ū sicut & supi dictū e : maduersitate ipa temp
tationis non solū detegit robur fortitudinis · ꝛ eam cognoscitur
infirmitas humanitatis · & temptatus quisq; ondit · quid e qñ
tū dedeo pfecerit ꝛ inpis flagellor afflictionibz eam qñtū de se
metipō sit infirmus agnoscit · non enī tantūmō nudant ossā
ꝛ eaz tabefiat caro apte subtingit · Appiqbit corruptioi aia ei
& uita illius mortiferis · Temptati enī unusquisq; usq; aia corrup
tionī appiqre dicit qñdo ne eam uirtus possit extollere p flagella
compellit · quid sit exp̄ia infirmitate sentire · Corruptionī inde
lis appiqt quia exsius se uirtz pdītionī p̄mū non ignorat : ut
hoc quod a pdītione longe e · non sibi ꝛ dño tribuat · Appinquat ū
mortiferis quia exinfirmitate carnis p̄mū se p̄cis morte ferenti
bz respicit : aquibz diuino munere · tanto magr longe fit qñto se eis
p̄mū exsius meritis deprehendit · P contemplationē conditionis
sue dauid corruptionī appiquerat cum dicebat · Memento dne qđ
pulus sumus : homo sicut fenū dies ei · P contemplationē quoq;
infirmitatis p̄prie & paulus mortiferis appinquauerat cū dicebat
Video aliā legem inmembris meis repugnantē legi mentis mee
& captiuū me ducentē in lege pcī que e in membris meis · Infelix
ego homo quis me liberabit de corpe mortis hui · Corruptioi g
& mortiferis appiqre e · considerata infirmitate humanitatis
sue peccatorē se exsius meritis cernere atq; apud se arrogantiā ex
p̄prijs uirtz non hre · Quid enī sumus : si a conditoris nri ptec
tione deseram · Que nimiz p̄terno minus nocia credit si semp
habeat · Sz utilit · Sz utilit plerumq; subtrahit · & sibi metipi bo
qđ sine illa nichil sit ondit · Manus igitur dei aliqñdo nos nobis
p aduersā insinuat que ea nescientes nos inspiceris portat · Qua
desituri cadere timem · & tamen aduersi reminem · & doctina fit
qđ in lapsu trepidauimus & custodia quod instanti pmanemus
Nemo g se alicuius uirtutis esse met etiam cū quid fortiter pot

qua si diuina ꝓtectio deserit ibi repente ruerunt obruut ubi se nalen
ter stare gliatur · Quid ē em quod uir dei contra altare samarie ad
ꝓphand directus pnte rege auctoritate libere uoces exerant · eiusdeq;
regis extensu brachiu mirigore mirabili astrinxit · Quod tamē mox
misericordie saluti restituit cuius mdomo mutatus cōmedē noluit
qua ne in ma cōmedere phibitionis dnice ꝓcepta seruaut ? Qui
tamē in eadem ma & seductus cōmedit : & pastus interiit Qua
re quid subtili consideratiōe colligimus · quid ut ita dixerim
formidando suspicam · nisi qd forsitan apud semetipsū tantus
& ꝓceteris dnas regem se contempsisse gliatus · abstinia mox solite
quassatus est : & inde ei in ope culpa surripuit unde glia merede sur
rexit ut ꝓphete falsi uerbi deceptus disceret qua neqq; ꝓprie fortitudi
nis fuerit quod adregis uerba restituisset · Bene aut & eius ore mor
tis sententiaz accepit · quia seductione ante ꝓcepto demauit · ut
inde pena uerant sumeret unde culpam negligent admisisse · Qua
re unusquisq; electu suu diuina grā tunc magis euidendo custodit
cui gr̄i paruens deserit dicatur recte · ꝗpmq̄bit corruptioi anima ei⁹
& uita illius mortiferis : ut quo sius uiribus uitaui mortis p adiu
ta considerat · eo intinctis que forsit egerit addiuine spei mum
men fugiens solidius uiuat ·

QUIVIS SUP
ne dispensatiōis misimians : de electi
unusquisq; passione intulit dicens
ꝗpmq̄bit corruptioni eius amma
& uita illius mortiferis · Et dū temp
tatu hominē demonstrē unu · mq̄ tep
tatione sit positu humanu genus
ondit unusquisq; : dum que narrat qd
specialit agat singul · liquido intu
mat · quid generalit agatur i tunctis
Sic em temptatione expressit quotidiā ꝓprie singulos : ut possit
intelligi & uniuersali omniu · Cunctu quippe electoꝝ genus in hac
uita huius tedio laboris affligit · Vnde & mox huic generali pe
stilentie · generale subintulit remediu medicine dicens · Si fuit
peo angelus loquens unu desimilibz · ut annūciet hominis eq
tate · miserebit eius · Quis em iste angelus : nisi ille em tm p
phaz dr · magni consilij angel⁹. Quia em greca lra euangelizare
denuntiare dicit · semetipm nob annūcians dns angelus uocat
Et bene ait · si fuerit peo angelus loquens · quia sicut ait apls · ena

interpellat ꝓnob. Sz quid ꝓnob loquat audiam? unū de similib;
Mox mediane ē.: ut aliquando similia similib; aliq̄ndo contria
contrijs curet. Nam sepe calida calidis sepe aut frigida calidis. ca
lida frigidis sanare consueuit. Vemens g adnos delup medicus
nr. tantusq; nos mnemens langvoub; pressos: quidā nob simi
le ē quddam contrū apposuit. Adhominem quippe homo uemt
s; ad peccatores iustus. Concordant nob uitate nature: s; discrepa
ut anob migore iustine. Vitiosis em homo corrigi non poterat n
p deū. Videri aut debuit qui corrigebat: ut pbendo imitationis
formaz ante actā mutaret uitā. Sz uideri abhomine non potat
deus. homo g factus ē: ut uideri potuiss. Iustus g atq; mnsi
bilis deus apparuit similis nob homo uisibilis: ut dum uideretur
deus exsimili. curaret exuisto: ē dum uitatī generis concordat
conditione ē uirtute artis obmiaret egritudim. Qua g uemens
mcarne dns. non culpā nrām exuuio non penā exmte suscepit
nulla em labe pcti pollutus. reatus nri teneri conditione nō potuit
atq; ideo mortem nrāz omm nte calcata. cum uoluit sponte susce
pit. recte dr quod ptemptato homine iste angelus unū de simili
b; loquit. qua nec ita mortuus nec ita resuscitat. nō opante
coitu. s; spū sto supuemente conceptus ē: natus aut materna
uiscera ē fecunda exhibuit ē mcorrupta seruauit. Rursū nos
omnes cum nolumus morimur: qui adsoluende pene debitū cul
pe nre conditione coartamur. Ille aut qua nulli admixtus ē culpe
nulli exmtate subiacuit pene: s; qua culpam nrāz dnando sub
didit penam nrāz miserando suscepit. sicut ipe ait ptātem hēo
ponendi animā meā. ē ptatē habeo itez sumendi eā. Qui eaā
p misit: nemo tollit eam a me: s; ego pono eam a me ipo. Rursū
non ut reliq; sanctificatus ē: qua nrā resurrectio mseculi fine dilata
ē. illius uo die tertio celebrata. Et nos quidē pullū resurgimus nā
ipe pse: neq; em qui deus erat. sicut nos abālio ut resuscitaī po
tuiss indigebat. sn eo g illius resurrectio distat anrā quod non
p nosmetipos resurgimus sicut ipe: peo em quod simplic hoī
nes sumus supioū adiutoū ut resurgē naleamus indigemus.
Ille aut eius resurrectionis num cum pre ē sto spū deus exhibuit
qm tame solus mhumanitate suscepit. Qua igit dns uere nat
uere mortuus uere resuscitat. in ommb; tame distat a nobis
magnitudine potentie s; sola concordat nob uitate nature bn
diatur qua ꝓnob iste angelus unū de similib; loquit. Cum em
mtunctis opanomb; suis i mensa nos uirtute transcendat:
m uno tamen anob. id est mforme ueritate non discrepat. Per
hoc ꝓnob pat loquit. p quod semetipm nob similem ondit. loq
quippe eius ul interpellare ē: ipm se p hominib; hominē demon

demonstrare · Et bene cum dixerat · unū de similib; loquit· illico
adiunxit · ut animmet homines equitatē : quia si nec ille ho
minib; similis fieret · equus ante deū non appareret · Inde quippe
animmat equitatē nr̄az : unde suscipe dignatus ē mfirmitatē
nr̄am · Omnes uidelic; nos mimica illa psuasio mulpe con
tagiū abip̄a radite polluerat · nullusq; erat qui apud dn̄m pro
pcōrib; loquens a peccato liber apperet quia exeadem massa edi
tos · eque cunctos par reatus mnoluerat · Pinde uenit ad nos
unigenitus patris : assumpsit exnob natura nō ꝓpria ut
paz · Sine pcō quippe ee debuit · qui p pcōrib; interuenire po
tuiss; · quia nimiz aliene pollutionis contagia non tergeret
si ꝓpa susciperet · Bene g̃ dr quia in eo qd similis apparuit equita
tem hominis annunciauit · Intercedens em̄ p pcōrib; semp̄ipm
uisti hominē qui p alijs mdulgentia mereret· ondit · Sequit·
Miserebitur ei· e dicit · libera eum : ut nō delendat in corruptio
nē · in uitem in quo ei apparuit · Mediator dei · e hominū homo ihs
in eo miseretur homini · quo formam hominis sumpsit : qua
mia redempto homine dicit pat· libera eū ut nō delendat in cor
ruptionē · Sicut iam sup̄ diximus dicere eius ē libera hominē
naturā hominis assumendo liberam demonstrare · Exea quippe
carne quam sumpsit eiaz hanc ondit liberam qm redemit : que re
dempta uidelicet caro nos sumus qui contagione nr̄i reatus astri
gimur si mediatoris tanti equitate liberamur· sicut ipse ait · Si nos
filius liberauit : uere liberi eritis · Et bene phoc redempto homine
dr non delendat in corruptionē · Supius em̄ dictū fuerat appm
quabit corruptioni anima eius postmodū dr · Non delendat in cor
ruptionē · Ac si diceret · Quia cognoscendo in firmitatem sua ee
se corruptione non primū ignorat : idcirco a corruptionis mi
ti non delendet · A corruptionē em̄ iuste delenderet : si sius in
ribz longe se a corruptione ee iudicaret · Si quia corruptioni appī
quabit humilit· debet a bea misericordia liberari : ut ea cont· impug
nantia unda foetus sit quo se sius meritis cognoscit infirmū · Qs
quis em̄ sup̄ se extollit· ipo elationis sue pondere grauat· e eo se
in imis mergit quo in superbie uentū prueus · abeo qui uere
excelsus ē elongauit : atq; inde magis ymā appetit · unde se con
uictū simis estimauit sicut p ꝓpham extollenti se anime dr
quo pulchrior es descende e dormi cū mansuetis · Omnis em̄
qui feditatē infirmitatis sue considerare negligit · si p elationis
fastum uirtutis sue gliaz attendit · unde pulchrior ē inde delen
dit : quia extollendo se de sius meritis · inde in ima interitus
corruit · unde gloriosius se ee iudicauit Qui delendens cū in
tartaris dormit · quia meternū morte cum cetis pcōrib; defic

Qua g̃ homo iste humili corruptiõm se ꝓximũ ee cognouit : bñ
de eo dr · libera eũ ut non descendat mcorruptionẽ : ut eõ magis e
uadat penã · quo oculos suos auertit aculpa · Qua nõ nullꝰ erat
alius meritis nob dñs ꝓsuari debuisset : unigenitus patis formaz
infirmitatis nre susꝯiens · solus iustus apparuit ꝓ pccatoꝝ mtcedꝭ
Et bñ ꝓ redempto homine isto loquens angelus dicat · Spare
ei ꝓce : Ac si apte mediato dei atq; hominũ dicat · Qua nullus
hominũ fuit · qui coram deo mterclsõe iustus ꝓhominibꝫ apparet
memetipm ad ꝓsuand hominibꝫ hominẽ fcm : & dum me homine
exhibui : unquo iustus homo hominibꝫ ꝓsuare nuem · Et qua
infirmitatẽ susꝯiens dns dñi penã nrãz moriendo tollerauit ·
corruptionẽ nrãm resurgendo mutauit : bene iste angelus morta
litatis nre flagella subiungit · eorumq; miserct̃ · dicens Conslip
ta e caro supplicijs reuertatur addies adolescentie sue · In illo quippe
pmo homine a dño recedente repulsi a paradisi gaudijs mhanc
mortalis uite eumpnã ccadimus : & quã grauem culpaz serpen
tis suasione comisim⁹ pene nre ultione sentimus · Hinc em lapsi
michil ext deũ · nsi quo affligimur muemim⁹ · Et qua poculoꝝ
usũ carnem secuti sumus : de ipã carne qm̃ ꝑceptis dei ꝓpolium⁹
flagellamur · In ipã quippe cotidie gemitũ mipã ermnatiõ · mipa
mteritũ patimur : ut hoc nob mirã dispositione dns mpenam
uerteret · pquod fcimus culpã : nec alunde eet interim censura
supplicij · nsi unde fuerat causa pcti : ut eius carnes amaritu
dine homo erudiret̃ admitã eius oblectatione superbie puenit
admortẽ · Qua g̃ immemcis humanũ genus carnalis uite sup
plicijs pmebatur · sz & redemptore nõ uemente & mita corrupti
oms nre & tormenta deleta sunt : dicat̃ de hoc redempto homine
consumpta e caro a supplicijs reuertat̃ addies adolescentie sue
idest pcris uite mtegritate renouat̃ · Non meo maneat quod lap
sus e · sz adhoc redemptus redeat adqd papiend conditus fuit ·
Scptura em sacra sepe adolescentiã pro uitate uite ponere consuevit
Vnde uemente sponso dr Adolescentule dilexerunt te · idẽ elitoꝝ aie
grã baptismatis renouate · que nõ multe ueteris usu defluunt ·
sz noui hominis mr̃ conuersatione decorant̃ · Senectutẽ quippe uetis
hominis mr̃ mita tabescentẽ deflebat ille qui ait · Inueteraui mr̃
omnes mimicos meos · Et ont̃ alius gaudere miritutibꝫ ãmones
dicat · Letare iuuenis m adolescentia tua · Ac si diceret · fortis quisq;
gaudeat mrenouatione sua : idest letitiã suam nõ multe uetis
uoluptate · sz mconuersatiõis none uirtute constituat · Qua nõ
adhoc naturalis robur · n uiris uiribꝫ · sz redemptore intuemen
te reuocamur · phoc flagellato homine depcans · angelus dicat
reuertat̃ addies adolescentie sue · Et qua dum redemptor nr̃ ·

patrem ꝓnob̃ mterpellat · nos quoq; mite ꝑſtmne torpe diſcuſſo · adſitū
oratoms accendimur · apte dehoc homine redempto ſubiungit · Dep
cabit deum · & placabilis ei erit · Prius em̃ postulare angelū & postmo
dū hominē dic̃ · nſi quia ante ipē dns ꝓ incarnatonē ſuam mterpel
lans prem̃ mtā mā; peteret nunq; ſē mā in ſenſibilitas ad postu
landa eaq; eterna ſunt · exaltaret · Sed incarnatonis eius ꝑcessit oratio ·
ut corpis mī cuigilatio ſubſequatur · Qua nō post temptationes ſepe
post immensas amaritudines menti nr̃e in occulto gaudio lux ueritatis
erumpit · bene dehoc temptato homine & depcante ſubiungit · Et in
debit faciem ei⁹ in nubilo · Supius lectum ē quomō dns innotescen
do affirmat · nunc nō dr̃ · quomō dum innotescit exhilaret · Aliq; quiq;
compungit cum gaudia mtna mtuens malor̃ suor̃ pauore terretur
Aliq; nō compungit cum gaudia supna conspiciens spe quada & securi
tate roboratur · Illa compunctio affligentes ac tristes · hec nō letas lac̃
mas monet · Jubilū namq; dr̃ quido meffabile gaudiū mente conspi
citur · quod nec abscondi possit nec sermonib; aperiri & tamen quibus
dā motib; ꝓditur quāmis nullis ꝓprietatib; exprimat · Unde daud
ꝓpha mtuens elector̃ animas tantū gaudiū mente contupe · q̃ntum
sermone non ualent apire · ait · Beatus ꝓplus qui scit nubilationem
Non ait qui loquit̃ sed qui scit · Quia siqui quidem nubilatio mtellec
tu potest sed dicto exprimi non pot̃ · sentit̃ illud quippe quod ultra
sensus ē · Et cū mix adhoc contemplandū sufficiat consuā sentientis
q̃ndo adhoc exprimendū sufficiat lingua dicentis · Qua g̃ cordib;
nris lux serenitatis mſinuans modo distrctā mstitiā precedendo con
tristat modo mtna gaudia aperiendo letificat · post temptationū
amaritudines post tribulationū luctus apte subiungit · Videbit
faciem ei⁹ innubilo · Menti em̃ nr̃e de consideratione eternitatis sue
prius ignis tribulationis immittit · ut omis malor̃ ergo contre
met̃ · & tunc mundatis oculis cordis · illa letitia patrie celestis a
pit̃ · ut prius purgem⁹ lugendo qd̃ fecimus · & postmod̃ manife
stius contemplemur · ꝓgaudia quod queramus · Prius amentis
ante oculos rubente tristitia mter posita malor̃ caligo detergit̃ · & tunc
resplendente raptim consolatione mentis scpti lumis illustrator
Quo utrumq; conspecto mgaudio mundas; securitatis absorbetur ·
& qui post defectū mte prius ult̃ sē rapta aliquomō mquadas; no
uitate recreatur · Ibi mens immenso fonte mfusione supm ro
ris aspgit̃ · ubi non sē sufficere adid qd̃ rapta ē contemplatur & ·
ueritatē; sentiendo uidet · quia q̃nta est ipa ueritas non uidet · Cui
ueritati tanto magis sē longe existimat · q̃nto magis appinquat ·
quia nisi illam utrumq; conspiceret · neq; q̃ eam conspicere sē nō
posse senturet · Ait nisis g̃ animi dū illa intendit immensitatis
eius consolante circumstantia reuerberat̃ Spā quippe cuncta cir

aimstat: & id arco mens mā neq̄q̄ se ad comphendendā in tantum
sp̄tā tantumstantiā dilatat · quia tam mopia sue tantum sp̄nois an
gustat · Vnde & adsemetipāz tanus labitur & plpectis q̄i quibusdā ueri
tatis uestigijs adsua revocat. Hec ipā tamē pcontemplatione facta
non solidā & pmanens unsio: sz ut ita dixerim q̄i quedā unsionis
imitatio dei fanes dr: Quia em̄ pfanem quemlibz agnoscimus: nō
immerito cognitione dei fanem eius uocamus · Vnde iacob postq̄ cum
angelo luctatus & ait · Vidi dnm̄ facie adfacem · ac si diceret · Cogno
ui dnm̄: quia me cognoscere ipe dignatus e · Quā cognitione plenis
sime fieri paulus in fine testatur dicens: Tunc cognoscaz sicut & cog
nitus sum · Quia g̃ post labor certamina post temptationū fluctus sepe
in excessu aīa sulpendit ut cognitione diuine pūtie contemplet: quā
pūtam & sentire possit & explicare non possit: recte post tot labores de
hoc temptato homine dr: Videbit facem eius immobilo · Quia nō un
quisq̄ quanto amplius celestia contemplat: tanto magis a terrena
operatione corrigit: bene post grām cotemplationis ustitiā subdidit
operationis dicens · Et reddit homini ustitiā suā · Justitia mā dr · non
que ex nō mā e · sed que diuina largitate fit mā: sicut in dnica ora
tione dicimus · Panem nr̄m cottidianū da nob hodie · Ecce nr̄m dicim⁹
& tamen ut detur oramus · Ille quippe & qui accipit: qui tamē dei est
quia a illo datur & dei est exmunere · & mā fit ne erat pacepatione
Sta g̃ hoc loco homi suā ustitiam dns reddit · nūquā ex semetipo habu
it · sz adquā conditus fuit: ut inherere deo libeat · ut immacē eius sen
tentiaz ptimescat · ut serpentis calliđi blandis iam pmissionibz nō
credat · Quod em̄ in paradiso egit: hoc cottidie antiquus hostis a
gere non desistit · Verba quippe dei de cordibz hominū molit euellere
atq̄ meis ficta pmissionis sue blandimenta radicare · Cottidie id
quod deus minat leuigat: & ad hoc credend quod falso pmittit in
uitat · Falso em̄ pollicetur tempalia: ut mentibz hominū ea supli
cia leuiget que deus minat eterna · Nam cum pūtis uite gloriam
spondet: quid aliud dicit quā gustate & euis sicut dy: ac si apte
dicat tempalem concupiscentiaz tangit & in hoc mundo sublimes
apere · Et cum timore diuine sententie admone conat: quid aliud
loquat quam id quod p̄mis hominibz dixit aut pcepit nob deus
ut nō comederetis de omī ligno paradisi · Sz quia diuino munere
redemptus homo ustitiā recepit quā diu conditus amisit: re
bus horē se iam cont blandimenta callide psuasionis exercet · qa
experimento didicit q̄ūtū obediens & depcepto: & quē tunc culpa
duxit ad penā · nunc pena sua restigit ad culpa · ut tanto magis
delingere metuat q̄ūto cogente supplicio · & ipe iā quod petrauit
accusat · Vnde sequit: Respiciet homines & dicat peccauī · Sed pec
catorē se non cognosceret: si ustitiaz nō haberet · Nemo quippe torti

tudinem suam ui

tudinem sua msi ei rectus ee cepit deprehendit · nam q omo puerius
e neq; hoc pot videre q e · Qui uo peccatorem se intelligit nam erpte a
liq ee iustus incohauit atq; id quod no iustus fecerat exeo q iustus
e accusat · Qua accusatione sua deo inherere incoat : dum rectum
cont se inditu pferens · hoc mse quod illi sentit displicere condemp
nat · Recepta g iustitia sua dic homo iste peccau · Et nondum qd
pmittit respirn e homines · e tunc demde subiungit e dic peccau
deo enim nonnulli peccasse se nesciunt · qua homines non attendunt · nam si considerarent homines animus cognoscerent · quantum
peccando mstra homines ceadisset · Et quams sptura sac aliquando
homines ponere soleat humana sapientes · sic aut apls cum em
sit mt uos zelus e contentio none carnales estis · e paulo post subdidit dicens · nonne homines estis : nonnq tamen homines dic
eos quos abestys ratione distingwit · idest quos non hre bestialem
passione moti demonstt · Quibz p ppham dns dicit · nos autem
greges pascue mee homines estis : quia illos nimiu dns pascit · qs
voluptas carnis iumentoru more no afficit · At cont hy qui carnali
affectione succumbunt · non ia homines sz iumenta noiant · sicut
quida in pcto suo morientibz p ppham dr · Computruerut iumenta
in sterore suo computrescere est · carnales homines in fetore luxrie
uitam finire · Non em ee homines : sz iumenta declarant · dequibz
p ppham dr unusquisq; adulterer proximi sui humiliabat : e dequibz
ppheta alius dicit · Carnes asinoru carnes eoru · e fluxus equoru fluxus
eoru · Unde e p dauid dr · homo cum in honore eet non intellexit · compatus e iumentis insipientibz · e similis factus e illis · Cum g uocetur homines qui iustitie ratione suffulti sint · e irrationabilia iumenta nominent · hy qui carnali delectatione deseruunt : recte de hoc pementa dr · respicit homines e dic peccau · Ac si dicat · Storu unoru exepla conspicit · atq; eoru compatione se pensans unquisq; se ee deprehendit
Qui em plenissime intelligere appetit · qualis e : tales nimiru debet
conspicere qualis non e : ut exemplorum forma meaat · quo ipe deserto
bono deformis e · Exemplis quippe quibz plenissime bona assumit · ppendit recte que sibi minus sunt : atq; illoru pulchritudine conspicet
feditatem sua quam se ipo e pot ppeti e sentire non pot · Lucem
namq; debet conspicere qui iuste de tenebris iudicare · ut in illa videat
quid de tenebris estimet · pquas videre ppeditur · Peccatorem namq; meg
nita uita iustoru semetipm conspiciens peccatorem se nullatenus comprehendit videre em se non pot : quia fulgorem luas nesciens · cum
semetipm conspicit · quid aliud qua tenebras attendit · Iustoru
g debemus uita conspicere ut subtilit deprehendamus nram : illoru
videlicet species qi queda forma nob imitanda ppont · Una lectio
e uita bonoru · Unde e non immerito hi idest iusti in sacro eloquio

ub̄ noſant· ſicſ ſc̄ptum eſt· Libri apti ſunt· & alius liber aptus ē
qui ē unte· & iudicati ſunt mortui exhis que ſc̄pta erant mlibris
liber namq; uite ē· milio ipā aduenientis undas· mquo quia ſc̄pti
ē· omne mandatū· quiſq; enim mdet· mox teſte conſcientia quidq̄d
non fecit mtelligit· libri eaā apti referunt· quia miſtor̄ tunc uita
conſpicit· mquib; mandata celeſtia opa mp̄ſſa cernunt· Et mdi
cati ſunt mortui· exhis que ſc̄pta erant mlibris· ſn oſtensā uitā
miſtor̄· quaſi mexpanſione libror̄ legunt bonum quod agere ip̄i
noluerunt· atq; exeor̄ que fecerunt compatione dampnant· Hſ
g̃ unuſquiſq; tunc mdens meis quod non fecit defleat· nūc m
eis quod mitet· attendat· Quod quidē facere electi non ceſſant·
melior̄ namq; uitam conſiderant· & deterioris uſus conſuetudinē
mutant· Sponſi uoce ſt̄e ecclie mcantus canticor̄ dr· Duo ubera
tua ſicut duo hinnuli capree gemelli· qui paſcunt· mlilijs donec
aſpiret dies & mdinentur umbre· Que enim ſunt duo ubera· niſi
cruda ac gentilitate uemens utq; ip̄ls· qui miſtē ecclie corpe p
intemnonem ſapientie archano ē cordis mfixus· Exquo ip̄o hij
qui electi ſunt idcirco capree hinnulis compant· quia phumili
tatē quidem p̄uos ſē ac peccatores mtelligunt· ſed eis p̄cantatem
currentibus ſigna obſtacula dennpedimento tempalitatis obuiant
tñſeunt· & datis contemplatōis ſaltus adſupna conſcendunt· Qui
ut hec agant p̄decessor̄ ſtor̄ exempla conſpiciunt· unde & mlilijs
ip̄aſci referunt· Quid enim pluia· niſi illor̄ uita declarant· qui ne
uiat· dicunt· xp̄i bonus odor ſumus deo· Electi g̃ ut aſſequi ſumma
p̄ualeant· conſpecta odorifera & candida miſtor̄ uita ſanant· Iam
quidem dīm uidere ſitiunt· iam de eis contemplatiōe ſatiari cup̄nt
eſtibi marde ſunt· ſ; quia mhac uita poſiti nec dum ualt; p̄decē
ſſ̄ interim patrū exempla paſcunt· Vnde & apte illic tempus de
ip̄or̄ libror̄ paſtu definitur dū dr donec aſpiret dies & mdinent
umbre· Tam diu quippe refitia miſtor̄ exemplis mdigemus· donec
p̄ntis mortalitatis umbras eterno die aſpirante tñſeamus· Cum
enim huius tempalitatis umb̄ tranſacta a mortalitate fuerint mdi
nata qua ipſius dei mternū lumen cernimus· neq; q̄ iam appeti
mus ut adamore eius paſtor̄ exempla flagremus· Nunc autē q̄a
nec dū eum mtuen poſſumus ſimoope neceſſe ē· ut eor̄ qui illū
p̄fecte ſunt· conſpectis actionib; mateamur· ſntueamur quā pul
chra ē agilitas ſequentū· & videmus quā turpis ſit hebetudo pi
gror̄· Statim namq; ut bene agentū geſta reſpicimus noſmetip̄os
confuſione mtima ulciſcente iudicam?· mox miſte ſeuiens reat?
addunt· mox uerecundia mente concutit· & uehement hoc eas
diſplicet qd adhuc fortaſſe turpit libz· Vnde bene ezechiele dicit
fili hominis ond̄e domui iſrl templū ut confundant· abmiqui

tatibꝫ ſius : ⁊ metuant fabricā · ut erubeſcant exomnibꝫ que fecerūt
Templum quippe dei · filijs iſl' ad confuſionē oñditur · q̄ndo unus
cuiuſq; uſti aīa q̄m ſpirando deus habitat · q̄nta ſctāte fulgeat
ad confuſionem ſuam pcatoribꝫ demonſtrat : ut mlla bonū qđ
negligunt uideant · ⁊ mſe ipīs malū quod opant erubeſcant · Ne
tm ū eſt fabricam penſare ſubtulit uſtoꝝ uitaꝫ · Sed dū metumur fa
bricā : nōne ē ut extinctis que fatmus erubeſcamus ; quia bonoꝝ uitā
q̄nto ſubtilius penſando diſcutim⁹ tanto ſenerius in nob̄ omnia mi
que geſta rep̄bamus · Bene autē de ꝓpha dr · ut oñdat templū : quia
cū uſtoꝝ rectitudinem peccatoꝝ conſiderare diſſimulat · ſaltem hanc
exuoce p̄dicantis agnoſcat · Templum quippe pcōribꝫ oñdere ē : ſponte
ſua conſiderare nolentibꝫ rectoꝝ opa narrare · Qui itaq; ſicut dixi⁹
p̄dicti adſimīa deſiderant · ſemp neceſſe ē ut meliꝝ pfectibꝫ intendant : quatenus tanto diſtrictius mſe culpas iudicent · q̄nto in illis
alius quod admirent mdent · Sed quid iſta de pcantibꝫ dicimus
cum ipōs quoq; opatores iuſtitie tanta ꝑ uchi diſpenſatione uidea
mus · alius namq; donū ſcientie accipit : ⁊ tamen aduirtutē mi
re abſtinentie non ptingit · Alius magna abſtinentie uirtute acci
gitur · nec tamē mſumme ſcientie contemplatōe dilatat · Alius p
ꝓphetie ſpm̄ nalet omnia uentura p̄ſcire : ſz tm̄ p̄ceptionis grām
non ualet p̄ntis moleſtie mala ſubleuare · Alius p̄ceptionis grām
mala p̄ntis moleſtie ſubleuat : ſz tamē qua ꝓphetie ſpm̄ non habꝫ
quid ſequat ignorat · Alius indigentibꝫ multa tā ꝓpria largiri pot
ſz tamen minuſte agentibꝫ obuiare libere non p̄t · Alius minuſte agen
tibꝫ audacter p̄deo obuiat : ſz tamē indigentibꝫ que habꝫ tribuere oīa
recuſat · Alius iam ⁊ abſcoſo ſermone ſe reſtringens · lingue laſci
uiaꝫ ſupat : ſz tamē adhuc inſurgentis ire ſtimulos pfecte non cal
cat · Alius inſurgentē iram iam pfecte edomat · ſed tamē adhuc lingua mlenia relaxat · Quid ē hoc qđ iſte ⁊ bono indiget q̄ alius
pollet ⁊ ille cum multis polleat abunde alijs bonū adeſſe conſiderat
quod ſibi de ee ſuſpirat : niſi quod mira nobcū diſpenſatione agit
ut p̄hec quod alt habꝫ ⁊ iſte nonnullis unus alteri melius oñdatur q̄
tenus tanto ardentius adhumilitatē quiſq; pficiat q̄nto exbonis
q̄ non habꝫ inferiores ſe habentibꝫ penſat : Sicq; fit ut dū ille in ſto
atq; hic in illo reſpicit · quod admiret diſtincta ⁊ abaltitudine
elationis rep̄mant · ⁊ adſtudiū p̄fectus accendant Magna namq;
ſollicitudine adquiram me meliorationis attingimur : quando ꝑ
tutes malis cōminus quas non habemus · Vnde Ezechiel ꝓpha
cum uolantia animalia deſcripſiſſet adiunxit · Et audiui poſt me
uocem cōmotionis magne benedicta glia dñi de loco ſuo : ⁊ uocem
alaꝝ animaliū p̄cutientiū altera ad alteram · Quid namq; alas aīa
liū niſi uirtutes debemus ſentire ſtoꝝ ? Cum dū terrena deſpici

unt : ad celestia uolando subleuant. Vnde recte eam pelicanam dicit. Qui confidunt in dño mutabunt fortitudinem : assument pennas ut aquile · Volantia itaq; animalia alis suis se inuicem fouent : quia sororum mentes in eo quod supna appetunt · consideratis inuicem alterius uirtutibus exultant. Ala enim sua me ponit qui exemplo sanctitatis proximi me ad melius accendit · et ala mea in alio animal fero · si aliquando alteri opus bonum qd imitetur ostendo · Sed quia sororum uita significari istis animalibus diximus : libet in ipo uolatu animalium oculos mentis attollere · et quanta inuicem alarum alarum passione se exerceant subtili consideratione pensare · Paulus namq; cum ceteros sorores sollicitudine predicationis robustius laborando transcenderet : ut abelationem se premeret et mores suas in humilitatis gremio nutriret crudelitatis sue antique non immemor a primordio omnium innocentia contemplatus ait · Ego enim sum minimus apostolorum · qui non sum dignus uocari apls · quia persecutus sum ecclesiam dei · Et tamen eorundem omnium apostolorum primus · quasi accepti principatus oblitus ac si minus ipe aliquid saperet in sapientia paulo minor dicens · Sicut et carissimus frater noster paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit uobis : sicut et in omnibus epistolis loquens · de quibus quibusdam sunt quedam difficilia intellectu · Ecce paulus in apostolis minor innocentia : ecce apostolorum princeps minor in paulo sapientia · Quid est hoc nisi quod sancti uiri diuina uirtutis consideratione inuicem sibi alios preferunt uolantia animalia alarum passione se tangunt : ut eo adnolatum se altius exerent quo humilius alter in alio quod admiretur uidet. Hinc itaq; colligendum est · quanta debemus sollicitudine meliorem uitam conspicere nos qui minimis iacemus : si et hi qui iam tanta sanctitate sublimes sunt · ut per humilitatis gressum admaiora proficiant adhuc queunt in aliis quod imitantes admirent. Sed hec repperire nescimus · quia mentis oculos semper in infimis premimus · Quin et si quando in uitam dei nemini : non ad meliorum uestigia : set ad intuenda semper deteriora exempla uertimus. Neq; enim eorum uitam considerant quibus se humiliando postponant : set quibus superbiendo se preferant · Deteriores namq; respiciunt quibus meliores se esse gliscant. et ideo proficere ad meliora non possunt · quia hoc sibi sufficere estimant · quod pessimos antecedunt · O miseri uiam peregrinationis · et intergo respiciunt · per spem quidem quasi ante se pedem proferunt · set per consideratione pravorum hominum post se oculos tendunt : recti uideri appetunt : sed mutandos se tortam regulam sumunt · Si enim semetipsos quales sint cognoscere appeterent : non deteriora conspicere : set meliorum exempla deberent · Sed ideo grauiores se esse non intelligunt · quia homines non attendunt · nam si

hommes attenderent · qñtum pcãndo distarent abomis hommibꝫ
mnemrent · Deboc g̃ pentente qui idarco bonoꝝ exempla conside
rat · ut sibimetipī qñtum a bono recessit mnotestat : bene dicitur
respinet hommes · e' dicit peccam · Sequit' : Et uere deliquet ut
eram dignus non recepi · Pcõres se plerumqꝫ confitent' etiam q̃
se cẽ non credunt : nam sepe contingit · ut passim se homines in
quos eẽ fateant' : Si cum pcã sua uerant' alijs arguentibꝫ audi
unt : defendunt se simoope atqꝫ inmotu uideri conant' : Vnus
quisqꝫ g̃ enim talis ẽ : e' se deliquisse dic' e' pcõrem se nõ exoꝛdis
mtimo : Sꝫ uerboten⁹ assent · Quia em̃ sc̃ptum ẽ iustus inp'n
pio accusatoꝛ ẽ sui : iste confessione peccati ornari uolunt nõ hu
miliari : p accusationẽ sua humilis appetit uideri non ẽ · Nam
si confitendo pcm̃ ẽ humilis ueraciter appeteret de pfectione
pcã arguentes se alios non impungꝛet · Itaqꝫ iustus mtam suaꝫ
indicans p exempla meliꝝ exoꝛdis mtimo recognoscit se ẽ qd̃
dicat · Aut em̃ pcam e' uere deliqui : atqꝫ inpõ quod tollerat fla
gello subiungat : e' ut eram dignus non recepi · Vnusquisqꝫ em̃
in flagello positus · minus adhuc pcã sua considerat : si ul' tan
tũ ul' amplius se peiussim quã merebat' estimat · Iste qua qñ
tum maiꝝ exempla considerat · tanto distictiꝝ examinatione
se pensat : minus se peiussim quã merebat' agnoscit · quia in
illoꝝ iustitia conspicit qñ graues sibi culpe fuerit quod erraut :
e' idarco hoc quod patit' : dilectum ẽ non sensit qua dilecte
nouit pensare qd̃ fiat · Valde aut' facile ẽ : ut peccatoꝛẽ se quis
qꝫ cum mchil p pcõ suo patit' dicat · Securi udeliꝫ inquos nos
ditim⁹ · cum uindictã nullã demquitate sentim⁹ : nam pcatoꝛes
nos quidem mtiiquillitate loquimur · Sꝫ cum de pris ipis flagello
mtuemente corripimur murmuram⁹ · pena g̃ nos mterrogat : si
uerant' cognoscimus culpaꝫ · Veritaqꝫ iustus qua culpaꝫ suam di
scrte considerat : etiam in flagello positus dicat · Et ut erã dign⁹
non recepi · Sequit' · liberauit em̃ animã suã : ne pgeret in inti
tum · Qua puemente diuina gratia mopatione bona nrm̃ libe
arbitrium sequit' : nos metipos liberare dicim' : qui liberante nos
dño consentimus Vnde paul⁹ cum diceret plus illis omnibꝫ labo
raui ne labores sibi tribuisse uideret' illico adiunxit · Non aut'
ego : Sꝫ grã dei mecũ · Quia em̃ puemente dei grãm etiã ipe per
libe arbitriꝫ subsecut⁹ ẽ · apte subiunxit · mecũ : ut e' diuino
munere non eet ingratus · e' tamen merito liberi arbitrij non
remaneret extraneus · Deboc aut' qui liberatoꝛi suo semetipm̃
cognoscendo consensit · recte dr liberauit animã suam ne pgeret
interitũ · Sequit' : Sed uiuens lucem uidet · lucem udeliꝫ uita
tis · qñ corde mortuus uidere non pot' : ul' certe quia dns dixit

Ego sum lux mundi · Videbunt lucē etiam mortui · quando homēs
mundi eū nemie admittū in humanitatis forma conspexerint:
ꝫ uidens tunc lucem respirat · qui liberis oculis cordis in forma eum
diuinitatis attendit · Sequit᷑: Hec omnia opat᷑ deus tribꝰ uicibus
p singulos · De hoc temptato flagellatoꝙ homine dictum supius
fuerat · abhominabilis ei fit in uita sua panis: ⁊ᶜ appinquabit cor
ruptioni anima eius ⁊ᶜ uita illius morti feris · Infernus nō sublimi
um: depcabitur deum ⁊ᶜ placabil'ei erit ⁊ᶜ uidebit facem ei⁹ in u
bilo: ⁊ᶜ liberauit animā suā ne pgeret in interitū ꝫ uidens lucem
uideret · Iubis itaꝙ tam collectis coacernatisꝙ sententijs: ⁊ᶜ sup̄
mero: amaritudinis ⁊ᶜ infra subiuncta ē letitia senectutis · Mor
qꝫ post hec dī · Hec omnia opatur deus tribꝰ uicibꝰ p singulos · Ac si
diceret · Quod semel de uno dixi: hoc tribus uicibꝰ p singulos agit᷑: Si
scire uelit quis diū ē · que iste tres uices sint · quibus unusquisꝙ homo
anxietate merorus affligit᷑ ⁊ᶜ post merorem ptinus ad securitatē letitie
reuocat᷑: idest supius sicut iam dixi narrauerat: quod ⁊ᶜ grauis me
ror affligit ⁊ᶜ magna postmodū letitia attollit · Igitur si negligāt᷑ inten
dimus · has tres uices meroris ⁊ᶜ letitie in unumquemꝙ electi animo
rum altiam ꝫ uicem modis nouimus: idest cōpūctione tempta
tione morte · Supma quippe quā diximꝰ cōuersionis uice grauis me
ror ē · cum sua unusquisꝙ pcā considerans rerum sedē fluxum mul
tum pedes rumpe ⁊ᶜ uiam dei pspauit securus cōpūctionis ambulare
⁊ desiderio⁹ tempalium graue onus abicē ⁊ᶜ leue iugū dñi libera ser
uitute portare · Cogitanti enī ista occurrit illa familiaris sua car
nalis delectatio: que inueterata diuū quīto cum duritia tenuit·
tanto arctius affligit · atꝙ ase tardius abire permittit · Et quis ibi
meror · que anxietas cordis quīdo hinc spē uocat · hinc caro reuocat
hinc amor noue cōpūctionis mutat · hinc usus uetuste puersitatis
impugnat: hinc desiderio ad spiritalē patriā flagrat · ⁊ hinc in
semetipō carnalem concupiscentiā tollerat · que cum aliquomodo
etiam mutat delectat ⁊ᶜ Recte g⁹ de hoc amaresente homine dic po
test abhominabil' ei fit in uita sua panis ⁊ᶜ appinquabit corrupti
oni anima eius ⁊ᶜ uita illius morti feris · Sed quia diuina grā adiu
tos · Istis difficultatibꝰ affici nō permittit · ruptisꝙ pcor⁹ uinc
tulis · actius nos ad libertatem noue conuersationis consolando p
duxit · ⁊ pcedente tristitiā · subsequens letitia refouet · ita ut cum
si unius cuiusꝙ animꝰ eo magis addiscit sui penitendo gaudeat q̄
magis se pillo meminit laborando defecisse · fit cordi immensa leti
tia quia ei quem desiderat iam pspem securitatis appinquat: recte
de hoc dic debet · Depcabitur deū ⁊ᶜ placabilis ei erit ⁊ᶜ uidebit fa
cem eius in nubilo: ul'certe liberauit animā suā ne pgeret in i
teritū · ꝫ uidens lucem uideret · Ac ne cōfusis quisꝙ iam stim

ē se credat · ⁊ quē pungua meroris superare non nalunt · ne ipa post
mod̄ securitas sternat : dispensante deo permittit · ut post conversiōs
suam temptationis stimul fatigetur · Jam quidē p cōmissionē ru
bz mare trānsitū ē : ſ adhuc mheremo inte pūtis ante faciem hostes
occurrunt · Jam pcā pterita nelud extinctos egipcios post erga re
liquum? · ſ adhuc nocenta mina qī alij hostes obuiant · ut ad terrā
repmissionis pgentibz ceptum iter mterdudant · Jam pces culpe
nelut mſequentes aduersārij sola dumna mrtute pstrate sint :
sed temptationū stimuli qī hostes alij cont̄ faciem nemunt · qui tū
mō labore superat · Conuersio mdeliz securitatē parit : mat aut̄
negligentie securitas sol̄z esse · Ne g̃ securitas negligentiā generet
septum ē · fili accedens ad seruitutē dei · sta m mstitia ⁊ timore ·
⁊ ppara aiam tuā ad temptationē : quia hostis nr̄ adhuc mhac
uita nos positos · qūto magis nos sibi rebellare conspirat tanto am
plius expugnare contendit · Eos em̄ pulsare negligit : quos qeto
mre possidere se sentit · Cont̄ nos ū eo uehementius mutat̄ · quo ex
corde nrō qī exture ppie habitationis expellit̄ · hoc em̄ m semetipō
dūs subquadā dispensatione figurauit qui dyabolū nō ū post bapt̄s
ma se temptare permisit · ut signum nob̄ quodd̄ future cōmissionis m
mēt · quod membra eius postq̄ addiscere pficerent · time noxios tēp
tationū mſidias tollerarent · post pmam igitur uitam meroris atq;
letitie quā unusquisq; pstudū conuersationis agnosat · hec sēda
subeuntur : quia ne securitas negligentia dissoluatur · impulsū tēp
tationis affiat̄ · Eq̄dē quisq; mipō cōmissionis mino magna ple
rumq; exapit̄ · dulcedine consolationis : ſ durū laborē postmodū
pbationis expitur · Tres quippe modi sunt cōmissiōz mchoatio medie
tas atq; pfectio · In mchoatione aut̄ mnemunt blandimenta dulce
dinis : in medio quoq; tempe certamina temptationis : ad extremū
uō pfectione plenitudinis · Prius g̃ illos dulcia susapiunt que consō
lent̄ · postmod̄ amara que exerceant̄ · ⁊ tunc demū suauia atq; sub
lima que confirment · Nam ⁊ sponsam suā nr quisq; prius dul
cib; blandimentis fouet · quā tamē sibi nā cōiunctā aspis mrepatio
nib; pbat : pbatāq; nō securus cogitationib; possidet · Vnde ⁊ plebs
israhtica cum sponsante se deo adscitas nuptias exegipto uocare no
caret̄ · qī arrarium nre prius accepit blandimenta signoz cōmū
ta aut̄ pbationib; exercet̄ mheremo : pbata ū nr̄ promissionis terra
mrtutis plenitudīē confirmat̄ · Ante igit̄ in miraculis degustant
quod appetēt postmod̄ m labore temptata ē · si custodire nouit quod
gustaret ad extremū quoq; plenius accipere merunt · qđ laboribz pro
bata custodiuit · Jsta g̃ uitam mmunsquisq; cōmissi · ⁊ inchoatio blā
da pmulcet · ⁊ aspera medietas pbat : ⁊ plena ē post refectio robo
rat · Nam sepe cōmissi quoq; mipō adhuc aditu mchoationis sue

ul'tiq̃ quillitatē pacatissimā carnis ul'dona pphetie ul' p̄dicamenta
doctine ul'signor̄ miracula ul' grām curationis acquirunt: post
hec duris temptationū p̄bationibz adhuc nō incepit ualde libōs
sē eē tradiderunt. Quod dnūs gr̄e dispensatione agit ne incho
atione sua temptationū aspritate tangant. quia si eor̄ mīa a
maitudo temptationis excepit. tam facile adea que reliquerat re
deunt. q̃n nec longius discesserunt. Ham contemptis p̄ns minis
q̄ uxta positis replicat. Unde scriptum ē. Cum emisisset pharao
pplm. nō eos duxit dūs p̄nas terre philistīn que uicina ē: reputās
ne forte penteret eum si uidisset aduersum se bella consurgere ⁊
reuerterent in egiptū. Exegipto itaq; exeuntibz. eminus bella sub
trahunt. quia derelinquentibz sēlin quedā p̄ns tranquillitas o
stendit. nem ipa sua teneritudine atq; inchoatione turbari adh
territi redeant quod euasernt. Prius ergo suauitatē securitatis
sentiunt prius pacis quete imbuunt. post cognitam uō dulcedi
nem tanto iam tollerabilius temptationū certamina sustinent
q̄nto alacrius in deo cognouere quod amant. Unde ⁊ petrus mmon
tem duct. p̄us claritatē contemplat. tūsfigurationis dīce. ⁊
tunc temptat anilla interrogante p̄mitti. ut p temptationē fr̄is
sibi exinfirmitate constitus ad illud flendo ⁊ amando reuerteret
quod uidisset: ⁊ cum eū timoris unda in pectō pelagus rapet. eēt
prioris dulcedinis anchora que teneret. Sepe enī aut tam diu
ina sunt temptationū certamina: q̄n longa inchoationū fue
rant blandimenta. Sepe uō maiꝰ dat in inchoatione dulcedinis
minus aut in labore pbationis: sepe minus in inchoatione dul
cedinis. maius in labore pbationis. Nunq̄ uō laborem tempta
tionis dispar. Sequit. Pfectio firmitatis: quia uxta summas
certaminis remunerātur quisq; plenitudine pfectionis. Plerumq;
autē in eo quisq; labit conuersus: quod dum quibusdā dōms gr̄e
dulcedine inchoationis exapit. confirmationē accepisse se pfectio
nis arbitrat. ⁊ plenitudinē consummationis estimat que adhuc
blandimenta eē inchoationis ignorat. Unde fit: ut dum subita
temptationis procella tangit. despectum se deo ⁊ pditū suspicetur
Qui si inchoationis sue non passum crederet adhuc inspiceris po
situs mentē adaduersa pparet: ⁊ minus nementibz postmodū tam
firmus resisteret. quā ea etiā sagacius p̄uidisset. Quegnde tri
quillus si p̄uidet ⁊ tolerat eor̄ tamē omnō certamina etiam
si p̄uideat non dedignat: quia usū nri itineris neq̄q̄ pagat sine
puluere temptationis. Plerumq; aut cōmissis quisq; talibus
temptationū stimulis agitat. qualibz ante commissionis grauā
mur q̄q̄ pulsatū se eē reminiscat. non quia tunc hec eadem radix
temptationis de erat: sz quia nō appebat. humanus quippe a

mmus multis cogitationibꝫ occupatꝰ · sepe sibimet ipi aliquomo
manet incognitus ut ommo quod tollerat nesciat quia dum per
multa spargit abinterna sin cognitione remouet. Si aut deo
uacare appetit · e tamos multimode cogitationis absidat : tunc li
bere conspicit · quod de mtima radice carnis procedit · Cardinis nam
qꝫ si nascatur inuia itinerantiu pedibus teritur atqꝫ in ipo usu tu
seminiu · cuius superficies ne appeat consurgit. sꝫ qui tius desup frue
tificantes spme non appeant subtus tame radix occulta pdurat
si aute tu seminiu pedes terere e calcare cessauerint · mox in superi
ficiem surgendo pgredit. e p spmā pdit · mpublicu quitqꝫ mira
dice inuebat occultu : ita e in corde secularu sepe occulta queda
temptationu radix non statim appet exurge · qua neluti mmti ac
tionu sita · tu seminiu teritur pede cogitationu · e p minutas tu
ras quasi multis inuiantibꝫ pmit ne inueniat. si aut p conuersiois
gram anima cordis turarū turba remouet. ut nulla actionu in
solentiu conterat · nullus cogitationu tumultus pmat : tunc
qd occultu latebat agnoscit. tunc de radice uitioꝝ pungit libere ·
spma temptationu. Cont que bene inuentis manu agit. ut m
qntu pot fieri non tegatur occulta : sꝫ radicitus euellat. quod
donec fiat inquietusqꝫ conuersi animā ita hec spma conturbat
ut sepe passione subita pene se supari sentiat · eiusqꝫ imus
medullitus mflictu exitabilr pertimescat · Plerumqꝫ uo ipi temp
tationu stimuli · du mitu nesciunt dilatant. etqui de no atriores
sꝫ longiores existunt · minus aut dolent · sꝫ manus mficiunt · qa
du menti diuinus adherent · tanto fiunt minus pauendi qnto
manus abiecti · Jnt hec g deprensa mens · huc illucqꝫ distenditur
e multiplicibꝫ temptationu estibꝫ dissipat. e sepe hinc inde pro
uocata · iu temptanti nimo obuiet · ul' quod pmu impugnet
ignorat · Vnde plerumqꝫ euenit : ut du nimis insurgentia uitia
uincant dum repugnantis animu ia iamqꝫ qui in lapsum despe
rationis inducant · conuersus quisqꝫ hanc ipam sublimitatis uiaꝫ
qm sibi adiremediu elegit expauescat. e qi in simu eductus titu
bat · qui in imo solidius stabat · Jsta no animi fluentibꝫ temp
tationu motibꝫ angusta. ut recte de eo dici debeat. abhominabilis
et fit inuita sua pars · e anime illius tibꝫ ante desiderabil' uel
certe ppinquabit corruptioni anima eius e uita illius mortiferis
Sꝫ quia misericors deus pbari nos permittit temptationibꝫ non
reprobari sicut scptum e · fidelis aut deus qui no patiet nos temp
tari sup id qua potestis : sed faciet cum temptatione etiam proueniu
ut possitis sustine : tanus consolatione e surgentes temptationu
stimulos mitigat impugnantesqꝫ cogitationu motus · interna
pace tu quillat : moxqꝫ anima immensa despe celesti letiaꝫ capit

dum denuctū malū respiat quod tolleraut : ut iure deboc temptato
liberatoq; homine din debeat indebit faciem eius inubilo ⁊ libera⁹
anima sua ne pgeret in interitū · ⁊ iuuens lucem uideret · ſſtis itaq;
duabz uiabz ideſt comiſtationis ⁊ pbationis · p meiwē lenuamq;
transactis sup ē terra : cuius ⁊ merorem adhuc sustineat · ⁊ gau
dia consequatur · Poſt conuersionis namq; certamina poſt pba
tionis erumpna restat · adhuc dura temptatio : qua uenire non
pot ad pfecta gaudia libertatis nisi pius debitum soluerit humane
conditionis · Comiſtus aut quisq; sibi caute sollicitus tacet · ⁊ se
ipm considerare non cessat · eternus iudex quam districtus aduenat
ad singuloq; terminū cotidie pspiat · ⁊ ante seueritatē tante iustitie
quas rationes intē sue sit positurus attendit : ⁊ si cuncta prana
opa que intelligere potuit deuitauit uentur⁹ tamen coram districto
iudice illa magis que insemet ipo non intelligit ptimescit · Quis
enī considerare ualeat : quanta mala p momenta temporū ipsis
inconstantiz cogitationū motiz pertransimus ? facile est enim
opa puersa intuitu ſ nimis difficile ē · abiecta cogitatione cor
tergere : ⁊ tamē sptum ē · Ve qui cogitat inutile · Et rursum · In
die cum iudicabit deus occulta hominū · Quid enī p misit : inter
se inuicem cogitationū accusationū aut etiam defensionū · Et rur
sum · Etenī in corde iniquitates operamini in terra · humana aut
mens semel eternitatis statū deserens ad fluxū temporalitatis de
lapsa · hanc mutabilitatē alternantiū quā dū caderet uolens appe
tit · dum conat surgere cogit⁹ inuita tollerare · Inde quippe pun
ta ē · unde delectata quia inde confusa habet laborē certaminis · un
pūsa pepit gaudiū uoluptatis · Sepe g⁹ electis etiam nolentibus
in cogitatione surrupit⁹ quod inse quidem sollert⁹ inspiciunt · ⁊
ante dei oculos quanti sit reatus attendunt · ⁊ cum de his omiz
semp districta iudicia ptimescant tunc tamē hec uehement⁹ me
tuunt : cum absoluendo humane conditionis debitū uementes ·
districto iudici ppinquare se cernunt : ⁊ fit tanto timor acrior · quo
to ⁊ retributio eterna uicinor · Ante oculos aut cordis nichil mane
tunc tutius uolat · defantasmate cogitationis : quia sub ductis e
medio omnibz : sed ⁊ illum tantum cōsiderant · cui appinquat
Crescit pauor mentis retributione iustitie : ⁊ iugente solutione
carnis · quo magis districti iudicii iam iamq; qi tangit⁹ · tan
to uehemen⁹ formidat⁹ · Et si eaq; fuerunt unquā se ptermisse
meminerunt formidant · tamen illa q nescium⁹ : quia indelicti
semetipos diiudicare ⁊ comphendē ommo non possunt · atq; ur
gente extremi subtilior terrent⁹ metu · Vnde redemptor nr soluturi
carnis adppinquis ⁊ membrorum suorum speciem serians : factus
in agonia cepit pluribus orare · Qd cum pse ille cui agonia peteret

qui interris positis celestia cū ptate tribuebat · Sz appinquante
morte nr̄e mentis mse certamen expressit · qui tum qndam terroris
ac formidinis patimur · tum psolutione carnis eterno iudicio ppin
quamus · Neqz enī tunc tumultib; anima in merito terret · qndo p̄
pusillum hoc muent · quod meternū mutare non possit · Consi de
ramus quippe qd una ute pūtis nequaqm sine culpa tīsire potuim⁹
consideramus etiam qua ne hoc quidē sine aligno reatu nō ē · quod
laudabilit gessimus · si remota pietate iudicemur · Quis enī nrīm
mitam p̄decessorū patrū ualeat ul' superare ul' assequi · Et tamē dauid
dicit · Ne intres iudiciū cum seruo tuo : qua non iustificabitur
in conspectu tuo omnis uiuens · Paulus cum diceret mchil mihi
conscius sum : tamē subiungit · sed non in hoc iustificatus sum ·
Jacobꝰ dicit · In multis offendimus nos omnes · Johes dicit · Si dixe
rimus qua pcm nō habemus · ipi nos seduximus : & ueritas in nob
non ē · Quid g̊ faciunt tabule · si tremunt columpne · Aut quomō
uirgulta immobilia stabunt : si huius panoris turbine eā cedri
quatiunt · Solutiom g̊ carnis adppinquans nonnumq̄ terrore im
ditte etiam iusti amma turbat · Qui ē siquid tīquillū in hac uita
sapere potuit mortis articulo imminente conturbat · ut iure dicā de
beat abhominabilis ei fit immutatio pauoris & animē illius tabus
ante desiderabilis : uel certe ꝓpter panoris penam · hoc quod illic sub
dit · appinquabit corruptiom anima ei⁹ & uita illius morti feris
Sed qua iustoꝝ animē aleunb; quibusq; contagijs ipō sepe mortis
panore purgant · & eterne retributiomis gaudia iam abipa carnis
solutione ꝓpiunt pleumq; ū contemplatione quada retributiois
interne · etiam prius carne expoliant · hilarescunt & dum uetu
statis debitū soluunt · nouam iam muneris letitia p̄struunt · recte dr
Videbit faciem eius in nubilo : ul' certe liberauit animā suam ne
pgreret in interitū · Sz iuuens lucem uidet · Justi itaq; amma in nu
bilo faciem dei conspicit qua tantū de letitia interna ꝓpit q̄ntū
capere ul' assumpta uix possit · Ibi g̊ lucem iuuens uidet : qua spi
ritalē oculum radio interni solis infigit · Ibi lucē iuuens uidet
qua omnem iam mutabilitatis uetustatis nubilositudine atq; obumbratione
calcata · ueritati eternitatis inhereret eiq; inherendo quem cernit ad
similitudinem incommutabilitatis assurgit · atq; in semetipa; aucto
ritas sui incōtuersibilē speciem dū respicit assimilit · Que enī admu
tabilitatē p̄semetipsa; lapsa ē : admutabilitatis statū immuta
bilem uidendo formatur · Igitur helui de afflicto hoc liberatoq; ho
mine · quia primo meroris amaritudinē : & postmodū gaudia con
solationis expressit apte subiungit · omnia hec opatur deus tbr
unb; singulos indelicq; confusiois · pbationis & mortis : quia
ptia hec & duris primum stimulis meroris affligit · & magnis post

mod̄ ſecuritatis gaudijs reſonet. Et quia electi unuſquiſq; mens hiſ
dem tribus mabz ideſt. uel labore cōmūſionis uł temptatione pbatio
ms uł formidine ſolutionis attenta atq; ipa attritione purgata libe
ratur. apte ſubiungit. ut reuocet ammas eoꝝ a corruptione. & illu
minet luce uiuentiū. Lux quippe morientiū ē. quam corpeis ocu
lis cernimus: qui eaā ſi adhuc huic mundo uiuunt. luce morien
tiū tenebreſcunt. Illuminant autē luce uiuentiū qui deſpecto tempa
li lumine adſplendorē mētis dantis reuertunt: ut ibi uiuant
ubi uerū lumen ſentiendo uideant ubi non aliud lumen atq; aliud
uita ſz ú ipa lux uita ſit: ubi ſic nos lux exterius impleat. ſic inteꝛ
impleat. ut circumſcripta exterius circumſcribat. Illuminant g hac
luce uiuentiū. quā tanto tunc ſubtilius conſpiciunt qūto nunc ad
ullam purius uiuunt. Magna heliu ac ualde fortia ptulit. Sz hoc
unuſquiſq; arrogans habere ꝓpriū ſolet quod dū uera & mſtica lo
quitur ſubito p tumorē cordis quedā inania & ſuꝑba p̄miſcet. foris
em placere appetit. mhoc quod uerā ſentit: & inde mox manefit
a lumine nō. unde p elationis typum recedit a bintimo. Qui em
appbari doctus exterius queuit: intus plenitudinem qua docebat
amittit. Vnde & heliu quem tenere arroganciū typū ſepe iam dixim⁹
poſtquam multa ſapientie p̄funda digeſſit ſubito poſt ealdem ſen
tentias ueraces ac mſticas factu ſtulte inflatus extollit. cui⁹ mox
inflationis mento ei⁹ ſenſus adinania uerba dirumpit. Nam ſub
didit dicens. Attende iob & audi me: & tace dum ego loquor. Si aut
hēs quod loquaris rūde mi. Loquere. Volo em te appere iuſtū. Quod
ſi non hēs audi me tace & docebo te ſapientiā. Qualem ſe apud ſe
habeat hec locutio: manifeſtat qua dicit. Attende iob & audi me: &
tace dum ego loquor. Immenſa em ſuꝑbia ē: a ſemore ſibi reuerentiā
exigere. & ſilentiū impare meliori. Qua aut p̄dicatores iuſti. dū
quoslibet corripiunt ſepe p humilitatis grāz adcogitationū ſuarū
intima reuertunt. atq; meo ipōs quod corripiunt nequid forte falle
fallant exquirunt. correptiq; licentiā tribuunt. ut ſiquid plē ipi
uſtꝰ ſentiunt fateant. hoc nōnūq; etiam arrogantes imitari ap
petunt. Paulis p em mucrb elatione poſtpoſita. qī eoꝝ quos corri
piunt ſi forte reppire potuerint uſticiā queunt. non quia ita ſen
tiunt: ſz quia ornari humilitatis ſpeciem contempſerunt. Me
tuunt em ne ſuꝑbi ac timidi quia ſint ee uideant. Quod heliu
ſtatim ſubdidit dicens. Si aut habes quod loquaris. reſponde mi
Volo em te appere uſtū. Sed hec quia excede non ptulit: audire
quod q̄ſierat non expectant. Nam illico ſubiunxit. Quod ſi nō
hēs audi me tace docebo te ſapientiaz. Qui em ueraci queunt au
dire q̄d uſtum ē: quanimit expectant audire quod queunt.
heliu aut quia ueraci requiſitionis uerba nō ptulit. dia quod

quesierat non pmisit: sz mox quod mtm̃ sceus gestabat erupit q̃
lenqz se oculis suis habebat oñdit dicens. Tace & docebo te sa
pientiã. Arrogantes nim qñdo aliquid humilit sonant: diu in
eusdem humilitatis spene non pdurant. Cum fortasse quunt ut
audiant. mox loquendo obmant ne doceant. quia suptue nocis
q̃m ptulerant cnus ostentatiõis mtentio corrumpit. que exra
dice cordis exurgit: atqz eandem humilitatis formaz speciem
sumptã: eo celerius pbant. qua aliena e. quo illã diutius tene
non possunt. Ecce helyu mstrã cum requirit ut discat. pmittit
qua docat. Ecce qi requirendo qd mstu e. aliquid planũ sonare
rat lingwa: sz mox celare non potuit hoc quod timebat consq
enna. Hamqz repente subinnxit: tace & docebo te sapientiã. Qa
nõ arrogantes omnes meo quod pferunt typo supbie mflant.
& uelud malto positi. sic doctor speciem simunt. ac si eor nerba
dignatione quadã sup indignos homines celitus effundant: bñ
adtẽdite huius hystoria uersus interponit. ut dicat. pmissas
quoqz helyu etiam hec locutus e. Quid em̃ phinus pnuntiatiõis
uocabulũ. nisi mflatio elationis ostendit. ut nerba que de alta
supbia nemebant cum quadã qi altitudine & distinctione pcede
rent. sta melius pdicare omnes arrogantes solent. Cum quoda
em̃ fastu pferunt hoc quod singulariter mtellexisse se credunt: &
fortasse tunc humilitate pdicant cum p pdicationis typũ exem
pla supbie oñdunt. Vnde fit: eor pdicatio contrarios sibi mane
non possit: qua id quod rectũ loquentes sencunt: puerse tu
mentes impugnant. humilibz namqz auditoribz nerba sua
non compatiendo. sz magis dedignando largiunt. longe quippe
se maltum positos estimant. & sup eosdem auditores suos qi
pcedentes doctrine respectũ nix de summo dignant mdunant. At
contra nerba mistor exradice nemunt humilitatis ut fructũ ha
leant ferre pietatis: & quicqd salubre potuerint nõ timendo. sz
patiendo subministrãt. Vi quippe caritatis ul se mauditoribus
suis ul auditores suos mse ita trãsformant: ac si & illi pullos qd
audiunt docant & isti pullos hoc quod docendo pferunt discant
helyu q typum arrogantiũ tenens. & tam pnuntiationis oste
tatione mchoans. quid dicat audiamus. Sequit. Audite sapi
entes nerba mea: & eruditi ausultate me. Auris em̃ nerba pbat
& guttur escas gustu diudicat. Ac si diceret. Sicut nec auris escas
nec guttur nerba cognoscit: ita nec stultus quisqz sententiã sapi
entis intelligit. Sapientes q atqz eruditi audite quod dico: qui po
testis ea que fuerint dicta cognoscere. Videamus igr quantũ ti
meat qui nerba sua non ri sapientibz audire deceat existimat
Verus aut sapiens pdicator dic. sapientibz & insipientibz debitor

sium · At cont̄ arrogans in p̄dicatione sua aures tantūmō sapien
tū expectat : quia non ideo p̄dicat ut possit quoslibz sapientes
queat · ut possit quod senserit superbiendo monstrare · Sicut enī
supius dictum ē · non illos appetit erudire · sz oīndere · nec intuetur
quam usti qui audiunt fiant · sz ipē quam doctus cum audit̄ ap
peat · Qua nō p̄dicatione arrogantū nullus admittet · si nō ē
aliquid de humilitatis imagine p̄misceret : bene belua postquam
p timida uerba sē extulit ruislim gī adequalitatis conc̄diā conse
dit dicens · Judicū eligamus nob : ē int̄ nos iudicemus quid sit
melī · Sed utrumq; hoc iudicū exhumili corde quesierit facile cog
noscimus si subsequentia eius uerba pensemus · Sequit̄ · Quia
dixisti iob quia iustus sum : ē deus subtulit iudicū meū · Iniudi
cando enī me mendacū ē · ē inolenta sagitta mea absq; ullo pec
cato hec beatum iob dixisse queritur · que tamē quia minime dixe
rit · requisita sacre hystorie uerba testant̄ · Sed qui iudicū eque
quesierat excusa quā finxit ptinus sententiā p̄mulgat · Jam
sequit̄ · Quis est uir ut ē iob ? · Qui bibit subsānationē qua
si aquaz : qui gradit̄ cum operantibz iniquitatē · ē ambulat
cū uiris impijs · Ecce iudicū querens iudicū ptulit ē post alle
gationē suam nulla beati iob expectata sententia · cum damna
tione dignum exprobr̄ sanctate iudicauit · Ait enī Quis ē vir
ut ē iob · ut utiq; subaudiamus nullus atq; subiungit · Qui bibit
subsānationem qī aquā · Aqua aut̄ cum bibit̄ · ita liquide sumit̄
absorbendū · ut nulla sin p̄gwedine retardet̄ · Subsānationē
ū ut aquā bibere ē : deum sine aliquo obstaculo cogitationis irrid̄ :
ut in eo quod superbit lingwa ul̄ conscientia · nulla trepidatiōe
contradicat · Hec aut̄ eius sententia superbū iob q̄ntū a tramite
ueritatis exorbitet : illa dīn attestatione cognoscimus qua addya
bolū dic̄ · Animq; consideraſti seruū meū iob : quod non sit ei simi
lis in terra · Ecce quē ueritas dicat absq; compatione uitiī : cum be
lua asserit absq; compatione peccatrem · Sed hec ēē ꝓpria arrogantū
p̄dicatoꝝ solent : ut etiaz afflictos auditores & suos magis distrīte
corripe appetant quam blande refouere · Plus enī studeant : ut mala
obiurgando macerent quā bona laudando confirmēt · Superiores
quippe uidere desiderant : ē magis gaudent cum eoꝝ animū ira ele
uat quam caritas exequat Semp̄ nuere optant quod macerā
do rigide ferant · Unde scr̄iptum ē · in ore stulti uirga superbie : quia u
delicet pati nescit rigide sat : sz compati humilit̄ nesciit · Solent enam
p̄dicatores uisti auditores suos obiurgando corrigē : solent in eoꝝ
animis districta macerationē seruare · Unde scr̄iptum ē · Verba sapien
tū qī stimuli : ē sic̄ claui in altū defixi · Recte eoꝝ uerba clauis no
cata sunt · quia culpas delinquentiū nesciunt palpare sz pungere

An iohannis uba nō erant cum dicebat: & pgentes uparū qs
nob demonstrabit fugere abra uentura? An uerba stephani da
ui non erant cum dicebat: nos semp spū sto restitistis. An pauli
uba dauid non erant cū dicebat o insensati galatę quis nos fastina
& rursū cū chorinthijs dicēt cum enī sit int nos zelus & contentō
nome carnales estis & sdm hominē ambulatis. Sed necesse est
ut caute intendamus pdicatores iusti impijs quos corrigunt. cum ex
pte alia fortasse aliquid bone operationis inuenimus adeadē obum
brationis uerba cū quanta dispensatione defendunt. Ecce paulo
corinthios docens eosq; in culpa diuisionis aspiciens exorsus ē dicēs
Gras ago deo meo semp pro uobis in gra dei que data ē uob in xpo ie
su: quia in omnibz diuites facti estis in illo. Multū pfecto laudant
quos in xpo diuites in omnibz dixit. Et ecce adhuc blandimenta
multiplicat dicens. In omni uerbo & in omni scientia. sicut testi
monium xpi in uob confirmatum ē. Testimonium xpi confirmatum ē in
uob dixit. ac si ope pegissent. quod doctina didicerant & mox in lau
dis consummatione subiunxit. ita ut nichil uob desit in ulla gra
expectantibz reuelationē dni nri ihu xpi. Quesso te paule: istis tot
fauoribz iam quo tendas intima. Et ecce paulo post sequit. Obse
cro aut uos fres p nias dni nri ihu xpi: ut idipm dicatis omnes
& non sint in uob schismata. Significatum ē enī mihi de uob fres mei
ab his qui sunt cloes quia contentiones int nos sint. Deq; ibz conte
nonibz paulo p? subdidit dicens. Cum enī sit int nos zelus & con
tentio: nōne carnales estis & sdm hominē ambulatis. Ecce mox
de audientiū qua blanda fauoris manu iam distincte intercationis
iurgium aperit. Prius namq; superbor brachia studuit p blandime
tor mitula religare: ut postmodū potuisset nullus superbie ferro
correptois medere. Erant pfecto in chorinthijs & que laudare de
buissent: erant & que argui/pitius itaq; meditus prius sana me
bra que intra nullus erant laudando palpant. & postmodū pu
tridū sinū ulneris feriendo trā fixit. habet g̃ in his pdicatoribz
aduterampq; aptum doctine regula pondus suū: ut & recta fatentes
mutant & puersa animaduertentes absoluant. Nonnūq; uero etā
pdicatores iusti rigide ferunt. Aliud ē enim iniqua stimulat. Ali
ud cum superbia inflat. Iusti cum seuere corrigunt interne dilec
tionis gratiam non amittunt: nam sepe p inquietudinē refrenan
dam pranor durita districti ingenia assumunt. Set intus caritatis
igne ligne fiunt: atq; eor amore ardent in quor aspa correpti
one seuiunt: seq; etiaz eis intus in secreto cordis humiliant
quos duris foris animaduisaor stimul' qui despiendo castigant
Plerumq; aut & non despiendo despiciunt. & non desperando de
spiciunt ut tanto eos celerius a culpa paniscere ac resilire faciant

qñto iam qĩ mannis mortis foueam oñtant · Sepe eaã quodam
decenti moderamiẽ suas culpas coram discipul' mdicant : ut illi
audientes distant quomõ semetipos de suis actionibz subtilr rep
hendant · Tanta aut' dispensatõe se tempant : ut neqz aim se em
gant mtensus rigidescant · neqz rursum aim se humiliant ex
tensus remissi fiant : qua ℭ mdisciplina humilitatẽ disciplinaz
Paulus disciplinaz tenuit · aim corinthijs diceret aim em sit mt
uos zelus ℭ contentio · nonne carnales estis ℭ sedm hominẽ am
bulatis : sz humilitatẽ mdisciplina non pdidit · qui dicendo p
monuit dicens · Obsecro uos frres pmiaz dei : ut idipsum dicatis
omnes ℭ non sint mter uob' scisinata · Rursum humilitatẽ tenuit
aim eisdem corinthijs loquens · paulo latius fortasse quã noluit
semetipm reprehendit dicens factus sum insipiens : sz disciplinaz
mhac humilitate non pdidit · qua illico adiunxit · Vos me coegi
stis · Exemplũ magne humilitatis exhibuit · aĩ discipulis dixit : n
em nosmetipos pdicamus · sed dnm nrm ihm xpm · nos aut ser
uos uros pxpm · sz mhac humilitate disciplme usitatã nõ amisit
qui eisdem delinquentibz dicit · Quid uultis : ℑnuirga uenam
aduos · Sciunt g' pdicatores scĩ utroqz moderamine artem magiste
rij tempare eĩ delinquentiũ reatus mnemunt : sciunt modo se
uere corripe modo humlit' depcari · Sz aim arrogantes mri eos imi
tari appetunt sumunt abeis uerant' nescunt pces humilitatis ~
Magis em terribiles possunt ee quam mites : ℭ idcirco discunt in
se erigunt : ℭ discere negligunt · ut animi submittant · Cumqz
admonere deliquentes plaide nescunt : nimio rigoris usu p mine
tiones uanitatiz etiam cont' recte agentes effrenant' · Quoz iste
heliu speciem tenens : btm iob non fouet : sz obiurgat dicens Quis
ẽ mr ut ẽ iob : qui bibit subsannatiõe qĩ aquã qui gradit' cũ oper
antibz miquitatẽ · ℭ ambulat cum uiris mpijs Et qua aliena e
semp a ueritate superbia : mox ℭ ad falsã prumpit dicens · dixit em
Non placebit uir deo etiam si cucurrerit cum eo : Quod pfecto qua
minime dixerit : quisq's btm iob uerba legit agnoscit · Sed qui id
circo loquitur ut semetipm ondendo superbiat : quid mirũ si m altõ
fingit quod reprehendat : ℭ Quomõ em ueritati coheret in uerbis i
uerb' maepanois quem mt' semetipm longe abeadẽ ueritate diuinit
timor mentis · Sequitur ideo uiri cordati audite me · Ecce iterũ fastu
superbie mflatus eos tantũmõ qui qĩ digne mtelligendo se assequi na
scant queut · ℭ si quod sentiebat erumpit dicens · Absit a deo mpie
tas · ℭ ab omnipotente miquitas : opus em hominis reddet ei · ℭ iuxta
uias singulorũ restituet eis deus · Benedixit : qua omnipotente deo
miquitas ul' mpietas non ẽ · ℑnhac mta nequaqm semp hoc agit
quod subiunxit · qua iuxta opus suũ singulis ℭ iuxta uias ppias

reddit · nam ꝫ multos illicita ac puersa ꝓpetrantes gratuitu ꝑmittit atq; adopta sta cōmutit : ꝫ nonnullos rectis actibꝫ deditos flagello mi nemente ꝯripit · ac sibi placentes qi displicant affligit · salomōe attestante · Sunt iusti quibus multa euenirnt · qi opa egerint im pioꝝ : ꝫ sunt impij qui ita letari sunt · ac si iustoꝝ facta habeant Quod nimiꝝ omps deus mestimabili pietate dispensat : ut ꝫ iu stos flagella trucident ne opa extollant · ꝫ iniusti saltem sine pena hanc uitā pagant · quia adtormenta que sine fine sunt · male agendo festinat : nam quia aliqñ do iusti neqq; iusto ope flagellat hāc ipa hystoria quam tractamus ostendit · Neq; enī eiꝰ beatus iob culpa fuerat flagellatus : qui ante flagelli stimulū ipō mdice attestante laudatus est · Verus g⁹ helu diceret si dixisset quia in omnipotente deo impietas · atq; iniquitas non ē · etiā cum uxta uias ꝓpias hominibꝫ reddere non uidet · nam quod a nob nō est etiam cum uxta uias ꝓpias hoīibus reddē non uidet · Nam quod anob non intelligit exocculto iudicio nō minusta lance ꝑfert · Qa uō ꝑdicatores arrogantes dum multa mala spargunt · etiaꝫ sepe uera ac solida ꝑferunt · helu recte subiungit · Vere enī dn̄s non con dempnauit frustra : nec omps subuertit iudiciū · Iodyaboli dns dixit · Cōmouisti me aduersus eū : ut affligerem eum frustra · Qd utiq; helu dixit : quia non condempnabit dns frustra · Quod uti q; discordare dictis ueritatis credit · nisi subtili cōsideratione pen setur · Aliud namq; est dampnare : aliud affligere · Affligit ergo uxta aliquid frustra : ꝫ frustra non dampnat · An non uxta a liquid frustra iob afflixerat : cui nō delebat iniū sed meritū auge bat · Ifrustra enī condempnari non pt · quia dampnatio fieri non expte aliqua pot : que iudeliq; nextremo ꝓmit · omne quod hic quisq; inique cōmiserit · Hec omps subiuit iudiciū : quia ꝫ si minus recta iudent · ee q patimur recto tamē occultis examie decernunt · Sequit · Que constituit aliū sup terrā : aut quem posuit sup orbem quem fabricatus est · Vt iudeliq; subaudias nul lum · Perse quippe mundū regit · quem pse condidit : nec eguit ali ems adiutoriꝫ adregendū · qui non eguit adfaciend · Sed hec idcir co colligunt · ut liquido indicet · quia omps deus psemetipsū re gere non negligit quod creauit · Quod bene creauit utiq; bene regit : quia qd pie condidit impie non disponet · Et qui nec diu facta curauit ut ecent : que sunt facta non deserit · Qua g⁹ pns e inregimine · qui auctor extitit creatione : curā nri non preuit Vnde ꝫ apte subiungit · Si direxerit adeū cor suū : spm illius ꝫ flatū adse trahit · Cuncta ē cor tū ma petit : dirigit · cum ad sup na sublenat · Si g⁹ homo cor suū addeū dirigit · spm ꝫ flatū il lius dns adse trahit : spm iudeliq; ꝓmptus cogitationibꝫ · flatū

ũ qui corpus ptrahit ꝑ terrenis amombꝫ pomt · Deo g̃ spm hominis
⁊ flatum adse trahere est : adconuisatione sui desiderij : ⁊ interiora
mea ⁊ exteriora cõmutare ut nichil iam mente exterius libeat michil
caro infirmus ul'si appetit adipisci conet : Sz omne quod homo est
adeu indeliꝫ a quo e : ⁊ interius desiderando ferueat : ⁊ exterius
se edomando constringat · Vnde ⁊ apte subiungit · Defiuet omnis
caro simul ⁊ homo manere reuertet : Simul omis caro defint
quando iam nullis sius motibꝫ seruit : quia ꝓsidens spe cuncta
eius fluxare fugit : ⁊ quoda distrctionis siue gladio omne quod i
illa male uiuebat interficiat · hoc nimiꝝ discipline gladio semetipꝫ
ubemias interfecerat cum dicebat · Postqm comitisti me prima
postꝙ ondisti ni · ꝓcussi femur meu · Quid em infemore ni no
luptas carnis accipit : Et quid e quod ait · postꝙ ondisti ni ꝓcus
si femur meu · nisi postꝙ supna spiritalit uidit · omne quod infe
rius in se carnalit uiuebat extinx · ut quto magis sima patesceret
tanto magis ima que tenuerant non uiuerent : Nam quto mag
quisqꝫ supius uiuere : tanto michoat infirmus interire · Iuxta effec
tum namqꝫ carnal'opationis · omnis caro pauli simul interierat
cum dicebat · Viuo aut iam nonego : uiuit aut in me xpc · Sente
nam hoc loco helu subdidit : ⁊ homo manere reuertet : In peccõ
em quisqꝫ positus mortalitatis sue obliuiscit : ⁊ terram se esse
non memmit dum adhuc ꝓsupbiam inflatur · post cõuisionis
uõ gr̃az cum humilitatis spiritu tangitur : non se ee aliud qua ante
reni recordatur · Iam manere dñ reuersus fuerat cu dicebat · Me
mento dne quod pulus sumus · Abraham manere reuersus fue
rat dicens · Loqr ad dm meu : cu sim pulus ⁊ cinis · Et si uiuen
tem carnem nec du interra mors soluerat : hoc tamen apud se e
rant · quod se fumos absqꝫ dubitatõe pendebant · Hinc alias dr
Auferes spm eoꝝ · ⁊ defficient : ⁊ in puluere sum reuertentur · Quid
aut eoꝝ spe nisi spe supbie nominat : Tollat g̃ spe eoꝝ ut deficiat
id est subducto supbie spu michil de se ee cognoscant : ⁊ reuertant
in puluerem · id est humilient ex firma condicione · Propter hunc
puluerem · admus memoria qui semetipos considerant reuocant
p sapiencia dr · fulgebunt iusti : ⁊ sicut scintille in arundineto
discurrent · Sa em iuri du pcoꝝ in mistent : eos exemploꝝ suoꝝ
igne liuendunt atqꝫ omne quod intus in manem redigunt : qa
pietatis flamma consumpti · du infirmitate condicionis sue co
spiciunt michil aliud qꝫ scintillam se ee cognoscunt · ut a supbie siue
durina resoluti p penteniam dicant id quod sup ꝓtulimus · Me
mento dne quia pulus sumus · Bene g̃ dr : quia cum ad se spm
hominis dns trahit · defficet omnis caro simul ⁊ homo manere
reuertet : hec helu ⁊ uera sunt ⁊ magna que dicit · Sed quia

male mox exco quod bene sensit mtuimur: uerb sequentibz pdit
dicens · Si hēs g̃ mtellectū · audi quod dr · & ausculta voce eloquij
mei · hz hoc pmū omīs arrogantes: ut aī fortasse acutū aliquid sēn
tiunt mde mox admiratiōs elationis erumpant: sensusq; om̄ mīsu
compatione despiciant seq; sē mundiō alioz mītis anteponant
Quibus contingit miseris · ut plus muendo tenebrescant: quia
dum sibulla attendunt · semetipōs mtueri nesciunt: & quo m
telligentiā actius pquirunt · eo p superbiam deterius cadunt · Qui bene
quidē sibulla conspicerent: si m eo qđ pferunt se uiderent · Supi⁹
namq; helm dixerat · Si hēs quod loquaris rūde mihi · loquere no
lo eī te appere mstū: nunc aut ait si hēs mtellectū audi quod dr
Ecce quomō paulisp · elatio uerboz mcrementa pfert · Supius du
bitaut · si possit btūs iob pferre quod ustū ē · nunc uō dicunt si
hoc qđ dr saltem possit audire · sbi dixit si hēs quod loq̃ris · rū de mi ·
de si diceret dic aliquid si tamē dignus poteris ee qui dicas: hic aut
ait si habes mtellectū audi quod dr · de si apte dicat · audi me si tamē
dignus potis ee qui audias · Ista sunt cottidiana defectus qui meerdibz
reploz fiunt · quibus mdesinent addere nos destendunt: quia dū
minoza incaute negligunt · admaioza pnaose prumpunt · Jam
& hoc de superbia fuerat: quod btūs iob id quod ustum ē · loqui posse
dubitabat · Sz dum hanc msemetipō considerare neglexit ad nequ
oza puenit: ut non posse abeo dici quod ustū ē · dubitet · sēd dicente
se usta abeo mtelligi posse debe speret · Vnde utiū superbie abipa mox
radice secandum ē: ut cum latent oriatur tunc uigilant abstudatur
ne puectu ingreat · ne usu roboret · Difficile em̄ mse quisq; mutata
superbiam deprehendit: quia nimiū hoc utiū qūto magis patimur
tanto minus udemus · Sic quippe immente superbia · sicut m oculis
caligo generatur · Quo se hec latius dilatat: eo nehementius lumen
angustat · paulisp g̃ elatio mpedit cresit: & cum se nastius exten
derit oppresse mentis oculum funditus claudit: ut captiuus amm⁹
elationis typum & pati possit & tamen id quod patitur uideri non
possit · & tamē id qđ Sed quia arrogantes mn aliq̃n do ut diximus
recta non recte sentiunt · & bona muemre nouerunt · sz hec bene
pferre contempnunt: helm post elationis typum quod dixerat
si hēs mtellectū audi quod dr · subdidit dicens · Numquid qui nō
amat mditū sanari potest · Quomō tu eū qui ustus ē · mtantū
condempnas · Bonam quidam sententiā ptulit: sēd beato iob pro
ferenda non fuit · Jn omne em̄ quod dr sumoope mtuendū ē quod
dicat · tm dicat · quando dicat · quomō dicatur · helm autē atten
dit qđ diceret sēd tm diceret non attendit · Btūs quippe iob amabat
mditū quia causas suas tum dnō pensare subtilit nouerat · nec
condempnauerat eum qui ustus ē · Cur sine pcō p tantis fuerat

mdolore positis : cum humilitate requirebat · Amat iudicii q̄sq̄s
uias suas subtilit̄ discutit · & secretariū cordis ingressus · quid dns
ip̄i dns tribuat quid ipe dño debeat pensat · Quod bris iob quonīo
non fecerat : qui tam treb̄ sacrifica in expiatione filiox̄ eor̄ pro
tationib; offerebat · Qua helin dixit quod is qui iudicii non amat
sanari non possit arguens bm̄ iob quod iudicii nō amaret · & q̄a
eum qui iustus ē condempnasset : illico eiusd̄ iusti idest dn̄i iustica
subdidit dicens · Qui dicit g̃ regi apostata qui nocat duces impios
Sepe nouimus quod pleriq; qui p̄sunt sibi metū mordinatū a sub
ditis exigunt : & non tamen ꝓpter dn̄m qua ꝓdno uenerā uolunt
Intus em̄ se tumore cordis extollunt · cunctosq; subditos in sui com
patione despiciunt · ne condemnendo consulunt sed dñando p̄
munt · Qui uidelicet alta cogitatione se erigunt & equales se illis
quibus eos p̄ee contingit non agnoscunt · Cont̄ hunc tumorē
p ecclīastic̄ liber dicit : Duce te constituerit uoli extolli : q; esto in
illis quasi unus exillis · Hunc tumorē p̄ phetam dns increpans ait · nos autē cum austeritate impabatis eis & cum pote
tia · Ipa em̄ bona que subditis dicunt · dñando potius quā consule
do, p̄ferunt : quia uidelic̄ quicq̄m eis q̄ exequo dicē · semetipos esti
mant decassse · Singularitate em̄ gaudent culminis & non exeq̄
litate conditionis · Sed quia hec timenta rector̄ corda subtilit̄ dns
pensat · bene cont̄ eos dicit : quidicit regi apostata · Unusquisq; em̄
sup̄bę rector tumens adculpā apostasie dilabitur quotiens p̄ee homī
bus delectat : honoris sui singularitate letatur subquo em̄ sit non
considerat · & q̄equabilis q̄ non sit equalis exultat · Unde aut̄ hec
uitior̄ radix pullulat nisi de regendi mī exmitatiōe illius qui
despectis angelor̄ sanctatibus dixit ascendas sup altitudinē nubiū
& similis ero altissimo · Qua g̃ unusquisq; rector · quotiēs extolli
in eo quod ceteros regit · totiens p̄lapsum sup̄bie a sinu rectoris ser
uato sepat · & cum equales sibi despicit subditos eius sup se domini
ū subquo omnes equales sunt non agnoscit : recte dr̄ qui dicit re
gi apostata · Qua nō dum dñando p̄sunt exemplo sue sup̄bie subdi
tos adimpietatē trahunt · apte subiungit · Qui nocat duces impi
os · Adhuc namq; impietatis non duceret : si subditor̄ oculis
humilitatis exempla monstrarent · Dux aut̄ ē impius qui tra
mite ueritatis exorbitat · & dum ipe imperat ruit adabrupta seq̄
tes muitat · Dux ē impius qui p̄tumoris exempla mā ondit erro
ris · Paulus dux impius ee metuebat : cum p̄fatis sue celsitudinē
rep̄mebat dicens · Hec querentes abhominib; gliam · neq; a nobis
neq; abalis · cum possimus honor ee ut xp̄i apli · q; facti sumus
paruli inmedio uīm · Paulus paulus inmedio eor̄ factus fuerat
qua timebat ne si inter discipulos honorem sue celsitudinis uen

dicaret ecem

dicaret exempla elationis onderet · Timebat nimiū · ne dñi ipē
sibi ptāte pastoralis penitentie quereret grex subdit⁹ p abrupta
sequeret⁹ · & ad impietatē sequentes ducēret qui pietatis officiū sus
cepisset · Vnde nōce ē : ut is qui p̄est que exempla subditis p̄beat sol
lerter attendat : & tantis se suat inere quantis p̄ce vigilant⁹ in
spiciat : ne in eo quod p̄latus ē mitius mescat · ne una debite ptātis
in moderatius exigat · ne discipline ius mitet⁹ in rigorem superbie
& inde apuersitatē subditos refugere potat · inde magis mitiendū
corda pūtat : ne ut dictū ē impietātis dux p officiū pietatis existat
Non autē debet hominū ducatū suscipe · qui nesciat hominem bene
viuendo p̄ire : ne qui adhoc eligitur ut alioꝝ culpā corripiat · quod
resecare debuit ipē cōmittat · Hinc g⁹ inde se qui p̄sunt artius spi
ritu⁹ · ut sibi & subditis imiant : ut bonū quod faciant · & mitra
simū mentis abscondant · & tamē exco ad pfectū sequentiū · exem
pla recte opationis impripiant : ut subditoꝝ culpas animaduer
tentes corrigant nec tamē piam animaduersionis mitimescāt ·
ut quedā leuia⁹ correpta tollerent nec tamē discipline vincula ea
dem leuitate dissoluant : ut quedā tollerando dissimulent nec
tamē ea crescere dissimulando p̄mittant · laboriosa sunt ista · &
nisi diuina grā fulciat ad custodiendū difficilia · Recte nō de aduē
tu districti iudicis psapientie librum dr · Horrende & cito appebit · quo
iudicū durissimū his qui p̄sunt fiet · Quia g⁹ plerumq; p ptātem
regimins ad culpā prumpit⁹ elationis · atq; apud districtū iudicē ipa
elatio impietas estimat⁹ · bene de dño p heliu dr · qui vocat duces impi
os · de ipo quippe ducatu dñi superbiunt : exemplo suo subditos adim
pietatē trahunt · Vnde magnope curandū ē : ut qui regendis homi
bus p̄fertur · apud se mitra secretarii mentis in kathedra p̄sideat hu
militatis : cumq; iudicandum ei acetis foris assistitur · vigilanti
oculo mestant⁹ aspiat · cui quandoq; nunc ante eū que non vi
dit iudex ipe debitis iudicandis assistat : ut quito nunc ante eū quem
non videt sollicit⁹ trepidat tanto eū cum viderit securior cernat · ·
Penset g⁹ qua adsatisfaciendū districto iudici de sua tantūmodo ai
fortasse vix sufficiat : & quot regendis subditis p̄est : reddende apud eū
rationis tempe ut ita dicā tot solus animas habe · Que nimiū cogitatio
si assidue mentē excoquet : omnē superbie tumorē p̄mit · Et rector pro
vidus tanto ia neq; rex apostata neq; dux impius vocabit⁹ : quanto
ei cogitatione sollicita potestas que accepta ē non honor · si⁹ estimat⁹ · Nam cui ē nunc vidēre libet : huic videri tunc vidēre nō libet
mitieri · Humerali enī culpe vestiunt : que habende ptātis amore ve
stiant⁹ · Hinc solū verū ptās bene regit⁹ cum non amando si timendo
retinet⁹ · Que ut ministrai recte valeat optū p̄mū ut hāc cupiditas
si vanitas imponat · Precepta aut nec pforminē debet deseri · nec

exhibidme amplecti : ne aut per quis qi exhumilitate supbiat · si di
uine dispensatois ordinatione fugiendo condempnat : aut eo ungi
supm rectoris abinat quo enim sup cetos piati regime delectat
potestas g' tum pmitur non libidme amanda e · sz exlongam
mitate tolleranda ut mde tunc admdiu salubrit' lenis sit · un
nūc adminsteriū patient' grauis nmotesit ·

PSA HVMANE

condnois quantitas mdicat : quā
longe rebus ceteris pstat · Iam collata humana ratio assēuit quā
tū sup oīa que ul' nita uel sensiū ratione carent' natura ratoi
bz antecedit : & tamen qua abintins atq; mnsibilibz oculos dan
sim' exnsibilibz pastimur · Plerumq; homine non exco quod ipe
e · sed echys que circa ipsum sunt neneramur : tumq; nō mtuem'
quid ipe sit sed quid possit m accepaone plonar non expsons sz
exrebz adiacentibz diuimur · Sicq; fit ut is quoq; apud nos mtus
mdespectione nemat q fors honorat' · qua dū phys que erga illū
sunt · honor abil' habetur · rebus sins m examine nō p'pomit' · Sed
omps deus nitam hominū exsola qualitate mterrogat meritoū :
& sepe mde plus punit · unde hic maiora adminsteriū contulit :
ueritate attestante que ait · Cui multū datū e : multū queritur
abeo · Vnde bene nunc phetia dr · Qui non accepit plona pnapū
nec cognouit tyrannū : cum disceptaret cont' paupe · potest aut'
p pnape ul' tyrannū quisq; supbz mtelligi : p paupem nō humil'
designai · Tyrannū g' disceptante cont' paupem non cognosit : qa
supbos omnes nitam nunc humiliū depimentes m uidno nescire
se phibz dicens · Heu nos unde sitis · Et sic qua potent' nī mult
destruit · sicut cum uolut potent' creauit · apte ratonando sub
ungit' : opus em manuū ei' sunt umūsi : atq; mox subdit' subi
to mouent' · & nimedia nocte turnabunt' : pli & ptūsibunt ·
Qua libet sero dehac nita tollunt' · miqui subito & repente tol
lunt' : qua finem suū cogitando puideri nescunt · Subitū e quod
ante cogitari nō potuit · Subito dnes ille stultis e raptus · qui
hortea que pparabat delerunt · & mferni locū que nō parabat m
uenit · & aliud exercebat aīo pcogitatione sz aliud emisit p sente
tiam aliud dum mueret cōtemplatus est · aliud dū moritur exp'
Reliquid em dū tractata temporalia & mopinata muenit eterna
Vnde ei pte ignorantia ceritatis sine bene p diuina sententia dr:

Hac nocte ammā tuā repetunt ate · Jn nocte quippe ablata est
que mobſcuritate ē cordis amiſſā : m nocte ablata ē que conſide
rationis lucē habere nolunt ut quod poterat pati p̄uidēt · Vnde
bene diſciplis futura cogitantibꝫ paulus aplꝰ dic̄ · Vos aut̄ frēs
non eſtis mtenebris : ut uos dies illa qī fur comp̄hendat · Oīs
em̄ filij luīs eſtis : ⁊ filij diei non ſumus noctis neqꝫ tenebraꝝ
Dies em̄ exitus tamqm̄ fur mnocte comp̄hendit · qm̄do ſtultoꝝ
ammas futura nō p̄uidentes erat · Vnde hic quoqꝫ apte ſubiūgitur · Et mmedia nocte clamabunt ꝑli ⁊ ptēſcunt · Jnmedia
em̄ nocte clamati ptēſibunt : qui mobſcuritate ſue negligentie
humiliati rapiuntur · Tunc clamabunt p̄ſententiaꝫ iudias : q̄
nunc clamā negligunt p humilitatē cordis · Electi aut̄ ne muti
clament̄ in morte : ſponte clamant̄ humilitatē · Vnde ſtē eccliē
de comūſā ple pſecutoꝝ dr̄ · Vſement adte clamu filij eoꝝ qui humiliauerunt te · Et bñ demorientibꝫ ꝑlis non ait tēſibunt · ſ̄ per
tēſibunt quia etā mundo temp̄alr̄ cottidie adfinē tendimus
⁊ p̄ntem uitam q̄ q̄ndam uiaꝫ ſubigendo tēſimus · hoc ip̄m
em̄ morituros mouere q̄ admorte ne ē : ⁊ quot dies nte pagim⁹
q̄ mitinere adloc̄ ꝑpoſitū tot paſſibus ꝑpinquamus · Jpā q̄ꝑ
augmenta detimenta ſunt corpm quia nte nr̄e ſpatia quanta
ēe cēpmt mapiunt iam tantā non ē̄ · p̄mus ū̄ homo ita conditus fuit : ut manente illo decederent tempa · ne cū tempibꝫ ipē
tēſiret · Stabat em̄ momentis decurrentibꝫ quia neq̄q̄ aduite
termmū p̄diez mcrementa tendebat · Stabat tanto robuſtius :
q̄nto ſemp̄ ſtanti arctius mhereb̄at · At ubi netū̄ contigit : mox
offenſo creatore · cep̄ ire cum tempe · Statu nr̄o mmortalitatis
obſorbuit omiſſo curſu eū mortalitas obſorbuit : ⁊ dū mmentu
te ad ſem̄ ſemo tradēt̄ admorte : tēſcendo didicit ſtando quid
fiunt · Cuius nos quidē ade ꝑpagine naſcimur radius amaritudinem q̄ murgulto retinemus : nam quia exillo originem ducēs
curſum naſcendo ſortimur : ut eo ipo cottidiano momento
quo mmimus meſſant̄ aunta tēſcamus · ⁊ mmendi nob̄ ſpatiū unde creſcē credit̄ mde decreſcat · Quia g̃ ad ſummā morie
di cottidie tendimus p̄mcrementa mmendi : bene de morientibꝫ
neq̄q̄ tēſibunt dr̄ : ſ̄ p̄tranſibunt quia tēſcunt etiam dū mmunt ſ̄ ptēſcunt dum moriunt̄ · Sequit̄ · Et auferent molentes abſq̄ manu Subaudis diuina mdigna abſq̄ manu auferent
eū : qui manu molentis ſunt · Abſq̄ manu auferent : quia
videlicet ſubito exitu urgente muſibilr̄ rapit̄ · qui muſibilr̄ rapiebat · Vidit ipē quod rapuit : ſ̄ quis illū m morte rapiat nō
uidet · Abſq̄ manu g̃ molentis auffert̄ quia ⁊ raptorē ſuū nō
mtuetur ⁊ tamen duxit̄ · Que tanto ſequit̄ · diſtrictio ſententie

qñto peccanti ei magna ē patientia p̄rogata qua diuina seuitas eo miquiꝰ acrius p̄mit · quo diuꝰ p̄tulit · Sepe uo euenit ut dum p̄cōres supna clementia expectat in maiore cordis ceritate p̄siliant · Vnde sp̄tus ē · Ignoras quoniodo benignitas dei ad penitentiā te adducit · Tu aut sdm duriciam tuā & cor impenitens thesaurizas tibi iram in die ire & reuelationis iusti iudicij dei · Et ecce dū uolentis quisq; quos uoluit rapit · dum insidiū oppimit · & dū diu omne quod nequit conapiscit exercet · quia non subito pcutit · sz eius infine pena differtur · nequissima eius actio adeo uidi non credit · Vnde apte postquā eius narrauit meritū · illico de dño adiunxit dicens · Oculi em̄ eius sup uias hominū · & omnes gressus eoꝝ considerat · Tunc em̄ nequaq̄ considerare credebatur quando uolentis iste omne malū quod potat multa p̄petrabat · Estimabat dei iustitie acta non cernere · quia differebat iuste dāpnare · & magna eius patientia q̄ quedā negligen̄ putabat · Sm quus tortes se impūs sius non uideri adeo credidit · quoniꝰ si multe peccauit · Cui p̄quenda sapiente dr · Ne dicas peccaui · & quid accidit michi triste · Emendare non uult nequiā · pquia digna non p̄tulit penā · Quo pie expectatus ē · eo ē adpeccandū nequiter instigatus · & patientiaꝫ supne longanimitatis despiciens · in de corrigere culpā suam debuit inde cumulauit · Siait peinde iob dr · Dedit ei deus locum penitentie · & ille abuit in superbia · Sepe etiam quia penā quam meret repente nō suspicit · hoc ipin nō estimat displicere quod fant · Eat itaq; nunc & adq̄n libz plasphemiam p̄sumendo, prumpat · uoluptatū suarū nequitias impleat alienā rapiat · innocentū oppssione sanet · Et quia nec dū p̄tuntur uias suas a dño aut non uideri estimat aut quod peius ē appbari · Vemet pfecto · uemet eterna & repentina p̄cussio · & tunc cognoscat cuncta adeo conspicq̄ndo se impuniō exitu uiderit p̄iectoꝝ retributione dampnari · Tunc pena sua oculos apit · quos diu tenuit clausos malpa · Tunc considerasse omnia uere iudicē sentit · q̄ndo malorū suoꝝ meritū iam euadere sentiendo non possit · Sniqu' q' qui diu expectatus ē · ideirco ē repente sublatus · quia oculi dñi sup uias hominū · & omnes gressus eoꝝ considerat · Ac si diceret · Quia eaque diu patient conspicit · q̄ndoq; multa non delerit · nā ecce subito uolentis rapuit · & mala eius que expectando p̄tulit a nō aduertendo reassumit · Vemo g' dicat humā facta dñi non cernere · cui miquiꝰ quempiaꝫ iniquitates suas libere, pspicat cumulare · Subito em̄ tollitur · qui diu tollerat · Gressus uo hominū uocat · ul' singulas operationes quibz in mtim' ul' alternantes motus intime cogitationis · quibz q̄ passibz ul' longe a dño recedimus ul' pie addnin̄ ꝓximamus · Addeum em̄ q̄ tot gressibz accedit

quot bonis motibꝫ ꝑficat ⁊ rursum tot grossibꝫ longe sit ⁊ quot malis cogitationibꝫ deteˢsit · Vnde plerumqꝫ contingit ⁊ ut nec dñi ꝓdat in opa motus mentis ⁊ tamē ꝑfecta iam culpa sit exipō reatu cogitationis ⁊ sicut sc̄ptum ē · Manus mmanu non erit innocens malꝰ Manus enī manu mungi solet · qñ quiescit motio ⁊ nullus eum usus laboris exercet · Manus gō immanu · non erit innocens malꝰ ac si diceret · Cum manus cessat ab iniquo ope ⁊ malus tamē nō ē innocens ꝓcogitatione · Quia gō nouimus quod districte omnia non solum facta ⁊ sz saltem cogitata pensantur quid faciemus de meᵉsu mali opis · si sic subtilit deus iudicat gressus cordis ⁊ Ecce occulta mentis nr̄ē itinera nullus hominū videt ⁊ tamē ante dei oculos tot gressus ponimus quot affectus nouimus ⁊ tocies ante illum labimur · quoties a recto itinere infirme cogitationis pede claudicamus · Hisi enī inconspectu eius iste assiduus nr̄ax mentiū lapsus meˢceret ꝓphaz salutiz non clamaz ⁊ auffere malum cogitationū nr̄aꝝ ab oculis meis · hec unusꝫ dicens unum coopte malicē nr̄ē quasi ferre se non posse testatur ⁊ que coopta illi ee nō pt ⁊ quia videlicꝫ importune eius conspectui ingeritur qui cq̄d a nob illicitū occulte cogitatur · Omnia enī sicut sc̄ptum ē · nuda ⁊ apta sunt oculis eius · Vnde hoc quoqꝫ apte subiungit ⁊ Hon sunt tenebre ⁊ non ē umbꝫ mortis ⁊ ut abscondant ibi qui operantur iniquitatē · Quid ꝑtenebras nisi ignorantia ⁊ Et quid ꝑ umbram mortis nisi obliuionem studuit designare ⁊ Dequorumdaz quippe ignoraij dr ⁊ tenebris obstinatiōi habentes intellectū · Et rursum de obliuione que in morte constingit scriptū · Jndie illa pibunt omnes cogitatōes eoꝝ · Quia gō ꝓ mortem fiuditus obliuiom tradit ⁊ quicquid uiuendo cogitat ⁊ quasi quedā umbra mortis obliuio ē · Sicut enī aut mors mtuemens nō ē · quod fuit muta ⁊ ita mtuemens aut obliuio nō ē qđ fuit in memoria · Recte itaqꝫ umbra eius dr ⁊ quia aliud de ipa exꝑmit ⁊ dum uim illius sōpiendo sensus imitat ⁊ Deus aut quia mala hominū nec cogitata ignorat · nec ꝑpetrata oblusit ⁊ nisi abeuntes oculis penitendo deleant ⁊ congrue dictum ē · nō sunt tenebꝫ ⁊ non ē umbꝫ mortis ut abscondantur ibi qui opant ⁊ iniquitatē · ac si diceˢ ideirco eius iudicio nullus absconditur · quia nullaten pot aut nō iudi quod facimus aut oblusti quod videt ⁊ qm̄us intelligi tenebre ul umbꝫ mortis etiā aliter possint · Omis namqꝫ in mutatio aliud quedā mortis imitatio ē · Jd enī quod mutat ⁊ qī abeo quod erat mtfiat ⁊ ut desinat ee quod fuit · ⁊ incipiat ee quod non fuit · Lumen igit nrm̄ creatoꝛ videlicꝫ nr̄ ⁊ quia nulla mutabilitatis inuisitudine tenebreˢsit · nullis nature sine defectibus obumbrat ⁊ sz eius ee sine mutabilitate fulgere ē ⁊ tenebre ei ul umbꝫ mortis dr ⁊ nō in ee · Vnde nre alias sc̄ptum ē · apud qm

non ē tūs mutatio · nec umbrositudinis obumbratio : ⁊ unde rursum
paulus aplūs dicit · Qui solus hꝫ immortalitatē : ⁊ lucē habitat ī
accessibilem · Sed cū iamcti nouimus · quod ⁊ humana anima
⁊ angelica spēs sint immortales mstituti : aut a bapto solus deus
immortalitatē habere phibetur nisi quia solus uere nō moritꝫ q̄
solus nunq̄ mutatꝫ ? Humana quippe anima mlapsum nō ca
deret : si mutabilis : non fuisset · Que a paradisi quoq; gaudijs
expulsa si mutabil non eet : admitam minime rediret · Hoc ipm
uero quod redire admitā mitꝫ : defectus suos cogitur alternanti
semp mutabilitate tolerare · Quia gꝰ ex michilo condita ⁊ michil
omnino mfra sē tendit · nisi adbonū desiderij statū artificis sui manu
teneatꝫ · exeo itaq; quod creatura ē deo : sū ne habet · Virtute nā
q̄ ꝑpria mceps ne consideratꝫ · si adcreatorem suū amoris manu
sē retinetꝫ ne cadat · quousq; ad immutatione tūs eat · ⁊ eo uere
immortalitꝫ quo īmutabilitꝫ unat · spūs quoq; anglica spēs mutabi
les exnatura sint condit : quatenus aut sua sponte caderent ·
aut exarbitrio starent · Sed quia humilr elegerunt ei mherere aq̄
creati sint · hec ipa mse mutabilitate sua standā immutabili
tatē uicerunt : ut hoc ipm transcendent · quod nature sue ordine
mutabiles subee potuissent · Quia gꝰ solus diume nature
ē · umbras ignorantie mutabilitatisq; non ꝑpeti : dicatꝫ recte
Non sint tenebre · ⁊ non ē umbꝝ motus : ut abscondantꝫ ibi qui
opantꝫ imquitatē · lux em eterna que deus ē · qūto mōmuta
bilitꝫ fulget · tacto penetrabilitꝫ mdet · ⁊ neq; hoc uita nesit quia
tincta penetrat · Neq; ꝑpetrata oblimsitꝫ · quia īcōmutabilis du
rat · Pmde quoties mdignū aliquid corde concipimus · toties m
luce peccamus : quia m nob ipa ⁊ non sibi pntibꝫ ꝑsto ē · ⁊ p
use gradientes mipa impingimus · aqua p meritū longe sum⁹
Cum uō nos uideri non credimus · msole clausos oculos tenem⁹
illum mdeligꝫ nob abscondimus : nō nos illi · Nunc gꝰ dum possum⁹
a conspectu eterni mdignis · ⁊ male cogitata ⁊ penis ꝑpetrata delea
mus : renocemus ante oculos cordis quutiq̄d puerse egimus pneq̄
nas plumptions · Nichil sibi nā blandiatꝫ mfirmitas atq; m
his que recolit · semetipam delicate non palpet : si qūto sibi male
feat cōsūa tanto mse benignus sit severa · ꝑponat contr sē furiꝫ
mdictū : ⁊ queq; mse sensit districte feriendo ꝑsentenā mdignis
hec mse pie feriat ꝑ penitentias cōfessions · Vnde apte postqm
uolenti humus pena desepta ē : sequitur · Neq; em ult mhominis
pcate ē · ut nemat addeum mundū · Uersus iste tanto maiore
disputatione indiget qūto hoc quod dicit si negligit ātrius dolꝫ
Hic nimiꝫ non illud mdictū designatꝫ · quod peternā retributio
nē punit · si quod mente conceptuꝫ pconfessionem diluit · Ad illd

quippe uenire non desiderat · quisq; se pillud dampnai formidat · dñi
g' dicat' neq; eñ ult' mhominis ptate est · ut uemat addeñ mudiciñ
pfecto oñdit' ee quoddaz udiciñ quod q̃q; etiam adampnatis ac re
pbis desideret' · Et quid ẽ illud msi hoc dequo paulus aplus dicat · si
nosim etipos udicaremus · non utiq; udicarem' · e de q' pphetam
dr · nõ ẽ udiciñ mgressibz eoz · e' dequo dauid dic' · honor regis udiciñ
diligit' · ut udeliz qui iam dñm honorat exfide sollicite udicet qd
ei debeat mopatione · Vnde scptum ẽ · rursum · Judicare cora domino
e' expecta eum · Coram dño saluz udicat' qui corde dñm conspicit
e' actus subeuns pnia sollicitata mquisitione discernit · quem tanto
quis seuerꝰ expectat · q̃to cottidie iutam sua suspectus examinat
Qui em adextremũ eius udiciñ uenerit · non iam coram illo · sz
abillo udicatur · De hoc quoq; mentis udico obliuiscenti amme
pphetam dns dicat · Reduc me mmemoriã · e' udicemur simul
Narra siquid habes · ut iustificeris · debet em unusquisq; mens
e' causas dñi suas apud dñm · e' causas dñi cont' se sollicita mquisi
tione discutere debet caute pensare ul' que abeo bona pcepit · ul' que
mala boms illius puersẽ uiuendo respondẽt · Quod electi quidem
cottidie facere omño non cessant · Vnde bene salomon ait · Cogita
tiones iustoz udicia · Accedunt em adsecretariũ udicis · mtra si
num cordis considerant · quam districte q̃doq; feriat · qui diu pa
tiens' exspectat · Metuunt mhis que se egisse memmerẽt · puniũt
flendo quod petrasse mtelligunt · Timent subtilia diuina udicia
etiam de his que de semetipis mtelligẽ fortasse non possunt · Videt
em uideri diuinitus · quod ipi msẽ phumanitatẽ non uident · Co
spicuit districtum udicem · qui quo tardius uenit · eo seuerius p
cutit · Scoz e' em patriũ residere comentiũ cum eo pit' contemplan
tur eozq; ul' exempla ul' dicta se contempsisse reprehendunt · atq;
mhoc secreto mteriorꝭ udicij · ipa mentis sue execratione cõstricti
pemtendo ferunt · quod superbiendo cõmiserunt · Ibi namq; adú
sum se quicquid impugnant numerant · ibi ante oculos suos
omne fleant coaceruant · Ibi queq̃d piram districti udicis dis
cerni possit intueant' · ibi tot patiuntur supplicia · quot pati ti
ment · nec de ẽ mhoc udicio mente concepto omne ministeriũ
quod punire reos suos plenius debeat · Iam conscientia accusat
ratio udicat · timor ligat dolor extrinat · Quot udiciñ eo cius
punt quo interius seuiũt · quia udeliz abexterioribz nõ accedit
Vnusquisq; em cum causam huius examinis cont' se aggredi
cepit · ipe est auctor qui exhibz ipe reus qui exhibet' · Odit se qua
lem se fuisse memmit · e' ipe qui ẽ msequitur illum qui fuit ·
atq; abipo homine aduersus semetipm · fit quedã rixa m animo
pturiens pacem cum deo · Hanc cordis rixam dns requirebat ·

cum p̄phetā diceret · attendi ⁊ ausultauī nemo quod bonū ē loq̄t̄ nullus est qui agat pēnitentiā sup̄ p̄cō suo dicens · Quid fec̄ ? Ista cordis humani rixa placatus ē · cum p̄phē suo de achab rege semet ipm̄ reprehendente loqueret̄ dicens · Vidisti achab humiliatū coram me ? Quia igit̄ humiliatus ē mei causa : non inducā malū in diebus eius · Quia g̃ nunc in potestate ē · intimi mentis mē contra nos iubire iudicium : recognoscendo actus nosmetipos qualescumq; penitendo torqueamus · Non cessemus dum licet iudicare quod feramus · Audiamus caute quod dr neq; enī ull̄ homo nis p̄ter ē · ut ruemat ad deī mundicīā · Reprobum namq; esse p̄prīū solz · semp̄ pīa agere : ⁊ numq̄ que egerint retractare · Omne enī quod faciunt cęca mente p̄ii sciunt : factū sinūq; nisi cū punīti fuerint non agnoscunt · Econt̄ electoz ē actus suos cotidie ab ipō cogitationis fonte discutere : ⁊ omne quod turbidū p̄fluit ab intimis exsiccare · Sicut enī non sentimus quomō crescunt membra p̄fiat corpus mutat̄ spes ingredo capillos albescit inanis hec quippe oīa nob̄ nescientib̄ agunt̄ in nob̄ ita mens nostra p̄momenta minuendi · ipoz curaz cursu a semetipa p̄mutatur : ⁊ non agnoscimus nisi vigilanti custodia adhibita mā residej p̄uectus nros cotidie defectusq; pensemus · Hoc ipsum enī mhac mortali uita consistē : qī aduersitatē ne ē · Et cum mdistincta mens relinquitur · mquoda semo corpis sopit̄ · quia sin negligēs ⁊ p̄positum robur insensibilit̄ p̄dens a forma p̄ris fortitudinis dum nescit senescit · Vnde ⁊ p̄phetam subtrahyn spem dicit̄ Cōmederunt alienī robur eius ⁊ nesciunt · Et ⁊ cani effusi sunt in eo ⁊ ipe ignorauit · Cum nō semetipas queat ⁊ subtilit̄ pendendo sē discutit · abhac ipa uetustate sua lota lacrimis ⁊ memo renouatione renouat̄ ⁊ que iam pene mutata fuerat p̄ subitā instrata interim amoris studia noua calet · Vnde paulus aplis usū mortalis uite uetereſcentes discipulos admonet dicens · Renouamī in nouitate spūs mentis ure Et adhec agenda ualde exempla patrum ⁊ sancti eloquij p̄cepta nos admonent · Si enī stoz opa inspiramus ⁊ diuinis illiombz auribē p̄bemus · alia nob̄ contemplata alia audita succendunt : ⁊ cor nrm torpe non cōsurgitur dum imitatione p̄uocat̄ · Vnde bene admoysen dicitur ignis altare semp ardebit quem nutriet sacerdos · subiciens mane lignia p̄singulos dies · Altare quippe dei ē cor nrm in quo ubetur ignis semp ardere · quia nāe ē exilio addiuīn caritatis flāma indefficienter accendē : cui p̄singulos dies sacerdos ligna subiciat ne extinguatur · Omnis enī xpi fide p̄ditus membrū utiq; summi sacerdotis effectus ē : sicut iunctis fidelibz petrus aplis dic̄ Vos aut̄ genus electū regale sacerdociū : ⁊ sicut iohannes aplis dicit̄ fecisti

nos deo nr̄o regnum · ⁊ sacerdotes · Sacerdos g̃ maltari ignem nutr̄ ens cottidie ligna subiciat · ideſt fidelis quiſq; ne m eo caritatis flamma deficiat · mcoꝛde sno tam exempla p̄cedentiū quam sacre ſcripture teſtimonia congerere non deſiſtat : q nam qī quedā fom̄ ta igm dare ē m excitatione caritatis ul' exempla patrum ul' p̄cepta dīna ministrare · Qua g̃ mtna nouitas nr̄a ipa cottidie hui' cōuersationē ueteraſcit · igms iſte adhibitis lignis nutriendus ē : ut dum pusillum ſe nr̄e uetuſtatis extenuat p patrum teſtimoniū exe pla reuiuiſcat · Et bn̄ illic p̄cipitur ut mane ligna p ſingulos dies congregant' · hec quippe non fiunt niſi cum nox ceritatis extinguit' Vel certe quia mane p̀ma pars diei : poſtpoſitis cogitationibꝫ nite p̄ntis · hoc pot loco quiſq; fidelium cogitet ut quod inſe iam iamq; qī deficit · quibus valet inſibꝫ ſtudiū caritatis inflāmet · ſgms em̄ iſte in altari dei · ideſt mcoꝛde nr̄o tanus extinguit' · niſi ſoll' ter adhibitis exemplis patrū ⁊ dīnas teſtimonijs reparetur · bene illic ſubiungitur ⁊ impoſito holocauſto deſup adolebit' adeps pin ficoꝛ · Nam quiſquis inſe hunc ignem caritatis accendit · ſemetip ſum utiq; holocauſtū deſup impoīt : qua omne mtnū quod inſe male inuebat exurit · Cum em̄ cogitationū ſuarum mtna conſi derat · ⁊ uitā reb̄at p̄mutationis gladiū mactat : in ara ſe coꝛ dis ſui impoſuit · ⁊ ignē caritatis mcendit · Dequa hoſtia pacifi coꝛ · adeps redolꝫ qua intna none caritatis inpinguatio pacem mt' nos ⁊ deum faciens odoꝛem denob̄ ſuauiſſimū redit · Qua uō cadē caritas mcoꝛdibꝫ electoꝛ nextinguibil' manet : apte illic ſubditur · ſgms ē iſte p̄tuus : qui numquā deficet de altari · · Numq̄ p̄fecto de altari igns iſte deficit : qua etā poſt hanc vitā coꝛ mentibꝫ feruoꝛ caritatis accreſcit · Eterna quippe contemplatiōe agitur : ut omps deus quo magis uiſis fuerit : eo amplius dilig' Quod aut' diuinis āmonitionibꝫ ⁊ p̄cedentiū exemplis aduti : de huius uite profundo liberamur : bene etā pphetā ihēremia inputeū miſſo ſignatum ē · Qui ut leuetur exputeo : limes adeum ⁊ pā ni ueteres deponunt' · Quid em̄ limbꝫ niſi p̄cepta dīna figurāt' Qua qua nos in mala opatione poſitos ⁊ cōuincunt ⁊ caput qī ligant ⁊ trahunt · coartant · ⁊ leuant · Sed ne ligatus hys li mbꝫ dum trahitur mutat' · ſimul etiam panni ueteres deponunt' qua diuina ne p̄cepta nos terreant · antiquoꝝ patrū nos exempla confoꝛtant · ⁊ exeoꝝ comparatione facere nos poſſe p̄ſumimus qd exterā mbecillitate foꝛmidamus · Si g̃ leuari de hoc profundo feſti namus ligemur limbꝫ : ideſt p̄ceptis dīnis aſtringamur · Int̄ ſint etiam panni uetes · cum quibꝫ melius teneant' limes : ideſt p̄ce dentiū confoꝛtemur · exemplis ne infirmos nos ac timidos p̄cepta ſubtilia inuenerent dum leuant · Quaſi quoldā pannos ueteres

paul⁹ apls subiungebat · cum leuandis discipul' ꝑceptis suis spi
ritalib⁹ exempla ueteꝝ cōmemoraꝛet dicens · fusti ludiba & uer
bera expti · msup & uincula & carceres lapidati sunt secta sunt · tēp
tati sunt in occisione gladij mortui sunt · Et paulo p⁹ · habentes
itaq; tantā nnpositam nubē testiū · certi deponentes omne pō
dus & circumstans nos ꝓcūr : p patientiā curramus ad ꝓpositū
nob certamen · Et itez · Mementote ꝓpositoꝝ uīoꝝ qui uob locuti
sunt uerbū dei : quoꝝ intuentes exitum conuersationis imitamī
fidem · Supius infelix dum spiritalia ꝑcepta loqretur qī times
miserat postmod uō memorans exempla maioꝝ qī ueteres pan
nos abbibebat · Erratu g⁹ tot uocib⁹ ꝑceptoꝝ aditi tot compatiōi
b⁹ exemploꝝ ad corda nīa redeam⁹ discuciam⁹ omne quod agim⁹
& quicquid in nob diuine rectitudinis regulā offendit accusemus
ut apud districtū iudicē ipa nos accusatio excuset · Sic hoc enī men
tis nīe iudicio tanto citius absolumur : qīto nos districtius reos
tenemus · Nec adhec agenda ꝑcenda sunt tempa quib⁹ uacat : quia
adhec agenda post huius uite tempa nō uaccat · Datur quippe nō
dr : neq; enī ult⁹ inhominis ꝓcātē ē · ut nemat addeū in iudiciū
Idcirco namq; memoramur quod tunc nō possumus ne nunc
quod possumus negligam⁹ · Ec ecce nos negocia occupant : que
nob meditant⁹ apposita a considerandis nobis metipis mentis nīe
oculum detinat · In istis namq; insibilib⁹ que intuetur cor nīm
extē se spargit⁹ : & quanto⁹ de se intus agat⁹ obliuiscit⁹ dum ex
tinsecus occupat⁹ · Summa aut⁹ uox terribilib⁹ sententijs sius qī
quibusda clamis illud primit ut euigilet : & homo occulta super
se iudicia que pressis uoce dissimulat · terroꝛe saltē pulsatus ex
pauescat · Vt enī supius diximus ipō usū nite ueteris · mens ma
le assueta deꝑmit⁹ · & in hac que expectat externis · quasi dormi
ens sopitur quia postq; semel se ad appetenda insibilia foras fu
dit a contemplandis insibilib⁹ intus euanuit · Vnde nīe neꝛe
ē : ut que pinsibilia spargit⁹ de inuisibilib⁹ iudicijs feriat⁹ · de
quit⁹ · Conterit multos & innumerabiles : & stāre facit alios
pcis · Et quia inhis se actionib⁹ male delectata ꝓstrauit : saltem p
cussa requirat quod deseruit · Ecce aut sāpna sacra terroꝛe quoda;
torpentia corda trāsfigit : ne inhijs hereant que externis defluunt
& que interius eterna pdiderunt · Indicat quid sententia occulta
decernit : immoderate a nob hec publica cogitent⁹ · Dicat quid sup
nos agatur de nob · ut abhoc publico temꝑalitatis colligamus oculū
cordis ad secretū interne dispositionis · nam postq; multa narrata
sunt de pena maloꝝ subito infert⁹ occultū iudiciū quod pie sup
nos iustoq; disponit⁹ · quomō aly pdunt quod tenere indebant⁹
& aly accipiunt quod aly exercitus pdunt · Ait enī · Contēt mul

tos ⁊ innumerabiles : ⁊ stare facit alios, peis · Hoc cotidie agitur : ꝯ quia adhuc finis ꝓximorum utrarumq; non cernitur minus timetur Numq̄ enī culpas suas reprehensa in pena cognoscunt : ⁊ quia pena differt ⁊ culpa despicitur · Labuntur ad abstractu ruine · ⁊ locū ruine alij illis cadentibus ꝯtemnunt ⁊ eo lapsum suū negligunt quo mō tū qui se meterniū expectat non attendunt · Si enī ad illud quod illuc passuri sunt · oculos mitterent : hoc quod patiunt timerent · Cunctis autē liquet · quod nulla extrema requisitione examē publicū facturus ē · omps deus : ut alios ad tormenta deserat alios ad ꝓmotionem regni celestis admittat · Sed hoc nunc secreto iudicio cotidie agitur · quod tunc publico demonstratur : nam iuste ac misericorditer singulorū corda ul' examinās ul' disponens alios in exteriora respuit alios adeaque sunt mō sensus trahit · Hos accendit mētia appetere : illos ꝓpriis voluptatibus suis deserit exteriora cogitare · Horū mentē ad supna erigit : illorū superbiā imis finibus desiderijs mergit Aliena corda aut humanis oculis clausa sunt : ⁊ nescitur quis recipiat · quia penetrare nequit · que abinuicē cogitant ⁊ Nam sepe cor puerilis nec diu ꝓficit usq; ad effectum opis deliberatione cogitationis : ⁊ adhuc fortasse ꝓhabitum mentis assigit ⁊ qui tā mente foris vagatur · Sed talis quilibet iste tunc ante oculos mētis iudicis cecidit : cum ab appetendis interioribus ꝓsidiū exuit Nōnumq̄ uō aly post male operationis usum ad spem celestē subito virtutis amore reuniscunt : ⁊ qui puerilia actione se sparserant ad sinū mētis retractionis semetipōs intrepando recolligūt hos adhuc respicientes homines · quales diu mō nouerant tales putant · At cont illi ꝓstricte considerationis examē uitā suā quale recolunt miscent ⁊ satur q̄d fuerint · ⁊ quid iam cepit ee nescit ⁊ In hoc g̃ utroq; genere hominū sepe contingit · ut qui ⁊ uident ⁊ stare humano iudicio · iam in conspectu eterni iudicis iacent : ⁊ qui adhuc cora hominibus iacent iam in conspectu eterni iudicis stent · Quis enī hominū estimare potuisset : iudam uinendi sortem eras post ministeriū apl'atus amittē ⁊ Et quis cont latronem crederet causas uite eras in ꝓpo articulo mortis inuenire · Et occultius autē iudex ꝓsidens ⁊ utrorumq; corda discernens · alterum pie statuit : alterū iuste confirmat · Illum districte exterius repulit · hunc introrsus misericorditer traxit · Vnde beñ ꝓphetam casiros · alios passionis sue tempe atq; alios resurrectionis nuntians ait · Potum meū cum fletu miscebam ul' temperabam · potus quippe abexteriorib; interius trahitur · Fletus autem abintimis exterius emanat · Potum g̃ ē dño cū fletu temperare : alios abexteriorib; introrsus trahere · alios abintimis adexteriora reparare · Contereret g̃ multos ⁊ innumerabiles : ⁊ stare faciet alios

ꝑeis· Sicut aut̄ supius diximus· Hec contrino prius intus agitur ut
ꝓ⁹ extiseius oñditur· Hac contritione nonnūq̄ adhuc quorundā
exteriora quasi sana sunt: ⁊ iam intiora putruerunt· Septū namq;
ē· Ante ruinam exaltabitur cor· Ubi g⁹ feruntur ibi supbiunt· Vñ
septum ē· Contrnu cor eor formcans ⁊ recedens ame· Interius em̄
formicare ē: exterius netus delectaī· Magna aut̄ contrino cordis
ē: hec eadem elatio supbientis· Eo quippe ipso abntegritate salutis
corrunt: cum iactantia nuusliby nirtutis intuneslt· Supbientes
em̄ dn̄m despiciunt: ⁊ relicta creatoris siu glia ꝑpriam querunt:
Quibz iam hoc ipm̄ creditse ē: amissa supioris siu potentia mse
uemisse· Conterent⁹ ergā: quia relictis celestibus terrena querunt
Que aut̄ maior potit ee contrino· quam deserto creatore creaturā
querere· desertis supius gaudijs mfimis rebus mhiare⁹· Vnde bn̄
p̄ꝑphetā dr· humiliat aut̄ pcōres usq; adterrā· amissis em̄ celesti
bus terreni ē· omne quod sitiunt· ⁊ dum plus inde conantur in
nus ē quod appetunt· Dequibus recte p̄iheremias dictū ē· Rece
dentes ate intera scribentur· At cont̄ de electis dr· Gaudete quod
nomina nra sipta sint mcelis· Ista contio prius serpit in mente
ut postmodū ꝓcedat in ope· Prius fundamenta cogitationis con
tuit: ut postmodū fabricam operationis allidat· Vnde sima ē cura
satagendum: ut illic intetur ubi ont⁹· Septum namq; ē· omn
custodia serna cor tuū: quia exipō uita ꝓcedit· Et tursum septum
ē· Exeorde exeunt cogitationes male· Intus g⁹ uigilandū ē: ne mens
dum extollitur cadat intus seruemus onme quod foris agimus Si
em̄ semel medullam cordis elationis putredo consumpserit: ticuis
corruit cortex natua externe unsionis· Notandum uō ē: qua dū
alijs cadentibz adstandū alij solidāi phibent⁹ elector nūs cert⁹ ac
finitus oñditur· Vnde ecas ꝑhiadelfie ecclie p̄angelum dr· Tene qd
hes ne alius accipiat coronam tuaz· Hac g⁹ sententia qua narra⁹
alior exigi· alior aut̄ uita bona confringi· ⁊ spes nutrit⁹ humiliū
⁊ elatio p̄mit⁹ supbor: dum ⁊ illi bona possint amittē dequibz
supbiunt: ⁊ isti ea ꝓpe que qua non habebant contendunt
formidem⁹ g⁹· in hijs que accepimus: nec eos qui illa nec dum
assecuti sint desperemus· Quid em̄ simus hodie nouimus qd
aut̄ post paululū possimus ee nesāmus· Hi uō quos fortasse de
spicimus ⁊ tarde possint intpe ⁊ tamen uitā nrām feruentioibz
studijs ante ire· Timendū itaq; est: ne etiam nob cadentibz insurgat
qui nob stantibz irridet⁹· quamuis stare iam nō nouit· qui non
stante nouit irridē· Hunc aut̄ supnor mditor metū paulus apls
discipulor cordibz intuens ait· Qui se estimat stare uideat ne
cadat· Quod aut̄ dicens conteret multos· illico adiunxit in nu
merabiles: uel multitudinē exprimere studuit repbor: que humane

rationis numerū fūsit · nl' certe mdicare uoluit · quod omnes qui p
eunt · mtra electoꝝ nūm non habent · ut eo sint mnumerabiles :
quo ext' numerū currunt · Vnde ꝓpheta mtuens tantos hoc ecclie tp̄e
spenetenus credere qūtos nimiꝝ certū ē electoꝝ numerū sūmamq;
transire : ait · Multiplicati sunt sup numerū · Ac si diceret Multis
ecclias mtūtibꝫ etiam hij adfidem spenetenus uemunt · qui nūo
regni celestis excludunt̄ur : quia electoꝝ sūmā sua fidelis multi
plicitate tūstendunt · Et p ihēmiaꝫ ꝓphetam dr · Edificabitur ciuitas
dño aturre ananeel : usqꝫ adportā anguli : ⁊ exiuit ulr' normā men
sure · Ciuitatē quippe ee dñi stam ecclias nullus ignorat : ananeel
uō dei gratia mtꝑtatur · In angulo autē duplex paries ungitur ·
Ciuitas q̄ dñi aturre ananeel usqꝫ adportam anguli edificari
phibet' · quia stā ecclia acelsitudine supne grē mchoans usqꝫ ad
gressum susceptionēq; construetur utroꝝq; populoꝝ mdaiq; fidel;
atq; gentil' · Sed quia mea crescente multitudine · etiam rēpbi colli
guntur apte subdit' · ⁊ exiuit ulr' normaꝫ mensure quia usqꝫ adeos
quoq; extenditur qui normam ustitie tūscendentes mtra mensure ce
lestis numerū non sunt · Vnde p ysaiaꝫ quoq; eidē ecclie dr · Addextā;
eni' ⁊ leuam dilataberis : ⁊ semen tuū gentes hereditabunt · Intanta
quippe multitudine gentiū ad dexterā extendit' · dñs quosdā iustifica
dos suscipit · Adleuam quoq; dilatat' · dum adlē quosdam etiam mi
quitate pmansuros admittit · Ppt̄ hanc multitudinē que ext' electoꝝ
numerū tacet m euangelio dñs dicit · Multi sunt uocati : pauci ū electi
Sed quia hoc quod electis alijs alij cōferunt' de merito patentis est
nō de iniquitate pimentis · nō enī iniquus deus qui mfert ira apte
subungit · Nouit enī opa eoꝝ : ⁊ idcirco mducit nocte ⁊ conterent'
Sciendum summope ē : quod iniquus quisq; duobꝫ modis i nocte cō
terit' · ul' tū exteriorꝭ mdigi tribulatione patit' · ul' cum occulta sēte
tia interius cecatur · In nocte cerrit : cum extremo mdicio imedi
lumē m ꝓpetuū amittit · Vnde sptum ē · ligate ei manus ⁊ pedes ⁊
mittite eū mtenebras exteriores · Tunc enī coactus mtenebras exte
res mittit' : quia nunc mtioribꝫ excecatur uoluntate · Rursum i nocte
iniquus conditur : cum pcoꝝ pcedentiū confusione dampnat' uita
tis lumē non inuenit · ⁊ quid demceps agē debeat non agnoscit · Oē
quippe pcm quod tamē acrius pensendo non tergitur · aut peccatū
ē aut causa pcī : aut pcm aut pena pcī · Peccatū namq; qđ pma ni
dilunt : ipō suo pondere mox ad aliud trahit · Vnde fit : ut non solum
pcm sit sed pcm ⁊ causa pcī · Exillo quippe uno culpa subsequēs
oritur : exquo ceca mens duct' ut penit' ad aliud liget' · Sed peccatū
quod expeccato oritur · nō iam pcm tantū mō · sz pcm ē · ⁊ pena pcī
quia iusto iudicio omps deus · eoꝝ peccantis obnubilat · ut pcedentis
pcī merito etiam malus cadat · Quem enī libare nolunt deserendo

gaussit · Non g̃ m merito pena pcī dicat̃ quod iuste desup irrogata
cecitate · expcedentis pcī ultione ꝑpetratur · Quod iudeis geritur
dispositione supi⁹ ordinata · ꝙ infernus iniquitate confusa : ut e´
pcedens culpa sit causa subsequentis · e´ rursum culpa subsequens
sit pena pcedentis · Quod bene in infidelibꝫ e´ iubaius paulus qī
quoddam semen erroris aspexerat tum dicebat · Qui cum cognouisset
deum non sicut deū glorificauerunt aut gr̃as egerunt ꝙ euānuerūt
in cogitationibꝫ suis · Sed quid exhumis errouis semine pullulaut
illico adiunxit dicens · ꝑpter qđ tradidit illos deus in desideria cordis
eoꝝ · in immūdiciā : ut contumelijs afficiant corpa sua in semetipsis
Quia em̃ cognoscentes deum pcī̃n supbie intelligendo cōmiserunt
cecant̃ eam ne intellegant · quod cōmittunt · e´ qui intelligen
tiam suam sequi nolunt in pcō e´ causa pcī · ipm iuste intel
ligentie pdant in pcō e´ pena pcī · Potis g̃ pcī meritū pcōrum
subsequentiū penā fouet : ut qui malū sciens ꝑpetrat deinceps in
iuste in alijs eciam nesciens cadat · hoc quippe agitur ut culpis culpa
feriat̃ quatenus supplicia fiant peccantiū · ipā incrementa uitio
rū · Nam quia omps deus ad penitentiaz tempus indulget quod ta
men humana malitia abusiue sue iniquitatis intorquet nimi-
rum iusto iudicio augens culpa pmittit̃ · ut ad ferendū alterius quandoq;
cumulet̃ · hinc em̃ rursum dequibusdā paulus apls dicit · ut im
pleant pcā sua semp · hinc uoce angeli ad iohannē dicit̃ · qui nocet
noceat adhuc e´ qui in sordibꝫ ē sordescat adhuc · hinc dauid dicit
Appone iniquitatem sup iniquitatē ipoꝝ · ut non intrent in iusticia
tua · hinc rursus de dñō abeodem psālmista dr · Immissiones
p angelos malos : iniam fecit semite ire sue · Cui quippe dominus
prioribꝫ meritis aggranatū iuste pmittit eciam subsequentibꝫ ma
lignoꝝ spiū psuasionibꝫ falli : quod dum digne in culpa trahitur
reatus eius in pena cumulatur · Vnde e´ ire sue dns iniam de semita
fecisse phibet̃ : iacor ē em̃ ira quam semita · Ex semita nō ire sue ia
facere ē : ire causas districte iudicando dilatare : ut qui illuminati
agere recte noluerunt iuste cecati adhuc fatuant · Vnde amplius
plumi meruant̃ · hinc p moysen dr · Non dū completa sunt pcā
amoreoꝝ · hinc peundem moysen dicit dns · Vinea em̃ sodomo
rū uitis eoꝝ : e´ ꝑpago eoꝝ ex gomorra · Vua eoꝝ uua fellis : e´ botri
amaritudinis ipis · Furor draconū uinū eoꝝ : e´ furor aspidis in
sanabilis · Nonne hec congregata sunt apud me : e´ signata est
in thesauris meis : Indie ultionis reddam eis · Quam multa
eoꝝ mala narrant e´ tamen illico adiunxit · Intempe quo lap
sus fuit pes eoꝝ · Ecce atrocissima illoꝝ facinora detrahimtur
e´ tamen adulationis diem adhuc subsequens lapsus aspicitur
quo eoꝝ culpe cumulent̃ · habent iam quidaz unde ferui mere

ant' ⁊ sustinetur supplicij adhuc pcm̄ cessē ut peccantes possit
attrocior pena crescere · Jam meretur supplicū pcm̄ · ⁊ causa pcm̄ : ⁊
expectatur adhuc ut augmentū supplicij obroget peccatū ⁊ penæ
pcm̄ · Plenumq; unū idemq; peccatū ⁊ pena ē · ⁊ causa pcm̄ · Quod
melius oñdimus si res ipas admediū deducamus · Effrenata em̄
uentris ingluuies in feruore luxurie plenitudine carnis instigat
ꝑpetrata autē luxuria sēpe aut furto aut homicidio tegit' ne hu
manar legum ultionū pumatur · ponamus q' ante oculos quod
quidā notantatis sibi frena laxauit · qua uoluptate supatus adul
teriū fatinus admisit : deprehens' aut' in adultio · latenter uō adul
teram ne admissū traheret' occidit · hoc itaq; adulterinū nē uolun
tatē ⁊ homicidiū positū · de illo indelicto nascens · hoc generans pecca
tū pena ē · ⁊ causa pcm̄ · peccatū ꝑfecto ē plenitudo pcm̄ pena uō pcm̄
ē · quia culpā notantatis auxit · causa aut' pcm̄ ē quia subsequens
etiam homicidiū genuit · Unum q' idemq; pcm̄ est · ⁊ pena p̄cedēn
tis ⁊ causa culpe subsequentis : quia ⁊ transacta dum exagerat · ⁊
adhuc sequentia que dampnari debeant seminat · Igitur quia
pcm̄s p̄cedentibus cecat' oculus cordis ipa cecitas que peccantis animū
⁊ ante acte culpe dampnatione confundit · merito nox uocatur :
quia p hanc a oculis delinquentis lumen ueritatis absconditur · Bñ
itaq; dr · Nouit em̄ opa eoꝝ : ⁊ idcirco induxit nocte ⁊ conterent'
Quia ut sēpe dictum ē p̄cedentiū nimiꝝ mala faciunt · ut ad peccā
dum iterū tenebris subsequentibus inuoluant' : ut eo iam lumen ueri
tatis uidere non possint · quo illud ⁊ q̄ndo potuerunt uidere noluerūt
Jnducere aut' nocte dñs deus nr · non quod ipe tenebras inferat : ⁊
obscura corda peccantiū inuehit' non illustret : ut hoc ipm̄ in nocte
peccasse sit · a cecitatis tenebris liberare noluisse · Sequitur · Quasi
impios palsit eos · in loco uidentiū · Jnscriptura sacra q̄ aliq̄do
puritate pon consueuit : aliq̄do p similitudine · Psimilitudine
em̄ q̄ ponitur · sicut apls dicit q̄ tristes · semp aut' gaudentes · P
uritate aut' ponit' sicut iohannes ait · Vidimus gliaꝝ eius gliam
q̄ unigeniti apis · hoc aut' loco nichil differt · utrū psimilitudine
an puritate sit positū : quia indelicto dicatur ordine apta pna ma
loꝝ uita signatur · Impios uō scriptura sac ꝑprie infideles appellat
hac namq; distantia pcores a impijs discernunt' quia ut omis
impius sit peccator non tamē omis peccator ē impius Pcor
em̄ dr ea q̄ impius ē fide · Unde iohannes ait · Si dixerimus q;
peccatū non habemus : ipi nos seducimus · Impius uō ꝑprie dicit'
quia religionis pietate separatur · de talibus em̄ ꝑpheta ait · Non re
surgunt impij in iudicio · locus aut' indenatiū scā ecclia uocatur
In ipa em̄ recte consistit' ut lumen ueritatis quod deus est in deat'
Unde ad moysen dr · Est locus penes me · ⁊ stabis sup petram

tum tñ̄ siet mea maiestas · Et post paulum · Auffera manū meam
& uidēb posteriora mea · Plenum quippe ecclia · p petram dñs p moysen
uero multitudo ē · plebis ifidelitate figurata que dnō mtra p̄dicante nō
credidit · Ipā g̃ mpetra stetit terga dm̄ transeuntis aspiciens : quia
videlicet post passionem ascensionemq; dm̄icam intra ecclam deduc
ta · fidem xp̄i pape merut · & cuius p̄ncias non uidit eius posteriora
cognouit · Dicatur g̃ debys quoq; quos mt̃ stam̄ ecclias diuina ultio
muent · miquitatibz p̄dirantes dicatur debys quor uitā paulus
apls notat · quia confitent̃ se nosse deum · factis aut̃ negant : qī
mpios p̄cussit eos mloco uidenti · Ibi quippe stabant : ubi deū uidē
videbant̃ · Ibi tenebras dilexerunt ubi lumē ueritatis aspiat̃ · &
qīnuis aptos habuerunt oculos mfide · tenuerunt tamen eos clau
sos mope · Vnde bñ de iudea dr · Speculatores eius cecī : quia videlicet
non videbant ope quod pfessione cernebant · Vnde ecā de balaā sc̄ptū
ē : qui cadens aptos habz oculos · Cadens quippe mope : aptos oculos
tenuit m contemplatione · Ista g̃ ecas oculos apientes mfide & non
videntes mope mt̃ ecclam̄ positi pia spēe extra ecclias inuenti sc̄t
impia comūsatione · Dequibz bene alias sc̄ptum ē · Vidi impios
sepultos : qui ecā cum adhuc erent mloco sto erant : & laudabāt̃
mciuitate qī iustor opum · Multos em̄ peste ppue p̄ntatis ob
sessos : q̄ xp̄iani nomen pfitentes ipā tñquillitas ecclastice pacis
abscondit · quos tamen si leuis p̄sentionis aura pulsauerit mox
ext̃ream uelud paleas tollit · Quidā nō idcirco xp̄iamtatis nocatiōe
signantur · quia xp̄i nomine sublimit̃ exaltato pene omnes iam
uideri fideles aspiciunt̃ · & peo quod hoc nocai alios cernunt · ipi nō
uidi fideles erubescunt · q̄ ēe negligunt quod dici gliant̃ · Rem em̄
uirtutis mtime a decore simunt uisionis eterne : qui ante supnū
iudicē nudi consciencie m mfidelitate consistunt ante humanos o
culos pfessione sua uerbotenus palliant̃ · Homulli aut̃ fidē medulli
tus tenent : sed minē fidelit̃ nullatenus curant · Insciamt̃ em̄ mo
ribz : quod ac delitate nenerant̃ · Quibz diuino iudicio sepe cōtin
git : ut phoc quod nequit̃ uiuunt · & illud p̄dunt quod salubriter
credunt · Incessant̃ namq; se prauis actionibz polluunt & sup hoc
undictā ultā iudicij retributiōe posse diffidunt · Et sepe cum bene minē
negligunt · ecā p̄sequente nullo p̄fidia delabunt̃ · Nam qui minime
districtus iudicū non credunt : qui multe se p̄cedes suspicant̃ · quo
pacto ul ēe ul dia fideles possint̃ · fidem quippe p̄didisse ē : meritis
malis opibz digna supplicia reddi posse non credere · Quia g̃ digna
fidei opa seruare contempnunt · eam fidem p̄dunt qīn tenere vi̇de
bantur · Sup quos bene p̄phetā sub iherusalem spēe immicoriū
destruentiū uerba memorant̃ · aquibz sc̄t dr̄ exmamite exmamte
usq; ad fundamentū mea · paulus quippe ait̃ fundamētū aliud

nemo pt ponere ꝑter id quod positum ē: quod ē xps ihs. Immun
g dstruentes usq; adfundamentū ihrlm exinanuunt qñdo pūsi
spe a corde fideliū dstructo ꝓus edifino bom opis soliditatem quoq;
exhauriunt religioms. Sicut em sup fundamentū fabrica: sic
sup fidem opa construunt. Vsq; adfundamentū g exinanisse ē.
eūsd bene uiuendi ope etiaz robur fidei dissipasse. hmc eaā adunde
am pihemiaz dr: filij quoq; mempheos ⁊ tafnis constupuerūt
te usq; aditum. Vsq; aditū quippe cōstupraī: ē post male opa
oms usum etiam iam in pā fidei sublimitate corrumpi. Cum
em nequissimi spūs uim tumultusq; aiam in ꝑius opibus uiolunt
sz integritatē fidei uitare non possunt: qī adhuc inferiora mem
bra polluunt sz aduertē non ꝑtingunt. Quisquis aut in fide
corrumpit. iam usq; aditū constꝑtur. Maligmus em spūs
qī abinferioribz membris usq; adsuma ꝑtingit. quando actuā
uitā polluens castam celsitudinē fidei diffidentie morbo corrūpit.
Qua igit cuncta hec humanis oculis absconsa sunt: sz diuinis
obtutibz patent. ⁊ multi in hac fide. sine fide moriunt. dicat. rēte
Quasi impios ꝑcussit eos. in loco uidentiū. Pios em se in ecclia ho
minibz ostendunt: sed qua diuina. indigna latere non possunt
qī impij feruntur. Quibz hoc magis adsuplinj cumulū accesit
quod unusquisq; eoz in ecclia fidelibz admixtus ueritatē fidei si
endo contempnit: atq; eo grauior ultio sequit. quo exempla rec
toz etiam bene uiuendi eos scientia comitat. Quod em eos mo
resti ac fideles frs oūdunt. tot mentiuo indicio testibz impug
nantur. Stunt g quod sequi negligunt. Vnde ⁊ apte subiungit
Qui qī de industria recesserunt abeo. Sciendū quippe ē quod ꝑtīn
tribus modis admittitur. nam aut ignorantia aut infirmitate
aut studio ꝑpetratur. Grauius quidem infirmitate. qua igno
rantia: sz multo grauius studio. qui infirmitate peccatur. Ig
rantia paulus peccauerat cum dicebat. Qui prius fui blasphem⁹
⁊ ꝑsecutor ⁊ contumeliosꝰ: sz miserias consecutus sum. quia ig
norans feci. in incredulitate. Petrus uo infirmitate pcauit: qui
omne meo robur fidei quod dño ꝓhibuit: una nox puelle contul
sit. ⁊ deum quem corde tenuit uoce denegauit. Sed qua in fir
mitatis culpa uł ignorantie tabulus eo tergitur quo no studio p
petratur paulus que ignorauit sciendo correxit. ⁊ petrus mota
⁊ qī arestente iam radicem fidei lacrimis rigando solidauit. Exem
dustria no peccauerunt hij: equibz ipe magr dicebat. Si no uenis
sem ⁊ locutus eis fuissem: pcm non hrent. Hunc aut excusa
nonē non hnt de pcō suo. Et paulo post. Et uiderunt ⁊ oderunt
me ⁊ patrem meū. Aliud ē em bona non facere aliud bonoz odis
se doctorem. Sicut aliud ē. ꝑ ꝑcipitationem. aliud deliberatione

peccare · Sepe enī peccatū p̄papitatione cōmittit quod tamē cōsilio & deliberatione dampnatur · Exinfirmitate enī plerumq; solz attidere amare bonū : sed implē nō posse : exstudio uere peccare ē bonū nec facē nec amare · Sunt nōnūqn̄ grauius ē p̄cm diligere quā ꝑpetrare : ita nequius ē odisse iustitiam quam non fecisse · Sunt g̃ nōnulli in ecclia · qui non solum bona non faciunt sz̄ etiam p̄cipiunt & que ipi facere negligunt · etiam malis detestantur · Horū p̄cm soluet non exinfirmitate · ul ignorantia sz̄ exsolo studio ꝑpetrat : quia ut deliz si nellent implere bona nec tamen possent ea que mlē negligunt saltem malis amarent · Si enī ipi ul suo noto appeterent : facta abalis non odissent · Sed quia bona eadem audiendo nō cognoscunt uiuendo despiciunt ammaduitendo p̄cipiuntur : recte dr quia exindustria recessisse dr abeo Vnde & apte subiungit · Et oīs uias eius intelligere noluerunt · Non enī ait infirmitate non intelligunt · sz̄ intelligere noluerunt ; quia sepe que faciūt facere despiciunt etiam sine contempnunt · Quia enī sptm est seruus nesciens uoluntatē dn̄i sui · & non faciens digna plagis nabulabit paucis : & seruus sciens uoluntatē dn̄i sui · & non faciens iuxta eā · uapulabit multis : impunitatē peccandi estimant remediū nescientiā Qui mmz̄ sola superbie caligine tenebrescunt : atq; igit non discernunt · quia aliud est nescisse · aliud sine uoluisse · Nescitur enī ignorantia ē : sine uoluisse superbia · & tanto magis excusationem non possunt habere qua nesciunt : qnto magis eis ea nolentibz̄ opponitur quod cognoscant · Vnde psalomonem dr · Numqd non sapientia clamitat & prudentia dat uocē suam : Insimis excelsisq; uertitur supnaz̄ in medijs semitis stans : Transire fortasse puiam uite tempalis cum eius ignorantia poteramus : si hec eadē sapientia in semite angulis constituisset : unestiganda fieret si occulta ee noluisset · Sed postqn̄ incarnatonis sue misteria publice ondit · postqn̄ humilitatis exempla superbientibz̄ ꝓbuit semetipz̄ nob qi transeuntibz̄ in semitis medijs fixit ut uidelis mea si que uere uolumus impingam? · & quā transeuntes inde negligim? tangamus offendentes · Dicatur itaq; omnes uias eius intelligere noluerunt · Via quippe ē incarnate sapientie : oīs actio q̄ tempalit gessit : uie eius sunt uiuendi ordines quos adse uentibz̄ strauit · Tot itaq; adseuentibz̄ uias ꝓbuit : quot bene uiuendi exempla monstrauit · Humilitatis eius uias ꝓpheta aspexerat cum suspirat dicens · In mandatis tuis exercebor : & considerabo uias tuas · Hinc turbi de inoquoq; iusto dr · qui curat ut p domica p̄cepta gradiat? a dn̄o gressus hominis diriguntur? & uiā eius cupiet nimis · Quia g̃ superbi quiq; humilitatis dnice facta contempnit recte dr · Vias eius intelligē noluerunt · Vie enim

iste uisione despecte sint · sed intellectu reuerende : aliud quippe
in eis · quod cernit · aliud quod expectatur · Quid enim in hac uita
aliud quam detractione sputa ludibria mortemque intuentium oculis
offeruntur · Sed per hec infirma transitur ad summa : per hec dedecora
que precedunt · eterna nobis & gliosa pollicent · Videbunt gloriam
uias dei sed intelligere noluerunt : quia dei abiecta que in se illi
offendunt despiciunt · Videbunt iusti sublimia que promittunt · Vias
itaque dei intelligere est · & humiliter tollerare tribulationia & perse
rant expectare mansura : ut exemplo domino eterna queratur glia
presens temporalibus compata & non quod hic quisque tollerat · sed in
id quod expectat intendat · Adhec gloriam superbi clausos oculos tenuerit
quia dum magna penitus uite superbiunt humilitatis dominice celsitudi
nem non uiderunt · lumen enim intelligentie humilitas aperit su
perbia abscondit : nam secretum quoddam pietatis est · & tanto minus
ad illud animus puenit quanto magis intumescit : quia & eo ipso
foras repellitur quo in sanctus inflatur · Sequitur · Vt puenire fa
cerent ad eum clamorem egem : & audiret uocem pauperum · Cum
enim iusti superbiunt clamant ad dominum · hij qui ipsis superbientibus opp
munt · Vel certe ydiotico dicitur · quod ad deum fecerunt clamorem pau
pum puenire quia iustis cadentibus in eorum loco pauperes ideoque spiritu humiles
subrogantur : & quia hoc eorum casu factum est : ipsi fecisse referuntur
eo infelicis locutionis genere · quo pugnare castra dicimus · quia pug
nantur exercitus · ut certe quia cuncta que supra dicta sunt · referri etiam
ad rectores ecclesiasticos possunt qui relicto predicationis studio subhoc
occasione regiminis terrenis negotijs inuoluuntur · apte subiungit
ut puenire facerent ad eum clamorem egem & audiret uocem pau
perum quia minus dum ipsi curis secularibus occupati predicationis of
ficium deserunt · gregem subditum inquietat prumpe clamore com
pellunt · ut qui iure unusquisque subiectus debuit uicti pastoris in
murmuret · cur tenet magistri locum qui non exercet officium :
quinimo fortasse melius ptumore potentum superbia uideor · & per
clamorem desideria gentium figurant · sicut attestante ueritate per
euntem splendidum diuitem iudaicus populus designatur · copiam stul
legis non agnoscentis salutis sed admoniatis pompas elationis
assumens atque inperceptorum uerbo non semetipsius ordinate reficiens
sed iactanter offendit · Et punulneratum lazarum qui intentatur adiutri
forma populi gentilis expimitur qui diuino adiutorio tanto magis
eget quanto minus de suarum uirium facultate confidit · Qui pauper
& plenus ulceribus ee destruitur · quia gentilitas corde humilis pec
pantorum suorum aperit · confessiones : nam sicut minime abinter
ims trahitur uirus intute ita in confessione peccati dum inpu
nitum secreta pandunt · qui mali hum[illegible] anfractibus intimis foras

prumpunt · Illis g̃ peccantib; paupum clamor audit̃ · qua dum
iudei cont̃ deum sup̃bunt · addeũ nota gentiliũ puenerũt · Vnde
& mox hec ipa m̃ mensa ac pfunda iudiua phorrescens nõ ea tu
rat ratione discute sd̃ ãmiratione uenerat̃ : atq; ait · Ipõ em̃ con
cedente pacem : quis ẽ · qui condempnet̃ · Et exquo abscondert
ultũ suũ : quis ẽ · qui contemplet̃ eũ · Nemo g̃ discutiat qr
stante iudaico pplõ diuũ m̃ infidelitate gentilitas ruit : & cr
adfidem gentilitate surgente iudaicã pplin infidelitatis culpa
pstrauit · Nemo discutiat cur alius trahatur exdono alius repel
latur exmerito · Si em̃ gentilitatẽ miratis assumptã : ipõ cõce
dente pacem quis ẽ qui condempnet̃ · Si iudeã obstupefactis pdita
exquo abscondit multũ suũ quis ẽ · qui contemplet̃ eũ · Itaq; con
siliũ sume & occulte nrtutis satisfactio sit apte rationis · Vnde
mewangelio dns cum hui⁹ rei causã loquetur ait · confiteor tibi
pr̃ dne celi & terre quia abscondisti hec a sapientib; & prudentib;
& reuelasti ea puulis · ita pater atq; mox tam q̃ ratione quandã
absconsiois ac reuelationis adiungens ait · Qnia sic fuit placitũ
ante te · Quibus minimis uerb̃ exempla humilitatis accipimus :
ne temẽ discutere supna consilia de alio⁹ uõ repulsione psumam
mus · Cum em̃ intulisset utrumq; nõ mox ratione̊ reddidit · sed
sic deo placitũ dixit : hec iudeis ondens · quia minustũ ẽ non pot̃
quod placuit misto · Vnde & in ea unica mercedem laborantib; red
dens · cum quosdam operios mequales in ope · equaret mpmio
& plus in mercede queret̃ · qui labore ampli⁹ m̃ studasset ait · Slõ
ne exdenatõ conuenisti mecũ · Volo & aut̃ huic nouissimo dare
sicut & tibi · Aut non licet m̃ quod uolo facere ? · Sanctis g̃
que externus exponit̃ apte causã rationis occulte iustitia est
uoluntatis · Dicatur itaq; · ipõ em̃ concedente pacem quis ẽ qui
condempnet · · Et exquo abscondert multum suũ quis ẽ · qui
contempletur eum · Et qua sic minima sicut maxima sic sin
gula deus indicat · sicut cuncta : apte subiungit̃ · Et sup gentes
& sup omnes homines · Ac si apte ãmoneam⁹ intendere · qua
hoc iudiciũ quod sup unã gentem describitur · etã sup omẽs in
uisibili examinatione celebratur ut alius repellatur alius elige
occulte sed nullus m̃ iuste · Hoc g̃ quod in maximis fieri cernĩ
mus etiam in nob̃ singulis cauite timeam⁹ Sic em̃ intendit
diuina iudicia sup animã unã sicut sup unã urbẽ : sicut sup
unam gentẽ · sic sup unã gentẽ sic sup unũsam genis humãi
multitudinẽ : qua & sic intendit dns singulis ac si uacet a
cunctis : & sic simul intendit omnib; ac si uacet a singulis
Qui em̃ omnia ãministrando mplet regit implendo · nec um
uld de ẽ · cum dispont unũ · nec um de ẽ · cum dispont unusquẽ

cuncta salis

cuncta ſalueet nature ſue potencia quietis opatur · Quid g̃ mirū
qua non anguſtatur intentus qui opatur quietis ? Dicatur itaq;
qua hoc ſubtile iudiciū exercet & ſup gentē & ſup omnes homines
Qua igit deſpecte tranſiuit adgenus : nunc de genē ſē conūtit ad
ſpeciem · & quid iudea ꝓpie meruit oſtendit dicens · Qui regnare
feat hominē hypocritam ꝓt̃ peccā ꝓpli · Verum namq; regem ſup
ſe iudea regnare nolunt · & ideirco exigentibz meritis hypocritā acce
pit : ſicut ipa quoq; uitas in ewangelio dic · ego uem in noīe p̄is
& non accepiſtis me · ſi alius uenerit in noīe ſuo illum accipietis :
& ſic paulus ait · Peo quod caritatē ueritatis non receperunt · ut
ſalui fierent : ideo mittit illos deus in operationē erroris · ut credant
mendacio · In eo g̃ quod dr · qui regnare facit hominē hypocritā
ꝓpter peccā ꝓpli : pot ipm omniū hypocritaꝝ capud antixps deligi
Seductor quippe ille tunc ſimilitatē ſimulat · ut ad iniquitatē trahat :
ſz ꝓt̃ peccata ꝓpli regnare p̃mittit · quia nimiꝝ tunc ip̄i ſubillius
regimine ordinantur qui digne eius dominio ante ſecula p̃ſciūt
qui p̄cis ſubſequentibz exigunt · ut ſubillo iudicijs p̃currentibus
diſponant · Quod g̃ tunc antixps ſup impios regnat · non ē ex m
uſitata iudicantis · ſz culpa patientis : qm̃us pleriq; & p̃cipatū
illius non iderunt & tm̄ eius p̃cipatu peccoꝝ ſuoꝝ condicione de
ſeruiunt : quia & quē dominantē uerbo deſpiciunt · cum paulubio
puerſē iuuendo uenerant · An non ea membā ſunt · qui affectum
ſitatis ſpeciem tenent · dū appetunt videri quod non ſunt : Ille nā
q; ſitatis hypocriſim ſumet : quia tum ſit damnatus homo &
neqm̃ ſpc · deum ſe ee ſimulat : Sed paulubio exeuis nunc corpe
pdeunt qui iniquitates ſuas ſubtegmine ſacri honoris abſcondūt
ut p̃feſſione uideri appetant quod eſſe opibz renſant · Qua em̃
ſeptum ē · omnis qui facit peccatū ſeruus ē pcī : quanto nunc li
berius pagunt puerſa que nolunt tanto eius ſeruitio obnoxius ob
ligantur · Minime igitur qui talem rectorem patitur · cum quem
pātt accuſet · qua nimiꝝ ſunt ſin culpa · puerſi rectoris ſubiacē
dicioni · Culpam g̃ ꝓpriaꝝ magis accuſet opis qm̃ iniuſticiaꝝ gu
bnantis · Septum namq; ē · Dabo tibi reges in furore meo · Quid
g̃ illos nobis p̃ ee deſpicimus · quoꝝ ſup nos regimina ex dm̃ fu
rore ſuſcipimus ? Si igitur ira ſtente deo ſedin nrā merita rectores
accipimus in illoꝝ actione colligimus quid exnrā eſtimatione pen
ſemus quāius plerumq; & electi ſubiacent rpbis · Vnde & dū
dauid ſaulem ptulit : ſz ſubſequente culpa adulteriū pditur · qua
dignus tunc fuit · qui tanta ꝓpoſitā aſpitate p̃meretur · Sic g̃ ſ dm
merita ſubditoꝝ tribuunt plōne regentiū ut ſepe qui indent boni
accepto mox regimine p̃mittentur : Sicut ſcptura ſāt de eodem ſau
le intulit : quia cor tm̄ dignitate mutauit · Vnde ſeptum ē : tm̄ ees

ꝑuulus in oculis tuis · caput te constituũ intribubus isti· Sic ꝑqua
litate subditoꝝ disponunt⁹ acta regentiũ ut sepe ꝑmali gregis culpa
etiam uere bom delinquat uita pastoris · Ille enī deo attestante lau
datur. Ille supnoꝝ misteriꝝ consius dauid ꝓpha · tumore repentīe
elationis inflatus ꝓplin numiando peccauit ⁊ tamē imdictā ꝓplis
dauid peccante suscepit · Cur hoc ? Quia iudelis scōm meritū ple
biū disponimt⁹ corda rectoꝝ · Justus nō inder peccantis uitaū exēpoꝝ
amīaduersione corripuit · exquoꝝ causā peccant · Sed quia ipē sua
stulta uolumtate superbiens aculpa alienus non fiut · imdictaꝫ culpe
etiam ipē suscepit : nam ira seuiens que corpalit ꝓplin pculit rectorē
quoq; populi intimo cordis dolore ꝑstraut · Certum nō ē quod ita
sibi mincem ⁊ rectoꝝ merita cōnectant⁹ ⁊ plebiū ut sepe exculpa
pastorum deteriꝰ fiat · uita plebiū ⁊ sepe exmerito plebiū mutetur
uita pastoꝝ · Sed quia rectores hīt imdicē suū : magna cautela sub
ditoꝝ ē : non temere imdicare uitam regentiū · Hoc; enī finis⁹ psens
ipsum dns es mimulatioꝝ fidit cathedras nendentiū columbas e
uat : mmiꝝ significans qua ꝑ magistros quidē intā imdicat plebi
ū · si ꝑsemetipsum facta examinat magistroꝝ : quamus etiā subdi
toꝝ uita que a magistris modo ul' dissimulant⁹ indicari ul' neqnt
eius pauldubio indicio reseruant⁹ · Igitur dum salua fide res agitur
uirtutis merito quitꝫd poris ē tolleratur · Debet tamen humilit⁹ sug
geri : si fortasse ualeat quod displicet emendai · Sz uirand' simiope
est ne msuperbia; tūsat usitate · mordinata defēsio : ne dū recti
tudo mcaute diligitur ipā magistra rectitudinis humilitas amit
tatur : ne eum sibi ꝑesse quisquis despiaat · quem fortasse contin
git ut in aliqua accione repbendat · Cont̄ hunc tumorē superbie
subditoꝝ mens adeustodiam humilitatis edomatur · si infirmi
tas ꝓxia meessant⁹ attendit⁹ : nam mres mās ueraat⁹ examinaē
negligimus · si mā acta fortiora credimus · Idcirco eos qui nob
plāti sunt districte indicamus : ⁊ quo nosmetipos minus agno
scimus eo illos quos repbendere mimur plus idemus · Sic autē
commuia mala sunt que sepe a subditis mplatos sepe a plātis
m subditos committunt⁹ · qua ⁊ omnes subditos hy qui p̄ sunt
minus quam ipi sunt sapientes arbitrant⁹ · Rursum qui sub
recti sunt · Rectoꝝ suoꝝ actiones indicant : ⁊ si ipos regimins
uiram tenere contigerit se potuisse agere melius putant · Unde
pleumq; fit ut ⁊ rectores minus pruident⁹ ea que agenda sunt
uideant qua eoꝝ oculos ipā nebula elationis obscurat · ⁊ non
nūq; is qui subiectus ē · hoc eum plātis fieri fatiat quod du
dū fieri subiectus arguebat · ⁊ p eo quod illa que indicauat p
petrat saltem qua indicaut erubescat · Igitur sicut plātis curā
dum est ne eorum corda estimatione singulais sapientie locus si

prior extollat : ita subiectis pundendū ē ne sibi rectorū facta displiceant
Si aut̄ m̄gror̄ uita mre rep̄henditur : opt̄ ut eos subditi eaz cū displi
cent uenerentur · Sed hoc ē sollert̄ mtuendū : ne aut quem uenári
nec̄ ē · imitari appetas · aut quē imitari despitus ueneraí contemp
nas · Subtilis ꝯ emī ma tenenda ē · rectitudinis ꝯ humilitatis : ut
sic rep̄hensibilia magistrorū facta displiceant · quatenus subditor̄
mens a seruanda magisterij reuéntia non recedat · Quod bene de
ebriato noe exp̄mitur · cuius nudata uerecundioza boni filij auerse
uemendo texerunt · Auersaí diamus quod rep̄bamus · Quid est ꝙ
qđ filij uerecundiaz patris supiecto dorsis pallio · auersi nementes
opiunt · nisi quod boni subditis p̄positor̄ suor̄ mala displicent ut
tamen hec abalys occultent ? Opimentū auersi deferunt : quia indi
cantes factū ꝯ uenerantes magisteriū · nolunt uidere quod regunt
Sunt uō nonnulli : qui si paz quid de spiritali conuśsatione mcho
ant · cum rectores suos tempalia agé ꝯ terrena considerant mox or
dinē supne dispositioms accusant · quod neq̄q̄ bene adregendū p̄
lati s · p quos conuśsationis mfime exempla monstrñt · Sz hy m
mor̄ dum tempare se a rector̄ suor̄ rep̄hensione negligunt : culpe
sue exigentibz meritis usq; adrep̄hensionē conditoris exceduntꝫ
Cuius pfecto dispensatio nde abhumilibz rector agnoscitur : un̄
ab elatis non recta nidicat ? Qua em̄ ptās regimmis mmistraí nō
pot̄ sine studio cure tempalis : aliq̄ndo omps deus mira dispensa
tione pietatis agit : ut ꝯ tenere spāl̄ium mentes a terrena cura dis
uincte sint onus regimmis duris ac laboriosis cordibz mungit ·
ut tanto illi abhoc mundo seruius lateant · q̄uto hec intereims
solliatudinibus libent̄ elaborant · Jnexhibitione quippe suscepti
oneris p̄pis quoq; utilitatibz subditor̄ dure nie sint mūdane
seruitutis : ꝯ si sepe ut dictū est miserator deus quos suos tenē
diligit · eo eos solliate abexterius atiombz abscondit · Nam ꝯ ple
rumq; paterfamilias adlaborem seruos dirigit aquo subtiles fili
os suspendit : ꝯ inde filij sine nexatione decor̄ sint · Vnde seru
ꝯ mpulsi fedantur · Quodq̄n recte in ecclia ꝯ diuinitus agitur
ip̄a tabernaculi constructione signat ? Admoysen quippe diuina
uoce p̄cipitur ut adregenda interius stā stor̄ exbisso cocco atq;
iacincto uela texantur nissimq; ē · ut adp̄tendū tabernaculū ne
la aliqua ꝯ pelles extenderet · que mmor̄ plumas ul uentos ul
puluém tolerarent · Quid ꝙ p pelles ꝯ aliqua quibus tabnaculū
tegit ? nisi grossos hominū mentes accipimus ? Que aliquan
do in ecclia occulto dei iudicio · quamuis dure sint p̄ferunt ? que
qua seruire duris tempalibz non timent opt̄ ut temptationiz
uentos ꝯ plumas debitus mūdi contrarietatibus portent · Qđ
uō p iacinctū coccū bissimq; signatur · n stor̄ uita tenera sed

dara ⁊ Que dum cante in tabernaculū subalatus pellibꝫ absconditꝫ
sua integꝝ pulchritudo seruatur · ut in interiora eiꝰ tabernaculi bysꝫ
sus fulgeat coccus coruscet iacinctus ceruleo colore resplendeat
desup pelles ⁊ aliena ymbres uentos ⁊ puluerē portant · Qui igꝫ
magnis uirtutibꝫ · in ste ecclie sinu psistunt · ꝓpositoꝝ suoꝝ intā
despicere non debent · cum naccare eos rebus exterioribꝫ uident · qa
hoc quod ipi securi intima penetrant · ex illoꝝ adiumento ē qui cō
tra pcellas huius sedi exterius elaborant · Quam enī candoꝝꝫ sin
gulā teneret : si byssum plumia tangeret ⁊ aut quid fulgoris
atqꝫ claritatis coccus ul iacinctus ōnderet : si hec suscepꝫ puluꝫ
fedaret ⁊ Sit gꝫ desup textura celsa fortis adpuluém · sit infiō
color iacinctinus aptus addecorē · Ornant ecclias qui solis rebꝫ
spiritalibꝫ uacant · regunt ecclias quos ⁊ labor rez temporaliū nō
granat · Neqꝫ gꝫ contra rectorē sinū exteriora regentē murmēt
ul qui mt stām ecclias iam spiritaliꝫ fulget · Si enī tu secure in
terius ut coccus rutilas : alienū quo ptegeris curaccusas ⁊ Sz a
quibusdā queat ⁊ quia dū saltem putilitate subditoꝝ rectoris
nimie temporalibꝫ curis non miseruiunt pleriqꝫ in ecclia eoꝝ exem
plo detestantur · Quod necū ualde ee quis abneget ⁊ cum curaī a
pastoribꝫ terrena qm celestia solliciti uidet · Sed neqꝫ hec minsta
sunt sicut supius diximus : mores pidentiū iuxta subditoꝝ
merita disponunt ⁊ Occulte namqꝫ ⁊ sponte ꝓpetrate culpe exigit
ut pua a pastoribꝫ exempla pbeantur : quatenus iusto iudicio
is qui dema dei supbꝫ exorbitat in ima q gradit ⁊ etā pducatum
pastoris offendat · Vnde ꝓphetā quoqꝫ pmunctionis studio ꝙ
nō maledicentis uoto · Obscurentur oculi eoꝝ ne uideant ⁊ dorsū
illoꝝ semp incurua · Ac si dicat · Qui humane uite actionibus qi
pūdendis itineribꝫ psistunt ueritatis lucem non habeant : ut ⁊ q
sequuntur subditi : iniquitatū suaꝝ oneribꝫ incuruati omne statū
rectitudinis amittant · Quod factū ꝑuldubio in iudea nouimus
cū in ipo nri redemptoris aduentu phariseoꝝ turba atqꝫ sacerdo
tū a uero lumine mentis oculos clausit ⁊ ꝓpositoꝝ exempla gra
diens in fidelitatis tenebris ꝓfs erraut · Sed queri rationabiliꝫ
potꝫ quomō hoc in loco dr · quod regnare hypocritā dns facit · cū
de hac re specialiꝫ ꝓphetam queritur dicens · Ipi regnauerunt
⁊ non exme : pncipes extiterunt ⁊ non cognoui · Quis enī recta
sentiens dicat · quia facit deus quod minime cognouit · Sz q
sure dei ꝓpbare est · nescire reprobare · unde quibusdaz quos repbat
dicit nescio uos unde estis · discedite a me omnes operaꝝ iniquita
tis ⁊ aliquando dei est · id quod fieri phibet inascendo pmittēt
Vnde ⁊ regis egipti cor se obdurare asserunt · quia infidelis obduraī
pmisit : iniro modo hypocritas dns ⁊ regnare facit ⁊ nescit

fiant sinendo: ne sint repbando. Vnde nate e: ut ad omne quod in hac
uita contingit prius uolumtas interna requirat: qua ei humani
cordis auris prope appetit. Sciat quia hec non uerbis sed rebus sonat.
Locus g' regiminis cum regendis offertur mihi prius nate e. ut quisq;
discutiat si loco uita congruit. si ab honore animo non dissentit: ne iusti
omnium rector eo post intribulatione preces non audiat. quo ipa quoq;
eius dequo tribulatio oriatur. exordia honoris ignorat.

H. LOCVCIONIBVS? Cius hoc arrogantes u

Incipit liber xxvj?

ri habere int' alia ppriu solent. quod ab auditoribus suis nequid fortasse
se inordinatu dixerint: tunc requirunt cum se laudabile aliquid dixisse
cognoscunt. Hec indelicet faciunt: non quod de dictis suis ambigut
sed quod abaudientiu iudicio fauores q;unt. nam minemire facile
potent. quo animo pcontant. si quisqm cum eor bona laudat ea
mala repbendat. Certum quippe est: quia sic inflant laudibus: ita
correptionibus inflamant. et aquolibus si uel iuste repbendit despiciunt: inox in malis suis humilit ambigunt qui mala sua defendere
ea pasce molunt. Ille e enim uere humilis in bonis. qui no e defensor
in malis. nam qui de malis suis argut. et cont uerba arguentis
accendit. quando de bonis suis humilit utebat phumilitatis uoce
ornari appetit non doceri. Heliu quoq; uitam arrogantiu signans
postquam multa interna et sublimia intulit. ecce in uerbis formam humilitatis assumit: et equitate ppolita subquadaz disputatis imagine beatum iob alloquit dicens. Quia g' ego locutus
sum ad deum. te quoq; non phibebo: si errau: tu doce me: si iniq
tate locutus sii ult non addam. Sicut sepe contingit. ut bona loqnt
et mali multa helin forma paulo supi? se dixisse memmerat et se
minus idarco ne fortasse errauerit requirebat. neq; em requireret
si erasse credidisset. Est namq; ut diximus ppria arrogantiu fraus
ut tunc de errore requirere studeant qndo se nouint non erasse
Qui rursus requirere ul' argu de errore despiciunt: si quando se
erasse uerant pcognoscunt. Non em ee. sz inde humiles appetunt
et tunc requirendo speciem humilitatis assumunt qndo de ipa mag'
requisitione laudent. Sed quia ommo difficile est. ut elatus que
regnat mente no erumpat uoce: auditores arrogantiu si eor
dicta paulisp tacti expectant atq; considerant. animis corda illor sub
sequenta uerba manifestant. Diu quippe morari non possunt i

ipa humilitatis imagine · quā spēs eternus sumunt · Superbis enī
mentibꝫ humilitas ālta ē · ⁊ cum eius formā conspēdē ambiunt
lassātis animi gressibꝫ quasi a glebosis atqꝫ aspis itineribꝫ dilabūt
Aliud enī est scīlicet quod uideri appetunt · ⁊ idcirco eius imagi
dni mherē nequaqꝫ possunt : graue pondus estimant · cum ea sal
tē spēs eternus portant : ⁊ quoūsqꝫ hanc abiciant · Vim quandam
memorde patiunt · quia infidis elationis ulcꝰ male dñanti deseru
unt · atqꝫ eius impio semetipōs quales sint pdere compelluntur
ne diu possint uideri quod non sunt · Vnde helihu postqꝫ de errore do
ceri sē petit · postquam iniquitatē non se ult' locuturū pmisit sibi
to abhumilitatis spēs aduerba timide causationis exhibuit · Hā
subdidit dicens · Humquid ate deus expetit eam : quia displicuit
tibi · ac si diceret · Ego coram deo rationes positurus sum aut mō
iniquitas mea ate reprehendit · que constat quod in iudicio ate
non requiratur · Recti uiri cum iuste abhominibꝫ impetunt ·
ad supnū iudicū recurrunt · Vnde ⁊ abeodē beato iob dicit' ·
Ecce in celo testis meus ⁊ conscius meus in excelsis · ⁊ qui ei
sinīope placere cupiunt · eius solius testimoīū requirunt · P
ūsi quoqꝫ quia iustoꝝ uitam deserunt · si nonnūqꝫ eloqa con
ceptū · cum de suis male gestis increpant · hoc assumunt i
argumento defensionis quod iusti pferunt cum testimonio
puritatis · Vnde eis ⁊ consuetudo iam facta ē : ut siquis eos de
factis suis arguat · dei magī iudicū quā hominū querant · Adeo
enī ⁊ cum se dampnandos nouerint · iudicari non metuunt ⁊
iudicari abhominibꝫ erubescunt · Proponunt gī manus quod
non metuunt : ut hoc minus dedecore ualeant quod erubescūt
Scptum quippe ē : unusquisqꝫ nrm pscē rationē reddet deo · Qua
gī dampnatio tunc unicuiusqꝫ manifesta ē : exinde modo mi
qui colligunt · ut eaqꝫ puersa unusquisqꝫ actio sit scīra ne
modo eam quibꝫ iustis arguendo distinat aqua constat
quod in iudicio alienus existat · Ac cōtē pioꝝ consuetudo gī
de sibi conferri pmiū credunt : cum dequibusdā modo suis illi
citis actionibꝫ arguunt' · Pponunt enī ante oculos cordī
qua districtum iudicū dei tanto ueracius tunc sup eos mitiga
bitur · qīto nunc actus homine arguente pmeat' · ⁊ tempa
lē uitam sup se lucrū computant pquā sē eternā posse euadere
nō ignorant · helihu gī typum tumidoꝝ arrogantiū tenens ⁊
magis eligens eternā inuentione pati qm̄ temporalī merepai
dicat · Humquid ate deus expetit eam : quia displicuit tibi · Qa
nō ee in culpa iniquores solent hi qui loqui bona intentione m
diuant · qm̄ qui tridunt · subdidit dicens · Tu enī cepisti loqui ⁊
non ego · Eo se innocentē credidit · quo pulsatus erupit · nimi

rū neſcīēs quia innocentia non tempe defendit⁹ ſ̄ ratione · Quid
em̄ eius defenſionib⁹ aminiculat⁹ · quod ⁊ ſi tacenti nulla intulit
recta tamē michoanti prauа reſpondit ⁹ Poſtquā nō mierb elatiōis
oñditur · Ecce iterum ſub requiſitionis uelamine palliatur · atq; in
fert dicens · Quod ſiquid melius noſtī loquere · Hinis hoc ipſum
ſuꝑbiſſe ē ⁹ de meliore ſtentia dubitaſſe ⁹ hoc tamen quod bto iob lo
quendi tribuit · humilitatē ſe exhibuiſſe indicauit ⁹ ſed ſicut
ſuꝑ iam dictum ē · quia in actione arrogantiā omne quod ſuꝑ dicto
ſermone tegitur · prumpente rurſum intentione elationis apitur ⁹
actus belu immotuit · quia mente beatū iob loqui poſtulauit ⁹ Nam
ſequitur · Viri intelligentes loqñtur mihi ⁊ ſapiens nir audiat
me · Job aut⁹ ſtulte locutus ē · ⁊ uerba illius non ſonant diſciplinā
Ecce dum qi humilr btūm iob loq̄ tribuit · quod intimis gestaret o
ſtendit dicens · uiri intelligentes loqñtur mihi ⁹ dedignatus indelic⁹
ſi beatus iob loqui pſumeret · qui quaſi eius uerba intelligē ñ poſſit
⁊ quia non ſolum adloquendū ſ̄ etiā audiendū beatū iob indignū
fuiſſe indicauit illico adiunxit · Vir ſapiens audiat me ⁹ ac ſi diceret
hinc loqui miniſtr concedit ⁹ qui etiaꝫ audire uerba ſapientiū nō meret
atq; mox apte quā deſpecta de illo ſentiat mam feſtat dicens · Job aut⁹
ſtulte locutus eſt ⁹ ⁊ uerba illius non ſonant diſciplinaꝫ · Sme diſci
plina loqui btūm iob credidit ⁹ quia miſtū ſe miſeris opibus fuiſſe me
moratur · Deum fortaſſe belu diceret ⁹ ſi ea que beatus iob de ſeipſo
narraurat · non de illo · hec cadē ipē diſcipline auctor eſtimaſſet · Imo
cens⁹ em̄ iob ſe aſſeruit flagellatum ⁹ quē deus ⁊ iam phibuit fruſt⁹
peciſſū · Quid g⁹ uox peciſſi ſuꝑbum ſonuit · que a ſententia ferientis
nullatenus diſcrepauit ⁹ In cante ſunt humiles qui ſe mendacio il
laqant ⁹ dum arrogantiā uitant ⁹ ymo etiaꝫ mentiendo ſuꝑbiunt · q̄a
cont⁹ ueritatem ſe erigunt quā relinquunt · Qui em̄ neītate cogente
uera de ſe bona loquitur ⁹ tanto magis humilitati iungit⁹ q̄nto ⁊ uei
tati ſociatur · An paulus humilis non fuit ⁹ quando emulatione ue
ritatis · cont⁹ falſos apl̄s · tot de ſe diſcipulis forma geſta narrat · Cui m
mire ueritati mimicus exiſteret ⁹ ſi abſcondendo uirtutes ꝓprias · p̄di
catores errōr p̄ualere pmiſiſſ̄ · Sed quia arrogantes uiri in eo quod
bonor dicta ſuꝑbe examinant · uerbor magis ſuꝑficie quam rer
cardinē ul ordinem penſant ⁹ belu btūm iob ſententias diſcipline
credidit non ſonaſſe · Quia uero ſepe aſperitas ſuꝑbor uſq; addun
itam maledictionis extenditur ⁹ illico cont⁹ btūm iob q̄ ad deū fatēs
uerba ſubiungit · pat⁹ im ⁹ plebatur iob uſq; adfinem · Ecce hoc quod
de arrogantie tumore concepat ⁹ imerb etiam maledictionis exal
tat · Sed fortaſſe benuole imn ꝓbationis optauit ⁹ ſi ſtetiſſe eum
in ꝓbatione indicauit · Vt g⁹ apte malitia eius crudelitatis appeat ⁹
ꝓbare adhuc p flagella depcatur · quem int⁹ flagella lapſum fuiſſe

iam q̄tur: p̄misit quod sensit ut apt̄us cognosc̄i debeat· quod op
tauit· Adhuc ferire postulat· quem iām peccāsse submanu ferentis
accusāt· P̄p̄a hec arrogantiū nota sunt· ut nutā dolentiū examinai
acri⁹ dep̄cent· quia q̄nto sibi metipsis ustiores sunt· tanto aliens
doloribus duriores existunt· Nesciunt enī miserē passionem aliene ī
firmitatis trahere· & sic sue ita & iam p̄xim̄ imbecillitate miserī
Qua enī de se alta sentiunt· idcirco humilibꝫ nullatenus cōdescen
dunt· Heliu beatum iob paupa paussim credidit atqꝫ ideo exhibenda
ē ei pietatis ustera· nec mt tot dolores estimant· Vir aut̄ nequā
sū cum flagellari quem pia; cuā paupa agnoscunt· & si quedā eius
mordinata corripiunt adquedam tamē dolenda compatiunt· & si
sciunt cuncta p̄mere ut sciant etiam aruenta refouere: quatenus
in eis dum dura emolliunt infirma roborentur· At cont̄ arrogan
tes uiri qua caritatis ustera nō hnt· non solum nō cōpatiunt⁹
etiam ustis dolentibꝫ sed eos insup subspecie iuste mtepationis
affligunt· & ul si qua in eis sunt parua mala exaggerant· uel
ea que uere bona sunt· male apud se mterptando cōmutant: quā
uis etiam casti doctores sepe exaggerare soleant delinquentiū uitā
& quibusdā signis publicis occulta trahant· ut possint eximiniis
maiora cognoscere· Vnde ad Ezechiel dr fili hominis fode parietē
Vbi mox subdidit· Et cum pfodissem pietē apparuit ostiū unū· &
dixit ad me· Ingred̄e & vide abominationes pessimas quas isti fa
ciunt hic· Et ingressus uidi· & ecce omnis similitudo reptiliū &
animaliū abominatio & universa ydola domus isrl· depicta erant
in pariete· P Ezechielem ꝓpositor⁹ psona signatur: p pietē diuina
subditor⁹· Et quid ē pietem fodere nisi aspis correptionibꝫ aperitur
diuina cord̄ aperire· Quē cum pfodisset apparuit ostium qā ei cord̄
diuina aspis correptionibꝫ aperitur· qī quedā ianua ostenditur· ex
q̄ omnia in eo qui corripit· cogitationum interiora uideant· Vnde
& bene illic sequitur· Et dixit ad me· Ingredere & vide abomina
tiones pessimas quas isti faciunt hic· Quasi ingredi ut abo
minationes aspiciat: qui discussis quibusdā signis exterius appeti
bus ita corda subditor⁹ penetrat· ut cuncta ei que illicite cogitant
inmotescant· Vnde & subdidit· Et ingressus uidi & ecce omnis
similitudo reptiliū & animaliū abominatio· Inreptilibꝫ cogitatio
nes omino terrene signant· in animalibꝫ uō iam quidē aliqūtu
lū a terra suspense· sed adhuc terrene mercedis p̄mia requirentes
nam reptilia toto excorpe terre inherent animalia aut̄ uentre a
terra suspensa sunt· appetitu tamē gule a terra semp̄ inclinant·
Reptilia itaqꝫ sunt int̄ pietē: q̄ndo cogitationes uolunt· in
mente que a terrenis desideriis nunq̄ leuant· Animalia quoqꝫ
sunt int̄ pietem: q̄ndo & si quedam iusta siqua honesta cogi

tant: appetendis tamē lucris tēpalibꝫ honoribusꝫ deseruiunt. ⁊
p semetipsa quidē iam qī a terra suspensa sunt. sed adhuc p ambi
tū qī p gule desiderīū sese adima subiungunt. Vnde ⁊ bene sub
ditur. Et humilis ydola domus ei' depicta erant. imparietē. Scptū
quippe ē. Et auaritia que ē ydolor seruitus. Recte g' post alia ydo
la describunt. quia ⁊ si honesta actione a terra se eripiunt ambitioē
tamen inhonesta semetipos ad terrena deponunt. Bene aut' dr depic
ta erant: quia dū exteriora rez intuentis species attingunt' incorde
quasi depingit' quicquid fictis ymaginibꝫ cogitatur. Notandū
itaqꝫ ē. quia prius foramen impietatis ac deinde ostiū cernitur. ⁊
tunc demū occulta abominatio demonstrat'. quia nimirū unius
cuiusqꝫ peccati prius signa foris seuis deinde ianua apte iniquita
tis ondit'. ⁊ tunc demū omne malū quod intus latet aperit'.
Sepe quo' ea' sti doctores grauit' solent minuta discutere. ut aber
tremis exteriorib; adocculta possint maiora penetre: uerba aspe
ritatis obiurgationis mouent. ut spinas mortifere cogitationis eradicet
Et hec cum agunt caritatis amore seruant. non inflatione elatio
nis intumescunt. Mori aut' pijs parati sunt: quos qī usqꝫ ad
mortē seruentes affligunt. Seruant in cogitatione quod diligunt
sumunt in spe quod plequant'. Bona pdicantes insinuant ma
la aut' cauentes punctuant: nō ut hostiū desiderantes exorant.
Erga cōmissos s' ita nonnūq' increptione feruent. ac si de trāq
uillitate nichil habeant: sed ita dilectione tranquilli sunt. ac
si nullus eos feruor accendat. Valde em' metuit ne si a pnor'
reprehensione cessauerint. ipi peccor' dampnatione puniant'. ⁊ cū adu
ba se inuectionis inflāmant. in ira quidē adhec mouent. sed
tamē hec defensione sibi apud districtū iudicē pparant. Vnde ⁊ ei
dem rursus ezechiel dr. Fili hominis: sume tibi latericem ⁊ pones
eū coram te. ⁊ describes in eo ciuitatē hierusalē. ⁊ ordinab' aduersus
eam obsidionē. ⁊ edificab' munitiones ⁊ comportab' aggerē: ⁊
dab' cont' eam castr'. ⁊ pones arietes in gyro. Et tu sume tibi lar
taginē ferreā: ⁊ pones eam mur' ferreū int' te. ⁊ int' ciuitatem
Ciuis em' ezechiel nisi magistror' speculum tenet cui dr. Sume tibi
latericē ⁊ pones eum coram te. ⁊ describes in eo ciuitatē hierusalem.
Doctores quippe sti latericem sibi sumunt: quando terrenū cor auditor'
ut doceant apprehendunt. Quem latericē coram se ponunt. qua tota
illud sollicitudinis intentione custodiunt. Sinquo ⁊ ciuitatē hie
rusalem iubent' describere: qua pdicando terrenis cordib; curant
simope. qīta sit supne patrie visio demonstrare. Cui bñ etiā dr.
Et ordinabis aduersus eam obsidionē: ⁊ edificab' munitiones
Sā em' pdicatores obsidionē circa latericē in quo hierusalē ciuitas
describta est ordinant: quando terrene menti iam supnā patriā

requirenti quantā eā mhiu⁹ nite tempe uitioz mpingnet
adiersitas demonstrant· Cum enī unūs quodq; pārm quomō
menti mſidietur ondītur: qī obſidio circa ihrūſalē ciuitatē noce
pdicatoris ordinat· Sed qua non ſolū mſimiant quomō men
tē mſidiantia uitia expingnent· ſed etiam quō cuſtodite uirtu
tes roborent· recte ſubiungit· Et edificabis munitiones· Mun
tiones quippe ſēs pdicatoz edificat· qñdo que uirtutes quibus
uitijs obuient· mſimiare non ceſſat· Et qua uirtutib; creſcen
tib; plenimq; bella temptationis augentur· recte adhuc addit·
Et compab aggerē· e· dab cont· eā cāſtra· e· pones arietes mgyro
Aggerem namq; comportat· qñdo pdicatoz quiſq; molē creſcen
tis temptationis mdicat· e· cont· ihrūſalē caſtra cingit· qñta
recte mtentionē audientiū hoſtis callidi curam ſpectat· e· quales
incomphenſibiles mſidias pdicat· atq; mgyro arietes ponit· qñ
do temptationū aculeos mhac uita nos undiq; circumdantes e·
uirtutū murū pforantes immoleſtū· Vnde bene addit·· Et tu ſū
me tibi ſartaginē ferreā· e· pones eā murū ferreū inter te e· ciui
tatē· P ſartaginem namq; figura· p ferrū nō fortitudo ondit··
Quid aut ita magiſtri atq; doctoris mentē quā zelus dei frigit
e· exercitat· Vnde e· paulus huius ſartaginis incendebatur·
figura cum diceret· Quis infirmatur· e· ego non infirmor· Et
quia quiſq; zelo dei cont· pectantes accenditur fortis impetū cu
ſtodia munit· ne exneglecta pdicationis e· regiminis cura dam
pnet· recte dr· pones eā murū ferreū inter te e· mt· ciuitatem
Sartago g· ferrea murus ferreus mt· ppheta e· ciuitatē pōm·
quia cum nūc fortem zelū doctores exhibent· eum dē zelum poſt
modū mt· ſe e· auditores ſuos fortē mumtionē tenent· nec tūc
aduersa dēſtituti ſunt· ſi nunc fuerint incorreptione diſſō
luti· hanc ſartaginem ppheta ideo mt· ſe e· auditores ſuos
murū ſumere audiebat· cum ei diuina uox pmitteret dicens
Si tu animaueris impio e· ille non fuit conſilius abimpieta
te ſua e· tua ſua impia· ipe quidē in impietate ſua morietur·
tu aut̄ animā tuā liberaſti· hanc ſartaginē inter ſe e· diſcipulos
murū paulus poſuerat cum dicebat· Mundus ſum a ſangui
ne omniū uīm nō enī ſubt· frigi· quo min⁹ annuntiare omne
conſiliū dei uob· Nunc g· doctores neceſſe ē· ut appetant· zeli
ardoribz frigi· ne cogantur poſt tepe de negligentie igne reben
ne cruciari· Sed aliud ē quod inuſtis e· ſubditis· aliud quod
iuſtis e· non ſubditis debemus· Ad illoz nos correptionē atq;
cuſtodiā reddendaz rationū debet timoz accendē· iſtoz uō uena
tione ipā conſiderata equitas mdinare· Sed arrogantes uiri
quia huiꝰ formā diſcretionis ignorant· hoc iuſtis e· non ſub

ditis exhibent quod a boms p̄dicatoribz fieri exmultis ⁊ subditis
uident. Qui cū ad feruorē mictionis multe plilunt: etiam
uerba maledictionis excedunt. Quia em̄ nequaq̄ pxmos sic
se diligunt: pxmis optare non desinunt. quod ipi sibimet e
nemie ptimescunt. Vnde helu occultū odiū i manifestatione
maledictiois exudans ait. Pat' mi, pbetur iob usq; in finē: ne
desinas abhomine iniquitatis. homine iniquitatis uocat:
quē deus iusti p̄ omnibz supna attestatione denunciat. Et
quia multa adhuc subhac mdistrictione subiuncta sunt breui
ea estimo transcurrenda: dicta em̄ que grauitate carent in
tenta expositione non indigent. Sequitur. Qui addit sup pcā
sua plasphemias. Accusāt enim: ⁊ p pcīs flagella meruisse ⁊
post flagella peccasse longe nō aliter dns iudicat qui ⁊ frust
flagellatū insimiat. ⁊ bona dupplicia post flagella retribuit.
Pena em̄ debetur culpe nō p̄ius. Istis g̃ iob sine culpa locutis
ondūtur quē post locutionē p̄ma subsequunt. helu itaq; quia
p dīm defensiombz loquens de bō iob aliud qm̄ dns sentit: quasi
dū pueritate uerba multiplicat. a ueritate discordat. Sequitur
Inter nos interim constingat. ⁊ tunc adiudicū pnocet sermo
mbz suis deū. ac si diceret. Extrā assertione cognoscat: quia
neq; qm̄ diuina examinatio suffragat. Et quia arrogantes uiri
non solum student mepta dicere: sz etiaz multa aduersa loqui
bene de illo frequēt' inferitur. Igitur helu hec rursū locutus ē. Ois
qui multa loqui' in locutione sua semp magis studet: quatenus
inchoatione ipa suspensos auditores faciat. ⁊ eo attentius tacēt
quo q̄ nouū audire aliquid expectant. helu nō alia fiuens. alia
meditant exoritur: ut in mensa loquacitas plibumpta semp m
tia continuet. Sequit. Numquid equa tibi uidet' tua cogitatio:
ut diceres iustior deo sum. Quia beatus iob iustiorē se deo non
dixerit omnis qui textum hystorie legit agnoscit. Sed ait, ponat
equitatē cont' me: ⁊ p̄nemat aduictoria iudiciū meū. Vitam sua
am iudicij pensans. ⁊ causas pcussionis ignorans. ut sepe iam
dictum ē: p̄ diuinis peccatis se credidit. ⁊ nō p augendis mer
tis flagellari: idarco iudiciū sum aduictoria puenire confidit
quia culpā in se, pquia debuisse pati non minuit. Quodq̄dem
de illo ⁊ dns ad dyabolum dixit. Cōmouisti me aduersus eum:
ut affligerē eum frust'. Quid g̃ hec loquendo peccauit. quis
uerbis iustis diuine de se ⁊ occulte sententie etiam nescendo con
sensit: Aut quid ob ē si a recti tudine ueritatis humano iu
dicio uerba nra supfinetenus distrepant: quando mcord car
dine ei compaginata concordant. humane aures uerba nra
talia diiudicant: qualia foris sonant. Diuina uō iudicia ta

lia ea audiunt: qualia extimamus pferunt. Apud homines cor exi
bis: apud deū nō uerba pensantur exordia. Btūs g iob dum hoc aut
extrinsecus quod dns dixit interius. omne quod locutus ē. tanto iuste
extius intulit. quanto pie abintīa sententia non recessit: qīnus
pphetico spū repletus meo quod aut pponat equitatē contra me. et
quemnat aduersoria iudicū meū. Intuere redemptoris nr pīnaz
potuit. Ipē em qui ē uirtus patris: et sapientia: etiam eius equi
tas nō inconuenienter accipitur. Unde scptum ē. Qui factus ē nob
adeo sapientia et iustitia et sctificatio. Quā scilicet equitatē quia
deus iniquis fugientibz incarnatus ondendo contra posuit. eos ptin
abiniquitate reuocauit et humanū genus cū iudicio antiquū
adūsariū uitat quo equitatē dei aduersantē suis itineribz fugiunt
Sequit. Dixisti em non ē placet quod rectū ē: ul quid tibi pdest si
ego peccauo? Si tota lib series attenditur. nichil hoz beatus iob dixis
se monstrat. Sed arrogantes uiri sic et supius diximus habē hoc
pprium solent: ut dum in nimia inuectione pdeunt et iam inuehē
do mentiant. et cum non possunt reprehendere iusta que sunt rep
hendant mentiendo q non sunt. Sequit. Itaq ego respondebo ser
monibus tuis et amicus tuus tecū Dicti supioribz qī bto iob culpa
bilia uerba narrauit atq ex eis sibi materiā loquendi pposuit: sed
uerb subsequentibz fortis animine distruit hoc quod sibi addicendi
materiā fallaci finxit. Et fortes quidem sunt sententie que seruant
sz bū iob psone non congruunt tantoq eum intrepationis huius
tela non ferunt. qīto cōtra eum iuste mittuntur. Sequitur.
Suspice celum et intuere: contemplare etherea quod altiora te sint
Si peccauis quid ei nocebis. Et si multiplicate fuerint iniquitates
tue: quid facies contra eum. Porro si iuste egeris: quid donabis ei
aut quid de manu tua accipiet? Quānis bto iob scienti maiora
neq qd dicta ista debuerant uera tamē sunt que dicunt. quod uidelz
deo nec pcta nra noceant nec bene gesta conferant. Unde sequet
adiunxit. homini qui similis tui est nocebit impietas tua: et
filiū hominis adiuuabit iustitia tua. Sed ut hec illud sollerter
ē intuend quod aut Suspice celum et intuere: contemplare etha
quod altiora te sint. hec em dicens: immiz collegit ut consideraē
debeat. qīto minus deo actione sua aut pfit aut noceat: quia
altitudinē celi etheris atq pdesse ul nocere non possit: qīnus
melo ul ethere possimus supnas ptates accipe diuinis semp
obtutibz inherentes: ut ci angelicos spūs longe adhuc a nobis
distare conspiciam ipō creatoi atq dnatoz spuū. qīto distantia
inferius agnoscamus. Corpea tamē celi etheriq materia hoc
loco sentire nichil obstat. nam si uigilanter extiora conspicia
pipā eadem admiora reuocamur. Uestigia quippe creatoris

s· mira opa uisibil' creature · Ipsū namq; adhuc unde non possim⁹
ꝙ iam ad eius uisionem tendimus · si enim in hijs que fecit miram⁹
Eius g⁹ uestigia creaturā diuinus : quia ꝓhec que abipō sunt sequē
do im⁹ adipsum · Unde paulus ait · Invisibilia eius ꝑa que facta
sunt · intellecta conspiciunt⁹ sempīna quoq; eius uirtus ⁊ diuini
tas · Unde ⁊ in libꝰ sapientie scꝑtum ē · Ymagine tudinē eī creature
⁊ speciem potⁱ intelligibilē creatoꝛ uideri · Mentē eī nīr peccō sīo
exterius sparse : nec dīi deus sicut ē interius īnotescūt : sed dīi facture
sue deus foris ꝓponit · qī quibusdā nutibꝫ nob' innotuit ⁊ que it⁹
sequamur ostendit : ac miro modo ipīs formis exteriorib; nos adī
teriora ꝑduxit · Immensā inmouit āmiratione quod ē mire : hec ex
terius extendendo que nō ē · Hinc eī de sapientia scꝑtum ē · Invisꝫ
ostendit se illis hilariter ⁊ omī prudeīī · occurrit illis · Vie quippe adue
atorem sunt opa considerate creature : que dum facta cernim⁹ potē
tiam factoris miramur · Invisus uijs a sapientia omni nob' prudeīī
occurrit⁹ quia factoris uirtus nobis inquirenda ꝓponitur · in omī
quod mirabilī factū uidet⁹ ⁊ quoquo se uiteut anima si uigilant⁹
intendit : in hisdē ipīs deū inuenit ꝙque reliquit eiusq; potentiaꝫ
exeoꝝ rursum considerationē cognoscit quoꝝ amore deserut : ⁊ que
uersa cecidit · phec confusa reuocat⁹ Vbi lapsi sumus · ibi inuen
iamus ut surgamus : ⁊ qī ibi surgendo manū considerationis
figimus ubi pedē amoris lubrici cōruentes negligendo iacebam⁹
Quia eī abinuisibilibꝫ inuisibilia credimus : dignū ē · ut adin
uisibilia ipīs rursum uisibilib⁹ inuitamur : ut quo casu anima
uenit adinfima eo gradu reuertat⁹ ad summa : atq; exsidē quibus
corruit · passibus surgat · dum sicut dictum ē · illa nos addeū bene
considerata reuocant · que nos abeo male electa diuserunt · Helias
itaq; ut unum considerationis āmoueret · atq; exoꝛpeis rebus oste
deret qūto sit homī ℵ excelsior deus : bene intulit · Suspice celū
⁊ intuere contemplare · ethera quod te altiora sint · Ipīs enī rebus
creatis atq; coꝛpeis agnoscimus qūtū creatoris nr̄ sublimitate
distamus : quia ꝓinde quod cernimus ēē humiles ā monem⁹
ut qī quedā sit electio mentis nre · Species considerata nature · di
cat g⁹ · Suspice celū ⁊ intuē : contemplare ethera quod altiora sūt
te · Si peccauis : quid ei nocebis · Et simultiplicate fuerint iniqui
tates tue · quid facies cont⁹ eū · Porro si iuste egeris quid donabis
ei : aut qd de manu tua accipiet⁹ Ac si diceret · Extrīs creaturis
intellige quas altiores te ēē corpalit⁹ uides · qūtū adiuuine potentie
sublimitate disiungeris · atq; exhac tua considerationē collige :
quia deum nec bene inuendo adiuues · nec rursus malis actioni
bus graues⁹ Si uō sicut supius diximus micelo ul' ethera sup
nas ptātes accipimus uerbis istis helie considerare āmonet : ut

quia ipi anglia ꝑ̄ creatoris nr̄i potentiā plane contemplaē nō pos
sunt: dequibus tamen certū ē· quia nob' eo ipō alciores sunt: q'
lapsi in mimis non sunt· videlicet colligamus: qūtū deo infe
riores existimus· quia etiā creaturis sublimibz· sēd longe illi in
feriorib; subiacemur· ac si dicēt· Vide qūtum a diuina celsitudine se
paris· a cui' potencia etiam ille ptātes humiliate contremiscunt·
que te in immensā sublimitate transcendunt: q' qūto ipe summo
minferiores quē minferiorē te ē etiā minferio deprehendis· Ordens uo
simā reducat adequalia: atq; ait· Homī qui similis tui ē nocebit
impietas tua· q' filiū homis adiuuabit iustica tua· humana im
pietas ei nocet quē pūtendo inquinat: q' rursus eī adiuuat nra
pietas· quē a pīs actiombus mutat· Hocere em̄ nl' iuuare nesci
unt: ea q̄ nl' a bono corrumpe· nl' a malo pmutare non possunt.
Supne igitur ptātes eo ledi nl' iuuari nequeunt quo ē iam imō
mutabiles accepunt· Sz considerare hec nequunt· quo ē nl' qui t'
rems desideriis implicant· Sparsis em̄ foris mentib; a semetipas
redire difficile ē: quia prana itinera semel captos tanto delectabi
lit' tenent· quanto meis omne quod libuerit licet· Nullus quippe
disciplme mur' obuiat qui constringat· nulla retributiōis ꝑspi
citur pena que terreat: sēd clausis oculis cordis· eo aīa p̄cipita'
in imimis quo obscurat' a simis: q' tanto securius mala tem
pralia ꝑpetrat· quando durius bona eterna desperat· Sz ista re
pbor nequitia tritura more elector' uitā q̄ grana a paleis se par
ans p̄mit· q' purgat· Vali em̄ bonos magis abhuius mundi
desideriis expedimit dū affligunt: quia dū multā eis hic molen
tia ingerunt festinare illos ad supna compellunt· Quod bene isrli
tico ꝑlō moyse uocante q' pharao rege semente signatū ē: Time
namq; moyses aduocandū missus ē· ai- iam pharao duris opib;
adoꝑmendū fuerat exatatus: ut isrli- tar' mentes egipto de
formit' inhecentes alios dū uocaret q̄ traheret· alios quasi im
pelleret dū seruiret q' plebs in seruitio turpit' fixa nl' puocata bo
nis ul' malis impulsā moueret· hoc cotidie agit dū p̄dicatis
celestib; p̄mijs· seruire electis reprobi p̄mittunt· ut si adremissio
nis terram uocati exire negligimus· pressuris· saltē sementib;
impellamur· atq; hec egiptus videlicet inta pīs que nos oppref
sit blandiens adiuuet p̄mens: q' quē dum fouet seruitutis iugo
conterit· libertatis nā dum truncat ondit· hec itaq; causa est'
quod abimmitis iusti siuunt' affligi: ut salubriz dum futura au
diunt bona que capiunt patiantur etiā mala pīna que plorare
stant: atq; ad fortiorē exitum dū amor puocat· crudatus impel
lat· Vnde beatus eosdem labores elector' sub oppressiombz reprobum
exequens ait· Propter multitudinē calumpniator' clamabunt

ꝯ eulabunt · ꝑ̄ uim brachij tyrannoꝝ · Calumpniatores vec te
dicere possumus omnes iniquos : non solum qui exteriora bona
rapiunt · sed etiam · qui malis suis moribꝫ · ꝯ iuste ꝛeple exemplo
interna nr̄a dissipare contendunt · Illi namqꝫ ea que nob̄ ext̄ sunt
mutare ambiunt : ish nos p̄dari interius querunt · Illi amore
rer̄ : ish non cessant odio seruire uirtutū · Illi mundent quod habe
mus : ish quod munimus · Illi student rape bona exteriora quia
placent : ish satagunt interiora bona dissipare quia displicent ·
Quāto igitur mor̄ uita aꝛ̄ distat substantia : tanto grauior ca
lumpniator ē · qui male uiuendo uim nr̄is infert moribꝫ quā q̄
uolent⁹ oꝑmendo dampnando ingerit rebus · Hichil iste de nr̄a
sustentatione subtraxit · sed exempla nob̄ p̄ditionis apposuit ·
Ergo grauiorē calumpniā intulit · quo quietū cor intemptatōe
cōmouit · qui ꝯ si nequaq̄ nobis actionis sue opa p̄ualuit pug
nam tamen temptationis ingessit · Grauē g⁹ · de inta eius calūp
niaꝫ sustinem⁹ · quia nimiꝫ intus patimur · quod cū labore ui
camus · Et quod quia mhoc mundo habundat · malor̄ uita que
cruciet : recte nunc dr̄ ꝑ̄ multitudinē calūpniator̄ clama
bunt · Quando ea q̄ uerbis suadē non ualent · extorq̄re nōnūq̄
etiam effrenatis uiribus student · apte subiungit⁹ · Et eulabunt
ꝑ̄ uim brachij tyrannoꝝ Quisquis em̄ male uiuere suo nos
exemplo compellit : adhuc in nob̄ uoce calumpniatoris utitur
Quisq̄s em̄ male uiuere sua nos exemplo compellit : adhuc in
nob̄ uoce calumpniatoris utit⁹ · Quisq̄s nō p̄cō suadens etiā
terrere nos appetit : iam cont̄ nos brachio tyrannidis seuit · Alio
ꝯ em̄ etiam uita suadere uiuendo aliud uibē terrendo · Diu ergo
exemplo male actionis aspicimus q̄ adhuc strepitū calump
niatoris audimus : diu uo ui p̄cō cogimur · iam tyrannū in
corde sustinemus · Sed robustor̄ mentes ideo īmobili fixe : ta
to ista despiciunt · quanto certiunt quod cont̄ p̄cepta conditoris
exerciunt · Eterne uitatis quippe p̄mia p̄stolantes · mures ex aduer
sitatibꝫ sumunt · qua celestem pugna gloriosiorē sibi nō am
bigunt · manere uictoriā · Sic itaqꝫ electoꝝ deliciosa diu p̄mit⁹
aduersitate p̄ficiunt · sicut ignis flatu p̄mitur ut crescat · ꝯ
unde q̄ extingui ueretur · unde roboratur · In eo namqꝫ ostendi
mus q̄uis addeū cupiditate flagremus : si non solū adeum
p̄ quiquilla · ꝯ mollia · sed etiā p̄ aspera ꝯ dura tūsim⁹ · Hinc nā
qꝫ ꝑpheta ait · Qui p̄fici pedes meos tamq̄ cerui · Cerui em̄
cum montiū iuga conscendit queqꝫ obiciunt sentibꝫ illigata
dato saltu trāsgredit⁹ · ꝯ absqꝫ ullo curſus sui obstaculo in sup
eioribꝫ eleuatur ita etiam electoꝝ mentes queqꝫ sibi mhoc mū
do obsistere atqꝫ obuiare conspiciunt contemplationis saltu

transcendunt: & more ceruor despectis terrenar uerū sentibꝫ insu
pna sē erigunt. Hinc rursum ait Et in deo meo transgrediar mu
rū. Murus quippe ē omne quod itineri nrō obiat. ne adeū qui
diligitur tū sentiatur. Sed murꝫ tū sgredimur: cum p amore supne
patrie quecꝫ in hoc mundo fuerint obiecta calcamus. Hinc pe
de pphetam certanti amme dns dicit. Exaudiuite mabscondito
tempestatis pbam te: ad aquas contradictionis. Abscondituꝫ quippe
tempestatis ē cum mente contrito cogitationū temptantiū fluctus
intumescunt. cū cont amoris sti studia turar secularū sē tumultꝫ
illidunt. In abscondito g tempestatis auditur. quia clamor despican
tis ē. hec ipsa fluctuatio tribulationis. Quia uō omō non desunt
qui bona q̄rentibꝫ suadere pusilla molunt. aque contradictionis s
ppli resistentes. & quia tunc pbatur desiderii cum aliq̄ ei aduersitate
resistitur recte dr. Pbam te ad aquas contradictionis. His itaq; nr
tutī insibꝫ robustꝫ exaduersitate pficiunt. sed infirmi sepe in de
siderijs suis siq̄ eis fuerint exaduersō obiecta languescunt. & ui
olida tribulatione pulsant. pusillanimitate deficiunt. Vnde be
ti iob pbra pusillanimitatis impingens. pmissis malor oppssio
nibꝫ infirmor mox pusillanimitates exequit dicens. Et nō dix
ubi ē deus qui fecit me? Mos sacre scripture est: ut a singulari nō
ad plurale subito trāseat atq; a plurali sepe ad singulare uertat. Vñ
helyu cum diceret clamabunt & eulabunt. nequaq̄ subdidit non
dixerunt ubi ē deus. A plurali quippe nō in singulare uemens.
ad plōnam subito infirmi unitatemꝫ transiunt fortasse quia a
singulis melius recognoscitur quitqd dm singulariter audit. ut ad
cor suū quisquis redeat & in semetipso hoc quod de unoquoq; dr
reprehendat. Singulare g nūm tenuit dicens: non dix ubi ē deus q
fecit me? Quisquis enī aduersitatū tribulatione frangit. aquo
factus ē minime contemplatur. nam qui quod non erat fecit fac
tū sine gubernatione non deseret. & qui bemgne hominē condidit
neq̄q̄ erudiri muste permittit: nec sint neglecte pene q̄d ē qui
hoc etiam quod nō fuit curauit ut esset. Cum g causas tribulationis
nre requirim⁹. & fortasse tardus inuenim⁹. ē ista curta ratio
quod nichil muste patimur: quia si deo auctore sumus q̄d nō
fuimus deo regente non affligimur muste qui sum⁹. Sequit
Qui dedit carmina in nocte. Carmen in nocte ē letitia in tribula
tione: quia & si plturis temporalitatis affligimur spe tamē de eter
nitate gaudemus. Carmina paulus in nocte p̄dicabat dicens.
Spe gaudentes in tribulatione patientes. Carmen in nocte dauid
sumpserat qui dicebat. Tu michi es refugiū a pressura que circum
dedit me: exultatio mea redime me a circumdantibꝫ me. Ecce
de nocte pressurā nominat: & tamen liberatore suū it angustias

exultationem uocat. Foris quidē nox erat in iniquitate pſſure
ſed intus carmina reſonabant de conſolatione letitie. Qua enī ad
eterna gaudia redire non poſſumus niſi p tempalia detrimenta:
tota ſcīpture ſacre intentio ē. ut ſpe manemus letitie nos int hec
tribulationis aduſa coroboret. Unde ezechiel pphete librū ſe accepiſſe teſtat
in quo ſcīpture erant lamentationes. & carmē & ue. Quid enī in lib
hoc niſi dinina eloquia figurant? Que quia nob lacrimas luctuſq;
pnūciant: lamentationes in eo ſcīpte referunt? Carmen quoq; & ue
cōtinent: quia ſic de ſpe gaudiū pdicant ut impiū tamē preſſuras
atq; angustias inducant. Carmen & ue continent: quia & ſic illic
dulcia appetimus. prius necē eſt ut amara tolleremus. Carmen &
ue diſcipul pdicabat dīs cum dicebat. Hec locutus ſum uob ut in me
pacē habeatis: in mundo pſſuram habebitis. Ac ſi apte diceret. Sit no
b deme intentus quod conſolando refocillat: quia erit de mundo extrinſus
quod ſeuiendo grauit pmat. Qua q infirmus quiſq; cū pmittur
abſq; gaudij nīma puſillanimitate laſſatur. & dum foris aduerſa tol
lerat. intus obliniſcit quod gaudebat: bene dr. Non dixit ubi ē de
qui feat me? Qui dedit carmina in nocte. Si enī iſta diceret cum
qui pateret? tempararet: & p hoc quod manſurū in tus quereret. id
quod foris tranſitoriū ſuſtinet ē intollerabile non eſtimaret. Seq.
Qui docet nos ſup iumenta terre: & ſup uolucres celi erudit nos Iu
menta terre ſunt qui uſq; ite carnalis ima appetunt: uolucres celi
ſunt qui ſupbe curioſitatis ſtudio ſublimia pſtruitant. Illi unde
do ſe deponunt infra quā ſunt: iſti inquirendo ſe eleuant ultra
quā poſſunt. Illos in infimis uoluptas deiat. carnis: iſtos quaſi
in ſupioribus erigit libido curioſitatis. Illis p ſacra eloquia dicit. no
lite fieri ſicut equus & mulus inquib non ē intellectus: iſtos
ſupbe labor increpat. dum dicit. Altiora te ne quēſieris: & fortiora
te ne ſcrutatus fueris. Illis dr mortificate membra uſtra que ſunt ſup
terrā fornicationē immunditiā. libidinē concupiſcentiaz malaz:
iſtis dr. nemo nos decipiat p philoſophiā inanem fallaciā. Docet
nos igit deus ſup iumenta terre. & uolucres celi: quia dū hoc qđ
ſumus agnoſcimus. nec carnes nos infirmitas deiat nec ſuper
bia ſpe eleuat: nec defluendo in imis ſubitamur. nec ſupbiendo
de ſublimib inflamur. Qui enī labitur carne iumentoz appeti
tu pſtringitur. qui uō extollit mente. more uolucrū quaſi leuita
tis pena ſublenatur. Sz ſi uigilant intendit ut & mentis hu
militas & carnis caſtimonia teneatur. ato cognoſcimus qua
alterum cuſtodit exaltō. Nam multis ſepe ſupbia luxurie ſemi
narū fuit: qua dum eos ſpe qi maltū exigit caro in infimis
merſit. Hij enī ſecreto prius eleuant. ſed poſtmodū publice cor
ruunt: qua dū occultis intumeſcunt. motib cordis aptis cadit

lapsibus corpis · Sic sic elati usta fuerant retributione ferendi : ut
qua superbiendo sē hominibz p̄fuerunt luxuriando usq; adiumentoz
similitudinē deuoluant. Homo quippe cum in honore eēt non in
tellexit : compatus est iumentis īsipientibz & similis factus est
illis · Quasi scientie enī illos maltum penna subleuauerat dequi
bus paulus hoc quod & supius ptulimus dicebat : quia cī cogno
uissent deum nō sicut deū glificauerunt · aut gratias egerunt · &
euanuerunt cogitationibus suis · Quomō aūt iumentoz aut
plusq̄ iumentoz uoluptate cēderunt subdidit dicens · Tradidit
illos deus in desideria cordis in immunditiaz · Ecce caro mea sit quod
supba scientia subleuauit : & auolatu uoluptū ult̄ appetitū lapsi si
militudinem : atq; inde subsē plstrati sunt iumentoz unde se super
ue uidebant. Curandū itaq; ē : & omna custodia mens a superbie
tumore seruanda · Non enī ante oculos dei uarie tūsiolant cogi
tationes nr̄e : & nulla momenta temporis p̄ammū transeunt
sine statu retributionis · Intuis igit̄ uidet deus quod mentē eleuat :
& idcirco foris p̄mittit mualescere quod deponat · Intus p̄us extol
lit̄ quod foris postmodū luxurie corruptione ferat̄. Occultaz
uidelicet culpam sequitur apta p̄cussio · ut malis exteioribz intima
puniant̄. ut cor publice corruat · quod latent̄ timebat · Hinc q̄ppe
pulsee cōt̄ istlitas dr · Spūs fornicationis in medio eoz : & dīm nō
cognouerunt · Qui ut oīderet quod causā libidinis exculpa prupit
elationis : mox subdidit dicens · Et rūdebit arrogantia ista in facie
eius · Ac si diceret culpa que pelationē mentis in occulto latuit : p
carnis luxuriaz in apto respondit · Inde phumilitatis custodiaz
seruanda ē mundina castitatis · Si enī pie spūs subdeo p̄mittitur
caro illinate supspm̄ non leuat̄. Habet quippe spē cōmissū sibi domi
nū carnis si tamē subdīo recognoscat ura altūne seruitutis : nam
si auctorē suū superbiendo contempnit mox & a subiecta carne plus
superatur · Vnde & ille p̄mus inobediens · mox ut superbiendo peccauit
pudenda contexit · Quia enī contumeliā spūs deo intulit · mox cō
tumeliā carnis mouent : & quia auctoz suo eē subditus noluit sua
carnis subdite quā regebat amisit : ut in se ipso indelicta inobedien
tie sue cōfusio redundaret · & superatus discerat · quid elatus amisisset
Hullus g̃ qui postq̄ supna appetere cepit · si carnis uoluptate pstrā
mit̄ · tunc se metū iudicet · nim apte supat̄. Sic enī plerumq; mu
libidinis de radice nascit̄ elationis : tunc caro uincat · ui spē latent̄
montuunt · Jam tunc anima porginem culpe i iumentoz petula
ria cadit : cum efferendo se more uoluptū ult̄ q̄m debuit euolauit
Hinc ē enī quod longa continentia repente solut̄ : hinc quod
plerumq; & usq; adsenīū uirginitas seruata uitiat̄. Quia enī
negligitur humilitas cordis rectus uider despicit eā integritatē

corpis ⁊ quoq; paptū malū reprobos animtiat · quos diuīt reprobos ⁊
occulto tolerabat · nam qui diu seruatū bonū subito pdidit apud
semetipm; mtis aliud malū tenuit exquo ad aliud subito erupit p
quod abommpotente deo tunc alienus extitit · qñdo se ei pmundinā
corpis mlīere monstrauit · Qua igitur mentis elatio adpollutione
ptrahit ⁊ carnis reprobū · cum a uolatu uoluptū adpetula animā mer
git ⁊ iumentoꝝ sū aut̄ uiri ne appetitu bestiali adluxurie uoragine
deuoluant ⁊ sollicite cogitationes mentis a superbie uolatu custodi
unt · ac ne infima decipiendo corruant · omne quod sublimiter
sapiunt humlit̄ pmunt · recte itaq; dr · Qui docet nos sup iumē
ta terre : ⁊ sup uolucres celi erudit nos · Subaudis hoc quoq; nō
dixit · hoc itaq; quod iumentis ⁊ uolucribꝫ ante cellit cum nō dixt
intribulatione memorat · ac si diceret · Infirmus quisq; idirco
nequaq̄ se mpturbatione corroborat · quia ⁊ mtiū quillitate nō
tempat · ⁊ ideo nesciat adūsa tollerare quia constitutus mpsp̄is
cogitatio se non nouit a uolatu uoluꝝ pmere · nec carnales motus
animentoꝝ mgdum subleuare · Sed hoc bō iob tanto cōmendt
dr · qūto uita eius mt alta ⁊ infima mirabilī temptat ⁊ · Quod
quidē intelligi ⁊ alit̄ pot̄ · Qui docet nos sup iumenta terre ⁊ sup
uolucres celi erudit nos : nam sicut iumentoꝝ uocabulo signatur
uita hominū carnis adhuc motibus subditoꝝ ita appellatione no
tucrū figuratur elatio spiritū superboꝝ : ut p iumenta quidē terrei
homines p uolucres uero demoma designentur · Vnde dū semma
iuxta mag dns diceret erudisse subiunxit · Venerunt uolucres celi
⁊ comederunt ea : nimꝝ p uolucres signās aeras potestates · Sā
aut̄ uiri qua nec infima hominū exempla appetunt · nec rursū
demons a subtilitate fallunt ⁊ · ⁊ sup iumenta terre ⁊ sup celi no
tucres · uirtute eruditionis extendunt · Sup iumenta eni terre docti
sunt : qua quicq; mimis potest ambiri despiciunt · Sup uolu
cres quoq; celi eruditi sunt : qua omnes imundoꝝ spiritū insi
dias comprehendunt · Sup iumenta terre edocti sunt : qua nichil
mhac quod pterit querunt · Sup uolucres celi eruditi sunt : qua
ptātes aeras quas adhuc pcarnis infirmitatē tolerant iam uite
meritis calcant · Paulus iam sup iumenta terre edoctus fuerat
dicens · Multi enī ambulant ⁊ paulo post · quoꝝ finis interitus
ē : quoꝝ deus uentr est · ⁊ gloria in confusione eoq; eoꝝ qui terrena
sapiunt : nra aut̄ conuersatio celis ē · Et rursum sup uolucres
celi eruditū se nouerat cum dicebat · Nescitis quō angelos iudica
bimus ? · Subsc iumenta cernebat : qua infelicis interra adhuc
positus calcabat mores hominū qui minimis conuersantur
Et rursum uolatū uoluptū meritoꝝ dignitate tū stenderat · qa
subitur⁹ celestia iudicatuꝝ se angelos non ignorabat · In illis

immundoꝝ infima mistis supboꝝ sum̄a calcabat · Mentes quippe stoꝝ t̄rsitoria cuncta despiciunt · & subsidere labi quicquid supbit · qt quid p̄terit contemplant · & quasi quoda rerum ultice constituti tanto sibi omnia subee conspiciunt qnto sibimet ipos neus auctoi omniu subdunt : atq; inde cuncta transcendunt unde creatoi cic toꝝ ua se humilitate substernunt · Dicat g' qui docet nos sup unme ta terre · & sup uolucres celi cecidit nos : ac si diceret · Infirmus pusillanimitate uictus ista non dixit : & idcirco cum aduersitatis temptatio paulit qua t̄quillitatis tempe hec cuncta t̄rsemina nulla pfectione supauit · Huius em̄ uite aduersa no phoresteret si pfectionis merito eam̄ secda calcasset · Sequitur · Sbi clamabunt & non exaudiet ꝑter supbiam maloꝝ · Sbi udelicz tribulatione ut econt de gaudio sp̄tum e · filij seruoꝝ tuoꝝ habitabunt ibi · Sed uidetur mœrtu utru dicat ꝑter supbia malo non exaudiet an ꝑter supbiam maloꝝ clamabunt · Intelligi ante melius potest si non exaudire potius ꝑter maloꝝ supbiam qua clamare referant nam quod ꝑter maloꝝ supbiam clamant ut sup iam dictu est · eo uersu quo dr · ꝑter multitudine uolentoꝝ clamabunt · Aliq'd g' nob hoc uersu innuit · quod paulo subtili attendit · quia sepe opssi quida diu damnauerunt exse quide diu damnauerunt merent audiri s; tame eoꝝ desideria ꝑter oꝓmentu supbia differunt · Iustus q̄p pe dns · & suos primitit tempalr oꝓmu · & uolentoꝝ malicia ne quit augeri : ut diu hoꝝ uita mpurgatione terret illoꝝ nequitia consumet · Plerumq; uo accidit : ut nisi tribulatione deprensi supnu solatiu etiam tempalr ꝓpiant quod tempalr non imploat Saluari em̄ no ꝑter se s; ꝑter aduersarioꝝ salutem concupiscunt ut dum illos omps deus abominensis periculis facto quoda miraculo liberat uirtute sua ipis etiam plcutoribus mmotescat atq; inde aduersarios adeternitatem redimat · unde suos tempalr saluat : sicut ꝑpheta quoq; uocem martyrum · suspirans ait · ꝑpt mimi cos meos eripe me · Ac si diceret · Ꝑter me quide eripi de tempali tribulatione non appeto · sed tamen eripi ꝑter aduersarios contu pisco : ut diu me saluari mirabilr cernunt ipo miraculoꝝ usu i imicoꝝ duritia conuertat · Sic g' sepe dns suoꝝ uita tempaliter ꝑ inimicoꝝ conuersatione eripit · ita sepe suoꝝ uoces ꝑpt dampna tione plequentiu non exaudit : ut indelicz inde beatu suu cumu lent · unde pualuisse se nequit gaudent : nam qui inuisibilia despiciunt mouetu nonnum gp uisibilibz miraculis possint · Sed idcirco cum uictis plerumq; ml mirū uisibilr agitur : quia eoꝝ aduersarij illuminari inuisibilr non merent · Dicat g' ibi da mabunt · & non exaudiet ꝑter supbiaz maloꝝ ac si diceret · Be atus oꝓmentu audire uoces pbis oꝓssoꝝ : nec erpiunt nisi

. bile nostu .

bile uisu quia salua inuisibile non meruit uisu · Vnde rursum
p̄phetam dicit · Cum uiderit sapientes morientes · simul insipiens
& stultus peribunt · Quos enim inuisibilit mori conspiciunt inuisibilit
uiue posse non credunt : atq; eo reatu infidelitatis sue cumulant · q̄
uisa morte fideliū de eternitate desperant · Igitur uiolenti quiq; inde de
terius deficiunt · unde cont uita innocentiū exterius conualescunt
tantoq; illos intima ueritas a se foras eiit · quo eos cont suos te
palit quod uolunt posse p̄mittit · Quisquis itaq; bonoꝝ uita p̄se
quitur · tunc peiore ulcione dampnatur · cum nulla ei aduersitate
resistit ; & tunc foueos ne periculis subiacet cum p̄spe pagit q̄d
nequit concupiscit : quia infelix uindicta supni iudicij ad futa
cum supplicia seruando deserit · an hic minalo obuiare contēp
sit · hinc enim p̄phetam dns dicit · Dimisi eos secd̄m desideria cordis
eoꝝ : & ibunt inuoluptatibus suis · hinc rursus dr · Non e uirga
dei sup illos · hinc etiā de ipō coꝝ capite sc̄iptum e · fauet & p̄sperabit ·
hinc rursus de eodem dr · & dolus in manu eius diriget : quia in hoc
quod cont bonos p̄posuit · implere temp̄alia nulla aduersitate p̄pedit ·
hinc rursus p̄salmone dr · p̄spitas stultoꝝ perdet illos · Manifeste
q̄ p̄dnoms iudicii e · quando affectatis iniquitatibus subsequens
fauet affectus : & nulla contrarietas impedit quod mens puersa con
cepit · Iam prauoꝝ hominū diu tardant · uota mutant · & dum
difficultate p̄sentis sentiūt reatū male actoms agnoscunt : &
quibus prius in uitijs contendit · uolentes postmodū exhoc quod co
cepant auertant · Quia igitur malos cum deserit dns · p̄nalere
p̄mittit · & inde supboꝝ nequitia p̄fectur inde humiliū longanimi
tas consumat · dicatur recte sibi damabunt · & non exaudiet p̄pter
supbia malorum · Sequitur · Neq; enim frustra exaudiet deus · & omnps
singuloꝝ causas intuetur · Notandū quod duo sint dicta quia &
damante non frustra audit · & tamen quod patitur respicit : & exau
dire uoces dissimulat · & quod unusquisq; tollerat nō ignorat · Ne
mo q̄ tardius auditur credat quod a supna cura negligit · se
pe enim nra desideria quia celeri non sumt exaudiunt · & quod im
plere conatu petimus expa melius tarditate p̄ficit · Sepe uox nra
eo p̄fecit quo differt · & cum supfluetenus petitio negligit · uota
nosse alcuis meditationis radice complent · sicut & semina mes
sium gelu p̄ssa solidant · & quo adsupfluē tardius exeunt eo adfru
gem multiplicioza consurgunt · Desideria itaq; nra dilatione ex
tenduntur ut p̄ficiant : p̄ficiunt ut adhoc quod p̄cepta sunt con
ualescant · & exercitantur merentamine : ut maioꝝ cumulent
p̄mijs remuneratione · Labor p̄trahitur pugne : ut celestat corona
uictorie · Suos q̄ dns cum uocat non exaudit quod repellere re
ditur trahit Interemus quippe e medicis : & p̄coꝝ in nob contagia

que in ē medullitus rēpbat lēcat. Absūdit unus putredinis fer
vo tribulationis ⁊ quo noctes egn audire dissimulat. eo egritudis
finem ꝓnrat. hinc enī p̄phetam ait. Clamabo p̄diem ⁊ non ex
audies: ⁊ nocte ⁊ non admisipientiā mihi. Ac si diceret. Hequa
q̄ mihi admisipientiā p̄stat. quod die ac nocte clamantē me con
tinue non exaudis qua unde me mtp̄ali tribulatione q̄ deleris
inde adeternā sapientiā plus exaudis. hinc etiam dr. Adiutor in
opportunitatibꝫ intribulatione. Tribulationem quippe dicturꝰ opor
tunitatē p̄misit: qua sēpe ⁊ tribulatione conterim̄. ⁊ tamen
optimū non dū ē. ut ad desideriū ereptionis adiuuemur. Dicat
g⁹. Hecꝫ enī frustra audiet deus: ⁊ omp̄s singulorꝫ causas intue
tur. Notandum quod duo sint dicta: quia ⁊ clamantē nō frust
audit. ⁊ tamen quod patit respicit: ⁊ exaudire noctes dissimulat
⁊ quod unus quisq̄ tollerat non ignorat. Nemo g⁹ qui tardius
auditur credat quod a supna cura negligit⁹. sēpe enī nrā desideria
quia celerit⁹ non fiunt exaudiunt⁹. ⁊ quod impleri conatē petim⁹
exipā meus tarditate p̄stat. Sepe uox nrā eo p̄ficitur quo differt
⁊ cum supfinetenus petitio negligit⁹. uota nra altius meditā
nomī radice complentur: sicut ⁊ semina messiū gelu p̄ssa sōli
dant⁹. ⁊ quo adsupfinē tardius exeunt. eo adfrugem multiplici
ora consurgunt. Desideria itaq̄ nrā dilatione extendunt⁹ ut ꝓfi
ciant: p̄ficiunt ut adhoc quod p̄ceptura sint comālcant. Et ex
tant⁹ incertamine: ut maioribꝫ ornentur⁹ p̄miis in retribu
tione. labor ptrahitur pugne: ut crescat corono victorie. Sed
qua plerumq̄ nonnulli ⁊ ipā adiutoriū tarditate frangunt⁹
apte subiungit. Etiam cum dixeris non considerat iudicare coram
illo ⁊ expecta eū. fortasse enī damor nr̄ q̄ negligit⁹ cum spes q̄
cordi inerat infirmatur: ⁊ supna adiutoria de futura credimus
qua tardius impamus: ac pene inconsiderata deo ē ingemis
cimus que inulte tolleramus. Sed cum ista nos desperandis p
cella conturbat concussa mens retrō importū spei se collocat si
causas suas cum dnō subtulit⁹ pensat si bona eius admemoriaꝫ
reuocat. si mala que bonis eius reddidit apud semetipsāꝫ callide
non excusat si ꝓpendit quid abeo iuste meruit. ⁊ quid dement⁹
accepit. finitam suam imaginat⁹ discutit si ante dei oculos omne
quod agit examinans semetipsaꝫ sibi met non absconditꝫ si fac
tam se que non erat memmit. si illuminatā se atq̄ sublenatā
que intenebris iacebat agnosat. Hec g⁹ inse metipsāꝫ cuncta recol
ligens dum bona accepta considerat aduersa q̄ tollerat nō accu
sat: ne desperatione frangitur. que tantorꝫ munerꝫ consolatione
roborat⁹. quia spem de futuris rerum dū tūsacta bōrum recogit
Dicatur itaq̄ etiam cum dixeris non considerat iudicare coram eo

ℰ expecta eum ac si diceret · Cum idarco deus considerare nō acedit
quia tarde miseret⁹ mtima cogitationis migrēt atq; illic coram eis
oculis causē tue iudiciū sustape : ℰ que mīe nimendo contulisti · uel
que misedit⁹ pcepisti discerne : ℰ tunc adspei fiduciā redis · dū bona
tante benignitatis cubesas : quatenus mīt aduisa fidenī expectes
quem ℰ post delicta ꝓpiciū recolis · Speranda enī fuerant supna
adiutoria · ℰ iam si nulla beneficia pcessissent : tenendumq; quia
deus hominē quē benigne condidit · neque non spernit · Pensandū
ē igitur q̄nta · est piculi tūsacta minā cernere · ℰ futura desperare
q̄nta ē piculi si mhac pcella tribulationū despationis naufragio fia
gimur quia adportum spei uelud mmensis fluctib; pteritus domi
ligamur · Dicatur itaq; recte iudicare coram eo ℰ expecta eū : nā
quia qui semetipm coram deo nō iudicat · eū dū affligitur nō ex
pectat · Cuius enī bona pcessisse simulat · adiutoria subsequi posse
desperat : ℰ iam pteritoꝝ obliuisci⁹ ℰ iam subsequentiū largitate
fraudat⁹ Sed ecce dū nos affligimur dū nos consolationis gratia
longanimit⁹ sustinem⁹ · mali adpeiora prumpunt atq; ideo inq̄
tatis exaggeratione pficiunt · quo sine uerbere uelmquat · Et tamē
omps deus peccantes misedit⁹ expectat tempus adpenitentiā tribuit
quod non conuersis ad grauiores reatus testimoniū uertit : patient⁹
iram retinet quā quandoq; mretractabiliter effundit · Vnde apte sub
iungit · Hunc enī non mfert furore suū · nec ulasit⁹ ualde scelus
Dui quippe deus tollerat quia impetuū dampnat : ℰ furore mīc
m ferre dissimulat quia effundendū sine fine mposterꝝ seruat · E
lectoꝝ namq; hic contem ut pmia debeant eterne hereditatis sē eru
dire : crimē ē hic flagella pape quibus seruat⁹ de eternitate gaudē
hinc enī scptum ē · Flagellat omnē filiū quē recipit · hinc ad io
hannem dr · Ego quos amo arguo ℰ castigo · hinc petrus ait · Tem
pus ē ut incipiat iudiciū de domo dei · Vbi mor admirans adiūxit
Si aut pmiū anob qui⁹ quis finis eoꝝ qui nō credunt dei euange
Peccata quippe nequaq; diuina lenitas multa remanē pmittit : ꝛ
ira iudicij nā hic correptione mchoat · ut mreproꝝ dampnatiōe
conquiescat · Eant g⁹ nunc reprobi ℰ uoluptatū suaꝝ desideria īulta
miquitate consumant : atq; eo tempalia flagella non sentiant :
quo eterna eos supplicia expectant · Bene aut eoꝝ multa nequitia
cham peccante signata ē : cui pat⁹ dic⁹ Maledictus chanaan puer :
seruus erit fratrib; suis · Chanaan mdelis cham filius fuit · Et quid
ē quod cham peccante chanaan filius eius sententiā ultionis accep⁹
Quid ē quod non misē ꝛ mposterꝝ pciat⁹ nisi quod reproꝝ ne
quitie hic quidē multe pficiunt · ꝛ mposterꝝ seruant⁹ · Dicat⁹ g⁹
Hunc enī non mfert furore suū : nec ulasit⁹ ualde scelus · Nota
dū uō ē · quod subintulit ualde : quia ℰ si quedā longanimit⁹ tol

lerat quedā tamē mhac ⁊ iam mta flagellat: ⁊ hic nōnūq̄ ferie
mchoat quod eterna dampnatione cōsūmat. Ergo ⁊ nōnulla pau
tat ⁊ nomulla multa derelmquit: quia si nullā relēcaret quis deū
res humanas curare credidisset? Et rursum si hic cuncta puniet:
extremū iudicū unde restaret? Quedam igr̄ feruntur ut rectois
nr̄i sup nos solliatudmē formidemus: quedaq; nō multa seruant
ut adhuc iudicū restare sēntamus. Bene g̃ dr. ne ulastur ualde
stelus. quia dū exiguū quiddā de iniquitate puniet: mconūsis mē
tibq; eterna iā iudicis sēntenna ꝓmatur. Totū itaq; hoc ablielu rec
tum dr si recte diceret? Sat em̄ quod recte loqui debeat. ⁊ cu loq̄tur
ignorat. Vera sunt namq; que dixit. ⁊ abū iob mrepanombq; aliā:
quia tanto hac correptione non eguit q̄nto nec aliq̄ pusillammte
peccauit. Sed quia uitis uris sōlet occasio ee uirtutū. elato sup
bor: occulto iudino cum btō iob agitur ut post flagella penar eā
uerba arrogantiū cessat. Ecce em̄ tanto magis a superbie mmi
stro despicitur. quanto anenitate intuleris magist refouet? nā
belu postq̄ tot uerba se dixisse cognouit. quod elationis gestaret
apud: atq; btm iob alta de se sentiendo despexit dicens. Ergo iob
frustr aperit os suū: ⁊ absq; sciencia uerba multiplicat. Hec nimir
inferens btm iob. ⁊ ml fuisse assent ⁊ multa dixisse. ⁊ tm ipe
que sentat loquant mferat hunc de nimo loquantatis accusat. Sed
hoc quoq; ee ꝓpm arrogantiū mtiū solet: ⁊ ut pauca credant q̄
ipi multa dixerint. ⁊ multa credant. quia ipis pauca dicuntur
Quia em̄ sua dicere semp nolunt: aliena audire non possunt.
Vim se pati existimant: si ea que immoderate sentiunt immodera
tius non effundant. Et quamus btus iob adeus uerba tamen
belu tamen de locutione illius qua amicus responderat. causam
mmeint mmemoms. ut sibi exhibere laxus eius silentiū possit.
atq; ut ipe multa mideat. illum uerba multiplicasse confirmat
nam ut mox mtiū plixe locutionis exoritur. ⁊ q̄ adhuc mchil
dixerit mchoare conatur. Vnde subditur. Addens quoq; belu ⁊ ait
hec locutus e. Sustine me paululū ⁊ indicabo tibi Multa iam dixe
rat. ⁊ sustinere adhuc paululū sperat: quia mdeliq; arrogantes
graue se dampnū ꝓpe indicant. si sciencia sua loquendi breui
tate constrigant. Tanto em̄ semetipos credunt doctiores ondere:
q̄nto se potuerint multiplicitate loquantatis apire. Sed quia sepe
sibi sentiunt. silentiq; reuerentia; non deferri dm nō minq̄ poten
tia. de quo q̄ loquunt mminuant: ac subtextu illius sibi silentiū
exigunt quod minime merent. ⁊ dū spernetemus deū ꝓferut
auditū sibi exreuerentia eius exigentes se studeant magr ondere qua
illius facta pdicare. Vnde belu subiungit dicens. Adhuc em̄
habeo quod pdeo loquar. Quia nō nonnimq̄ doctores scī crebro

repetunt si q̄ obscurius dicunt · ut que occulta p̄dicant auditorū cor
dibꝫ noce hec iteratione infundant : plerumqꝫ hoc appetunt · & iam arrogantes imitari · & insolent eaqꝫ dicenti replicant · nō quod auditor cordibus insinuare se appetunt sed eorū iudicio ui deri eloquentes uolunt · Vnde helyu subiungens ait · Repeta sne ciam meam a principio · Sed quia exnoiata scientia timor cordis intuce dauerat · arrogans apte cognoscit : si non tm aliquo ue lamine pallietur · Vnde mox in occultatione sue arrogantie · dī insticiā subintrens ait · & operatore meū p̄habo instū : ut dū q̄ p̄dei instica loquitur apud humana iudicia quicquid arrogant afflunt excusetur · Sequit · Vere em̄ absq; mendacio sermones mei Cum abinfirmis auditoribꝫ se intelligi non posse conspiciunt · solent plerique etiam iusti laudare bona que dicunt · non quod ipi sius laudibꝫ inhiant · sed quod auditores suos ad audiendi solicitu dine accendant : ut que cor uoce p̄ferunt · abillor cordibꝫ arden cior affectu rapiantur · Vnde paul' cū mira cor inthijs & multa dixisset adiunxit · Os nrm̄ patet aduos o corinthij : cor nrm̄ di latatū e · Sed arrogantes dū cor bonor nescium · & solas aliq̄ do uoces imitantur · efferunt laudando que dicunt : nō quod eis tempor audientiū displicet · sed quod sibi inhiant · placent : instor uoce imitantes p̄simulant · & unum uocis ignorant · Vident q̄d iusti p̄ferunt · & nesciunt quod requirunt · Cum em̄ sti doctores laudem p̄dicationis exaltant · q̄ mam uocis abimis cogitatiōi bus corda audientiū leuant : ut excussa uelocit dictis sequentibꝫ uelud ī itinere occurrant · & tanto ea intelligentie amplexu con stringant · quanto illa & q̄ p̄uisq; cernerent imuoce laudantis amauerant · Sed hec ut dixi arrogantes nesciunt : qua em̄ cor us & quod appetunt quid sit mtus deliderabile sentire non possunt de elector quippe ecclia sc̄ptum e · Omns glia eius filie regum ab intus · Et sapientes virgines in uasis oleum portare referunt · Vnde scorum & uoce dr · Gloria nra hec e testimoniū consciencie nre Arrogantes aute qua cora deo conscientie sue testimoniū non hnt queiunt coram hominibꝫ testimoniū uocis aliene : quā tū tarde reperiunt ipi ea in imprudentia sin fauoris eruunt · Si em̄ non inueniunt uoces hominū quas inhiant expectant : ipi sa cientia sua laudantes p̄dicant · Vnde helyu subdidit dicens · Et p fecta scientia p̄habitur tibi Hinc sensit se magi dicturū : sed timenti corde hoc quod de semetipo sublimit estimant tacere non potuit · & idcirco quod uerū sensit laudando p̄nuntiat : quia iam quidem domino iudice ueis cet si mag de se salte silendo sensisset · Ante subtile em̄ ueritatis examen securi omio non sumus etiam si humano iudicio quod in nob reprehendi debeat

nō habemus : nam plerumq; negligent' cogitantes elatione pulsa
mur · quā tamē tacentes p̄mimus sz nisi retractione cōtacta tu
mor occult' mipō tubili corde mq' oritur suffocetur · corā districto
iudice omne meritū nr̄ē amoris extingwitur · hinc g' pensand'
ē illa cord' elatio qūta ānā diuisione dampnat' que usq; adaudanā
uocis mutatur : si neq; hec ē excusabilis que mcorde latent' oborit'
Considerandū quoq; qual' mtūsens regnat : que eo usq; seruata
ē · ut etiam foras exmpe non erubescat · helui ū qua magna sen
sit · semetipsū humilr̄ tempare nesciunt sciente celsitudinē tem
it humilitatis gratiā retinuisse : q' dum sequnt' bonū quo bene
dicere appetunt' bonū quo bene uiuē potuisset amisit · Scientia
quippe mflat : caritas ū edificat · Sed iam nunc rectū dicat quod
tamen dicere ignorat : nam postquā mflatas animi cogitatiōes
pueba elationis exalauit forte sententiam subdidit · dicens · ds
Potentes non abiut : cum ipē sit potens · sn usū uite mortal' quedā
exsemetipīs sunt noxia : quedaz ū exbiis que circa ipāz uersantur
Exsemetipīs quedam sunt noxia : sicut pcā atq; flagitia · Queda
uō nonnūq; nobis exbiis que ipāz sunt nocent : sic' tempal' potē
tia ul copula cōiugalis · Bonū namq; ē cōiugiū : sz mala sunt q'
circa illud exhuius mūdi cura fuerecsunt · Vnde paulus ait · Q'
aut' cum uxore ē : cogitat que sunt mundi · quomō placeat uxōi
Vnde e' quibusdaz meliora pūadens eos a cōiugio reuocat dicens
hoc aut' dico non ut laqum uob' iniciam : sed ad id quod honestū
est · e' quod facultatem pbeat · sine impedimento dīm obsecrandi
Dum g' tenetur quod nō nocet exrebus uxta positis cōmittitur
plerumq; quod nocet : sicut sepe rectū in mundo iter pgimus · e'
tamen ortis uxta uiam nepūx pestimentū retinemur · Sinua
quidē munda non offendimus : sed alatere nasūtur quo pungam'
Magna ē enaz potentia tempal' : quia bz apud deū meritū siū de
bona amministratione regimmis : Homnūq; tamē e' ipē qui pmiz
ortis elatione cogitationes mtumescūt · e' dū aduersum cuncta sub
iacent · dū aduersū uelont' nulla complent' · dum omnes subditi
si qua bene gesta sunt laudibz efferunt male gestis aut' nulla auc
toritate contra dicunt · dum plerumq; laudant etiam quod obiur
gare debuerant · seductus abbiis que mfra subdunt' sup se aīmo
extollit' · e' dum foris mmenso fauore circumdat' intus auitate
uacuatur atq; oblitus sui in uoces se spargit alienas : talemq; se
credit qualem foris audit' non qualē intus discernē debuit · Sb
iectos despicit coeq; equales sibi nature ordine non agnoscit · e'
q's forte potestatis excellenti tūi stendisse se etiā inte meritis ce
dit cunctis se estimat amplius sape · quibus se inuidet amplius
posse · Inquodam quippe constituit culmine apud semetipsū

& quia eque cetis nature conditio constigitur · exequo respicere cetos
dedignatur sicq; usq; adeus similitudine duatur de quo scptu est ·
omne sublime odit & ipe e rex sup uniuersos filios superbie & de cuius
corpe dr · Gnatio eius excelsi sunt odi · & palpebre eius i alta sub
recte · Adeus similitudine duat qui singulare culmen appetens · &
sonale angelor utam despiciens ait · Ascendam sup altitudine nubiu
similis ero altissimo · Uno g' tudine mtis foueam dilectionis in
uenit : diu foris se in culmine ptatis extollit · Apostate quippe ange
lo similis efficit : diu homo hominibz ee similis dedignatur · Sic saul
abhumilitatis mito in tumore sup bie culmine ptatis excrcuit · Q
humilitate quippe platus e : p superbiam reprobatus : dno attestante
qui ait · Nonne cum ees paruulus in oculis tuis caput de constitu
mtribubus isrl' : Paruulu se ante ptatem uiderat : sz stultus tempali
potentia se paruulu non uidebat · Ceteror quippe compatione se p
ferens : magnu apud se ee indicabat · Magno uero aut modo ei
apud se paruulus : apud dnm magnus : cum uo apud se magn apud
dnm paruulus fiunt · Magnos dns nos apud nos ee prohibet · p pphia
dicens · Ve qui sapientes estis in oculis uris : & coram uobismetipsis
prudentes · Ne magm apud nos ee debeamus paulus amonens ait ·
Nolite prudentes ee apud uosmetipos · Plerumq; g' dum ex subiector
affluentia animus inflat' influxu sup bie ipo potentie fastigio le
uitate corrumpit' · Sed aliud e quelibz bona non ee : aliud bona
bene habe nesire · Bona namq; e ordine suo potentia : sz canta re
gentis indiget uita · Sgitur bene hanc exerceat : qui sat pulla super
fluas exigi · sat cum illa ceteris equalitate compom · humana &
eni mens plerumq; extollit' · etia ni nulla ptate fulcit' · quito magis
in altu se erigit · cum se ei etia ptas adiungit · & tame corrigendis
aliorum uitiis apta exactione ppatur · Unde & p paulu dicit' · Mi
nist' em dei e : uindex in ira · Cum g' potentie tempalis ministeriu
suscepisti' · sima cura ingland e : ut quisq; sciat & simere extra
quod admiat · & expugnare quod temptat : & equalem se ei illa
cetis cernere · & tamen se peccantibz zelo ultionis pferre · Quam
districtionem plenius cognoscimus · si etia potestatis ecclastice
exempla cernamus · Petrus namq; auctore deo eccle principatum
tenens · bene agente cornelio · & sese ei humilit' prosternenti · immode
ratius uenerari recusauit : seq; illi similem recognouit dicens ·
Surge & ferens & ego ipe homo sum · Sz cum aname & saphire
culpam repit · mox quita potentia sup cetos exercuisse ondit · Ver
bo em eor uita pauit · qm spu prophetante deprehendit · & sum
se me eccliaz cont pcta recoluit · Quod honor sibi uehementer
impenso coram bene agentibz fribus non agnouit illico comino
ne equalitatis meruit stutas actionis · Hic zelus ultionis uis

apuit ptātis · Paulus bene agentibꝫ fratribus plātū sē nesciebat nī
diceret · non quia dominam fidei uīē sꝫ adiutores sumus gaudij
uīi : atqꝫ illico adiunxit · fide enī statis · Ac si diceret · Ideo non do
minamur fidei uīē : quia fide statis · Equales enī nob sumus : ui
stare cognoscimus · Qī plātū sē frībꝫ cē nesciebat tum diceret facti
sumus puuli in medio uīm : ꝫ nos aut seruos uros pbm xpm
Sꝫ cū culpā que corrigi debuisset muent · ilico magistrū sē cē reco
lunt dicens · Quid multis ? Insuurga nemā aduos · Summus itaqꝫ
locus bene regit cum is qui pest · iuuys potius qui fratribꝫ duat
Cunctos quippe natura equales genuit · Vt aut aliꝫ adregendū
alys cōmittat non eos natura sꝫ posthpont · Vnys gꝫ se debent
rectores erigere · quoꝝ exempla pferunt ꝫ cū delinqntes corrigunt
sollicite attendant ut pdisciplinā culpas quidē uire plātis ferat
sꝫ phumilitatis custodias equales se ipis frībus qui corrigunt
agnoscant : quāmus pleumqꝫ ena digna ē : ut eosdē quos cor
rigimus tanta nob cogitatione pferamus · Illoꝝ namqꝫ pnos in
na disciplne uigore ferunt ꝫ mhys uō q ipi cōmittimus nec u
bi quidem abaliquo inemone lacerā ꝫ Tanto gꝫ apud deum obli
gatiores sumus : quto apud homines ī ulte peccamus · Disciplīa
aut nrā subditos tanto diuno mdino liberiores reddit : quto hic
coꝝ culpas sine uindicta non desert · Seruanda itaqꝫ ē ꝫ incorde
humilitas ꝫ mope disciplna : atqꝫ mt hec sollert mtuendū nesi
m moderatus custoditur uirtus humilitatis soluant ꝫ inga re
gimnis : ꝫ dū plātis quisqꝫ plusqꝫ se decet deint subditoꝝ uitā
stringere sub disciplne uinculo non possit · Teneamus gꝫ exterius
quod palioꝝ utilitate suscepim? : teneamus ītrius quod de nrā
estimatione sentimus · Sꝫ tamē decent quibusdā rumpentibꝫ
signis tales nos apud nos cē si enā qui nob cōmissi sunt non
ignorant : ut ꝫ de auctē nrā · quod formident mdeant · ꝫ de hu
militate quod imitent agnoscant · Seruata aut auctē regimi
ms adoꝝ mīm sine cessatione redeamus : ꝫ considerem? assidue
quod sumus equalit cū ceteris conditi non quod tempalit ceteris
plāti · Potestas enī quanto exterius emmet tanto pīm mteꝝ
debet : ne cogitatione uincat · ne in delectatione sui animus
rapiat ne iaꝫ subtlē mens eam regere non possit cui se libidine
dominandi subpont · Bene dauid regm potentiā regere nouerat : qui elatione cuidem potentie semetipm pmendo uincebat
dicens · Dne nō è exaltatū coꝝ meū : quiqꝫ in eius humilitatis
augmento subuunxit · neqꝫ elati sunt oculi mei · atqꝫ addidit ·
neqꝫ ambulaui in magnis ꝫ adhuc semetipm subtilissima
inquisitione discutiens aut · neqꝫ in mirabilibꝫ sup me : om
nesqꝫ enaꝫ cogitationes suas a fundo cordis exhauriens sub

unxit dicens · Si non humiliat̃ sennebā : Si exaltauī ammā meā
Ecce humilitatis hostiam abintimo cordis oblatā crebro replicat
& iterū atq; iterum confitendo offerre non cessat : eam multipli
loquens iudicij sui oculis ostentat · Quid ē hoc Et quomō istud
sacrificiū deo placere cognouerat quod inconspectu eius tanta i
teratione notis īmolabat : nisi quod uitiosa ee superbia potentibz
solet · Et pene semp rebus affluentibz · elatio sociatur · Quia &
sepe humoris habūdantia duricia dat · tumoris mitt uō est.
tium mentibz sublimiū regnat humilitas mor Vnde pensan
dū ē · quia potentes quiq; aim humiliat sapiunt culmē exteriee
& quasi longe posite uirtutis attingunt · Et hoc recte uirtute do.
q̃ntoq; placant : quia illud ei sacrificiū potentes offerunt quod
potentes uix imitari possint · Subtilissima namq; ars uitiorum
di ē · culmen tenere gliaq; pmere ee quidem i potentia : sz potēte
se ee nescire : adlargenda bona potentē se cognoscē adrepetenda no
xia · omne quod potent̃ ualet ignorare : Recte itaq; de talibus
dr · Deus potentes nō abiit : cū & ipe sit potens · Deū quippe mu
tari deliderat qui falsigū potentie alienus intentus utilitatibz
& non suis laudibz elatus āmmistrat : qui platis ceteris pdesse
appetit non pee · Tumoris namq; elatio nō ordo ptatis i animis
ē : Potentiam deus tribuit : elationē uō potentie malitia nre me
tis miscuit · Tollamus g̃ quod de nō contulimus : & bona sint
que deo largiente possidemus · Quia em neq; iusta potentia sz
actio pua dampnat̃ : apte subiungit̃ · Sz non saluat impios : &
iudicū paupibus tribuit · Scptura sacra plerumq; paupes hu
miles uocare consueuit · Vnde in ewange cum adiectione spūs
nominat̃ · dū dr · Bti paupes spū quī ipor ē regnū celor · Quia
em diuine insibilit̃ potentes oñdunt : apud semetipos paupes
sunt : qui elati mentis conscientiaq; non sunt · Eos uō impios uo
cat : qui aut fidei pietate diuulsi sunt : aut in hoc quod fideli
credunt · prauis sibi moribus contradicunt · Quia g̃ omps deus
malitie superbiam non potentie celsitudinē dampnat · postqua
dictionē · deus potentes non abiit cū & ipe sit potens recte sub
iungitur · sed non saluat impios & iudicū paupibz tribuit :
idest elatos destruit humiles ut pudicū liberos reddit ul certe
iudicū paupibz tribuit · quia hi qui nunc nequit̃ oppimunt̃ :
ipi tunc sup oppressos suos · iudices uenient · Due quippe sunt
ptes elector̃ salus atq; reproborum : sed bini ordines eisdē singulis
ptibus continent̃ · Alij namq; iudicant̃ & peunt : alij non
iudicant̃ & regnant peunt : alij iudicant̃ & regnant · alij
nō iudicant̃ & regnant · Iudicant̃ & peunt : quibz dnica in
damatione dr · Eiurium & non dedistis mihi manducare Si

tum ⁊ non dedisti michi potū. Hospes eram ⁊ non collegisti me.
Nudus ⁊ non opuisti me. Egen ⁊ incarcere ⁊ non uisitasti me
Quibus ꝓmittitur. Discedite ame maledicti in ignē eternū. qui
patus ē diabolo ⁊ angelis eius. Alij uō in extremo iudicio nō iudi
cant. ⁊ peunt de quibus ꝓpha ait non resurgunt impij in iudicio
⁊ de quibus dns dicit qui aut non credit iam iudicatus ē. ⁊ de
quibus paulus ait. Qui sine lege peccauerūt. sine lege ⁊ pibūt
Resurgunt uō etiam omnes infideles. sed ad tormenta nō adiu
dicū. Non em eos tunc causa distinxit. qua a dei aspectu distri
buens iam tum dampnatione sue infidelitatis accendit. Pro
fessionē uō fidei retinentes. ⁊ ꝓfessionis opa nō habentes. re
darguunt. ut peant. Qui uō nec fidei sacramenta tenuerūt in
creationē iudicis extrema examinatione non audiunt. qua
iudicati infidelitatis sue tenebris. eius que despexerant lucē
ratione redargui non merent. Illi aut uerba iudicis audiunt qui
eius salte fidei uerba tenuerunt. ista in dampnatione sua eterni
iudicis nec uerba capiunt. qua eius reuerentia. nec ubertatis
terrore maluerunt. Illi legaliter peunt. qua sub lege positi pec
cauerunt. istis impunitione sua de lege iudex. qua nichil legis
habere conati sunt. Princeps namq; terrena rem publicā re
gens aliter punit siue interius delinquēte atq; aliter hostē exte
rebellante. In illo ira sua consulit eumq; subuerti digne tuet
tionis addicit. cont hostē uero bellū monet. instrumenta pdi
tionis exercet. dignaq; eius malitie tormenta retribuit. de ma
lo uō eius quid lex habeat non requirit. Neq; em plegē necesse
ē punire. qui plegē numquā potuit tenere. Sta g extremo iu
dicio. ⁊ legalis illū iniusto punit. qui abeo quod ꝓfessione
tenuit actione declinauit. ⁊ iste sine iudicij iniustione punit.
qui lege fidei non tenet. Ex electoz uō parte alij iudicant. ⁊
regnant. qui uite maculas lacrimis tergunt. qui mala precedē
factis sequentibus redimentes. quicq; illicitū aliquando fecerūt
abocultis iudicis elemosinaz sup ductione coopiunt. Quibus
iudex ueniens in extera consistentibz dicit. Esurui ⁊ dedisti
michi manducare. sitiui ⁊ dedisti michi bibere. hospes eram
⁊ collegisti me. nudus ⁊ opuisti me. infirmus ⁊ uisitasti
me. carcere eram ⁊ uenisti ad me. Quibus ꝓmittit dicens.
Venite benedicti patris mei. possidete patrum uob regnū a
constitutione mundi. Alij ante non iudicant. ⁊ regnant
qui eam precepta legis ꝓfectionis uirtute tuscendūt. qua ne
quidē hoc solum quod iniusta diuina lex capit implere conte
ti sunt. ⁊ plantiore desiderio plus exhibere appetunt. quā
preceptis generalibz audire potuerunt. Quibus dnica uoce dr

Vos qui reliquistis omnia nra · & secuti estis me · cum sederit filius hominis sedē maiestatis sue sedebitis & uos sup sedes duo decī iudicantes duodecim tribus isrl · & de quibz ꝓpheta ait · do⁹ adiudicū nomen tū semoribz ꝓpli sui : & de quibz salomon cum de sponso loqueret ecclie intulit dicens · Nobilis in portis ux eius : quando sedebit cum senatoribz terre : Hij itaq extremo iudicio nō iudicant & regnant qui cū auctore suo eterna iudices nominant · Relinquentes quippe omnia plus ꝑmpta deuotione exequi sunt · qui ubi generalit audierunt Spetialia namq; missione pauris ꝓmissis & non generalr omnibz dr · hoc quod adolescens dives audiū · nade uende que habes & da pauperibz & habebis thesaurū in celo : & ueni sequē me · Si enī sub hoc ꝓcepto cunctos missio generalis attingeret : culpe ꝓfecto eet aliquid nos de hoc mundo possidere · Sed aliud e qđ pscriptura sacram generalit ꝓmissionibz impatur · Hi g recte sub generali iudicio non tenent quia & ꝓcepta generalia uendo uicerunt · Sicut enī non iudicant & peribunt · qui sua dente ꝓfidia lege teneri contempnūt · ita nō iudicant & regnant qui suadente pietate eterna ult generalia diuina legis ꝓcepta ꝓplent · hinc e quod paulus eterna spetialia ꝓcepta transcendens · plus ope exhibuit · quā institutione ꝓmissionis accepit · Cum enī accepisset ewangelū ꝑdicans de ewangelio uenet & ewangelū audientibz contulit & tamen ewangely sumptibz sustentari renuebant · Cur g iste iudicet ut regnet : qui minus quod seruaret accepit · & manus qđ uiuere uicit · Dicatur recte igitur iudiciū pauperibz tribuit : quia quanto huic mundo magna humilitate despecti sunt · tanto tunc acceptis sedibz maiore culmine ptātis extet sunt · Unde & sequitur Non auferet a iusto oculos suos : & reges in sedio collocat in pe tuū : & illic exigunt Abstulisse enī a iustis oculos suos fortas se dīs credit quia iniustoz crudelitatibz hic sine iudicio la cerant & famulos suos tunc magis respiat · cū iniuste eos ne quitia psequentis affligit · Uidens enī quod hic humilit tole rent : inimicia pudet quod illic eis inseuit repensēt · Non enī auferet a iusto oculos suos · Ecce iste humilit ingemuit ille superbit · & negut floret · iste cor contrit ille se de glia im quitatis extollit · horz g quis diuinis obtutibz longe e : qui in iustitia ꝓtulit · an qui uim patientibz irrogant · qui supna gratia int meroris tenebs tenuit · an qui int exteriora gaudia limen iustitie intus amisit · Bene aut sū uri scripture sacre testimonio reges uocant quia plan cunctis motibz carnis nō luxurie appetitū frenant · nō estū auaritie tempant nō glo

riā clamoris mclinant mō suggestiois labores obrumut modo igne furoris extinguut · Reges ergo sunt : quia temptationū suarū motibus non consentiendo succumbē · sed regendo p̄ce nouerunt Qui igit abbas ptāte regiminis adptātem tūi seuit retributois dicatur recte · Reges m solio collocat mpetuū · Semetipos em re gendo adtempus fatigati sunt · sed m regm exercitiis interne so lio mpetuū collocant · & eo illic arripiunt alios digne mdicare quo hic nesciunt sibi sibimetipis nequit̄ parere hinc em alias dr Donec iustitia conūtatur mudiciū · Paulus de se suisq; consor tibz dicit · Vt nos efficeremur iustitia dei m ipō · Iustitia g̃ m iu diciū uertitur quia hij qui nunc iuste atq; irreprehensibiliter uiuunt tunc mdicandi potestatē nascunt̄ · Hinc laodicensi ecclie dns dicit · Qui uicerit dabo ei sedere mecū m throno meo : sicut & ego uici & sedeo cum p̄re meo m throno ei⁹ · Vincens dns m thro no cū p̄re sedisse se asserit : quia post passionis certamina post resurrectois palmā datus se omnibz quod ptāti pat̄s cet eīs mdicauit eisq; se nō dispare calcato aculeo mortis inotuit Vñ & marie nec dū se credenti p̄i simile dic̄ · Noli me tangē : nō dū em ascendi adpatrē meū · Nob̄ em m throno filij sedere & exeuf dem filij ptāte mdicare · Quia em mdicij principatū exeus ui tute p̄cepimus : uelud m eius throno residemus · Hec abhorret auctō : quod alias sup duodecim thronos uenturos testat̄ ee discipulos · hic nō m throno suo p hibz ee sessuros · P thronos q̃pe duodecim unūsale mdicū : p throni nō filij singulare culmen mdicatie ptātis oñditur · Hoc g̃ duodeī throis quod uno throno filij designatur : quia indelicz unūsale mdiciū exemediatoris nr̄i mtuentione ptipitur · Dicatur g̃ · Reges m solio congregat ī pe tuū · Apte aut̄ mpetuū subdens apte quid dicat mstimat · Si em de terrem regm solio diceret · nullatenus mpetuū subdidisz · q̃a q̃ & illud arripiunt : p̄fecto nō m eo mpetuū · sz temp̄alit̄ colloca tur · Bene aut̄ subdidit · & illic exigunt̄ : ac si mtentione audi entis mueneit dicens · Qui hic humiliati sunt illic exigunt̄ Stās namq; uirus iste locus humilitatis ē : ut illic sit celsitudinis Vnde alias sēptum ē · humiliasti nos mloco afflictionis · locus q̃p pe afflictionis ē uita p̄s · Qui g̃ adeternā patriam tendunt · nē semetipos temp̄alit̄ mloco afflictionis despiciunt : ut tunc inloco gaudij ueraciter sublimet̄ · Sequit̄ Et si fuerint incatenis · & uinciant̄ fumbz pauptatis : mdicauit eis opa cor̄ · & scelera cor̄ quia violenti fuerint · Catene obligationis sunt : ipā adhuc retentio peccationis · Ligatū se his catenis paulus aspexerat ūi dicebat · Desiderū hīs dissolui & ūi xp̄o ee · Pauptatis fumbz uinctū se ee cernebat : quando ueras diuinas mtuens · eas etiaz

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

discipulis exorabat dicens · Vt sciatis que sit spes vocationis eius
que diuine glie hereditatis eius in sctis · Bene aut post ipa subdit
indicauit eis opa eor · & scelera eor qua violenti fecerunt · Cum
enim supnam glia magis amando cognoscimus : tunc mala que
egimus grauiora fuisse sentimus · Vnde & paulus post pceptas
gras · supnor ea que studia virtutis crediderat fuisse iam scelera
cognoscebat dicens · Qui prius fui blasphemus & psecutor · & co
timeliosus · sed mias consecutus sum · quia ignorans feci in incredu
litate ul'certe · sed q michi fuerunt lucra · hec arbitratus sum ppter
xpm detrimenta · Vnde & apte sequit · Reuelauit quoq; aure eor
ut corripiant : & loquet ut reuertent ab iniquitate · Aure reue
lare e : intellectu cognitionis apire · Reuelata nó aure inuisquisq;
corripit quando intus eius eternor bonor desiderii pupit · &
que male extrinseus ppetrauit agnoscit · Potest uo incatenis
& finibus paupatis · pena eam temporalibus afflictionis intelligi · qa
sepe qui uidentis uerba nó audiunt · ferientis uerberibus admonent
ut ad bona desideria saltem pene trahant quos prima nó mutant
Vnde p pphetam dicit · Inchamo & fixero maxillas eor constringe q
non approximant adte · Si nó eam flagella despiciunt constat minor
quod tanto illic grauiora inditte supplicia sentiunt · quito hic
maiorus pudentie gram calcant · Vnde & sequitur · Si audierint
& obseruauerint complebunt dies suos in bono · & annos suos in
glia : si aut non audierint · transibunt p gladiu & consumentur
stultitia · Pbonu recta actio p glia nó supna retributio designat
Qui g obedire pceptis celestibus studeut dies suos in bono complent
& annos in glia : quia & ad ipsum pnitus tempis in recto ope & cogita
tione suam pficiunt felici retributione · Si nó nó audierint transibit
p gladiu & consumentur stultitia qua & iudicia eos in retribu
tione · patiut & finis in fatuitate concludit · Sunt enim nonulli qs
aditis moribus nec tormenta compescunt : de quibus pphetas
dicit percussisti eos nec doluerunt flagellasti eos & renuerunt accipe
disciplina : & de quib subbabilonis specie dr curarum babilone
& non e sanata & de quibus rursum dr Interfeci & perdidi populu meu
& tamen a uijs suis non sunt reuersi · hij nonulli detentores ex
istimt exuerbe quia pulsati doloribus aut continuata ptinacie du
riores exhibent · aut quod peius e · blasphemie etiam exasperatione
prosiliunt · Bene g dr quod p gladiu transeunt & stultitia consume
tur quia pena que flagellis emendare debuerant · flagellis exag
gerant : & hic iam penas percussionis sentiunt : & illic iuste re
tributionis supplicia non euadunt · fatuitas quippe stultitia
e : quod illos sic iniquitas obligat · ita culpa eos nec pena com
pescat · Sequitur Simulatores & callidi inuocant iram dei ·

Cum simulatores diceret apte subiunxit · & callidi : quia nisi m
gemo calleant · quod uidere appetunt · congrue simulare nō pos
sunt · Sunt em̄ nonnulla mtia : que etiaz a sensu tardioribz fau
le ꝑpetrantur · Elatione namq; mtumescere auaritie estibus mhi
are luxurie pulsanti suscumbē etiam quilibz obtunsis sensibus
potest : simulationis nō falsitatē exequi nisi qui subtilioris inge
nij fuerit · non potest · Quisquis em̄ talis ē ad custodienda mdelis
duo contrania obseruatione diuidit : ut callide nouerit & occul
tare quod ē · & oñtare quod non ē & uera mala p̄mere · & bona
falsa monstrare nec si apte mhoc quod uidet extollere atq; ut
maiorē gliaz teneat · sepe se simulat gloriā declinare · Quia em̄
ante oculos hominū sequendo eam apphendē non pot : studet
plerumq; gliam tenere fugiendo · hec itaq; simplicibz minime
congruunt · quia sicut gruunt iam simplices non sunt · Bene
autē cum diceret simulatores & callidi : non subdidit merent
si ꝓuocant iram dei · Mereri ē etiā nesciendo peccare : ꝓuocare ū
ē mandatis illius faciendo cont̄ ire fare bonū si despicere · facere
posse nec uelle · hi em̄ ꝑpetratione nequitie mtis tenebrescūt
& oñsione ustitie mstipitie debalbant quibz uoce dm̄ca dicit
Ve uob scribe & pharisei hypocrite : quia similes estis sepulchris
dealbatis que foris appent hominibz speciosa mtus uō plena sūt
ossibus mortuoz & omni spurtiaa · Ita & uos foris quidē appa
retis hominibus iusti : mtus aut mala & plem estis hypocrisi &
miquitate · foris uō oñendo seruant que mtus mi
pugnant : mtus uō mala cogitantes exaggerant que foris ali
sip dicentes occultant · Ante distitū itaq; iudicē excusationes
iam de ignorantia habere nō possunt · quia dū ante oculos hōm
omnē modū sūtatis oñdant · ipi sibi sunt testimonio quia bn
minē non ignorant · Dicatur igit recte Simulatores & callidi ꝓ
uocant iram dei · Quid uō eos adextremū sequat adiungit
dicens · Neq; damabunt cum uncti fuerint · Omnis miquus
qui cū mquus sit · mdei sps appetit : mflagelli passione deꝑhen
sus · fateri quod miquus sit non erubescit · Qui uō miqua ages
humana dese mdigna subspecie sūtatis mterrupit etiā cū flagel
lo pcutit miquū se pdere refugit quia sps uideri cōsueuit : si
quando aut grauit coartat miquū se mr sustineten? confi
tet · quia mterna sua detegere uerati confessione confundit
Qī liberi uō simus cū nulla correptoē castigamur · qī unam
aut cū flagello passionis affligimur · Vnicti igit tanto da
manus altius : quanto mpassione positi pcā nrā uera eius
confitemur · Apud aures quippe dei uox ualida deuota cōfessioē ·
Quia g simulatores quosq; etiā cū passionis flagella corripi

unt · adconfessionē simpliciē non pdurunt · cognosca enī pctores
refugiunt · quia sti ommiū opinione ferebant · quāius eos adex
tremiū iam flagella feriant quāius dum se adeterna supplicia n̄
ignorent · tales tamē cupiunt apud humana indicia remanē · q̄
les se studuerant semp ondere · Deprhensi g' eaā flagello prussiois
extreme : quia confessionē purā ul' afflicti exercere negligunt :
q̄ unncti clamare contempnūt · Bene g' dr · neq; clamabunt cū
unncti fuerint : quāius eaā intelligi alit' pt · Omnis enī qui cū
miquus sit dum sanctus abhominibz non ptimescit : & si mi
quū se tanta cogitatione reprehendit : tamen dū sepius stim se au
dire cepit · hoc quod de se mtm seuus tenebat amittit : Cor quippe
exterius fundit : & quia libent' foris falsū de se testimoniū re
capit qualem se mtus habeat n̄ requirit · Vnde fit ut uane lau
dis fomenta eaā cū defuerint quciat · & oblitus quod ē appetat
uideri quod nō ē · Igitur quiq; tales sint : dū iustos se ante hu
mana indicia simulant · dum actiones suas laudibz dignas
mtuentiū oculis ostant · cum occulta eis uitia agitur ut quo
mtumtur foris alios fallere eo de se mtus eaā ipi fallant · nā
omnē curā se solliate inuestigationis oculū pdunt · uitā enī suā
discute & pscrutari dissimulant · sz tales se quales audiunt pu
tant : stōsq; se ee qua ita uiuūt sz qua ita dicunt existimāt ·
Subtili aut dei iudicio semetipos mtueri negligunt : quia fidē
suū meriti mattestatione ponunt oris alieni · Cum uō subita p
cussione feriunt · miquos se ul' neracit fateri ul' sic sint dep
hendere ommō non possint · quia iudeliq; stos se humā pfessioē
tredideruni · Bene g' dr · Heq; clamabunt cum uncti fuerint
Depe enī natu tales se ante supnū iudicē uemre confidunt : q̄
les se hominibz mmotuusse cognoscunt · seq; ipos miseri nec mt
tormenta deprhendunt : & dum testimoniū falsē laudis aspiciūt
remediū uere confessionis amittunt · Etiam uncti dicuntur
& non clamant : quia humane laudis importunitate supati
stos se miseri · & cum mpectus mouuntur putant · Quibz
bene p ysaiam dr · Redite puaricatores ad cor · Si enī ad cor redi
rent p exteriois attestationis se uerba nō diffunderent · Nam
quid uanum nob ē corde nro : Quid uanius nob ē ea re que ī
tra nos ē · Et tamē cum p pias cogitationes spargit · a nob cor
rim longius euagat · Longe uō ergo ysaiā puaricatorē mitti
tur cū eū ad cor suū redire compellit · quia quo se exterius fun
dit eo ad se unde possit redire mx mueniat · Quia uō simula
tor mens p eo quod abima eternitatis intentione diuiditur
cogitationū multiplicū in undatione uastat · recte subiūgit ·
Horret · intempestate aia eorū · Quasi in tranquillitate nāq;

videbantur minē · cum de ſūtatis curarent laude gaudē · Sed tempe
ſtate ſubita cor̄ anima morit̄ · que humane laudis peſſima tranqll
litate letabatur · plerumq; ſubito mopmata tempeſtas omne quod
aer ſerenū blanditur ūmutat : ⁊ eo periculoſā uitari non poteſt · quo
nec potuit p̄uideri · Vnde quoq; ſimulatores · qui uite ſue cuſtodiā
negligunt · intempeſtate mox reperiunt̄ · hinc quippe eos turbo
ſubitis interne paſſionis erut · quos arrogantia extern fauoris
extollit : ⁊ dum amplectunt̄ · in laude quod nō ſunt repente ūue
niunt̄ in ultione quod ſunt · Bene aut̄ p ſalomone dr̄ · Quomō
pbat̄ · in cōflatorio argentū ⁊ in fornace aurū : ſic pbatur homo
ore laudantis · laus quippe ſua iuſtos turbat · iniquos exaltat
Sed iuſtos dum turbat purgat · iniquos dū lenificat reprobos mō
ſtrat · Iſti em̄ ſua laude palpantur qui auctoris ſui gloriā nō re
quirunt : illi aut̄ qui auctoris gloriā querunt ſua laude cru
ciantur · ne non ſit intus quod foris dr̄ · ne ſi cruā ē quod dr̄ anteo
culos dei ipſis fauoribz̄ nascat̄ · ne humana laus robur mentis e
molliat · eamq; in ſui dilectione proſternat ⁊ que adiumentū
debet ee augendi opis · iam retributio ſit laboris · Cum nō ſua
p̄coma in dei laudem tendere ſentiunt : ea cruā deſiderabilr̄ amplec
tunt̄ · Sc̄ptū namq; ē · Videant opa urā bona ⁊ glorificent p̄rem
urm̄ qui in celis ē · Viam ſe g̃ hominibz̄ faciunt · quotiens i ſe
aliquid quo deus cognoſcitur oñdunt : quia non ſtudent in hu
manā laudē infringere · ſz̄ q̄unt eam plē melius adauctorem
glorie p̄tūſire · Arrogantes aut̄ humanis laudibus mollia corda
pſtituunt · qua ſuis amatoribz̄ corrumpunt̄ · de quibz̄ alias
dr̄ · Erunt homines ſe ipos̄ amantes · Apte nō hic de hac cor̄ cor
ruptione ſubiungit̄ · Et uita cor̄ mt̄ effeminatos · Si em̄ uirilr̄
uiueret · laus tm̄ ſitoria nulla eos corruptione uulnaret · Vnde
electis pheta ſuadet dicens · Viriliter agite ⁊ confortet̄ cor urm̄
Dicens em̄ uirilr̄ agite : dum confortetur cor urm̄ illic ſubdidit
quaſi ſerū cordis minime curant · Luxuriosā quippe mens corrum
pitur · ſi rebus tm̄ ſitoriis delectatur · Igitur ſimulator̄ uita mt̄ effe
minatos mortitur : quia laudis luxuria corrupta repit̄ · Tranſlatio
one nō alia nō habetur uita cor̄ mt̄ effeminatos : ſz̄ uita cor̄ mul
neret̄ abangelis · Vtrumq; tamē ⁊ ſi ſermone diſcrepat ratione
concordat · quia effeminator̄ uitam angeli uulnerant dū mundi
uenitatis eā iaculis ste p̄dicationis impingunt̄ · Quia igitur
de dampnatione reprobor̄ quod agatur audiuimus de creatione hu
mani quod ſequatur audiamus · Eripiet pauperē de angustia ſua ·
Pauperē de angustia ſua eripit̄ · cum unuſquiſq; humilis de hac
peregrinationis ſue afflictione liberat̄ · nam ⁊ aſſiduus hic tribu
lationibz̄ p̄mittur · ut adrequiē uere conſolationis ⁊ gaudiū puocet̄

Vnde ⁊ sequitur · Et reuelauit in tribulatione aurem eius Aurē
in tribulatione reuelare ē : auditū cordis uerbis plagis apire · Cum
em̄ p̄cepta despiamus : pia districtione nobiscū agitur · ut flagella
timeamus · Aurem utiq; tribulatio cordis aperit · qm̄ sępe huius
mundi plsperitas claudit · P salomonē namq; dicit · Auersio pui
lor̄ interficet eos · ⁊ plsperitas stultor̄ perdet illos · Sequit̄ igit̄ saluabit
te de ore anguisto latissime · Omnis qui uitā uite deserit · in pect̄or̄
se tenebras dedit · ⁊ semetipm̄ quasi in puteū ul' in fouea mergit ·
Si uō diuina p̄tractione etiam consuetudine iniquitatis oppimit̄
ne ad superiora iam possit exurgere qui anguisto ore putei coartatur
Vnde dauid ꝓpheta subspecie peccantiū erorat dicens · Non me
demergat tempestas aque neq; absorbeat me profundū · neq; ur
geat sup me puteus os suū · Quem em̄ malioꝝ iniquitas a
bona stabilitate cōmouit qui tempestas aque rapuit · ſ; si adhuc
consuetudine non p̄ualuit · non demersit · Iam in puteū cecidit q̄
hoc quod diuina lex prohibet ꝓtrauit : sed si adhuc longa cōsuetudo
non deprimit · nequaq; os suū puteus coangustauit · tanto q̄ facili⁹
egreditur : quīto in ore consuetudine coartatur · Vnde ꝓphā ihere
mias dū in dea in iniquitatibus longa consuetudīe obrutā fuisse
conspiceret : in lamentis suis sub eius specie semetip̄s deplorat dicēs
lapsa ē in latū uita mea : ⁊ posuerunt lapidē sup me · Iniquā q̄ꝑ
uita labitur : cui labe iniquitatis inquinat̄ · lapis uō sup ponit̄
cum etiā dura consuetudine mens in peccō deuorat̄ · ut ⁊ si uelit
exurgē iam ut cuiq; non possit · quia moles desup male consuetu
dinis p̄mit · Sed quia diuine potentie subiacet · ⁊ post angustias
prauę consuetudinis ad bone actionis amplitudinē reuocat̄ · id
circo dicit̄ · saluabit te de ore anguisto latissime · latissime quippe
de ore anguisto saluatur : qui ⁊ post iniquitatis adlibertatē · bo
opis penitendo reducitur · Quedā uō qui conclusi oris angustia est :
ad oppimente mala consuetudine exurgere uelle nec possē : iam qui
dē desiderio ad supna tendere · ſ; adhuc actu in infimis remanere :
p̄ce corde nec tamen seq̄ ope : atq; in semetipō contradictione ꝓti a
semetipō · Cum uō ita tendens aiā manu grauę exaltantis adiu
uat̄ · a anguisto ore ad altitudinē ponit̄ · quia in rebus difficul
tatibus opa bona p̄fint q̄ cōcupiscit · Dauid ꝓpheta conclusionē an
guistioris aspexerat cum dicebat · Saluā fecisti de necessitatibus
animā meā · nec conclusisti me in manus inimici latissime aute
saluatum se nouerat : cui subderet dicens · Statuisti in loco spatio
so pedes meos · In spacioso quippe loco pedes stabiliti sunt : quando
ad congruentia bona tendimus ⁊ nulla difficultate ꝓpedimur ·
Quasi em̄ platū locū · quo uolumus pgimus · quia nullis obiec
tis difficultatibus anguistiamur · Sed hec beliu recte diceret : si bō

iob eius sententia conueniret · Paulpa enī flagellatū credidit: & idcirco eum mos angustū ceadisse indicant · Quo enī maledictis indit eī plagis affixū: eo deteriōibz credidit inquitatibz pgnari: pfecto nesciens quod flagella eius augmentū ceūt: meriti n pēa pcī · Cum nō eī mos angustū ceadisse fateat: adhuc qī latius exequitur · qñta iob pfunditate teneatur dicens · Et nō hītes fundamentū subt' se · Omne pcīm fundamentū nō habet: qa non ex pria natura subsistit · Malū quippe sine substantia e: quod tamen ut quodammq; sit bom natura coalescit · Igitur os angustū nullū subt' se dr · habere fundamētū quia īquinatio subsistendi ius non hz priū · Quia nō a fundo dicat' fundamē tū · possumus ecīa fundamētū pfundo positū non īcōuenienter accipe: sicut auditus a baure dicit' & tamen plerumq; ipā auris auditus nomine designatur · Cum g' diceret os angustū: expleri pfundi uoraginē nolens subdidit · Et nō hītes fundamentū subt' se quē eīm rapit' inquitas: infernus absorbet · Infernus nō recte fundū non habere credit': quia quisq; a illo rapit': in inmensū deuorat' · Im mensam namq; eius expleri latitudinē nolens pphēta ait · Dilatauit infernus aiam suam: & aperit os suū absq; ullo termino · Sicut g' sine fundo dilatatus dicit' qa ad se plurimos trahit: ita sine fundo altus nō incōgrue credit' quia eos quos in se suscepit · qī inquada abysso siue inmensitatis absorbet · Itaq; cum dicēt saluabit te de ore angusto latissime apte subiunxit · Et nō habentes fundamentū subter se · Ac si diceret De ore angusto saluabit: quod sublē fundū non hz · Quia eīm p pcīm tendit' ad infernū quē a pcō saluat de ore angusto liberant · Quē nō de ore angusto cepit · abī ferm pfundo subduxit quāuis intelligi ecīa aliter pot · Nam sic' quis in puteo mergit' putei fundo retinetur: ita cōtinens qī in quoda fundi loco cō sisteret anima · si semel lapsa in aliqua se peccati mensura retineret: sed cum pcō quo in labit' non pot' ee contenta diu cotidie ad deteriora deiat' quasi in puteo quo ceadit · fundū nō inuenit quo figatur · Esset eīm fundus putei: si finis mensura pcī · Vnde alias bene dr · Peccator cum uenerit in pfundū malor suor contemnit · Redire namq; dissimulat: quia misereri sibi posse despexit · Sed cū desperando amplius peccat: os qī puteo suo fundū subtrahit ne ubi retineri possit inueniat · Sequitur · Requies aut' mense tue cuit plena pinguedine · Requies mense e refectio stātis atq; sanctatis interne: que pinguedine plena dr · quia intīe uoluptatis delectatione p patur · Hinus mense epulas siebat dicens · Sitiuit anima mea ad deū uiuū quando ueniam & apparebo ante faciē dei · hui

mense epulas eliuriebat · ppha aim dicet · Sanabor dñi manifesta
bitur gla tua · helu itaq; in bto iob tempalia uerbera eternoz̄ no
lens rẽtributione consolari : quod iure ei debeat exmeritis exsem
ipo quasi gratuitu p mittit dicens · Requies mense tue ante erit
plena pinguedine · Sequit · Causa tua qi impij iudicata e · cau
sam iudiciuq; recipies · Bonoz causa iustia e · Quoz causa
qi impij iudicatur · quia coz hic iustia pno flagello fatigat
ut ad amplioze ingiantia non solu pceptione mandatoz · sed
etia uerberu passione doceant · Sed causaz iudiciuq; recipiunt
quia exea iustia qua modo unusquisq; tunc intelligere
ptatis emtescunt : ut tanto tunc potentius cuncta iudicent qito
nunc meis subtilius cuncta iudicant · hec helu qi nona spon
dendo intulit : que bus iob semp credendo stabilit tenuit · hui
pfecto hec ppria omnes arrogantes : ut e malu menientes ex
aggerent : e non quod forsitan bonu dicunt hoc uelud meog
tum pferant Vnde fit ut eaz doctores se docere audeant : quia
uidelicz sine se talia solos putant · Cum no adaliqua e solationis
uerba defendunt · statim uoluisse estimant e pinarpationis
tumide aspitate qi quodda sibi ingenii reformant : ut qui eo
defendisse blandientes usi sint · exorta subito marpatione time
antur · Vnde e mox helu subdidit dicens · Hon te g supet ira ut
aliquem oppimas : nec multitudo lacoz inclinet te · Depone magni
tudinem tuam absq; tribulatione : e omnes robustos fortitudine
Ne ptrahas nocte : ut ascendant ppli pes · Caue ne declines ad
iniquitate : hec em cepisti sequi post miseria · At cont arrogan
tes · aliena etia magna despiciunt · hec aute quante elationis uer
ba sint : ipe qui ea formauit timor oindit · Sed qua e helu ar
roganti · e beatum iob tenere typum diximus electoz : si ea
subtilius discernimus · etiam nunc inte ecclia quo mo arroga
tibus son congruant demonstramus · Sa um aliena opa etiam
pua mirant · sua no etia magna despiciunt · Jnplenisq; cogi
tationibus donoz : in pauis no sed antiquioris locoz inuenimus · Sed
qua expositione no indiget si dicatur nec multitudo donoz in
clinet te · hoc magis expon platuit quod ri difficultate aliqui tu
la inditur apire sua ul que parua sunt admirantur · Et pleriq;
de suis malis bona estimant : de aliens aute bonis mala senti
re non cessant · Nam dñi ppam gloriam quint : primole studet
ut quicqd uirtutis ab aliis agitur iniquitatis nota lacereture
e bone pondus actionis ituunt · minima ei minis · Sepe em ri
nident abecdia districte pranos corrigi · quasi quint e innocentes
affligi : e intoe disciplime eius cõmutant appella
tione nequitie · Vnde helu figuram arroganti seruans beatu

iob qī ām̄onens ait· Nonte g̃ sup̄ nā· ut aliquē oppmas Ar
rogantes eī ire motū deputāt: quicquid a ste ecclie geritur
cēsura disciplīe· Et quia humane laudis appetitu bēmgnstu
dent semp appere: multos censent districtionis seueritate corri
gendos· Vnde e· a bonis rectoribꝫ sicut supi⁹ dictū e· oppm est
mant: quos multos cernunt a malis coerceri Auctore dn̄o aut
quia mundanis mundi partibꝫ scā ecclia culmine religionis exer
cuit: hanc ipāꝫ tēpalē potestā quaquidē bene utitur obtec
tando m̄ultū elationis mflectunt· Vnde helm subiunxit dicēs
Nec multitudo locoꝝ mdmet te· ac si eidē ste ecclie humilitatē
magis m̄ pfīa conseruanti arrogantiā nocē dicat⁹· Quia u
bigꝫ fidei reuerentia coleris: caue ne eiusdē reuerentie fastibꝫ ex
tollaris· Quosdam quippe conspiciunt quia sub religionis ob
tentu multa elationis mtumescunt: e· quod mquibusdā mre
p̄hendunt· hoc mmste admarim oīm ptrahunt· neq̄quaꝫ
rudeliꝫ ppendentes· quod sint mea qui e· despicientes noverit
pfecte tēpalia regere e· amantes eterna plenis deliderijs ex
pectare: e· dispensatione potestatis accepte pagere e· humili⁹
mste mīsterīū tuēstodire: ut nec humilitatis causā curam
suscepti regimmus negligant nec rursū occasione regiminis
meis humilitas mtumescat· Et si quidā fortasse mīt ipām
sunt qui non dei sc̄i sue ecclie subreligionis p̄textu deserunt:
studet tamē eos aut si ualet districte corrige aut si nō ualet e
q̄mmit⁹ tollerare· e· il corrigendo illos q̄ filios amplectitur
ul tollerando q̄ abhostibus exercetur· Stat namq; quod peoꝝ
supbiam laceretur mita iustoꝝ· stat quod m eius trimē exten
ditur· quicquid talīū prauitate pēm· Sed notā aliem timis
sustinere tanto minus metuit: q̄nto e· capud suū talia tolle
rasse cognoscit de illo quippe scptumē· Et cū miquis deputat⁹
ē· De illo rursum dr· Langwores nr̄os ipe tulit· e· dolo
res nr̄os ipe portauit· Sant g̃ arrogantes e· estima-tione
p̄uoꝝ mitaꝫ mordeant mnocentū· Stat electoꝝ ecclia e· illoꝝ
facta e· illoꝝ uerba tollerare: stat p̄uoꝝ mentes tollerando co
rrigere: qui e· si corrīti nequierint· eoꝝ tamē ignominiā eq̄
nimit⁹ sufferit· Ppendit quippe quia addupler p̄mū pfīat
quod exeoꝝ foris meritis despicit⁹· quoꝝ e· mtus mita lacerat⁹
Notandū uō quod non ait nec multitudo locoꝝ extollat te·
sc̄ ait nec multitudo locoꝝ extollat te: sc̄ ait nec multitudo lo
coꝝ mdmet te· Omnis em̄ qui tēpalit⁹ extollit⁹ eo ipō quo
extollit⁹ mdmatur: quia cū se exterius erigit mtus cadit·
Helm itaq; casum cordis m elatione mtuens ait· Hec multi
tudo locoꝝ mdmet te· Ac si noce arrogantiā ste ecclie dicere·

Caue ne si m

Cane nesi in iniusitatis ueneratione extolleris: abinterna mtē
tione turueris · Sequit. Depone magnitudinē tuam ablq; tribu
latione: ⁊ omnes robustos fortitudine Quos alios stē ecclie
robustos accipimus: nisi eos qui aduentenda mundi hmis deside
ria ⁊ ceptis sublimibz · ⁊ consimatis, pfectibz connalescunt: Magn
tudo itaq; eius in robustor sior inta consistit: quia tunc glorio
sior redditur · cum, pdefensione ueritatis admortē usq; abelectis
illius constanti virtute certatur · Arrogantes igitur uiri subduc
tis de hoc mundo aplis subductis adsupna martiribz quia fortas
sē doctiores ualentioresq; ppositos abunde de ee conspiciunt: qi
solos sē remansisse intra ecclias suspirant. Vnde dñi sē pferunt
ei: uelud consulentes illudunt · dicentes · Depone magnitudinē
tuam ablq; tribulatione · ⁊ omnes robustos fortitudinē · Ac si a
pte expbrationibz dicant · Hequaq; te magnitudinē habere confi
das quia subductis poribus patribz iam non bēs de quor inta
glorieris · Dicunt hec pfecto nescientes · quia omps deus ecclias su
as digna sine āministratione non deseruit: nam cū fortes adpmiū
uocat eor mce debiles adcertamina roborat · Cum illos suspiciendo
remunerat istis labor mices quas remunet subministrat · De
quibus eidē stē ecclie dr: ppatribus tuis nati sunt tibi filij: con
stitues eos principes sup omnē terrā · Smirtute quippe antiquor
patrū · hij qui postmodū plati sunt · subrogantur · quia ⁊ cū anno
sa arbusta succidunt. in eor robur teneta nirgulta suffrescunt.
Sz arrogantes uiri connalescere non credunt: quos infirmos a
ligñdo nouerunt · ⁊ pmutatos ueneraī despiciunt · quos despica
biles fuisse memnerunt · Quia nō mea iustiores pauctos iniquos
aut numerosiores aspiciunt. sicut ⁊ intritura frugur maior est
multitudo palear · ita etiā iustor ita ex iniquor estimatione cō
tempnunt · Vident, pfecto quod nōnulli rectores illi⁹ tempali pta
te subnexi eiusdē ptatis elatione palluntur. uident quod religiois
teneritas quas huic mundo patres morientes seruierunt: hij
exultando in terrenis gaudijs metuunt: ⁊ pendunt quidē quia
robusti sint: sed nō fortitudine: nam dñi tempali ptate fultiūt.
quasi quadā debilitate roborant. Quanto enī exterius fortes siūt.
tanto animis fortitudinis uiribus manesciunt · Et idcirco abar
rogantibz ei dr · Depone robustos fortitudine · Ac si apte dicatur
Illi tibi ueraī robusti inhesserunt · qui inte hoc quod docendo lo
tui sunt · uiuendo tenuerunt · Nunc nō qui tibi plident inside
robusti sint · nō fortitudine · quia honorabiles quidē sē ostare
non desinunt · sed tanto imbecilliores ⁊ contemptibiliores sunt
quīto honoris sui glias despiciuitate ptimescunt · Quod arro
gantes quidē de pleusq; ueraī sentiunt · sz eo elatiois uitiū cor

runt · quo omnes quos p̄ce conspiciunt · tales arbitr̄antur ·
Neq; em̄ debent plurimor̄ malū tendē estimatione tinctor̄
quia & si miqui sint · quos cognoscentes diudicant : nōnulli
tamen sc̄i sunt · quos ignorant · Tritture quippe tempus ē · & ad
huc grana sub paleis lātent · Nullus g̃ exarca fructus expecta
bit · si hoc solum mea cē creditur quod supstinetemus videtur
Igitur quia quos cernunt despiciunt : & m̄ antiquor̄ patrū or
dinib; hos quos norunt subrogare decernunt : apte subiūgit ·
Ne ptrahas nocte : ut ascendant pcs ppli · Ac si apte arrogan
tes dicant · Ignorantie tue obscuritate non agas : ut in loco for
tiū numerositate subroges infirmor̄ · populi quippe nomine
designant · qui q̄ vulgari consuetudine dediti · minutis que
appetunt passim inhiāt · Hocte ñ ptrahere ē : ut probustis ppli
ascendant : si p negligentiā agitur · ut doctor̄ fortiū loca mdoc
ti ac debiles teneant · ppli p robustis ascendunt quando hij qui
viuere inique didicerunt · pastor̄ loca ptinuit · Quod recte q̄
dem dici poterat : si humilit̄ diceret · Arrogantes em̄ viri etiā
cum bona āmonent supstitiones sue vitiū exercent · nam pl⁹
licuit & supius dictū ē · mecpando ferire appetunt q̄ consule
do refouere · Vnde & mox subiungit · Caue ne declines admiq̄
tatem : hanc em̄ cepisti sequi post miseriā · Hoc pfecto arrogan
tes ecclie miseriā uocant · quod despectā deo eos multitudine
suspicantur & eo illā altiorē elationē contempnūt · quo & de
spectā a deo tenditus suspicant · His igitur figurata exposi
one tractatis · iam nūc miserenda sint que mystic̄ sentiunt ·
ut figura ecclie cognita · quā expressam generalit̄ credimus au
diamus etiā h̄ quid eius verbis in singulis specialit̄ colliga
mus · Aut namq; · Hon tre g̃ supet ira · ut aliquē oppmas · Cis
pquē necesse ē aliena vitia corrigi : semetipm primus debet sollert̄
intueri : ne dū alior̄ culpas ultiscit · ipē ultionis furore supetur
Plerumq; em̄ mentē subobtentu iustitie ire immanitas vastat
& dum q̄ sentit · zelo rectitudinis rabiem explet furoris : iusteq;
se facere estimat · quidquid ira nequit dictat · Vnde & modū se
pe ultionis transgredit · quia mensura iustitie non frenatur
Dignū quippe ē · ut cum aliena corrigimus · primū nīa mea cam
ut primus mens a sua accensione deferueat · primus mē sedet
az zeli sui impetū tranquilla equitate componat : ne si animad
uertenda vitia abrupto furore trahimur · per vitia corrigendo pecce
mus : & qui culpā diudicando insequimur immoderate feriendo sanamus · Non aut̄ iam correptio delinquentis si magis op
pressio sequitur : si in ultione ira ult̄ q̄ culpa meret · extenditur
In correptione quippe minor̄ subdē menti debet vratundia non p

ēē: ut execatione nē iustitie nō dn̄ando p̄cuiat. ſ̄ famulando ſub
ſequatur. ⁊ modū iudicij poſſeſſā impleat. non p̄currat. Bene
itaq; dr: non te g̃ ſuꝑet ira ut aliquem oꝑmas: qua indelicꝫ ſi
is qui corrigere nititur ira ſuꝑet oꝑmit antequā corrigat: nam
dū plusq̄ debet attendit ſubiuſte ultionis obtentu ad immani
tatē crudelitatis effrenatur. Quod plerumq; idcirco euenit q̄a
corda rectoꝝ minus ſunt. amori ſolius creatoris intenta: nam dū
multa inhac uita appetunt. T inquietis cogitationibꝫ diſper
guntur. Et cum ſubito ſubditoꝝ culpas repiunt. digne eis deo eas
indicare neq̄unt: quia corda ſua mentis tm̄ ſuitorꝫ ſparſa addiſ
cretionis culmen colligere repente non poſſunt. Cōmoti g̃ tanto
minus adulaſcenda peccata libr̄ā equitatis inuenium. qiito
eā tranquillitatis ſue tempe non requirunt. Vnde tū helia dicēt
non te ſuꝑet ira ut aliquē oꝑmas: quatenus caldem cauſas in
iuſtitie ⁊ ire ſuꝑantes exꝑmeret. illico adiunxit. Nec multitudo
locoꝝ inclinet te. In tot quippe locis inclinamur. in quot ſupna
tuis nris extendimur. nam ſicut locus ē corꝑis ſpatiū corꝑale
ita locus ē mentis imaḡ intentio cogitationis. Que dū huc
illucꝫ impellitur: ſi delectatione aliqua cogitationis ſue libent
occupat: uelut in quodā loco ponit: ut quieſcat. nam quoties
uicti tedio a cogitatione in cogitationē ducimur qi̇ ſeſſā mente
de loco ad locum migramus. Tot itaq; loca culmen mentis inclj
nant: quot ſubite cogitationis uim tatē bone intentionis diſſi
pant. Recta ⁊ enī mens ſtaret ſi unumq; debuerat cogitatoī
ſemp inhereret. Recta mens ſtaret ſi non ſe in numeris motibus
fluxa mutabilitate ꝓſterneret. Sed dum nunc iſta ꝓtractat. nē
ad alia labitur. qi̇ locoꝝ multitudinē abſtatu ſue rectitudinis
inclinat. Et dum p plura ſe tendit: a bona qui adherē debuit inten
tione ſe deiicit. Quo tamen mutabilitatis uſus exprime p̄uaricatio
nis uitio iaz qi̇ in naturaz uenit. nam qui ſtare animus in ſemet
ipō nititur a ſemetipō aliquomō eiā nesciendo diruat. Humā
namq; anima a bona q̄q; re cui intendit. faſtidio impellente re
mouet. Sed dū inbianter cogitanda appetit. ⁊ repente cogitata
faſtidit docet ut aliunde pendāt. que quolibꝫ poſita nō requiesht
Ad illū quippe ſuſpenſa ē: a quo formata. Et qua ad deū ſolum
appetendū facta ē omne aut quod infra appetit minus ē: unde
non ſufficiat quod deus nō ē. Hinc ē quod huc illucꝫ ſpargit. ⁊
ab imaḡq; re ut diximus faſtidio impellente remouet. delecta
tionis uidelicꝫ auida querit quo pauſet: unū nō quē ſufficiet
habere poterat amiſit. Vnde nunc p multa diuidit. Vt qua q̄
litate rez non p̄t. ſaltem uarietate ſaciet. Sā aut uiri qua
cauta ſe obſeruatione cuſtodiūt ne ab intentione ſua mutabilit

dissoluant. ⁊ qua idem ee appetunt ad cogitationē qua deū di
ligunt. se sollerter astringunt. m contemplatione namq; creatoris
hoc acceptum sunt. ut una semp mentis stabilitate pfruantur. Nul
la eos tunc mutabilitas dissipat. qua solus eor cogitatio ipi sibimet
semp m dissimilis pseuerat. hoc g' eū labore nunc conantes imitant
quod p' immensē gaudentes assumunt. Cū se ꝑpha immutabilitate
uirtutū amoris astrinxerat dicebat. Vnam petij a dño hanc reqūram:
ut habitē in domo dñi. hunc paul⁹ imitatū intentionis adheserat
dicens. Vnū aut: que retro obliuiscor ad ea que ante sunt extentus
seqūr. ad palmam supne uocationis xpi. Nam siquid in eor corde
humanū diffluit: mox hoc discussio seuera restringit. Et cū quasi
puerilis cogitatio labit: immensi mox coercione refrenat. Vnde fit
ut sparsam mentē continue colligant. ⁊ in una qūtū ꝑualet cogita
tione componant. Qua igit status mentis cogitationū mutabi
litate uariatur. recte abbelin dicit. Nec magnitudo locor mdimet te.
Sz sepe dū nos nra anima in ꝑua intentionis sue arce consistit
dū abomnī mutabilitatis sparsione se colligit dū q̄q; mise superflue
aboriri ꝑmit: ipa sue rectitudinis glia tangit. ⁊ intumore ꝑue
ꝑsumptionis elenatur. Qui em magna ait. quāmus de se humilia
sentiat. sat tamē magna ee que ait: nam si magna ee nescit ea
profecto minime custodit. Que dū custodire negligit: aut ī eis
minus ꝑfint. aut ea funditus amittit. Dū em bona nra opa sti
mi necesse e. ut custodiamus excipā eor superna elationis aditus pā
ditur. ⁊ adoptantis cor culpe manus admittit. qua uastante ra
piatur. Nira aut dispensatione agitur ut conditor nr sublenatū
ꝑfectis animus subita contra temptatione ꝑmittat: quatenus semet
ipm infirmitate nrā uideat. ⁊ ab eo que de uirtutib; sumpse
rat. iam se mse ꝓfecto melior elationis fastu descendat. Vnde ⁊ nunc
dñs subdit. Depone magnitudinē tuam absq; tribulatione ⁊ omnes
robustos fortitudine. Robusti quippe sunt motus cordis: cū nulla
nisi que uirtutis sunt sentiunt. Sz magnitudinē ⁊ robustos mot⁹
deponim⁹. qñdo pulsante uitio cogimur pensare qd simus qñdo
non iam de uirtute attollimur. sz in culpa consentiendo obrui. de ipa
qua quatim infirmitate formidamus. Multū namq; de se aīa
confidit: qñdo sibi aduersarios uires suppetere conspicit. Jam sibi fiducia
sanctitatis arrogat: iam se ydoneā etiā ad cuncta uirtutū culmina q̄
sola cogitatione concepit putat. Sz cū hunc temptatio subito cōfu
uerberat. eas que nunc de uirtutib; fuerant elatas cogitationes fi
ditus turbat. Quasi secura quippe urbē opinatus hostis ingre
ditur: ⁊ repentino gladio superbor cunctor colla ferunt. Nichil g'
tunc nisi continuus luctus agitur dū capta urbs omnia magna
tor suor gloria cede inuenīente uastat. Vnde nunc dicitur

Depone magnitudinem tuam absq; tribulatione : & omnes robustos fortitudine. Ac si apte diceretur. Omne qđ mentis de bona actione mutuueras repme. & cordis motus quos exercendo ope robustos habueras depone : quia iam mipa aduersitatis temptatione cõsideras. qm fruste prius dete magna elatus estimabas. Que videl magnitudo. idcirco absq; tribulatione deponenda dicit. quia mimz cum ptemptationes humilitas pfit. psepa & ipa aduersitas que mente abelatione custodit. Et tamen sine magna tribulatõe non agitur : cui tiquilla mens irruente temptatione qi repentio hoste turbatur. Ipa namq; temptationis aduersitas dii se menti misceat. quasdam in illa tenebras gignit : eamq; obscuritas sue amaritudinis turbat. que apud se dudu murmuris dulcedine irradiante clarierat. Vnde & apte subiungit. Hesptrahas nocte : ut ascendant ppli pcis. Nox quippe ptrahit. cum subcta de temptatione tristitia consolatione conuicta non fugit. Nox ptrahitur. qa memor animus confusis cogitationibz elongatur : nam dii mens posita intemptatione considerat. quod amaritudo sue pstina soliditate repellit. Sup dictis meroribz qi quibusdam tenebris cecat. atq; ab omni luce gaudii eius oculus claditur dii solicita trepidat. ne hoc q se dudu cepat. fundit. amittat. Vnde & bn dr qđ in hac nocte p robustis ppli ascendunt. quia videl in hoc meroze temptationis probustus ppli ascendunt motibz cogitationes indigne & multiplices meroze psiluut. nam dii se inperturbatione conspic. iam pene amisisse quod fuerat fluctus mse in numeros tumultuisq; coacuat mõ tiquillitatem suam qua pdidit dolet : mõ ne usq; ad prana opa corruat ptimescit : modo inquo culmine steterat meminit mõ iq; minoz pfundo p delectatione iacerat attendit. Modo adrelumendas uires se repat : mõ se eas posse resumere qi uictus fractusq; desperat Cum g sup addictam mentẽ tam multiplices cogitationes pdeunt hanc quasi in nocte ppli consurgentes pmunt. Quos mmz pplos ii pse : sz pdnume ptectionis auxiliu ppha subige posse psumpserat cum dicebat. Ptecto: meus & in põ : subiugens populos subme. Bas quippe mentibz ppli subiungitur. cum abeis pdistite se uitatis pnitam cogitationes stulte dissiliunt : ut nõ p abrupta fantasma tu rapiant. sz rationi subdite acorde humilit cõquiescant. Quia g positus in temptatione anim qui de se inpsis maiora psumebat. tumultus spei desperationisq; tolerat : recte nunc dr. Ne ptrahas nocte. ut ascendant ppli pcis. Ac si apte diceret. Intptatione deprhensus actus tenebras meroris inde : ne qui in tiquillitate dete alta senseras. inperturbatione quoq; deti cogitationi te caligine confundas. Quid recte helin dicet. Si tame cui dicet suaret : nã hec bto iob tanto minus congruunt qnto a illo omia alus suit.

Quia uō ut sepe diximus arrogantes dum pl̄simunt doc̄e quos non debent · usq; ad contumeliosa inrepationū uerba dilabunt̄ · subditur · Caue ne dedines ad miquitat̄ · hanc epistā sequi p̄ miliaz sequit̄ · qui post mala que p̄ correctione sustinet · ferienti corde m penitentie se fatibus mfl̄amat · Qđ btūs iob ꝓfecte dixisse helyu credidit quia eū mē ꝓflagella posit̄ liberis effari uocibz audiunt̄ · nūdū nesh ens · quia omne quod dix̄ nō h̄ de miquitate mpationis sz de uir tute necessitatis p̄tulit · qui ab mēm iudicis sententia nec eū se iusti ficaret · erauit · Sz considerandū ualde ē · quomodo eū diceret ne dedines ad miquitat̄ · de cad̄ miquitate p̄tinus subdidit · hanc epistā sequi post miseriam · Quid ē hoc qđ dū adeā dedinare uetat · de ea p̄tinus qī adquā dedinatū iam sicut dampnat · nisi qđ arro gantes uiri plus uideri iudices qī consolatores nolunt · Vnde ē non nūq; ea districtis sententijs ferunt · que nata in corde suspicantur ē · prauiq; certa sit culpa delinquentiū p̄ferunt̄ in medio dissita ubor ē · ante p̄ sententiā p̄nunt̄ · quā p̄deat qđ feriatur · quāuis ē iusti uiri plerumq; p̄ius ē · occultas cogitationibz arguendis obmant · sz dum eisdem cogitationes aliqua que p̄sunt opa demonstrent · plez q; abanditor suor cordibz ea uina que nec dū plata sunt manu cor reptionis eradicant · sz iam illa subtilē qui conspiciunt exalijs que p̄cedunt · Sicut enī corporales medici qualdaz egritudines iam nouisse inuenimur · qualdā uō ne ueniant medent̄ · ita doctores sc̄i aliq̄ndo futura uulnera saluti restituunt aliq̄ndo ui agunt · inuentibus ne uulnerent̄ · Inquibus hoc sollert̄ intuendū ē · quia sicut certa plerumq; cum aspitate redarguit · ita incertis uicijs cū tiquillit̄ cōtēdiamt · Certa ferientes increpant · incerta p̄sumentes demitat · Quā quia arrogantes uiri discretionis regulā nesciunt · sententiaz suaz iaculis sicut nota sic incognita · sicut certa sic eaā incerta con figunt · Vnde nūc abbelin dr · Caue ne dedines ad miquitat̄ · hanc enī epistā sequi post miseriaz · Quia uō ea que inexa sunt longioē alligatione ꝓtrahimtur · isto libello hunc finem constigimus ne īmoderatius extendamur ·

Inap · lib · xxvij ·

VISQVIS DE MAG

ms dictis arrogantiū timere sciemam mitt̄ · pudere sollert̄ debet · ne hoc quod cor sciencia altū timet · mutet̄ · ne cum uirtutū uerbis mor uitia colligat · ē · m co qđ loquendi notiaā assequitur · uitē di se impia tūfligat · hos namq; cum foris dicere audimus · sz tamē de dictis foris timere conspicimus · qī docte

ortos ingressi · despinis ortos attingimus · Discreta g' nob sollicitu
dine opus ē · & cārpe qđ rēdolet · & cauere quod pungit : ne si for
tasse īpunde dictor flos legitur · incaute legentis · Hamus mor
spina lacerat · Helias itaq; doctus & arrogans pfert aliq̄ndo quod
oleat : aliq̄ndo q' pungat · Sic igitur sumendū ē de eius doctrina ·
qđ flagrat : ut tamen sollicite cauendū sit de claudone qđ uulnerat ·
Qui multa quidē supius moraliť intulit : sz mūbis sequētibus
ad sola se ꝓphetie archana sustulit · Spūa em̄ iam mortalitatis deserit
& ꝓphetie sūmā conscendit · Nec mirand qđ ur arrogans impleri
ꝓphetico spū potuit : cum saul etiā in numero ꝓphar fuit · Sz hoc
de saule turdiam? : cū expulsione angeli accepisse uba rationabilia
& alīā nouimus · Sz sicut irrōnale animal rationis uerba edidit
nec tamē adpmutatione nature rationalis accessit : ita sepe qui
libet indignus stā uerba ꝓphetie spūs accipit · sz tamē adpme
rendas sanctitatis gliam non ptingit : ut & sup se loquendo se mo
neat · & mlta se moneat · & m[illegible]lta se minendo tm̄ peccat · Vnde
nec helias redemptoris nr̄i aduentū humile n̄ hu[illegible]milis aspic ·
& eū ꝓphando pdicat · quē elatis moribz impugnat dicens · Ecce
deus excelsus in fortitudine sua · & nullus ei similis in legislatoribz ·
Ac si dicat qui humilis indebit' in firmitate excelsus manet
in fortitudine · paulo hoc etiam attestante qui ait · Quia & si
crucifixus ē · ex infirmitate : sz uiuit ex uirtute dei · Dequo rec te
subiūgit? : Nullus ei similis in legislatoribz legislator moyses ·
legislator iosue : legislatores etiam ꝓphete : legislatores sanctos
dicere possumus : quos exlege animonuisse recta ꝓlim sentimus ·
Sz hinc mediatorē in legislatoribz similis nullus ē · quia ipsi q'
uinto uocati expeccatis ad innocentiā redeunt · & abbas que in
semetipis expti sunt · pdicando alios reducunt : redemptor aut
nr̄ homo sine pcō ē · filius sine adoptione · nec ꝓficit unq̄ qđ
redarguit : & sic mundo exhumanitate loqr̄ · ut tamen eidem
mundo ante secula exdiuinitate dicatur · Hinc mediatorē dei &
hominū quidā legislatoribz simile fuisse crediderunt : nam requi
renti quē dicunt ee homines filiū hominis respondent discipuli
dicentes alij iohannē baptistam · alij helyas alij iheremias · aut
unū exꝓphetis : sz unus petro q̄ excelsus in fortitudine cet ap
plicuit · cum eū uerant' intuens a legislatorū equalitate distrahit
dicens · Tu es xp̄s filius dei uiui · Vnde recte de illo sponsa in can
tibus canticorū dic · In lectulo meo pnoctem q̄sui illū & nō inuem
& paulo post : inuenerunt me uigiles qui custodiunt ciuitatem
Dequibz statim dic · Vulnerauerunt me : tulerunt pallia mea ·
hanc pdicationis uerb & celestis amoris spiculis uulnerant ·
Nū quē diligit anima mea uidistis ? Paululū cū trānissem eos :

mnem quem dilgit amma mea · Dilectus namq; in lectulo per
noctes queritur · quia mē secreta cordis tubicula in tribulatione
spūs desiderat · Quem tamē querens sponsa nō inuenit · quia
electa queq; aīa iam quidē amoris eius fauīs flagrat · ℰ adhuc
quelita negat · species · ut amantis desiderū testrat · ℰ q̄ insti
aqua subtrahitur · ut eiusdē sitis eius augeatur · ℰ quo hanc
diuinus sitiens desiderat · eoq̄ndoq; cū inueneit anidius sumat
Sz hanc querentē vigiles inuenerunt · eamq; uulnant · ℰ eius
pallū tollunt · quia unamquāq; aīmā redemptoris sui ā
specie requirentē sollicati doctores inuenerunt · quos itez pētat
ℰ siqđ ei adhuc de uetusta cōuersatione tegū in mē subtrahunt ·
ut quo exuta abbinus mundi onere redditur eo is qui queut
abilla nay inuenat · Bñ aut subdit · Paululū cū ptransissem eos
inuenī quē dilexit aīa mea · quia uisionis eius mens auida · nisi
phārum estimationē · nisi patriarchaz celsitudinē · nisi auctoz
hominū mē sura tristenderz eū qui ē sup homines nō inuenit ·
Transire g̃ ℰ vigiles etiam eos quos mirat · amma meus com
patione postponere · ℰ tunc is qui q̄rebat · cernit · si homo quidē
Sz tamē ext mensuras hominū excedat · Vnde bñ nūc dr nullus ei
similis in legislatoribz · Sz is inde pinfirmitatē carnis mīs ob
tutibz appens dum alios reprobat · alios uocat · mira indicia exhibu
it · que a nob excogitare possint · ℰ comphendi nō possint · Ait
namq; · Iudicii ego in hunc mundū uenio · ut qui nō uident
uideant · ℰ qui uidē · ceci fiant · ℰ rursū · confitebor tibi pater dne
celi ℰ terre · quia abscondisti hec a sapientibz ℰ prudentibz ℰ re
uelasti ea pmlis · Inquibus indicijs inimica indea repellitur · gen
tilitas aggregat · Quod inde factū mirari possumus · Sz pscrutari
nullatenus valemus · Vnde ℰ bñ nūc abeliu dr · Quis poterit scru
tari uias ei · aut dicere opatus es inquitatē · Ac si dicat · Cuius
pscrutari animo non pt · quo pacto reprehendi pt · Nemo eū bñ
iudicat q̄ ignorat · Tanto g̃ debemus subditis iudicijs silendo
quelere · quāto ℰ rationem iudicioz illius nos cernimus nō inde
Vnde ℰ bñ subditur · Memento quod ignores opus eius · de quo
cecinerūt uiri · Inscriptura aliq̄ndo uir angelū · aliq̄n aut pfecte uite
homines memorant · Nam quia aliquando uir angelus dr · da
niel pphā testatur · qui ait · Ecce uir gabriel · Rursum quia uiroz
nomine pfecte uite homines exprimunt · in puerbijs sapientia
loquitur · dicens · Omni adnos clamito · de dño uiri canunt cū
eius nob potentiaz ul supm spē ul pfecti quiq; doctores innotes
cunt · Sz tamen opus eius ignoratur · quia immiz indicia illi
ipi etiam qui hunc pdicant inpenetta venerant · Et scimus g̃
quē pdicant · ℰ tamē eius opa ignorant · quia cognoscunt per

gr̃am a quo facti sunt · ꝙ ei⁹ iudicia cõprehendere nequint que a illo e
tiam sup̃ lẽpos fiunt · Qđ eñ omps deus pspicue mslia actione nõ
cernitur · psalmusta testat⁹ dicens iudicia tua abyssus multa · atq;
uerũ abyssus sicut palliũ amictus ei⁹ · Vnde bene eiã psalemone
diat⁹ Sicut ignoras que via spẽ · ℰ qua ratione compingant⁹ ossa
in uent⁹ p̃gnantis · sic nesas opa dei qui fabricator ẽ oñiũ · Vt eñ
unũ ex multis loq̃r duo adhanc lucẽ paruli nemunt · ꝙ unus datur
ut ad redemptionẽ p baptisma vedeat⁹ · alt⁹ ante subtrahit⁹ · quã hũc
regenerans inda pfundat · Et sẽpe fideliũ filius sine fine rapit⁹ · sẽpe
in fideliũ concesso fidei sacramento venonat⁹ · ꝙ fortasse aliquis di
cat · qđ hunc deus actuũ p̃uc eiam post baptisma nouerat · ℰ id
circo eum adbaptismatis gr̃am non pducat · Qđ si ita ẽ · pcã quo
rundã p̃ualdubio p̃uisquã sunt p̃petrata p̃mittunt⁹ · Et quis ista
recta sẽntiens dixerit · quia omps deus qui alios a p̃petratis facino
ribꝫ liberat · hec in alijs eiam non p̃petta condempnat · Occulta
itaq; sunt eius iudicia · ℰ q̃nto obscuritate nequint cõspici · tan
to debent humilitate uenari · Dicat⁹ ℊ · Memento qđ ignores
opus ei⁹ · de quo cernẽt⁹ uri · Ac si apte diceret · De quo fortes q̃q;
locuti sunt · eius opa tue mentis oculis abscondunt⁹ · quia men
suraꝫ tue notane eo ipso quo humanitate artũ scruberis transeunt ·
Sequitur oñs hominꝫ uident eũ · unusquisq; intuet⁹ · paul · Oĩs
homo in põ quo rationale ẽ conditus debet exratione colligẽ eũ qui
se condidit deũ cẽ · Quẽ inmixtum iam vidẽ ẽ · dinatione illius ratio
cinando conspicẽ · Cũ nõ dictũ sit · omnes hominꝫ uident eũ · recte
subiungit⁹ · Vnusquisq; intuet⁹ · paul · paul quippe eũ intueri ẽ
nõ iam illũ pspicuam cernẽ ꝙ adhuc ex sola opũ suoꝝ admiratione
pensare · Paul illũ hic eiã electi conspiciunt⁹ · quia nec diu dilecta
tẽ illius p amorẽ intime uisionis apphendunt · Cui ℰ si iam per
amorẽ mixta sunt · adhuc tamẽ a illo terrene inhabitationis pon
dere diiungunt⁹ · ℰ q̃nus ei bñ inuendo inhereant a contempla
tionis eius spẽne longe cẽ suspirant · Quẽ inmixtum rẽpbi eiã tũ
iudicio uemente uiderint paul intuentur · quia nõ eũ nduumita
tis forma ꝙ in sola qua ℰ cõprehendi potuit humanitate cõspiciũt
· quia inde l'eoꝝ oculos reducta tunc admemoriã sua mala gesta
reuerberant · ℰ dñi eius humanitatẽ uident · cuius duumtatis
claritatẽ non uident · imo modo abeius uisione quẽ conspiciunt
longe fiunt · Sꝫ cũ dicit⁹ · Memento qđ ignores opus eius ac deñ
subiungit⁹ · omnes hominꝫ uident eũ · quẽ sicut diximus inde
ẽ · tũ extendentẽ omnia eius cẽtiam exratione colligẽ · valde mi
randũ ẽ · qđ ℰ ipsũ cernimus ℰ ei⁹ opus ignoramus · Dubij q̃p
pe de eius cẽtia non sum⁹ · ℰ tamẽ meus iudicatꝫ mẽti rẽma
nemus · patet nob̃ q̃ sumꝰ ẽ · absconditꝰ · qđ minimũ · Minus

quippe sunt eius opa quam ipe · Et agentem cernimus sz ratione caligamus: quia videlicz aut quid fiat incertū e · sz quid sit qui hec incerta fanat · mctū no e · Dicatur g⁹ · Memento quod ignores op⁹ eius: de quo cantauit iob · Omnes homines uident eū: unusq̄sq; intuet⁹ paul · quia ū eius uidua minime comphendimus ee p ratione uidemus: que tamen adhuc paul cum⁹ quia abeus fortasse me nubilo infirmitatis nre separamur · Sequit⁹ · Ecce deus magnus uincens scientiam nram · Supius dixerat · ecce deus excelsus · nunc iterū dic · Ecce deus magn⁹ · Quid e · qđ de eo loquens · ecce dicit & ecce repetit: nsi qđ ecce dicimus de ea re qđ impūne monstramus ? Et quia deus ubiq; pns e · cum de illo ecce dr etiā no in dentib; adee memorat⁹ · Bene aut eū uincē nrām scientiā narrat · que uidi abhominib; dixerat · quia & si exratione conspicatur magnitudo tame illi⁹ nulla nri sensus subtilitate penetratur · Quicq̄t namq; de caritate eius magnitudinis sumus nr ipsius e · & tanto abeius scientia longe repellimur quanto eius potentia nos comphendisse suspicamur · Nam quanto⁹ maltū mens nra rapiat⁹ eius tamen magnitudinis immensitate tūstendit⁹ · Cuius tunc aliquid qui expte cognoscim⁹ : quando eū nos digne cognoscē non posse sentimus · Sequitur numerus annoz eius estimabil · Di ee ut cumq; de eternitate uolunt · & ipam etnitatis longitudine annos uocant · Cum eū breuitate temporis dilatare uolumus · momenta horas · horas dies · dies menses · menses aut annos extendimus : quia amplū quidā dicere uolunt · sz quid diceret ianus no muenit · Indo annos sine estimatione nri multiplicatū dicens · numerus annoz eius estimabilis : ut dū eaq; apud se sunt plura multiplicat eternitatis longitudine se metiri non posse infirmitas humana cognoscat · Tende itaq; oculū meternitate ut uideas deū · ul' qui e a principio ul' quousq; · & nusq; finis superior quia ee non inuenit · nusq; finis inferior quia ee non delinit · Sunt ipsū omnia coangustant⁹ · ipe no arca omnia sine spacio extendit⁹ · sine loco dilatat⁹ · Ecce cuncta que facta sunt ea ipa arca spacione qua creata sunt · superiore & inferiore fine cingunt⁹ · Lege eū sua qua non ee inuenit festinant non ee · sz quedā mirabiliter ee sunt : ut qui ius eas finis superior inchoat · finis tame inferior non constringat : & licet ee inuenant ee impetuū non desistant hoz no eternitas idcirco sume e eternitati dissimilis : quia eterna ee cepunt · Cum adextrema psipiamus hoz fine qui omo de e non comphendimus · eoz tamen nina cernimus cū mente retro uocamus : & dū meis mira supiq; ammiū duamus non capimus omino quousq; sit · sz uidemus exq⁹ deus aut qui quia quidā in eo eternitatis longum e · qđ nec in no oritur

nec fine terminat · nec exquo mſēmetipſo rapit · nec quouſq; dicat g̃ numerus amor eius meſtimabil' · p̄hoc g̃ qđ amor eī meſtimabilis dicit · diuinū eī eē oñditur : p̄hoc uero quod eſti mabil' memorat · hoc in ipō eē infinitū · q̃ m comphenſibile demō ſtrat · Sz quia humanis mentibz immoteſtat agnouimus · dum omnes homines uident eū · q̃ quia eius magnitudine āmirant · cernimus dñi amor eius numerus meſtimabilis habetur : reſtat iam ut eā quid agat audiam · Sequit · qui aufert ſtellas pluuie q̃ effundit ymbres admſtar gurgitū · duo in hac uita ſunt genera uſtor : unū infidelis bene uiuendi · ſz nulla docendi : aliud nō recte uiuendi · q̃ eadem recta docendi · ſicut q̃ incli fatue alie ſtelle p̄dicunt qī nulle pluuie ſubſtrahunt : alie p̄dicunt que arentē terrā magnis ymbrib; infundunt · Igitur quoties mſtā ecclia recte quidā uiuit · ſz tamen p̄dicare eandem rectitudine neſciunt : ſtelle quidē ſunt ſz in ſimilitudine aeris nate : quia p exemplū bñ uiuendi lucē cetēris poſſunt · ſz p p̄dicationis uerbū pluere nequunt · Cum ū in ea quidā q̃ recte uiuunt · q̃ alys eandē rectitudine neſciunt · ſtelle quidē ſt ſz in ſimilitudine aeris nate : quia p exemplū bene uiuendi lucere cētis poſſunt ſz p p̄dicationis uerbum pluere nequunt · Cum uō in ea quidā q̃ recte uiuit · q̃ alys eandē rectitudine uō p̄dicationis i fundunt · qī ad p̄ferendas pluuias incli ſtelle p̄uiunt · quelic ute ſue meritis luceant ut eā ſermone p̄dicationis pluant · An non in hoc celo aſtrum pluuie moyſes extitit · Qui dñi de ſupnis emittit : corda peccantū qī arente infernis terrā ſtē exhortatiōis pluuia adubitatē germinis infudit · An nō yſaias aſtrū pluuie oñſus e · qui in eo qđ lucem ueritatis p̄uidens tenuit ſimilitudē mſi delicū p̄phetando animantes rigauit · An nō ieremias q̃ p̄phete cetī uelud incli poſiti aſt pluuie fuerant : qui inp̄dicationis culmine erecti dum prauitatē peccantū liberē increpare auſi ſut qī uerboz guttis obcecationes humanas puluere rigando p̄eſſe runt · Quoz inde alias abhac corruptibili carne ſuſceptas · qua expūti uita ſupna indigna auferunt · qī celi fatue ſtelle pluuie ſubtrahunt · q̃ adoctultū aſtra rediunt · dum partis ſuis turbi bz ſtrum aīe in theſauris diſpoſitionis intime uidunt · Sz quia tra areſceret · ſi ſubductis ſtellis pluuie ſupna fundit⁹ fluenta ceſſarent : recte dr · qui aufert ſtellas pluuie q̃ effundit ymbres admſtar gurgitū : nam cū p̄phas abſtulit · eoz mice do aplos miſit qui in ſimilitudine gurgitū pluerent · poſtquā ſub ductis antiquis patribus exteriora legis p̄dicamenta tacuiſſent ſtellas pluuie abſcondit · q̃ admſtar gurgitū ymbres fudit : qđ dum p̄dicatores legis abſcreta q̃ intima retulit · p̄dicta ſequē tiū uberior uis p̄dicationis emanauit · poſſunt quoq; p ſtellas

plume sñi apli · designari : dequib' inde reprobate p̃hemiã diuine
phibite sint stelle pluuiarũ ·e· serotinus ymb' non fiunt · Stellas g'
plume dñs abstraxit atq; admistar gurgitũ ymbres fudit : quia ni
mirũ dea p̃dicantes aplos abstulit · doctrina noue gr̃e mundũ rigauit ·
Qd utrumq; factũ in ecclia potest nõ mediocriter intelligi : quia
cũ solutis corpib; ad secretũ supnor̃ sinũ aplõr̃ animas retulit · quasi
a celi facie stellas pluuie abscondit · Sz ablatis stellis pluuie imore
gurgitũ ymbres dedit : quia eas reductis ad supna aplis · p exposi
tor̃ sequentiũ lingvas fluenta diuine sciẽcie diu abscondita
largiore effusione patefecit : nã qd illi subbreuitate loquti s·
hoc exponendo ista multiplicat' auxerunt · Vnde ·e· nõ immerito ipa
expositor̃ p̃dicatio gurgitib; compat · quia dñi multor̃ p̃decessõ
dicta colligunt · ipi in eo qd astruunt profundius dilatant · nam
dum testimonia testimonijs iungunt · qi exguttis gurgites fa
ciunt · Quor̃ ubis dñi cottidie gemitus docetur : quia pectorum
mens celestem sciẽnã accipit · qi stans in terra aqua gurgite
ondit · Sz neq; qi se eisdem aplis expositores sciẽnie p̃ferunt :
cum exponendo lacus lorum · Meminisse quippe meminisse de
bent · p quos eisde sciẽnie inuentiones acceperunt · Vnde ·e· apte
subiungit · Qui de nubib' fluunt · hij quippe gurgites de nubi
bus fluunt · quia si ex istis aplis ius intelligentie non maneret · ne
quaq; pora doctor̃ largior manaret · In scptura em̃ sac· aliq̃ndo
p nubes mobiles · quiq; homines · aliquando ppe aliq̃ aut apli
designant · Nubes quippe mobilitas humane mentis exprimit ·
sicut salemon ait · Qui obseruat uentũ non seminat : ·e· qui con
siderat nubes nunq; metet · Uentũ proculdubio immundi spũ · nu
bes uo subiectos ei homines appellat : quos tangens huc illucq;
impellit ·e· reuocat quotes temptationes eius mentor̃ credibus
suggestionũ flatib; altenat · Qui igitur uentũ obseruant · non
seminant : quia qui temptationes nocuras metuunt · cor ad
bona opa non ponunt · Et qui considerat nubes nõ metet · qa
is qui ante humane mutabilitatis terrore trepidat · mercede
eterne retributionis priuatur · Nubes ppete figurant · sicut p
psalmista dicit · Tenebrosa aq; in nubib; aeris : idest occulta sa
pientia in ppetis · Nubes quoq; apli designant · sicut p ysaiã
dicit · Mandabo nubib; ne pluant sup eam imbrẽ · Ipi uero
stelle sunt · quia inte meritis lucent · ipi nubes quia arentem
mri pectoris terram celestis intelligentie fluentis irrigant ·
Si em̃ nubes non essent : neq; eos mittens ppha dixisset · Qui sũt
isti qui ut nubes uolant · Imbium itaq; gurgites de nubib; fluit
quia profunde p̃dicationes sequentiũ intelligentie origine a sctis
aplis acceperunt · Dequibus adhuc nubib; apte subiungit · Que

ptexunt nunc ta desup. Nubes cū desup aerem ptexunt si in
celo oculos attollimus n celū. sz ipas intuemur: nec usq nost
etheras plagas penetrat. qa ei illas ipa sua infirmitas occultat
Et dū de celo sol rutilat. prius mtfuso aere palliatur: ut pn meclo
solis radius contemplet. Qua g carnales homines sumus cū
supna appetē nitimur. qū meclū oculos leuamus: e iudut meclū
aiem tendimus. quia presū usū rez corpaliū docti spiritualia
conamur. Sz qua tūsitre intellectus nr adduma non sumtur
nisi prius p stoz pcedentiū exempla formet. qū iam celū nr oc
lus suspit: sz nubes inuet qua comphendē que dei sunt appetit
Sz nec mirai ea que hominibz collata sunt potest. Unde e alias
dr. Illuminans tumirabilit amontibz eternis. Qui em orientem
solem contemplari non ualz uradiatos montes aspiat: e qua
sol ortus sit dephendit. Eternis g montibz nos deus illuminat:
qua padmirata nitam patz pcedentiū radio nos sue claritatis
illustrāt. Ecce mstudio deuotionis dmice e caritatis ascendimus
sz mhac deuotione atq caritate melius hanc nubiū contemplatiōe
formam. Quid em deuotius petro. Quid carius iohanne. Ille
p deuotionē fluuida maris derela calcare non timuit. iste pamore
mpō auctoris nr pectore quiert. e qui ad corpalis cene refectionē
uenerat. spāle pabulū de sinu redemptoris sumpsit. n Sz qua
delignari p nubes etiam pphetas diximus: nūc e ut adhuc adme
dū supioz patrū uestigijs imitamur. Quid em abraham obe
dientius: qui adimā nōce dmicam cognatos e priam delerit. e
padipiscenda eterna hereditate ipsum filiū ferire nō trepidat:
quem senex etiā e pene morituz accepat. herede. Cum patie
apphendē mrtutē conamur: pcedentiū exempla conspicim. Qd
em ysaac patientius. qui ligna portat de holocausto mterrogat:
atq post paululū ligatur. e non loquit are sup ponitur e nō
reluctat. Quid g illo uiro dici patiena potest. qui qū ad solatiū
duat. e requiret: ad feriendū ligatur. e conticescit: e oblatu
rus holocaustū mterrogat. offerendus holocaustū tacet. Cum
amngi adlaboz tollerantiā mtimur: exemplis pcedentiū mforma
mur. Quid em iacob laboriosius: qui apud laban tam longo tēpe
ppinquus mre cognationis opa exercuit seruitutis e mre obsequi
e famuli. ut pmeret pmijs heredis. Cum arcē cōtinentie e ca
stitatis astendere nitimur: exemplis pcedentiū subleuamur. Qd
em ioseph castus: qui ad desideriū petulantis dne nigo luxurie
pmi nō potuit etiam captiuus. Equidē hominibz seruus extitit
sz cont dnantem nequiā mseruire nō libuit. Cū mansuetudine
repleri contupiscimus: pcedentiū exemplis animam. Quid em
moyse mansuetius: qui cōmissi sibi pli sedicionē tolerat. e tam

nascentē dominū persequēbat⁹ sibi psecutoribus rogat · seqꝫ illis diuino feruore obiit · quia in ista⁹ eius corpe etiam exprsecutione caritas ignescit · Cum enī aduersa mundi formare mentis constantiā animā · prēdentiū consideratione fulcimur · Quid enī iosue cōstantius⁹ qui adexplorandā qualitatē gentiū missus · nec prcentatis magnitudinē nec numerositatis magnitudinē expauit · Vnde & ealdē gentes quas explorando non timuit · etiam pliando pstrauit · Cū benignitatis culmē apphendere conamur · prēdentiū exemplis instruimur · Quid enī samuel benignius · qui de principatu regendi pli dilectus successorem sibi humilit requirit · unctumꝫ ungit regē · unctū mox tolerat psecutorē · a quo ne moriat · trepidat · & tamen ne ei dns irascatur rogat · Ipē quippe cū mitteret ait · Audiet saul · & interficiet me · Et ei psemetipā ueritas dicit · Quousqꝫ tu luges saulem · cum ego abiecerim eū · Quid g̃ uno isto die benignius pt · qui & hinc non mult diumit⁹ paui a quo formidat occidi · Cum adpietatis atqꝫ humilitatis cēlitudinē tendimus prēdentiū exemplis leuamur · Quid enī dauid misericordius · quid humili⁹ dici pt · qui a rege repbo priuatus cōtumelias recepit · qui de manu hostili sr̃litatꝫ gentē fortis eripuit · & tamen ipē ne moriat · qī debilis fugit · qui & sē electū dīno — iudicō & psecutorē suū repbū agnouit · & tamē eidē psecutori suo crebra satisfactione humilitatis se subiicit · & psecutoris lanceā tollit · ora clamidis detruncat · atqꝫ adcatumen⁹ motis ptinus ppat · & uno eodemꝫ tempe quia occidendi potestatē habuerit · oīdit & ne occidat · rogat · Quia g̃ in cunctis quē speculat⁹ appetimus exemplis prēdentiū informam⁹ · bene de hys nubibꝫ dr · quē ptexerunt cuncta delup · More enī nubiū extensā sup nos patrū uita tegimur · ut adfructū ferendi g̃mms in fundam⁹ · & quasi intuentes celū prius nubes aspicimus · qā ante bonoꝝ facta mirando cōmms · & post illa que sunt celestia expiendo penetram⁹ · Et quia neqꝫ harū nubiū · idē an aliquoꝝ uita nob⁹ inuisaꝫ patescerit · misi ea nubes alie · idest sc̃i apli lumine sue aperiant · adhas nubes que prdicando mundū arripuerunt · sermo redeat · & quid pillas dns i mundo egit oīdat · Sequit · Si noluerit extendē nubes qī tentoriū suū · & fulgurare lumine suo delup · cardines quoqꝫ maris opiet · Extendit nubes dns · dū ministr⁹ suos uā prdicatiōis apiens eos in mundi latitudine arriq; diffundit · Bene aute dictū ē · qī tentoriū suū · Tentoriū quippe mitinere pom solet · & cū prdicatores sc̃i in mundo mittunt · iter dīno faciunt · Vnde scptum ē · Ecce ego mitto angelū meū ante faciē tuā qui preparabit uiam tuā ante te · & unde rursū p psalmista dr · iter

tante ei qui aſcendit ſup occaſū · ℰ rurſū : Deus cū egrediens co
ram ꝓplō tuo · dū tuiſgrediens p deſertū terra mota eſt · Deus q̄
plemetipm non localit' ubiq; ē · p p̄dicatores ſuos ī mundi par
tes localit' ambulat · Vnde ⁊ p ꝓphetā dr · ℰt mambulabo m
eis · Iter quippe p eos agit dim humanis cordibꝫ eoꝝ ſe eloq̄o m
fundit : atq; m hoc itinere tentoriū dei ſunt : hec eade corda ſcō
quib⁹ q̄ mnia quieſcendo tegit : dū phec ad mentes hominū
nemens agit que diſpoſuit · ℰ non mdet : hinc ē q̄d ſimul oīs
ſynagoga tentoriū uocat : cū ceſſaſſe ap̄dicatione ſacerdotes p
ieremiaꝫ dns queritᵉ dicens · Nō ē ult' qui extendat tentoriū me
ū : ℰ erigat pelles meas · hinc rurſū de extimnatione eius dr
Diſſipati ſunt q̄ ortū tentoriū ſuū : demolit⁹ ē tabernaculū ſuū
Quia em̄ mnm⁹ ꝓpli cultu tunc dns mt' homines latuit : eū
dem ſibi ꝓpin tentoriū uocauit · Vnde ℰ recte nunc nubes iſte
eius tentoriū dicit' : quia adnos deus p gr̄am nemens mē
p̄dicatoꝝ ſuoꝝ mentes opit' : An paulus tentoriū eius nō erat :
cū abiheūſalē p arcantū ulq; adillud tū adcorda mortalū ne
mens · m eius mente dns quieſcebat : Nubes quippe erat ho
minibus tentoriū deo : quia que p̄dicando mſtindebat audi
entibꝫ hinc muſibilit' m mente retinebat · Iſdem rurſū dmn
cathems unct⁹ romā peteret paulus occupatur⁹ mundum
latens m eius pectore q̄ ſubtentorio ibat deus : quia ℰ occulto
udi nō poterat · ℰ uerba p̄dicatoms ꝓditus · iter mchoate
gr̄e ſine ceſſatione pagebat · Nubes eius moyſes extitit tū p⁹
q̄ plebi iſrlitice ducatum p̄beret · xl' annos m deſerto pmanēs
ℰ ſublima appetens · a cōuerſatione ꝓpli ſegregatus mx̄ · Sz
tentoriū dei factus ē · cum adreuocandū ꝓplm m egptū miſſ⁹
ibat · portans muſibilē incorde ueritatē : cū omps deus qui
pateſcebat · m ope latebat mcorde : ℰ ubiq; pns omma con
tinens · iter m ſuo famulo m egipto nemens tñebat · Vnde
ſcptum ē · Iuit deus m egipto : ut redimeret ſibi ꝓplm · Ecce
ire dr p eius mirac̄ſcptas p̄ncipam cuncta cōtinent' : quia is
qui ubiq; exmaieſtate ē : quaſi mnia greſſus pomt · exp̄di
catione · Sz eiſdem ſcis p̄dicatorib; nequaq̄ ad pſuadendum
uerba ſuffic̄unt : miſi etiam miracula addantur · Vnde cum
dictū cēt · ſi uoluit extendere nubes q̄ tentoriū ſuū : recte ſub
iungit' : ℰt fulgurare lumine ſuo deſup · Quid em̄ ſentire
fulgura miſi miracula debemus ? dequib; p pſalmiſtā dic'
fulgura multiplicabis · ℰ conturbab' eos · p hās g⁹ nubes lumi
ne ſuo deſup fulgurat : quia p p̄dicatores ſcos miſenſibili
tatis nr̄e tenebras ea miracul' illuſtr̄ · Cumq; nubes iſte
uerbis plumt · cumq; miracul' num ꝯtra luas apiunt :

extremos etiã mũdi ẽimos mdiumo amore cõtinent · Vnde rec
te subdit · Cardines quoq; maris operit · Qđ fiendũ quidẽ belu
nonb; ădim? : s; auctore deo iam factũ cernim? · Omps dns coe
lestantib; nubib; cardines maris operit · qui euncantib; p̃dicato
rum mirac̃l' adfidẽ etiã timinos mundi p̃duxit · Ecce em̃ pene omnia
iam gentiũ corda penetrant : ecce in una fide orientis hymne occi
dentisq; cõiunxit · Ecce lingwa britannie que michil aliud none
rat · q̃m barbarũ frendẽ · iam dudũ mdiumis laudib; hebreũ
cepit · alla resonare · ecce quondã timidus iã substrato flore pedi
bus seruit ocean? · eiusq; barbaros motus quos trem̃ principes edo
mare nequiuerat · hos p̃dicina formidine sacerdotũ ora simplici
bus ubis ligant : et qui caternas pinguiarũ infidelis neq̃quã
metuerat · iam nunc fidelis humilis lingwas timet · Quia em̃
ceptis celestib; verb · clarescentib; quoq; mirac̃l' · nutus ei di
uine cognitionis infundit · eiusdem diuinitatis timore firmat ·
ut p̃ue agere metuant ac totis desideriis · adeternitatis gratiã
puenire concupiscat · Vnde hic quoq; cõuenient' admonitur
P hec em̃ indicat pl̃os : et dat estas multis mortalib; · P hec mi
nuti verba p̃dicatorum · idẽ guttas nubiũ · p hec fulgura miracu
lor? deus populos iudicat · quia eor? corda territa adpenitẽtiã vocat
nam diuina supna audiunt dñi mira opa attendunt mox adcorda
sua redeunt · et sese de ante actis prauitatib; affligentes · eterna
tormenta ptimescunt · Et p eadem nubes p quas terror infligit'
etiam estas datur : quia magna p̃dicatorum dispensatio e · ut quant
sunpbi mentes affligere · ut etiã afflictas nouerit consolationis
eloquio nutrire : quatenus et peccantes de etins supplicijs trahant
et pententes de supni regni gaudijs pascant · Vnde bñ ipe dis
pensationis ordo seruatus e · ut ordinate belua · diceret · qđ per
has nubes prius indicat pl̃os · et postmodũ estas p̃bet · quia mirum
omps deus p p̃dicatores suos prius nos de p̃ua actione corripiens
contunt · et postmodũ pspem consolationis nutrit · Si em̃ di
uina dispensatio p has nubes indictũ mõ non ageret · neq̃q̃
eisdem nubib; dixisset · atq̃pite spiritũ sanc̃m : quor? remissis pec
cata remittunt' eis' · et quor? retinuerit retenta sunt · Et rur
sum · si peas iemna corda nra non pasceret : neq̃q̃ de esurienti
bus pl̃is dns diceret date illis nos manducare · Qđ sic tunc
cor? manib; factũ redimus : ut hoc cor? ub cottidie fieri sine cel
satione videamus · Quid em̃ ait petrus ni p eplas loquit' ? nisi
ut ubi pabulo corda nra male iemna sanent' · Quid paulus · qđ
iohannes p eplas loquentes opant' ? nisi ut mentes nre celestia
alimenta capiant · et medie siue fastidiũ quo moriebant' iun
cant · Dicatur g' · Si voluerit extendẽ nubes qui tentorii sui

& fulgurare lumine suo desup: cardines quoq; maris opiet.
p hec enī indicat plos: & dat etas multis mortalibz. Ac si apte
diceret. Si stos suos minimiō pdicatiōis extendit. coztq; uer
ba miranti' adimat: totius mundi limites adfidē uocat: pque
& p'uus supbientes indicat. & post pcepti consolationis mut
ens. mspe humiles roborat. Sz ei etas dare mortalibz diceret:
notand' q nō ait omnibz sz multis: quia indel' septi ē nō ōm
ē fides. & quibusda dr. pptea nos non auditis. quia exdeo nō
estis: & p'ursi: nouit dns qui sint ei. Vnde in pā quoq; sta
ecia plurimi fidem tenent. & uitam fidei non tenent: humili
diīte sacramenta ppiunt. sz humiliau dmica mutatione con
tempnūt: blanda diuni eloqui pdicamenta cōmunicant. sz
apud se inmanes intumore pseuerant. Vnde hic quoq; p'q'
pcardines maris aggregate ecclie latitudo signata ē: apte sub iu
gitur. Inmanib; abscondit luce. Inmanes quippe sunt: qui se
elatis cogitationib; extollunt. Contra quos p ysaiaz dr. Ve qui sapi
entes estis in oculis uris: & coram nobismetipis prudentes. Cont'
quos etiā paulus ait. Nolite prudentes ee apud uosmetipos. Sz
is inmanib; lux abscondit: quia inimici superbientib; ueritatis cog
nitio denegat. Vnde psemetipaz uitas dic. Confiteor tibi dne
pat' celi & terre: quia abscondisti hec a sapientib; & prudentib;
& reuelasti ea paulis. Sapientes & prudentes indel' superbientes
uocati sunt. Quia enī nō subiungit. reuelasti ea stultis. sz p
mul': timore se dampnasse inmotuit. nō acuit. Vnde & alias
dicit. Custodiens paulos dns. Atq; ut oīndat: hec eade paruitas
quid uocatur adiungit: humiliatus sum. & liberauit me. Qa
g' sunt multi in ecclia qui pauli ee despiciunt. etiā in humili
tatis loco inmanes apud se esse minime desistunt: hos pleriq;
indeas honoribz extolli. uoluptatibz pfrui. rez multiplicitate
dilatari. hij sepe mil papue nisi pee ceteris appetunt. a multis ti
mori gratulantur: recte nuē negligunt. & recte uite famam
habere concupiscunt: adulationes quezunt fauoribz intume
scunt: & quia in rebus sibi copiose pūtib; pmpti sunt. uenta
gaudia nō requirunt. Cumq; eos multiplex actio occupat: etiā
a semetipis alienos demonstt. Et tamē si qua fidei temptacō
exigat. quia in ea sālte speacten' continent: hanc ūb' hanc la
boribz defendunt: & celestem patriam uendicant nec tamen
amant. Quos bene apud moysen filij ruben. & gad. & dimi
dia tribus manasse exprimunt: qui multa pecora & inmeta
possidentes. dn ext' iordanem ea que inerant campestria co
cupiscunt. in repmissionis terra hereditate habē noluerunt
dicentes. Terram quā prosilit dns in conspectu filioz isrl'.

regiones ubrime ē adpastū animaliū · ē nos seruu tui habemus u
menta plurima : ꝓcamurq; si inuenimus gratā coram te · ut des
nob famulis tuis eam ipossessionē · nec fanas nos trāsire iorda
nē · Qui igitur umenta plurima possident iordanem trānsire re
fugiunt : quia quos multa mundi implicamenta occupant · ha
bitationē celestis patrie non requirūt · Sz ipā eos q̄ spectemus
tenent · fides marcat : ne oc̄j delectatione torpescant · atq; exem
plo suo alios alaboris tolerantia studio longanimitatis frangant
Vnde eis p moysen dr nūquid frēs uri ibūt ad pugnā : ē nos hic
sedebitis ? Cur subuertis mentes filioꝝ isrl · Sz quid eubestant
non defendē · q confitent ē peadē fide quā pfessi sunt · adtamen
ꝑparte · eamq; nō sibi sz ꝓximis uendicare : Vnde ē ad moysen
dicunt · Caulas oūi fabricauimus · ē stabula umentoꝝ puu
lisq; uris urbes munitas : nos aut ipi armati ē actincti pgem⁹
adpliū ante filios isrl · Qui mox fortes paluꝰ ueniunt · ē repmissi
oms terrā abhostibz liberant · ē relinquunt : atq; adpascenda ar
menta ext iordanem redeunt · Multi quippe q̄ inf fideles turis
pūnis occupati · q̄ armenta ee iordanē pascunt : quia cont fidē
baptismatis tota mente omiq; desiderio rebus pituris inseruūt
Qui tamē ut diximus cū fidei temptatio oritur · defensionū armis
accingunt ē hostes fidei supando trucidant · ē hereditatē terre re
pmissionis · idest fructū fidei non amant : sicq; pillo pūgnant
ut tamē sua pignera ext illa deponant · Quia enī puulos foris
hūt · affectū m euis habitatione non hūt : unde ad campestra rede
unt · quia ab altis cacuminibz · montū · q̄ abspe celestiū delabūt ē
ut ext repmissionis terrā bruta aīalia mutant · quia adpasce
dos nams desideriꝰ irrationabiles animi motus elaborant : qa
eterne luis quītā sit caritas nescīunt · qui trīsitoriis occupati
ombz obcecant ē · dū terrenis rebus supbiunt · celestis sibi lu
minis aditū claudunt · Vnde recte nunc dr · in manibz abscon
dunt luce : sz tamen aliq̄ndo hos in manes supna gratia respicit
atq; ipis ueri habundantia occupationibz affligit · eoꝝq; pspi
tatibz adūsas quide · sz utiles tribulationes mittit sicut : ut contri
stati adcor redeant · atq; inpituris q̄ inhiant ē occupent ē agno
scant · Vnde hic quoq; quando subtracta lux dr · apte subiungi
ē ꝓcepit ei ut rursus aduenat : quia uitatis lume qđ elatis
occupatisq; mentibz abscondit ē afflictis humiliatisq; reuelat ē
Lux quippe aduenit cū afflicta mens ipas quas de pituris reb⁹
tribulationū tenebras tollerat agnoscat · quia nisi aliquid ex
lumine mētio prāpet · ne hoc ipsū qua lume pdiderat uidet
Qđ intelligi specialit uidetur pt · qui idcirco redemptor nrō
i carne uenienti cont dicē ausi sunt · qua apud semetipos

mmanes extiterunt · Sz hijs mmanib; lux absconsa ē · qua supbi
lumen uitatis dum plequunt · amiserunt · Sz qua mfinite mū
di adfidem recipendi sunt · recte subiungit · Et pcepit ei ut
rursus adueniat · Vnde etiam p ysaiam dr · Si fuerit numerus
filioz isrl · qi harena maris · reliquie salue fient · Tunc q̄ppe
adeos lux reuertit · cum ipi adconfitenda redemptoris nri pote
tiaz conuicerunt · Si autem · mmanib; neq; pdatum calum
nū nomē · sz duas ptes oationis accipim · potest mtelligi
qua mmanib; lux ābscondit · ei apud rectū udicē miqui
quoq; mfirmis opib; cecant · Cui tamen pcipit · ut rursus ad
ueniat · qua dum pdones de suis mentib; saluare non posse cog
nouerint · gre lumen accipiunt · e · ptectionis mtime radijs
illustrantur · ut maiori ardore postmodū celestem patriam
diligant · qua prius mtima dilectione flagrabant · Sz hec ei
celesti patri loquimur · cui mee mira claritate pdita angloz
agmina audim · cui rez oīm conditor psidet · qua mfinite
sua refluens replet · cui nera hereditas lux ē · e · defectus emi
dem luminis nullus ē · adnos inetipos mentē reducim · e · qd
terrena gestamus membra cogitam · Pensāmus qd intene
bras nati · atq; a radijs mtime lucis alienati tanto nequius uxi
mur · quito rebus corpalibus dediti · abspitalib; longius de
gebāmur · Qua consideratione pmotus cor · ac male s cōstrictus
trepidat · e · tante illius qui audit patrie time se fieri posse de
sperat · Vnde hic quoq; apte subiungit · quo mens panda
ad fidem reducatur · Iam de hac luce mox subdit · Amicus
eat de ea amico suo qd possessio eius sit · e · adeam possit astendē
Amicus uitatis ē · recte amator animoz · Vnde e ipa ueritas
discipulis dicit · Vos amici mei estis · si feceritis que ego pcipio
uob · Amicus quippe animi custos dr · Vnde nō immito qui ei
stodite uoluntate dei · e · pceptis illius mtit · eius amicus no
cat · Hinc ē q rursus eisdem discipul veritas dicit · Vos autem
dixi amicos · qua omnia quecumq; audiui a pre meo nota fec
nobis · De hac igit luce eterne patrie amico suo dr annuntiat ·
qd possessio eius sit · ut nequaq; se mfirmitatis sue fragili
tate desperet neq; hoc qd creatus ē · sz qd recreatus pensetur · sz
tanto certius stet · qua illius lucis claritate possideat · quito
nūc minoz pulsantiū tenebrā nemus calcat · Bene aut mp
missione · subiungit · Et adeā possit astendē · Quid em diffi
cilius qi hoi mtra edito terrena e · fragilia membra gestante
celoz alta constendē · supnoz spūs archana penetre · Sz co
runde spūs adnos conditor uenit · sepe homini subtilis exhi
buit · sicut de illo patri p phiaz dr · minuisti eū paulominus

abangel' : ℰ quia mt' nos ℰ eosdē spūs discordantes unte scandalū
repit · mira potentia · mirabiliore etiam pietate sima trans su
sapiens ima cū simis unx' · hmc ē em qđ eodē rege nato · ange
lor chori m eius annūtiatione pdeunt · ymnū dicunt · ℰ denuncia
pūe unte discordia · hos quos diudū despexerant cues agnoscunt :
consono ore pdicantes glia m excelsis deo : ℰ mterra pax homini
bus bone uoluntatis · Ac si apte dicant · Quos anob malicia dis
unxerat : iam nunc mterra nata bomtas ungat · hmc ē qđ an
incarnatiōnē eius mtestamento neti adorasse homo angelū legit
nec tamē adorare phibet' · Sz post mediatorē aduentū cū se iobs
adorare angelū pstrauisse : audiuit · Vide ne feas : conseruus tu
sū · ℰ fratrū tuor · Quid ē em hoc qđ p' equanimit' concedebant
post adorari abhomine angeli reuelant · nisi qđ p' homine carna
lib; corruptionib; debitū nec abeisdem carnalib; corruptiōib; re
demptū · quo abiectiore nouerant usth' contempnebant : postmo
dū uero humanā naturā · etiam subsistratā habere nō poterant :
deo qđ hanc m auctore suo etiam sup semetipōs ductā uidebant ·
Hesp; em debeat iam m membris subiecta despici : que mipō mem
bror capite meruit plata uenari · Js g' qui ppt' nos minor angel'
extitit : equales nos angelis uirtute sue mmoratiōis fec' · Vnde ℰ
moriendo docuit mortē non metuē surgendo de uita cū fide aste
ndo de celestis patrie hereditate gliari : ut quo capud pcessē con
spiciunt · illuc se subsequi · ℰ membr gtulent' · Vnde ben ℰ abeo
dē nrō capite dr · Vbicumq; fuit corp' : illuc congregabunt' · ℰ
aquile · Vnde ℰ petr' ait · Jn hereditatē incorruptibilē · ℰ in con
taminatā · ℰ in marcessibilē conseruatā mcelis · Vnde paulus
dicit · Scimus em si terrestis domus nra huius habitatiōis dis
soluatur : qđ edificationē exdeo habemus domū nō manufactā;
eternā mcel' · Sz si nos quoq; qui editi mtra sumus celū cōscen
dimus : ni ē qđ rursū necessitas dicat · nemo ascendit mcelū · nisi q
descendit · filius hominis qui ē mcelo' · Cui nimir sententi
e statum obuiat : qđ hec cadē necessitas dic'. pat' uelo ut ubi ego sum
ℰ illi sint mecū · Que sibi uerb' suis non discrepat : si adquēn
da hec qi discordans studiū nrē mentis inflamat · Omnes em
nos qua mens fide nati sum'. eius penidubio corpus existimus
Qua igit' mira dispensatione pietatis membror suor capud do'
factus est : repulsa reprobor multitudine · solus ē · etas nobis
Nemo g' ascendit mcelū nisi qui descendit · filius hominis
qui ē mcelo : qua dū nos unū cū illo facti sum'. Vnde solus uenit
nisi illuc solus redyt · ℰ iam in nob · ℰ si qui mcelo semp ē · ad
celū cottidie ascendit : qua qui diuinitate sup omnia pmanet
humanitatis sue compage sese cottidie adcelos trahit · Nō g' se

desperet humana

desperet humana fragilitas · unigenti sanguinem considét · imp
no suo conspirat · qñ magna é · que tanti uales · ppendat solliate
quo caput pcessit · é que adundendñ pceptis affligit · adsperandñ
exemplo roboret · Confidat celos · speret supnã patriã angelorñ se
sorã suã · atq; incapite suo plataam se sociam angel' gaudeat · Dicat
igitur recte de hac luce interne patrie · animmat de ea amico suo q
possessio eius sit · é adeã possit ascendé · Sz nalde mira sunt ista ·
nalde terribilia · q homo in terra editus atq; a celesti patá exigen
tibz meritis longe dampnatus · non solñ adstatñ conditois redu
ut · sz eñã glorioslus exaltat · ut qñ padisum pdidit · celñ recupi
at · é non solñ huic debiti sñ ratus · non teneat · sz huic post cul
pam dona inmulatus excrescant · ut ille contemptor dei ille imi
tator dyaboli · si ad fructñ pententie redeat · usq; adcelsitudiné
contemplandé intime luis ascendat · Cuius itaq; cor nõ mhim
pietatis ãmiratione exiliat · Cuius torpor nõ in sublevatione
tante consideratoms expauescat · vnde é apte subdit · sup hec
expauit cor meñ é emotñ é de loco suo · quia panor dñi mentem
pcutit · hanc a semetipa alienam reddit nõñq; latum mptes ·
certa sin panoré nocant · sicut p psalmista dr · ego dixi in panore
meo · pjectus sum a multu oculor tuor · ú videl' non panor · sz ex
cessus dñi poterat · Sz panor illic pexcessñ pomt · quia sicut in
excessu · ita in panore animus alienat · Vnde hic quoq; consideta
luce eterne prie recte subiungit · Sup hoc expauit cor meñ · Ac
si dicat · In admiratois excessu tñ stulit · é quia none spei spñ
mens afflata é · semetipaz qualis in retusta cogitatione fuerat
reliquit · Bene aut dr · Et motñ é de loco suo · Locus quippe humai
cordis é · delectatio inte pñtis · Sz cum diuina aspiratione tangi
locus nrñ cordis mutat · eternitatis consideratione · Sgitur amore
eterne pat de loco suo animus mouet · quia derelictis infimis
insupnis cogitatoníbz pomt · Prius em que cent eterna nesciebat · in pñtiñ delectatione torpuerat · simulq; ipe tñ stiens amore
tñ seinma tenebat · Sz postq; que cent eterna cognouit · postq; sup
ne lucis radius raptim contemplando contingit · ipa admiratoe
simor abinfimis subtatr se elenant · nulla ia ei nisi que etna
sunt libet · é despectis tñ semtibz sola que pmanent · requirit ·
Bene g dr · sup hoc expauit cor meñ · é motñ é de loco suo · quia pi
grñ cor · é terrenis dñi cogitatoníbz deditñ · cum repente p excel
sum se adsima subspendit · cogitatonis infime locñ mutauit ·
Sz dñi p semetipaz amore pñtis seculi pstra mens dormiat · é
ú diuine gre aspiratione pulset · infimis delectatoníbz frigida in
sensibilisq; torpescat · necre é ut quomõ mtna cogitatione tan
gatur · nl' qualit adspirtalia sentificet · adiungat · Sequitur

Audiet auditionē interiore uocis eius: & sonū in ore illius p̄cedentē. Nos sancti eloquij ē: ut tam audire aliquid p auditū nō sinimur audire eum dē auditū dicat: sicut abacuc ait. Dñe audiui auditū tuū & timui. Vnde hic quoq; dr. Audiet auditionē interiore uocis eius. Notandū uō ē qđ uox dei nō nisi gaudio & interiore audiri p̄hibet. q̄a nimirū peccator quisq; dū sola que terrena sunt cogitat dū cor oppl sui minimis cogitationibꝫ gestat. si repente diuine gr̄ē aspiratione tangitur: hoc ante omnia intelligit q̄ cuncta que agit districta etenim iudicis animadūsione punit. Auditio igit uocis dei prius interiore fit. ut post ūtatē mōdi terēdine: quā ante nos districti iudicij timore castigat. ut iam castigatos supne dulcedinis consolatione reficiat: nam cū nos uiolenta rez̄ temporaliū delectatio possidet. & mentis nr̄ē oculos in somno torpis premit si manu subita supni respectus excitamur dū clausos mox eos dem aduentatis lumē oculos mentis aperimus: que egimus mala memimus? & qui districtus iudex cōtr̄ hec nemat iudicium? Ver samur i mente. quātus ille sit tanti iudicij aduentus. que tūc illa hominū angelorūq; frequētia: quanta in contra reprobos & ardentia pugnent elementa. quā terribilis eterna p̄deat de districti iudicis ore sententia q̄ reprobis dic̄. discedite a me maledicti in ignē eternū. qui p̄paratus est diabulo & angelis ei?: cuius dē pena reprobor ante oculos nolunt. & que sint gehenne tenebre cū grauī amari tudinis obscuritate pensāt. Quia g̃ superbū cor p̄ timore cōtritū ut contritū mansuete solidet. recte nunc dr. Audiet auditionē interiore uocis eius. Vbi & bene subiungit. Et sonū de ore illius p̄cedentē. Sonus de dei ore ē. uis timoris de supna irruens aspiratione: quia cū nos de nequitiis dñs aspirando replet p̄cul dubio de male gestis p̄ctis terret. Potest aut̄ pos dei unigenitus filius designari: qui sicut brachiū eius dr. quia per eū cuncta pat̄ operat. de quo p̄pheta ait. & brachiū dñi cui reuelatū ē?. & de quo iobes dicit. omnia per ipm facta sunt: ita etiā os dicat. hinc ē enim qđ p̄pha ait. os enī dñi locutū ē hoc. p quē nob omnia loquit. ac si oris nomine patenter dicēt. uerbū sicut nos quoq; pūbis lingua dicē solemus: ut cū greca uel latina lingua diuimus latina uel greca uerba monstremus. Os g̃ dñi nō immerito ipe accipimus. Vnde & ei sponsa meantibus canticor dic̄. Osculet me osculo oris sui. Ac si dicat. tangat me dulcedine p̄sentie unigeniti filij redemptoris mei. plenū uō oris p̄t eundē dñm sūis spūs designat. Vnde & alias in eundē spūs significatione sept̄ē. factus ē repente de celo sonus tanq̄ aduentantis spūs uehementis. Sonus igit de ore dñi p̄cedit. cū consubstantiali ei spū adnos p filiū nemens soliditate nr̄ē insensibilitatis rumpit

siant de eodem sono manifesto atq; incorpeo · os dñi loquitur dicens · De meo accipiet · & annunciab nob · potest g̃ p terrore nos mis formidims · & p sonū oris dulcedo consolationis intelligi : quia quos sps spe replet · prius eos de terrena actione terificat · & post modū spe celestiū consolat · ut tanto p̃ cōtinendo de p̃mijs gaudeant · quāto sola supplicia conspiciendo metuebant · hinc est qd de ingemiti spūs qui de hoc oris sono paulus dic̃ · Hō em accepistis spm̃ seruitutis iterū in timore · sed accepistis spm̃ adoptionis filioꝝ : in quo clamamus abba pat̃ · hinc ps ipa ueritas dicit. Accipite spm̃ scm̃ : quoꝝ remiseritis pcā remittunt eis : & quoꝝ retinueritis retenta s̃. Ecce cōsoꝝ terroꝝ unt̃ in potestate : qa dñi mala sua penitendo plorant · ulq; ad exercendū iudiciū attendunt : & hoc in deo posse accipiunt · qd prius de deo ipi metuebant · Iudices quippe fiunt qui sup̃ni iudicii pfecte timuer̃ : & aliena iam metuunt pcā dimitt̃ · qui prius formidabant · ne retinerent̃ sua · Sed qua hoc ipm iudicii qd specialr agit̃ · no acarnalibz in dic̃ · s nonnulli qui dei res humanas curare non estimant · & eas ferri fortuitis motibz putant · Cont̃q recte subdit̃ · Subt̃ oms celos ipe considerat̃ · & lumen illi sup timnos terre · Ac si apte diceret̃ · Qui suma regit etiam extrema non deserit : quia sic impendit̃ maxima ut tamen cadat̃ cura regiminis non impediat̃ a pnis · Qui enim ubiq; pns · & ubiq; eqlis e · & iam dissimilibz sibimet dissimilis no e · Eque g̃ omnia respic̃ · eque cuncta disponit : qui in omnibz locis pns non localit̃ tendit̃ nec curis curando uariat̃ · Si aut̃ celos scos p̃dicatores accipimus · pba attestan qui ait · celi enarrant gloriam dei : postq; p sonū oris aduentus spūs designat̃ · recte subiungit̃ · Subt̃ omnes celos ipe considerat · & lumē illius sup timnos terre · Sunt namq; nonnulli qui cū mira aplōꝝ opa audiunt · qd accepto scō spū mortuos uerbo suscitarent · ab obsessis demona pellerent · umbr̃ infirmitates āmouerent · uentura queq; ipbetando p̃dicarent · & ingemitū uerbum dei oīm gentiū loquentes lingwis p̃dicarent · qua has uirtutes nunc in ecclia non uident · subtracta iam aberdia supnā gratiā suspicant̃ · nescientes pensare qd sptum e · Adiutoꝝ optimtatibz tribulatioē · Tunc quippe sta ecclia miraculoꝝ aditoꝝis indigit̃ · cui ea tribulatio p secutoris pstit̃ : nam postq; superbiā infidelitatis edomuit · no iam uirtutū signa · sed sola meritа opū requiret : quibus illa pmultos ei optimtas exigit · ondat · Septū quippe e · lingwe in signū sunt · non de fidelibz sed infidelibz · Vbi g̃ omnes fideles sunt : que causa exist · ut signa monstrentur · Vnde

anus fortasse satisfacimꝰ: siquid de aplica dispensatione memo
remus · Paulus namq; egregius ꝓdicator milete uenies · ꝙ ple
nam mfidelibꝫ mſulam sinens · patrem publij de mtherna febri
busq; uexatū orando saluauit: ꝙ tamen egrotanti thimotheo p̄
cepit dicens · Modicū uino utere ꝓpt̄ stomachū tuū · ꝙ frequen
tes tuas mfirmitates · Quid ē paule qđ egrū mfidelē orando
ad salutē reuocas · ꝙ tantū admitorē euglij more media pali
menta curas nisi qđ idoneo sint extiora miracula · ut men
tes hominū admitiora ꝓducant: quatenus ꝓhoc qđ mirū mſi
bilit̄ oñditur · eaque āmirabiliora sint mmisibilia reddantur:
Signo quippe mrtutis pat̄ publij sanandus fierat: ut mente
reuiuisceret · dū miraculo ad salutē rediret · Timotheo aut̄ ad
bibendū foris miraculū non erat: quia iam totus intus mdebꝫ
Quid ē igit̄ mirū si ꝓpagata fide exbro miracula non fiunt ·
qñdo hec ipī quoq; apli mquibusdā iam fidelibꝫ nō fecerunt:
Elevatis g̃ celis dns mferiora considerat · qua ꝙ ablatis limis
ꝓdicatoris mcessant etiam mfima mē mfirmitatis curat · ꝙ
qī subt̄ celos lumen illiꝰ terre timmos respic̄ · qui post sublime
mitam p̄cedentiū · etiam peccatoꝝ mores actusq; grē sue illust̄
none comphendit: qua ꝙ si mrtutū signa nunc̄ puta fidelū
exbro non exerit · abeisdem tamē fidelibꝫ pmrtute opū nūq;
recedit · Potest etiam mtelligi lumē illiꝰ sup timmos terre: qđ
ꝓdicato supne grē dn̄ gentes ad fidem collegit mt̄ semetipam
mundi limites dausit · Vel certe timmi terre sunt · fines hoīm
peccoꝝ · Et sepe contingit · ut pleriq; deū deserant ꝙ mte sue te
pa mdesideriꝫ carnalibꝫ extendant · sz tamen supna grā respecti
in extremis suis addeū redeunt · que sint mdicia eterna cogno
scunt: amicta que se pusa egisse memmert̄ fletibꝫ pmunt
atq; hec uere se msequi rectis opibꝫ ostendunt · Quibus sub
sequente mstica pfecto totum dimittit̄ qđ ante deliquert̄ · hinc
eñ ꝙphete spūs anima dicat · dns mdicab̄ fines terre: quia m
mꝛ ante acta mita deus non mdicat · qñdo posteriora peccatoꝝ
respectus supne pietatis illust̄ · hinc moyses ait · pmogenita
asini · mutab̄ one · pasinū quippe mmundicia ponem mocen
tia designat̄ · Asini g̃ pmogenita one mutare est · immunde mi
te pmordia i innocentie simplicitatē comite ut postq; illa peccā
egit · que immunda dns respuit ea iā agendo pferat · que dei lac̄
fino mponat · Quia g̃ post pua opa peccatoꝝ cōuertit̄ ꝙ ab
rectionū suarū tenebris mixta fine aliqñdo revocat̄ recte mic
dictū ē · ꝙ lumen illiꝰ sup timmos terre · Sz grauē luctū effugat
cadē grā que post factoꝝ mentē replet: nam male gesta ad
memoriā reducat · sibiq; hominē qī sit iuste dampnandꝰ oñdit

Vnde fit: ut pcatum omne qđ se egisse reminiscit. cottidianis
fletibꝫ insequatur: et quo magis nalz q̄ iustū e. cernere eo ar
dentius appetit. iustū se gemitibꝫ punire. Vnde apte subiū
gitur post cum rugiet tonitrus. Quem dns illustrando replet. ei⁹
uita paulubio lamentū fuit. atq; illuminate menti q̄ mag
eterna supplicia insinuat. eo hanc diu⁹ de tū sancta nequitia ge
mitibꝫ fatigat. Et dolet homo qđ fuit. quia bonū iā mapit u
dere q̄ non fuit: odit qualē se ee debuisse cognoscit: et solam
iam penitentie amaritudinē diligit. quia tante considerat i
q̄ta uoluptatis siue delectatione peccauit. Bene g⁹ dr post cum
rugiet tonitrus. quia cū mente deus ingredit. constat paulū
qđ mox penitentie gemitus sequat. ut etiam salubrit flere lice
at. que prius de iniquitatibꝫ flenda iocunditate gaudebat. Sz
quo audi⁹ culpa fletur. eo alioz cognitione nitatis attingitur
quia aduidendū intimū lumen polluta diuū consortia lacrimis
baptizata renouat. Vnde post penitentie rugitū apte subiungit
Tonauit dns uoce magnitudinis sue. Voce em magnitudinis dns
tonat: cum se nob bñ iam plamenta p̄parat q̄ sit magnus
in suis insinuat. Quasi em decelo tonitruus p̄cedit. cum nos
in curia negligentiaq; torpentes respectus gre pauore subito p
cutit. atq; interra posita sonū de supioribꝫ audimus. quia terre
na cogitantes supni terroris sententiā repente ptimescim⁹: et
mens bñ iam de suis sollicite trepidat. que prius in finis
male securā sermebat ul torpebat. Sz iste insitationis occulte q̄
bz modis se nob insinuet. terror ignorat. Neq; ipius mentis acie
comphendit. cuius admelius intentio cōmitat. Vnde apte
subiungit. Et mestigabitur cum audita fuerit uox eius. Vox
dñi auditur. cū gre eius aspirante mente conspicit. cū insensi
bilitas occulte soorditatis rumpit. et cor ad studiū sumi amoris
excitatū inrtutis intime clamore penetrt. Sz istam uocē super
nientis spē que se mauē cordis insinuat nec ipa mens que
p hanc illustrata fuerit mestigat. Pensare em nō nalz inu
sibilis inrtus quibꝫ se meatibꝫ infundat: quibꝫ adse modis ueiat
quibus recedat. Vbi bene p iohannē dr. Spūs ubi uult spirat:
et uocem eius audis: sz non scis unde ueniat. et quo uadat.
Vocem em spē audire e. ui compunctionis intime. in amore in
uisibilis conditoris assurge: sz nemo scit unde ueniat. quia
ignorat. pora pdicantiū quibus se adnos occasionibꝫ fundat
et nescit quo uadat: quia cū una pdicatione multi audiunt
intelligi paulubio non pt. que delectans abigat. et cui⁹ ingre
diens in corde quiescat. Vna quippe res foris agit. sz in phanc
uno modo intientiū corda penetrant. quia qui inuisibiliter

usibilia modificat inhumanis cordibz causaꝝ semina incomp
hensibiliꝫ plantat · hinc ē q; resuscitato lazaro quidā crediderunt
ꝫ tamen iudeoꝝ plurimi a sermonis zelo ex hac ipa resuscitatōe
cōmoti s'. Unū g' idemq; miraculū q' alijs lumen fidei pbuit: a
lios pinuidie tenebras ad lumen mentis exstatauī · hinc ē qđ utq;
latro · e' cande · e' sius moztbz simile morte redemptoris indit
ꝫ eam supbiendo alt' contumelijs lacessere non timuit · q; time
do alt' honorauit: atq; in una re · una utriusq; cogitatio n fuit.
qua hanc intimus arbit' inuisibiliꝫ modificando distinxit · Sz
hȳ occulte aspiratiōis modi qua comphendi nra cogitatione
nequeunt · minuz diuine nouas uestigia nesciunt'. Bn g' dr
Et nō inuestigabit' tum audita fuerit nox ei'. Unde e' adhuc
apte subiungit': Tonuit deus noce sua mirabiliꝫ · Noce sua de'
mirabiliꝫ tonat: qua occulta ui corda nra incomphensibiliter
penetrat · que dum latentibz motibus pmit nutumore e' formar
in amore · q̄ndo ardore sequendus sit · aliquomō silent' damat
fit cuiusdam impulsionis mimetas immente · cū michil sonet
in noce: que tanto apud nos ualentius pstrepit · q̄nto e' abomi
nation strepitu aure mī surdestē cord fac'. Unde e' aia adsemet
ipaz mox hoc intimo damore collecta murat' q' audit: qua
nim compunctiōis incognite palpit · Cuius ipla admiratio bn
apud moysen manna desup nemente signat'. Dulas em abz
qui desupms accipit': manhu uocat'. Manhu em dr · quid ē
hoc · Et quid ē hoc dicimus: q̄ndo hoc qđ cernimus nescientes
admiramur · Supnū igr' manna aia palpit: cū puoce compunc
ionis elevatam nouam spem intime refectionis obstupefacit ·
ut diuina dulcedine repleta · mre respondeat · quid ē hoc: qua
dū abintima cogitatione suspendit' ea que desupms conspic'.
insolite murat'. Et qua cū hac noce corpis mī surditas ruīpi
uerisse intellectus usus nitat': ut anima supno spū afflata
e' insimus appetat que contemplerat · e' contempnat imu
timus que appetebat: recte subiungit': Qui fac' mag' e' in
strutabilia · Ut em homo terrens usibz deditus inquis deli
deriys pressus · subito adnoua efferueat atq; adconsueta fri
gescat: exteriorib; curis remigret · intimis contemplationibus
anhelet · Quis hanc uirtute supne noas consideraire sufficiat
quis considerando apphendat · Mag' sunt que puoce sua dns
fac' · ꝫ minus magna ecnt si pstrutai potuissent · facit ergo
magna e' instrutabilia: qua oñdit foris pfectionē opis · ꝫ
latet intus ipa qualitas operationis · Uoce sua foris etiā p aplos
insonat · ꝫ corda audientiū p semetipaz interius illustrat ·
paulo attestante qui ait · Ego plantau apollo rigauit: ꝫ dr

mcrementū dedit: Neq; em̄ qui plantat ē aliquid neq; q̄ rigat
sz qui mcrementū dat deus · Quāmꝰ g̃ nr̄is mentibꝫ supne
uocis auditū non ip̄i p̄beant: missi tamē sint · ut ūb nobis
exteriorib; condescendant · Vnde ē apte subiungit: Qui p̄git n
ui ut descendat · in terrā · ē hiemis pluuijs ē imbri fortitudis
sue: qua psalmista ait · lauabis me ē sup niuem dealbabor · Qd
hoc loco niuem nisi plurem mstice candida accipimus corda sc̄or
Aque aut̄ ducte in supioribꝫ constipant: ut nues fiant: sz dū
hec ipe nubes ad terrā in uertunt · in aquā · ite liquore ūtunt
Aque g̃ sunt p̄dicatorū mentes · que dū ad contemplanda supna
se erigunt · alior intellectu solidant: Cumq; in summa consideratione rapiunt: in uirtute confirmatois accipiunt · Sz quia adhuc
in terris firma dilectione retinent: semetipas abalto intellectu modificant · ē in firmis humilit̄ p̄dicantes · more minū corda arē
tū liquore erigunt · Nues g̃ ad terrā de celestibus uertunt: cū
sublimia corda sc̄or que iam solida contemplatione pastunt:
p firma caritate adhumilia p̄dicationis uerba descendunt · Sic
em̄ nix terrā · cū iacet opit · cum uero liquat rigat: ita sc̄or
uirtus · ē p firmitatē sua apud deū uitam pcōr ptegit · ē
p condescensionē sua qī liquefacta arentē terrā ut fructus
p̄ferat · in fundit · Et quia aqua prius ab imis trahit · ut
post a supioribꝫ sparsa reddatur: sc̄ quoq; eam cū in uirtutū
arce constituunt · unde elenatis · considerant ne aliene infirmitatis abiecta contempnant · Qī g̃ aque ad terras de quibꝫ sublenati sunt redeunt: dū condescendentes usq; pecatoribꝫ remissa non desinūt · qđ fuerit · Certe in terris adhuc paulus fuerat
cū legem carnalit̄ sapiebat · Sz ductus ad celestia in nubem ūsus
ē · quia qđ prius infirmi sapuit · ad soliditatē uere intelligentie
cōmutauit: ē tamē condescendēs fr̄ibus qī nr̄ anima repescit · qa
ē post uirtutū culmina qīn fuerit indignus agnoscit dicens ·
Qui prius fui plasphemus · ē p̄secutor ē contumeliosus · sz misericordiam cōsecutus sū: quia ignorans feci in incredulitate mea
Ecce qua clement̄ sue mirabilitatis reminisc̄t · ut alios equaniniter infirma paciatur · Qī em̄ ad terras de quo sumpta fuerat post celū aqua redyt: dū post tanta sue ctemplationis archana peccatore se paulus meminit: ut p̄desse humilit̄ peccatoribꝫ possit · Videamus itaq; aqua hec nimirū soliditate uertenda · qualit̄ trahatur ad summa · Ait em̄ Sue mente extimui dō
Videamus qualit̄ anima nix redeat: ut ē dū liquat̄ infundit
ait · Sue sobrij simus nob̄ · Videamus qua manu diuat̄: ut
ē iacens elenari mereat · ē sublenata reuocari ait · Caritas em̄
xp̄i urget nos · Quia igitur caritas ꝺ̄ que sc̄or mentes ad supna

subleuat · eas pio moderamine pfīna dilectione etiā adhumilita
tē condescensionis firmat : recte dr · Qui p̄cipit nim ut descen
dat mtiam · Vbi e apte subiungit · Et hiemis pluuijs · e ymb
fortitudinis sue · hyemps quippe e · mita pīs : mqua nos e si
iam spes adsupna erigit · adhuc tamen mortalitatis nre frigi
dus torpor astrigit : qua sēptū e · Corpus qd corrumpit aggrauat
aiam : e deprimit terrena mhabitatio sensū multa cogitantem
habet aut hec hyemps pluuias rector p̄cultor dubio p̄dicationes ·
equibus mdel pluuijs p̄moysen dr · Expectetur sicut pluuia e
loquiū meū : e descendant sic vox nerba mea · hec nimirū pluuie
hyemi congruunt estate cessabunt · qua nec tū carnalū oculi
mita celestis abscondit : necesse e ut sōr nob̄ p̄dicationib; mro
retur · Cum uero eterni mdicis estus mcanduerit · nullus uerba
p̄dicantiū necessaria tunc habebit : qua nemente mdice adeor
sum quisq; reducit : ut sta iam cum agere non ualet sentiat :
e rectū q̄ sequi debuit · extorti tudinis sue pena cognoscit · Vnde
bn̄ p̄phetā dr Congrega eos qi gregem admictimā : e sīfica eos
mdie occisionis · Jndie em occisionis sīficantur reprobi : qua tūc
sta que debuerunt agere sentiunt · tū digna p̄nitentie fructa
iam determinare nō possunt · Qua aut p̄dicationes ste tū mita
p̄nīa · idē pluuie tū hyeme cessabunt · recte exeunti anime atq;
adeterna estiua p̄perāti · sponsi uoce suadentis dr Surge p̄pera
amica mea · formosa mea e ueni : hyemps em tūlijt ymber
abijt · e recessit · transeunte quippe hyeme ymb recedit · qua
tū mita pīs p̄agitur mqua nos ignorantie nubilo carnis cor
ruptibilis torpor astrixerat · omne mmisteriū p̄dicationis cessat
Clarius quippe p̄nos tunc mdebim⁹ : hoc qd sōr nunc uocib;
obscurius audimus · P̄cep igit dns nm e hiemis pluuijs ut i
terrā descendant : dū aspiratione sti spe p̄corrigendis p̄cōrib;
corda sōr administeriū p̄dicationis humiliat · Vbi recte additur
e ymbri fortitudinis sue · Ymber quippe fortitudinis dei e · p̄dica
tio diuinitatis : nam ymb infirmitatis eius e · p̄dicatio incar
nationis · De qua p paulū dr qd infirmū e · dei · fortius e homi
bz · e rursū · Si crucifixus e · ex infirmitate · sc̄ unit ex uirtute dei
Sic aut sti uiri humanitatis eius infirma p̄dicant : ut audi
tor sor credibus etiā diuinitatis fortia infundant · Audiam⁹
p tonitruū nubis · ymbrē fortitudinis · Jn principio erat uerbū ·
e uerbū erat apud deū : e deus erat ubium · Audiamus igit
ymbrē fortitudinis · i infirmitatis · Verbū caro factū e · e ha
bitauit in nobis · Audiam⁹ ymbrē fortitudinis · Omnia per
ipm facta sunt · e sine ipo factū e michil · Qd factū e : in ipo
uita erat · Audiamus ymbrē infirmitatis · Jn p̄pria uenit ·

ꝛ sin eū non receperunt · Imbri g̃ fortitudinis sue p̃cipit · ut ītrāz
descendat : quia sonꝰ suoꝝ uocabꝫ sic nob̃ humanitatis sue īfirma
p̃dicat ut nob̃ eā mira ꝛ fortia sue diuinitatis ītestat · Sz cū
uirtute nr̃i conditoris audim⁹ statim ad corda nr̃a formidine
compellente reduimur · ꝛ tantū sup nos iudicē ꝑpendentes que
egimus · indigne pensam⁹ · Vnde ꝛ bene subungit · Qui īmanu
omniū hominū signat : ut noūnt singuli opa sua · Mala em̃
que agunt hoīes pensare contemnunt : sz cū uirtute supne
districtionis audiunt : prauoꝝ opū hoc qđ sē dēpsit · pondus
agnoscunt · P̃dicationis quippe uerb̃ pulsati euigilant : ut pen
sent adque sē supplicia antique actionis meritū trahat · Dū ergo
ymber fortitudinis mitiam descendit · īmanu omnium⁹q; signat
ut sua opa sciat : quia dū uirtus incomp̃hensibilis maiestatis
agnoscit · abinoquoq; sublimiꝰ sua uita pensatur · Qđ tamē
intelligi ꝛ aliter potest · Creator namq; omp̃e a cunctis īsen sibi
libus irrōnabilibusq; distinctū rationale creaturā hoīem̃ con
didit : quatenus qđ egit · ignorare non possit · Nature em̃ lege
sibi compellit · seu prauū · sine rectū sit qđ opatur : nam adm
dictū ꝑsonē nr̃ nemo · si potuit nescire qđ egit · Et ipi ergo
qui p̃ceptis dominis audiri contemp̃nt · utrū bona · an mala
sint que faciunt sciunt · nam si bona sē facere nesciunt · cur de a
liquibz factis in ostentatione gloriant · Rursus si mala sē agē
ignorant : cur in eisdem factis alienos oculos dedinant · Ipi em̃
sibi testes sunt : quia sciunt malū ee qđ agunt · qđ inde abaliis
uereri · Si em̃ nescirent malū ee non crederent : neq; hoc abaliis
inde ꝛ formidarent · Vnde bene ꝛ ꝑquenda sapiente dr · Cum sit
timida nequitia · dat testimoīm incondempnacōi : quia dū de
facto suo consuetā pulsans timor redargunt · ipi sibi testimoīm
phibet dampnabile ee q; agit · Quo cōtra p̃phanē dr · Si cor
nr̃m non reprehendit nos · fiduciam habemus apud deū · fugiat
g̃ inquiu humanos oculos : tenebrosē certe fugē non possunt
Quia em̃ malū qđ faciunt nouerunt : habent teste consuetu
dā · hūt iudicē rationē suā · Inpcō igitur qđ cōmittūt · prius
cont sē iudicū sue rationis inuehunt : ꝛ post addistrictionem
eterni examinis ꝑdunt · Et hoc ee fortasse qđ p psalmistam
dr · abyssus abyssum inuocat · in uoce cataractaꝝ tuaꝝ : quia
dū miro ordine dispositionis occulte malū non ꝑmittit nesciri
qđ agit · ꝛ sino se iam iudicio peccatoꝝ īconsuetudo condempt :
ꝛ post condempnationē ꝑnā adeterni iudicis ꝑpat · Abyssus
g̃ abyssum inuocare ē · de iudicio aduentū ꝑuenire · Sant igit
p̃dicatores sc̃i · redarguant facta peccantiū · auditores autem
p̃ua condempnent · uerba illoꝝ defendant · qui tū uoluerint

ꝑuitates suas : atq; impudent gestas · impudentius defendendo
multiplicant · Certe ipi sibi mconsciencia testes sunt : qua excu
sabiles non sunt · Eo enī ipo quo rationabilem creaturā deus ho
minē condidit : mmanu oīm hoīm signa · ut nouīt singuli
opa sua · Sz qua elm de ꝑuitate singulo⁹ sententiā ꝓtulit · ilico
adipsum ꝑuitatis auctorē p quē mnū qdq; malū obcrit · mentis
oculos deflectit : ut qua mo hoc uersu ꝑuitatis membꝝ pstrue
rat etiam hoc ipsū membro⁹ capud subbrcuitate desubat · Vel
certe qua supius nubiū dei uirtutes mtulerat : agit nunc ut cōt
bono⁹ untam etiam adūsariq impmgnationes mnotescat · Hā
sequitur · Jngredietur bestia latibulū suū : ⁊ mantuo suo nō
rabit · Quis alius nomine bestie ī antiquus hostis accipit ·
qui decepcionē ꝑmi hominꝭ seuus mpenit · ⁊ mtegritatē
mte illius male suadendo lamauit · Cont quē ꝓphete uocab
de sancta electo⁹ eccla mantiquo statu restaurando ꝓmittit ·
⁊ mala bestia non tūsiuit peam · Sz hec bestia tū post redemp
toris aduentū · post ꝑdicato⁹ uoces · qī post tomtruū nubiū
mfine mundi illū · dampnatū hominē qm antixp̄c nocatur
muasent : quid alud qua latibulū suū mgredit · ut ī ant⁹
ꝓpo demoret · Vas quippe illud dyaboli antrū ac latibulū be
stie e · ut mfidians hommibz mā humus mte carpentibz m
illo · ⁊ ꝑ signa lateat · ⁊ ꝑ malignā ecadat : qu tamē oīm re
probo⁹ corda etiam mīc puīsq; aptus appeat · possidet · caq; p
occultā malignaz qī ꝓpriū antrū tenet : atq; adomne qd nocē
boms appetit · m eo⁹ se obscurus mentibz · abscondit · Animdo⁹
p sequentiū corda antrū humus bestie non fuert mquo⁹ diu
consiliis latuit : sz repente uocabz erupit clamantiū crucifige
crucifige · ⁊ Et qua adlacratione mentis ꝓtingere temptando
non potuit : mredemptore nro admorte carnis ambelauit · hec
mmiz bestia multa · ⁊ electo⁹ corda tenuit : sz hanc abillis
morieus agnus exuisit · Vnde ⁊ m ewangelio dr · Nunc ꝓnceps
humus mundi eiicitur foras · Qm mtro rectoq; mdino diu
confessiones humiliū illumnās suscepit : supbo⁹ oculos de
serens dausit · Vnde ei p psalmistā dr · Posuisti tenebras ⁊ facta
ē nox · m pa ꝓtūsibunt omnes bestie siluaz · catuli leonū rugi
entes ut rapiant · ⁊ querant · a deo esā s · Tenebras quippe dns
potuit cum pectatis udicia rependens · lumē sue mtelligentie
subtrhit : ⁊ nox effiuit · quia prauo⁹ mens ignorantie sue erro
ribz cecat · Jnq; omnes bestie silue ꝓtūseunt · dū malignī spē
subopantate fraudis letantes in reprobo⁹ corda prauitates suas
explendo ꝓmunnt · Jnq; ⁊ catuli leonū rugiunt · quia neql
simaz · sz tamē eminentiū potestatū ministri spē ī portunis

temptationib⁹ insurgunt · qui tamē adeo etiam sibi petunt · qā
nimiū capē animas nequeunt · nisi iusto iudicio p̄nalere diuī
tus p̄mittat · Vbi · ē apte subiungit · Ortus ē sol · ē congregati
sunt · ē in cubilib⁹ suis sē collocauerūt : quia nequitie limine
p carnē appente · a fideliū mentib⁹ excussi qī ad cubilia sua reū
si sunt · dū sola infideliū corda tenuerunt · Qđ igit illic leonū
cubile : hoc hic antrū bestie dicit · Notandū nō magnope etimo
q hec bestia non solū antrū suū ingredi · sz in eo etiā morari p
hibet · Aliq̄ndo namq; etiā bonoꝝ mentes ingredit · illicita sug
gerit · temptationibus fatigat : rectitudinē spē addelectationem
carnis deflectere conatur · delectationē quoq; adconsensū per
ducē nitit · sz tamē resistente supno adiutorio p̄nalere phibet ·
Intrare q̄ mentes bonoꝝ potest · sz in eis morari nō pot · qā
cor iusti hui⁹ bestie antrū non ē · Quos enī qī p̄prium antrū possi
det · eoꝝ mentes p̄cul dubio immorans tenet · quia ē prius in
eis cogitationes illq; admiq; desideria · ē post inqua desideria il
q; ad inequissimam opa p̄ducat · Neq; enī student reprobi suggesti
ones eius recta iudicij manu repellere : cuius voluptatib⁹ appe
tunt subdita delectatione seruire · Cumq; in eoꝝ cordib⁹ p̄ui
dū oritur · mox p studiū delectationis emittit · ē cū sibi immi
me resistit · p̄tinus exconsensu roborat · statimq; consensū
ad opus ducit · opus uero etiā consuetudine granat · Recte g̃
in antro suo morari hec bestia dr : que tam diu cogitationes
reprobas tenet · quousq; eoꝝ mitā etiam a tuleo p̄ui opis p̄foret
Vnde bene adinde dns p̄ pheta dicit · Quousq; morabuntur
in te cogitationes noxie · Neq; enī reprehendit cur nemunt : sz
cur morant · Et in bonis eoꝝ cordib⁹ cogitationes illicite nō
iunt : sz tamē morari phibentur : quia recti quiq; ne captiuā
dam domū consuetudinis p̄leant · abipō cordis limine hostem
fugant · Cum ē si q̄ndo repentinis suggestionib⁹ usq; ad p
mū nesciendi surripit : adconsensus tamen animā cordis petre
nō p̄ting · Hinc nimiū bestie impulsu subito formidinis mēto
animā cordī petrus negando aperit : sz mox cognoscendo resti
tuit · Hendo clausit · Quia nō antiquus hostis p̄cedentiū corda
nō solū intrando tenuit · sz etiā tenendo possedit : dicat recte
Ingredietur bestia latibulū suū : ē in antro suo morabit · Qui
to namq; in eoꝝ mentib⁹ demorata sit disimus : cū illoꝝ consilia
attestatione ewangelice narrationis audimus · In illa namq; de
scribit · cum redemptorē nrm nimiū timerent · i
mōnte eius quanta āxietate crudelitatis insanirent : qđ explē
cont illū prana desideria ardent · nellent · sz tamē p̄plm timerēt
q occasiones occidendi quererent · ē inuenire nō possent : qđ

aduotū siue seuine alienigenarū mambs eū quē legalit intimere
ipī non potant · ferendis gentibs tradiderunt : ut exsola ptate
romanis pses ageret · qđ ipī exsola malina ut agi debuissent
anhelarent · vnde ℰ apte subiungit · Abmtionibs egredietur
tempestas · ℰ ab arcturo frigus · Scptura sac nī cont arcturū
interiora memorat : diuisam aquilonis partibs austri plagā
designat · Vnde mhoc eodem libro scribit · qui fant arcturū ℰ
orionē · ℰ mtiora austri · Quia igitur mtiora austri sol ferue
nor tenet · m arcturū nō cursum ommmō non hs : mtiorum
noīe plebs mdaica arcturi aut nocabulo hoc mloco plus gen
tilis expmit · hi em qui unū atqs mmsibilē deū nouerant ·
eius legi saltem carnalit seruiebant · qī submeridiano sole fer
uentes m fidei calore tenebant · gentiles aut quia nulla spiri
tali sitis cogitationis attigerant · uelut sine sole frigidi siba
quilone remanebant · Quia ī tempestas mpellit · frigus autē
tempore oppmit : recte mmc dicit · Abmtionibus egredietur tem
pestas : ℰ ab arcturo frigus · Ac si apte diceret · Auideis surget
malina plequens : ℰ agentibs potestas pmens · Neqs em mira
cula fieri legis pcepta netuerant · ℰ tamen mdei peisdem mira
culis mtimere humanam genis redemptorē querebant : unde ex
plere hoc quod ceperant non ualentes · ad pylati ptoriū concurre
runt · ut ipī hunc pmerent · quē mmste pmentes · lex nulla
cohiberet · Abmtionibs g tempestas atqs abarcturo frigus pdixit
dñs qđ mdea exmmdia peiret · hoc gentilis mdex exromana aucto
ritate petrauit · Vnde bene cont hanc candē adhuc mundiā sub
ditur · Flante deo concrescūt gelu : qua quo fideliū cordibs sūs
spūs aspirauit · quo maiora uirtutū miracula contulit · eo mfi
deliū mentibs gramoris mundie torpor extenuit : atqs inde cont
deū plebs mfidelis obdurnit · unde humilis pls ante acta dura
nā que se alliserat emollimt · Deo em flante mgelu usi fue
rant : nī nlis miraculis mundentes dicebant · Ecce mundus
totus post eū nadit · Conspirabant signa · cernebant pmmissōs
eius miracula · totum iam mundū sentirū fidei pdicamenta
pindebant : ℰ tamen quo ses spē mundī repleuerat · eo illor
mentes arctius mundie malina ligabat · Aqua g m gelu uersa
fuerat : dū eunte post dm mundū mdea mundia pigra rema
nebat · Sz qua supne potestati suppetit · cuā crudelitatis tāte
durina soluere atqs adamandū sē corda mfideliū ligare : post
gelu bū mox subdit · Et mrsum latissime findimt aque ·
Post gelu quippe dns latissimas aquas fudit : qua postqm mdeor
seuina · usqs admortē ptulit · eorum corda ptinus obm fidelī
diuinaz amoris siu aspiratione liquefec · ut tanto p delidera

bilie adobediendū currerent · qūto prius preceptis illius obstinatius
resistissent · Vnde bene pquendam sapientē dr · Sicut glacies m
sereno : sic resoluentur peccā tua · Abhoc frigido torpis gelu solu
pheta desideranerat cum dicebat · Conuite dnē captiuitatē nrā :
sicut torrens in austro · De his aquis idest ad dominū deuiren
tibz plis rursum dnr · Mittet uerbū suū · & liquefaciet ea :
flabit spūs eius & fluent aque Aque de gelu currunt : quia ple
nqz exuuiis pfectoribz magis pdicatores fiunt · Gelu igitur
in aqua liquat · cū torpor interim frigoris adirrigatione ūertit
pdicationis · In paulus gelu non erat : qui acceptis epistolis dama
scū pgens · incorde fideliū · quasi interra dei tractata uerbi semina
ne adpfectionē opim surgerent restringere querebat · Sed gelu
hoc mag̃ redyt : quia quos plequendo pius pimere studuit · hoc
post modū fluentis ste exhortationis infudit : ut tanto ubeio
electoz messis exurgeret · qūto hanc ymber dei eiā aboze pfecti
onis irrigaret · Vnde & bñ subdit · frumentū desiderat nubes
Quid eni electi quiqz sunt : nisi frumentū dei · celestibz horreis
recondendi · Qui nunc intritura arte paleas tolerant : quia in
hac purgatione ste ecclie mores contrios reproz portant · quo
usqz hec interim agricola uentilabr iudicij dirimat · & supna
habitacula electos suos qui munda ia gratia su[illegible] sapiens ·
eterius paleas ignibus tradat · Vnde p ioelem dr [illegible] · Cum
uentilabz in manu sua · & pmundabit aream suā · & cōgrega
bit tritici in horreū suū · paleas aut comburet igni inextingui
bili · Si hoc frumentū quotidiqz adpfectionē fructuū uenat nubiū
pluuias expectat ut crescat : quia bonoz mens pdicantiū uerbi
infundit · ne abhumore carnalis desideriū caimalia sole siccet
hoc frumentū supnus agricola minimo surgē ac nubes deside
rare conspexerat · cum dicebat · Messis quidem multa : operi
aut pauci · Rogate aut dnm messis : ut mittat operios in mes
sem suā · Qui igit hic frumentū illic messis : qui nō hic nubes
illic operi : nubes indelicto pdoctrinā · operi piuta : nubes qua
uerbi influunt · operi quia non desinunt agere qd loquunt · Vn
& subdit · Et nubes spargunt lumen suū · Nubes eni spargē
tē : pdicatores sctos exempla uite & loquendo & agendo dilatare
Si quis annuntiationis intime lumē spargant : non tamē
adcouertenda omniqz appetunt corda pcipiunt · Nam sequi
Que lustrant cuncta pruinis : quoniqz eas uoluntas guber
nantis duxerit · Sepe eni pdicatores sti exhortari quosdā uolunt
& nequeunt : sepe quosdam declinare appetunt · & tamē iterne
inspirationis impulsu exhortari eos instantissime compellūt
Videamus nubē dei quomō gubernantis manu · & adea q̄ non

appetit diuat · atq; abimpiſu ſuo ꝛcrū gubernantis manu retinet
Certe paulus cum neſtimenta ſua exaīnens acoīmithys diſcedere
uellet · audiuit · Noli timere ſz loquere · ⁊ netaceas · quō ꝛcrū ſū ·
⁊ nemo apponetur tibi · ut noceat te · quō multus ē · michi ꝑs
mhac ciuitate · Rursum cū theſſalonicenſes noluiſſz ire retentus
ē dicens · Volumus uenire adnos · ego quidē paulus ⁊ ſemel ⁊
iterū · ſz impediuit me ſatanas · Neq; em̄ ꝑſemetipz ſatā ꝑpedire
uias tanti apli potuit · ſz occulte diſpenſationis uſibz dū adiſat
neſciens deſeruiunt · ut ꝯmuꝛ paulus dū adalios uellet accedē
nec ualeret · eis aquibz recedere non poterat · alcuus ꝑdeſſet · Hu
bes igitur dei cuncta ꝑcurantū luſtrant qua ꝑdicationis luce mū
di fines illuminant · Sz qua dnīs mutibz ſubdite neq̄unt ex
plere qđ nolunt · ire non poſſunt · niſi quo eas uoluntas guber
nantis duxerit · Vnde ⁊ ſubdit · Adomne qđ ꝑcepit eis ſuꝑfanē
orbis terre Sepe em̄ cū gubernantis uoluntate ꝑducīt · aliter a
gere appetunt · ſz aliť diſponunt · nam plerumq; quoſdā audito
res ſuos ſtudent blande cohortē · ⁊ tamē cor ſermo maſpitatem
diuat · plerumq; quoſdā reſecare aſpe appetunt · ſz tamen eorum
ingor ꝑmanſuetudinis ſpm̄ retinent · Sicut q̄ nō poſſunt ire q̄
nolunt · ita eaā nequeunt agē ſicut nolunt · Quia em̄ eos inter
nus arbit · ꝯ · tenet cū mittit ita illos eaam modificans ſuſcip
cū ꝑduc · nō · ut aliq̄ndo incogitatione alia diſponant · ſz alia ī
ope paga · nt · aliquando aliť meditent · ſz aliter conſumant · Qua
igitur iuxta hoc q̄ ſibi ꝑcepit ſeruiunt · dicatur recte · Quocunq;
eas uoluntas gubernantis duxerit · adomne qđ ꝑcepit illis ſuꝑfa
tem orbis terre · Eo enim aptiores ad ꝑdicationis ministerium · q̄
adhanc non ſuis ſz ꝑceptoris ſui mutibz diuant · Vnde adhuc ſub
dit · Sive in una tribu · ſive in terra ſua ſive in quocunq; loco mi
ſerie · ſive eas inſſerit minere · Una tribus ꝑfecto inda intelligitur
que ſcꝑturarū ſatē clara ac multiplex ꝑceteris memorat · que ī hoc
qđ exſe redemptoris carnē ꝑtulit ſpecialē ꝑrogatibz minus accepit
Terra aut dei ſimul oīs inDea nomīat · que tunc ei fidei ſue fructū
ꝑtulit · cum totus ſubydolum cultu de laplis gentibus mūd erraut
Locus aut miſerie dei ē ipa gentilitas · cui culpa diſſitus index
ſi iuſte animaduerteret · ad reconciliationē grē nūq̄ uenīret · ⁊ q̄
nulla apud deū merita habuit reconciliationis tū gratiā exſola mi
ſeria accepit · Vnde bene ꝑ paulū dr · Gentes aut ſup miſericordiā
honorare deū · Vnde rursum ſcꝑtum ē · Et que nō conſecuta miſe
ricordiā honorare deū · nunc aut miſeriā conſecuta · Hubes q̄
ſuas dīs duxit ſine in una tribu · ſine in tra ſua ſeu in quocunq; lo
co miſerie ſue eas inſſerit minere · quia ꝑdicatores uetis nouī
q; teſtamenti aliq̄ndo ſoli tribui inde contulit · ⁊ iſrl pene totū

exp̃na regū gubernatione repbant. Aliquando ꝛ interra sua
has pluere nubes fecit. quia eiusdē iſtitutū pplin ad antiquas
gr̃as post correptionē captiuitatemq; reuocauit: aliq̃n loco suę
mē eas dare stere uolunt. quia p p̃dicatores ſtos ecā gentib⁹ mu
nitū miracula oñdit. ut sola mā angor erroris absolueret. quos
ingente phidie ira dep̃mebat. Sz ecce helin quia futura p pphetiā
spm sentit quia sublimit multa ptulit. mr arrogans elationis
suę pondꝰ lassatus non ualz portare que dicit: nam practāt̃as
ptimus adiungit. Auscultа hec iob: sta ꝛ considera mr̃acula dei
Qī in compatione sin iacentē indit. quem adnerba tante p̃di
cationis ut staret ām̃onuit. q̃nis ꝛ phoc qđ dicat auscultа q̃ne
bt̃o iob contumeliā irrogat: quia sicut iā dcillo ꝛ supius diximꝰ
arrogantia minoris ꝯ auditū sibi petere extorq̃re maioris. Sz
licet helin bona que dicit nesciat pensare tm dicat: nos qui eu
dm abomnib⁹ querimus. indagare nerba doctrine illius subtilr
debemus. Magna fortasse mr̃tus arte dr: sta ꝛ considera mi
racula dei. Sunt quippe nonnulli qui dei miracula iacentes con
siderant: qua opationis eius potentiā non sequentes admiran
tur. Stare quippe ē: recte agere. Vnde p paulū dicit. Qui sē esti
mat stare: indeat ne cadat. Et sepe quidā supna indicia mi
rant. p̃dicamenta celestis patr̃ cum audiunt diligunt. mira opa
mtūe dispōnis obstupescunt: ꝫ tamē amando ꝛ imendo
ad hec eadem opa assurgē negligunt. Iacentes g. dei miracula cō
siderant: qua eius potentiā frendo ꝛ nō pensando pensant.
Pcontemplationē quidē in consideratione oculos tendunt: ꝫ ta
men p mtentionē sēse a terrenis non exigunt. Vnde bene m balaā
expbratione dr. Qui cadens aptos hz oculos. Multa namq; de ad
uentu redemptoris dixerat. ꝛ que nouissimis tempib⁹ erant
uenturа p̃nudebat: ꝫ tamen ei imendo assurgere nolunt. quem
p̃nudendo p̃dicant. Iacens g. aptos oculos habuit: qua eū nidere
de supioribꝰ potuit. quē pstratus mundus non amant. Iacens
g. aptos oculos habuit. cū eius mentē ꝛ pphia adcelestia tenderet
ꝛ auaritia interra retineret. helin itaq; qui btūm iob neq̃q; credi
dit imendo tenuisse qđ dixit. qī ām̃onens dicit: sta ꝛ considera
mirаcula dei. Quē adhuc de nenturis diffinit: ꝛ qī de ignorantia
humilians adiungit. Illumg̃ sus quando p̃cepit deus pluuijs.
ut ostenderent. lucem nubiū eius. Si nubes sūt p̃dicatores sunt
pluuie nubiū sunt uba p̃dicationū. Sz nubes cū paena tūltuo
lant. nisi pluuia deorsum uenant. nesciat q̃ntā imensitatē
aquaꝝ portant. nisi desuper mtpluuias erumpat. mtelligi
non ualz quid m eis dantatis latet: qua nimirū p̃dicatores
sūt si tacerent. ꝛ neq̃q; loquentes oñdant. q̃nta sit celestis spei

dantas qñ mordibꝫ gestant: aut reliqus hominibꝫ similes.
aut longe ifᷓ despectiores uident. Cum autē apire pdicatiōnē
cepit. que sit supne patrie remuneratio qñ mundi fecis tenent
cū psecutione pili inquia inimicis arcē pferent inquietant. cū
uisione despecti loquendo insinuant unde timeant. ipē que de
nubibꝫ infundit pluuie lucē nob earundē nubiū ondunt. P
uerba enī pdicatoꝝ cognoscim⁹. ut meis dantatē uite qꝫ appetūt
tam magna humilitate uenereamur. Hanc nimiꝝ lucem pau
lus discipul' ondebat cū diceret. Vt scatis que sit spes uocatiōis
eius. que diuine glorie hereditatis eius in sctis. ⁊ que sit supem
nens magnitudo uirtutis ei⁹ in nos qui credidimus. hanc lu
cē corinthij pfectoꝝ uerba. qꝫ p plume guttas agnouerant cū di
cebant. Epłe graues sunt. ⁊ fortes: pūna autē corpis infirma
⁊ sermo contemptibil'. Sz plerumqꝫ pdicatores sctī ostendē sēm
ipos ut plint cupiunt. nec tamen possunt: plerumqꝫ latere
ut quieti sint appetunt nec tamē pmittunt. Hemo igit scit
qñ lucem nubiū plume ondunt: quia nemo comphendit qñ
deus uirtutē pdicationis pbeat. ut pdicantiū glia clarescat.
Dicat g⁹. Hunquid scis quando pcepit deus pluuijs ut onderet
lucē nubiū ei⁹? Ac si apte dicat. Hunq⁹ si uenturos in mundo
pdicatores iam conspicis. qñdo eos ad pdicandū dīs repletione
sps impellat: quibusue modis eoꝝ uite dantatē mundo inno
tescat apphendis? Vnde adhuc apte subiungit. Numq⁹ nosti
semitas nubiū magnas ⁊ pfectas scientias. Habent iste nu
bes semitas subtilissimas: scilicet sctē pdicationis uias. Angu
sta quippe porta ē: que duat admittā. Eos g⁹ plerumq; assum
ptos: qui abstinentionis eoꝝ tramite plata mundi desideria
euagando nō exeunt. Arta enī bn uiuendi censura nō ē. am
pla uia. Sz semita inquia pdicatoꝝ quisq; studiose constringitur:
quia subpceptoꝝ custodia sollicite coangustatur. An non qꝫ quedā
angustia ē animis uiuere quidē mundo nimē. Sz debitus mundi
contemptus nichil habē: aliena nō appetē. ꝓpria tenē: laudes
mundi despicē. ⁊ pdo obprobria amare: gloriam fugē despectū se
qui: adulantes despicere. despicientes honorare: mala nocentiū
exorde dimittē. ⁊ erga eos dilectionis grām inmobile mordē retinē
Que uidelz omnia semite sunt. Sz magne: quia quāto in punctu
ta ꝓpria uiuendi custodia angusta sunt. tanto amplius in eter
na retributione dilatant. Vbi ⁊ bene subdit. Et pfectas
scientias. Perfecta quippe scientia ē. ⁊ cuncta hec sollicite agē
⁊ se de suis meritis sapere nichil ē. Vnde ⁊ ipe nubes de hac per
fecta scientia docent. cum eis uoce ueritatis dr. Dum feceritis omnia
q̄ pcepta sunt uob. dicite serui inutiles sum⁹. Perfecta scientia

ē sine omma ⁊ tamē mixta quendā mō sentē se cē nesire : qā
⁊ si iam dei pcepta nouim⁹ ⁊ si iam virtutē verboꝝ illius sōlli
cita cōsideratione ponderamus ⁊ si iam que intellexisse nos ce
dimus agim⁹ : adhuc tamen apte eadem acta qua distinctione ex
animis sint discernenda nesciimus · Hec dū dei faciem cernim⁹
nec dū occulta ei⁹ cōsilia videm⁹ · Quanta q⁹ē mā sentina : q
usq; mortalitatis pondē premit⁹ ipō sine mœstitudinis nubilo
cecidit⁹ : Deq; bene p paulū dr · Qui se existimat sine aliq̄d :
nō dum cognouit quem admō opteat eē sine · Inboc itaq; ne
mīdo dū mentis time pfecte que sienda sint scimus : nī
pficientes pintelligentiaz nil nos pfecte sine cognoscimus · Dic
igit⁹ nūquid nosti semitas nubiū magnas ⁊ pfectas scien
tias : Ac si apte dicat · Nunq̄ iā sinā acta pdicantiū cōspi
cis : qui postq̄ā pscientiā ad alta se eleuant · deorsū se humiliꝝ
p cognitionē sue ignorantie inclinant : Qđ qua solus sc̄i sp̄s
dono agit⁹ : ut humanū cor nō sōlū de scientia se etiā de ipā sua ig
rantia ul pfecte doceat⁹ : ⁊ caloꝛe amoris ad supna feruēat dū
minora cē que cognouit minimis pensat · recte subiūgit⁹ : Nō
ne nesciimenta calida sunt · cum pflata fuit terra austro : Se
pe beatū Iob figurā sē ecclie tenere iam diximus : nesciimenta
nō ecclie sunt omnes qui ei nerant⁹ inherent · Vnde p ysaiam
dns dicit · Vino ego · qua omnibꝫ his velud ornamento nesci
entis · Paustrum nō qui mitiꝫ calidus ventus ē · sī mitto
spē sc̄s designat⁹ · quo quisq; dū tangit⁹ : abinquitatis sue tor
pe liberat⁹ : Vnde bene canticoꝝ dr · Surge aquilo ⁊
veni auster : pfla ortum meū : ⁊ fluent aromata illius · Aqui
lom enī inbetur ut surgat : ut mitiꝫ is qui mortaliū corda re
frigunt · aduersarius spē fugiat · Auster enī venit ⁊ ortū pflat
ut eius aromata defluant : qua p aduentū sc̄i spūs dū mens
hominū repletur · excea mox opimō fructuū aspergitur : ut mire
iam sororꝝ lingua quasi ortus austro pflatus dicat · Ꝛ pī bō⁹
odoꝛ simul deo · Vestimenta q⁹ sē ecclie calida sunt · dū tra
austro pflatur · qua hij qui ei pfidē inherent feruentibꝫ cari
studijs ardescunt · dum eoꝝ mens sc̄i spūs afflata pfundi⁹ ·
Qđ quidē ⁊ de eodem bto Iob · nil obstat intelligi : qua sic hec
generalit⁹ mista ecclia dicimus⁹ : ut tamē pmembꝝ eius singu
la spialē teneamus⁹ · Vnusquisq; enī qui recte vivit · atq; hoc
⁊ alios docere conscient : qī tot vestimenta bī q⁹ auditores
ei concorditⁿ inherent · Nature namq; vestimentoꝝ ē · ut p
semetipa calere non possint : sī adnexa vimenti corpi diu
exalantes membroꝝ poros contegunt emanē abintimis
caloꝛē pbent · Quo mitiꝫ caloꝛē hec etiam vestimenta cale

fanunt: ꝙ calefacta colorē quem acceperunt retinendo adcorpus
reddunt. Quid g̃ puestimenta uiuenti corpi adherentia. nisi di
uinor̃ uita magistris uiuentib; cōmixta signat? Que quasi p
poros calorē accipit qua ad amorē dei. & exemplo actionis & im
pulsu exhortationis ignescit. que uelud frigus ꝓpriū respuit dū
a ꝓsentia iniquitate discedit. Calorem quē accepit retinet: qua
m eo quem p̃dicamenta simpserit feruore conualescit. Doctores
aut̃ scī dī auditores suos in amore dei pficē sentiunt. ipi ampli⁹
indoctine uirtute feruescunt: & qua eos adsuma iardescere &
feruere conspiciunt. adp̃dicanda bona celestis patē nalidus suc
cendunt? Qui & si q̃ndo peccando adhuc uitā corruptibilē humanē
infirmitatis agunt. de qualib; culpa saltē tenuit mope. in loqu
tione meditatione temptant? discipulor̃ suor̃ pnectū cōspiciunt
& ipi ul' minimis ee reprehensibiles erubescunt: ne qua forte exem
pla torpitudinis p̃beant eis. quos p p̃dicationis noce adregulas
intime rectitudinis uocant. Dum g̃ uerbo doctor̃ attenduntur
auditores: qui exuuienti corpe uestimenta calefiunt. Sz dū exp
fectu auditor̃ eiā uita docentiū pficit. qui excalefactis uestimētis
calor adcorp⁹ redit. Sz nequaq̃ sibi doctores tribuant qd̃ p exhor
tationē. suā adsumā pficere uident: quia nisi sūs spē cor̃ corda
repleat. adaures corpū uox docentiū incassum sonat. formari
enī noce magistri exterius possunt. sz hanc impimere interius
nō possunt. Neq; enī qui plantat ē aliquid neq; qui rigat. sz
qui incrementū dat ds. Dicat g̃ nome uestimenta tua calida
s?: dū pflata fuerit terra austro? Quia nimir̃ tunc auditores qui
iam bn̄ uiuentib; doctoribus inherent. calorem supm amoris accipi
unt: dum paflatū spē scī exultant? Ac si apte btō iob diceret. sn
cassum tibi tribuis si quos pte pfecisse minutis cotemplatis:
qua hij quos pte incaluisse estimas. nisi eos scī spūs feruor at
tingeret frigidi in sua insensibilitate remanerent. Postq̃ nō hec
forte dixit. p arrogantiā lenit motu irrisionis illico iba subiuq̃
dicens Tu forsita cum eo fabricatus ē celos: qui solidissimi qua
si exse fusi sunt. Possint pcelos hij qui meelestib; sunt cōditi
angelis spūs designari. Unde & in oōne nra dicere nos uitatis
instruimur. fiat uoluntas tua sicut in celo & interra: ut nimir̃
uoluntas dei sicut a supiore creatura agitur. ita nominib; etiam
abhumana infirmitate seruet? De quib; bn̄ dicit? Qui solidissi
mi qui exe fusi sunt. Nature namq; eris ē. rubigine diffitile con
simi: & uirtutes angelice que indimo amore fixe pstiterunt
lapsis superbientib; angelis. hoc minime retributionis acceperunt.
ut nulla iam rubigine surripientis culpe mordeant? ut in con
templatione conditoris sine felicitatis fine pmaneant. & in hoc

qđ sunt conditi eterna stabilitate subsistant. Qđ bene apud moy sen ipā demūdi origine hystorie uerba testant. cum .e. primus factū celū đr. .e. hoc idē postmodū firmamentū uocatur: quia indeficiens natura angelica .e. primus subtilis ē mūsipientibz condita .e. postmodū umq̄ potuisse cadere mirabili confirmata. Possunt etiā per celos. ut sepe diximus electoz mentes expīmi a uinctis terrenis cōtagijs mutuoque amore suspense: quia q̄nis corpe degant mortalī. quia tamē nam corde mherent summis necnon fer dicunt nra cōuersatio moelis ē. Qui solidissimū ut el effusi sunt: quia ab integritate cepte fortitudinis nulla mutabilitatis rubigine cōsumunt. Quibus .e. fortit cont adiūsa durantibz auctoris uoce đr. Vos estis qui pmansistis mecū mtemptationibz meis. Sz q̄nis doctus .e. arrogans tum irride sūn mūi mtuit. irrisione sua fortia dicta pmistrat aditis tamē fortibz semp adsupnatia uerba relabitur. nam iterū derideno subiungit. Vnde nob̄ qđ dicamus ei: nos quippe mnoluti tenebis. Ac si dicat. Tu qui tā magna mtelligentie luce pfruens. docere nos qui ignorantie tenebis mnoluimur debes. Qui mox abirrisione reliens despice do subiunxit. Quis narrauit ei que ego loquor. Ac si apte dicat. Que ego ei de suis laudibz acute sentiens non audita loquor. q̄s hec narrare ul postp audierit potest. Sz quia cū doctrina .e. arrogantia in uiris mentis habitatione confligit: alloquūtis ore non solū sonat uiuendi lentas. Sz etiaz q̄ntas sentiendi. postp helm parrogantia lent mtumuit dicens. quis narrauit ei que loquor. mox pdoctrinā subdidit. Etiam si locutus fuerit homo deuorabit. Omne qđ aliquid deuorat. hoc introrsū trahes adintuentū oculis occultat. .e. rem que uidei nsupficie potuit inpfundū rapit. Homo igit. cū deo tacet pratione. inqua est conditus cē aliquid uidetur. ac si aliquid loqui de dō cepit. illico q̄ nil sit oditur. quia magnitudims illius mmensitate deuorat. q .e. q̄ inpfundū raptus absconditur. qui affari mestabilem sapiens. ipā sue ignorantie angustia deglutit. loquitur cū cauo despū terrenisptus spē. de materialiptō. creatura de creatore temporalis deterno. mutabil de immutabili mortalis de uiuificante. Et cū intenebris positus meterni lumē sicut ē nel uat. Homo de eternitate disserē cupiens. cenis loquit. deluce Si g̃ locutus fuerit homo deuorabitur. quia si affari homo eternitatē sicut ē appetit. etiam hoc sibi subtrahit qđ de illa ul tantis sentit. Sz ecce eternitas tunc hominibz uere innotuit: cū sē eis humanitate susceptā monstrauit. Que quia nec dū reuelata fuerat: de eisdem hominibz recte subiungit. At nūc non uident lucē. Dequa mmoz luce etiaz p̄phetaz dicit. po

Plus qui sedebat in tenebris lucē indit magnā · Sz hec eadem lux
qualit' abhominibz indicatur · insinuat · cum ptinus subdit Sb
ito aer cogit' in nubes · Aer quippe ita ipā sua tenuitate spargit'
ut nulla firmitate solidet' · nubes aut' tanto firmiores sunt ·
quīto densiores · Quid g' paucē · nisi mentes sedauū deliquant'
que in nimis huius mite desideriis dedite · huc illuc; more aeris
flumde dispgunt' · Sz aer in nubes cogitur · cū fluxe mentes p
supbiam respectus grauat; inanis soliditate roborant' · ut int' si
nū cordis recte sentiendo sē colligant · e' in uanis cogitationibz
non liquescant · Aer petrus fuerat · cum pterrena desideria spar
sus eū qī aura tūsiens · punta carnis cura piscationis agitabat
Aer ena apli omnes exuterant · quia iam plegem alta didicerant
Sz nec dum pfide firma sapiebant · Subito aut' aer in nubes coac
tus e' · quia p respectū supne grē · fluxa corda piscantiū · insoli
ditate uersa sunt pdicatoz · ut eoz infirme cogitationes forma
sentiendo densescerent · ac more nubiū aquas fluentie capent ·
e' subt' iacentē terram uerbis pdicationis irrigarent · quo p
acto ministrio adeli secreta reuerterent · atq; adeternā requiem
finito labore puenirent · Unde e' bene mox subdit' · Et uentus
tūsiens fugab' eas · Ventus tūsiens nubes fugat · quia uite te
palis exteriūs a carne aplos subtrahit · e' eos a terra supfine
in secreta requie qī mundi cardine abscondit · Sz quia usq; ad
mortē pdicare non desinūt · e' pūtis uite spatiū more nubiū
cū uerboz pluuia exeurrunt · quid eoz laboribz in sca ecclia agat
aduigit · cū ptinus subdit · Aquilone aurū uenet · Quid p
aquilonem nisi peccati frigore constricta gentilitas designat'
Qua ille subiugo siue tyrannidis tenuit · qui supbiens dixit · Se
debo i monte testamenti in lateribz aquilonis · ascendā sup
altitudinē nubiū · similis ero altissimo · Quid nō auri nomine
nisi anime fideles exp'munt' · De quibz p hieremiā dr · Quomō
obscuratū e' aurū · mutatus e' color optimus · Aurū quippe ob
scuratū dolut · quia in quibusdaz caritate innocentie uersā
in culpe nigredinē indit · Aquilone g' aurū uenire dr · qa
prespectū gratie redemptoris a gentilitate diuū pfidie torpe
frigida intra suam ecclia; ptola deo unita fideliū multiplicat'
Aquilone ergo aurū uenet · cū abiptis ydoloz cultoribz nea
in dno fides clarescit · Sz conuersus ad fide gentibz iudea cont'
dicit · e' ad prima retributionū celestiū dedignat' · fuisse eos ·
qui diuū fuerant cultores ydoloz · Unde post conuersione gen
tiliū petro dicit' · Quare introisti aduros pputiū habentes ·
e' comedisti cū eis · Quo cont' recte p ysayam dns dicit · Dica
aquilom da · e' austro noli phibere · Sicut em̄ p aquilonē ge

nitas sic p̄austrū iudea signatur: que q̄ in meridiano sole mea[l]
uit · quia redemptore meo carne appente feruorem fidei p̄ma suscep[it]
Aquilonem dr · cum offerre deo sue fidei munā gentilitas inpat[it]
Austro aut̄ iubet · ne p̄hibeat: quia hebreis in fide consistentibus
p̄nupt · ne nitā gentiū repellendo contempnant · Unde hic quoq;
quia dictū ē abaquilone aurū nemet apte subiūgit · adeo formi
dolosā laudatio · Sic em̄ adeo dr · ac si abhijs qui in parte dei sunt
idest fidelibz diceret · Auro igitur abaquilone nemente · adeo for
midolosā laudatio p̄dixit: quia dū caritatē sue fidei gentilitas ob
tulit · multitudo hebreoꝝ fideliū diuina iudicia ptimescendo laudā
Sz quomō abaquilone aurū nemat · quō abbijs qui sub deo st̄
formidolosā laudatio erumpat: ipā nob̄ hystō satis eloquij offe
dat · Septimus quippe ē · Cornelius centurio cohortis que dicit̄ ytā
lica religiosus · & timens deū · cū omni domo sua faciens elemo
sinas multas · plebi & depcans deum semp · uidit in uisu manifeste q̄ hora nona diei angelū dei introeuntē adse: & dicentem
sibi · Cornely · At ille intuens eū: timore correptus dixit · Quis
es dne? Dixit aut̄ illi · Orationes tue & elemosine ascenderunt
in memoriā in conspectu dei · Aurū abaquilone nemit: dū in cō
spectu dei exigentibz cum elemosinis oratio ascendit · Qd̄ cū petr̄
fratribz retulisset · quomō ul' cornelius angelū ul' ipē de celo sibi missū
adse in thesaurū cū bestijs reptilibz ac uolatilibz uidisset · quomō spūs
scs ante baptismū gentiliū corda p̄fuderet · qui nūq̄ in iudeoꝝ
mentibz nisi post aquā baptismatis uenit: p̄mus septimus ē · hijs au
ditis tacuerunt: & glificauerunt deum dicentes · Ergo & gentibus
deus penitentiā adunitā dedit · Multitudo q̄ fideliū formidolosā
deo obtulit: que salutis gentibz a suo se murmure dona celestis
gre admirando compulit · Unde ipe quoq; petrus mirat̄ dicens · In
ueritate comp[er]i: quod nō ē · p̄sonaꝝ acceptor ds · Sz cū gentes fidem
susceperunt: cur abeis qui iam fideles sunt formidolosā uenire lau
datio dr · cum leta uenire potius q̄ formidolosā debuisset · Sz idcirco
comulsis gentibz adhebreis iam fidelibz formidolosa laudatio p̄dixit
quia mmuꝝ iuste iudea repulsa ē · dū pie ē gentilitas uocata: &
dampna sue repulsionis timuit · dū luc̄ aliene uocationis uidit
Unde nos quoq; cottidie dū inquos quosq; admopinatā uite cel
situdinē p̄uehi repente conspicimus sub occultis dei iudicijs timen
do gaudemus: ne p occulta iudicia quolibā deus qui digni putat
deserat · qui p̄hec adse eos qui indigni estimant uocat · Sequit
Digne eū inuenire non possumus · Et si inuenire iam deū possu
mus · non tamē digne: quia quisq; in illo sentimus · Exside est
non dū exspecte · hoc tamen q̄ iam se inuenisse considerat ad
iungit dicens · Magnus fortitudine & iudicio & iustitia: &

enarrai non pot. Magnus quippe ē fortitudine. quia forte adisa
nū supat. & de domo illius uasa contumelie auferens mi misdie
uasa pmittat. Magnus iudino: quia & si hic electos suos per
adisa deprimit. eos q̄ndoq; mglia eterne pspeitatis extollit. Mag
nus iustina: quia & si hic din tollerat. q̄ndoq; tamen sine fino
ꝛplos dampnat. Bene aut subdit. & enarrai non pt sentiri
em digne non ualet. q̄nto minus dia: sz melius hinc ut cuiq;
diamus. si subconsideratois eius formidine āmirando tacea
mus. Sequit. Ideo timebant eū uiri: & nō audebant contem
plari. omnes qui sibi uident ee sapientes. hoc loco helu uiros
eos qui ad intelligenias suas fortes sunt. appellat. Et notandū
q̄ non ait. & non audebant contemplari sapientes: sz qui sibi
uident ee sapientes. Quib; uidelicz uerb. pitos quide sz arrogan
tes insinuat. helu uo dum multa fortit sentit: in locutionis
sue fine se tenuit. Iuri namq; arrogantes & docti. ei recte non
unuit. sz tamen recte dicere docte impulsionib; compellunt.
ipi dampnationis sue aliquomō pcones fiunt: qua dū ea que
agere respuunt pdicantes insinuant siul se uocib; dampnatos
clamant. Cont quos bene p psalmista dr. Conisi sunt in arū
puersiz. Arcus quippe pūsus. ipsum aquo tendit. peruit. Indic
tis aut sins arrogantiū lingue arcu puerso sunt similes. quia
dū cont elatione uerba fabricant insius actoribus sagittas figunt
Vnde sima cura pundendū e. ne accepta sapientia ei ignoran
tenebras illuminat. lumen humilitatis extollat: etiaz sapia
ee nequeat. que & si uirtute locutionis fulgeat. elationis tame
nebula me loquentis obscurat. Alia namq; sunt bona sima
alia bona media. Bona & em sima sunt. spes fides caritas. que
ei nequa habent. in malo flecti nō possunt. Bona aut sunt me
dia ppria. doctrina curationū uirtus & ceta: que int utrumq; sunt
posita. ut aliqñdo phec sola eterna pta aliquando uo gloria terre
na requirat. Medias g has uirtutes diam. quas ad qdcumq;
mens appetit inclinamus. Quib; peptis ita uti animus sinit
tiens diuicijs pt. Ptrenas namq; diuicias alij mglie ostatioe
supbiunt: alij erga pximos indigenā ministeria pietatis opā
Cum p doctrinam igitur atq; pphetiaz laude extrinsecus queunt. quasi
p corpales diuicias terrene gloie culme ambit. Cum uo doctina
atq; pphia lucrandis animabs impendit. qi accepte diuine egēis
fribus largiunt. Qua g sepe pipa dona que se prape exultat.
amanu dantis incautus animus elongat uigilanti pulsione
curandū e: ut & prius subigant. uina & post sub arcu spūs
dona teneant. nam si in eis mens incaute se delexit. non phec
adepta subuehitur. sz qi pcante actis laboribus remmata repba

Vnde fit: ut etiam accepta uirtus dñi munus tñ̄ laudis assu
mit: quia uno militat uirtus non sit. Quia enī origo uirtutis
humilitas ē. illa in nob uirtus ueraū pullulat. que in radice
ꝑua ideſt in humilitate pdurat. Aqua immixt si abscondit arel
at: quia munificantē se in intimis humore cantatis pdit. Sz
quia ꝓhoc q abhelui dixit: non audebunt contemplari omnes q
sibi uident ee sapientes. occulta cordis elatio repbat. mtuen li
bz q̄ñta uirtutū munā dauid pcepat. atq; mhis ommbz q̄m
forti se humilitate seruabat. Quem enī non extolleret ora leo
nū frangē uisoꝝ brachia dissipare: despectis priorib; frīb; eligi
repbato rege adregni gubnacula ungui: timendū tactis unolapi
de goliā sternere. a rege ꝓposita extinctis allophil' numosa ꝑuna re
portare: ꝑmissum tandē regnū pape. tunctiq; israelitaū populū
sine ulla contradictione possidere. Et tamē ci archam dei in sin reuo
cat. qi oblitus platū se ommbus admixt ꝓpis ante archā saltat.
Et qua ante archam saltare ut creditur uulgi mos fuerat: rex se
mdumo obsequio psaltatū rotat. Ecce que dominus tunctis sin
gulariter ꝑtulit. sese sub dño e exequando minimis e abiecta ex
hibendo contempnit. Non ptās regni admemoriā reduxit: non
subiectoꝝ oculis saltando uilescere metuit: non se honore platū
cetis ante eius archā qui honore dederat recognouit. Coram deo egit
debilia ul extrema: ut illa exhumilitate solidaret que coram omnbz
gesserat forma. quid de ei factis abalijs sentiatur ignoro: ego da
nd saltantē magis stupeo qm̄ pungnantē. Pungnando quippe
hostes subdidit: saltando ante coram dño semetipm uicit. Que
michol saul filia adhuc extimore regij generis in sana ci humi
liatū despiceret dicens. quā gloriosus fuit hodie rex isl' discopiens
se ante ancillas seruoꝝ suoꝝ. e nudatus e quasi si nudetur un
de seruis: ptimus audiuit laudam ante dñm qui elegit me po
tius quā patre tuū. ac paulo post ait. e ludaz e uilior fiam ꝑ
q̄ factus fuim: erog; humilis oculis meis. Ac si apte dicat.
Dilectare coram hominibz appeto: quia seruare michi coram deo
ingenium ꝑhumilitatē quero. Sunt uo nonnulli: qui de semz
ipis humilia sentiunt. quia in honoribz positi nichil se ee nisi
puluerē fanillamq; ꝑpendunt: sz tamen coram hominbz uiles
appere refugiunt. e cont hoc quod de se intrinus cogitant. qi
rigida exterius uenustate palliant. Et sunt nonnulli: qui in
les mderi abhominibz appetunt atq; omne qd s' derectos se ex
hibendo contempnunt. sz tamē apud se intrinsus qi explo
merito onē se nilitatis intumescunt: e tanto magis mcorde e
lati sunt. q̄nto ampli mspecie elationē ꝑmunt. Que utq;
unus elationis bella magna dauid curā ispectioē deꝑhendit:

mira uirtute supant · Quia enī de semetipso mtus humilia
sentiens honorem exterius nō queat · insinuat dicens · Iudam
& ulior fiam · Et quia phoc qđ uidem sē exterius pbuit · nequaq̄
mterius mtuimesūt adiungit : eroq̄ humilis in oculis meis · Ac
si dicat · Qualem me exterius despiciens exhibeo : talem me &
mterius attendo · Quid q̄ dicam sint quos doctna eleuat : si da
uid exearne sua uenturū redemptorē nouerat · eusq̄ gaudia
ppbando nuntiabat · & tamen insemetipō cernuē cordis ualida
distractoms calce depimebat dicens : eroq̄ humilis in oculis me
is :" Bene q̄ phelin dr · ideo timebunt eū uri · & non audebunt
contemplarī · omnes qui sibi uident" sē sapientes · Contemplari
enī dei sapiemā non possunt · qui sibi sapientes uident" quia
tanto abeius luce longe sunt · q̄nto apud semetipos humiles nō
sunt · quia meoz mentibz dū tumor elatoms cresūt · arcē con
templatoms claudit · & inde se lucere pcetis existimant · inde
se lumine uitatis priuant · Si igitur uerae" sapientes sē · atq̄
ipāz sapiemā contemplai appetimus stultos nos humilit" cog
nostamus : relinquamus noxiā sapiemā discamus laudabi
lem fatuitatē · Hinc quippe sipti ē · Stulta mundi elegit deus :
ut confundat sapientes · Hinc rursū dr · Si quis uidet" inter nos
sapiens sē mhoc seculo : stultus fiat ut fiat sapiens · Hinc e
wangelice hystorie uerba testant" quia zacheus tū inde ptur
ba mī possz · sycōmoru arborē ascendit · ut tū ueniente dnō
ret · Sicomorus quippe ficus fatua dr · Pusillus itaq̄ zache"
sycomoz subijt & dnm uidit : quia qui mundi stultiaā hu
milit" eligunt · ipi dei sapiemaz subtilit" contemplant" · Pusil
lanimitatē namq̄ uiraz aduendō dnī turba ppedit · quia in
firmitatē humane mentis nelicē ueritatis intendat auriz
secularū tumultus pmit · Sz prudent" sycomoz ascendimus
si quide que dimitt" papit" stultiaā tenem" · Quid enī mhoc mū
do stultius · quā amissā non q̄rere · possessā rapientibz relaxare ·
nullam paceptis inuitis muniaz reddere unmo & adiunctis
alijs patientiaz pbere" · Quasi enī sycomoz nos ascendē dns pa
pit · cum dicit · qui aufert que tua sūt ne repetas" · & uersū · siqs
te pulserit in dexterā maxillā pbe illi & alteram · Psycomoz
tū ueniens dns cernit" quia phanc sapiemie stultiaz · & si nec
dū ut ē solide iam tamē pcontemplatois lumen dei sapia
q̄ intūsitu uidet" · Quā iuxta helm uerba inde nequeūt · qui
sibi sapientes uident" quia adcōnipiscendū dnm in elata co
gitatoniū suaz turba depbensi · adhuc sycomoru arborē non
ascenderunt · · ·

Incipit liber vicesimus octau

POST DAMPNA rerum · post funera pigneꝝ · post uul nera corpis post uerba male suadentis uxoris · post contumeliosa dicta consolantiū · post susceptā fortē iactula tot dolorū De tanta uirtute constantie laudandus audiere beatus iob fuerat · ꝛ si iam de p̄ti seculo cēt euocandus · At postquā hic adhuc duplicia receptuꝝ ē · postq̄ salua p̄stine restituitur : ut rebus red ditis diuinus utat · ne p̄lationis gla diū ipā illum sua victoria sternat · debet omps deus macerare per districtā iustitiaꝫ quem seruat aduitam · Quid em̄ pene plerumq; aiam quā cōstia uirtus mitiat · Que illā dum cōsideratione sua inflat · a plenitudine ueritatis euacuat · ⁊ dū se adp̄hendā p̄ma sufficere suggerit · eam a meliorationis intentione distendit Justus igitur iob ante flagella extitit · ꝛ iustior p̄ flagella p̄man sit · ⁊ laudatus ante dei uoce · postmodū creuit exuberē ; Pfecto nel tuba ductilis expulsione p̄ducta mlaudē dei tanto eleuatus · q̄nto maior ē castigatione pulsus · Sz humiliandꝰ erat iste : qui p̄stat ulcerib; sic uirtutib; stabat · Humiliandus erat ne tam robustissi mū pectus elationis tela confoderant : qđ constabat certe · quia ⁊ illata uulnera non uasserent · Requirendus mirū fuit homo : cui debuisse compatione supari · Sz quid qđ de eo uoce dñi dicit · Vidisti seruū meū iob : qđ non sit ei similis uir sup terrā · Cuius g̃ com patione poterat unus : dequo deo attestante dr · quia nullius ho minis compatione possit equari · Quid itaq; agendū ē : nisi ut p̄sona sua ipse dñs suas illi uirtutes narret · ⁊ dicat ei nūquid p̄duas lucifer̄ in tempe suo : ⁊ uespun sup filios terre consurgē facis · Et iterū nunquid apte uinct tibi porte mortis · ⁊ ostia te nebrosa uidisti · Vel certe nunquid post ortū tuū p̄cepisti diluculo : ⁊ ondisti auroꝛe locū suū · Quis nō ista nisi dñs potest · Et tamen interrogatur homo ut cognoscat quia ista non potest : quatenus uir qui tam immensis uirtutib; creuit · ⁊ nulli hominis exemplo imitat · ne extolli debeat dei compatione supet · Sz oquā potenter egit · qui tam sublimit humiliat · O q̃nta ē hominis victoria · exdei compatione p̄dicasse · O q̃nto hominib; maior ē qui testimonijs cōmat deo minor Multū quippe potens ē : qui tali interrogatione ondit · quia potens non ē · Sz quia ad obstina mis differenda diuam · adeuisse textus iam uerba nemamus Rūdens aut dñs de turbine dixit · Notandū uideo quia si sano

m·

atq; in colom loquer[et]: extranquillitate dñica locutio facta dicer[et]
Sz quia flagellato loquitur de turbine locutus fuisse descr[ibit]: Aliꝫ
em̄ dominis sermis sms loquit[ur] cum eos mūi seruis p compimitos
puebit: aliꝫ cum p distinonem ne extollant[ur] p̄mit. P blandā em̄
locutionem dñi amanda dilectio eius ōnditur p terribilem uō ptās
eius metuenda monstrat[ur]. In illa psuadetur amme ut p fruat. in
ista rep̄mitur que p fiant. In illa discat qd̄ appetat. mista qd̄ metuat
p illā diat. Lauda & letare filia syon. quia ecce ego uemo. & habitabo
in medio tui: p istam dr dns intempestate & in turbine uie eius.
Blandus quippe ē: qui ut in medio inhabitet uenit. Cum uō sē p
tempestate. & turbine ē insinuat. nimiꝫ quem tangit corde ptur
bat. atq; ad edomandā elationē se exerit. q̄ndo potens. & terribil'
innotescit. Sciendum p̄terea ē: quia in duobꝫ modis locutio dim
na distinguitur. Duobꝫ modis deꝰ ad homines loqui idest aut p
semetipm. aut p angelū. Aut p semetipsum namq; dns loquitur
aut p creaturā angelicā eius adnos uerba formantur. Sz cum p se
metipsum loquitur sola nob' ui mtne inspirationis apit[ur]. Cum
p semetipm loquitur deus eius sine ubis ac sillabis cor docetur.
quia mrtis eius in mtima quadam sublemationē cognoscitur
Adquam mens plena suspendit[ur]: nauia grauatur. pondus em̄
quoddaz ē: qd̄ omnem aiaz quam replet leuet. In corpeū limē
ē: qd̄ & mtiora repleat. & repleta extemus arcūscribat. Sine stre
pitu sermo ē. qm & auditū apit. & habere somitū nescit. Qd̄ em̄
de aduentu sci spūs scptum est. factus ē repente de celo sonus tam
q̄ aduementis spūs uehementis & replenit tota domū ubi erant
sedentes & appuerunt illis discrete lingue q̄ ignis. sedit q; sup'
singulos eoz. P igne quidem dns apuit. Sz p semetipm locutio
nē mternus fecit. Et neq; ignis deus neq; ille sonitus fuit: Sz
p hoc qd̄ externus exhibuit expressit hoc qd̄ mternus gessit. Quia
em̄ discipulos & zelo succensos & uerbo eruditos intus reddidit
foris. linguas igneas ondit. In significatione igitur admotas
elementa ut ignem & sonitū sentirent. corpa igne uō inuisibili
& uoce sine sonitu decerentur corda. foris g; fiunt ignis qui apuit
Sz intus qui sciendā dedit. & cum regine candatis eunuchus curru
p̄sidens iter carperet. atq; elatam in mambz non intelligens habe
ret: incorde mimiꝫ philippo spūs dixerat adiunge te adcurrū et
ei ad euocandū petri timens deum milites. Cornelius direxisset:
in mente paulubio absp̄ petrus audiit. Ecce tres uiri quesierunt
te: surge itaq; descende & uade cum eis. Spū em̄ dei q̄ quedam
nobis uerba dicē ē. occulta ui eaque agenda sunt intimare. & cor
hominis ignarū non adhibito strepitu & tarditate sermonis pe
ritū repente de absconditis reddere. Nam quia auditus ea que

adse fiunt · non simul omnia dicta comphendit · quippe qui · c causas
puerba · c punctulatim uerba psillabas capit · nisis aut nr meo qd
se dirigit totu subito · c simul apphendit dei locutio adnos mtm
sensus facta uidetur potius q auditur · quia du semetipa sine mora
sermonis insinuat · repentina luce nr ignorantie tenebras illustr
Vnde baruch neric filius · cum requisitus exponeret quemadmod
uerba ihemie pphetantis audisset ait · exore suo loquebat · quasi le
gens : c ego scribebam · Qui em legens loquitur · alio intendit · set
alio ubium facit : quia qd indet dicit · pphe g dei quia eius uerba
uident pon mcordie q audiunt qui legentes locunt · cui uo pangelu
uoluntate suam dns indicat · aliquando eam uerb aliqu rebus demo
strat · aliquando simul ubis · c rebus : aliquando ymaginibus cordis ocu
lis ons · aliquando ymaginibus · c ante corpeos oculos adtempus
exacte assumptis : aliquando celestibus substantiis aliquando terrenis ·
aliquando simul terrenis · c celestibus · nonnuq uo eam pangelu hu
manis cordibus ita loquitur ut ipe quoq angelus mentis obtutibus
pntetur · Verbis namq pangelu loquitur deus : cum ml in yma
gine onditur · set supne uerba locutionis audiunt · sicut dicenti
dno pat clarifica filiu tuu · ut filius clarificet te · ptimus rndetur
clarificaui · c iteru clarificabo · Neq em deus qui sine tempe in
impulsiones mtime damat intempe psua substantias illa uoce
edidit qua tramisptas tempe phumana uba distinxit : set immu
de celestibus loquens uerba sua que audiri abhominibus uoluit · ra
tionali creatura administrnte formauit · Aliquando rebus pangelos
loquitur deus cum ml ubo de · set ea que futura sunt · assumpta
de elementis ymagine nuntiant · sicut ezechiel ml uborum audi
ens electri speciem in medio ignis uidit : ut videl du solas speci
em aspiceret que cent in nouissimis uentura senturet · Electru
quippe exauri argentiq metallo miscet · in qua pmixtione argen
tu quidem clarius reddit · set tame fulgor auri tempat · Quod g
in electro n mediatore dei · c hominu demonstramus · Qui dus
semetipm nob exdiuina atq humana natura composuit : c hu
manas pdeitate clarore reddidit · c diuina phumanitate mis
aspectibus tempauit · Qd em in tute diuinitatis eius tot mirau
lis humanitas fulsit · exauro erunt argentu : c quod pcarne
tot adusa tollerant · qui exargento tempatu e auru · Qd bene c
in medio ignis onditur : quia incarnationis eius misteriu sub
sequentis indicij flamma comitatur · Septim quippe e · Pater
non iudicat quemq : set iudiciu omne dedit filio · Aliquando p ange
los ubis simul · c rebus loquit deus : cum quibusda motibus
insinuat hoc q sermonibus narrat · Neq em ada post culpa in
diuinitatis substantia uidere dnm potuit · set intercapedinis uba

pangelum audiuit · deq̃ sc̃ptum ē · Cum audisset uocē dñi dei
de ambulantis in paradiso ad auraꝫ post meridiē · abscondit se inꝫ lig
na paradisi · Quid ē enī quod post prīm hominis in paradiso dñs
non iam stat · sꝫ de ambulat : nisi q̃ in mente culpa sē accede hoīs
motū demonstrat ? Quid ē qđ ad auraꝫ post meridiē · nisi qđ lux
feruentioꝛ ritatis absc̃esserat · ⁊ peccatoꝝ ammā culpe siue frigoꝛa
constr̃ingebant ? Incepaunt ḡ adaꝫ de ambulans ut cēis mentib;
nequnaꝫ suam non solum sermonib; sꝫ etiam rebus aperiret : qtꝫ
pcioꝛ homo ⁊ p̃ uerba q̃ fecerat audiret · ⁊ p de ambulatione ām̃isso
cōitatis statu mutabilitatis sue inconstantiā cerneret · ⁊ paurā
feruoꝛe caritatis expulso toꝛpoꝛe sinū animadūteret · ⁊ pdēdmatione
solis cognoscēret · qđ ad tenebꝛas ꝑpmquaret · Aliq̃ndo ymaginibus
cordis oculis oñsis pangelos loquitur deus sicut iacob subnixā sc̃ā
dꝛmens uidit : sicut petrus linteū reptilib; ac quadrupedibus
plenū in extasi raptus aspexit · qui nisi mentis oculis hec ūceret
mextasi non fuisset · sicut paulo mutatione noctis uir macedo
appuit · qui tū sine eum macedoniaꝫ rogauit · Aliq̃ndo imaginib;
⁊ ante cōpeos oculos adtemp⁹ exacte assumptis pangelos loqui
dꝫ : sicut abraham non solum tres uiros uidere potuit · sꝫ etiā ha
bitaculo terreno suscipe · non solū suscipe sꝫ eoꝝ usib; etiam cibos
adhibere · Nisi enī angeli quedā nob mtiā mentiantes adtemp⁹ ex
acte cōpa simerent · exteioꝛib; pfecto mīs obtutib; nō apprent : n
cibos cum abraham capent · nisi ꝑpt nos solidū aliquid celesti ele
mento gestauerit · Nec mirū q̃ illic ipi qui suscepti sunt · mō angli
mō dñs uocant · quia angeloꝝ uocabulo exp̃mit · qui extius mi
nistrabatur · ⁊ appellatione dñi oñdit · qui eis mtei⁹ p̃erat : ut p
hoc p̃sidentis mpiū · ⁊ pullum clarescēret · officiū mīstriū ;
Aliquando celestib; substantijs pangelos loquit deus : sicut bap
tizato dnō sc̃ptum ē : quia de nube noꝛ sonuit dicens : hic ē filius
meus dilectus mquo mihi complacui · Aliq̃ndo terrenis substan
tijs pangelos loquitur deus : sicut balaam corripuit · cū moꝛe a
sine humana uerba formauit · Aliq̃ndo simul terrenis ⁊ celestib;
substantijs pangelos loquit dꝫ : sicut admoysen īmente cum
uisionis siceba edidit · ignē rubinmq; sociauit · atq; aliud sup⁹
aliud mferius unix · Quod tamē tunc solum agitur : cū exp̃a
aliquid cōiunctione signat · Nam p suscepti rubū moysen allo
quens quid aliud oñdit · nisi qđ eius ꝑpli ductoꝛ fieret · qui ⁊
legis flammā prebet · ⁊ tamen pēa spmā neq̃q̃ uitauit ? ul qđ
exillo ꝑplo exuret · qui in igne deitatis carnis nre pecta q̃ rubi spi
nas acupet · ⁊ mōsumptā humanitatis mē subam etiā in pā
duinitatis flāma seruaret · Nonnūq̃ nō humanis coꝛdibus
etiaꝫ pangelos deus scereta coꝛ pnaa uirtute sue aspiratois

mfundit · Vnde zacharias ait: dixᵉ adme angelᵘˢ qui loquebatᵘʳ mme
Dñs adlē quidē · sz tamē mse loqui angelū dicᵉ liquido oñdit · qᵘis qui
adipm uerba faceret · pcorpeaz spectem extra non cēt · Vnde eᵗ pan
lopost subdidit · Et ecce angelus qui logbatur mme egrediebatur
Sepe em nō extrinus appent · sz sicut sunt angelica spūs uolumtatē
dei ppharum sensibz mmotescunt: atqz ita eos adsublmia subleuat
eᵗ queqz mrebus futura sunt mcausis originalibz pūcta demōstrāt
humanū namqz ex ipso carnis corruptibilis pondere granatū hāc
ipām corpolentā suam qī obicem sustinens mtna non penetrat ·
eᵗ grane extrinus iacet · qm a leuantē manū mtus non hz · Vnde fit
sicut dictum ē: ut ppharū sensibz ipa ut ē subtilitas angelice nr
tutis appeat · eorumqz mens quo subtili tangitur spū leuat · eᵗ nō
iam pigra torpensqz mmo iacrat: sz repleta intimis afflatibus
adsupna consrendat atqz mde qī dequadā rerū ūtice que mstra
se uentura sunt uideat · Sz negus mpdictis zacharie uerb angeli de
signatū noīe ul patrē ul filiū ul spm stm putet · si textū sptture sāc
cōsiderat · qd sentit ueloat emendat: que nimqz patrē nūqz spm
stū putet si textū sptture sātē considerat qd sentit ueloat emendat
eᵗ non nisi pmcarnationis sue pdicatione filiū angelū uocat · Vnde
eᵗ m eusdē zacharie ubis apte oñdit qd m illo uere angelus · idest
creatura loqueret cum dr · eᵗ ecce angelus qui loquebatur mme e
grediebat · statimqz subiungit eᵗ alius angelus egrediebat in oc
ursum eius · eᵗ dixᵗ adeū · loquere adpuerū istum dicens · Absqz
muro habitabit ierusalem · Non ē itaqz deus angelᵘˢ qui mittitur:
nu ūba abangelo que dicē debeat mbent · Sz quia mconspectu con
ditoris angelica milia ordmata gradū posone distincta sunt ·
ut p cōmun felicitate būtudms opificem suū simul uidentes gau
deant · eᵗ tamen pdispone dignitatis alijs alij subministrent:
adpphetaz angelus angelus mittit · eᵗ que sēcū de deo gaudē cōmūē
conspicē · eᵗ docet · eᵗ dirigit qm a eū eᵗ p supiorē scientiaz nrtute cog
nons eᵗ p pstantiorē grāz culmine ptātis excedit · Hec igit dicta sit
ut quibz modis loquatur deus hominibz monstraret · Cū uere bto
Iob rndisse dns deturbme dr: utrū p semetipm an ei pangelū sit
locutus ambigit · Potuerunt quippe pangelū cōmotiones aeris
fieri: eᵗ hec ei que subiuncta sunt peum uerba mandāt · Rursū
potuit eᵗ ext angelus mturbme aerem excitē eᵗ tamen interius
psemetipm dns mm sue sentenie cordi eius sine uerb sonare: ut
credatur qd dicta dnica que sciunt ipe iam puerba ptulit · qui
repletus deo hec sine uerb audiunt · staqz dr · Quis ē iste iuolues
sententias sermombz mpitis · Sicut supion ī pce iam dixim?
pma expbratio ē talis interrogatio: qua dicit Quis ē iste Helu
em arrogant locutus fuerat · Et quis ē iste non dicimus ñ de eo

unq̄ quē nesciamus · Scire aut̄ dei ꝙpbare ē · nescire reꝓbare · Vñ
quibusdā quos reꝓbat dicit nescio nos unde sitis : discedite a
me omnes operij miquitatis · Quid ē g̃ de hoc arrogante rēq̄
rere · quis ē iste misi apte dicere ego arrogantes nescio idest cog-
nitā in sapientie mee arte non ꝙpbo : quia dñi laudibz huiꝰ
inflantur anera gloria eterne retributionis ignorant : In eo
nō q̄ ait sententias ē non addidit quales bonas utiq; accepimus :
quas quidē impius asserit sermonibz inolutas : quia ui uerb̄
iactantie fuerant plate · Impie quippe nitit̄ ē · recti nō recte
sapere : idest celeste donū ad appetitū terrene laudis inclinare · Die
enī sepe contingit · ut ē bona male ē mala bñ ꝓferantur : ita
heliu arrogans recta non recte ꝓtulit · quia humiles mdi defen
sione sententias nō humilr dix̄ · Vnde ē eoꝝ qui mē ecclesiam cat
tholicā mam glorie student non imerito typū tenent qui dñi
se p̄cis pitos credunt domo indicio de impia redargunt̄ ·
quia sicut ait aplis siquis se existimat scire aliquid · non dum cogno
uit quēadmodū oꝑtat eū scire · Quia enī ꝑma stultitia angeli ela
ta cordis fuit · uera sapientia essent̄ hominis humilitas sue esti-
mons q̄ quisq̄s ul magna sapiendo desciit · eō ipo uehement̄ delipit
quo semetipm nesciit · Vnde helin ē sententias ꝓtulit · ē impius
sermonibus inolutas : quia ē dedeo recti qd̄ diceret nouerat ē ta
me de semetipo dicta illius elatio stulta fatuabat · hoc itaq; despec
to ad erudiendū iob uba uertit̄ · ac dr · Attinge sicut mr lumbos
tuos · Scptura sacra uiros uocare consuenit : qui nimꝝ mas domi
fortibz ē non dissolutis gressibus sequunt̄ · Vnde p psalmistā dr̄ ·
Viriliter agite · ē confortetur cor uīm · Vnde paulus ait · Remissas
manus · ē dissoluta genua erigite · Vnde sapientia imperbijs dicit ·
Omni aduos clamito · Ac si apte diceret · ego nō feminis · sz uiris
loquor : quia hij qui flexa mente sunt · mea uerba pape neq̄q̄ pos
sunt · Lumbos uero attingere ē : ul imope luxurias ul imaginē
refrenare · Delectatio namq; carnis in lumb̄ ē · Vnde ē stis p̄dica
toribz dr · Sint lumbi uri p̄cincti : ē lucerne ardentes · Per lumbos
enī luxuria : per lucernas autē bonoꝝ opum claritas designatur · Iu
bentur g̃ lumbos attingere : ē lucernas tenere : ac si apte audiant
prius in mobis inetipis luxuriā restringite : ē tunc de nob alijs bo
noꝝ opum exempla monstrate · Sz cum btūs iob tanta p̄ditū casti
tate nouimus : cur ei p̄ tot flagella dr · attinge sicut mr lumbos
tuos · idest sicut fortis restringe luxuriā : misi quia alia ē carnis lux
ria · q̄ castitatē corrumpimus · alia nō luxuria cordis ē · q̄ de castitate
gloriamur : Dicit̄ g̃ ei attinge sicut mr lumbos tuos : ut qui p̄
luxuriā corruptionis incurrat · nunc luxuriā restringat elationis
ne de patientia ul de castitate superbiens tanto peius int̄ antiquos

dei luxuriosꝰ existet · qñto magiſ ante oculos hominū ⁊ patens ⁊
castus apperet · Vnde bñ p moysen dr · Circumcidite ꝓputia cordis ne
stri · idest postquam luxuriam a carne extinguitis eam superflua
a cogitatione resecate · Sequitur · Interrogabo te : ⁊ tñde michi · Tu
bus modis nos conditor nr interrogare consuevit : aut aut fla
gelli districtione nos punit · ⁊ qñtꝰ nob insit patientia ondit :
aut quedā que nolumus ꝑpit · ⁊ nraꝝ nob obedientiā patefac
aut aliqua nob occulta aperit · ⁊ alīq̄ abscondit · ⁊ mensurā nob
mē humilitatis mmotescit · Flagello namq; interrogat · cū mentē
bñ sibi ꝓtranquillitatē subditaꝝ afflictionibꝫ pulsāt · sicut idem
iob · ⁊ laudatur attestatione mdus · ⁊ tamen ictibꝫ conditur
pressuris : ut eius patientia tanto nemis clarescerꝫ · qñto mqui
sita durius fuisset · Pāpiendo aut dura nos mtrogat : sicut ab
raham terrā suā iubetur egredi · ⁊ pgere quo nesciebat · mmontē
unicū filiū ducē · ⁊ quē adconsolationē sems accepat ymolare ·
Cui mmirū admterrogationē bñ respondenti · idest adnullionē
obedienti dr · nunc cognovi quia times deū · ul sic ꝑfectū ē · temp
tat nos dñs deus nr · ut fiat si diligitis eū · Temptare quippe dei
ē : magnis nos visionibꝫ mtrogare · Scire quoq; eius ē · nraꝝ obe
dientiaꝝ nosse nos facere · Aperiendo nō nob quedam atq; claudendo
nos interrogat deus : sicut p psalmistam dr · Palpebre eius interrogāt
filios hoīm · palpebras quippe apertis cernimus : clausis nichil mdem⁹
Quid gꝫ p palpebras dei nisi eius mdicia accipimus ? Que mxta ali
qd claudunt hominibꝫ ⁊ mxta aliqui reserant ut homines qui
sē nesciunt sibimetipis mmotescant : quatenus dū quedaꝝ intelli
gendo comphendunt quedam ū cognoscere ommō non possunt · cor
corda sese latent mquirant · si illos diuina mdicia ul clausa nō sti
mulant · ul apta nō mflant · hac em paulus interrogatione ꝓbatꝰ
est · qui post ꝓceptam mtinam sapientiaꝝ post apta claustra paradi
post ascensū celi terq; · post supne loquionis misteria adhuc dicit ·
ego me non arbitror cōprehendisse : ⁊ rursum ego sū minimꝰ aplōr
qui non sū dignus vocari apls · ⁊ rursū non quia sufficientes sum⁹
cogitare aliquid a nob q̄ exnob · sꝫ sufficientia mā exdeo ē · Aptis
gꝫ palpebris dei interrogatus paulus recte respondit : quia supna
secreta ⁊ attigit · ⁊ tamen mhumilitate cordis sublimit stetit ·
Qui rursum cum secreta dei mdicia de repulsione mdeor ⁊ gentiū
vocatione discuteret atq; adea puenire non posset : qī clausis dei
palpebris interrogatus ē · sꝫ rectum valde responsū reddidit : qm
deo sē mpā sua ignorantia sciens mdmanit dicens · O altitudo
divitiarū sapientie ⁊ scientie dei : quā mcomphensibilia sunt
mdicia eius : ⁊ mvestigabiles vie eius · Quis em cognovit sensū
dñi : aut quis consiliarius eius fuit : ⁊ hec em abscondis mistis

qī clausis palpebris inquisitus planata ac recta vīdit : qui secreti adi
tū pulsans · quia p cognitionē intrōmittī aditiora non valuit · p
confessionē ante ianuas humilis stetit : & qđ intus comprehendere
non potuit foris timendo laudauit · Vnde nūc quoq; beatus iob p'
interrogationē sermonis uerberis disquirit' interrogatione sermonis :
ut que sint supna consideret que dū minime comprehendit ad sem
ipm redeat : & quā sit iuxta nichilū ī supnoz cōparatione cognōscat ·
Audiat itaq; interrogo te · & mōde michi · Ac si apertius dicat' · Verbis
meis ad sublimia consideranda te exalto & dū ea q̄ sup te s' nesciue
te ꝓspicis : tibimetipī te nonnūq̄ reddo · Tunc em̄ michi nē vīdes :
sique ignoras intelligis : Sequitur · Vbi eras q̄ndo ponebā fundā
menta terre' · Indica m̄i si hēs intelligentiaz · Quis posuit mensu
ras eius si nosti · ul' quis tetendit sup ea lineā · ' Sup quo bases
illius solidate sunt ' · Ecce q̄ omia de mundi origine narratione
hystorica cōtexunt' · Repente uō subiungit' · qđ non de mundi · sz
de ecclie dictū condicōe videat' · Nam dr · Aut quis demisit lapi
dē · angularem eius ' · p hoc em̄ qđ non in mundi origine factū est ·
& illud supi' oñditur · quia de mūdi origine · dictū est · Idcirco nā
q; rebus planis ac patentibz sub obscura quedā ac dissona prem
cent' · ut p hoc qđ abintellectu litē discrepat · & illud inquiratur
mistice qđ dictū iuxta lrām sonat · Namq; sicut alijs aptis rebus
alia clausa cognoscimus · ita alijs clausis compellimur · & illa
altiore intellectu pulsare que apta credebamus · Dicat g' · Vbi
eras q̄ndo ponebā fundamenta terre ' · Inscriptura dāt quid ali'
fundamenta quā p̄dicatores accipimus ' · Quos dū primus dns
mittā ecclia posuit : tota ī eis sequentis fabrice structura surrexit ·
Vnde & sacerdos cum tabernaculū ingreditur · xp̄s lapides portare
in pectore iubetur : quia videl' semetipm pro nob sacrificiū offerēs
pontifex nr · dum fortes in ipō exordio p̄dicatores exhibuit xp̄s
lapides subcapite in prima sui corpis pte portauit · Sā itaq; apli
& p prima oñsione ornamenti lapides sunt ī pectore : & p prima so
liditate edificij in solo fundamento · Vnde dauid ꝓphā ait stām
ecclie in sublimibz aplōz mentibz pom edificarique conspicit ait
fundamenta ei' in montibz shis · Cum ii in sācto eloquio nō fun
dameta sz singulari nūo fundamenta dr · nullus ali' nisi ipe do'
designatur : p'tinus diuinitatis potentiā mutanda in firmita
tis nre corda solidantur · Denq & paulus ait · fundamētū ali'
nemo pt ponere pt id quod positū est ' · qđ & xps ihūs · Ipse q̄pe
fundamentū fundametoz & : quia & origo & inchoatiū · & co
stantia robustoz · Quia igitur fundamenta sunt hy qui in
quitatis nrāz pondera portauerunt · ne bnīs iob · in superbia de ii
tutis suaz potentia subleuetur · in ipa dīna p'ma pte sermonis

de ſtoꝝ p̄dicatoꝝ cōmemoratione diſtuit· ut q̄ñto illos admirabiles nemie conſpiceret· tanto m coꝝ compatione de ſe uli⁹ eſtimaret· Qđ idcirco a dño iā q̄ p̄tentū deſtubitur: quia quitq̄d foris futurū ē mope mtus iam factū ē· mpdeſtinatione· Dicitur itaq; ei· Vbi eras q̄ñdo ponebā fundamenta terre· Ac ſi apte diceretur· Virtute form̄ cōſidera· meq; coꝝ ante ſecula auctorē pē ſā· ⁊ tū eos quos mtempe condidi mirabiles ſuſcipis· ꝓpende q̄ñtū michi ſubdi debeas q̄em auctorē mirabiliū ſine tempe ēe cognoſcis· Sequitur Indica michi ſi hēs mtelligentiā quis poſuit mē· ſuras eius ſi noſti· ul quis tetendit ſup eā lineā· Mē ſuraꝝ linee m terraꝝ partione tenduntur· ut dimenſionis equitas expſā lineaꝝ tenſione teneatur· Incarne aut̄ domin⁹ adeſſet uenens meſuras terre lineis menſus ē· quia fines ecclie occulti iudicij ſubtilitate diſtinxit· huius terre occulte meſure ul linee tendebant· q̄ñdo p̄dicatores ſti agente ſpū malis pti bꝰ mūdi uocabant· ut irent ad alias uo ptes arcebant· ne ācte derent· Paulus namq; aplūs tū macedoniā p̄dicare negligeret· p miſū illi apparuit uir macedo· qui dicēt Tranſiens m macedoniā adiuua nos· At cont̄ ſuit ſcriptum ē· temptabant apli ire bithineam· ⁊ non p̄miſit eos ſpūs ihu· Ergo p̄dicatores ſti ⁊ uocantur admacedoniaꝝ· ⁊ abaſia phibentur· iſta occultaꝝ menſuraꝝ linea illic ducta ē· hinc reducta· Illic tenditur ut macedonia mt̄ ſtē ecclie ſpania colligatur· hinc attrahitur· ut extra fines fidei alia relinquatur· Erat quippe tunc mea qui colligendi ñ erant· Quibus iuxta meritū ſuū p̄ditus iam nunc alia mtra menſuras ecclie deo largiente ſuſcepta ē· Int̄ has g⁹ menſuras ſunt os electi· ext̄ has omnes reprobi etiam ſi mt̄ fidei limitē ēe indeant· Vnde ⁊ mappocral· ſcriptum ē· Atrium qđ foris templū ē ecce foras ⁊ ne meaueris illud· Quid em̄ atriū· q̄ latitudmē ſignificat ut te p̄ntis· Et recte foris templū ſunt· qui patriū deſignant· atq; ideo meaendi nō ſt̄· quia anguſta porta ē· que ducit adiuta· ⁊ latitudo mte prauoꝝ non admittitur admenſuras ⁊ regulas electoꝝ· Iſte ſpeciales linee occulto iudicio tendebant· q̄ñdo cuidā dicenti magiſter ſeqū te quocumq; ieris· eiuſdem magiſtri uoce reſponſum eſt· Vulpes foueas habent· ⁊ uolucres cēli nidos· filius aut̄ hominis non hꝫ ubi caput ſuū reclinet· Iſte menſure ⁊ linee tendebant· cum cuidā dicenti dñe p̄mitte me p̄mum ire· ⁊ ſepelire patrem meū· eiuſdem magiſtri uoce reſponſū eſt· Sine ut mortui ſepeliant mortuos ſuos· tu aut̄ uade anuntia regnū dei· Ecce alius ſecuturū ſe p̄mittit· ⁊ repellit· alio relaxandū ſe poſtulat· ⁊ retinetur· Vnde hoc ñ quia p occulta cordis ſpatia ſinuoꝝ iudicioꝝ linee tendebantur· ut ⁊ hinc mtus

m comphensibiles mensure effugerent: & ille terris non m uiste re
maneret: Si nō nullus nesciat quia deus has occultor uidinor
lineas tendat: aut ad iob dr. Indica mihi si hēs intelligentiā. q's
posuit mensuras eius si nosti. ul' quis tetendit super eas lineam:
Animaro requirt. ut qđ noscē. & tamen ptermittere potat me
moretur: quatenus pondus secretor dei sollicit pensēt. dispos
atione indel' homis non mhumanis muris & m manu consistē
conditoris ut dō consideret mutabilit' ista quis agat sine mutu
ti mchil tribuat nec iam de se audeat aliqđ nī dei iudicia occul
ta formidat: & pendens desup mensuras & lineas m comphē
sibilit' tentās. sit tanto magis mhumilitate formidinis q'nto
magis pendere videt omnia mpitate mensoris: Sequit. Sup q'
bases illius solidate sunt: Quid aliud huius terre bases q' scē
ecclie doctores accipimus: In basibus quippe columpne: m colum
bis autē totius fabrice pondus erigitur. Non mmito g' doctores
scī basiū nomine designant: quia dō recta pdicant. & pdicati
om sine umendo concordant omne pondus ecclie fixa mor suor
gīuitate sustentant aspas abmfidelibus temptationes ferunt: &
quecq; mpceptis dei nelud diffinita a fidelibus formidant: exempl'
opum fanlia oīdunt. Unde & bene cum mtypo ecclie tabernacu
li figeret. admoysen dr. faties columpnas mj. & bases earū
uelties argento. In argento em qui aliud q' claritas diuinum ser
mons accipit: sicut scptum e. eloquia dn. eloquia casta argē
tū igne exammatū terre: Bases q' argento uestite. mj. colump
ns tabernaculi sustinent: quia pdicatores ecclie diuino eloquo
decorati ut m tunctis se exemplis pbeant. mj. euangelistar dicta
& ore & opibus portant. possunt p bases eas phete signari: q'
dum pm apte de dominica incarnatione locuti sunt: qi quasdas
bases eos conspicimus a fundamento surgē. & sup posite fabrice pō
dera sustinere. Unde admoysen rursum dns cum tabernaculi tabu
las erigere pcepit subdi. earum bases argenteas mbet. Quid em p
tabulas. nisi apli extensa mmundi pdicatione dilatati: quid p
bases argenteas: nisi phete signant: Qui sup impositas tabu
las ipi firmi ac fusiles sustinent: quia aplor mita dō eor pdicatiōe
mstruitur. eor & auctoritate solidatur. Unde & cōiuncte bine ba
ses singulis tabulis supponunt: quia dū phete scī muerb suis de
mediatoris incarnatione concordant subsequentes pdicatores ecclie
mdubitant edificant: ut cuncta semetipis non discrepant. illos m
se robustius figant. Hec mmito bases quibus phete signant: ut
ex argento debeant fundi pcipitur. Argenti quippe claritas exusti
seruatur. sine usu aut in mgredine uertit: Phetarum quoq; dic
ta ante mediatoris aduentū. quia m usū spuāl' mtelligentie ñ

erant : dum conspiu p̄ obsturitate non potant · qī ingra remane
bant · At postquas mediator nemens · ea ante oculos mōs mear
nationis sine manu ſlit quotq̄ huius meis latebat mdarunt :
sensusq̄ patrū p̄decessū mnsū dedit · quia ūba rebs exposuit · Sunc
itaq; pphetas seu doctores extremis tempibs subsequentes · basiū
appellatione signficet : dicat · Sup quo bases illius solidate sint
subandis nisi sup me : qui tota mirabilit teneo · & bonis extō
ubs intus pincipalit originem pbo : Qui enī sibi q; bonū e tribuit
solida bases non e : quia dū fundamento nō mnunt : ipō suo pon
dere ruina papitat : Sz cū tam multa de ste ecclie cōstructione re
ferant : audire meus appetit inimice nationes qī uirtute cōiucte
sint · idest · diuersa huius domus edificia qua sibi arte cōcordet
Sequitur · Aut quis dmisit lapidem angularē eius : Iam pdi
uinā grām · omnibs liquet · quem sptūra sacra angularē lapidē
uocet : illū pferto qui dū mse hmc mdarit illinc gentilē pplm sus
apit · in una ecclie fabrica qī duos parietes unigit : illū de quo
scptum e · erat utraq; unū qui angularē selapidem nō solū in im
frenoubs sz & in supms exhibuit : quiæ interra plebi isrlitice na
tiones gentiū · & utraq; simul angelis melo sonant · Eo quippe
nato : clamauerūt angeli interra plebi isrlitice nationes gentiū · &
utraq; simul angelis melo sonant · Eo quippe nato : clamauert
angeli interra pax hominibs bone uoluntatis · Inortu enī regis neq
qī pmagno offerent : hominibs pans gaudia : si discordias non
haberent · de hoc lapide pphas dixit : lapidē quē reprobauerunt edifi
cantes hic factus est · in capite anguli · huius lapidis typū recto
mas rex tenuit · quem matheus dū quatdenas generationes de
scriberet · sedo numerant · Quem enī finis sedē · ipm rursū intio e
ce generationis mserunt · Ipe namq; in babiloniam cū isrlitica
plebe migratus e : qui dū abalijs ad alia ducit : putruisq; pietis
latere non minuto sedo numerat · Cuius mutationis flexio angu
larem lapidem designat · Ubi enī ordo a rectitudine flectitur ut eat
in adūsum tangī angulū fit · Recte g̃ numerari bis potuit : q̄a
putriq; piete qī duo mse latera oñdit · Unde & eius bū ymaginē
tenuit · qui in iudea ortus gentilitatē colligens · qī abiectis olimus
babiloniam uenit : atq; hanc in semetipō fidei fabrica prius dis
cordie studio fuisse arte caritatis intexuit · Sz hec que de signifi
catione ste ecclie dicta · s · placet ut breuiata replicatione mora
lit differant : Dignum namq; e : ut pea q̄ bto iob dicente
audimus · adcorda mā reuocem · quia uerba dei tuic mens uera
intelligit · num in eis semetipam queat · Ecce enī dicit : Ubi
eras qūdo ponebam fundamenta terre : Si pūdus animi pul
uis e · quia insupbie attollit · & temptationis aura rapiatur

Vnde scptum ē. Non sic impij non sic: sz tamq̄ pulus quē pīat
uentus a facie terre: nil obstat terram intelligi aīaz iusti. Sequa
scptum ē. Terra enī sepe nimentē supse bibens ymbrē. & generās
herbam optimā. illis aquis colitur accipit būdictionē. Sz huius
terre fundamentū fides ē. huius terre fundamentū iacitur. qñ
in occultis cordis pma soliditatis causa diuinus timor inspirat.
Ille nec dū credit eterna que audit: huic cū fides datur adedificū
subsequētis opis iam fundamentū ponit. Ille eterna iam credit
nec tamē metuit: uenturi indicij terrorē despicit. pcūs se carnis
& spūs audent' mouit. Huic repente eī futurorū timor infūditur. ut bone uite surgat edificiū. iam fundamenta cōstruit.
posito itaq; pspere fortissimis fundamento cum uirtutū fabrica maximum diuat'. nec ē ut unusquisq; pficiens. uires suas
caute metiat'. ut cū diuina constructione magnus ēe iam cepit. semetipm respiciat sine cessatione quid sint. quatenus
attendens humilit' q̄ nō pmeritū inuentis ē. nequaq̄ sibi arroget. qđ p grām factus ē. Vnde & nunc būs iob pstipnā nocē
adsemetipm reducit'. & ne de uirtutibz gloriari audeat de ante
acta uita memorat'. eiq; dr. Vbi eras quando ponebaz fundamēta terre? Ac si iustificato pcōri apte uocitas dicat. Virtutes a me
acceptas tibi non tribuas. Noli cōtē me de meo munē extolli. Recole ubi te mecum: q̄n pma mte fundamenta uirtutū posui. Recole ū te mecum: q̄ndo meo te timore solidaui. Vt q̄ ego mte nō
destruā q̄ cōstruxi: ipē non cesses considerare q̄ reppi. Que enim
ūitas nisi aut in flagicijs aut in excessibz inuenit? Sz post hec
bū possumus seruare q̄ iussimus? si nūq̄ negligim⁹ pensare q̄
iussimus. Nonnūq̄ tamē clandestina elatio el ceaz sollicitis surripe cordibz solz: ut bonoz cogitatio licet subtilis sit ac pcessa cū
ualde muirtutibz crescit. obsita infirmitatis pte nequaq̄ admōnitaz reuocet. qđ minime fiert. Vnde & omps deus. quia angeā
infirmitatē etiam de remedijs salutis cōspic. mensurā ipis uitis
pfectibz impont: ut habeamus quedaz uirtutū bona que nū
q̄ sufficim⁹. & queramus quedā nec tamē habere ualeamus:
quatenus mens nra dū hec non pot habere que appetit. & illa
se intelligat de semetipā non habere que hz: & pcaque s' consiliarent' illa que des'. & pca que utilit' desint. seruent' humilit
bona que sunt. Vnde & recte p huius terre idest iuste aīe dispensatione subiungitur. Indica mi si habes intelligentiaz. Quis posuit mensuras eius si nosti. ul' quis tetendit sup eā lineam?
Quis enī nisi conditor nē huius terre mensuras posuit: qui interim iudicij secreto moderatione. alij sermonē sapientie alij sermonē scientie alij plenam fidem. alij grām sanitatū. alij opatoz

urtutū alij ꝑhenas · alij distrenone ſpūs · alij gena ligwarū · alij
mtꝑtatione ſermonū tribuit : quatenus m uno eodemq; ſpū iſte
uerbo ſapiencie polleat · nec tamē ſermone ſcientie · idest doctine
fulgeat : quia ſentire atq; mmenire ſuffic · etiam qđ ꝓdiſcendi
ſtudiū non aꝑhendit : ille ſermone ſcientie fulgeat idē doctine
fulgeat : quia ſentire atq; mmenire ſuffic · etiā qđ ꝓdiſcendi ſtu
diū non aꝑhendit · ille ſermone ſcientie fulgeat · nec tamē m
ubo ſapiencie conualeſcat : quia ꝯ ſuffic exꝑere gntū didicit
ꝯ tamē ad ſentiendū exſemetipo ſubtile aliquit nō aſſurgit :
Iſte ꝑfidem ꝯ elementis mpat · nec tamē ſup ſanitatū grana
mfirmitates corpū curat · ille oratioms ope morbos ſubtrahit
nec tamē arenti terre ubo pluuias reddit · Iſte opatione urtutū
ad pntem uitaꝫ etiam mortuos reuocat · ꝯ tamen ꝓhete gras
non hns que ſibi uentura queq; uelud pnta attendit · ꝯ tamē
m nulla ſignoꝝ opatione ſe exerit · Iſte pdiſtrenone ſpūs m
factis ſubtiliter mentes conſpic · ſz tamen duſi generis lngwas
neſcit : ille duſi generis lngwas examnat · ſz tamē mrebꝫ ſi
milibꝫ diſſimilia uerba non penſat · Alius m una lngwa quas
nouit ſermonū pondera mterptando prudent diſcutit · ꝯ tamē
reliquis boms que non hꝫ patient caret · Sic itaq; creator nr ac
diſpoſitor cuncta moderatur : ut qui extolli poterat exdono quod
habet humiliet exurtute quā non hꝫ · Sic cuncta moderatur
ut cū pmpenſam gram unuſquēq; ſublenat · etiam pdiſpare
alū alteꝝ ſubdat · ꝯ meliore quiſq; dono alio eū qui ſibi ſubiat
attendat : ac licet ſe pire excalys ſentiat · eidem tamē q̄ ſupat ·
ſe m alys poſtponat · Sic cuncta moderat : ut dū ſingula queq;
ſint omnū mꝑpoſita quadam caritatis necceſſitudine · fiant
omna ſingulorū ꝯ unuſquiſq; ſic q̄ nō acꝑ · m altō poſſideat
ut ipe alteri poſſidendū qđ acꝑit humilit impendat · hinc em
ꝑ petrū dicitur · Unuſquiſq; ſicut accepit gram m alterutrū illā
adminiſtrites : ſicut bon diſpenſatores multiformis gratie dei
Tunc namq; bene multiformis grana diſpenſat : q̄ndo acceptū
donū ꝯ eius qui hoc non hꝫ creditur · q̄ndo ꝓt eū cui impendit
datū putat : hinc ꝑ paulū dr · Ꝑ caritatem ſerite mmte · Tunc
em nos caritas a ingo culpe liberos reddit · cū uiciſſim nos nro
ꝑ amore ſeruigo ſubiat : cum ꝯ alia bona nra credim · ꝯ nra
alys q̄ ſua offerentes exhibemus · hinc rurſum ꝑ paulū dicit :
Nam ꝯ corpus non ē unū membrū ſz multa · Si dixerit pes q̄m
non ſum manus · non ſū de corpe · nō ideo nō eſt de corpe : ꝯ ſi
dixerit auris q̄m non ſum oculus non ſum de corpe · nō ideo nō
ē de corpe · Si totū corp oculus : ubi auditꝰ ? Si totū auditus
ubi odoratus ? Et paulo plus · Qđ ſi ēent omna unū mebrū :

ubi corpus? Nunc aut quidem multa membra: unū uō corpus Qd
eñ ste ecclie nisi supm sit capitis corpus ē. Inqua alio alta mdendo o
culus: alius recta opando manus alius ad iuncta discurrendo pes:
alius pceptoz nocem mtelligendo auris: alius malo fetoze·bonoz q
fragrantiaz discernendo nasis ē. Qui corpalīu more membroz dū
unūsquisq sibi acepta officia impendunt: unū desemetipis omib
corpus reddunt. Et cū diuīa mcaritate pagunt: diuīsum ee phi
bent. ubi continent? Si aut unū qd iunctī agerent corpus ultiq
qd exmultis continet? nō eet: quia mdel' multiplicat' compartū
non existeret. Si hoc concors membroz diuīsitas non teneret. Qa
g' istis membris ecclie uirtutū dona dns diuidit: terre mēsuras
posuit. Vnde iterū paulus dicit. Vnicuiq sicut deus diuisit mensu
ram fidei. Et rursum exquo totū corpus compartū ē conexum p
omnē iunctura subministratois scdm operationē in mensura uni
cuiusq membri augmentum corpis facit in edificationē sui in
caritate. Sz cum uno consilio auctor ac dispositor ur hunc illa
largitur que alij denegat. alij hec denegat que illi largit. men
suras sibi positas egredi nituntur quisquis posse plusq accepit co
natur: ut fortasse is cui tantūmō datū ē pceptoz occulta disserē
temptat eaz miraculis comstare: aut is que supne uirtutis do
nū adsola miracula roborat. eciam diuine legis pondē occulta co
tendat. Supbiaco em pedē porrigit: qui mēsuraz suarū limite
nō attendit. Et plerumq amittit. q' qd poterat: qui audacter ea ad
que ptingere non ualz. arripe festinat. Nam q' membroz uicē
tunc bene ministerijs utimur: cū sua eis officia distincte serua
mus. lucem quippe oculis ceremus: uocē nō auribz audim. Si
quis aut mutato ordine non oculos lui aures accomodet: huic
utraq; incassum patent. Siquis odores uelit ore discerne sapores
nare gustare: utrumq; sensus sibi ministeriū quia pūit intimit
Dum em ppijs hec utibz non aptant. q' sua officia deserunt. q'
adextinca non assurgunt. Bene itaq dū mē acceptas diuine largi
tatis mensuras pedēm pserat cum dicebat. Neq; ambulam in
magnis. neq; in mirabilibz supme. Sup se quippe in mirabilibz
ambularet: si apre magnus ule q' poterat quereret. Sup se nāq
in mirabilibz attollit. q' q' in his ad que non sufficit uidere conat.
Bene mē has mensuras etiam in ipa paulus pdicatois sue se la
titudine coartabat. cum diceret. Non em audeo aliquid loqui eoz
que pme non effecit xpc. Time aut recte acepta mensura seruat
cum ante posita oculis meoz spiritaliū uita respicit. Vnde q' se
quit. Vel quis tetendit sup eam lineaz. Sup hanc em terrā linea
tendit. q'ndo electe uite quisq aīe adsumendā uitendi regulā pa
pdecessoū exempla monstrant. ut exillozum uita consideret. quid

mſius actib⁹ ſeruet: quatenus respectu mſti limitis tramite nec
mſia mmma negligens definat· nec ulr maxima ſuperbiens ten
dat: nec minus conet. explere q̄ ſufficit nec plus arripiat· q̄ am
pit· ne aut admenſura q̄ debet non pmat· aut eande menſu
ram deſerens· ext limitem cadat· Angusta quippe porta ē que du
cit admittam· & ille hanc mgredit· qui mmictis que agit diſtri
ctionis ſubtilitate ꝓpter hanc ſolliate coartat. Nam qui pnolun
tates ꝓpas ſenera mente se dilatat: anguste ſibi porte aditū dāp
nat· vt q⁹ humus terre menſura ſemetit· ſup eam dimitt⁹ linea
tenditur: qua ut nrā opa· uel mmora pfinant· uel maiora mode
rent. pfecta eloquia ſubtilis ante nos ſcōr mita expandit. & qd
nobis q̄tumq; agendū ſit ōnſa illor discretione diffinit. Ecce
aliquis ul dampna rer· ul afflictionē corpis metuens minas ter
rene potestatis pmeſcit· & cont num reſiſtendi nūtatē defendē
non pſumit. Nunc petr⁹ qua intimore anguſtū respic· ōnſa exē
plor ſinor linea aduersitatis latitudinē tendit. Ipē quippe flagellat⁹
a pncipib⁹ ꝓli cū idarco se relaxari conspicēt· ut apdicatione ceſſaret
cū phibēt⁹ loqui m posterr neq; q̄ ſaltē m pn̄s ceſſet nam respondit
ptinus dicens· Obedire opt⁹ deo magis q̄ hominib⁹· Et mirū· ho
em̄ possumus que audim⁹ & audimus non loqui· At ille diuū de
bilis· & pna dampna formidans· dū exempla tante fortitudis
contemplat. in auctoritate ubi iam petri linea ſequit. iam mi
aduersitatis metuit· iam resistentes deo ptātes ſeculi etā cū corpis
lacerationē contempnit: & tamē q̄nto mres plequentū patien
do fortit⁹ destruit· q̄nto mt⁹ aduersa nullis terroribus cedit· tanto ple
nius q̄ & in hijs etiam que mt⁹ fideles positus ſenſerit· & cet⁹ ꝓpo
nit: ſua magis consilia eligit· & ſibi potius q̄ alijs credit· hic mi
mirū dum m multis obiectionib⁹ non cedens mmrtute ſe exerit· etā
recta alior consilia non recipiens· pedem ext limitē tendit. Hunc
petrus mtra mensure lineas revocat: qui & postq̄ libertate nons
auctoritate pncipū pressit ꝓ humilitatē cordis de nō circūcidendis
gentib⁹ pauli consiliū audiuit· Sic em̄ semetip⁹ cont aduersarios ex
aut fortitudē curabat erigere· ut tamē ſibimetipi non credēt in hijs
que non recte ſentiret: ut & in libertate fortitudinis timentes po
testates excederet· & humilitate mansuetudinis obedientiā i recto
consilio etiam minoribus fr̄ibus exhiberet: & mō ꝓ semetipſū alijs
mō & ſibimetipi tum alijs obuiaret. Infactis igitur petri quedā
ante oculos nr̄os auctoritatis & humilitatis linea tendit. ne
mens nr̄a non pmat· aut ptimore admenſurā aut ptimore
limitē excedat. Dictū ē quomō linea tenditur· ne p altrum ac
tionis fortitudinē adalterio caule mani tūleatur: dicatur nūc
que admodū mmna eademq; mrtute discretionis linea deſenno

si hanc ℭ aliquando agere · ℭ aliq̃do p̄ponē neglegamus · Non enī res eadem semp est uirtus : quia ꝓmomenta temporū sepe mīta mutāt' actionū · Vnde fit : ut cū quid bene agimus plerumq; melius abeā actione cessēmus · ℭ laudabilē adtemptē deserat · qđ mīno tempe laudabilē mens tenebat · Nam si ꝓuīs bonis mimmis · quibus actis ꝓficimus nec tamen mīmissis mteimus · maiora labor mala ꝓuīs imminent · necessario nos uirtutū augmenta sē ponimus · ne mficiamur his ꝓximis fidei detrimenta generēmus : ne tanto iam qđ agim? uirtus non sit q̃ito occasionem sūi mimicis cordibus fundamēta uirtutū destruat · Quam discretionis lineam bī ante mtuentū oculos paulus tendit · qui ℭ gentiles adlibertatē fidei nementes tirannidi ꝓhibuit · ℭ tamen lystris atq; iconīū tūltiens · ipē tymotheum qui gentili patre editus fuerat circumcidit · Videns enī qđ nisi sē mandata litere seruare oīderet · in deor rabiem etiaz mīnis q̄ sibi tunc comites aderant excitaret · assertionis sue nim postposuit ℭ sine dampno fidei sē suosq; a ꝓsentis mmanitate custodiūt Nec qđ fieri fidei amore ꝓhibuit : sz ad fidei rectē sit ministeriū · qđ q̄ non fideli? fecit · Plerumq; enī uirtus cū mdiscrete tenet' amittit' cū discrete mīmittit' · plus tenetur · Hec mīnā si mcorpeis mtelligimus : qđ agi ℭ mcorpeis rebus mdemus · Ex studio namq; arcus distendit' ut mstio tempe cū utilitate tendat' · Qui si ocū relaxationis non accipit · ferendī uirtute ipō usū tensionis pdit · Sic aliq̃do in exercitatione uirtus cū pdiscretione ꝓtermittit' · reseruat' tanto post uiua ualent' feruat · quanto a ꝓtussione intim prudēt' cessat · Subtilis igit' discretionis sup hanc terram linea tendit' q̃ndo omnis uniuscuiq; anime exemplis ꝓcedentū patrū ℭ utilit' ad operationē uirtus accenditur · ℭ nonnūq; utilius tempat' · Sz tum parump abope zeli fortitudo sē pomt' · alta consideratiōe opus est · ne fortasse nequaq̄ cōmunis bom consilio · sz timore ꝓprio ul' cuiusl libz ambitionis studio a uirtutis exercitatiōe cessetur · Qđ nimirū cū agitur : iam non dispensatione sz culpe seruit' · Vnde timendum sollicite ē · ut cū quis suscepti negotii tum uirtutis cessatione dispenset · semetipm prius mradicē cordis mspiciat : ne sibi ꝓ hoc aliq̄ auarus appetat · sibi ꝓ hoc soli timidus peat · ℭ eo fiat ꝓcliuū qđ mope sequit' · quo non exercita cogitationis intentione generatur · Vnde bī in ewangelio ueritas dicit · Lucerna corpis est oculus · Si oculus tuus simplex fuerit : totū corp? tuū luminosū erit · Si aut' oculus tuus neq̄ fuerit · totū corp? tuū tenebrosum erit · Quid enī p oculū exp̄mitur nisi opus suū ꝓmiens cordis intentio : que prius q̄ se actione exerceat · hoc iam qđ appetit contemplat' · Et qđ appellatione corpis designat' · nisi unaquequ? actio : que intentione suaz q̄ mtuentē · oculū sequit' Lucerna

itaq; corpis

utaq; corpis ē oculus : quia pbone intentionis raduñ meuta illustrantur
actionis · Et si oculus tuus simplex fuerit · totū corpus tuū luadū erit :
quia si recte intendimus p simplicitatē cogitationis bonū opus effimus
etiam si minus bonū ēe videat : Et si oculus tuus nequā fuerit · totū
corpus tuū tenebrosū erit : quia nī p̄ua intentione quid ul' rectū agit
& si splendere coram hominibz ceruntur · apud examē tamen mtin u
dius obscurat : Ubi & recte subiungitur · Si lumē qđ inte ē tenebre s.
ipē tenebre qñte sunt : quia si hoc qđ bene nos agere credimus · cū mala
intentione fuscamus · qñta ipā mala sunt · que mala ēe etiaz cum
agimus non ignoramus · Et si ibi ml cimus · ubi q̄ discretionis lu
men tenemus · quia cecitate milla offendimus que sine discretione
ꝑpetramus : Q sigilanti igitur cura p̄meda opa intentio nob nrā
pensanda ē ; ut ml temp̄ale mbijs que agit appetat totam sē in
soliditate eternitatis figat · ne si extra fundamentū actionis nrā fa
brica pomtur · terra dehiscente soluatur · Unde hic quoq; apte subiu
gitur · Sup quo bases illius solidate sunt · Bases quippe unusquis
q; anime sunt intentiones sue · Nam sicut fabrica columpnis · co
lumpne autē basibz mnitunt · ita uita nrā mnutibz uirtutes uo
mnitima intentione subsistunt · Et quia scptum ē · fundamentū ali
nemo p̄t ponere p̄ter id q̄ positū est q̄ ē xp̄s ihs : tunc bases infunda
mento s. cum intentiones nre mxpo roborant · Incassum uo alta
sup se bases edificij exigunt · si non ipē infundamenti soliditate con
sistunt : quia nimiz quamlibz summa opa manu faciunt · si inte
tiones cordiū ext eternitatis certitudinē deflectunt · & nece mite p̄mi
non requirunt : tantoq; grauiora ruine sup se dampna edificant ·
qñto altiora edificia extra fundamentū portant : quia cum eterne
mite p̄mijs non intendunt · quo plus se q̄ munitibz exigunt · eo
mglie manus foueam p̄fundius cadunt · Non g. pensandū ē bases
quid sustinent · sz ubi sustinent : quia p̄fecto humana corda diuini
tus p̄scrutant : non solū que faciunt sz quia in opibus queunt · Un
tū districtū iudicem paulus deserberet · atq; actionū bona narraret
dicens · qui reddet unicuiq; scdm opa eius · hijs quidē qui scdm pa
ciam bom opis gliaz · & incorruptionē : quia nominata bom opis
potentia q̄ totam electe actionis fabricā direxerat : subtulit illico ubi
bases eiusdem fabrice consisterent inquisiuit dicens · gliam & ho
norē & incorruptionē querentibz uitā eternaz · ac si apte diceret · Et
siquidē patientia bom opis ondant gloriaz · & incorruptionē no re
quirunt · si intentiones cordis id ē bases fabrice in fundamento non
figunt : quia indel' deus · ul' honeste uite edificiū non inhabitat · qđ
extra se positum non ipē suscentat · Quia g. intentiones electe uni
uscuiusq; anime spei eternitatis innitunt : recte uoce dominica de hac
terra dr · Sup quo bases illius solidate sunt · ac si apte diceret · nisi

sup me: cui dñi ita q̄s anima intendit omne qđ temporalit̄ constru
itur. Quia nō tunc robustius in fundamento solidamur. cum ver
ba dei & exteriorib; p̄ceptis sequimur. & in intimis sensib; subti
lio intelligendo pensamus: recte subiungitur. Vl quis dimisit la
pidem angularem ei⁹? Lapis quippe angularis: & ad sac̄ eloquia
intellectus duplex. Qui tunc dimittit̄: q̄ndo neq; q̄
districto iudicio ignorantie sue tenebris illigat̄. Et quada; liber
tate p̄fruitur dñi in p̄ceptis dei sufficē. vl exequendo exteriora agere
vl contemplando interna sentire. Ad qđ numq̄ nī intellectus
assurgeret: si ad sui sapienda naturā mā; ipē nr conditor nō ne
teret. Qui alit̄ angularis lapis dicit̄ quia duos in se p̄clos unx.
atq; alit̄ quia comunicte utrunq; ite actiue vide. & contempla
tiue in se exempla monstrant. Abactiua enī vita longe contem
platiua extitit: & incarnatus redemptor nemens diui utraq;
exhibuit. in se utrang; docuit. Nam cū in urbe miracula faceret
in monte nō orando cōtinue p̄noctaret. exemplū suis fidelib; p̄bu
it: ut nec contemplationis studio p̄ximor⁹ curam negligant. nec
rursus cura p̄ximor⁹ in moderat⁹ obligati contemplationis studia
derelinquant: & sic mutrisq; mente p̄cando communicant. q̄s
nec amore dei p̄pediat amor p̄xim. nec amore p̄xim qua trans
eundit abiciat amor dei. Quia igitur humano corde quid agēt
ignoranti dei hominis mediator ap̄init. qui & agendo tutissima
disponeret. & contemplando oīderet. unde cuncta penderent. rec
te dicit̄: vl quis dimisit lapidem angularē ei⁹. Ac si apte diceret
nisi ego: qui unusq̄ quem sine tempe genus seruandis hominib;
cū tempe oīdi: in cuius ita discerent. eterna diuisa mundi studia
non discrepare? Et nōdum qđ eū se nō emisisse. & dimisisse
asseuit: quia p̄fecto humanā naturā filius sapiens adima
de sublimib; uenit. Cuius incarnationis misteriū quia & electi
angeli mirati sunt. qui eodem misterio redempti non sunt: rec
te subiungit̄. Cum me laudarent simul astra matutina. Quia
cū p̄mo intempe condita natura rationabiliū spiritū credit̄. nō
immerito matutina astra angli uocant̄: qui si ita & dñi terra eēt
mutabil & incomposita: dñi tenebre eent sup abyssum nequaq̄
die subsequentis seculi plucem sapientie existendo p̄uenerunt.
Nec negligent̄ audiendis & qđ additur simul: quia nimis ast̄
matutina etiam cū uelptinis redemptoris potentia laudant: dñi
electi angeli etiaz cum redemptis in mundi fine hominib; largi
tate grac̄ supne glorificant. Spūs quippe ut nos adlaudē conditoris
accenderent: hoc q̄ supius diximus orta p̄carnē luce clamauer⁹
Gloria in excelsis deo: & in terra pax hominib; bone voluntatis
Simul g̃ laudant: quia redemptionem nr̄e uoces sue exultationis

accomodant · Simul laudant : qua dñi nos conspiciunt recipi suũ
gaudent nũm repleri · Qui ꝛ fortasse ideo matutina astra memorã
tur · qua sepe ad exhortandos homines missi s · ꝛ dñi uenturi mane
nuntiant abhumanis cordibꝫ pñs nite tenebras fugant · Sz ecce
angeli diuinã potentiã laudant · qua ipã eos tante claritatis usio
dilatat : nos aut qui redimim ꝛ sz tamen corruptione adhuc carnis
grauamur · donũ q̃ p̃cepimus qua uirtute laudamur ꝛ Quomõ
enĩ ualebit lingua dicere : q̃ non sufficit mens nrã sentire ꝛ Sequi
Et iubilarent õmes filij dei · Jubilando quippe dr · cum cordis leti
tia oris efficacia non expletur · sz quibusdaz modis gaudiũ p̃dit ·
qd ipe qui gaudet nec tegere ualet · nec explere · laudent itaq; an
geli · qui iam tante claritatis latitudinẽ in sublimibꝫ uident : in
bilent uõ homines qui adhuc infirmis oris sin angustias si
stunent · Que qua certo futura dñs nouerat : non tam fatenda
intimat q̃ facta narrat · Sz quid agimus qd cum bom de redempto
nis sue mysterio iubilant malos mundia mlãmant : dñi electi p̃fi
unt · uerbi adrabiem fluuius exeritant ꝛ ꝛ bona nascentia qua no
lunt mutari p̃cernt ꝛ Sz tamẽ mt hec eaz qui redemit nõ reli
quit · Scptum quippe e · fidelis autẽ deus qui non patet nos temp
tari sup q̃tã potestis sz faciet cũ temptatione etiaz p̃uentũ · ut
possitis sustinere · Nouit enĩ conditor nr q̃ndo exurgẽ p̃cellosis p
cella sinat quando exurgentẽ rep̃mat : nouit p̃uisa dia mã restringẽ
qd conẽ nos egredi puã execratione p̃mittit · ut seuiens nos diluat
p̃cella non mergat · Vnde ꝛ sequitur · Quis conclusit ostijs mare q̃n
do erumpebat q̃ de uulua p̃cedens ꝛ Quid enĩ mare · nisi seculũ : qd
uulua nisi conceptũ carnalis cogitationis ampnimus · hoc enĩ loco
nulue nomine occulta ꝛ maliosa carnaliũ cogitatio designatur ·
Que uulua non ad p̃ferendã plem conapit · substanciã corpis · sz ad
explendã nequitiam caulam doloris · Dehac uulua cordis iniquoz als
dicit ꝛ Concepit dolore : ꝛ pepit iniquitatẽ · Phanc uulua pauã con
apiunt · cum mala cogitant : phanc uulnaz parunt · cum mala q̃
cogitauint opantur · Erumpebat q̃ mare q̃ de uulua p̃cedens : cum
minarũ seculariũ fluctus de carnalis cogitationis iniquitate con
cepti · in sẽ ecclie interiũ seuiunt · Sz auctore deo ostijs hoc mare
conclusum e : qua conẽ tumores p̃sequentiũ sũ uiri q̃ queda hostia
oppositi sint · ut eoz minarulis atq; ineuitia ne p̃sequentiũ frange
rent ꝛ humilitatis quippe dñs terrenis p̃cipibꝫ p̃ eos stãm ecclias
sup mundi culmen erexe · ꝛ seuientes maris impetus erecta eius
dem ecclie ptate coherant · Sz huic seuienti mari quid dñs fecit
audiamus · Sequitur · Cum ponem nubem uestimentũ eius : ꝛ ca
ligine illud q̃ pannis infantie obuoluem · Mare seuiens nube
indutur : qua crudelitas p̃sequentiũ stultitie sue melancto uesti

Intposita enī caligine infidelitatis siue pspicue veritatis luce mdere non sufficit: & id qđ agit p rudelitatis impulsū p cecitatis siue meritū nō agnoscit. Nam si cognouissent nr aut apls: nunq̄ dns glorie crucifixissent. hec nubes non solū solet infideles extra positos pmere: sz quoldam etiam intuentes carnalit nr ecclam tenebrat. Vnde sū nūt qui aliene etam negligentie compatiunt: & sepati estimant. qđ ppti alios sentiunt deo orantes dicunt. Opponith nubem: ne tūseat orato. Ac si apte dicant. Mentis nre terrene ne luptatibz assiete turaz suaz fantasmata insto mdino obtas. quibz eam in pā orationis siue intentione confundis: & q̄ desideriis infimis deditam non ignoras. recte cecatā abnegenda luis tue pspicuitate uerberas: ut cū mte intendit. ipō ate cogitationū suaz nubilo reflectatur: & quia terrena assidue cogitat. que wlt. hec etiam tolleret in oratione cum non wult. Quia igit ipā pstento z nequitia supna dispensatione constrigit: ne contra stos muros mq̄tū uolucit effrenet: postq̄ dixit cum ponere nubē nestime tum eius. apte subdidit. Et caligine illud q̄ pannis infamie obuoluerem. Pannis quippe impedes ac brachia constringunt: ne huc atq; illuc dissoluta libertate iactentur. Quia g̃ pstentores ste ecclie instabilitate cordis inquieti. atq; huic seculo dediti. non grandia sz puerilia sapiunt. qui quidē obstinitate atq; caligine non intellectu supnū mdiū constringunt: nec tantū plequi ualeant q̄ntū uolunt pannis infamie referuntur obuoluti: quia sicut dictum e puerilia quidem sapiunt. sz diuina dispensatione constricti. quo uolunt brachia non extendunt: & si iuncta mala ppetrare leuit appetunt. neq̄q̄ tamen implere iuncta que appetunt pmittunt. Sequitur. Circumdedi illud terminis meis. Terminis suis dns mare circumdat. quia uas plequentiū mdinoz suoz dispensatōe modificat: ut insam timida unda feroris plano frangatur. Litore occulte dispositionis. Sequitur. Et posui uectem & ostia: & dixi. Vsq; huc uenies. & non procedes amplius: & hic confringes tumentes fluctus tuos. Quid ostia nisi pdicatores sū: qui pnecte nisi incarnatus dns designatur. Quia hec uel ostia contra sementis maris impetū tanto ualentiora opposita: q̄nto ea sua obseratione roborauit. Quia enī ista ste ecclie ostia nectis humis oppositione solidata sunt potuerunt quidem tumidi fluctibz & effringi nequiuerit ut ea extremis unda plentionis diluerent. sz nequaq̄ cordis eoz intima penetrarent. Et quia doctores sū pdicatione quidē sequentibz apti sunt. auctoritate aut sua resistentibz dauli: non immerito ostia uocant. idest apta consolatioi humiliū & clausa superbis superbo. Non immerito ostia uocant. quia & ingressu fidelibz apiunt. & rursum sese pfidis ne ingrediant. opponunt. Pense

quale ecclie ostia extitit · petrus qui innefficaciter fidem cornelii rece
pit · pauo querente miracula symone repulit : illi dicens munerib⁹ de
compi · qm non ē plonar⁹ acceptor deus · secreta regni bengne apit :
hinc inquiens · pectima tua tecū sit in pditione · pdistricte dampnat
nationis sententiā celestis aule aditū claudit · Quid timuit apli nisi
sūa ecclie ostia existimāt · ni⁹ nocē redemptoris sui audiunt · accipite
spm sctm · quor⁹ remiseritis peccā remittunt eis · & quor⁹ retinue
ritis retenta sunt · Ac si illis apte diceret : p̄nos ingredientur
adme hij quibus nolinetipi panditis : & repellentur · quibus obse
ratis · Igitur dum mare sentit · dñs nectē · & ostia opponit : quia ab
amaris · & pfidis cordib⁹ dum plerumq; pcella se dilatat · immōdo
deus immensi sui gloriaq; pdicatorūq; eius renēnaq; exaltat : &
dū immoderatum misteria diuine fortitudinis frangit in impijs
fluctus furoris · Bene aut dr · hucusq; venies & non pcedes amplius
qua immensi indicij occulti mensura est · & qndo plerumq; p
cella pfluat · & qndo conquiescat : ne aut in exagitata electos non
exerceat · aut non moderata impfundū mergat · Cum nō fiducia
fidei usq; adplequentes extenditur turbati maris tumor sedatur
Ibiq; fluctus suos mare frangit · qua adcognitionē nitatis nem
eus omne qd nequit egit erubescit · fracta quippe unda mē vehit
qua iucta nequitia etiam p cogitationē sui cordis accusat : quasi
ipāq; unā qm intulerat reapit · qua de pfunitate qm gesserat reatus
sui stimulos sentit · Vnde quibusdā p paulū dr · Que g fructū
habuistis tunc in illis in quib⁹ nunc erubescitis : Ac si diceretur
Quid sē altū fluctus nre prauitatis extulerunt : qui nunc : in
semetipis fracti · unde p̄sos nos minuebant confusos inde confun
dunt : Recte itaq; dr · Et hic confringes tumentes fluctus tuos
Quid uero in hac conclusione maris · Sedō de ostijs dr · Moze latri
cinij res semel dicta pconfirmatione replicatur · Si aut hoc in
loco mare accipe nō spenalit turbas plequentiū sz generalit sedz
debemus · Sedō cont hoc mare dns ostia opposuit : quia & primus
humano geni pcepta legis & postmodū nouū gratie testamētum
dedit · Sedō obiectis ostijs huius maris impetū clausit : quia eos
quos adobsequiū sui cultus assumpsit · & prius abydolis data lege
coercuit · & post abintellectu carnali grā revelata correxit · Sedō
mare ostia accep : quia humanū genus pius deus opis inquita
te phibuit postmodū nō etiam acogitationis culpa constrinxit ·
Videamus quēadmodū p̄ma timenti mari dns ostia imponat
Dicit plegem dr · Non occides non mechaberis non furtū facies
non falsum testimoniū dices · Videamus quemadmodū scīs hoc
mare dns ostijs claudat · Dicit in ewangelio dic · Audistis quia
dictū ē antiquis : non mechaberis · Ego aut dico uob : qm oīs

qui uiderit mulierē ad concupiscendā eam · iam mechatus ē eam in corde
suo · Rursumq; dicit · Audistis quia dictum est · Diliges proximū tuū :
et odio habebis inimicū tuū · Ego autē dico uob · Diligite inimicos uros
benefacite his qui oderunt uos · Qui igitur prius nequitias opis phibz
postmodū culpas cordis exhaurit : immanī timenti manū ne tendā duc
ta ultrice litora nō secat · bis octia impont · Bene autē cū diceret quis
conduxit octis mare · illico et tempus adiunxit dicens · qui enim pe
bat qui de multa pcedent : quia nūc tunc humano quis preceptis legis
obuiant · qui adhuc sedim sue origim mentis · qui abortu pprio ad
pfectū uite carnalis exiebat · De multa quippe pcedē ē in lucē pritas
glorie carnaliter apte · Et recte subiungitur · Cum ponem nubam
uestimentū eius : quia nunq; deus hominibz non tunc apta oīsliōe
se intulit · et eos alterioze pfidie eripuit · nec tamē illis caritatem
sui luminis patefecit · qui extenebris eos absoluit · et adhuc nube ne
cluunt : ut et pristina pauitatis acta relinquerent · et tamen nenta
bona adhuc certius non uiderent · Vbi et apte mox subdit · Et ca
ligine illud qui pannis infantie obuoluerē · Dum enī unde pprie n
apte spe pdicatione edocuit · et figurata locutione preceptis littere
affixerit · adhuc infirma sapientes uerboz suoz caligine qui panis
infantie obuolut : ut mandatis gloriosioribz ligati crescerent · ne
male liberi in suis uoluptatibz pirent · quos ad ima ultrice dū nō
iam caritas · et adhuc timoz affligeret diuina dispensatione qui
pfuit ut nutriret · Infirmus namq; ppls cum preptoz pannos no
lens ptulit · ad firmioze statum expa sua ligatione puenit · Qa
enī timoz eum pius a culpa coercuit : competenter postmod in liberta
tem spūs exuit · hos pannos infantie quos meboantibz dedit · ipe
p. pphetā dominus reprehendit dicens · Ego dedi eis pcepta non bona
· Mala enī qui mala ee desinunt in compatione peioz · et bona qui bona
non sunt · compatione meliōz · Nam sicut per delinquenti uidee
de sodoma atq; samaia dicit · iustificasti sorores tuas in omnibz ab
hominationibz tuis quas opata es : ita melioribz testamenti nouī p
ceptis subsequentibz pcepta bona que uidebz data sunt · non bona me
morant · Neq; enī mentes usui uite carnalis inherentes euelli
abintimis possent : nisi gradatim ducta pdicatione proficerent ·
Hinc quippe ē q; in egipto positis pio iussoq; moderatione latenti
ozi concupiscentie condescendit · et uinozi suoz natis aureis
argenteisq; iubilatis discedere iubentur · Qui ad syna montē ducti
accepta lege mox audiunt · Non concupisces rem pximi tui · hinc
ē q; in eadem lege oculi potulo dentem pdente papiunt exigere :
quodq; tamen reuelata gratia prebuit maxillam alteram iubent
pbere · Quia enī plus semp ira immundicia exigit q; iniuria accep
dum discunt mala non multiplicare reddere : quodq; differenti ea

ē multiplicata sponte colleraue · hinc ē qđ eisdē inde ꝑlm a quibus dam phibuit · quedā uō ei in usū ꝑstino seruauit : sz hec ipa tamen in melioris uite figura composuit · bruta namq; animalia ydolis ī egipto mactabat · eamq; in usum posthodū animaliū mactationē retinuit · sz ydolor cultū uitauit : ut dum de usu suo aliquid amittēt consolaretur eius infirmitas ꝓhoc qđ de usu suo aliquid haberet · Illa autem dispensatione consilij qđ ei dns de consuetudine carnali re tinuit · hoc in figura spē potentius uitat · Quid em sacrificia illor aī malū nisi immundi mortē designantur · Quid sacrificia illor aī malū nisi extinctionē carnalis uite significant · Vnde g in bestialitati ꝓli rudis condescendit · ut ei p obumbratas allegorias species maior fortitudo spē nunciat · Recta itaq; dr · ē caligine illud qī pannus infantie obuoluem : quia inde ei ꝙ teneritudinis infirma ꝓtulit · inde altā significationē spealiū imbē fec · Que quia ꝑcepto z limite abimmoderatis animi euagatiōibz cinx · recte subic · Cir cumdedi illud timinis meis · Et quia humani generis motus misso mediatore coercuit : apte subiungit · Et posui portē · ē ostia · Portē quippe · ē ostia posuit : quia redemptore nō cont culpas delinquen tiū misso none uite ꝑdicamenta firmauit · Clausa namq; ostia oppositio porte roborant · Portem g deus oppositi : quia cont lasci uos motus humani generis immundi misit · qui ꝑcepta spēalia que loquendo docuit · agendo solidauit · Hī aut subditur · Et dixi · Hucusq; uenies · ē non procedes amplius : ē hic confringes tumentes fluctus tuos · Hoc quippe mare ostia ꝑa tuis fenderat · quia claustra legis oppositi humani timoris unda sāiebat · At postquā mundus oppositū sibi immundi repit · elationis sue impetū fregit · ē tuisse nō ualuit : quia eius fortitudine furoris sui timoris claustra infregit · Vnde recte ꝓphetam dr · Mare uidit · ē fugit · Possint ena ostia apte passiones eius nō mouement intelligi · Quibus exoriri nec tem posuit : quia eas exinuisibili diuinitate roborauit · Cont quas mundi fluctus nequint · sz fracti desilescunt · quia superbi eas inue do despiciunt · sz earū uires expiendo ptimescunt · Nam dū passiones immundi humani generis prius inuisit · postmodū expauit : qi cōt opposita ostia more elidendi maris · ē timore elatum uenit · ē frac tū uirtute desiluit · Sz quia idarco hoc ad beatū Iob dr : ut de tot uirtutibz cordis eius gloria ꝑmeretur · ne sibi fortasse tribuat · qđ se stare sublimit nouit ignorat : cum qūta eius edificatione sint dicta ꝓpendimus · si hec ena moralit differamus · Dicat itaq; Qs cōclusit ostijs mare ? Quid ē mare nisi cor nrm furore turbidū rixis amarū · elatione superbie tumidū : fraude malitie obscurū ? Qđ mare qūtū semat attendit : quisquis sē occultas cogitatio nū temptationes intelligit · Ecce em iam puersa relinquimus

iam desiderijs rectis inhæremus · iam p̃na opa foris abſcidimus :
ſ̃ tamen latent⁹ intus ea cū qua huc neminis nite neteus pcella
fatigamur · Quā nſi reſpectu indigj · & eterni pauore tormenti
immensi timoris dauſt⁹ conſtingerent : cuncta in nob̃ penitus ſup
edificati opis fundamenta corruiſſent · Si em̃ q̃ ſuggeſtione
ſue intus deliberatione foras erumpet · nite nr̃ fabrica fun
dit⁹ eūſa ruiſſet · Jn inquitate namq; concepti & in delicto e
diti p̃ inſite corruptōis moleſtias pugnam nob cū huc deferim⁹ .
q̃ cū labore uincamus · Vnde recte de hoc mari dr · Quando erim
pebat · qī de nulla pcedens · Nulla em̃ praue cogitationis ado
leſcentia ē · dequa p̃moyſen dns dicit · Sensus em̃ & cogitatio
humani cordis p̃na ē · in malū abadoleſcentia ſua · Corruptōis
namq; malū q̃ unuſquiſq; nr̃m aborta deſideriorū carnaliū ſup
ſit : in puectu etatis exercet · Et ñ hoc actus diuine formidinis
manus repimat : omne condite nature bonū repente culpa inp
fundū norat · Nemo igitur ſibi cogitationū ſuarū victoria tribu
at : cum uitas dicat · quis conclusit oſtijs mare q̃ndo erumpebat
qī de nulla pcedens · Quia nſi abipo cogitationis p̃mordio car
nis fluctus gratia diuina retineret · temptationū pcellis mare
ſeuiens terrā penitus dubio humane mentis obruiſſet : ut falſis
fluctib⁹ p̃ſula areſceret · ide · p̃nciosis carnis noluptatib⁹ delecta
ta depiret · Solus q̃ dns oſtijs mare concludit : qui p̃ceps mo
tib⁹ cordis claustra inſpirata formidinis obic · Quia nō ea que
cernimus ſequi phibemur quia corpea rerū delectatione retundi
mur : libet iam admuſibilia oculos mentis attollere · atq; hec
ipa que ſequi p̃cipimur inde · Sī quid agimus : Jnfirmis illa
obtutib⁹ nec diu patent · Ecce adeo amorem uocam⁹ · ſ̃ tame
auſione reſtingimur : qui & ſi q̃ndo aliquid furtim parumq;
aſpicimus ſub incerto imis adhuc inſi caligam⁹ · Vnde apte
ſubiungit · Cum ponerem nube neſtimentū eius : & caligine ill⁹
q̃ pannis infantie obuoluein · hoc mare tumultuoſū inde cogita
tionib⁹ cor nr̃m nube neſtit · quia ne intima quiete intempe con
ſpiciat · inquietudinis ſue confuſione tenebratur · hoc mare ca
ligine q̃ infantie pannis obuoluit · quia contemplandis ſubli
mib⁹ adhuc teneris ſenſib⁹ ſue infirmitatis ligatur · Videam⁹
paulū quidem caligine q̃ infantie pannis obuolutū dū ait · Vi
demus nunc p̃ſpeculū in enigmate : tunc aut facie ad faciem
Nunc cognoſco exparte : tunc aut cognoſcā ſicut & cognitus ſū ·
Qui ſi ſe adcomphendenda celeſtia infante non cerneret : etatis
ſue adhuc compatione nullomō p̃ſ p̃miſſet dicens · Cum eē
paruus loquebar ut paruus · ſapiebam ut paruus : cogitabam
ut paruus · Tunc q̃ adrobur inuenie coſcendimus : cum forti

sensu ea adquam tendimus uitam uidemus. Nunc aut quia in
tentionis nre aies p mutabilitate suam abiecta luce retunditur
mens mea ligata infamie pannis tenetur. Ubi apte subiungitur
Circumdedi illud terminis meis. Terminis em suis dns hoc mare
circumdat. quia cor nrm adhuc corruptionis sue molestia. e. cu
ra turbulentu subiacentia contemplationis humiliat: ut licet pl⁹
appetat. ulte tamen qd sibi conceditur non ascendat. Vel certe ter
minus suis dns hoc mare circumdat quia cor nrm temptationi
bus tumidu oculus donor distributionibz mitigat. mo ages
ne pua suggestio addelectationem ueniat mo ne pua delectatio usq;
adconsensum prumpat. Qui g illiatos motus cordis respiat
e. inquietudia eos usq; adconsensu uenire phibet inquietudi
no illos etiam delectatione restringit. immiti furenti mari ter
minos impont: ut neqq mope exeat. q mt sinu mentis temp
tationu subito murmurantes se unda collidat. Que qua tunc ualent
restringitur. cum ei dilectione dei atq; inspiratis uirtutibz obuiat
recte subiungit. Et posui rectem e. ostia. e. dixi. usq; huc ueies
e. non procedes amplius. e. hic confringes tumentes fluctus tuos.
Quid em moralit postia. nisi uirtutes: quid p rectem nisi robur
caritatis accipimur. Hec itaq; ostia stultis uirtutes operationi mare
seuiens dissipat: nisi eas exercitus mentis opposita caritas astrin
git. facile aut omne uirtutu bonu temptatione cordis irruente
destruitur: nisi animus fixa caritate solidetur. Unde e. paulus
misius predicationibz dum quedam uirtuti ostia mari temptationis
opponeret: illico eisdem ostiis qui robur nectis adiunxit dicens. Sup
omnia aut hec caritatem habentes: qd est uinculu perfectionis. P
fectionis em uinculu caritas dr. quia omne bonu qd agit animus
pulla ne peccati ligatur. attemptatorie namq; fraus qdlibz opus euel
lere. si soluti animalo caritatis minuitur. Si aute mens dei
ac proximi dilectione constringitur. cum temptationu motus quelz
ei inmissa suggesserit obicem se illis ipa dilectio opponit. e. pue
nientis malignam uirtuti ostiis recte mutum amoris frangit. Qa
g dns perspirate caritatis fortitudine nascentia mordente inuidia re
primit: insurgentis maris impetu probserata claustra compes
cit. Ira fortasse motu oculo exasperat. q inquies supna pdat. per
turbationem mentis officiu lingue subtrahitur ne usq; adiocet ex
cat. qd intimu cordis tumultuosu sonat. luxuria in occultis co
gitationibz attendit. q ne supna munditia mens amittat. con
cepte immunditie ea que famulari poterant membra castigat.
ne usq; adcorruptionem exalet corpis. fetor cordis auaritia stimu
lat. q ne celesti regno mens careat. mt claustra se primonie co
tenta preceptis ligat. ne in prauo se ope dilatet. e. usq; adextiores

actus interne concupiscentie estus exudet · Superbia inflat : & ne ue
ram celsitudinem amittat considerando quisq; quia pulvis & abal
titudine se concepte elationis humiliat : certans mimice ne qđ in
suggestione cogitationis tollerat in exercitatione operis erumpat ·
Bene g̃ dr · Potin nocte & c̃ ostia & c̃ dixi huicusq; nemes · & nō prodes
amplius · & c̃ hic confringes tumentes fluctus tuos : quia dū electo
quisq; & c̃ temptatur unusq; & c̃ tamen facere male suggesta vemit
quasi mare clausum tenetur · Qđ si intus tumultuosis cogitatio
nū fluctibus mente patuit : statuta tamē bñ nauendi littora non
excedit · Qđ mare quidē intumore se erigit : & dū fixe deliberatiōi
cordis illiditur fractū redit · Beatus igitur iob ne sibi tribuat qđ
cont̃ procellas cordis fortit̃ stat : nec diuina audiat · Qui contulit
ostijs mare : quando erumpebat qi de nulua procedens : & cet̃a · Ac
si ei apte diceretur · Incassum te exteris mboms opib; pensas : si
non me interius qui tute temptationis undas compesco cōsidas
Vt em̃ fluctus tu ferre possis · in ope mee virtutis & : qui fluctus
frango temptationis tue de ··

DOMINVS · NR
ihūs xp̃c in eo quod virtus & sapiēn
dei & de patre ante tempa natus & · nl
potius quia nec cepit nasci nec desijt
dicamus verus semp natus : non
aut̃ possimus dicere semp nascitur
ne imperfectus ee videatur · Aut vero
ut eternus designari valeat & perfect
& semp dicamus & natus : quatꝰ
& natus ad perfectionē ptineat · & sp
ad eternitatē : ut quocumq; modo illa ceca sine tempe tempa
li valeat designari sermone q̃mus hoc ipsum qđ perfectum dicim9
mīi abillius nostre expssione demouemus : quia qđ factū nō e
non pot̃ dici perfectum · Et tamen infirmitatis mē nerb̃ dns con
descendens ait · Esto perfecti : sicut & p̃r nr̃ celestis perfectus est :
In illa itaq; natiuitate diuina abhumano genere cognosci nō po
terat · unde in humanitate venit · ut videret & : videri voluit ut
imitaret & : que carnis natiuitas despecta misa e sapientib; mūdi
Contempserint namq; infirma humanitatis ei9 deo hec indigna
indicantes · Cui tanto magis homo debitor fuit : qūto pillo deus
etiam indigna sustep̃ · Quia em̃ sicut apls ait · non cognouit
mundus p sapientiaz deū : placuit deo psultiaz p̃dicationis
saluos facere credentes · Ac si diceret · Cum deū qui e sapientia ·

neqq̄ ꝑ sapiencia̅ sua̅ mundꝰ mueniret · placuit ut deꝰ hominē fac
tꝰ p humanitatis stulta cognosceret : quatenus eius sapiencia ad
nra̅ stulta descenderet · & luce supne prudencie luto sue carnis illu
minata nra̅ cecitas uideret · Natus igitur expatre sine tempe · ex
matre nasci dignatus intempe : ut ꝑhoc qd ortꝰ suꝰ inter mutuꝰ
finemq; conderet · humane mentis oculis ortꝰ qui nec mutio
similitur · nec fine angustatur apiret · Vnde bñ nunc adbtūr iob
dicit : Numquid post ortū tuū ꝓcepisti diluculo & oñdisti aurore
locū suū subandis ut ego ? Ortus quippe diuinitatis eius ante &
post non hꝫ · cui deꝰ semp ce & ꝑ eternitatē · deꝰ omne q labitur cir
cūscribit intra semetipm̄ tempꝰ discursus claudit · Ortus uero
humanitatis eius · quia & cepit · & desijt : & ante & post habere a
tempe nequit · Sz quia deꝰ ipe umbras nre temporalitatis suscepit ·
lumen nobis sue eternitatis infudit : recte ꝑhunc ortū que̅ trac
tat sibi intempe condidit · locū suū sine tempe aurora cognomi
Quid em̄ diluculū ul' aurora a tenebris in lucem uiri ? non im
merito diluculi · ul' aurore nocte omnis electoꝝ ecclia designatur · sp
sa namq; dum a infidelitatis nocte adhuc fidei duntur : uelut dam
nate more medie post tenebras splendore supne claritatis apitur.
Vnde & bñ mcantus canticoꝝ dr · Que ē ista que ꝓgreditur q̄
aurora consurgens ? Sca em̄ ecclia celestis inte p̄mia appetens
aurora uocata ē · quia dum pcoꝝ tenebras deserit · iustitie luce ful
gescit · habemus tamē subtilius aliquid q; considerata qualitate
diluculi ul' aurore pensemus · Aurora namq; ul' diluculū noctem
quide ꝑterisse nunciant · nec tamē diei claritatē integrā ostēn
tant : sz deꝰ illā pellunt · hanc suscipiunt · lucem tenebris pmixtā
tenent · Quid itaq; in hac uita omnes qui uitate sequimur nisi
aurora ul' diluculū sumus ? Quia & quedā iam que luas sint
agnimus : & tamen mundicias adhuc tenebraꝝ reliquijs non ca
remus : ꝓbetam quippe deo dr · Non iustificabit in conspectu tuo
omnis uiuens · Rursumq; scptū est · In multis offendimus omēs
paulus quoq; ait · Video aliam legem in membris meis repugnā
tem legi mentis mee : & captiuū me ducentē in lege peccati que ē
in membris meis · Vbi g̃ lex peccati cum lege mentis intendit · p
fecto adhuc aurora ē : quia lux que iam emicuit · nec dū ꝑtercum
tes tenebras funditus ꝑfixit · Adhuc aurora est : quia dū lex car
nis legem mentis · & lex mentis legem carnis pugnat inter se
mutuum lux & umbra confligit · Vnde rursum paulus cū dicet
nox p̄cessit nequaq; subdidit · dies uenit : sz dies ante ꝓappin
quabit · Qui em̄ post discessum noctis non iā uenisse sz appin
quasse diem insinuat : ce se ꝑuldubio ante solem post tene
bras adhuc matutina demonstrat · Tunc aute̅ plene sta electoꝝ

ecclia dies erit · cum ei admixta pcī umbꝝ iam non erit · Tunc plene dies erit : qñdo mtīu luminis pfecto feruore clarueūt · Tunc plene dies erit : qñdo nullaꝫ malorū suoꝝ temptantē meōriaꝫ tolerans omnes a se tenebraꝝ etiam reliquias abscondit · Vnde ē bñ hec aurora qī adhuc intīi situ demonstrat cū dicit : Et ostendisti auroræ locum suū · Cui em locus suus oñditur pfecto ex alio ad aliud nocatur · Quis ē em locus auroræ nisi pfecta claritas nīsionis mtīe : adquē cum ducta nemo : iam de tīi sancte noctis tenebris nl habebit · Hunc aut adhuc temptationū molestias sustinet : quia pmtentionē cordis ad aliud festinat ecclesia · ad locū suū tendit aurora : quē locū si mente nō cernēt mbrnus nite nocte remanēt · Sz dū cottidie cōtendit pfici · ē mlutē cottidie augeri : locū suū iam conspicit · ē plene sibi clarescere solem queūt · Locū suū aurora consideraūt : qñ sta aīa ad contemplandā conditoris sui speciem flagrat · ad locū suū pungere aurora satagebat : cī dauid dicēt · Sitiuit aīa mea ad deum unū · qñdo uēnā · ē appārebo ante faciē dei : · Locū suū neritas auroræ monstrabat : cum psalemone dicerēt · Quid habz amplius sapiens absturto : ē quid paup nisi ut pgat illuc ubi ē uita : · Quem pfecto locū etiam pcedentibz incarnationē suam pūbz post ortū suū dñs oñdit : quia nisi p ꝓphetie spīm incarnandi supne patrie rege cognoscerent · bona eiusdē patrie q̄ erāt desiderabilia non uiderent · Locū suū uitas auroræ patefecit cī patrem coram discipulis pcāt dicens · Pater quos dedisti mihi uolo · ut ubi ego sū · ē illi sint mecū · Locū suū auroræ monstrat cī dicēt : ubicumq; fuerit corp⁹ · illuc congregabunt · ē aquile · Adhunc locū quē cognouiat puenire aurora festinabat : cū paulus desiderīū habere se dicēt dissolui · ē cum xp̄o ē · Et rursus · Mihi uiuere xp̄s ē : · ē mori lucrū · Et rursum · Scimus si terrestris domus mea huius habitationis dissoluat · qđ edificationē exdeo habem⁹ domū non manufactā eternā in celis · Bene aut post ortū suum locū ꝓprīū auroræ oñdisse se phibet : quia future retributionis beatitudinē primūq; pcorpus ipe unmotescerēt · mpatior⁹ intellectu continuit · Cum uero humane naturitatis infirma suscepit : uenture claritatis notitiā in multitudīs mmunīe amore dilatauit Sz tam diuinū opis misteriū sic mia pagat · ut tamē & ira cōmitet · quatenus occultus arbit alios despiciens redimat alios delerens pdat · quia cognouimus quomō pincarnationē suaꝫ electos illūminet · audiamus nunc quomodo reprobos dampnet Sequitur · Numquid tenuisti continens extrema terre : ē excussisti impios exea : · Extrema terre dñs tenuit · quia in fine seculoꝝ ad destitutā iam · ē alienigenis regibus subditā synа

gogam uent : atq; exilla impios exciſſit · qua ſpecialia fidei p̄dica
menta remuentes etiam a carnalis ſacrificij gloria repulit : ul'certe
extrema terre tenuit · qua exiudea paucos abiectos ⁊' humiles elegit
Extrema terre tenuit · qua legis doctores deſerens · piſcatores ſimpſit
dumq; extrema eius tenet · exea impios exeunt · qua dñi infirmos
fideles roborat fortes mulla infideles dampnat · Recte nō etiā conti
nens addidit : qua paduentū ſuū immensa formidine · etiā reprob̄
corda cōmouit · Conturbati quippe fuerant · qui dicebant michil plusq̄
Ecce totus mundꝰ post eum abiit · Res aut̄ que cōtigit ⁊' hinc illucq;
ducta nagatur · Conturba ⁊' iudea fuerat : que de xp̄o p alios dicebat :
qua bonus ē · ⁊' p alios reſiſtebat dicens · non ſ; ſeduc' turbas · Palios
dicebat · niſi eet hic a deo non potat facere quitq̄ : atq; adextremū p
alios clamabat · Si non eet hic malefactor : non tibi tradidiſſemus eū ·
Conturbati quidem · ſ; nō proſtrati ſunt reprobi : cum modo miracula ob
ſtupescentes ceernerent · modo infirmitatis obprobria deſpicientes irri
derent · An nō conturbati fuerant · qui dicebant · quousq; tollis aiam
nr̄am : ſi tu es xp̄e indica nob palam ⁊' vel certe extrema terre cōturbat
⁊' tenuit : qua tū infirma corda humilium · pio timore tenuit · neq̄q̄ ea
iudicio diſtricto deseruit · Inde eū multitudo credentiū in deū robu
ſtius ſtetit · Vnde mſe humiliata trepidant · Nam qua eū deus
quem cōtigit tenet : infirmat p̄phetam dicens · Supquē requie
ſcit ſp̄s meus : niſi ſup humilem ⁊' quietē · ⁊' trementē ſermones
meos ⁊' Qua eū quem contigit tenet : ſalemone attestante mi
natur qui ait · Beatus vir qui ſemp̄ pauidus : qui aut̄ mentis
ē dure cornet in malū · Igitur qua extrema iudee dñs in aplis te
nuit · atq; exilla ſcribas ⁊' phariſeos · atq; pontifices impietatis ſue
mento exigente p̄bant · quid adhuc de corr̄ dampnatione ſubdatur
audiamus · Sequitur · Reſtituet ⁊' in lutū ſignaculū : ⁊' ſtabit ſicut
neſtimentū · Quid aliud dñs plebem iſrlinc̄am niſi lutū repit : q̄
obſequijs gentiliū dedita in egipto ſeruiente lateribus inuent ⁊' ·
Qua dñi tot miraculis adueniam reprmiſſionis duxꝰ · dñi p̄ductam
cognitionis ſue ſcientia implent · dum tot archana ſecretor̄ ei p
p̄phetas contulit : quid eam aliud q̄ ſeruandi miſterij ſignaculū
fec' Ipā quippe diuina p̄phetia clauſum cōtinuit : quicquit de ſe
ueritas infine reuelaut · Et dum poſt tot diuina ſecreta pꝰ tot
diuina miracula in redemptoris ſui aduentu plus terra qua nec
tate dilex' · p ſacerdotes dicens · Si dimittimus eū eū ſic omnes
credent in eum · ⁊' uement romani ⁊' tollent nr̄m ⁊' lor̄ · ⁊' gen
tem : q̄ ad eos quos in egipto reliquerat lateres rediit · ⁊' que
facta iam dei ſignaculū fuerat · adhoc ſe iterū qd̄ deſeruerat in
flexit : lutumq; ſe poſt ſignaculū in oculis nitatis exhibuit · eū
p impietatis malitia accepti uerbi miſteria p̄didit · ⁊' ſola terena

sape que inquinant elegit · Tunc apte subiungitur · Et stabit sicut
uestimentū · Impolita namq; & grossiora uestimenta etiā cū indu
ta fuerint · quia mduendis membris bñ applicata non inherent
stare referuntur · Iudea igitur circa ūtatis noticiaz etiam cū seruire
udetur · sicut uestimentū stetit · quia exteriora mandata seruire sē
dñō oñdit : sz adhesisse ei caritatis intelligentiā noluit : dū solam ī
ceptis dei litterā · & nequaq; se p spūm sensibz intimis unx̄ · qī ei que
se mduerat · non adhesit · Vbi & apte subditur · auferetur abimpijs lux
sua : quia dum credere ueritati renuit · cognitionē legis in petuū amit
tunt : & dum de accepta lege superbiunt · mmz de scientie sue gloria ce
cantur · Septum quippe & · Obscurentur oculi eoz ne uideant · Rur
sumq; septum & · Excreca cor ppli huius : & aures eius aggña · Et rur
sum sptū & · In uidicū ego mhunc mundū uem : ut qui nō uident
uideant · & qui uident · cca fiant · Et quia semetipos de legis opibus
cont conditorē legis extulerunt apte subdit · Et brachiū excelsū cō
teretur · Excelsum quippe brachiū cōteret : qū pdicata fidei gratia
sup legis opacio reprobatur · cui dr · Exopibz legis non iustificabit
omnis caro · Cuncta tamen hec intelligi & aliter possunt · Terram
quippe spūra sancta uocare consuerunt ecclias · Extrema igit terre
dns tenet · & continuit : quia ecclie sue ultima p aduentū antixpi
p seductione immanissima turbari permittit · nec tamē permittendo
deserit · hanc terraz aliqñdo dns tenet · & non cōtinuit · aliqñdo ten
& continuit : quia modo eam tiiquilla pace fidei possidet · modo cō
moueri impetu · psecutionis iubet · Bene autē cui diceret · nūquid
tenuisti continentis extrema terre · illico adiunxit : & excussisti im
pios exea · Attestante enī paulo plerisq; mea sē qui confitent se
nosse deū : factis aut negant · Impios g exea dns excutit : quia
hi quos nunc intima unita possident · tunc in uoraginem apte in
fidelitatis cadent : atq; macerum palearum tritum cui temptati
oms ullius aura cōmouent · Et quāuis se nunc specie fidei intra
arce sinū tegant : tunc immz extra granoz cumulū districti exa
minis uentilabro resilient · Vnde & apte subiungitur · Restituet
ut luti signaculū · Ac si apte diceret · hi qui nunc uident in ecclie
sinu signaculū tunc ante oculos omniū restituet ut lutū : idest
neq; iudicia hominū de pfessione religionis fallunt · sz quia ter
rena sapiant demonstrant · Solet enī spūra sāc pfide appellare
signaculū : p imquitate lutū · Nam filius nmoz qui cōsumpta
substantia adpatrem rediit : mmunē annulū accepit · Gentil
enī ppls qui in mortalitate pdita addeum penitendo reuertitur :
p fidei signaculū munit · Vnde & absponso suo ecclie dr · Pone
me ut signaculū sup cor tuū · Idcirco namq; signaculū rebus
ponit · nequa dimpientiū psumptione temerent · Sponsus g

mcor signaculū ponitur qñ fidei eius misteriis custodia nīe cogitatiōis
impīmitur · ut ille infidelis seruus minutū nr adiūsarius eū sig̃
ta fide cordia considerat · temptando ea irrumpe non pīsumat · p
lutū uō quia terrena contagia demonstrātur : attestat · psalmista
qui ait · Eduxisti me de lacu miserie · & deluto fecis · Quia igr
multi interemis contagiis mmenti pduncti uō adecclias celestis
fidei sacramento signantur · & tamen abmquis opibz nō rece
dunt sēqz mmc fidei uelamine contegunt · sz cū temp⁹ inuene
rint · quid sint uerant' ostendunt : recte dr · Restituet' ut lutū
signaculū · Quos em nunc fideles credimus : ipōs tunc fidei hostes
inuenim⁹ · Et qīus appeant non temptati signaculū : erunt
pculdubio temptati lutū · Vbi & recte dr · restituet' quia qualis
eor conscientia cē ante fidem potuit · tales eos & postmodū re
pbauit · ac cōmutat · Dequibz apte subiungit' · Et stabit sicut ne
stimentū · Tot nunc qī uestibz stā ecclia mduit' · q fidelū uera
tione decoratur · Vnde & ei oīsis gentibz a dnō p.phīaz dicitur :
Vmo ego : quia ommbz his uelud ornamento uestieris · Multis
tamē qī fidelibz nunc spectetur mduit' · sz pulsante pstringois
impetu tunc eis exuta mdabit' · Dequor sorte hic dicit' · Stabt
sicut uestimentū · Stare uero hoc loco ponitur m pcto pslistere · Vnde
scptum ē · & mma pcor non stetit · Vel certe reprs quisqz sicut vesti
mentū stare dr · ut nō posse stare monstretur : quia sicut mduta ue
stis mutatioms sue spēm pcorpis tenditur · exuta aut fracta compli
catur · ita ut unusquisqz qua stē ecclie tunc statu recesserit tenuis
ac decorus qī dum mduerat' fuit : sz exutus postmod confractus · at
qz abiectus iacebit · Si uero stare intelligimus pdurare sicut uestimē
tū stat quisqz reprs : quia inhac mta quam diligit · brem durat
Vnde & p.phetam dicitur · Oīa sicut uestimentū ueterescent' : &
sicut optorū mutab eos : & mutabunt' · Hec itaqz que allegoria
nube tacta intulit : nunc ūb aperioribz imotescit subdens · Aufe
retur abimpijs lux sua · Neqz em eos nunc dei lumē illustrat : qui
iniquitatis sue malitiā fidei nomē palliant · Nam dum mxta
pdicatione fidei uincere negligunt · & tamen eande fidem spectaten⁹
uenerant' : honorem utr pītis exnomine religioms querunt : hoc
qz eis exfide lucet · qđ eos fides cora hominibz retinet · Sunt uō non
nulli qui eterna que audiunt uerantur credunt : & tamē eidem
qī tenent fidei male imendo contēnunt · habent hi quoqz mtene
bris lucem suam : quia dū pūsa agunt · & tamē de deo recta sen
tiunt · ne tenebrescant funditus exquada pte fulgore luminis
illustrantur · Qui dum plus terrena quā celestia plusqz mdent
quā que audiunt diligunt : pulsante pstringoms articulo qd recti
tudē indebantur amittunt · Qđ illo maxime tempe multiplicis

agit· quando surgente ipō iniquor capite mstā ecclia plenitudine
ultima · liberis suis nimbus eius fortitudo crassatur · Sbi tunc cor um
cuiusq; ondunt · Sbi quicquid occultis latebat apitur: e qui nūc
ore sunt pij · e corde sunt impij · publicata malitia corrumpt · e lucē
fidei quam spe retinus tenuerant pdunt · Sz mē hec necesse ē ut
unusquisq; nrm adcordis sui secretū reddat · e actiones sue damp
na ptimescat ne exigentibz meritis pdistricta iustitiaz iudicior
dei in talium hominū animū currat: Nemo aut sibi meante blandi
at: e idcirco se a tali casu extraneum credat · quia adillius tem
pestatis procellam pruenire non existimat · Oqūtu illius temptatio
ns tempa non viderunt: e tamen in ei temptationis procellā ver
santur · Cum nō tempus antixpi non vidit: e tamen membrū
antixpi pmerito fiunt · Judas seminā plenitudinis illius ignorauit
e tamē mire crudelitatis eius auaritia suadente succubuit · Symō
discipulus longe ab antixpi tempibz extitit · e tamē se eius supbie mi
raculor potentia puerse appetendo cōmixt · Sic iniquor corpus suo
capiti · sic membris membra iungunt: cum e cognitione se nesci
unt · e tamē pria sibi actione copulantur · Neq; enī pgamus balaā
libros aut verba cognouerat: e tamen eius nequitiaz sequens noce
supne increpationis audiebat · habes illic tenentes doctrinam balaā:
qui docebat balac mittē scandalū coram filijs isrl · edere · e formicari
Thiatē quoq; ecclam abiezabel noticia e tempa e loca diuidebant
sz quia eam prauitatis vitatus astruxerat · in ce ei iezabel dr · atq;
opibz puerilis ministrare: angelo attestante qui ait · habeo aduersus
te: quia permittis mulierē iezabel q se dicat pphetem docere e seducē
seruos meos formicari e manducare de ydolothitis · Ecce quia rep
ri potuerunt qui iezabel nutā verba actione secuti sunt · iezabel il
lic inuenta memoratur · quia videl prauū corpus cōmixti mores
unū faciunt · etiam si hoc loca ul tempa secundum · Vnde fit: ut i
pueriis suis imitatoribz e iniquis quisq; maneat · qui iā ptis
e in suis operatoribz ipē iniquor auctoritaz appeat · qui nec dum
nemt · Hinc ioānes ait · nūc antixpi multi facti sunt: quia in
qui omnes iam membra eius sūt · que stultis puerilē edita capiuit sui
male inuendo pinxerunt · Hinc paul⁹ ait ut revelet⁹ in suo tpe
nā misterium iam operat⁹ iniquitatis · Ac si diceret: Tunc antixpus
manifestus videbitur: nam mentibz iniquor secreta sua iam
nunc occultus operatur · Vt enī de aperitibz caninis taceaz: ecce
alius fri morde suo canius mundet · e si occasione reperiat eum
supplantare contendit · Cuius altrius membrū ē: in eius de quo
scriptum e · immundia draboli mors intrauit in orbē terraz · Alius
magis meriti ee estimat ptimore cordis cunctis se preferens: omis
semetipo infiriores credit · Cuius alterius membrū ē: mīs eius deq

ſptum ē · omne ſublime videt · & ipſe ē rex ſup uniuſos filios ſuperbie
Alius mundi hujus potentias querit · nō quo alijs plit ſz quo ipe
alti ſubditus non ſit · Cuius altereus membr ē · qui dix sedebo i mō
te testamenti in latebr aquilonis ascendā ſup altitudine nubiū · ſi
milis ero altiſſimo · Solus quippe altiſſimus ita dnatur ſup oīa :
ut alteri ſubeē non poſſit · Quem dyabol imitari puerſe uolunt :
cū ſuū dominū quereris ei ſubeē recuſant · Imitatur g dyabolum
quiſq; idcirco ptātem ſuam appetit · quia ei qui ſibi ē ſupna ordiā
tione ꝓpoſitus ſubeē faſtidit · Sunt ptera plurima : que quoſdā
in pā pace ecclie conſtitutos infideles eē ſe nuncient · Video namq;
nonnullos ita plonam potentis arripe : ut requiſiti abeo pfanore
eius non dubitent meamſā pximi uera negare : Et quis ē uitas :
niſi ille qui dixit · Ego ſum via & ueritas & uita · Neq; em baptiſt
iohes de confeſſione xpi · ſz de inſtinctu ueritate requiſitus ocultabit · Sz
quia xpc ē ueritas : admonitē iſq; idcirco pxpo · quia videl pueritate
puenit Ponamus g ante oculos q aliq; pmittatis plonam potē
tis accepit : & ne verbi ſaltē mutuā pateret · veritatē negauit · Ad
hoc ergo iſte faceret indolore penar qui xpm erubuit mē flagella ver
bor · Ecce & poſt hec ante oculos hominū adhuc xpianus eſt · & tamē
ſi eum dns diſtricte diſpoſuit · indicare iam non ē · Video autē alios
quibuſ plorum magiſteriq exortandi ſunt officia · arguendiq; con
miſſa : quia vident aliquid illicitū admitti · & tamen dum quorum
dam potentiū offendere grām metuunt arguere non plumūt · Qs
quis iſte ē : quid aliud fcat · niſi videt lupum venientē · & fugit :
fugit quia tacuit · tacuit quia deſpecta eterna grā temporale gloriā
plus amauit · Ecce ante potentis faciem mē ſilenq; ſui ſe latebras
abſcondit : & ſicut pfeſſionem publice · ſic occulto loci dedit timor
Bene de talibz dr · Dilexerunt h gliam hominū magis q dei · Quiſq;
igitur talis eſt : ſi hec diſtricte indicatur & pfeſſio publica deſit
& tamen tacendo xpm negauit · Non g de ſunt ul impace ecclie anti
xpi temptamenta · Nemo itaq; illa pfeſſionis extreme tempa qui
ſola phibet · Apud iniquos namq; cottidie res antixpi agitur
quia in eor cordibz miſterii ſuū iam nunc occultus opat · & ſi
multa nunc ſpernetemus mē ecclia conſtituti ſimulant ſe ee
qd non ſunt · in aduentu tamē indignis pdent q s · De quibz bene
ſalomon ait · Vidi impios ſepultos : qui etiā ui adhuc in loco
ſco erant · & laudabantur in ciuitate qui miſtor opi · Igitur poſt
q de iniquis dictū ē · reſtituetur ut luti ſignaculum · & ſtabit
ſicut veſtimentū & auferetur ab impijs lux ſua · q utiq; i illa
e antixpi pfeſſione facend · mox de eiuſdem antixpi pditione nos
conſolans ait · Et brachiū excelſum conſtringetur · Quid namq;
aliud excelſum brachiū accipitur · ni ſuperba antixpi celſitudo que

sup̄ repbas mentes hominū fastu glie secularis cogitur: ita ut homo pēcor. & tamen estimari homo despiciens deū sē sup̄ homines men nat. Vnde & paulus apls dicit. ita ut in templo dei sedeat. ondens se tamq̄ sit deus. Cuius ut timore plenus ondere: p̄misit qui adūsatur & extollitur sup̄ omne qđ dr deus. aut q colitur. Deus aut dn aliqñdo & homo potest: iuxta qđ admoysen dicit. Ecce cōstitui te deū pharaonis. Deus nō coli purus homo nō pt. Quia uero se an xps. & sup̄ stos quosq̄ homines & sup̄ ipius potentiā dnationis extollit: p exactū sibi nomē glorie. & hoc qđ dr. & hoc qđ deus colit tūsive conatur. Notandū nō e mḡntam superbie foueam cecidit: qui in mensura mane qua lapsus e non p̄mansit. Dyabolus q̄ppe ul homo abstatu conditionis ꝑprie elata mente corruerūt: ut ul ille diceret ascendā sup̄ altitudinē nubiū. similis ero altissimo ul iste audiens crederet. apientur oculi mei. & eritis sicut dij Merito ergo utq̄ cecidit: quia esse deo similis nō p̄sumpsit. s̄z p potentiā cōcupi uit. Sz homo p gratiā liberatus. qui dei similitudinē puerse appe tendo ceciderat. creatu tmis sin longe deo imparem se ee cogno scens clamabat. Dne quis similis tibi. Dyabolus nō in lapsus sin tmine iuste dimissus. in mensura mane sine mmme p̄mansit: s̄z q̄nto diu abompis gratia defuit. tanto magis ceatū tmis tmu laut. Nam qui ideo cecidit. quia puerso ordine deo ee similis uolut eo usq̄ p̄duct̄us e. ut in antixpm uenies uiuere deo similis dedignet. atq̄ cum quē hic non potuit sup̄bꝫ equale dampnato inferiore puꝫ Nam tū de illo hoc qđ iam p̄missimus dicitur. Extollens se sup̄ omne q dr deus. aut q colit apte monstrat. quia appetendo diuinā dei si militudinē q̄ iuxta deum se eligē nolut: s̄z in superbie culpa crescen do iam se sup̄ omne q deus & dr. & colitur extollit. Quia g hec eius superbia districti iudicis erit. aduentu ferienda sicut scptū est. quem dns ibis mētinet spūs oris sui & destruet. illustratione aduentus sui: recte dicit. Et brachiū excelsum confringetur. Cuncta tamē hec que his discussa sunt: adhuc intelligi & aliter possunt. Verba enī dei q̄ pigmenta quedā nr̄i sunt aditory. & sicut pigmentū q̄nto plus teritur. tanto in poculū ei⁹ uirtus augetur. ita diuina eloquia quo magis exponendo cōterimus. eo audientes amplius q̄ bibentes inflam mant. Quia igit misericors ds diu peccata hominū tolerat. & tum iam uitā sui finem respicit. plerumq̄ mentes peccantiū immutat: recte de sē ium tante pietatis insinuans ait. Numquid tenuisti cōprehendens ex trema terre. & excussisti impios exea. Pterrā quippe homo infima sapiens designatur. cui peccanti dictū e. terra es & in terrā ibis. Sz quia pius conditor factura suam nō deserit. mala hominū. & p suam patientiā tolerat. & peccā q̄ndoq̄ confusione relaxat: cū du ras atq̄ insensibiles mentes respicit. nī eas immis nī liberabꝫ

terret · ut que pessima securitate durierat salubri timore molestant:
quatenus ul'sero redeant · ⁊ hoc ipm̄ saltē qđ diu expectati sunt
exhibeant · Sat em̄ dñs qua extrema inte mē plus indicat · ⁊ id
arto electos suos mfine colluctatis purgat · Septimum quippe ē · Dñs
indicabit fines terre · Tanto g̃ impensius ultimis nīs mingilat ·
qñto mpis pendere mira nite sequentis pensat · Qđ qua miseri
cordi' fant · pietate sua m mediū deducta · qua etiam sero cōuīsos
pcōres temp̄ · beati iob ustinaz erudit dicens · Numqđ tenuisti con
tinens extrema terre ⁊ excussisti mpios exea subandis ut ego: qui
mfinis ultimis sepe peccatores terrendo teneo atq; alveoz cordibus
mpios cogitationū motus euello? Et recte bō iob dñs quomodo
iuxta finem peccatores cōuertat · mfirmat · Ac si apte dicat · Mē
mee potentiam respice: ⁊ tue mstitie elatione pme · Que extima
homis quia etiaz tum conūtit · pcarnis morte illa antique culpe
undicta cōmitatur · ptinus mfirmat · tum dic · Restituet ut lutū
signaculū: ⁊ stabit sicut nestimentū · homine quippe dñs que
ad sua similitudme condidit · qi qđaz sine potentie signaculū fec
q̃ tame ut lutū restituet? qua licet eterna supplicia p cōfusione
fugiat · mfusione tamē ꝑpetrate superbie carnis morte dampnatur
Exluto quippe homo condit · ⁊ mentis accepta ratione similitudie
diuine ymaginis decoratus: elatione cordis mtumescēs qđ de in
fimis formatus cet · oblitus ē · Vnde mira conditoris ustitia actū
ē · ut qua plensim mtumuit que rationabile accepit · rursus
terra pmortem fieret qi ee se considerare humilit' nolunt · Et qz
peccando dei similitudme pdidit · moriendo uō adhuc fin matriz
redit: recte dr · Restituetur ut lutū signaculū · Et qua de corpe
tui spe uocatur quodam qi mfuluto sue carnis exuit? apte de
eodem luto subungit? Et stabit sicut nestimentū · Luto namq;
nīo sicut nestimentū stare ē: usq; adresurrectois temp̄ manē
exutiq; pdurare · Sz qua hanc penam superbie · nec illi timuerunt
⁊ qui eande superbiaz mendo humilit' mmunt: que sit superbie
cui specialis pena subiungit dicens · Auferet abmpis lucē sua:
⁊ brachiū excelsum confringet? Mors em̄ carnis que electos
luto sue restituit · lucem suaz rebis tollit · Lux namq; superbientis
ē gloria inte pntis: que ei lux tunc subtrahitur cū p carnis mtei
tum adrationū suaz tenebras uocatur · Sibi tunc excelsum bra
chiū cōfringetur qua cellitudo cordis ultra nature ordine uidet
arrepta · oppmentis se dmine mstitie mole dissipatur: ut qui se p
ūse mbrem exercerat p pondus undiq; meterni fracta cognos
cat · Nullus ante nīm quid p̄ morte sequeret agnosceret:
ni inte ~ mē conditor adpenam usq; mē mortis nemuret · Nisi
em̄ ipe misceditet mfirma portaz: neq; p nos post sua ymagiez

pditos nisse ad summa reuocaret. Vnde ē recte subiungitur. Num quid ingressus es pfundū maris. ē in nouissimis abyssi deambulasti. ac si dicat ut ego: qui non solum mare idē sed in assumpta humana carnem. atq; alias petij. et etiam pea sponte i morte positam usq; ad ultima mferi qi admaris pfunda descendi. si em mare more diuum eloqui sedm debet intelligi. nil phibet pfunda maris mferni claustra sentiri. Qd pfundū maris dns petijt: tu mferni nouissima electorum suoz animas ereptus intrauit. Vnde p̄pheta dr. Posuisti pfundū maris manu: ut tu surrent liberati hoc namq; pfundū maris ante redemptoris aduentū nō una sed care sint: quia nisi etiam bonoz animas quasdā nō in locis penalibz clausit. Qd tamen pfundū dns in am posuit: quia illuc ne electos suos a claustris mferni adcelestia tu sire concessit. Vnde ē apte illic dr: ut tu surrent liberati. Quod nō pfundū maris dixerat. hoc alijs uerb replicans abyssi nouissimū nocat: quia sicut abyssus aquarū multa nra ratione cōprehendit: ita occulta mferni nullo a nob cognitois sensu penetrātur. Cum em hic subtrahunt ceremonias: sed que illos iuxta meritū retributio supplicioz maneat in dubium. Vigilanti uero ē cura pensand: q̄ in nouissima abyssi deambulasse se phibz. Deambulare quippe nō constricti. sed liberi ē Quem em uincula astringunt. eius nichilomin gressus impedit Qua igitur dns nulla pri uincula tulit: in mferni deambulauit. Lib quippe adligatos uemt. Vnde scptum ē. factus sum sine adiutorio inter mortuos lib. In nouissimis g abyssi deū deambulare ē. i loco dampnatois nil sine retentionis memine: attestante petro qui ait. Solutis doloribz mferni. iuxta qd impossibile erat teneri illū a beo. Vel certe qua deambulando nos cum de loco ad locum ducimur. hic illicq; pntes muenim ambulasse in inferno dns dicit: ut electis animabz in locis singul pdium: potenciaz pris fuisse monstretur. Vnde ē spe sapientie mobilis destruit: ut p hoc q̄ nusq; de ē. ubiq; nob occurrē designet. Qua descensione sua dns quanto mirabile respic: tanto ea redempto homini crebrius infundit. Eam namq; adhuc replicans subdit. Numq; aperte sunt porte mortis: ē ostia tenebrosa uidisti. Porte em mortis sunt potestates aduse: quas descendens dns aperuit quia eoz fortitudine moriendo superauit. Que appellatione ps alia tenebrosa ostia nocant: qua dū p occultationis sue insidias non uidentur. deceptis mentibz uaz mortis aperuit. Que tenebrosa ostia dns uidet. qua immundoz spiritū fraudulenta malitiaz. ē respic. ē punit: quos nisi ipe nob nescientibz immendo phibet. ē nil de insidijs mens nra cognoscerz. ē eisde insidijs capta deperiret. Que tenebrosa ostia nos etiam cernim. quando

supne luas

supne lucis radijs illustramur · Unde ℰ ꝑphetam dr Dñs m
adiutor ē : ℰ ego inde bo inimicos meos · hostes igitur nos ipē inde :
qui suo eos mimē nob visibiles fac · Vel certe tenebrosa ostia timedo
inde : cum dauste inferm penetrans · crudeles spē prulit · ℰ mortis
ꝑpositos moriendo dampnauit · Qđ idcirco hic non adhuc defuturo ·
Sz etiam de ꝑtento dr · quia hoc q̄ factum is erat mope · inimic iam fe
cerat mp̄destinatione · Quia uo p̄ mortem resurrectionēq; eius creuit
ecclia · atq; inimicis ē gentib; dilatata : apte subiungitur · Nūquid
considerasti latitudinem terre ? dum em̄ dñs angustias mortis penit
fidem suam ingentib; dilatauit atq; ad minima corda credentiū stas
ecclias extendit · Cui ꝑphetam dicit · Dilata locū tentorij tui · ℰ pelles
tabernaculoꝝ tuoꝝ extende · ne parcas : longos fac funiculos tuos ·
ℰ clauos tuos consolida · Ad dexteram em̄ ℰ adlevam penetrab · ℰ se
men tuū gentes hereditabunt · Que latitudo terre ꝓfecto non fieret :
nisi ipē prius ℰ mita q̄ non nouim⁹ moriendo despiceret · ℰ mitam
q̄ non nouimus resurgendo monstret · In morte quippe sua mē ocu
lis mentis aperit : ℰ que eēt mita que sequeret ondit · Vnde ℰ hūc
in euangelio ordinem tenens discipul dicit · Sic oportebat pati xp̄m
ℰ resurgere a mortuis tertia die : ℰ pdicari in nomine eius penitē
tiā ℰ remissionē peccatoꝝ omnes gentes · Paucis em̄ exp̄lebe iudaica
ipo pdicante crediderunt : minimi gentiū ꝑpli maz uite illo mo
riente secuti sunt · Superbos namq; diim adhuc passibilis inuicet
prulit a passibili uo uita mortuos strauit · Qđ bene sampson in
semetipo diuinitus figuraliter expressit · qui paucos quidem diu inuicet
inimicos destructo aut templo hostes in minimos ciuitatis morientes occi
dit : quia minuit dñs abelatione superbie paucos ciuitatis inuicet prulit
plures uo ciuitatis templū sui corporis solubilitatis extinxit : qui electos exge
tibus quos inimicos sustinuit simul omnes moriendo prostrauit
Recte itaq; postquā inferna penetrasse se dicit · considerandā mox
terre latitudinē subiunxit : ac si flagellato homini diceret ꝑcu
de quid prulit · ℰ pensa qđ em̄ · nec quieras ipē de uerbere diuinis
sis · que de primo maneant inretributione · Sint hec itaq; uerba
creatoris ope pauci puto si a bono communi ac publico parump oculos
flectimus : ℰ quid in singulis nob latenter agat inuicem dicit
em̄ · Numquid ingressus es profundū maris ? Mare quippe ē mens
humana : tuus profunda deus ingredit ? q̄ndo p cogitationē sua
ad lamenta penitētie animum cogitationib; perturbat ? q̄n poris
unte nequitias admemoria reduc ? ℰ fluctuante mō fusione sua
animū contristit · Profundū maris deus penetrat : q̄ndo erga delpa
ta corda pinitat · Si em̄ mare intrat q̄ndo cor seculare humiliat
profundū maris ingredit ? q̄ndo insitare mentes erga pillas steli
bz non dedignat ? Vnde ℰ recte pcontando subiungit ? Et inuis

simis abyssi deambulasti ? Quid enī ē abyssus · nisi mens hu
mana ? Que dum semetipam comphendere non nalz : sese in
omne q ē uelud obscura abyssus latet · Vnde bene p ꝓphetam
dicit dedit abyssus uocem suā · abalti tudine fantasie sue : q̄a
dū semetipaz mens humana non penetrat · ex compatione sū
diuine nature potentiā q̄ comphendē non sufficit humilus lau
dat · Inmoltissimus g abyssi deo deambulare ē : etiā nequissimoz
hominū corda conditere · ē desperatas mentes inuitationis sue ne
stigijs tangendo mirabili reformare · Cum enī post immensa sce
lera immisquisq; compungitur · quid aliud q̄ in nouissimis abyssi
deus deambulans uidetur ? Qī in abysso namq; deus deambulat
tum obscurū ex penetrans fluctus inuisibiles uitioz calcat · Pleū
q; enī p̄terita alia plangimus : ē alijs p̄nis urgemur · ut modo
superbia modo ira modo luxuria modo auaritia temptante fati
gemur · Si tum tincta hec mente mō dns occulte inuitationis
sue timore repmit : quid aliud q̄ in abysso gressus ponit ? Quos
gressus mentes conspiramus : q̄ndo cont insurgentia uitia q̄mō
timoris eius obuient dona pensamus · hos namq; gressus ꝓpha
conspexerat · cum dicebat · Visi sunt gressus tui deus ingressus
dei mei : regis qui est in scō ipius · Qui enī inordinatos motus
animi diuinoz iudicioz memoria mse repmi conspicit : q̄ de
ambulantis mse diuini gressus uidet · Dicatur g beō iob · Nū
quid ingressus es ꝓfundū maris ē in nouissimis abyssi deam
bulasti · Subaudis ut ego : qui mira mia in pectoz cordibz mō
tam · mō luxurias modo auaritiā · modo surgentē superbiā calco ·
Ac si ei apte dicereturSi latentia cordis uitia me solui repmē
conspicis : tu extolli de ꝓpria iustificatione cessabis ? Et quia ei
diuinitus inuitamur · etiam de occultis ē illicitis motibz men
tis ad confessionē diuimur · recte subiungit ? Numquid apte
sunt tibi porte mortis ? porte enī mortis sunt cogitationes prane :
quas deo pandimus q̄ndo eas in penitentia flendo confitemur · Qs
etiam non confessas intuetur : sz confessas ingreditur · Tunc quip
pe uiam sibi in portis mortis aperit · q̄ndo solutis prauis cogitatio
nibus adnos post confessionem uenit · Que porte mortis idcirco
uocate sunt : quia p̄fecto ira admissi p quas semp cogitatio
nes aperitur · Qd adhuc replicatur · cum dicit ? Et ostia tenebrosa
uidisti ? Tenebrosa namq; ostia sunt latentia mentis mala : que
ē haberi in secretis possunt · ē tamen alto uideri non possunt ·
Que tamen dns cernit : q̄ndo ea occulto respectu grē destruit · Sep
tum quippe ē · Rex qui sedet in solio uidens dissipat omne malū
intuitu suo · Et quia omne uitiū angustat · oīs nō uirtus am
plū dilatat : post destructa uitia recte subiungitur · Numquid

consideraſti latitudinem terre ? Niſi enim virtus animū dilataret :
neq; paulus cornthijs diceret · Dilatamini & nos : & nolite iugū
ducere cum infidelibꝫ · Sollert uō intuendū e · qđ dr · conſideraſti · Lati
tudo namq; bonor̄ mitior e · & neq; comphendit · niſi caute conſidet
Nam plerumq; eos exterius copia humiliat pene truncatus angu
ſtat : ſz tamen intꝰ hec ſemp mitior fortitudo uſq; adſpanda celeſtia
dilatat · Anguſtati apli exteri fuerant · qui flagella ſuſtinebant :
ſz in magna ſtabant intus in latitudine liberi · qui apud ſe hec ea
dem flagella ingaudiū uterant · Scptum namq; e · Ibant gauden
tes a conſpectu concilij : qm digni habiti ſunt pnomine ihu contu
meliaꝫ pati · hanc latitudinē inter anguſtias paulus intuebat q
dicebat · Scire aut nos uolo fres quia que circa me ſunt · magis
adpfectū uenerūt ewangelij : ita ut uincula mea manifeſta fierēt
in omni ptorio · hanc latitudinē dauid int̄ anguſtias obtinebat
dicens · Intribulatione dilataſti me · Tunc itaq; hec terra idē ſtor̄ cō
ſtentia dilatatur · cum mundi huius aduerſitatibꝫ exterius pmittur
Nam ui a pnis uite ſecuritate repellitur intus adſe impingit · ut ad
ſperanda ſupna tendat · Cumq; euagari exterius nō pmittit · quaſi
infinū ſuū reuocata dilatatur · Nos aut que bona uiri aduſa tolerēt
cernimus : ſz intus qntū gaudeant non uidem⁹ · Mentes eor̄ latitu
dinē mō nūbis · mō opibꝫ conſiderando cognoſcimus : ſz tamē
qnta in eis amplitudo ſit eiuſdē latitudinis ignoramus · Audiat q
humana ſapientia : & ſe inſipiente diſcat · Numquid conſideraſti
latitudinē terre · ac ſi dicat ut ego : qui flagellis cuncta occulta inſtor̄
letinaꝫ ſolus plene conſidero · quia ſolus inſedit formo ? Vel certe id
circo beatus iob · utrū terre latitudinē conſideraut inquirit · ut
exemplo aliene latitudinis humilietur Ac ſi ei apte diceret · eos qs
in minima mala pnis uite nequeunt · anguſtare conſidera : & deſtatu
cordis tui int̄ uerbera gliam cella · Sequitur · Indica michi ſi noſti
omnia ; inqua ma habitet · lux & tenebraꝝ quis locus ſit · ut du
cas unūqdq; adterminos ſuos · & intelligas ſemitas domus eius ·
Beatus iob giu queſtione diſtrahitur · ut de ma luas & tenebrarum
loco requiratur : & unū qdq; ad ſuos timinos ducat · ac ſemitas do
mus eius intelligat · Quid em luas nomine niſi uſtina accipit
& quid p tenebras niſi iniquitas deſignat · Vnde quibuſda cōſis
a pcor̄ nequitia dr · Erratis aliqndo tenebre : nunc aut lux in dño
Et de quibuſda in pcō morientibꝫ memorat · Qui dormiunt · nocte
dormiunt : Sto itaq; iob dr · Indica mi ſi noſti omia : inq; ma habit
lux & tenebraꝝ quis locus ſit · ac ſi dicatur ei · Si plenam te habere
ſcientia ſuſpicaris · dic ul intimis corde ea que inc de e · innocentia
uemat · ul intimis corde ea q nunc e malicia preueret · inq; ma ha
bitet lux · ideſt animus mente uenens uſtina impleat · & tenebraꝝ

quis locus sit id ē mq̄ iniquitas cęca pduret · ut ducas unūq̄q̄
ad terminos suos · id ē ut diiudices si nelis qui nūc iniquus cernit
in iniquitate uitā finiat · ul' is qui iustus cernitur · extremitatē
uite sue cū iustitie pfectione concludat : ⁊ intelligas semitas dom'
eius id ē consideres atq̄ discernas · ul' cui bona actio pstet in regno ·
ul' quē usq̄ ad terminū suū actio praua constringens eterni dāp
net supplitii · Domus quippe pmansione ponitur : semita pacis ·
Semita igitur ad domū duc' : qua actio ad mansionē ptrahit · Sz
quis hominū ista discussius dicat : quis ista saltem inpterritus
audiat ? Multos enī uidemus cottidie qua iustitie luce resplen
dent · ⁊ tamē ad finem suū nequitie obscuritatē tenebrant ? ⁊ mul
tos cernimus peccatoꝝ tenebris obnoxios · ⁊ tamen uita ute sue
terminū repente reddi luce iustitie liberos · Multos etiam nouim'
semel inuentā uiam iustitie illibate usq̄ ad obitum tenuisse : ⁊ ple
rosq̄ conspeximus usq̄ ad extremū cepta semel crimina sine cessatione
cumulasse · Quis uo inter ista occultoꝝ iudicioꝝ nubilamentis sue
radiū mittat : ut aliqua consideratione discernat · ul' quis pduret
in malo · ul' quis pseueret in bono · ul' quis abinfimis cōuertatur ad
sūma ul' quis a sūmis reuertatur · ad infima ? Latent hec sensus
hominū nec quicq̄ de inuisibilibus sine cognoscit ? quia diuinoꝝ iudicia
oꝝ abyssus humane mentis oculis inuiolatā penetrat ? Videmus
namq̄ qd illa dei aduersā gentilitas iustitie luce pfusa ē · nocte cęca
ta · Scimus etiaz q' latro de patibulo cūsinit ad regnū : iudas de apla
tus gloria ē lapsus in tartarū · Rursumq̄ qui aliq̄ndo fortes que ce
pint non mutant ? ⁊ latronem nouim' alū puenisse ad supplitiū
⁊ aplos sūmus pcepisse ꝓpositū · qd deliberauerunt regnū · Quis g'
discutiat iniqua ua habitet lux · ⁊ tenebraz quis locus sit : ⁊ ducat
unūq̄dq̄ ad terminos suos · ⁊ intelligat semitas domus ei' ? unde
paulū cęlla pfectionis semina ad gram aplatus uocatū · ⁊ tamē
sic inter iudicia occulta formidat · ut reprobus se etiaz postq̄ uocatꝰ
ē timeat · Ait enī · Castigo corpus meū · ⁊ in seruitutē redigo : ne cū
aliis pdicauero ipe reprobꝰ effician · Et rursum ego me non arbitror cō
prehendisse : unū aut̄ que retro obliuiscor mea q̄ s ꝓra extendens me
ad destinatū sequor · ad palmam supne uocationis dei in xpō ihesu ·
Sequor aut̄ : si comprehendā in quo ⁊ comprehensus sū · Et certe iam
de illo nocē dominica dictū fuerat · nas electionis ē michi · ⁊ tamē ad
huc castigans corpus suū · metuit ne reprobus fiat · Ve miseris nobis :
qui de electione nra nulla adhuc dei nocem cognouim' etiā inno
q̄ de securitate torpemus · Debet pfecto · debet in spe ee nō solū
timiditas · sz etiam timor mōuersatione : ut ⁊ illa certantes fo
ueat · ⁊ iste torpentes pungat · Vnde recte ꝓpheta dr · Qui timet
dnm sperent in dno · Ac si apte diceret · De spe ca sūm pūmit ·

qui timẽ deũ mſius opib⁹ remuit · S⁹ tur bꝰ iob de tam nalida
ꝙſtione requritur que omĩo abhominib⁹ ignorat · ut uſtoꝝ miq̃
rumq⁹ terminũ comꝓhendat: niſi ut alioꝝ finem cognoſcere nõ
nalens adſinũ reuocet · quia ſicut alioꝝ ſic eñ ſinũ neſcit · ⁊ ne
ſciens timeat · timens humiliet · humiliatus iam de opib⁹ ſuis
extolli nõ debeat · ⁊ non datus mgĩe arce ꝓſiſtat · Dicatur g⁹ ei
Jndica mi ſi habes mtelligenñ · miqua ma habitet lux ⁊ tenebraꝝ
quis locus ſit ut ducas unũquodq⁹ adterminoſ ſuos · Ac ſi dicẽ
tur · Sicut qui de malis conuertant ad bona ul qui de bonis ad
mala redeant · neſcis ita eñ nec de te quid tuis meritis exigenti
bus agatur mtelligis · ⁊ ſicut alienũ nullatenus comꝓhendis
ita eñ tuũ terminũ ꝓnoſcere non nales · Jam eñ qñtũ ipe
ꝓfeãr ſcis · S⁹ quid adhuc de te ego m occultas ſentiam neſcis ·
Jam uſtine tue acta conſideras · S⁹ quã diſtricte apud me penſet
ignoras · Ve eñ laudabili uite hominũ ſi remota pietate mdi
cẽtur · quia diſtricte diſcuſſa mde ante oculos mdias unde ſe placẽ
ſuſpicatur · obruntur · Vnde bñ ꝓꝓhetam dr · Ne mtres m mdicũ
tũ ſeruo tuo · quia nõ uſtificabit m conſpectu tuo oms uiuens
Vnde bene ꝓ ſalemonẽ dr Sunt uſti atq⁹ ſapientes · ⁊ opa eoꝝ
m manu dei · ⁊ tamen neſcit homo utrũ amore an odio dignus ſit ·
S⁹ omma m futo ſeruantur mcerta · hinc rurſum peindem ſalo
monẽ dr · Quis hominũ mtelligẽ potuerit uias ſuam · Et mim
a bona malane quis faciens conſcientia atteſtante cognoſcit ·
S⁹ idcirco dr qđ uia ſua abhominib⁹ neſciatur · quia eñ ſi recta
ſe quiſq⁹ opa agere mtelligat · ſubdiſtricto tamen examine quo
tendat ignorat · Jgitur poſtq̃ illũ de iſta finis ſui conſideratione
ꝓterrit · adexaminandũ eius exordiũ redit · ac ne conquerat ·
cur finem ſuũ neſciat · cõmemoret eñ quia nec quo huc im
mo acceſſit mtelligat · Nam ſequitur · Scebas tunc q⁹ naſcitur⁹
eſſes · aut numerũ dierũ tuoꝝ noueras · ac ſi apte diceret · Quid
mir⁹ ſi terminũ tuũ non mtelligis · qui nec minũ comꝓhendis
Et qui ignoras quo huc imo uenis · quid mirũ ſi neſcias quo
fine ſubtraheris · Si g⁹ meũ fuit · te ꝓmiñ exoccultis ad pm
pta ꝓducẽ · meũ quoq⁹ erit eñ am te exꝑmptis ad occulta reuocãe
Cur de iuſte tue diſpenſatione aliquid quereris · qui m manu arti
fitis temetipſum neſciens teneris · Extolli itaq⁹ tantomagis nõ
debes m eo qđ agis · qñto mr ſinũ eternitatis clauſus nec quo
huc ordine uenis · nec qñdo ul quomõ hinc educaris agnoſcis ·
Hec tamen mtelligi ⁊ alit⁹ poſſunt · Scebas tunc qđ naſcitur⁹ eos
⁊ numerũ dierũ tuoꝝ noueras · ſubaudis ut ego · qui me naſcituꝝ
nou · qua ⁊ ante humanitatis ortũ mdiuinitate ſemp ſubſta
nialit⁹ uixi · Homines quippe tunc eẽ mꝓpiunt · cũ m matrum

suarū uentre nascuntur · Nam ipā quoq; conceptio natiuitas dic' uxta hoc qđ scptum ē · Qđ mea natū ē delpū sūo ē · Et idirco se nasci tuos nescuunt : quia nec p' q̄ nascent' existunt · Deus uo qui sine ui tio semp existit : pscunt de se hoc qđ multo uirginis p̄mitū simplic' Et quia pscunt dispolunt : quia dispolunt michil pfecto mhumanā forma sine sua uolūtate tolleraut · Commcatur g' aut de flagell' suus homo querit' : qui ortū suū pscire non potuit · si ipe etiam q̄ ortū suū · pscendo dispolunt · se mt' hommes ad flagella ꝑparat · Sequit' · Numq̄t ingressus es thesauros grandinis aspexisti : que ꝑparo in tempus hostis idiem pugne & belli ? Quid aliud imme ul' grandine nisi frigida ac dura intelligenda sunt corda p̄uor ? Sic' eni feruore caritas : sic solet in sacro eloquio frigore malicia designari · Scptum namq; ē · Sicut frigidam fecit aterna aquā : sic frigidam fec' malicia suā · Et rursum · habundauit iniquitas : & refrigescuit caritas multor · Ju frigore g' nimis · ul' in diuina grandinis quid atpi aptius pt quā uita prauor que & torpe frigescunt & p diuine malicia; pcutit : quor tamen uita dns tollerat : quia eos ad uitor suor pbatione seruat · Vnde recte subiunx' · Que ꝑparo in tempus hostis idiem pugne & belli · ut cū aduersarius nr' dyabolus temptare nos intitur · eor moribs q̄ sius cont' nos armis utat' Ipos quippe nos semens cruciat : sd nescius purgat · Pcatis nāq; nris ipi flagellū fiunt : dequor tali uita dū pcutimur abeterna morte liberamur · Vnde agitur ut elector uita pficiat · cui pdita uita reprobor · & utilitati nre dū illor pditionem militat · uita dispe satione fiat · quatenus electis dei non peat · etiam omne qđ pit · Intelligi quoq; hoc aliter pt : ut quia uerb' pcedentibs uidetur annexu adsuptiores uersus expolitione non discrepet · Nam quia idicau at ul' bonos admalū · ul' malos ad bonū posse conuti : illico secut' adiunx' ! Numquid ingressus es thesauros nius aut thesauros grandinis aspexisti : que ꝑparo in tempus hostis idie pugne & belli ? Jmmue ul' grandine frigida ul' dura ut dictū ē · accipimus cor da prauor · Sd quia omps deus sios suos de talibs elegit · & quam multos electos adhuc mt' p̄uor uitam repositos habeat nouit : apte immue ul' grandine thesauros habere se phibet · Thesauri quippe apothecos ide · appolitione nominat' · Et plerosq; uita frigida diu latentes respicit · quos admediū cum uibet pduat · & mistice in tore candidos plumpnam gratia ondit · Scptum quippe ē · Lauabis me & super niuem dealbabor · Quos addiem belli pugnecq; ꝑparatos dū mt' sue pscientie simū tegit : sd cum repente eos e duxerit · resistentia aduersarior pectora · illor uerb' ac redargui ombs q̄ quibusdaz grandinibs pcutit · Vnde alias scptum ē · p fulgure in conspectu eius nubes trānsierunt · grando & carbones

ignis · p̄ fulgore enī nubes tūsciunt · quia p̄dicatores sc̄i unūsq̄sq̄ mundi spatia miraculoꝝ claritate p̄currit · Qui etiā gīndo · & carbones ignis uocati sunt · quia · & p̄ correptionē ferunt · & p flammā caritatis accendunt · ⁊ p̄a quoq; libera sto̅ꝝ manu patra natura gīndis cōuenient exp̄imitur · Grando enī nemens p̄cutit : liquata rigat Sn̄a autē uim corda audientiū · & terrentes ferunt : & blandientes infundunt · Nam quē admodū ferunt : p̄pheta testatur dicens · Virtutē terribiliū tuoꝝ dicent : & magnitudinē tuā narrabunt · Et q̄ admod̄ blandientes rigant : scientis adumbrat · Memoriā habundantie suauitatis tue eructabunt : & iustitia tua exultabunt · In nive g̅ ul grandine habentur thesauri · quia pleriq; iniquitatis corpe frigidi a supna gr̄ā assumpti · in s̄tā eccl̄ia iustitie luce fulgescūt & p̄ uiam aduersariꝝ scientiaꝝ doctine sue utribꝫ tundunt · Vnde apte ē subditū : que p̄ aut intemp⁹ hostis in diem pugne · & belli · Nix quippe ul grando fuerat saulus p frigidā insensibilitatē : ⁊ nix & grando cōt aduersariꝝ peccora factus ē · ul candore iustitie ul dispti eloquij correptione Qualem hunc thesaurū in nive & grandine habunt : q̄ndo illū inter p̄uos uita positū iam time electū suū d̄ns latenē uidit · O ad q̄ta aduersariꝝ peccora ferienda hanc ī manu sua gīdinem sumpsit · p q̄ tot sibi resistēn corda p̄stranit · Nemo itaq; de suis opibus extollatur · nemo despet eos quos adhuc frigidos uidet : q̄a thesauros dei in nive · & gīdine non uidet · Quis enī crederet · q̄ p apostulatus gratiam lapidatū stephanum ille p̄cedēt qui in morte eius omniū lapidantiū uestimenta seruaret · Si g̅ adista dona · ul indicia occulta returimus · nullos omnō desperantes nec ill nos meorde nō p̄terimus · quibꝫ p tempe p̄lati sumus : quia · & si iam uidemus quantū p̄cellimus nesciamus q̄ntū d̄ū currere cepim̅ p̄cedamur · Dū g̅ ad beatū iob dr · Numq̄t ingressꝰ es thesauros niuis · aut thesauros grandinis aspexisti : que p̄paui ī tempus hostis in diem pugne · & belli : Ac si apte dicerctur · Noli te de opibꝫ tuis p̄ferre : quia de hijs quos in uicis · adhuc peccatis fragidos q̄ntos operatores iustitie · & defensores recte fidei sim factuus ig̅ras · Qd quia p aduentū mediatoris agitur : recte subiungit · Per quā maꝝ spargitur lux · Ipe quippe ma ē qui ait · Ego sū ma · & ueritas · & uita · p hanc g̅ uiam lux spargitur : quia p eius p̄dicaꝝ cuncta gentilitas illustrātur · Spargit autē cōuenient dixit : quia p apl̄oꝝ uoces nō angustata atq; coartata · ⁊ late fulgens lux p̄dicationis emicuit · Quia uō accepta luce conscioīs mardescit intus sceus uus amoris ut ul tūsacta mala anxie lugeant · ul uenta bona flagrantissime requirant · competent adiungit · Denudit celsus sup terrā · Spatsa enī luce celsus sup terram denudit · quia p aptum p̄dicata iustitia adrequirendū deū cordis anxietas imur

tuī exercitatione dilatat: ut iste sermone faenne fulgeat · hic m
ruationū grā · ille imurtutū opatione conualescat: ⁊ dona sc̄i spc̄
dū diſpiliter singuli accipiunt necessaio sibimet unicti omnes u
nammit. Sz postq̄ spargi lux dr: pt conuement intelligi q̄ pestū
pstruno deligneur · Quia em̄ lux pdicationis indarut: mox a
pfidorū cordibz ardor pstruationis exarsit · Iam qđ pestū pstruno
exp̄mitur · dn̄icus sermo testatur: de iactis sup petrosa seminibz
dicens · Sole orto estuauerunt omnes: ⁊ quia nō habebant radi
cē aruerunt · Qđ paulo post cum exposuit esti pstruonē uocat.
Sparsa igitur lucē estus sup terrā diuulsus ē: quia darescente uita
fideliū accensa ē · candelitas pfidor · Diuulsus namq; estus erat:
qui nunc iherosolimis · nunc damasci nunc aliis longe regioi
bus pstruno serebat · Sc̄ptum quippe ē · facta ē illa die pstru
no magna in ecclia que erat ierosolimis: ⁊ omnes diſpsi sunt
p regiones iudee · ⁊ samarie · Rursumq; sc̄ptum ē · Saulus adhuc
spirans minar · ⁊ cedis in discipulos dn̄i · accessit ad principē sacer
dotū · ⁊ petiit abeo epl̄as in damasci ad synagogas: ut si quos
inuenisset huius uie uiros ac mulieres uinctos pduc̄et ierusa
lē · Quia g̃ nunc hic nunc illic pstruno excreuiat: hij qui lucē
ueritatis ignorarant · qui subardore diuulsi estus ambelabant · Sz
quia beati iob de occultis indicijs requisitū sapioribz dictis audi
umus: opte ut hoc qđ de sparsa luce ul diuulso estu dictū ē · subtili
pstruemur · Adhuc em̄ alta interrogatione distuit: ut salte q̄a
nescit docearur · eiq; dicitur · Quia mag spargitur lux diuiditur
estus sup terrā · Quid em̄ lucis nomine nisi intellia designatur
De qua sc̄ptum ē · Populus qui sedebat in tenebris: uidit lucē mag
nam · Omne aut̄ qđ spg̃itur · non cōtinuo sz subquadā intimissi
one iactatur · Et idcirco spargi lux dr · quia ⁊ si iam quedaz ut s
pspicimus quedā tamen ita ut uidenda s non uidemus · Cor nā
qz petri lux sparsa tenuerat · qui tanto fidei tanto miraculor ful
gore clarucrat: ⁊ tamē consilis gentibz dum circūcisionis pond⁹
imponeret · quid rectū diceret nescriebat · Lux g̃ hac uita spar
gitur: quia adomnes rei intelligentia cōtinua non habetur · Dū
em̄ aliud sicut ē comphendimus ⁊ aliud ignoramus: qui sparsa
luce ⁊ expte cernimus · ⁊ in obscuritate ex parte remanem⁹ · Cui
uō lux nob sparsa iam non erit: q̄ndo mens mā addeū fundit⁹
rapta fulgebit · Et quia hec eadem lux quibz modis humano cor
di insinuetur · ignoratur recte inpcontatione dr · Pquā iam
spargit lux · Ac si apte diceretur · Dic quo ordine in mea occul
tis timbz cordis infundo · cum ⁊ passionum non uideor ⁊ tamen
uisibilia opa hominū in uisibili immuto; cum uā eandemq; men
tē uō hac modo illac uirtute irradio · ⁊ tamē pl̄sparsaz lucē adhuc

erpte aliq̄ eam mtemptationis tenebris remane ꝑmitto · Requirat
homo nesciens ꝑquā nā spargitur lux · Ac si ei patenter dicatur · dū
dura corda emollio · dū rigida mflecto dum aspa mitigo dū frigida
accendo · dum debilia roboro dum naga stabilio · dū mutanda confir
mo : mtuere si nales mcorpalr uemens quibus ea meatib; illustro
hec quippe omnia nos facta cernimus : namqualr mtūsecus effica
antur ignoramus · Hanc nā luis cē nob̄ mnsibilē m ewangelio
ueritas ondit dicens · Spūs ubi mult spirat · e uocē ems audis : e
nonsas unde uemat · e quo uadat · Sz quia aī lux spargit · mox
abocculto aduersario cont̄ fulgentē mentē temptamenta surrex
runt : recte subiungitur · Dumdetur estus sup terrā · hostis namq;
callidus quos luce insticie emtescere conspicit · eox mentes illicitis
desideriis mflāmare contendit : ut plerumq; plus sē urgi tempta
tionib; sentiant quā tunc aī luas mterne radios non uidebant · Dñ
e ilidite postq̄ uocati sunt · cont̄ moysen · e aaron de exercescenti la
bore conqrentur dicentes · Videat dns e iudicet : qm fetere fecistis odo
rem nrm coram pharaone e seruis ems · e ꝑbuistis ei gladiū ut mtfi
ceret nos · Volentibus quippe exegipto discedē pharao paleas subtraxe
rat : e tamen eisdem mensure opa requirebat · Qi g contra legem
mens submurmurat · post annus cognitione temptationū stimulos
atriores portat : e tum sibi labores crescere conspic · m eo q adūsario
displicuit qi fetere se motibus pharaonis dolz · Post luce g estus sequit ·
qua post illuminatione diurnis mmis temptationis certamē auget ·
Recte nō etiam diurdi estus dr : quia mmitū non singuli ommibus
sz quibusdaz unanis ac uxta positis uicijs fatigantur · Primus em
conspcionis mmissan qz antiquus adūsarius pspicit : e tunc tēp
tationis lacos apponit · Alius namq; letis · alius tristibz alius ti
midis alius elatis motibz exstit · Quo g oculatus aduersarius fa
cile capiat : mentas conspcionibz decepciones parat · Quia em leti
cie uoluptas uxta e · letis motibus luxuriaz ꝓponit · e quia tris
tia mram facile labitur · tristibz poculū discordie porrigit : quia
timidi supplicia formidant paucntibz terrores mtentat : e quia
elatos extolli laudibz conspicit · eos adque uolucit blandis fauori
bz trahit · Singulis igitur hominibz uicijs cōuencntibz insidiat
neq; em facile captiuaret · si aut luxuriosis pmia · aut auaris
sorta ꝓponeret si uoraces de abstinencie gloria aut abstinentes
de gule imbecillitate pulsaret · si mites p studiū certaminis · aut
tratundos cape p panorem formidinis queueret · Quia g in
temptationis ardore callid singulis insidians mentes motibus
lacos abscondit recte dr · Dumditur estus sup terrā · Sz cū pmittit
ꝑquā nam spargitur lux statimq; subiungitur dumdit estus
sup terram : nimirū peande nam ꝑquā lux spargitur · eā dumdi

estus indicat. Alta quippe atq; incomprehensibilis sñi spūs gratia cum luce sua nrās mentes irradiat. etiam temptationes aduersa rū dispensando modificat: ut simul multe nō nemant ut ipse tantūmodo que fieri possunt illustratā iam deo ammā tangant ut cū tactus sit ardore nos cruciant. p fectionis incendio nō exurāt paulo attestante qui ait. Fidelis autem deus. qui non patietur nos temptari sup id qđ potestis. sz faciet cum temptatione etiaz exitum ut possitis sustinere. hunc g' estum alit' dimdit callidus supplantator alit' misericors conditor: ille dimdit ut pillū tum mtūnat. iste ut eū tollerabilē reddat: e' quia cum temptatione fatigamur. non solū mtūo dei spū mstrimur. sz etiā exteriorib; pdicantū uerbis adiuuamur: recte post dimsiz estū subdit. Qs dedit uehementissimo ymbri cursum. Si nō ut supius diximus dimsi estus nomine illa mundee regiones plerūq; designatur. quia ipa plerūq; aspitas pdicatores stos supno munere adiutos. a pdicatoris sue mystio nullo timore compescunt: apte subiungit. Qs dedit uehementissimo ymbri cursum. Ac si diceret. nisi ego dimsionem eni estu cursum uehementissimo ymbri dedisse e. nec ipās plerūq; angustias pdicationis impetū roborasse: ut tanto magis uirtus pdicantū creseret. quo tota g' psequentū crudelitas obuiaret: quatenus arentia corda audientū plume gutis infunderent. e' sitientē pfidie uberius irrigarent: ut qui contra eos seuire estus candescebat. eos tamē nox grate non taceret. Hunc plerūq; estū paulus e' tollerabat. e' irrigabat. cū dicit. Labore usq; adumcula qui male opans: sz uerbū dei non e alligatum. De hoc ymbre alias dicit. Mandabo nubib; ne pluant supeam ymbrem. De hoc cursu ymbris qui in electoz cordib; agitur. psalmista testatur dicens. Velociter currit sermo eius. Plerumq; uero ymber e. e' cursum non hr. quia pdicatio aures uenit. sz cessante interna grā adcorda audientū non pūt fit. Decimus pdicationis uerbū pter electos dr. Et emitte sagitte tue et turbabuntur. Sagitte quippe dei pturbant: quando uerba pdicationis eius animis adcorda descendunt. Qđ quia solo diuino munere agitur: ymbri cursum dns se dedisse testatur. Sz nondū undeo: qđ eundē ymbrē non uehementē sz uehementissimū uocat. Ymber uehemens e unus magnus: ymber uo uehementissimus uns immense pdicationis. Uehemens namq; ymber erat. cum pdicatores sūi credi eterna suadebant. ymber autē uehementissimus. cū pter spem admonebant rem deseri cuncta uisibilia pter inuisibilia contempni. e' pter audita gaudia pnites penas cruciatusq; tolleranter. Sz cum fide cognita fluenti estu plerūq; tot electi possessa reliquunt. carnales effectus oblitti sunt. e' pgaudio spe intuitatis membra posiciunt: quid aliud dns facit nisi etiaz uehementissimo ymbri cursum pbuit. qui usq;

ad exequenda ſcā p̄cepta p̄ba corp̄is mīſibilia cordis irrigant·
Vbi ⁊ apte ſubiungitur ⁊ maꝫ ſonantis tonitrui · Quid enī p̄to
nitruī · niſi p̄dicatio ſup̄na terroris arripitur ? Quem terrorem dñi
p̄phete · humana corda quatiuntur · Aliquando nō in tonitruo
ipe incarnatus dominus figurat · qua exantiquoꝝ patrū cōuer
sione p̄phetia ad nouaꝫ nraꝫ qi exemplū conuersione platus est ·
qui int nos inſibiliter appens ea que ſup nos erant terribiliter ſonuit
Vnde ⁊ ipi ſti dei eius grana generati · boanerges idest filij tonitrui ſt
uocati · Aliq̄n̄do autem ſicut dictū est · tonitruus eius ipſa p̄dicatio
arripit · p quā ſupnoꝝ iudicioꝝ terroꝝ audit · Sꝫ qua quilibꝫ ille p̄di
catoꝝ uerba dare auribꝫ potest · corda uero aperire non pt niſi p̄ſona
grām ſolus omps deus p̄dicantiū uerb adcorda audientiū īnſibili
auditū p̄ſtet : incaſſum p̄dicatio aure audienti p̄rapit · que quem
re admirma ſurdo corde p̄hibet · Sꝫ dñs iam ſonantis tonitrui dare
aſſerit : qui ſū p̄dicationis uerba tribuit · p̄fectorem corda compūgit ·
hanc iam paulus p̄dicatoꝝ egregius · dum ſupna miſtia terribiliꝫ
īſonaret : ſe aſe habere non poſſe conſpiciens diſcipulos āmonebat
dicens · Orantes ſimul ⁊ p̄nob : ut deus aperiat nob oſtiū uerbi · ad lo
quendū miſteriū xp̄i · Qui g̃ loquebatur miſtia · ſꝫ in corde audiēciū
eiſdem miſteriis a dño aperire oſtium p̄cabatur : habebat quidē iam
tonitruū · ſꝫ dare ei deſup maꝫ querebat · Hanc maꝫ neq̄q̄ ſe iohannes
dare poſſe cognouerat qui dicebat · Non nr̄e habetis ut aliquis doceat
nos : ſꝫ ſicut unctio ei⁹ docet nos de omnibꝫ hanc uā rurſum paul⁹
quis daret intimabat dicens · Neq̄ qui plantat ē aliquid · neq̄ qui
rigat · ſꝫ qui incrementū dat deꝰ · Accepta igitur ma quid iſte ymber
ac tonitruus agat audiamus · Sequitur · Vt plueret ſup terraꝫ abſq̄
homine in deſerto : ubi nullus mortaliū cōmorat · ſup terrā · Abſq̄
homine in deſerto pluere ē · uerbum dei gentilitati p̄dicare : que dñi
nullum cultum diuinitatis tenuit nullaꝫ in ſe ſpeciem bonī operis oī
dit in del deſertū ſunt : inqua quia legiſlatoꝝ non ſunt ⁊ qui ratiōna
bili deum q̄erẽ non ſunt q̄ hominū nullꝰ ſunt · ⁊ ueluti ſolis beſtijs
occupata natia a mortalibꝫ exiſtit · De hac deſerti terra alias dicit ·
Poſſint in deſerto iam de hac p̄dicatione gentilitati conceſſa pſal
miſta teſtatur dicens · poſſint flumina in deſerto · Notandū nō
ē · qđ poſtq̄ eſtus ſup terrā diuiſus ē · rurſum nehementiſſimꝰ ỹb
arrep · ut in deſerto pluceret : quia poſtquam in unda aſpitas pleriq
oms inhorruit · ut nō ſolum fidem minime reciperet · ſꝫ eam etiam
gladius impugnaret · ad iſrl miſſus quiſq̄ p̄dicatoꝝ aduersarias
das gentes deflexit · Vnde ſti apli hebreis p̄ſequentibꝫ quos deſeruit
dicunt · Vob optebat p̄mū loqui uerbū dei : ſꝫ quia repellitis illud
⁊ indignos uos iudicaſtis eterne uite : ecce conuertimur adgentes
Diuiſo igitur eſtu deſerta ⁊ abſq̄ homine terra cōpluitur · qua

dispsa in mdie regionibz pfectione fidelium declinata dudū · & qui abun
fusione rationis alienā · pdicationis gratiis gentilitas invocatur · Que
gentilitas qualis adhuc apdicatoribz sit inuenta ondit · cū subditur
Vt impleret inuiā & desolata · Quod nō completa reddidit demonstr
tur : tm illico adiungitur · Et pduc herbas uirentes · In uia namq;
dudū gentilitas fuit : adquam uiam dei uerbū non patuit · Redemp
tore quippe nro uemente sic accep uocationē grē · ut nō pius in ea fu
erit uia pfecte : desolata enā recte uocata ē : uel ratione indel cōsilij
ul fructu bone opis destituta · Dedit g dominus uehementissimo ym
bri cursum · & uiam sonantis tonitrui · ut in deserto plueret · & im
pleret inuiā · & desolatam & pduceret herbas uirentes : ide exterio
pdicationē interiā aspirationem contulit · ut corda gentiliū aref
centia irrigarent clausa patefierent · in uia impleret · in fecū
da germinaret · Inspta enī sāc aliquando herba uigor gloriē tpalis
accipitur : aliquando refectio dyaboli aliquando sustentatio pdicator
aliquando bona opatio aliquando eterne inte scientia · atq; doctrina · Vigor
namq; gloriē tempal accipit · sicut pphā ait · Mane sicut herba trā
seat : mane floreat · & ptranseat · Mane namq; sicut herba floreat · atq;
trānsire ē : in spiritale huius seculi tempalis gloriē uelut dec areliē ·
herba refectio dyaboli accipitur : sicut de illo a dnō dicit · Hinc mon
tes herbas ferunt · Ac si dicat · Superbi ac tumidi dum se illicitis co
gitationibz atq; actionibz offerunt : sine illū iniquitatibz pascit
Herba sustentatio pdicantiū demonstratur · cum dr · pduxit in mō
tibz fenū & herbam seruituti hominū · In montibz quippe fenū
& seruituti hominū herba pduci tur : cū sublimes huius seculi ad
fidei cognitionē uocati suis pdicatoribus in huius inte itinere trā
sitoria alimenta largiuntur · herba bona opatio pomit · sicut sēp
tū ē · Germinet terra herbam uirentē · Qd licet in condītione mū
di ita historice factum teneamus terram tamē ecclīam figuralē nō
incōuenienter accipimus : que in eo germinauit · herbā uirentem
in quo aduerbiū dei fecunda mīe opā ptulit · herba aliquando sciam
atq; doctrinā eterne uiuiditatis accipimus : sicut p hieremiā dicit ·
Onagri steterunt in rupibz traxerunt uentos qui dracones : defecer
oculi eor · quia nō erat herba · Quo dicto superba ac nequissima inde
or ē pfectio pphetata · Spī quippe onagri pinentis elationē : ipi dra
cones purulenta cogitatione uocati sunt · Qui steterūt in rupibz
quia non indeo · q̄ in sūmis potestatibz huius mūdi consili sunt
dicentes · regem non habemus ni celare · Traxerunt uentos quasi
dracones : quia spū elationis inflati superbia malitiosa tumuer
Defecerunt oculi eor : quia thalis spes eor abeo quo intendebat
corrunt · Que tempalia diligens pstolari · eterna neglex : & terrā
ideo · quia deo pposuit amisit · Dixerunt enī · Si dimittimus eū

sic: omnes credent ī eū. & uement romani & tollent nr̄m locū & gentē. Timuerunt ne locū non ocīsō dīo pderent: & tamē ocīsō pdiderunt. Sz cur ista miser̄is euenerūt. subdit. quia nō erat herba. idē quia eor̄ cordibus defuit eternitatis scientia & nullo eos re fint pabulo uiriditatis miterne doctīe. hoc igitur loco q̄d aliud nr̄entes herbas nisi stē doctīe scientiā ul congruas opationes accipimus? Deserta igitur terra cōpluntur ut abea uirentes herbe pducantur: quia dum stē pdicationis ymbrem gentilitas pcepit. & uite opa & doctīe uerba germinauit. Ista uiriditas nocte pphetica deserta terra pllicetur. cum dr. In habitabilibz mq̄bz dracones pius habitabant oriet̄ur. nigor calami. & unctio. Quid em̄ p calamū nisi sc̄ptores: q̄d p unctū qui uncta aque semp humore nascit? in pusilli ac teneri auditores sancti eloqui designant? In draconū q habitabilibz nigor calami & unctio orit? quia in eis pplis quos antiqui hostis malitia possidebat. & doctor̄ scientia & auditor̄ obedientia contrahebat? Hec tamē que generalit̄ de gentilitate dicta sunt. si sollert̄ aspicimus. mīt̄ sunt stē ecclie agi in singulis videmus. Sunt em̄ plerisq; adhuc uerba dei valde insensibiles: fidei quidē nomine concipiunt uerba uite auribus audiunt. sz ea tm̄ sine usq; ad intima cordis minime pmittunt. hi q̄d aliud q̄ deserta terra s. Que saltz tria. hominē non hz quia eor̄ mens sensu rationis caret. & nullus mortaliū in hac terra cōmoratur. quia & si quando in eor̄ conscientia rationabiliū sensuū cogitationes irrumpit. non pfistunt. Prava em̄ desideria in eor̄ cordibz sedem inuenunt: recta uō si q̄ndo irrumpunt. ac si impellant? deturbant. Et tum misericors deus ymbri sno ut̄sum & sonantis tonitrui manū dare dignatur. compunctis p mētias gratiā uerbi uite animis cordis aperit. & implet̄ terra irrua. quia dīi pbet aditū uerbo cum mistio: & pducet herbas uirentes. quia pgrām compunctionis infusa pdicationis ūba nō solū libenter recipit. sz etiam ubtim reddit. ut q̄d audire non poterat iam loqui concupiscat: & que nō audiendo etiaz infelicius amerat iam loquendo que sāa sint uiriditate sua quoslibz eligentes pascat. Vnde bene p pphetā dicitur. Emitte spīm tuū & renouab̄ faciem terre. Sic em̄ facies terre uirtute renouationis imutatur. dīi sicca dum dīi mens gratia nemente compluitur. & post ariditatē pristinā q̄ pductis herbis scientie viriditate nestitur. Que conditoris mī gra adhuc nob altius cōmendatur cum subdit? Quis e pluuie pater ul quis genuit stillas roris ac si diceret. nisi ego qui sicca terras humani cordis guttis scientie gratuito aspgo. debac em̄ pluuia alias dr. pluuiā uoluntarias segregas deus hereditati tue Voluntarias quippe pluuias hereditati sue comm? segregat: quia non ea nob pueris mentis sz pfide munere benignitatis prestat. Et id

arco hoc loco pat plumie dr · qua supna nob p̄dicatiōi de nō mto
sed de ei⁹ gratia generat. Stille em̄ vers ipli sti p̄dicatores sunt: q̄a
aīa pectoris nri mt mala unte p̄tus qi inter tenebras sicte noctis
arentia grata supne largitatis mfundunt · De hjs still cōtumaci in
de dr · ppt̄a phibite sunt pl stille pluuiar: e scotinus ymb non
sunt · Spe quippe stille vers s: que stille pluuiar · Quando em̄ dispen
satione aliqua p̄dicatione tempant: qi vos teneri aspgunt · Qn
nō ea que de supnis sentiunt uirtute qua p̄ualent loquntur: quasi
ubtim manante pluuia fundunt · Vos aspgebat paulus ti corinth
hjs diceret · non em̄ judicaui sce me aliquid mt uos nisi xp̄m ih̄z
e hunc crucifixū · Et rursum pluuia manabat dicens · Os nrm pat
aduos o corinthj · cor nrm dilatatū e · hinc e q moyses quia e nali
da fortib; e tenera infirmis dictur se nonerat dicebat · Expectetur
sicut pluuia eloquiū meū: e descendant sicut vos uerba mea · Sz
ecce audiuimus quo mune gentilitas uocat: audiamus nunc q̄
districtione judea repellit: audiuim⁹ quomō deserta excolat · aren
ta mfundat: audiamus nunc quomodo ea que q̄ judent interna
purgatur · Neq; em̄ sic colligit electos · ut non etiam judicet reprobos:
neq; sic quibusda culpas relaxat · ut nō e mquibusda feriat · Sptūs
quippe e · Vbi em̄ e ira abillo · Vnde hic quoq; postq̄ tot dona gre
mtulit: etiam ire sue judicia non abscondit · Nam sequitur · De cui⁹
utō egressa e glacies: e gelu de celo quis genuit? Quid em̄ aliud
mgelu ul mglacie nisi frigida e pfidie corpe constricta accipimus
corda judeor? Qui q̄ndam p acceptione legis p custodiam mandator
p munditia sacrific; p misteriū ppetue · sic intra sinū grate q̄ mt
nterū creatoris habebantur · Sz quia uemente dnō constricti rigore
pfidie feruore fidei e caritatis amserūt: a secreto grate sinu pjecti
q̄ glacies de utō creatoris egressi sunt · Et gelu de celo quis genuit? Qd
hic aliud celum nisi sublimis debet mtelligi mta stōr? Cui celo dicit?
Attende celū e loq̄r · Non em̄ msensibili · sz rationabili creature loquebat
De hoc celo ait dominus · Celum mi sedes e · De qua sede alias sptum est.
Anima mea sedes e sapiente · Quia g⁹ sapientia e deus · si sedes dei celū
e · e anima mea sedes e sapiente: celum e utiq; aīa mea · Celum iacob
sz qua plenitores dm̄ pontifices judeor pfidie corpe frigidi de illor pa
trū pgenie, processerunt · q̄ de celo gelu exyt · quia de sublimi ple stōrū
processit frigida plebs mfidelū · Cum em̄ de abraham natus e · caypbas
quid aliud nisi gelu de celo processit? Qd tamen gelu idirco dns genuisse
se dic: quia judeos quos naturali ipe bonos condidit · nisto judicio peor
malitia frigidos a se exire permisit · Dns autē auctor e nature · sz culpe ·
Genuit g⁹ creando naturali: quos miquos permisit mne tollerando pa
tient · Et quia illa q̄ndam tenera ac fidei penetrabilia corda judeor
p mfidie postmod obstinatione dirata sunt: recte subiungit: Sursum

litudine lapidis aque durant. Aquas. H. ꝑphas accepi iam sepius edo
cuisse me memini. Lapis uo ꝓpa diuina aliquando gentiles ꝓphi de
signant. Ipi quippe lapides coluerat: et de his ꝑphetā dictū e. Simi
les illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis. Vnde iohs
indeos aspirans se de stemmate generationis extollere. et gentiles p
uidens ad abrahe plenam fidei cognatione transire ait. ne ueritus dicere
mr nos patrē habemus abraham. dico enī uob quia potens e deus de
lapidibus istis suscitare filios abrahe. Lapides utiq; duros pfidie genti
les uocans. Quia q̄ ꝓmū indea deo credidit. gentilitate omni ī pfidie
sue obstinatione remanente postmodū uo ad fidem gentiliū corda mol
lita sunt. et indeoꝝ infidelitas obdurata: bn dictus e. in similitudie
lapidis aque durant. Ac si dicet. Illa mollia et penetrabilia fidei cor
da indeoꝝ in insensibilitate ruunt gentiū. Cum enī misericors gente
traxit. iratus indea repulit. actumq; e: ut sicut dud ad ꝓpiendaz
fidem gentilitas fuerat obdurata. ita postmodū ad fidem gentilitate
suscepta indee ꝓphis pfidie torpe durescet. Vnde paulus apls eisdem
gentibus die. Sicut aliquando nos non credidistis deo. nec aute miam cō
secuti estis ꝓpter illoꝝ incredulitatē ita et isti non credidere ī ram
mia. ut et ipi miam consequant. Conclusit enī deus omnia in in
credulitate. ut oīm misereatur. Quā sententiaz sua ꝓmū quidē de
uocatione indeoꝝ. et repulsione gentiliū. postmodū uo de uocatione ge
tiū. et repulsione indeoꝝ subtulit pensans. seqs occulta dei iudicia cō
phendere non posse considerans: exclamando subiunxit. O altitudo
diuitiaꝝ sapientie et scientie dei: q̄ incomphensibilia sunt iudicia
eius. et inuestigabiles uie eius. Vnde hic quoq; cum de indeoꝝ pfidia
dns diceret in similitudinē lapidis aque durant. ut de repulsione eoꝝ
occulta ee sua iudicia demonstraret. apte subdit. et supficies abyssi
constringitur: quia supiecto quodā ignorantie mē uelamine in cōpre
hensibilitas diuini iudicij humane mentis oculis nullatenus pene
tratur. Stultum quippe e. Iudicia tua abyssus multa. Nemo q̄ pscru
tari appetat: cur cum alio repellitur alius eligatur. nl cur ī alius e
ligitur alius repellatur: quia supficies abyssi constringit. attestante
paulo inscrutabilia sunt iudicia eius. et inuestigabiles uie eius.
Phoc uo qd dictum e: de nimis uto egressa e glacies et gelu de celo q̄s
genuit: etiam lathan in gelu et glacie nil obstat intelligi. Ipe q̄pe
qui de dei uto glacies ꝓcessit: quia a caloze secretoꝝ eius malitie tor
pe frigidus magister iniquitatis exiuit. Ipe gelu de celo e gentis
quia constituras corda reproboꝝ a summis cade e. adyma ꝓmissis
Qui bn in celestibus conditus in culpe frigore mentes sequaciū qua
si gelu dum cendit astrixe. qui ad terrā ueniens. quid in hominib
egerit expletur cum subditur. In similitudinem lapidis aque dura
tur. Per aquas namq; ꝓphi. p lapidem uo eisdem lathane diuina

desiguat. Illo igitur adma uemente msimilitudine lapidis aque du
rate sunt: quia eius malicias imitati homines mollia uiscera cau
tatis amiserunt. Cuius fraudulenta consilia quia a seductis homi
nibz deprehendi non possunt. recte subiungit. & supfines abyssi con
stringitur. Aliud quippe ei mtm sensus latet: atqz aliud extm sensus ondit.
Transfigurat em se uelut angelu lucis: & callida decepcionis arte ple
rumqz ppositi laudabilia. ut ad illicita ptrahat. Abyssi g supfines
constringit. quia du qui bona ptinacionis eius species uelut solida de
sup glacies onditur. mprfundo latens eius malicia non uidet. Cuncta tamen hec mtelligé & aliter possumus si morali exqramus. Ple
tes namqz hominu omps deus dum mstio timore formal. qui conci
pit eas que adaptas uirtutes du prebit. gignit. Sz si de acceptis uir
tutibz extolluntur relinquit: & sepe quolibz cognoscimus malo suo
consideratione compungi diuini terroris pauore feruescé. & p pauoris
exordia usqz aduirtutu summa puenire. Sz du de eisdem uirtutibz qs
accipiunt. extollunt. mams gloriae laqo astricti adantiquu torpem
redeunt. Recte g cum tales pcipit. dns dicit. Dcinus uto egressa est
glacies. Di em de dei uto glacies egredit. quando hij qui iam mitius incal
uerant ex uirtutu dono frigescunt. & inde exteriore gloria torpentes
appetunt. unde admta diligenda ardencius flagrare debuerunt. Du
qz iste signis. ille scientia. iste pphecia ille magnis opibz pollet. atqz
phec dona placere hominibz appetit. omne qd prius mtimu caluerat
exteriore laude diligens in torpem utit. Quasi g glacies de uto egre
ditur: dum p dono beneficia amittendis pietatis supne sepatur. An
no sint glacies qui uirtutibz quas accipiunt. laudes abhominibz
querunt? & tame uemente indice dona sua ad eius memoria reno
cantes dicunt. dne dne nomine tuo pphauimus. & in no
mine tuo demonia eiecimus: & in tuo noie uirtutes multas fecimus
Sz quomo hanc glacem do pinat. ondit dicens. Nescio uos unde sitis
Discedite ame omnes opary iniquitatis. hanc glace nimc muto dns
portat. quia me simu cordis uelut tollerat: si tunc apte eicitum tales a secretis
celestibz p extremu & publicu iudicu repellit. His itaqz ubis quid apte
agitur. nisi ut beatus iob se simis de uirtutibz humiliet? ne mboc qd
bene uiuendo caluerat. superbiendo frigescat. & a diuinitatis uto repul
sus exeat. si me simu cordis sui se tumidus extollat? Et quia iusto
iudicio superbas mentes ad culpa egredi excepta uirtute permittit: recte
adhuc subiungit. Et gelu de celo quis genuit? Plerumqz em sac
eloqui scientiaz pstat: sz dum eadem scientia is qui accipit extollit
ura districti iudicis mpo sacro eloquio cecat. ut exteriores fauores per
illa sequens eius iam mtia non uideat. & qui mitis manens cale
poterat exeundo frigescat: duratoqz animo corruat: qua de cog
nitione dei prius tractabil insimis liquido stabat. An sancti eloquii

celum nō ē · qđ diem nob mtelligentie apiens · sole nos mstitie illustt ·
Qđ dū nos nite pīnis nox continet : stellis nob mandatoz fulget · Sz
quia opt hereses ee ut pbati manifesti fiant : cum abmtellectu sano
mens supba repellitur ulcione distrcti undiq gelu de celo generatur : ut
cum ipa sptura sat in electoz cordib caleat eos qui se supbe sue appe
tunt a se frigidos emittat · Sibi quippe erant · ubi corrigere errata de
buerant · e dum a supna mtelligentia resplendentes eloquij · e ob
durati ipi · e seductuj ceteros corrumpt · adima nementes ut gelu · e
alios astrīgunt · Semetipsis tamē dns hoc gignere phibet : non quo
pranoz mentes a ipe a culpa formet · sz quo a culpa non liberat :
sinit sptum e · Ego obdurabo coz pharaonis · Qđ quia misedit emol
lire nolut : pfecto districte se obdurare mntiant · Quia nō tū mcho
ata diuini timoris uirtus amittit · pter humanas laudes uirtutis
ymago retinetur : recte subiungit · Sz similitudine lapidis aque du
rantur : e supfines abyssi constrīgitur · Aque em p glacie m supfine
durescunt : sz fluuij mntmis remanent · Et quid p aqs nisi fluxa
accipimus corda reproz · que ai exposito uirtute deserunt · fortes
se m bonis opib p ypocrisim oīdunt · Dumq mntmis suis adm
na defluunt · e fons se stoz ac fortiū mutatores fingunt · aque m
similitudine lapidis durantur · e supfines abyssi constrīgitur : qa
sup ducta stabilitatis spem em fluxa ac mstabilis coz consciencia bonī
mb tegitur · Nam ai sibi metipis mtūsco torpescunt : ante alienos
tamen oculos quada mmendi nemstate uestiunt · Sz nequis hec
uerba dm mbona mtelligi parte uelit : debemus sic querentib altrue
dū modo minime iudicem · que pferuanda fuerant neglexisse · Su
pion em nerui dr · quis e plume pat nisi quis genuit stillas roris · sta
timq additur · Dens uto egressa e glacies · e gelu de celo quis ge
nuit · Si q dictis pcedentib sequens sententia nō dispari sensu co
ungit · pfecto m bona ptem nob eius mtelligentia sine obstaculo
difficultatis aperit · Terra em dū complet · iactata team semina
feranus ligantur · Sz rursus si illa pluuia mmoderatius irrigat · i
culmi primgwedine frumenti uirtute mutat · Sm uo iactatu seme
post pluuia gelu patitur · quo fons rorus appere repellit · eo m tus
fecundi radicatur · e quo netat pgredi cogitur multiplicare : qa
ni abmmaturo ortu restrīgitur · ex conceptionis sue tarditate laxa
tu ad fructu uberi mpletur · Quid e ergo qđ dns prius qui de patre
se pluuie mstituat · postmod uo de suo egredi uto glaciem narrat ·
seq gelu gignere de celo pmittat : nisi q mtuo mō nri pectoris ter
ram ad sustipienda uerbi semina · e pus occulte gre pluuia m
fundit · e postmod ne m conceptis uirtutib imoderate pfluat ·
disciplina mtime dispensationis pmit : ut q pcepte grane pluuia
irrigat · etiam discipline rigor astrīgat : ne si aut antequa debet · a

plusq̄ necesse ē ꝓceptaꝝ uirtutes ꝓferat · fruges m herbam ūtat · plerumq; em̄ abmcboantibꝫ opus bonū dū ꝑuisq̄ optꝫ oñdit · a grano ꝓfectionis mamtur · & plerumq; uirtutes dū plusq̄ necesse est exubant · exalant · Vnde & electoꝝ suoꝝ dñs ul' ante temp⁹ desidia remmit · ul' tursū in tempe ulē mensurā ꝓfectus p̄mit · ne si aut anteq̄ debent · aut plusq̄ debent ꝓfinant · p ꝓfectus suu magnitudie; melationis defectū cadant · Nam ūi coꝝ post pcā compungitur · tia que amerat mfusione pluie rigatur · & cum relictis miquitatibꝫ bona exequi opa ꝓpomt · q̄ post infusionē semina accipit · Et plerisq; cum desideria sancta cōcipiunt · mfirmis exercen iam uirtutibꝫ in ardescunt : ut nō solū culpa opationē non mquinet · ꝫ nec cogitationem pulset · Et adhuc quidē in corpe posita sunt · ꝫ mi iam ꝑpetu de cōmunione uite p̄ntis uolunt mutaī : p intentionē eternaꝝ mentis stabilitatē appetunt · ꝫ mtrimentis temptationibꝫ ueberantur : ut inde' mfirmitatis sue memineīt · & elati de uirtutibꝫ quas am piunt nō sunt · Qđ dū mira dispone repressione agitur : quid aliud q̄ sup infusam terrā gelu de celo generatur ? Quid aliud q̄ de dei utō glacies ꝓducitur : q̄ndo de interno secreto dispensatio egredit · & uoluntates mē etiā in boms desideriꝫ frenant · Videamus paul⁹ infusa in del' terra · q̄nta disciplme grā p̄matur : dū ait · Velle ad iacet mi · pficē aut' bonū nō inuenio · Que em̄ uelle habē se asserit : iam p infusionē gratie que inse latebāt semina oñdit · Sz dū pficē bonū nō inuenit : pfecto mdicat · q̄nta illū dispensationis supne glacies p̄mat · An ista glacies coꝝ corda nō p̄sserat quibus dicebat : ut nō q̄mq; multas illa fanatis : ac si apte diceret · Occulta cordis uri semina iam ꝓdire infrugem q̄unt · ꝫ supni moderamims ge lu p̄munt : ut tanto p⁹ fecundi⁹ exeant · q̄nto diuini mdicij p̄me ria ponderā patenti⁹ portant · Et quia plerumq; humana corda q̄n erumpe ad uirtutes quas appetunt non ualent · eo ipō quo ab intentionis sue pfectione resiliunt temptationū stimulis fati gantur · ꝫ tamē ealdem temptationes cogitationū cōp̄mit · seq; p exercitationis usum mquodā uimendi rigore componit · bene sub dit · mfimilitudinē lapidis aque durant · quia & si fluxe cogita tiones in ter⁹ lacescunt · neq̄q; tamē usq; ad consensus p̄ui opis ē bunt · Sz mens ubi molitā bene uimendi consuetudinē q̄ sibi dā duritia exter⁹ abscondit · quitq̄ mtus ē temptationis pulsa tione molestat · Vbi & bñ sibimgit · & supfluas abyssi conflugi qua p̄ua cogitatio · & si usq; ad suggestionē nemt · usq; ad cōsensū non pslit · qua fluctuantes motus animi sup ductꝰ rigor sce deliberationis p̄mit · Potest etiam mgelu ul' glacie p̄ntis inte adu sitas designari : que dū subaspitate sua stōs cōp̄mit · ualentiores reddit · Dum em̄ nos omps dens molestijs exercen p̄mittit : atq;

ad melioris uite statū mutuemente cultura, puehit · muto cōsilio si futuraz frugē gelu ⁊ glaciem gignit : ut electus quisq; mhac uita tamq; mhieme aduersā nentoz ⁊ frigoz tolleret · ⁊ uelut me stina serenitate postmod fructus quos hic concepit demonstret. Vnde ⁊ sponsi uoce unusquisq; anime p hunus mundi turbines ad illa eternitatis amena ppanti dr · Surge, ppera amica mea formosa mea · ⁊ ueni · Jam enī hyemps trāsijt ymbr abijt ⁊ recessit · Et qua si sola nob affluunt, pspera solummur · aduersitatē nō melio per aduersa solidamur : recte subiungit ⁊ · Jn similitudiez lapidis aque durant ⁊ · Mentes enī que p pspa mollit fluunt cōstricte aduersitatibz durescunt · Et ad similitudinē lapidis aqua pduratur : qui firmus quisq; pacepta desup tolleranaz passionem sin redemptoris imitatur · Jn similitudiez quippe aq durierat : ai ille pmo impatiens ille plenitoz postmod paulus dicebat · Jmpleo ea que desūt passionū xpi in carne mea · Et q; cū dep̄munt ⁊ aduersis sollerter interna dona custodiunt : recte additur · Et supfines abyssi constrinxit. Solet enī letalia archana mentis apire atq; apiendo amittē. aduersa nō rum nos externus dep̄munt · interius cautores reddūt. Post gelu itaq; ul glaciem supfines abyssi constringitur : qua mēs ira adconseruandā pfunda dona · que accepit · ipis aduersitatibus munitur · Abyssi enī sin supfinem ysaias constrinxerat · cum dicebat · Secretū meū mihi : secretū meū mihi · Abyssi sin supfinem paulus constrinxerat : qui tot pcul ac aduersitatibz in sudans sub ptextu cumsdā de semetipo loquitur dicēs · Audiuit archana uerba que non liz homim loqui · Et rursum · Parco aut ⁊ : ne quis me existimet supra id qd uidet · ⁊ audit exme · Qui igit ⁊ fons aduersā tollerans ne fortasse in laudibz deflueret archana sua apire metuebat : q; aliud q; secretoz suoz abyssi pconstrictā supfinez pferat : Se ⁊ · Hūquid cōiungere ualeb micantes stellas plyades : aut gyrum arcturi potis dissipare ⁊ · plyades stelle a potupliftu idest a plmalitate nocate sunt · Jta aut unane sibi · ⁊ dulce sunt condite · ut ⁊ simul sint · ⁊ tamen cōiungi neq; q; possint : quatenus mutuitate q̄daz cōiuncte sint · ⁊ tactu dissimiles · Arcturus nō ita nocturna tempa illustrat : meli axe positus pduersā seūtat · nec tame occidat Neq; enī extra se currens uolutur ⁊ · ⁊ in loco sit mutuctis mundi plagz neq; q; caliurus mdinatur · Quid q ⁊ q homo exterra factus atq; in terrā positus de celesti adminstratione disputit ⁊ · qua plyades cōiungē non ualz · quas minas sibi metipis conditas ⁊ pene cōiunctas uidet : qua arcturi gyrū dissipare non potest · que tamen cernere ipā sua ūtigine pene dissipari pt · An ut mistis ministeriis auctoris potentiaz pensans in firmitatis sue memineat : ⁊ eū quem adhuc in maiestate sua uidere non potat · quā sit in

estimabilis impā ministrioꝝ celestiū gubernatione ꝓpendat ? Sz aut ista loquimur qui stimulo rationis urgemur : nisi ut hec verba mistas sensibꝫ grauda cognoscamus ? Quid enī micantes plyades que ℭ vij. s quid aliud quam stōs omnes denuntiant : qui inter pūtus nocte tenebras spē septiformis grē nos lumine illustrant ? Qui a ipsa mundi origine usqꝫ adeus terminū diuisis tempibꝫ adꝓhetandū missi mixta aliquid s cōmicti s · ℭ mixta aliquid non cōmicti · Stelle enī plyades sicut supī dictum ē · minutate sibi conmicte s · tactu disiuncte simul quidē site sunt · ℭ tamen luces suę unitum · i · simdirbaro radios fundunt : ita sī omnes aly atqꝫ alys adpdicandū tempibꝫ apparentes · ℭ disiuncti sunt punctione sue ymaginis · ℭ cōmicti pūctionē mentis · Simul micant : quia unū pdicant · sz non semetipos tangunt · quia mduisis tempibꝫ patuntur · Quam duisis tempibꝫ abel · ysaias · ℭ iohannes apuit : diuisi quidē fuerunt tpē sz nō pdicatione · Nam abel redemptoris nrī passionem significans agnū in sacrificio obtulit : dominus passioē ysaias ait · Sic agnus coram tondente se obmutescet : ℭ non aperiet os suū · Deque iohannes ait · Ecce agnus dei · ecce qui tollit pcā mundi · Ecce diuisis quidē tempibꝫ s missi : ℭ tamē concordit de redemptoris nrī innocentia sentientes · eundem agnū iohannes oīendo · ysaias pūndendo · abel offerendo locutus ē · Et quē iohes in oīsione · quē ysaias in locutione · hunc abel significādo in mambꝫ tenuit · Quia igitur quomō plyades stelle de humanitate redemptoris sibi conuenant diximus : nunc quomō in oīenda unitate trinitatis concordit luceant demonstremus · Duisis quippe tpibꝫ huic mundo dō · ysaias ℭ paulus apuit · sz tamē nullus eoꝝ alterum diuisum sensit : quia ℭ si semetipos non nouerāt tame unū tamen didicerant · ex diuina cognitione · Dauid quippe ut auctorē oīm deum trinitate oīderet : dixit · Benedicat nos deo deus nr : benedicat nos deus Ac ne terno deum nominā tres deos dixisse putaretur : illico unitatē eiusdem trinitatis insinuans : addidit · ℭ metuant eum omnes fines terre · Qui enī nō cos · sz eum subdidit : inū tria que dixerat intimant · Ysaias quoqꝫ cum laudē de unitate trinitatis apuret : seraphin uoces exprimens · ait · Scōs scōs scōs · Ac ne terno sanctū nominans · unitatē diuine substantie sandē indētur adunx · Dns ds sabaoth · Qui g non dīs dy · sz dns deus addidit : unū existere qd terno sanctū nocauerat indicauit · Paulus quoqꝫ ut operatione sce trinitatis oīderet ait exipo · pipm · ℭ in ipo sunt omnia atqꝫ ut unitatē eiusdem trinitatis intimaret · ptinus addidit · Ipī gloria in sdā seculoꝝ amē · Qui igitur nō ipis sz ipi subdidit unū naturaliter tria sedz plonas innotuit : qd supius terno idipsum dixit · Quasi g ℭ imo in loco plyades site sunt : quia de deo concordit sentiunt ℭ tamen semetipas non tangunt · quia sicut dictum ē · p huius mūdi

tempa diuisa

tempa diuersa patiunt. Qđ bene ac breuit ezechiel pphet describit:
qui tri diuisi genis animalia inire se diceret adnunciat. iunctiq; erant
penne eoꝝ alterius ad alteꝝ. penne quippe animaliū alti ad alteri
iuncte sunt: quia & si dissimilia sunt que agunt uno tamē eodēq;
sensu sibi sōꝝ uoces. utrutesq; sonant. & quāuis ali rationabile
cuncta agendo sit homo ali impassionibus fortis aduersa mundi nō
timendo sit leo. alius p abstinentiam semetipsū uua hostiaꝝ offere
do sit utul. alius se malta rapiendo contemplationis uolatu sit
aquila penns se tamē dū uolant tangunt: quia & confessione noīs
& utrutū sibi imanimitate iungunt. Qđ quia soli diuine utru
tis ē. & distinctis tempibus missos in fidei pdicatione coniungere
& dissimilibus utrutibus pditus fulgor intentionis unire. recte di
cunq; coniungē ualebis micantes stellas plyades. ac si dicat ut e.
qua unus omnia impleo: atq; immutatis sensu electoꝝ mentes
implendo coniungo. In arcturo aut qui p gyrum sui nocturna spa
cia non occasinis illustrat: neq; pcessatum edita uita sōꝝ. & tota
simul ecclia designatur. Que fatigationes quidē patit. nec tamen
addefectū ppriq; statis inclinat: gyrum labor tollerat. & ad occasum
cum tempibus non festinat. Neq; eni adima poli arctur tri nocturno
tempe duratur. & dū ipe uoluitur nox finitur: quia immixt dum
sta ecclia in numeris tribulationibus. quatitur. pnis nre imbra
terminat. eaq; stante nox pterit. quia illa mstia mortalitatis per
durante mortalitatis huius uita putrit. Est in arcturo q̄ consider
ari possimus intueri. In uii quippe stellis uoluitur: & mō quidē
tres ad sima eleuat. atq; adima mysteria inclinat: modo mysteria supius
exigit. & tres in fenus pmit. Sca quoq; ecclia cum mō in fidelibus
trinitatis notiaꝝ. modo aut fidelibus utrutes mysteria deest prudentiam
fortitudinē. temperantiaꝝ. iustitiaꝝ pdicat: qui rotatu pdicationis stat
sin spem ē qđa mō immutat. Nam tri quibusda de opibus suis gloriantes
confidentia ppri laboris euanuit. & fidem trinitatis exaltat. quid aliud
fac in tres stellas arcturus eleuat. mysteria inclinat. Et dū quosda bona
opa non habentes de sola fide plumbere phibet. & opari euāgelia q̄ precepta
sint iubet: quid aliud arcturus fac. nisi mysteria stellas exigit. tres depo
nit. Videamus quomō tres eleuet mysteria deponat. Ecce p paulū contra
fidē de ope superbientibus dicat. Si abraham ex opibus iustificatus est.
habet gloriam & non apud deū. Quid eni scptura dic. Credidit abraha
deo. & reputatū ē illi ad iustitiaꝝ. Videamus quomō mysteria eleuet tres
deponat. Ecce p iacobum de fide contra opa superbientibus dic. Sicut
corpus sine spū emortuū ē: ita & fides sine opibus mortua ē. Ar
turus itaq; uoluitur: quia sta ecclia mixta auditoꝝ suoꝝ mentes
in diuiso latere pdicationis arte uersatur. Arcturus uoluitur: quia
hec in nectis hui tribulationibus rotatur. Sz hunc arcturi gyrū quoq;

dñs dissipat: qua labores ecclie adrequiem ꝓmutat. Tunc ⁊ plyades plenus ingit cum gyrum arcturi destruit: qua tunc mmr̃ sc̃i omnes etiam ulsionis sibi spetie copulantur. q̃ndo m fine mundi sc̃a ecclia abbis quos nunc sustinet laboribꝫ solutur. Dicat g̃ nũq̃d cõiungẽ ualebis incantes stellas pliades aut gyrum arcturi poteris dissipare subandis ut ego: qui tunc stoꝝ uitam etã ꝑ spetẽ imo. ai gyrum inuũsal' ecclie cꝛpalit' soluo. ⁊ Et quis hominũ soli⁹ dinne hoc ẽ uirtutis ignorat. Sz ut cognoscat homo quid ipe sit. memo retur assidue quid solus dominus possit. Habemus adhuc qd de stellis plyadibꝫ atq; arcturo aliud sentiamus. Plyades quippe aboriente: arcturus uero expte aquilonis surgit. Quaqua aute se si gyrum suu arcturus uterit. plyades oñdit: ⁊ tum lux diei iam ui cina effunt. stellarũ ei⁹ ordo discendit. potest igitur ꝑ arcturũ qui a plaga frigoris nascitur lex: ꝑ plyades uero que aboriente surgunt testamenti noui gratia designari. Qi em abaquilone lex uenerat: que tanta subditos rigiditatis aspitate terrebat. Nam dũ ꝓtulpis suis alios ꝓpet lapidibꝫ obrui alios gladij morte mulctari: plaga torpens. ⁊ uelud a sole caritatis alienã ꝓceptoꝝ suoꝝ semma plus ꝓuebat exfrigore. qua excaloꝛe nutriebat. Cuius oppressionis pon dus petrus horruerat cum dicebat. Quid temptatis deũ imponere iugum sup cernicem discipuloꝝ: qd neq; patres nr̃i neq; nos ꝓtare potuimus. Nec mirũ qd ꝑ arcturi vij. stellas testamentũ uetus expa mur. qua ⁊ in ueneratione legis dies septimus extitit. ⁊ pebdomadã integram constituti sanctiũ nota tendebant. Plyades uo que ipe q̃ sunt supius diximus. vij. sunt testamenti noui gra tanto apꝛius mdicant: q̃nto tumeti liquido cernimus q̃ p illud fideles suos sc̃s spus septiformis munis lumine illustt. Quag̃ igitur se arcturꝰ nertat plyades oñdit: qua ponme q̃ testamẽtũ uetus loquitur testamẽti noui opa nuncians. Subtexitu em lute. tegit misteriũ ꝓbetie. ⁊ q̃ mdinat se arcturus ⁊ demonstt: qua dñi ad spetia lem intellectũ flectitur. significata p illud lux gre septiformis api ⁊ ꝓmquate diei luce stellarum ei⁹ ordo discendit. quia postquaꝫ pseme tpaꝫ nob nitas innotuit. ad obsequijs carnalibꝫ lute ꝓ cepta laxauit. Redemptor aut nr̃ incarne uemens plyades unꝛ qua opationes septiformis spe simul inse ⁊ tunctas ⁊ manen tes habuit. Dequo p ysaiam dr. Egredietur uirga de radice yesse ⁊ flos de radice eius ascendet. ⁊ requieset sup eũ spe dñi. spe sa pientie ⁊ intellectus. spe consilij ⁊ fortitudinis. spe scientie ⁊ pietatis. ⁊ replent eum spe timoris dñi. Dequo zachanas ait. Sup lapidem unũ. vij. oculi simt. Atq; iterũ. Et in candelabro aureo luterne vij⁽ⁱ⁾. Nullus uo hominũ opationes sc̃i spe simul omes habuit nsi solus mediator dei ⁊ hominũ: cui⁹ ⁊ ide spus

qui de pre ante scla procedit. Bene g dicitur. Sup lapidem unu vij oculi s. hinc enim lapidi vij oculos habere e. simul omne uirtute spc septifor mis gre in opatione retinere. Alius namq; pphetias alius scientias. alij uirtutes alius gria linguarum. alius interpatione sermonu uxta distributione sti spus accepit: ad habenda uero cuncta eiusdem spus munera nemo ptingit. At no conditor nr infirma nra sustinens. qa p diuinitatis sue potentia simul se habere omnes sti spus uirtutes e dotuit: micantes pulcherrimo pliades iunxe. Dum no pliades iungit arcturj gyrum dissipat: quia du semetipm factum homine habere cunctas sti spus operationes innotuit. in testamento ueti labore solut: ut fidelis quisq; iam ni libertate spc illud intelligat. cui pri formidine mte tot differimia seruiebat. Audiat itaq; beatus iob Numquit coniunge ualebis micantes stellas pliades? Ac si apte dicet habere quidem humana quarumda uirtutu potes: si numquid exercere simul omnes operationes sti spus suffias? Me g coniungente pliades intinctis uirtutibz contemplae: e tu de panis abelatione compescere. Audiat qd dr. Aut gyrum arcturi poteris dissipare? Ac si ei apte dicetur. Et si ipe iam que recta sunt sentis? numqd uirtute tua etiam in alienis cordibus laborem grossiorus intelligentie destruis? Me itaq; considera. qui carnaliu stulta corrigo dum me p carnis stultitiaz manifesto: ut tanto magis hec que putas uirtuti tuam fortia humiles. qnto nec uestigia mee infirmitatis apprehendis Qua no impo dominice incarnationis mistio. alijs lux ueritatis o stendit? aliorum no pscandalu corda tenebrantur: recte subiungit. Nu quid pduces luciferu in tempe suo: e uesperu sup filios terre consur gere facis? Pater quippe in filio tempe luciferu pduxe. quia sicut scptu est. cum uenit plenitudo temporis. misit deus filiu suu natu exmu liere factu sublege. ut eos qui sublege erant redimeret. Qui natus exuirgine ueluti lucifer inter tenebras me noctis apparuit: quia fuga ta obscuritate peccati. eternu nob mane nuntiauit: quia diluculo exortus surrexit. e fulgore sui luminis mortalitatis me terra cali gine pressit. Qui bene p iohanem dr. stella splendida e matutina Omnis quippe appendo post morte matutina nob stella factus e. qua dum in semetipo exemplu nob resurrectionis pbuit: que lux sequitur indicauit. Uesperum no sup terre filios consurgere facit: quia infidelibz indeoz cordibz dominari antixps eoz merito exigente permittit. Qui idcirco a domino huic uespri iuste subdunt. quia ipi sponte sua filij terre ce uoluerunt. Terrena quippe e non celestia re quirentes a pspicienda luciferi ni claritate cecati s. e du pce sibi uesperum expetunt. subsequentis damnationis eterna nocte mer gunt. hinc in ewangelio dns dic. Ego ueni in nomine pris mei e non accepistis me: alius uenit in nomine suo. e illu accipie

tis · Hinc paulus ait · Eo q̄ caritatem ueritatis nō receperunt · ut sal
ui fierent · ideo mittit illis deus operationem errouis · ut credant men
dacio : ut iudicent omnes qui non crediderunt ueritati · sz̄ consen
serunt iniquitati · Nequaq̄ q̄ sup eos uesp consurget : si celi filij eē
noluissent · Sz̄ dū inuisibilia appetunt : amisso cordis lumine subnoc
tis duce tenebrescunt · Qd̄ tamē si moraliter discutimus · quomodo
cottidie agatur inuenimus : quia mundus electis lucifer oritur · et
uesp reprobis deo permittente dominatur · Vnus em̄ atq; idē sermo dei
ē · more p̄dicantis : quem dū isti gaudendo · illi nō mundendo audi
unt claritatem sibi luciferi in uespe tenebras uertunt · Dū isti hu
militer uocem ste p̄dicationis accipiunt · qui adstelle lucem oculos cor
dis aperiunt : dum nō illi benedicenti mundent : et non salutis causā
sz̄ elationis gloriā querunt · prumpente iniquitatis sue uespe in
somnū mortis oculos claudunt · Poterit q̄ iudicū is qui electo
ē lucifer reprobo autē auditor fit uesp : quia exhortatione sua qua
bon admitat redemit · prauo deterius malpa meruit · Vnde bene
p paulum dr · Xpi bonus odor sumus deo in his qui salui fiunt · et in
his qui pereunt : alijs quidē odor mortis in mortē · alijs autē odor uite
in uitā · Verbum itaq; sui auditoribus cē lucifer simul · et uespe u
dit : pqd̄ · et alios abominatione suspitari et cōtē alios sopiri iniquita
te conspexit · Qd̄ quia occultis dei iudicijs agit : que in hac uita abho
minib; comprehendi non possunt : recte illic subdidit · Et adhec quis
tam ydoneus ? Ac si diceret · Idonei quidē sumus adhec consideranda
quia fiunt : sz̄ ydonei non sumus adhec inuestiganda cur fiant ·
Vnde hic quoq; dns qui alijs p̄dixit lucifer · alijs uero consurgere uesp
pium dixerat · ne p̄sumtam homo occulta dei iudicia audeat · illico
subiunxit · Numquid nosti ordinē celi · et pones rationē eius in ter
ra ? Ordinem celi nosse ē · supnaz dispositionis occultas p̄destina
tiones iudere : rationē nō eius in terra ponere ē · ante humana corda
talium secretoz causas aperire · Rationē in del celi in terra ponē ē · sup
noz iudicioz misteria nil considerando discutere · nil loquendo mani
festare · Qd̄ utiq; facere in hac uita positus nullus pt · Vt em̄ a
prauis admaiora ueniamus : quis intelligat que cē ratio secretoz
potest q̄ sepe uir nullus a iudicio nō solū nō iudicat · sz̄ etiā pu
nit · recedat · et iniquus eius aduersarius nō solū nō punitus · sz̄ e
tiam uictor abstredat ? Quis intelligat cur unus · Alius insidians
moriat p̄mor · et moritur · alius qui p̄futurus erat · ante multoz
alius culme potestatis assequitur · qui non nisi ledere studeat : alio
tantūmō lesos defendere concupiscat · et tamen ipe oppressis iacet :
alius natare appetit · et in undis negocijs implicatur : alius im
plicari deliderat · et coactus nacat : alius male inchoans usq; ad
ultimū terminū aduersa ptrahitur · alius bene incipiens plongi

tudinem temp̄ꝰ ꝓfiat · ad augmenta meritoꝝ · atq; eoꝝ alius male
mens dū reſeruatur · ut corrigat : alius neꝛe bene quidē inde
ſ̄ in hac uita eo uſq; duꝛat quo ad puerilia prumpat · alius i errore
infidelitatis natus in errore deſiat · alius in catholice fidei rectitu
dine gemtus in catholice fidei rectitudine conſummat · eoꝝ nō
alius catholice matris uentre editus iuxta uite timinū eroꝝ uora
gine deuoꝛatur · alius in tā ſuā in catholica pietate cōſummat qui eoꝝ
impfidia cum lacte matris hauſerat · unus erroꝝ : alius celſitudi
nem bene iudicandi appetere · & nolet · & uult; alius nec nolꝫ nec uult;
alius nolꝫ & non uult; alius nolet & non uolet ? Quis g̈ iſta iudicioꝝ
celeſtiū ſecreta diſcutiat : quis intelligat diſcretā lancē equitatis
occulte ? Ad cognoſcendos quippe iſtos iudicioꝝ ſecretoꝝ ſinus nullus
aſcendit · Dicatur g̈ homini ut ſe neſcire cognoſcat · neſciente nō
ſe cognoſcat ut timeat · timeat ut humilietur · humilietur ne ꝑſu
mat in ſe ut conditoꝛis ſui auxiliū requiꝛat : & qui in ſe fidens mo
tuus e · auctoꝛis ſui adiutoꝛiū appetens iuuat · Audiat itaq; uir in
ſtus iam quidem ſe ſciens · ſ̄ adhuc que ſup̄ ſe ſint neſciens · Nū
quid noſti oꝛdinem celi · & pones rationē eius in tra : id e nūquid oc
cultos oꝛdines iudicioꝝ celeſtiū comphendis · aut apte humanis
auribꝫ ſuffias ? Huius igitur iob de iudicioꝝ incomphenſibiliū inue
ſtigatione requiritur · Ac ſi ei apte diceret ? · Cuncta que patis tanto
tollerare patientius debes : quanto ſecretoꝝ celeſtiū ignarus · cur hec
pateris neſcis ?

BEATVS · IOB · VTR
ne faceret dño interrogante requiritur
qualia utiq; facere non pt homo : ut dū
ſe iſta facere non poſſe depbendit ad eū
refugiat quē ſolum talia quia facere poſ
ſit intelligit : atq; ante oculos iudicis ſui
magis potens appareat · ſi ſua uerius in
firma cognoſcat · Qđ g̈ mire adeo fieri
non ignoꝛatur · de eo diuina iob noce re
quirit ? Dicturq; ei nūquid elenabis in
nebula uocē tuā : & impetus aquaꝝ opiet te ? Vocem quippe ſuā i nebu
la dūs leuat · q̄ndo p ꝑdicatoꝝ ſuoꝝ ligwas adcaligoſa corda infideliū
exhortatione formauit ? eiusq; aquaꝝ impetus opit dū bū agentia me
bra eius turba reſiſtentiū ꝓfoꝝ ꝑmit · hinc e ei q̄ ſ̄ptum e · factū eſt
uerbum dñi ad iheremiā dicens · Sta in atriꝫ domus dei : & loquꝛis ad
omnes ciuitates iuda de quibus uenimt · ut adorent in domo dñi ·

uniuersos sermones quos ego mandam tibi · Et paulop' · & audierunt sa
cerdotes & pphete · & omnis ppls ieremiam loquente uerba hec in domo dñi
Cumq; complesset ieremias loquens : apprehenderunt eu sacerdotes · &
pphete · & omnes ppli dicens · Morte moriat' · Quare pphetauit in
nomine dñi ? Ecce in nebula dns uocem leuauit : qua obscuras
mentes superbientiu directo pphete corripuit · Ecce aquaꝝ impetus eu
ptumis opuit · qua abnsurgentiu ppls · & causa sue correptionis i
stigatis ipe in ieremia cuncta ptulit · qui correptionis mandauit · p
semetipz quoq; dns in nebula uoce leuauit · quando pritem se etiam assup
to corpe exhibens multa suis pscriptoribz · sz figuris enigmatiu nelata
pdicauit · In nebula uoce leuauit : qua neritate sua no scientuis
infidelibz qi caligine somnit · Vnde & bn in libris regu septu e · Nebu
la implebit domu dñi : & non poterant sacerdotes ministrare ppter
nebula · Exigentibus em meritis diu superbi indeoꝝ pontifices diuina
misteria p parabolas audiunt : sacerdotes in domo dñi qi ppt nebula
ministrare nequierunt · Qui & in testamento neti diu sensu my
sticos litterae nelamine cooptos · inter obscuras allegoriaꝝ caligines
inestigare despiciunt : debitu fidei sue ministriu ppter nebulam
pdiderunt · Quibz & tunc in nebula doctrine sue uocem dns ptulit : qui
de se etiam apta narrauit · Quid e em apertius dicere qua ego & pater
unu sumus ? Quid aptius dicere ante qi abraham fieret ego sum ?
Sz quia auditoꝝ mentes infidelitatis caligo repleuerat : qi emissu
solis radiu nebula interiacens abscondebat · Adhanc namq; elevatio
ne uocis cum ptumis aquaru impetus opuit : quia cont illum mor
semens ppluꝝ turba surrexit · Septimum quippe e : ppterea g' querebant
eum inde occidere · quia non solu soluebat sabbatu · sz & patre suu di
cebat deu : equalem se faciens deo · De hoc aquaꝝ impetu p pphetam
damabat · Circumdederunt me sicut aqua tota die · circumdederunt
me simul · Et rursum · Saluu me fac dñe : qm introierunt aque usq;
adanimam meam · Quas pfecto aquas in semetipo ante morte insus
aut membris & post ascensione e ptulit · Hinc e em qd & de supioribz
clamat · Saule saule : quid me persequeris ? Ecce iam celu conscende
rat : & tamen adhuc cum saulo aquaꝝ infideliu persequens & timi
dioꝝ ceteris unda tangebat · Ipe quippe e qui pbonos recta loquit ·
Ipe qui in bonoꝝ passione lacerat ? Vt g' mirifica dns caritatis u
nitate monstraret se ee qui indignis auditoribz pstoꝝ suoꝝ ora
pdicaret aut · Numquid elevabis i nebula uoce tua ? Ut uo onderet
se ee qui instis suis omnia aduersa pateret ? subdidit · & impetu
aquaꝝ opiet te subaudis ut me : que inqui omnes neq; p pdicatores
stos loquente intelligunt · neq; p morientes patiente uident · Narrat
g' deus q' abhominibz patitur : ut dolor affluti hominis mitigetur
ac si illi apte dicat · Mea subtulit' pensa · & tua eq'mmit' tempa Hl'

to eñ minus ẽ · te vulnerare : quã me humana tollerare · Adhuc tamẽ
ũba hec ſubtilius ꝑſcrutari poſſumus · ſi inter dona celeſtia nr̃a ſollicite
corda penſamus · Jam quidẽ fideles ſimus : iam que audiuimus ſup
na credimus · iam que credimus amamus · Sz dum quibuſdã ſupuacu
is curis ꝓmimur : obducta confuſione caligamus · Et cũ nob̃ etiam
talibz mira quedaz dñs de ſe ſentienda mſinuat qĩ in nebula uocẽ le
uat : dum caligoſis mẽtibz ſemetipſũ loquitur uelud i nebula
is qui nõ cernitur auditur · Suma ſint namq; que de illo cognoſcimus
ſz tamen adhuc eum mſecreta mſpiratione qua mſtruimur nõ uidem⁹
Qui igit corãbz nr̃is ꝓbet quidem locutionẽ · ſz occultat ſpeciem : nel
in nebula formar uocẽ · Sz ecce iam uerba dei mtuiſcius ſemetipm loquẽ
tes audimus : iamq; amoꝛi eius q̃ cõtinuatõe quo ſtudio mherere de
bemus agnoſcimus · & tamẽ abmtne conſiderationis culmine adconſue
ta nr̃a expã mortalitatis huius mutabilitate relabimur : & iniuſtẽ
cũ pccoꝛ male ſedula importunitate temptamur · Cum g⁹ ceteris no
ſtris mentibz ſubtilia de ſemetipõ mſinuat in nebula uocẽ leuat · Cui
nõ temptatione minoꝛ ipẽ de deo nr̃ mtellectus oꝑimit · qĩ aquarũ
impetu in uocẽ ſua deus opitur · Tot eñ ſup illum aquas admittim⁹
qd̃ poſt mſpirationem eius grate cogitationes illicitas mcorde ner
ſamus : Nec tamẽ nos ul' oꝑſſos deſerit : nam illico admentẽ redit
temptationũ nebulas demit · Ymbrem compunctionis mfundit ·
& ſubtilis mtelligentie ſolem reddit atq; ſic oñdit qñtũ nos dili
git · qui nos nec cum reſpuit relinquit : ut ſãlt̃ ſic erudita huma
na conſtantia apud ſe temptationes exhorreſcat admitt̃ qĩ redemp
toꝛ ſuus & negantẽ non ceſſat amare · hoc in nob̃ ꝓ ſemetipm tolle
rat : hoc abmfidelibz ꝓ ſuos cottidie ꝑdicatoꝛes portat · Eius enim
domũ ſuborta in nob̃ temptatione repellitur & tamen abmſtindendo
mtuiſcius munꝰ neq; q̃ nr̃a mfirmitate renocat · Eius publice ver
ba reſpuunt · & tamen aberogande grate largitate nulla mfidelium
iniquitate compeſcit · nam cum ꝑfidi homines ꝑdicamenta deſpi
ciunt adimgit · etiam miracula que uenerent · Vnde poſt editaz
uocẽ · p⁹ mundantiũ aquaz impetũ apte ſubiungitur · Numquid
mittis fulgura & ibunt : & reuertentia dicent tibi aſſumus · fulgã
quippe exnubibz exeunt : ſicut mira opa exſtis ꝑdicatoribz oſten
dunt · Qui ut ſepe diximus · idcirco nubes uocari ſolent · quia & co
ruſcant miracul' · & uerb̃ pluunt · Et quia humana corda poſtquã
ꝓ ꝑdicationẽ mota nõ fuerint · iſtis miraculoꝛ fulgoribz conturbã
tur ꝙpheta atteſtante didicimus : qui ait fulgura multiplicab̃ & ·
conturbab̃ eos · Ac ſi diceret · Dum uerba ꝑdicationis tue nõ audi
unt · ꝓ ꝑdicantiũ miracula conturbant · Vnde alias dictũ ẽ · In
lumine iacula tua ibunt : in ſplendoꝛe fulguris armoꝛ tuoꝛ · Jacu
la dei in lumine ire ẽ · uerba eius apta ueritate reſonare · Sz quia ſepe

homines nerba ute etiam mtellecta despiciunt: adiungunt etiã mira
cula. Vnde illic subdidit. Jnsplendore fulguris armor ẽ. claritas mira
culor. Armis namq; nos tuemur. iaculis aduersã destruimus. Arma ũ
tũ iaculis. s' miracula cum pdicamentis. Sũ em pdicatores nerb sius
qĩ quibusdaz iaculis aduersarios ferunt. armis nero. idest miracu
lis semetipos tuentur: ut e' qntũ sint audiendi sonent. impetum
iaculor. e' qntũ sint reuẽndi clarescant parma miraculor. dr em
ad beatũ iob. Numqd mittis fulgura e' ibunt e' reuertentia dicent
tibi assumus. Subaudis ut michi? Vadunt em fulgura. tũ pdica
tores miraculis coruscant. e' supna reuẽntia auditor corda transfi
gunt. reuertentia uo dicunt assumus cum no s; ꝫ dei uiribz tribuũt
quicqt se fortiter egisse cognoscunt. Quid ẽ em deo dicẽ assumus:
Qdda namq; mhoc nerbo obsequiũ declarat? Reuertentes itaq; p
dicatores sos dicere ẽ assumus illi laudem tribuere grẽ. a quo se ac
cepisse sentiunt. mtroria pungne. ne sibi tribuant qd opantur. e'
ne quide fulgura opando possint. ꝫ reuerti supbiendo non possũt
Videamus itaq; fulgur uadens. Claudo tinda aut petrus. Argentũ
e' aurũ non e michi: qd aute habeo hoc tibi do. Jn nomine ihesu
nazarem. surge e' ambula. Et apphensa eius manu dextera allena
uit eum e' ptinus consolidate sunt bases eius e' plante: e' exiliens
stetit. e' ambulabat. Sz cum de hoc facto mdeor fuisset turba cõ
mota: mdeamus nunc fulgur rediens qud ait. Viri israelite: qd
admiramini mhoc. aut nos qnd mtuemini: qĩ nra nirtute. aut
pietate fecerimus hunc ambulare? Deus abraham e' deus ysaac
e' deus iacob deus patrũ nror glorificauit filiũ suũ ihesũ e' pau
lop. cuius nos testes sumus: e' m fide nominis eius hunc que
uidistis. e' nostis confirmauit nomen ei9: e' fides que p eum
e. dedit mtegram sanitate istam in conspectu ommũ urm. Jit
g' fulgur cum petrus miraculũ fecit. redyt. cum non sibi tribuit.
ꝫ auctor qui id fecit. Vadunt. fulgura tũ pdicatores sũ mira o
pa ondunt: ꝫ reuertendo dicunt assumus. tũ m eo q' facimt
ad potentiaz auctoris recurrunt. Qd tame intelligi e' aliter pt
fulgura e' em sicut supius dictũ e sũ nũi mittunt? e' eunt: tũ
a secreto contemplationis ad publicũ operationis exeunt. Multum
e' uadunt: cum ab abscondito speculationis mtime in actiue ute
se latitudine diffundunt. Sz reuertentia dicunt deo assumus.
qua post opa exteriora que pagunt. semp ad sinũ contempla
tionis recurrunt: ut illic ardoris sui flammã reficiant. e' quasi
extactu supne claritatis ignescant. Citius em inter ipa licet bõ
exteriora opa frigescerent: nisi intentione solita adcontempla
tionis ignem recalfant redirent. Vnde bene psalmone dr. Ad
locũ decliuo exeunt flumina reuertunt? ut iterũ fluant. Jpi q̃pe

illic flumina · qui hic fulgura sint uocati · Quia enī corda audie
tiū rigant flumina : quia nō accendunt · fulgura memorant ·
Dequib; alias sēptim ē · Eleuauerunt flumina dñe : eleuauerūt
flumina uoces suas · Et rursum · Illuxerunt fulgura eius orbi
terre · Adlocū g̃ dequo exeunt flumina reuertunt ? quia sc̄i uiri
ē si a conspectu creatoris sui cuius claritatē conspicē conant ·
foris ꝓpter nos ad actiue uite ministeriū uenīunt : mestanter
tamen ad sūm contemplationis studiū reuirrunt · Et si ꝑdica
tione sua exterius nris auribus p corpalia uerba sē fundunt : mente
tamē tanta adconsiderandē semp ipm fontē luminis reuertunt ·
Dequib; ē bene dr · ut iterū fluant · Nisi enī adcontempland sōlli
cita semp mente reuirent : mmirū mtna ceritas eaz exteriora
ꝑdicationis eoz uerba siccarent · Sz dū uidere deū mdelinenter si
unt · qī de cursā foras flumina mtus semp ozunt · quatenus
illic amando sumant · unde aliis ꝑdicando de fluant · Dicatur g̃
recte · nūquid mittis fulgura · ē ibunt · ē reuertentia dicent tibi
assumus · subaudis ut ego : qui ꝑdicatores · meos cū uoluero p̃
contemplationis gratiam · ad actiue uite ministeriū compono ·
Quos tamen semp a bonis exteriorib; admitterni culme contē
plationis reuoco : ut modo iussi adexercenda opa exeant · modo
reuocati mspeculationis studiū apud me familiarius imant ·
Reuertentes itaq; dicent · assumus : quia q̃ius p exteriora acta
paz quid contemplationi dēē indeantur · p ardorē tamen deliderij
quē m mente sua continue accendimt · obsequentē deo sua pñ
tiaz ostendimt · Assumus namq; dicere ē · pntes sē amando
monstrare · Sequitur · Quis posuit mulieribus hominis sapiē
tiaz : ul' quis dedit gallo mtelligentiā ? · Qui hoc loco alij galli no
mine designantur · nisi nō aliō repetiti idem ꝑdicatores sc̄i : qui
inter tenebras uite pñtis student uentura lucem ꝑdicando q̃i cantā
do nunciare · Dicunt enī · Nox p̃cessit : dies autē appinquabit · Q'
uocabo; suos somnū nī corpis excutiunt : clamantes hora ē iam nos
de sompno surgere · Et rursus · Euiglate iusti : ē nolite peccare ·
De hoc gallo alias sēptim ē · Tria sunt que bene gradiunt · ē q̃rtū
q̃ incedit feliat · Leo fortissimus bestiaz ad nullū pauebit occur
sū : gallus succinctus lumbos · ē aries nec ē rex qui resistat ei Ipe
quippe hoc loco leo ponitur · Dequo sēptim ē · Usq; leo de tribu iuda ·
Qui fortissimus bestiarū dicitur · quia m illo hoc q̃ mfirmū ē dei ·
fortiꝰ ē hominib; qui ad nullius pauebit occursū · Dic enī · Venit
princeps huius mundi : ē inme non hz quicq̃ · Gallus succinctus
lumbos : id ē ꝑdicatores sc̄i mt' huius noctis tenebras uerū mane
nunciantes · Qui succincti lumbis sunt · quia a membris suis
luxurie fluxa restringunt · In lumbis quippe luxuria ē · Unde ē eil

dē a dño dicat: Cmt lumbi nr̄i p̄ncip. Et aries: nec ē rex qui resistat ei. Quem alīū hoc loco arietem accipimus nisi p̄mū mt̄ ecclīam ordinem sacerdotū. Dequibus scr̄ptum ē. Afferte dño filios arietū Qui p exempla sua gradiente plin. qī subsequente omīū gregem trahunt. Quibz spūalit rectoq; minentibz nullus rex sufficit oīo resistere: quia quilibz pfectoz obuiet intentionē eoz non ualet ꝓpedire. Caunt em̄ adeum quē desiderant. ⁊ anxie currere ⁊ mo riendo p̄uenire. Pomitur p̄mus leo: sēd gallus: tertius aries. Appa rnit em̄ xp̄c. demde p̄dicatores sūi apli: ⁊ tunc demū spūales pa tres ecclīarū ꝓpositi uel duces gregū qua doctores sequentiū ꝓfoz Sz hec adhuc melius affirmamus: si eiusdē loci etaz reliqua ex ponendo subiimus. Nam qua post hec ⁊ antixp̄c apparebit: hoc ille qrtū subdidit dicens. Et qui stultus appt. postquā elenatus ē i sublime. Si em̄ intellexisset oz impositus manū. Spē quippe in sublime elenabit: cum deū sē ee mentietur. Sz elenatus in sub lime stultus appebit: quia in ipa elatione sua p aduentū neri u dias defint. Qđ si intellexisset oz impositus manū idē si suppli tiū suū ni supbire exorsus ē p̄ui disset. bene aliqn conditus in tante iactationē supbie non fuisset. elatus. dequo nequaq̄ moueat: qđ supius dictum ē. Quartū q̄ mœdit feliciter. Tria quippe mœdere bene dix̄. ⁊ quartū feliciter. Hon em̄ omne q̄ feliciter bene: neq; in hac uita omne qđ bene feliciter. Nam leo gallus ⁊ aries bene cē œdunt. sz non hic feliciter: quia pfectionū bella patiunt. Qr̄ tum nō feliciter ⁊ non bene mœdit: quia in fallacia sua antixp̄c graditur. Sz uita tempus ante p̄ntis ipa illi fallacia p̄sperat̄ sic de eo subantiochi spēe p damele dictū ē. Robur datū ē ei cōtra uige sacrificiū ꝓpter pecā. ⁊ p̄sternitur ueritas in terra. ⁊ faciet ⁊ p̄sperabitur. Qđ salemon ait mœdit feliciter: hoc damel dicit p̄sperabitur. Juxta hoc itaq; testimoniū qđ p salemonē dr̄ gallo succinctus lumbos: apte etaz hoc loco gallum sctōs p̄dicatores ac cipimus. Adse g̃ cuncta referens deus dicat Quis posuit mulī cribz hominis sapientiaz: ul quis dedit gallo intelligentiā? Ac si diceret. In cor hominis humana sapientis supne sapientie graz quis infudit. ul ipis sctis p̄dicatoribz quis nisi ego intelligentiaz dedi: ut suam q̄ndo ul quibz debeant uentura mane nuntiare Idcirco em̄ q̄ndo. ⁊ quid agant sentiunt: quia hoc intimis reuelante cognoscunt. Notandū uero ē qđ sapientia diuinitus inspirata minscribz hominis ponitur: quia nimiz q̄ritū ad elec toz numerū spectat. non modis nobz sz etiam insensibz datur ut iuxta qđ loquit̄ lingua muat. consuetua. ⁊ lux eius tanto clarius resplendeat in supficie. q̄nto uerius mardefit meœde Magna autē labonis est: hoc qđ additur. ul quis dedit gallo intel

ligenaz subtiliorj adhuc expositione distute · Intelligentia quip
pe doctor tanto ee subtilior debet · qnto se ad penetranda mun sibi
lia exercet : qnto nil materiale distinit · tanto e puoce corpis lo
quens omne q e · corpis tnsit · Que pfecto nullatenus simis
congrueret : nisi ea · cantanti gallo id e pdicanti doctore ipe sim
or conditor mnistraret · Intelligentia quoq; gallus accipit · ut
pus nocturnu tempis horas distinat · e tunc demu noce excitan
oms emittat : qua indel sts quisq; pdicator pus mandtoribz
suis qualitate mite considerat · e tunc demu ad erudiendu co
grua noce pdicationis formar · Quasi em horas noctis discer
nere e · pcor merita diudicare · Quasi horas noctis discerne
e · actionu tenebras apta mtrepationis noce corripe · Gallo itaq;
intelligentia delup tribuitur · quia doctor ueritatis distrctionis
nrtus ut nouit quibus quid qndo ul quomo inferat diuinite
mnistratur · Hon em una eademq; cunctis exhortatio conenit ·
qua nec cunctos par morti qualitas astringit · Sepe aut aliis of
fenunt · que aliis pfunt : nam e plerumq; herbe que hec amma
lia refouunt alia occidunt : e lenis sibi lus equos mitigat catu
los instigat · e medicamentu q hunc morbu imminuit · alteri
ures ungit : e pans qui uita fortiu roborat · puulor necat ·
pqualitate igitur audiencia formari debet · sermo doctor · ut e
ad sua singulis congruat · e tamen a communis edificationis
arte nunq; recedat · Quid em sunt intente mentes auditor nisi
qi quedam mythara tensiones strate cordar : quas tangendo ar
tifex ut non sibimetipi dissimile cantica faciat dissimilit pul
sat : Et idcirco corde consonam modulatione reddunt : qua
nno quide plectro · si no immo impulsu ferunt : Vnde e doctor
quisq; ut na mma cunctos mrtute caritatis edificet · exima
doctrina non una eademq; exhortatione tangere corda audien
cia debet · Aliter namq; mri aliter admonende sunt femine · alit
iuuenes aliter senes · aliter inopes aliter locupletes · alit leti alit
tristes aliter subditi aliter plati aliter serui aliter dni · alit hui
mundi sapientes alit hebetes : aliter impudentes aliter uere
cundi : aliter pterui aliter pusillanimes : aliter impatientes ·
alit patientes aliter benmodi alit mundi : aliter simplices alit
impuri alit incolomes aliter egri · aliter qui flagella metuunt
e pterea innocent nuunt : aliter qui sic in iniquitate durue
runt · ut nec flagella corrigantur : aliter mmis tanti : alit
multiloquio na cantes : aliter timidi aliter audaces : aliter
pigri aliter trepites : aliter mansueti aliter iracundi · aliter p
tinaces aliter inconstantes : aliter qui sua iam misericorditer
tribuunt · aliter qui aliena rapere contendunt : alit qui nec alie

na rapiunt nec sua largiunt: aliter qui & ea q̄ habent sua tribuit & aliena rape non desistunt: aliter discordes · aliter pacati · aliter se minantes iurgia aliq̄ pacis: aliter admonendi sc̄i qui sacre legis uerba non recte intelligunt · aliter qui recte quidē intelligunt · sz̄ humiliter non loquuntur: aliter quantumq; p̄dicare digne ualeant · p̄ humilitate formidant: aliter quos a p̄dicatione impedire uel etas phibet · & tamē papitano impellit · aliter qui in hoc qd̄ temp̄alit̄ appetit pspantur: aliter qui quidem que mundi sunt contempsunt · sz̄ tamē aduersitatis labore fatigantur · aliter cōiugis obligati aliter a cōiugij nexibus liberi: aliter admixtione carnis exuti · aliter ignorantes · aliq̄ qui pcca deplorant opum · aliter qui cogitationū: aliter qui cōmissa plangunt · nec tamen deserunt · aliter qui deserunt nec tamen plangunt: aliter qui illicita que faciunt · etiam laudant aliter qui acta sanct prana nec tamē denutant: aliter qui repentina cupiscentia supantur · atq; aliter qui mulpa exconsilio ligantur: aliq̄ qui licet minima crebro tamē illicita faciunt · atq; aliter qui se a pius iusto diuit · sz̄ aliquando in grauib; dimergunt̄: aliq̄ qui bona nec inchoant · aliter qui inchoata minime cōsummant: aliter qui mala occulte agunt: & bona publice · aliter qui bona que faciunt absconduit · & tamen quibusda factis publice mala desē opinari p̄mittunt Et quidē de singulis qui sit admonitionis ordo subtiliter minuare debemus · sz̄ formidata locutionis plexitate impedimur · Auctore aut̄ deo in alio ope id explere appetit animus · si tamen laboriose huius uite adhuc aliq̄n tuli restauent tempus habemus uero aliud qd̄ de galli huius intelligentia considerare debeamus: quia p̄fundioribus horis noctis ualentiores ac p̄duciores edere cantus solet · Cum uero matutinū iam temp⁹ appinquat: leniores · & minutiores omnium uoces format · In quib; galli huius intelligentia q̄d nob̄ innuat: cōsiderata p̄dicatoz discretio demonstrat · Qui cum minus adhuc mentib; p̄dicant · altius & magnis uocib; eterna iudicij terrores minant · quia uidel' qui in p̄fundo noctis tenebris clamant · Cum uō iam auditoz suoz cordibus ueritatis lucē adesse cognoscunt · clamoris sui magnitudinē mlentate dulcedinis uertunt: & non tam illa que sunt · de pene terribilia q̄ ea que sunt blanda p̄mijs p̄ferunt · Qui etiam minutis tunc uocib; cantant · quia appinquante mane subtilia queq; de misteriis p̄dicant · ut sequaces sui eo minutiora queq; de celestib; audiant · quo lux ueritatis appinquant: & quos dormientes longius galli clamor exitauerat uigilantes suauior delectat: quatenus correctio cunctis cognoscere de regno subtiliter dulcia libeat · qui prius de iudicio aduersa formidabat · Qd̄ bene p̄moysen exp̄mitur: cum ad p̄dicandū exercitū tuba clangere conditus inbentur · Sp̄tū namq; e · fac tibi duas tubas argenteas ductiles · Et paulop⁹ Cum contio

Clangor mane pcuit: monebunt castra p dnas em tubas exercitus dn
ri: qa p dnō pcepta cantatis ad pugnā fidei ppls uocatur. Que id
circo argentee fieri pnpimit: ut pdicatoꝝ uerba luas mitore pateāt
& auditoꝝ mentē nullus sin obscuritate confundant. Idcirco aute
ductiles: qa nre ē ut hij qui mentira uitam pdicant. tribulationū
pressuꝝ tumfiombꝫ arcstant. Bene aut dicit. ni consō clangor mane
pcuit monebunt castra. qa nimiꝝ pdicationis sermo ni subtili
ac minuta agitur auditoꝝ corda contra temptationū certamina ar
dentius exercentur. Est adhuc aliud in gallo sollert intuendū. quia
ni iam edere cantus parat. prius alas excutit. & semetipm feriens
uigilantiore reddit. Qd patenter cernimus. si sōꝝ pdicatoꝝ uitam
uigilanter intuemur. Ipsi quippe tum uerba pdicationis monetur.
pus se in sanctis actibꝫ exerceatur. ne in semetipis torpentes ope
alios excitent uoce. & ante se p sublimia facta excitant. & tunc ad
bene agendū alios sollicitos reddunt. prius cogitationū alis sem
ipos ferunt qa quitq; in se intulit torpet. sollicita mutatione dephendunt districta animaduersione coercent: prius sua
plangere fletibꝫ curant. & tunc que aliorum sunt plangenda demonstrant. Prius g alis insonant qui cantus emittant: qa ante qm ver
ba exhortationis pferant. omne qd locuturi sunt opibꝫ clamant. &
ni pfecte i semetipis uigilant: tunc dormientes alios adungilias
uocant. Sz unde hec tanta doctoꝝ intelligentia: ut & sibi pfecte u
gilet. & dormientes adungilias subquibusdam clamoris puectibꝫ
uocet. ut & pcoꝝ tenebras prius caute discutiat. & discrete postmo
dū lucem pdicationis ondat: ut singul iuxta mod & tempa con
gruat. & simul omnibus que illos sequant ondat: unde adtacta
& tam subtilit tenditur. nisi intus sensus abeo aquo ē conditus doceat
Qua igit laus tante intelligentie non pdicatoris uirtus ē. sz auctoris: uere peinde auctore dr. Vel quis dedit gallo intelligentia. ac si di
ceret. nisi ego. qui doctoꝝ mentes quas intus ex nichilo condidi. ad i
telligenda que occulta sunt mirabilius instruxi? Unde bene ut in
dictis pdicantiū non solū inspiratore se intelligentie. sz etiā auctore
locutionis ondat admingit. Quis enarrauit celoꝝ rationē. Qui
tamē uerba qua cum sese nobis pspectem ondent subtrahit: ptin
subdit. Et cōcentū celi quis dormire facit? Sub hac em uita infir
mitatis nre dns non apta spene maiestatis sue sz pdicatoꝝ suoꝝ uoce
locutus ē. ut corda adhuc carnalia carnis lingua pulsaret: & tan
to fanlus insueta prepent. quanto ea psuetu consuete uocis au
diuerit. At postq; p mortē impulueré caro resolutur. & p resurrec
tionē pulus animatur tunc de deo audire uerba non querimus:
qua unū ipsum qd implet omnia iam pspectem dei uerbi uidem
Qd tanto nob altius sonat: quito. & mentes mas ui intime illu

strationis penetrat · Sublatis namq; ortis · & occidentibus uerb⁹ : quasi quidā sonus eterne p̄dicationis fit · ipā ymago interne misionis Vnde recte nunc adbeatū iob dns dicit · Quis enarrauit celoꝝ rationē : & contentū celi quis dormire faciet : Quid em celoꝝ ratio aperitur : nisi ius supna secretoꝝ : Quid p̄ celi contentū : nisi cōcors p̄dicantiū sermo signatur : Conditor igitur nr cum celoꝝ rationē narrare cepit dormire celi contentū facit · quia cū ea nob⁹ p speciem oñditur · nimiꝝ p̄dicantiū uerba subtrahunt : Hinc em p ieremiam dominus dicit · Hi docebit ultr̄ unus p̄ximū suū · & unus fratrem suū dicens · cognosce dominū : omnes em cognoscent me a minimo eoꝝ usq; ad maximū dicit dns · Hinc paulus ait · Sine p̄phetie euacuabunt : sine lingwe cessabunt · sine scientia destruetur Vel certe celoꝝ ratio ē · ipa unificatrix uirtus que spē formar angeloꝝ · Deus em sunt ē causa causarū · sic una inuentiū : ita etiaz rationabiliū creaturaꝝ · Tunc g̃ celoꝝ rationē dns narrat : cū semetipz nob⁹ quō electis spiritib⁹ p̄sit mistimat · Tunc celoꝝ rationē narrat · cū detersa mentis nre caligine clara sē uisione manifestat · Vnde & in ewāgelio dicit · Venit hora : cum iam nō in p̄uerbijs loquar nob⁹ : sz palā de pre annunciabo nob⁹ · Palam quippe de patre annunciare se asserit qua p patefacta tunc maiestatis sue specie · & quomō ipe gigneti ñ imparoriatur · & quomō utroq; spe utriq; coeternus p̄cedat oñdit · Apte namq; tunc indebimus quomō hoc q̃ oriendo ē ei deq̃ oritur subsequens non ē · quomō is qui p̄cessione p̄dicatur · a preferentib⁹ nō pitur · Apte tunc indebimus quomō & unū diuisibilit tria sint & indiuisibile tria unū · Lingwa g̃ tunc narrantis dei ē : misa caritas subleuantis · Et contentus celi tunc dormiet : q̃ appente mundino retributore omniū opū exhortationū uerba cessabunt · Vnde & apte ipm resurrectionis temp⁹ adiungitur : cum illico pfertur · Quando fundebatur pulus interra : & glebe compingebant · Moze em suo que adhuc futura sunt q̃si iam p̄terita diuinus sermo describit · hoc misse indelis seruans qd̃ p eū dicitur qui fecit que futura sunt · Pulus itaq; tunc interra fundatur · quia misolida membra reddit : & glebe compingit : quia minuz firma corpa expulsuere collecta consurgunt · Sz postq̃ uerba hec domica quomō de futuro intelligenda sint diximus · nunc etiam quid de p̄nti misinuent · indicem⁹ · Quis enarrauit celoꝝ rationē : & contentū celi quis dormire faciet · Celoꝝ rationē dns narrat dū nunc misimando supna secreta se electoꝝ suoꝝ mentes illuminat · Contentū nō celi dormire facit · dū concordes ymnos angeloꝝ atq; illa celestiū uirtutū gaudia reproboꝝ cordibus iusto iudicio abscondit · Qui contentus celi q̃ius mise intentus uigilet : in ipa tñ reproboꝝ ignorantia extinctus dormit · Enarratur g̃ secreta celestis

ratio · ℰ tamen · ℰ contentus celi dormire ꝓmittit · quia · ℰ aliꝭ ꝓmiſpi
ratione ſupne retributionis ſuauitas panditur · ℰ aliꝭ que ſit inter
ne laudis ſuauitas occultat · Narratur celoꝝ ratio · quia electoꝝ
mentibꝫ que ſit ſupnoꝝ retributio indefinenter apitur: ut nimꝝ
ſine ceſſatione ꝓſtuant · ℰ tñ ſtaurentes inuiſibilia · ſeſe ad inuiſibi
lia extendant · Omne enī inuiſibile q̄ in hac uita reꝑbꝰ figit · hoc
electos ad aliam impellit: quia dū bona que facta ſunt reſpiciūt
in eī aquo facta ſunt marceſcunt · tantoq; eī ꝓſtantius amāt
q̄nto illū hoc q̄ ipe bonū condidit · ꝑfecte conſiderant · loquit · q̄ipe
hoc eis intꝰlectus ſilent ſonans inuiſibilis lingwa cōpunctionis
q̄ tanto plenius intus audiunt: q̄nto ab exterioꝝ deſiderioꝝ ſtre
pitu ꝓfectus auertunt · His itaq; cōcent' celi non dormit: quia eoꝝ
mens que ſit laudis ſupne ſuauitas appoſita amoris aure cognoſcit · Intus enī q̄ appetunt audiunt: ℰ de celeſtiū bonoꝝ p̄miſſ ipō
deſiderio diuinitatis inſtruūtur · Vnde ℰ p̄ntē uitam nō ſolum ad
uerſantē · ſ; etiam fauentē grauiter tollerant: quia eis oneroſiꝰ
ℰ omne q̄ cernitur dū aliꝫ q̄ intus audiunt differentur · Omne
q̄ ſibi ꝓſto ℰ graue eſtimant: quia illud nō ℰ adq; anhelant · In
deſinent' autē eoꝝ mens ipis temꝑalitatis laboribꝫ feſſa · in illud
celeſte gaudiū reſumenda ſuſpendit · dum mane cordis intro e
rumpente concentu ſobrietatem ſibi cotidie ſupnoꝝ cuiū ꝓſtolā
tur · Iſte concentus ſupne laudis mane illius erupat qui dicebꝫ
Ingrediar in locum tabernaculi admirabilis uſq; ad domū dei: in
uoce exultationis ℰ confeſſionis ſonus epulantis · Qui igitur in
tus uocem exultationis · ℰ confeſſionis ac ſonos cuiuſdam epu
lantis audierat: quid illū aliud niſi celi contentus exiſtabat · Q'
tamē content' ꝛebꝰ dormit · quia eoꝝ cordibꝫ nequaq; p uocem
compunctionis innotuit · Non enī conſiderare illam deſiderabilē
ſupnoꝝ ciuiū frequentiaꝫ ſtudent: nullo ardoris radio illa ſollem
nitatis interne feſta conſpiciunt: nulla in intimis contempla
tionis pemata ſublenantur · Solis namq; inuiſibilibꝫ ſerviunt: ℰ
idcirco nil ſupne ſuauitatis intꝰlectus audiunt: quia eos ſicut
ſupꝰ diximus · mane cordis curaꝝ ſeculariū ſuadi tumultus
ꝓmunt · Quia igitur occulta diſpenſatione indigꝫ q̄ apit · aliꝭ
aliꝭ daudit · qd aliꝭ detegitur aliꝭ occultat · dicatur rēte · Q's
enarrauit celoꝝ rationē: ℰ contentū celi quis dormire faciet ·
Qd tamē tunc nob latius innotuit · cum redemptor nr p diſpen
ſationis miſterii appens · ℰ indignis mīaꝫ ꝓbuit · ℰ eos aſe qui
digni debant excluſit · Vnde hic quoq; apte ſubiungit · Quōdo
fundebatur pulus interra · ℰ glebe compingebant · Quid enī
impulueret niſi ꝓtōres animas · qui nullo rationis pondere
ſolidati · omniſtibꝫ temptationis flatu rapiunt · Dequibꝫ ſcptū

ē Non sic impij non sic · sz tamq̄ puluis quē pīnt uentus a facie tre
Pulnis g̃ in terra fundatus ē · cum peccatores uocati in ecclia tradi
te fidei sūt ratione sōlidati · ut qui prius in constantia mobiles
temptationis aura leuabant · immobiles postmod̄ cont̄ temptatiōe
ta consisterent · & deo pseuerant̄ inherentes fixum bñ uiuendi
pondus tenerent · Glebe nō exhumore coagulant̄ · & puluere · In
hac itaq; terra glebe compacte s̄: quia uocati peccatores & p spūs
scī grām in fidei collectione sūt caritatis unitā · Iste glebe inter
ra cōpingte sūt q̄n ppli qui prius q̄ in diuīsione puluēris diuīsa
sēnebant · postmod̄ scī spūs gratia accepta mille pacatissima
unanimitatis concordia conuenerūt · ut cū eēnt tria milia ul'
ursum · v̄ milia scr̄ptura teste diceretur · quia erat in eis cor unū
& anima una · has glebas exmo quidē puluere · sz q̄ diuīsā mole
distinctas cottidie dominus in terra compingit · quia seruata vi
tate sacramenti mixta uarietatē mor̄ atq; lingwar̄ fideles in
ecclia pplōs collegit · has glebas iam tunc dñs dēsignauit · q̄n̄do
ad cūm panis & pisciū q̄nquagenos discumbē uel centenos inf
sit · Quas tamē glebas si in ecclia exuuersitate meritor̄ attendi
mus · fortasse adhuc distingwere subtilius ualemus · Alā diū
alius ē ordo p̄dicantiū · alius auditor̄ alius regentiū atq; alius
subditor̄ alius coniugū · alius continentiū alius penitentiū · alio
rum q̄ exima terrā ē diuersā glebarū forma distincta · dum
in una fide · una caritate disparia demonstr̄atur · bene operantiū
merita · has glebas pplūs ille signauit · qui ad constructionē taber
naculi subito studio diuersa donaria obtulit · Deq̄ scr̄ptū ē · Qui
quit in cultu & ad nectes stās mānum erat uiri cū mulieribus p̄bue
runt · armillas & in aures anulos & dextralia · omne uas aureū
in donaria dñi sēpatiū ē · siquis habuit iacinctū purpurā coccum
bis tinctū · byssum · & pylos capraz · In ornamento g̃ tabernaculi
uiri dona cū mulieribus obtulerūt · quia in explendo cultu scē ecclie &
fortiū facta sublimia & infirmor̄ opa extrema nuntiantur · Qd
autē p armillas que lacertos astringunt · nisi ppositor̄ uahde labo
rantiū opa demonstr̄atur · Et qd p aures · nisi subditor̄ obedien
tia exprimitur · Quid p anulos · nisi signaculū secretor̄ · & plez
q̄ eēt magistri signāt · qd̄ abanditoribus capi nō posse cōsiderāt ·
Et quid p dextralia nisi pme operationis ornamenta meminerant ·
Quid p uas aureū in donaria domī sēpatiū · nisi diuinitatis in
telligentia accipitur · que tanto abinferior̄ amore diligit · q̄n̄
to ad sola que eterna sūt amanda sublenatur · Quid p iacinctū
nisi spes celestiū quid p purpurā nisi cruor ac tollerantia passio
nis amore regni petita exhibita · quid p bistinctū coctū · nisi ca
ritas demonstr̄atur · Que p pfectione bis tingwitur q̄ dei &

proximi dilectione decoratur. Quid p byssum nisi immaculata car
nis incorruptio: et quid p pilos caprarū exquibus cilicia aspera
texitur · nisi dura penitentiū afflictio designatur · Dum igit alij
p armillas · et annulos forte magisteriū exercent · alij p manus
et extralia denotā obedientiā rectamq; operationē exhibent: alij p
sepatū nas aureū pclaram subtiliorem q; dei intelligentiā tenent.
alij p iacinctū purpurā · et ceteū andita celestia spare crede amare nō
desinunt · etiam que adhuc subtilior intellectu minime cognoscūt:
alij p byssum incorruptionē carnis offerunt alij p capraū pilos de
plorant aspe · qđ libent admiserunt: qi exima terra i immē glebe
pferuntur · quia exuno · et pari obsequio facta fideliū dispara, predt
Que immūz glebe neq; cōcrete expuluē surgeret · nisi aquā prius
pulvis ampet · et concepto sehumore solidaret: quia nisi peccatores
quosq; sti spūs grā infunderet · constructos eos ad fidei opa caritatis
unitas non tenet · Quido igitur dō enarrant celoz rationē · ul' cōcre
tū celi dormire fant apiat · Aut em · Quido fundebatur pulvis sterra
et glebe compingebantur · Ac si diceret · Tunc pmū vocatione · et
districtione manifesta secreta spealia · et no sine mia aliis apin · et
non sine mistria aliis clausi: cum alios intra ecclias concordia cari
tatis admiare · Que sta ecclia qua a pfidia indeoz repulsa, adrapi
endas gentes sē contulit · atq; missio corpe comitendas · qđ quidē nō
sinis · si dīn mihi fecat · apte subiungitur · Numquid capies leene
pdam: aut animā catuloz eius impleb · Jsta immūz ula leena e ·
dequa iob dixerat · cum superbiente indā cerneret · pdicante ecclia pt
missaz: non calcaverunt eam filij histroz nec ptinsunt p eā leena
hinc g leene pda dns capit · ut animā catuloz eius impleat · qz
adaugmentū huius ecclie minimos de gentilitate dimpnit · et p ai
maz huiusmodi eminentia aplōz nota sanauit · spi quippe catuli, pmen
tis teneritudie · et formidinis infirmitate nocati sunt: qui passō do
mino clausis foribz residebant · sicut de ill' scptū e · Cum cet sero die
illo una sabbōz · et fores eent clause ū erant discipli congregati · ppter
metū iudeoz venit ihs · et stetit in medio eoz · Quidhuc quoq; de eisdē
catulis apte subiungit · Quido rubant manus · et insperatos insidiat ·
Cum em neq; sti apli cont membā diaboli in hoc mundo pdicatoris
exurgerent · et nec dū post passionē dni sti spūs effusione solidatu ·
redemptorē suū firma auctoritate pdicarent: adhuc cont adversa
rios suos qi manibus insidiabant · Clausis quippe foribz qi inqui
busda abditis speluncis suis catuli rapturi mundū rubabant · ut asaz
pdam postmodo plimentes dimpent: dequib tunc certū e qđ mū
di impetū etiam sibimetipis latendo formidaret · illis foribz clausis
Jsti catuli morte mortis ire insidiati quesierunt: ut culpā nrā
mirificarent · omiēq; nob peccati uinā necarent hoz primo illi e

eſimenti catulo · ſz iam nalenti oſtenſa plmtē gentilitate qī mon
ſtrata pda dr · macta ⁊ mandnca · hijs catulis nelud adhuc infir
mis ut rubare mantris debeant mbet ⁊ cum eis dnica uoce dr · Sede
te mmitate ⁊ quo adnſq; mdnammm nirtute exalto · An nō recte
leene catuli nocant ⁊ qui m ecclia editi adnerſantē mūdū ore rapue
rint ⁊ Et hec quidem facta aſtis aplis nouimus ⁊ hec nē etiā fiei
a rectis doctoribus nidem ? · Jpī em ⁊ ſi ſubſequentiū pplor patres
sint · tamen pcedentiū filij · unde ⁊ nō mmerito catuli dicunt ⁊
ul certe quia ⁊ quorda fideliū magiſtri ſ · nmúſal tamē ecclie
diſcipulos ſe eē gloriantur · Leene itaq; dns pdam capit · quia nir
tute ſue mſpiratonis aberrore nitā delinquentiū diripit · ⁊ aias
catulor illius replet · quia conūſione multor pijs doctor deſideriis
ſatisfac · Dequibus catulis bene ſubiungitur Qū rubant in ants
⁊ inſpecubz inſidiant ⁊ Neqz em cuncta tempa doctine ſunt con
grua · Nam plerumqz dictor nirtus pditur ſi in tempeſtiue pfe
rantur ⁊ ſepe nō ⁊ qđ lem⁹ dict ⁊ cōuentu tempis congruentis
animat ⁊ Jlle g⁹ ſcit recte dicere ⁊ qui ⁊ ordinate nouit tacere ·
Quid em pdeſt eo tempe nascente corripe ⁊ quo alienata mente
non aliena nerba prepe · ſz ſemetipm nix nalet tollerare ⁊ furente
quippe qui pmuetione corripit ⁊ qī ei qui nō ſentiat plagas ebo
ipont · Doctna itaq; ut puenire ad cor audientis naleat ⁊ que
sibi sint congrua tempū momenta ppendat · Bene g⁹ de eisdē catu
lis dr · Quando rubant in antris · ⁊ inſpecubz inſidiant ⁊ Docto
res em ſti qñdo ⁊ argienda conſpiciunt · ⁊ tame ſe p ſilentium
in cogitatonibz retinent · qī inſpecubz latent ⁊ uelut in ants
ſe contegunt · quia in ſinis cordibus occultantur · ⁊ Sz cū optimū
temp⁹ inuenerit repente pſiliunt · nulla que dicenda sunt reti
net ⁊ ⁊ cerucem ſuperbientiū morſu aſpe increpationis tenent
Sine itaq; p aplos seu p doctores quos in aplor loco ſubrogant
hinc leene dns cottidie predam capit ⁊ ⁊ eos quos cepit alios
etiā cape nō deſiſtit · Adhoc quippe inſti hūius mūdi pcores ra
puit ⁊ ut p comūſos eos alij etiā emundo rapiantur · Unde ⁊ ipa
gentilitas que pio aplor more capta ē · tanta nunc fame alios
eſiunt · qñta ſe ab aplis contupita fuiſſe cognoſcit · pinde ⁊ apte
ſubiungitur · Qnis ppat corno eſta ſua ⁊ qñ pulli eius adden da
mant nagantes · eo q; non habeant cibos ⁊ Quid em corui pullo
rumqz eius nomine niſi pcis nigra gentilitas designatur ⁊ Deq;
psalmista dr ⁊ qui dat iumentis escaz ipor ⁊ ⁊ pullus corvor
inuocantibz eū · Jumenta quippe esta accipiunt dū sacre scripture
pabulo mentes diuū beate sanant ⁊ pullis nō corvor filijs sti
gentiū esta · datur cū cor deliderū nra conūſione refici ⁊ Jlle cor
uus esta fuit dū ipſū ecclia quereret ⁊ ſz nunc esta accipit · quia

ipē adcomissionē alios exquirit · Cuius videl' pulli idē pdicatores
exeo editi non mse plimunt sz in utribz redemptoris siu vnde bñ
dicit: Qñdo pulli eius addeñ clamant · Nichil em̄ sua virtute pos
sē sē simt: ℰ qmmus ammaz luc̄ pijs nobz eximant · abillo tñ
qui cuncta mirabiliter opatur · hec fieri exoptant · Vera em̄ fide cō
phendunt: quia neqz qui plantat ē aliquid · neqz qui rigat · sz
qui incrementū dat deus Qd uero dictū ē nagantes eo qd nō ha
beant cibos: mhac nagatione nil aliud qz estuantiū pdicatoz no
ta signant: Qui dū in ecclie simū reape pplos ambiunt: magno
ardore sitientis nunc adhos nunc adillos colligendos desiderii mit
tunt · Qī quadā quippe nagatione ipā cogitationis estuatio · ℰ
uelut adloca uasa mutatis mutibz transeunt: dū padmandis
animabus in numerosos modos ac inptes diuersas eximi mē
te distenditur · hanc nagationē pulli cornoz videlt filij gentiliū ab
ipō gentiū magistro didicerunt · Ipē quippe quā ualida caritate
flagrat tā immia exteris adloca sē nagatione pmittat · tñ sitit ad
alia exalijs appetit · quia ipā eum quē implet caritas impellit
Longe namqz aromatis positus strubit · memoriā mī facio semp
in oratonibz meis · obtestans si quomō tandē aliqñdo pspium
iter habeā in uoluntate dei uenendi aduos: desidero em̄ videre
uos · Retentus epheli corinthijs strubit · Ecce tertio hoc paratus sū
uenire aduos · Rursum epheli cōmorans galathis loquit: dicens
Vellem mō ee apud uos: ℰ mutare uocem meā · Rome quoqz custo
dia carceris clausis: quia ire pclemetpm ad philippen nō permitti
tñ simitte discipulū pollicet dicens · Spero in dnō ihū thimoteū
cito me mittē aduos: ut ℰ ego bono animo sim cognitus que cir
ca uos sunt · Constrictus etiam uinculis atqz epheli recentis colo
sensibz strubit · Nam si corpe absens sum: sz spū uobcū sū · Ecce
quomō sto desiderio qī nagatur · hic corpe tenetur · illuc spū du
citur: ℰ paterni amoris affectum istis presentibz exhibet · illis ab
sentibz ondit · Cotā positis impendit opa: audientibz exprimit no
ta: efficaciē pris eis cum quibz erat · nec tamē illis absens cui q
bz non erat · Cuius nagatione melius cognoscim? si eius adhuc
ad corinthios uerba pensamus · Aut em̄ · Vemā aduos cū macedo
niā ptransiero · nam macedoniā ptransibo: apud uos forsitan ma
nebo · ul'etiā hiemabo · Ppendamus quesō · que sit ista nagatio
Ecce alio mtium manet · ℰ alio sē iterū phibet · atqz alio defluxuriū
pmittit · Quid ē qd tam anxie ptot loca ptit: nisi q; cura omnes
una caritate constrigit · Caritas em̄ que diuisa uiuere consueuit:
unū corpauli duudi pmulta compellit · Qd tamē tanto arctius
in deo colligit: qūto latius p sta desideria sparsit · Pdicando igit
paulus mult simul · oia dicere · amando mult omnes simul unde

qz ·e· incarne pmanendo multoīb; nuē ·e· decarne tñ seīndo pfec
fidei fidē multoīb; pdē· Vagentur itaq; pulli cornoz idē mgrīm
suū mittent· filij gentiū: corpore mentis exultant· e· tñ aīmaz
huarū hoc ē· abuim suū minime repiunt· non quesiant: ad pcto
sē expuectib; extendant· e· estuantes inutilitate multoz refectione
suā qī nagantes eluriant· Quia nō p pdicationē opa discurrendo
refectione fidei gentilitatē sanare nō cessant: dicatur recte· Quis
pparat corno esca suam: qñdo pulli eius addeū clamant· nagantes
eo qd nō habeant cibos·? Potest etiam corm nomine mgr pmfidel
meritū plebs iudaica designari· Nam pulli eius addeū clamare refe
runt·? ut eidē corno a dño esca ppetur·? Quia nimiz sñ apli plebis
israelitice carne genāti· dū pgente sua pres addnm fiinderent qī pul
li cornoz eū dequo carnaliē editi sunt spūali intelligentia pentē
pplin panerunt· Igitur dū pulli ei? clamant corno esca pparatur· qz
dū apli exorant· plebs dudū pfida adcognitionē fidei duat·? e· exp
dicatione filioz qī expullos noce sanatur· Illud tamē in hoc uersu
debemus sollert intuen: q; huic corno esca dr·: pmū pullis clamā
tib; · e· postmodū nagantib; pparī· Clamantib; namq; pullis cor
no esca pparata ē· cum pdicantib; aplis uerbū dei indea audiens
modo intribz mihi; ni m y· mihi; spūali ē intelligentia sanata·
Sz cum replos multitudo crudelitatē suā cont pdicantes ex
cerz· e· qī pullos uitā necarent· hij idē pulli immunisā mundi pte
dispsi s· Vnde e· eisdem carnalib; patrib; spūali pdicatione resis
tentib; dicunt· nob optebat pmū loqui uerbū dei· sz quia repellitis
illud e· indignos nos iudicatis eterne uite: ecce conuertimur· ad
gentes frentes pfecto qd postq gentilitas crederet· cuā indea ad
fidem uemflet· Vnde e· sptū ē· Donec plenitudo gentiū introiret
e· sic omis isrl salnus fieret· Quia igitur simopē sñ apli e· stu
duerunt prius audientib; pdicare· e· postmodū resistentib; exem
pla comūnē gentilitatis ondere: qī eluribus pullis hinc corno
esca suā · e· prius clamando e· postmodū nagando quesierūt·
Vnde cū nagant pulli m esca cornus inuent· quia dū plaborem
pdicantiū conuersam addeū gentilitatē indaicus pplis respic·· ad
extremū qnq; stultitiā sue infidelitatis erubescit· Et nec sptē
sacre sententias itelligit tñ prius quā sibi eas gentib; inotuisse
cognoscit· atq; expleta nagatione pullos ad pcipienda sac eloqa
os cordis apit· quia pactis in mundo curribz aplos sero ea spūa
liter pcipit· aquib; dū pfidia astrigente ieiunau· Que quia ois
solis diuine potentie uirtus opatur· recte dr· Quis pparat corno
esca suā · quādo pulli ei? addeū clamant nagantes eo qd non
habeant cibos· subaudis nisi ego: qui infideleī pplm filijs suis·
e· exorantib; tolero · e· pdicantib; pasco · atq; ad alia nagantibus·

comitendo qnq

cōtendo qñq; infine sustineo · Est adhuc aliud qđ de corvo mo
raliť intelligi · Editus namq; pullis ut fertur escam plene pbere
dissimulat · prius q; plumescendo ingrescant : eosq; in edia affli
patiatur · quo adusq; in illis p pennaꝝ ingredinē sua similitudo u
deatur · Cui huc illucq; nagantur in mdo : & aboꝝ expetunt apto
ore subsidiū · At cū ingrescere cepint : tanto eis pbenda alimenta
ardentius requirit · qñto illos alere diutius distulit · Corvus pfecto
ē doctus quisq; pdicator : qui magna uoce clamat dñ peccoꝝ suoꝝ me
moriā · atq; cogitatione infirmitatis ppe q; qñ dā coloris ingredine
portat · Cui qñdē nascunt infide discipuli : q; fortasse adhuc con
siderare infirmitatē ppriā nescinnt · fortasse a peccatis pteritis me
moriaꝝ auertunt : & pboc ea q; alsiim oportet · cont huius mūdi
gloriā humilitatis ingredinē non ōdiunt · Hȳ uelud ad attipiendas
escas os apiunt · cū docen de secretis sublimibz queruntur : q; eius doc
tor suus alimenta pdicamentoꝝ sublimiū tanto minus tribuit q;
to illos peccā ptenta min⁹ digne deflere cognoscit · Expectat quippe at
q; admonet · ut a more uite pnīs prius p penitentie lamenta in
grescant : & tunc demū congrua pdicationis subtilissime nutimen
ta prebeant · Corvus in pullis ora inhiantia respicit : q; ante meis
pennaꝝ ingredine indm corp⁹ querit · Et discretus doctor intima in
steria eoꝝ sensibz non ministrat · quos adhuc abhoc seculo neq; q;
se abiecisse considerat · Qñto igitur discipuli exteri⁹ p cultū uite pn
tis minus qñ ingrescunt tanto prebū uerbi inti⁹ minus replent
& quo se a corpali glia non euacuant eo ab spiritali refectione ieiu
nant · Si uō in confessione uite ptente lamenti siu gemitus uelud
ingrescentes plumas pferant · illico i contemplatione doctor ad escā
de sublimibz deferendā · qñ pullor · refectionē cogitans corvus uolat ·
eisq; hiantibz more abū revocat · dū exea intelligentia q; cepit · esu
rientibz discipulis · alimenta uite loq̄do subministrat · Quos tanto
ardentius de spiritalibz reficit · qñto uer⁹ a mundi nitore ingrescere
penitentie lamentatione cognoscunt · Pulli aut dñi ingrio se pennaꝝ
colore nescinnt de se ea q; uolatū pmittunt : quia quo magis disci
puli abiecta de se sentiunt · quo mag⁹ se se despicientes affligunt
eo amplius spem puectus siu altiore pollicent · Vnde & curat doc
tor festinantius alere : quos ia pgnedaꝝ iudicia pudet · posse · &
alijs pdesse · Hinc em thimotheus paulus admonet · uelut plumes
centes pullos sollicitus nutrire : dum dicat que audisti ame per
multos testes hec cōmenda fidelibz hominibz qui ydonei erunt &
alios docere · Que doctrine discretio dū caute a pdicatore custodit
ei diuinitus largior copia pdicationis datur · Dum em̄ p caritā
te compati afflictis discipul' nouit · dū p discretionē se congruū
doctrine tempus intelligit : ipe non solum pse q; ea q; peis quib;

labores siu studia impendit · maiora intelligentie munia papit · Unde
hic quoq; apte dr · Quis ꝑpat corno esce suam · qñdo pulli ei⁹ addeñ
clamant · vagantes eo q̄ non habeant cibos · Cum em̄ pulli ut sati
entur clamant · corno esca ꝑpatur : quia dñi uerbu dei bom auditores
esurimt : ꝓfectibus eis maiora doctoribus intelligentie dona ꝓ
bumnt · Sequitur · Numquid nosti temp⁹ ptus ybicū impetris :
ul' ptuientes cernas obseruasti · Meridiana pars ybices anes no
cat que mli fluentis inhabitant : orientalis uero occidentalisq;
plaga pua quadrupedia ibices nominat · quibus ꝑ' montis ē impetꝰ
parere : quia neq; sciunt nisi impetris habitare · Que si qñdo etiam
de altis saxoꝝ cacuminibz ruunt : in suos se cornbz illesas suscipi
unt · Caput quippe uentes ferunt : cuius dñi ꝓma cornua oppo
nunt · sit omne corp⁹ · a iactura casꝰ alienū · Cernoꝝ uō montis ē
nientos serpentes extinguere : eozq; membra morsibz dilama
re · Fertur aut quia si quando flumina trāseunt · capitū suoꝝ o
nera dorsis ꝓcedentiū sup ponunt : sibiq; minuē succedentes labo
rem ponderis ommō non sentiunt · Quid ē g⁹ q beatus iob de par
tu ybicū cernariūq; distinctur : nisi quia in cernis ul ibicibz ma
gistroꝝ spaliū ꝓsona signatur · spi quippe uelut ibices impetris
parunt : quia in doctrina patrū qui petra ꝓsolidatate uocati sunt
ad omissionē ammas gignunt : ipi uelut ibices mulꝰ casus dampn
sentiunt · dñi in suis cornbz excipiunt · quia quotq; eis rume tempa
lis accessit testamentis scripture sacre se suscipiunt · ꝑ' qi cornua
exceptione salnantur · de hys em̄ testamentis dictū ē · Cornua sunt
in manibz ei⁹ · ad scripturaꝝ g⁹ consolationē refugiunt : dñi aliq̄ te
palis casus iactura ferunt · An nō more ibicū hinus mundi aduer
sitatibz cadens qi in suis se excipiebat cornbz ei dicere paulus
quecumq; scripta sunt ad nrām doctrinā scripta sunt · ut p patientiaz
ꝑ' consolationē scripturaꝝ spem habeamus · ꝑ' spi etiaz cerne uocati
sunt : sicut p ieremiaz de doctoribz gentos filios in caute deserenti
bz dr : Cerna in agro pepit · ꝑ' reliquit · spi more cernaꝝ intemptis
uiis qi · extinctis serpentibz uiuunt : ꝑ' de ipa extinctione minoꝝ
ad fontē uite arcus mardescunt · Unde psalmista ait · Sicut cervus
desiderat ad fontes aquarū · ita desiderat amma mea ad te deus ·
spi etiā dñi labentia hinus tempalitatis momenta qi quedā flu
mina trāseunt compatientes caritate · onera sua sibi mutuē sup po
nunt : quia cauta obseruatione custodiunt · id q⁹ scripti ē · Inuicē
onera nra portate · ꝑ' sic adimplebitis legem xpi · Quia uō post
aduentū dñi spiritales migri ꝓmūdi sparsi sunt · qui auditoꝝ
ammas i conuersione parere ꝓdicando potuissent · ꝑ' quia hoc
idem temp⁹ incarnationis dñi ante ꝓphetaꝝ uoces cognitū non
fuit · q̄ius ipa futura incarnatio ꝓcognita omnibz electis fuit ·

bene bñis iob · de tempe ptus ibiñ cernarũq; distant · eiq; dr · Nũ quid nosti temp⁹ ptus ibiñ mpetris ul' ptrientes cernas obserua sti ? Ac si dicatur ei · Idcirco te egisse aliquid sublimit' credis : quia illud tempus nec dñi pnudes · quo spenales magistri in mundum missi · p doctrinã antiquoꝝ patrũ filios generant · suisq; michi la boribꝫ animaꝝ luc̃ comportant · Nam si illoꝝ fructũ qñ ibiñ cernarũ q; partus aspiceres : nalde humilit' de tua uirtute sentires · Magna itaq; que agimus qñ minima duximus cũ hec p fortia exempla pen samus · Sz tunc apud deũ erescunt pmeritũ : cũ apud semetipos p humilitatẽ decrescunt · Possunt uero cernarũ significatione doctores : appellatione aut' ibiñ qui animalia sunt minima audi tores intelligi · Impetris nõ ibices parunt quia adexercenda stã opa p exempla patrũ pcedentiũ frenandant · ut cũ fortasse pcepta sub lima audiunt · e' infirmitatis ꝓprie cõsci · ea se implere posse diffidunt · maioꝝ uitã conspiciant · atq; in eoꝝ conlidera ta forti tudine bonoꝝ opũ fenus ponant · Vt em̃ pauca de multis loquar quatenus studios⁹ lector multa mpaucis intelligat : ille uerboꝝ contumelijs pssus · cũ uirtute patientie seruare non sufficit · dñ factũ admemoriã reduc̃ · que cũ semei tot conuicijs urgeret · e' ar mati pceres ulcisci contenderẽt · quid michi ait · e' uob̃ filij sarue : Dimittite eũ ut maledicat · dñs em̃ pcep̃ ei ut maledicẽt dñ · Et qs e qui audeat dicẽ · quare sic fecit · Et paulop⁹ · Dimittite eũ ut male dicat · uxta pcepti dñi · si forte respiciat dñs afflictionẽ meã · e' reddat michi bonũ pmaledictione hac hodierna · Quibus p fecto uerbis mdicat : quia ꝓpetrato berſabee scelere exurgente cont' se fi liũ fugiens reduxit · adammũ malũ qd ꝓpetrauit · e' equanimit' ptulit · qd audiuit : e' contumeliosa uerba non tã cõmota q̃ adiu toria credidit · quibus se purgari sibiq; misereri posse mdicauit Tunc em̃ illata conuicia bñ tolleram⁹ : cũ misereto mentis admo la ꝓpetrata recurrimus · Iene quippe mdebit · qd iniuria pcutimur cũ misereto mentis dñi in actione mrã conspicim⁹ · quia pei⁹ e qd meremur · Sicq; fit : ut contumelijs grauia magis · q̃ ira debea quaꝝ itinentu deo mdice pena gñor dedmari posse confidit · Ecce ali⁹ dum mũdi hui⁹ successibus pfruit · lenocinantis cordis letitia temptari se luxuriã shmulis sentit · Sz si ioseph factũ admemo riã reuocat : marce se castitatis seruat · Qui dñi sibi ad omnia cõ spiceret · pudicie dampna suaderi · ait Ecce dñs meus omnibus michi tradidis ignorat · quid habeat mdomo sua : nec quitquã e q̃ nõ minea sit pcate · ul' nõ tradidit michi pter te que uxor ei⁹ es · Quomodo g⁹ possim malũ hoc facẽ · e' peccare in deũ meũ : Quibꝫ uerbis ondit̃ur · quia bona que assecutus fuat · repente memorie mtulit · e' malũ qd se pulsabat euitt · Et quia pcepte

qē memmit: ⁊ num culpe imminentis fregit. Cum em̄ voluptas lubrica temptat ip̄sp̄is hec ipa sint p̄spera aculeo temptatois opponenda: ut eo erubescamus prava com̄itt̄e. quo nos adeo me mmm⁹ gratuito bona p̄cepisse ⁊ illatā grām extio⁊ munerū utamus arma virtutū: ut sint ante oculos que p̄cepimus ⁊ que q̄s nos illiment subigamus. Qua em̄ voluptas ipa explitate nasc̄itur. eiusdem p̄spectatis ⁊ consideratione ferienda: quatenus hostis nr̄. unde oritur. inde moriat⁊. Consiclerandū quippe ē ne ac ceptū munus utamus muntū. ne p̄uore ē vite nos absorbeat uorago nequine. Ira namq; cont̄ nos supm̄ indignj in extinguibilr̄ accendim⁹. si cont̄ benignitatē illius eā ex ipa sua largitate pugnamus. Alj⁹ mīne sc̄ienc dulcedinē querens. nec tamē se creta eius cōtingere p̄ualens. damelis uitā admittand cōspicit. ⁊ desiderand sc̄ienc culmē ap̄phendit. Ille quippe qui postmod uoce angelica p̄cognitionis ēterne concupiscēcia nr̄ desideriū dr̄ p⁹ m aula regia carnis mse desideria edomuisse memorat⁊. ut mch il ex delectabilibz tibis attingeret. sz lautis ac molliorib⁹ dimota atq; aspa tibaria p̄ferret. ut dū sibi exteriorīs tibi blandimēta sub traheret adinterim pabuli delectamenta p̄meniret⁊. ⁊ tanto audi⁹ gustū sapiēc intus accipet⁊. q̄nto sapor̄ carnis p̄adem sapiē cia foris robustius r̄epsisset. Si em̄ a carne hoc q̄ libet abstidim⁹ mox inspū qđ delectat inuenim⁹. Intentioni quippe aīe si exti or euagatio claudit⁊. interior secretius apitur: nam quo ext̄ se spargi p̄ter disciplinā mens non p̄t. eo sup sē intendē p̄ p̄uectu p̄t. quia ⁊ in altū crescere arbor cogitur. que pramos diffundi p hibetur. Et cū rivos fontis obstruimus⁊. fluenta surgere ad su piora revocamus. Igitur dū studioli quiq; sor̄ vitam imitando conspiciūt⁊. impetris ibices fetos ponunt. hinc ē qđ auditores suos q̄ ibices impetris parere paulus āmonebat⁊. cū enumera tis maior̄ virtutib⁹ diceret. Habentes tantā impositā nubem testiū. deponentes omne pondus. ⁊ circumstans nos pēcatū⁊. p patientiā curram⁹ ad p̄positū nob certamē. Et rursum. Quor̄ intuentes exitū conuersationis⁊. imitamini fidē. Sz dū dīna p̄cepta corde concipim⁹. nō statī q̄ iam ꝺlite cogitata p̄turim⁹ unde ⁊ btūs iob nō de ptu ibiat⁊. sz de tempe ptus inquiritur. Qđ videl temp⁹ in nobis inetipis nix comp̄hendim⁹. multomag⁹ in aliena mente nesc̄im⁹. Prius em̄ supm timoris semina uto cordis excepta p̄meditatione studij coagulant⁊. ut maneant p⁹ modū stricta intentione cogitationis affixa. dū addilatione rationis tendimt⁊. q̄ in membror̄ distinctione formant⁊. de hinc usu p̄severantie confirmata. velut misoliditatē officiū uenit⁊. ad extremū vero p̄fecta auctoritate roborata. q̄ in

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

ptū p̄cedūt · Que incrementa diuinoꝝ semmū nullus ī aliena
mente cōsiderat · nisi ipē qui creat · nām ⁊ si quelibꝫ iā iam
sūpne cōpisceme concepisse quarumdā rerū attestatione cogn̄
scimus q̄ndo tamē mptu erumpat ignorāmus · Sepe aut̄ cō
cepta mente semina plenitie adp̄fectione nequeūt : quia mori
endo tempus ptus ante cedunt · Et quia nec dū plene ī cogitati
one formata ante humanos oculos p̄deunt uelut abortiua mori
untur · Bona quippe adhuc tenera plerumq; humana lingua
dū iam q̄ fortia laudat extinguit : tanto em̄ celerius occidunt
q̄nto ad famoris noticiā intempestiue prumpunt · Nonūq; nō
m p̄fecta nrā cogitatio nec dūq; roborata dū actus hominibus
ōditur · resistentiū aduersitate dissipatur · ⁊ cū conatur ante tēp⁹
uideri quia sit · agit ut nō sit · Sā aut̄ uiri quia cuncta q̄ bene
cogitant student ut occulte cōualescant ⁊ q̄ p̄ssimo fetus p⁹
mitra uterū mentis formant : recte beatus iob de ptis tpe distri⁹
q; uidel' unicuiq; q̄q; sit congruū nisi creator nesciat · Qui dū
penetrabilia cordis aspicit : quando ad humanā noticiā bona nrā
congrue nascant · apphendit · Bene itaq; dr · Numq̄d nosti temp⁹
ptus ibicē mpetris · ac si apte dicat ut ego : qui idcirco electorū
fetus unicaces facio · quia p̄scito intempe p̄ducto · Bene aut̄ exple
to fetu auditoꝝ subdit · ul' ptu rientes cernas obstetrici · Ptu
rientes em̄ cernas obstetrice · ipos labores patrū qui spiritales
filios generant · cauta cōsideratione pensare · Solert̄ quippe m
tuend est : q; hic sermo tam uigilant̄ mp̄mit̄ ut dicatur · obstē
trici quia utiq; p pauoꝝ ē pensare qui labor sit m p̄dicatoꝝ
patrū q̄ntis doloꝝ q̄ quibusdā conatibꝫ animas m fide ⁊ cōuer
sione p̄turiūt · q̄ cauta sē obstetrice circumspiciūt · ut sint fōr
tes m̄ceptis · compatientes m infirmitatibꝫ ī minis terribiles
m exhortationibꝫ blandi m ōdendo magistio humiles miserū tē
palium contemptu dominantes · m tollerandis aduersitatibꝫ rigidi
⁊ tamē dū mires suas sibimet non tribuūt · infirmi q̄ntus sit
eis doloꝝ de cadentibꝫ q̄ntus detestantibꝫ timoꝝ quo feruore alia a
diuisti appetunt quo pauore alia adepta conseruāt : quia igit̄
p pauoꝝ ē ista pensare : benedict̄ · Vel p̄turientes cernas obstē
trici · Nil nō obstat q̄d uerba dei de doctoribꝫ fatens · nō cernoꝝ
sed cernaꝝ eos specie designat : quia nimꝝ illi uere doctores sunt
qui ni p̄uigore discipline patres sunt · p pietatis uiscera ē mires
nouerunt · Qui labores sce conceptois tollerant · ⁊ p̄ferendos
deo filios intra uterū cantatis portant · In edenda em̄ ple ampli⁹
matres laborant : que crescente intra uterꝝ cōceptione longo me
sui tempe sustinent · ⁊ que exuto p̄cedente nō sint magnis dolo
ribꝫ deponunt · Vnde ⁊ hic apta cōsideratione subiūgit · Omn

meraſti menſes ⁊ conceptus eaꝝ ? Sū em̄ uri cum de pectu au
ditoꝝ : cogitant : q̄ iam multō conceptionē portant · Sz cū nulla
que dicenda ſint differunt ⁊ aptū ſibi exhortationib⁹ tempus
querunt : uelud aptu quē ſibi appetunt · m menſiū plurtate di
latant . Et ſepe dū quedā que ſentiūt intempeſtiue dicere audi
entib⁹ nolunt : in ipa tarditate pferende ſententie ſine adhec q̄
ſinadenda ſint · ſen adilla que intrepanda conſilio alioꝝ firmā
tur · Et dū cogitat nita filioꝝ nec tamen ante temp⁹ lngwa
conſiliū mentis erut · q̄ iam concepta ſoboles mt̄ intꝰ creſcit ·
ut ad auditoꝝ notiā tunc ſententia cordis exeat q̄ndo plata u
tili q̄ congruū ptum unat · Et qua hec hominēs ī magoꝝ
mente q̄ndo ul quomō agantur ignorant · deus nō adrebuoꝰ
gloriam non ſolū effectū conſiderat · ⁊ etiam moneta cogitatu
onū ſignat : recte ad btm̄ iob dr · Dinumaſti menſes conceptus
earū ſubandis ut ego : qui in ſhs p̄dicatoꝝ non ſolū fructus
exteꝝoꝝ opum ſz ipas diuinas cogitationes nūmō · quia ⁊ ad
retributionē ſeruo ⁊ poſſunt p menſes qua congeſti dies ſunt ·
etiam multiplicate uirtutes intelligi · Jn menſib⁹ quoq⁹ luna
renaſcitur · mlq⁹ obſtat ſi p menſes noue regenerationis creatā
ſignet ? Dequa paulus apls dicit · in xpō ihū neq⁹ circūcſio aliq̄d
ual⁹ neq⁹ p̄putiū · ſz noua creatura · Sū igitur uiri cū ſe ad p̄dicā
dū parant p⁹ ſe inter uirtutib⁹ īmonant · ut adhoc q̄ loquendo
docent inuendo concordēt · Prius ſua intima conſiderāt · atq⁹ a
tactis ſe uitioꝝ ſordibus emundant : curantes ſumope ut cōt
uam patentie luce reſplendeant cont carnis luxuriā etiā cordis
mundicia fulgeſcant ? cōt torpem zelo candeant cont cōfuſos
p̄cipitationis motus ſerena grauitate rutilent : cont ſuperbiaꝰ
uera humilitate lucrant · cōtra timorē radijs auctoritatis cla
reſcant · Qua q̄ tanta p̄us miſe ſtudia cōgerunt : q̄ in cōceptu
ſtē p̄dicationis menſes uirtutū fiunt · Quos menſes dns ſolus
dinumat : qua eade bona ī eoꝝ cordib⁹ non ú qui dedit penſat
Et qua uxta menſura uirtutū effectus etiā ſubſequit · ſine
tim̄ : recte ſubiungit . Et ſaſti temp⁹ ptus eaꝝ ſub andis ut ē
qui dū in cogitatione uirtutū menſes · dinumō q̄ndo hoc q̄ im
plere appetunt pere ualeant : ſtio : qua nūmꝰ dū cordis occul
ta cōſpicio · ſuturū tōtis effectū opis intus ipondere cogitatu
oms penſo ? Jnanuant adfectū ⁊ piunt : ⁊ rugitus emittit
Rugiunt quippe dū p tumatione ſuam in cōuſſatione uias au
ditoꝝ ammas gignunt : quia abeterms nos ſupplicijs remo
uere niſi flendo ⁊ dolendo non poſſunt · P̄dicatores em̄ ſū nūc
in lacrimis ſeminant : ut ſegetē poſtmodū gaudioꝝ metant ·
Nunc q̄ cerne mdolore ptus ſum · ut ſpeciali ple poſtmodū ſint

fetunde · ut em̄ unū de multis loq̄r : iudeo paulū q̄ q̄ndā cernaz
in ptu suo magn doloris rugit? emittentē aut em̄ · filioli mei
quos uteri ptūrio : donec formet xp̄c · in nob · Velle m ē apud
nos modo & mutare uocē meā : q̄m confundor in nob · Ecce mu
tare mult uocē in partu suo : ut p̄dicatoris sermo in rugitu ver
tat dolōris · Mutare mult uocē : quia quos iam p̄dicando pepe
rat reformando gemens iterū pturiebat · Qualē rugitū hec sua
parens emittebat · quando eisdem post se redeuntibz cedamare co
gebatur dicens · O insensati galathe : quis nos fascinauit ? Et sic
stulti estis : ut cū spū cepitis · nunc carne cōsummamini : uel cer
te currebatis bñ : quis uos impediuit ueritati obedire ? Qual'
in hiuus cerue ptu rugitus sint : que diu conceptos filios cū tot
difficultatibz pepit · & quoq; partus admalitie uterū redisse cog
nouit · Consideremus quid doloris habuit quid laboris : que & p̄
q̄ potuit concepta edere ruisū · Cōpulsa ē extincta sitire · Mo
tandū nō sim ope ē · q̄ iste cerue īcurnent ut pariant : quia
mmiz si erecte starent parere nō ualerent · Nisi em̄ p̄dicatores
scī abilla immensitate contemplationis intīe q̄ capiunt ad in
firmitatē nr̄az humilima p̄dicatione q̄i quadā incurnatione
descenderent : nullū utiq; in fide filios pareret · Nob q̄ppe p
desse nō possent : si in sue altitudims erectione psisterent · Si in
deamus cernā sese ut pariat incurnante · Ego igitur nō potui
nob loqui q̄i spiritalibz · sz q̄i carnalibz · tam q̄ pnulis in xp̄o lac
uob potū dedi non esce · Atq; mox eisdē incurnatiōms causas exe
quit dicens · Non dū em̄ potatis : sz nec adhuc quidē potestis · Sz
hanc cernā que ꝓpter nos īcurnata ē : quesō indeamus erectam
ait · Sapientiaz loquimur iter pfectos · Et rursū · Sue mente
excedim9 deo · Cum nō mente excedit deo ? Excellim eius nos
omnō attingimus · Vt q̄ nos luceat incurnat adnos · Vnde illic
apte subiungit · Sue sobij sumus nob · Si em̄ scī uiri ea nobis
p̄dicare nellent · que capiunt · cum m sup̄na contemplatione
depuant & nō magis scientia sua quodaz moderamine & sobe
tate temparent : adhuc angusto intelligentie sinu illa sup̄m
fontis fluenta quis capet ? Incurnante aut iste cerue · alias ce
li uocati sunt · Dequibz dr dñe inclina celos tuos & descende · Cū
em̄ inclinantur celi · descendit dñs : quia cū sē in p̄dicatione sua
scī doctores attrahunt · diuinitatis notitiā nīs cordibz infundit
Nequaq̄ quippe adnos deus descenderet : si p̄dicatores eius mō
templationis rigore inflexibiles pmanerent · Inclinant q̄ celi ut
descendat dñs : Incurnant cerue ut nos in nouā fidei luce nascam
Iste incurnate cerue īcantus cantico9 sponsi ubera sunt uocate
sicut scpti ē · Meliora sunt ubera tua uino · Ista em̄ sunt ubera q

in archa pectoris fixa lacte nos potant· quia ipi archanis sume cō
templationis inherentes subtili pdicatione nos nutriunt· Ut igitur
abeterno gemitu · & dolore nos retrahant: nunc mutuant cer
ue atq; inpti rugit· emittunt· Quia nō ipi qui stā patrū pdica
tione nasciunt· aliq̄ndo doctores suos patiendo pmittunt· ut eis
adhuc inhac uita durantibz ipi iam mrio consumet· apte sequū
Sequantur filij earū· pgunt adpastū: egredient· & non reuitent·
adeas· Pastum sp̄tua sac illud iniditatis eterne pabulū uocat·
ū iam nra vetemo null⁹ defectus iniditate marcescit· Dequo
pastu p psalmista dr· Dns regit me & nichil mihi deerit: in loco
pascue ibi me collocauit· Et rursū· Hos aut plus eius & ones pas
cue eius· Dequibus nimiū pastus p semetipz ueritas dicit· Per
me siquis introierit· saluabitur: & ingredietur· & pascua inuen
et· Pgunt g⁹ adpastū: quia de corpibz exeuntes illa pabula iter
ne iniditatis inuenium· Egrediunt· & non reuitunt· adeas:
quia in illa suscepti contemplatione gaudioū iam nullatenus
indigent uerba audire docentiū· Egressi itaq; adeas iam nō redeu
unt: quia angustias uite p̄sentis euadentes· ultra a doctoribus
pdicatione uite atq; non requirit· Tunc quippe impletur q̄ sp̄
tū e· Non docebit ultr uir proximū suū· & uir fratrem suū dicens· cog
nosce dnm: omnes enī cognoscent me a minimo eoū usq; ad maxi
mū· dicit dominus· Tunc impletur q̄ in euange ueritas dic· palā
de patre annuntiabo uob· filius enī de pr̄e palam annuntiat: qua
sicut & supius diximus· p hoc q̄ uerbū e· exhatura diuinitatis
nos illustrat· Verba g⁹ tunc docentiū q̄ quotidā humane lingue
rudes non q̄unt· q̄ndo de ipo iam ueritatis fonte debeant·
Igitur postq̄ in carnatione figurata ceteraū multa de magroū
uirtute narrata st: nunc adeoū uita qui remote conuersationis
secreta appetunt· uerba utunt· qui ipa cellarū· otia· qui diuino
aduitorio· & non sua uiribz assequunt· De eis a dno dr· Quis
dimisit onagrū liberū· & uincula eius quis solut· Subaudis ni
ego· Onag enī qui in solitudine cōmoratur· non in congre
goū uita significat: qui remoti a turbis populariz conuersant·
Qui apte etā hb dr· quia magna e· seruitus secularium nego
cioū quibz mens uehement attenditur· quāuis in eis sponte de
fluitur· Cuius seruitutis condicione carere e· Tu in mundo iam
nil concupiscere· Quasi enī quodā iugo seruitutis p̄mit aduer
sa dū formidant· At siquis semel a dnatione desideriū tempa
lium colla mentis excussent quadā etā in hac uita libertate p
fruntur· dū nullo desiderio felicitatis affiunt· nullo aduersi
tatis terrore coartat· Hoc g⁹ ne seruitutis iugū dns indu
it secularium cernitiz impium cū diceret· Venite ad me oms

qui laboratis ⁊ onerati estis : ⁊ ego reficiam uos Tollite iugū meū sup uos · ⁊ discite a me quia mitis sū · ⁊ humilis corde : ⁊ inuenietis requiem aīabꝫ uris · Jugum enī meū suaue est : ⁊ onus meū leue · Aspum quippe iugū ⁊ durū sicut diximus seruitutis pondus ē · subeē tēpalibꝫ ambire terrena · retinere labencia uelle stare mūstantibꝫ appetere quidē tūsēmtabꝫ nolle tūsire · Dum enī contra notū cuncta fugiant · que prius mē tē excelsiorū adeptōis affluxerant · post expauore amissionis pmunt · Liber g̃ dimittit : quia calcatis terrenis desideriis ab appetitione terū tēpaluū securitate mentis exonerat · Et unicuila eius quis soluit · subaudis mī ego : Soluunt uō unusq; cuiusq; uincula : dū diuino aduitorio intima desiderioꝝ carnalia uū retinacula disrumpunt · Cum enī pia intentio adcōuersionē uocat · sꝫ adhuc abhac intentione carnis infirmitas reuocat · qī quibusdaꝫ uinculis aīa ligata ꝓpeditur · Multos enim sepe uidemus uiam quidē sce cōuīsationis appetere · sꝫ ne hanc assequi ualeant · modo irruentes casus mōstrā aduersā formidare qui incerta mala dū qī cauti ꝓspiciunt · in pcātoꝝ suoꝝ uīculis incauti retinent · Multa enī ante oculos ponunt : que si eis in conuīsatione euenant subsistē non posse formidant · Deq; bene salemon ait · Iter pigroꝝ qī sepis spinaꝝ · Nam cū uiā dei appetunt : eos uelut spine obstantiū sepiū sic formidinū suaꝝ opposite suspitiones pungunt · Qđ quia electos ꝓpe dire non solꝫ · bene illic seruitus adiunxit · Via iustoꝝ ablaq; offendiculo · Justi quippe in conuīsatione sua qđlibet eis aduersitatis obuiauit · non impingunt : quia tēpal' aduersitatis obiectacu la eterne spei · ⁊ interne contemplationis saltu tūscendunt · Soluit itaq; deus onagri uincula : qū abelecti uinculaq; aīo infirmatū cogitationū nodos erumpit · ⁊ ꝓpicius dissipat omne qđ illectam mentē ligabat · Sequitur · Cui dedi in solitudine domū · ⁊ tabernacula eius interra salsuginis : Hoc loco solitudinē debemus intelligere corpis · an solitudinē cordis : Sꝫ quid ꝓdest solitudo corpis : si solitudo defuerit cordis : Qui enī corpe remotus uiuit · Sꝫ tumultibꝫ conuīsationis humane terrenoꝝ desideriorū cogitatione se inserit : non ē in solitudine · Si uō pīmaturalibꝫ corpalit ꝓlatibꝫ turmis ⁊ tamē nullos curarū secularū tumultus mente patiat · non ē turbe · Itaq; conuīsantibꝫ bn · primū soli tudo mentis tribuit · ut exurgente in uīsceris strepitū terrenoꝝ desideriorū pmant : ut ebullientes admissa curas cordis plurimi grās uestingwant amoris · omnesq; motus importune se offere cū leuū cogitationū qī quasdaꝫ curaīnolantes muscas aboculis mentis abigant manu ḡuitatis : ⁊ qđdaꝫ sibi cū dño intra se · se

aretū querant · ubi cū illo exteriore cessante strepitu · pmtna desidēria
silenter loqūtur · De hoc secreto cordis alias dictū est · factū ē silentiū
mcelo qī media hora · Celū quippe ecclia electorū uocatur · que ad et
na sublimia dū pfunditatione contemplationis intendit · surgē
tes abimis cogitationū tumultū pmit · atq; mē sē deo quodā
silentiū fac · Qd quidē silentiū cōtemplationis qua mhac uita
nō pt ee pfectū : factū media hora dicit · Nolenti quippe animo
cogitationū tumultuosi sē strepitus ingerit · et iam sublimibus in
tendere rursum adrespirenda terrena cordis oculū molest tra
hunt · Unde septim ē · Corpus q corrumpit aggrauat anima · et
deprimit terrena mhabitatio sensū multa cogitante · Bene ergo
factū hoc silentiū non integra ꝫ media hora describitur : quia
hic contemplatio neq; pfint · q̄ius ardent mchoetur · Qd eaā
p ezechielem pphetam congruent expimitur qui pmensurā cubi
tus in monte condite mmanu uri calamū sex cubitorū et pal
mo se mdisse testatur · In monte quippe electorū ecclia sita ē · q
fundata mmfimis desideriis non ē · Quid aut pcubitū · nisi
opatio : quid pfenariū numerū nisi pfectio opationis extendi
qua et sexto die cuncta opa dns expleste memorat · Quid ergo
sup sex cubitus palmus subsumat ń contemplationis unm qe
iam mtna eterne · et septime quietis demonstt · Qua em eter
nor contemplatio hic mmme pfint · mensuras septim cubi
ti non expletur · Electorū itaq; ecclia qua cuncta que opanda
sūt pfic · msex cubitis sese in monte posita cuitas extendit :
qua nō hic adhuc sola mtna contemplationis mspiat de septio
cubitu nō ń palmū tangit · Sciendū nō ē qua neq; culmen
contemplationis attingimus · si non abexteriorus cure oppssione
cessemus : neq; nosmetipos mtuemur · ut sciamus aliud ī
nob ee rationale q regit · aliud aiale qd regitur · nisi ad secretū
huius silentij recurrentes · abomī exterius pturbatione sopiam
Qd silentiū nām bene eaā adā dormiens figuraut · de cui⁹ mox
latere mulier pcessit : qua quisq; admtiora mtelligenda rapi
arebus msibilibus oculos claudit · et tunc mse ipō ul'que p esse
uniliter debeant · ul'que sub ee possint mfirma distingwit :
ut aliud millo sit qd regere naleat tamq; nur aliud tamq; fe
mina qd regat · Juhoc itaq; silencio cordis dū p contēplationē
mterius uigilamus : exterius q̄ obdormiscim⁹ · Qua igitur
remoti uri · idest desideriis carnalibus aliem · hoc silentiū men
tis mhabitant · huic onagro dns msolitudine domū dedit :
ut turba desideriorū tempalū nō pmat · Et tabernacula eius
mterra salsugims · Sallugo attendē situm solet · Et qua sī
uri q̄ diu mhum⁹ inte tabernaculis degunt · ad supna pata

desiderijs sui cotidianis esibus accendunt· mira salsugims tab
nacula habere phibentur· Incessanter quippe accendunt· ut sin
ant: sinunt ut sanent· sicut scptum ē· Bta qui esurimt· & si
tiunt iustiaz qm ipi saturabunt· Sequitur· Contempmt mlt
itudinē ciuitatis· Multitudinē ciuitatis contempnē ē humane
cōuersationis pria studia deuitare: ut iam nō libeat terreno
hominū qui phabundantia migrantis multi sunt· pditos
mores mutari· Cum paucis namq; migredi angustam portā
desiderant· & non cū multis lata itinera migredi appetunt: que
admittentiū ducunt· Sollert quippe aquo & aliquid s'creati con
spiciunt: & recta consideratione accepte ymaginis sequi vulgi
multitudinē dedignant· Vnde & sponsi voce sponse mcantius
canticoz dr· Nisi cognouis te o pulch mt mulieres· egredere
& abi p' uestigia gregū: & pasce hedos tuos· Semetipaz namq;
ea que ē inter mulieres pulch cognouit: quodo electa quecq; aia
etiam inter pcōres posita quia ad auctoris sui ymaginē ac simi
litudinē sit condita meminit· & mixta pcepte similitudims or
dinē mcedit· Que si se non cognouit egreditur: quia a secreto
cordis sui expulsa mexterioribz concupiscentijs dissipatur· Egres
sa uero abit post uestigia gregum· quia sua interna deserens
adlatam mdel' uiam ducitur· & sequit exempla pplox: nec ia
agnos sz hedos pascit quia non innoxias cogitationes mentis
sz nutrire prauos motus carnis itendit· Quia g' electus quis
q; ac continens abire p' gregū uestigia despic: dicatur recte·
Contempmt multitudinē ciuitatis· Vbi & apte subiungit· Cla
morē exactoris non audit· Quis mtelligi exactor alius· n dya
bolus potest: qui semel in paradiso hominī male pluasioms im
mū contulit· & cotidie abeo huius debiti exigere beatū queunt·
huius exactoris sermo ē male suggestioms inchoatio: huius
exactoris clamor ē iam non lenis· sz uiolenta temptatio· Hic
exactor loquitur cū leuiter suggerit· hic exactor clamat cū for
titer temptat· Clamorē g' exactoris non audire ē· uiolentis tēp
tationū motibz minime cōsentire· Audiret faceret: sz cū pue
sa agere despicit· Recte dr· Clamorē exactoris non audit· Nō
nulli nō hoc loco p exactorē mtelligi uentrē uolunt· Ipe nāq;
anob q̄dam debitum exigit: quia cotidianū fructū sibi hu
mani laboris impendi eāa pnatura queunt· Abstinentes igi
uri qui hoc loco onagri uocabulo figurant· dū uiolenta gu
le desideria repmmunt: qi damantis exactoris uerba cotemp
nunt· Sz animi continenti uiro cont' i animā uitia multa ui
tiū certamina suppetant: tur sub exactoris clamore cōtemp
to de hoc solo hic uentre dr· qd eius impetū impulsumq; re

stingat: nisi qđ nullꝰ palmā spēalis certamīnis appēdit· q̄
nō mſemetipō prius pafflictā uentris concupiſcentiā carnis
mentiua demerit: Neqꝫ enī ad conflictū spiritalis agonis aſ
surgit: si non prius intra nosmetipōs hostis positus gule uel
appetitus edomatur· quia si nō ea que nob̄ sunt maiora pſtermi
nus minuta manuter adea que longius s· impugnanda tūsimꝰ
Incassum namqꝫ cont̄ exteriores inimicos in campo belli geritur
si mt̄ ipā urbis mena quis insidians habetur· Mens quoqꝫ ipā
certantis subḡiū confusionis dedecore abspās certamis cōgressio
ne repellitur· q̄ndo infirma mcarnis p̄lio gule gladijs cōfossa
supatur· Nam aī sē prius pſterni conspic̄: confligere maioribꝫ
erubescit· Nonnulli uero ordine certaminis· ignorantes edoma
re gulam negligunt: & iam iam ad spēalia bella consurgunt
Qui aliq̄ndo multa eaā que magne sint fortitudinis faciunt:
ſꝫ dnantis gule nimio p carnis illecebrā omne qđ fortit̄ egerunt
pdunt· Et dum uenter restringitur: p carnis concupiſcentiā si
mul cuncte uirtutes obruuntur· Vnde & nabuchodonosor um
bre scribitur· Primceps cocor destruxit· muros ierlim· Quid em̄
p muros ierlim· significans scīptura exp̄mit· nisi uirtutes aīe
que ad patrie uisionē tendit· aut quis cocor p̄ceps nisi uenter
accipitur· cui diligentissima a coquentibꝫ cura seruit? Muros
igitur ierlim p̄ceps cocor destruit· quia uirtutes aīe dū non re
stringitur· uent̄ pdit· Hinc ē qđ paulus cont̄ ierusalē mena de
certanti· uires cocor primcipi subtrahebat· cū diceret Castigo
corpus meū· & seruituti subicio: ne forte cū alijs pdicauerō ipe
reprobꝫ effīcar· Hinc eaā p̄milit dicens· sic curro nō q̄si incer
tū· sic pugno non q̄si aerem uerberans: quia cū carne restrigi
mus· ipis continentie nre uictibꝫ nō aerem· ſꝫ inimicos spūs
uerberamus· Et cū hoc qđ ē mt̄ nos subiamus: ext̄ positis ad
uersarijs pugnos damus· Hinc ē qđ rex babilonis suttendi for
nace iubet· napte· stuppe· picis· & malleoli ministrari congrue
p̄cepit· ſꝫ tamē abstinentes pueros hoc igne minime coluinit
quia antiquus hostis licet· inmundas aborr concupiſcentias
nris obtutibꝫ opponat· qua libidinis igne exestat bonorr tamē
mentibꝫ sup̄ni spē gra insibilat· ut a carnalis concupiſcentie
estibus illese p̄durent· ut & si ulꝫ ad temptationem cordis
flamma ardeat· ulꝫ ad consensum tamē temptatio nō exurat·
Sciendū ē p̄terea: quia q̄nqꝫ nos modis gule intus temptat· Ali
q̄n namqꝫ indigentie tempa p̄uenit· aliq̄ndo uō temp⁹ nō p̄ue
nit· ſꝫ aborr lautiorr queritur· aliq̄ndo quelibꝫ simenda sint p
pari accuratꝰ expetit· aliq̄ndo aut & qualitati aborr & tempi
congruit· ſꝫ inpa q̄ntitate simendi mensura refectionis excedit

V. modos Gule.

nōnūq̄ uō ⁊ abiectus ē qō deliderat · ⁊ tamē ipō ęstu mmēsi delide
rij deterius peccat · Mortis quippe sententiā · expatris ore ionathas
merut · qua in gustu mellis constitutū edendi tempus ante ęst
sit · Et exegipto ꝑplus eductus in heremo ocnibut · qua despecto
manna cibos carnīū petijt quos lasciores putauit · Et ꝑma fi
lioꝝ heli culpa suborta est · q̄ execꝝ noto sacerdotis puerū anti
quo more coctas nollet de sacrificio carnes accipe · sz crudas que
reret · quas admiran⁹ exhiberet · Et cū ad iericho dicat · Hec sunt mi
quitas sodome sororis tue superbia saturitas panis ⁊ habundan
tia apte ōnditur : q̄ idcirco salute ꝑdidit · qua cū superbie mino
mensurā moderate refectionis excessit · Et ꝑmogenitoꝝ glias
esau · amisit qua magno estu deliderij mulem cibū · idest lentitu
lam concupiuit · q̄ diu nenditus etiam ꝑmogenitus ꝑtulit · quo
in illā appetitu anhelaret indicauit · Heq; cū cibus sz appetit⁹
minus est · Vnde ⁊ lasciores cibos plerumq; sine culpa sumi
mus · ⁊ abiectiores non sine reatu consuetudine degustamus · Hic
quippe que diximus esau ꝑmatū plentudinis ꝑdidit · ⁊ helias
in heremo uirtute corpis carnes edendo seruauit · Vnde ⁊ anti
quus hostis qua non cibo · sz cibi cōpiscentiā ee causam damp
nationis intelligit · ⁊ primū sibi hominē nō carne · sz pomo sub
didit · ⁊ sdm non carne sz pane temptauit · Hinc ē qd plerūq;
adam culpa cōmittitur · etiam cū abiecta ⁊ nulla sumunt · Neq;
em adam solus ut a uetito sē pomo suspendet ꝑceptū phibitois
accepit · Nam cū alimenta quedā saluti nre deus contraria m
dicat : ab his nos q̄ plentudinis uetat · Et cū cōpiscentes nox
ia attingimus : ꝑfecto quid aliud q̄ uetita degustamus : Ea
itaq; sumenda sunt que nature necessitas quesit : ⁊ nō que ede
di libido suggerit · Sz magnus discretionis labor ē · hinc exactoi
⁊ aliquid impendere · ⁊ aliquid denegare : ⁊ non dando gulā
restringere ⁊ dando naturā nutrire · Que fortasse discretio sub
infertur cū dr · Clamore exactoris nō audit · Sermo namq; hui⁹
exactoris ē : necia postulatio nature · Clamor uō eius ē : men
surā necessitatis tuiens appetitus gule Hic itaq; onag exactois
huius sermonē audit · clamorē non audit : qua discretis mu
ac continens · ⁊ ilsq; adtempandaq; necessitatem uentre refici
⁊ a uoluptate restringit · Sciendū uō ē · qua sic uoluptas subnec
cessitate se palliat · ut mixe cam ꝑfectus quisq; discernat : naq;
diu sdm debitū necessitas petit · uoluptas expleri deliderū sup
petit · ⁊ tanto gulaq; securus imperceps rapit · q̄nto subhonesto
nomine necessitatis explende se contegit · Sepe autē in ipa eden
di ina furtiue admixta subsequitur : nonnūq; uō impudent
libera etiam pure conatur · Facile autē ē deprehendere · ci nolup

tas eius nr̄itatē p̄uenit: ſ̄z ualde ē difficile diſcerne cum in ipſo e
ſu nr̄o ſe occulta ſubrepit: nam qua p̄ue nte nature appeti
tū ſequitur · qī atergo uemens tardus uidetur · Eo em̄ tempe q̄
neceſſitati debitum ſoluit: qua peſſim uoluptas nr̄a ti miſcet
quid nr̄as petat ⁊ quid ſicut dictū ē · uoluptas ſuppetat igno
ratur · Sepe uero ⁊ diſcernim⁹: ⁊ quia utrāmq; ſibi cōmictam
nouimus in hoc q̄ extē metas rapimur · libet ut ſtrendo fallam
⁊ dū ſibi mens ex nr̄itate blandit ex uoluptate decipit: Sēptū
quippe ē · Carnis curā ne faceremus in deſideriis · Que igitur fieri
in deſiderio phibetur · in neceſſitate conc̄dit: Sz ſepe dū incaute
nr̄itati cōdescendimus deſideriis deſerimus: nonnūq; nō dū de
ſideriis in moderatius obuiare intimur: nr̄itatis miſerias auge
mus · Sic em̄ nr̄e ē ut arcē quiſq; continentie teneat quaten⁹
nō carnē · ſ̄z nra carnis occidat: nam plerumq; dū plus iuſto
caro reſtringitur · etiam abexercitatione bone opis eneruatur: ut
adoratione m̄ nō ſuffinat · dum mens tua nr̄o⁹ inſē fūditus
ſuffocare feſtinat · Aduto⁹em quippe habemus intentionis i
terne hunc hominē quē exterius geſtamus: ⁊ ipi in ſint mot⁹
laſtime ipi effectus ſuppetunt op̄ationis bone · Sepe nō dū nullo
hoſtem inſequimur etiam cuē quē diligimus trucidamus ⁊
ſepe dū qī contra paramus · ad p̄lū hoſtem nutrim⁹ · Eisdem
namq; alimentis nra ſuppuit: quibz nutre uirtutes munit
Et cū uirtus aliter plerumq; mres nris augentur: cū nō in
mensā continentia nr̄o⁹ mres extenuat · etiam uirtus defi
ciens anhelat · Vnde nr̄e eſt ut interior homo nr̄ equus quide arbi
ter p̄ſideat · inter ſē ⁊ eum quē exterius geſtat: quatenus ei homo
ſuus exterior ⁊ ſēp addebitū miniſteriū ſeruire ſuffinat · ut
nūq; ſuple libera ceruice contradicat: nec moueat ſiquid ſugge
rendo ſubmurmūrat · dū nō eū ſēp ſup poſita calce dn̄ationis
p̄mat · Sicq; fit: ut dum repſſa nra remiti quide nob patimur
⁊ cū hec nobiſcū congredi exequo phibemus: nec nra cont̄ ui
tute p̄ualeant: nec rurſum uirtus cū nr̄o⁹ omnioda extinctōe
ſuccumbat · Qua mre ſola elatio ſūditus extinguitur: qua
q̄nis victorie ſeruiat · a dedomandā tamen cogitationū ſuppiā
contumia nob pugna ſeruat · Vnde bñ hic q̄ā unuſquiſq; mr
continens ⁊ debite neceſſitati congruit ⁊ uolenti contradicat
uoce dn̄ica dr · Clamore exactoris non audit · Qua aut diſcret⁹
mr eo adintelligenda ſuperiora ſe eleuat · quo inſē carnis incen
tiua caſtigat: recte poſt contemptū exactoris clamore ſubdit:
Circumſpirit montes paſtue ſue · M montes paſtue s̄: alte con
templationes mētis refectionis · Sā em̄ mri q̄to magis ſe exti⁹
deſpiciendo deicimt: tanto ampli⁹ interi⁹ reuelationū · cōtem

plationē pascunt. Vnde scptum ē. ascensus in corde eius disposuit in valle lacrimarū: quia quos exterius in fletu continet. cōuallis humilitatis eos interius subleuat. ascensus contemplationis. Montes etiam pascue sunt sublimes virtutes angelorū: que id circo hic nos ministrando. et admirando reficiunt quia illic eterno contemplationis vere pinguescunt. Quequa largiente dnō in omni nos certamine ptegunt. recte tria in spiritu dicunt. Vndiq; em nobis adesse tria spiamus: quoꝝ defensione cont adūsarios eorum latere minime. Possunt adhuc montes pascue accipi alta sententia scpture sane. de quibus p psalmistā dr montes excelsi cervus: quia hi qui iam dare contemplationis saltus noue rūt. alios sententiaꝝ diuinaꝝ vtrices qi cacumina montiū ascendūt: adque pfecto cacumina quia infirmi premere nō valent. recte illic subditur. petra refugiū ericiis: qa infirmos nō sublimit intelligentia exercet. sz sola in xpō fides humilit continet. Sequitur. Virentia q; pquirit. Arentia q; pe s: omnia que temporaliter condita nec futuro fine a iocunditate vite pīnus qi estuo sole siccantur: virentia aut nocata sunt. que nulla temporalitate marcescunt. Hinc g onagro virentia pquirere ē: sto unicuiq; viro despectis rebus tm illicitoꝝ meterni mansura desiderare. Cuncta uō hec que de onagro dicta sunt. intelligi etiam alit possunt. Que repetito supiori versu exponimus: ut lectoris indino qd eligendū crediderit relinquam. Igitur postq; pdicatoꝝ dispensand subcrnaꝝ ptextu descpta ē: ut ondcretur p quē hec eadem virtus pdicationis datur. illico cōmemorato de dnica incarnatione subnectit. ut dicat. Q's dimisit onagrū liberū. Nec indignū quis iudicet. ptale animal incarnatū dnm posse figurari: dū constet omnib; quia p significationē qūdam mscpture sancte. et vermis. et scarabeus ponatur. sicut scptum ē. Ego aut sum vermis. et non homo: et sicut apud septuaginta interptes p pphetam dr. Scarabeus de ligno diamant. Cum g nominatis rebus tā abiectis. et nullis figuratur quid de illo contumeliose dr de quo constat q; pprie nil dicatur. Vocatur em et agnus sz pter innocentiā: vocatur leo sz pter potentiaz: aliq;do etiam serpenti compatur. sz pter morte vel sapientiā: atq; ideo plec omnia dicta figuraliter pt quia de his omnib; credi aliquid ceu aliut non pt. Si enim unū horū qlibet ceu aliut existeret. alterū iam dicta nō posset nam si agnus pprie diceret. leo iam vocari nō poterat: si leo pprie dicerētur. serpens signari non posset. Sed hec in illo oīa dicamus. tanto latius in figura: quanto longius ab ceua. pt g onager incarnatū dnm designare. Agri quippe ē animal

onag̃. Et quia incarnatus dñs gentilitati mag̃ quã uidet p
fiut animale corpus assumens: qĩ non in domũ sz̃ potius in
agrum uenit. Dequo agro gentilitatis p psalmistaz dr. Speties
agri mei ẽ. Incarnatus itaq; dñs qui in forma dei equalis est
patri in forma serui minor ẽ patre: quia minor ẽ etiam se ipso
Dicat. g̃ a patre de filio scdm formam serui. Quis dimisit ona
gru liberum: & uincula eius quis soluit: Omis quippe qui pec
cat: serius ẽ pcõ. Et quia incarnatus dñs ptceps nrẽ factus
ẽ nature nõ culpe: liber dimissus dr. quia sub pcõ dommio nõ
tenet: dequo alias sc̃ptum ẽ. Inter mortuos liber. Dimissus dr
qua naturã nrãm sua sapiens. in quatus ugo nullomõ tenet.
Quẽ q̃nus macula culpe nrẽ non attigit: passio tamẽ nrẽ morta
litatis assumpsit. Vnde & post̃ liber dimissus dr. recte de illo ad
ungitur. Et uincula eius quis soluit: Vincula quippe eius tẽ
soluta sunt: cui infirmitates passionis illius in resurrectionis
sunt glia cõmutate. Qĩ quedaz uincula dñs habuit. ea que nos
nequitie merito patimur nrẽ mortalitatis infirma: quibus
& usq; ad mortem sponte ligari se noluit. & post resurrectionẽ
mirabiliter solut. esurire eum sitire lassescere teneri. flagellari cru
cifigi: nrẽ mortalitatis uincula fuit. Sz cui expleta morte uelũ
templi rumpet. scinderent petre monumẽta pandentur infer
ni dantra pãtescerent: quid aliud tot argumentis tante uir
tutis oñditur nisi q illa infirmitatis nrẽ uincula soluebantur
ut is qui ad sulsapiendã serui formã uenerat in ipã serui for
ma abinfirmis uinculis ablõlutus. adcelũ eaã cũ membris lib
reduret. Dequibus eius uincul petrus aplus attestat. dicens
Quẽ deus suscitauit solutis doloribz inferni: iuxta qđ impossi
bile erat teneri illũ abeo. Et quia post mortẽ suaz atq; resurrec
tiõez adgrãm fidei gentilitatem uocare dignatus est. postq̃
dicta sc̃ soluta eius uincula apte subiungit. Cui dedi in solitu
dine domũ: tabernacula eius in terra salsuginis. Ingentilita
te enim mq̃ pmarcha non fuit. pphet non fuit. ad intelligend
deũ qui ratione uteretur non fuit: homo pene nõ fuit. De
hac solitudine p ysaiam dr. letabit̃ deserta & inuia. & exulta
bit solitudo. & florebit qĩ lilũ. Et rursũ de eccliã dr. Ponet
desertũ eius q̃ delicias. & solitudinẽ eius q̃ ortũ dñi. Terã
uero salsuginis hec eadem solitudo repetita ẽ: que prius quã
uerã sapientiaz cognoscteret. salsuginem ptulerat: quia nul
lam uiriditatẽ bonũ intellectus pfectus puersa sapiebat. Do
mũ uõ in solitudine & tabernaculũ in terra salsuginis acp̃:
quia incarnatus p hominibz derelicta adeo gentilitatis corda
possedit. Vnde & patris uoce p pphetam dr. Postula a me

& dabo tibi gentes hereditatē tuā & possessionē tuā terminos terre.
Qui iuxta hoc qđ deus ē cum patre dat omnia: iuxta nō hoc qđ
homo ē a patre accipit iter omnia sicut scptū ē. Potestatē dedit
ei & iudiciū facere: quia filius hominis ē. Et iterū scptū ē. Postula
qua oīa dedit ei pr̄ immanis: ul' sicut ipe dicit. Omne qđ dat
michi pr̄ a me nemet. Jam nō si quaritur qđ mt̄ domū ac taber
naculū distet: domus inhabitatione ē tabernaculū mutinere. Cor
da itaq; gentiliū q̄ quedam tabernacula habuit nemendo. sz̄ ea p
ustina firmans domū fecit habitando: & quia eor̄ mitā adq;
uenerat mitai despexit recte subiungit. Contēpnit multitudiē
ciuitatis. id ē mores despicit humane conuersationis. Homo
quippe mt̄ hominis factus: ustum tenere hominū noluit. Sđ
eo namq; mt̄ nos homo factus ē. ut non solū nos sanguine su
o redimeret. sz̄ etiam oīo exemplo cōmutaret. In conuersatione
igitur nra & uemendo alia mutent: & mutando alia doceant. Stude
bant em̄ omnes superba adam stirpe pgenti pspa mite pcis appe
tere aduersa detestare: obprobria fugere gloriam sequi. Venit inter
eos incarnatus dns aduersa appetens. pspa spernens obprobria
complectens. gloriam fugiens. Nam cum uiderent illum regē sibi co
stituere noluissent. fecit rex fugit: cū nō eū interficē molirent
sponte aduersas patibulū uenit. fugit q̄ q̄ omnes appetunt. ap
petit. q̄ omnes fugiunt. fecit qđ oēs mirarent. ut & mortuus
ipe resurgeret. & morte sua alios de morte suscitaret. Due quippe
mite sunt hominis incepte cōsistentis: una ante morte alia p̄
resurrectionē. Quarū una omnes agendo nouerant: alteram
nescibant. & humanū genus sole hanc q̄ nouerant intendebat.
Venit pcarnē dns: & dum suscepit unam altam demonstrauit.
Dū hanc nob cognita suscepit: illam que nob ē incognita oīdit.
Moriendo quippe uitam exercent q̄ tenemus resurgendo apiut.
q̄ queramus: exemplo suo nos docens qđ hec uita q̄ ante morte
ducimus. non pter se amanda sit. sz̄ pter alteram tolleranda. Qa
q̄ noua conuersatione usus mt̄ hominis mores babylonie secutus
no ē. bene de eo scptū ē. contempnit multitudiē ciuitatis: ul' cer
te q̄ multos pspa uiam uagantes deserit. & angusta
gradientes paucos elegit. Multitudinem namq; ciuitatis con
tempnere ē: humanā genis partem que lata uiaq; ingredit: que
& phabundaū iniquitatis multa ē a regno sin sorte repbare.
Sequit. Clamore exactoris non audit: sicut sup dictū ē. Qs
hoc loco exactor accipi n̄ dyabolus pt: qui male suadendo spem
contulit. īmortalitatis. sz̄ decipiendo exegit. tributū mortis: q̄
suadendo intulit. culpā semendo exegit penā. Hums exactoris
sermo ē ante morte hominis. astuta psuasio: clamor uō eius

ē uolenta iam rapina post mortē · Quos enī ante mortē latentē
intrapit : hos ad supplicij sui consortiū post mortē uolentē rapit ·
Sz quia ad mortem uemens dns huius exactoris uiolentos im
petus non expauit · sicut ipe ait · uenit enī princeps huius mūdi
& mihi non hz quicq̄ : bene dr · Clamorē exactoris nō audit ··
Uenit quippe ad eum exactor humanā gnis quia illū hominem
audit : sz que infirmitate despectū homine credidit · uirtute
sup̄ hominē sensit · Huius nimirū exactoris typū laban tenuit
q̄ndo cū furore uemens sua apud iacob · ydola requisiuit · Laban
quippe interptatur dealbatio · Dealbatio aute dyabol⁹ nō mēbra
uemētis accipit · Qui cū sit tenebrosus exercitor : trāsfigurat
se uelut angelū lucis · Hinc scriptū iacob · idest ex parte xpi bo
nū dānatis ppls : exiuus carne incarnatus dominus uenit · Potest
etiam plaban h mundus exprim : qui cū furore iacob psequit · quia
electos quosq; qui redemptoris nri membra s psequendo oppmere co
nat · Huius filiā id ē sine mundi sine dyaboli iacob abstulit : cui s
xps ecclām exgentilitate cōiunxit · Qua & de domo patris abstulit : qa
ei p̄phetā dr : Obliuiscē ppli tui · & domū patris tui · Quid uero
ydolis nisi auaritia designatur · Unde p paulū dr · Et auaritia que
ē ydolorū seruitus · Laban g⁹ uemens apud iacob ydolū nō inuenit ·
quia oīs mundi thesauris dyabolus in redemptore nro uestigia cō
cupiscentie terrene non repit : sz que iacob non habuit · ea rachel
sedendo coopuit · P rachel quippe que oms dr · ecclia figurat · Sedē
aute ē humilitatē penitentie appetere · sicut scptum ē · Surgite p̄ q̄
sederitis · Rachel g⁹ ydola sedendo opuit : quia sta ecclia xpi sequēs
terrene concupiscentie uitia penitendo texit · De hac cooptione mulie
p̄phetā dicit · Bti quorū remisse sunt iniquitates · & quorū tecta sūt
peccata · Nos igitur rachel illa significauit · qui ydola sedendo primi
si culpas auaritie penitendo dāpnam⁹ · Que utiq; auaritia illis
nō solet euenire · qui munia dni uirilit currunt quibus dr · uiriliter
agite & confortetur cor uestrum : sz his maxime qui q̄ effeminato g̃l
sui gradientes p blandimenta sdi resoluunt · Unde & illic cuidē
rachahel hec uerba s · Juxta consuetudinē feminarū nunc accidit
michi · Apud iacob g⁹ ydola non repit : quia exactor callidus quid
in redemptore nro reprehendit non inuenit · Dequo exactore redemp
tori nro gentilitate abeunte dominio liberanti p̄phetā dr · Jugum
enī oneris eius & uirgā humi eius · & sceptrū exactoris eius supasti
sicut in die madian · Eripiens quippe gentilitate dns supauit iugū
oneris ei⁹ · cum eam aduentu suo abilla demonice tyrannidis seru
tute liberauit · Supauit uirgā humi ei⁹ · cum passione illius que
expuerso ope grauit deprimebat · abhumano genere redempto com
pescuit · Supauit sceptrū exactoris eius : cum regnū ei⁹ dem dyabo-

qui p̄ pestifera p̄uaricatione mūdo⁹ exigere consueuerat · debita tributa
penarū · de fidelū cord̄ destruxit · Sz quomō hec acta sint audiam⁹
sicut mdie madian subiunctū ē · illico · Non abire arbitror si hoc
madiamtarū bellū qd̄ in compatione aduentus dn̄i a p̄pheta in
gilant' illatū ē · aliq̄nto latius dilferamus · Jnlibro quippe iudicū
gedeon cont' madiamtas dimicasse describit' · Js cū exercitus mul
titudinē ad bellum p̄duceret · diuina illi āmonitione p̄ceptū est ·
ut ad fluuiū uenens · omnes quos flexis genibus aquas hauriē
conspiceret · a bello⁹ conflictu remoueret · Actumq; ē · ⁊ trecēti
uiri tantūmō qui stantes manib⁹ aquas hauserant · remanserūt
Cū his ad plū pgit : eosq; non armis · sz tubis lampadib⁹ ⁊ lage
nis armauit · Jam sicut illic scr̄ptum ē · accensas lampades mise
runt in' lagunculas · ⁊ tubas in dextera · lagenas in sinistra tenu
erunt · ⁊ ad hostes suos cōmunis uenientes · circuierūt tubis con
fregerunt · lagunculas · lampades appuerunt : ⁊ hinc tubarum
sonitu illinc lampadū cōcussatione territi hostes sunt in fugam
conuisi · Quid ē hoc qd̄ tale bellum p̄ p̄pheta ad medū adducitur ·
⁊ aduentu redemptoris nr̄i ist⁹ pugne uictoria compatur ·
An indicare nob⁹ p̄pheta studuit : q⁹ aduentū redemptoris nr̄i cōt
dyabolū illa sub gedeon duce pugne uictoria designauit · Talia
illic mmurū acta sunt · que q̄tomag⁹ usum pūgnandi tenuerunt
tanto amplius a p̄phandi mysterio non recedunt · Quis enim
unq; cum lagenis ⁊ lampadib⁹ ad plū uenit · Quis cont' ar
ma uenens · arma deserit · Ridicula nob⁹ hec p̄fecto fuerant ·
si terribilia hostib⁹ non fuissent : sz uictoria ipa attestante didi
cim⁹ · ne pua hec que facta sunt p̄pendamus · Gedeon itaq; ad
plū uenens redemptoris nr̄i signat aduentū : de quo scr̄ptum ē ·
Tollite portas principes uras · ⁊ eleuamini porte eternales · ⁊ introi
bit rex glie · Quis ē iste rex gloie · Dn̄s fortis ⁊ potens : do⁹
potens in plio · hunc redemptorē nr̄m non solū ope · sz etā noīe
p̄phant · Gedeon namq; interp̄tatur circuiens in utero · Dn̄s enī
nr̄ p̄ maiestatis potentiā omnia circumplecti · ⁊ tamen p̄ dispē
sationis gr̄am nr̄ uterū uirginis uenit · Quid ē g⁹ circuiens · i
uto · nisi omps deus sua dispensatione nos redimens diuinita
te cuncta cōplectens · ⁊ humanitate nr̄ uterū subiens : in quo
uto · ⁊ incarnatus ēet · ⁊ clausus non ēet : quia ⁊ nr̄ uterū fuit
p infirmitatis substantiā · ⁊ extra mundū p potentiā maiesta
tis · Madian uero interp̄tatur dei iudicū · Vt enī hostes eius
repellendi · destruendiq; ēent : non de uitio repellentis · sz de
iudicio iuste iudicantis fuit · Et idcirco de iudicio uocant' · q⁹
alienā agrā redemptoris iuste dampnationis meritū etā in
uocabulo nomis trahunt · Contra hos gedeon cū trecentis pgit

ad plū· Quid enī solet in centenario numero designari: nisi perfecta
cognitio trinitatis? Cum his quippe dīs nr aduersarios fidei destruit
cum his adpdicationis bella defendit: qui possint diuina cognoscē
qui sciunt de trinitate que deus ē perfecta sentire· Notand uō ē· quia
iste trecentor nūs in thau littā continet· que crucis speciē tenet·
Cui si sup trāsuersā lineam ad q̄ manus eminet· adderet· nō iā
crucis speciē sz ipa crux eet· Quia g̃ iste trecentor numerus ī thau
littera continet· & p tau litterā sicut diximus speciem crucis ondit·
nō īmerito mhijs trecentis gedeonem sequentibz illi designati
s: quibus dictū est· Siquis uult post me uenire: abneget semz
ipm: tollat crucē suam & sequatur me· Qui sequentes dīm tā
to uerius crucē tollunt: q̃nto arctius & sē domant· & erga pximos
suos caritatis compassione crucient· Vnde & p ezechielem pphā
dicit· Signa tau sup frontes uiror gemencium & dolencium· ul certe
in hijs trecentis qui in thau littā continent· hoc expīmit· qđ ver
rū hostiū crucis ligno supetur· Ductiq; sunt ad flumīa· ut aquas
biberent· & quiq; aquas flexis genibus hauserunt a bellica mten
tione remoti s· Aquis namq; doctrina sapientie: stante ante genu
recta opatio designatur· Qui g̃ dīa aquas bibunt· genu flexisse
phibentur· a bellor certamine phibiti recesserunt· quia cū illis x̃s
contra hostes fidei pgit adplū· qui dīa doctrine fluenta hauriunt·
rectitudinē opum non inflectunt· Omnes quippe tunc bibisse agī
sz non oīs recto genu stetisse narrati sunt· reprobatiq; sunt· qui
genua dīa aquas biberent inflexerunt: quia attestante aplo non
auditores legis iusti sunt· apud deū· sz factores legis iustificabīt·
Qua em ut diximus dissoluto opum in pa genua mollitie
signatur: recte rursū p paulū dr· Remissas manus & dissoluta
genua erigite: gressus rectos facite pedibz urīs· Hij igitur xpō
duce adbellum pcedunt· qui hoc q ore annunciant ope ondimt·
Qui fluenta doctrine spiritalit hauriunt· nec tamē· in prauis
opibz carnaliter inflectunt· quia scptuum ē· Non ē speciosa laus
in ore peccatoris: Jtū ē g̃ adplū cum tubis cū lampadibz cum
lagenis atq; iste ut diximus fuit ordo pliandi: cecinerunt tubis
intra lagenas aut sunt misse lampades: cōfractis uō lagenis
lampades oīsse sunt: quar coruscante luce hostes trepidi in fugā
uertunt· Designatur itaq; in tubis clamor pdicationū in lām
padibus claritas miraculor: in lagenis fragilitas corpum·
Tales quippe secū duxe nr adpdicationis plū duxe· qui despecta
salute corpum hostes suos mouendo prosterneret: eorq; gla
dios nō armis· & gladijs sz patientia superarent· Armati em
uenerunt subducte suo adplū mīes nrī· sz tubis· sz lagenis· &
lampadibz qui sonauerunt tubis· dū pdicant: cōfregerit lage

nas dum soluē

nas dum ſoluenda in paſſione ſua corpora hoſtibꝫ gladijs opponunt
reſplenduerūt lampadibꝫ dum p̄ ſolutionē corpum miraculis coru
ſcauerunt: Moxq; hoſtes in fugam uſi ſunt: quia dū mortuoꝝ
uirtū corpa miraculis coruſcare conſpiciunt luce ui tatis fracti
q; in pium gnauerunt · crediderūt · Cernerunt g̃ tubis ut lagene
frangerent̃. lagene fracte ſunt ut lampades apparerent: appa
runt · lampades ut hoſtes in fugam uerterent̃. ideo p̄dicauerit
mīes donec eoꝝ corpa in morte ſoluerent̃. Corpa eoꝝ in morte
ſoluta ſunt · ut miraculis coruſcarent: coruſcauerūt miracu
lis ut hoſtes ſuos exanima luce proſternerent: quatenus neq; q̄
deo erecti reſiſterent · ſz cum ſubditi formidarent · Et nō dix
q; ſteterunt hoſtes ante lagenas · fugierunt ante lampades:
q; mmꝝ p̄ſentores ſē fidei p̄dicatoribꝫ adhuc in corpe poſitis
reſtiterunt · Poſt ſolutionē uero corpum appentibꝫ miraculis
in fugam uſi ſunt quia panore conterriti a p̄ſentione fideliū
ceſſauerunt: p̄dicationē ſaluet tubaꝝ fractis lagenis · ideo cor
pibꝫ miſis tinnierunt · lampadibꝫ miraculoꝝ · Inuendū e etiā
id q̄d illic ſ̄ptum e · quia in dextā tubas · lagenas aut̃ in ſin
ſtra temerunt: quia q̄ mīes p magno habent p̄dicationis
grām corpi ui utilitatē p minimo · Quiſq; em plus fac utilita
tē corpis · q̄ gratiam p̄dicatois: in ſiniſtra tubam · atq; in dex
tera lagenam tenet · Si em p̄ loco grā p̄dicationis attendit̃
q̄ poſterior utilitas corpis: certum e quia dextis tube q̄ ſiniſtris
lagene teneant̃. Hinc dns ait in euange · Neq; accendunt luc
nam · q̄ ponunt eā ſubmodio · ſz ſup candelabrū · In modio em
cōmodē tenebre · In lucerna aut̃ lux p̄dicationis accipit̃. Lucna;
g̃ ſubmodio ponere e: ꝓpter tenebre cōmodē gratia p̄dicationis ab
ſcondē: q̄d nemo unq; electoꝝ fecit · Et bene illic addit̃: Sz ſuper
candelabꝝ · Candelabꝝ em ſtatus corpis designatur · Cui lucna
ſup ponit̃: dum eidem corpi cura p̄dicatois ante fert̃. Bene ita
q; ꝓpheta dictum e · Sceptrū exactoris eius ſupaſti ſicut i die
madian · Sz quia exponendi ꝓphetiā teſtimoniū grā longe digreſ
ſi ſumus: adopis nri ordinem reuertam̃. Igitur poſtq; dictū
e clamorem exactoris non audit · quia indē antiqui hoſtis in
ſidias dominus manifeſtatus mcarne deſpexit: quidetiam de
electis ſuis fecerit · recte ſubiungit dicens · Circūſpic montes pa
ſtue ſue · Montes appellamus omnes electos huius ſcī: qui in
corde ſuo altitudine terrena tumuerūt · Sz quia etā tales dns
ecclie ſue corpi conſocios miſcerat · colq; a pore elatione cōmu
tans in ſua membꝝ ui ſformat: iſti montes paſtue eius ſunt:
qua in mīa de cōuerſatione errantiū q̄ de ſuperbꝝ humilitate
ſanatur · ſicut ipe ait · mens ubi e ut ſanam uoluntatē eius q

misit me: ⁊ sicut aplis ad p̄dicationē missis p̄cepit dicens · Opa
mini non abū qui pit: ſ̄ qui pmanet mutā eternā · de hijs
omnibꝫ ꝓphetam dr · Hon repellit dn̄s plebem ſuā · qm̄ in ma
nu ei⁹ ſunt omnes fines terre ⁊ altitudines montiū ipe conſpicit
Altitudines em̄ montiū elationes ſunt utiq; ſuperbor quas dn̄s
conſpicē dr · ideſt abominatē ſua ī meliꝰ cōmutare · Comu
tat namq; eū quē conſpicit dn̄s: unde ſcptum ē: comūſus dn̄i
reſpexit petrū: ⁊ recordatus ē petrus verbi dn̄i ſicut dixerat
qua prius ſ̄ · Gallus cantet: ter me negab · ⁊ egreſſus foras
fleuit amare: ⁊ ſicut ſalemon ait · Rex qui ſedet in ſolio iudi
cij · diſſipat omne malū intuitu ſuo · De hoc reſpectu mōtiū
rurſum ꝓphetā dr · montes ſicut cera fluxerunt a facie dn̄i
Qua poſt puerſitatis ſue diuitiā duma formidine liquefacti
a bullo pius rigido tumore ſubtracti ſunt · Intuendū ecia q̄ non
ait inſpice ſ̄ tm inſpice montes paſcue ſue · Jn iudea quippe
incarnatus ē dn̄s · que poſita in medio gentiū ſunt: atq; ideo
tm inſpice · montes · quia elatos humꝫ ſedi tuitiq; positos
exgentilitatis unitate collegit · Jn hijs itaq; montibꝫ paſci
qua bonis opibꝫ conuerſor q̄i herbis uirentibꝫ ſanat · Hinc ē
qd̄ ſponte noce in canticis canticor dr · Ubi paſcis ubi cubes
in meridie · Paſcitur quippe dn̄s: cū mꝫ actibꝫ delectatur · Cubat
uero in meridie: cum exdeſideriis carnalibꝫ · ⁊ ardenti corde rep
bor apud elector ſuor pectora refrigerū inuenit cogitationis
bone · Mons em̄ quidā matheus fuerat qui do in theloneo hic
tumebat: de quo ⁊ ſcptū ē: quia p̄ quā credidit mutato in
domū ſuā dño cōmunē magnū fecit · Mons itaq; ille huic o
nagro uirentis paſcue herbas ꝓtulit: quia ⁊ foris eū cōmuno
⁊ mitis epulis nutritū paut · Quid adhuc plenius me explet
cui ſubditur · Virentia q̄ pquirit · Arentia em̄ deſerit ⁊ uiren
queq; pquirit · arentia namq; corda hominū que in hm⁹ ſedi
ſpe pitura plantatā firmitatis fidutiā nō hnt: uirentia aut
que illi hereditati inherent · de qua petrus apls dicit · Jn hereditatē incorruptibilē ⁊ in contaminatā ⁊ in marceſcibile · Tanto
quiq; uere uirentes ſ̄ · quāto in hereditatis ī marceſcibles ſorte
cogitationis radicē figunt · Quisquis itaq; intūſcens arere
formidat: arentia extūſcens mundi hui⁹ deſideria fugiat ·
Quisq; a deo pquiri deſiderat: eternā patriā appetens ītima
cordis plantatione inardeſcat · Hec aut de onagro expoſita ſub
duplici intellectu ſuffragant · Lectoris nō indigo relinq̄ dū eſt
Quid magis dicenti eligend: ⁊ ſi intūſcis expoſitionis intellige
nā forta ſſe deſpexeris libent ipe lectorem meū ſubtilius utu
ſq; ſententē uelud magiſtrū diſcipul⁹ ſeqr: quia mꝫ ꝓxie

donatū credo: quitst illū me melius sentire cognosco · Omnes enī
qui fide plen de deo aliquid sonare mtimur · organa unitatis sum⁹
e' in eusdem unitatis ptate e utrū pme sonet · alteri an alterum
michi · Jpa quippe in medū uī etiam nō eque unientibz ommbz
equa e · e' sepe alū tangit ut bn̄ audiat · qđ palū ipa sonuerit:
sepe ī alū tangit ut bn̄ q abalys audiatur sonet Sepe doctor uer
bū p gra tribuit auditoris: e' sepe ꝓpter auditoris culpa; subtrhit
sermo doctor · Jn his g' que ubertim pdicat doctor nulla elatōe
se efferat; ne fortasse non plua sz pauditoris grata eius replea
lingwa e' mhys que doctor sterliter die' · auditor nō sucrenseat ·
ne fortasse doctoris lingwa non plua sz pauditoris repbatione
torpescat · Pauditoris namqz grata datur bonus etiam malis
sermo doctoribus; sicut potuerunt pharisēis suppetē uerba pdica
nois · Dequibz sptū e · Omma g' quecumqz dixerunt nob̄ seruate
e' facite: secundū nō opa eor nolite facere · ꝓpter auditor uero re
pbationē bonis etā doctoribz sermo subtrhitur: sicut adezechielē
cōt isti dr · lingwam tuam adherere faucā palato tuo e' eris mu
t⁹ nec qī uir obiurgans: qua domus exaspans e · Aliqñ do aut
sermo pdicationis ꝓpter utrosqz dat' aliqñ do ꝓpter utrosqz subtrhi'
ꝓpter utrosqz eū datur sicut dnma nocte paulo aplō apud corn
thios dr · noli timere sz loquere · e' paulop⁹: quia ppls multus est
mi mansitate hac · ꝓpter utrosqz uero subtrahit' sicut heli sacer
dos e' prauā filior cognouit · actionē e' digna mcrepatione nō
exercuit nocē; cum pfecto futurū eet ut in mortis supplicio · e'
ultos ictatis flagiaj · e' illum silenaj pena multaret · Sūt hec
igitur cā ul' pquo sermo dct' ul' ꝓpter quē subtrahat' ignoram⁹
unū e · salubre remediū · nec de his que alys manus accipimus
nosmet · extollere · nec de eo alterū qđ nmus accepit mrđe · sz
fixo humilitatis pede granter e' constanter mardere: quia ī hac
tanto ueran⁹ docti simus · qñto doctiaz nob̄ anobmetipis sup
petere non posse cognoscamus · Cur g' quibz de doctrina superbi
at: que occulto mdigo ul' cu qñdo dat' ul' qñdo cu subtrahat
ignorat' · Quanus enī securitati timor semp longe mdatur ab
ee: nob̄ tamē michil e securi⁹ qñ subspe semp timere ne in cau
ta mens aut dspando se minus dirnat · aut extollendo de dons
mat · Ante districti enī ac pij mdias oculos qñto de se subspe hu
mli⁹ trepidat: tanto in illo robustius stat ·

SANO HOMINI · dyabolus mundens · supbie uulnus inflixit: ut qui morte non accepat conditus mereret elatus · Sz quia diuine potentie suppetit · non solum bona de nichilo facere · sz ea eciam exmalis que dyabolus perpetrauerat reformare contra hoc inflictū uulnus supbientis dyaboli medicina apparuit in hominis humilitas dei: ut antiquus exemplo humiliati surgerent · qui imitatione hostis elati corruerunt · Cont g supbienti dyabolū apparuit in hominis homo factus humilis ds: hinc potentes huius sęli id est membra dyaboli supbientis eo despicabile ediderunt · quo humile conspexerunt · Vulnus enim cordis eoꝝ qūtomagis tumuit: tanto amplius medicamentū iuste despexit · Repulsa igitur a uulnere supboꝝ medicina nra puerū · ad uulnus humiliū Infirma quippe mundi elegit deus: ut confundat fortia · Ac tamq; e cū paupibz qđ p eciaz diuites elati mirarent: Nā dū nouas in illis uirtutes aspiciunt: eoꝝ quoꝝ pius cōtemplere uita postmodū obstupuere miracula · Vnde mox pauidi ad sua corda redeuntes extimuerūt sctātē in miraculis: quam despexerant inceptis · Q infirma cōfusa sunt fortia · qa dū in ueneratione uita surgit · humiliū elatio cecidit supboꝝ · Igitur quia btūs iob sctē ecclie typum tenet: e omps dns pius det · qđ in primordijs nascentis ecclie potentes huius sęculi lene eius iugum subsapere erassa cordis cervice recusarent · dicat · Vnquid uolet rinoceros seruire tibi · Rinoceros enim indomite omnino nature e · ita ut si qñdo captus fuit · teneri nullatenus possit · Impatiens quippe ut fert ullico moritur · Eius uero nomē latina lingwa interpatū sonat innare cornu · Et qđ aliud in nare nisi fatuitas: quid in cornu · nisi elatio designat · Nam qa innare fatuitas solet intelligi · salemone attestante di dicim: qui ait · Circulus aureus in naribz suis mulier pulcra et fatua · Hereticā namq; doctrinā nitore indit eloqui resplendere · Hec tame sapienne apto intellectui congruere · et ait · circulus aureus in naribz suis: idest pulchra et circumflexa locutio sensibz mentis stulte: cui eloquio aurū pendet · sz tame extreme intentionis pondere more suis adsuperna nō respicit · Qđ sequitus exposuit dicens: mulier pulchra et fatua: id est doctrina hereticā pulchri puerbii fatua pintellectū · sue rei nō quia supbia frequenter accipit: pbeta attestante dicitur: qui ait · Dixi iniquis nolite inique agere et delinquentibz nolite exaltare cornu · Qui g in rinocerote hoc nisi potentes huius sęculi designant: uel ipe meo sume principatui potestates qui typo fatue iactationis date · dū falsis externis inflant: honoribz uenis miseriis intus manescunt: Quibz bñ dr · Quid supbit terra

ē amus ·· mpis uero miaꝫ nascentis ecclie dum cont illā dim
tī sē potestas extolleret · atq; in eius nece īmensitate crudelita
tis anhelaret · dū tot criminatibꝫ anxia · tot plcarionibꝫ pressa
succumbēt : quis tunc credē potuit · q illa erecta ē aspā supbor
sibi colla subiceret · ē ungo sē timoris edomita mitibꝫ fidei loris
ligaret ·· Dū quippe in exordijs suis rinocerotis huius cornu
uentilata · ē qī fundit⁹ mterimenda peussa ē · sz diuina grā
dispensante · ē illa mouendo mnificata cōualuit · ē cornu suo
rinoceros iste feriendo lassatus mdinauī : qđq; mpossibile ho
minibꝫ fiut · deo difficile non fiut · qui ptātes huius mundi ri
gidas nō uerb · sz miraculis fregit · Ecce enī cottidie seruire rino
ceratas agnoscim⁹ · dū potentes huius mundi qui muribus
suis fatuā dudū fuerant elatione confusi · deo subditos iam
mdem⁹ · Qī de quoda mdomito rinocerote dns loquebat · cui
dicēt · Dues difficile mtrabit mregnū celor · Cui cū respōsuꝫ
cet ē quis potuit saluus fieri : ilico adiunx · Apud homines
hoc mpossibile ē : apud deū aut omnia possibilia s · Ac si dicēt
Rinoceros iste humanis uribus mansuescē non pt : sz tamē
diuinis subdi miraculis potest · Vnde hic quoq; apte bō iob
sce ecclie typū tenenti dr · Numq; uolet rinoceros seruire tibi
subandis ut m : qui eī pdicamentis quidē hominū diu rebi
stere ptuli · sz tamē repente eī uolui miraculis strauī · Ac si
apīus dicat · Numquid hij qui fatua elatione supbiunt ·
sme reis adiutorijs tue pdicationi subdunt · Pq; quez itaq; p
naleas considera · ē adomne qđ pnales sensum elationis
mdina · Vel certe ad bī iob noticia p humiliandā eī⁹ uirtute
deduīt · qī mira qīq; paplōs agantur : qui mundū deo subi
cūt eiq; edomita potentiū huius sedi supbia flectunt : ut
tanto de sē btus iob min⁹ estimet · qīto aggregat deo tā diffi
ciles aias palios mdet · Dicat g · mquit uolet rinoceros ser
uire tibi · subandis sicut pecos quos miseros seruit mi · Se ·
Aut morabit ad psepe tuū · Presepe hoc loco ipa scptura sac
nō mconuenienter accipit · mquo uerbi pabulo ammalia sta
sanant · dequibꝫ p ysaiā dr : Ammalia tua habitabūt i ea ·
hinc etiam natus dns a pastoribꝫ mpsepi reperit · quia eius
incarnatio in ea que nos refouent p scriptarum scpta cogno
scit · Rinocēos itaq; iste uidel omnis elatus in pnordijs nas
centis ecclie cū patriarchar dicta · cū yphetar mistia · cū ewan
gelij archana audiret irridebat : quia tanto mpdicatōr psce
pti caudi sanctiq; contemplerat · qīto mmoluptatibꝫ yprijs
dimissis · despationis suē campū tenebat · Quē supbor ca
pti bn paulo insinuat · dicens · Qui despantes semetipos

tradiderint mpudicicie · mopacione immundicia manarint ·
Tanto em̄ se quisq; ī malis p̄nt̄ibus lanus relaxat: q̄nto p̄ hāc
uitā se assequi bona eterna despat · Sz omps ds dn quidē mo
cerata hunc p̄ pie uoluntatis campū uagantē ptulit · et tamē
cū nolunt repente adsinū plepe religauit · ut mte pabulū bene
clausus accipiat ne uitā fundit⁹ male liber amittat · Ecce em̄
iam cernim⁹ q̄ potentes huius sēli eiusq; p̄cipes p̄dicameta
dn̄ica libenter audiunt · constant⁹ legunt · pallimq; aplepi nō
exercent: quia p̄cepta dei que aut legendo aut audiendo cognosc̄t
neq; q̄ implendo tīstendūt · Sz aduerbi pabulū q̄ clausi stare eq̄
nimit⁹ tolerant · ut edendo et pmanendo pinguescant · Qd cū
deo agente conspicimus: quid aliud quā rinocerata hunc adp
lepe morante indem⁹? Quia ū p̄ acceptū pabulū p̄dicationis
rinoceros iste fructū debet oīdere opis: recte subiungit: Hū
quid alligabis rinocerata ad arandū loro tuo? lora sunt eccle
p̄cepta disciplne · Arare nō e: p p̄dicationis studiū humani pec
toris terra uomere lingwe pscindere · hic igitur rinoceros q̄n
dā sup̄bus ac rigidus · iam nunc lonis fidei tenet: ligatus atq;
a plepi ad arandū ducat: qua ea p̄dicatione qua ipse refectus
e nnotescē et alijs conatur · Sānus em̄ rinoceros iste trenus
unde l' princeps · q̄nta prius cōt dnm crudelitate leuerit: et nec
agente dn̄o cernim⁹ · q̄nta ei se humilitate substernit · hic
rinoceros non solum ligatus e · Sz etiam ad arandū ligatus:
quia unde l' disciplne lonis astrictus · non solū se ap̄ius opibus
retinet · Sz ena in se fidei p̄dicationib⁹ exerceat · Ecce em̄ sicut su
pi⁹ dictū e ipos humanar̄ rer̄ rectores ac p̄cipes dn̄i metuē
deū in suis actionib⁹ cernim⁹: quid aliud q̄ lonis ligatos unde
mus? Cum nō eam fidem q̄ diu pleq̄endo impugnaue
rant · nunc platis legibus p̄dicare non cessant: quid aliud fati
unt · nisi arat laborib⁹ insudant? Libet rinocerata unde hunc
ide terre p̄cipem fidei lonis ligatū: quem admod⁹ et cornu por
tat p potentia seculi · et ingū fidei sustinet pamore dei · Timei
iste rinocos valde potat: nisi ligatus eet · Cornu quippe habet:
Sz ligatus e · habent g⁹ in lonis eius q̄ humiles diligant: habet
mcornu ei⁹ q̄ elati p̄timescant · Stat⁹ em̄ lonis seruat pietate
mansuetudinis: Sz fult⁹ cornu terrene glorie ex̄tet dominū
potestatis · plerumq; aut cum exigente ira adferiend⁹ rapit⁹
dumo timore reuocat: Et quide p exaspata potentia in furore
se leuat: Sz qua eterni udias reminisc̄t: Sepe ipe udisse
me memini: q̄ cū se adferiend⁹ grauit hic rinoceros accedet
et q̄ eleuato cornu bestiolis minimis mortes exilia dampna
tionesq; subiectis timensis terroribus intentaret · repente fron

signo crucis impsso · omne mse mendu furoris extinx · cōsilijs minas deposuit : e quia addeliberata pgredi non possz ligat⁹ agnouit · Et non solū mse uras edomat · sz m subiectoz ecias sen sibz omne qđ rectū e · m seuere festinat · utqz omnes sām ecias cruenta cogitatoe uenerētur exemplo ipē sue humilitatis de monstt · Dicatur igitur btō iob · Numqz alligabis rinocerota ad arandū loro tuo ? Ac si apte dicat · Numquid potentes huius sdi m sua fatua elatione confidentes · ad laborem pdicatois dirigis e subdis aplme ummula restigis subandis ut e⁹ · Qui id egi · ei nolui : qua plcutoz meos quos prius hostes pculi ipos post mod recte fidei defensoz fca · Sequit · Aut cōfringit glebas fallū p te · Solent occulte terre sup iacentes glebe iactata se mina pmere e nascentia suffocare : Quibz glebis hoc loco illi signant : qui pduritia sua atqz pestifera uita · nec ipi semia uerbi recipiunt · nec receptoz seminū fructus alios ferre pmittunt · Scs em quisqz pdicatoz i mundo nemens ewangelizando pauperibz qi molles uallū terras arauat : sed quozdam duricias electoz ecclia rumpe non ualens · eos qi sup iactas laboi sino glebas oppressa tollerabat · Multi em pueise mentis ipsa terre nozz pinapū infidelitate confisi surgente ecclia male inuendi pondere pmebant : ei diu quos possent mō dampnabilibz exemplis mō minis modo blandimentis destruere ne terra cordis auditoz ad spealis seminis fructū exculta pueiret · At ei omps deus hunc rinocerata lonis siu subdidit : p eū ilico glebaz duricias fregit · Nox quippe terrenū pinapatus sue fidei subiugauit · dura plequentū corda cōtrunt : ut qi cōfracte gle be nō iam obdurate pmerent · Sz adpepta uerbi semina ve lute germinaret · Vnde recte nunc ait · Aut confregit glebas nallium p te ac si diceret · Sicut p me qui postq mentē tuā libet elate ptatis migrediar non solū eas michi subdita reddo · sz etiam ad contempnendos fidei hostes exerceo : ut potentes huius seculi mee formidinis lonis ligati non solū in me credentes permaneant · sz e pme aliem cordis duricias zelantes frangant : Hoc aut qđ de infidelibz diximus · impleisqz etā qui fidei noie censent : indemus · Multa namqz in medio humilū frūm positi fidem ubotenus tenent · sz dū elationis typū nō deserunt · dū quos possint elatis molestijs pmunt · dū fructificandis alijs ipi nequaqz semina uerbi recipiunt · sz abexhortantis uoce aurem cordis auertunt : ista quid aliud qz obdurate glebe in exaratis nallibz iacent ? Qui eo nequiores s : quo nec ipi humilitatis fructū pferunt · e qe deteri⁹ pferentes humiles p nunt · Adhoc duricias dissoluendā · nomiqz sta ecclia qua ppa

uirtute non sufficit · rinocerotis humus id est terrem principis oppitula
tione queuit : ut ipe sup iacentes glebas conterat · qs ecclie humi
litas qi plantes nalliu portat · has itaq; glebas rinoceros pe
de pmit · ac comminut : quia puor potentiaq; diuitia · tu ecclia
stica humilitas resiste non nalt principalis religio exptate dissol
uit · Qd quia sola diuina uirtute agitur ut tirem regni culmie
ad puertu regni celestis inclinantur : recte nunc dr · Aut confrin
git glebas nalliu post te : Vt uero de suis uirtutib; btis iob humi
lia semiat adhuc de humus mundi ptatibus sublimia rinocerotis nomie
sublima cognoscat · Sequitur · Numquid habebis fiduia in mag
fortitudine ei · e derelinquis ei labores tuos : Summocerotis forti
tudine fiduia diis habere se assent · quia mites quas tempaliter
terreno principi contulit · adultu sue ueneratois inclinant : ut
ex accepta ptate pquia dnu cont dnm tumuerat religiosi nunc
deo obsequiu latius impendat · Quo enim mundo plus potest :
eo p mundi auctore plus pualet · Nam qua a subiectis ipe metu
it : tanto fanli pfiadet · quito e tu ptate indicat · qui uere me
tuat : Dicatur g : Numq; habebis fiduia in magna fortitudine
ei · ac si diceret : ut ego : qui mites terreno pincipu meo cultu
sernitutis aspino : tanto g ea que nunc agis minora estimo
quito iam pindeo : quia e maiores huius mundi michi ptates
inclinabo · Bene aut subdit : Et derelinquis ei labores tuos :
labores enim suos hinc rinoceroti dns relinquit · quia conuerso
terreno principi iam q sua morte mercat; e ecclam credidit :
qua inde in eius manu quita sollicitudine pax fidei sit tuen
da comisit · Sequitur · Numquit credis eis q reddat semete
tibi · e aream tua congreget : Quid aliud semen nisi uerbu
pdicationis accipit : Sicut in euange ueritas dicit · exiet qui se
minat seminare semen suu : e sicut pha ait · Btu qui seminatis
sup omnes aquas · Quid aliud area nisi ecclia debet intelligi :
de qua p isaiam uoce dr · Et pmundabit aream suam · Quis g
in initio nascentis ecclie crederet : dn cont eu ille indomitus
principatus terre tot minis · e tribulatib; seniret : Qua rinocos
iste semente redderet · inde acceptu pdicationis uerbu opibus re
pensaret : quis posset tunc infirmor credere · q ei aream cogre
garet : Ecce enim mo p ecclia leges pmulgat : qui dndi contra
eam puana tormenta sernebat · Ecce quaslib; gentes cape po
tuerit · ad fidei illas gram suadendo pduxit : eisq; eterna uita
indicat · quibus captis pitem seruat · Cur hoc : Qua inde
nunc aream congregat : q aliquando sinplo comun dispergen
do uentilabat : Audiat ig beatus iob · quid gentilitatis pin
cipes fatuant · e neq; se apud semetipm de gloria tante sue

tutis extollat. Audiat rex & potens potentiores mundi reges q̃ta
deuotione deo famulent: & in hac sua q̃ p singularitate no
trahat. In elationis impũq; habet in alijs exemplũ: qua & si
tunc ei sim lẽ dns nõ indit. multos tñ p quos ei⁹ gloria retun
deret. pundit. Igitur qua terrenũ pncipes magna sẽ deo humilita
te substernunt: pñ homines qui dudũ cont ecclias mufideli
positi apta auersitate seniebant. nec ad alia fraudis argumẽta
uertunt. Qua enĩ illos religionẽ uenerai conspiciunt. ipi cultũ
religionis assumunt: & bonoz uitã subdespectis uehẽtiꝰ
moribꝰ pmunt. Mundi quippe dilectores sunt. hocq; mse qđ ho
mines uenẽtur oñdunt: atq; eis qui uere semetipos despiciunt
non mente. ꝙ uehemẽter copulantur. Qua enĩ pñtẽ gloriam ama
tes assequi non possũ. qi despicientes sequũtur. Quitq; sensit
contẽ bonos onderent: si aptum nequitie temp⁹ inuenirent. Sz
hec etiaz argumenta pranoz adelectoz mstituta pficiunt. Scã
enĩ ecclia tranquilitate sine labore temptationis non pt. tempa pegri
nationis: que & si foris aptos hostes non hz. intus tamẽ tollerat
fictos fres. Nam contẽ unita semp matre ẽ. & hz etiã pacis tem
pe bellũ suũ. & fortasse grauius affligitur. cum nõ extraneoz
uitijs ꝙ suoz moribꝰ impugnat. Sine itaq; illo seu isto tempe
re. tamen semp in labore: nam & in plenitudine pnapũ timẽt
ne amittant. bom q̃ sunt: & in cõtemplatione pnapũ tolleratꝰ.
qua mali simulant bonos se ee q̃ nõ sunt. Vnde omps deus q̃a
innocentiã. Hinc loris ligatũ dixit. Iuuo pranoz ypocrisin subdi
dit dicens. Pena structoris. similis e pennis herodij: & accipi
tris. Quis eoꝝ & accipitrẽ nesciat anes reliquas q̃ta uolatus
sui uelocitate transcendant. Struto uõ penne eoz similitudinẽ
habet: ꝙ uolatus eoz celeritatẽ non hz. Aterra quippe eleuari
non nalz: & alas quas aduolatũ speciem tenuis exigit. ꝙ tamen
nũq; se a terra uolando suspendit. Sta sunt mmiz. omnes ypo
crite: qui dum bonoz uitã simulant imitationẽ stẽ uisionis ha
bent. ꝙ uitatẽ stẽ actionis non hñt. Hñt quippe uolandi pen
nas p speciem. ꝙ in terra reptant: p actionẽ: qua alas p figurã
sublimitatis extendunt. ꝙ sẽculariũ curaz pondẽ p granati mullate
nus a terra sublenant. Speciem namq; phariseoz reprobans
dns qui structionis pennam redarguit: que in ope aliud exhibet
& in colore aliud oñdit dicẽs. De nob̃ scribe & pharisei ypocrite:
qua similes estis sepulchris dealbatis: que foris quidẽ appent
hominibus speciosa intus uo sunt plena ossibꝰ mortuoz. Sta
& uos foris apparetis hominibꝰ iusti: intus uo plenus estis anari
tia & iniquitate. Ac si dicẽt. Sublenare nos nidet? species penne:
ꝙ infimus nos deprimit pondus iniq. De hoc pondere p ꝓpham

dr. Vsq; huius sermonis cō uersuru sē ypocrisin dominus pollicet. cū p̄phetā dic. Glorificat me bestia agri dracones & strutiones. Quod em̄ draconū nōie ni mapto malignē mentes exp̄munt. q̄ p terrā nisi qui semp infimis cogitationib; repunt. Qui uero p̄ sermonū nocabulū ni hy qui se bonos simulant designantur: qui sūtatis in tam qui si uolatus pennā sup̄ spem retinent. sz̄ pōpa nō exercent. Glorificari itaq; se dns a dracone. ul strutione asserit: q̄a & apte malos. & ficte bonos plerumq; ad sua obsequia exmtima cogitatione comitit. Vel certe ag̃ bestia dum̄ idē dracones strutionesq; glificant: cum fidem que in illo ē. eaq; in hoc mū do dnū membr̄ diaboli fuerat. gentilitas exaltat. Quā & p̄ter malignam draconū nomine exp̄brat: & p̄ter ypocrisin uocabulo strutionū notat. Q̄ em̄ pennas accepit gentilitas sz̄ uolare non potuit. que & natura rationis habuit. & actione rationis ignorauit. Habemus adhuc qd̄ in consideratione strutionis huius de accipitre. & herodio attentius p̄pendamus Accipitris quippe & herodij p̄na sint corpa. sz̄ pennis densionib; fulta: & idcirco cum celeritate tūsiuolant. quia eis parū mest qd̄ aggr̄uat. multū q̄lenat. At cont strutionis pennis indut. & in manu corpe grauat. ut & si uolare appetat. ipā pennar̄ pauitas molem tanti corpis in aere non sustendat. Bene g̃ in herodio & accipitre elector̄ p̄sona signat. q̄ diu in hac uita s. sine q̄tula aliq; culpe contagione ē non possit. sz̄ cum eis pax̄ qd̄ in ē qd̄ deprimit: multa uirtus bone actionis suppetit. que illos in supna sustollat. At cont ypocrita & siqua fac pauca que eleuent p̄petrat multa que grauent. Hec em̄ nulla bona agit. ypocrita. sz̄ quib; ea ipā deprimat. multa p̄ua cōmittit. Pauce igitur penne corpus strutionis non sublenant quia p̄ua bonū ypocrite multitudo p̄ue actionis g̃uat. Hec quoq; ipā strutionis penna. ad pennas herodij & accipitris similitudinē coloris habet: uirtutis uō similitudine non hs. Illor̄ nāq; conclusē. & firmiores s. & uolatu aerem p̄mere uirtute siue soliditatis possint. At cont strutionis penne dissolute eo uolatū sumere nequint: quo abipō que p̄mere debuerant. aere transcendūt. Quid g̃ nobis aspiramus: nisi qd̄ elector̄ uirtutes solide euolant: ut uentos humani fauoris p̄mant? Hypocrita tamē uō actio qualibz recta uideat. uolare non sufficit. quia uidel. fluxe uirtutis pennā humane laudis aura p̄tūsit. Sz̄ ecce cū unū eundemq; bonor̄ malor̄q; habitū cernimus cū ipāz mōlectis ac uerbis p̄fessionis speciem uidemus: Vnde nre intelligēcie suppetit. ut electos a uerbis ut a factis uōs cōphendēdo discernat.

Qđ tamen nos agnoscimus · si intemata in memoriā pceptoris nostri uerba signamus · qui ait · Ex fructibz eoꝝ cognoscetis eos · Neq; enī pensanda sunt que oīndunt in ymagine: sz que seruant in actione · Vnde hic postq; speciem structoris huius intulit: mox facta sb unxit dicens · Que dereliquit intierra ona sua · Quid enī ponā ú terrena adhuc plex exprimit: que diu fouenda ē · ut ad diuinū nolatile pducatur: Ona quippe in sensibilia in semetipis s · sz tamē calefacta in unus nolatilibz cōuertunt: ita nimiꝝ pauli auditores ac filij certū ē · qđ frigidi in sensibilesq; remaneant: nisi doctoris sui sollicita exhortatione calefiant · Ne igitur dereliqui in sua sensibilitate torpescant · assidua doctoꝝ nocte fouendi sē: quousq; ualeant · ꝫ pintelligentiā uenire: ꝫ pcontemplationē nolare · Qa nō ypocte quāuis puersa semp oppentur · loqui tamē recta nonde sinunt · bene loq̄do in fide ul conuersatione filios pmunt · sz eos bene uiuendo nutrire non possunt: recte de hac structione dr · que dereliquit in tra ona sua · Curam namq; filioꝝ ypocta negligit qua ex amore intimo rebz se exterioribz subdit: in quibz q̄nto magis extollitur · tanto minus de pfectu cruciat: Ona g̃ in terra dereliquisse ē: natos pconuersationē filios neq; q̄ a terrenis actibus in posito exhortationis uigo suspendē · Ona in terra dereliquisse ē: nullū celestis uite filijs exemplū pbere · Quia enī ypocte pcaritatis uiscera non calent de torpe pfis edite idest de onoꝝ suoꝝ frigore nequaq; dolent: ꝫ q̄nto se libentius terrenis actibus inserunt · tanto negligentius eos quos generant ad terrena pmittunt · Sz quia derelictos ypocta filios supna cura non deserit · nonnullos namq; extra extalibz intima electione pfectos largitate gratie respectu calefacit: recte subiungit: Tu forsitan in puluere calefactus es · ac si dicat ut ego: qui illa in puluere calefactio: quia saltz paulos animas ꝫ in medio pectan cū positas amoris mei igne succendo: Quid enī pulus mihi peccatoris attigit: unde ꝫ ille hostis pectoris huius pditione lętat: deq; p ipsum dr · Serpenti pulus panis eius · Quid p puluerem ni ipa in quoꝝ instabilitas demonstratur: Dequa dauid ait · Non sic impij non sic · sz tamq; pulus quē proiicit uentus a facie terre · Ona g̃ dns in puluere derelicta calefacit: quia paulos animas pdicatoꝝ suoꝝ sollicitudine destitutas extra in medio peccantiū positas a mundi sui igne succendit: Hinc ē enī q; plerosq; cernimus ꝫ in medio ipsoꝝ uiuere · ꝫ tamen uitā torpentis ipsi non tenere hinc ē qđ plerosq; cernimus: ꝫ malorū turbas non fugē · ꝫ tamē sui proximos ardore flagrare · Hinc ē q; plerosq; cernimus · ut ita dixerim in frigore calere · Vnde enī nonnulli hominū torpe positi supne spei desiderijs marcescunt · unde mt frigida corda succensi sunt ·

ñ quia omps deus · derelicta ona · fat etiam inpuluē calefacē · ⁊ frigoris pstim insensibilitate dissipa pfensim spē nitalis aī maie : ut neqq; tacentia in nfirmis torpeant · sē minimis nolati lib; ifa se ad celestia contemplando · ideſt nolando suspendant Notandum nō ē · qđ nbijs uerb non solū ypocrarum actio pi sā rpbatur · sē bonoz etiam magistroz siqua forte sine culpe sint repsit clano pmittur · Nam cū dese dns dicit · qđ derelicta ona inpuluē ipse calefacē : pfecto apte indicat · quia ipē opatur in electis p uerba doctoris · qui ⁊ sine uerbis nulli hominis calefiant · qs uolúit in frigore puluis · Ac si apte doctoribs dicat · Nt sciatis quia ego sum qui uos loquentes opor · ecce cum uolúo cordib; hoīm eruz sine uob loquor · Humiliata igit cogitatione doctorū ad exprimendū hypocritam sermo conuitit · ⁊ qua fatuitate torpeat · adhuc subsan nons facto plenius indicatur · Nam sequitur · Oblimsit qđ pes conculcet ea : aut bestie agri conterant · Quid inpedit · nisi tūsit opationis accipit : Quid in agro · nisi mundus iste signat · De quo in ewangelio dns dicit · Ager aut ē mund · Quid ī bestia nisi antiquus hostis exprimitur : qui huius mundi rapinis insi dians · humana cottidie morte sanat · Dequa pphetam pollicen te dnō dr · Et mala bestia non tūsiunt peam · Secundo itaq; ona sua deserens oblimsit · q; pes conculcet ea : quia inde ypocrite eos qs inconsolatione filios generant derelinquūt · ⁊ ommō nō cu rant ne aut exhortationis sollicitudīe aut discipline custodia destitutos puoz opum exempla puertant · Si em ona que gig nunt diligerent : nunqm metuerent nequis ea p pua opera demonstrando calcaret · Hunc paulus pede infirmis discipulis qī ons que posuerat metuebat · cum dicit · multi ambulant quos sepe dicebam nob · nunc aut ⁊ flens dico : inimicos cru cis xpi · ⁊ circuitum : videte canes · videte malos operios · ⁊ circūcisionem nos fres in nomine dnī nri ihu xpi · ut subtra hatis uos abomni fre ambulante inordinate · ⁊ non sedm traditionē quam acceperunt a nob · Hunc iohannes pedem gaio forma bat : qui cū multa dyocrepis mala pmisisset adiunxit : Ñ mē noli imitari malū · sē qđ bonū ē · Hunc ipe synagoge dux infir mo suo gregi metuebat dicens · Quādo ingressus fueris terra qm dns deus tuus dabit tibi : cave ne imitari vedis abhomina tiones illarum gentiū · Oblimsit etiam qđ bestia agri contat quia inimicus dyabolus in hoc mundo seminens editos in bona consolatione filios rapiat ypocrita omnino non curat · hanc aut agri bestiam paulus ons que posuerat formidabat dicens Timeo ne sicut serpens euam seduxit astutia sua : ita corrum pant sensus ri a castitate q ē in xpo ihu Hanc agri bestia;

discipul' metuebat petrus cum dicēt · Aduersarius nr̄ diabolus q̄i
leo rugiens circuit q̄rens quem devoret : cui resistite fortes in
fide · Hūt g̃ neraces magistri sup discipulos suos timoris nstr̄a
& mutue caritatis : hypocte aut̄ tanto minus cōmissis si
bi metuunt · q̄to nec sibi metipis q̄ timere debeant deplen
dunt · Et quia obduratis cordib; uiuunt : ipōs etiā quos gene
rant filios nulla pietate debiti amoris agnoscunt · Vnde ad
huc subtractionis spem dr̄ · Durat' ad filios q̄i non sunt sui
Que em̄ caritatis gratia nō infundit · p̄xmi suū etiā si ipe
hunc deo genuit extraneū respic · ut p̄fecto s' omnes ypoc'
te quoꝝ infidel' mentes dñi semp extiora appetunt intus in
sensibiles fiunt : & in tunctis que agunt dñi sua semp expe
tunt · erga affectū p̄xmi nulla caritatis compassione mol
lescunt · Quia mollia uiscera gestabat paulus : q̄n̄do cra
filios suos tanto estu amoris inhiabat dicens · Nunc uiuim;
si uos statis in dño : & testis michi e deus quomō cupiā oīs
uos imuscerib; xpi ihu · Romanis q; ait · Testis michi e deus
cui seruio in spū meo · in euangelio filij ei⁹ · q̄ sine intermissiōe
memoriā uri facio · semp in orationib; meis : obsecrans si quo
mō tande aliq̄n̄do p̄spū iter habeā in uoluntate dei uemendi
ad uos : desidero em̄ uide uos · Thimotheo q; ait · Grās ago deo
meo · cui seruio a pgenitorib; in cōscientia pura · quia sine int'
missione habeam tui memoriā in orationib; meis : nocte ac
die desiderans te uidere · Thessalonicensib; q; amore sui mdi
cans ait · Nos aut̄ fres desolati a nob adtemp⁹ · ore aspectu non
corde habundantius festinauimus faciem uram uidere cum multo
desiderio · Qui diuris pressuris · & tamē de filioꝝ sa
lute sollicitus adiunxit · Misimus timotheū fratrem nrm · & mi
nistrū dei in euange xpi ad confortandos uos & exhortandos
p fide ura : ut nemo moueat' in tribulationib; istis · Ipi em̄ scitis
q̄ in hoc positi sumus · Ephesijs quoq; ait peto ne deficiatis in
tribulationib; meis p nob : que e gloria ura · Ecce in tribulatione
positus alios exhortatur · & in hoc q̄d ipe sustinet alios roborat
Non em̄ filioꝝ suoꝝ fuerat more structionis oblitus : si metue
bat nimis ne eius discipuli in p̄dicatore suo · tot pressuraꝝ
p̄bra cernentes fidem rea despicerent · cōtra q̄ in nomine passionis
contumelie p̄alerent · & idcirco nimis colebat in tormentis
si magis filijs de tormentoꝝ suoꝝ temptatione metuebat · Pu
ui pendebat mise plagas corpis : dum formidaret' in filijs
plagas cordis · Ipe patiendo sustinebat : in uiscera tormentoꝝ
sed filios consolando mirabat uulnera cordiū · Pensemus g̃
animus caritatis sit fuit inter dolores p̄xmos alijs tumultus : pen

ſemus cuius caritatis ſit filios ſalutē mē ſua detimenta requi
rē ⁊ ſtatū mentis nr̄e nimis etiam ex ſua deiectione cuſtodire
Sz hec ypocrite caritatis miſeria neſciunt: quia eor̄ mens q̄
to p mundi concupiſcentiā in exteriora reſoluit: tanto p maſſec
tionē ſuā interius obdurat: ⁊ torpore inſenſibili frigeſcit an
tiſecus · quia amore dampnabili molleſcit foris: ſeq; ipām
conſiderare non valet · quia cogitare ſe minime ſtudet · Cogi
tare nō ſe non p̄t: quia tota apud ſemetipām non ē. Tota nō
ē apud ſemetipā; non ſufficit · quia p q̄tḡ concupiſcentias
rapit: ⁊ tot a ſemetipa ſpecies diſſipatur: ⁊ ſparſa minimis
iacet · que collecta ſi valz nollet · ad ſuma conſurḡet · Vnde ui
ſtor̄ mens quia p cuſtodiaz diſciplme a cime tor̄ inuiſibiliū ·
fluxo appetitu conſtringit: collecta apud ſemetipāz intiſecus
integratur: qualiſq; deo ut̄ p̄rimo ē debeat plene ſe cōſpicit
quia mdil ſuū exteriꝰ reliquit: ⁊ q̄ñto abexterioꝰ abſtrac
ta compeſcit: tanto aucta in intimis inflamatur: ⁊ quo
magis ardet · eo ad deprehendenda mira ampli⁹ lucet · Hinc eſt
em̄ q̄ ſtūi dñi ſe mē ſemetipōs colligunt: mira ac penetra
bili acie occulta etiam aliena delicta deprehendunt · Vnde bene
p Ezechielē pheta dr̄. Emiſſa ſimilitudo manus apprehēdit me
in cacumine capitis mei ⁊ eleuauit me ſp̄s inter terrā ⁊ celū
⁊ adduxit in ieruſalē · in viſione dei iuxta oſtiū interius qd̄ re
ſpiciebat ad aquilonē: ubi erat ſtatuta ydolū zeli ad puocan
dam emulationē · Quid ē em̄ cacumen capitis · ni collecte cogi
tationes mentis: ut nō ſparſe diffluant · ſz p diſciplinā con
ſtricte ſubſiſtant: manus q̄ delap mittit: ⁊ pha p cacumē
capitis elevatur: quia cū nra mens ſcle p cuſtodiaz colligit ·
nis ſupna ſimilū nos abnimis trahit · Bene q̄ mē terram
⁊ celum ſublatū aſſerit: quia quibz ſtis in carne motalipo
ſit⁹ plene quidē adhuc ad ſupna non p̄uenit · ſz iam tamen
mna derelinquit · In viſione vero dei in ieruſalē dicit: quia
videl' unuſquiſq; p̄fruens p caritatis zelū qualis ē eccl'ia
debeat cōtemplatiꝰ · Hū quoq; additur · quia iuxta oſtiū in
terius ductus ē · qd̄ reſpiciebat · ad aquilonē: quia immiꝰ ſti
uū dñi paditū interne contemplationis aſpiciunt · plus p̄ua
mē eccl'iaz fieri q̄ recta deprehendunt: ⁊ q̄ in aquilonis parte
oculis videſt adſolis ſiniſtram flectunt · quia cont̄ iuuor̄ fri
gora caritatis ſe ſtimulis accendunt · Vbi recte ſubiungit:
quia illic erat ſtatutū ydolū zeli ad puocandā emulationem
Dum em̄ mē ſtaz eccl'iam a nonnullis ſpeciē ſola fidelibz ra
pinas ⁊ mina p̄ceri conſiderant: qui aliud q̄ in ieruſalem
ydolum vident: Qd̄ ydolū zeli dr̄ · quia p hoc cont̄ nos eius

laao sup̃na puocatur · ut tanto districtꝰ delinquentes feriat ·
q̃nto nos carius redemptor amat · Ypocrite igit̃ qua cogita
ciones mentis nō colligunt · panniꝰ capitis minime tenent ·
Et qua sua nesciunt : cōmissoꝝ sibi q̃ndo delicta deplendunt ·
Hij itaqꝫ torpent a cœlestibus adque flagrare debuerunt · & fla
grant̃ terrenis rebus anxie aquibꝫ laudabiliꝰ torpuissent · Post
posita quippe cura filioꝝ sepe eos uideas se cont̃ pitula īmensi
laboris attingere · Maria tūsineare adire undia pulsare pīa
patris palatia urrumpe urgantibꝫ ꝓploꝝ timeris mt̃ ee · & terrea
patrimonia laboriosa obseruatione defendē : quibꝫ si fortasse di
cat̃ cur ista nos agitis · qui sdm reliquistis : rūdent ilico deū
se metuere · & idcirco tanto studio defendendis patrimonijs mīsu
dare Vnde adhuc de structuris huiꝰ stulto labore subiungit̃ Ephi
stra laborauit : nullo timore cogente · Illic namqꝫ trepidauerūt
timore · ubi non erat timor · Ecce enī diuina uoce p̃cipit̃ siquis
tibi tulerit tunicā · & uoluit tecū iudicio contendē · dimitte illi · &
pallū · & tuliū : si quis qd tuū ē tulerit · ne repetas · Paulus qꝫ
apls discipulos suos cupiens exteriora despicere · ut ualeant īma
seruare · admonet dicens · Jam quidē omīo delictū ē in nob̄ : qd
iudicia habetis mt̃ nos · Quare non magꝭ iniuriā accipitis · q̃re
non magꝭ fraudē patimini : Et tamen ypocrita assumpto ste
cōmissionis habitu filioꝝ custodiam deserit · & temporalia qꝫ de
fendē etiam urgus queunt · exemplo suo eoꝝ pdere corda non tre
pidat · & q̃ negligentiā amittere patrimonia terrena formidat
In errore discipul⁹ labitur : & tamē ypocte nullo dolore sanat̃
Sic in iniquitatis noxagine cōmissos sibi conspicit · & hec quasi
maudita ptulit : acsi qd sibi leuiter inferri temporale dampnū
senserit minimis ira repente abintimis ardescit : mox pa
cientia rumpit̃ mox dolor cordis minoꝝ effrenatur : qua diu
animaꝝ dampna equanimit̃ tolerat · iactura uero rerū tempo
liū repellere · etiam cū spe cōmotione festinat : tunctis uerbis
indicat teste mentis perturbatione quid amat · Jbi quippe ē q̃q̃de
studiū defensionis ubi · & q̃nor uis amoris : nam q̃nto magis
terrena diligit tanto p̃uari eis nehementa⁹ timescit · Qua enī
mente in hoc mundo aliquid possidemus · non docemur · nisi cū
amittimus · Sine dolore namqꝫ amittit̃ q̃ris sine amore possidet̃
Que nō ardent̃ diligimus habita : graniter suspiramus ablata · Quis autē nesciat quia nris usibꝫ res terrenas dns condidit
suis autē animas hominū creauit · plus q̃ deo se amare cōmu
tat̃ qui neglectis his que eius sunt ꝓpriā tuet̃ Pdere naqꝫ
ypocrite ea q̃ dei sunt idest aīas hominū nō timent · & ea que
sua sūt amittere indel̄es cum mundo tūsentes · q̃ districto iudi

positū rationes timent: ac si placatū inuenīt · cui desideratis rebꝫ idē · rationabilibꝫ ꝓditis insensibilia · ꝛ non quesita conseruāt. possidere in hoc mundo aliquid nolimus · Et ecce uitas clamat. Nisi quis renuntiauīt omnibꝫ que possidet: nō ꝑt meus ee discipul⁹ · Prefectus igitur xp̄ianus quomō debet res terrenas iurgādo defendē: quas non ꝑmittit⁹ possidere: · Itaqꝫ cū res ꝑmittimus: si pfecte deū sequimur in huius ītē itinē a magno onē leuigati sumus · Cum nō curam rerū eiusdem nob⁹ itineris necessitas īmponit · quidā dū eas rapiunt solūmō tollerandi s⁹ · quidā nō conseruata caritate ꝓhibendi: non tamen sola cura ne nra subtrahant · sꝫ ne rapientes non sua semetipōs ꝓdant · plus q̄ꝑ pe ipīs raptoribꝫ debemus metuē · quā rebꝫ irrōnabilibꝫ defendē dis inhiare: illa namqꝫ etiam non rapta morientes amittim⁹ cū illis uō · ꝛ nec condicōis ordine si corrigi studeant p⁹ ꝓcepto nē mimis imū sim⁹ · Quis aut⁹ nesciat: quia min⁹ ea quibꝫ utimur · ꝛ plus debemus amare · qd̄ sim⁹ · Si g⁹ ꝛ ꝑsua utilitate raptoribꝫ loquimur: iam nō solū nob⁹ que temꝑalia sꝫ ipīs etaꝫ que sunt eterna uendicamus · Qua in re illud est sollert⁹ intuend⁹: ne ꝓnitatis metū cupiditas surrepat rei · ꝛ zelo iuste sā ꝓhibitio · ꝛ impetu in moderatione distensā · usqꝫ adeo dolē turpitudini mē contencōis erumpat: · dumqꝫ ꝓterrena re pax a corde cum ꝓximo fugit⁹ liquido appeat · quia plus res quā ꝓximus amatur · Si em̄ caritatis uisceā etiam circa raptoꝛem ꝓximū non habemus · nosmetipōs ꝑimus ipō raptoꝛe ꝑsequimur · grauiusqꝫ nos q̄ alt⁹ poterat deuastamus: · quia dilectionis bonū sponte deserentes a nob⁹ ipīs in tus ē q̄ amittim⁹ q̄a abillo sola extorta ꝓdebamus · Sꝫ hanc ypocrita formā caritatis ignorat: quia plus terrena q̄ celestia diligens · cont⁹ eum qui temꝑalia eripit · sēpe in mimis iniam odio inflammat · Saepe uero ē · quia sunt nonnulli quos caritatis gremio nutriens mat⁹ etiā a tollerat · quousqꝫ adspectalis etatis maturēta ꝓducat · quia nōnulli q̄ ꝛ sanctitatis habitū tenent · ꝛ ꝓfectois meritū exqui non ualent · Addona namqꝫ spālia minime assurgunt: ꝛ idarco his qui sunt cōiuncti sunt · adtuenda ea q̄ terrena sunt seruiunt · ꝛ nonnulli q̄ indefensiois eiusdē iracūdia excedūt · hos neq̄ q̄ credend⁹ ē · in ypocrisim turpē: q̄a aliud ē infirmitate · aliud malitia peccare · hoc itaqꝫ int⁹ hos ꝛ int⁹ ypocrisim distat · q⁹ isti infirmitatis consciī malunt a culpis suis redargui q̄ defecta sanctitate laudari illi uero ꝛ iniqua se agere certi sunt · ꝛ tamen apud humana indicia de nomine sanctitatis intumescūt · Isti non metuunt ꝑius hominibꝫ etiam de bona actione displicē dū supbis tantūmō indignis

placeant : illi nō numq̄ quid agant · ſ̄ quomō de actione quali
bet hominib; possint placere considerant · Isti uxta modū ſue
intelligentie etiam in rebus ſeculi militant causis dei illi etiā p
causas dei interdum dēserunt ſēdi : qua inter ipa quoq;
que ſe agere ſtā opa ondunt · nō cōmūtatione querunt hoīm · ſ̄
animas lucrari · Igitur cū quolibā non despecte cōmūtatiōis uiros
utcunde ul'minime defendere frena cōspiciam⁹ debemus · hoc illis
p caritatē deprehendere · nec tamen eos reprehendendo despare : quia
plerumq; inn eidemq; hominū ē' in⁹ quedā indicabilia que app
ent · ē' magna que latent : interd̄ aut̄ sepe magna infacie, pde
unt · ē' nōnūq̄ que reprehendenda sint occultant · hinc g⁹ humi
lianda ē · nre mentis elatio qua ē' illoz infirma s' publica ē' nra
secreta : ē' rursum forma illoz secreta sint · ē' in publico nra mul
gant · Quos g⁹ de apta infirmitate reprehendim⁹ : sup ē ut de
occulta fortitudinis estimatione nequeamur · Et si se de apta fir
mitate nra mens eleuat : occulta sua infirma cōsideranꝰ se se i
humilitate premat · Sepe enī nonnulli multis p̄ceptis sequūt
ē' queda pauca p̄tereunt : ē' nos multa p̄mittimus · cū pauca
seruamus · Vnde fit plerumq; ut quia qd̄ seruare nos nouim⁹
hoc p̄terire alios uidemus · illico nra se in elatione mens eleuet :
obliuiscens q̄ multa p̄tereat cum ualde sint pauca que seruat ·
Necesse ē igit' ut in quib; alios reprehendimus · elatione sollicite
nre cogitationis dedignemur : quia si sublimiore se cetis nr aīm⁹
despicē · q̄ in p̄ceptis singularitatis ductus heu pe⁹ ruit · ſ̄ tur
ypocrita celestia luc̄ deserens terrenis elaboret : subtractionis adhuc
nocē subiungit dicens · Puauit eam deus sapientia : nec dedit
illi intelligentiā · Quānus aliud sit puare aliud non dare : hoc
tamē repetit subdendo nō dedit qd̄ p̄misit puauit · Ac si dicēt
Qd̄ dixi puauit : nō iniuste sapientiā abstulit · ſ̄ iuste nō dedit ·
Vnde ē' pharaonis cor dns obdurasse describit' nō qd̄ ipe duritiā
contulit · ſ̄ qd̄ exigentib; eius meritis nulla illud desup i fusi ti
moris sensibilitate mollunt · ſ̄ nunc ypocrita qd̄ intus se simu
lat · q̄ sub ymagine bone opis occultat · ste ecclie pace p̄mit' · ē'
idarco ante nros oculos religiosis uisione uestit' · Si qua uō temp
tatio fidei erumpat · statim lupi mens rapida habitū se omne pel
lis expoliat · q̄ tunc q; cont' bonos seuiat · plequens demonstrat ·
Vnde ē' recte subdit' · Cum temp⁹ fuit maltū alas erigit : deridet
equite · ē' ascensore ei⁹ · Quid enī alas huius ſtionis accipimus
nisi pdas hoc tempe q̄ complicatas ypocrite cogitationes · Quas
cū tempus fuit · maltū eleuat : quia optunitate compta eas · sup
biendo manifestat · Alas maltū erigere ē : p effrenatā superbiam
cogitationes apire · Hinc aut' quia ostrō se similat · qā in semzipo

De elatione humiliāda

stingit q̄ cogitat: q̄ alas in corpe phumilitatē plicat. Nondum
nō est. q̄ non ait deridet equū. ē ascensorē. Equus quippe est
unumquīq; stē aīe corpus suū: q̄ mdel' nouit. ē abilitatis continē
tie freno restringē. ē rursum cantatis impulsū mexcitatione
bom opis relaxare. Equitis g̃ nōie aīam stī uiri exp̄mit: que u
mentū corpis bene subditū regit. Vnde ē iohannes aplūs in apo
calipsi dīm contemplatus ait. Et exercitus qui sunt mcelo se
quebant' eum in equis albis. Multitudine quippe stōr que in
hoc miri bello sudauerat. recte exercitū uocat: qui idcirco in eq̄s
albis sedere referunt' quia unumq̄q corpa ē luce institue. ē
castimonie candore clarnerunt. Deridet ergo ypocrita equitē
quia cū ipe in apto iniquitatis erupit elector desipuit stabilitatē:
ē elatus fatuos appellat. quos pace pressius fidei callida arce
simulabat. Quis nō alius hui' ascensorē equitis: nisi omps
dūs qui ē eaque nouit p̄uidens condidit. ē ea q̄ st possidēs
regit'. Ascendit quippe equitē: quia iusti unius cuiusq; uiri
aiam possidet. sua bene membra possidente. Hunc g̃ ypocr
te deridē ē equitē stos despicē: deridē nō ē ascensorē equitis. pfi
lire usq; adinuriaz creatoris. Quia em̄ minoq; lapsu a mi
nimis semp̄ incipit'. ē sibi accrescentib; defectib; adḡuoca pue
nit'. recte ypocte huius iniquitas p̄ suppositā detrimenta
distingwitur. ut dicat' p̄' bonū se q̄ non sit ondere. postmo
dū nō bonos apte despicere: ad extremū q̄ usq; adinuriaz
conditoris exilire. Nunquā quippe illic aīa quo ceciderit iacet.
quia uoluntarie semel lapsa. ad peiora ponda sue iniquita
tis impellit'. ut inp̄fundū corruens semp̄ adhuc p̄fundius
obruat'. Erat g̃ ypocrita. ē nunc suas laudes appetat: post
mod̄ uitam p̄ximor p̄mat: ē quiq; se in uirtutione sui condi
toris exerceat: ut quo elatiora semp̄ excogitat. eo se supplicijs
attritus mmigat. Oquā multos tales nunc stā ecclia tole
rat: quos cum temp̄ erupit temptatio apta manifestat.
Qui uoluntates suas quia cont eam mō nō exercuit. q̄ cōpli
catas intim alas cogitationū p̄mmt. Quia em̄ a bonis ma
lisq; hec iuta cōmunit' diuit'. nec ecclia exintroq; numō ui
sibiliter iudicante discernit'. atq; in exitu suo a reprobor sorte
te separatur. Modo nō ee in ea nec bom sine malis. nec mali
sine bonis possint. Hoc em̄ tempe cōmixta utraq; pars sibi
ntio congruit: ut ē mali mittent' p exempla bonor ē bom
pungent' p temptamenta malor. Atq; ideo dūs postq̄ subsi'
tionis spem multa de ypocrar reprobatione intulit. mox adelec
tor sortem uerba conuertit: ut qui in illis audierant. qđ fu
gientes tollerent. in illis audiant. q̄ imitantes ament. Se-

Numq̄d pbebis equo fortitudinē: aut circumdabis collo eius hinnitū? Sz fortasse pusq̄ humus equi fortitudinē. hinnitūq; dissera mus ab aliquibus queat? ut alit' etiā moralitate postpōita rino cōtus iurtus & structionis huius fatuitas exponat? Mamia q̄ppe ē uerbū dei: & quitq̄t bona uolumtas suscipientis appetit. hoc puerto more cōmedentis sapit. Terra ē uerbum dei: qm̄ q̄nto la bor inquirentis exigit. tanto largius fructū reddit. Debet ergo intellectus sacri eloquij multiplicā inquisitione uentilari. quia & terra que sepius arando uiritur. ad frugem uberē aptatur Que igit? & alit' de rinocōte ac structione sentimus subbrevi tate pstringim?: quia adeaque obligatoria sunt enodanda p pauis. Rinoceros iste qui etiā monocōs in greris exemplaribus nominat? tante ee fortitudinis dr. ut nulla uenantiū iurtute capiat? Sz sicut hij asserunt qui de scribendis naturis aīaliū laboriosā inuestigatione sudauerunt. iurgo ei puella ꝑponit? que uementi sinū. apit: inquo ille omni feritate postposita capiti deponit: sicq; abeis aquibus capi queit? repente uelud mermis inuenit? Huic quoq; coloris ee describit? qui etiā cū ele phantis q̄n certame aggreditur. eo cornu q̄ in naui singulariter gestat. uentre aduersantiū ferire phibet? ut cū ea que molliora sūt uulnerat. impugnante se fatale sternat. Potest g' ꝑhinc rino cerote salutari. unicornem ille ꝑfs intelligi: qui dum de accepta lege non opam Sz solam mt' tinctos homines elatione sumpsit q̄ mt' cetas bestias cornu singulare gestant. Vnde passionem suam dns ꝑpheta canente ꝓmittens ait. libera me de ore leonis & a cornibus unicornium humilitatē meā. Tot quippe in illa gente unicornes uel certe rinocōtes extiterunt q̄ cont' pdicamenta ui tatis de legis opibus singulari & fatua elatione contrili sunt. Bto igitur iob ste ecclie typum tenenti dr. Numq̄ uolet rinocōs seruire tibi? Ac si apte dicat? Numq̄ illū ꝑfin quē superbire in nece fi delium stulta sua elatione consideras subire tue pdicationis ubis medinas: subandis ut ego qui & cont' me illū singulari cor nu extolli conspicio. & tamē michi cū uolunt ꝓtinus subdo? Sz hoc melius ostendim?: si de genē adspectum tuleamus. Ille g' exhoc ꝑfin. & pau? insuperbia & postmod papinus textis in humi litate nob' admedium paulus ducat? qui dū cont' deum se q̄ de cu stodia legis nesciens extulit cornu minare gestant. Vnde & hoc ipm̄ naris cornu p humilitatē postmod medicans dic. Qui prius fui blasphemus & persecutor & cōtumeliosus: Sz miam consecutus sum. quia ignorans feci. In naue cornu gestabat qui platurum se deo de crudelitate confidebat. sicut ipe postmod semetipsum redarguens dic. Et ꝑsecutus sum iudaismo supra modum

coetaneos meos ignem meo: habundanti emulator existens pa
ternar meaꝝ traditionū. hunus rinocerotis fortitudinē omis
uenator extimuit: quia saulī sententiaz unusquisq; pdicator expt
Sptū namq; ē. Saulus aut adhuc spirans minar. et cedis in
discipulos dñi accessit ad pncipes sacerdotū. et petijt abeo eplas
in damascū ad synagogas: ut siquos inuenisset. huius nic in
tos ac mulieres uinctos pduceret in hierusalem. Cum Ratus
nare reddendo trahitur inspiratio uocat: et illuc sepe pdoxem
nare deprehendimus. q oculis non videns. Rinocos g ille nate
gestabat cornu quo pauēt: qui minas et cedes inspirans. post
q mtfecerat ablentes querebat. Sz ecce omnis ante illū uenator
absconditur omnis homo ide rōnale sapiens opinione timoris
eius exlurgant. Vt g hunc rinocōtā capiat. sinū suū virgo
ide secretū suū ipā pse mmolata in carne dei sapiā expandat
Sptum quippe: q tum damascū peteret subito circūfulsit illū
die media lux de celo. et nox facta ē dicens. Saule saule. quid me
psequeris? Qui pstratus in terra rndit. Quis es dne? Cui
illico rndet. Ego sum ihs nazarenus quē tu psequeris. Virgo
nimirū rinocerotis sinū suū aperuit cū saulo in corrupta dei sa
pientia incarnationis sue misteriū de celo loquendo patefecit:
et fortitudinē sua rinocos pdidit. quia pstratus humi omne
q superbū timebat amisit. Qui dū sublato oculoz lumine ma
nu adanamam ducit. patet iam rinoceros iste quibz dei loris
astringitur: quia indel uno intempe ceritate pdicatōe baptis
mate ligat. Qui etiā adhuc psepe moratus ē: quia ruminare
uerba ewangelij dedignatus non ē. Aut em ascendi ihlm cū
cū barnaba. assumpto et cato. Ascendi aut secm reuelationē
et contuli cū illis ewangeliū. Et qui prius teimus audierat
durū tibi ē contra stimulū calcitrare: mira postmodū uirtute p
sidentis psilis et uerbi pabulo mites obtimit. et calcē superbie
amisit. loris quoq; dei nō tantū a veritate restringitur. Sz quod
magis sit mirabile ad arandū ligatur: ut non solū hominis
crudelitatis cornu non impediat. Sz eoz etiam refectionē fer
uens: aratrū pdicationis trahat. Ipē quippe de ewangelizā
tibz qī de arantibz dicit. Debet em in spe qui arat arare: et qui
triturat in spe fructus percipiendi. Qui igitur tormenta pius
fidelibz irrogauerat et pfide, postmodū flagella libenter porta
bat. Sptis etiam epis humilis ac despectus pdicat. q dudū
terribilis impugnabat: pfecto bñ ligatus subaratro desudat
ad segetem. qui fuerat in campo male liber a timore. Dequo
vere dr. Aut confringet glebas nallū post te: iam saluet
dns quoz dam mentes intrauerat: qui illū ne aut humam

quis redemptor

genis redemptorem credebant · Qui tamen cum neq; a pristina ob
seruatione recederent · cum dura litte pdicamenta custodirent : eis
pdicator egregius dicit · Si carnem dammi : xpus uob michil pde
rit · Qui igitur mhumili mente fideliu legis duritiam redarguen
do contrinit · quid aliud qm malle p dim glebas fregit : ne inde
licet grana seminu que extrinsis aratro fidei sulcus cordis exrupet · p
custodiam litte presla deprent : Dequo bn adhuc subdit : Nunqd
fiduciam habebis in magna fortitudine ei · & derelinques ei labores tuos
In rinocerotis huius fortitudine fiduciam ds habuit : quia quito illu
crudelius dura sibi inferente ptulit · tanto plc constantius tolerante
aduersa pstitit · Cui labores etiam quos ipe incarne ptulerat dere
liquit : quia comunsim illu usq; admitatione ppue passionis tre
it · Vnde & peinde rinocerota dr : Supplco ea que desunt passi
oni xpi incarne mea · Dequo adhuc subditur · Numquid credis
ei qd reddat sementem tibi · & aream tuam congreget : Considem
saulu quis fuit : cum abipa adolescentia lapidantiu admitor exi
stcret : cum alia ecclie loca uastaret · & acceptis eplis uastanda
alia petet cu mors ei fideliu nulla sufficeret · sed semp ad alios
intitu alijs extinctis anhelaret : & pfecto cognoscimus quia nul
lus tunc fideliu credet · qd admgu ds sine fortitudinis uim ta
te elationis mdinaret · Vnde & animas nocte dnica hunc · &
postp comunsim audiunt extimunt dicens · Dne audiui a multis
de uiro hoc : quanta mala sctis tuis fecit in hierusalem · Qui tame
repente commutat abhoste pdicator effiuntur · & in cunctis mun
di ptibus redemptorus siu nome mstimat : Supplicia puentate
tolerat · pati se que irrogant exultat alios ad fidem terroribus
reuocat : istis regnu pollicet celestis patrie illis minat ignes
geheme : hos pauctoritate corrigit · illos aduia rectitudinis p
humilitate trahit · atq; in omnu late admanu siu rectoris in
clinat : & tanta arte dei aream congregat · quanta illa prius ela
tione uentilabat · Sz neq; hoc abhorret a paulo qd rinocetos bu
xei coloris dicitur : & elephantor uentres cornu ferire phibet :
Quia cum mne subrigore legis affluenti arcanis cetis m illo tu
stodia unusquisq; uirtutis molent · Quid enim pcolore buxeu
nisi abstinentie pallor expimitur : Cui ipe se tenant adhere
testat dicens · Castigo corpus meu & seruituti subitio ne for
te alijs pdicans ipe reprobus effiant · qui dume legis eruditione
pditus : dum aliorum mgnumem redarguit cornu elephantis
muentre ferit · Inmentre quippe elephantis pauserat · cui di
cebat · Multi ambulant quos sepe dicebam uob · nunc ante
& flens dico · inimicos crucis x · quor finis interitus · quor
gloria mconfusione ipor & rursum · Humsimi xpo duo no

ſcrumnt · ſꝫ ſuo uentri · Comm ſuo igit̄ rinoceros iſte non iam
hommes · ſꝫ beſtias ꝓcutit · q̄ndo paulus doctꝛe ſue fortitudine ne
q̄q̄ ꝓuido humiles impedit · ſꝫ ſuꝑbos uentris cultores occidit ·
Que g̃ in paulo ſcꝑta cognominamus : ſuꝑ ẽ ut karta · ꝛ in aliis credā
Multi quippe ad humilitatis granā exillius ꝓli elatione cōuerſi ſt :
quoꝝ ſeruā dñs dñi ſubiugo inſpati timoris edomuit · rinoceros
rino cerotis ſibi fortitudine ſubegit · Sꝫ quia mira dei potentia quid de
electis egerit audiuimus : nunc mira ei⁹ patientia in his quos re
ꝓbat toleranit audiamus · penna ſtrutionis ſimilis ẽ pennis hẽ
dij ꝛ accipitris · Quid ſtrutionis nomine niſi ſynagoga ſignatur :
Que alas legis habuit : ſꝫ corde infimis repens · nūḡ ſe a terra
ſublenauit · Quid nō ꝑ herodiū ꝛ accipitrē niſi antiqui patres
exꝑmunt : Qui ad ea que potuerunt intelligenda ꝓſpicē : nalu
erunt ea mente uolare · Penna g̃ ſtrutionis herodij ꝛ accipitris pennis ẽ ſimilis quia ſynagoge uor ꝓꝝ doctrinā loquendo
tenuit · ſꝫ mente nescuit : Unde ꝛ euiſdē ſynagoge ꝓphetas de
phariſeis atq; ſcribis ueritas āmonet dicens · Sup̄ cathedrā moyſi
ſederunt ſcribe ꝛ pharisei · Omnia igit̄ quecūq; dixerint nob̄ ſer
uate ꝛ facite : ſēm opa uō eoꝝ nolite facere · Multa aut̄ dicē de
hodij uita potuim⁹ · Sꝫ quia penna eius tantūmō admonitas
dedūtur de uita loqui ꝓhibemur · Que derelinquit intra ona ſua :
tu fortitan impluere calefacis ea : in ons aliud ẽ qd̄ cernit : aliud
qd̄ ſpatur : ꝛ inde ſpes non ꝓt paulo attestante qui ait · Qd̄ enī
inde quis : qd̄ ſperat : Quid g̃ ꝓſtrutionis ona niſi de ſynagoge
carne editi apli deſignant : Qui dū ſe mirando deſpectos atq;
humiles exhibent : ſperare gloriam in ſuꝑbis docent · Abiecti
namq; ꝛ q̄ minus momenti apud elatos habiti in terra uelut
ona iactuerunt : ſꝫ intus meis latebat unde mueret · ꝛ ſublenati
ſpei pennis adcelestia uolarent · Que ona ſtrutio in terra derelinquit : quia eos quos carne genuerat ſynagoga aplos audire cō
tempnens · uocante gentilitate deſeruit · Mira aut̄ potentia dñs
hec eadē impluē ona calefacē · quia minos aplōꝝ fetus milla ab
iecta dudū gentilitate ſuſcitauit · ꝛ quos ſynagoga uelut inſen
ſatos immūnicatosq; deſpexerat · ipi nunc in uenerationē gentiū
ꝓ doctrine magiſterii mittentes uolat · Ona ſua ſtrutio impluē
derelinquit · quia ꝛ omnes quos ꝓdicando ſynagoga remuit · a
terrenis deliderijs mīme ſuſpendit · Que mimi delideria qua
antiquus hoſtis concepta mente mouit · obſeſſas mentes etiā
in ſceleribus rapit · Unde ꝛ ſubdit : Obliuiſcit̄ qd̄ pes cōculcet ea :
ꝛ beſtia agri conterat · Tunc ona pes calcat · ꝛ beſtia conterit
cū intra deſeruntur : quia inde humana corda dū ſemp que v
na ſ · agere appetunt · ad conterend̄ ſe agri beſtie id ẽ dyabolo ſter

unnt: ut dñi diu infima cogitatione abiecta s. qñq; ena maioꝝ ei
minñ ꝑtratione frangantur. Synagoga g̃ ona que gemit atra
suspendere bñ nnendo neglex: Sz omps deus multos ei⁹ filios q̃
uis in terrenis deliciis mortuos ac frigidos reꝑit. caloꝛe tamẽ
sui amoris animauit. Sz nitã quã filiꝰ synagoga non dedit. hãc
postmodũ mudit; dum moluetur plequendo extinguere. quos
se adbona opa non memmerat fouendo genuisse. Vnde e apte
de hac sermone subdit. Duratur adfilios q̃ non sint sui. Qñ
non suos respic. quos alit nnere q̃ doluit ipã deꝑhendit: e du
relente seuna terꝛoꝛes ãmonet. seq; in eoꝝ cruciatibꝫ exeꝛceꝛet:
atq; mudie fanbꝫ inflammata inquibus non laboꝛauit ut pol
sent nnere laboꝛat ut debeant. intire: e cũ dñi memb̃ plequi
placare se phoc dñm suspicat. Vnde e eisdem sermonis ons
ueritas dicit. Venit hoꝛa: ut omis qui interficit uos arbitret
obsequiũ se ꝑare deo. Quia g̃ dñi crudelitate ad plequedũ sy
nagoga ducit: hoc se agere impulsu dnum timoꝛis arbitrat
recte subiungit: frustra laboꝛauit nullo timoꝛe cogente. In
laboꝛe quippe illã plecutoꝛis anhelare. non timoꝛ sz crudelitas
coegit. Sz quia plerimiq; nita coloꝛe nirtutñ tincta tanto ne
quioꝛa st. quãto e ee nita nnnme cognoscunt. eo in plecutoꝛe
duꝛioꝛ synagoga extitit. quo religioſioꝛem se fieri fideliũ moꝛ
tibus estimauit: e idcꝛco que ageꝛet. discerne omnõ non po
tuit. quia lumen sibi intelligẽtie p superbie obiectionẽ clausit
Vnde e bñ subdit: ꝑmanuit eam deus sapientia: nec dedit illi
intelligentiã. Districtu quippe e occulte retributionis examen
e quia scriens humilitate ꝑdidit. etiam ueritatis intelligentiã
nescius amisit. Valde aute minoꝛa sunt uulnꝛa que in redep
toris aduentu fidelibꝫ intulit: quã ea quibꝫ stãm ecclia adhuc
p aduentñ antixpi ferne contendit. Aliud namq; temp⁹ ꝑat:
ut nitã fideliũ coacernatis nmbꝫ ꝑmat. Vnde e apte subditur
Cum tempus fuerit in alta alas erigit. deridet equite e ascen
soꝛe eius. In altñ strnio alas erigit: quando sno conditoꝛi sy
nagoga non ut antea foꝛmidando. sz apte iam repugnando
contdicit. In memb̃ quippe dyaboli tñiens e mendacij homine
deñ credens: cont fideles tanto maltñ extollitur. quãto deꝰ coꝛp⁹
se ee gloriat. Que qua non solñ humanitate dñi sz ipe etaz
diuinitate despic. ñ tantñ equite sz ascensoꝛe etiam equitis
irridet. Nam custodita unitate plone ualet intelligi. qua
uerbñ dei tunc equite ascendit. qñdo animata carnem sibi
mf nitez nirginis condidit: tunc equite ascendit. qñdo humа
nã aiam ꝑte carni plidente. diuino cultu semetipꝫ crea
do subiugauit. Carnem quippe diuinitatis aia mediante suscep.

ē p hoc totū simul equitē tenuit · quia in semetipō non solaz illā
que gerebat · sz hanc etiam que gerebat astrinxit · Iudea igit ·
paduentū supbientis antixpī laqueo seductionis capta quia te
temptore nrm humle fuisse nt hommes despic · deridet equitē
quia eius in omib⁹ diuinitati contdicit · deridet michilomin⁹ ascē
sorem · eques · ē equitis ascensor · ē cū in mundū uenit · fortes
conē mundū pdicatores exhibuit · ē cū in mundi termino an
tixpī fallaciam tollerat · uirtutē pse certantibus subministrat ·
ut cū antiquus hostis mille suis annis timenda libertate laxat ·
fideles nri tanto maiores ures accipiant · qīto conē aduersariū
solutū pugnant · Vnde hic cū seruio alas eleuare ascensorē · e
quitem deridere describitur · illico fortiū pdicatoz memoria sub
rogatur · ē dr · Numquid plebis equo fortitudinē · aut circum
dabis collo eius hynnitū · In scptura sāc equi nomine aliqñdo lu
brica uita prauoz aliqñdo dignitas tempalis · aliqñdo hoc ipm
pñs seculū · aliqñdo ppano recte intentionis aliqñdo sēs pdica
tor exprimit · Equi em noīe lubrica puoz uita signat · sic scptū e
nolite fieri sicut equus · ē mulus · ē sicut p ppbetā aludit ·
Equi amatores ē emissarij facti sunt · in mulierē quisq; ad uxorem
proximi sui hynnebat · Equi nomine dignitas tempalis accipit ·
salemone attestante qui ait · Vidi seruos in equis · ē principes
ambulantes qī seruos sup terrā · Omnis quippe qui peccat · ser
uus ē pcti · Et serui in equis s · cum peccatores pñtis uite digni
tatibz efferunt · principes uo qī seruiī ambulant cum multos dig
tate uirtutū plenos nullus honor erigit · sz sima hic adulitas
uelut indignos deorsum prmit · hinc rursū dr dormitauerunt
qui ascenderunt equos · idē in morte aīe mentis oculos a uitatis
luce clauserunt · qui inpñtis uite honore cōfisi sunt · Equi noīe
hoc ipm pñs sclm designatur · sicut iacob uoce dr · fiat dan colub
in uia cerastes in semita · mordens ungulas eq · ut cadat ascen
sor eius retro · Quo in testimonio quid equus significet medi⁹
ondimus · si ē eaque circuistent paulo subtilius exponam · Nō
nulli em de tribu dan uenire antixpm ferunt · p eo qd loco hoc dā
e colub assertur · ē mordens · Vnde e nō immerito dū iste⁹
plus terras incastroz ptinacione insapet primus dan adaqui
lone castrametat⁹ e · illū scilicet signans qui in corde suo dixerat
Sedebo in monte testamenti in lateribus aquilonis · ascendā sup
altitudinē nubiū similis ero altissimo · De quo ē p ppbetā dicit ·
Adan auditus e fremitus equoz eius · qui non solū colub sz etiam
cerastes uocatur · Cerata em grece cornua dicunt · serpensq; hic
cornutus ee phibet · p quem digne antixpi aduentus asserit · qa
conē uita fideliū cum morsu pestifere pdicationis armat · etaz

cōmbꝰ ptātis · Quis aut nesciat semitā angustiorē ee quā uiaꝫ ꝑ
fit gr dan colub mina : quia in pnīs inte latitudine eos ambulaē
ꝓuocat · quibus qi pcendo blanditur : sꝫ in ina mordet · quia eos
quibꝰ libertate tribuit · erroris sin uenenu consumit · fit cerastes
in semita : quia quos fideles repit · ꝑ se se adꝑcepti celestis an
gusta itinera constingentes non solū nequina callide plia siois
impetit · sꝫ ea terrore ptātis pmit : ꝑ implemonis angore pꝰ
bn finia ficte dulcedinis exercet cornua ptātis · Quo in loco equus
hē mundū insinuat : qui pelatione sua in mari labentiū
tempū spumat · Et quia antixpc extrema mundi apphendē nitit
cerastes iste equi ungulas mordē phibetur · Ungulas quippe equi
mordē e : extrema seculi ferendo constingē · ut cadat ascensor eiꝰ
retro · Ascensor equi e · quisquis extollit : indignitatibꝰ seculi : q
retro cadere dr : ꝑ non in faciem sicut saulꝰ ea disse memorat :
Infatuē em cadē e · in hac uita sinas unū quemqꝫ culpas agnoste
easqꝫ penitendo deflere · retro uo qđ non uidetur cadē e : ex hac
uita repente decidere · ꝑ a que supplina ducat : ignorare · Et quia
iudea erroris sin laqis capta pxpo antixpi expectat · bn iacob eo
dem loco repente electoꝝ uoce consulus e dicens salutare tuū ex
pectabo dne : id e no sic infideles antixpi · sꝫ eū qui in redemptōꝰ
nrām uenturꝰ e · uerum credo fidelit xpm · Equi nomine ꝓpano
recte intentois accipit : sicut scptū e · equus par : in die belli · sꝫ
dns salute tribuit : quia cont temptatione quidꝫ se animꝰ ꝓpat ·
sꝫ nisi adiuuet delinq salubriter non decertat · Equi noie sctꝰ quisqꝫ
pdicatoꝝ accipit : ꝓpheta attestante qui ait · Ascendisti in mari equos
tuos · turbantes aquas multas · Quiete quippe aque iactauerunt :
quia humane mentes diu subuersoꝝ suoꝝ tempe sopite s · Sꝫ eqs
dei mare turbatū e : quia missis sctis pdicatoribꝰ omne cor qꝫ pe
stifera securitate torpuit · impulsu salutifere timoris expauit · hoc
itaqꝫ loco equi nomine scts pdicatoꝝ accipit : cum bto iob dicatur
Numqꝫ ꝑbebis equo fortitudinē · aut circumdabis collo eius hinnitu
Sꝫ quid e qꝫ huic equo dns pꝰ se dare fortitudine : ꝑ postmodū
collo eius hinnitū circūdare asserit : hinnitū em uox pdicatois
exprimit : Verus aut quisqꝫ pdicatoꝝ ante fortitudinē · ꝑ post
hinnitū accipit · quia cū inse prius uitia extinxerit tunc perudi
endis aliis adnocē pdicatoris ueniat · Equis iste habet fortitu
dinē quia aduersa constanter tollerat : hꝫ hinnitū quia adsupna
blandiens uocat · huic equo dns ꝑ fortitudinē · ꝑ hinnitu
se dare testat : quia in pdicatoꝝ eius nisi uita ꝑ sermo co
ueniant · neqꝫ uirtus plectionis appet · Non em multū pdest
si sublimis uite opatione suffultus sit : si tamen loquendo
non ualet adhoc alios excitare qꝫ sentit · ul quid pdest bn lo-

quendo alios accendē: ſi ſemetipſm indicat male uiuendo torpuiſſe?
Quia g̃ mpdicatore necē ē· ut adpſtione utraq; cōuenant: equo
ſuo dñs ·e· ai amons fortitudme hymitū uocas ·e· cum himitu no
as fortitudmē miniſtē amons· Et noūdū cur himitus qui mti⁹
nimꝰ pgunt· diuat· equi collo tramdari idē qī pgrum trahi exti⁹
dicatur· quia uidel pdicationis nox de mtūis emanat· ſz extē arcū
dat· Nam quo alios adbene uiuendū ſuſtātat· eo adbñ agendō ·e· opa
pdicantis ligat: ne extē ſermonem actio tñ ſeat· ne uoci uita con
tradicat· Collo g̃ equi himitus tramdiuat· quia ne adpuerſa
opa pdeat· ſuis uocibꝰ etiam uita pdicantis obſidet· hmē ē em
q; potent dimicantibꝰ mnimē torques dat· ut qui ſigna ūtu
tum geſtant: maiora ſemp exerceant· ·e· debilitatis crimē in
currere non metuant· dū mſemetipſis tam fortitudmis ē pīm
ū q; ōtant· Vnde ·e· recte mlaude ſapiēcie auditori cuilibet
p ſapiām dr: Coronam grāꝝ accipies capiti tuo· ·e· torquē au
ream collo tuo· Sequit· Numq; ſuſtatabis eū qī locuſtas· lo
cuſtaꝝ nomine aliq̃ndo uideoꝝ ꝓbis aliq̃ndo cōuſa gentilitas
aliq̃ adulantū lingwa· aliq̃ uero p compatione reſurrectō
dñica uel pdicatoꝝ uita ſignatur· Quia em uideoꝝ ꝓbm locuſte
exp̃mant· uita iohannis ſignat· de q̃ ſcptum ē· locuſtas ·e· mel
ſilueſtre edebat· Johannes quippe eū quē ꝓphete auctoritate p
nuntiat: etiam ſpecie aboꝝ clamat· Jnſemetipō em deſigna
uit dñm q̃ ꝑuenit· Qui nunꝝ redemptione nrām uenies
quia mfructuoſē gentilitatis dulcedmē ſumpſit· mel ſilueſt⁹
edit· quia uō uideoꝝ plebem mſuo corpe expte cōuertit mabo
locuſtas accep· Jpos namq; locuſte ſignificant ſubitos ſaltus
dantes: ſz ptinus adterraꝫ cadentes· Saltus em dabant cum
pcepta dñi sē mplere pmittēt: ſz actus adterrā cadebant cū
p ꝑua opa hac ſe audiſſe denegarent· Videamus meis qī quen
dam locuſtarū ſaltum· Omnia uba que locutus ē dñs ·e· factu⁹
·e· audiem⁹· Videamus aut quomō actus ad terraꝫ ruunt· Vti
nam mortui eemus in egipto ·e· non mhac naſta ſolitudme:
utinam peamus· ·e· nō mdicat nos dñs mterrā iſtā· Locuſte
g̃ erant· qui habebant ſaltum puocē· ·e· caſum pactionē· Lo
cuſtaꝝ quoq; nomine gentilitas deſignat· ſalemone atteſta
te· qui ait· Florebit amigdalū: impingwabit locuſta: diſſi
pabit capparis· Amigdalum quippe florem pus tunctis arbo
ribꝰ ondit· Et quid m flore amigdali· niſi ſtē ecclie pmordia
deſignant· Que mpdicatoribꝰ ſuis pmituos mrtuū flores
aperit· ·e· ad mferenda poma bonoꝝ opum nentuos ſtōs qī
arbuſta ſequenca ꝑuent· Jnqua mox locuſta impigwata
ē· quia ficta gentilitatis ſterilitas pnigwedme ē grē celeſtis

mfusa · Capparis dissipat· quia nim gām fidei uocata gentilitas attigit idea mfua stenlitate remanens · bū mundi ordinē amisit · hinc rursus peinde salemonē dr · regem locusta non hz · & egredit umusa p turmas : quia nidel derelicta gentilitas aliena diudi a diuino regimine exstitit · sz tamē ordinata postmodū cōs adulantes spē ad fidei bella pcessit · locuste uocabulo lingwa adulantis exprimit · q exhibite celitus egipti plage testantur · que exigentibz meritis corpalit semel illate sunt · sz que mala pnas mentes cottidie ferant · spealit signauerunt · Sptum namq; e · Ventus urens leuauit locustas que allenderunt · sup umusam terra egipti : operuitq; umusam tamen terre uastantes omnia · Denorata e igitur herba terre : & quitqt pomor arboribz fuit · hijs em egipcijs plagis affecta e : inquibz extioi pcussione cōmota dolensq; ppenderet · que denastationis dampna interius negligens tolleraret · ut dum foris pire minima · sz amplio delectabilia cerneret · p eor spem · & que mitis ptulerat · grauora sentiret · Quid aut pfignificatione locuste ptendunt qui pluscp cetā minuta queq; animantia humanis frugibz nocent · ulingwas adulantiū : que terrenor hominū mentes si quādo bona aliq pferre conspiciunt hec nimoderatius laudando corrumpunt · fructus quippe egipcior e opatio cenodoxor · Quā locuste exterminant : dū adulātes lingwe ad appetendas laudes tūs itorias cor opantis mdmant herbam uo locuste comedunt · quādo adulatores quiq; uba loquentiū fauoribz extollunt · poma quoq; arbor denorant : quādo nams laudibus quorundā iam qi forsan & opa eneruant · locuste noīe p compationē redemptoris nri resurrectio designat · Vnde & uocem eius pphetā dr · Excussus sum sicut locusta · Leuari em se a plentoribz usq; admortē ptulit · sz sicut locusta excussus e · quia ab eor manibus saltu subito resurrectionis euolauit · Qđ referri q; ad pdicator numer potest · Ipis quippe uelud locusta excussus e · qui idea mtua plentione seruente · dū pdusa fugiunt · qi quolda recessione sua saltus dederunt · Quia uo ille pdicator ad pfectionis culmen erigitur · qui non actiua solūmo sz etā cōtepla tiua uita solidat · recte ipa pdicator pfectio locustis exprimitur : que quoties se macra attollere conant · pmū se cruribz impellentes subleuant · & postmodū alios uolant · Ista mirū sunt sti uiri : qui dū supna appetunt pmū quide actiue uite bonis opa miscent · & tunc demū se ad sublimia pcontemplationis saltū uolando suspendunt · Crura figunt · & alas exerunt : quia recta agendo se stabilunt · & adalta mundo subleuant · Qui hac uita positi diuina contemplatione manere non possunt · & qi locustar more a saltu quem dederant · impellibz suis se exripiunt · dū post contemplationē sublimia ad nīa actiue uite opa reuertunt ·

Nec tamen in eadem uita actiua remanere contenti sunt: sz dum
ad contemplationē desiderant exiliunt· qi rursus aera uolantes pe
tunt: iutamqz suā uelud locuste ascendentes descendentesqz pagi
dum sine cessatione semp· e· sima uidere ambunt· e· adsemetipos
nature corruptibilis pondē reuoluunt· Est adhuc aliud qd locuste
simile sčis pdicatoribz gerunt· Matutinus namqz horis· idē tepo
ris tempe uix a terra sē sublenant: cum nō estus exarserit tanto
altius qnto alacrius uolant· Scs aut quisqz pdicator· cum quieta
fidei tempa conspicit· humilis ac despectus aspicit· locuste mō
qi uix a terra sublenat· si aut pfectionis ardor incandcat corde
celestibz inherens· mox qnte sit sublimitatis ondit· e· pulsatus
alis in altum rapit· qui quietus minus torpuisse credebat· De
hoc g· equo idē pdicatore suo bto iob dns dicit· Numqd suscitabis
eū qi locustas subaudis ut ego: qui eo illum adaltiora exitando
subleno· quo grauiore pfectionis estu extrinsecus premitto: ut ē
in illo robustior uirtus emgilet· cui se ei ardentior in fidelitate
litas illidit· Sz cum multa exterius scs pdicator patit· eū dira
psequentiū uexatione truncat· quis intuitu ualet· qd ē q· intus
conspicit· qui tot sua exterius dampna non sentit· Nisi em es
sent mira que salubrit intus pasceret: ea psulubrio que admo
nent· exterius usqz adeo tormenta puenirent· Sz in arce spei
se animus sublenat· e· idcirco obsidionis iacula minime tim
dat· Vnde e· hoc loco dns ut ondat equus iste quē sua ira
de interius edocet· cum tot aduersa in exteriorib patit· recte
subiugit· Gloria narii eius terror· Inscriptura sancta nocabulo
narii· aliqndo fatuitas aliqndo antiqus hostis instigatio ali
qui nō pscientia solet intelligi· Naribz namqz fatuitas designat·
sicut iam supius salemone attestante dicum· qui ait· Circulo
aureus in naribus sus mulier pulchi· e· fatua· Narii nomine
exalantes insidie atqz instigatio antiqui hostis accipit· qd in
hoc eodem li· dns attestatur dicens· De naribz eius pcedit fumus
Ac si dicat de puersa instigatione illius in humanis cordib ca
ligo nequissime cogitationis surgit· p qua uidendi oculi tenebre
sunt· Naribz quoqz pscientia designat· sicut p pheta dicitur·
Quiescite abhomine cui? spe ē in naribz eius: quia excelsus repu
tatus ē· ipe· Sepe em id qd non uidem? edoce cōprehendim?· ita ut
nonnulle res etiam cum longe iacent fragrantias nob sue quali
tatis intotescant: dumqz pnares spm ducim?· plerumqz aliq
e· mutata possimus· Redemptoris g· nri spe ee in ei? naribz dr· ut
uidel scientia illi? ee in pscientia designet· quia quecumqz se
sciue in natura humanitatis intuit· hec mirabiliter ante secula
exdiuinitate pscitur· Qui unū spm in naribz habuerit: mox

.pheta subiungit dicens · Quia excelsus reputatꝰ ē ipē : ac si dicēt Inferioribꝫ uentura deliꝑ pstat : quia ad ima de celestibꝫ uenit · Sā eā uiri qua abillo audita crediderunt · ipi quoqꝫ iam uentura pstant : dumqꝫ eius fidelit̄ ꝓceptis inserunt · aduentū illius spe certa pstolant . Vnde ·e· hoc loco equ hiꝰ naribꝫ pdicatoꝛis sti pstantia ac pstolatio deliguat . Dum em̄ nem re extremū iudicii oñdi celestem patriam ꝑ solū iustis ꝓmia appetit : qī ꝑ naris spīm de futuris trahit · Sz gloria narii eius terroꝛ ē : quia ustione districti iudicis qī iustis rebement expectat · iustus uero uenire formidat · Iste namqꝫ labores suos considerans mercedē retributionis quert · ·e· causē sue meritū suens · pnam iudicis expetit : eumqꝫ ut ueniat in flamā ignis dans iudicta impijs ·e· contemplationis sue spem̄ retributione detrens pijs · summo ardoꝛe concupiscit . Ille nō qua iustus sue memmit uenire iudicii phorrescit · actusqꝫ suos exammare metuit · qua dampri si exammet . nouit · Gloria gꝰ narii eius terroꝛ ē · qua iustus in gloriat . unde pctoꝛ pene addit . Videamus equi quomō de hijs q adhuc non uidet · iam pnares · spīm trahit : in deamꝰ qīta gloria attollit . tum iam uentura pstolatur · Ecce labores suos intuens pdicatoꝛ egregius dic . Ego iam deliboꝛ : ·e· tempꝰ mee resolutionis instat · Bonū certamen certaui · cursum consummaui · fidē seruaui : de reliquo reposita ē michi corona iustitie · quā reddet michi dns in illa die iustus iudex · Vbi ·e· apte subiungit · non solū aut michi · sz ·e· hijs qui diligunt aduentū eius : ac si dicat · sz ·e· oī bz qui sibi de bona opatione s consciꝫ · Aduentū em̄ uidius nō diligunt : nisi qui in causa sua habere se iustitie meritū sciunt · Q'a igit . unde gloriatur iustus · nī terret . inustus : dicat . recte Elia narium eiꝰ terroꝛ · Sz sīs iste pdicatoꝛ diu uentura gloria pstolatur : diu uenire ante faciē iudicis intt . dumqꝫ a laboris sui adhuc mercede differunt : in hac uita mtim positꝰ · quid agat audiamus · Sequitur · Terrā ungula fodit · Solet meqni ungula laboris fortitudo cognosci · Quid gꝰ ꝑ ungulaz nisi in pdicatoꝛe sto uirtutū pfectio demonstratur . Quia uidel ungula terrā fodit . dum de corde audientiū exemplo suoꝝ opum terrenas cogitationes eiat · Vngula tram fodit : quia auditoꝝ corda a sēcularibꝫ curis euacuat · cum doctoꝛ bonus cōtempm sdm ope oñtat · Videamus paulū terram cordis audientiū q oñse uirtutis ungula fodiat · Ipe namqꝫ discipulis dic · Hec cogitate que ·e· didicistis ·e· accepistis ·e· audistis ·e· uidistis in me hec agite : ·e· deus pacis erit uobiū · Et rursū · Imitatoꝛes mei estote fris · sicut ·e· ego xpi · Qui igitur exemplo sui opis alios corrigit minus ungula terrā fodit · Habemus aliud q adhuc subtilꝰ de

hui⁹ ungule effossione tractem⁹. Qā cū ūm q̄nus intento mentis oculo in supnis eugilent. q̄nus cuncta que infima p̄terfluunt pede rigidi contemptus calcent. ex corruptione tamen terrene carnis cui adhuc illigati sunt plerumq; cogitationū pulueri mox de patiunt. tumq; foris alijs ad appetenda celestia psuadent. se metipos semp intus rectus subtili inquisitione discutiunt. nequaq; in morante in se diu infirma cogitatione polluant. Equus g̃ iste ungula terā fodit. tum p̄dicator quisq; inquisitione forti. terrenas in se cogitationes disrumpit. Equus ungula terra fodit. quando is cui iam dominus p̄sidet. que sibi mole congerantur exercitus cogitatione considerat. seq; a bella flendo euacuare nō cessat. Vnde & bene ysaac apud alienam gentē puteos fodisse describit. Quo in del exemplo discimus. ut in hac pegrinationis erumpna positi. cogitationū mare p̄funda penetremus. & quousq; nob nere intelligentie aq̄ rideat. neq; inquisitionis manus ab exhauriendā cordis terra torpescat. Quos tamē puteos allophili inuidiantes replent. quia immundi in mundi spē cū nos studiose codere conspiciunt. celestes nob temptationū cogitationes emergunt. Vnde semp mens euacuanda e. macellanteq; fodienda. ne si minus fuerit relinquitur. usq; ad timore pueros opū cogitationū sup nos terra cumulet. Hinc ezechielem dr. fili hominis fode parietē. id e cordis duritiā crebris p̄trita tionū ictibus rumpe. Hinc ad ysaiam dns dicit. Ingredere in petrā. absconde te fossa humo a facie timoris dn̄i. & a gloria maiestatis ei⁹. petra q̄ppe ingredim⁹. cū nri corpis duritiam penetram⁹. atq; a facie timoris dn̄i fossa humo abscondim⁹. si terrenas cogitationes egerentes a bona districti iudicis in humilitate nre mentis clamur. Quo em plus terra fodiendo premitur. eo pauimentū semp in seipo demonstrat. Vnde & nos si a nob studiosius terrenas cogitationes eiamus. quo apud nosmetipos abscondamur humiliati memim⁹. Ecce em qua dnūi iudicij dies imminet. q̄ iam timoris eius facies appet. tantoq; magis necesse e. ut unusq;q; illum terribilius timeat. quanto iam gloria maiestatis eius appropinquat. Quid g̃ agendū e. quo ne fugiendū. Quo em quis late potest ei qui ubiq; e. Qā ecce petra ingredi fossa humo occultari p̄cipimur. ut in del cordis nri duritiam disrumpentes. eo iam inuisibile deducamus. quo ab amore terreni inuisibilis apd nosmetipos mores subtrahim⁹. ut cū pue cogitationis terra erumpat. mens apud semetipā tanto tutius quanto & humilius abscondat. Hinc isidorus ppō p moysen a dño iubet. ut cum egredit ad requisita nate mittat. paxillum in balteo. & fossa humo abscondat. que egesta fuerint. Nature em corruptibil

pondē ḡuari a mentis nr̄e uitio quecḍ cogitationū sup̄flua q̄ nen
tis ḡuamma cumpiunt: Dz poterat sub baltheo paxillū deberet
ut infelix ad rep̄hendendos nos mentpos semp armati antiū tura
nos stimulū cōpunctionis habeamus: qui molestant tras men
tis nr̄e penitentie dolore cōfodiat: et hoc q̄ a nob tendi erumpit
abscondat. Ventris quippe egestio fossa humo p paxillū tegitur
ut mentis nr̄e sup̄flua subtili redargutione discussa: ante dei
oculos p compunctionis sue stimulū celatur. Quid igitur sū mri
quoḍ mutua cogitant rep̄hendē ac damnare non cessant. de
equo suo dns dicat terram ungula fodit: idē quitq̄ in mente
sua terrenū usum conspiat hoc nimirū sup̄ducte penitentie do
ris p̄ssionibz rumpit. Cū ū se mtus districta subtilitate di
udicant: iam michi ē qd extrinsus ptimescant. Tanto em̄ mens
ad mala p̄nia trepidant: q̄to semetipos plenius bonis uentis
parant. Unde et subditur. Exultat audacter in occursum pḡt
armatis. Exultat audacter quia sunt adūsis non frangit. sicut
plis elevatur. Aduersa namq̄ non deiimit: quem plia nulla
corrumpunt. Equus itaq̄ iste et fortis et sub freno ē. Ne ergo
p̄mat aduersis. habet unū fortitudinis: elevet in plis hab
pondus desup insidentis. Deturrunt quippe tempa: si idureo
usui trahere non ualent: quia lenare non possunt. Illos unū
tri trahunt. quos aduersa deiimunt. quos blanda subtollunt.
Vir ait bene deo subditus. sat mt tuscutia stare sat mt lap
sus deturrentiū tempū mentis gressum figere: sat nec adsub
iecta se erigere nec ad obiecta trepidare. Plenumq̄ aut quia ex
cere se utilis contionis siue laborib nouit. adūsis hylarescit: que
dum constanter pacientie patitur augere sibi meritus meritū
letat. hinc ē q̄ tunc aplos exultasse legimus. cum p̄pō illos
contigit flagella tolerasse: sicut sup̄tum ē. Ibant gaudentes
a conspectu concilij. quia digni habiti sunt p nomine ihū cōtu
melias pati. hinc paulus tribuns macedoniā fuisset. ple
tumoibz p̄ssis. meo quo se afflictū insinuat etiam totam
datū demonstrat. dicens. nā cum uenissem macedoniā. nullā
requiem habuit. caro mea. ac si apte dicat. quia spe requiem
habuit: dū p̄ pacientie animę p̄sentionū sup̄plia caro tollera
uit. Cont hinc itaq̄ equus ab aduersariis sce ecclie pauitur:
parant arma de patrociniis sclariū pratū. Solent namq̄ ma
li heretici potentū mundi defensionibz qui quibusdaz armis se te
gere: solent omnes infideles p̄dicationē fidei impugnare.
Et equus dei exultat audacter. et extiora tormenta non me
tuit. quia mentes dilectione quiet. potestatū mundi iracū
diam non formidat. quia ipius quoq̄ mite p̄tis desideriū

ꝓmentis excellsum calcat. Hinc ꝑsalemonem dr. Non conſtabit
iuſtꝰ quitꝫ ei arrident. Hinc uero rursum ſcꝑtꝰ ē. Iuſtus qꝫ leo cō
fidens. absq; terrore erit. In occursum bestiaꝝ ideirco leo nō trepidat
qua ꝑualere se omnib; non ignorat. Vnde iuſti una ſecuritas recte
leoni compat. qua cōt ſe cum quoslibet insurgere conſpiē. ad
mentis rē confidentiā redit. ⁊ ſuū qua tunctos aduersantes su
pat. qua illū ſolū diligit. quē nullis nullomō amittit. Quisq; is
em exteriora que ⁊ nolenti subēhant. appetit. sua se sponte ex
neo timoꝛ substernit. Infracta aut̄ uirtus ē concupiſcentiae ⁊
rene cotemptus. qua ⁊ malto mens pont. cum arebꝫ infimis
ſpei sue indigno sublenat. atq; amictis aduſitatib; tanto minus
attingit. quāto in supīs sita tuā minut. Equus itaq; iſte nō
ſolū cōt uementes mmme metuit. ſꝫ eis eaā in occursum
ꝑgit. Vnde bñ hic addit. in occursū ꝑgit armatis. Plerumq; em
quieti atq; in contuſſi relinq̄mur. si obuiare ꝑnus ꝓuſtiā nō
curam⁹. Sꝫ si adeterne mte deſideriū amm⁹ exarſit. si iam ueꝛ
lumē in tuſcis respicit. si in se flāmam ſui feruoris accendit
in q̄ui locis admittit. in q̄ui causa exigit debemus ꝑdefensioē
iuſtiae nos metipos obicere. ⁊ pulis admiſta erumpentib;
etiam cū abeis non quem⁹ obuiare. Nam cū iuſtiā q̄ nos a
nam⁹ malis ferunt. nos mchilominus sua ꝓsemone con
fodimus. etiam si neari tudeant. Quia ⁊ iuſtꝰ pnus ac male
agentib; sese etiā cum non queunt. oppoīt. recte de equo dr.
in occursū ꝑgit armatis. Quādo ꝓsentores debeamus dedmare.
nl' iuſtiae audiamus. Intuen libet illū ſeſſoris sui calcaribꝫ exa
tatū cōt armatos hostes q̄ius paulū feruoꝛ accenderat. quādo ei
epheſij adurrumpendas theatri turbas zeli flamma rapiebat. Scꝑ
tum quippe ē. Repleti s̄ ira. ⁊ exclamauerunt dicentes magna
dyana epheſioꝝ. ⁊ impleta ē ciuitas confuſione. ⁊ impetū fe
cerunt imo animo in theatrū rapto gaio. ⁊ aristarcho ma cedo
nib; comitib; pauli. Itaq; mor subdit. Paulo aut̄ uolente in
re in ꝑplm. non ꝑmiſerunt diſcipuli. Quidā aut̄ ⁊ de asie pncꝑi
bꝫ qui erant amici ei⁹. miserunt ad eū. rogantes ne se daret in
theatꝝ. Inquib; ꝓfecto ūb agnoſcim⁹. quo impetu cōt timeos
aduſantes irruerent. misi eū ꝑ amicos. ⁊ discipulos cautatis fre
na tenuiſſent. Sed si obuiare hostib; si ultro pugnā petē. si nos
metipos semp relinq̄re in occursū nri feruoris debem⁹. quid eſt
q̄ isdem ꝑdicatoꝛ egregi⁹ de semetipo fatet. dicens. damaſci ꝓ
positꝰ gentis a rethe regis custodiebat ciuitatē damascenoꝝ. ut me
comprehenderet. ⁊ ꝓfenestrā in sporta demiſſus sū pmuꝝ. ⁊ sic ef
fugi manus effugi manus ei⁹. Quid ē qđ equus iſte mō spon
te armatoꝝ inimicos impetit. ⁊ mō se abarmatis hostib; qi trepi

dus · abscondit: nisi hoc q̄ necesse ē · ut mei⁹ artissimosa virtute
discamus aduersariorū pugnā · ē constanter aliq̄ndo appetē · ē prudē
ter aliq̄ndo declinare. Necesse quippe ē · ut pomme qđ agim⁹ in mentis
trutina positū hinc pondus · illinc fructū nr̄i laboris estimem⁹ ·
ē tum pond⁹ fructū supat labore quisq; innoxie declinat: dū mō
se malis exercerat · inquibus lucro fructuū pondus labores uincat: cui
ui subsequenti q̄ntitate fructuū mensura laboris aut equat aut
uincat labor non sine graui culpa declinat. Vnde p̄dicator sc̄s tu
damasci valde obstinatas mentes plequentiū cerneret · eor̄ noluit
aduersitate confligē: quia ē semetipm quē pfuturū multis nouat
undit posse deficere ē aut nullis se illic aut paucis pdesse · Secessū
q̄ a certamine petit · ē pugnaturū felicius adalia se bella seruauit
Non em̄ loco virtus · sz̄ locis virtuti defuit · ē idcirco fortissimus
miles ab obsidionis angustia certaminis campū quesiuit · Vbi
aut subiuganda regi ꝑuio multa aduersāior̄ colla conspexē · sub
ire bellū · ul' cū morte non timuit: sic' ipe cū heroslimus pgeret
eiusq; discipli passione illius p̄phetaz pscita phiberent · sibimetipi
attestant dicens · Ego em̄ non solū alligari sz̄ ē mori in hrlm pa
rat⁹ sū pnoīe dñi ihu · Hecq; em̄ fatio animā meā p̄riosiorē q̄ me ·
Qui igitur hic hostiles timeos etiā pscita passione sua imperterritus
penit · illic de dispensatione finisse edocuit · non de timore q̄ fugit ·
Qua in re pensandē · quia ille labores quosdā p̄ dispensatiōis iudi
cū laudabilē declinat · qui pdeo maiores alios fortit⁹ tolerat · Nā
sepe abhominibz timor debilis cauta dispensatio uocat: ē q̄ pau
dent⁹ impetū declinasse se asserunt · cū fugientes turpit⁹ mtga se
runt. Vnde utte ē ut in causā dei cū res dispensatiōis agitur me
tu cordis subtilissima liberatione pensetur · ne p in firmitatē timor
subrepat · ē sēse p dispensationis ymaginē ratione fingat: ne
culpa se prudentia nomine: iamq; nec adpenitentia animū re
dcat · q̄ndo hoc qđ inq; ꝑpetrat virtute uocat · Restat igit⁹ ut
in dubijs quisq; deprehensus cū quelibz sibi adūsitas imminet
pus mit⁹ semetipm cont̄ formidine ē papitatione pugnet: q̄
tenus nec formidolose se subtrahat · nec papitant⁹ opponat. Valde
em̄ p̄ceps ē qui semp se adūsis obicit: ē valde paucis qui semp
abscondit · Sz̄ hec melius in bellis spālibz discim⁹: si forma exer
citij a corpalibz bellis trahamus · Neq; em̄ ille dux sapiens ē qui
cont̄ hostiles timeos exercitū p̄ceps admonet: neq; ille dux fortis
qui semp hinc abhostis fuge cauendo subducit · Stare namq;
dux debet mō abhostili impetu exercitū cante subtrahere: mō hostē
tirōibilis cornibz coartare · Qđ nimiū sollicite pfecti p̄dicatores
exhibent · cum mō plēntionis rabiem declinantes nonerūt sa
pient⁹ · sz̄ non nerunt⁹ cedē: imo aut⁹ plēntionis impetū contēpne

tes nouerunt fortē · si non ꝓpitant obuiare · Qua aut̄ sc̄s ur tū
congruū cūt ictibꝫ pctō obiē · & uementia iaculū uī mouens retun
dit : recte dr · Jn occursū pgit armatus · Dequo bū adhuc subdit : Con
tempnit pauorē : nec cedet gladio · Videamus quomō pauore despi
at : qui ipōs aduersariorū gladios eminians calcat · Aut em̄ · Qui nos
sepabit a caritate dei : Tribulatio · an angustia · an fames an psecutō
Jn pauore aut̄ uentura pena metuit : in gladio uō iam dolor de pūn
itōne sentit : Quia g̃ ur sc̄s uentura aduersa metuit pauorē
despic · Quia uō nec supuemente psecutione uincit : neq̄q̄ gladijs
cedit · Cont̄ hunc itaq; equū tot sunt gladij hostiū : qd̄ generaꝫ p
secutionū Que cuncta obuians supat · quia amore ute sese adu
ersitū parat · Sz quia tam robustissimū pctō · quomō sē iaculis
opponat audiamus : nunc quid abaduersarijs agat̄ audiamus
Sequit̄ · Sup ipm̄ sonuit pharetra · Jnscptura sac̄ pharetre noīe
aliq̄ndo ustū dei occultū; consiliū : aliq̄ndo uō clamdestina prauoꝝ
machinatio designat̄ p pharetrā ustū dei occultū; consiliū ex
pmit̄ : sicut isdem bt̄s Iob supioꝝ pte testat̄ dicens pharetram
em̄ suā apuit · & afflix̄ me : id̄ occultū suū consiliū detexit · &
publica me pseutione uulnerauit · Sicut em̄ in pharet̄ sagitte
sic in occulto dei consilio latent sententie : & q̄ ex pharet̄ sagitta
duunt̄ · Qñ do ex occulto consilio aptā deus sententiā iaculat̄ · pha
retre quoq; uoīe pūoꝝ machinatio designat̄ · sic p ꝓpheta dic̄t̄
Paranerunt sagittas suas in pharetra : ut sagittent in obscuro
rectos corde · Jn qū em̄ cū dolos quos boms excogitant secretis
machinationibꝫ occultant · q̄ in pharet̄ sagittas parant : &
in hac pūus ute caligine uelud mobscuro rectos corde feriunt
quia malignā coꝝ iacula · & sentiri p multos possunt · & tamē
uementia deprehendi non possunt · Igitur quia equus dei nulla
aduersitate terret̄ : eiq; quo magis obuiat̄ eo u intentiones suc
sup armatos hostes ferueniōr ducit̄ · pseutores eiꝰ qui se etiā
ferientes uinci sentiunt turbati adconsiliū reuitunt̄ · dolos ꝑat
& uelud exlonginquo mittendo uulnā occultant · Vnde recte nūc
dr · sup ipm̄ sonuit pharet̄ : ut eū exabscōsā machinatioe
longe feriant · cui apūs ogitationibꝫ mamt̄ appinqūit · hoc tūc
sup equū dei pharetra sonnerat · cū xp̄i uiri qui in eiꝰ mortem
conuiraūāt cōuq; de carcē paulū querebant : ut consiliorū suoꝝ
ictibꝫ qui saltem sagittaꝝ dolo mtficerent · quē cogitatione pseu
tionis publice supare neq̄q̄ possent · pharet̄ g̃ sonuit · quia oc
culte machinationis ad paulū causā puen · qmmus si nigilant
queuim⁹ adhuc in pharetre somtu aliq̄t subtilis inemm⁹ · Sepe
em̄ aduersarij consilia cont̄ bonos meunt · pūs intentionibꝫ
mmtunt̄ · ad excogitandos dolos se coferunt : si tamē qui

cosc̄ dolos bonis p̄dere debeant · ip̄i mſtrumt latēter ip̄i tñ ſimittūt
ut crudelis ſuppliciorū ꝓparatio dū q̄ furtiue innotescūt · amplius
timeat · & audientis animū plus ſuſpecta uulnera q̄ p̄cepta per
turbent · ſupharet em̄ ſagitte dum latent · & ſonant · morte etiaz
nō uſc̄ denuntiant · phareꝰ g̃ timēda equū ſonitū reddit · cum
cont̄ p̄dicatorē ſtm̄ occulta p̄uorū machinatio conſiliū ſuū q̄
fraudulent̄ operit · fraudulenta q̄ nō teſtor · ut p̄miſſis nimis
q̄ exſonitu phareꝛe tiremt · cū p̄dicator dei apertas cōtumelias
uelud cōmunis ferientia iacula nō formidat̄ · Cū nō eiſdem
minis minime terret̄ · mox p̄ſecutorū crudelitas ad ſuppliia ma
nifeſta p̄ducit̄ · Vnde poſtq̄ bene dictū e · ſup ipm̄ ſonuit phare
tra · illico addit̄ · inbraunt haſta · Cont̄ p̄dicatorē dei poſt phare
tre ſonitū haſta inbrat̄ · q̄ndo poſt troces exhibitos continuo ia
feriens apta pena p̄ducit̄ · p̄dicatores aut̄ ſtī cū p̄defenſione
ſuppliia ſubeunt · adeande fidem quos ualet̄ , rape · & int̄ ubera nō
deliſtunt · & cū patent̄ uulnera ſuſpiunt · prudent̄ cont̄ corda
infideliū ſagittas p̄dicationis reddunt · Vnde nonnumq̄ agit̄ · ut
ip̄i qui impetitione ſentiunt · non tam doleant · qđ cor p̄dicatoris ſi
emolliūt · quā q̄ penis uerba etiam alios amittant · Quia igit̄ cū
ferendo non ſupant · ne fortaſſe & alij qui illū audiunt derelinq̄ūt
mox cont̄ loquentis uerba ſtrictū tñſionis parant · Vnde cū diceret
inbrabit haſta : recte ſubiungit · & clipeus plētione ſentens · poſt
q̄ p̄dicatoris corpus ſuppliio peiit · auditorū cor q̄ clipeo ūbis ſue
diſputationis munit · Vir igitur ſtūs ut ferri debeat haſta inbratur
ſz ne audiri poſſit clipeus opponit̄ · habent namq; defenſores dei
impio ſagittas ſuas : quas eo acrius auditorū cordibꝰ mittunt · quo
illas de ſpāli arcu ideſt de intima cordis tenſione diſtringunt · his
quippe ſe in bello fidei paulus armatūr : cū dicebat · laboro ad um
cula q̄ male opans : ſz uerbū dei non e alligatū · Ac ſi diceret · ha
ſta quidē ſuppliorū feriot̄ : ſz tamē uerborū ſagittas emitte non
deſiſto · Vulnera crudelitatis accipio : cor infideliū uera loquēdo tñſ
figo · Dicat̄ g̃ Sup ipm̄ ſonuit phareꝰ : inbraunt haſta & clipeꝰ
Cont̄ equū quippe dei quia p̄uorū conſilia p̄ſtrepunt · phareꝰ ſo
nat : quia apta pena exquirit̄ · aſta inbrat̄ · quia etiā ii ei diſ
putatione reſiſtit̄ · clipeus ante fert̄ · Sz nūquid a feriore ſuo
p iſta compeſcit̄ · Vir em̄ ſtūs quo maiore p̄ſtitione p̄mit̄ · eo ad
predicandā ueritatē acrius inſtigat̄ · & cū patent̄ p̄ſecutores tol
lerat · ardentes adhuc auditores trahere feſtinat · Vnde & bñ adhuc
de equo dei ſubdit̄ · ferues & fremens obſorbet terrā : nec repu
tat tube ſonare clangorē · Primo namq; peccanti hominī dictū e ·
Terra es : & in terram ibis · Tube aut̄ clangunt : cū huiuſ ſcli pote
ſtates loqui ſtos terribiliter phibent · Quia igit̄ p̄dicator zelo ſtī

ſpē inflamat⁹ · ul' mē ſuppliciis poſitus quoſlibet pcōres adſe ēbere nō
deſiſtit · feruens preludubio terram ſorbet : qua nō pſentor⁹ minas
minime formidat clangorē tube ſonare non reputat · Tuba enī que
diſtrimen belli denunciat · quid ē aliud quā nox ſeculariū ptātium ·
que contempta reſiſtentibz mortis certamē parat · Hec a pnapibz
ſacerdotū tuba ſonuerat · cū flagellatos aplōs de deo loqui phibebāt
ſicut ſpūtū ē : Celis denunciauerunt : ne loquerent⁹ in nomine dnī
Sz iudeamus quomō equū dei clangor tube non terreat · Ait petr⁹ ·
Obedire oportet⁹ deo magis q̄ hominibz Cui alijs q̄ pſequentibus
dic · Non enī poſſum⁹ que uidim⁹ · ē audiuim⁹ nō loqui · Equus g⁹
clangorē tube nō metuit : qua pdicator egregi⁹ deſpectis ptātibus
ſcī nullos minax ſomtus ptimeſcit · Videam⁹ aut equū dei quomō
terrā ſorbeat : quomō null⁹ eū tube terror attingat · Spūtū ē · Sup
neuerūt aut quidā abantiochia · ē icomo in deī · ē pluralis turbis
lapidantes paulū · traxerūt extra ciuitatē : clamantes eū mor
tuū ēe · Circumdantibz aut eū diſcipul' ſurgens intrat ciuitatē
· ē p⁹era die pfectus ē · cū barnaba in derben · Cumq; ewangelizaſ
ſent ciuitati illi · ē docuiſſent · Multos reuerſi ſunt ad ſtrā · ē ad
nū · ē antiochiaz confirmantes animas diſcipulor⁹ · Ppendam⁹
g⁹ que hinc equū poſſent mine cōpeſcē : q̄n̄do eū ab intentione
ſua non ualet mors ipa phibē · Ecce lapidibz obruit⁹ nec tamē
a uītatis ſermone remouet⁹ · Occidi pt⁹ : ſuperari nō pt⁹ · Velud extic
tus extra urbem putat⁹ · ſz in urbē die alio illeſus pdicator ſuscit⁹ ·
O quā fortis hinc uiro mē infirmitas : o quā uictrix pena o q̄n
dnātrix patientia · Ad agendā repulſionē puocat⁹ · ad pdicandā
ſalutē plagis erigitur : ad repellendā laboris laſſitudinē pena re
fouet⁹ · Que g⁹ hinc aduſitas ſuget · que pena fouet⁹ · Sz equus
dei ē · ē pharetre ſagittas deſpicat · quia malitie conſilia cōtem
nit · Vibratā haſtam ſuspat : quia ē cont⁹ apte pſentiois uul
nera pectus firmat · Oppoſitū clypeū rumpit · quia diſputatio
nē reſiſtentiū ratiocinando ſubigit · Terram ſorbet : quia pdicā
tes in ſuo corpe exhortando conſtitit · Clangorē buccine ſonare
nō reputat : quia uocē q̄ſlibz terribilis phibitiois calcat · Mi
nus ē aut q̄d dr q⁹ fortis pſenerat in laboribz adhuc q̄d manus
ē exultat aduſis · Vnde ē ſequit⁹ · Vbi audierit buccinā dic⁹ hah
Qui⁹ pfecto uerb⁹ ē illud oñditur · q̄d hoc loco a dño de equo
irrationabili ml dicat⁹ · Heq; em hah dicē bruti animal poteſt
ſz dñi affectū q̄d omīo dicere non ualz immut⁹ que deſignet ·
Vah quippe ſermo exultatiois ē · Equus g⁹ cū audierit buccinā
hah dic · quia fortis quiſq; pdicator cum certame paſſionis
ſibi ꝓpinq̄re conſiderat de exercitio uirtutis exultat : nec⁹
ret⁹ pugne periculo · quia uictorie letat⁹ triumpho · Equo itaq;

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

ē nab·dicere p̄dicatoꝛ ſt̄ō de uentura paſſione gaudē: ſ̄z ſi p̄dicatoꝛ
foꝛtis gloꝛiā paſſionis appetit·ſi diſtimen moꝛtis ſubire p̄ō let⁹
querit·Quidē q ipi foꝛtiſſimo p̄dicatoꝛi qui ex robuſto coꝛde uirtutē
traxē·īnomine·pet⁹ uītas dicē cū ſenueris extendes manus tuas:ē
alius te cinget·ē duc quo nō uis·? Quomodo de paſſione gaudet
qui tactus ābalio ire quo ducit·non uolz·? Sz ſi penſam⁹ qualit⁹
anim⁹ app̄hendit̄ paſſione·ē moꝛtis metu quatit̄·ē tamē de uen
turo regn̄ p̄mio letat̄·intelligimus quomō gloꝛioſi certaminis
ſubire periculū nolens nolet: quia ē in moꝛte cōſiderat·q tolerans
paueat·ē in fructu moꝛtis aſpic·q appetens querat·l ſideamus
paulū quomō amet qđ refugit·q amat·Ait em̄ deſideriū habens
diſſolui·ē cū xp̄ō ee·:ē in uitā xp̄ē·ē moꝛi lucꝛm·Et tamē dicē
Qui ſumus in hoc tabernaculo ingemiſcim⁹ grauati·eo q nolum⁹
expoliari·ſ̄z ſup ueſtiri: ut abſoꝛbeat̄ q moꝛtale ē a uita·Ecce
moꝛi deſiderat:ē tamen carne expoliari foꝛmidat·Cur hoc·? Qa
ē ſi uictoꝛia in p̄petuū letificat·ipa tn̄ hominē adp̄ns pena p̄tur
bat·ē quāuis uincat amoꝛ ſubſequentis miſ̄s·tangit tamē non
ſine meroꝛe animū pulſ⁹ doloꝛis·Sicut em̄ uir foꝛtis cū intimo iam
belli certamine armis accingit̄·palpitat·ē feſtinat tremit·ē ſe
uit qī paueꝛe p pallorē ceꝛnitur·ſ̄z pugā uehement̄ urget̄·ita uir ſt̄s
cū paſſionē p̄hīdere ſe conſpicit·ē nature ſue infirmitate cōcuti
tur·ē ſpei ſue ſoliditate roboꝛat̄·ē de futura moꝛte trepidat·ē
tamē q moꝛiendo uerius unat exultat·Ad regnū quippe nō p̄t in
intꝛpolita moꝛte tēdere:ē ideꝛco ē confitendo qī ambigit·ē qī
ambiendo confidit·:ē gaudens metuit·ē metuens gaudet·:qa
ſcit q ad bꝛauiū quietis non puenat·niſi hoc q intꝛiacet cū laboꝛe
tēſcendat·Sic nos cū moꝛbos e coꝛpe repellē cupim⁹·triſtes quidē
amaꝛū purgationis poculū ſumim⁹ certi aut̄ de ſubſequēti ſalute
gaudemus·Qua em̄ puenire coꝛpus aliꝫ ad ſalutē non ualz īpotu
libet eua qđ tedet: animꝫ amaꝛitudim in ē uitā anim⁹ conſpicat·
meroꝛe turbat⁹ hylareſcit·Dicat̄ g⁹ ú audierit bꝛuinaz dieē nab:
qua p̄dicatoꝛ foꝛtis cognito certaminis nuncio·ē ſi ut homo ad
unm paſſionis trepidat·ſpei tamē certitudinē ad p̄miū remu
nāt̄onis exultat·Sz neq̄q̄ adhoc paſſionis bellū in contuſſus exi
ſtēt: niſi eandem paſſionē intenta cogitatione meditando p̄uem
ret·Malum namq; q̄ conſilio p̄uenit̄ decertanti cont̄ſcit animo
eꝛatione ſubiciat̄·q̄ndo cont̄ illā p̄ſtiendo parat⁹ inuenit̄·Sepe
em̄ gūe timoꝛis pondus uſu leuigat̄·ſepe moꝛs ipa ſicut ſopita
ptinbat·ita deliberatione p̄uenta letificat·l inde·ē recte de
hoc equo ſubiugit̄·Paul odꝛat̄ bellū·Ac ſi apt⁹ dicat̄·ſdeꝛco
qđ libz certamē exuat·qua mentē certaminis ante certamen
parat·Bellū quippe paul odꝛari ē·aduſa queq; longe adhuc

posita cogitando p̄ noscē · ne forte nō ualeant impune sup̄are · hoc
bellū ꝓcul odorai discipulos pauls admonebat · cū dicēt · Vosmetipos
temptate si estis in fide : ipi uos pbate · Ac si apte p̄ aperet dicens ·
psecutionū certamina admente reducite : et cordis intima atq; oc
culta pensantes quales mē supplicia existere ualeatis inuenire ·
Hoc bellū sti un ꝓcul odorant · qñdo et in pace unūsalis ecclie po
sita · nl' hereticor bella nl' imminencia ab fidelibus psecutionū
tormenta conspiciunt · Qui dum recte imitāt sepe ꝓbonis mala
rapiunt detractionū cōtumelias equanimit' ferunt : ut si psē
tionis occasio suppetat · tanto illos fortiores apti hostes inuen
iant qūto eos et intra ecclīam falsor frum̄ iacula ī expugnant
Nam qui abstatu patientie ante lingwarū wulnera corrunt : ipe
sibi testis ē · quia cont' manifeste psecutois gladios non subsistit
Quia g' nr dei exercitatus pūtib; cont' maiora mitt' recte de
equo dei postq̄ dictū ē q; bellum ꝓcul odoratur · Sequit' Exhorta
tione ducū · et ululatū exercitus · Duces adusē ptis sunt : errores
auctores dequib; p psalmista dr · effusa ē contentio sup̄ principes
eor et' deduxerūt eos in inuio et' nō in uia dequib; plemet pāx
ueritas dicit · Cecus si ceco ducatū p̄bet : ambo in foueā cadūt
Hos aut' duces exercitus sequit' p̄uor salutis turba : que mq's
eor p̄cepcionib; famulatur · Nondum quoq; q; duces exhortari
exercitū ut dicat ululare : quia indel' hi qui in fidelib; nl' heresibus
p̄s · p̄uaq; tenere p̄sumpt qī exercitione plinadent : turba ī eis
subdita quasi sine iudicio eor uoces · seq̄t · dū confusionis in
famas pstrepit · bestiali mente ululare phibetur · Luppis quippe
ꝓpe ululat' conuenit : et quia catue reprob' cont' iuta; moresq;
fideliū · sola rapacitate mbiunt · qī p ululatū clamant · equus ergo
dei exhortatione ducis et ululatū exercitus ꝓcul odorat · dū sts quis
q; p̄dicator longe ante considerat · q; nl' auctores eor cont' electos
ualeant · pape nl' turba eis subdita · q; possit immanit' insanire
hanc exhortatione ducis odorabat · paul' cū diceret · p dulces
sermones · et' bndictiones seducunt corda innocentiū · hunc ulu
latū exercitus odorabatur dicens · Intrabunt p' dilectione mea
lupi graues in uos · Exhortatione ducis odorat' et petrus : cū de
quibusda discipulos admoneret dicens · In auaricia fictis ner
bis de uob' negociabunt' · Ululatū quoq; exercit' odorabat' · cū
p̄mitteret dicens · Et multi sequent' eor luxurias : p quos ui
a ueritatis blasphemat' · Igitur quia sts qui sq; p̄dicator atq; in p
secutois bello dux fidei qualem se possit exhibē narrauim' nec
subtrahimus equi specie unū quēq; xp̄i militē destrabam' : ut et'
qui ad p̄dicationis culmē nec dū se puenisse considerat · hac tm
uoce dimica · si iam bn̄ uiuere cepit · expsū se ee cognoscat :

quatꝰ hinc colligat · qñtū deo notus sit · si admaiora puenit · quē
signate deus eloqui nec imminimis ptimittit · Singula itaq; que
de equo dicta sunt repetentes intimen⁹ · quomō miles deia pme
na cōmūsatione ptingat · qđ a minimis admaiora sucrescat · ul'
quibꝰ gradibꝰ abimis adsupna puenat · Dicat · g⁹ Numq̄t
pbeb' equo fortitudinē : aut armindab' collo ei⁹ hinnitū : Vmquq;
anime imsēdit dñs plidet : ante omma fidei fortitudinē pbet ·
Deq̄ petrus ait · Aduersarius ūr dyabol⁹ sicut leo rugiens circuit
querens quē deuoret : cui resistite fortes in fide · huic aut' forti
tudim himilitas imgitur : dū sit q' sūptū ē · Corde em̄ credit' ad
iustitiā : ore aut' cōfessio fit ad sālutē · Sequit' : Numq̄t sussilab'
eū q̄ locustas · imusquisq; qm deū sequit' : inpō suo exordio
ut locusta susilat' : qua · e' si inquibusdā animabꝰ locustar⁹ more
flexis poplitibꝰ terre inheret : inquibusdā tamen expansis alis se
se in aera suspendit · Confusionū quippe mina boms moribꝰ malisq;
pmixta st' : dum · e' noua iam p intentionē agit · e' uetus adhuc
uita exusu retinet' · Tanto aut' minus pmixtis intim malis ledim'
q̄nto cont' illa cottidie sine cessatione pugnam⁹ : nec suos nos iam
culpa uendicat · cui⁹ pūo usu nra sollicite mens resultat · Minus
itaq; nob' inchoantibꝰ terrena opa officiunt · q̄ntū in nob' diuinus
demorari phibentur · Pinde qm̄ in ipo nre conuersationis initio mir
ma quedam pie de nob' dns tollerat · ut nos q̄q; adcelestia exper
tione pducat · q̄ locustas nos inexordio susilat quia · e' in nolinta
te uirtutis sublenat · · e' nō tamē de terrena opis casu desperat · Glia
narū eius terror peo q' non usa res odore deprehendit' · nō in meuto
narū nomine spei nre cogitationes exprimit' · quib⁹ uenturū in
diciū · q' si · e' oculis adhuc non cernimus iam tamē spando pinde
Omnis aut' qui bñ inie incipit audiens qđ p extremū iudiciū usq;
ad regnū uocent' · hilarescit · & quia quedā mala adhuc exrehibis
s' · in ee considerat · hoc ipm iudiciū dequo exultare inchoat · appin
quare formidat · Vitam quippe suā in boms malisq; pmixtā conspicit
e' cogitationes suas aliquomō spe e' timore confundit : nā cū audit
que sint regni gaudia mox mente letitia sublenat · e' rursū cū re
spice · que sint iehenne tormenta mox mente formido pturbat ·
Bñ g⁹ glia narū eius terror dr : quia in' spem · e' metū positus dū
futurum iudiciū mente conspicit · hoc ipm timet unde gloriat · Spā
ei sua gloria terror ē · quia inchoatis iā boms spe de indiuiduo letus est
e' nec dū finitis omnibꝰ malis pfecte securꝰ non ē · Sz in' hec sollicite
admente reuocat' · e' procellas tante formidinis remittens · seq; i soli
pacis tranquillitate disponens · totis uiribꝰ a districto iudice in eum
lib' conatur · Seruile quippe estimat dnicā pūnam formidare : ac
ne conspectū patris metuat · illa agit pque se filiū recognoscit · Dicat

gō indicē tota exspectatione diligē: atq; ut ita dixerim timendo ven
nit timere. Oriri aut cordi formidinē p carnali actione considerat
ē. idcirco ante omnia carnē forti dñatione castigat. Vnde postquā
dictū ē gloria narū eius terror: recte subiungitur. Terram ungula
fodit. Ungula namq; terrā fodere ē: districta abstinentia carnē do
mare. Quo aut plus caro p̄mit. eo de celesti spe animus securus
letatur. Vnde effossa terra apte subiectitur. Exultat audacter. Qā
eni valent repīmit qđ impugnat. audacter exultat. De hijs que
in eterna pace desiderat: tantoq; mens melius adspīna appetenda
componitur. quīto abilliatis armis corp⁹ edomat. Vnde recte p sā
lemonē dr. Diligent exerce agrū tuū: ut postea edifices domū tuā
Ille quippe bene mentis domū edificat qui p⁹ agrū corpis absp̄nus
uicio⁹ purgat. ne si desideriō sentes in carnis agro p̄fiunt
mētis tota uirtutū fabrica fame bon crescente destruat. Inpō
ante quisq; belli certamine positus. tanto subtilio⁹ fraude hostū
conspic. quīto ē districtus corpus p̄ui qī quendā hostū adu
torem p̄mit. Vnde ē post contritione corpis post letaā cordis rec
te subiungit. In occursum pgit armatis hostes armati sunt
immundi spē: i mimis cont nos fraudibz armati. Qui ei suade
nob̄ iniqua nequeunt. ea subuirtutū spēe nīs obtutibz oppon
unt: ē qī subsequendā arma contegunt. ne in sua malicia a no
b̄ midi videantur. Armatis hostibz in occursum pgimus: quīdo
cor insidias longe p̄videmus Effossā igit terrā armatis hostibz
in occursū pgere ē. edomita carnis superbia dolos immundor spīuū
mirabilr explorare Effossā terra armatis hostibz in occursū per
gē ē: domita carnali nequitia. cont spūalia uitia certame sub
ire. Nam qui adhuc sem enervit pugnat: frustra cont se bella
ext posita sustinet. Qui em semetipm carnalibz subiugat: quo
mō spūalibz uitijs resultat? aut quomō de labore extīm certamen
nīs triumphare appetit: qui adhuc apud semetipm domestico libi
dinis bello succumbit? Vel certe armatis hostibz in occursum
pgimus. quīdo exhortationis studiū cor insidias. ē alieno
corde p̄uenimus. Qī em exloco inquo sumus. adloci aliū obuiā
hostibus venimus. Qī em exloco inquo sum⁹ quīdo nrā cura or
dinate postposita. accessum immundor spīuū a prima mente p
hibemus. Vnde fit plerumq; ut hostes callidi militē dei. iam etiā
de intestino bello introrē. tanto desemetipō terribilius temptent
quīto illū cont se ē alieno corde p̄valere fortiter uident: ut dū
illū adse tuendū revocant. aliena corda liberius q exhortatione
eius p̄tegebant ē. invadant. Cumq; eū superare non possint sal
tem occupare conant ē. quatenus dū miles dei de semetipō cōtinet
non ipē sē. is quē defendere cōsuevīat p̄mat ē. Sq mens in deū

immobilr fira

immobilr fixa temptationū spicula despic̄. nec cuiuslibz terroris iacu
la pmeruit. Supne enī gratie fretus auxilio sic uulnera infirmi
tatis sue curat: ut aliena non deserat. Vnde & bene de hoc equo sub
iungit. contempnit pauorē: quia nulli⁹ temptationis formidine
adhuc ulq; terret. ut taceat: nec cedet gladio. quia & si molesta
temptatio pcutit. animā tamē pcul non repellit. Vnde & paul⁹
exemplū nobis muncte cōsolationis insinuans. & quos abhoste gla
dios sustinuerit dicat: & quomō eisdem gladijs nō cesserit ostendit. Oī
enī iam carnalis opis pūgna supata carnalis temptationis gladiū
abhoste susceperat: qui dicebat. Video aliam legem in membris meis
repugnantē legi mentis mee: & captiuantē me ducē in lege peccati
que & in membris meis. Sz eidē gladio quē inse iacerat etiam i alijs
non cedebat: cum pfecto primis dicit. non regnet pcm in uro mor
tali corpe ad obediendū desideriis eius: & rursū: mortificate membra
que sunt sup terrā. fornicationē. immunditiā. libidinē concupiscentiā
malā. Grauis illum temptationū gladius feriebat: de quib⁹ ipe ait
In laboribz plurimis. in carceribz habundantius: in plagis sup modū:
in mortibz frequenter. A iudeis q̄nques quadragenas una minus accepi
Ter uirgis cesus sum: semel lapidatus sum: ter naufragium fec.
nocte ac die in pfundo maris fui: & cetera que ipe tollerare potuit
nos enumerare lassamur. Sz q̄mō eidem gladio in primi dilectione
non cedat: post multa ipē subiungat. Preter illa que extrinsecus si
mistanea: mea cottidiana sollicitudo omnium ecclias. Equus q̄ dei. &
gladio pcutitur nec tamē pcussione eadem a cursu phibet. dum
fortis spealis certaminis miles. & ipe uulnera abhoste susceps. &
tamē ad salutē alios stingit. Sz erga tam durū celestis militis pec
tus antiquus hostis tanto cautiora spicula pquirit. q̄nto se despi
robustius conspicit. Vnde & sequit. Sup ipm sonuit pharetra: ui
bratus hasta & clipeus. Qui enī inhet stē mentis studiū cont se
& alios, pcē: multiplicata hanc sagitta temptat confundē. Vnde
sepe contingit. ut hi qui regentes alios ps. temptationū certami
na fortiora patiant. quatenus corpalium more bellor dū dux ipse
ad fugam uertit. resistentis exercitus constipata inadmutas sine
labore dissipet. hostis itaq; callidus cont celeste militē dum sola pcussio
nū uulnera exquirens. mō expharet insidias eius sagitta uulnerat.
mō ante eius faciem hasta uibrat: quia inde uina & alia subiun
tutū specie cotegit. & alia ut sic apta eius oculis opponit. Vbi enī in
firmari dei militē conspicit. illic fraudis uelamina nō requirit. Vbi
aut sic resistē forte considerat: illic cont iures paulo dubio dolos pat.
Nam cui in firmū quēpiam mcarnis illecebra inhet: apte corpis que
cupisti ualeat eius obtutibz obiat. Si aut forte sse ualidū cont aia
rias cernit importune eius cogitationibz domestiorū suor opias

ſuggit: ut dñi mens aduſionis ntrā qī pie flectit. ſeducta furtim ī
rerum ambitu mque rapiat. Equū g' dei ſagitta pmſidias mpetit
qñdo ei hostis callidus ſubuirtute manū abſcondit. hasta aut' con
mino mulnerat: cum manifesta nequicia eā frontē temptat. Se
pe uō celesti militi uno eodemq; tempe obiat. ut mqualibz una p
cuſſione pmat. Doloſus namq; aduersarius ferire simul mitt'
e' apte seriens e' mmſidijs latens: ut dñi de occulto ſagitta metuat
mino ante faciem asta timeat. ul' dum ante faciem haste resistit
neqq; ex occulto nemens ſagitta uideat. Sepe em temptatione ꝓpōit
de libidine: e' ſubito fraudulenā cessans elatione ſuggerit de serua
ta castitate. Et sunt nōnulli: qui dñi multos ex castitatis arce me
latoms foueam ceci disse conſpiciunt. uite ſine cuſtodia negligentes
m immundiaz libidms demergunt. Sunt uō eduſo nōnulli: qui
dñi libidms m immundiam ſtiguntur. pcastitatis culmē m uoragi
nem elatoms ruunt. Qī apte ferīens hasta ē culpa de uno: e' qī ex
occulto uulnerans de pharetra ſagitta ē. culpa de uirtute. Sz equus
dei e' ante faciem hastam ſupat. cū libidinē calcat: e' a latere ſagit
tā circūſpiat. cum mcastitatis munditia ſē a belatione cuſtodit.
Vnde bene mt' utraq; certanti pſalemonem dr. Dns eut mlatere
tuo e' cuſtodiet pedem tuū ne capiaris. Pes namq; ī antiora tendit:
antiora aut' non uidet qui ea que ſunt a latē conſpic'. Rursumq; q
pedis cuſtodiā prudens antiora cernit: circūſpectione lateris deleuit
Dum uō ante faciem posite uirtutis aliq; agim⁹: qī quo pes debeat
pom prudemus. Sz dum exuirtute eadem furtiue culpa ſuborit
qī dñi in mantiora respiat: ad ſagittā latus mdat. Sepe uō dñi
ſuboriente culpa metuimus. uirtutē que agenda ē. dedmamus:
e' qī dñi latus circūſpiat' neqq; cernitur pes mantiora quomodo
ponat. Bñ g' dr dns ne latē tuo. e' cuſtodiet pedem tuū ne capia
ris: quia miles dei diuine grē clypeo ptectus. e' que exlatē pollit
pdere circumſpiendo considerat. e' gressum ante faciem ferre. pfice
do non cessat. Cū fraudulenus hostis mundens. quia p phareträ
e' astam neqq; sē pualere conſpic. clypeū oppont: ut si resistentis
pectus ferendo non pforat. saltem quibzdā obiectis ombz pficientis it'
mdudat. Quasdam namq; difficultates ipis eius conatibz obic. e'
cū ſuperare non ualz. ul' resistit. Sz quid cont' tot argumenta bello:
equus dei agat audiamus. Feriens e' fremens sorbet tram: nec re
putat tube sonare clangore. Cont' equū clangor tube mſonat: qñdo
electi mentē meo qd agit fortit' enumo queda posita culpa tribulr
temptat. Sz feriens sorbet tra: quia mmio ardore semetipm dis
cutit: e' quitqt mse terremū reppit cottidie pficiendo cōsummit. Et
clangorem tube sonare non reputat. quia consideratione fortis
omne mitū q' de uirtutis gloria nascit. sollicitus dedmat. So

nare em̄ clangorē tube reputaret · Si fortalle ꝓpter aliud q̄ p̄ne subort̄
alia agere recta metueret · Qua g̃ adagenda fortia ante mſonantia
temptam̄ta non trepidat : m̄ feruore suo positus clangorem tube mi
nime formidat · Sepe em̄ dñi pſpatq; sē uirtutib; conspicit : ne ipā illi
uirtutū pſpitas deuet · pulsāri se temptationib; gaudet · Vnde apte
subiungit : Vbi audierit buccinā dic̄ vah · Multos em̄ sua pe⁹ felici
tas strauit · multos diuturna pax̄ in ertes reddidit : eoq; illos mopina
tos hostis grauius p̄cul̄it · quo longo quietis usu negligentes inuenit ·
Vnde sc̄i uiri cum multa se ꝓfice uirtutū pſpitate cōsiderant · q̄da
dispensationis supne moderamine exercere se etiam temptationib;
exultant : quia tanto robustius acceptā uirtutū gloriam custodiunt
q̄nto temptationis impulsu contusi · m̄ firmitatē sua humilibus
cognoscunt · Equus uō audita buccina vah dic̄ : quia unde⁹ p̄liator
dei cū nim temptationis mmimbē conspic̄ · utilitatē supne dispensā
tionis considerans exipā nalidus aduersitate confidit Cui⁹ aduersi
tatis certamina idcirco illi non supant : quia nūq̄ mpulsā temp
tant · Longe quippe p̄notat exima q̄q; re⁹tamus mag pugna succrescat · Vnde & sequit : Ꝑcul odorat bellū · Bellū namq; ꝑcul odorari
ē : exercitus p̄cedentib; que minor p̄gne subsequit̄ agnoscē · Qa
em̄ sic̄ sepe iam dictū ē · odore res non usā cognoscit bellū ꝑcul
odorat ē · sic̄ flatu narū sic pulsione cogitationū nequitias laten
tes mdagare · dequo odoratu dñs recte m̄ ecclie laudib; dic̄ · Nasus
tuus sicut turris que ē m libano · Pnasum namq; odores fetores
q; discernim⁹ · Et quid pnasum nisi pruda ſtor̄ discretio deligit̄ : Turris uō speculationis m altū ponit̄ : ut hostis nemens
longe uideat̄ : Recte g⁹ nasus ecclie turri mlybano similis dicit̄ :
quia ſtor̄ pruda discretio dñi sōllicite animāq; conspic̄ · m altū posi
ta p⁹q; nemat culpa deprehendit : eamq; quo uigilant̄ p̄notat · eo
fortiter dedinat · hinc abacuc̄ ait · Sup custodiā mea stabo ·
hinc um⁹cui⁹q; electi aīas ieremias āmonet dicens · Statue tibi
speculā : pone tibi amaritudines · Speculā quippe s̄ statue ē · ne
tura uitior̄ certamina exalta consideratione p̄notē : sibiq; electi
mens amaritudines ponit · q̄ndo e m̄ uirtute pace constituta
dñi mala mſidiantia conspic̄ · secura quieſcē nō consentit · p̄mo
aut̄ ne mala quelib; sēdo ū loco considerat ne bona mcaute fa
ciat · Et postq; p̄ua subegerit · ipā etiaꝫ sibi subicere recta cōten
dit : ne si mentis dominiū tūsciunt · m elationis culpā ūtant̄ ·
Qua em̄ sicut supi⁹ dictū ē · plerumq; exbonis p̄muris uitiū
mala nascunt̄ · nigilanti studio contemplat̄ · quomō exdoctina
arrogantia · exiustitia crudelitas · expietate remissio · exzelo ira
exmansuetudine torpor oriat̄ · Cumq; bona hec agit · qd hijcō
t̄ se hostes phec exurgere ualeant conspic̄ · nā cū adipiscendis

doctine studijs elaborat · mentē sollicite cont' certamē arrogantie p
pat · Cum culpas delinquentū iuste ultasti deliberat: sagacissime
euitat · ne modū iustice crudelitas iudicie trāscendat · Cū pieta
te frenare sē mutet' sollert' ꝑspicat · ne q̄ disciplīne solutione uincat'
Cum se recti zeli stimulis excitat: sūmope pudet ne plusq̄ necē e-
ire se clāma suscendat · Cum magna mansuetudinis trāquillitate
se tempat: ingilant' obseruat ne torpe frigescat · Qua q' spālis
malitis cogitatione omne uitiū ꝓfluq̄ furtiue possit aspirare: recte
de equo dei dicit': ꝓail bellū edocet' · Ꝑpendit etiam que turba migra
tatū ꝓuat: si mala adse ingredi uel' pauca ꝓmittat · Vnde e' se
quit': Exhortatione ducū e' ululatū exercitus · Temptantia quippe
uitia que inuisibili cōtra nos ꝓlio regnanti sup se superbie militat
alia more ducum ꝑeunt · alia more exercit' subsequunt'. Neq; enī
culpe oīs pars accessū cor occupant: sz dū maiores · e' pauce ne
glecta mentē ꝑcutiunt · minores e' in nullā adilla se catēatim
fundunt · Spām namq; uitioꝝ regina superbia · cū dentū plene
cor cepit: mox illud vij · principalibz uicijs qī quibusdā suis ducib;
deuastandū tradit · Quos uidel' duces exercitus sequit': quia exeis
paulo dubio importune uitioꝝ multitudines oriunt'. Qđ melius
oñdimus: si ipos duces atq; exercitū specialit' ut possūmꝰ enume
rando ꝓferamus · Radix quippe cunctis malis superbia e · Deq; scꝑtura
attestante dr · Initiū omnis ꝑcti superbia · Prime aut' ei' soboles · vij ·
mitꝭ principalia uicia de hac uirulenta radice ꝓferunt': scilicet trāsi
gla · inuidia · ira tristicia auaritia uentris ingluuies · luxuria · Nam q̄a
hijs septē superbie uicijs nos captos doluit · idcirco redemptor nr' ad
spāle libera tionis ꝓmiū spūs septiformis grē plenus uenit · Sz habet
cont' nos hec singula exercitū suū · Nam de tristicia inobedientia
iactantia ypocrisis · contentiones ꝑtinacia discordie · e' nouitatū ꝓsup
tiones oriuntur · de inuidia odiū suspitio detractio · exultatio maduersis
primi · afflictio aut' ingressis nascit'. de ira rixe tumor mentis con
tumelie clamor · indignatio blasphemie ꝓferunt'. de tristicia malicia
tantor · pusillanimitas desperatio torpor circa ꝓcepta uagatio men
tis erga illicita nascant'. de auaritia ꝑditio furta fallacia ꝓuicia
inquietudo · violentia · e' cont' mitaz obdurationes cordis oriunt'.
De uentris ingluuie · inepta letitia scurrilitas · immūditia multilo
quiū · ebetudo sensus circa intelligentiā ꝓpagant'. de luxuria cecitas
mentis i consideratio · inconstantia ꝑpitatio · amor sui · odiū dei:
affectus ꝑsentis seculi · horror aut' uel' desperatio finit' gignitur · Qua
g' vij · principalia uicia tanta de se uitioꝝ multitudine ꝓferunt:
cū ador nemint · qī subsequentis exercitus catervas trahunt.
Exquib; uidel' vij · q̄nq; spiritalia · duoq; carnalia sūt · Sz unū qđq;
eoꝝ tanta s cognatione iungit': ut non ī unū de alto ꝓferatur

Ordo vij' uitioꝝ principaliū

Tristicia de mali glia nascant'

Ire de mundia nascantur

Que de ira nascant'

Que de tristicia nascant'

Que de auaritia nascantur.

Que de uentris ingluuie nascāt'

Que de luxuria nascantur.

Prima namq; superbie soboles mams ē glia que dñi oppssam mentem
corrupit · mox mundiā gignit : quia nimiz dñi nam nomis poten
tiam appetit · nequis hanc alio adipisci ualeat tabescit · Invidia q;
ira genat · quia quito mtio huoris nulne ammus sanat tanto
etiam mansuetudo tranquillitatis amittitur · Et quia qi dolens me
bra tangit : idcirco oppsite attionis manus uelud grauis pressa
sentitur · Exinde quoq; tristitia orit : quia turbata mens quo mo
dmate se contrit eo addiscendo confundit : ē tm dulcedine tranqul
litatis amisit · michil hanc msi exturbatione subsequēs merore
pasit · Exhinc quoq; auaritia denat : quia dñi consilii cor bonm
letitie mscm tpō mtus amisit · unde consolari debeat foris quit
ē tanto magis extrinseca bona adipisci deliderat · quito gaudii non
hz addō mtiseris recurrat · Post hec uō duo carnalia uitia · idest
uentis mglumes ē luxuria sup̄ · Sz cunctis liquet qđ de uentis m
glumie luxuria nasit : dñi m ipa distributione membz uentris ge
nitalia subnixa uideant : Unde dñi unii mordmate refrit : aliud p
culdubio adcontumelias exatat : Bn aut ductes exhortari dicti sunt
exercitus ululare : quia prima uitia decepte menti qi subquadā ratiōe
se mserunt · sz minima que serunt : dñi hanc adomme mstimā ptra
hunt · qi bestiali clamore mstimdunt · Inanis namq; gloria denictu
cor qi exercitione solet exhortari : cui dic · Debes maiora appetē : ut quo
ptate ualeas multos excedē : eo etiam naleas · ē pluribz pdesse su
mdia q; denictu cor qi exercitione solz exhortari cui dic · In quo illo
ul illo minor es : aut g eis ul equal · ul supior nō es : Quanta uales
que ipi nō ualent : Non g tibi aut supiores ee · aut etiam equales de
bent · Ira etiam denictu cor qi exercitione solet exhortari : cui dic · Que
erga te agunt : equanimit ferri non possunt : hec immo patienter
tollerare peratū ē · quia ē si non eis cu magna exasperatione resistit
cont te denceps sine mensura tumultant · Tristitia q; denictu cor qi
exercitione solet exhortari : cui dic · Quo hes · unde gaudeas : cui tanta
mala de primis portas · Pende cui quo merore omnes mtuendi sr
quia mcauta cont te amaritudines felle utunt : Auaritia quoq; de
nictu animu qi exercitione solet exhortari · cui dic · Valde sine culpa est
q; queda habenda concupiscis · quia nō multiplicari appetis · sz egere p
timescis : ē qđ male alio retinet · ipe meli expendis · Ventis quoq; mglu
mies denictu cor qi exercitione solz exhortari : cui dic · Adesum deus mun
da omia condidit · ē qui sanari cibo respuit quid aliud q; mumi con
fessio cont dic · luxuria uō denictu cor qi exercitione solet exhortari : cui
dic · Cur te uoluptate tua mō nō dilatas · cui quid te sequat ignoras
Acceptū temp; mdesiderijs pdere non debes : quia q; tuo ptriscat nes
cis · Si enī mscī deus hominē in uoluptate coitus nollet · in ipso
humani geris exordio masculū ē feminā non feciset · hec ē dictū

exhortacõ: que dñi mcante adsecretũ cordis admittit. Familiarius
miqua psuadet. Quã udel exercatus ululans sequit. quia mfelix
aiã semel principalibꝫ uitijs capta dñi multiplicatis iniquitatibꝫ mi
ſamam uitat. ferali iam ĩmanitate uastat. Si miles dei quia sollic
pnde uitioz certamina mtit. bellũ paul odorat. quia mala pesti
na quid menti psuade ualeant. cogitatione sollicita respic. Exhor
tatione diuĩ uaris sagacitate deprehendit. & quia longe pspi endo
subsequentiũ iniquitatũ confusione conspic. qĩ ululatũ exercitꝰ
odorando cognosat. Igitur qa ul pdicatorem dei uel quelibꝫ spirital
certaminis multe desiptum. equi narratione cognouimꝰ. nũc eum
dem uterũ anul significatiõe indeamꝰ. qui p equũ didicimꝰ ei fo
rtitudinẽ etiam pauem discamus illius cõtemplatione. Quia em
desipta equi magnitudinẽ audiuimꝰ qĩtũ cont ctamina uitioz
uir sps p patientiã tolerat. nunc pauũ spem cognoscamꝰ. qĩtũ
p contemplationẽ uolat. Sequit. Numq̃ psapientia tua plume
sunt accipit expandens alas suas ad austrũ. Quia pannos singu
los pennaꝝ uetẽm accipit nona nascente pinat. ac sine mẽmi
sione plumescat. pene nullꝰ ignorat. Non aut hic illud plume tẽ
pꝰ dr. quo in mdo uestit. quia tunc nimiꝝ adhuc udel pullus
ad austrũ alas expandẽ non ualet. Si ulla ãma pluma describitur
que laxata ueteri penna renouat. Et quidẽ domesticas accipitribꝫ
quo melius plumescẽ debeant. mutata ac tepentia loca requirit
agilibꝫ nõ moris e. ut flante austro alas expandant. quatenus
coꝛ membꝛ adlaxandã pennã uetẽ uenti tepore concalescant. Cũ
uõ nentus de e. alis cont radiũ solis expansis atq; pullis tepentẽ
sibi auram faciunt. sicq; plum tepoꝛis. ul uetes exuunt. ul nouã
sumere sunt. Quid e g accipitre in austro plumescẽ nisi q unusq̃sq;
sꝛoꝛ tactus. flatu sti spus concalefit. & ulsum uetuste consuetudis
abiciens. nouã formã hominis assumit. Qd paul ãmonet dicẽs
expoliantes nos uetẽm hominẽ cum actibꝫ suis. & mduentes no
uũ. & rursum. Licet is qui foris e ut homo corrumpat. tamen
is qui intꝰ e renouat. de die in die. Vetustam aut pennã pce est
mutata studia dolole actionis amittẽ. & nouã penã sumẽ e. mit
tẽ ac simplice bñ mentis sensũ tenẽ. Penna namq; uetis cõuer
sationis granat. & pluma noue immutationis sublenat. ut aduo
latũ tanto leuioꝛẽ. quãto nouioꝛẽ reddat. Et bñ ait. expandit alas
suas ad austꝝ. Alas quippe nras ad austrũ expandẽ e paduentũ
sti spus nras cõfitendo cogitationes apire. ut no iam nõ libeat
defendendo nos tegere. sed ãcusando publicare. Tunc g accipiter
plumescit. cũ ad austꝝ alas expandit. quia tunc sẽ unusquisq;
uirtutũ pennis mduit. cũ sto spũ cogitationes suas confitendo sub
sternit. Qui em uetã fatendo nõ detegit. nouã uite opa mmi

me ꝓduc. Qui nesc lugē qd granat · non nalet · ꝓferre qd subleuat
spā namq; compunctionis nisi tepores cordis apit · & plumas mrtu
tis simdit · unusq; se studiose mens de pigra uetustate redarguit ala
ctate muenesc̄t · Dicatur g. bō iob · mūdi ꝑ sapiencia tuam plu
mescūt accipit expandens alas suas ad austrum · ide mūdi tuus libet
electo tu mtelligenna contulisti ut flante sc̄o spū cogitationū alas
expandat: quatenus ponderā uetuste consuetudinis abiuat · & mrtu
tis plumas musim non nolat⁹ sumat: ut hinc inde colligat · qa
ingluuies sensus in semetipo exse non bz · qui hanc exse conferre
alijs negq; nalet: potest etiam p hinc accipitre renouata gentili
tas designari: ac sibeato iob apte diceret: futuras mrtutū plumas
in gentilitate respice & uetustas superbie pennas amitte · Sequit: Nū
quid ad ꝑceptū tuū eleuabit aquila: & ardua ponet mdū s. ꝑ sup
tura sac̄ · uocabulo aquile aliquando maligni spūs raptores aiarū aliquando
pnitis seculi ptates aliquando uo ul subtilissime sc̄oꝝ mtelligencie · ul
incarnatus dns una celerit⁹ tū uolans & mox suma repetens deli
tur · Aquilarū nomine insidiatores spūs exprimunt · ibemia attestan
te qui aut uelociores fuerunt ꝓsecutores nri aquilis celi · ꝓsecutores
em nri aquilis celi uelociores sunt · cum tanta cont̄ nos malignī ho
mines fatuunt · ut ipas etiam aereas ptates inuentoribz malicie
ꝑire uideant · Aquile uocabulo ptas terrena figurat · Unde ezec
chiel ꝓpheta dr · Aquila grandis magnaꝝ alaꝝ longo membroꝝ ductu
plena plumis · & uarietate uenit ad lybanū · & tulit medullā cedri
& summitate frondis ei⁹ euulsit · Quia inde aquila quis ali⁹ q̄ na
buchodonosor rex babylonis designat · Qui ꝓmensitate exercitus
magnaꝝ alaꝝ ꝓ diuturnitate temꝑ longo membroꝝ ductu ꝓ mul
tis uero diuisis plena plumis ꝓ munuma aut⁹ trene glorie compo
sitione plena uarietate describit · que uen ad lybanū · & tulit medul
lam cedri · & summitate frondis ei⁹ euulsit · quia inde celsitudines
petens · nobilitate regni ei⁹ q̄ medullā cedri abstulit · & diu tener
rimā regis ꝓlem a regni sui culmine captiuando subtulit · q̄ sum
mitate frondis ei⁹ euulsit · Aquile uocabulo ul subtilis sc̄oꝝ intelli
gencia ul nolatus dnice ascensionis exprimit · Unde isde ꝓphā dum
sub animalium spetie euangelistas uid⁹ se uidisse describeret · meis
sibi hominis leonis bouis & aquile facie apparuisse testat · Quaꝝ
profecto dubio aial iobem · p aquilaꝝ signans · qui nolando terra deser
uit · quia p subtile intelligenciaꝝ intima mysteria ubi uidendo pe
netrauit · Cui nimirū ꝓphete sententie ipe quoq; iobs uirtutū reuelatioe
sua de semetipo non dissonat · dicens animal primū simile leoni
sedis simile uitulo · tertiū animal hūs faciem q̄ hois · q̄rtū aial
simile aquile uolanti · Et quia nus singula aduersū quoq; euange
listam recte conetur dū alius humane natiuitatis ordine alius

p̄mundi sacrificij mactatione · qī intuli morte aluis p̄ātis fortitudiē
quasi leonis clamore mīsimat · aluis natuitate uerbi intuens · qī
ortū sōlem aquila spectat possint tamen hec mīa animalia ipīm
sūm capud cuiusl̄t membꝝ signare · spē namq; ꝙ homo ē · qua na
turā nr̄am ueraciter suscep̄it : ꝙ intulis qua p̄nob̄ patiendo occubuit
ꝙ leo qua p̄dominitatis fortitudine suscepte mortis uinculū rupit :
adextremū aquila qua adcelū de quo uenerat redijt · homo ꝙ nas
cendo intulꝰ moriendo leo resurgendo aquila adcelos ascendendo no
catus ē · Sz hoc loco aquile nomine subtilis sōr intelligentia ꝙ sub
limis eor contēplatio figurat · Cimctarū quippe auiū uisus acies a
quile supat : ita ut solis radios fixos in se eius oculos nulla luris
sue chorusatione uerberans claudat · Ad p̄cepta ꝙ dei eleuat · aquila
dū uolucribꝫ dumis obtempans in supnis suspendit · fideliū u
ta : que ꝙ in arduis mdū ponē dr · quia desiderīa terrena despicies
spe iam decelestibꝫ nutrit · In arduis mdū ponit : quia habitacō
mentis sue ī abiecta ꝙ infima conuersatione nō construit · hinc est
qđ chananeo balaam ꝓphetante dr · Robustū quidē ē · habitaculuꝫ
tuū : Sz si in pet posueris mdū tuū · Chananeus namq; possessor
int̄pretatur · Et qui sunt qui p̄nia possident : nisi hy qui ingenio
sapientie sed ars calent · ꝙ Qui in hoc uerant robustū sibi habitacu
lū cōstruunt · si phumilitate p̄uuli apud semetipos facti in xp̄o
sublimitate nitant · si semetipos infirmos sentiant ꝙ in excel
sa humilitate cogniti redemptoris fouendā mentis fiduciā ponāt
si ima nō appetant · si omē qđ p̄terit cordis uolatū cōtendant.
Videamus aquilā mdū spei marduis cōstruente qui ait · mea co
uersatio mcelis ē · ꝙ ut rursum : qui cōresultauit ꝙ cōsedere nos fecit
mcelestibꝫ · In arduis hꝫ mdū : quia p̄fecto in supnis figit cōsiliū
Hō mult mente in ima deicē : nō mult p̄abiectione cōuersationis
humane in mīnis habitare · Dume paul⁹ mcarcē fortasse teneba
tur · cū se cōsedere xp̄o mcelestibꝫ testaret · Sz ibi erat ubi ardente
iam mente fixerat : non illic ut illū nōn pigra adhuc cauo tene
bat · hoc namq; ee spenale speciē elector solet · q̄ sciunt sic p̄n
tes nite uam carne ut p spei cellitudine nouerint iā se adalta p
uenisse : quatenus cuncta que p̄terfluunt subsē ee uideant · atq;
omne q̄ in hoc mundo eminet · amore eternitatis calcent · hinc
ē enī q̄ sequēti se aīe p ꝓphetā dns dicit · Sustolla te sup altitudi
nes terre · Quasi quoda namq; infirmora terre sc̄ dampna con
tumelie · egestas · abiectio que ipi dilectores seculi dū plate me
plangē · ambulant mitando calcare nō cessant : altitudines aut
terre sunt luē rerū blandimenta subditor diuciar habundan
honor ꝙ sublimitas dignitatū · Que quisq̄s prima adhuc delide
ria incedit : eo ipo alta estimat quo magna putat · Ac si semel

cor mcelestib; figit: mox q; abiecta sint cernit: que alta uidebant:
Nam sicut qui in monte conscendit · eo paulisp cetera subtiacentia
despic· quo ad altiora amplius gressum tendit: ita qui insumis
mitentione figere nitit: du amissu ipo nulla pnitis uite gloriam
ee deprehendit sup terre altitudines eleuat: e· qd pius mimis deside
riis positis sup se credidit· p· ascendendo pficiens sibi subee cog
niosit· Que g· illic dns facturu se ee polliet: dicens· Substollam te
sup altitudines terre: hec apud btm iob solu se facere posse testat:
dicens· Numq; ad preptu tuu eleuabit aquila· e· in arduis ponit
nidu sibi· ac si diceret· ut ad me: qui q; exterius papio· hoc mti
scatis gra occulte largitatis mspiro: Sequit: In petris manet· In
saxo· eloquio cu singulari numo petra nomiat: quis ali; qua
xps accipit paulo attestante qui ait: petra aut erat xpc: Cum uo
petre pluraliter appellant: membra eius inde sc uiri qui illi; robore
solidati sunt· exprimunt: Quos nimiru petrus apls lapides uocat
dicens· Vos tamq; lapides uiui coedificamini domos spuales· Sta
itaq; aquila que aduersus solis radios cordis oculos erexit· in petris
manere dr: quia in dictis antiquor· e· fortiu petru mentis statu ee
collocat: Eor quippe uita quos in ua dei p ee conspic· ad meliora
reduce· atq; in celsitudine illor fortitudinis studendo in du sibi co
strinit ste meditatois· Cumq; eor acta dicta e· tacita cogitat· cu
pnitis uite gliam in compatione eterne excellentie q; sit abiecta
considerat· qi subse ee ima terrar· in petris residens obseruat· pos
sint ecias per sublimes uirtutu celestiu potestates intelligi qs
no iam qi more arbor huc atq; illuc uenty nre inmutabilitatis in
dmat: quia nelud petre in arduis site abom moti mutabilita
tis aliene sint· e· ad soliditate fixe celsitudinis ipa cui inherent
eternitate durauerit· Vir itaq; ts cu terrena despic· more se aqui
le ad altiora suspendit· e· pcontemplatois spitu subleuat; premie
angelor gloriam pstolatur: atq; huic mundo hospes illa appete
do que aspic iam in sublimib; figit: Recte g· dr in petris manet
ide intentio cordis mi illas celestes uirtutes residet que peter
nitatis sue fortitudine tanta iam soliditate fixe sunt· ut i nullo
culpe late mutabilitatis uarietate flectant· Vnde e· apte sequit·
Et in pruptis silicib; commorat· atq; in accessis pruptib· Qui em
s· ali; pruptu silices· n illi fortissimi angelor chor: qui quamis no
nitegri· s tamen in pprio statu fixi· cadente cu sius angel· diabolo re
manserunt: Prupti em sunt: qua pars eor cecidit· ps remansit
Qui nitegri quidem stant· p qualitate mti: s pnimi quitatem
prupti· Hanc prupnone restituere mediator nequit: ut redempto
humano gn· illa anglica dampna sararet· e· mensura celestis pate
loc pleni· fortasse cumularet· Pter hanc prupnone de pre dicit·

Posuit meo in dispensatione plenitudinis temp̄ instaurare omnia in xp̄o que celis & que in terra sunt · In ipō quippe restaurant ea q̄ in terra sunt : dum pec̄ores adunitas conuertunt · In ipō restaurant ea que in celis sunt : dum illuc humiliati homines redeunt unde apostate angeli superbiendo ceciderunt · Qd nō ait in accessis rupibz mmiz qui p̄ruptis silices ipi sunt · in accesse rupes · Cordi eni pec̄atoz hominū ualde in accessa ē dauitas angeloz · quia quo ad pulch̄ corpalia cendit · eo abspectali spene oculos daulit · Sz quisq̄s ita contemplatiōe rapitur · ut pdiuma grām subleuatus intentione sua iam angeloz chorus interserat · & fixus in sublimi bz abomni sē infirma actione suspendat : non ei sufficit gloriam angelice dauitatis aspicē · nisi eū ena qui ē sup anglos nāleat uidē Sola namq; eius uisio uera mentis nre refectio est · Unde cum dixisset hanc aquilā in petris manere · & p̄ruptis silicibz atq; in accessis rupibz cōmorari · illico subdidit · in cōtemplat̄ estam : idē exillis chorus angelicus tendit oculū mentis ad conteplandā gloriā supne maiestatis · qua nō misa adhuc esiunt · q̄ tandem uisa saciat̄ · Sp̄tū quippe ē · p eo q̄ laboraū · aiā eius : uidebit · & saciabit̄ · Et rursū · Bti qui esuiunt & sitiunt iustitiaz : q̄m ipi saturabunt̄ · Quis nō ipē mentis nre obz sit · indicat̄ apte ai dr · Bti mundo corde : q̄m ipi deū uidebunt · Et quia in p̄positiōe corruptibil camus g̃uati deū sic ē uidere nō possumus : recte subungit̄ · Oculi eni delonge p̄spiciunt · Q̄ntulibz eni in hac uita positis quisq; pferit : nec dū deū p̄spectem ; sz p engmatis speculū uidet · Cuicno aut̄ ai respiciā nemus cimiq; : cum nō longius aciem tendimus subnicerto in si caligam · Qua igit̄ sti uiri malta contēplatione se erigunt : & tamē deū sic ē uidē nō possunt bn̄ de hac aquila dr · Oculi eius delonge p̄spiciunt · Ac si diceret · Intermois autē fortit̄ tendunt · sz nec dū pmqui aspiciunt · cui dauitatis magnitudinē penetrare neq̄q̄ possunt · Aluce eni in corruptibili caligo nos nre corrupcois obscurat · Cimiq; & uideri aliquatenus pt̄ · & tamen uideri lux ipa sicut ē nō pt · q̄ longe sit indicat : q̄ si mens ut cuiq; nō cerneret · neq; nec q; longe eet uideret : si aut̄ pfecte iam cneret pfecto hanc q̄ caligine non uidet · Igitur quia nec omnio cernit̄ · recte dictū est : quia longe deus uidet̄ · libet admedū ysaie pphē uerba deducē : atq; hec & illa qua uno spū pferant̄ · indicare · Qui ai actiue uite uirtutes exp̄meret dicens · qui ambulat in iustitijs & loquit̄ ueritatē qui spnit auaricias excalipnia & excutit̄ manus suas abomni munē · qui obdurat aures suas ne audiat sanguinē · & claulit oculos suos ne uideat malū : illico adeuide actiue uite gradibz adque contemplationis culmina ascendatur

adiunx dicens · Iste in excelsis habitant · munimēta saxoꝝ sublimitas eius : panis ei datus ē · aque eius fideles sunt · Regem in decore suo uidebunt · oculi eius : cernent terram delonge · In excelsis namq; habitare ē : cor in celestibus ponere · Et munimēta saxoꝝ sublimitas nra ē : cū fortiū patrū p̄cepta & exempla respicim⁹ atq; abstinima cogitatione sequamur · Munimēta saxoꝝ sublimitas nra ē · cū mente choris castrisq; celestibus iungim⁹ & insidiantes malignos spē stantes marce cordis q̄ subt̄ positos expugnamus · Tunc nob̄ etiam panis dat⁹ quia in supnis erecta intentio eternitatis cōtemplatione reficit · Aque em̄ nre fideles s⁹ quia doctrina dei qđ hic p̄sentem p̄mittit · hoc illic manifestius exhibet · Sapientia namq; huius mundi infideles ē · quia mansura p⁹ morte non ē · Aque nre fideles sunt : quia uerba uite qđ ante mortē insinuant · hoc etiaz post mortē demonstrāt · Regem in decore suo oculi nri conspiciūt : quia redemptor nr̄ in iudicio · & reprobis homo indebit⁹ · Et additamentis eius intuenda celsitudine soli qui electi s⁹ eleuant⁹ · Qui em̄ q̄ndā fraternitate regis inde ē · solam seruilem formā mq; abinquis despectus ē · cernere : Et abelectis in decore suo rex cernit⁹ · quia ult⁹ semetipos rapti · in pō diuinitatis fulgure oculos cordis figunt : qui q̄m diu in hac uita s⁹ · quia illā inuenturi patriam sicut ē uidere nō possunt · recte adiungit⁹ · Cernent terrā delonge · Qđ q⁹ hic aut eleuabitur aquila · & in arduis ponit nidū s⁹ · hoc illic dr̄ in excelsis habitant · qđ hic dr̄ in petris manet · & in ruptis silibz cōmorat⁹ atq; in arcessis ripibz hoc illic subiat⁹ · munimēta saxoꝝ sublimitas eius · Qđ rursus hic subinfert⁹ · inde contemplat⁹ escā : hoc illic quoq; subdit⁹ · panis ei datus ē · aque eius fideles sunt · regem in decore suo uidebunt oculi eius · Et qđ hic subiungit⁹ · oculi eius delonge p̄spiciunt : hoc illic apte subiat⁹ · cernent terrā delonge · Consideremus q̄ sublimis aquila fiscut paulus qui usq; ad tertium celū uolauit · Et tamē in hac uita positus elongatus adhuc deū p̄spicit · qui ait uidemus nunc p̄speculū in enigmate · tunc aut⁹ facie ad faciem : & rursus ego me non arbitror comprehendisse : Et quāmis eterna ualde minus quā sunt ipa conspiciat · q̄nis ea se cognoscit⁹ p̄fecte non posse cognoscat · infirmis tamē auditoribz ea ipa in fine p̄dicando non pt · que uidere saltē p̄speculū & p ymagines potest · De semetipo quippe tanquā de alio loquit⁹ dicens · Audiuit archana uba que non licet hominibz loqui · Iuuenia q⁹ quā ius minima & extrema uideant⁹ · fortibz tamē p̄dicatoribz summa & infirmis uō auditoribz incapabilia · Unde & p̄dicatores sti cū auditores suos diuinitatis uerbū capere non posse conspiciunt · ad sola incarnationis dnice uerba dilatandum · Unde bñ hic dū sublenata ardua aquila longe uidere dr̄ · illico subinfert⁹ · pulli

eius lambent sanguinē · ac si apte dicētur · Ipā quidē diuinitatis
cōtēplatione pascit · sz quia auditores eius diuinitatis pape archa
na neqq; possunt · cognito crucifixi dñi cruore sanant · Sanguinem namq; habere · passionis dñice mfirma uenerat · hmc ē qd
idem paul⁹ qui sic paulo ante iam diximus adterat zeli secreta no
lauerat discipulis dicebat · Non em̄ iudicau sare me aliq; mē uos:
ni xp̄m dñm · e hunc crucifixū · Ac si apte hec aquila diceret · Ego
quidē eciam mea diuinitatis ei⁹ potentiā de longe pspino: sz nob
adhuc paulis incarnatois eius tātūmō lambiendū sanguinē
dō · Nam qui p pdicatoīē suaz tanta diuinitatis celsitudine mi
firmos auditores de filo cruore crucis edocet: quid aliud qua sāg
uinē pullis pbet · Qua nō unusquisq; sti pdicatois aīa cor
ruptionē carnis exuta · adeū mox diuin̄ · qui pnob sponte sua
in morte cecidit · e de morte surrexit · apte de hac aquila subditur
Et ubicunq; cadauer fuit statim adē · Cadauer quippe a casu dr
Et nō immerito corpus dñi ppt calum mortis cadauer uocatur
Qd aut hic de hac aquila dr · ubiciq; cadauer fuit · statī adest:
hoc de egredientibz animabz fieri ueritas spondet dicens · Ubiciq;
fuit corp⁹ illuc congregabunt · e aquile · Ac si apte dicat · Qa
celesti sede incarnatus redemptor nr pridco: electoz quoq; aias
cū carne solnō adcelestia sublenabo · Sz hoc q de hac aquila dr ·
ubicunq; fuerit cadauer statim adē · intelligi e aliter pt · Omnis
em̄ qui in pcō morte ceciderit: nō meruerint poterit · cadauer
uō uocari · Quasi examinis namq; iacet · qui iustitie munsi
cante spm̄ non hz · Qua nō sts quisq; pdicatoz ū pctōres ee co
siderat · illuc anxie pvolat · ut in pcō morte iacentibz lucē munsi
cationis ondat · bene de hac aquila dr · Ubiciq; cadauer fuerit sta
tim adē: idē illuc tendit ubi utilitatē pdicationis pspic · ut ereo
q iam spetialit unit · aliis in morte sua iacentibz plit: quos
corripiendo qī edit · sz ab inquitate ad innocentiaz pmutandoī
sua membō · qī edendo conuitit · Ecce ipē quē adtestimoniū ia
sepe deduximus paulus cū nūc indeā · nē corinthū nūc epheū
nunc romā nunc hyspanias peteret · ut in pcō morte iacen
tibz eterne uite grām nūciaret: q se aliud quā ee aquila mon
strabat · Que uelocit omnia circuolans · ubiciq; iacens cada
uer querebat: ut dū uolumtate dei luctis peccatoribz faceret:
qī esta sua incadauē reperet · Esta quippe instoz e cōuersio p
uersoz · de qua dr · Opaimim nō tibū qui pit: sz qui pmanet
munta eterna · Auditis itaq; tot stoz uirtutibz btus iob obstu
puisse intelligit · e sub āmiracionis terroze siluisse · Unde se ·
Adiecit dns · e locutus e ad iob · Numq; qui ctendit cū deo ta
facile conquiescat · Vtiq; qui arguit deū: debet e respondē illi ·

Vir ſtis tanta ac diſtrictione flagelli nō eſtimaunt augi ſibi mita
ſ̄ nisi reſecari · Que quia mſe nulla cognouit · paſſiū in ſe
ſe credidit : & prurientē p̄ſis arguere & de paſſione murmurāt
Conſiderans aut' dns qđ ea que ptulit · non extimore ſuꝑbie · ſ̄
equalitate collegerat ait : pie illū increpat dicens · Ninq̄ q̄
contendit cū deo · tam facile conqueſcit ? Ytiq; qui arguit deū :
debet & rūdere illi · Ac ſi apt̄us diceret · Qui tanta de tua actione
locutꝰ es : cur audita ſtōꝝ nita ſilenſti ? Me em̄ fruſtra arguē de paſ
ſione mea an fruſtra uſta dubitare ? Et bona quidē tua ueraciter
ptuliſti · ſ̄ hec quo tenderēt flagella neſciſti : quia & ſi non hēs
iam qđ corrigas · habes tamen adhuc qđ reſecas · Inquīta nō mi
nutis arte quām plurimos ſubleuem me · ecce narrante cognou
iſti : ipē conſiderabas tuā · ſ̄ aliorꝝ celſitudinē neſciebas Auditis
igitur aliens uirtutibꝫ · ſiq̄d uales reſponde de tuis · Stim⁹ aut'
qđ cordis ſui oculū p elationis tenebras extinguit : qui cū recta
agit · conſiderare meliorꝝ merita negligit · At cont' magno hu
militatis radio ſua opa illuſtrat · qui aliorꝝ bona ſubtulit' penſat ·
quia dū ea que ipē fecerit · facta foris & ab aliis conſpic · cū qui
de ſingularitate mayis erumpe mtit' · ſuꝑbie tumore p̄mit · hīc
ē q̄ uoce dei adhelijam ſolum ſe eſtimantē dr · reliqui m̄ · vij ·
milia uirorꝝ qui nō curuauerūt genua ante baal : ut dū nō ſolū
ſe remanſiſſe cogneſceret elationis gloriā que ei de ſingulari
ſurgere poterat · euitare potuiſſe · Beatus itaq; iob mōſtrat̄ ſe
egiſſe reꝑhendit' · ſ̄ de aliorꝝ etiam bn̄ geſtis docet' · ut dū ſe equa
les · & alios habere conſiderat ei qui ſingulariter ſummꝰ & ſe hu
militer ſubdat · ·

CI·VIRI·QVO·APS·

deū alcus mrtutū dignitate, pficiunt
eo subtilius mdignos se ee deprehendunt
qua dū pximi lucra fiunt· quitqt eos
in se ipis latebat muenerunt· & tanto
magis foris sibi deformes apparent·
qnto minus pulchros e· qd mtus uidet
Omnisquisq; enī sibi dū tactu neu lu
minis illustrat· ondit· & unde agno
scit q; e ulcina· unde erubescit· ut uideat
q; e culpa· hinc e q; sepe mens mā qua
uis frigida mconsiderationis humane to
pescat· quā uis mquibusda delinqt· &
neglegat· quā uis pcā quedaz qī nulla ppendat· tū tame ad appeten
da sublimia orationis cōpunctione se erigit· ipō siue oculo cōpunctī
onis exacuta· aduersa spicienda se post fletū ingilantior redit: nā
tū neglecta se deserit· & noxio tepore torpescit· ul' otiosa uerba· ul'
inutiles cogitationes minores ee omnimō curatus credit· At si igne
compunctionis incalescens a torpe suo tacta subito afflatu con
templationis euigilet· illa que leuia paulo ante credidit· mox ut
grauia ac mortifera pertimescit· Cuncta enī ul'i minimis noxia qī
acerrima refugit: quia infelix p conceptionē spē grauida mi
ne ad seriam mania nulla pmittit· Exeo enī qd intus conspice· quā
sint horrenda hec que exterius pstrepunt sentit· & quito amplius
sublenata pterat tantomag refugit infima inquibz pstrata
defluat· Hichil quippe iam nisi id q; mtis uiderat patit· atq; eo gra
uius tolerat· quitqt se ei extrinsecus ingerit· quo illud nō est q; in
trinsecus uidet· si exhis intionibz que raptim inde potuit· adextiora
que tollerat· indicandi regulas sumit· Sup se enī rapit· dū sub
limia cōtemplat· & semetipaz iam liberius excedendo cōspiciens
qtqt ei exse ipa subse ipa remanet subtilius comphendit· Exqua
re mire mō agitur: ut sicut supius dictū e· unde digniores efficiat·
unde sibimet indigna uideat· & tunc se a rectitudine longe esse
sentiat cū appinquat· Vnde salemon ait· Cuncta temptaui in
sapientia· Dixi sapiens efficior· & ipa longius recessit a me· Que
sita enī sapientia longe recedere dr: q; appinquiti altior uidetur
Qui nō hanc neqq; querunt: tanto se ei ppinquos estimant: qī
to & eius rectitudinis regulā ignorant: quia ista intenebris
mire lucis claritate nesciunt· quā nunqī uiderunt· Cumq;
mforma eius pulchritudinis non intendunt· inse metipis libent
cottidie deformiores fiunt· Nam quisq; eius radijs tangit· sua

illi manifestius tortuido monstrat · & eo uerius minuit · quitū flectat
in uitio · quo sagacius suimā considerans despicē · quitū distat a recto
Vnde bts iob humanū genus uirtutibus triūphans · amicos loquendo supa
uit : ꝙ loquente deo sublimi⁹ erudit⁹ semetipm cognoscendo retinuit ·
Illos namq; in iuste loquentes subdidit · ꝙ aduerba locutionis ītime
reū se iuste cognouit · Et quidē cur flagellatus sit nescit : ꝙ tamē
cur flagella ueneratus non sit silendo redarguit · Diuina em̄ iudi
cia cū nescimus · non audaci sermone discutienda s̄ · ꝙ formidoloso
silentio uenerāda : quia & cū causas rerū conditor⁹ in flagello nō
apit · eo iustas indicat · quo se eas facē qui sume iustus ē demonstt
Vir g⁹ sts & ꝑius de locutione · & post de silentio reprehensus quid de se
metipo sentiat intestat · Ait em̄ · qui leuit⁹ locutus sum : respon
dere quid possum ? Ac si dicat · Sermonē meū defendere ? si hunc cū
rationis pondē ptulisse ? At postq; lingwa leuitate usa cōuincitur ·
quid restat nisi ut conticendo refrenet ? Sequit · Manū meā ponā
sup os meū · Vsu fatui eloquij in manu opatio · more locutio solet
intelligi · Manū g⁹ sup os ponē ē : uirtute bone opis culpas tegere
in caute locutiois · Quis uō minuit pt : qui quamlibt ꝑfectus sit
de otioso tamē sermone non peccet · Iacobo attestante qui ait · nolite
plures magī fieri · in multis em̄ offendim⁹ omnes · & rursū ? lingwā nullus hominū domare pt ? cuius culpas redarguens ꝑsenet
ipa ueritas dicit · Dico aut⁹ uob : qm̄ omne uerbū otiosum qd locuti
fuerint homines reddent · de eo rationē in die iudicij · Sz sti uiri an
te oculos student culpas lingwe tegere meritis iuste student pondē
bonor⁹ operum pponere immoderata uborū · Vnde in sta ecclia manus
sup os ponit · dum in electis eius cottidie otiose locutionis mitatū ītute
bone actionis opit · Septum namq; ē · Bti quor⁹ remisse sunt iniqui
tates & quor⁹ tecta sunt pcā · Sz rursum cū sptū sit · omnia nuda
& apta sunt oculis eius : quomō tegi possunt que eius oculis cui cuncta
nuda s̄ · abscondi neqq; possunt ? Sz quia hoc qd tegimus mfernus
pomp⁹ · atq; hoc unde tegimus · mimica sup ducim⁹ · ut qd ē subter
positū tegamus : tegere pcā diamus que qi subt⁹ pompa dī ab
dicam⁹ · eisq; aliud sup ducimus · dū bone actionis opis adhoc post
elegimus ut ꝑferamus · Qui g⁹ poza mala delet · & bona ꝑmoza
facē · ꝓhoc q addit tūsacta neginta tegit : tu bona opis merita
supduc · Huius igit⁹ iob ste ecclie typū tenens · & nūbis sius sua
alligans · nra delignans : dicat ecclē dicat ernob · Manū meam
ponā sup os meum : idē hoc q districto iudici de sermone meo me
displicuisse considero · ante eius oculos subuelamine recti opis ab
scondo · Sequit · Vnū locutus sū · q utinā nō dixissem : & alterū ·
quib; ult⁹ unū non addam · Si tūsacta bti iob uerba discutim⁹ : nichil
eū nequit dixisse reprim⁹ · Si nō dicta eius que cū ueritate ac libtate

plata sint · maliquo supbie uicio plectimur : duo iam solūmō nō ex̄t · quia multa erunt · Et quia loqui nr̄m ē hominib; occultū sensū ūbis apire · loqui ū nr̄m addimimas aures ē · motū mentis etiam exp̄ssiōe actionis ondere : b̄s iob adubiram se subtilissim examinis pensans locutione sua sēdo se deliquisse confitet̄ · Omū enī los̄ ullate ē res flagello dignas agere · aliud loqui e se de flagello murmurāe · Qui g̃ ante mutpationē dīcas in omī ope hom̄ib; p̄batus sunt : ipā in altū mutpatione p̄fitens · e mms se rectū pr̄ mope e minus se patientem p̄ muerbere agnouit · Vnde semetipm redarguit dicens · Omū locutus sū : qđ utinā non dixissem : e alterū quibus ult̄ non addā · Ac si dicat · Rectū quidē me mt̄ hoīes credidi : Et te loquente · e ante flagella pūū e post flagella me rigidū uidem · Quib; ult̄ non addo : quia iam nunc q̄to te loquente subtilius mtelligo tanto memetipm humilius muestigo · Et quia b̄tus iob sc̄e ecclie typū tenet · possimt e lectis ommb; hec eius uerba congruē : qui cognoscentes deū in uno e alio deliquisse se sentiūt : quia se mtelligunt ul' mcogitatiōe e mope ul' in dei ac p̄rim neglecta dilectione pectasse · Quib; se p mittunt ult̄ mchil addere : quia p̄comissionis grām turant pemtendo cottidie etiam tūsacta purgare · p hoc tamē q̄ b̄s iob de duob; se pemtendo redarguit : liquido ondit · qđ pectator omis i pemite aa duplicē habere gemitū debet : mmm quia e bonū q̄ oportuit nō fecit · e malū q̄ nō optuit fecit · hinc ē em q̄ pmoysen de eo qui iuramentū p̄tulit · ut ul' male q̄ ul' bene faceret attꝫ hoc ipm oblimone tūscendit dr̄ · Offeret agnā de gregib; siue capra : ora bitq; p eo sacerdos e p̄ p̄cō eius · Sm ant̄ non potuerit offerre pr̄ offerat duos turtures ul' duos pullos columbar̄ : mū p̄ p̄cō · e alter̄ m holocaustū · Iuramentū namq; p̄ferre ē : uoto nos dimme seruitutis alligare · Et cū bona opa p̄mittim⁹ · bene nos facere spondemus : cū nō abstinentia cruda tūq; carnis mē uouemus · male ad p̄ns nos nob facere minamur · Et quia nullus mhac uita ita perfectus ē · ut quamlib; deo deuotus sit mt̄ ipa q̄tulūcūq; pia nota non pectet · p p̄cō agna offerri de gregib; siue capra p̄cepit̄ · Qđ em p agnam nisi actiue uite innocentia : quid p capra que e m simis sepe extremisq; pendens m rupib; paslatur · nisi contēplatiua uita deligat̄ · Qui g̃ se conspic̄ · p̄missa ac p̄posita nō implesse : ad sacrificiū dei se studiosius debet · ul' innocentia bon o p̄is ul' in sublimi pastu contemplatiōis attingere · Et bene agna de gregib; cap̄ uero offerri de gregib; nō iubet̄ · quia actiua uita multor̄ ē contemplatiua paucor̄ · Et cū hec agimus que multos agere · e egisse conspicim⁹ q̄ agnā de gregib; damus · Et cū offerentis uirtus ad agnā capramq; nō sufficit · in remedio pemtentis adiungit̄ · ut duo columbar̄ pulli ul' duo turtures

offerant. Samus qua columbaz pulli ul turtures pcantu ge
mitꝰ habent. Quid gꝫ pduos columbaz pullos ul duos turtures
nisi duplex pemtentie mẽ gemitus designat. ut cũ adoffẽda
bona opa non assumgimus. nos metipos dupliter deflcamus;
qua ꝯ recta non fcamus. ꝯ prava opati sumus. Vnde ꝯ
unus turtur ppcõ alꝫ nõ offerri in holocaustũ iubet. Holocau
stũ nanqꝫ totũ mcensũ dr. Vnũ gꝫ turturẽ p pcõ offerimus
cũ pculpa gemitũ damus. de altõ nõ holocaustũ facim⁹. cũ peo
q bona neglexim⁹ nosmetipos fundit⁹ lucrendẽtes igne dolo
ris ardemus. Qua igitur duplex mpemtentia gemitus debe
bẽus iob diuine uocis increpatione pficiens. atqꝫ mstia rep
hensione lucrelites dixisse. se unũ ꝯ alterz pemtens fateatur.
Ac si apte dicat. Et erga bona pnegligentiaz torpui. ꝯ admala
p audaciam prupi. Respondens autẽ dñs iob de turbine dixit.
accinge sicut uir lumbos tuos ꝯ interrogo te. ꝯ indica michi. Qd
sit dnm̃ de turbine tudere. Quid beatum iob lumbos accingẽ.
quid mtrogare dei. quid homis mdicare. ꝑmo iam dñi sermoe
tractatũ ẽ. Qua gꝫ lectoris tedio pamur. curam⁹ sumope ne dicta
replicem⁹. Sequit. Numqꝫ irritum facies iudiciũ meũ. ꝯ codemp
nabis me ut iustificeris. quisqꝫs cont dñi flagella semetipm mtꝫ
defendẽ. flagellantis iudiciũ enarrare conat. Nam cũ sua culpa fe
riri se denegat. quid aliud qꝫ m iustitia ferentis accusat. Dum
itaqꝫ iob non idarco flagella celestia passerit ut ei eo culpas exti
werent. sꝫ poꝰ ut merita augerent. quatꝫ qui tãquillitatis tempe
re in tanta sanitate duxerit. etiam expressione patescret que in eo etiã
patientie uirtus latebat. Qui quidem culpam suam mtꝫ flagella
nõ inuenies. nec tamẽ flagella eadem causam s. ee augendi uiti
dephendens. m iuste ferri se credidit. cum quod mse debuisse corri
gi nõ inuenit. Sꝫ ne ipa innocentia intumore elationis ꝛfletur.
diuina uoce corripit. ꝯ mens eius abmundicie libera. sꝫ uerbis
bꝫ pssa aduersa occulta revocat. ut supna sententia. ꝯ si nõ ẽ
cognita nõ tamẽ credat iusta. se eo saltem iustiu credat omne q
pãtur. quo mmiz constat. quia deo auctore patiat. Magna em
satisfactio passionis ẽ. nolumtas iusta conditoris. quia cũ in
iustiu facẽ michil solet. iusta agnoscat. etiã si latet. Nam ꝯ cũ
p iustitie pcõ puimur. si m passione nra diuine uolumta
ti cõiungimur. mor a nra iustitia ipa cõmutioe liberamur.
Quisqꝫs em iam passionem tolerat. sꝫ adhuc causas passionis
ignorat. si iustum credens hoc ipm cont se iudiciũ amplectit.
eo ipa ab iustitia sua iam correct⁹ ẽ. quo passiui se iuste gra
tulat. Jn iudicio em sua deo se iudicans sese cont se exigit. ꝯ
magna ẽ iam iustitia q uolumtate iudicis concordat. in pena

cui disrepauit mea culpa · Igit iurgis quia in nulla deo culpa disrepauerat : qui difficultate ei inter supplicia concordabat · Neq; em credidit : q flagella que solent mala extinguere · in illo sola mita augerent · Vnde nunc iuste corripit : ut occultis iudicijs & nesciens subderet · eiq; dr · Numq; irritu fatues iudiciu meus : & condempnabis me ut tu iustificis · Ac si apte diceret · Tu quide bene acta consideras : sz mea occulta iudicia ignoras · Si g ex tuis meritis cont mea flagella disputas : quid aliud qua me de iniusticia addicere te iustificando festinas · Sequit · Si habes brachiu sic deus : & si uoce simili tonas · Quia humanu genus btus iob mitis tuiscendebat · eum pi conditor & eruditor ad coside randa similitudine sue magnitudinis puocat : ut cognita tan ta dissimilitudie in humilitate pmat · Sz ti in deo uox & brachiu dr · cauendu sumope e · neqd meo mens corpeu suspiceret · Ju antropomorphitaz namq; herese cadere e · eu qui in utru sipte im plet · & utruplectit · omia mse corpalia imamenta concludere · Sz omps ds ad sua nos trahens · usq; adra se humiliat : atq; ut alta in sinet · humilibz condescendit : quatenus pusillor animus rebz cognitis enutrius adinquirenda exurgat : incognita atq; ideo qui longe sup ipm e quedaz uxta se audiens qi quib daz ad illum passibz mouear · Vnde fit : ut pscripturaz sua aliqn do a corpibz hominu aliqndo a mentibz aliqndo uo ab auibz ali qndo etam ab insensatis rebz quasdaz longe dissimiles in se similitudines trahat · Plerumq; em a corpibz hominu ise simi litudine trahit · sicut pphet de eo ad isrl dic · qui tetigerit nos tangit pupillaz oculi ei · & sicut de eo rursum spanti hominu p pphetam dr · In scapulis suis obumbrabit t · Constat minime q in natura sua nec oculu deus nec scapulas habeat · Sz quia nos p oculu cernimus in scapul' onera sustinem · deus q oia ideat · oculu habere phibet · qd uo nos tolleret · atq; eo ipo quo tolerat seruat obumbrate · nob in scapul' dr · Ait em in scapulis suis obumbdit t · Ac si diceret · peccatoi hom & p pcm nem am depcanti : ea pietate dns pteget q te pietate tolleraut · Ob umbt em in scapul' suis : quia diu portat defendit · Aliqndo uo a mentibz in se similitudine trahit : sicut p pphetam ad isrl dic · recordato sui tui miserans adolescentia tuaz : & rursu p sponse compatione loquens · Et si illa oblita fuerit : ego tamen no ob liuiscar tui · Quis em nesciat quia dei memoia nec obliuione rumpit · nec recordatione sarcit · Sz diu aliq deserens pter mittit more mentis oblitus dr : & cum p longu temp que noluit usitat nre mutabilitatis consuetudie recordato uoca · Quo em pacto dinitatis eius um obliuio dissipat : cui ipsa q

laudabil meoria ēntiale concordat. Nulla namq; nisi aut ptita aut absentia recordant. Quomō g deus ptitor reminisc. tū ipa que nsemetipis ptecrunt. eius nutui semp pnia assistunt. aut quomodo absentiū recordatur. dū omne qđ ē hoc illi psto ē. q tipo ē. q si ei psto non eet. nō existentia mdendo continet. heret. existentia mdendo continet. Qtqt g creator non mdet. es sentia subsistenti caret. Aliq̄ndo aut ab aubz millū similitudo trahitur. sicut pmoysen dr expandit alas suas. & accep eos. & sic pheta ait. Subumbra alaz tuaz ptege me. Quia em pullos nos dū ptegit. nitt & nō grauī atq; onerosa. sī leui & blanda ptectione nos refouet dū suas in nos mas exerit. qī more sup nos a mū alas tendit. Aliq̄ndo etiam nsensatis rebz pt infirmitate nra alta condescensione se comparat. sicut p pheta dic. Ecce ego stridebo subt uos sicut stridet plaustz onustuz feno. Quid em ē fenū nisi uita carnalū sicut scptū ē omis caro fenū. Jn eo qđ dns uitā carnalū patit. more plaustri fenū se portare testatur. Cui sub fem one stridere ē. ponderā & iniquitates peccantiū cū quela tolerare. Cū g longe dissimiles nse similitudies trahat. sollert intuend ē. qđ quedā talia aliq̄ndo dicantur ideo pter effectū opis. aliq̄ndo aut admdicandaz eius substantiaz maiestatis. Nam cū in deo oculus scapule atq; pes ale noiant. effectus quidā operationis ondit. Cū uero manus brachiū dextā ul uoc deo dr. phec uocabula cōsubstantialis eius filius demonstrat. Jpe quippe ē. & manus & dextā. de cui ascensione p moysen ploquit. dicens. Tollam in celū manū meā. & iurabo p dexteram meā ipe brachiū. de quo pheta ait. Et brachiū dm cui revelatū ē. Ipe uox quia eū pater gignendo dixit. & de quo scptū ē. Jn pncipio erat uerbū & uerbū erat apud deū. & deus erat uerbū. p qđ uerbū fecisse patrem omia dō asserit dicens. Dixit & facta s. Deo g brachiū habere ē opante filiū gignere. Vocem tonare ē. consubstantialē sibi filiū mundo terribilit demonstre. Stus g iob dū dic dns. Si habes brachiū sicut deus. & si uoce simili tonas mira dispensatione pietatis eū dū increpat exaltat. quia eū que sua compatione supat supiore cunctis demonstt. tu mhac pposita oe subiungit. Circumda tibi decore & insublime erigere & esto glos & speciosis mduere uestibz subaudis ut ego. Ipe em sibi circūdat decorem. de quo scptū ē. Dns regnauit decore mduit. Ipe em sibi circumdat. Ipe apud nos in sublime erigit. cū nris mentibz i natura sua ee impenetrabilis demonstrat. Ipe uere gloriosus est. qui dū se ipo pfruit. accedentis laudis indigens non ē. Ipe speciosis mduit. uestibz quia stoz angeloz choros quos condidit in usum sui decoris assumpsit. & uelud quēdā uestē gloriosam sibi

cordiam exhibet · non hñtem maculā aut rugam · Vnde ei p.ꝓphetas
dr · Confessionē & decorē mduisti : amictus lumine sic' uestimeto
hic quippe confessionē mduit illic decorē : quia quos hic p pentē
tiaz confitentes fecerit · illic fulgentes p decorē iustitie oñdit luce
q' sic' uestimento amictet · quia suis omnibz quibz dictū e nos estis
lux mundi huius · m illa eterna glia uestiet · Vnde & p ewangeliū
dr · quia cū trāsfiguraret · in monte dns uestimenta ei' facta sunt
candida sicut nix · Inq̄ trāsfiguratiōe quid aliud q̄ resurrectionis
ultime glia nuntiat · In monte em uestimenta eius sicut nix
facta sunt : quia in supne claritatis culmine sc̄i omnes ei luce
iustitie fulgentes adherebunt · Sz quia spinosaz uestiū nomie
iustos sibi q̄nomō adiungat insinuat : in iustos eciam q̄ndo a
se disiungat · oñdat · Sequit · Dispge lupos in furore tuo · sub
audis ut ego : qui eos & tranquillitatis tempe unitos cont' me to
lero & districtus q̄ndoq; uemens i meo eos furore dispgo · Sz it'
hec sollert' intuend e · qō grauis pfidie error admittitur · si fortas
se quis estimet · q' i illa diuinitatis substantia furor & tranquilli
tas uariatur · Creator namq; om̄ eo ipe in mortalis e · quo
creature more mutabil' non e · Hinc de illo p iacobū dr · apud q̄
nō e trānsmutatio nec uicissitudinis obumbratiō · Hinc rursus
scptū e · Tu aute dne cū tranquillitate iudicas · Hinc ꝓphā ait · De
serta facta e terra a facie ire columbe : a facie furoris dni Qd enī
ire columbe pdixit · hoc furore dn̄ subiunx̄ · Columba namq;
simplex natōe e aial · Et qz in deū nulla furoris inequalitas ser
pit · furorē dn̄ iram columbe nominauit · Vt em diuine distrōis
uim in pturbabilem demonstraret : & iram dix̄ · & columbe · Ac
si apertius diceret · Districtū iudicū in electis exerit · qui p manes
manuet' punit · unde i extremo iudicio in semetipo i cōmuta
bilis manens · nulla uicissitudine ac mutabilitate uariat · Sz
tū electis & reprobis neq̄q̄ substantie eulōe in cōmutabilitatis o
stendit · quia & tranquillus iustis · & iratus appebit in iustis · Teste
em conscientia mt' semetipos deserunt · unde eoz mentes eque
unū respiciunt · Sz no equalit' modificent · quia & istis cum
benignū oñdit ante acta iustitia · & illis terribilē culpa · Qz
pauorem quis explicet · contingit miseris & mt' se culpas cer
nere · & ante se iudicē iustū uidere · hoc minime cottidie ute p
sentis agitur · ut de qualitate uenturi iudicis mortalium corda
deceantur · Nam cū duo aduersarii pgunt alius innocentie sibi
ctius · & alius culpe : ante platam sententiaā adhuc tacentem
iudicē utrisq; conspiciūt · & tamē culpe debitor ginem contra se
ira hoc ipsū iudicis silentiū suspicat · Qua ipa sibi no denūc
iat · pturbatio iudicis · & recordatio pprietatis · qa & si adhuc

foris cū ·

fortis cum sententia nō clamat · intus iam g̃iuter̃ constientia accusat
At cont̃ amic⁹ iustitie detrementis multū conspic̃ · ꝯ intus de testimonio
bone recordationis hylaresc̃at · c̃ quo apud se qđ metuat nō hꝫ omne
qđ erga semetipm̃ e blandum videt · Hoc itaq; loco furor dn̄i dicit̃
non pturbato diuine substantie · ꝯ sup peccatores male sibi conscios exa
minato iuste iudicte · Quānis em̃ cū tiquillū in iudicio videat
quia tamē ferendos se abillo nō dubitant · cū in suis actib; pturba
tū putant · Sequit̃ · Et respiciens omne arrogantē humilia · ac si
dicat ut ego · Ipse aut̃ adiudicte ordinem arrogantib; superbor⁹ culpa
ꝓponit̃ · quia minor⁹ non superbia de arrogantia ꝯ arrogantia de sup
bia generatur · Duobꝫ aut̃ modis a dño peccator⁹ unusq̃isq; respi
cit̃ · cū aut a pcō comittit̃ · aut expcō punit̃ · De respectu em̃ con
uisionis dr̄ · quia respexit dns petri · c̃ recordat⁹ petrus fleuit amare
De respectu ultionis rursus dicit̃ · Multis dn̄i sup faientes mala:
ut pdat de terra memoria eor⁹ · Utrisq; aut̃ modis in humilitate arro
gans sternit̃ · quia aut penitendo cognouit culpā aut peiendo pspic̃
penā · Sequit̃ · Respice omnes superbos · c̃ confunde eos: c̃ cōtere im
pios in loco suo · Superbis ut ego · Superbi em̃ ex respectu dn̄i cōfun
dunt̃ · aut hic de pietate dn̄i cognoscentes c̃ dampnantes c̃mina
aut illic supplicia de iustitia sentientes · Impior⁹ nō locus ipa sup
bia e · quia cū sptū sit inimicus omis pcī · superbia e · unde orit̃ impie
tas · ibi cōtinetur · quānis nec quisquā a superbia distat impietas
Valde em̃ superbire e · impia de auctore sentire · Impius g⁹ in loco suo
continur · quia ipa superbia que elevat̃ · oppimitur · cumq; offerendo
se in cogitationib; exigit · hinc sibi iustitie q̃ timere debuisset absconditur · Sepe aut̃ dn̄i cont̃ deū falsa glia exterius ꝓfic̃ · uera miseria in
teri⁹ patefac̃t · Unde ꝓpheta ait · Deiecisti eos dū allevarent̃ · Nō em̃
ait · deiecisti eos postq̃ elevati sunt · ꝯ cum allevarent̃ · quia hoc ipse
fit superbis mā deus qđ eis falsa contingit gloria exterius elevari · Ordi
nante em̃ diuino iudicio non eis hic aliud culpa e · aut aliud pena ·
ꝯ sua illis impena nocuit culpa · aut elatis fastu superbie · hoc ipsius
sit nocere intus cadere · qđ foris ostendit̃ ꝓfecisse · Sequit̃ · Abscondе
eos in pulvere · simul c̃ facies eor⁹ demerge in fouea; · ac si dicat
ut ego · Superbos em̃ atq; impios iusto iudicio dns in pulvē abscon
dit · quia cor⁹ corda ipis que despecto amore creatoris degunt · terrenis
oppm negotiis premit · Unde c̃ illor⁹ uitā cū iudicio extremo dis
cutit · tanquā sibi absconditā non cognoscat dicens Nescio qui estis
Uita prauor⁹ sub pulvere abscondit̃ · quia abiectis c̃ infimis desi
deriis granat̃ · Quisq; em̃ adhuc eaque immundi sunt appetit · quali
ante faciē ueri luminis nō apparet · quia immor⁹ subpulvere terrene co
gitationis latet · Hinc p̃uar⁹ cogitationū pulvis̃em oppressa mens
tolerat · quē uentꝰ nequissime temptationis apportat · Hinc e em̃
q̃ de una q̃q; alia terremus desideriis aggregata sub effraym specie p

ꝓphetā dicit: Factus ē effraym subnemerans pans: qui non veneratur. Exnatura quippe bene ēdita ē nob̄ intenno que surgat ī deū: sz exōne elatione nequit assueta mē voluptas. que pūs pmat ī sedim. Pans aut̄ subamirans exea pte ē mundior. qua mferus occultat: atq; exea pte sordidior. qua desup tenere tolerat. Quis qs g̃ intentione q̄ deū debuisz quere negligit. qī more pans sub tenerij mundiorē ptē mferus pmit: ē tm tuas seculi libent tollerat. qī congestam tenere supius portat. Renisatus aut̄ pāis subamirans desiderior carnaliū tenere repelleret. ē intentionem bonā q̄ mse diuīū despiendo oppresserat supius onderet: sed re uisari renuit cū mens amore curarū secularū pressa molem sup positi tenere abicere negligit: dumq; assurgē ī intentione bona non appetit. qī mundiorem facē subt̄ pmit. Apte aut̄ subiū gitur. simul ē facies eor dmīge mfoueā: ac si dicat ut ego. Juste namq; iudicio supbor facies dns̄ mfoueā mergit: quia intentiō cordis eor sese ultra homines erigente mfer deint. Sma em respi cit: cui facies foueā attendit. Et bene de supbis dr. q̄ eor facies ī foueā dimergunt. quia ima petunt. dū supbiendo altiora appetūt ē quo magis extollendo se erigunt. eo magis ruendo mferus ten dunt. Terrenā quippe gliam querunt: ē infima sunt que ꝑspi ciunt. dū supbiendo alta sectant. Vnde uiro ac diuīno mō res agit ut humiles celū petant. dū se mfra deiciunt: supbi infima appe tant. dū despiendo cetos qī in altioribz extollunt̄. Justi se dū despi ciunt. celestibz iungunt. illi dū se erigunt. a supioribz diuidūt atq; ut ita dixerim illi se elevantes depimunt. isti depmentes le uant. Et bn̄ de supbientibz ꝑ psalmistaz dr. humiliat aut̄ pores usq; ad terrā: quia que mfra st. ambientes dū extollendo se erigunt amisso celo. quid aliud quā terram petunt. Quibz hoc ipm iam nimis contigisse ē: relictis supioribz ima quelisse. Recte g̃ eor facies ī foueā dimergi phibent: quia sequentes infima adinferim barathz ten dunt. Juste em iudicio agitur. ut quos hic nolumtaia auisō excecat illic abintuitu ueri luminis digna supplicij foueā abscondat. Jgit quia nr̄ st̄s tanto diuine potentie terrore discussus ē. ut ei diceret si hēs brachiū sicut ds. ē si uoce simili tonas dispge supbos mfir uore tuo ē respiciens omne arrogante humilia ē cetā que deus quide facere. sz homo nix suffice audire: tm̄cta hec qua dns̄ ī tenuoe p̄misit. fine subdite conclusiois ondit dicens ē ego confitebor q̄ saluare te possit dextera tua. Ac si apte diceret. Si po tes terribilia hec facere ipe que ptuli ē. ē non michi deputo bō omia que fecisti. Si uo peccantes alios respiciendo no potes per dē: liquet q̄ a reatu nequitie tue te non uales uirtute liberare Ecce diuina uoce adbeatū iob. dr. q̄ sua dextera non saluet. ē tm

nō nulli hoīm · qui abhuius uiri uiribꝫ longe ſ· deſpecto dei adiu
torio ſua ſe fortitudine ſaluari poſſe confidunt· ꝑquibꝫ quid dep
cai aliud debemus : niſi ut ſi iam dona bonoꝝ opim ꝓpimt· hoc
quoq; donū accipiant ut a quo accepmt diſtant· ⁊ Quia aut ꝑ
miſſis ūb· dns potentiaꝫ ſue magnitudinis mtulit· nūc m ſub
ſequentibꝫ nequitiā antiqui hoſtis oīndit : ut bonus famul⁹ ⁊
auditis ꝑ⁹ uirtutibꝫ dm ſtuet q̄ tū diligeret· ⁊ cognita p⁹ callidi
tate dyaboli diſceret· q̄ tū diligeret· Vnde bene ⁊ ꝑ ꝓpheta dicit·
Leo rugiet quis non timebit ? dns ds locutus ē· quis nō ꝓphetab·
poſtquā em · uirtus eius conditoris mnotuit· neq; illū mres
aduerſarij latere debuerunt· ut eo mag⁹ defenſoꝛ ſuo ſe humili⁹
ſubderet· quo hoſtis ſui nequitias ſubtilius agnouiſſ : ꝓtecto
remq; ſuū tanto ardentius quereret· q̄to terribiliorē hoſtem
cognoſcēt· quē mtaret· Certū quippe ē quia mimus diligat erep
torem ſuū qui minus mtelligit ꝑiculū q; euaſit· ⁊ mle ſolatium
defenſoris deputat· qui uirtutē aduerſarij debilē putat· Vnde bñ
erepationē ſuam dnō tribuens ꝓpheta dicebat· diligam te dne uirtꝰ
mea · apte mdelius dicens eo mag⁹ diligo · quo mfirmitatē ꝓpriaꝫ
ſentiens uirtutē meā te cē cognoſco · Hinc rurſus ait mirifica
mias tuas qui ſaluos facis ſperantes mte : q; tunc mimus mie
dñi mire apud nos metipōs queruim⁹ fiunt cū pe alde mias
quā ḡna fuerint ꝑicula que euaſim⁹ agnoſtimus · Et quia ſer
mone ꝓcedenti dns beō iob mira ſtoꝝ opa ſequentiū patefecit·
ut his auditis diſceret de uirtutū ſuaꝝ culmine qñ humilia ſen
tire debuiſſet : nunc ei cū q; hoſte bellū gerat oīndit· ⁊ mres frau
deſq; illius ſubtilius mdicant· ut qui ad colloquiū auctoris ſui
ꝓductus ē· argumenta aduerſarij apte agnoſcat· Verbis em ſe
quentibꝫ fideli famulo dns tunctas hoſtis callidi machinatioēs
mſinuat : omne q; oꝑimendo rapit : omne q; mſidiando turbā
uolat : omne q; mminando terret : omne q; ſuadendo blandit· ⁊ oē
q; deſpando fraugit · omne qđ ꝓmittendo decipit· tuncta g⁹ tergi
uſationis eius certamina exordit· dicens · Ecce behemoth · quē
feci tecum · Quē ſubbehemoth · nomine niſi antiquū hoſtem
mſinuat· ⁊ Qui mterꝓtatus ex hebrea uoce m latina lingwa
animal ſonat · Cuius mferni dū malitia ſubdit· patenter ꝑ
ſona monſtrat· ⁊ cum de deo ſcriptum ſit · qui fec̄ oīa ſimul :
cur hoc aīal cū homine feciſſe ſe mdicat · dū tuncta quia ſimul
fecit cōſtat · ⁊ Rurſū querendū ē : quomō deus ſimul cōcta condi
dit : cum moyſes ex diei mutatione uariante diſtincte creata
deſcribit · Qđ tamē tenus agnoſtimus : ſi ipās cauſas origi
nū ſubtilit mdagamus · Rerū quippe ſubſtantia ſimul crea
ta ē· ſz ſimul ſpēs formata nō ē· ⁊ qđ ſimul exſtitit ꝑ ſub

stanciā matīe · non simul apparuit · p speciem forme · Cū enī simul factū celū terraq; describitur · simul spiritalia · atq; corpalia simul q̄rit de terra pduci dr̄ · mdicat · Sol quippe luna · & sydera quarto die mūdo facta phibentur · Sz qd̄ q̄rto die, in spem pcessit · primo die mūdi substantia extitit · p condicionē · Prima die creata terra dr̄ · & terno arbusta condita · & cincta terre aurenia describunt · Sz hoc q; die terno spem ptulit · nimiz primo in ipā de qua ortū & terre substantia cōditū fuit · Hinc ē qd̄ moysēs · & distincte p singulos dies condita oīa retulit · & tamē simul omnia cāta subiunxē · dicens · iste generationes celi · & terre q̄n̄do create sunt · In die q; fec dns celū · & terrā · & omne uirgultū ag̃ ante q̄ oriret · in tra · omnēq; herbā regionis · Qui enī diuersis diebz creatū celī · & terrā uirgultū herbamq; narrauāt · nunc uno die manifestat facta ut liquido oīderet · q; creatura omis simul p substām extitit · q̄ uis non simul p speciem pcessit · Hinc illicq; septū ē · Creauit deus hominē ad ymaginē suaz · ad ymaginem dei creauit illū mas culū · & femiā fecit eos · Hec dū enī cūa facta describit · & iam homo masculus · & femina phibet · Sz quia excadē late erat pau dubio femina pcessura · nullo iam cōputat · p substāz aquo fuerat pducenda pformam · Considerare tamen hec · & minimis pos sumꝰ ut exminimis maiora pensemus · Herba namq; cū creatur · nec dū in illa fructus nec dū fructus sin semē oīditur · Jne nō ei etiam cū nō appet fructus · & semē · qui nimiz simul sunt radius substā quo non simul pdeunt · p tempis incrementa · Sz quia hec simul creata p substām diximus q; pdire alia exalijs mue minus · quo pacto cū bto iob uehemoth creatū asserit · cū neq; una sit substa angeli · & hominis neq; homo exangelo neq; angel exhomine pferatur · Si nō ppter hoc factus uehemoth · cū bto iob dr̄ · q; creatura omnis ab auctore qui in actione sua neq; q̄ tēpis ptelatione discendit · simul condita nō dubitat · cur de uehemoth specialit dr̄ · q; cōmune creaturis oīb; generalit habet · Sz si uerū causas subtili distinctione pullamus · simul factū angelū hominēq; cognoscim⁹ · simul mdeliz nō unitate tempis · sz cog nione racionis simul p accepta ymaginē sapiente · & simul per cōiuncta substāna forme · Septim namq; de homine ē · fac amus hominē ad ymaginē · & similitudiez nraz · Et p ezechiele ad satan dr̄ · Tu signaculū similitudis plenus sapientia · & per fectus decore in deliciis paradisi dei fuisti · In cincta igit creata homo · & angelus simul conditus exhibit · qui abomī natura uracionabili distinctus pcessit · Quia g⁹ in cincta condicione uerū nullū racionale aīal · nisi angele · & homo ē · q̄q̄t racōe uti nō pt · cū homine factū nō ē · dicatur itaq; homim dicat ·

de angelo qua ꝯ si potestas sublimitatis pdidit · sublimitatē tamē
nature rational' minime amisit · ecce behemoth · quē fecī tecū : ut
dī homo eū qui in ratione sēcī factus ē · pille cōsiderat manū sibi
celum supbie exipā ꝓpinqui sibi pdītione ptimescat · Sn hijs aut
uerb' sollert' intuend ē · qđ apte uoce dīca nefariū mānichei dog
ma reprehendit · qui dū pinapia duo loquit · tenebraꝝ gentē non
factā asserere conatur · Quomō em non facta gens nequissima
dr : dī behemoth · istī indelicet · auctorē nequine pnaturā bī
conditā sē dns fecisse testatur · Sz quia behemoth · iste tū quo
sit factꝰ audiuim⁹ : pditus quid agat audiamus · Sequit · fenū
sicut bos cōmedit · Si ꝓphetaꝝ sollicite uerba discutimus : hec ꝯ
illa uno spū plata reperim⁹ · Esayas nanq; tū cerneret · uitā pec
cantū abantiquo ꝯ insanabili hoste devorai ait · leo sicut bos
cōmedet paleas · Quid aut fen palearūq; nomē ni carnalium
uita signat · de quo ꝑ ꝓphetam dr · omis caro fenū · Qui g hic be
hemoth · illic leo : qui hic fenū illic palee nominant · Sz pscrutai
mens mitt · cur iste ul' apud ysaiam leo ul' hic dīca uoce behemot
ni cōmestatione fen ul' palee : utroq; loco nō equo sz bou cōpat ·
Qđ tamē aīa cognoscam⁹ · si mutuisq; animalibz que sit mutuen
toꝝ distantia ꝑpendamus · Equi nanq; fenū quamlibz sordidū
cōmedūt aquā ū nō nisi mundā bibunt : boues aut aquam
quamlibz sordidā bibunt · sz feno nō nisi mundo nescīunt · Quid
ē g qđ bou qui mundo pabulo pascit · behemoth iste compatur
nisi hoc q de isto antiquo hoste ꝑphām dr · esta ei⁹ electa · Neq;
em cos sē gaudet rape : quos pius ac sordidis actionibz implicatos
minus ꝑfectū reprie nolumtarie tacere · fenū g cōmedere sicut bos
appetit : qua suggestionis sue dente cōterere uitā mundā spāliū
querit · Sz querendo in deo : quomō behemoth iste fenū sic bos cō
medens uitā spāliū consumé dr · Sicut sup dictū ē · fen nōie uita
carnaliū designat · Esta quoq; ei⁹ electa iam nō erit : si fenū cō
medens carnales rapit · Sz adhec ritus occurrit · qđ nōnulli hom
ꝯ apud deū fenū s · ꝯ apud hommes sūtatis nōie censent · cū ꝯ
ante humanos oculos aliud ondit uita · ꝯ ante diuina iudicia
aliud intendit cōscientia · hjs itaq; apud humana iudicia electi
sunt : sz apud subtile dī examen fenū · An ante diuinos oculos
saul fenū non erat : de quo samuel ꝓphēta dicebat certe uidetis que
elegit dns : ꝯ de quo paulo supius dicit · electus ꝯ bonus : Que
em peccans ꝓfecisse meruit : ꝯ apud deū reprobus extitit · ꝯ tamē cau
sarū ordīm electus ꝯ bonus fuit · Qua multi fenū sunt · ꝯ elitos
se exhumana estimatione suspicant · bene p salemonē dr · Vidi
impios sepultos : qui etiā tū adhuc uiuerēt in loco sco erant · ꝯ
laudabant · in uanitate qī in stor⁹ opū · Qua multi fenū sunt · sz

tamē ſñtatis fauore fallunt. bene quidā ſapiens indicat dicens. Tranſi hoſpes: & orna menſā tuā. Tranſeundo namq; hoſpes ornare men ſām dicit. quia ſi ad altare dei quis poſitus p bona opa ꝑpriam glo riam querit. & de oñſione ſñtatis eius laus altaris extendit. & ipē tamen apud deū in nullo tumī non habet. Alijs opimo eius pfic. & tamen a deo extraneus ipē ptiſit. Menſam itaq; tūſeundo decora quia ſtare adſe nolunt: qui pomme qđ agere ſtudunt. ad huma nas laudes mente decurrit. Qua g nonnulli mūdā quidem uitā pſtudiū ducunt. ſz exilla intus placere non appetunt recte & eſca eius electa dr: & tamē fenū ſicut bos cōmedere nehemoth iſte phibet. Qui em nehemoth iſtius fēnī mtra atq; in ſimis iacet; cui & hec uita qui innocens p mandatoꝝ cuſtodiā agitur & tamē inter actione qñ bona oñdit cor ad appetenda ſublima non leuat. Quid itaq; utilitatis agit. qui ſe mundiciā uite cuſtodit. ſi pintentione infirmā more nehemoth. huius ſuete dū ſe mtra dereliqt. Qua igit omps deus quid hoſtis nr agat inſinuat. nunc quomō ꝑualeat inoteſcat: ut calliditatis ne quitia quo apertius cognoſcat. fatulus ſubiet. Sequit. fortitudo eius in lumbis eius: & uirtus eius in umbilico uentris eius. Semina rium coitus uiris in lumbis: in fe aut femmis in umbilico phi bet. hinc e em qđ uitas diſcipul ait. Sint lumbi uri ꝑcincti. hinc petrus cū luxuriaz a corde reſtingeret admonebat dicens. Succincti lumbos mentis ure. hinc paul⁹ cum p abrahe latri ſinū melchiſedech. tempe leui ſacerdotiū diceret. decimatū: ubi tunc in abrahe corpe leui lateret. oñdens ait. Adhuc em in lūbis patris erat. Qua nō ſemmarum luxurie femmis in umbili co continet. ꝑphā teſtat. qui ſubfemine ſpecie pſtitute inde pe tulantiā increpans ait. Iudie ortus tui nō e ꝑcisus umbilicus tui. Iudie quippe ortus umbilici ꝑcidē e. conſiliis tempe carnis luxu riā reſecare. Qua em difficile e mala inchoata corrigere. & ſemel formata deformit in melius reformare: de ortu ſuo iudea repr hendit. quia dū in deo nata e. in ꝑcisum umbilici retinuit. q luxum luxurie non abſtulit. Qua igit ptate diaboli utilisq; gens ſeruis nalde & luxurie infirmitate ſubſtruit. & fortitu do eius in lumbis cont. maſculos. & uirtus illius cont femmas in umbilico phibet. Sz tur cū nehemoth iſtū fenū cōmedere intulit. prima deceptionis eius argumenta luxurie damna ſubiunxi. niſi q liquido oībus patet. qđ poſtq; ſemel homis ſpm cepit. mox ſe adcorruptione carnis extendit. Qđ in ipis quoq; hominibus primis agnoſcim⁹: qui dū p ꝑpetrata ſuperbie pudenda membra contegunt patent indicarent. quia poſtquā apud ſemetipos intus arripe alta conati ſ. mox i carne foris

erubescenda ꝓtulerunt. Nebemoth itaq; iste insanabilē semens
& deuorare totū simul hominē querens: modo in superbia men
tē erigit. modo carnem luxurie uoluptate corrumpit. Hū aut
neq; fortitudo eius in lumbis ul' umbilico ꝙz dr. qm ꝓsterni
tur: sz fortitudo eius in lumbis ei⁹. & nirtus illi⁹ in umbili
co uentris ei⁹. Ac si apte diceret. fortitudo ei⁹ in lumbis eius &
nirtus illius in umbilico uentis sui: quia minimi ei⁹ ꝓxime cor
p⁹ fiunt. qui suggestionū turpiū blandimentis decepti ei p
luxuriam fluxi succumbūt. Sequit. Stringit cauda sua qi
cedrū. Multa in his suppetunt. que instruendis moribz ꝓterā
tur. Sz ꝓus nebemoth istius molenta discutiamus: ut post
subtilius adita detegamus. Iuspiratura sacra cedri nomine. ali
quando alta excellentia glorie celestis exꝑmit. aliquando aut pra
uoꝝ rigida elatio designatur. Cedri noīe celsitudo glie celestis
exꝑmit. sicut ꝓpha testat. Iustus ut palma florebit. sicut ce
drus lybani multiplicabit. Cedri rursuz noīe superba ꝑuoꝝ po
tētia designat. sic ꝑinde dr. Vox dñi confringentis cedros.
Quid aut nebemoth. cauda istius. n illa antiq hostis extremi
tas dr. cui mimi uas ꝓpm illū ꝑditū hominē ingredit. qui
specialit antixps nuncupat. Qui quomō honoribz sēcli. modo
signis. & ꝓdigijs ficte stitatis intumore potentie elenan punit
tur. recte nocte dominica cauda illi⁹ cedro compat. Sicut enī cedro
arbusta cetera in altū celsitudo deserit. ita tunc antixps mundi
gloziaz tempalit obtinens mensuras hominū. & honoris culmi
ne. & signoꝝ potestate tumescit: spūs quidē ille qui insubdi
tis & conditus. potentiā nature sue nō ꝑdidit. ul' directus. Cui
idcirco nirtus nunc minime oīndit. quia dispensatione diuine
fortitudinis ligat. Vnde ꝓphem dr. Vidi angelū descendentē
de celo habentē clauē abyssi. & cathenā magnā in manu sua
& apprehendit draconem serpentē antiquū. qui est dyabol⁹ & sat
hanas. & ligauit eū annos mille: & misit eū in abyssū. & se
clausit. & signauit sup illū. Ligatus quippe missus in abyssū
phibet. quia retrusus in ꝑuoꝝ cordibz potentia diuine dispen
sationis astringitur. ne in quitū nocē ualet effrenet. ut q̄uis
peos occulte seruat. adnolentas tamen rapinas superbie non
eruumpat. Sz illic q̄ q̄mō in mundi fine sit soluendus intimat.
cū dr. Et postq̄ consumati fuerint mille anni soluet satanas
de carcere suo: & egredit & seducet gentes. Millenariꝰ namq; nu
mero unitatē ꝑfectione sua hoc q̄ntumlibet. sit ecclie sē tem
p⁹ exꝑmit. quo pacto antiquus hostis suis inimicis traditus
paucis quidē in tempe. sz in multa contra nos nirtute laxat.
Que quanis semina ad tendelitate dilatat: supna tamē nia

dierū brevitate coangustat. Hinc enī plēnetipaz uenitas dic. Erit
tūc tribulatio magnā: qualis nō fuit ab initio mundi usq; modo
neq; fiet. Hinc rursum ait. Nisi breviati fuissent dies illi. non
fieret salua omnis caro. Quia enī p̄ superbos nos p̄ infirmos
dns conspic. dies quos singularit malos intulit. misedit brevia
tos dic; profecto ut p̄ superbiā terreat. de adulitate temporis p̄ infir
mitate reconcat. de brevitate hostis. Et considerand valde e; cū
uehemoth. iste caudā suā sic cedrū subleuat. inquo tūc attrocior
q̄ nunc se exerat. surgat. Que enī penaz grā nō nouim⁹ quia
uires intrim exercuisse gaudemus. Alios namq; impulso ictu
uentos gladius transuit. alios cruus patibulū affixit inquo
mores p̄ uocata repellit. p̄ repulsā uocat. alios hirsutus ser
re dentibz attrunt. alios armato ferro insulcans ungula sparsit.
alios beluina rabies membris detrimcando comminut. alios ab
timus uisceri pauē pulsā uis uerberū rupit. alios effossā terra
uiuentes oppit. alios maltū diuersos in morte papiliū fregit.
alios mersē p̄fectos aqua replendo obsorbuit. alios edax flamma
usq; ad cineres denastando consumplit. Cum igit uehemoth
iste caudā suā. infine mundi nequi⁹ dilatat. quid e qđ in hijs
tormentis tūc attrox⁹ crescat; nisi hoc qđ in ewangelio plenius
ipām uenitas dic. Surget pseudo x̄e. p̄ pseudo pphete. p̄ dabūt
signa magna p̄ prodigia. ita ut in errorē inuitant. si fieri pt
etiam electi. Hinc enī fideles nri mira faciūt. cū puersā pa
iunt. tunc ante uehemoth. huius satellites eius cū puersā in
ferunt. mira facturi simt. Pensemus q̄ que erit humane
mentis illa temptatio; quādo pius martir. p̄ corp⁹ tormentis
subic. p̄ tamē ante eius oculos miracula tortor facit. Cuius
tunc uirt⁹ non ab ipo cogitationū fundo quatit. quādo is qui
flagris truncat signis cōsulat. Dicat igit recte stringit cau
dā suā. qui cedrū: quia immun p̄ altus tunc erit uenatione p
digij p̄ durus crudelitate tormenti. Non enī sola tunc ptate
exigitur. sz eiā signoz oīone fulcitur. Vnde p̄ dauid dr
insidiat. sicut leo in cubili suo. Adaptā namq; potentiā suf
fragij. ut leo eet. etiam si insidians non fuisset; rursumq;
ad occultas ulciscias suffragij. ut insidians subripet. eiā si leo
nō eet. Sz quia hic antiquus hostis mentes suas uiribz
effrenat. semper pfidz promittit. ut cont electos in certamine
p̄ uirtute. p̄ fraude laxetur: uirtute p potentiaz fraude per
signa. Recte g p̄ leo. p̄ insidians dr insidians p miraculoz
speciem. leo p fortitudinē scdoz. Vt enī eos qui apte inquisit
ptrahat. sdarem potentiaz oīndit: ut ī insidijs eiā fallat sig
nis sūtatē simulat. Illis enī suadet elatione magnitudinis

istos deap' onsione sctatis. Debac cauda uebemoth istius sub
draconis specie p iobem dr. & cauda eius trahebat terna partem
stellarū celi. & misit eas interra. Celum namq; & ecclia: quei
hac nocte iuste pnūtis dū mse mmmas stoz uirtutes cōtinet
radiantibz desup sydenbz fulget. Sz draconis cauda intram
stellas deic. qua illa satbane extremitas pandana assumpti
hominis erecta quolda quos uelud electos dei in ecclia muent.
verbos ondit. Stellas itaq; de celo interra cade & delicta non
nullos spe celestiu illo duce ad ambitū glie sclaris inhiare.
Hinc damel sub anthiochi specie cont hanc draconis cauda
loquit dicens deic de fortitudine & de stellis & conculcauit
eas. & usq; ad pncipe fortitudinis magnificatus e. & abeo
abstulit iuge sacrificiū & deiec. locū sctificatois eius Robur
aut datū e cont iuge sacrificiū ppter pcā & psternit ueritas
interra. & faciet & pspabitur. De fortitudie quippe & de stellis
deicit. cū nonnullos & luce iustice resplendentes & uirtute opis
robustos frangit. Qui usq; ad pncipem pueni fortitudinis
magnificat. Quia cont ipm auctore uirtutis extollit. Iuge
nō sacrificiū tollit: quia studiū cōmissationis ecclie in eis quos
cepit intrumpit. Robur nō ei ppter pcā cont iuge sacrificium
datur: quia nisi peniti meita exigerent. eos qui recti credē
bant. optinere aduersarios nequaq; posse. Veritas interra p
sternitur: quia fides tunc veri celestiu adde sideriū iuste tempa
lis mdmatur. Et faciet & pspabit. quia tūc nō solū in vep
boz mentibz sz etiam i electoz corpibus crudelitate mestimabili
sine qualibz obiectione crassatur. Hinc rursū pdamele dicit.
Consurget rex impudens facie & intelligens propositiones &
roborabit fortitudo eius. sz nō in uiribz suis. Illius namq; ho
minis fortitudo nō in suis uiribz roborat. qua satbane iur
tute in glia pdnois attollit. Hinc rursū ait. Intficiet & ro
bustos. & pplz stoz scdm uoluntate suā: & diriget dolus in
manu eius. Robustos quippe intficit: cū eos qui mente mūc
tis. corpaliter unc. Vel certe robustos & pplm stoz scdm vo
luntate suā intficit: cū eos qui robusti ac sti credebant. ad
mitū sue uoluntatis trahit. Iniquus manu dolus dirigitur.
quia in illo fraus populus adiuuat. Qd em fallendo dic. hoc
mira faciendo asserit. Nam quitqt mendax lingwa simulat
hoc qi tieri ee manus opis ondat. Hinc rursum ait. Cont
pncipem pncipū consurget. & sine manu conteret. Hinc pau
lus ait. ita ut in templo dei sedeat. ondens se tamq; sit deus
Hinc rursum dic. Que dns ihs intficiet spū oris sui: & de
struet illustratione aduentus sui. Q em pdamele dictū est

cont̄ p̄nap̄ē p̄ntipū consurget: hoc p paulū dixit: ita ut i templo
dei sedeat · ondens se tamq̄ sit deus: & qđ pdamele subiungit:
sine manu conteret: hoc p paulū expīmit quem dñs ihs int̄
fimet · spū oris sui · Sine manu salus conteret: quia nō ange
lor bello nō stor certamine sz paduentū in dies solo oris spū
eterna morte feriet: De hmis nehemoth elatione rursū per
paulū dr · Qui aduersatur & extollit sup omne q̄ dr deus aut
qđ colit: De qua damel cum q̄ritam bestiam diceret · decem cor
nibz fultam p̄tinus adnixe dicens · Considerabā cornua: &
ecce cornu aliud paruulū ortū e de medio eor: & tria de cornibz
p̄ma euulsa sunt a facie ei: & ecce oculi q̄ oculis hominis se
rant in cornu isto · & os loquens ingentia · Vndecimū quippe
huius bestie cornu ee describit: quia regni ei potentia in in
quitate roborat: Omne em̄ p̄ctm undenarii e: quia dn̄i p̄
ta agit p̄cepti decalogi tn̄ sit: & quia malino p̄ctm plangitur
hinc e qđ in tabernāculo uela ex lintea undena fiunt: hinc p
undenariū · psalmi dr · Salum me fac dne qm̄ defec sc̄s · hinc
petrus in undenario numero romanę aplos metuens: mathiaz
duodenarii sorte missa requisiuit · ꝟ em̄ signari culpā p̄ unde
narii ceneret: impleri aplor numez ta festine duodenario
non curaret · Quia g̃ p̄undenarii tn̄sgressio exprimit: hinc
bestie cornu undecimo ip̄e auctor tn̄sgressionis indicatur · Qđ
uidelicz paruulū oritur · quia purus homo gignitur: & mmanit
crescit: quia usq; ad cōmunia sibi unu angelice fortitudinis
p̄fic · Qđ tria cornua que ei ante fuerunt euellit: quia dnor
sue regna tota de que sibi uana sunt subigit · Cui⁹ oculi sc̄ ut
oculi hom̄is: & os in gentia loquet: quia multo humana qui
dem forma ceruntur · & uerbis suis ultra homines eleuatur:
Qđ g̃ p paulū dr extollens se sup̄ omne q̄ dr deus: aut qđ co
lit: hoc damel ꝓpheta testatur dicens · os loquens in gentia · Qđ
uero illū in damel ingentia eloqui in paulus p̄hibet · supra
cultū diuinitatis extolli: hoc e q̄ apud dn̄m nob dnino eloq
cedro compatur · Moze em̄ cedri q̄ ad alta mnt: dn̄i in omi
fastu fallacie & uirtutis robore & culminis elatione p̄sperat
Dn̄i aut stirpem caudam dr · quia tota eius uirtus in uno
illo damnato homine congesta densat: ut tanto p illum
fortia ac mirū faciat · q̄nto illū collectis suis uiribz instr
gat · Sz quia quale sit in iquor capud animad̄: nunc
huic capiti que membra adhereant · agnoscamus · Sequit:
& ferui testidor eius ꝓplexi sc̄: Tot iste nehemoth testes hz ·
qđ iniquitatis sue predicatores possidet · An eius testes
n s · qui p̄ius p̄fanationibz corda hoim̄ uirulenta errorus

semina fundendo corrumpunt. Apte aut dr. qđ testiculoꝝ eius nerui ꝓplexi sunt: quia fidelis ꝑdicatoꝝ illius argumenta dolosis assertionibꝫ nmodant. ut recta ee simulent: que per ysa ꝓsuadent. ut alligationis mplicatio. qꝫ neruoꝝ ꝓplexitas. & si uideri possit. solui no possit. Neruos eius testiculi ꝓplexos habent: quia acumina ꝑdicatoꝝ illius subargumentis duplicibꝫ latent. Plerumqꝫ aut tñ uerb corda infigunt. mope nnocentiaꝫ ondunt. Neqꝫ em adse bonos ꝓsuasione sua traherent: si se & mactionibꝫ pulsos exhiberent. Sz qꝫ testes huius sunt belue & ꝓplexis neruis illigant. & rectos se ostant. ut lateant. & puersa ꝑdicant. ut corrumpant: ipm mmiꝝ sui capud nmitantes. qui qꝫ leo in mfidijs. & fert ꝑ potentiaꝫ terrem culmins. & blandit. ꝑ specie stultitatis. Sz hec belua utinam tñ solum talia ageret. & nunc qꝫ adcorrumpenda fidelium uisceꝛa hos luxurie testiculos non habet. Neqꝫ em malis sua locutione oꝛis mfundit. sz peius & a pluribꝫ opis exemplo ꝓmat. Qua multi em antixpm non uiderunt. sz tamen testiculi ei sunt: quia corda immocentiu actionis sue exemplo corrumpit. Quisqs namqꝫ i superbia extollit. quisqs auaricie desideriis trucidat. quisqs luxurie uoluptatibꝫ solut. quisqs in uiste atqꝫ immoderate ire flagris ignit. quid aliud qꝫ antix testis e. Qui du se libent ei ulisbꝫ mplicat. exemplo suo alijs erroris fenus mmultiplicat. Iste prana agit. Ille pua agentibꝫ adheret: & non solu no obuiat. Sz etia fauet. Quid g aliud qꝫ antixpi testis e. qui ꝑdita auctoritate ꝓmisse deo fidei testimoniu pstat erui. Quos tame siquis redarguat: mox se subquoda uelamine defensionis occultant. quia fidelis eoꝝ uisceꝛa ꝓplexi sunt. & male mpliciti conceptione solui neqꝫ possunt. Sequit. Os ossa ei uelud fistula eius. In corpe ossa sunt q continent membra. habet g carnes hec belua. habet & ossa quia & mquis. aliqui tamen abalijs merore retinent. & nequiores alij qui merore & alios retinent. Quid itaqꝫ aliud ossa antixpi. quia quoslibet m eius corpe ualentiores accipimus & mquoꝝ corde mquitas. du uehement mduruit. p eos tota eius corpis copago subsistit. Multi namqꝫ mhoc mundo diuites uident. qui du rebꝫ opibusqꝫ subnixi s. quasi exfortitudine subsistant: sz largiendo hec ipa quibꝫ fulti sunt. ad sui alios errore trahunt. Modo nonnullos ut pui pmaneant munibꝫ astringunt. Quid itaqꝫ hij nisi antixpi ossa sunt. Qui du malos continendo multiplicant: in eius corpe carnes portant. hij nonnqꝫ deapiendis auditoribꝫ exhibent. Imgwe dulcedines

quia ꝙ ſpme ꝓferunt flores: ꝙ appet quidē meis qui doleat. ſz
latet q̄ pungat amaris dulcia. noxijs blanda p̄miſcent: ꝙ pote
ſtate quidem admirandi indei appetunt. Sz fallendi arte p̄remiſ
ſa colloquia q̄i humilit' ſubſternunt: ꝙ p ſermonē de ſe īſum
ant. qđ p exhibitionē negant. Vnde ꝙ recte oſſa uehemoth iſtho
eris fiſtule compant: quia mmiz more metalli ſenſibilis ſomi
bene loquendi habent. ſz ſenſū bñ mmendi non hñt. Hoc nāq;
q̄i humilit' loquendo aſſerunt: qđ elate mmendo contempnit'
Vnde p paulū dicit': Si lingwis hominū loq̄r. ꝙ angelorz caritа
tē autē non habeā: factus ſū uelud es ſonans. aut cymbalū
tynnens. Bona quippe loquens ſz p amorē eadem bona nō ſequēs
uelud es aut tymbalū ſonitū reddit: quia ipē nō ſentit uerba q̄
ipē fac'. Sunt ꝝ nōnulli m hūms belue corpe nō bonoribz dari
nō diuinis fulti nō mrtutū ſpeie decorati non ſcientie calliditate
piti. ſz tamen indei quales non ſunt ambiunt. ꝙ idcirco cōtra
bonorz uitā nequiores fiunt. deq̄bz ꝙ ſequit': Cartilago illi⁹ q̄i
lamine ferree. Cartilago namq; oſſis quidem ſpeciem bz: ſz of
ſis fortitudinē non bz. Quid ē g⁹ qđ cartilago eius lammis ferreis
compat': niſi qđ hij qui in illo debiliores ſunt. ad ꝑpetranda mala
nequiores exiſtunt': Ferro quippe cētа metalla cōtundit': ꝙ carti
lago eius ferro ſimilis dr. quia hij qui in eius corpe adoñionem
mtutū nō ſufficiunt. cont' necē fidelīū animis attendunt': Quia
em in eo ſe facē ſigna ꝙ pdigia non poſſe conſiderant. fideles ſe
illi p crudelitatē ꝓbant: ꝙ eo qđ innocentū corda corrumpe per
ſwadendo non poſſunt. multiplia' ceteris bonorz corpa ſe exting
wē gliant': Bene g⁹ dr. Cartilago eius ut lammine ferree: quia i
eius corpe q̄ infirmi⁹ quiſq; crediderit. hoc ē q̄ nequius mādit.
Qui recte nō ferro tantūmō ſz lammis ferreis compant': quia
dū ſe utiq; mtrudelitate dilatari ambiunt. q̄i m ferri ſe lammi
nas extendunt. Libet autore mquiſitionis manu hec eadē uerba
conditoris que iam mdent': diſtuſſā diſtingwere: atq; uberiores
mtelligentie fructus mſtruendis moribz apportare. Nam qua au
tquam hoſtis quid p aſſumptū hominē cont' homines agat audi
amus: ſup ē ut nunc quid m hominibz etiam p ſemetipm ſine
homine moliat' exploremus. Ecce em dicit': Stringit cauda ſuā
q̄i cedz. Prima quippe ſerpentis ſuggeſtio mollis ac tenera ē: ꝙ fa
cili mrtutis pede conténda. Sz ſi mbec imaleſcere negligent' admit
tit' eiq; ador aditus licent': tanta ſe mrtute exaggerat. ut captā
mentē depimens uſq; ad mtollerabile robur exerat. Caudā itaq;
q̄i cedrū ſtringere dr: quia ſemel ei⁹ rcepta mcorde temptatio. i
nimicis que ſubſequent' mtulit. uelud exuere dñatur. Hui⁹ g⁹
uehemoth capud herba ē cauda cedrus: quia exprima quidē ſug

gestione blandiens subsistere nt. Et paulum uehemens nt malestens
subcrescente temptationis fine roborat. Insanabile namq; e omne
qd nr animo suggerit: et inde sequit. qd una uix possit. Prius
enim qui consulens blanda ad animu loquit. et ni semel dente delec
tationis infixerit. molenta p consuetudine pene insolubiliter
innodatur. Unde e bn fugere cauda dr. Dente enim uulnerat. cau
da ligat: quia prius suggestione peccauit. Et cauda mente ne euadere
ualeat. malestente fine temptationis astringit. Quia enim peccatu
tribus modis amittit. cum nudelius serpentis suggestione carnis
delectatione. spus consensione perpetrat. uehemoth iste prius illicita
suggerens lingwa exeunt. post addelectatione protrahens. dente
figit. adextremu u p consensione e possidens cauda stringit. hinc
e enim qd nonnulli peccata longo usu perpetrata in semetipis ipi reprehen
dunt. atq; hec exundino figunt. sed mutare opere nec decertantes
possunt. Quia enim uehemoth istius capud non coterunt. plerum
q; cauda e nolentes ligantur: quia cont eos cedri more mdurau
it. qui a blanda uoluptate exordiu usq; admolestia retentionis
extremu. Dicat g stringit caudaz sua qui cedru: ut tanto quisq;
debeat inimica temptationis fugere quanto fine eius intelligit actus
solu non posse. Sciendu quoq; e qd plerumq; eis quos cepit. tunc
grauores culpas ingerit ni prius mite termino illos appmquit cog
noscat: et quo se consummatu temptatione consideraat. eo eis
iniquitatu ponderа grauora coacervat. Uehemoth igit caudam
sua; qui cedru stringit. quia quos p prima inimica cepit. ad fine detri
mentes reddit: ut temptamenta eius quo finis cessatura sint. malen
tius compleant. Qui enim sius penis cor satagit. equare supplicii: in eis ardenti ante morte intuit. omne exaggerare peccatu.
plerumq; uero uehemoth iste iam cor male subditu possidet. et
tame diuina illum gra repellet. et manus mee erunt. que adse
captiua uoluptas introduxit. Cumq; a corde expellit actiones in
figere iniquitatu stimulos conat. ut eos temptationu fluctus
mens abillo impugnata sentiat. quos etiam possessa nesciebat
Qd bene in euangelio expimitur: cum exiret de homine immundus
spus duo ubente narrat. Nam ui demoniacus puer fuisset. ob
latus spitum e. commaculatus e ibe spu immundo dicens. Surde et
mute spe ego tibi prapio exi abeo. et amplius ne introeas meu:
et exclamans et multu discerpens eu exiit. abeo. Ecce no eum
dispexerat. cum tenebat exiens decerpsit: quia nimiu tunc per
cogitationes mentis dilaniat. cu iam egressus sin diuina uir
tute compulsus appmquit: et que mutus possederat. cu damon
e deserebat: quia plerumq; cum possidet minora temptamen
ta irrogat: cu uero decorde pellit. actiones in festatione perturbat

Dñs itaq; dr·stingit caudā suā qñ cedrū: qua ē cor possidens sp
mmalicia·ē posterius crescat·ē cor deserens nehementioribz
cogitationū stimulis pungit· Adhuc aut nehemoth istius mi
ra pietate conditoris altiora argumenta pandit· cū subdit· Nervi testiculoz eius plexi s·. Nervi testiculoz eius s·
pesh fera argumenta machinationū· Pipa quippe calliditatis
sue mires erigit·ē fluxa mortaliū corda corrumpit· Testes
eius sint suggestiones pue quibz mentis corruptioe ferme
stit: atq; in constuprata anima inquinoplenī gignit· Se
hoz testiculoz nervi plexi sint· qua suggestionū illius ar
gumenta implicatis mentiombz alligant·ē plerosq; ita
peccare fatant· quatenus si fortasse peccatū fugere appetant
hoc sine alio pcī laqo non euadant·ē culpā fatant dū netāt
ac neq; se abima valeant solueve· nisi in alia consentiant li
gare· Qđ melius ondimus: siq; exconuersatione hominū illiga
tionis hui⁹ exempla pferamus· Qua ū intribz stā ecclia oz
dinibz constat· congatoz fidelium contimentiū· atq; rectoz·
Vnde ē ezechiel tres viros liberatos audit· noe scilicet danel
ē iob·ē in ewangelio dns· dū alios in agro alios in lecto· atq;
ē alios in molendino phibet· tres paulūbio in ecclia ordines
ondit: liquido satisfactiū· si singula exsingulis exquiramus
Ecce eū quidam dum hui⁹ mundi amicitias appetit· cuilibz alti
simile sibi uitā ducenti· q secreta illius omi silentio contegat·
se iure iurando constringit: Is cū iuratū ē adulteriū petit aut
cognoscat· ita ut etiam maritū adulter occidē conet· Is ante q
nisi iurandū pbuit· admente reuertit·ē diuersis hinc inde co
gitationibz impugnat· atq; hoc silere formidat· ne silendo
adultiū simul ē hominū pcepsq; fiat· pdere trepidat· ne rea
tu se primū obstringat· Pplexis g· testiculoz nervis ligatus ē·
qui in quāmlibz parte declinet· metuit ne a tūs gressionis con
tagio lib non sit· Alius cuncta que mundi s· deserens ac poīa
frangē pprias voluntates querens· alieno se subdē regimini
appetit: Is eū qui sibi addēn pcē debeat· minus cauta inquisi
noe discernit· cui fortasse is qui sine iudice eligit· cui pcē iam
cepit agi que dei s· phibet que mundi s· iubet· Pensans itaq;
subditis ul que sit culpa in obedientie· ul qđ cōtagiū sēculāris
vite·ē obedire trepidat·ē non obedire formidat· ne aut obe
diens deū in neglecto pōre contempnat·ē aut illicitis obte
pans hoc qđ pdeo appetit cont deū exceat· aut rursum non
obtempans· eū que sibi indicē quelierat sūo iudici subpo
nat· Apte g· iste pindistrenois sue nutū plexis testiculoz
nervis astringitur· qui aut obtempans aut certe nō obtemp

ans in culpa mīsgressionis ligat. Studebat ꝓuias uoluntates
frangere: & curat eas etiam contempto ꝓre solidare. Dim uent
mundi fundituus relinquere: & aduras mundi ul' exaliena no
luntate compellit uedire. Plexi itaq; nerui sunt: ut sit nos
argumenta hostis illigant. ut culpar nodi quo querunt solu
dirus astringant. Alius pensare pondus honoris ecclastici ne
gligens: adloci regiminis pinus accedit. Sz quia omne qd hic
eminet. plus meroribz affligit. qm honoribz gaudet: dū cor tri
bulatione pmit. admemoriaz culpa reuocatur. doletq; se adla
bore cum culpa puenisse. & qm sit miquū q; admiserit expā
fructus difficultate cognoscit. Reu igit se ci impensis pinus
agnoscens mult adepte sublimitatis locū deserere: sz timet ne
gregis delictū sit susceptu gregis custodia reliquisse. Vult sus
cepti gregis curam gerere: sz formidat. ne deteriot culpa sit re
gimina pastoralis grē empta possidere. Phonoris q; ambitum
ligatu culpa hinc inde se conspicit. ee quippe sine beatu cimis
neutrū inuet: si aut susceptus semel gre relinq̄tur. aut rursus
si sacra actio secularit empta teneat. Vndiq; metuit & suspec
tus latus omne ptimescit: ne aut stans in adepto regimine nō
digne lugeat. q; non eaā deserens emendat: aut certe regimē
deserens. dū aliud flere mitit: rursus aliud de ipa gregis de
stitutione cōmittat. Quia q; nebemoth iste ita in explicabilis
nodis ligat. ut plerumq; mens mōnbio addicta inde se a
culpa soluere nitit: inde in culpa arctius astringat: recte dr.
Nerui testiculoz eius pplexi s. Argumenta namq; machina
tionū illius qi quo laxant: ut relinquant: eo magis impli
cant: ut teneant. Est tamē qd addestruendas eius insidias
utilit fiat: ut ci mens inter minora & maxima pcā con
stituitur. Si omnō nullus sine pcō euadendi aditus patet.
minora semp eligant: qua & qui muroz undiq; ambitu ne
fugiat claudit: ibi se infuga capitat. Vbi breuior murus
cernit: Et paul ci quoldaz in ecclia in continentes aspicit
cōcessit minima ut maiora declinaret dicens. Propter forn
icationē aut unusquisq; suā uxorē habeat. Et qua tunc solū
coniuges in admixtione sine culpa sē. ci non explenda libidine. sz
plusapienda ple miscent: ut hoc etiam q; concesserat sine culpa
quis minora non ee monstraret. Illico adiunx. hoc aut dico
sedz indulgentiā: nō sedz imperiū. Hon em ē sine uno qd igno
scit: & non capit: Peccatū p pcō indit. qd posse indulgeri p
mdit. Sz ci talibz constringimur. utilit minimis subdimur:
ne in magnis sine uenia peccem. Ita plerumq; neruoz nebe
moth. illius plexitas soluitur: dum aduersitates maximas

p cōmissa minora tñsit. Sequit. Ossa eius sicut fistula eius. Q̄d
possa uehemoth istius. msi consilia designant. Nam sicut ī ossibꝫ
positio corpis roburqꝫ subsistit: ita mfraudulentis consilijs tota
se eius malitia erigit. Hecꝫ em̄ unquepiaꝫ p̄mit. sꝫ calliditate pe
stifere psuasionis interficiat. Et sicut ossa mfirm̄ quia irrigant.
medullas confortant: ita eius consilia pspēalis nature potentiā
infusa mgenij subtilitas roborat. hoc uō testimoli ei⁹ abossibꝫ rē.
suggestiones a consilijs distant: qđ pillas apte noxia mfert. per
hec aut̄ qī exbono consilens ad culpam trahit. Pillos p̄gnando
supat. phec uelud consilendo supplantat. Vnde. e. bñ eius ossa
idest hec eadem consilia eius fistulis compant. Eris quippe fistu
le sonoris aptaī cantibꝫ solent. que admote auribꝫ dñi blandum
carmē subtilit̄ contanūt. intiora mentis mextiora delectationis
trahunt. e. dñi dulce ē qđ auribꝫ sonant. mutilitatē cordis mino
luptatis fluxu debilitant. Cumqꝫ auditus addelectationē ebit
sensus abstatu sue fortitudinis emarnat. Ita quoqꝫ astuta ei⁹
consilia dñi qī blanda p̄nsione consulunt. cor a forti intētioē
puertunt. e. dñi dulcia resonant adnoxia mdmant. Qī g̊ eius
sunt fistule: que dñi libent̄ audiunt. abmtna mtentione aī
mū m exteriores mte delectationē deiunt. hoc em̄ uehemoth
iste magnoope adexequendā decptionē latagit: ut dñi puersi
tatis sue consiliū qī utile ondit suaui. ualeat sonare qđ dicat:
quatenus e. onsa utilitate mentē mulceat. e. absconsa mq̄
tate corrumpat. Que aptius m unctis ondimus: si pauca
breui. consiliorꝫ eius argumenta pandamus. Ecce em̄ qnda
rebꝫ contentꝫ ppriis decreuit. nullis mundi huⁱ occupationibꝫ
implicari: ualde formidans quietis sue cōmoda pdē. e. ualde
despiciens tñ pcis luc̄ cumulare. Adhunc hostis callidus uel
eius ut mtentionē bone deuotionis subruat: qī mutilitatis
consiliū submmistt̄ dicens. Ea quidē que s. mpīti sufficiunt
sꝫ his definentibꝫ quid actur⁹ es. si enā post hec nulla prudent̄
assumis ul'que ad p̄ns impendenda s. filijs: sꝫ tamen paranda
s. que seruent. Dece potest enam ciuis q̄ē si sollicitudo pru
da cesset pare qđ de ē. An nō terrena pt actio pagi. e. tamē m
actione culpa declinari: quatꝫ e. exteriora stipendia pbeat:
e. tñ internam rectitudinē non mflectat. hec mtim blan
diens msinuat. e. seorsum iam m negotio terreno q̄ pudet
pcī laqos occultat. Ossa itaqꝫ eius sicut fistule eius s. qua
prudenter sa eius consilia auditori suo consulentis uocis suauī
tate blandiunt. Alius quoqꝫ non solū decreuit cōmoda terrea
non q̄ere: sꝫ enā m unctis que possidet renunciare: ut m
disciplinatu celestis magisterij. tanto se liberius exerceat. q̄nto

& expedinor redditus ea que possidente ꝑmere potant deserens
calcat · hinus cor hostis insidians occulta suggestione alloquit
dicens · Vnde aut temitatis tanta surrex audatia : ut credere
audeas qd omma relinquendo subsistant ? Alit te creator con
didit · atq; alit tu te dispoms : nalem ore te robustiore eq; faceret
si sequ te uestigia tui in opie mutate noluisset · An n pleriq; &
terrena patimoma neqq; deserunt · & tame exhis ꝑmie opa su
pne sortis bona eterna mercant ? hec blandiens suggerit · seor
sum ui in eisdem rebs quas retineri ammonente rememtis
oculos delectationes pestiferas decipiens appont : quats seductu
cor ad blanda exteriora ptrahat · & intima pfessionis nota p
utat · Ossa itaq; eius sicut fistule eius s · quia dolosa eius con
silia dui blandii de exteriorbs somii reddunt · pmiosii dispendiu
de mtionbs mgert · Alius relictis omnibus que exteri possede
rat · ut ordinem sublimiorus discipulat apphendat etia mti
mos frangere nolimtates rapit : ut rectioribs se alteri nolu
tatibus subdens · non solum pius desideris · sz ad pfectioms ci
mulu · etiam mboms uocas sibimetipi reuimciet · & cmcta que
sibi agenda sint · exalieno arbitrio obseruet · hunc hostis calli
dus tanto molli alloquit · qto ab excellentiore loco deicé arden
tio conat · moxq; nirulenta suggestione blandiens dicat · O
qta ptemetipm agere mirada potis si neqq; te inditio alti
subdis · Cur pfectu tuu substudio meliorationis n minimus ?
Cur intentioms tue bonii dui ult qd nece e extendere inteus fra
gis ? Que em dui nolimtate ꝓpa usus es pusa ꝓetrasti ? Qui
q tibi plene ad bene inmendu sufficias : alienu sup te indiciu
tur requiris · hec blandiens intimat : seorsu ui inolimta
tibs eius ꝓpris exercende superbie causas parat · & dui laudat
cor de mtestina rectitudine inuestigat callide · u subrnat in
prauitate · Ossa itaq; eius sicut fistule eius sint · quia clam
destina eius consilia · unde qui blanda ammi delectant · unde
pmiosa a recta intentione dissipant · Alius fractis plene no
limtatibs suis multa iam uetusti hominis mita & inmuta
tione inte & lamentatione pemtentie excoxit · & tanto ma
iore zelo cont aliena pecta accendit · qnto sibi metipi fundito
mortuus iniquitatibs ꝓpris non tenet · Hunc hostis calli
dus quia zelo iustitie etiam cetis ꝓdesse cognoscit : qui plpe
consulentis uerba appetit dicens · Quid te ad aliena curanda
dilatas ? utina tua consideres connalestas · An no ꝓpendis :
qua tu ad aliena extendens · erga curanda que tua sunt mi
nor mueris ? Et quid ꝓdest alienis ulnis cruorem tergere :
& putredine ꝓpria negligendo dilatare ? hec dui qui cosulen-

die· Zelum caritatis adimit: ꝙ omne bonu qđ pdire excaitate
poterat gladio sub introducti corpis extinguit· Si em̄ pxi
mos diligere sicut nosmetipos p̄cipimur· dignu ē ut sic eoꝝ
zelo cōt̄ uitia sicuti nō flagremus· Quia igitur dū suaut
cōsilit· mentē abintentione ꝓpa alienā reddit: recte dicit
ossa eius sicut fistule eius· Q̄ndo em̄ p fraudulenta consilia
audientis animo blandū sonat· qī eū fistule eius cantat: ut
unde mulcet· nō decipiat· Sz nebemoth iste ualde mollis cer
tame monet· q̄ndo sē in insidijs sub p̄textu infirmitatis
exercet· Tunc aut duriores temptationes exitat: q̄ndo ante
temptati oculos iniquitatis laqueos subspecie uirtutis occul
tat· Vnde ꝙ recte subiungit· Cartilago eius qī lamine fer
ree· Quid em̄ p cartilaginem· nisi simulationē ei⁹· accipim⁹
Cartilago namq; ossis ondit speciem: sz ossis non hz firmita
tē· Et sunt nonulla uitia que ondunt mlē rectitudinis spe
ciem: sz exp̄ritatis p̄deunt infirmitate· hostis em̄ malicia
tanta arte sē palliat· ut plerumq; ante decepte mentis oculos
culpas uirtutes fingat· ut nī quisq; qī expectet p̄mia uī
eterna dignus ē· inueniri tormenta· Plerumq; em̄ culpas
cendis uitijs crudelitas agit· ꝙ iusticia putat· atq; inmode
rata ira iusti zeli meritū credit· ꝙ cū a distortis moribꝫ pec
cantes dirigi caute debeant violenta inflexione frangunt·
Plerumq; dissoluta remissio qī mansuetudo ac pietas habe
ꝙ dū plusq̄ decet delinquentibꝫ tempali p̄catur ad eterna sup
plicia crudeliter reseruant· Nonnūq; effusio mia credit· ꝙ
dū male seruare culpa sit pecus spargi qđ acceptū ē non time
Nonnūq; tenacia parcitas putatur: ꝙ cū graue sit meum
tion tribuere uirtus credit· accepta retinere Sepe male p
tinacia qī constantia dr· ꝙ dū mens ap̄ritate sua flecti nō
patit· qī exercita defensione gloriat· Sepe in cōstantia qī
tractabilitas habet· ꝙ q̄ quisq; fidem integrā nulli seruat
eo se amittī omnibꝫ estimat· Aliq̄ndo timor incōpetens hu
militas credit· ꝙ cū tempali formidine p̄sentis quisq; a de
fensione ueritatis tacet· arbitrat· qđ iuxta dei ordinē humi
lē sē ponentibꝫ exhibet· Aliq̄ndo nocē superbie uera libertas esti
mat· ꝙ cū pelatione ueritati cont̄dicitur· loquendi p̄cati
tas ueritatis defensio putatur· Plerumq; pigritia qī con
tinentia quietis accendit· ꝙ cum grauis culpe sit recta stu
diose nō agē magne uirtutis meritū credit· ap̄ia actiōe
cessare· plerumq; inquietudo spē negligens sollicitudo uocat·
ꝙ cū quietē quisq; non tollerat· agendo que appetit uirtu
tis debite impleri se exercitiū putat· Sepe adea que agenda s·

mcauta ꝑcipitatio laudandi studij feruor creditur: & cum desideratū
bonū in tempestiua actione corrumpit: eo agi melius quo celerius esti
mat: Sepe accelerandi bonū tarditas consiliū putat: & cum expec
tatur ut extractione pficiat· hoc insidians mora supplantat·
Igitur cū culpa uelud uirtus aspicit: necessario pensandū est: q̄a
tanto tardius mens uitiū suū deserit· quāto hoc qđ ꝑpetrat nō ex
belsit: tanto tardius mens uitiū deserit· quāto uirtutis speciem
decepta ꝑmiorū etiam de eo retributionē queruit· facile aut culpa
corrigit: que & erubescit: q̄a ee culpa sentit· Quia itaq; error cum
uirtus credit· difficilius emendat: recte dr· cartilago eius q̄si lam
ne ferree· Behemoth iste em̄ quo sub ꝓtextu bonū calliditate sua
fraudulenta exhibet: eo in culpa mente durius tenet· hinc est q
nonnūq; hij qui q̄si maiestatis appetunt: in errore lapsi tardius
emendant· Rectum quippe estimant ee q̄ agunt: & sicut exco
lende uirtuti· sic uitio ꝑseuerantia; iungunt· Rectū estimant ee
q̄ agunt: & idcirco suo iudicio emendare nesciunt· Vnde bene iere
mias cum diceret candidiores nazarei eius nine in diores lacte
rubicundiores ebore antiquo· saphiro pulchriores demigrata est
sup carbones facies eorū· & non sunt cogniti in plateis: illico adiū
xit· adhesit cutis eorū ossibus arruit & facta est q̄si lignū· Quid em̄
nazareorū nomine ñ abstinentiā & continentiā uita signat: que
nine & lacte in diora dr· Nix em̄ ex aqua congelata est: q̄m de sup
uenit· lac aut ex carne exprimit· que in feruoribus nutritur· Qđ
g ꝑmue nisi candor ute celestis: quid placet nisi temperatis dis
pensationis administratio demonstrat· Et quia plerumq; conti
nentes uiri in ecclia tam mira opa fecerūt· ut abeis multi que
leste uitam tenuerunt· qui terrena bene dispensauerūt supari inde
ant· & candidiores nine· & in diores lacte retulerunt· Qui etiā
quia ꝑ feruore spūs antiquorū ac fortiū patrū nonnūq; uincē uitam
uideant· recte adiungit· rubicundiores ebore antiq· Qui enim
ruboris nomē nūpmit· sti desiderij flamma signat· Ebur uero
ee os magnorū animaliū non ignoramus· Ebore itaq; antiquo
rubicundiores s· quia sepe ante humanos oculos nō mullis ꝑce
dentibus patribus studio fortiores existunt· Dequibus ut totū simul
ondatur adiūngitur: saphiro pulchriores· Etherei quippe coloris
est saphirus· & quia ꝑcedentes multos· atq; ad supna tendentes
p celeste conuersationē uident· uincere· narrantur· saphiro pul
chriores exhibuisse· Sz plerumq; dū uirtutū copia etiaz pluscula
expedit ꝓsperat· inquada sui fiducia mens adducat· & decepta
plumptione ꝓpria repente peccato surripiente fallat· Vnde
recte subiungit· demigrata est sup carbones facies eorū Nigri
em̄ p̄ candorez fiunt· quia amissa dei nostra cum de se ꝓfecti

mūt mea etiam que non intelligimt peccā dilabimt. Et quia p
amoris ignem ad frigus corpis uenimt. extinctis carbonibus
excompatione pferunt. Nonnūq; em dū timore dei p sui fidu
ciam deserunt. etiam frigidis mentibz frigidiores fiunt. Deq;bz
recte subiungit. non sint cogniti in plateis. Platea quippe ser
monis grecā ratione platitudine dr. Quid uō e. humane meti
angustiis q; uoluntates ppias frangere. Dequa fractione neu
tas dic. Intrate p angustā portam. Quid autē latq; nullis
uoluntatibz reluctāt. et quāq; uersū impulsus arbitrij duce
ut se sine rectione diffundere. Qui g; plidutiaz stūtatis post
posito meliori iudicio se sequūt. qi p plateas pgunt. Sz nō sūt
cogniti in plateis. quia de uita sua aliud onderunt. qūdo fran
gendo uoluntates ppias in angusto se calle retinebant. Et bñ
additur. adhesit cutis eoz ossibz. Quid mollē nisi duritia for
titudinis quid mente ñ mollitiem exprimit. infirmitatis. Cu
tis eoz adherere ossibz dr. quia abbis prauis sentientibz infir
mitas uiri durissima uirtutis putat. Infirma em s que facūt
sz elationis fiducia decepti fortibz ea suspitionibz iungunt. et
quo de se magna sentiunt. eo de sua nequitia emendari contēp
nunt. Vnde et recte subiungit. aruit. et facta e qi lignū Culpa
quippe eoz tanto insensibiliores reddit. quanto apud eos etiaz lau
dabilis habet. Quā recte arida assert. quia nulla sui cogniti
one uiruerit. Qd apud iheremiaz p infirmitate cutis. hoc apd
beatū iob p fragilitate dr. cartilago. et qd illic ossa p duritiam
hoc hic lamminē ferree ee memorant. Sz uehemoth iste qui p
membz sua extremo tempe cont electos dei tanta se arte in qui
tatis exercet. qui etiam p semetipsū ad decipiendas mentes i
tanta insidiarū tergi uersatione se exhibet. cuius nature cui
sit conditionis audiamus. Hesq; em tam mira ul' maligna o
ratione posset. si non ex magna conditione subsisteret. Vn
et mox mira pietate dns ac si causas tante astutie. tanteq;
fortitudinis redderet. adiunxit dicens. Ipe e principiū uiaz
dei. Velud si apte diceret. Idcirco adta multa fortiter sufficit.
quia in natura rez hunc creando p substantiaz conditor primū
fec. Quid em uias dei nisi eius actiones accipim. Dequibz p
phām dr. Hō em sunt uie mee sicut uie ure. et principiū uiaz
dei uehemoth dr. quia inter cuncta creans ageret. hunc primū
condidit. quē reliquis angelis eminentione fec. huius primat
eminentiaz conspic. pphā cū dic. Cedri alteriores non fuerunt illo
in paradiso dei. abietes nō adequauerūt summitatē eius. platani nō
fuerunt eque frondibz illius. Omne lignū paradisi dei nō e assi
milatū illi. et pulchitudini eius. qm speciosū fec eū in multis. con

densisq; frondib

densisq; frondibz · Qui namq; accepi mcedis abiectibz ⁊ platanus posse
nisi illa virtutū celestiū ꝓcerc celsitudinis agminā in eterne letitie mri
ditate plantata ⁊ Que quāvis excelsa sint condita : huic tamen nec ꝑ
lata sunt · nec equata · Qui speciosus factus ī multis condensisq; fron
dibz dr : quia platū cetis legionibz tanta illū species pulchore reddidit ·
q̄ta ⁊ subposita angelor multitudo decorauit · Ista arbor mparadiso
dei tot q̄ densas frondes habuit : quot subse positas supnor spūum
legiones attendit · Qui idcirco peccans sine uenia dampnat⁹ ē : quia
magnus sine compatione fuerat creatus · Hinc ei rursū peinde ꝓhaz
dr : Tu signaculū dei similitudinis plenus sapientia · ⁊ pfectus de
core ī delicijs paradisi dei fuisti · Multa enī de eius magnitudine loquitur
ꝓmo uerbo cuncta complex⁹ ē · Quid namq; bom non habuit : qui
signaculū dei similitudinis fuit ⁊ De sigillo quippe anuli talis si
militudo magnalit⁹ exprimit⁹ : q̄lis in sigillo eodem ceram⁹ habet ⁊
Et licet homo ad similitudinē dei creatus sit : angelo tū q̄ manus
aliquid tribuens · non ei ad similitudinē dei creatus sit : angelo
tamē q̄ manus aliquid tribuens conditū ꝛ ipz signaculū dei simu
litudinis dicit : ut quo subtilioꝛe m natura eo m illū similitudo dei
plenius creatur · expressa · Hinc ē qđ ꝓmatus eius potenna adhuc
m similibz idē ꝓphā subiungit · Omnis lapis pciosus opimentū
tuū : sardius ⁊ topazius ⁊ iaspis : chrisolitus · ⁊ onix · ⁊ berillus
saphirus carbunculus ⁊ smaragdus · Nouē dixit gna lapidū : quia
nouē sunt ordines angelor · Nam tū p sacra eloquia angeli
archangeli throni dnationes virtutes principatus · ptates · cherubin
atq; seraphin apta narratioē memorant ⁊ Supnor tamē q̄ta sit
distinctiones ordinē ⁊ Quibz tamē uehemoth iste optimus fuisse de
scribitur : quia eos q̄ uestem ad ornamentū sibi habuit · Quor dū
claritate tū extenderet : exteror compatione clariores fiunt · Decus illic
adhuc descriptione subiungit ⁊ Aurū opus decoris tui : ⁊ foramina
tua in die qua condit⁹ es ꝓparata sunt · Aurū op⁹ decoris ei⁹ extitit · qa
sapientie claritate candit · qua bene creatus accepit · foramina
uo idcirco in lapidibz fiunt · ut immutati auro ornamenti compo
sitione iungant ⁊ ⁊ neq; q̄ a se dissipant · quos interfusū auru re
pletis foraminibz ligat · Hinc g⁹ lapidis in die conditionis sue fo
ramina ꝓparata sunt · quia videlicet capax caritatis ē condit⁹ q̄
repleri uoluisset stantibz angelis tamq; positis in regis ornamen
to lapidibz potuisset · mhereē · Si em caritatis auro sese penetrabi
le ꝓbuisset : sūs angelis sociatus in ornamento ut dixim⁹ regio
lapis fixus manet · Habuit g⁹ lapis iste foramina : ꝛ p suphire
um caritatis auro nō sunt repleta · Nam qua idcirco ligantur
auro ne cadant · idcirco iste cecidit · qua etiaz pforatus manu
artifias amoris uinculis ligari contemplit · Hinc aut ceti lapi

des qui huic similit fuerant pfortati penetrante se mutuā caritate ligati sint: atq; hoc in munere isto cadente meruerūt· ut neq; q̄ iam de ornamento regio cadendo soluant: huius principatus celsitudine adhuc ildem pphēta mtuens adiungit· Tu cherub extentus & protegens in monte sco dei in medio lapidū ignitorū perfectus in ambulasti· Cherub quippe plenitudo scientie interpretat: Et idcirco iste cherub dr· quia tūs cendisse tunctos scientia non dubitat: qui in medio ignitorū lapidū perfectus ambulauit· quia int angelorū ordā· caritatis igne succensā· datus gloria conditionis exstitit· Que bñ extentū ac protegentē die· Omne enī q extenti protegimus obumbramus· Et quia compassionis charitatis sue obumbratione cetorū charitatē credit: ipē extentus· & protegens fuisse prohibetur· Reliq;s enī q̄ obumbrando opuit· quia eorū magnitudine excellentia maiore transcendit· Qđ & illic speciosus in multis frondibus qđ illic signaculū similitudinis· q illic cherub q illic protegens dr· hoc hic nōce dñica uehemoth iste maius dei principiū notatur· Deque idcirco tam mira mquibus fiunt· & que amisit mstituat· ut territo homini ondat· quid ipe si superbiat de elationis sue culpa possit sit: si feriendo illi parere noluit· quem creando in gloria tante charitatis eleuauit· Consideret & homo quid elatus in terra meretur· si & platus angelis· angelus meclo prsternit: Unde & bñ p pphētā dr· Inebriatus e in meclo gladius meus ac si aperte dicēt Qua ira ferias superbos terre prpendite: si ipos etiam quos meclo iuxta me condidi pelagi motu prime nō pepci: Tot itaq; antiqui hostis mirtutibus· auditis tanta conditionis eius magnitudine cognita· quis non immensā formidine contrahat· quis non desperationis passione succumbat: Sz qua elationem mias omnia hostis potentia repmit· etiā infirmitate mām dis patefacta gratia sue dispensationis fouet· Unde ei ei principiū maius suum diceret illico adiunxit· Qui fec ei applicauit gladiū eius· Gladius quippe uehemoth iustus ipa nocendi malitia est: sz abeo a quo bonus per naturā factus e· eius gladius applicatur: quia eius malitia diuina dispensatione restringitur ne ferire tantū mentes hominū quātū appetit permittat: Qđ & hostis nr· & multū potest· & immo ptunt· eius gladiū pietas conditoris astringit· ut replicatus intra eo cōscientia lateat· & ille q̄ desup iuste disponit: sese in mortes hominū eo malitia nō extendat· Qđ igit ad multa fortiter ualet: hoc de principio magne conditionis pot· Qđ nō a quibusdā intuit: eius in mo gladius abauctore replicatur iste namq; uehemoth· quia principiū uiarū dei e· cui cont stim in licentia temptationis accipit· gentes mouit· greges abstulit ignem decelo deposuit· perturbato aere uentos prætauit: domū

concutiens fulminat · cōminantes filios extinxit : uxoris mente m
dolo p̄ciue fuasionis exercuit · mariti carnē infictis wulneribꝰ
confodit · Sz eius gladius a conditore replicat⁹ : cui dr · animā illi⁹
fœmina · Qui replicato gladio q̄nte infirmitatis sit · ewangelio at
testante describit⁹ : quia nec manere in obsesso homine potuit · nec
rursꝰ in madere bruta aīalia nō iussꝰ plenius implet dicens · Si eius
nos mittis nos in gregē · porcoꝝ · Malitie quippe eius gladius quā
sit replicatꝰ cōditur · cui sit p̄tās summa licentia non p̄bet transire
nec in porcos ualet · Quando q⁹ iste sua sponte nocere factis ad
dei ymaginem hominē hominibꝰ audeat : de quo minus constat
q̄ nō illius contingere nec porcos p̄sumat ? Notandū quoq; ē ·
qđ dī magꝝ dei p̄ncipiū behemoth dr · nefandū dogma arrij apta
ratione dissipat⁹ : factura quippe dei filiū fatetur : ē ecce behe
moth in factura rerū p̄mus creatꝰ cōditur · Sup ē q⁹ ut arrius
aut ī factū filiū p̄diceret · aut eū post behemoth conditū stultus put⁹
Qua ī omne q⁹ applicatur · in semetipō reducit⁹ : recte applicatus
behemoth gladius dr · In semetipā; namq; sē eius malitia decoqt :
cui adnotū filiū sēlē cont⁹ electoꝝ mita phibita non exercet · Mul
tos aut⁹ exigentibꝰ meritis ferire p̄mittit⁹ : ut cū dēo deserunt · dap
nato hosti famulentur : abelectis nō eo nalentꝰ minat⁹ : quo sō
li auctori omnī humilius substernunt⁹ · Quia igit⁹ : p hoc q⁹
uiarū dei p̄ncipiū dr · p hoc q⁹ p̄mittente dnō nalde intollerabilis
demonstrat⁹ apte cognoscimus · cui q̄to hoste p̄gnem⁹ : sup ē ut
unusquisq; nrm tanto sē plen⁹ auctori subiciat · q̄nto contra sē
nen⁹ molestas aduersarij mires pensat · Quid namq; nos nisi
pulus sumus ? Quid uero ille nisi imus atq; excelsꝰ spiritꝰ
ē quid adhuc maꝰ ē simus ? Quid nō ille de p̄pria uirtute aude
at : q̄ndo cont⁹ angeloꝝ p̄ncipē pulus p̄gnat : Sz quia supnoꝝ
spūm conditoꝝ terrenū corpus assumpsit : recte iam superbientem
angelū humil'iauit · Inhærendo quippe uere fortiꝰ dmi mires acri
pit q̄as tussiuga spē cui semetipm sequit⁹ amisit · Et dignū est
ut uincat⁹ pulueri qui forte sē credidit · deserto creatore : ut supat⁹
minuat · qui defecit elatus · Valde aut⁹ seuiens anhelat : qđ cū
ipm ima crucet homo ad summa conscendat · qđ in illa cœlitus die
subiecta caro p̄manet aqua tant⁹ ipē spē sine fine pietꝰ iacet ·
Sz colla mentiū mutant ordo meritoꝝ · Sic sic superbia meruit
deiā · sic humilitas exaltari · quatenus ē cœlestis spē erigendo sē
tartaꝝ toleret · ē terrea humilis sine termino sup cœlos regnet ·

ANTIQVO·DOS th

Qui subuehe^t moth nomine do
minica nocte describit^r: superbi q̄sq;
tanto familiarius seruiunt^r: q̄n
to hui^s uite successibꝰ apud semet
ipōs altius mutumestimt· his nā
q; cum gloria auget^r elatio·ela
tione uō additur tura^r: huc illucq;
animus tendit^r: quia ē^r desideria
cum rebꝰ crescunt· Cumq; cogita
tiones m numias q̄ agri tenu pse
rūt^r: eisdem cogitationibꝰ uelud
deliderato pabulo uehemoth istius famem pascunt· Vnde recte
nunc dr· huc montes herbas ferunt· Suscēptura sāc tī numo
singulari mons ponitur· aliq̄ndo incarnat^s dn̄s· aliq̄ndo eccl̄ia
aliquādo testamentī dei· aliq̄ndo apostata angel^s· aliq̄ndo quil
heretic^s designat^r· Cum uō montes plurali numero noiant^r· ali
q̄ndo celsitudo aplōr atq; pphetar aliq̄ndo uō secularī pfectī
tumor exprimit^r· Mons namq; dnm signific̄at· sicut scriptū est·
Et erit in nouissimis diebꝰ pparat^s mons dom^s dn̄i in uertice montiū
Mons quippe mūtice montium^r: incarnat^s dn̄s tūsc̄endēs celsitu
dinē pphetar· Rursum p monte sc̄a designatur eccl̄ia^r: sic scriptum
ē· Qui confidunt in dn̄o sicut mons syon· Syon namq; speculato
dr· p quā salutis speculationē contemplans dei eccl̄ia figurat^r· Rur
sum p monte testamentū dei exprimitur· sicut abacuc ait· Deus a ly
bano ueniet^r: ē^t sc̄s de monte umbroso· ē^t condenso· Qui em̄ uen
turꝰ se p testamenti sui paginas ondit^r: q̄ inde uenit^r unde uelud
sub pmissione se tenuit· Qd uidel testamentū mons bn̄i umbro
sꝰ ē^t condens^s dr· quia spūlis allegoriar obscuritatibꝰ occupatur·
Rursum p monte angelus apostata designat^r· sicut babilonis
regis spēm de antiquo hoste pdicatoribꝰ dr· Sup montē caligosu
leuate signū· pdicatores quippe sc̄i sup caligosum montē signū
eleuant^r· q̄ndo cont̄ sathane superbiā qui sēpe subnebula simula
tionis absconditur uirtute uirtutis exaltant· Rursum p montem
heretic^s quilibꝰ exprimit^r· sicut ex uoce eccl̄ie psalmista ait· In dn̄o
confido^r: quomō dicitis aie mee trāsmig^r in montē sicut passer^r·
Cum em̄ fideli anime unitate derelicta mutuimenti doctrina cōfi
dere hereticis pdicatoris dr^r: deserto dn̄o q̄ in monte trāsmigre sua
det^r· Rursum p montes aplōr atq; pphetar celsitudo signatur
sicut scriptū est· Iustitia tua sicut montes dei· Et uoce pauli dr·
ut nos efficeremur· iustitia dei in ipo^r: ul' sicut uetꝰ uoce spūs

ecclia psalmusta ait · Leuaui oculos meos admontes · unde ueniet auxi
liu mihi · Iuxta pmontes sdarū ptatū tumor exprimitur · dequi
bz ps̄ta ait · montes sic cera fluxerunt · a facie dn̄i : quia multi qui
prius alta rigiditate tumuerunt · deo m carne appente magno sunt
p pentiaz tumore liq̄facti : ul' sic gphā ite dic' Ascendunt mon
tes & descendūt campi · Plerīq; em̄ psecutores dn̄i superbi cont' eum
uemūt : sz abeo humiles reuertent' · Qui montes ascendunt p
tumorē potentie : sz campi descendunt plani udeliz facti p cog
nitionē culpe · Sz quia nonnulli m elationis sue altitudine rema
nent · & ad diuina obsequia flecti humilit' dedignant' · peo quod
uxta desideriū antiqui hostis p̄ua cogitare ac ꝑpetre non delinūt
recte hoc loco de uehemoth dr̄ hunc montes herbas ferunt · Electi
namq; huius sedi uehemoth herbas ferunt · quia exeo illū refici
unt · qd̄ nequiter opant' · Huic uehemoth herbas ferunt : quia ex
eo illum reficiunt · qd̄ nequit' opantur quia suas illi offerunt
fluxas & lubricas uoluptates · ferunt em̄ ut ait aplis · homines
se ipos amantes · Quoz descp̄tione complexa dicens · uoluptatū
amatores magis q̄ dei · Que ē g' herba montiū : ñ uoluptas flux
a q̄ exordō gignitur superboz · Qui ñ deū superbiendo contempne
rent · neq̄q̄ tot lubrica lasciuiendo penetrarent · Quibz nimiz
herb' uehemoth iste pasc̄t' · quia m eis pena eterne mortis esuri
ens eoz pditis moribz sc̄iat' · Superbi em̄ huius sedi & si q̄ndo su
pne dispensationis ordine ꝑditi · ab expletione p̄uoz opū cess
sant · p̄ua tamen in cogitatione multiplicāt : modo ut se potes
tiores cetis rebz & honoribz ondant : modo ut eande suam poten
tiā in studio aliene lesionis exerceant : modo ut lubricis motibz
ducti p facta se lenia uoluptatesq; dissoluant · Qui dn̄i rebz dimi
nutis acceptis neq̄q̄ recta sz p̄ua semp agere cogitant : quid ali'
factū mihi suus cont' dn̄m doms pugnant · Qua igitur uehe
moth iste in superboz mentibz sua semp desideria recognoscit : q̄
herbas in montibz muent · quibz refectū sue malitie uentrem
tendit · Bn̄ aut' subdit' Omnes bestie agri ludent ibi · Quid p
bestias nisi mundi spes : quid p agrū nisi p̄ns seculū designat'
Vnde de ipo malignoz spū p̄nape cont' effraym dr̄ bestia agri
stundet eos : ul' sicut ysaias ait · Mala bestia non tū sibit p eam
Quia aut' agri nomine mundū accipit' · dnīca p ewangeliū
sermo testatur · qui ait · Ager aut' ē · mundus · Agri em̄ bestie in
herbis montiū ludunt · quia pecta de superbis in hoc mundo
demona p̄ua superboz opibz delectant' · Bestie in herbis ludunt
cū reprobi spē humana corda in illicitas cogitationes ptrahunt ·
An non in mundis spiritibz ludē ē · mentes hominū addei ymagiez
conditas mō ficta p̄missione deape mō uacuus terroribz uridē

mō eis tūsitonia gaudia qī mansura inp̄mere · mō mansuras
penas qī tūsitonias leuigare ⁊ harū paldubio bestiaꝝ illusio
nē p̄timuerat qui dicēbat · Deus meus mte confido nō erubesca
neq; irrideant me mimica mei · Quia igitur sup̄boꝝ cor ad omē
motū sternit⁹ · ut cuilibz irruenti maligno spūi prava cogitatiōe
p̄petur · recte de herbis montiū dr · Omnes bestie agri ludent ibi ·
peo eni q; sup̄bi quiq; nullū malū cogitando p̄teriunt · nulla ē
agri bestia · que non hoc monitū herbā sanctur · Nam ⁊ si qñdo
carnis luxuriā fugiunt · mteriorus luxurie uitiū de ipa castitate
gloriando cōmittunt · Si qñdo mchil amare extrenus rapiūt neq;
abilleceb auaritie mundis · quia ⁊ si res nullas ambiūt · fauore
tamē hominū laudem de continentia rapē conant · Hinc g̃ uehe
moth montes herbas ferunt · ⁊ omnes ag̃ bestie ludent ibi · qa
m sup̄boꝝ corde quilibz maligni⁹ spē tanto latius pascit · qñto
⁊ omne uitiū de sup̄bia gr̃iatur · Sz quia audiuim⁹ qd iste uehe
moth comedat · nūc audiam⁹ mte ē ubi mtim p p̄ni sitim
deliderii requiescat · Sequit · Subumbē dormit in secreto calam
mloas humidis · Obumbratio mstico eloquio · aliqñdo incarnatō
dñi ponit · ul mentis refrigerii a feruore carnaliū cogitationū
unde ⁊ appellatione umbre exsupna p̄tectiōe hoc ipsū refrigerii cor
dis mstimare solet · aliqñdo uero umbra recedente caritatē tempo
frigide mentis accipit · Nam qñ dnica incarnatio seruata neutate
hystorie obumbrationis appellatione signet · angelic⁹ sermo testat⁹
qui admariā dic · Virtus altissimi obumbrabit tibi · Quia enim
umbē nō aliter exp̄mit · nisi plumē ⁊ corp⁹ uirtus ei altissimi ob
umbāuit quia in ei⁹ utero luce mcorpea corpus suplit · exqua videz
obumbratione omne mse refrigerii mentis accepit · Rursum p
umbrā exsupna p̄tectione refrigerii cordis exp̄mitur · sicut ps̄a
ait Subumbra alaꝝ tuaꝝ p̄tege me · ul sicut sponsā m cantias
canticoꝝ aduentū sponsi p̄stolata p̄nuntiat dicens · subumbra
illius quā deliderabā sedi ac si dicat abestu deliderioꝝ carnaliū
subaduentus illius p̄tectione requieui · Rursum p umbrā · rece
dente caritate tempoꝝ frigide mentis exp̄mit · sicut de peccante
homine scr̃iptum ē · quia nudatus ē umbrā · Calorem enī caritatis
fugiens neutatis solem homo deserit · ⁊ subumbē se mtim
frigoris abscondit · Vnde ⁊ noce emisse nūtatis dr · habundauit
miquitas · ⁊ refrigescit caritas multoꝝ · Vnde p̄mus homo p̄
culpaꝝ mtertes arbores paradisi ad aurā p̄ meridie abscondi
muit · Quia enī meridianū caritatis calore · p̄diderat iam
sub p̄cti umbē qī subfrigore aute torpebat · Iste igit · uehemoth
quia mullis qī qñdaꝝ requie inuenit · quos a nocti solis ardore
subtrahendo frigidos fac · subumbē dormire dr · Nonniq; uero

pumbrā si tamen cū adiectione mortis ponat: ul' mors carnis exp̄mit
uel quilibz reprobi: qui antiqui hostis tenebras studio p̄ue opationis
imitant. Vnde uoce mirū p psalmistā dr: Humiliasti nos in loco af
flictionis: & cooperuit nos umbra mortis. Vmbr̄ em̄ mortis electos
dei op̄mit. cum mors carnis que imago mortis eterne ē. abhac
eos uita diuiungit. quia sicut illa a deo aiam̄ ita hec abanima
separat corp̄. Vel certe umbra eos mortis op̄mit. quia de antiquo
hoste scr̄pt̄ ē. nomen illi mors. Vmbr̄ q̄s mortis sunt omēs reprobi q̄
illius nequitiaz elationis imitant. eiusq; ymaginē q̄ umbra ex
p̄imunt dū eius mlē malitie similitudinē trahunt. Qui electos dei
opiunt: dū cont̄ illos in attrocitate plectionis tempalit̄ conualesc
cunt. hoc aut̄ loco umbra nequitie tempor̄ accipit̄. mq̄ iste uehe
moth dormit. quia cont̄ corda caritate calenna sollicitos negligat:
in frigidis aut̄ mentibz securus iacet. Dormire em̄ in stoz cordibz
non pt̄: quia & si q̄ndo se in eis ad breue momētū collocat. ipē eius
desideriozz celestiū estus fatigat. Et q̄ toties ut recedat pungit̄. q̄nes
abeius amore intimo adeterna suspirat̄. Tante eius uoces exeitāt:
q̄ite exilioz mentibz ste cogitationes ad celū clamant. Vnde fit: ut
bonaz actionū armis territus. ac suspiriozz spiritalis pennis fugiat.
& ad corda reprobozz frigida rediens. eam q̄ secū posslideat. malitie
umbrā querat. Que i abillo minematur onditur. cum ptimus sub
infert̄. In secreto calami. In sacro eloquio calami ul' harundinis
appellatione. aliq̄ndo uerbū manens aliq̄ndo doctoz. pcia aliq̄
mobilitas mentis. aliq̄ mitor gloie tempal' accipitur. Pcalamū
quippe uerbi eternitas designatur: cū uoce patris p p̄s̄ dicat̄. lin
gwa mea calamus scribe: velociter scribentis. Qua em̄ q̄ loquimur
trāsit. q̄ scribimus pmanet: lingwa pat̄is scribe calamus dr. quia
abeo ē uerbū illius coeternū ac sme trinitati gniatū. Iuxtim pcala
mū scr̄ptoz doctrina exp̄mit̄. sicut de stā ecclesia ap̄lica pollicetur di
cens. In tubilibz mquibz prius draconis habitant. orietur in eor ca
lamus & uiua. Qua mmiz sententia sicut in hoc ope longe supius
diximus. pcalamū exp̄mit̄ doctrina scribentiū: p uiuā uiuacitas
auditoz. Iuxtim pcalamū sine certe harundinem mentis mobili
tas designat. sicut indeoz turbis in iohannis laude a dnō dr. quid
existis in desertū uidere: arundinem uento agitata: ut inde l' subin
telligat̄ non. solis quippe arundo uento agitata non erat. quia eis
mente sto spū solidam potuerias ptes nullus lingwaz flatus in
clinabat. Iuxtim pcalamū ul' harundinē intor gloie tempalis
exp̄mitur: sicut de iustis p sapientiaz dr. fulgebunt iusti: & sicut
scintille in harundineto discurrent. Harundinetū quippe uita se
cularis appellat. qui more harundinis p tempale gloiā foris q̄
ad alta p tendunt. & intus a soliditate manet̄ uacuant. Vnde & indeoz

regnū calamo compat. nam p̄phām appente meritate carnis
dño dr. Calamū quassātū non conteret. & lmū fumigans non
extinguet. Quid enī calamus nomine nisi nudam pli temporale
regnum denunciat: mitens quidē exterius. & miter nacum. Et
quia in eodē plō genus iam regale defecerat. & regnū ei⁹ alienige
na possidebat: apte hoc idē regnū quassātū calamū uocat. Quid
uō plmū: nisi eius sacerdotium exprimit. Qz lineis mimz uestib⁹
utebat. Qđ quia mādanti dñi caritatis ardorem p̄didit: qī
amisso iā igne fidei nō ardens. & fumigans fuit. Incarnat⁹ aut
dns calamū quassātū nō confregit. & lmū fumigans nō extin
xit: quia iudee regnū qđ pene iam destructū fuerat. eiusq; sacer
dociū qđ ignem fidei non tenebat. nō p̄tate mdiaī p̄mulit. & cum
patientie longanimitate toleraut. hoc g̃ loco quid aliud appella
tione calami nisi mentes sēcularū tēpali glorie dedite designant.
Qui tanto apud semetipos mtus mānescunt. quāto alti
& mtibi exterius oīdūntur: quia dum ad exteriorē gloriam per
supfine defluunt. nulla intus firmitate solidantur. More quippe
calami mtus quidem sunt. p̄ fatuitatē natiu: & foris p̄ speciez
& ostentatione pulchri. Sz quāto abeis exterior gloria studiosius
queritur. tanto eoz corda grauib⁹ cogitationū stimulis agitant.
Vnde recte nunc uehemoth iste in secreto calami dormire p̄hibet.
qua quoz studia ad appetitū tēpalis mitoris atq; altitudinis
cōmonet. eoz corda tantus tenet. & qī ibi ipē quietus dormit. &
eos quos possidet quiescere non p̄mittit. Dū enī excedē ceteros ho
noz altitudine ambiunt. dū more calami p̄mitorē exteriorus mū
dane ilstroz speciem qī solidarū arboꝝ corticē imitant. in hoc q;
ipī mitenus nacui remanent. Locū uehemoth isti ubi apud se
requiescere debeat p̄bent. Vnde & in euangelio ueritas dicit:
q; sps exiens qui mundis ardis & maquosis requiem nō inuenit
quia domū quam reliquerat. nacuam. & scopisq; mundatā repp̄it
hanc multiplicior mūnt. Qua enī fluxa fit terra que infundit
loca arenna atq; maquosa. & corda illstroz que p̄ disciplne fortitu
dinē abomni carnalis concupiscentie humore siccant. Vnde hic
quoq; adhuc uehemoth iste ubi dormiat. ncōo demonstrat. cū
p̄mittit subdit. In locis humentibus. Loca namq; humenna s̄
terrenoz hominū mentes: quas humor carnalis concupiscentie
quia replet fluidas facit. In quib⁹ uehemoth iste iniquitatis sue
uestigia tanto altius imprimit. quāto in eisdē mentib⁹ p̄ualuit
illius qī in fluxa terra descendit. Loca q; humenna s̄ opā uolup
tuosa. Pes quippe marida terra non labit. fixus uero in lubrica
luto tenet. In locis g̃ humentib⁹ it̄ mite p̄mis faciunt: qui ibac
admissā recti stare non possunt. In his itaq; locis humentib⁹

uehemoth dormit: quia in reprobor hominū lubrica opatione requiescunt. Nonnulli nō loca humentia membr̄ gentalia suspicant. Qđ si ita ē: quid aptē aliud loras humentibz nisi luxuria dēsignat. ut ē. p calamū gloria sūpbie. ē. p loca humentia luxuria corpis exp̄mat. Duo quippe sunt mala q̄ humano gn̄i immanit dominant. inū mdelis spē atq; aliud carnis. Elatio namq; spm̄ erigit: luxuria carnem corrumpit. Antiquus itaq; hostis humanū genus ul' pelatione pōpie uel p luxuriā p̄mens in secreto calami atq; in loras humentibz dormit: quia dampnatū hominē subdit̄one siue dominationis. aut p elationē spē. aut p carnis corruptionē tenet. Quosdā nō in utroq; possidet: quia cum eos sūpbie spūs eleuat. aut in more siue altitudinis nec ueretundia corruptionis mdinat. Sz nūquid cōtra hos mr̄ stām ecclias mcessant̄ cottidie uirtutū magistri nō uigilant. Numquid redarguere uoluptates infimas. ē. suadere gaudia patrie celestis cessant̄. Sz p̄uor mentes tanto obstinatius sima non audiunt̄: quāto amplius infimis mhesserint. Quibz neq; hoc sufficit ut ipi peant. sz adhuc qđ deterius ē cū quoslibz arguit emendarq; conspiciunt. iustor̄ murepationibz obuiant. ne saltē alij corrigant̄. Unde ē. bn̄ subdit̄. p tegunt umbre umbrā eius p̄mbre quippe sunt dyab̄li oms mquit. Cum dñi mutationi sue inquitatis miserimur: q̄ adeus corpe ymaginis spēm trahimus. Sicut aut umbre eius sunt pluraliter repbr̄ita singulariter umbra ei⁹ ē unusquisq; peccator. Sz dum doctrine iustor̄ mali contēnunt dñi abbis inquit quemlibz corrigi nō p̄mittunt. umbre uehemoth ish⁹ umbrā eius p̄tegunt. quia peccatores quiq; inquo sibi male sē cōscij in eo ē. aliū peccantem defendunt. Umbre umbrā ei⁹ p̄tegunt: dum nequissimor̄ facta nequiores puersis patrociniis tuent̄. Qđ hoc nimiū studio faciunt: ne dñi culpa inquia ipi obligati sunt. in aliis corrigit̄. adipōs q̄q; nemat̄. Se igitur tegunt dum alios p̄tegunt. quia mdē suā mitā p̄mdent. impēti mdē alios considerant libā correptione confundi. Sicq; fit. ut summa cum imminū dñi defendit̄ augeatur. ē. immisericordiq; nequitia eo sit ad p̄petrandū dñi famulis quo difficilius adpumendū. Scelera quippe peccantiū tanto maiora meremenda p̄cipiunt: q̄nto p defensionē potentiū diu multa tolerant̄. Sz tales quiq; seu ex̄ ecclia seu extra ecclia stā ēe mdeant̄. tanto sē apiores dei hostes exhibent: quanto maiores sint patrum minor. Contra illū quippe sius defensionibz p̄gnant: cui ea que displicent. defendendo multiplicant. Qđ factū bene p̄phetam dns sub babylonis specie redarguit. dicens. Ornent̄ in dombz ei⁹ spine. ē. urtice. ē. palmar⁹ in munitionibz ei⁹. Quid namq; p urticas nisi cogitationum pungines quid nō p spinas nisi inor̄ punctiones accipimus. Sndo inibz g̃ babylonis urtice. ē. spine pullulant: quia in confusione mē

tis rep̄be ⁊ delidena cogitationū singunt que exaspent· ⁊ opū pcā
que pungant· Sz hoc agentes: habent etiā nequiores alios defenso
res suos· Vnde illic apte ptinus subdidit: ⁊ paluus in mumnoibz
eius· Paluetus quippe tanta spinaꝝ circumdatione densetur· ut
p̄ asperitate tangi nec possit· Intus igitur urtica ⁊ spina nascitur
Sz utrumq; hoc exteri⁹ p paluū munitur· quia infidelis immores
inquū mala quelibz faciunt· Sz ea nequissimi maiores tuentur·
Vnde ⁊ hic subditur· ptegunt umbre umbrā eius· Dum enī ma
lū peior iudicat· qī umbre umbrā ne a nocentis lumine irradiet
obscurat· Sequit· Circumdabunt eū salices torrentis· Infructuose
quidem arbores salicū· Sz tamen tante uiditatis s· ut arescere ul'
absolse radicitus ⁊ p̄iecta nec possint· Vnde in sac eloquio salicū
noīe aliq̄ndo puiditate bom aliq̄ndo aut̄ pstenitate rep̄bi delig
nant· Nisi enī electoꝝ uitā p constantiā sue uiditatis exp̄meret
neq̄q̄ de ste ecclie filijs ꝓphā dixisset· Et germinabunt inter her
bas sicut salices iuxta p̄ter fluentes aquas· Sce enī ecclie filij int̄
herbas sicut salices germinant: quia int̄ arescentē uitā carnaliū
hominū ⁊ multiplicē inmōsitate· ⁊ ꝑpetuā mentis uiditate
p̄durant· Qui bī iuxta p̄ fluentes aquas germinare p̄hibentur.
quia inquisq; eoꝝ ulcertatē adfructū p̄pit· exdoctrina sācti elo
quij· que tempalit̄ p̄unit· Et rursum nisi pstenitatē salicū uita
peccantiū signaretur: neq̄q̄ exuoce p̄dicantiū cont̄ babilonā psal
mista dixisset· Insalicibz inmedio ei⁹ suspendim⁹ organa nrā· Ba
biloms quippe in medio ee salices destribunt· quia inmūdi in fruc
tuosi quiq; atq; ab amore patrie celestis alienī totis inscrutabz cord
mhac seculi confusione radicant· Vnde ⁊ p̄dicatores sc̄i m istis
salicibz non exercent organa· Sz suspendunt quia cū in fructuo
sas ac rep̄bas mentes aspiciunt· inm p̄dicationis suc nō exhibēt
Sz potius lugentes silent· Quid etiā p torrentē· nisi hui⁹ mortalis
uite curſus exp̄mit· Dequo rursum p ꝓpheta dr· De torrente in via
bibet· ꝓterea exaltab⁹ capud: quia infidelis redemptor nr mortalis
uite penam inquodā tñ situ attigit· ⁊ idarco diu eidē morti cui
sponte succumbit non mhesit: unde tertia die hoc q̄ moriendo po
tuerat· resurgendo capud eleuauit· Quid ē g⁹ qd de behemoth isto
dr· circumdabunt eū salices torrentis: nisi qd amatores uite
mortalis a boms actibz qī a fructibz alienī tanto illi arc⁹ mhereī
qñto eos largius delectatio tñsitorie uoluptatis infundit· Hos
enī qī in radicibz torrens rigat· dū in suis cogitationibz amor
uite carnalis mebriat· Qui saliū more salicū fructus n̄ ferunt
Sz in foliis uiridescunt: quia ea que grauia addicendū nō sunt
aliq̄ndo honestatis uerba p̄ferunt· Sz nullū uite ponderis exbōis
opibz oñdunt· Bene igitur dr· circumdabunt eū salices torrētis

quia infructuosi quiq; dñi amoꝛi iuste temꝑalia mſeꝛiuunt. anti
quo hosti puerſis moꝛibꝫ familiaꝛiꝰ obſequunt. Sꝫ quia qt ei a
ſuis dieꝫ impendat. audiamus. nunc etiã quid illis ipe agat
audiamus. Sequit. Abſoꝛbebit fluuiũ. & non mirabit. & habet
fiduciã qꝺ influat iꝛꝺanis os eius. Qꝺ hoc loco fluuiꝰ nomine:
niſi humanã genis decurſio deſignatur? Que uelut a fontis ſui
oꝛigine naſcendo ſuꝛgit: ſꝫ qi ad ima defluens moꝛiendo ꝑfiliſ.
Qui aut ſignant appellatione iꝛꝺanis. niſi hij qui iam imbuti
ſ. ſacramento baptiſmatis. Quia em redemptoꝛ nr in hoc flumine
baptizari dignatus e. eius nomine be debent baptizati exꝑmi: mq;
hoc ipm contigit ſacramentũ baptiſmatis inchoari. Quia igitur
behemoth iſte a mundi oꝛigine exoꝛtũ nix paucis electis euadentibꝫ
humanũ genus in ima defluens uſq; adredemptionis tempa qi
quenꝺã fluuiũ miſe traxit. bñ nunc dr. abſoꝛbebit fluuiũ & non
mirabit. Quia nõ & poſt mediatoꝛis aduentũ. & quoꝺã qui rec
te uiue negligũt. etiam fideles reꝛapit: recte ſubiungit. Et habet
fiduciaz qꝺ iꝛꝺanis influat in os eius. Ac ſi apte diceret. Ante re
demptoꝛe mundi. mundũ non miratꝰ abſoꝛbuit: ſꝫ qꝺ actus e etiã
ꝑ redemptoꝛis aduentũ quoꝺã qui baptiſmatis ſacramento ſignati
ſunt. deglutire ſe poſſe confidit. alios namq; ſubꝛepti tatis noie
poſitos deuoꝛat. quia in ipõ eos fiꝺei eꝛꝛoꝛe ſupplantat: alios a recti
tuꝺine fiꝺei neqq; deuiat. ſꝫ aduſum praue opationis meuiat. A
lios qñtũ uult in opatione in mundine inflectere non ualz. ſed
apud ſemetipos intus inſtudio intentionis intoꝛquet. ut dum a
caritate mente diuidunt. rectũ non ſit. quitq; extimſeuis opant.
Et fiꝺem tenent. ſꝫ fiꝺei uitã nontenent: quia aut apte illuſta fa
ciunt aut exꝑuſo coꝛde que agunt ꝑua ſunt etiam ſi ſtã uideant.
Qua em non nulli confitendo fideles ſunt non uiuendo: compbat
uoce ueritatis qua dr. Non omnis qui diꝛit mi dñe dñe intrabit in
regnũ celoꝝ. hinc rurſum ait. Quid aut uocatis me dñe dñe &
non facitis que dico. hinc paulus ait. Confitent ſe noſſe deũ
factis aut negant. hinc iohannes dic. Qui diꝛit ſe noſſe deũ. &
mandata eius non cuſtodit: mendax e. hinc e qꝺ de ꝑpria ipa ſua
dñs plebe conqueꝛit dicens. ꝑpls hic labiis me honoꝛat: coꝛ aute
eoꝝ longe e a me. hinc etiam ꝑſalmiſta ait. Dilexeꝛunt eũ in oꝛe
ſuo. & lingua ſua mentiti ſunt ei. Sꝫ minime miꝛũ ſunt qꝺ
behemoth iſte ante lauacꝛi inꝺã ante ſacramenta celeſtia. ante
coꝛpeam ꝑſentiaz redemptoꝛis. humam genis fluuiũ hiatu pro
funꝺe ꝑfiliationis abſoꝛbuit: ſꝫ hoc ualꝺe miꝛa. hoc ualꝺe terribile
e: quia multos apto oꝛe etiam ꝑ cognitionẽ redemptoꝛis ſuſcꝛipit
ꝑ lauacꝛi inꝺã pollut: poſt ſacramenta celeſtia admiſſi ꝑ
funꝺũ rapit. Dicat g dicat terribiliꝰ uoce ueritatis. Abſoꝛbe-

flumiñ · ⁊ non mirabit⁹ · ⁊ habet fiduciaz · qđ influat iordanis in os eius · Neq; enī ꝑ magno dyabolus habuit · qđ infideles tulit : ⁊ toto nunc amissi in illoꝝ morte se cruciat quos cōtra se regeneratos tabescit · Nemo igitur fidem sibi sine opibz sufficiē posse cōfidat : cū summus qđ septimus sit · fides sine opibz otiosa ē · Nullus nebemoth morsum exsōla confessione fidei plenē euasisse se estimet : qui iam quidē flumiñ obsorbuit · ⁊ adhuc iordanem sitit : ⁊ tunc in ore illius iordanis flunt · quoties xpianus quisq; admiquitatē defluit Os quidē eius iam fide nos subleuante fugimus : ⁊ magno studio curandū ē · ne in hoc lubrica opatione delabamur · Si ambulandi cautela negligitur incassum credendo rectū iter tenet⁹ · quia ina quidem fidei adcelestē patriam ꝑficit · ⁊ offendentes minime ꝑducit · habemus adhuc q̄ in hac re subtilius ꝑpendam⁹ · hi enī quos p iordanem diximus exp̄mi : possunt : p flumiñ designari Qui enī fidē iam ueritatis cognouerunt · ⁊ uiuere fideliter negligunt · recte flumina dici possunt : quia infidelis deorsum fluunt · Iordanis uero hebreo uocabulo descensio eorū dr · Et sunt nōnulli qui iam uitatis appetentes semetipos abiciunt · atq; a uite ueteris elatione descendunt · Cumq; eterna capiunt ualde se a hoc mundo alienos reddunt · dū non solū aliena non appetunt ⁊ etiā sua derelinquunt · non solū in eo gloriam non quaerūt · ⁊ hanc cū se obtulerit etiam cōtempnūt · Hinc ē etiam qđ uoce ueritatis dr · Siquis uult post me uenire · abneget semetipm · Semetipm enī abnegat qui calcato typo superbie ante dei oculos sese a se alienū demonstrat · Hinc psalmista ait · Memor ero tui de terra iordanis · et hermoniū · Iordanis quippe ut diximus descensio hermon anathema · id ē alienatio mētatur · De terra q̄ iordanis et hermoniim reminiscit⁹ dei : qui eo qđ semetipos deiecit atq; a se alienus exstitit abscondituris sui medicā reuocat⁹ · Sz antiquus hostis ꝑ magno hoc non hz : cui mire sue trāmodis terrena quaerentes tenet · Apheta quippe testante cognomin⁹ quia elita ei⁹ electa · Neq; enī mirū deputat si eos absorbeat · quos superbia engit · auaritia tabefac · uoluptas dilatat · malitia angustatura inflammat · discordia supat : mundia exulcerat · luxuria inquinans necat · Absorbebit q⁹ flumiñ et non mirabit⁹ · quia ꝑmag⁹ non estimat · cum eos deuorat · qui p ipa sue uite studia deorsum currunt · Sz magnope illos rapere nitit⁹ · quos despectis terrenis desideriis studiis unigi etiam celestibz contemplat⁹ · Vnde absorpto flumine recte subiungit⁹ · et hz fiduciā q̄ influat iordanis in os eius : quia illos insidiando rapere appetit · quos pamore supne patrie · a primis uite gloria semetipos deiecere cognoscit · Humiliati quippe mundū deserunt · et horū tm semetipū · uana derelinquūt · et ima humilitatis appetentes humane conuersationis morem

bene uiuendo transcendunt: atq; in tanta studioꝝ arce phiunt ut
signoꝝ iam uirtutes opentur. Et quia semetipos a timnspiciendo te
gere negligunt. mains gloie telo prussi pens de alto ruunt. hinc
e enim qd eternus iudex qui occulta cordis examinat. eiusdem ruine
casum prumtmans intentat. ei dic. Multi dicent michi in illa
die die die nomine in nomine tuo pphauim⁹. et in nomine tuo demonia
eiecimus. et in tuo nomine uirtutes multas fecimus: et tunc confi
tebor illis quia nunq; noui uos. Discedite ame omnes qui operamini
iniquitate: nescio uos estis. hinc etiam pphetam dr. Vocauit dns
iudicii ad ignem. et deuorauit abyssum multa. et comedit pte
domus. Iudicii quippe ad ignem uocat. cui iusta sententie ad
penam iam eterne contremacois onditur. Et multa abyssum
deuorat: quia iniquas atq; incomprehensibiles hominu mentes co
tremat: que nec se hominib; etiam subsignoꝝ miraculis occul
tant. partem aut domus comedit: quia illos quoq; gehenna de
uorat. qui nunc qui in his actib; de electoꝝ numo se ee gloriant.
Qui igitur hic iordanis ipi illic pars domus uocant. Antiquus
g⁹ hostis hz fiduciam quia nos ei⁹. et iordanis influat. quia no
nunq; calliditatis sue insidijs eos etia qui iam electi putant necat.
Et cuius cordis duritia in ista dni uerba pturbent. cuius mentis
costantia no abruptius cogitationu radios quatiat. cui hostis
ur tante ee cont nos fortitudinis demonstrat. nullu ne erit con
solationis adiutoꝝ. Erit certe. Iam subdit in oculis eius qui
amo capiet eu. Nondu nalde e: qd scripture sue uerba misceri ter
tempans deus. modo nos alpis matationib; terret. modo blan
dis consolationib; refouet. et terrore fomentis miscet. et fome
ta terroꝝ: ut dii circa nos utrumq; mira magisterij arte tempet
nec desperati inuemamur territi nec incaute securi. Nam cui nebe
moth alutas insidias atq; effrenatas iras multiplicabz senten
tijs indicasset. ptinus iungenti filij sui redemptoris nri comen
dat. aduentu: et quo ab illo ordine nebemoth iste puenidus
sit insinuat. ut quia cor nrm narrata illius uirtute pauerat.
meroꝝ nrm cuius indicata eius pditione relenaret. Igitur post
qm dix. Absorbebit fluuiu et non mirabit. et hz fiduciaz q influ
at iordanis in os ei⁹: ipm illico aduentu domini ne incarnationis
eius annunciat dicens. In oculis eius qui amo capiet eu. Quis ne
sciat. qd in amo esca ondit. aculeus occultat. Esca enim puocat
ut aculeus occultat. et pungat. Dominus itaq; ur adhumanam
gen⁹ redemptionem uenens uelut quenda de se in nece dyaboli
hamum fecit. Assumpsit em corp⁹: ut in eo nebemoth iste qui
escam suam morte carnis appeteret. Qua morte diu in illo in
iuste appetit. nos quos qui iuste tenebat amisit. In amo g⁹ eius

incarnationis captus ē: qui dū in illo appetit esca corpis nīstixus ē. aculeo diuinitatis. Ibi quippe erat humanitas que adse deuora tore ducēt: ibi diuinitas que pforaret. ibi apta infirmitas que pnocaret: ibi occulta uirtus que raptoris fauces tīlfigeret. In hamo igitur captus ē. quia inde interijt. unde deuorauit. Eqnidē nehemoth iste filiū dei incarnatū nouerat: sz redemptionis nre ordinē nesciebat. Sciebat em q; predemptionē nra incarnat⁹ dei filius fuerat: sz omīno qd ideem redemptor nr illū moriendo tīlfigeret nesciebat. Vnde ⁊ bn dr. In oculis eius qī hamo capiet eū. In oculis quippe habere dicimur: qd coram nob positū uidemus antiquus ho hostis humanā generis redemptorē ante se positū uidit: quē cognoscendo confessus confitendo pti muit dicens. Quid nob ⁊ tibi fili dei. Venisti ante tempus tor quere nos. In oculis namq; suis hamo captus ē. quia ⁊ nouit ⁊ cognouit. ⁊ momordit. primsq; ptimescēret. ⁊ tū p nō ti muit. cum illo qī estam ꝑ nam morte carnis esuriret. Sgit" quia capud nrm quid p se hec audiuim⁹: nunc pmemb̄ sua quid sanat audiamus. Sequit. Et in subidis pforabit nares eius. Quid aliud subes. nisi palos accipimus. qui uidelic exacuit" ut figantur: nisi astuta stor consilia. Que hmus nehemoth naues pforant: dū sagacissimas eius insidias ⁊ ingulando arcanum spirant. ⁊ supando tīlfigunt. p naues nō odor trahit" ⁊ ductu flatu hoc agitur ut res etiam que longe ē. posita cognoscatur. Naribus g; nehemoth callide eius insidie designantur. p quas sagacissime intt. ⁊ occulta cordis nr bona cognoscere ⁊ hec pessima psuasione dissipare. Insidijs itaq; duis naues eius pforat. quia callidas eius insidias acutis stor sensibz penetrās eneruat. Sepe aut bonor mias tanta insidians arte circūuolat: ut pea que abeis bene gesta cognouit. admalitiā aditū querat Nam cum alū largiri quid conspicit. inde in discordie alū flāma succendit. ⁊ cū hunc respicit misereri illi psuadet. transit: ut dū bonū qī non cōmunit factū insinuat concordes aios a bono gre communis abstrahat. Quia em iustor mentes admala suadendo non ualz frangere: bonis satagit actibus ut eas mala seminare Sz sū uri has eius insidias tanto celerius uincunt: quīto ⁊ sub tilius deprehendunt. Qd melius cōsidimus si unū emultis alterius neutatis in testimonio paulū uocemus. Subquo quida chorinthi⁹ dū inesse facinus ꝑpetrasse. eū doctor egregius incarnis interius adsatisfactionē pemtencie salubre tradidit. ⁊ inde dū salui eius spm reseruant. Magna quippe arte magisterij upi ē totius coactus in penā. cui sponte ē substrat⁹ inculpa: ut qui auctor fuerat admissi nequiuit ipe flagellū fugere. discipline Qua tue

bñ gestam penitenciā dum cognouisset: cōmithys sup eū iam mise
ricordit motus ait. Cui aliquid donastis & ego: nam & ego qđ do
nau siquid donau. ꝓpter nos in ꝑsona xpi. Cōmunionis itaq; grā
cogitans ait. Cui aliquid donastis. & ego. ac si diceret. A bono uiro ñ
dissenao: meū fit quitq; ipi fecistis atq; mox subdidit. Et ego si
quid donau ꝓpter uos. ac si dicēt uris actibz bonū addidi: quitq;
ꝓpter uos misericordit fec. Vra q; ē utilitas bonitas mea. mea ē utilitas
bonitas ura. Qui ipam mox compagem cordiū mqua sic contiet
adiungens subdidit. In ꝑsona xpi. Cui uelud dicere plñmam. q; re
te ita cāute discipul copulas quare ul te illoz ul illos tuis amplexibz
tam sollicita mente conformas: ilico subiunx. Vt non circūueniam
a sathana. Cuius sagaces mlidias qua acutolensu tū fatigat. m
simat dicens. Non em ignorauimus cogitacões ei. ac si uerbis a
lijs dicat. Acuti auctore dño sudes sumus. & naues uehemoth istius
subtilit circumspiendo penetimus: ne hoc qđ bñ mens mchoat.
ipe in malicie fine uertat. possimt ꝑsudes acuta ipius p carnem
manifestate sapiencie uerba signari: ut qua naribz odor trahit
p uehemoth naues illa antiqui hostis exploratio figuretur. Qui dñ
deū incarnatū ee dubitaret: hoc expectatis miraculis uolunt tempta
do cognoscē dicens. Si filius dei es: dic ut lapides isti panes fiant:
Quia q; signoz mdicijs odorem diuinitatis ei cognoscere contempsi
uit: qi flatu naribz trax. Sz dñs ei ꝓtinus respondet. non in pane
solo uiuit homo & non temptabis dñm deū tuū: qua sententia azz suaz
acuminibz mdagatione antiqui hostis uecitas prolit. qi naues ei
sudibz ꝓforauit. Sz qua uehemoth iste pcaria fraudiū argumeta
discendit. adhuc adiuncto & alio notat nocie. nā subdit. An ext
here poteris leuiathan hamo &. leuiathan quippe addicamenti eoz
dr. Quoz mdelicz nisi hominū: quibz semel culpaz pcaricationis
intulit & hanc usq; ad eternam morte cottidie pessimis sugge
stionibz extendit. Quibz dñs rectū tenore pcepti multiplicat:
penas ꝓcul dubio sine cessatione coaceruat. ꝑ quoq; leuiathan
etiam p irrisionem uocari. primo quippe homini p successione cal
lidas diuinitate se additum phibuit. si in mortalitate tulit. Addi
tamentū q; hominū pricione diu potuit. quibz dñs hoc qđ non
erant se addere spopondit. etiam hoc qđ erant fallendo subtexit.
Sz leuiathan iste hamo captus e. quia in redemptore nro dñs ꝑ
cellites suos escam corpis momordit. diuinitatis illi aculeus p
foraut. Quasi amus quippe fauces glutientis tenuit: dñs in
illo esca carnis patuit. quam deuoratoz appetēt. & diuinitas pal
sionis tempe latuit. que necaret. In hac quippe aquaz abysso.
idest in hac inmensitate gnis humanam adommū morte inhians
uitam pene omniū deuorans. hunc illicq; apto ore cetus iste fe

rebat. Si ad mortē cū istius hamus mhac aquaꝝ pfunda atq; cali
gosa mira ē dispositione suspensus. huius hami linea illa ē pewan
geliū antiquoꝝ patrū ꝓpago memorata. Nam cū dr abraham genu
it ysaac. ysaac genuit iacob. cumq; ceteri successores mtposito ioseph
noie usq; admariā virgine destubimt. qī quedam linea torquetur
in tuius extremo incarnatus dns idest hamus iste ligaretur. quē
m hijs aquis humani generis dependentē apto ore iste cetus appe
teret. Si eo plattellitū suoꝝ seuma; mors mordendi mures ulterius
non habet. Ne gr iste humanus motib; cetus insidians quos uellet
ulē deuoret. hamus hic fauces raptoris tenuit. et sēle morden
tem momordit. Incarnatione unigeniti filij. fideli famulo m
dicans deus ait. An extrahere potes leuiathan hamo. subandis ut
ego. qui ad raptoris mortē incarnatū unigenitū filiū mitto. mq
dū mortalis conspicit. et immortalitatis potentia nō uidet. qī
hamus quidā inde deuorantē primat. unde actiuā potentie quo tūs
figat occultat. Sequitur. Et fune ligabis lingwaz ei9. subandis
ut ego. Scriptura em sāc fune aliquando dimensionū sortes aliqū
pcā. aliquando fidem designare consuenit. Nam ꝓpter hereditatis
dimensionū sortes dr. funes ceciderunt mi m pdaris. et em hē
ditas mea pclara ē mi. funes quippe m pdaris cadunt dū phu
militatē uite sortes nos pate melioris exapiūt. Rursum quia
fune pcā signantur. p ꝓphām dr Ve qui trahitis miquitatē in fum
culis uanitatis. Iniquitates namq; in funiculis uanitatis trahūt
dū paugnetū culpa ptelat. Vnde p psalmista dr. Funes pcoꝝ
circumplexi sunt me. Quia em funis addendo torquet. ut crescat:
nō m mito pcm in fune figurat. qđ pusō corde sepe dū defendit
multiplicat. Rursum fune fides exprimit. salemone attestāte
qui ait. funiculus triplex difficile rumpit. quia indelis fides
que de cognitione trinitatis abore pdicantiū terit. fortis m elec
tis pmanens. in solo reproꝝ corde dissipatur. hoc itaq; loco fu
nis nomine sine peccatū seu fidem michil obstat intelligi. In
carnatus et em dns fune leuiathan lingwā ligauit. quia msi
militudie carnis peccati abstulit. et oia errorꝝ eius pdicamen
ta dampnauit. Vnde paulo attestante dr. et de pcō dampnauit
peccatū. fune lingwam ligauit. quia p similitudinē carnis
peccati ab electoꝝ suoꝝ cordib; tincta eius fallacie argumēta
destruxit. Ecce em apparente in carne dno. leuiathā lingwa
ligata ē. quia ueritate eius cognita illius falsitatis lingwe
tacuerunt. Vbi em nūc ē achademicoꝝ error. qui certe cōnant
astruere certū michil ee qui im pudenti fronte assertionib; suis
fidem abauditoribz exigunt. cum uera ee nulla testant. Vbi
mathematicoꝝ suspitio. Qui dū syderū cursus sulcapiūt.

uitā hominū in syderū momenta suspendunt. Quoꝝ apte doctr
nam sepe geminoꝝ natiuitas dissipat. qui cū uno eodemq; mo
mento horę pdeunt. nō minima conuersāntiis qualitate pdurant.
Vbi tot pdicamenta falsitatis que numerare fugimus: ne abexpo
nendi ordine longe recedamus. Sz tincta iam errouis doctrina cō
tinuit. quia leuiathan lingwam dominę incarnatiōis siue fine cō
stinxit. Vnde bene eam p ꝓphetā dr. Et desolabit dns lingwā maris
egipti. lingwa quippe maris: est scientia doctrine sęcularis. Bene
ante egiptus mare dr. quia pri obscuritate fulgebat. Lingwā ergo
maris egipti dns desolat. quia hui⁹ mundi falsaz sapientiā per
carnē sē ondendo destruxit. fine g' leuiathan lingwa cōstringit'
quia p similitudinē carnis pcti ligata ē. pdicatiō uetusti pecca
toris. Si aut' fine fides signat: isdem nob iterum intellectus in
nuit. quia dū p pdicatores suos in mundo fides trinitatis īmo
tuit. conē electoꝝ mentes erumpe mundi doctrina cessauit. Vnde
bn dno p ꝓphetā dicitur. Tu distrupisti fontes & torrentes: tu sic
casti fluuios ethan. Ethan quippe interpretatur fortis. Et quis est
hic: nisi dęmo pewangeliū neritas dicit. nemo pt fasā fortis
ingressus domū diripe. nisi prius fortem alliget. fontes itaq; &
torrentes dns distrumpit: dū in aplōꝝ suoꝝ cordibz fluenta ueri
tatis aperit. Dequibus rursum p ꝓphām alibi dicit. hauietis a
quas in gaudio de fontibus saluatoris. Ad eoꝝ quippe doctrinam
sitientes pgimus. & neritate plenas cordiū nrōꝝ lagunculas repo
tamus. Sz emanantibz suis fontibz ethan fluuios exsiccauit: dū
doctrinā fortis & maligni spūs onsō radio sue neritatis arefecit.
Leuiathan g' lingwa fine stringitur: quia extensā fide trinitatis
errōꝝ pdicamenta siluerunt. Sz quia iam sē apte extollere non
ualet: huc illucq; circumens p insidias mordet. Mira aut' mia
cont' hunc pnob dns ingilat. atq; eū & inhoc q' fraudibz molit'
expugnat. Vnde subdit. Numquid ponis circulū in naribz ei⁹?
Sic pnares insidias. ita p circulū diuine uirtutis ompia desig
natur: quo cū apphendi nos temptatiōibz phibet muris ordini
bz antiqui hostis insidias circūplectens tenet. Circulus g' in
naribz ponitur. dū circūdicta ptemnoms supne fortitudinis ei⁹
sagacia retinet'. ne cont' infirmitates hominū tantū pualeat
quātū pdictis argumenta latent' explorat. pt' eaā circuli nomine
occulti indicij aditoꝝ designari: q' in hui⁹ uehemoth naribz
ponit'. dū a callida sua circūdelitate refrenat'. Vnde bn p ꝓphetā
cū abisi litarum lesione phibet'. regi babylonie dr. Ponam circu
lū in naribus tuis. Ac si apte diceret'. Cogitando insidias sulpi
ras. & explere que appetis non ualendo omnipotētie mee circu
lū in naribz portas'. ut cū bonoꝝ morte ardenti anhelas. abeoꝝ

nita uanus redeas · Qđ uere hoc loco circulū hoc ſcīptura ſacra p
iobem m apocalipſi falcem uocat · Ait em̄ vidi & ecce nubes can
dida : & ſup nubē ſedentē ſimilē filio hominis habentē in capite ſuo
coronā aureā · & in manu ſua falcē acutā · Poteſtas em̄ diuina
vidiq; qua undiq; ſtringit · circulus dr : & qua nr̄ ſe omnia in
videndo complectitur · falcis appellatione ſignat : Jn falce em̄ q̄d̄
metit : q̄q; illum flectitur intus cadit · Et quia ptās ſupm iu
dicij nullatenus euitat : nr̄ ipm quippe ſummus quoliber fugere
conem : recte cū uenturus iudex onditur · falcem tenere phibetur :
quia cū potent adomia obuiat · & metendo circumdat · Elle ſe
nr̄ iudicij falcem vidit pphā cum diceret · Si aſcendero celum
tu illic es : ſi deſcendero ad infernū adeſ · Si ſumpſero pennas me
as ante lucem · & habitauero in poſtremo maris : & em̄ illuc
manus tua deducet me · & tenebit me dextera tua · ſnt̄ quanda
ſe falcem vidit : cum exnullo ſibi loco patere fuge aditū poſſe
cognouit dicens · Quia neq; aboriente neq; abocidente neq; de
ſertis montibus · ſubandis patet tua fugiendi · aut mox ipſam
ſupne potentie omoda comphenſione ſubdens ait : qm̄ deus
iudex e · Ac ſi diceret fugiendi ma utiq; de e · quia ille iudicat q̄
ubiq; e · Diuina itaq; iudicia ſicut ſignant falce · quia circum
vallantia metunt · ita exprimunt circulo quia undiq; ſtringit
ſuleuiathan itaq; naribus a dño circul⁹ ponit · quia iudicij eius
potentia in inſidijs ſuis neq̄tū vult pualeat · coartat · Dicat
g⁹ · Numquid pones circulū in naribus ei⁹ ? ſubandis ut ego : q̄a
aſtutas eius inſidias omp̄ iudicio ſtringo · ut nec tantū temp
tet · q̄tum appetit · nec tantū capiat · q̄tū temptat : Sequit
Aut armilla perforabis maxillā eius ? Jn intellectu circuli armil
la non diſtrepat · quia ipm q̄ hoc ú ponit · ambiendo conſtringit
Sz quia armilla lacus tendit · p armillā occulti ei⁹ iudicij erga
nos ptemo impenſior designatur · Armilla g⁹ dns maxillā leuia
than iſtius perforat · quia meſtabili mie ſue potentia ſic malitie
antiqu hoſtis obuiat · ut aliq̄ndo eaam eos quos iam cepit amit
tat · & q̄ abore illius cadunt · qui poſt ppetratas culpas admo
centiaq; redeunt · Quis em̄ ore illius ſemel raptus maxillā illius
euaderet · ſi perforata non eet ? An nō more dd · tenuit · cū negaut
in tanta ſe luxurie noragine merſit · An nō more petrū tenuit
cū negaut · Sz dñi aduita uteraq; p pententiā vedit · leuiathan
iſte eos aliquomō q̄ p maxille ſue foramē amiſit · p foramen
g⁹ maxille abei⁹ ore ſubſtrati ſunt · qui poſt ppetratione tante
nequitie pentendo redierunt · Quis aut hominū leuiathan
iſtius os euadat : ut illicita nulla committat · Sz hunc cognoſcam⁹
q̄tum redemptori humanis debitores ſum⁹ : qui nō ſolum

nos more leuiathan ire phibuit · ꝫ abore eam redire concessit: qui
spem peccatori nō abstulit · qui maxillā eius ut euadendi uiam
tribueret · p̄foramt: ut saltem p̄ morsū figiat · qui mētis p̄ns
morsu neq̄q̄ metuebat · Vbiq; g̃ nob occurrit supna medicina:
qua ⁊ dedit homini p̄cepta ne peccet: ⁊ tamen peccanti remedia
dedit ne desperet · Vnde cauend̄ sūmope ē: nequis delectatione p̄ā
leuiathan istius ore rapiat: ⁊ tūc si raptus fuerit · nō desperet.
qua si p̄ām p̄fecte lugeat · adhuc foramen in maxilla eius inuenit
pq̄ euadat · Iam dentibꝫ teritur: ꝫ adhuc si euadendi uia queritꝫ
in maxilla eius foramē inuenitur: hꝫ etiam captus quo euadat.
qm̄ p̄uidere noluit ne capetur · Quisquis g̃ non dū captus est
maxillā eius figiat · Quisquis uero iam captus ē · in maxilla fo-
ramen querat · Pius quippe ac iustus ē conditor nr̄: ꝫ nemo di-
cat · qua pius ē nemalit̃ pecto: ⁊ nemo qui peccauerit · dicat q̄
iustus ē · de p̄ā remissione despero · Relaxat em̄ deus famus q̄
deflet̄ · ꝫ p̄petrati quisq; timeat · qm̄ si digne deflere possit ig̃
rat · Ante culpā g̃ iustitiaz metuat: post culpam tame de pietate
p̄sumat · Neq; em̄ iustitiaz timeat · ut nulla spei consolatione
conualescat · neq; ita confidat de mia ut adhibere uulneribꝫ suis
digne pentētie negligat medicinaz · Sz quē p̄simit sibi pie p
cere: semp etiam cogitet districte iudicare · Sub pietate itaq; ei⁹
spes peccatoris gaudeat: subdistrictione illius pentētis correc
tio contremiscat · Spes igitur p̄simptionis nre habeat etiam
morsū timoris: ut ad corrigenda p̄ta iustitia iudicantis terreat
quē adsiduaz ueme grauat p̄entis mutat · Hinc em̄ p̄quenda
sapiēte dicit: Ne dixeris miserationes dn̄i multe sunt: p̄ā
meoꝝ non memorabit: Pietatē namq; ei⁹ p̄mus ⁊ iustitiaz sub
dit · dicens · Mia em̄ ⁊ ira abillo · diuina itaq; clementia maxil
lam uehemoth · istius p̄foratꝫ ubiq; humano genen ⁊ misericordi
⁊ potent̃ occurrit · qua nec liberato admonitiōne p̄cauendi tacuit.
nec capto remediū fugiendi subtraxit · Adhoc quippe in sc̄ptura sac̄
minoꝝ talium · idest dauid · ⁊ petri p̄ta sunt indita · ut cautela minoꝝ
sit ruina maioꝝ · Adhoc nō utroꝝq; illic · ⁊ pentētia insinuat:
⁊ uenia: ut spes pentāti sit recuperatio p̄ditoꝝ · De statu g̃ suo dū
cadente nemo superbiat: de lapsu etiam suo dauid surgente nemo
desperet · Ecce q̄ mirabiliter sc̄ptura sacra eod̄ uerbo superbos p̄mit:
quo uerbo humiles leuat · Vnamq; rem retulit gestam · ⁊ diuso
modo superbos quidem ad humilitatis formidine · humiles uero
ad spei fiduciam reuocauit · O inestimabile nouū quis medica me
ti: qd uno eodemq; ordine positū · ⁊ p̄mendo tumentia exsiccat ·
⁊ subleuando arentia infundit · De maioꝝ nos terruit: ꝫ de re
paratione roborauit · Sic quippe semp sic nos diuine dispensatiois

mīa ſuꝑbientes repꝫmit: ⁊ ne addeſpatione cordiam⁹ fiulat. Vnde
etiam ꝑ moyſen admonet dicens. Non accipies loco pignoris ſuꝑioꝛē
aut infeꝛioꝛē molam. Accipe namq; aliquando dicimuſ auſſeꝛre:
unde ⁊ aues ille que in rapiendis ſ. animis aunde. accipitres uocant
Vnde ⁊ paulus aplus dicit. Suſtinetis enī ſiquis deuoꝛat. ſiquis ac
cipit: ac ſi diceꝛet ſiquis rapit. Pignus uō debitoꝛis ē confeſſio pec
catoꝛis. A debitoꝛe enī pignus accipit: cum a peccatoꝛe iam pēa con
feſſio tenetur. Suꝑioꝛ aut⁊ ⁊ infeꝛioꝛ mola ē. ſpes ⁊ timoꝛ. Spes
quippe ad alta ſubuehit. timoꝛ aut⁊ cor infeꝛius ꝑmit. Et mola ſu
ꝑioꝛ ⁊ infeꝛioꝛ ita ſibi nēio iungit: ut una ſine altā mutuā ha
beatur. In pectoꝛis itaq; pectoꝛe iceſſanter habet ſpes ⁊ formido
coīungi: quia incaſſum ſperat mia. ſi non etiaꝫ iuſtitiā timeat.
Incaſſum iuſtitiā metuit. ſi non etiam ⁊ de mia confidit. Loco igi
pignoꝛis mola ſuꝑioꝛ aut infeꝛioꝛ tolli ꝓhibetur: quia qui pecca
ꝑdicat tanta diſpenſatione componere ꝑdicatione debet. ut nec
derelicta ſpe timoꝛe ſubtrahat. nec ſubtracta ſpe in ſolo eū timoꝛe
derelinquat. Mola enī ſuꝑioꝛ aut infeꝛioꝛ tollitur. ſi ꝑ ꝑdicantis
lingwam in peccatoꝛis pectoꝛe aut timoꝛ ab ſpe. aut ſpes a timoꝛe di
uidat. Et quia exigente cauſā dō admediū deducto tanti facino
ris memoriā feeimus: lectoꝛis fortaſſe animꝰ monet: cur omꝑs
deus eos quos impetuū elegit. quos addonoꝛ quoq; ſpāliū culmē
aſſumpſit. illeſos a coꝛpalibꝫ uitiis non cuſtodiuit. Vnde quia
ſatiſfacere cuncta credimus breuiter reſpondem⁹. Nonnulli enī
ꝑ accepta dona uirtutū ꝑuenſam gratiam bonoꝝ opum inſu
ꝓbie mentē cadunt. Et tamen quo creꝺerūt nō agnoſcūt. Vnde
cōtra eos hoſtis antiquus quia iam interius dominat. etiaꝫ exte
rius ſeuire ꝑmittitur: ut qui in cogitatione electi ſunt. ꝓcarnis
luxuriā ꝓſternant. Sciamus aut⁊ quia aliq̄ndo minus eſt in
coꝛpis coꝛruptione cadere: q̄ cogitatione tanta exdeliberata ela
tione peccare. Et cum min⁹ turpis ſuꝑbia creditur: minus ui
tat. Luxuriam uō eo magis erubeſcunt. homines: quo ſimul
omnes turpem nouerunt. Vnde fit pleriq; ut nonnulli ꝑ
ſuꝑbiam in luxuria coꝛruentes exapto caſu. malū culpe laten
tis erubeſcant. ⁊ tunc eaā maioꝛa coꝛrigunt. cū ꝑ hec i mi
nimis grauius confundunt. Reos enī ſe inter minoꝛa con
ſpiciunt: qui ſe liberos inter grauioꝛa crediderunt. Pia enī dn̄i
diſpenſatione laxatus. nonnunq̄ uehemoth iſte de culpa ad
culpam trahit. ⁊ dū plus penitet. in eum quem ceꝑat amittit.
atq; unde mutaſſe cernitur. inde ſupatur. Conſiderare libet: mi
miniū grē ſinū: q̄nto deus mie fauoꝛe nos continet. Ecce
qui de uirtute ſe extollit. ꝑ cuū adhumilitatē redijt: qui uō
acceptis uirtutibꝫ extollitur. nō gladio ſ. ut ita dixerim medi

camento uulnat⁹

camento wulnerat? Quid ē enī nirtus nisi medicamentū? Et q̄
ē nirtū · nisi wuln? Quia g nos de medicamento nuln? facim⁹
fac ille de nulne medicamentū: ut qui nirtute pcutim? nrō auxilior.
Nos namq; nirtutū dona retorquemus nsum nrōr · ille nrōr illecebras assimit martē nirtutū · ē salutis statū pcut · ut seruet: ut
qui humilitatē currentes fugimus · ei saltem cadentes hereamus
Sz inter hec sciendū: qđ plerisq; hominū quo nmultus corrumpt.
eo arctius ligantur: animq; eos nehemoth iste exemplo nrō pcutit.
ut conandant · exalio quoq; illigat ne surgant · Consideret itaq; hō
ī quo aduersario bellū gerat: ē si iam sē in aliquo delinquisse pendit · saltem ad culpam ptrahi exculpa ptimescat: ut studiosē intent
wulnera quibz frequent interfint · quia ualde rarū ē · qđ hostis
nr elector saluti etiam nulneribz serut · Maxilla tamen nehemoth
pforata intelligi ē alit potest · ut more teneri dicat? non quos iā
pfecte pcō implicat · sz quos adhuc pcīs pluasiombz temptat: q̄
tenus ei quemlibet mandē sit · de pcō eum delectatione temptare
Mandendū quidem sz non deglutiendū accepat paulū: qñdo illū
p tot reuelationū sublimia stimulis carnis agitabat · Dimt ergo
dñs cont illū licentia temptationis accepit · in maxilla eum tenuit: sz pforata · Qui nō elatus pure potat: temptat ē ne pereat ·
Temptatio g illa non nocuit nrōr sz custodia meritor fuit: quia
leuiathan iste fatigando eum mafflictione contrinit · Sz nō mal
pa capiendo deuorauit · Elatos autē in sūtate uiros non amitteret.
nisi temptaret · Sā quippe non ceciderunt qui de sūtatis gla superbierunt
ē tanto subitius mire caderent · qñ to se in suis nirtutibz · eleuarēt
sz miro dispensationis ordine dñs temptant humiliant: dñs humiliant: eius ē iam desinunt · Dñs g maxilla nehemoth ithus
pforata dr: quia electos dei inde cōtēnit · inde amittit: inde temptat ut pdat · agit in ne peant · Antiquus itaq; hostis occultis dei
dispensationibz seruiens stōr aīas admirabili temptat nolens:
sz ad regnū temptando seruit inuitus · Maxilla g eius pforata
ē: quia eos quos temptando ide mandendo contēnit · qī ī deglutitra mittit · Qđ quia non humana · sz diuina pndentia agit: ut uitulitati nrōr ipa uetusti aduersarij astutia suffragetur · quatenus
tū electos temptat · eos magis temptando custodiat: bene ad btm
Iob dr · aut armilla pforabis maxillā ei? subaudis ut ego · qui pia
de cuncta disponens · electos meos inde robustius in integritate ꝯ
stodio inde eos pmaxillā leuiathan ithus labefactare aliquomō
abintegritate pmitto · Sequit? Numquid multiplicabit ad te pces
aut loquet tibi mollia · subaudis ut in? Si em adplonā filij hec
uerba referant? incarnato ei mollia loquebatur cū dicēt · Sao
qui sis sūs dei adquem leuiathan iste multiplicauit pces · cū

p subiectā sibi legionem dixē. si eius nos mitte nos in gregem por
cor. q̄nus intelligi apcius pt. quia addm̄ p̄ces multiplicat. cū
extrem die iudicij inqu qui eius corpus sunt sibi p̄ dep̄cant
cū membr eius inde repbi sero clamantes dicunt. Dñe dñe api no
b: quibz ptinus rndetur. Nescio nos unde sitis. Time etiaz dño
pmembra sua mollia loquetur. q̄ndo multi exeus corpe dixerint
dñe dñe nome tnomine tuo pphauimus: & in tuo nomine
demonia eiecim⁹. & in tuo nomine uirtutes multas fecimus?
Mollia quidē dep̄cantes dicunt. cū eius nomini replicant que
fecerunt. si duro corde illa cū facerent. in sua laude rapuerunt
Vnde mox audiunt. Nescio qui estis. Sequit. Numquid feciet
tecū pactū. Subandis ut mecū: & accipies eum seruū sempm
subandis ut ego? Si ualde sollert⁹ intuendū: qd pactū cum
dño leuiathan iste faciat. ut sempr̄nus abeo sempr̄nus seruꝰ
habeat? In pacto nanq; discordantiū p̄ū uoluntas implet.
ut aduersū sibi quisq; p̄emat. & iurgia desiderato fine conclu
dat. Antiquus hostis a sinceritate diuine innocentie malitie
sue tenebr⁹ face discordat: si abeus indicio etiam discordando
non discrepat. Nam uiros iustos semp malunt temptari
appetit: si tamen hoc dñs ul' misericordit⁹ fieri ul' iuste p̄mittit
hec ipa g⁹ temptationis licentia pactū uocatur. inqua & deside
riū temptatoris cogit. & peam uiro mō uoluntas iuste dis
pensationis impletur. Erudiendos em sicut & nup diximus
electos suos dñs sepe temptatori subigit. sicut p⁹ paulū clau
stra p⁹ terrā celi secreta ne reuelationū magnitudine paulus ex
tolli potuisset. ei sathane angelus datus e. si ut p̄fati sumus ipa
hac temptatione dispon⁹. ut qui elati pure poterant. humili
etiam p̄dicatione seruient. Secreto g⁹ dispensationis ordine. unde
seruire p̄mittit. inquitas dyaboli: inde pie p̄fiat. benignitas
dei. Et bene ex hoc pacto qd cū domino ferire dicit. seruus accipi
phibetur. quia inde obtempat unusq; supne gie unde exeret.
ultam p̄fidiam nequissime uoluntatis sue. Seruus g⁹ ex pacto e.
qui dei uoluntate suam impleri p̄mittit. a supn̄ consilij uolun
tate ligatur: ut electos dei sicut dictū e nolens temptet. & tēp
tando nesciens p̄bet. Si quia tam diu in hac uita electoꝝ uti
bz seruit. q̄ diu malitie sue nequitiaz temptationibz exercere
potuerit. hoc in loco a dño non solum ex pacto seruus. si sem
pitim⁹ seruus accipi dr. inseparabiliter compellim⁹. quomodo &
post p̄fatis uite terminū seruire eū dño impetuū demonstrem⁹
Neq; time iustos celesti felicitate pollentes. adhuc temptare p
mittit. cum ante eoꝝ oculos eterne gehenne ignibz manci
patur. quia nequaq̄ in illa supna patria temptationibz eru

dicendi ſ· mqua iam ꝓtemptationū laboribus remunant· Sꝫ ē leuia
than iſte cum ſuo corpe rꝑbis uidelicet ommbꝫ flammis ultricibꝫ tdit·
quibus ſine fine cruciet· Quos ſcilicet cruciatus dū uſti conſpiciunt
in dei laudibꝫ exſtant· quia ē miſē cernunt· bonū quo remunati
ſunt· ē millis mſpiciunt· ſupplicū q̄ euaſerunt· ſta em̄ tunc
pulchꝫ erit unuerſitas· dum ē gehenna uſte cruciat impios· ē
eterna felicitas uſte remunat pios· Sicut mḡ color m pictura ſub
ſternit· ut ſupiecto albus ul rubeus pulchrioꝝ oñdatur· ita tunc
etiam malos bñ ordinans deus felicora exhibet gaudia btoꝝ oñſis
ante eoꝝ oculos ſupplicijs rꝑboꝝ· Et q̄uis illūd exuſione dñica
coꝝ gaudiū non ſit quo creſcat· magis tunc auctoꝝ ſuo ee ſe debito
res ſentiunt· q̄ndo ē bonū cernunt· q uſte remunati ꝓpiūt· ē
malū q̄ miſcdit· aduti uicerunt· ſcitur quia utilitati uſtoꝝ ē hic
temptatio leuiathan iſtius· ē illic dampnatio ꝑfic· ſemp̄nus ſer
uus ē· dū dei laudibꝫ neſciens ſeruit· ē illic pena uſta· ē hic no
limitate m uſta· Sequit· Nūquid illudis ei q̄ aui· Quid ē q̄ adu
ſarius nr̄ ꝑus uehemoth poſtmodū leuiathā dr· nunc uō aui m pdi
cionis ſue illuſione compat· Vehemoth quippe ut diximus belua
mſꝑtatur· que quadrupes oñditur· dū ſicut bos fenū cōmedere
phibetur· leuiathan uō qui amo capit· ꝓuidubio ſerpens magꝫ
nnoteſcit· nunc uō ad auis ſimilitudinē ducit· ei dicit· Nūquid
illudes ei q̄ aui· Cur ḡ belua ul iumentū· cur draco· cur auis appel
latur mdagemus· Cuius em̄ noīa eius agnoſcimus· ſi tgnerſatio
nis illius æſtuna ſubtilit· explorem̄us· Decelo quippe adterrā neit·
ē adſpem celeſtiū nulla iam reſpiratione ſe erigit· Irrationale ḡ
ē quadrupes animal ē· paſſionis m mundi ſatietate· draco ꝓno
cendi malicā· auis ꝓſubtilis nature leuitate· Qua em̄ hoc q̄d
cont· ſe agit ignorat bruto ſenſu belua ē· quia malicioſe nobis
nocē appetit· draco ē· quia uō de nature ſue ſubtilitate ſuꝑbe ex
tollit· auis ē· Rurſū quia mboc ꝙ imꝙ agit utilitate nram di
uina uirtute poſſidetur· iumentū ē· quia uero latenr̄ mordet ſer
pens ē· quia aut nomiq̄ ꝓ indomita ſuꝑbia ſe erā luas angelū
ſimulat auis ē· humanū ē em̄ genus q̄ius mexplicabili imqui
tatis arte laceſſiat· tribus tamē mtis ualde temptat· ut fidelis
alios ſibi luxuriam· alios ꝓmalicias· alios ꝓ ſuꝑbias ſubdat·
Non mmerito m eo q̄d agere mtit· exꝑo actionū ſuaꝝ nomie
nocat· cum iumentū draco ul auis dr· In eis quippe quos adſtul
tias luxurie exeritat· iumentū ē· m eis quos adnocendi malicia
mflamat draco ē· m eis aut quos mfaſtu ſuꝑbie q̄ alta ſapi
entes elenat auis ē· In illis uero quos pit in luxuria malicia
ē ſuꝑbia polluit· iumentū draco ſimul ē auis exiſtit· ꝓtot
namq; adeoꝝ cor ſe ſpecies mtulit· imqd eos nequitias impli-

cant. Multas q̄ verum nomine nocat: quia ante deceptor̄ men
tes m varias formas speries nesciit: Cum hinc em̄ p carnis luxu
riam temptat. sz tamen minime supat: mutata suggestione
cor illius in malitia inflamat. Quia ergo ad eū bella venire nō
valuit: draco venit. Illū veneno malitie corrumpe non valet:
sz tū bona sua eius oculis opponit: & cor illius in superbiam extollit
hunc q̄ ut draco surripe non valuit: sz tamen adducto fantasma
te in ānis glorie coram cogitationis eius obtutib; q̄ vanis volauit
Que mirū vanis tanto cōtē nos mimam⁹ extollit: q̄nto nulla
nature sue infirmitate p̄pedit. Quia em̄ carnis morte nō p̄mit
& redemptorē nr̄m carne mortale indit. alnore fastu elationis
intumuit. sz ubi cōtra auctorem sū penas superbie extulit. ibi
laqueum sue mortis invenit. Nam ea eius carnis morte p̄strato
& q̄ expetijt elatus: & inde laqueum p̄tulit unde q̄ escam sue ma
litie mortem insti concupiuit. Dicatur q⁹. Numquid illudes ei
q̄ avi? Quasi avi quippe dns illusit. dū ei in passione unige
niti filij sui oīdit escam. sz laqueum abscondit. Vidit em̄ q⁹ ore
paret: sz non vidit q⁹ gutture teneret. Nam quāvis eum filiū
dei fuerat ipe confessus: nelud purū tamen illū homine mor
credidit. Adeuius morte indeor̄ plequenciā animos concutiunt
sz in ipo traditionis eius tempe tarde iam cognouisse intelligit
qd̄ illa eius morte pmoueret. Vnde & p̄latī coniuge somnijs
terruit. ut nr illius a iusti p̄secutione cessaret: sz res mirā
dispensatione dispōita nulla valuit machinatione refragari
Expediebat quippe: ut p̄catōr̄ morte iuste morientiū solueret
mors iusti iniuste morientis. Qd̄ quia leviathan iste usq; ad
tempus passionis illius ignorauit: q̄ more avis illusus di
vinitatis eius laqueum p̄tulit dū humanitatis ei⁹ escam mone
dit. Sequitur. aut alligabis eum anicillis tuis. subaudis ut ego:
inserius & si despecta est conditio. nr̄ritas nigret. in anicillis au
tē tū condicione piter serius iacet. Sū autem dominus leviathā.
istum non seruis sz anicillis suis ligare se assert: quia admi
rande redemptionē nemens & suos cōtēnūdi superbiam p̄dicatores
mittens. relictis sapientib; insipientes. relictis fortibus debiles
relictis divitib; paupes elegit. anicillis q⁹ suis leviathan hui⁹
fortitudinē dns ligauit. quia testante paulo infirma mundi
elegit deus ut confundat fortia. Vnde bene etiam p salemone
dr. Sapientia edificauit sibi domū excidit columpnas vij. im
molauit victimas. miscuit uinū. p̄posuit mensas misit an
cillas suas. ut vocarent ad arcem. & in ema civitatis. Sapi
entia quippe domū sibi condidit. cum unigenit⁹ dei filius
in semetipo mē utez virginis mediante anima humanā

sibi corpus creauit · Sic quippe corp⁹ unigeniti domus dei dr · sicut etiam templū uocat⁹ : ita uero ut unus idemq; dei atq; hominis filius ipe sit qui hītat · ipe qui hābitat⁹ Qd tamen recte ⁊ aliter accipit⁹ si domus sapiente ecclia uocetur · Que vij sibi etiam columpnas excidit : quia abamore pītis seculi dissimctas adportandā eiusdem ecie fabricam mentes pdicantiū erexe · que peo qd pfecti oms uirtute sublimxe sunt septenario numo signant⁹ Jmmola uit uictimas qui uitam pdicantiū mactari in plecutione primsit Vmū misit · quia diuinitatis ⁊ humanitatis siue piter nob archana pdicant · Mensam quoq; ꝓposuit · qa scripture sacre nob pabula apiendo ꝓpant · Ancillas eiā suas misit · que ad arcem nos atq; ādiuinitatis mema uocarent : quia pdicatores infirmos abiectosq; habere studuit qui fideles ꝓlos ad spetialis patrie edificia supna colligerent · Vnde in ewange · dns nachalaelem laudat · nec tamen in sorte pdicantiū numerat : quia ad pdicandū eū tales uenire debuerant · qui de laude ꝓpria nichil habebant : ut tanto solidius ueritatis ee cognoscerent⁹ qd agerent · quito ⁊ apte cernerent⁹ quia adhoc agendum ple ydonei non fuissent · Vt q; mira potencia p pdicatorum lingwas daresceret · prius mirabili⁹ actu e · ut eorundē pdicantiū meritū nullū eet · Ancillas q; dns misit ⁊ leuiathan huius fortitudine ligauit · quia infirmos pdicatores mundo exhibuit · ⁊ potentes quosq; qui eius corp⁹ fuerant · subtrahens sui uincula restrixit · Et in semetipo leuiathan iste ancill⁹ ligat⁹ · cum infirmis pdicantibus ueritatis lumine darescente conelectorū mentes antiquus hostis no quitū ult seuire pmittitur · sz ne subinfidelitatis captiuitate cunctos quos appetit teneat · lignis ⁊ uirtutibus coartat⁹ Jpe q; ple hoc fortit⁹ fac · qui cont illū mires non fortibus tribuit · Sz qua quos cont eū dns mittat insinuat · nec etiam quid ipi agant qui mittunt⁹ adiungat · Sequi · Conandent eū amici : diuidēt illū negociatores leuiathan iste toties concutit⁹ quoties diuini uerbi gladio · sua abillo membra separant⁹ Jmqui em cum uerbū ueritatis audiunt · ⁊ sto timore pculsi abantiqui hostis se mutatione suspendūt : ipe in corpe suo diuidit⁹ cum hij qui pfine inhesorant subtrahunt⁹ Jpos no amicos nominat · quos supinis ancillas nocat · ipos etiam negociatores appellat · quos amicos dixerat · Sa ⁊ em pdicatores prius ancille s' pformidine · post animi pfidem : ad extremū q; negociatores pactione · Jpis quippe infirmantibus dr · Nolite timere pusille grex : quia complacuit pat' uro dare uob regnū Jpis rursum conualescentibus dr · Vos aute dixi amicos : quia oia q audiui a pre meo nota fec uob · Jpis adextremū in negocij o pactione pgentibus inhetur · Timtes in mundū inimicū : pdicate

euangeliū omni creature · In p̄dicatione quippe fidei q̄ quodā ne
gotiū geritur: dum uerbū datur & fides ab auditoribz suscipitur.
Qui quōdā negociū faciunt qui p̄dicationē p̄rogant. & a ꝑlis fi
dem reportant: fidem impendunt. & eoꝝ stām ꝓmus uitā sum
unt. Si em̄ illoꝝ p̄dicatio negociū non fuisset: ꝓfecto ꝑalmi
sta nō diceꝝ · Sumite ꝑalmū · & date tympanū · In tympano etem̄
chorū iubetur ut sonet · Quid ē g̃ dicere sumite ꝑalmū · & date
thympanū: nisi accipite spāle cantū cordis · & reddite tempalem
macerationē corꝑis? Si supna p̄dicatio negociū non fuisset: ne
q̄q̄ sub typo fortis mulieris salemon de stā ecclia diceret · Syn
donem fecit & uendidit: & cingulum tradidit chananeo · Qd
em̄ signatur in textu syndonis · nisi subtilis intellectio ste p̄dica
tionis? Inq̄ mollit̃ quesiuit? quia mens fideliū spe supna re
uocatur. Unde & petro animalia in linteo demonstrātur: q̄a
pcēr aie misericordit̃ aggregate · in blanda fidei quiete con
tinent? Hanc g̃ syndonem ecclā fecit · & uendidit: quia fidem
q̄ credendo texerat loquendo dedit · & a bni fidelitate uitam recte
conuersationis accepit: que & chananeo cingulū tradidit · q̄a
pungorē demonstrāte iustitie fluxa opa gentilitatis abstinuit: ut
hoc qd̄ ꝑcipitur uiuendo teneatur · Sint lumbi uri ꝑcincti · p̄di
catores g̃ suos dns q̄rendo anellas inuenit: ꝓmutando amicos
fac̃. ditando negociatores exhibet · Qui em̄ prius mundi mi
nas infirmi timuerūt post adcognoscenda diuina consilia ac
cendunt. Ditati aut̃ uirtutibz usq; adexercendū fidei negociū
ꝑficiuntur: ut leuiathan istius membꝝ macerando atq; sua
dendo tanto seuerius mādant · q̄nto & amici facti amoꝝ ueritā
tis semetipos uerius copulant: atq; abeo peccatoꝝ animas
tanto celerius subtrahant · q̄nto negociatores idonei effecti in
semetipis amplissimas apotheas uirtutū monstrāt. Quia
em̄ ꝓ p̄dicatores dei ualde laudabilit̃ a leuiathan isto res posses
sa diuidit? ueritatis uox ꝓꝑheta pollicet? dicens · Et si sepa
ueris uile a pcioso · q̄ os meū eris · Pcium quippe a uili sepa
rat? qui humanas mentes a rep̄ba antiqui hostis imitatiōe
distinguit. Qui recte os dei dr · quia peū ꝑcipit dubio eloquia diui
na formant? Sequitur · Numquid impleb̃ sagenas pelle ei⁹
aut gurgustiū piscū capite illius? Quid p sagenas nl' gurgu
stiū piscū nisi ecclie fideliū que una catholica factum deli
nant? unde in euange. septimū ē · Simile ē regnū celoꝝ sagene
misse in mare · & exōnmi genere piscū congreganti · Regnū
celoꝝ salig uocat? ecclā cuius dum mores dns ad supna subli
mat · iam hec ipa in dnō pcelesti conuersatione regnat · Que
recte etiam sagene in mari misse compat? exonm genē piscū

congreganti: quia mira mhoc gentilitatis selim millū respuit· sed
malos cum bonis· superbos cum humilibz· iracundos cū mitibus· &
fatuos cum sapientibz cepit· In pelle uero leuiathan istius stultos ei⁹
cœpis: mcapite autē prudentes arripim⁹. Vel certe pelle que ē exti⁹
simboiti adhec extrema fermentes: capite autē ꝓpositi designant.
Et bene dns seruato ordine has sagenas· ul' gurgustiū pistiū· idē
etiam sua & nota fidelium pns sē pelle eius· & postmodū capite
assumpsit mpletum: quia sicut supius diximus prius elegit infirma
ut p⁹ confundat fortia· Elegit quippe stulta mundi: ut confundat
sapientes· Primus namq; collegit indoctos· & postmodū philoso
phos: & non oratores docuit· sz piscatores· sz mira potentia p pis
catores subegit oratores· Dicat q⁹· Numquid mpleb sagenas pel
le ei⁹. aut gurgustiū pistiū capite illius· subandis ut ego: qui mē
etiam fideliū prius qī pellem dyaboli extremos atq; infirmos
colligo & postmodū capiti illius· ide prudentes michi aduersantes
subdo. Sequitur pones sup eum manū tuā· idē ut ego: qui fo
ri illū potentia reprimens· non plus quā expediat seuire pmitto:
eiusq; seuitia qntum pmisero· in electoꝝ meoꝝ utilitatē retor queo
vel certe manū sup eū ponere ē: iurtutis ptate supare· Bto q⁹
iob pmirrogationem dr pones sup eū manū tuā: ac si apte dicat
Numqd nitente illum ꝑa reprimis? unde & apte mox subdit.
Memento belli: nec ultra addas loqui· alta dispensatio inditoꝝ
dei· necitro sepe bene merentes famulos ul minis impetit· uel
flagellis pmit· ul' quibusdam sup impositis oneribus grauat·
ul laboriosis occupationibz implicat· quia mira potentia pindet·
qd si quieti ac liberi intiquillitate pfruerent· temptationes
ferre aduersarij non ualentes· mente pstrati ruinis iaceret
Du⁹ q⁹ eos fortis tollerantes flagellis ul' oneribz occupat subtrahi
endis intus temptationū iaculis occultat· Mons quippe medi
tatis ē· ut sepe fermore ulceris impurigine cutis trahat· &
plerumq; inde intus curat· ui exterius sanguat· Sta nonnq;
diuine dispensationis medicina agitur· ut exteriorib; doloribz
intiui uiros admat· & flagellor sectionibz repellat· ea q;
occupare mentē poterat· intrinsecꝰ putredo maior· Et tame sepe
dum patentis culpe sibi cōscij homines non sunt· & aut doloribz
rugant· aut laboribz deprimunt· cont' iusti atq; omptem iu
dicem inquietela pusillanimit· Subtiq; minus intuentes cont' q⁹ for
tem aduersarij bellum gerunt· Cuius si intollerabiles uires
solliate attenderet: neq; q; debijs que exterius tollerant mur
muraret· Sz ideo nident nobis hec ꝗ minora· quia bella occulti
aduersarij nolumus pensare ꝗ minora: aquibus plerumq; bel
lis ut dicimus du flagellamur defendimur du affligimur·

occultam. Caro enī nra prius qī resurrectionis incorruptione
solidetur · si nullo merore affligatur · in temptationibz effrenatur
Quis aut nesciat q multo sit melius ardere flamma febrium
quā igne inferni. Et tamen cū febre corripim. quia minor estū
qui occupare nos potat considerare negligim. de plectione
murmuram. Quis nesciat qd multo sit melius durus mi-
nistro hominibz subiici: qī blandientibz demoniis spiritibz subdi.
Et tamen cū dei alto iudicio iugo humane condicionis atterim
inquerela plimus: immo quia minus attendim. q si nos
nulla condicio seruitutis oppmeret · fortasse mens nra multis
inquietudinibz penis libera deseruiret · Ideo g hec que tolleramus
gīna credim: quia bella hostis callidi qī sint cont nos dura atq
intollerabilia non iudem. Menti enī nre omne pond inflectere
si ea que se oppmere poterant · occulti aduersarij bella pensaret ·
Quid enī si omps deus ona que patim sublenet. Et tamen sua
nob adiutoria subtrahat · et me leuiathan illius nos temptame
ta derelinquat. Seuiente tanto hoste quo ibimus: si nullis auc
toris nri ptectionibz defendamur. Quia g bīs iob culpe sibi
consci non erat · et dura tamen flagella tollerabat: ne fortasse
in uno murmuratois excedat · memoret. qd timeat: et dica.
ei · Memento belli: nec ulr addas loqui ac si apte diceret. Si
occulta hostis cont te bellū consideras · quicqd a me pateris no
accusas: si impetente aduersarij gladiū pspicis flagellū patris
nullatenus phorrescis. Vides enī qi flagello te ferio: et intueri
negligis · a quo te hoste flagellando liberū seruo · Memento g
belli nec ulr addas loqui · ide tanto te addisciplinā patris exhibe
tanto quanto te pspicis · ad bella hostis intrinsecus · Dum g me co
ripiente pauis · ut eqm mutu feras · hostē tuū admonitionā re
uoca · et diuinū no estimas omne qd pateris dn externis cruciatibz
ab interna passione liberaris · Quia aut leuiathan iste de dumo
mia falsa sibi promissione blandit. postq terrorem fortitudinis
eius intulit · et bō iob animū in eius certamine spectione cōmonit di
cens · memento belli · nec ulr addas loqui · ut in eum insuperabile reatū
eius ondere · illico adiungit · Ecce spes eius frustrabit. eū · Qd
sic de eo debz intelligi ut referri etiam ad corpus illius possit: quia
inquo omnes qui districtione iustitie dinine non metuūt · in cal
sum sibi de mia blandiunt. Mox ad consolationē nram redies
extremi iudicij futuru eius interitū pnunciat dicens · Et inde
tibz cinctis papitabit. Cinctis enī iudentibz papitabit. quia
eterno tunc iudice terribiliter appente astantibz legionibz ange
lor assistente cincto ministerio electi ptantur atq electis omni
bz adhoc spectaculū deductis ista belua crudelis et fortis in medio

captiua dedunt · & cum suo corpe idē cum xpō omnibus eternis gehen
ne incendijs manapat · cum dr · Discedite a me maledicti in ignem
eternū : qui ꝑatus ē dyabulo & angelis ei⁹ · Quale erit illud spec
taculū : quādo hec im manissima bestia electoꝝ oculis ondit · que
hoc belli tempe immis illos terrere potuerat · si uideret · Sz occulto
ac miro dei consilio agitur : ut & nunc peius grām a pugnantibꝫ
non misā uincat · & time a letis victoribꝫ iam captiua uideatur ·
Time aut missi diuino adiutorio q̄ntū debitores sunt plenius re
cognoscunt : q̄ndo tam fortē bestiam uiderunt · q̄ nunc infirmā u
cerunt · & in hostis sui immanitate conspiciunt · q̄ntum debeant
gratie defensoris sui · Redeunt ei de hoc ꝓlio · time milites nri uir
tutū trophea referentes · & receptis corpibꝫ cum iam millo iudicio
celestis regis mitū sortiunt · peius immanissimas uires huius
antiqui serpentis aspiciunt · ne uile estiment · q̄ euaserunt · Bñ q⁹
dr · & uidentibꝫ cunctis ꝑpitabit · quia uisa mors eius time gau
diū exhibet cuius tolerata uita nunc uictis cottidie impugnatibꝫ
bellū monet · Sz audientes ista ac sꝑ timus quererem · dño dicen
tes · dnē qui leuiathan istum tante ē fortitudinis non ignoras
ei in certamine infirmitatis nrē · cur insultab : illico adiunxit ·
Hō q̄ crudel insultabo eum · Et uelud mor a nob rationis causā q̄
reret · quomō eum non q̄ crudelis insultas quem sanus · quia ta
los inuadere & deuorare ꝑmittas : statim subdit dicens · Quis
em ꝑ resistere ualuit meo : & quis ante dedit michi · ut reddam
ei · Omnibus duobꝫ uerbis & uirtute sue potentie · & omne pond⁹
rationis explent · Nam ꝓpter potentiam dix · quis em resistere ꝑ
ualuit meo · & ꝓpter rationem subdidit · quis ante dedit michi · ut
redda ei · ac si diceret · Hon em q̄ crudelis insulto · quia de eius for
titudine & electos meos potent⁹ eripio · & rursū reprobos no iuste
sz rationabili damno : ide · & eos quos benigne eligo · eripe
mirabili⁹ possum · & eos quos reprobo non iniuste derelinquo · Ne
mo quippe ut diuina illi gratia subsequat · prius aliquid con
tulit deo : nam si nos deū bene opando ꝓuenim⁹ : ut & q̄d ꝓpheta
ait · mia eius ꝓuemet me · Sz quid nos bone opationis dedim⁹ ·
ut eius gratiā mereremur · Ubi & q̄d paulus aplus die · gratia saluati
estis ꝑfidem · & hoc non ex nob : dei donū & non ex opibꝫ nris ·
Sz nra dilectio ꝓuenit deū : ubi & q̄ iohannes aplus dicit · nō quia
nos dilexerim⁹ deū sz q̄m ipe ꝓ dilex nos · Ubi & q̄ paulus dns
dix · diligam eos spontanee · Sz sine eius munere nra uirtute deū
sequimur · Ubi & q̄ euangelii ueritas ꝓtestat · dicens sine me
nichil potestis facere · Vel & q̄ ait : nemo ꝑ uenire ad me nisi
ꝑ qui misit me traxerit eum · Ubi & q̄ iterum dix · non uos me
elegistis · sz ego elegi uos · Si altrem dona bonoꝝ opum uirtute

nrā bene cogitando ꝓuenimus: ibi ē q̄ rursum ꝑ paulū tam subtilit dr· ut omnis de se humane mentis fiducia ab ipa ab cordis radice sit radat· cum ait· non qua sufficientes simus cogitare aliquid a nob q̄si ex nob· sz sufficientia nrā ex deo ē· Nemo g· deum meritis ꝓuerit ut tenere eū q̄ debitorē possit· sz miro modo omnibz equus conditor· e· quosdam ꝑelegit· e· quosdam misis reprobis moribz iuste derelinquit· Nec tamen electis suis pietatē sine iustitia exhibet· quia hic eos duris afflictionibz ꝑmit· nec rursum reprobis iustitiā sine mia exercet· quia hic eos duris equanimit· tollerat· quos q̄n doq; impetuū dampnat· Si g· e· electi ꝓuenientē se gratiā sequit· e· reprobi iuxta qd merent· accipiunt· e· de mia miserent· electi q; laudent· e· de iustitia non habt reprobi qd accusent· bñ itaq; dicit· Quis ante dedit michi· ut reddā ei· ac si apte diceret· ad ꝓcendū reprobis nulla ratione compellor· quia eis debitor ex sua actione nō teneor· sd merito eis negata celestis patrie ꝑmia eterna ꝓpsunt· qa ea nunc dū ꝓmereri poterant· exhibere arbitrio contempserūt· qa inde liberū arbitriū in bono formatū electis· cum eoz mens aterrens deliberis grā aspirante suspendit· Bonū quippe q agimus e· dei ē· e· nrm· dei ꝓuenientē grām nrm ꝑ obsequentē liberam uoluntatē· Si em dei nō e· inde ei meritū grās agimus· Rursū si nrm nō ē· unde nob retribui ꝑmia speramus· Quia g· non ex merito grās agimus· sumus qd ex nullo ꝓcedente· e· rursū quia non ex merito retributionē gaudemus· sumus q; subsequente libero arbitrio bona elegimus que ageremus· Sequit· Omnia que subcelo sūt condita mea s· Omnibz hoc quia non solum ea q̄ subcelo sūt· sz ipa quoq; que sup celo sūt condita que e· celestia uocant· ei· uoluntati seruiunt· aduo creata ē memineūt· Cur g· tantūmō de mansionibz loquens ait· omnia q̄ subcelo s· mea sunt· Sz quia de leuiathan loquitur qui iā nō in ethere celi se de continet· cuncta que subcelo sunt· assert sua ee· ut ei quoq; qui de celo cecidit sine edoceat ptāti seruire· ac si diceret leuiathan iste beatitudinē quidem meā ꝓdidit· sz dominiū non euasit· q· e· ipe michi ptates miserunt· que michi ꝑmis actionibz aduersant· Sequitur· Non ꝑcam ei· e· uerb potentibz addecandum compositis· Quis hoc qd legisse se neq; nouit existimet· quia culpaz suaz diabolus sit uenia petiturus· Sz ille fortasse hō que leuiathan iste in mundi termino nas ꝓpriū sibi fac· que attestante paulo dns ihūs mt finiet spū oris sui· e· destruet illustratione aduentus sui territus tante maiestatis ꝓnia· qua exercere mires suas non ualet inclinat· ad ꝓces· Qd tame de ei corpe· ide mīquus omnibz intelligi ꝑtuis potest· qui sero ad petitionis uerba uenimus· qua iuste exequi facta contempnūt

Vnde ꝓ ewangeliū veritas dicat· Nouissime ueniunt reliqui virgiēs
dicentes· Dñe dñe ap̃i nob̃· Quib̃ illico rñdet· Amen dico nob̃:
nesciō uos· Sz cum uerba potentia addēpcandi componē dr virg
magis: ut q̄ de eius corpe mfuturo diximus· in hoc tempe sen
timus· Sunt namq; nonnulli mt̃ stām ecclīam: qui ꝑuias ad
dñm ꝑces habent· sz unitatem dēpcandi non hnt· Nam ꝑmissa
celestia petitionib; sequunt· opibus fruuntur· hij non minꝰ etiam
lacrimas in oratione ꝓpinunt· sz cum ꝑ orationis tempa eor̃
mente supbia pulsauerit· illico in fastu elationis intumescunt·
Cum auaritia mstigat: mox ꝑmendia aīe de cogitationis exe
stuant· Cum luxuria temptauerit: illicitis ꝑtinus desideriis an
helant· Cum ira fatigat: mox mansuetudinē mentis flamma
mſanie contrahat· Vt g̃ dicimus ꝙ fletus in ꝑce ꝓpinit· ꝙ cū
explentis ꝓbis cum minor̃ suggestione pulsantur· neq; ꝓ peterm
regni desiderio se fleuisse meminerit· Qd apte de se balaam intuit
qui mstor̃ tabernacula conspiciens ait· Moriat̃ amma mea mor
te iustor̃· ꝙ fiant nouissima mea hor̃ similia· Sz cū copunctionis
tempus absciss̃it· cont̃ eor̃ unitatem quib; se simile fieri etiā mon
endo popsterat consiliū ꝓbuit· ꝙ cū occasione de auaritia repit
illico oblitus ē· quātꝰ sibi de innocentia optauit· Virtutis igitur
pondus oratio non hz: quā neq; ꝓseuerantia continui amoris
tenet· Quo cont̃ bene de anna flente phibet̃· multusq; illius nō
s̃ amplꝰ mdiuersā mutati: quia infelix mens eius neq; ꝓ post
ꝑces inepta letitia lasciuiendo ꝓdidit· qd orationis fine tempore
gemituū rigor exquisit· Nonnullis musitm negotiationis
nexus̃ labor orationis: de quib; in ewangelio ueritas dicit·
Deuorant domos uiduar̃: sub obtentu ꝓlixe orationis· hij ac
ꝓpiunt ꝓlixius indultū· Quia g̃ unusquisq; peculiaribus qui leui
athan ista corpus s̃ millomō ꝓat̃· cū eor̃ ꝑces ope destruunt
recte nūc dr· non ꝑcam ei ꝙ uerbis potentibus addēpcandi
compositis: quātus ꝙ ꝓhoc qd uerba potentia addēpcandum
compositis referunt̃· apte in amtas orationis ondit̃ur· Verant̃
namq; orare ē: amaros in compunctione gemitꝰ· ꝙ non com
posita uerba resonare· Sz quia antiquus hostis quo districtius
frangitur· eo nequiꝰ ꝑ multiplicia argumenta dilatat̃· cuꝰ
tamen insidias dns qꝫto subtilius occultā considerat· tanto
nob̃ misericors manifestat: recte subiungit· Quis reuelauit
faciem indumenti ei⁹: Leuiathan iste aliter religiosas hom
mentes· aliter uero huic mundo deditas temptat· Nam ꝑ ius
mala que desiderant apte obtinet̃: bonis aute latenter insidi
ans subspecie salutis ꝓdit· Illis uelud familiaribus suis mi
quit se manifestius insinuat· istis uero uelud extraneis cautius

qī bonestatis ptextu se palliat: ut mala q̄ eis publice non nal
tanta bone actionis uelamine subintrmittat. Vnde ē memb eis
sepe enim apta nequitia nocere non possunt · bone actionis ha
bitū simmunt · ē prauā quidem re ē ope exhibent · ꝫ sta spem
mentiunt ē. Jmqu enī si apte mali ēent: a bonis reapi omo
non possent · Sz simmunt aliqd de uisione bonoꝝ · ut dū bon
uri in eis reapiunt speciem · quā amant: pmixtū simant
etiam uitijs qđ utant · Vnde quoldam paulus apls mtuens
sub pdicationis uelamine uentis studio fermentes ait · Jpe em sata
nas trāsfigurat se in angelum luis · Quid g̃ mirū si ministri
eius trāsfigurent ē uelut ministri iustitie · Hanc trāsfiguratō;
uolūt timūt q̄do udit angelū ē timūl ēet patris mquisit
dicens nr̄es an aduersarioꝝ · Videlicz si aduersē uirtutis ēet · eo
ipō quo se suspectū cognosceret abillusione resiliret · Quia ergo
leuiathan iste in eo q̄ mquitatis opus molit ē: sepe spem sta
tis mdūt ē · quia nisi pdumā gram simulationis eius detegi
mdimenta non possunt · bene dr̄ · Quis renelauit faciē mdu
menti eius · subaudis nisi ego · qui seruoꝝ meoꝝ mentib; gra;
subtilissime discretionis mspiro: ut renelata malicia faciem
eius nudam uideant · qua cooptam ille sub habitu sanctitatis ecclī
tat · ē Et quia fideliū mentes corrumpe · aliq̄do oblatione sua
aliq̄ suggestione conatur · agit em mō ope mō plusatione:
recte subiungit ē. Et in medio dentis eius quis intrauit · subaudis
ī ego: qui pdiscretas electoꝝ mentes suggestionū eius ūba
discutio · ē non ita hec ēē ut forinsecus mt manifesto ē. Bonū na
q̄ uidentur pmittere: sed ad pditū finem trahunt. Jmmediū
g̃ oris eius intrare ē · callidtatis eius uerba penetre: ut neq̄q̄
pensetur qđ uelonant · ꝫ quo intendūt · Intrare adam mme
diū oris eius noluit: q̄do intentionē plusionis illius cau
te pensare neglexit · Dulcedine quippe se p illū accepe credidit
ē mmortalitatis granam amisit · Vnde g̃ abintellectu uerboꝝ
eius incaute extrinsecus stetit: inde se ori illius denorandū fimdi
tus pbuit · Sequit ē. Portas uultus eius quis apiet ē: Porte
uultus eius sunt uiqu doctores: qui idirco porte uultus
eius uocati sunt · quia pipos quisq; ingreditur ut leuiathan
iste q̄ inptātis sue principatu uideat ē. Sicut em sc̄ptura sac
stos uiros portas syon uocare consuenit syon quippe specu
latio nūpātur · ē non immerito pdicatores stos portas syon
dicimus quia per eoꝝ uitam atq; doctrinam abscondita supne co
templationis intramus · ita etiam portas leuiathan illius erro
ꝝ magistri signant ē: quoꝝ dū pdicatio pcella rapit ē: miseris
audientibus ma pdictionis aperiu · Sz porte iste ante oculos hom

plerumq; admtroducend̄ quidem apte s̄: ꝯ tamen addēphendendū
⁊ clause: quia recta mspecie exhibent ꝯ opa p̄ua pſuadent. Adde
phendend̄ q̄ clause sint. qua ne mtmseus cognosci ualeant. exteriori
simulatione mummnt. Quas tamen mira potentia dn̄s apit. quia
electis suis ypocritarū mentes cōphensibiles fac. Portas q̄ multe
eius quis apiet subandis mſi ego: qui electis meis magistros errōr
subspecie sanctitatis absconditos pspicua cognitione manifesto. Et q̄
antix̄p̄ nemens ipās etiam summas huius sēcli ptates obtinebit q̄
duplici errore semens conat. ad se corda hominū ⁊ mssis p̄dica
toribꝫ trahere. ⁊ cōmotis pfatibꝫ mdmare: bene de leuiathan isto
dn̄s subdidit dicens. Pgyrum dentiū eius formido. Mutato namq;
nomine os eius dentes mſimare alit nolunt: quos superbi portas
uocant. Pusi ⁊ em p̄dicatores porte ei⁹ s̄: quia mgressum p̄dica
oms apiunt. Dentes ei⁹ s̄: qua eos quos in errorem capiunt a
ueritatis soliditate confringunt. Sicut em sc̄e ecclie dentes accipi
mus eos qui p̄dicatombꝫ suis peccantiū duritiam conterunt. un
ei psalemonem dr. dentes tui sicut greX detonsarū ascendentiū de
lauacro. qui non in mento detonsis. ac lotis ombꝫ compant. qa
in mente uita sumentes in lauacro baptismatis comūsationis pstre
uela uetusta deposuerunt: ita etiam dentibꝫ leuiathan istius errōr
magistri figuant. quia reprobōr mtam mordendo dilaniant. ⁊ eos
a ueritatis integritate subductos mſatrisimo falsitatis mactant.
quōr quidem p̄dicatio fanle despti abanditoribꝫ poterat. ꝯ hanc
ante humana iudicia adunctis ptatum secularū terror exaltat.
Recte g̊ dr pgyrū dentiū eius formido: id̄ iniquos p̄dicatores an
tex̄pi puerse huius sēcli ptegunt ptates. Nam quos illi appetunt
loquendo seducere: multi potentiū studient semendo terrē. pgyrū g̊
dentiū eius formido ē. ac si apte diceret. Idcirco isti pueri p̄dica
tores alic̄s suadentes contemnt: qua sint cura ipōs alij qui
mfirmōr mentes terrentes affligunt. Quale itaq; illud p̄sen
tis tempus appebit: q̄ndo ad puertenda fidei pietate alij
uerb semunt. alij gladys. Quis em etiam mfirmus leuiathan
istius dentes non despiceret. si non eos p curruti ptatum sēcl̄ārū
terror mmmret. ꝯ duplici cont illos calliditate agitur. q̄ qd eis
ab alijs uerb blandientibꝫ dr: hoc ab alijs gladijs ferientibꝫ mpat.
Que utrorumq; arma. ideo potenti atq; loquati in iobis apocalip.
brem ē sententia comphensa q̄ dr. Ptas equōr mare. ⁊ incandis
eōr erat. In ore namq; doctōr sententia. Incanda nō secularū poten
tia figurat. Prandam quippe que retro ē. huius sēcli postponenda
tempalitatis designatur. de qua paulus apls dic. Unū aut: quecet
obliuiscor ad ea que ante sunt extenta. Retro ē em omne qd̄ trāsit: an
te ē omne qd̄ nemens pmanet. Istis g̊ equis id̄ nequissimis p̄di

catoribꝫ ubiꝫ carnali impulsu currentibꝫ more · ⁊ incauda ptās est:
qua ipi quidem puersa suadendo pdicant · sꝫ tempalibꝫ ptātibꝫ fulti
pcā sē que retro sunt exaltant · Et qua ipi appere despicabiles possūt.
abimquis auditoribꝫ suis p eos sibi reuerentiā exigunt · quoꝝ pa
trociniis fultum⁹: Vnde hic quoꝫ non immerito p gyrum dentiū
eius formido in ee describit⁹: qua multis terroribꝫ agit⁹: ut mp
ulis eoꝝ pdicationibꝫ · ⁊ si non ueritatis sententia · certe tempal
potentia timeat⁹: Vnde bene eundem antichm psalmista describit
dicens · Sublingua eius labor ⁊ dolor: sedet in insidijs cū diui
tibꝫ in occultis · Ipter dogmata em puersa sublingua eius la
bor ⁊ dolor ē: ipter miraculoꝝ nō spem in insidijs cum
divitibꝫ in occultis: ipter secularis aut ptātis gloriaꝫ · cū div
tibꝫ in occultis · Qua em simul ⁊ miraculoꝝ fraude ⁊ terrena
ptate utit⁹: ⁊ in occultis · ⁊ cum divitibꝫ sedere phibet⁹: Seq⁹
Corpus illius qi scuta fusilia · Scptura sancta scuti nomine aliqñdo
uti mpte pspera · aliqñdo in aduersa consuenit · Nam sepe scuti de
fensio pdiuina protectione ponit⁹: nonnūq; ii phumana repug
natione memorat⁹: Pdiuina em protectione p psalmistā dr · Scuto
bone uoluntatis tue coronasti nos · Scuto nos dns coronare phi
bet⁹: qua quos protegens adiuuat remunans coronat · Ruelum
phumana repugnatione peiudem ipheta scuti ponit⁹ sic alibi · ibi
confregit cornua arcū · scutū gladiū · ⁊ bellū · In cornibus quippe
elati superbi in arcu etiam insidie longe terentiū insertis aut
obstinata diuina defensionē: in gladio uirtus protectio: in bello
aut ipā cont deū mentis motio designatur · Qd nimiꝝ totiens
scte eccie confringit⁹: dum mentes deo resistentiū sup posito ingo
humilitatis edomant⁹: hinc ruelum peiudē psalmista dr · Arcū
conteret · ⁊ confringet arma: ⁊ scuta comburet igni · Arcū enim
dns conteret: cum occulta insidiantiū machinamenta dissolut
Arma confringit: cum ea que contra se erecta fuerant · patrocinia
humana comminuit · Scuta igne combuit: cū peccantiū mentes
obstinata sē diuina defendentes ad penitentie ⁊ confessionis ardore
sti spūs calore succendit · Qd nō hoc loco corpus leuiathan ifirmis
scutis fusilibꝫ compat⁹: p lenitatē nob̄ innuit⁹: qua durū quidē sꝫ ta
men cū labit⁹ fragile solꝫ ee uas omne qd fusile ē · Scuta g⁹ si sint
fusilia insuperanda sagittaꝝ protectione robusta s · sꝫ casū fragilia
ictu quidē ferentiū minime penetrant⁹: sꝫ sic se lapsu p fragmen
ta dissoluunt · Corpus g⁹ leuiathan ifirmus · idē omnes iniqui · qa
p obstinationē duri s · sꝫ pinta fragiles: scutis fusilibꝫ compant⁹
Cum em uerba pdicationis audiunt · nulla correptionis iacula
se penetrare pmittunt · qua in omni pcō qd faciunt · scutū sibi
pbe defensionis opponunt · Nam cū quisq; aliū de ictu lue mig⁹

arguit: non mox cogitat quomō culpaz corrigat. sz quid maduto-
riū siue defensionis ōponat. Nulla igitur ueritatis sagitta penetra
t. quia uerba sce correptionis in scutū excipit. siple defensionis.
Vnde bene de iudeis cōt. pcepta dīi supba se defensione tuentibz
p heremā dr. Reddes ei mercem dne. iuxta opa manuū suaz. Mox
qz eandem mercem expllens subdidit dicens. Dabis eis scutū cordis
laborem tuū. labor quippe dm appens mt hommes passibilis eius
humanitas fuit: quā iudei siple sapientes dum cernerent. despe-
erunt eū quē im mortalē credere dedignati s. quē m natura passibi
li mortalē iuderunt. Cumqz eius humilitatē conspiceret supbie
fastibz obdurati sima cura moliti s: ne eoz mentes stā pdicantiū
uerba penetrarent. Dīs g eis dns mercem malorz opum reddet. dedit
illis scutū cordis laborem suū: quia recto iudicio inde illos cont
se siple obstinatos exhibuit. unde ipe pnob mim firmitate labora
uit. Repulerunt quippe a se uerba pdicantiū. quia dedignati s.
m dno infirma passionis. Laborem igit dīs cont eundem dnm
scutū cordis habuerunt. quia siple sapientibz eo despectus apparuit. qua
pter eos humilis fuit. hoc scutū sicut iam s supius diximus pius
ille pāz tenuit: qui requirenti dno cur lignum ueritatis cōtigisset. nō
a se culpam retulit. sz admulierē quā dns dederat se accepisse rndit:
ut qi rectum suū oblique m auctorem elidet. qui ei mulierē dederat
que talia psuaderet. hoc scutū etiam requisita mulier tenuit qndo
neqz ipa a se culpaz retulit. sz serpentis illud psuasionibz replicauit
dicens. serpens decepit me. e comedi: ut ipa quoqz rectū suū obliq
m creatorē diceret qui illic intrare serpentē psuasiuz talia prohibuisset.
Serpens nō iam non requirit. quia nec eius pemtentia querebat.
hij aut quoz pemtentia quelita e. scutū nequissime defensionis cōt
inistissime correptionis uerba ptulerunt. Vnde nunc usqz in usum
peccantiū trahitur. ut culpa cum arguitur defendatur. e unde fini
ri recte debuit. inde cumulet. Dīs g dr corpus illius qi scuta fusilia:
quia omnes iniqui ne a se corripientiū uerba puemant. qi cōtra
aduersantiū iaculā scuta defensionū parant: quia iudicijz eius
corpus adhuc nob expressius detegit dīs subiungit. Compactū
squamis se pmentibz. fertur quia draconis corpus squamis tegit
nec ulli⁹ iaculatione penetrat. Ista corpus omne diaboli. ide mul
titudo reproboz cum de iniquitate sua corripit. quibz ualz tergi uer
sationibz se excusare conat. e qi qualibaz defensionis squamas obi
cit. ne transfigi sagitta ueritatis possit. Quisquis em dīi corripit
peccatū suū magis excusare appetit. qz deflere: qi squamis tegit.
dum a suis pdicatoribz gladio uerbi iaculat squamas hz. e idcir
co ademus pcordia tuis eundi uiam uerbi sagitta non hz. Duricia
em carnalis repellitur. ne spiritalis ei gladius infigat. Carnali

sapientia cont̄ deum saulus obdurauāt : q̄ndo cor eius nulla p̄dica
tionis ewangelice sagitta penetrabat · Sz postq̄ fortiꝰ celitꝰ incepa
tione iaculatus · & supino respectu cecatus ē · Lumen quippe ut acci
pet amisit · ad ananiam uenens illuminat̄ · nq̄a illuminatiōē
quia defensionū suaꝝ diuina caruit · bñ de eo sc̄ptū ē · Ceciderunt
q̄ si squame aboculis eius · Carnalis nidelis tegimenta illū diuina
p̄uerat · & ideirco radios ueri luminis non uidebat · Sz postq̄ sup
be repugnationes eius incte s̄ : defensionū squame ceciderunt ·
que quidē subanaime mambꝰ aboculis ceciderunt corpis · Sz ante
iam sub dn̄ica increpatione ceciderunt · aboculis cordis · Cū enim
alte inuectionis iaculo confossus iaceret · humili iam & penetto
corde requirebat dicens · Dn̄e quid me uis facere · Repulsis videlꝰ
squamis iam adcordis ulcera ueritatis sagitta penetrat : q̄n de
posita elatione superbie eū quē impugnauerat dominū confitēs
& quid ageret uelut ens requirebat · sntiens libet ubi ē lupus ille
p̄secutor : ii lupus rapax · Ecce mouem iam ūlus ē · qui p̄tatur
pastoris semita q̄ sequitur · Et notandū qd cū dicēt · quis es dn̄e
nō ei a dn̄o rndetur · Ego sum unigenitus patris · ego p̄incipiū · ego
uerbū ante secula · Quia cū saulus incarnatū dn̄m credere con
tempnebat · & eius humanitatis infirma despexerat decelo hoc
qd contempserat audiuit · Ego sum ihs nazarenus quē tu p̄sequis
ac si diceret · hoc a me audi de superioꝰ : qd inme de infernoꝰ
despicis · Auctore ē celi uenisse despas interra · exterra gr̄ hominē
cognosce de celo · ut tanto inme amplius sacramenta infirmita
tis metuas : q̄nta & hec p̄ducta meelestibꝰ adexcellentiā p̄fatis
pbas · Psternens igitur te neq̄q̄ tibi hoc altruo qd ante secula
deus sū : Sz illud a me audis qd de me credere dedignaris · Post
q̄ em dix̄ ihūs adhuc in exp̄sione terrene inhabitationis sub
didit nazarenus : nelud si apertius diceret · humilitatis mee i
firma sulsipe & tue superbie squamas amitte · Sciendū ē tamē
qd iste defensionū squame q̄nis pene omne humanū genus
contegunt · ypocritarū tamen specialit̄ & callidoꝝ hominū me
tes p̄imunt : Ipis etenī culpas suas tanto nebemena⁹ cōfitei
refugiunt · q̄to & stulta⁹ uident abhominibꝰ peccōres erubesc̄t
Corrupta itaq; sinitatis simulatio · & malitia occulta deprehensa
squamas obiciat defensionis · ueritatis gladiū repellit · Vnde
bene p̄phām cont̄ iudeam dr̄ · Ibi cubauit lamia & inuenit
sibi requiem : ibi habuit foueam ericius · Plamia quippe
ypocte : per ericiū uero malignoli quiq; qui duplis sē defensi
onibꝰ contegunt designant · Lamia & em humana habere
faciem dr̄ · & corpus bestiale · Sic & omnes ypocte inp̄ma
facie qd ondunt · q̄ sinitatis ē · & bestiale & corpus q̄ sequitur

qua nalde minas. que sub bon spe ac molunt. Erit aut noīe
malignāz mentiū defensio designat. qua indelig erit⁹ eiū
apphendit. eius & capud cernit & pedes uident. & corp omne
conspicat. Sē mox ut apphensō fuerit. sēmetipm in spērā colligit.
pedes introrsus trahit capud abscondit. & mē tenentis manus
totū simul amittit. qđ totū simul ante uidebat. Sic minūtī
sic malignē mentes sunt. cū in suis excessib⁹ comphendunt.
Capud em cuncti cernitur: qua quo mino adulpā peccator accel
serit uidet. pedes enim conspiciunt. qua quib⁹ uestigijs nequi
cia sit ꝑpetrata cognoscit. & tamē adductis repente excusatoīb⁹
malignā mens introrsus pedes colligit. qua cuncta inquinā
tis sue uestigia abscondit. Capud subtrahit qua minis defensioī
b⁹ nec inchoāsse sē pūū aliquid oīdit: & qī spera in manu tenē
tis remanet. qua is qui corripit cuncta que iam cognouerat
subito amittens tuolutū inē consuetudā pādrem tenet. & qui totum
iam deprehendendo uiderat. terquissatione ꝑue defensionis illusus totū
piter ignorat. foueam g̃ erimus inspbis habuit. qua malignā
mens sēsē intra sē colligens intenebras defensioms abscondit. Sē
in hoc qđ se peccator excusat. in hoc qđ caligosis defensiomb⁹ fixum
in se oculū corripientis obnubilat: diuinus nob⁹ sermo etiam quo
mō asimilib⁹ fulcat oītat. Sequit. Vna uni cōiungit. & ne spi
ritalū quidē incedit peas. iste iniquame peccantiū. nē aboīe pdi
cantiū aliquo uite inspiratilo penetrent. & obdurate sint. & cō
iunctē. Quos em similis rectus sociat. concordi ptinacia etiam
defensio puersā constipat. ut de factionib⁹ alterna sē inuicē defen
sione tueant. Sibi em quisq; metuit. dum admoneri ul corrigi alte
rū cernit. & ideirco cont corripientiū uerba inanimit assurgit. q
se in altō ꝓtegit. Bñ g̃ dicitur. una uni coniungit. & ne spiritu
lū quidē incedit peas: qua in iniquitatib⁹ suis dū inuisim sup
ba defensione sē ꝓtegunt. stē exhortationis spiritala ad se nullate
nus intrare ꝑmittunt. Quor pestifera concordia adhuc ptinus
subdidit dicens. Vna alteri adhereb⁹unt: & tenentes se neq; q̄ se
pabunt. Qui em dum corrigi poterant. iniquitatū suar ꝑti
nacia uina pdurant: & tantomagis a cognitione iustitie cotti
die sepabiliores fiunt. quīto a se inuicē nulla intrepatione sepa
rantur. Nam sic ee noxiū solet & unitas si delit bonis ita pni
ciosū e si non delit malis. Quercos quippe unitas corroborat: &
tantomag̃ incorrigibiles quanto unanimes fac. Debac unita
te reproꝫ ꝑ salemonē dicitur. Stuppa collecta synagoga peccan
tiū. Debac nauim ꝓphā ait. Sicut spine inuicē se complectunt
sicut cōmuniū cor piter potantiū. Communiū namq; reproꝫ e
delectatio tempalium uoluptatū: inquo minime cōmuno piter

potant · quia delectationis sue illecebris se concordie debriant sgit
quia membr leuiathan istius idest iniquos omnes quos dei sermo
squamarū compactionibus comparat · addefensionem suā p culpā
concordat : bñ dr · Una alteri adherebunt : & tenentes se neq; se
pabunt : Tenentes enī sēpari nequit · qua eo addefensionem
suā inaptim constitui s · quo sē sibi pomma similes cē memine
runt · Deſipto itaq; eius corpe adcapud sermo reducit : Et quid
p semetipz extreme plenitudinis tempe antiquus hostis exerceat
nunciat : Nam sequit : Sternutatio eius splendor ignis · Qđ me
lius exponim⁹ : si prius sternutatio quomo agitur indagamus
In sternutatione quippe inflatio a pectore exurgit : que ei aptos
ad emanandi poros nō inuenit · cerebr tangit : & congesta pa
res exprimens totum capud ptinus conatur · In hoc itaq; leuia
than corpe idē siue in maligns spiritibz seu in reprobis hominibz
qui illi p similitudinē iniquitatis inhesērunt quasi inflatio
surgit a pectore dum elatio sē erigit · exp̄tis seculi potestate : q
uelūd ad emanandū poros non inuenit · qua in hoc qđ cont
inuos extollit : disponente deo q̄ tū appetit · p̄ualere prohibetur
Exurgens aut cerebr tangit ac conatur · qua collecta elatio ·
satane sēnsim in fine mundi arcius pcutit · & capud turbat
dū ipsum auctorē malignor spiritū p eum qui antixp̄e dr i
p sternutione fideliū uehementius excitat · Tunc congesta inflatio
p eius nares egredit : qua tota superbie iniquitas eius aptis mali
cie flatibz demonstr̄atur · Qua q̄ sternutatio uocat illa & capud
maxime cōmouit · Leuiathan istius sternutatio uocat illa ei⁹ extre
ma cōmotio · q̄ dampnati hominē ingredit : & p eū reprobis p̄cipa
Qui tanta tunc uirtute se cōmouet : ut membra dm si pt fieri e
nam electa p̄turbet · Tantis signis & prodigijs utitur : ut miraculor
potentia q̄i quodam ignis lumine resplendē videat : Qui q⁹ con
motū capud illius miraculis clarescere uidit : recte eius sternu
tatio splendor ignis uocat · In eo em q̄ sē ad p̄sequendos iustos
cōmouet : ante reprobor oculos signor uirtutibz lucet · Et qua
eius tyrannidi sapientes mundi adherent · eorumq; consilijs
omne qđ prauū molitur exercet · recte subiungit · Et oculi ei⁹
ut palpebre diluculi · p oculos quippe qui inherentes capiti utili
tati uisionis inseruiunt · nō immerito eius consiliarij designant :
qui dum pueris machinationibz · queq; qualiter agēn
da s̄ prudent · māligns oparijs eius · q̄i oculis pedibz iter p
bent · Qui recte palpebris diluculi cōparant : Palpebras namq;
diluculi extremas noctis horas accipim⁹ inquibz q̄i nox oculos
apit · dum uenture lucis iam imitia ondit · Prudentes igitur se
culi malicia antixp̄i pueris consiliis inhesentes q̄i palpebre

ſt̄ dilucili · quia fidem q̄ in xp̄o minemmt · q̄ errons nocte assert
& ueneratione antixp̄i uerū ee mane pollicent · Spondent enim
se tenebras repellere & neritatis luce signis clarescentibz nunciare
quia nec plivadere que nolunt possunt nisi exhibere se meliora
fateant · Vnde hic ipe colub̄ in padiso p̄mis hominibz loquens i
eo qd se melius aliquid prudere simulant · q̄ dilucili palpebras
apint · q̄ndo innocentibz mentibz humanitatis ignorantiaz rep
hendit · & sciencia diuinitatis repmisit · Q̄ ignorantie em tene
bras repellebat · & eterne sapientie diuinū manē nūciabat dicens
Apientur oculi uri et eritis sicut dij · sapientes bonī & malī · sta
misso time dampnato homine nemens eius oculi palpebris di
luculi compantur : quia sapientes illius simplicitate uere fidei
q̄ tm̄ sacte noctis tenebras respuunt · & eius signa mendacia
q̄ exurgentes solis radios om̄dunt · Sz quia leuiathan iste non
solum hz oculos qui maligns consilijs puersa prudeant · sz os
q̄ ad puertendas hominū mentes apit · qm̄ p̄dicatores p̄uos
addiligendā errons fallacia auditoz corda tentendit · apte sub
iungitur · De ore eius lampades pcedunt · Qui em prudent ocu
li : qui aut̄ p̄dicant os uocantur · Sz de hoc ore lampades exeunt
quia mentes audientiū adamorem p̄fidie accendunt · & unde
q̄ p̄sapientia lucent · unde pculdubio pnequitia contremant ·
Sz qualis ipa sapientia eoz luxerit · oñditur · cum ptin⁹ subiungit
Sic tede ignis accense · Ecce iam ypocrisis eoz apte describitur
quoz p̄dicatio tedaz lampadibz compat · Teda em cū accenditur
odorem suauē habet : sz lumen obscurū · sta isti p̄dicatores antixp̄i
quia sctitatis speciem sibi arrogant · sz tamen opa iniquitatis
exercent · q̄ blandi quide & qd redolent · sz ingrū q̄ lucent · Olent
em̄ plimulatione iustitie : sz obscurū ardent · pnequitie ppet
tionem · Quoz simulatois malicia iohannes in apocal · breui
descriptione cōprehendit dicens · Vidi aliam bestiam ascendente de
terra habentem cornua duo similia agni : & loquebat ut draco
porem quippe bestiam ide antixp̄m supioz iam descriptione nar
rauerat · postq̄ ergo hec alia bestia ascendisse dr · quia post eum
multitudo p̄dicatoz illius exterrena ptate gloriat · De terra
quippe ascendere & terrena gloria superbire · que hz duo cornua
agni similia · quia p ypocrisin sctitatis eam q̄ mise ueraciter
dns habuit · singulare sibi mee & sapientiaz mentit · & uita
Sz quia subagni specie auditoribz reprobis serpentinū uirus in
fundit · recte illic subditur · & loquebatur · ut draco · Ista q̄
bestia ide p̄dicantiū multitudo si apte ut draco loqret · agno
similis non appareret · sz assimet agni speciem ut dracōis
exerceat operationem · Qd hic utrimq̄ p tedaru lampades expri

mit. Quia q̄ obscurū ardent · p effectum malicie · q̄ qī suaue olēt
p simulatione uite · Sz neq̄q̄ estimandū ē q̄ tunc solum antixpi
p̄dicatores apparebunt : q̄ nunc abhumanis decepcionibz desunt.
Modo nam q̄ pius quā p sēmetipm appeat · nonnulli illū noxiis
plenq̄ aut̄ moribus p̄dicant · dū p̄dicatores simulationes illius nō
sunt · qui tam sācros dei ordines obtinent · fugiente totis desideriis
tenent · mundū ? Qui uirtutes ōndunt ee que faciunt · sz uitiū
ē · omne qd agunt · Sz electoz mens q̄to magis interne luci inhere
tanto subtilius quomō uirtutes a uicijs discerne debeat inuet · Qd
aut̄ mirū ē hoc nos spēcialiter agere : qd cottidie corpalit̄ cernimus
numulariōs implere ? Qui cum numismata p̄ manum · prius
qualitatē illius p̄ figurā adextremū uero pondus examinant :
ne aut subaurī spēcie es lateat · aut hoc qd ueraciter aurū ē · mone
te ueꝛbe figura dehonestet : aut qd ē aurī recte figura ee · hoc uez
pondus leuiget · Cum igitur mira ignotoz hominū facta con
spiam⁹ residere admentis nre trutinam qī sollert̄ numulariꝝ
debemus : ut p̄ius distrectio aurū examinet · ne subuirtute se
uitiū occultz · q̄ qd p̄ua intentione agit · recti uisione pallietur.
Cum si intentionis qualitas appbatur : impressā mox formula
figure querenda ē · si appbatis monetarijs idē abantiquis pa-
tribz dicit · q̄ abeoz uite similitudie nullo errore uiciat · Cum ū
p̄intentionē qualitas q̄ recta p exempla figura cognoscat · re
stat ut integrū eius pondus exquirat · Bonū quippe qd p signa
q̄ miracula coruscat · si p̄fectionis summā nondz pensāri solli
cite pcautelā circūspectionis debet · ne dū mp̄fecta res qī p per
fecto accipit · m accipientis dampna uertat · Predicatores itaq;
antixpi quomō uerā nūmisinatis qualitate tenent · qui in hijs
que agunt intentionis recte unm nesciunt · quia phec nō ee
leste patriam sz culmen glie tempalis exq̄runt · Quomō a mo
nete figura non discrepant : qui abomni pietate iustoz iustos
p̄sequendo discordant · Quomō mse integritatis pondus ob
dunt · qui non solum humilitatis p̄fectionem neq̄q̄ assecuti s ·
sz neq; ipāz p̄mam eius iamiaz contigerūt · hinc q̄ hinc electi
cognoscant · quomō eoz signa despiciunt quoz p̄fecto actio oē
qd a pijs patribz gestū memorat · impugnat · Sz ipi q; electi
dum tot signa conspiciunt · dum cotempnentes uitā tanta eoꝝ
miracula p̄horrescunt : quodda dubietatis nubilū mcorde pa-
iunt · Qui dū se p p̄digia illius malicie leuant · in istis aliqte
ipsius ceruix caligat · Vnde recte subiungit · Denaribz eius
p̄cedit fimus Oculoz quippe acies fimo sanat · fimus q̄
eius denaribz p̄cedere dr · quia de miraculoz eius in fidijs ad
momentū caligosa dubietas etiam in lectoris corde grat · De

lematban

leuiathan naribꝫ fumus exit · quia eius ꝓdigijs mendacibꝫ etiam bonaꝝ
mentiū oculos trepidationis caligo confundit · Tunc namq; in electoꝝ
cordibꝫ conspectis terribilibꝫ signis obstupa cogitatio conglobat · Vnde
hoc qđ iam sup̄ ꝓtulimus ueritatis ore ꝑ ewangeliū dr · Surgent nā
q; pseudo xp̄i · & pseudo ꝓphete · & dabunt signa magna · & ꝓdigia
ita ut in errorem inducant · si fieri p̄t etiam electi · Qua mire ualde
q̄rendū e · quomō aut hij qui electi sunt in dubia in errore possint ·
aut tur si fieri p̄t q̄ exdubietate subdit · cum quid fiendū sit dns
omnia p̄scens p̄stolat · Sz quia electoꝝ cor & trepida cogitatione cō
tristatur · & tamen eoꝝ constantia non mouet · una hac sententia dns
utrumq; complectens ē dicens · ita ut in errorem inducant · si fieri p̄t
etiam electi · Quasi em̄ iam errare ē · incogitatione titubare · Sz ꝓ
mus si fieri p̄t subiungit · quia ꝓcul dubio fieri non p̄t ut in errore
plene electi capiant · Vñ aut in hac fumi caligine ipe etā aiorum
feruor exprimit · cum ꝓtinus subinfertur · Sicut olle succense atq; fer
uentes · Vsu end olla em̄ feruens ē · una quoq; anima cogitationū suaꝝ
impetus q̄ spumas undarum ardentiū sustinens · quas & ignis zeli
cōmouet · & ipa temp̄alis oppressio more olle intrinsecus clausas tenet ·
Vnde iobes quoq; cum huius bestie signa narraret · adiunx̄ · Ita ut ig
nem faceret decelo descendē · Ignem quippe decelo descendē ē · de celesti
bus electoꝝ animis sc̄i celi flammas emanare · Quia uō leuiathan
iste alias non solum serpens sz etiam regulus dr ꝓco qđ in mundis spi
ritibꝫ ul' reprobis hominibꝫ ꝓnapat · sic' esaias ait · de radice coluber egre
dietur · regulus inspiriend nob̄ sit nope ē qualiter regulus ꝓmat
ut exopatione reguli huius nob̄ malina aptius innotescat · Regu
lus namq; non morsu ꝓmit · sz flatu consumit · Sepe quoq; flatu
aera afficit · & q̄tc ul' positum longe contagerit · sola narium inspira
tione tabefacit · Hinc g hinc pensare compellim̄ · ꝓhoc qđ de naribꝫ
eius fumus ꝓcedere dr qualiter etiam ꝑ us aptius appeat qui cottidie
inhumanis cordibꝫ fumo pestifere exalationis opetur · Quia em̄
sicut & supius diximus fumo oculoꝝ acies infirmat · non mire
nito de eius naribꝫ ꝓcedere fumus asserit̄ · cuius noxijs inspira
tionibꝫ ꝑua inhumanis cordibꝫ cogitatio nascit · ꝑ quā acies me
tis obtundit · ne lux interna uideat · Qui em̄ flatu narium caligiē
emittit · qui in reprobꝝ cordibꝫ insidiaꝝ suaꝝ aspirationibꝫ exāore
inte temp̄alis estimi congerit · multiplicium cogitationū · & uelut
fumi globos multiplicat · quia manifestas iuste pnis tuas in
terrenoꝝ hominū mente coacernat · iste fumus exeius naribus
ꝓdiens · aliq̄ndo adtempus etiam electoꝝ oculos tangit · Hinc
namq; intrinsecus fumū patiebatur · ꝓpa cum diceret · Turbatus
ē ꝑ ira oculus meus · Humus inundatione ꝑmebat · dicens · Cor
meum conturbatū ē mihi · & lumen oculoꝝ meoꝝ non ē mecū · fum?

quippe iste obtundit aciem cordis: quia caligine sue nubilo se
ueritate minime turbat quietis Cognosci g̃ nisi tranquillo corde
non pt deus. Unde eiusdem rursum pphetā dr. Vacate & videte
quia ego sum deus. Vacare aut mens non pt que humus fumi mun
dationibz pmitt: quia mea cogitationi tenebraz uolumina expi
tis inte amore glomerant. Fumē g̃ quietis eterne hoc fumo amit
tit: quia cuiaz prurigine cordis oculus dum confundit tenebrat
Sz fumus iste alit electoz animos turbat. aliter reproboz oculos ex
cecat. Abonoz quippe oculis spāliū desideriorz flatu respgit: ne p
nalente misera cogitatione denset. Supnoz uero mentibz quo se
licentius pceli cogitationes colligit: abeis ueritatis fundit: fumū
tollit. Fumus iste reproboz cordibz quot illicita desideria ingerit.
qi ptot ante illos globos mtumescit. Et certe fumi globos nou
mus: quia cū alij supius manescunt. alij inferius surgunt:
sic & in cogitatione carnali. & si alia pūtātis desideria transeunt
alia succedunt. Sepe aut mens misera quid iam cū sit audet
& ubi adhuc retineat non audet. Gaudet de quibusda uicijs qua
eis subiecta iam non sit. & pcauere ac gemere negligit. quia meoz
uice successerint. alia quibz fortasse nequa succumbit. Sicq; fit:
ut dū alia uicia succendunt. ab hoc serpente cor reproboz sine intmis
sione teneat. Unde bene prophel pphetam dr. Relidum eruce cōme
dit locusta: & relidum locuste comedit brucus. & relidum bruci cō
medit rubigo: expgisciminī ebrij & flete. Quid em p eruca que
toto corpe in terra repit nisi luxuria designatur. Que cor qđ tenet
ita pollut: ut in supiorus immundicie surgere amore non possit.
Quid per locustam que saltibz euolat. nisi inanis gloria expimitur.
qui se nanis pplumpaonibz exaltat. Quid p bruci ciuus pene
totū corp in uentrem colligitur. nisi edendi ingluuies figurat.
Quid per rubiginem que dū tangit mœndit: nisi ira immut. Re
lidum ergo eruce locusta comedit. Quia sepe cū luxurie uicio a
mente recesserit. manus gloria succedit. Nam quia iam p amore
carnis non sternitur: qi se stam excastitate gliat. Et relidum
locuste brucus comedit. quia sepe cū manis gloie que qi ex stita
te nemebat relictitur. ul'uentri ul'quibusliz ambitionis deli
deriis immoderatius indulget. Mens em dei nescia tanto attro
nr adquemliz ambitum duxit. qito nullo ul' humane laudis
amore refrenat. Relidum bruci rubigo consumit. quia sepe
dum uentris ingluuies p abstinenaz restringitur ire in patiem
actus dominat. que more rubiginis qi exurendo messem
comedit. quia uirtutum fructū impatientie flamma tabefac
. Dum g̃ uicijs uicia succendunt. agrum mentis alia pestis
deuorat. dum alia relinquit. Hinc autem illic subdi expgisci

mini ebrij ē flete · Ebrij quippe uocati ſ· qui mundi huius amore
confuſi mala non ſentiunt · que patiunt · Quidē g⁹ dicere erp
gitamini ebrij ē flete · niſi ſompnū ire miſenſibilitatis exutite
ē mœnaſtatione cordis tot ſibi ſuccedentibz mitiorz peſtibz nigi
lantibz lamentis obmate · ptot g⁹ globos de leuiathan naribus
fumus ſurgit · pqđ nimiz pestes frugem cordis repbi occulta
aſpiratione conſumit · Cumq adhuc fumi nim ſolliate dūs ex
pirit · cū illico ſubmingit · Sic olle ſuccenſe atq feruentes · Olla
eni ſuccendit · cum mens humana maligni hoſtis ſuaſiombus
inſtigatur · Olla aut feruet · cum iam eā p conſenſū mdeſideriis
pue pſuaſioms accendit · ē tot midas qi feruendo pirit · p qđ
ſe nequitias uſq; adertiora opa extendit · hunc namq; carnal
concupiſcentie idē olle feruorem exleuiathan fumo uemente ppria
conſpexerat cum dicebat · Ollam ſuccenſā ego uideo · ē faciem
eius a facie aquiloms · Abaquiloms etenī facie humanā cordis ol
la ſuccendit · cum pinſtigationem aduerſarij ſpe illiatis deſideriis
inflammat · Ille namq; qui ait · ponam meā ſedem adaquilone
ē ceo ſimilis altiſſimo · mentē quā ſemel cepit maligni ſpuia
ſioms ſue flatibz qi ſubpoſitis ignibz accendit · quatenus non co
tenta pritibz mdeſinent · pdelideria eſtuet · ut alia ētempnenda
appetat · alia adepta contempnat · ut modo ſuis compendijs inhi
et · modo alienis cōmodis · etiam cū pprio detrimento contradicat
modo carnis illecebris ſatiſfaciat · mō qi quoſdā mollimme pco
gitationis ſuperbiam rapta carnali cura poſtpoſita totam ſe eſa
tionis attollat · Quia g⁹ cor puaria delideria duxit · ip inſtigatione
leuiathan illius inflāmat · recte eius fumus ſuccenſe · ē feruen
ti olle ſimilis ee phibet · quia ptot ſe feruores aſſumpta · eius tempta
tionibz conſtientie erigit · p q mē ſe cogitationes intime ſalt · Cui
uerbi alijs adhuc ueritas apertius exequit · dū ſubmingit · Alitus
eius primas ardere facit · Quid eni primas niſi ſuccenſas inter
rens concupiſcentijs reproborum hominū mentes appellat · Ardent
eni cum quolibz temporale appetunt · quia mimiz urunt deſideria
que quietī ul integritī ee animū non permittunt · Locutus igitur
leuiathan alitus primas accendit · quotiēs eius occulta ſuggeſtio
humanas mentes addelectationes illicitas ptrahit · Alias namq;
ſuperbie alias mundie alias luxurie alias auaritie facibz inflam
mat · Superbie quippe facem menti eius ſubpoſuit · cum hanc ad
contempnenda uerba dūice miſſionis inſtigauit · ſmundie quoq;
flamma eam animū ſuccendit · cum de accepto fris ſacrificio
doluit · ē phoc uſq; ad frādij facin⁹ puenit · luxurie facibus
cor ſalomonis exuſſit · que tanto mulieribz amore ſubdidit ·
ut uſq; adillorz ueneratione deductus · dū carnis delectatione

sequit: conditoris reuerentie oblimsceret: Marine quoq; igne ach
ab ammū cōcremant· cū eū adappetendā alienam unecā impa
entib; desideriis impulit: & phoc usq; adoratū hominū ptraxit
Tanto igit leuiathan iste alitu impiumis flammat: qnto adm
sum suggestioms occulte humanas mentes adillicita mflam
mat· Vnde & bene mox subdit: Et flamma de ore eius egredit·
flamma quippe oris eius ē: ipā mstigatio occulte locutioms· p̄
ne em̄ suasioms uerba adimmis cunctq; ammū facē· Sz flam̄a
ē qđ de ore eius egreditur qa ardet mdesideriis ammus cū eius sug
gestiomb; mstigatur· Hec cottidie suggerit· hec usq; ad p̄ntis
ute terminū suggerere non desistit· Sz time se nequius dila
tat· nam pillū dampnatū hominē nemens inhmo mundi se
gloria apius oūtat: Time abeus naribz nastor fumus p̄cedit·
qua humana corda signoz ei⁹ admiratiombz territa· ampliox
mstigatio patuit· Time eius alitus ardē uehemena⁹ penas fac
qua reproboz mentes quas iam calentes examore glorie tempal
mucuerat· suggestioms sue flatibz usq; adnequitā exercende
crudelitatis mcendit· Time de ore eius flam̄a egredit· qua q̄tic
plē quecq; p̄dicatores suos loquitur ignis ē· quo mstructiosā
lingua concremant· Igne aut terrene concupiscentie ecor mens
tangitur· qua neq; lign̄ p̄ciosā metalla concupiscunt· Qui q̄
oris eius non nulli flamma affin mixta uen doctoris sententia
nō ligniū fenū stipula sz aurū argentū & p̄ciosus lapis curet
muenire: qua tanto ignis suasioms illius amplius mcendit
qnto se ei ad consentiendū molliorem quisq; p̄buerit· Sz qua
nulla ratione concedit: Vt mens mhac corruptibili carne po
sita· neq; suasioms ei⁹ ardore tangat: restat ut maligms
flatibus adusta adorationis opem se sine cessatione comutat
flamma quippe suggestionū illius extingwit ictus imda
lacrimaz

VIA · EX hOC ·
mundo corp⁹ geminus · inmūsitatis
terminū excaque nos simul pte
pensemus · Cuius quippe qualis sit
mundi finis agnoscamus si solli
te aspiamus hoc qđ de mundo ge
stam⁹ · Etas enim nra plenes
amos robustius uiget : in semli
aute tempe crebrescentibz morbis
exequit⁹ · Et dū diutius extendit⁹
ut subsistat · moriendi nice cottidie
defic · p momenta minendi · Sta e
tiam mundi tempus dum nementibz annis auget⁹ crebrescen⁹
malis affiat⁹ · ē inde etatis augmentū papit · inde salutis dispe
dū sentit · Tribulationes namq; illi tum tempibz crescunt⁹ · ē eo
detrimenta inte debilior tolerat · quo qī aditam puettior durat
Totis em̄ cont illum antiquus hostis uiribus solut⁹ · quia quā
ius iam nūc mtit · peo qđ supne condicoms beatitudine aim
sit : tunc tamen plenius extingwit⁹ · qñdo ē attemptandi licēn
abstractus · eterns incendijs religatur · Vnde ē extrema mundi
atrocius temptatur⁹ aggreditur · quia tanto fit feruentior ad se
uiciā · qñto se inamore sentit ad penam · Considerat quippe qđ uix
sit ut hostem iam nequissime libertatis amittat · ē qñtum breui
tate temps angustatur · tantū multiplicitate crudelitatis ex
pandit⁹ · sicut de illo uoce angelica ad iohem dr · Ve terre ē mari
quia descendit diabol⁹ ad uos · hns iram magnā · sciens qđ mo
dicū temp⁹ hz · Tunc g⁹ in magne ire feruore se dilatat⁹ · ne qui
in bitudine stare non potuit · in dampnacioms sue foueam
cum pauus ruat · Tunc quicq; nequ⁹ ualuerit callidus exq
rit · tunc cernicem superbie altius erigit · ē pdampnatū illum
quem gestat hominē omne qđ temporali pūalz nequ⁹ oñdit · Vñ
diuina uoce recte nunc dr · In collo eius morabitur fortitudo · Qđ
em̄ collo leuiathan ictus nisi elationis extensio designat⁹ · Qa
cont deū se erigens cum simulatione sctitatis · etiam tumore po
testatis extollit⁹ · Quia em̄ p collū superbia exprimit⁹ · Ysaias pphā
testat⁹ : qui iherusalem filias redarguit · dicens · Ambulauerūt
extremo collo · In collo g⁹ leuiathan ictus fortitudo demoran dr :
quia elationem illius etiam subiuncta potentia suffragat⁹ · Na
quicq; tunc superbe extollit⁹ · quicq; callide machinat⁹ · etiam
cū uirtute potentie secularis exequit⁹ · Qđ daniel pphā intuens
ait · Dolus in manu eius dirigetur firmus · Dolus in manu eius

diriget fraus mortute: quia omne qđ nequit noluerit. hoc ad tempꝰ exequi etiam fortit pt. Dolus uero eius dirigi dr: qua fraudis eius malitia nulla difficultate ꝓpedit. hoc em leuiathan iste ul nasa eius habere retro ꝓpu solent: qđ ad mquitatis sue tumulu ea que nequit appetunt. explere nequiꝰ possunt. Nam iam fortasse mfirmant. electi atq; in desideriis illicitis ruunt: in hoc plerumq; diuini munis manu retinent. qđ uolumtatis misere nullos effectus inuenium. Cumq; eoꝝ uotis ualida contrarietas nascitur. plerumq; extra impossibilitate corriguntur. et miro mõe dispositionis ordine pcessione mutatio male uolumtatis sequit. Dum pmfirmitate pfectio denegat. hinc em q; subspecie unusquisq; anime de mfirmante iudea atq; mpius itinerib; gradiente ꝓphetam dns dic. Ecce ego sepiam uia tua spinis. et sepiam eam macena et semitas suas nõ inueniet. et dic. Vadam et reuertar ad uirũ meu porem: quia m bene erat tunc magis quã nunc. Spinis em electoꝝ uie sepiũt dũ dolor pmissiones inuenit. in hoc qđ tempalit concupiscit Qua re interposita macena uijs eoꝝ obuiat: quoꝝ mmm deliteia pfectionis difficultas mpignat. horꝝ pfecto anime amatores suos quesiuit. et non inuenit. dũ sequendo malignos spũs neqq; eas quas appetit. humis seculi uoluptates apprehendit Bñ ait subdit. qđ extra difficultate mox dicat. Vadam et reuertar ad uirũ meu porem: quia melius erat michi tunc magis quã nc Prior quippe uir dns e. qui castam sibi aiam sti spõsi mtposito amore cõmixt. Que tunc mens unusquisq; desiderat: cũ multiplices amaritudines aliud qualdã spmas inuenit mens delectationib; quas tempalit concupiscit. Nam dũ aduersitatibꝰ mundi que diligit morderi anima cepit: tunc plenius intelligit qñto illi cũ pori iuro melius fuit. Eos g; quos uolumtas pua p futat: plerumq; adulitas corrigit. Vnde e minus timendũ e. ne se qñtur plpa iam desiderant. inusta: quia difficili? malũ corrigit qđ pfectionis etiam plsentitate tollit. Leuiathan itaq; iste qui cũ membris suis eternis e cruciatib; deputat. et dolus manum eius diriget. et in collo eius fortitudo demorabit. quia hoc qđ tempalit. puerila cont bonos uolumtate desiderat. pilliore facultate cõsumat. ut tanto ei de aduersitate mpti michil obstet. qñto ei mpostea de plsentate michil remanet. Et quia omnis qui pilis moribꝰ animatus eius mmotesc. prius ueras mentis diuitias amittit. apte subiungit. Et faciem eius pcedet egestas. Pfaciem quippe solet notitia designari. Vnde septũ e. faties mea precedet te: idest notitia ducatũ prebebit. Sciendũ uero est: qđ egestas in sancto eloquio aliq electoꝝ pomit. atq; aliq reproꝝ

Egestas namq; electoꝝ ē · cū uere diuitie celestis patrie adeoꝝ
animū redemit · ꝙ mhoc eumnolō pītis uite exilio positi pau
pes sē ee memineēt · Illas quippe diuitias sine cessatione suspi
rant · dequibꝫ paulus dic̄ · Vt scīatis que sit spes uocationis ei⁹
ꝙ que diuitie glorie hereditatis eius mscīs · Et quia adhuc eas
neq; conspiciunt · studiose mterim reumpna istius paup
tatis gemunt · hanc pculdubio pauptatē ihēmas mspexerat ·
cum dicebat · Ego uir uidens pauptatē meā · m uirga mdig
nationis eius · Virga em̄ mdignationis dei ē · pcussio distrīctionis
Qua mdignatione tunc homo pcutit · cum expadysō pulsus ne
tas mtm gaudij diuitias amisit · Sz quia electi quiq; mœstant ·
conspiciunt · qō m pītis uite penuria abilla ptatis mgemte fa
cultate · ceadeunt bn̄ dr · Ego uir uidens pauptatē meā · Qs qs
em̄ hec adhuc usibilia appetit · pegrinationis sue malū non mtelli
git · ꝙ hoc ipm uidere qō patitur nesciat · hanc pauptatē dauid pphā
mtuens ait · Infirmata ē m pauptate uirtus mea · In pauptate
em̄ uirtus mfirmari dr · quia lapsus mhac pegrinatione animus
ꝙ corruptionis sue molestijs reuerberatus hoc qō pdidit contem
plari ppedit · Sz hanc pauptatē repbi considerare nesciunt · quia
dū sciunt · que conspiciunt cogitare muisibilia negligunt · que
pdiderunt · Vnde ꝙ egestas eoꝝ ppue dr · qui dū replent · majs
uirtutū diuitijs nasciant · Quibꝫ sepe euenit · ut pelationis de
mentiā sublenati dum neq; ruine sue dampna considerant · ee
se etiam a bonis actibꝫ inopes ñ agnoscant · Vnde angelica uoce
pdicatori laodicie dr · Dicis q diues sum ꝙ locupletatus ꝙ nulli⁹
egeo · ꝙ nescis quia tu es miser · ꝙ miserabilis ꝙ pau · ꝙ cecus
ꝙ nudus · Qī diute se assert qui parrogantiaꝫ stultitie se extol
lit · Sz pau cecus ꝙ nudus arguit · Pau ꝓ utiq; ē · quia uirtu
tū diuitias non hz · cecus quia nec pauptatē suam q; patitur
uidet · nudus · quia pmam stolam pdidit · Sz peius qō nec se pdi
disse cognoscit · Quia g ut diximus egestas repboꝝ ē defraudā
tio meritoꝝ · recte de leuiathan dr · Faciem ei⁹ pcedet egestas ·
Nemo quippe cogitationem ei⁹ umgit · nisi prius uirtutū diuitijs
denudet · prius em̄ bonas cogitationes subtrahit · ꝙ tunc eis
apiore noticiā sue iniquitatis mfundit · Egestas g faciem
illius pcedere dr · quia prius facultas uirtutis pditur ut quasi
p familiaritatē postmodū eius noticia cognoscat · Vel certe qa
multis ita fraudulenter surripit · ut abeis deprehendi neq; pos
sit · ꝙ sic eoꝝ uirtutes enatiat · quatenus astutie sue mali
tiam non ondat · faciem eius egestas pīe phibet · ac si apte
dicēt · quia tum insidians temptat · prius quam undatur ·
spoliat · Hinc ē em̄ qō de effraim pphetam dr · Comederunt ·

aliem robur eius: & ipſe ignorant. Aliem quippe intelligi apoſtate ſpē ſolent: qui robur cōmedimt. dum uirtutē mentis puertendo cōſumūt. Qđ effrenem & pculit & neſciuit: quia intemptatione maligno⁹ ſpuū & robur animi pdidit. & hoc ipm quia pdiderit non intellexit. Leuiathan g⁹ faciem egeſtas ante cedet: quia negligentiū mentes ante temptando ſpoliat. q̄ eius inſidias is qui temptat agnoſcat. p hoc g⁹ qđ dictū ē. in collo eius morabitur fortitudo uirtus inolentie ondit. p hoc uero q ſubdit. & facie eius p̄cedat egeſtas fraudis ſubtilitas deſignatur: quānus de eo qđ eius faciem egeſtatem p̄ire cognoſcamus. ſuppetit aliud quod tm triſtius exponamus. Terribili quippe ordine diſpoſitionis occulte. prius quia leuiathan iſte in illo dampnato homine quē aſſumet appareat. a ſtā eccliā uirtutū ſigna ſubtrahunt. Nam pphetia abſcondit: curationū gra auffert: plurioris abſtinentie uirtutē imminuit: doctrine uerba contēnunt. miraculo⁹ pdigia tollunt. Quecunqđ neq̄q̄ ſupna diſpenſatio fundit⁹ ſubtrahit: ſi non h̄ ſicut ꝓnibz temp̄ibz apte ac multiplicat ondit. Qđ tamē mira diſpenſatione agit: ut una eque diuina ſimul pietas & uſtitia compleat. Dum em ſubtractis ſigno⁹ uirtutibz ſtā eccliā uelud ſubiectio⁹ aperit. & bono⁹ p̄miū celebrat. qui illam pſpe celeſtiū. & nō pp̄t p̄ntia ſigna uenerant. & malo⁹ mens cont illam tanus ondit⁹. qui ſequi que p̄mittit. inuiſibilia negligunt. dum ſignis inſibilibz continent. Dum igit humilitas fideliū multitudie. & manifeſtatione ſigno⁹ q̄ deſtituit terribili occulte diſpoſitionis examine. inde bonis inia largior. unde malis iuſte ira cumulat. Quia g⁹ leuiathan iſte p⁹ quam manifeſtius. & conſpicuus uenat & magna parte in ſtā eccleſia ſigna uirtutū ceſſant. recte nunc dr. faciem ei⁹ p̄cedet egeſtas Ante em a fidelibz miraculo⁹ diuine ſubtrahunt. & tunc cont eos antiquus ille papta pdigia hoſtis ondit⁹: ut quo ipe p ſigna extollit. eo a fidelibz ſine ſignis robuſtius laudabili uſq; uincat. q̄ius etiam fidelibz in ei⁹ certamine ſigna non deerunt. ſi tanta erunt illius ut nro⁹ aut pauca aut nulla uideant. Quo⁹ nimiz uirtus omnibz ſignis fit potio⁹: cū omne q abillo fieri terribilit conſpic. p interne conſtantie calcē p̄mit. ſz malignus hoſtis tanto cont eos acriū in mansuetate ſe exhibet q̄nto ſe deſpita etiam claritentibz miraculis dolet. Totū ſe ergo in eo⁹ meritu colligit. eosdemq; reppbos in nece fideliū unam mi crudelitate coūngit: ut ſenteā ſuam tanto robuſtius exerceat. q̄nto et in eis q̄e puerſe agere appetit. nulla ſibi ſui corpis membā diſcordant. Vnde & recte ſubdit. Membra carnū eius coherentia ſibi. Carnes em leuiathan huius ſunt omnes re-

pbi: qui admtellectū ſpualis pñe pdeſiderīū non aſſurgunt. Mem
bra uo ſunt carnīū hij qui eisdem puersā agentibz e ſe le admqui
tate pcedentibz conungit. ſicut econt p paulū de dnico corpe dr.
Vos estis corpus xpi e membꝝ de membro. Aliud quippe e membū
corpis: aliud membz membri. Membz quippe corpis pars ad to
tū. membz uo membri e partīcula adptem. Membz namqꝫ mem
bri e. digitus admanū. manus ad brachiū. Membū uo e corp
is totū hoc simul adcorpꝰ unūlū m ſpuali. Sicut gꝰ in dnico
corpe membꝝ de membꝝ diamꝰ eos qui in eius eccliā ab alijs regunt
ita m illa leuiathan istius reprba congregatione membꝝ ſ carna
liū. qui miquo ope quibuſdā ſe negnionibz cōungunt. Sz quia
malignus hostis sibi m pūlo ope a pmis usqꝫ adextrema concor
dat: diuinus sermo in eo membra carnīū sibimet coherentia me
morat. Sic namqꝫ puersā unanimit sentiunt: ut nulla contra
se uisibilim dispūtatione diudant. Nulla tunc eos diūlitatis alt
catio scindit: e idirco cont bonos uehemēt pūalent. quia in
malo se concordit tenent. Sicut em iam supius diximus ut p
mnolum e. si unitas desit. boms: ita pmnolius e si non desit bo
nis malis. Reprozz quippe unitas bonozz uiam tanto dirꝰ ppe
dit: qnto se ei pcollectione diuior oppont. Hanc unitatē reprozz
pmnolam sibi paulꝰ conspexerat: cū in medio saduceozz phari
seozumqꝫ depbensꝰ dicebat de spe e resurrectione mortuozz ego udi
cor: quia mmīz noce pcussā ptimus cont se uisibilim audiencū
turba dissiliit. Cumqꝫ in duas ptes tumultuancū multitudo di
uidit paulo ma ereptioms apit. quia que turba p sequencū
unita constiterat. diuisā laxabat. Et em eripiunt mlti dū diuidit
multi. e electoz uota ad pfectū deueniunt. dū reprozz agmina
p discordias confundunt. Qd bene etiaz maris rubri sussione
signat. Dum em in duas partes unda diuidit: abelecto pplo ad
terrā repmissionis tendit. quia dū malozz unitas scindit: bone
mentes adhoc qd appetunt pueniunt. Si malozz unitas noxia no
fuisset: neqꝫ diuina prudentia superbiencū lingwas in tanta diū
litate dissipasset. Si malozz unitas noxia non fuisset: de ste ecie
hostib; ppā non diceret. Precipita dne diuide lingwas eoz. Sq
quia leuiathan iste tunc cont electos dei in suis uiribz efferat
ad augmentū sue malīe unitatē quoqꝫ in reprobis habē permittit
ut tanto cont nos robustiꝰ uires suas exerceat. qnto non solū
nos ictu fortius uidimus sz mole etiam adiunctoms impūgnat.
Si quis cont ista sufficiat? Que mens atante elationis e com
pagis ponderi non abipa radice cogitationū contremiscat?
Vnde qua trepidare nos pmfirmitatē conspicat. ptinus diuina

clementia · quid plemetipam tangat adiungit · Nam sequit · Mit tat cont eum fulmina : & adloci aliu non ferent · Quid appel latione fulminu nisi tremende ille extremi iudicij sententie designant · Que idcirco fulmina nocant · quia mimici eos qs ferunt in petuu mendunt · fulmina namqs sup eu paulus uenire conspexerat cui dicebat · Que dns ihs mte tuet spu oris sui : & destruet illustratione aduentus sui · hec aut que i eu mittunt · fulmina adloci aliu non ferent · quia iustis gau dentibz soli tunc repbi ferunt · Nam p ttura mite pntis mq nec tritici subpaleis gemit · ita illo extremo iudicij uentilab mte tritici palealqs discernit · ut nec mtritici horreu palee tu seant nec inpaleas igne horrei grana dilabant · Illa g fulmina loci aliu neqq tangunt · quia indel igne suo no grana sz paleas mendunt · Sz quia leuiathan istum pena no corrigit insinuat du subiungit · Cor eius indurabit · qi lapis · Cor em antiqu hostis ut lapis indurabit · quia nulla imq cois pententia cor eius molliet · Qui quia solis ictibz eterne ultio nis aptabit · recte pmus subiunxit · Et stigetur qi mallea toris mais · Incudem quippe malleator solis apta pcussionib; Adhoc namqs mais statuit · ut crebris ictibz feriat · Leuiatha g ut malleatoris mais stigetur : quia misera imanis coar tabit · ut eterna supplicij continua pcussione tundat · Qui mo quoqs pcunt · du iusti quiqs illo mundis uigilante · sz doloi bz tabescente saluant · In incude aut alia uasa formant · ipa uero tot pcussionibz inas aliud non tunsertur · Recte g leuia than iste mundi compatus e · quia nos illo plequente copom mur · ipe aut semp pcutit · & inale utili nuq mutat · Etne illu pcussion relinquam · & nos supni artifics manu i eus temptatione pcussi · p illu qi inalcula formata tunsimus · In ipo em timdim · sz ut adusum domus supne nemamus ipe uero qi mais stigit · quia & si nunc temptando mundu ter ruit · inferno tamen polito iam subiectu sententie non nocat · Sequit · Cum sublatus fuerit timebunt angeli · & territi pur gabunt · Scptura sac ita nonnq tempus pteritu futuruqs p miscet · ut aliquando futuro p pterito · aliqu uo utat pterito p futuro · futuro namqs p pterito utit · cum iohanni mulier pitura masculu qui regat gentes in urga ferrea demonstratu Sz quia incarnato dno uemente ia tunc factu fuerit · res gesta nunciabat · Rursum pterito utit p futuro : sic per psalmista dns loquitur dicens · foderunt manus meas & pedes meos · dinumerauerunt omnia ossa mea · Quibz indel uerb spetes dnice passionis · qi iam tu facta describit · sz tu ·

adhuc longe post futura nunciat. Hoc g̃ loco quo dicit. cum sublatus fuerit. timebunt angeli. nil obstat intelligi: quia sub futuri temporis modo p̃terita describunt. Nec recte intelligentie sensum relinquim⁹: si credam⁹ leuiathan isto abarce beatitudinis. cadente minima eius etiam electos angelos expauisse: ut cū istum exilior⁊ nimio⁹ superbie lapsū eiceret. illos adhuc robustius stantiū timor ipe solidaret. Vnde & subdit. Et territi purgabuntur. purgati enī sunt: quia nimirū isto cū reprobis legionibus exeunte soli in celestibus sedibus qui bte meruerūt remanserunt. Hunc itaq; lapsus. & terruit eos & purgauit. Terruit ne conditore suū superbe despicerent. purgauit uero quia exemptibus reprobis actum est ut electi soli remanerent. Et quia cunctorum opifex fuit. ad bonor⁊ custodiam. bn uti etiam mala actione reprobor⁊ lapsum cadentiū uerax mprefectū manentiū: & unde prius ē culpa superbientiū. inde humilibus angelis & munera & soli data sunt. augmenta meritor⁊. Istis namq; cadentibus illis minime datum ē. ut cadē omnino non possent. Sā enī angeli dū in istis nature dampna conspiciunt: in semetipsis iam cautius robustiusq; consistunt. Vnde fit auctore ueritate dño cuncta mirabiliter ordinante ut illi electorum spūm patrie etiam ruine sue dampna p̃figant: dum inde firmius constructa ē. unde fuerat exemplo destructa. Et quia sepe scriptura sācte p̃dicatores ecclie p̃ceo qd̃ gloriam celestis patrie annunciant. angelor⁊ solent nomine designari: possum⁹ hoc loco angelos etiam istos p̃dicatores accipe. hinc ē enī quod iobes in apocal. vii. ecclis scribens angelis ecclior⁊ loquit. idē p̃dicatoribus ꝑlor⁊. hinc ꝑbia ait. & angeli pacis amare flebunt. hinc rursum malachias ꝑbeta loquit. dicens. labia sācerdotis custodiunt scientiā & legem requirent exore eius: quia angelus dñi exercituū ē. hinc paulus ait. Magnum ē pietatis sacramentū: q̃ manifestum ē mcarne iustificatū ē mspū: apparuit angelis p̃dicatū ē gentib⁊ creditū ē mhoc mundo assumptū ē. m gloria. Qui g̃ dispensationis misterium postq̃ appuisse angelis dixit p̃dicatū est gentib⁊ subdidit: profecto angelor⁊ nomine p̃dicatores istos idē ueritatis nuncios designant. Si g̃ hoc qd̃ dicit sublatus fuerit timebunt angeli. & territi purgabunt. ad futurū temp⁹ refert. aduemente districto iudice extrema hic leuiathan illius dampnatio designat. quia de hoc mundo puram iudicij tollitur: qui mira nunc mansuetudinis longanimitate tollerat. Tanto aut̃ hinc pondere terroris exurit. ut istor⁊ etiam p̃dicatorum fortitudo turbet. Cum enī sublatus fuerit timebunt angeli: quia tū iudicij turbine rapit. hij qui meritis reppiri potuerunt. immenso terrore contusi. etiam supne patrie nunciij

contremiſcunt. Quãmꝭ enĩ fortes iam atq; ꝓfecti adhuc tamen
quia mcarne ſunt poſiti non poſſunt mtenti terrorꝭ turbine nul
la formidme concuti. Sz cũ leuiathan iſte rapit. cunctaq; omnia
m eius intentu elementa quatiunt. ꝑdicatores ſcos quos ut dixi
adhuc mſirmis corpib; illud temp⁹ muenit. ſpes de regni ꝓpmqu
tate leuificat. & carnis mfirmitas de ire oĩsione ꝑturbat. Erit
g⁹ in eius aliquomõ tremor letus. & timor ſecurus. quia & celeſti
regno ſe remunerari certi ſunt. & ꝓtanti turbinis metu ꝑcarnis
mfirmitate contremiſcunt. Conſideremus g⁹ quomõ tunc miq;
conſciencia conmitat. quãdo eaam iuſtoꝝ uita turbat. hij quo
deunt aduentũ mditis quid faciunt. ſi terrorẽ mditij eaam
qui diligunt expaueſcunt. Et quia inſtis ꝑdicatoribꝰ hoc pauẽ
exoquit. ſiqua eis meſſe potuit. leuiũ rubigo uitioꝝ. poſtq⁹
dixit cũ ſublatus fuerit timebunt angeli aptẽ mox ſubdidit. &
territa purgabunt. Sz quia hec de leuiathan iſtius fine cognoui
mus. mterim prouſq; ꝑcat quid agat audiamus. Sequitur. Cũ
aꝑhendent eũ gladius ſubſiſtẽ non potit. neq; haſta neq; thorax
Inſcꝑtura ſatra aliq̃ndo ꝓgladium ſtã ꝑdicatio. aliq̃ndo eterna
dampnatio aliq̃ndo tribulatio tempalis aliq̃ antiqui hoſtis ira
ul' ꝓuocatio deſignat. Gladius enĩ ſtã ꝑdicatio ponit. ſicut pau
lus ait. Et gladium ſpũ q̃ e uerbũ dei. Gladij nomine eterna dãp
natio deſignat. ſicut de ꝑdicante heretico ſcꝑtũ e. Si multiplicati
fuerint filij eius in gladio erunt. quia q̃talibꝰ hic numerositate
germinent. eterna dampnatione conſumunt. Gladius tribu
latio tempalis accipit. ſicut marie ſecuturis tribulationibꝰ dr.
Et tuam ipſius ammã ꝑtrãſibit gladius. Rurſũ ꝓgladiũ ira ul'
ꝓuocatio maligni hoſtis exꝑmitur. ſicut ꝑs⁹ ait. Qui liberas
dauid ſeruũ tuũ de gladio maligno. Hemgnus quippe ſtẽ ꝑdica
tionis e gladius quo ꝓcutimur. ut a culpa moriam. malign⁹
uõ dyabolice ꝓuocationis gladius quo male quiſq; ꝓcutit. ut a
uita rectitudinis extinguat. Antiqui g⁹ hoſtis e. gladius ille
tunc dampnat⁹ homo. m uſum miniſterij eius aſſumptus
Ipm quippe ꝓmalitã fraudis exacuit. & mfirmoꝝ corda tranſfi
git. Hunc g⁹ leuiathã gladius aꝑhendit. cum eũ ſuus dampna
tus homo ſuſcepit. Si aut gladij nomine eius ira ſignat. recte
non aꝑhendere gladiũ ſz gladio aꝑhendi deſcribit. ſuntanta tũc
quippe mſania uertat. ut dñatu omnib; appetens neq; ſue ire
dominet. Nos namq; cum iram in uſu iuſtitie aſſumim⁹ gla
diũ tenemus. quia eam ſubequitate mditij poſſidendo modera
mur. Ille aut quia ꝑabrupta furoris rapitur. non aꝑhendere
gladiũ ſz a gladio aꝑhendi ꝓhibetur. Hon enĩ iram poſſidens te
net. ſz abrupta furens tenetur. Cunctis aut liquet. qđ haſta adũ

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

sarū pausmus thorace nō aba dnersario mumm⁹ · phastam mlnā
mferim⁹ : pthoracem tegim⁹ ne mlnerem⁹ · Qua igit⁹ phastam
msi pdicationis iaculū : quid pthoracē msi fortitudo patientie de
signat⁹ · leuathan g⁹ iste qua assumptū repbum hominē mira
ommimode crudelitatis efferat⁹ · appbendi a gladio dr · Nam p oī
sionem m mensē tunc fortitudms exhibet · quitqt nequit pt ut
neqs hasta neqs thorax subsistē potent · qua m antixpō nemens
tante virtutis apparebit ut si supnū admtorū desit · e pdicatū
animē obtundat · e longanimitatē patentū destruat · Nisi em
mstor⁹ nata supna grana soldet non subsistit hasta · qua pdicato
z virtus frangitur : non subsistit · thorax qua constantū patentū
disrupta penetrat⁹ · Vnde e subdit⁹ · Reputabit em ut paleas ferrū
e qi ligna putridū es · Qd supnis dixe hastam hoc mferius ferri ap
pellatione replicauit : e qd thoracem ptulit · hoc rursum eius co
memoratione significauit · ferrum namqs aunt⁹ ut aduersarius
vulnetur : es autem rubigine nulla pene consumit⁹ · Ferro ergo
pdicationis iacula : ac aunt⁹ longanimitatis constantia deligat⁹ ·
Vnde e subaler spene de sta cordia pmovsen dr · ferrū e es calnamē
tū eius · Calnamentū quippe m scptura sacra mumme pdicationis
accipit⁹ · sicut scptum e · Calcian pedes in pparatione ewangelij pa
as · Qua g⁹ pferrum virtus · pes aut pseueranna exprimit⁹ · fer
rum e es calnamentū eius dr · Dum pdicatio illius animme si
mul · e constantia mumt⁹ · Pferrum em mala aduersantia pe
netrat : pes aut bona que ppolunt longanimit⁹ sernat · Cuius
pfecto pseueranna illic apius mstimat subdens : Sicut dies in
uentutis eius : ita erit e senectus illius · Sz leuathan iste qdo
illū gladū quem sac eloquia antixpm nocant · mexercitatione
sue inquitatis assumpserit · e ferrū velud paleas e es velut
ligna putridū reputabit : qua msi dumna grana ptegat · e pdi
cantū ures velud paleas nequime sue ignē consumit · e patien
tiam constantiam qi ligna putridū in puluerē redigit · Et ratu
men igitur ferri e eius fortitudo definet⁹ dū pmolentiaz virtu
tis illius : e pdicationis sensus obtundit⁹ · e patientie longa
nimitas dissipat⁹ · Nisi g⁹ electos suos opitulatio dumna robor
ubi tunc mfirma erunt · si fortes velud palee reputant⁹ · Quid
tunc leuathan iste de paleis facet : si ferrū qi paleas estimabit
Quid de putridis lignis actunus e : si qi ligna putridū eius for
titudinē soluet⁹ · Sz oquā multi qui suis viribz ferrū se ul⁹ el
ee estimant · millo tunc tribulationis igne paleas se ee deprben
dunt : e quā multi qui pinfirmitatē ppriam ee se paleas metu
unt : pdnumū admtorū fulti mferri · atqs eius soliditate robo
rantur : ut contr aduersarū suū tanto magis indeo fortes sint ·

qñto de se ampli⁹ mfirmus sceſſe meminerñt. Sz qñto altⁱ⁹
uehemoth iſte conſ electos dei · ꝓmiracula engitur · tanto conſ eum
ſtⁱ quiq; uehemenⁱ⁹ ad ꝑdicationis se uerba constringunt: qui
tamē ita reꝓboꝝ mentes possidet · ut eos nulla confossos uentatis
iaculatione derelinq̄t · Vnde ⁊ subdit. Non fugabit eū mr sagitta
rius · Quid eñ sagitta · nisi uerba ꝑdicatoꝝ accipim⁹? Que dū
exuoce bene uiuentiū astringunt. audientiū corda tñsfigunt ·
his sagittis stā eccl̄ia ꝓcussa fuerat que dicebat · Vulnerata ca
ritate ego sum · Debijs sagittis psalmiste uoce narrat. sagitte p
uiloꝝ facte sunt plage eoꝝ: quia inde uerba humilⁱ penetrⁱ⁹
animos supboꝝ · de his sagittis nementi ꝓfugnatoꝝ dicit. Sagitte
tue acute potentissime ꝑcussi subte cadent inimici · Vir itaq; e sagitta
rius: qui ꝑfecte intentionis arcu audientiū cordibz uerba recte ex
hortationis figit · Quia q̄ leuiathan iste uerba ꝑdicantiū despicit ·
⁊ cum reꝓboꝝ mentes male suadendo momordeⁿt · duriⁿ inter
iacula omnimodo non relinquit: recte dr · non fugabit eū mr sa
gittarius ac si apte diceret. a reꝓboꝝ cordibz cum stⁱ ꝑdicatoris
sagitta non exciⁿt: quisq̄s a illo ap̄prehendit. uerba iam ꝑdican
tiū audire contemnit · Vnde bene peccatis p̄cedentibz irascens · de
his quos in manu antiqui hostis deseruit ꝓphetam dns dicit · In
mitta in uos serpentes ⁊ regulos: quibus non e incantatio · de
si diceret · Iusto iudicio talibz nos immundis spiritibz trada: qui
a nob excuti exhortatione ꝑdicantiū q̄ incantantiū sermone no
ualet · Quia uero leuiathan iste a cordibz reꝓboꝝ stē ꝑdicationis
spiculis non mouet. ipe etiam stoꝝ minaꝝ contemptus addit cum
illico subiungit. Insuper ei uersi sunt lapides fimde · Quid ꝑfim
dam nisi stā eccl̄ia figurat. fimda namq; dim mgnum mittit
sic de illa lapides exeunt · quibz aduersarioꝝ pectora feriant. ita
stā eccl̄ia dim uolubilitate temp̄ ꝑtribulationū arcuiⁿ diuⁿ
fortes exilia uiri ꝑdeunt · quibz q̄ lapideis ictibz iniquoꝝ corda
tundant. Vnde ⁊ ad ꝓphām deboms doctoribz dns dic · deuorabiⁿ
t. ⁊ subiungit · lapidibz fimde: Sā quippe doctores qui aduersa
tes alios mstruunt · hostes deuorant: dum eos mt corpus suū
ꝑpum conuersationis immutant · Quos lapidibz fimde subiungit
quia dū fortes quosq; insta eccl̄ia uiros mstruit · ꝑ eos aduersa
rioꝝ superbientiū pectora dura confringit · Vnde ⁊ golias imma
nissimus saxo fimde mouet. quia singulari stē eccl̄ie lapide dra
bolica celsitudo supat. Leuiathan itaq; iste quia dampnato illo
homine assumpto quoslibet fortes eccl̄esia uelud mfirmos despi
cit · eorumq; iures tempalit ꝑmit: recte nunc dr · mstipulā ue
ri si sunt ea lapides fimde. ac si apte diceret. Sceꝝ robur q̄ mst
plē mollitiem redigit: quoꝝ lingwa prius pectus illius duris

ictib; tutudit. Omne quippe tunc fortitudine siue iniquitatis excens
qnto se abeis unu specialit dolet tanto cont eos atroa corpalit p
ualet. Et quia nichil se cont eoz spm pualere considerat. in eoz ca
ne crudelitatis siue omia argumenta consumat. Sz quid mirū si hu
manas mines despicit: qui & ipa etiam supna se iudicij eterna tor
menta contempnit. Vnde & subdit. Quasi stipula estimabit mal
leū. ac si diceret. Etiam pondus eius animaduersionis despicit: que
se plurimū desup uemens feut. Inscriptura em sacc mallei noie ali
quando dyabolus designat. pquem nunc del inquenaū culpe ferunt:
aliquando nō passio celestis accipit: qua ul'electi supnos ictus sentiut
ut a pnis itineib; corrigantur. ul'usta ua reprobos punit. ut iam
supplicia eterna pniemens. quid etiā mpsterū ondat. Nā qui appella
tione mallei antiquus hostis exprimitur. pheta testat. cū sup eū iim
extremi iudicij contemplat dicens. Quomō confractus & contus
malleus uniuersē terre. ac si diceret. Cum pquem nasula sua dns
in mundi usū formanda ponit. quis pendat quo turbine nei
ente extremo iudicio in eterna dampnatione confringit. Huiusmodi
p malleum passio celestis exprimit. qđ salemone templū edificante
signat. cum dr. Domus aut cum edificaret lapidib; de dolatis atq;
pfectis edificata e. Malleus & securis & omne ferramentū non sūt
audita in domo cū edificaret lapidib;. Quid em domus illa nisi sta
ecclam qua in celestib; dnis inhabitat figurabat. Ad cuius edifica
tionem electoz anime qđ quida expoliti lapides deferunt. Que cū edi
ficat mcel. nullus illic iam disciplime malleus resonat: qua dolati
atq; pfecti illuc lapides ducimur. ut locis nra merituū congruis de
ponam. hic em fabris tundimur: ut illuc sine reprehensione uema
mus. hic malleus hic securis. hic omnia tumultionū resonant fer
ramenta: in domo aut dei nulli ictus audient. qua meterna pa
tria omnis iam passionis strepitus conticuit. Nequaq; ibi malleo
pcutit: qua nulla animaduersio affligit. Nequaq; securis madit.
qua receptos interius nulla foras seuientis sententia pcutit. Neq;
q; ferramenta pstrepunt: qua nec quelibz minima ulla iam flagel
la sentiunt. Qua g a p malleū desup uemente celestis pondus per
cussionis exprimitur. quid e qđ leuiathan iste malleū despicit. nisi q
supne animadūsionis ictus formidare contempnit. & qui stipulam
malleum deputat. qua aduste ire se ponderi uelud contra leuissi
mos terroes parat. Vnde & adhuc expressius subdit. Et deridebit
uibrante hastam. Contra leuiathan em dns hastā uibrat: qua in
eius mentu districta minat sententia. hastam quippe uibrare e:
eternam ea morte exdistricta animaduersione parare. Sz apostata
spe auctore ante etiam cū sua morte despiciens hastam uibrantem
deridet. qua exdistricto iudicio quitqt graue: quitqt horribile se

pudet pati non metuit: si quo se eterna tormenta non posse euadere· conspic· eo in exercenda nequitia diutior allurgit· Que tum plerique huius mundi sapientes mundicis que appetit tanta ptinacia tanta formidine stringi considerant· corda sua ad famulatu eius tyrannidis mclynant· e· omne qd deo largiente sapiunt· hoc eor ei ad seruitu hostis illius mflectunt· Vnde e· recte subiungit· Sub ipo eunt radijs solis· Jn scptura en sac· eum figurate sol ponit· aliqndo dns aliqndo pfectio aliqndo de re qualibz manifeste uisionis onsio· aliqndo ante mtelligentie sapientiu designant· p sole quippe dns figurat· sicut sapientie libro phibet· qd omnes impij in extrem die indigi cognita sua damnatione dicturi s· Erauim ama ueritatis· e· lumen ustitie no luxit nob· e· sol non ortus est nob· ac si apte dicant· mtm nob luminis radius non refulsit· Vn e· iohannes ait· Mulier amicta sole· e· luna subpedibz eius· Jn sole em illustrio ueritatis· in luna aut que menstruis supplentibz desint· mutabilitas temporalitatis accipit· Sca aut ecclia qua sup m luminis splendore ptegit· qi sole nestitur· qua no cuncta tem palia despic· lunam subpedibz eius pmit· Rursum solis nomine pfectio designatur· sicut in ewangelio ueritas dic· qd iacta sme radinbz semina orto sole arescunt· qua videl uerba ute mcorde terrenoz hominu temporali momento uirentia· supueniente per secutionis ardore siccant· Rursum sole manifeste uisionis on sio designatur· sicut pphet dnm tunctoz oculis apparente de nunciat· dicens· in sole posuit tabernaculu suu· ac si diceret· hu manitatis assumpte sacramentu in ymmine manifeste uisionis on dit· e· sicut eidem pphete diuina uoce pnathan dr· Tu furta m abscondito· ego uero faciam ubum istud in conspectu omis isti· e· in conspectu solis· Quid em pconspectu solis nisi cogni tione· in lunat· manifeste uisionis· Rursum solis nomine sapientiu intellectus exprmit· sicut in apocalipsi scptu e· Quar tus angelo effudit· fiala sua in sole· e· datum e illi estu efficere homines e· igne· fialam uidel in sole effunde e· pfectionis sup stitia plicia uiris sapientie splendore fulgentibz irrogare· Et datu e illi ut afficeret homines estu e· igne· quia diu sapientes uiri tribulatibz icti· maleagendi errore tangunt· illoz exem plo pfiasi· in firmi quiq temporalibz desideriis in ardescunt· Rume namq fortiu augmenta pstant· pditionibz infirmoz Qua p solem actum sapientiu designat· p compatione quoq a salemone dr· Sapiens ut sol pmanet· stultus ut luna muta bit· hoc go loco quid p solis radios· nisi acumina sapientiu de monstratur· Qua em multi qui in sca ecclia luce sapientie re splendere uidebant· tunc ul p riuasionibz capti ul minis territi

ul'animatibꝫ fracti · lemathan iſtius ſedinom ſubiungunt · recte dicit ſubipō eunt · radijs ac ſi apte diceret · hij qui mīt ſtam eccliam p animma ſapientie qī radios indebant · luns aſpgere · ⁊ pauctorita tē rectitudms delup reſplendere poteſtati lemathan iſtius miqua ſe opatione ſubſternunt · ut non iam recta pdicando delup luceant · ſ ei puerſe obſequendo famulent · Solis g radij ſubipō ſ · tī nonnulli quam docti um ſapientie ſue animma non libere agendo ſubleuant ſ adueſtigia lemathan iſtius ⁊ puerſitate opis · ⁊ blandimento a dulatois indmant · ut mtelligentia que illis ſicut delup ſunt exce leſti minīe antiqui hoſtis pedibꝫ ſubſternat · exterrena cupiditate · Vnde ⁊ nunc cum quiſq ſapientū atq doctoꝝ pcomodo ul'gloria ute tempal' padulatoms lapſum terrens ptatibꝫ pue agentibꝫ ſubiē qī ſubueſtigijs uementis antixpī ſolis ſe radijs ſternt · ⁊ uelud celi luce ſibi uehemoth humiliat · dum p peſtifeꝝ aſſenſū ſapientū mentes calcat · Voces em lemathan iſtius pedibꝫ ſe radij ſolis ſubdunt · q ties hj qui doctme udent · lumme reſplendere mmoderato acu mine prana m ſacro ſeloquio ſentiunt · puerilq ſēſibus eius ſe erroribus ſubſternunt · Qui dum cont fidei ra ueritatis pdicameta ſe eniunt · lemathan hui ueſtigijs falſa ſentiendo famulant · Voces radij ſolis ſubipō ſunt · quoties docti ⁊ mtelligentie luce pollentes ul'deſpectis ceteris m elatione ſe eniunt · ul'ſuma que ſapiunt p ponentes ſordidis carnis deſideriꝫ inquinant · ul'obliti celeſtiū terrena ambiunt · ul' non remmiſcentes · qua terra ſunt · de cog nitione celeſtiū mant gloriant · Vnde recte ſubiungit · Sternit ſibi aurū qī lutū · Appellatione quippe aurī m ſacro eloquio aliqn do dinmitatis claritas aliqn do ſplendor ſupne ciuitatis · aliqn do caritas · aliqn do mtor glorie ſeculāris aliqn do pulchritudo ſēitatis accipit · Auri em noīe ipa mtima diuinitatis claritas deſignat ſicut m canticoꝝ cantibus ſponſi deſcribit · Capud eius auꝝ optimū · Qua em capud ē deus ml uero ē m metallis auro ful gens · ſponſi capud auri dr · quia eius humanitas erdinita tis ſue nob claritate pncipatur · Rurſum auri nomine ſplendor ſupne ciuitatis accipit · ſicut hanc nobꝫ ſe indiſſe teſtatur dicens ipa ciuitas auro mundo ſimile uitro mundo · Auri naīq eeq ciuitas illa conſtat · ſimile uitro dr · ut · ⁊ pauri dara · ⁊ puriti pſpicua deſignet · Rurſum auri nomīe caritas intimatur · ſic angelū quem ſibi loqui ihīe ihannes aſpexerat · ad mamillā Zona aurea cinctū indet · quia mmiꝝ ſupnoꝝ ciuiū agmina dū penali iam neq̄q timori ſubiecta ſ · atq a ſe inuiſibiliter nulla ſtrī ſione ſoluunt · exſola ſe caritate conſtringunt · Zonam quippe au ream circa mamillas habere ē · cinctos inmutabilū cogitationū motꝫ pſolius iam amoris uinculo reſtringere · Rurſum auri noīe

nitor glorie tempalis exp̃mit. sicut p ꝓphetam dr. Calix aureus babylon. Quid em̃ babylonis nomine nisi huius mundi gloria deligat. Que calix aureus dr. quia dum pulch̃ esse tempalia ostentat. stultas mentes misu concupiscen̄ debat. ut speciosa tempalia appetant. & mutabilia pulch̃ contempnant. hoc aureo calice prima spontis sue ea debriata e. Deq̃ alysio uentas die. quia cu uetu lignū concupisceret. uidit gd̄ eet pulchrum misu aspectuq; delectabile. & comedit. Aureus q̃ babilon calix e. qua du nisu eternoris pulchritudinis ondit sensū interne rectitudinis subtrahit. Rursum auri nomine splendor stabilitatis accipit. sicut in danū ꝓphin aspendore iustitie adnequitie tenebras cōmutatū iheremias deplorat dicens. Quomodo obscuratū e aur. mutat e color optimus. Sicut em̄ & supius diximus aurū obscurat. cū subsceptis inquitatū tenebris iustitie pulchritudo delet. Color optimus mutat. cum splendor innocentie in feditate culpe uertit. Luti q̃q; nomine instabilo doctino aliq̄do terrenar rez multiplicitas. aliq̄do sordidū sapiens inq̃ doctrina. aliq̄do aut delicij carnalis illecebra designatur. Plutū quippe terrenar rez multiplicitas figurat. sicut p abacuc ꝓphetam dr. Ue ei qui multiplicat non sua. Usq; quo aggr̄at cont se densum lutū. denso em̄ luto se aggr̄at. qui patrimonia terrena multiplicans peccati sin se oppressione coangustat. Rursum luti nomine doctrina sordidū sapiens designatur. sicut peinde ꝓphetā a dn̄o dr. Niam ascendi in mari equus tuus in luto aquar multar. Ac si diceret. Apostoli iter p̃dicatoris tui. inter doctrinas hui⁹ mundi sordida. & terrena sapientes. Plutū quoq; desideriū sordide uoluptatis exp̃mit. sicut psalmista depcans ait. Eripe me de luto ut no infigar. luto quippe inhere e. sordidis desideriis concupiscentie carnalis inquinari. Hoc igit loco aurū claritas stabilitatis accipit. Lutū uero in terrenar rez amaritū. in pnar contagia doctrinar. in sordes carnalū uoluptatū nichil obstat intelligi. Quia em̄ multos leuiathan iste qui in mr stagnū ecclesiam fulgore iustitie resplendere uidebant. tunc terrenar rez concupiscentia. in errantis doctrine contagio in carnalib; sibi uoluptatib; subiugat. aurum sibi paulomino qui lutū sterrit. Aurum em̄ qui luto sternere e. inquibusda uite mundana pillita desideria cōculcare. ut hi; etiam sordidis eius uestigiis sternant. qui cont illu̇ pius imitatū splendore uitalabant. Antiquus itaq; hostis alios tunc subspecie stabilitatis illusit. Alios aute p fedam uitam a uite carnalis interpit. Si tunc phec apte tractabit. nunc aut multor cordib; dominat occulte. Hic paulus apls die. ut reneletur misiro tpe. nam iam misteriū opat.

miquitatis · Quotes igitur etiam nūc aurū sibi qī lutū subiē · quotes
castitatem fideliū pcārms una sterunt · Quotes aurū uelud lutū calcat
quotes sensum continentiū pmmunda desideria dissipat · Quod tē
tanto uehementius pagit · qīnto sue pdite liberati cōmissus · hoc qđ appe
tit · effrenatius ꝑtrahit · Ne fortasse quempiā moueat · tur miseri
cors deus fieri ista pmittat · ut lemathan ille seu nunc pstiggestio
nes callidas sine tunc pdampnatū illū quem replet hominem ul'
solis sibi radios · ideſt doctos quosq; sapientes subtrahat · ul' aurū hoc e
muros stabilitatis dauitate fulgentes · qī lutū sibi magis comquinando
substernat · Sz atius respondemus · quia aurū qđ pauis eius p
siuasiombe · qī lutū sterni ponuerit · aurū ante dei oculos nūq; fuit
Qui em sedulo quīq; nō reuersuri possimt · qī habitam stabilitatē ante
oculos hominū uident · amittere · sz ante dei oculos nūq; habuerit
Sepe namq; homo multis occulte peccatis immolauit · et' m una a
ligua uirtute magnus uidet · Que ipa quoq; uirtus manifestens
defunt · quia dū ostenditur hominibz ꝓuidubio laudat · eiusq; lau'
mbiant' appetit · Unde fit · ut et' ipa uirtus ante dei oculos uirtus
non sit · dū abscondit · qđ displicet · pdit qđ placet · Que itaq; ee
merita apud dīm possimt · quīdo et' mala occulta sunt · et' bona
publica · plerumq; em sicut diximus latet superbia et' castitas m
notescit · atq; ideo onsa dū castitas circa ultē finem pdit · quia eo
opta superbia usq; ad finem meritorum retinebat · alius elemosi
nis uacat ꝓpria distribuit · sz tamen multis minusquis seruit
ul' fortasse lingwam in detractiombz exeut · Et fit plerumq; · ut
his qui misericors fuerat · uxta ultē sue terminū rapacitatis
et' crudelitatis stimulis ardescat · Qđ valde iusto iudicio agit ·
ut pdat ante homines unde hominibz placuit · qui hoc inde deo
displicuit corrigere nūq; curauit · Alius patientie studet · sz in
dere alijs et' seruare in corde malignam non cauet · fit quīdoq;
impatiens · quia dū latuit dolens · hinc itaq; et' aliquid aurī
sumt · et' aliquid lutū · Atq; hoc aurū qī lutū sternit · quīdo oc
cultis peccatis exigentibz etiam uirtus que publice claruerat
dissipat · Sz ope pīū credimus · si in his uirtute superni ordinis
subtilius ꝑpendamus · Sepe em omps deus occulta eoꝝ mala dū
tolerat · et' apta eoꝝ bona electoꝝ suoꝝ usibz ꝓfectui dispensat ·
Nam nonnulli mundū neqq; fugiendo · deserentes · non pfecte
ratum angustū iter arripuit · sz adquirendā angustia uitam ex
emplo suo eos qui pfecte ratum s' accendunt · Unde plerumq; con
tingit ut ipm hoc q' bn uident · imo non s' · sz solis pocius electis
imitant · dum exemplis suis ad bene uiuendi studia pfectiores
uos ꝓuocant · Sepe em quosdā uidem' uiam ingredi ad locū ꝓpo
situ festinare · quos alij quia euntes conspiciunt · sternit · eundeq;

pare locū petunt · Sz fit plerumq; ut irruente aliquo implicationis
articulo post se redeant qui ꝑibant : e hij adlocū puenunt qui pse
quebant : ita mmz sunt qui non pleneraturi uiam salutis arri
piunt · Sparco enī uirtutis iter non puentum inchoant · ut eis qui
puenturi s qua gradiant ondant · Quoz etiam casus utilitate non
modica electoz ꝓuectib; serut · qua illoz lapsum dñi conspitiūt · de
suo statu contremiscunt : e ruina que illos dampnat · istos humi
liat · Dicunt enī in supm aduitoꝛ ꝓtemone confidere : dñi plerosq;
conspicunt · de suis uiribus cendisse · Quido bene agere indent · uerbi
qī plenī iter electis sequentib; monstrat · qndo uero in lapsum ne
quitie cozruunt · electis p se pgentib; qī cauendā superbie foueam
ondunt · At g leuiathan iste · e solis sibi radios subdat · atq; aur
uti more subigat · Sat omps deus adelectoz suoz solatiū bene uti
malo reproboz · quando hij qui adillū puentum sunt · e sus adeū
mentis ꝓfluunt : e sepe meo q supbe sapiunt alienis lapsib; cor
rigimur · Sz si hec leuiathan agit in eis eā quos claros aliq; uirtus
ondit : quid de illis fiet · e quoz mens ul ex parte aliq; subleuata
a terrenis contipiscentijs non e : Qd tm dimmus sermo apte exꝓ
mit · dum subiungit · feruefcē facet qī ollam ꝓfundū mare · Qd
ꝓmare · nisi uita secularū : quid p ꝓfundū nisi alte · e abdite eoz
cogitationes expimunt : ꝓfundū mare leuiathan iste qī ollā fer
uefcē fac : qua mmz constat · q plenionis extremo tempe cōt
electoz uitam studeat animos reproboz pflammā crudelitatis exa
tare · Tunc ꝓfundū mare qī olla feruefcit · cum corda dilectoz sedi
ualido ardore succendit : e que hoc pauis tempe mt suā malitiaz
clausa latuerunt · tunc in estū immanissime plenionis ebullūt
ac ꝓabruptā crudelitatis apte licentiaz ea que diu ꝓsserant odia
antiquū liuoris exalant : Qua aute pestifero errore plerumq; lic
in istis famulant antixpo ut tunc uerū ꝓbere se estiment obse
quiū xpo : postq; dixit feruefcere facet · qī ollā ꝓfundū mare :
apte subiunxe · ponet qī cū ungenta bullūt · Vngenta quippe cū
bullunt fragrantiā suauitatis reddunt · Quia ergo leuiathan
iste ita sedie corda reproboz · ut quicq; agunt eximiquitate ꝓfidie
puenitate recte fidei se agere suspicent qī bene eis olet · id quod
zelo religionis exercent · Vnde in ewangelio · ueritas discipulis
die · Vt omnis qui interfice uos arbitretur se obsequiū prestare
deo · Sgitur fice olla feruent dñi crudelit plenunt · Sz apud eos ipa
plenitio unguentoz fragrantiaz redolet · dñi mens eoz uanis
suspitionib; decepta estimat · qua deo obsequiū psolnat · Inspi
tura em sancta ungentoz odoribus opimo solet signari · uirtutū
Vnde sponsa in canticis canticoz · sponsum desiderans die · Inde
ungentoz tuoz currim · Vnde e paul apls uirtutū laude frag

lacrē se sacrōs

glare se sciens ait · Xpi bonus odor sumus deo · Itaq; quia leuiathan
iste ministros illius pditi uasis sui mirabilitatis opa · sub opim
one laudis · & pretextu uirtutis intrapit : postq; dixit ferueſcere
faciet qui ollam pfundi mare recte mox subdit · Ponet qui cum
unguenta bullimt · Qd enim pcredelitatis mendiu mare feruet :
hoc in eccliæ indicio qui exstant · Falso noie uirtutis · ac si
unguenta bulliant ondit : ut tanto actiones ad credelitatem
fiant quito se etiam mereri pmia qi p zelu religionis existimat.
Justumq; hoc e domino iudice · ut qui pietatis iura ppendere · &
custodire negligunt · suspitionis sue odore fallantur · Vnde & ad
illusionis augmentu eos credelia ppetrantes · signa quoq; atq; p
digia subsequunt · sicut & recte subiungit · post eum lucebit
semita · post leuiathan quippe semita lucere phibet · quia qq; tu
sit admiratione nimia enarraciones suas claritate derelinquit ·
& sine pse seu pministros suos quolibz pdeat mendatibz signis
choruscat · Vnde & hoc q; iam sepe ptulimus in ewangelio fieri
tas dic · Surgent pseudo xpi · & pseudo pphe · & dabunt signa
magna & pdigia ita ut in errorem induicant · si fieri pt etiam
electi · Semita igitur p leuiathan lucet : quia quor corda penetrt
eor opa pdigijs illustrat : ut minus tanto alios eor mentes in erro
ris tenebras teneat · quito peas foris qi potentius luce deviati
lis ostat · Sz sunt nonnulli : qui in memoria & uerba pphica &
ewangelica pcepta retinentes · stant · & falsa ee signa que exhibz
& uere supplicia adque decipiens trahit · hor corda leuiathā iste
quia sctitatis ostatione non intrapit : in alia se eius illusione cōpoit
Quosdā namq; hec scientes · sz tamē pūtem uitā diligentes con
spic · quor ptinus mentibz uentura supplicia leuigat simenda
quidoq; districtionis indicia asserit : & deceptos callide ad pūtis ui
te uoluptatē rapit · Vnde & apte mox subdit · Estimabit abyssū
qi senescentē · Qd eterna incomprehensibiliaq; iudicia abyssi soleat
nomine designari : ps. testat dicens · Judicia tua abyssus multa
Senectus uero aliquando pfinis ppinquitate pomt · Vnde aut apls
Qd antiquat & senescit · ppe interitu e · Leuiathan itaq; iste esti
mabit abyssum qi senescentē quia reproor corda sic facit fatua
ut suspitione eius deuenturo iudicio qd qi timat · infundat · Abys
sum namq; senescē estimat : qui terminari quidoq; in supplicijs
supnam animadūsionem putat · Igit antiquus iste pua sor
in membris suis · ide imminentibz iniquor futuras penas quasi
certo fine determinat · ut eor clpas sine termino correctionis ex
tendat : & eo magis hic peccata non timant quo illic estiment
peccator supplicia simenda · Sunt em nunc etiam qui idcirco
pcis suis ponere finem negligunt · quia habere quidoq; finem

futura sup se iudicia suspicant. Quibz breuit respondemus: siqñ do fimenda sint supplicia reproz aliqñdo q̃ fimenda sint gaudia btoz. Ipam namq; ueritas dicit. Ibunt hij in supplicium eternū iusti aute muitā eternā. Si igit hoc uez non e qd minatus e: neq; illud uez e qd promisit. At mquunt. Ideo eternā penam peccantibz minatus e. ut eos a pcoz ipetratione compesceret. quia creature sue eterna supplicia minari debuit n inferre. Quibus citus rñdemus: si falsa minat e. ut abi iustitia coz rigeret. etiam falsa e pollicit ut ad iustitiā puocaret. Et quis hanc uelamam tolleret? Qui dū repmissionibz suis reproz sup plicia fimi asserunt assertione sua eaā electoz primia remitte rationesq; confundunt. Quis hanc in foro coz uelamam tolle ret. qui conant astruere ueru non ee. qd ueritas de eterno igne minata e? Et dum satagunt deum phibere miserico de: non ue rent? predicare fallaciam. At mquunt. Sine fine puniri nō debet culpa ti fine. Iustus nimiz e omps deus: e qd eterno pcō co missū e. eterno non debet puniri tormento. Quibus citius respondemus: q recte dicerent. si iustus iudex districtusq; ue iens. non corda hominū sz facta pensaret. Inqui em ideo tunc tam fine deliquunt: quia ti fine uixerunt. Voluissent quippe sine fine uiuere: ut sine fine potuissent impunitatibz pma nere. Iam magis appetunt peccare. Quā uiuere: e ideo hic semp uiuere cupiunt. ut nunq; delinant peccare ti uidit. Addistricti g̃ iudicis iustitiā pterut: ut nūq; careant supplicio quoz mens inhac uita nūq; uolunt cauere pcō: e nulli dett mquio timoris ultionis. qa quadiu ualuit habere noluit timoū timoribz dare. At mquunt. Nullus iustus crudelitatibz pascit e delinquens seruus a iusto dño idarco cedi capit: ut a nequitia coerceat? Ad aliquid g̃ cedit: ti non ei dns delectat truciatibz Inqui aut gehenne ignibz traditi. quo fine semp ardebunt. Et quia certi e. qd puis e omps deus non pascit truciatibz miq; truciant miseri. sz non expiant? Quibz citius respondem qd omps deus. quia puis e miseroz truciatu nō pascit: quia aut iustus e abinquoz ultione impetu non cedat? Sz inqui omis eterno supplicio e quide sua imquitate puniunt? e tñc ad aliquid concremant? saltz ut iusti omnes. e inde uideant gaudia que recipiunt. e inustis respiciant. supplicia q̃ euaserūt ut tanto in eternū mala puniti conspiciunt. que eius adiutorio uitare potuerunt. Ac mquunt. Et ubi e qd sti sunt: si pmmi as suis quos tunc ardere uiderint non orabunt? Quibz utiq; dic ti e pmimias uris orate. Sz citius respondemus. Orant pmi mitas suis eo tempe: quo possint adfructuosā penitentiā coz

corda conuerte atq; ipa conuersione saluare. Quid em aliud pmi-
mus orandū e: nisi hoc qd ait aplš. ut det illis ds penitentiam
e' resipiscant a laqueis dyaboli. a quo capti tenent' ad ipius no-
luntatē? Et quomodo pillis tunc orabit? qui iam nullatenus
possint admistiae opa abmiquitate cōmutari? Eadem quippe
causa e tur non oret' tunc pphomimbz eterno igne dampnatis
que nunc etiam causa e ut non oretur pdyabolo angelisq; eius
eterno supplitio deputatis. Que nunc etiam causa est ut non
orent sti homines pphomimbz mfidelibz impiisq; defunctis: qui
de eis utiq; quos eterno deputatos supplitio iam nouerunt ante
illū indicis mstu conspectū orationis sue meritū cessari refugiūt
Qsi nunc quoq; mmettes mstu mortuis e' dampnatis. minstris
minime compatiunt? qñdo adhuc aliquid indicabile de sua car
ne se pperi etiam ipi nouerunt? qñto districtius tunc miquoz
tormenta respiciunt. qñdo abomni uitio corruptionis exuti ipi
iam mstitie unanimes atq; arctius mherebunt. Sic quippe cor-
mentes phoc q mstissimo indicio mherent ms districtionis ab
sorbet: ut ommino eis non liceat. quitq; abillius interne regule
subtilitate discordat. Sz quia aborto occasionis articulo. hec cont'
origemenistas breuit dirimus: adeū que pter misim' exponendi
ordinem reuiram'. postp misericors ds callida machinamēta
leuiathan istius indicauit. apte pdicens. omne qd electos certius
nehement' oppimit. omne qd interius suggestione sua repbis
blandient' mfundit: mox immanitate uirtutis illius breuit'
misimans subdidit. Non e sup terrā ptas que compet' ei. Po
testas eius sup terrā cunctis eminentior phibet'. quia e' si actiois
sue merito mstra hominis ceadit. omne tamen hominū genus
nature angelice conditione trāscendit. Quātus em interne fe
licitatis beatitudinē pdidit. nature tamen sue magnitudinem
non amisit. Cuius adhuc uirtbz humana omnia supat: licet
stis hominibz meritor' suor' subiectione subiugat. Vnde e' eis-
dem stis cont' hunc decertantibz eo retributionis sue mentū ceci-
dit: quo ille abeis unitat' qui pnature potentia qi uere se homi
nibz sup ee gloriat. Sequitur. Qui factus e ut nullū timeret.
Sic quidem pnatura factus e: ut conditore suū caste timere
debuisset. timore uidel' sobrio timore securo. non timore quem
foras caritas mittit. sz timore qui in seculū seculi pmanet. idest
quem caritas gignit. aliter em timet conjugem uxor amans: aliter
timet dnam anulla peccans. Sic q' iste fuerat conditus: qs
timore leto auctorem suū: e' amans metueret. e' metuens
amaret. Sz sua puersitate talis factus e: ut nullū timeret.
Et quippe aquo condit' fuerat. subee delpexit. Sta em deus sū-

omnia ē: ut ipe sub nullo sit. Jonathan nō iste eius celsitudi
nis culmen aspiciens ius puerle libertatis appetit: ut ē pellet
cetis. ē nulli subesset dicens. Ascendā sup altitudinē nubiū: ē
similis ero altissimo. Cuius eo ipo similitudinē pdidit: quo eē
ei supbe similis mcelsitudine contupuī. Qui em caritate eius
mitari debuit. subditus ambigit eius celsitudinem: ē hoc qđ
mitari poterat. amisit elatus. Celsus minuī cēt: si ei qui ne
ratit celsus ē. mherere noluisset. Celsus ēet: si participatōe
uere celsitudinis contentus fuisset. Sz dū pīnatā celsitudinem
supbe appetit: mre pīnapatū pdidit. Relicto em eo cui debuit
mherere pīncipio: sibi sibi appetijt. quodāmō eē pīnapū. Re
licto em eo qui uere illi sufficere poterat se sibi sufficere posse
mdicauit: ē tanto magis mfra se cecidit. qnto magis se contra
gloriā sui conditoris erexit. Nam que exaltabat libera fermit
dereliqt captiua libertas. Qua libertate non ut nullū timeat
effrenatur: sz ipa grauit effrenatione restringit. Supno em
mdicio cuncta mirabilit ordinante. nunc illū libertas quam
appetijt: quia nunc ommino non timens omnibz supplicijs
subiacet. qui elementis etiam sup eē poterat. si unū que debuit
timere noluisset. Unū pfecto timeret omnia possidens: qui nūc
unū non retinens omnia patit. factus ē g ut nullū timeret
nullū mdel quia nec deū: sz neq; hoc qđ pāssurus ē metuit.
Cui felicius minuī fuerat. timendo mtare supplicia qī nō timendo
tollerare. Appetitū itaq; celsitudinis uertit. mrigore mentis: ut
iam pduritiam se male eē non sentiat. qui pēē p gloriam qre
bat. Nam quānus que site pīatis non obtinuit: quasi quedā
supbie sue remediū msānam mseusibilitatis muenit. Et q
pfectu tūsgredi cuncta non potuit: despectu se cont pīpauit. Cui
adhuc supbia studiose delabit: cum ptinus subiecit. Omne
sublime nidet. idest cunctos uelud mfra se positos. qī de sub
lmi respiat. quia dum pintentione cont auctorē mtit: estima
ri sibi quemlibz similem dedignat. Qđ apte etiā eius membris
congruit: quia omnes miqui ptumorē cordis elati cunctos qs
cernunt supbie fastu despiciunt. Et si qndo externus nenerant
mtus tamen in secreto cordis ubi apud se sua estimatione
magni sunt. cunctoz sibi mitā meritūq; postponunt eosq;
mfra se eē respiciunt. quia pelatam sibi cogitatione cordis
in cumulda se altitudinis arce posuerunt. Quibz bene p ppha
tam dr. Ve qui sapientes estis in oculis uris: ē coram uobis
metipis prudentes. Hinc paulus etiam ait. Nolite pruden
tes eē apud uos metipos. Hinc ad faulem diuina mcepatōe
dr. Noime cui ees puulus oculis tuis. capud te constitui

mtribꝫ ifil' :· Pmulus quippe in oculis suis ē · qui in eo qđ sem ipm̄ considerat · imparem sc̄ alienis mitis pensat · Nam quasi grande sē conspic̄ · quisquis sē sup̄ aliena menta elatione cogitationis extendit · Saul aut̄ repbs in bono qđ cēpat nō pmansit · qua fastu suscepte potestatis mtumuit · At cont̄ dauid semp de se humilia sentiens · eundemq; saul se cōpatione postponens postq̄ ferendi locū repperit · e' peperit eidem sementi aduersario e' humili sēp tessione pstrauit dicens · Quem psequeris rex isr̄l' quem psequeris Canem mortuū · e pl pulicē unū · Et certe iam unctus in regem fuerat : iam exorante samuele e' comm sup se oleo fundente didicerat q' eū diuina gratia saule repbato ad regni gubernacula posse dendā seruabat · e' tamē psequenti adu sario mente humili se substernebat · cui diuino iudicio platu se cē nouerat · Illi itaq; se humilit' postponebat : cui p electionis grām incompabilit' nouerat · se cē meliorē · Discant q' quomō humilian pximis debeant · qui adhuc quo loco apud deum habeant' nesciunt · Si sic se electi etiam illis humiliant quibꝫ iam se pmtīa uidita ante positos deprehendunt · hoc aut̄ cē ꝓpīi spūs specimen elector̄ solet : qđ de se semp sentiunt mfra q̄ sunt · Hinc namq; abeodem dauid dr · Si non humiliter sentiebā sed exaltauī animā meā · Hinc salemon ad sapiēciā pmulos uocat dicens · Quis ē pmulus : ueniat ad eam · Qui em̄ nec du sē metipm̄ despic̄ humiliē : dei sapientiā non apprehendit · Hinc in ewangelio dns dic̄ · Confiteor tibi dne pater celi e' terre : quia abscondisti hec a sapientibꝫ e' prudentibꝫ e' reuelasti ea pmulis · Hinc ps̄ ait · Custodiens pmulos dns · Hinc mgr gentiū dic̄ · facti sumus pmuli in medio uestrū · Hinc discipulos āmonens ait · Sapiores sibi mutuo arbitrantes Nam q̄ magnus quisq; mferiorē se omnē quē cogitat put · et diuerso mstus studet ut sapiorē quelibꝫ prīm̄ attendat · ac ne du sē alij alt' humiliat uet alt' melatione : bene utriusq; ptem āmonuit dicens · Sapiores sibi mutuo arbitrantes · ut in cogitationibꝫ cordis e' ego illū michi pferā e' mutuo ille me sibi : ut cui abutraq; pte cor mferius pmut' nullus exim̄penso honore subleuet' Sc̄ hanc humilitatis formam repbi · qua leuiathan istius membra sunt · ul' cogi stere ul' tenere contempnit · Qui e' si quādo se humiles specietenus ondunt : humilitatis unā seruare in cetus negligunt · Quibꝫ sepe accedit : ut si quādo unū qlibꝫ bonū ul' minimū faciunt a malis suis ommbꝫ respectū mentis ptinus auertant atq; hoc q' ul' extremū bonū fecerint tota intentione semp mspiciant : e' exeo iam se q̄ stos aspiciūt

obliti malor oīm que cōmiserunt: inmus sin tantūmō bonī me
mores · qđ fortasse facere nec pfecte potuerunt · Sic etā euenit
eccl̄e electis solet: ut cī multar uirtutū gratia polleant · unī
eos ul' tenuissimū uanū ualde defatigans pulset: quatꝰ dū
exq̄nadam parte sēsē infirmari considerant · de hijs uirtutibus
inquibꝰ pualent sē minime extollant · dumq; de infirmitate
trepidant · hoc quoq; ubi fortes sint humilius seruant · Sepe
g' repbi p hoc qđ unū ul' minimū bonū suū incaute cōspi
unt: mala multa e' grauia inquibꝰ dimersi sint non ag
nosc̄unt · Et sepe electi p hoc qđ attenuissimū malū suū infir
mari trepidant · mira dispensatione agit: ut magna bona ad
que ꝓnecti sint non amittant · Iusti itaq; e' occulti examinis
mensura dispont: ut e' istos mala adiuuent · illos e' bona
gūent · dū ish adꝓnectū bom utant' leuibus malis · e' illi ad
augmenti mali utant' minimis boms · Ish quippe inde pfec
tꝰ in bono pficiunt · unde malo temptant': illi aut' in admai'
malū deficiunt · unde bono gloriant' · Sic itaq; male bono utit'
ꝓbus sicut e' bene malo utit' ꝓbus sicut sepe contingit · ut
alius exabo salutifero in ordinate sumpto · peste langworis
incurrat · Alius uero ueneno serpentis immedicamine ordina
te confectionis adhibito langworis molestiam uincat · Ille gꝰ
qua cibo salutifero uti recte nolunt · inde ꝓinfirme morit'
unde alij salubriter uiuit · unde alij ꝓinfirme morunt' · De
nemī uero serpentis · non ipam nequitiā sī suggestionem
nequitie dicimus · qua nolentes sepe rementēsq; temptam'
Qđ tunc in medicamine uertit' cum mens uirtutibꝰ erecta
conspectis cōt' sē temptationibꝰ humiliat' · Sinqui igitur
atq; ab aꝑbatione interim examinis repbi quelibꝰ opa sanāt
in quibuslibꝰ uirtutibꝰ emtestant · humilitatis sensū pemt'
ignorant · qua nimiꝝ leuiathan huius membꝝ sint · de quoꝝ
ꝓna nocedinit' · omne sublime inuidet · qm̄ non solū psemetipm
sī p eoꝝ quoq; corda quos cepit qī de sublimi cunctos infimus
despiat · Notandū nō q' leuiathan iste qui p corpeam bestiam
designatur · sublime inuidere describit' · quia inuidi' cordis superbia
cī exterius usq; ad corpus extendit' · primus oculos indicat' · Spī
quippe p fastum tumoris in flatu qī ex sublimi respiciunt' · e
quo se despiciunt · altius extollunt · Nisi em̄ superbia oculos qī
p qualdam se fenestras onderet: inequaq; de eo psalmista dixiss
populū humile saluū facies' · e' oculos superboꝝ humiliabis · Nisi
se superbia oculos fundet' · salemon quoq; de inde elatione non di
ceret · Generatio cuius excelsi sunt oculi · e' palpebre eius mul
sublimia · Qđ gꝰ p corpeū animal · leuiathan iste signat' · e' sup

bia usq; adcorpus pdiens · apius oculis pricipat · Antiquus hostis
qi de sublimi omnes uidere destituit · Sz quia multa de oiendo
humanam generis inimico plata sint : ualde mens appetit · ut m
fine locuoms dominice aliquid mui manifestius exprimatur
unde membr illius breui nob designatione monstrent · Sequit ·
Ipe e rex sup uniuersos filios superbie · Vt leuiathan iste m amctis
que supius dicta sunt caderet · sola se superbia perdit · Hecq; enim
pillos tot minor ramos arescere : insi perhanc pr in radice
putruisset · Sqtum namq; e · Imui omnis pcti superbia · Phanc
em ipe succubuit : phanc sequente homine strauit · Eo e em
celo salute nre immortalitatis impetrat : quo uita sine beatitudi
nis extinxit · Sz idcirco hanc dns fine sue locuoms miserit :
ut ei post mala omnia leuiathan istius superbia diceret · q' cet ma
lis omnib; deterius mdicaret : quis enim phoc q' immo pomt
minor radix ee monstrat · Sic em mfernus radix tegit · sz abilla
rami extimsec' expandunt · ita se superbia mtiusecus celat · sz ab
illa primus apta uitia pullulant · Hulla quippe mala pdirent : ni
hec mens occulta constringeret · hec est que leuiathan ish' sensu
feruescere facit · Vnde e humanas mentes mquoda fer
uore misaime concutit : sz papta opa qliter contulit animi au
dit oendit · Imus namq; prius ebullit · m elatione : q' foras post
mod mope spumat · Sz quia occasio de superbie disputatione se
pbuit : debemus hanc subtili' sollicitiusq; discute atq; adhuma
nas mentes quanta uel qualis uemat · e quib; qualit' sint
piat demonstrare · Alia quippe uitia cal solimo uirtutes im
petunt · quibus destruunt · ut idel ira patientia castimargia
abstinentia libido continentia expugnat · Superbia aut quam
minor radicem diximus neqq; unius uirtutis extinctione
contenta cont cuncta anime membr se erigit · e qi gnalis
ac pestifer corpus omne corrumpit : ut quitqt illa inuadente
agitur · etiam si ee uirtus oditur · non phoc deo sz soli nanc
glorie seruat · Qi em tyrannus quidam obsessam ciuitate
intrpit · ci mente superbia irrumpit · e quo dinoze quemq;
cepit · eo m dimo dimor exurgit : quia quo amplius res uirtutis
sine humilitate agitur · eo uanius ista dnatur · Quisquis uero
eius mse tyrannidem captiua mente suscepit : hoc primi dap
ni patit · q' clauso cordis oculo mdiui equitate perdit · Nam cu
cta que ab aliis ul bene geruntur displicent · e sola ei que ipe ul
prauе egerit placent : semp aliena opa despic · semp miratur
q' fac : quia e quicqt egerit egisse se singulariter credit : atq;
in eo q' exhibet p glorie cupiditate sibi metipi fauet progita
tione · Et cum se in cunctis tumescere ceteros estimat : plata

cogitationū spacia secū deambulans laudes suas tacitus dicat. Nō
nūmq; uero adtantā elationem mens diuat. ut meo q timet enā
pōsionem locutionis effrenet. Sz tanto facilius ruina sequitur
quīto apud se quisq; impudentius exaltat. Hinc eñ septimē. Ante
ruinā exaltat cor. Hinc pdamelē dr. In aula babylonis deambula
bat rex: respondit; & ait. Nonne hec babylon ē magna quā ego
edificaui in domū regni. in robore fortitudinis mee: in gloria decoris
mei? Sz hunc tumorē q̄ concita uindicta repsserit. illico adiū
xit dicens. Cum adhuc sermo esset in ore regis: uox de celo ruit.
Tibi dr nabuchodonosor rex. Regnū tñ sit a te. & ab hominibus
te eicient: & cum bestijs agri erit habitatio tua. fenū q̄si bos cōme
des: & vij. tempa mutabunt sup te. Ecce quia tumor mētis
usq; ad apta uerba se protulit. paucula indicis ptinus usq; ad sen
tenciā erupit. tantoq; hunc districtius pcussit. quīto eius se superbia
inmoderatius erexit. Et qua enumerando bona dixit. inquibus sibi
placuit: enumerata mala inquibus sibi placuit. Sciendū n̄o ē
qd ipa hec de qua tractamus elatio alios extrebus secularibus alios i
exspiritalibus possidet. Alit namq; intumescit auro alit eloquio:
alit in finibus & terrenis rebus alter summis & celestibus inhiantibus
una tamē eademq; ante dei oculos agitur. quia mis adhumana
corda nemens in eor obtutibus diuerso amictu palliet. Nam ci
is qui terrena prius gloria superbiebat. postmodū de statu ex
tollit. neq; cor eius elatio deserit. sz adeū conspicua nemens
ut cognosci nequeat. uestē mutauit. Sciendū quoq; ē: quod
alit hec ppositos atq; aliter subditos temptat. Plato namq;
in cogitationibus suggerit. quia solo inte merito sup cetos exceui.
& si qua abeo bene aliqñ gesta sunt. hec importune eius animo obi
cit. Et cñ hunc deo singulariter placuisse insinuat. quo facilius
suggesta pswadeat. ipam ad testimoniū ptātis tradite retributio
nem uocat dicens. quia nisi omps deus te bis ommibus dignum
cernēt. omnes hos subito regimine non dedisset. cuiusq; inox me
te erigit. miles atq; mutiles eos qui subiecti sunt oñdit: ita ut
nullum iam q̄si dignū respiciat. nisi equanimit logit. Vnde & mox
mentis tranquillitas inita uertit. quia dum iunctos despicit. dum
sensum intimq; omnium sine moderatione reprehendit. tanto ire
frenatius se in iactantia dilatat. quīto eos qui sibi cōmissi sūt
sibimet indignos ee putat. At cont dñi subiectoz cor superbia in
stigat. hoc suimpe agere intus. ut sua acta considerare fastidiat
negligant. & semp tacitus cogitationibus rectoris sui iudices fiant.
Qui dñi nullo q reprehendi debeant importune respiciunt: insens
ipis qd corrigant nimq; inuident. Vnde & tanto atrocius peccant
quīto ase oculos auertunt. quia nihil inte itinere offendere

corrumpt · dñi alibi intendunt · Et quidē peccatores se assēumt · nec tamē tantū ut tam notie inregimine plone traderent · e dñi ei⁹ facta despiciunt dñi pcepta contempnūt adtantā usq; ad mīa mā denolunt · ut deum res humanas curare non estimēt · qā ei qui qi mire replendit · ce se cōmissos dolent · Sicq; dñi cont̄ rectorem supbiunt · etiam cont̄ indita conditoris intumescunt · e dum pastoris sui uita diiudicant · ipām quoq; sapiemā diā dispōentis impugnant · Sepe aute rectoris sui dictis pterire obmant · e candē uocis supbiā libertatē uocant · Sic quippe e lano se qi p rectitudme libertates obiat · sicut sepe se timor pro humilitate subpoit · Nam sic plemmq; reticent ex timore · e tamē tacere se estimēt · ex humilitate · ita nonnulli locunt · p impanentiā elationis e tamen loqui se credunt · p libertatem rectitudmis · Aliq̄ndo aut subditi pterita que senciunt · negq; pdunt · e hi quor loquacitas uix compescat · nonnq; ex sola amantudme intimi rancoris obmutescit · qui p dolorem mētis pcantis sue uerba ptrahentes · tum male loqui soleant pei⁹ tacent · quia cū peccantes aliquid de correctione audiunt · indignantes etiam responsionis uerba suspendunt · Cum his q̄ndo aspe agit · sepe ad querele uoces de hac ipā asperitate prilimt · tum uero magistri sui blande pcurrunt · de hac ipa humilitate q̄ pcuri sunt · grauius indignant · e tanto eor mētes uastius accendit · q̄to consideratius infirmari dicat · hi minimi quia humilitatē que uirtutū mat̄ e nescīt · etiā siq̄ bona sunt que opari ualeant · quia surgentis fabrice robur sta celsitudo nō figitur · que neq; p fundamenti fortitudme impet̄ solidat · Soli q⁹ rume crescit qđ edificant · qui ante no se fabrice humilitatis fundamina non pcurant · Quos bñ abmus pdimus · si pauas mercedes ab hominibus quas · Cum tes namq; supba apud se cogitatione tumentibus · e clamor in locutione arrantudo in silentio dissoluto in hylaritate fu ror intristica · in honestas in actione honestas in ymagine · exercito in mestu rancor in respone · horr mens semp ad ir rogandas contumelias ualida ad tollerandas infirma · ad o bediendū pigra ad lacessendos uero alios importuna · adeaq; facere e debet · e pualet · ignara adea aut̄ que facē nec debet nec pualet parata hec in eo q̄ sponte non appetit nullis exhor tationib; flectit · adhoc q̄ latent̄ deliderat · queri ut cogatur quia dñi metuit ex delicto nil lere optat · nim ipa sua no luntate tolerare · Igitur quia humanos aios aliter temptari uerbis carnalib; atq; aliter exspeaalib; diximus audiant illi omis caro ſenū e gloria eius sic · Flos ifenū : audiant isti qđ

quibusdā dr qđ post miracula nescio uos unde sitis: discedite a me operarij miquitatis. Audiant illi diuine si affluant: nolite cor apponere: audiunt isti qđ fatue uirgines que uanis uasculis nesciunt. abmittis nupcijs excludunt. Kursū quia aliē temptari ꝑlatos. atq; aliē subditos ꝑfati sumus: audiant illi. q; per quendā sapientē dr. ducē te constituerūt noli extolli. si esto mill' qī unus exillis: audiant isti obedite ꝓpositis urīs: & subiacete eis. ipi em pruigilant qī ratione reddituri pannabz urīs. Audiant illi cūde accepta ꝑfate gloriant. hoc q; abrahe nocet ardenti diuti dr. memento fili quia recepisti bona uita tua: audiant isti cū contē rectores suos mquerela ꝑsiliunt. hoc q; murmurantibz ꝓpl' moysi & aaron noabz respondet. Nec contē nos e murmur urm. si contē dnm. Nos em quid sumus? Audiāt illi turbabunt. mconspectu eius patris orphanoz uidue uxor: audiant isti q; contra contumaciā subditoz dr. Qui resistit ꝑfati dei ordinationi resistit. Audiant simul oīs deus superbis resistit: humilibz aut dat grām. Audiant omnes immundus e. apud deū omnis qui exaltāt cor. Audiant oīs quid superbit terra & cinis? contē humus langworis pestem audiamus time tq̄ magistra ueritas docet dicens. Discite ame. quia mitis sū & humilis corde. adhoc nanq; unigenitus dei filius formā infirmitatis nre suscepit: adhoc inuisibilis non solū uisibilis. si etiam despectus appuit: adhoc contumeliaz ludibria irrisionū obpbria passionū tormenta tollerauit: ut superbū nō ee homine doceret humilis deus. Quīta q; humilitatis uirtus e. ꝓpter quā solam uerauit edocenda is qui sine estimatione magnus e. usq; ad passione factus e ꝓnus. Quia em origine pdicatoris nre se pbuit. superbia diaboli: instrumetum redemptoris nre inuenta e humilitas dei. hostis quippe nr mit omia conditus nudem se uolit elatus redemptor autem magnus manens sup oīa dignatus e fieri ꝓnus. Sz meli & elationis causam detegimus & fundamenta humilitatis aperiri. libremus cōmemoratione pstringimus. quid mortis auctor. quid uite conditor dicat. Ille namq; aut meclū constenda iste aut ꝑphetā dixit. Repleta e malis anima mea: inferno aut appinquabit. Ille dic sup astra celi exaltabo solū meū: iste humano genī aparadysi sedibz expulso dic. Ecce uemo & habitabo in medio tui. Ille dic sedebo in monte testamenti in lateribz aquilonis: iste dic. ego aut sum uermis. & non homo: obpbriū hominū & abiectio plebis. Ille dic ascendā sup altitudinē nubiū. similis ero altissimo: iste cum informa dei eet. non rapinam arbitrius e ee se equalem deo. si semetipm exinanit.

formā ſeruū accipiens: & p membra ſua loquit dicens. neſcio do
minū & iſtū non dimitto: iſte p ſemetipm dic. Si dixero qua
nō noui eum. ero ſimilis uob mendax. ſz noui eū & ſermone
eius ſeruo. ille dic. mea ſunt flumina: & ego fen ea. iſte dic. non
poſſum ego a me ipo facē quicq. & rurſum: pat meus in me
manens. ipe fac opa. Ille regna omnia oīdens dic. tibi dabo po
teſtatem hanc uniuerſam & gloriam eoz quia mihi tradita
ſunt. & tu nolo do illa: iſte dic. Calicem quidē meū bibetis: ſe
dere aut addexteram uel adſiniſtrā non ē meū dare. ſz quibus
paratū ē a patre meo. Ille dic. enitis ſicut dij. ſcientes bonū &
malū: iſte dic. Non ē uīm noſſe tempa uel momenta: que pat
poſuit in ſua ptate. Ille dic. ut uoluntas diuina deſpiat. & ut
poſſit ꝓpria pſuadere. unde p̄cepit uobis deus ut nō cōmedetis
exomni ligno paradiſi. & paulo p̄. ſcit enī deus q̄ in quocūq;
die cōmederitis exeo aperientur oculi uri: iſte dic. Non quero uo
luntatē eius qui miſit me. Ille p membū ſua loquit dicens. nul
lū pratū ſit qđ non ptranſeat luxuria nra coronemur nos roſis
antequā marceſcant. ubiq; relinquimus ſigna letitie nre: iſte me
bris ſuis p̄nunciat dicens. plorabitis & flebitis uos: mundꝰ
aut gaudebit. Ille nichil aliud mentes ſibi ſubditas docet. q̄
celſitudinis culmē appetē. cuncta equalia mentis timore tranſire
deꝛe ſonetatē omniū hominū alta elatione tumere. ac ſeſe contra
potentiā conditoris erigere. ſicut de eiſdē p pſalmiſtā dr. tollent
in diſpoſitione cordis. cogitauerunt & locuti ſ. nequitias. in iquitatē
in excelſum locuti ſunt. iſte adſputa adpalmas. adcolaphos. ad
ſpineam coronā. adcrucē. adlanceā atq; admortē uenies mem
bra ſua admonet dicens. Si quis mihi miniſtrt: me ſequat. Qa
igit redemptoꝛ regit corda humiliū & lemathā iſte rex dr. ſuper
bo. apte cognoſcimus. qđ euidentiſſimū reproboꝝ ſignū ſuperbia ē.
at cont humilitas electoꝝ. Cum g̃ que quiſq; habeat agnoſ
ſubquo rege militet muent. Vnuſquiſq; em qui quenda titulū
portat opis: quo facile oīdat ſubditus ſeruat ptate rectoris.
Vnde & p euangeliū dr. Et fructibus eoꝝ cognoſcetis eos. Ne igit
nos lemathan iſtius membi ul mira faciendo falleret aptū
ſignū dns quo deprehendi ualeant demonſtrauit dicens. Ipe eſt
rex ſup uniuſos filios ſuperbie. Qui & ſi quādo facta ſpecie hu
militatis aſſumunt. ſemetipos tunc celare nomnibꝫ nequā
q̄ poſſē: quia eoꝝ ſuperbia diu latere nō ſuſtinens. & cū exalia
tegitur. exalia actione denudat. Qui nō ſubrege humilitatis
militant. ſemp pauidi. atq; exomni latere ruinā ſpecti aduī
ſū iacula elatois pugnāt. & q̄ cōt uemetes ictꝰ ſoli magiſtri ſui corpe
oculū cuſtodiūt. dic. Semetipis principali humilitatē tuentis

VIA· ISTE· VL
timus huius opis lib' ē· ℭ' lons dif
ficultat' ptractatis munus oblīa
s'· que sup's': libet hunc indulgē
tius remissiusq; tñstruere· Velud
emiso em̄ magno mari iam lit'
cernimus: ℭ' intentionis mē
uela deponentē· non eodē quo p'
impetu diuim': sz̄ tamē adhuc
exim̄pulsione p̄ssim flatu imus
Qī anxietatis mē nentis ccadit·
sz̄ tamē eius uis iam sē ipā tran
quilliorē usq; ad stationē nos horis impellit· Sgit' postq; fidē
famulo dns lemathan hostis eius qī sit· ℭ' fortis· ℭ' callidus on
dit· dū mres illius subtilit' fraudesq; patefec· beāt iob aduersaq; re
spondit dicens· Sao quia oīa potes: ℭ' nulla te latet cogitatio
cont' immanes quippe mres eius mtulit· sao quia omnia potes·
cont' occultas uero machinationes illius subiunx': ℭ' nulla te
latet cogitatio· Vnde ℭ' mox eidem leuiathan exprobrat dicens· Qs
ē iste qui celat consiliū absq; sciencia em̄ lemathā celat cōsiliū
quia quāuis cont' mfirmitatē mām multis fraudib; occulte· p
tectoris mī tamen stā nob mspiratione detegit' Absq; sciencia
celat consiliū quia licet temptatos lateat· latere tamen ptec
torē non pt· Temptatoz igit' audita fortitudine ℭ' callidita
te diaboli audita etiā creatōris mī potentia sī ℭ' illū valenter
repmit· ℭ' nos misericordit' tegit: que limus beate iob aut q̄
de tempo sentis: nob mmme occultes· Sequit'· Sdeo mlī
pient' locutus sum: ℭ' que ult' mod' excederent sciemā meam
Omnis humana sapientia qñto libet animme polleat: diuine
sapientie compata mlipientia ē· Omia em̄ humana que iusta
que pulch' sūt· dei mstine ℭ' pulchritudim compata nec iusta
nec pulch' sunt omnino· Huius itaq; iob ea que dixerat sapient'
se dixisse crederet· si uerba stultis sapientiae non audiret· mtu'
compatione stultū ē mīm omne q' sapit· Et qm sapient' quide
locutus hominb; fuerat: diuinas tamen sententias audiens
sapientius se cognouit non ee sapientē· Hinc ē q' abraham mē
uerba dīca ml sē n̄ puluerem ipse dixit dicens· Loqr̄ ad dnm meū
cū sim pulus ℭ' cinis· Hinc ē q' moyses om̄ egipcioz sapien
tia mstructus· ex quo loquente dnm audiunt· mpediorēs
ℭ' tardioris lingue se ee reprehendit dicens· Obsecro dne non
sum eloquens· Abhen em̄ ℭ' midianis terrenus ex quo locut' es

ad sermñ tuum : impedimentis & tardioris lingwe sum · hinc ē quod
ysaias postq̄ sedentē dñm sup soliū excelsum & elevatū vidit p⁹
q̄ seraphim duabz alis faciem · duabz velare pedes & duabz volāe
conspexit · postq̄ id q⁹ · sēs sēs sēs dñs deus exercituū alt⁹ ad alterū
clamaret audiunt · ad se ipm rediens ait · Ve mihi quia tacui · q̄a
vir pollutis labijs ego sum : & in medio pōli polluta labia hñtis
ego habito · Moxq; ipāz pollutionē unde cognoverit subdens ait · Et
regem dñm exercituū vidi oculis meis · hinc etiam iheremias di
vina verba audiens verba se non bñe cognoūt dicens · Ā a a dñe
deus : nescio loqui quia puer ego sum · hinc ezechiel loquens de q̄
tuor animalibz dic · Cum fieret nox sup firmamentū qđ erat sup
capud eoz : stabant & submittebant alas suas · Quid enī pnola
tū animaliū nisi ewangelistaz atq; doctoz sublimitas designat
vl quid ālia animaliū nisi stoz contemplationes eos ad celestia
sublevantes · Sz cū fit nox sup firmamentū · q⁹ sup capud eoz
& stantes submittunt alas suas qua tū mīnam nocem supne
sapientie audiunt · q̄ volatus sui alas deponunt : quia videl ipāz
veritatis alta tūdmē minus se contemplari posse cognoscunt · ad
nocē g⁹ desipiemente alas deponere ē · cognita sūpna potentia
virtutes ppias humiliare · & consideratione creatoris nichil de
se aliud quā abiecta sentire · Sā itaq; viri dū diuinitatis sen
tentias audiunt · q̄nto magis contemplando pficiūt · tanto am
plius desipiendo q⁹ s · aut nichil aut ppe nichil se ē cognoscunt
Respondeat g⁹ diuinis sermonibz btūs iob : & sapient⁹ pfectes
stultū se ē deprehendat dicens · Insipiens⁹ locutus sum : & que ult⁹
modū excederent scientiā meā · Ecce tanto se ampli⁹ redarguit ·
q̄nto amplius pficit : & scientiā sinā ult⁹ modū excedisse se credit
quia muerb̄ domini plusq̄ estimauit secreta eius sapientie cog
nouit · Sequit · Audi & ego loq̄r : interrogabo te & respond mihi
Audire nrm ē : sono alicunde venienti · a viro alio posita cōmo
dare · At cont⁹ deo cui ext⁹ nil ē · audire ppe ē : subsemetipo sur
gentia desideria pape · ad deum g⁹ qui & tacentiū corda cogno
scit loqui nrm ē · non nobis gutturis id qđ sentim⁹ pdere : sz
pmptis ad illū desideriis mhiare · Et quia ideo quisq; interro
gat ut discere valeat · qđ ignorat : homini deum interrogare
est · m conspectu eius nescientē se cognoscere : respondere aut⁹
dei ē eū qui se humilit⁹ nescientē cognoverit · occultis inspira
tionibz erudire · ait g⁹ btūs iob · audi & ego loquar · ac si dicēt
misericordit⁹ desiderīa mea pape : ut dū hec tua pietas papi
ens admirat · adhe multiplicora consurgant · Bona quippe no
ta quoties effectū parūnt · multiplicant · Unde alias scptū
ē · Ego damam : quoniā exaudisti me · Non enī ait quia da

mam exaudisti me: ⁊ clamam qm exaudisti me. Qm em̄ loquens exauditus fuerat: noas ꝓfitentibꝫ exauditus clamabat. Interrogabo te & rnde mihi: ac si diceret nesciente me ex tue sciencie contemplatione cognosco. Interroganti g̃ rnde: idē stultiā ꝑpriam humilit̄ cognoscentē docet. Quia em̄ interrogatꝰ ipē ex desiderio humilitatis & deum sibi respondē queret exma gisterio aspiracionis verbis sequentibꝫ declarat. Interrogatus quippe se phibuit: ⁊ nichil interrogando subiungit. Nam sola de se humilia sentiens. & que misdit a dn̄o ꝓcepit agnoscens ꝓmptus subdidit. Auditui meo dabis gaudium & leticiam: & exultabunt ossa humiliata. Auditu aurīs audiui te: nunc autem oculus meus videt te. his mirꝰ verbis apte indicat: quia qnto minꝰ superiorē auditu tanto differt a eo qd̄ prius extitit. hoc q̃ postmodo p flagella ꝓfecit. Et quia interno oculo veritatis lumen magis conspexerat: humanitatis sue tenebras dampnans plus videbat. Vñ & sequit. Idcirco ipē me reprehendo. Et qnto em̄ quisq; magis videt tanto sibi minus displicet: & qnto maioris gr̄e lumen capit tanto amplius reprehensibilē se ee cognoscit. Cum em̄ mentis oculus illuminatur. sup omne q̃ e. ad eam qua sup se conspicit. regulā congruē mittit. & quia adhuc humana infirmitas ꝓcedit. cernit quia ei ex minima parte dissentit: totumq; ex se illi onerosum e. q̃ mē ne regule cōtemens n e. Qua regulam bēs iob post flagella ꝓfectus amplius inspicit. & a semetipso in magna sui redargutione dissentit dicens. Idcirco ipē me reprehendo. ⁊ quia nulla est cognitio reprehensionis. si non etiam sequitur. lamenta penitudinis: recte p reprehensionē subdit. Et ago penitentiā in fauilla & cinere. In fauilla em̄ & cinere penitentiā agere e. contemplata summa ecīa nil aliud q̃ fauillā se cinerem̄q; cognoscere. Vnde & cuntati reprehensorem euangelio dns dicit. Si in tyro et sydone facte fuissent virtutes que facte s. inter illos: olim in cilicio & cinere penitentiā egissent. In cilicio quippe asperitas: & compunctio pcōr. manere aut pulvis ondit̄ mortuor. Et idcirco utrūq; hoc adhiberi ad penitentiā solet: ut in compunctione alteri⁹ cognoscamus. quid p culpā feamus: & in fauilla cineris ꝑpendamus. quid puluis facti sumus. Considerent g̃ malino pungentia vina: & videret in cinere priorꝰ sententiā subsequens mista pena vina or. Quia em̄ post pcm carnis contumelie surrexerunt: videat homo in asperitate alteri⁹ insipiendo quid fecit: videat manere usq; quo pectando ducit. Pt quoq; alterius ipā pcordationē atq; penitentiā dolor punctio designari. Nam hoc qd̄ ait beatus iob ipē me reprehendo qi quodam̄ aculeo pungit. dū in mente sua aspis redargutionis stimulis contricatur. In manere aut agit penitentiā. quia ex primo pcō quid primitus inde-

factus sit collert attendit dicens · Ago penitentiā in familia · & ne
de si apte dicat · de nullo auctoris mei dono superbio : quia sumpt
expulsere pillate mortis sententiā · adpulserem me redire cognosco
Auditis igitur tunctis sermonibz iob · cognitis etiam responsionibz
amicoz · libet ad interim inditis sententiaz spectionem mentis nre
conuerte · eaz dicere · Ecce utrasz in conspectu tuo differentiū ptes
anduimus · & iob quidē in hoc certamine uirtutis siue facta reuol
uere : amicos eius cont eū cognouimus tue iustitie gloriam defen
sare · Inter hec autem quid nostra mens sentiat agnoscis · Neqz enī
possumus eoz nos dicta reprehendere : quos defensionū tue cognosti
mus deseruire · Sz ecce assistunt partes : expectant sententiaz · pfer
g dīne examinabili regula subtilissimū tue discretionis examen ·
& quis in contentione ista sit rectius locutus onde · Sequit · post
quā aut locutus ē dns uerba hec ad iob : dixit ad eliphar themani
then · Iratus ē furor meus in te · & in duos amicos tuos : qui non
estis locuti coram me rectū sic seruus meus iob · Odīne sententia
iudicij tui indicat : quātum a iuste tue rectitudinis ceritas nā discor
dat · Ecce te iudice bīm iob inuctore cognoscim⁹ quem inte peccasse
loquendo credebamus : te iudice addicti s · qui bti iob sementa transl
cendē pte loquentes crediderunt · Quia igitur examina sententia qd
de partibz estimem⁹ agnouim⁹ : nunc eiusdem sententie paulo sub
tilius uerba pensemus · Quomō enī supius bīs iob reprehendit ·
si in compatione eius rectitudinis anīa illius neqq coram dnō rec
tū locuti memorant · An adhuc illa de eo sententia confirmatur
q antiquo hosti dr · iudisti seruū meū iob · qd non sit ei similis
sup terrā · Sz quid ē hoc qd & laudatur hosti & in se ipo reprehendi
& tamē animus loquentibz anteferitur : nisi q sōs uir tunctos meri
toz suoz uirtute fulcendit · Sz eo ipo quo homo fuit ante dei ocu
los ēe sine reprehensione non potuit · In sto quippe homine in hac
interim uita cōmorante diuinum examinis regula hz adhuc quod
iudicet : qnis iam ex compatione ceteroz hominū habeat qd lau
det · Bīs igit iob pulpa se credidit · & non pgratia flagellari ·
resecari in se estimant uitia · non aut merita augeri : & ideo
reprehendit · q intentione flagelli fuisse aliam suspicat · & tanse
animus resistentibz interim inditi diffinitione platus ē · Vnde apte
colligit · qnīte iustine fuerit · in eo qd cont amicoz uerba innoce
nam sue opationis astruxit · qui diuino iudicio etiā ipis eiusde
diuini iudicij defensoribz anteferit · In exordio aut libri binus
agnouimus · qd de illo sathan dnō dixerit · mitte manū tuā & ·
tange eū · & nisi · si nō in faciem benedicat tibi · Adquā petitio
nem beatus iob dampnis orbitate uulneribz & uerboz scanda
lis tangi permittit · quia indel certo · qui eū laudanerat extitit ·

q' neq; q; iuxta assertionē dyaboli sc̄s nr m maledictionis culpa labere'
Sic' g' e' supius diximus · quisq; beatū iob in locutione sua esti
mat p' flagella peccasse : apte dñs indicat in sua assertione
p̄didisse · Et q̄nus dñs addyabolū loquens bona illius p̄nia p
tulit · non aut' eius p̄severantiā spopondit : sciendū tamē est
quia neq; q; eius instituas p̄mittendo temptatori p̄tulisset si eū
iustū intemptatione p̄sistere non posse p̄videret · Dimisso itaq;
dominus in ei' temptatione dyabolo quisq; eū in temptatione
succubuisse existimat : ignorantiā p̄mittentis accusat · Appbem'
igitur in dictis suis ueracit' iob · ne deum insia prudentia nequi
ter accusem' · Et quidem q̄ntū ad humana indicia minerū suus
amici eius multa illo recti' dixisse crederent' · Sc̄s ueritas aliam
ex occulto regulam p̄ferens ait non estis locuti coram me rectū sic'
seruus meus iob · idest minus ubi sepe multor' vita displicet · q'
etiā bonis hominib; placet · Unde caute minus laude iustor'
comitum dictū e' : erant iusti ambo ante deū · Non em' semp laus
e' : iustos ante homines appetere · Sepe aut' humana sententia
nihil in deo magnū quiempiā appbat · Sc̄s bē ompē deus q' quasi
ex se appbat' ignorat · Hinc e' em' q' psalmista uigilant' exorat
dicens · dirige in conspectu tuo uiam meā : minus' quia plenūq;
in conspectu hōm recta via creditur · etiā que aueritatis itinere
depinatur · Et nōndū q' non dr · non estis locuti coram me rectū
sicut iob · Sc̄s sicut seruus meus iob : ut inde' in p̄positione ser
mutatis dñi eum q; subquadam peculiaritate cōmemorat · cunc
ta que in defensione sua dixerat · quia non continuati superbia
Sc̄s humili ueritate dixe'ondat · Sc̄s quia iustus e' e' misericors
deus : amicos eius · e' punitionem districte redarguit · e' pmi
sericordiā benigne conuertit · Nam sequit' · Sumite uobis vij
thauros e' vij arietes · e' ite ad seruū meū iob · e' offerte holo
caustū pro uobis : iob aut' seruus meus orabit pro uob · Faciem ei'
suscipiam : ut nō uob imputet' insultiam · Ecce iustus e' mi
sericors deus nec culpas sine correptione deseruit : nec electū
sine conuersione dereliquit · Quia em' interius e' meditus
prius putredinem uulneris mouit : e' p' remedia cōsequi
de salutis indicant · Quia aute sepe iam dixim' q' amici hū
iob hereticor' speciem teneant · qui deū dñi defendere uitant'
offendunt qm' in dictis suis ueritati rebelles cui famulari se
in falsa assertione suspicant' · omps deus sepe illos corpus ste
ecclie p cognitionē ueritatis monuerat · Hui ipa quoq; eor' con
uersio que sepe misericorditer agit' · phanc nemam q' amici
iob pauit designat' · Nōndū uero magnope e' · q' consiliis
sue sacrificiū dño non ple sc̄s p iob inbentur offerre : nimirū

hereticꝰ cū abercore redeunt · quia erga sē uram dn̄m suo pl̄e oblato
sacrificio placare neq̄q̄ possint · nisi adcatholicā ecc̄iam quā bt̄s
iob significat · cōuertant · ut salutē suam eiꝰ p̄tib; obtineant
cuius fidem puerilis assertionib; impugnabant · Aut eī iob
seruus meus orabit p nob · faciem eius suscipiā · ut non uobis
imputet · nr̄am stultitiam · ac si apte hereticis dicat · Sacrificia
uana non accipio petitionū uarū uerba non audio nisi p inter
cessionē illius cuius p̄fessionis uerba de me uerāa recognos
co · Et uos quidē tantos atq; arietes exhibenda sacrificia con
ūsionis uīe deducte · sē ame salutē uram p catholicā ecc̄iam
quā diligo postulate · Spī eī uolo dimittere · id qđ in mea
deliquistis · ut hec uram mitigatē obtineat · que ex nīo
langwore laborabat · Sola quippe ē p quā sacrificiū dn̄s libent
accipiat · sola que pectoribꝰ fidenāliꝰ intercedat · Vnde ecc̄a
de agno hostia dn̄s p̄cepit dicens · In una domo cōmedet · nec
efferetis de carnib; eius foras · In una namq; domo agnus
cōmedit · quia in una catholica ecc̄ia uera hostia redemptoris
ymmolat · Decimus carnib; diuina lex efferri foras p̄hibet · qa
dari sūm canibus uetat · Sola ē · in cui opus bonū fructuose pagit
Vnde · e · mercedē denariꝰ nō nisi qui mē uineā laborauerāt
acceperunt · Sola ē · que mē sē positos ualida caritatis cōpage
constrinxit · Vnde · e · aqua diluuii archam quidem ad sublimiora
sustulit · omnes autē quos extra archam inuenit extinx̄ · Sola
ē · in qua sūpna misteria uerāt contemplem̄ · Vnde · e · admoy
sen dn̄s dic̄ · est locus apud me · e · stab̄ sup petram · e · paulop̄
tollam manū meam · e · uidēb̄ posteriora mea · Quia eī ex sō
la catholica ecc̄ia ueritas conspicit · apud sē ē locū dn̄s phib;
de quo uideatur · In petra moyses ponit · ut dei speciem contēp
letur · quia nisi quis fidei soliditatem tenuerit · diuinā p̄nāz
nō agnoscit · De qua soliditate dn̄s dicit · sup hanc petram edi
ficabō ecc̄iam meā · Quid ē q̄ hoc loco dicere adiob ite · nisi
petrā ascendite · Quidē faciem eius p̄ nob̄ suscipiaz ut nō
nob̄ imputet · stultitiā · nisi q illic dicit · posteriora mea
uidēb̄ · idē eius que postmodū faciēda ē mysteria incarnati
onis intelligis · Heretici autē peo · qđ in petra stare cōtemp
nunt tūm̄ incarnatis dn̄i posteriora non aspiciunt · quia ext̄ ecc̄le
siam positi incarnationis eius sic̄ sunt misteria nō agnoscunt · Sicut autē · e · supius diximus p thauros cornix sup
bia ē · parietes uō ducatꝰ exp̄mit · qui abhereticis pl̄iasis
plebib; qui seductis gregib; agitur · De hereticis namq; sup
bientib; dr̄ qui infirmoz male suadendo mentes corrumpit
Comitum thaurorū inter naccas pp̄lorū · Et quia sequente

se ꝓlos uelud greges trahunt: arietes aliq̃ndo nominat. Gregem saluq; arietes ducunt: unde p̃ma repatione ihezemias ait. Primapes tui uelud arietes. Quia igitur hereticꝰ cū ad stām ecclesiam redeunt superbie elationem deserunt. & neqq; qī sequentes greges ꝓlor̄ cum eos admittentiū ducunt. anima beati iob. offerre thauros & arietes iubent. Thauros em̄ & arietes in sacrificio offerre e. superbum ducatū comissionis humilitate mactare: ut edomita cervice superbie discant obediendo sequi qui diu docendo p̃ire conabant. Recte quoq; hec eor̄ superbia vij. sacrificijs expiat. quia hereticꝰ ad ecclesiam reuertentes p humilitatis hostiam dona spē grē septiformis attigerūt: ut qui elationis sue uetustate tabuerūt. nouitate gratie reformentur. Septenarius aut̄ numꝰ apud huiꝰ sedi doctores quada sua habetur ratione p̃fectus. qđ exp̃mo pari. & exp̃mo impari colligat. p̃mus em̄ impar ternarius & p̃mus q; par quaternarius. exquib; duob; septenar⁹ constat. Qui eisdem partib; suis multiplicatus in duodenariū surgit. Nā sue tres p quatuor seu uicꝰ ptes ducimus. ad duodenariū puenim⁹. Sz nos quia supno munꝰ ueritatis p̃dicameta p̃cepim⁹. hec fixa stricte altitudine despiciendo calcamus: hoc pauldubio in constanssa retinentes fide. quia quos spūs grē septiformis repleuit. & p̃fecit eis non solū trinitatis notiā. sz etiam uirtutū uicꝰ idest prudentie tēperantie fortitudinis atq; iustitie operatione p̃bet. Qui mīpis quoq; quos ingredit. suis quodā modo partib; auget dū & ptrinitatis notiā uicꝰ uirtutū actio accipit. & p actionē uirtutū uicꝰ usq; ad manifestam trinitatis speciem puenit. Et apud nos q septenarius. sz longe dissimiliter p̃fectus dr. qa plene. & non mansit in duodenariū surgit. dum & p̃fidem opa & rursū popa p̃fic. fidem. Sā quoq; apli gratia septiformis spē impleti. xpi sunt electi. In uicꝰ em̄ partib; mundi trinitatē que deus e. innotescere nuntiabant. Duodenus q electi sunt: ut etiam exp̃ssis numeri ratione causa daret̄ scīret. qp p uicꝰ infirma tria summa p̃dicarent. Siue itaq; hac seu alia qualib; fortasse ratione inscriptura tamen sāc septenario numero aliq̃ndo secura requies eternitatis. aliq̃ndo unuersitas p̃tis huiꝰ temp⁹: aliq̃n ste ecclie humilitas designat. Septenario quippe numero p̃fecto eternitatis innuit. cui dies septimus i requie dñi sanctificatus uocat. cui iam uespa nesc̄ non dicitur quia interne bēatitudinis requies nullo termino coartat. Hic e etiam qđ lege data dies septimus feriatus esse p̃cepit. ut eterna illa p requies designetur. Hinc e qđ in annor̄ circulo septenarius numꝰ septies septies multiplicato. monade.

addito adq̄ q̄genariū duat: ut ꝑpetuā beatitudinē signās mbe
lei sanctissimā requies obseruetur. hinc ē q̄ resurgens dns .e.
frequent appens. ultimo iam communo. cū vij discipul comedisse
describit: quia hij qui in illo nunc ꝑfecti sunt eterna pillū refec
tione sanant. Rursum pseptenariū numez hoc uniuersitas te
palitatis arripit. hinc ē em q̄ p vij. dies hoc totū nite pnūs tem
pus euoluit. hinc ē qđ mtypo ste ecie. que omni hoc tempore
mundi pdicando arcuit arca dñi tibis dangentibz muros ihe
richontinos diebus vij circuiacta confregit. hinc ꝑphā ait. Sep
ties mdie laudē dixi tibi. Qđ ipē rursū ptoto atq; unūsō sue de
pcationis tempe sē dixisse significans ait. Septies laus eius in ore
meo. Qđ uero pseptenariū núm pnūs unite unūsitas designat:
tunc magis ondit: cum p eū quoq; etiam octonarius sub
infertur. Septenariū quippe tum adhuc alius sequit: exipō ei⁹
augmento exp̄mit eternitate concludat: hinc ē em q̄ salomō
admonet dicens. Da partes vij. necnō .e. octo. p septenariū q̄p
pe numez hoc q̄ vij. diebz agitur pnūs temp⁹ expressit: portiona
ri uero nitā ꝑpetuā designauit. quā sua nob dns resurrectione
patefecit. Dnico salus die surrexit. Qui dū diem septimū idest sa
batū sequit: a condicione octauus inuenit: Bene aut dicit:
Da vij ptes necnō .e. octo. quia ignoras quid mali futuz sit sup
terrā. ac si apte diceret: Sic dispensā tempalia: ut apetē non
obliuiscaris eterna. Opt; namq; ut in postez bene agendo pii
deas: qui de uenturo iudicio q̄nta tribulatio sequat: ignoras.
hinc ē q̄ quidam gradibz templū ascenditur ut exipā eius as
censione discat: quatenus p vij .e. octo .e. tempal' sollicite dispe
sentur actio. .e. pinde mansio eterna requirat: hinc ē etiā q̄ dū
monas mdenariū surgit: centū quinq̄gnta ꝑs ꝑphā cecinit.
ꝑpter hunc septenariū numez tempalia octonariū nō eterna
signante sup centū xp̄m. fideles mcenaculo residentes spē sts effu
sus ē. p vij quippe .e. octo quidam componit: Et si animo usq;
ad quidam numerando paulatim p incrementa cōsurgimus
usq; adcentesimū .e. incelmū numez puenim⁹. Qua stultis effu
sione scī spē didicerunt. ut .e. tempalia tollerando tū uiuent. .e.
eterna mhiant⁹ appeterent. Rursum septenario numō ste ecie
unūsitas designatur. Vnde iohannes in apocalipsi vij. ecclesijs
scribit: si ꝑeas quid aliud q̄ iniersalem intelligi ecclesiā nō
uult. Que nimiz uniuersalis ecclia ut plena septiformis gre
spū signaret: helisēus sup puez mortuū septies inspirasse de
scribitur. Sup extinctū quippe ꝑlin dns nemens. qi septies in
spirat: quia ei dona spūs septiformis gratie miserendo tri
buit. Quia igitur sepe septenario numero ste ecclie unūsitas

figurat: ꝛ uemant ad beatū iob amici illius · ꝛ uſſum diuinit⁹
offerant holocauſtū ſz uigilant⁹ omnino ſeptenariꝝ numeri archa
na cuſtodiant · ut unde⁹ hꝝ qui ex⁹ ſunt poſiti · prius ſe unmer
ſitati ſce eccſie miſceant · ꝛ tunc demū nemā de ueteri priſtine e
lationis exquirant · Pulpa ſua vij · ſacrificia offerant: quia ve
ateis ſin abſolutionem non acpiunt · niſi grē ſeptiformis ſpūs
unmiſali pau · aqua exili fuerant aggregēt: Dicat⁹ g⁹ ſumi
te uob vij · thauros ꝛ vij arietes ꝛ ite ad ſeruū meū iob · ꝛ offerte
holocauſtū puob · iobaut ſeruus meus orabit puob faciē eius
ſuſcipiā ut non uob imputetur inſtultiā: ac ſi hereticis rede
untibꝰ apte diceretur · Unmiſali nos eccſie phumilitate pen
tentie ungite: atꝙ eā q̄ puoſmetipos digñ nō eſtis · nemā ei⁹
ame pabꝰ obtinere · Qui cū phanc uerant ſape diſcutis: poris
apud me nrē ſapientie ſtultiā deletis · Sequit⁹ Neꝙ enim
locuti eſtis coram me recta ſic⁹ ſeruus meus iob hec paulo an
iam dns ptulit: ꝛ tamen hec eade iterando ſubiungit · Quid
ē hoc niſi q̄ ſententiā quā ſemel iudicando dixerat · iterū repli
cando confirmat: Atꝙ ut manifeſtius bū iob iuſtitia amico
ꝝꝙ eius iniuſtitia demonſtret⁹ eius laus illoꝝꝙ reprehenſio
iterata uoce pmit⁹ ꝛ replicata foris appareant · quā fixa mt⁹
habeant⁹: Namꝙ cū rex egipti metuenda uenture famis tempa
ſub boū ſpicarimꝙ ſpecie gemina uiſione cognouiſſet: uoce
ſū mētis audiuit · Qđ audiſti ſēdo adeande rem ptinens ſom
pniū firmitatis iudiciū ē · Quarere apte colligitur · quia quit
q̄ in eloquio diuino repetitur robuſtius confirmat⁹: Sz quia
quid iudex decreuit audimꝰ: addicti quoꝙ quid faciant au
diamꝰ · Sequit⁹ Abierunt g⁹ eliphar themanites ꝛ baldath
ſuites · ꝛ ſophar naamathites: ꝛ fecerunt ſic⁹ locutus fuerat
dns · Et ſuſcep dns faciem iob · hoꝝ interpretatione nomī idar
co reticemus · quia mhiuus opis exordio de ea nob latius diſ
ſeruiſſe meminimꝰ · Intuendū uero ē: quia ita caute ſicut
pdictus fuerat · ordo accepte uene cuſtoditur · ut in ſacrificijs
dns non illoꝝ ſz bū iob faciem ſuſcepiſſe referat⁹ Sz quia
quiſq̄s paſtis intercedere mtitur ſibi potius exipā caritate
ſuffragat⁹ recte ſubiungit⁹ Dns quoꝙ conuerſus ē ad pen
tentiā iob: cum oraret pamtis ſuis · ſam em ſupius pro
amicis ſuis eranditus oſtendit⁹ cū factū q̄ pdiximus me
moratur · fecerunt ſicut locutus fuerat adeos dns: ꝛ ſuſcep⁹
dns faciem iob · Sz cum ptinus ſubintexitur · dns quoꝙ conuer
ſus ē ad pententiā iob · cū oraret pamtis ſuis · iam ſupius
apte onditur · quia etiam p ſemetipō pentens tanto citius ex
audiri meruit · quito denote paſtis interceſſit · plus em ple

ualere ꝑces suas effecit: qui has & aliis impendit. Alienatus quippe sacrificiū orationis accipit: q̄ in conspectu misericordis iudicis p̄xīmi dilectione condit. Q̄d tunc negauit: quisq; cumulat: si hoc etiam p̄aduersariis impendat. Hinc ē em̄ q̄d magistra ueritas dic̄ Orate p̄ plectentibus & calumpmantibus uob. Hinc rursū ait. Cum stabitis adorandū dimittite siquid habetis aduersus aliquē: ut & pat̄ ur̄ qui in cel̄ ē dimittat uob peccā uīa. Quantū uo ꝑse obtinuit qui palis mtuemt: illico demonstrat cui subdit. Addidit dns oīa quecumq; fuerat iob dupplicia cuncta que amiserat duplicia recep̄t quia p̄ pietatem benigni iudicis temptationis nre dispendiū uim cunt suffragia consolationū. Minus em̄ temptat pbatio quam reminiato consolat. ut exercitationis meritō leue fuisse q̄d tol leraut agnoscat. qui exp̄ssionis pondere graue se aliquid tollerāe iudicabit. Unde afflicte ait̄ iudex dr. Adpinctū in modico dereliqui te: & in miserationibus magnis congregabo te. Aliq̄n uero mixta afflictionis pondus disponit. mensura consolationis. Unde sequitur. Secūm multitudinē dolor meor in corde meo. consolationes tue dne leticauerunt aiam meā. In ea mensura em̄ consolatū se mqua afflictus fuerat mdicat. qui leticatū se secūm multitudiē dolor clamat. Non em̄ minime lector mstruit. si ipm reminā tionis ordinem contemplet. Excessum quippe correptio. correptione pentenna pentennā. uema uemā uo munera subsequit. Si q̄a diuine dispensationis p̄missione p̄ssus etiam amicor uerbis afflictus e. diuine pietatis muneribus consolat etiam humana debet caritate refoueri: ut undiq; ei consolationis gaudia respon deant quem undiq; dolor tristicia & aduersa lacerabant. Unde & subdit. Venerunt aut adeū omnes frs sui & uniuse sorores sue & cuncti qui nouerant eū prius & comederunt cū eo panē in domo eius & mouerūt sup eo capiū. Quid in cōmestione panis ñ cari tas: quid uo in motione capitis. nisi admiratio designat. Bene aut subdit. Et consolati sunt eū sup omne malū q̄d intulerat dns sup eū. p̄ssi em̄ merore consolari e: ei p̄ passione de re mia cōgaudere. Nam gutoquisq; certitur de restituta p̄xīmi sa lute hylarescē: tanto se indicat de ablata doluisse. Et dederunt ei unusquisq; ouem unā & in aurē auream unā. licet cuncta hec nr hystoriam ueranter dicta sint: mpis tamē oblatis mumbus cogi mur. ut ad allegorie mysteriū recurram. Neq; em̄ otiose debem̄ accipe quod ouem. q̄d una q̄d in aurem auream obtulere. q̄d una & si fortasse q̄ mixta litteram mirū non ē. ouis oblata. cur una. ualde tamen mirū ē. in auris oblata cur una. Quid uo aut ouis ad in aurē ptinet. aut quid in auris ad ouem? Exp̄ō q̄ nimiem fine compellimur: ut p̄ora quoq; que sup ficieten mixta solam

ystoriam contingendo tñi scriptrñ. m allegorie misteriis mdagem. Quia igitur xps. & ecclia. idē capūd & corpus una persona ē: Sepe btñ iob diximus modo capitis. mō figurā corpis designari. Sensata g̃ ystorie neritate: sub typo gestū sē ecīe sentiamus id quod sc̄ptū ē. addidit dñs omnia quecūq; fuerant iob dupliciā. Sca quippe ecclia. & si multos nūc p̄cussione temptaōs amittat. mfine tamē huius sēculi ea q̃ sua s̄ dupliciā recipit. qñ suscepīs ad plenū gentibz. & adeus fidem currere oīs que nuenta fuerit. eā tūc tota consentiat. Hmc namq; sc̄ptū est donec plenitudo gentiū intraret. & sic omis isrl̃ salvus fieret. Hmc mewan. ueritas dicit. helias uenit: & ille restituet oīa Nunc aut amisit isrlitas ecclia quos conuerte p̄dicando nō ualuit: Sz tūc helia p̄dicante. du quotq; nuenit. colligit. uelut plenus recipit. q̃ amisit. Vel certe sē ecīe in fine suo duplū recipe ē: in singulis nob. & de bītudine & de carnis incorruptione gaudē Hmc ē em q̃ p. ꝓphetam de electis dei in terra sua dupliciā possidebunt. Hmc ē q̃ iohes apls de sīs finem mundi querentibz dicit. Date sunt illis singule stole albe: & dictū ē illis ut requiescēm temp. adhuc modicū: donec impleretur nūs conseruoz & frm eoz. Sicut em longe supius diximus ante resurrectōz sc̄i stolas singulas acquirunt. quia sola anīaz bītudine p̄mmt: m fine aut mundi bnas habituri s. quia cū mentis beatitudine ecīa carnis gloriam possidebunt. Sz ea que subnexa sunt in fine magis huius sēculi conversionē sē iudaici ꝓli nunciare testantur Nam subditur. Venerunt aut adeū omnes frēs sui & unusquisq; sorores sue & tincti qui nouerant: eū prius & comederunt cū eo. panē in domo eius. tunc quippe frēs sui ac sorores ad xpm ueniunt. qñ explebe iudaica quotid inuenti fuerint conuertētur. Exipso em ꝓplo carnis materiam sumpsit. Tunc g̃ adeū frēs & sorores accedunt qñdo excea plebe que ei p̄cognatione iuncta ē. ul qui fortes futuri s. uelut frēs. ul infirmi uelut sorores. adeū p cognitionē fidei devota gratulatione cōcurrunt. Tunc ap deum celeberrime festiuitatis communiū exhibent. qñdo eū iam neq; q̃ puru hominē contemnentes ꝓpinquitatis sue memores. diuinitati eius se inhērere congaudent. Tunc in domo eius panem comedunt. cū p. solita obseruatione sup iacentis littere mīstā ecclia mīstm eloquiū. q̃ frugis medulla pāscunt. Bene aut subiungit. & tincti qui nouerant eū prius. Prius quippe nouerunt quem in passione sua q̃ in magnitū contemplent. Nam natiuitatem xpi nullus qui plene legem didicit. ignorauit. Unde & & herodes rex magoz occursione p̄territus ē. cū sacerdotes ac principes studuit. solerter inquirere. Hisi xpm natiuitatem

ce pstarent· Cui ptinus respondernnt· in bethleem inde· Prius
q̄ cognouerunt quē passionis sue tempe dñi despicerent ignora
bant: quor· e· notitia· e· ignorantia posteror bene hoc ac breuit
vlaac caligante signat· qui dñi iacob benedicēt· e· quid eueniz
in futuro p̄nudebat· e· quis illi p̄s assisteret nescebat· Sic
quippe istrlitar· pplius fiunt qui pphetie misteria accepit· ꝛ tamē
cecos in contemplatione oculos tenuit· quia eū p̄tem non in
dit· de quo tam multa in futuro p̄nudit· Ante se em̄ politū neq̄
q̄ cernere ualuit· cui· aduentus potentiam longe ante nunc
tiauit· ꝛ ecce in fine mundi uenimus· e· eū quem prius no
uerant recognoscunt· Ecce in domo eius panem cōmedimus· q̄a
mistā ecclia sacri eloquij fruge pascit· e· omnē insensibilita
te p̄stini corpis exuimus· e· e· subditur· Et mouerunt lapideo
capud· Quid em̄ in capite nisi p̄cipale mentis accipit· Sicut
p̄ ps̄a dr· Impinguasti in oleo capud meū: ac si apte diceret·
arente in me diuine cogitationib; mente mea caritatis unctione ri
gasti· Capud igit̄ mouet· cū p̄formidine uentatis tacta ab
insensibilitate sua mens quatitur· Mouant q· pentes eius ad
cōmunū· atq; excusso corpe caput moueant· Idest hij qui redep
toi nro carne cōuncti fuerant refectione q̄q; uerbi mundi p
cipiant· e· insensibilitatis pristine duritiam amittat· Vnde bene
p abacuc dic· pedes eius stetterunt· e· mota e terra· Stante em̄
dño terra p̄cul dubio mouet· quia cū cordi nro timoris sui nesci
gia imprimit· Cuncta in nob cogitatio terrena contremiscit· hoc
itaq; loco capud mouere e· in immobilitate mentis exercere· e·
ad cognitione fidei credulitatis gressib; p̄pugnare· ꝛ quia sta ec
clia hebreor· nunc auersione afflict· e· tunc conuersione releuat·
Recte subiungit· Et consolati sunt eū sup omni malo· qđ in
tulerat sup eum dns· Consolant· fideles xp̄m· consolant· etiaz
qui ab infidelitatis p̄stine errore resipiscunt· Et p̄ntate uite p
gr̄i recta docentib; repugnauerant delerunt· an ut grauis mer
or e· diuris cordib; infructuose p̄dicare labore in ondenda uentate
sumere· ꝛ nulli de conuersione audientiū fructū laboris uidere
ac cont· aute magna p̄dicator· consolatio e· subsequens p̄uect·
auditor· relenatio quippe dicentis e· immutatio p̄fitentis·
Et nondū qđ in flagello politū consolari noluerunt· ꝛ ad conso
land eū p· flagellū uenimus· quia nimir· passionis ei· tempe
hebrei p̄dicamenta fidei contemnentes quē homine exmor
te p̄bauerunt deum credere despexerunt· Vnde dns p ps̄a dic·
Sustinui qui simul mecū contristaret· e· non fuit· consolan
tem me quesiui· e· non inuenī· Consolante quippe impassibe
nimme inuenit· qui ex despectu mortis etiam ipos hostes

ptulit ꝑquibꝫ admortē uemt: post flagella gℓ ꝓmqu adconso
lationē uemunt·quia in membris suis huc usqꝫ dns patitur
ꝫ extremo tpe ifirlite omes adfidem cognita helye ꝓdicatione cō
uirrunt atqꝫ ad eius ptectionē que fugerant redeunt: ℓ tunc illꝰ
exercitū multiplici aggregatione ꝓplor cōtinuū celebrat. Tunc pꝰ
flagella qī iob sanus ondit: quādo ℓ conuersis atqꝫ credentibus
post passionem sua ac resurrectionē dns melis immortalis muere
p certitudinē fidei datur. Tunc qī renumeratus iob cernit: qī in
magestatis sue potentia sicut ℓ deus credit. ℓ eius fidei subia
cij qui prꝰ resistierant uident. Infine igitur mundi credentes he
brei cōuenient. ℓ humani generis redemptorei in potentia diui
nitatis qī sano iob oblationū suarꝫ uota ꝓsoluant. Vnde bene sub
ditur. Et dederunt ei unusquisqꝫ onem unam ℓ maure aureā
unā. Quid onem mihi innocentia. quid p maure mihi obediēꝫ
designatur. Onem quippe simplex animus: p maure uo ornat
humilitatis grā audit exprimitur. Sz qua adoīndenda uirtutem
obedientie octauo optima sē pbuit: libet hanc paulo uigilantius
sollicitusqꝫ discutere. ℓ quanta sit merito demonstrare. Sola namqꝫ
uirtus e. que uirtutes ceteras merito meruit: misericordiaqꝫ custodit
Vnde ℓ primus homo pceptū qđ seruaret accepit. cui si uellet obe
diens se subdere adeternam beatitudinē sine labore puenire. hic
samuel ait. Melior e obedientia qī victime. ℓ auscultare magis
qī offerre adipem arietū: qm qī pcm ariolandi e repugnare. ℓ
qī scelus ydolatrie nulle acquiescere obedientia quippe victimis
iure ꝓmit. quia pctimas aliena caro. p obediendam uo uolu
tas ꝓpria mactatur. Tanto igitur quisqꝫ deū citius placat: quāto
eius odos repressa arbitrij sui superbia gladio pcepti se ymolat q
con ariolandi pcm in obedientia dei: ut quanta sit uirtus obe
dientie demonstret. Exaduerso gℓ melius ondit. quid de eius lau
de sentiat. Si em qī pcm ariolandi e repugnare. ℓ qī scelus
ydolatrie nulle acquiescere sola e que fidei meritū possidet. sine
qua quisqꝫ infidelis communit. eciam si fidelis ee uideat. hinc
p salemonem in onsione obedientie dr. Vir obediens loqr victo
rias Vir quippe obediens victorias loquit. qua dū aliene uolū
tati subdimur nosmetipos merito superamur. hinc in ewā
gℓ neuitas dic. Qui uenit ad me non eiciam foras. qua descelo de
scendi. nō ut faciam uoluntatē meā. sz uoluntatē eiꝰ qui misit
me. Quid em si suam faceret: eos qui ad se uenient repulisset
Quis autē nesciat q uoluntas filij a patris uoluntate non dis
crepet. sz qm primus homo qui suam facē uoluntatē noluit apa
radiso gaudio exuit: sdō ad redemptionē hoīm uenies dī uolū
tatē sui patris ℓ nō suam facē ondit. Ꝑmanere nos it dicunt

Cum igit̄ nisi sua ꝙ patris fac̄ uoluntatē eos qui adse nemunt
foras non erat · qua dū dnus exemplo suo nos obediencie subic̄
uiam nob̄ egressionis daudit · Hinc rursū ait · Non possum ego
a me ipo facere quicq̄ · ꝙ sicut audio iudico · Nob̄ quippe obedia
usq; admortē seruanda p̄cipit : ipe aut̄ sicut audit iudicat · tunc
quoq; obedit : cum iudex nemo · ne igitur nob̄ usq; ad p̄nitis uite ter
minū obediencia laboriosa appareat · redemptor nr̄ iudicat · qua
hanc etiā cum uider nemo seruat · Quid q̄ mirū si p̄ce homo obe
diencie mp̄nis uite breuitate se subiciat · qn̄ hanc mediator dei ⁊
hominū · ē · cū obedientes renumerat non relinquit · Stendū ū
ē · quia nunq̄ p obediencias malam fieri : aliq̄n aut̄ debz p obe
diencia bonū quod agitur mittti · neq; em̄ mala mparadysi ar
bor extitit · q̄ deus hominī ne contingeret interdixit · ꝙ ut per
melius obedientie meritū homo bene conditus crearet dignū fuerat
ut hunc etiam a bono phiberet : qs tanto ferius hoc q̄ ageret · ui
cet : q̄nto ⁊ a bono cessans auctori suo subditū humilis exhibet
Sz nōndū qd illic dr̄ exomni ligno padisi edite · de ligno aut̄ sci
entie boni ⁊ mali ne tetigeritis · Qui em̄ a bono quolibz bono sub
iectus uetat : nec ē ut multa concedat ne obedientis mens sum
ditus intereat · si a bonis omnib̄ penitus repulsa q̄ renuat · oēs
aut̄ paradysi arbores ad esum dns concessit · cū a buna phibuit
ut creaturā suam qua nolebat extingui · ꝙ piculi tanto facilius
a bona restingeret · q̄nto ⁊ amicitas latius relaxaret · Sz quia nō
nunq̄ nob̄ huius mundi p̄spa nonnunq̄ uero nubent ⁊ aduersa
Stend̄ sunt oppe ⁊ · qd obediencia aliq̄n̄o si de suo aliquid hab
at · Nulla ē · aliq̄n aut̄ si de suo aliquid non habeat · minima nā
cū huius mundi sucessus p̄cipitur · cū locus supior inpat̄ · is q̄
ad p̄cipienda hec obedit · obediencie sibi uirtute euacuat · si ad hec
etiam ex p̄prio desiderio anhelat · neq; em̄ se subobedien dirigit ·
qui ad p̄cipienda huius uite p̄spera libidinū ꝓprie ambitiōis ser
uit · Rursum cū mundi despectus p̄cipit · cū ꝓpria adipisci · ⁊
contumelie uitent̄ nisi hec et exsemetipo animus appetat · obe
diencie sibi meritū minuit : quia adea que hac uita despecta s̄
iunctus nolens q̄z descendit · Addetrimentū quippe obediencia
duat̄ · cū mente ad sui p̄cipienda ophria huius seculi neq̄q̄ ex parte
aliq̄ etiam sua nota coinquinat̄ · Debet q̄ obediencia ⁊ maiōris ex
suo aliquid habere · ⁊ rursum m̄spis ex suo aliquid omodo nō
habere quatenus ⁊ maiuetis tanta sit glosior : q̄nto diuino or
dini etiam ex desiderio uingit̄ · ⁊ m̄spectis tanto sit ferior · q̄nto
a p̄nti ipa q̄n diminutis p̄cipit gloria fundit exmente separat̄
Sz hoc uirtutis pondus melius ondimus : si celestis patrie duor
uirorū facta memorem⁹ · Moyses namq; cum in deserto omes

pasceret · dñō pangelū bemgneloquente nocatus ē : ut cupiende oī
sibilitaz multitudīm pēcti · Sz quia apud se mente humilis erat ·
oblatam ptinus tante regiminis gloziam expauit moxq; adinfir
mitatis patrocinīū requirit dicens · Obsecro dñe non sum eloqs
ab hen ⁊ nudus terrans exquo cepisti loqui adserui tuū tardio
ris ⁊ impedimenti lingwe sum factꝰ · Et se postposito : alīū depos
cat dicens · Mitte que missurus es : ecce cū auctore lingwe loqr̄ ·
⁊ ne tanti regiminis ptatem susupiat · elingwem se ēe causat ·
Paulus quoq; diffinitus fuerat ut in hierusalem descendē debuis
sz amomtus : sicut ipe galathis dic · Deinde post annos quatuoz
decim iterū ascendi in hierosolimā · assumpto barnaba ⁊ tito : as
cendi aut̄ secm reuelationē · Isq; in itinere cū ppheta agabū rep
pisset qīta se aduersitas in hierosolimis maneret audiuit · Sci
tum quippe ē : qi idem agabus zonam pauli suis pedibz inseres
dixit · Virū cuius hec zona ē : sic alligabunt eū in hierusalem
a paulo aut̄ ptinus rndet · Ego non solum alligari sz mori in
hierusalem paratus sum pnomine ihu · Neq; eum pclioze aiaz
meā facio qūme · Decepatione igitur reuelationis hierosolimam
pgens aduersā cognouit · ⁊ tamen hec libent̄ appetit : audit ·
q; timeat · sz adhec ardentioz anhelat · Movles itaq; ad pspera
de suo michil hz q; pabus remitat̄ ne isibilitate plebi pferatur · pau
lus ad aduersā etiam ex suo noto ducit̄ · quia maloz immenitū
cognitionē capit · sz deuotione ips etiam ad adora feruescit · Ille
pinus ptatis gloziam deo nolunt · in bente dedinare · is de deo aspa
⁊ dura disponente sestinant · ad ḡnora pparare · Peinte q; nto
riq; ducū in tracta uirtute instruimur · ut si obedientie palmā
apphendere ueraciter nitamur · pspis huius seculi exsola missione
aduersis aut̄ etiam ex deuotione militemus · Nondum nō ē q; hoc
loco cum maure ouis cum oue in auris offertur · quia nimiz
innocuus mentibz ornamentū sempobedientie ungitur dnō
attestante qui ait · oues mee uocem meam audiunt · ⁊ ego
agnosco eas ⁊ sequunt̄ me · Bto igitur iob nemo maure sine
oue · nemo ouem sine maure obtulit · quia pfecto redempcori
suo non obedit · qui innocens nō ē · ⁊ innocens ēe non potest ·
qui obedire contempnit · Quia uero ipa obedientia nō seruili
metu sz caritatis affectu seruanda ē · non terrore pene sz amo
re iustitie tunc hi qui adcōmunū uemunt · aurea maure obtu
lisse phibent̄ · ut f nidel' mea q exhibet̄ obedientia caritas ful
geat · que uirtutes omnes qī auri more cetera metalla trans
cendat · Sz quia nulla ēe innocentia · nulla ēe uera obedien̄
si multiplicibz hereticoz diuisionibz potest · ⁊ cognitione fidei
uementes offerant ouem · sz una : idest tales uemant qui

unitate ste ecclie innocui · obedientesq; plistant · Vnu quippe
duidi pnos non pt: & hoc ipm mi qd diam? mis no est
Offerant igitur one q; imam offerant maure · q; ima idest ad
stam ecclam tu innocentia atq; obediena uementes ea me
tem deferant q; lecta? sa?sinata non diuidant · Apire libet
oculos fidei & illud extremu ste ecie de suscepaone ilibelia ppli
commmu contempla? · Adqd nimiu? comunis magnus ille ne
mens helyas · comunanu mutato? adhibet: & tunc ppmqu
tunc noti ad eu tu muneribz uenit · que in flagello paulo an
positum contemplerunt · Appmq; te em die nudity ul paurso
ris noabz ul'qui busda cumpentibz ligms ipa eisis iam ali
quomo aduementis dm uirtus interlucet: cui? iram du pue
re festinant comilions sine temp? accelerant: Comili aut
tu muneribz nemunt · qua eu que paulo ante in passione de
riserunt · tunc uirtutu opa qi munera offerendo uenerantur.
illud paldubio ac sua oblatione complentes · qd & cernimus
magna expte iam factu · & adhuc credimus pfecte faciendu ·
Adorabunt eu filie tyri in muneribz tunc namq; illu plenus
filie tyri in muneribz adorant: tu isiritau mentes in huj? mu
di subdite desideris ei que supbientes negauerat · q;ndoq; cog
nito sue hostias confessionis apportant · Et q;uis eisdem tem
pibz quibz antixps appinq;t · aliquatis uita fideliu in moris ee
uirtutis appeat · q;uis in conflictu illius pditi hominis q;uis
eaam corda fortiu fortiudo constingat helya tu pdicante robo
rati · non solu fideles q; in ste ecclie soliditate plistunt · q; sicut
supius diximus ad cognitionem fidei multi quoq; cum fidelibz co
nertunt: ita ut isiritice gentis reliqne que repulse prius fun
dity fuerant · adsumi in uris ecie apta ommodo devotione co
curant · Vnde & bene nunc subdit: dns ante benedixit no
uissimis iob mag? q; principio eius: hec hystorice facta credi
mus · hec mistice facienda speramus · Mag? em nouissimis
iob q; principio eius benedixit: quia q;ntu ad isiritu ppli suscep
tionem ptinet · Oriente fine pntis seculi dolorem ste ecie dns ai
mar? multiplici collectione consolato? · tanto quippe locupleo
ditabit: q;nto & mam festius innotescit · qd ad finem pntis ui
te tempalitas diget: pdicatores namq; ste ecie benedictione
extremi temporis · ps? ditari conspexerat · Cui dicebat · Adhuc
multiplicabunt: in senecta uberi & bene patientes · Erunt ut
annuntient in senecta salutis uberi multiplicant: quia tu
oru uita differunt · semp admelius fortitudo proficit: eisq;
p augmentu temporu crescunt · eaam luce meritoru · Bene aut
patientes sunt ut annuntient · quia celestia pdicantes tanto

robustiꝰ aduersa tolerant · quãto ꝯ ptolerantiã suam aũrũ cõ
moda locupletius reportant · Sequit̃ · Et facta sunt ei quatu
ordecim milia ouiũ ꝯ sex milia camelorũ ꝯ mille iuga bouũ
ꝯ mille asine ꝯ fuerunt ei septẽ filij ꝯ tres filie · Qd vij · milia
ouiũ ꝯ tria milia camelorũ ꝯ qñgẽta iuga bouũ ꝯ qñgentas
asinas ante pbationẽ pssionis habẽrat ipã eiusdẽ ystorie pfã
ondit · que p flagellũ pdita · ei nunc sunt duplicia restituta filij
aut̃ totidẽ sunt reddit̃ qd amissi vij quoq; filios ꝯ tres filias
habuit · Vij · autẽ nunc filios ꝯ tres filias cepisse describitur
ut ꝯ hij qui extincti fuerant numere demonstrent̃ · Qui enim
dr · addidit dns quecumq; fuerunt iob duplicia ꝯ tamẽ totti
dẽ filios ei restituit · qd amisit · ꝯ filios duplicat̃ reddidit tm de
cẽ postmodũ mcarne restituit · decem uõ qui amissi fuerant i
occulta aiaꝝ uita seruant · Siquis aut̃ ipõditis aialibus
postposito culmo hystorie ut mtellectuale mdꝰ animal pasci
misteriorũ fruge deliderat : ntẽ ꝯ ut que sentiam⁹ agnoscat ·
Intelligere em possumus qd mhys animalibꝫ aggregata fi
delium mmultitas designatur · Hinc est namq; qd p psalmistã
patri de filio dr · Omnia subiecisti sub pedibꝫ eius · Oues ꝯ
bones uniuersas · Insup ꝯ pecora campi · Hinc ꝯ qd isdem
pphete stãm ecclie simplices quoq; mhabitare conspiciẽs
ait · Animalia tua mhabitabunt mea · Quid ꝑ mombꝫ h
innocentes · Quid mcamelis nisi eos qui ceteroꝝ mala tollẽ
tes ꝯtinentiã turtuosã mole uitioꝝ · Quid mmugatis bu
bꝫ nisi infirma legi subditas · quid masculis nisi simplices genti
lium mentes accipim⁹ : nam quia innocentes ꝙ omnes nomine
designant̃ testatur pphẽta qui ait · Nos aut̃ pplus eius ꝯ oues pas
cue eius · Neq; em qui seruare innocentiã negligunt · illã m
tue pascue refectionẽ sanant̃ · Camelꝰ uõ noiẽ aliqñ in sacro
eloquio dns aliqñ autem gentilium superbia exprimit̃ · qñ excelsꝰ
ti desup tumore tortuosã · Quia em ad sustinenda onera spon
te se camelus humiliat · nisi nõ immerito redemptoris nri gra
designat · qui in eoq; infirmitatẽ nrã onera sustinere dignatus
ꝯ a ptatis sue cellitudine sponte descendit · Vnde ꝯ p ewangt̃
dr · Ptatem habeo ponendi animã meã ꝯ ptatem habeo iteꝝ
sumendi eã nemo tollet eam a me · ꝯ unde iteꝝ dicit̃ · facilius
ẽ camelꝰ p foramen acus trãsire · qꝫ diuite intrare in regnũ
celoꝝ · Quid nomine diuitis nisi quemlibꝫ elatũ · Quid camẽli
appellatione nisi ꝑpriam condescensionẽ signat̃ · Camelus
em p foramen acus trãsit · cum isdem redemptor nr usq; ad
sustentationẽ mortis p angustias passionis intrauit · que pas
sio uelud acus extitit · quia dolore corp⁹ pupugit · facilius

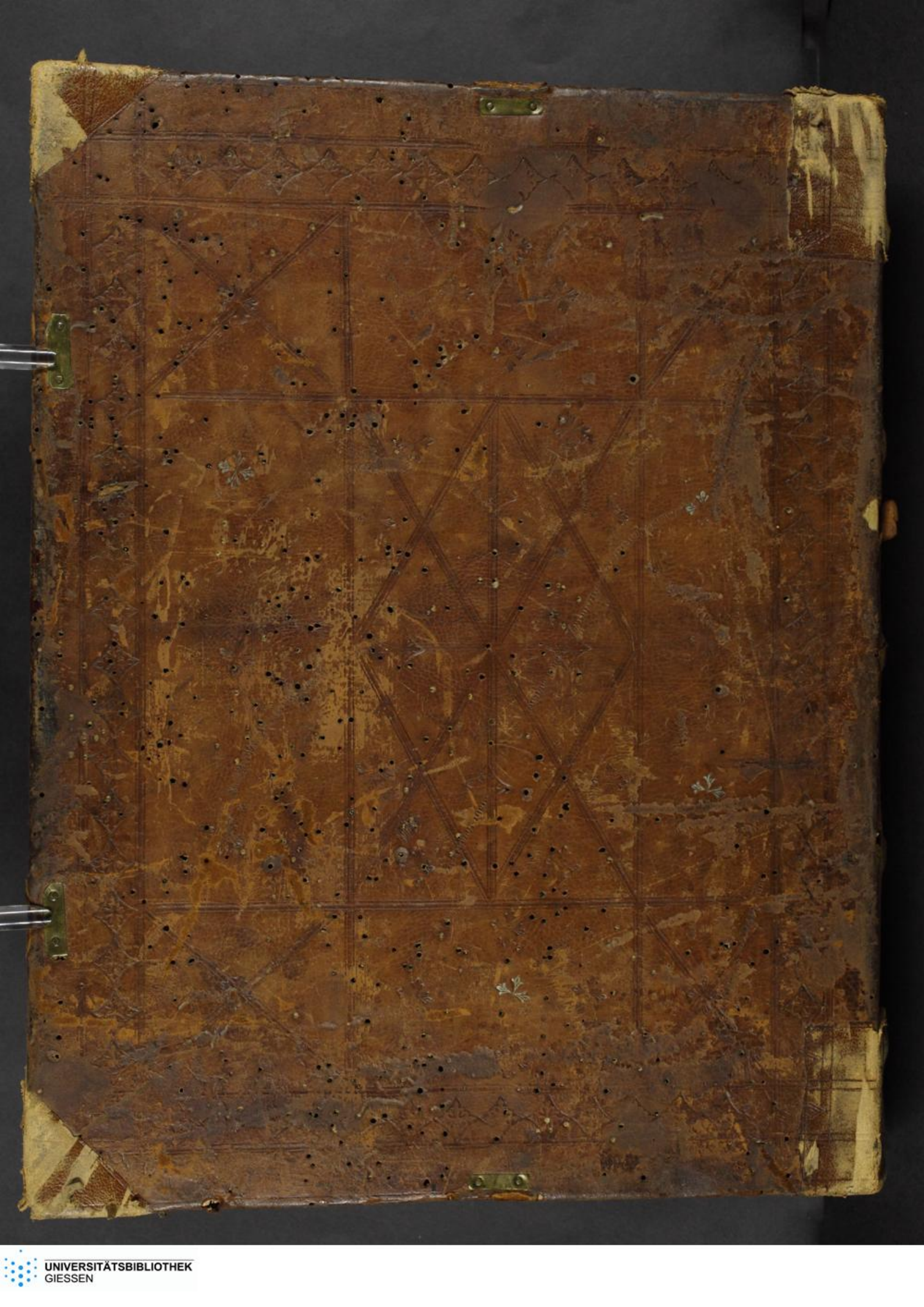
ant camelo p foramē acus · q̄ dnes celoꝝ regnū ingreditur
quia nisi ipe prius infirmitatis nre onera sus papiens p pas
sionem suam ostenderet · nequaq̄ se adhumilitatis illius sur
pba nra rigiditas mdinaret · Rursum camelꝰ nomine turtuo
sa ac plena uitijs gentilitas designat · sic p moysen dicit · qđ
mdmata iam die egressū magro ysaac · in camelo sedens re
becca conspexit · ac ptinus de camelo descendit · & sese palleo
nsionē illius uerecundata coopuit · q̄ em ysaac alū in eo
qđ mdmata iam die magro egressus fuerat designabat ñ
eū qui extremo huius mūdi tempe uenit mdiei fine uenien
tis q̄ magrū foras exijt · Qui cū sit inuisibilis in hoc mū
do · se nsibile demonstrauit · quē in camelo sedens rebecca cō
spexit · quia eū ecclia exgentibꝫ uenens dū adhuc uitijs eet
in mra & nec dū spiritalibꝫ sz animalibꝫ motibꝫ inhereret
accendit · Sz ptinus de camelo descendit · quia uitia quibꝫ p⁹
fuerat sulpte data deseruit · seqꝫ etiam pallio opue tuarit q̄
uiso dno infirmitatē sue actionis erubuit · & illa q̄ prius i
camelo libere gestabat · descendens postmodū uerecundia te
gitur · Vnde eidem ecclie apte elationē puerse p aplicam no
cem q̄ rebecce de camelo descendenti · sibiq̄ pallium sup ducere
dicit · Quē em fructū habuistis · tunc in illis inquibꝫ nunc
erubescatis inuenit · q̄ aliqñ luxuriosoꝝ dementia aliqñ laborio
sa fortitudo pdicantiū aliqñ humilitas exprimitur · istic itaq̄
quia em bonis nomine p compationē luxuriosoꝝ dementia
designat · salomon indicat · qñ cū male suadentis mulieris
petulantiam primisset · adiunxit statimq̄ eam sequit · q̄ bos du
ctus adiuctimā · Rursum quia bonis nomine labor pdicatoris
exprimit · legis uerba testantur · que ait · Non obturabis os bou
trituranti · ac si apte diceret · pdicatorem uerbi a stipendioꝝ suoꝝ
precepione non phibes · Rursum quia bonis nomine plebs israhelitica
insinuat · pphete assent qui redemptoris aduentū denuntians
dicit · Cognouit bos possessore suū & asinus presepe dñi sui p bone
fidei israhelitici pplm ingo legis dominatū signans · psalmus uero ge
tilem pplm indicans uoluptatibꝫ deditū & grauius brutū asi
noꝝ quoq; nl asinaꝝ uoce aliqñ luxuriosoꝝ petulantia aliqñ
mansuetudo simplicium aliqñ uero ut pdiximus stultitia gen
tiliū designatur · Quia em luxuriosoꝝ petulaū asinoꝝ appel
latione p comparatiōē exprimit · apte declarat · cū p pphetam
dicit · Quoꝝ carnes sunt · ut carnes asinoꝝ · Rursū quia asi
noꝝ nomine uita simplicium figurat · redemptor nr cū ihe
rusalem pgeret asinā sedisse memoratur · Jherusalem quippe
uisio pacis dicit · Quid igitur signat qđ dns sedendo asinam

ihēm̄salem dnat · nisi quod simplices mentes dum p̄fidendo possi
det eas usq; adm̄sionem pat̄s sua sat̄ sessione p̄duxit · Hunc q̄p
pe opus ē mirtute patientie laboriosa eruditione doctrine : castiga
tione corp̄is assiduitate p̄ris : confessione delictor̄ mundatione
lacrimar̄ · Quor̄ pfecto omniū conditus homo nō egrit : qui a
salutis bonū exp̄a sua conditione p̄cepit · Egro quippe amar̄
poculū porrigitur · ut ad salutis statum morbo sublato reuocet̄
sano aut̄ nēq̄q̄ p̄parit̄ quid amplius ut conualeat : sz aquib̄
caueat ne langwescat · Hunc q̄ maioribus studijs utim̄ : qui
salutē neq̄q̄ sēnam̄ habitam · sz reparare curam̄ ablatā · Et
quia omnes hui⁹ amissis mē reparationis magnis mt̄ stām eccle
siam opimombz pollent · nomen sēde filie nelud cassia exmeri
to redolz : ut quia p̄ma filia q̄ dies extitit · p̄dignitate cōditōis
sēda cassia sit p̄fraglantiam fortitudinis · ex gra redemptionis
Vnde ē eidē nementi redemptori p̄phetā dr · Myrra ē gutta ē
cassia a uestimentis tuis a gradib̄ eburneis : exquib̄ te delecta
uerunt filie regum in honore tuo · Quid em̄ mirre gutte ē
cassie nomine nisi mirtutū suauitas designatur · Quid ebur
neis gradibus nisi magna mitens fortitudine p̄ficientiū ascensū
exp̄mit · Redemptor igitur nemens myrra gutta ē cassia muesti
mento unt · qui electis suis quib̄ semisericordr indult mire
mirtutis fraglantia aspgit · Inquib̄ idem odor ab eburneis gradi
b̄ duitur : qua in eis mirtutū opinio non extensione simulatōis
sz exercitii ac solidi opis astensu generat · Bñ aut̄ subdit · exquib̄
te delectauerunt filie regū in honore tuo · Sc̄e namq; anime aban
tiquis patrib̄ adcognitione ueritatis edite redemptore suū in ho
nore eius delectant · quia exeo qd̄ bñ agunt · sue laudi ml uendi
cant · Quia uero tertio ordine ē humanū genus etiam carnis
resurrectione renouatū in illo contentu eterne laudis assumit̄
terna filia cor̄ tibi uocatur · Quid em̄ p̄cemus tibi · nisi letan
tiū cantus exp̄mitur · Ibi em̄ ueraciter ādmpletur : q̄ modo p
phetā dr · Cantate dnō cantū nouū · Ibi ueraciter admplet̄ · ubi
cantū laudis dei non iam exfide sz exspecie contemplata can
tabit · Ibi a nob̄ conditor nr laudū suar̄ ueraces cantus recipit ·
quia humanū genus ē condendo diem ē redimendo cassiam
assumendo coronis tibi fec̄ · Qui em̄ lux fuim⁹ conditi · ē non
fuim⁹ cassia redempti : eximus quiq; cor̄ tibi · in exultatione
eterne laudis assumpti · Et puisq̄ admpciar̄ thalamū sponsa
pueniat · omne a se mite fedita tem respuit · ē sponsi amore
p̄parans sese p̄speries mirtutū cōmulit · Studet quippe mtm ar
bitrij mdino placere : ē in mtimis desideriis subleuata fedos
mores cōuersationis humane tū stendere · Vnde bene ē de isde

filiabus bñ iob subdit. Non sunt inuente mulieres speciose sic
filie iob · in uniuersa terra · Electoꝝ quippe aīe omne humanū ge
nus qđ in terra sēdm hominē · comūsatur sine pulchitudīs de
core tūsteūdit : q̄ intoq; se exterius affligendo despiciunt · tanto īt⁹
ueriꝰ cōponunt. hinc ē eīm q̄ ste ecclie que electoꝝ pulchitudīe
decorat. p psalmistā dr · Concupiuit rex speciem tuā · de q̄ paulꝰ
subdit. Omnis gloria eius filie regis ab intus · Nam si foris
gloriam queret : intus speciem quā rex concupiscerz · non ha
beret · inq̄a quidē quāus multi uirtutū decore fulgeant atq;
ipā inuendi pfectione cetoꝝ merita excedant · nōnulli tamen
quia ad altiora sequenda non sufficiunt infirmitatis sue con
scij pietatis eius gremo continent. qui inq̄ntū p̄ualent mala
uitant · q̄uis inq̄tum appetunt altiora bona non impleant.
Quos tamē benigne dns suscipit eosq; apud se p modo digne re
tributionis admittit · Vnde subsequitur · Deditq; eis pater suus
hereditatē inter fīs eaꝝ · Ipe q̄ exp̄fectoꝝ merito speciose micō
rant. ipe etiam q̄ exemplo recto typo uelud infirme hereditatē
mt fīs accipiunt · Vbi namq; iuste uetis non habebat · ut hē
ditatē femine mt masculos fī sortirent. quia legis seueritas
forma eligens infirma contempnēs districta potius studuit
q̄ benigna sanare · Sz pio nro redemptore neminē nullus
infirmitatis sue consciꝰ de sortienda celestis patrimonij hereditate desperet · Sequitur · Viuitq; post hec iob centū xl⁽ᵃ⁾ annis
et uidit filios suos et filios filioꝝ suoꝝ usq; ad quarta genera
tionē. et mortuus ē senex · et plenus dierū dieꝝ · Inscriptura sacra ñ
facile plenus dierū ponit. nisi is cuius peandem scīptūrā uita lau
dat. Plenus quippe dierū ē : qui qualibz multū uixerit etatis
sue tempa mandate cōsummit · Et cont plenus dieꝝ dr : cui neq;
q̄ dies sui peundo tūsciunt : sī excottidiana merede bonop
apud iustum iudicē · et postq̄ tūsacti fuerint reuiuant. Sz quia
sunt · qui hec etiā intypo ste ecclie intīptari desiderent · quoꝝ
uoīs tanto magis obediendi ē · quāto et eoꝝ speciali intelligentie
congaudēd : si quatuordecim p denariū duum⁹ adcentesimū
et quadragesimū nūm puenimus · Et recta uita ste ecclie mul
tiplicata p decē · et inp̄ computat. quia utriusq; testamētum
custodiens et tam sēdm legis decalogū q̄ sēdm quatuor ewan
gelij libros uiuens usq; ad pfectionis culmen extendit. Vnde
et paul⁹ apls quāuis eplās q̄ndam scīpserit sta tamē ecclia
non amplius q̄ quatuordecī tenet · ut ecirco eplāz numerō
ōnderet · quia doctor egregi⁹ legis et ewangelij secreta rimat⁹
fuit · Bñ autem beūs iob · post flagella uiuere dr · quia et sta
ecclia prius discipline flagello pūnit. et postmodū uite pfecta

one roborat. Que etiam filios suos & filios filiorum suorum usq; ad
quartam generationem conspicit. Quia hac etate qui anni quatu
or temporibus noluit usq; ad finem mundi porta predicantium. nas
centes sibi cottidie soboles contemplat. Nec abhorret aneo: qd
p generationes diam⁹ tempa designari. Quid enim imaqueq;
scientie: nisi quedam ppago est generis: & pmacrina regis egipti
ti audisset sompnia qd tres ppagines diuerse ioseph prediturus
solutione sompniorum. tres ppagines tres dies renuntiat designa
re. Si q⁹ ptres ppagines spatium trium dierum expleuit. cur non
etiam pquatuor generationes annua quatuor tempa figuret.
Sca itaq; ecclia uidet filios suos: cum prima fidelium sobole conspi
cit. Videt filios filiorum cum abeis fidelibus ad fidem gigni & alios
agnoscit. Que etia senex & plena dierum moritur. quia subsecpti
luce eternaede cottidianorum operum deposito adoptionis corruptois
pondere. admorruptionem spiritalis patrie mutat. Plena & iudel
dierum moritur: cui labentes anni non diminuunt. & stationum actum re
tributione solidant. plena dierum moritur. quia phec diminuta tpa
id qd non fuit opatur. Vnde aplis dicit. Opamini non abit qui pit
si qui pmanet manet eterna. Dies itaq; suos sta ecclia etiam tum
pitem uita deseruit. non amittit: quia electis suis tanto cor luce
multiplior⁹ muenit. quanto nunc eis abomni temptatione se cauta
solliciusq; custodit. Dies suos etia non amittit: quia sese uita
cottidie uigilanti pensare non negligit. & adomnia que rec
te facere ualt; inertia nulla torpescit. Hinc e qd psalmone dr.
Considerat semitas domus sue panem otiosa non comedit. Semi
tas n̄e domus tue considerat. quia sine constientie cogitationes
subtilit⁹ inuestigat. Panemq; otiosa non comedit. quia hoc
q⁹ de satro eloquio intelligendo precepit ante eterna indias oclos
exhibendo opibus ondit. Mox autem dr: quia tui illa eterni
tatis contemplatio absorbuerit. abhac mutabilitatis sue uasti
tudine fimditus extinguit ut mea iam hoc q agitum intime
uisionis impediat ullomodo uchil uiuat. Tanto enim uerius ete
na conspicit. quanto cunctis exteriorib⁹ plenius obruimbit. hanc
itaq; morte hanc dierum plenitudine. & in bto iob uno idem mem
bro ecclie credam⁹ facta. & in tota simul ecclia spemus ee faciem
da quatenus ita teneat rei geste ueritas ut non euacuet rei
gerende ppetia. Bona enim que de stor uita cognoscimus si ueri
tate careant nulla s. Si misteriu non hint minima quia q⁹ p
spm sm bonor uita describit. & p intellectu nob spiritalem
fulgrat. & tame sensus a fide hystorie non recedat: quate⁹
tanto uiuior animus in suo intellectu pmaneat. quanto nunc
quis in quoda medio constitutu erga futura spes & erga pte

ita fides ligat. Expleto itaq; hoc ope ad me michi m deo ee rede
mdū. Multū quippe mens mā etiam tum recte logm cōtatur
extra semetipā: spargitur mtegritate namq; animi cū cogitan
t: nerba qualit' pferāt: quia trahmt extmsecus mmmūt.
Igitur a publico locutionis tedemdū e ad mtimam cordis: ut
qi mquodā conalio consolationis ad meipm discernendū cōuo
cem cogitationes mentis. quatenus ibi nideam. ne ant mcaute
mala aut bona non bene dixerim time em bndict' bonū: cum
hijs qui dicit soli ei aquo accepit pid appetit' placere qd dicit. q'
quidem mala me aliqua si dixisse non mnemo tamen quia
non dixerim non defendo bona uero si q̄ d mimic' accipiens dixi
m eo indel' nitio minus me benedixisse pfiteor. Nam ad me
mtisemis redieus postpositis nerbor folijs p' positis sententia
ramis dū ipam subtiliter radicem mee.

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

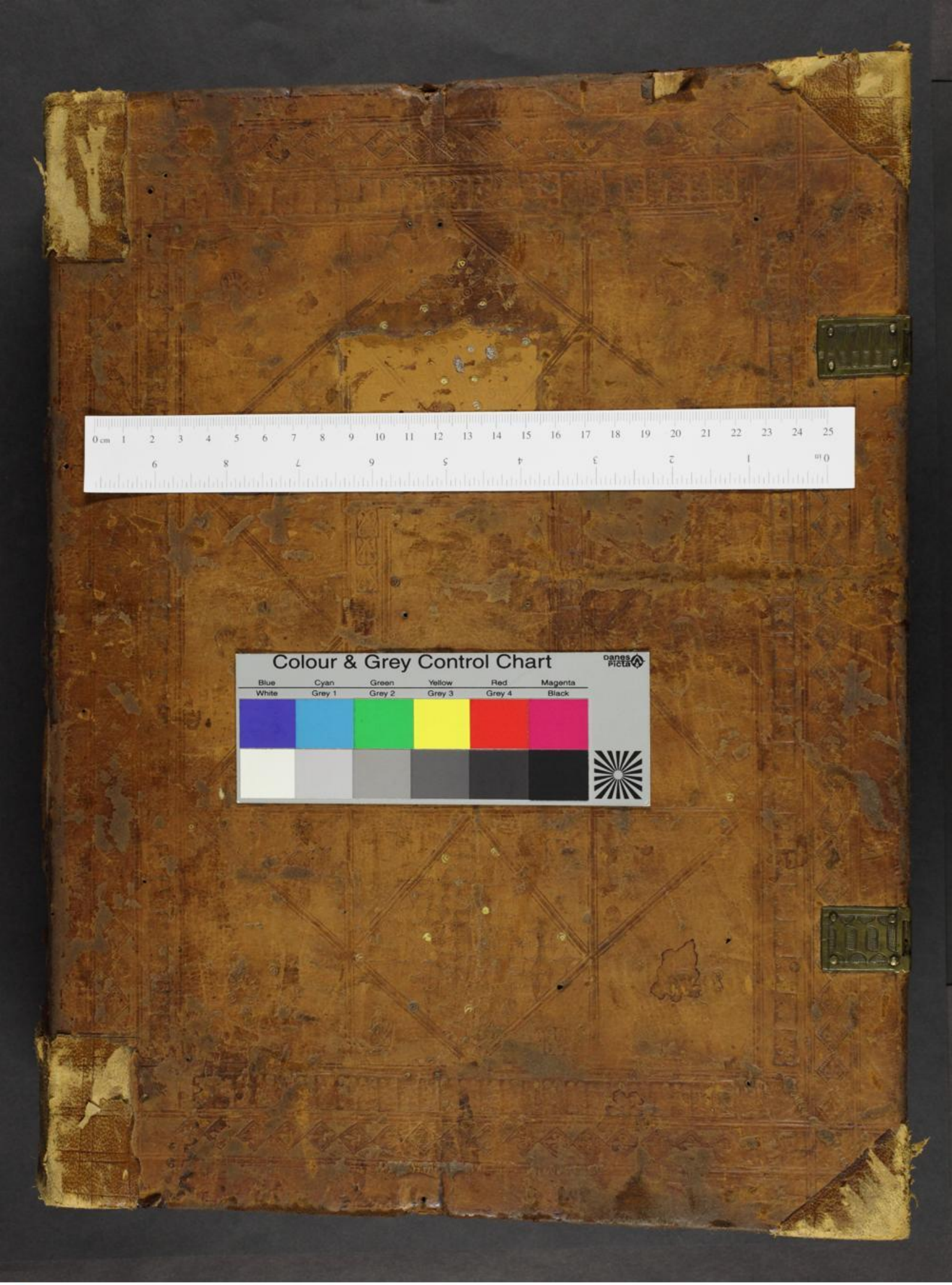
UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN

UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK
GIESSEN